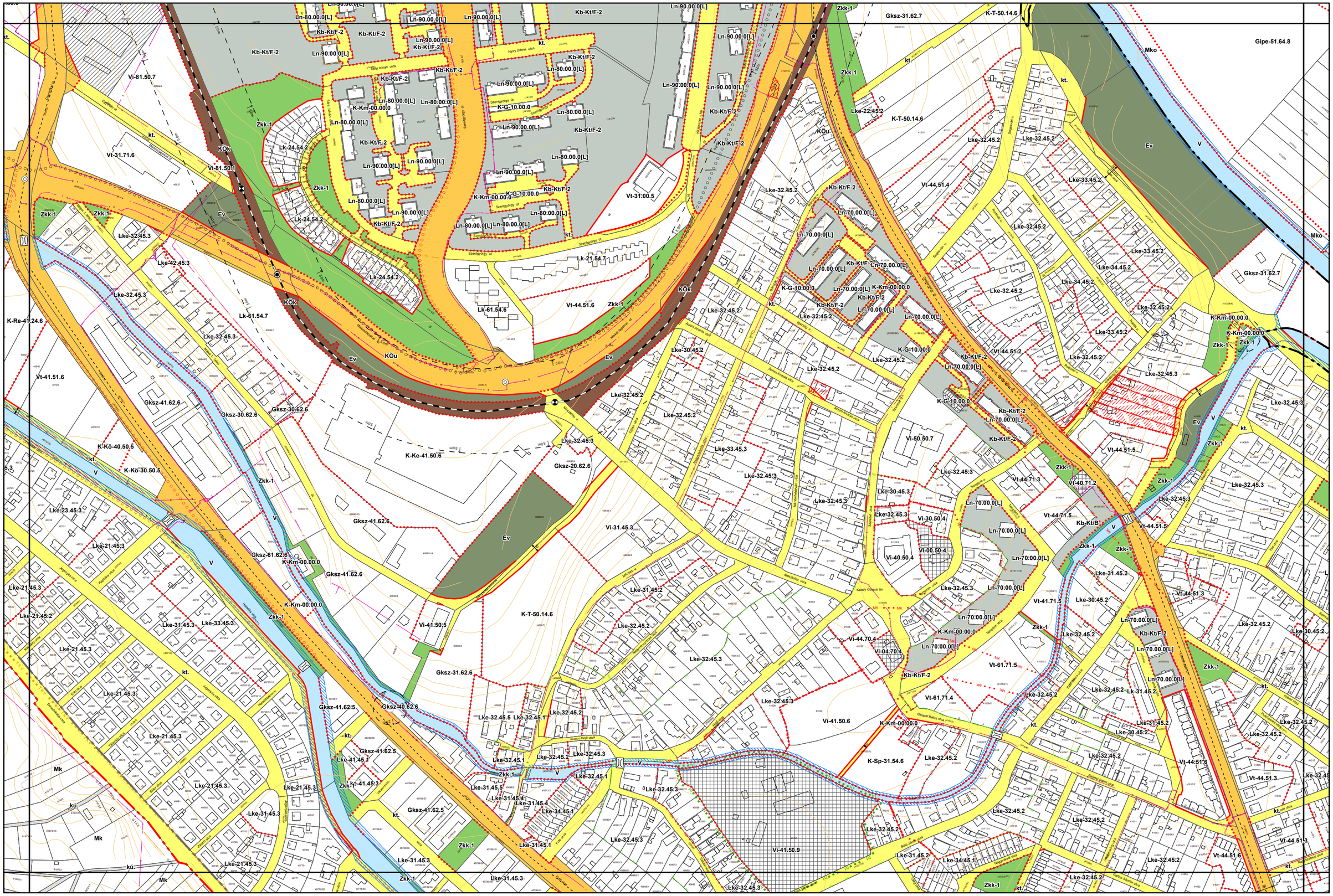
Miskolc Megyei Jogú Város Belterületi Szabályozási Terve M=1:4000

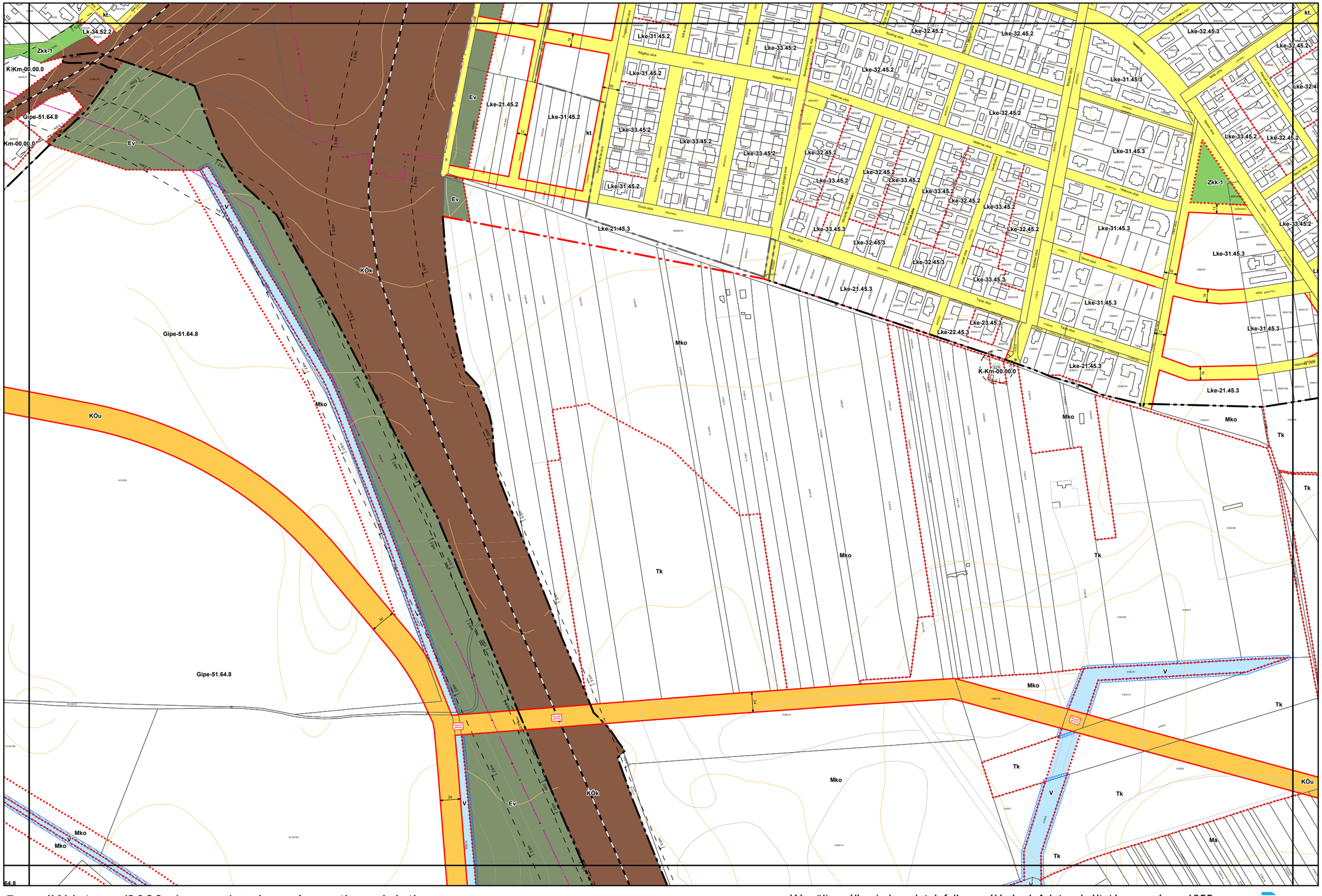
5. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

Városépítési Kft.

Miskolc Megyei Jogú Város Belterületi Szabályozási Terve M=1:4000

30-3
39-2 **40-1** 40-2
40-3

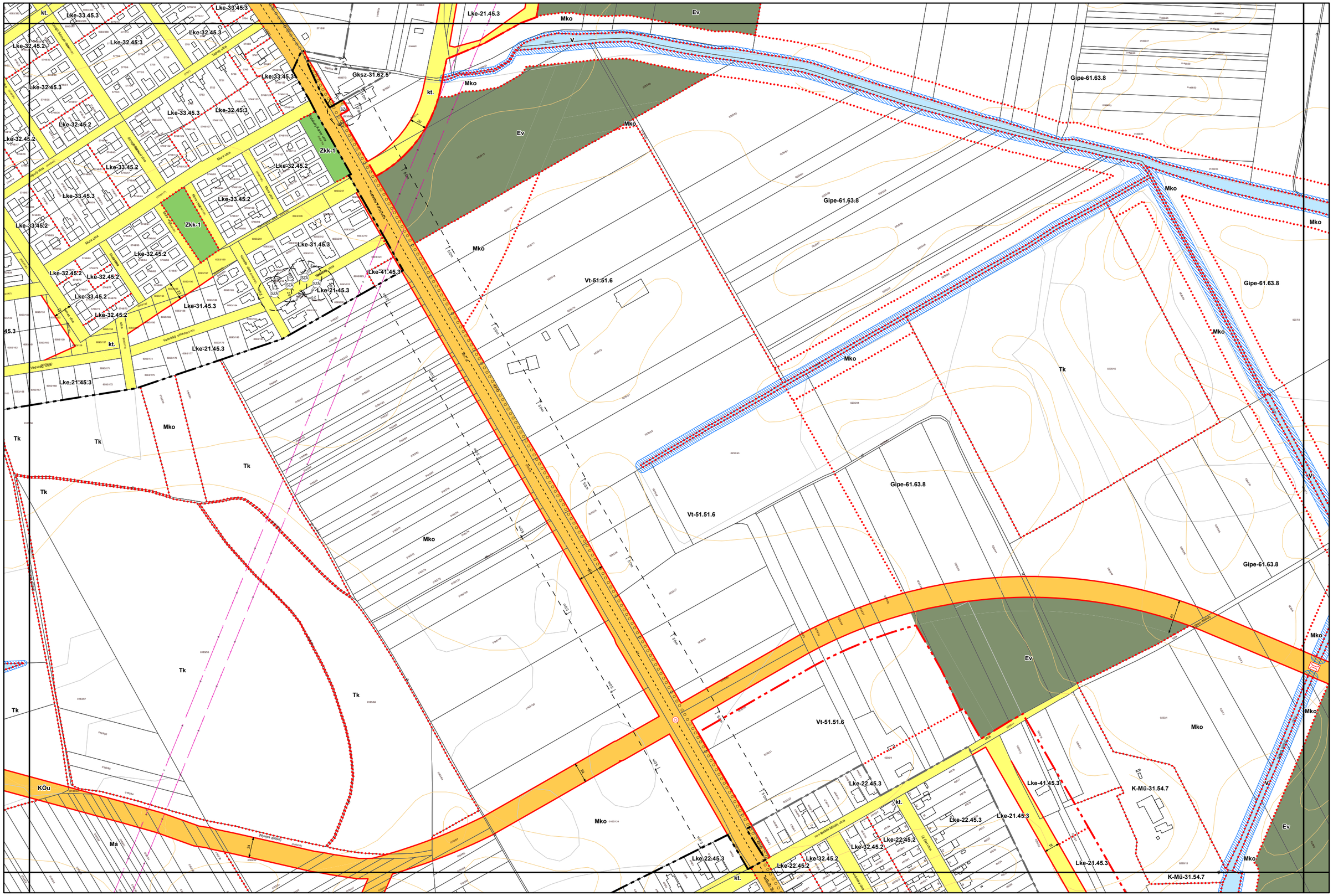

5. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

Városépítési Kft.

Miskolc Megyei Jogú Város Belterületi Szabályozási Terve M=1:4000

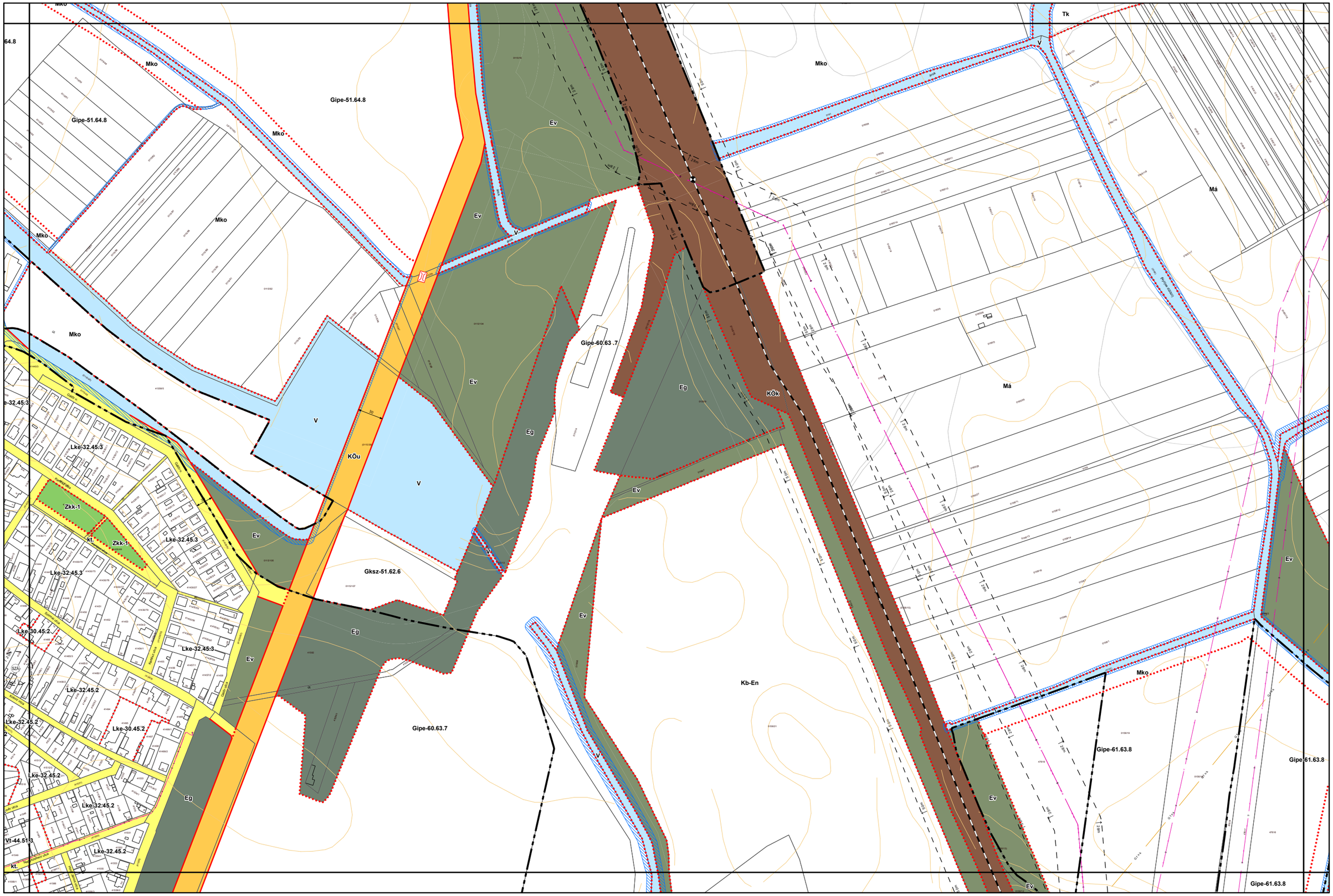
5. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

Városépítési Kft.

Miskolc Megyei Jogú Város Belterületi Szabályozási Terve M=1:4000

40-1
39-4 **40-3** 40-4
48-1

5. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

Városépítési Kft.

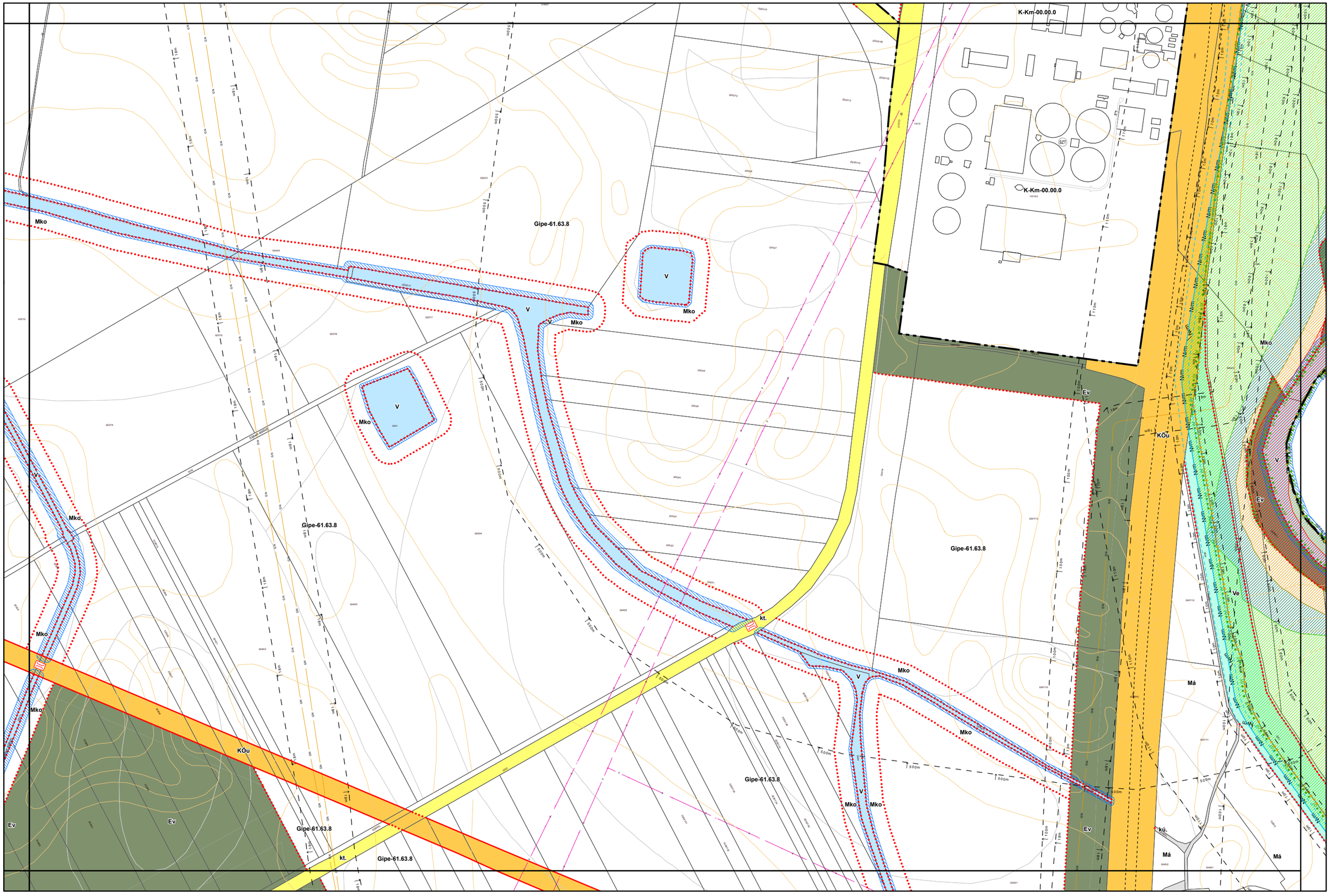
Miskolc Megyei Jogú Város Belterületi Szabályozási Terve M=1:4000

5. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

Városépítési Kft.

Miskolc Megyei Jogú Város Belterületi Szabályozási Terve M=1:4000

5. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

Városépítési Kft.

Miskolc Megyei Jogú Város Belterületi Szabályozási Terve M=1:4000

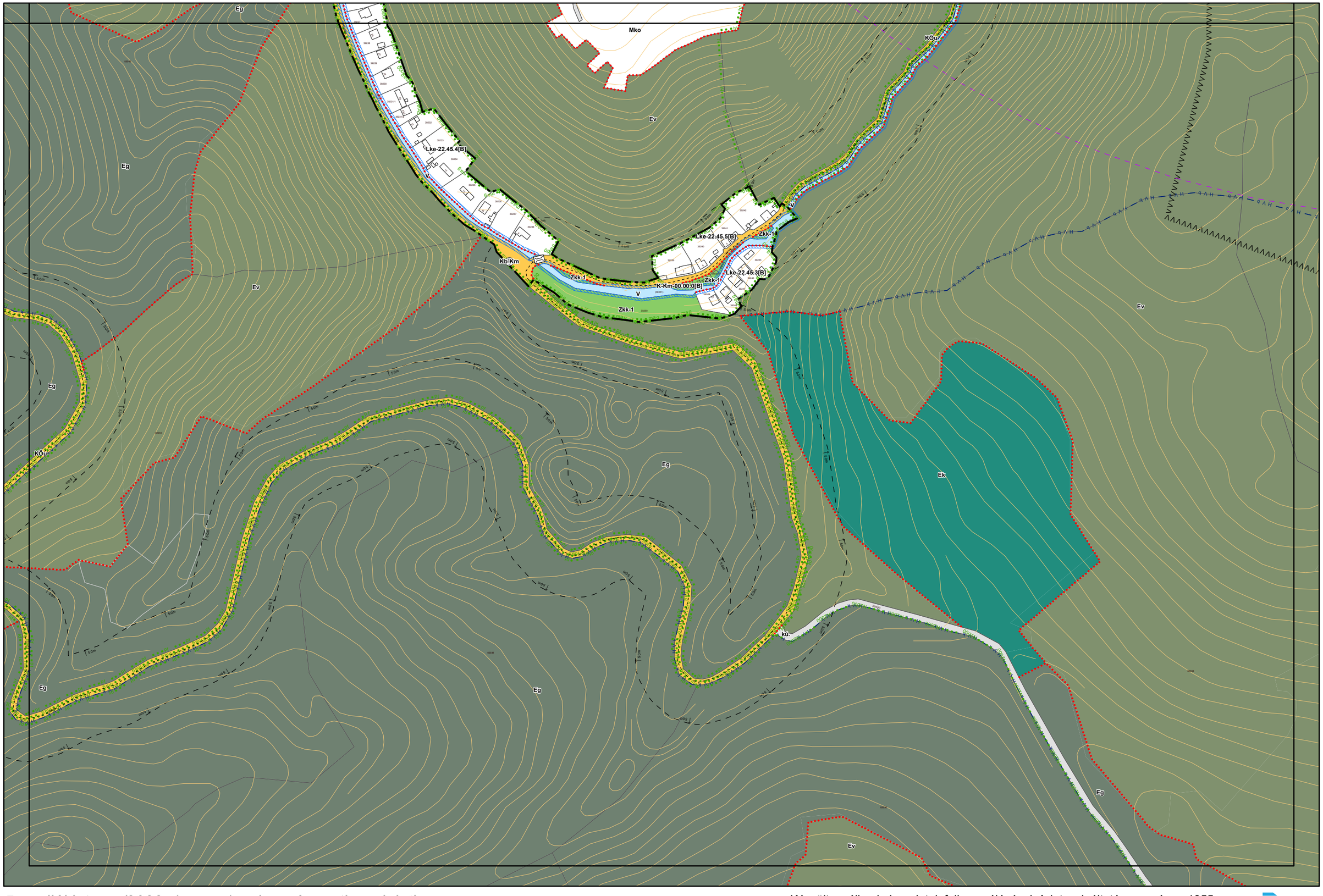
41-1
40-4 **41-3**
49-1

5. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

Városépítési Kft.

Miskolc Megyei Jogú Város Belterületi Szabályozási Terve M=1:4000

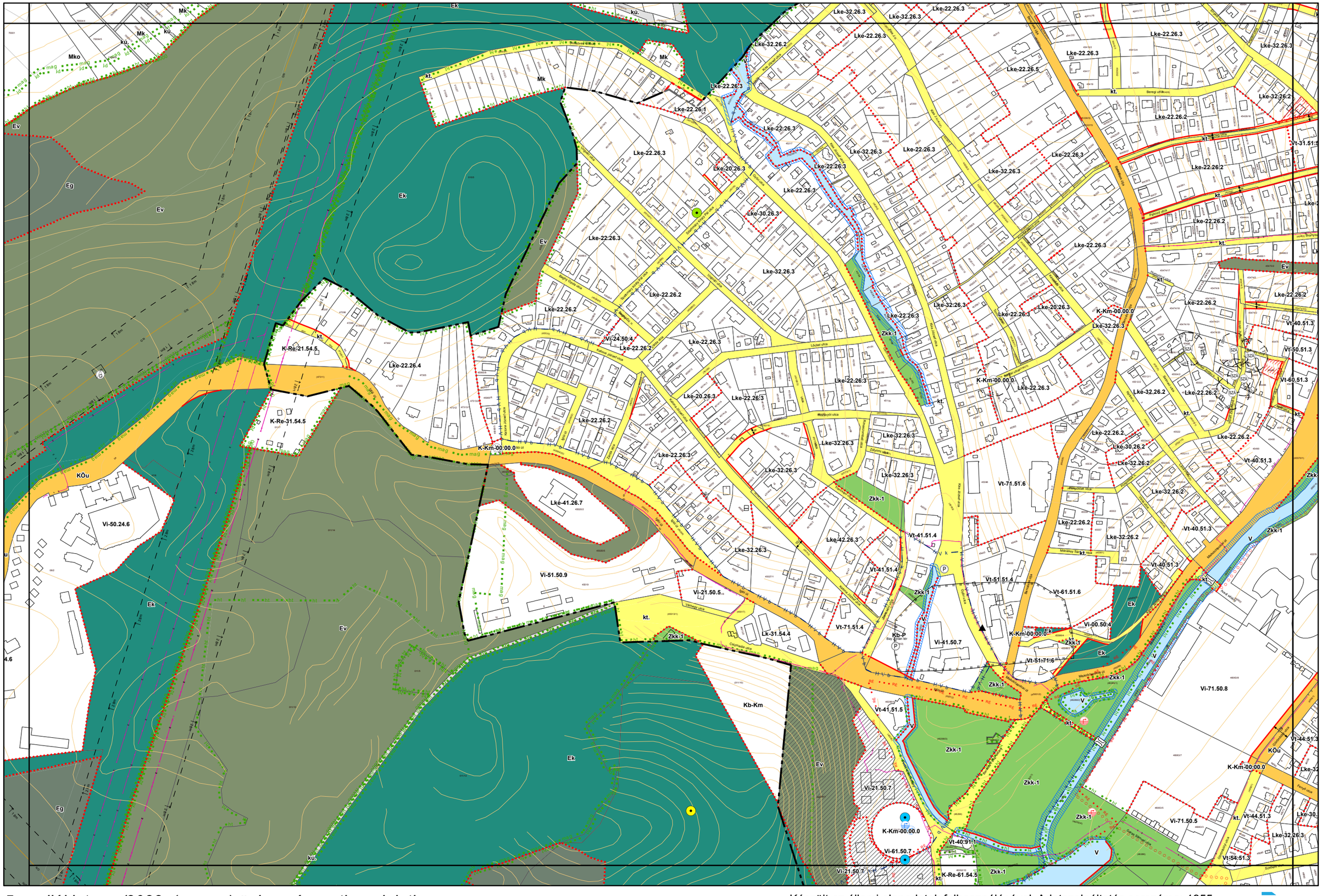

5. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

Városépítési Kft.

Miskolc Megyei Jogú Város Belterületi Szabályozási Terve M=1:4000

Ek
Mk
Mko
kú.
Ev
Eg
kt.
Lke-22.26.3
Lke-22.26.1
Lke-32.26.3
Lke-22.26.2
Lke-20.26.3
Lke-30.26.3
Lke-32.26.2
Lke-22.26.5
Lke-22.26.4
K-Re-21.54.5
K-Re-31.54.5
K-Km-00.00.0
Vi-24.50.4
Vi-50.24.6
Lke-41.26.7
Vi-51.50.9
Vi-21.50.5
Lk-31.54.4
Kb-Km
Zkk-1
Lke-42.26.3
Vt-41.51.4
Vt-71.51.6
Vt-51.51.4
Vt-61.51.6
Vi-41.50.7
Vi-00.50.4
Kb-P
Vt-41.51.5
Vi-21.50.7
K-Re-61.54.5
Vi-61.50.7
Vt-40.91.1
Vi-71.50.8
Vt-71.51.6
Vt-31.51.5
Vt-40.51.3
Vt-50.51.3
Vt-60.51.3
Vt-44.51.3
Vt-54.51.3
Lke-30.26.2
Lke-32.26.2
Lke-22.26.2
Vi-71.50.5
Lke-32.26.3
Lke-30.26.3
Lke-22.26.3
Lke-20.26.3
Lke-42.26.3
Lke-41.26.7
Lke-22.26.4
Lke-22.26.2
Lke-32.26.3
Lke-22.26.3
Lke-20.26.3
Lke-22.26.2
Lke-32.26.3
Lke-22.26.3
Lke-32.26.3
Lke-22.26.3
Lke-32.26.3
Lke-22.26.3

Miskolc Megyei Jogú Város Belterületi Szabályozási Terve M=1:4000

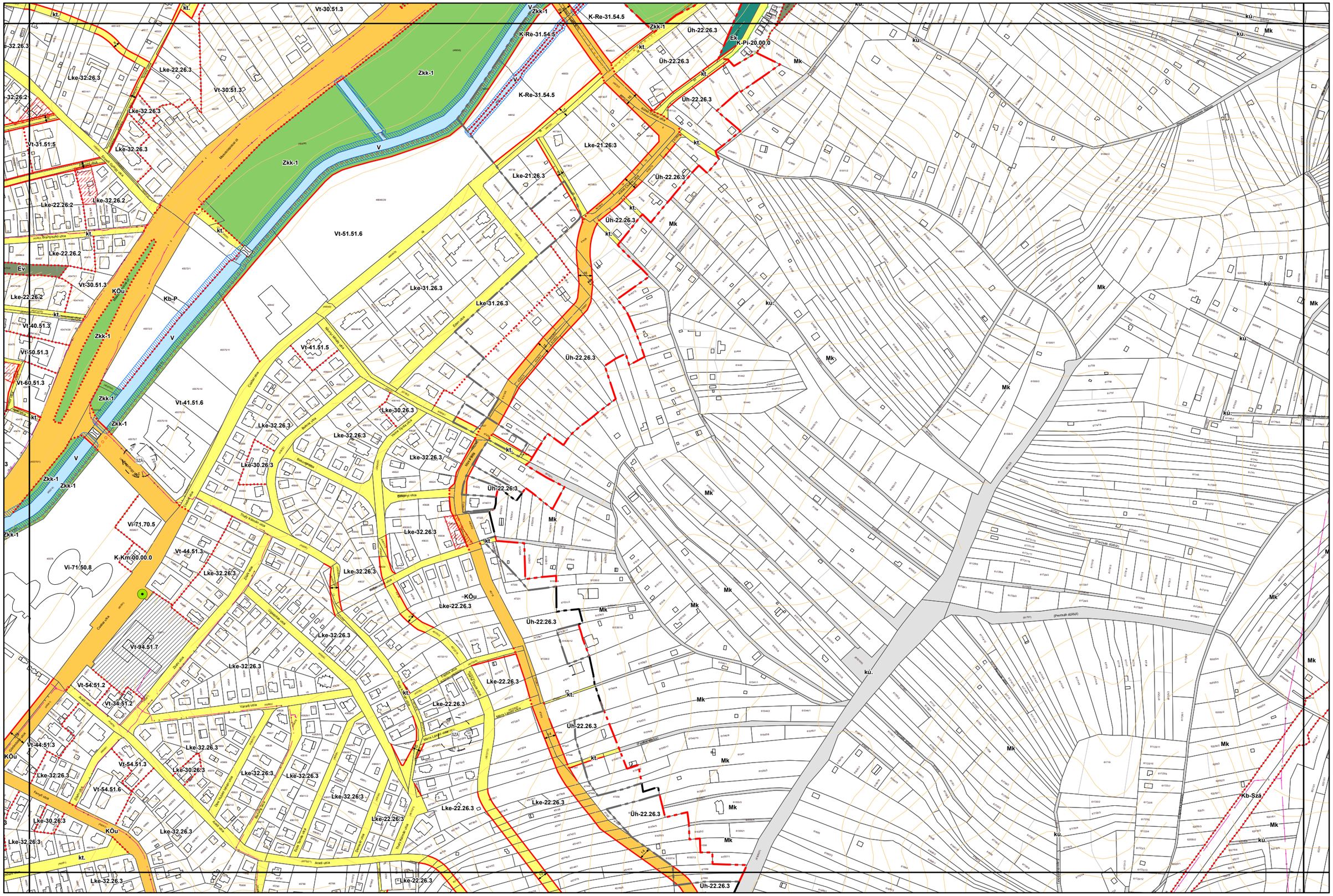

5. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

Városépítési Kft.

Miskolc Megyei Jogú Város Belterületi Szabályozási Terve M=1:4000

5. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

Városépítési Kft.

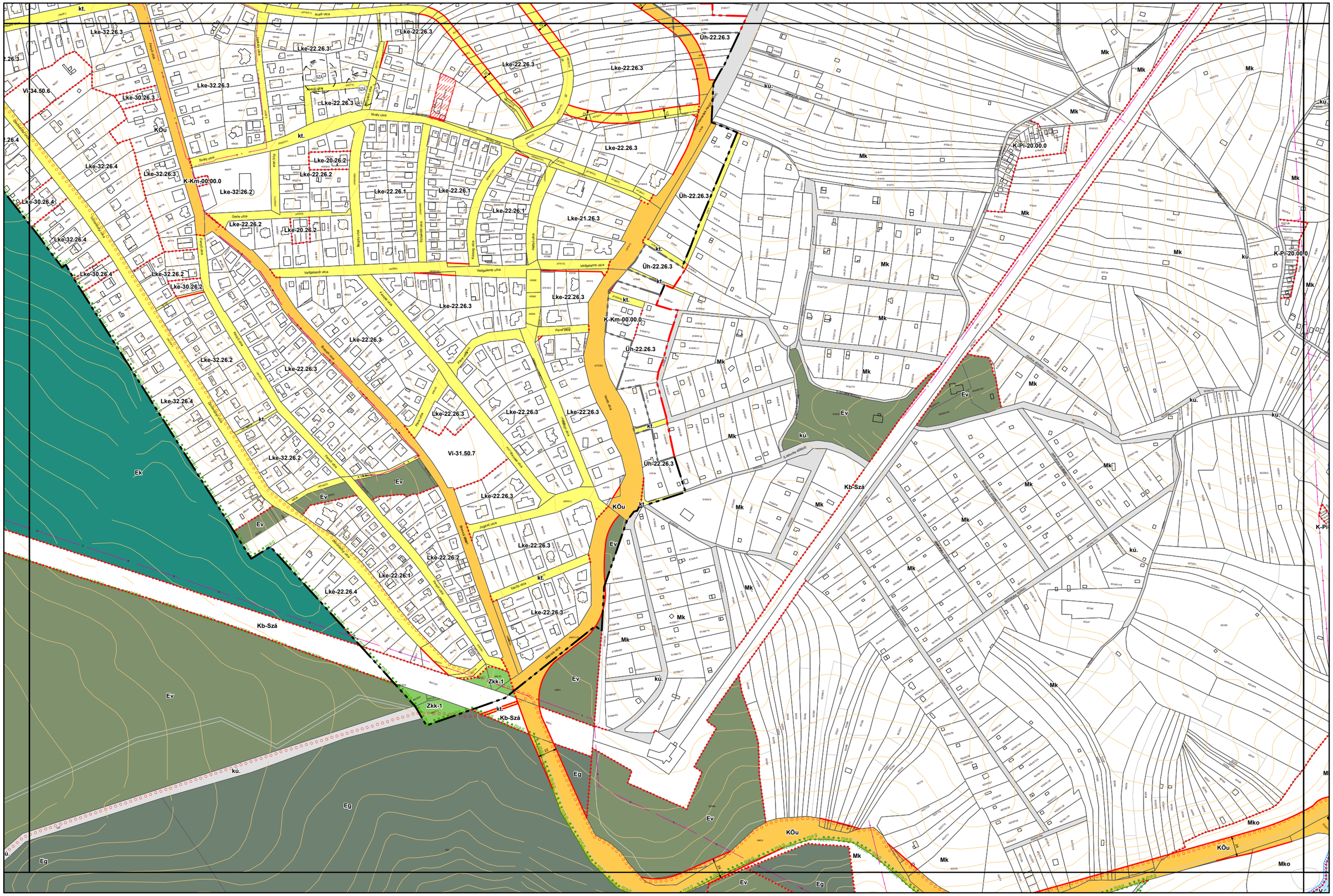
Miskolc Megyei Jogú Város Belterületi Szabályozási Terve M=1:4000

5. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

Városépítési Kft.

Miskolc Megyei Jogú Város Belterületi Szabályozási Terve M=1:4000

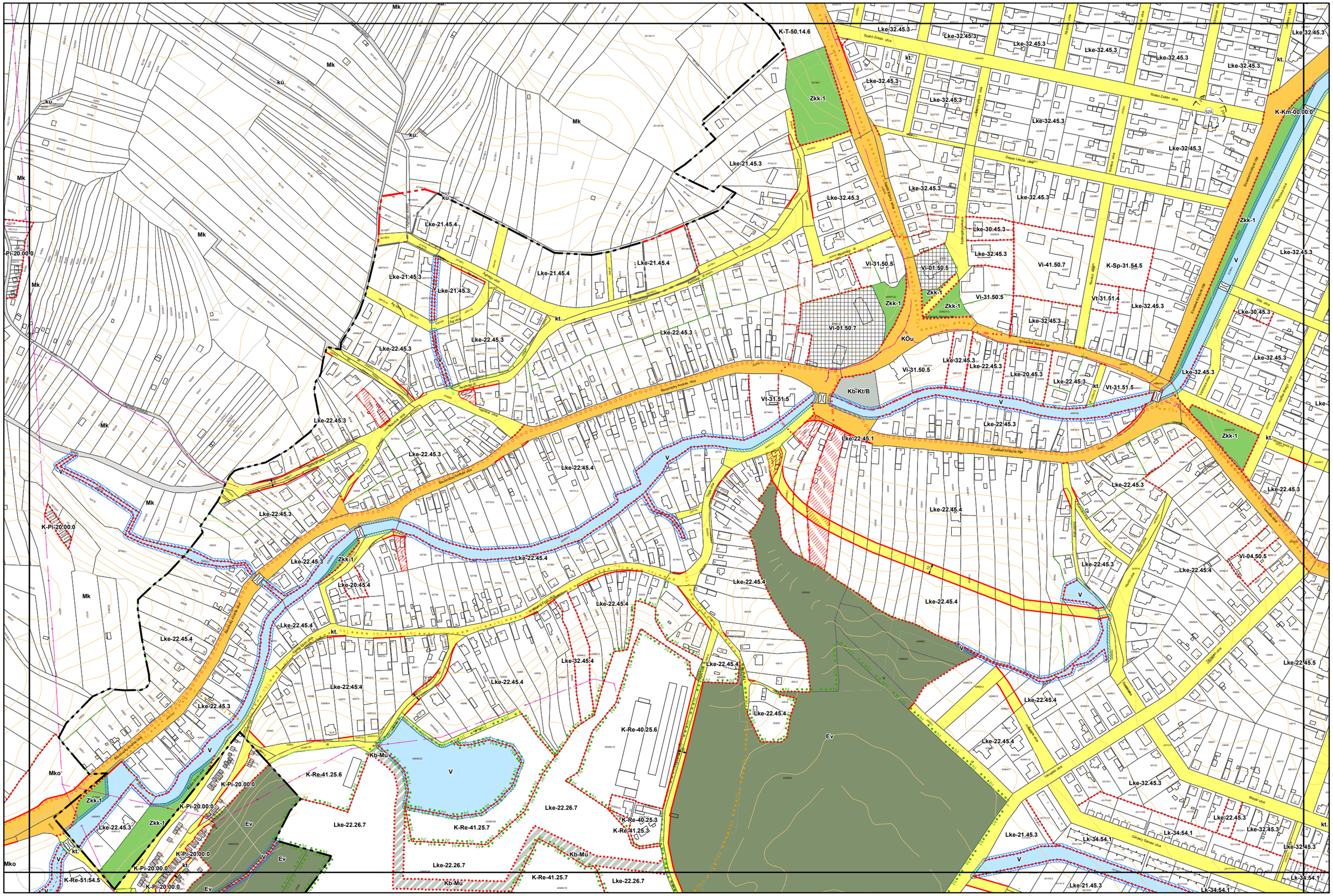

5. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

Városépítési Kft.

Miskolc Megyei Jogú Város Belterületi Szabályozási Terve M=1:4000

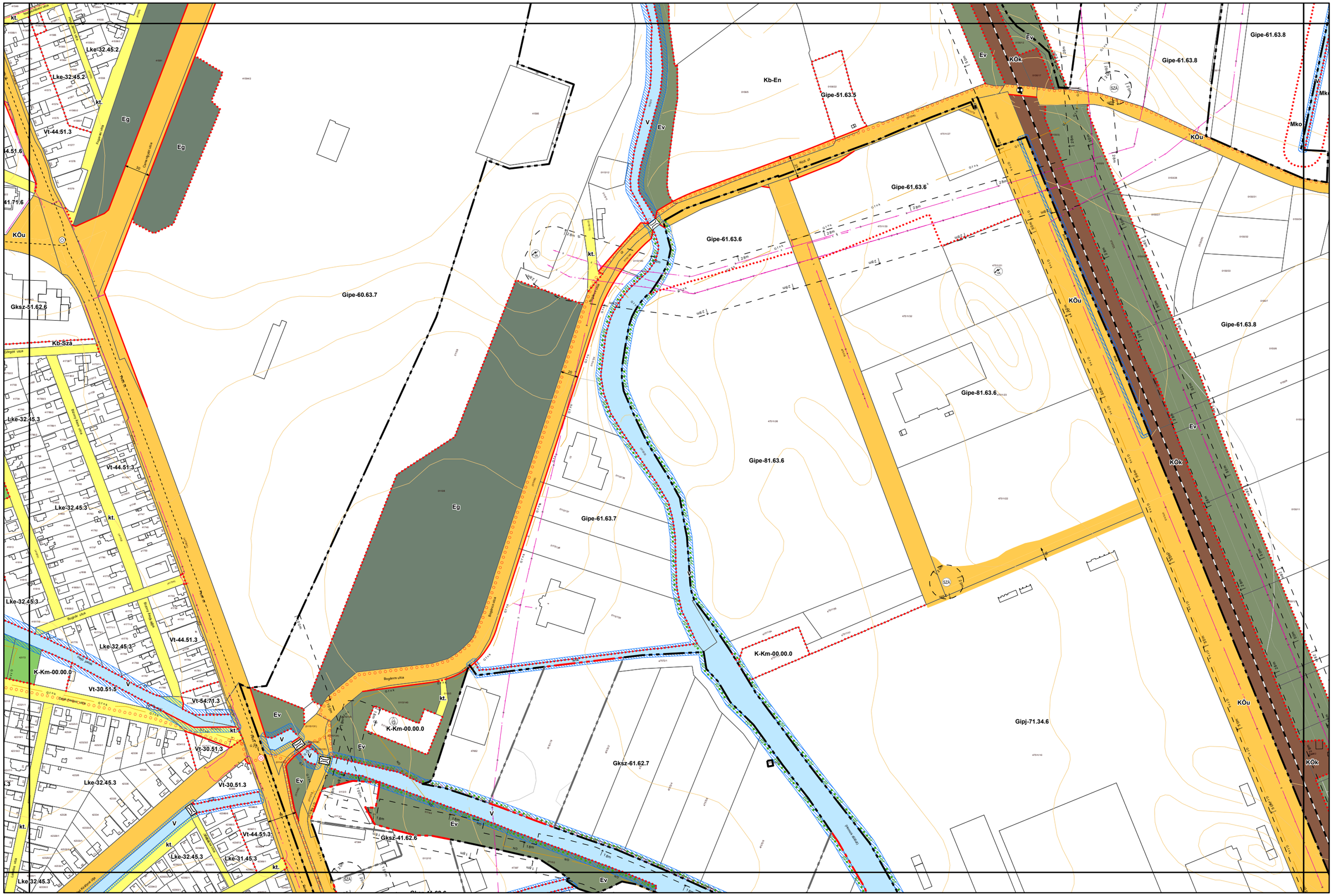

5. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

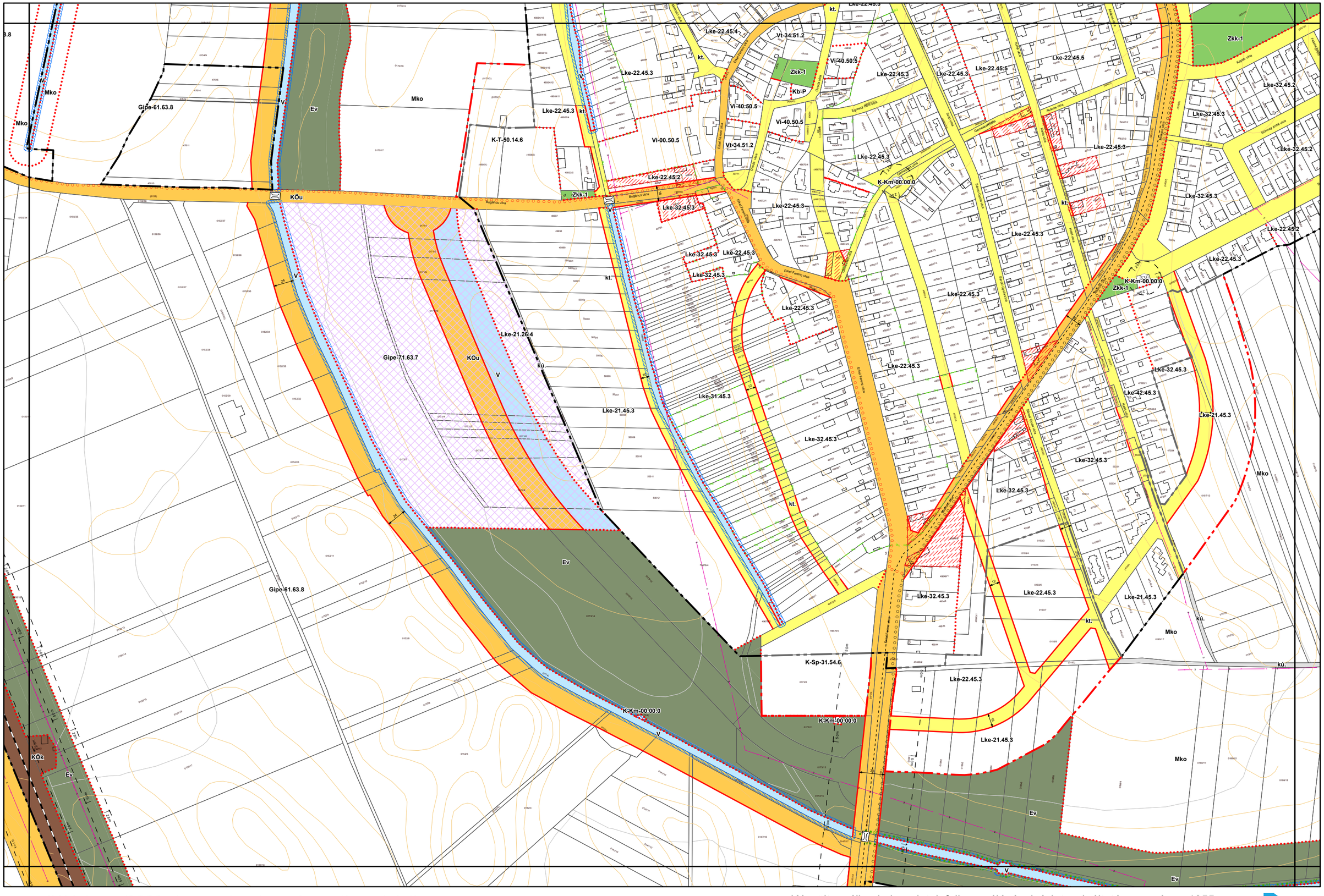
Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

Városépítési Kft.

Miskolc Megyei Jogú Város Belterületi Szabályozási Terve M=1:4000

Lke-32.45.2
Lke-32.45.2
Vt-44.51.3
Eg
Eg
Gksz-51.62.6
Kb-Sza
Lke-32.45.3
Vt-44.51.3
Lke-32.45.3
Vt-44.51.3
Lke-32.45.3
K-Km-00.00.0
Vt-30.51.5
Vt-54.71.3
Vt-30.51.3
Lke-32.45.3
Vt-30.51.3
Vt-44.51.3
Lke-32.45.3
Lke-31.45.3
Lke-32.45.3
Gipe-60.63.7
Eg
Gksz-41.62.6
Kb-En
Gipe-51.63.5
Gipe-61.63.6
Gipe-61.63.6
Gipe-81.63.6
Gipe-81.63.6
Gipe-61.63.7
K-Km-00.00.0
Gksz-61.62.7
Gipj-71.34.6
Gipe-61.63.8
Gipe-61.63.8
Gipe-61.63.8
Mko
KÖu
KÖu
KÖu
KÖk
KÖk
KÖk
Ev
Ev
Ev
Ev
Ev
Ev
Ev
Ev
V
V
V
V
V
V
V
V
kt.
kt.
kt.
kt.
kt.
kt.
kt.
kt.
kt.
kt.
SZA
SZA
SZA
Bogáncs utca
Bogáncs utca
Bogáncs utca

Miskolc Megyei Jogú Város Belterületi Szabályozási Terve M=1:4000

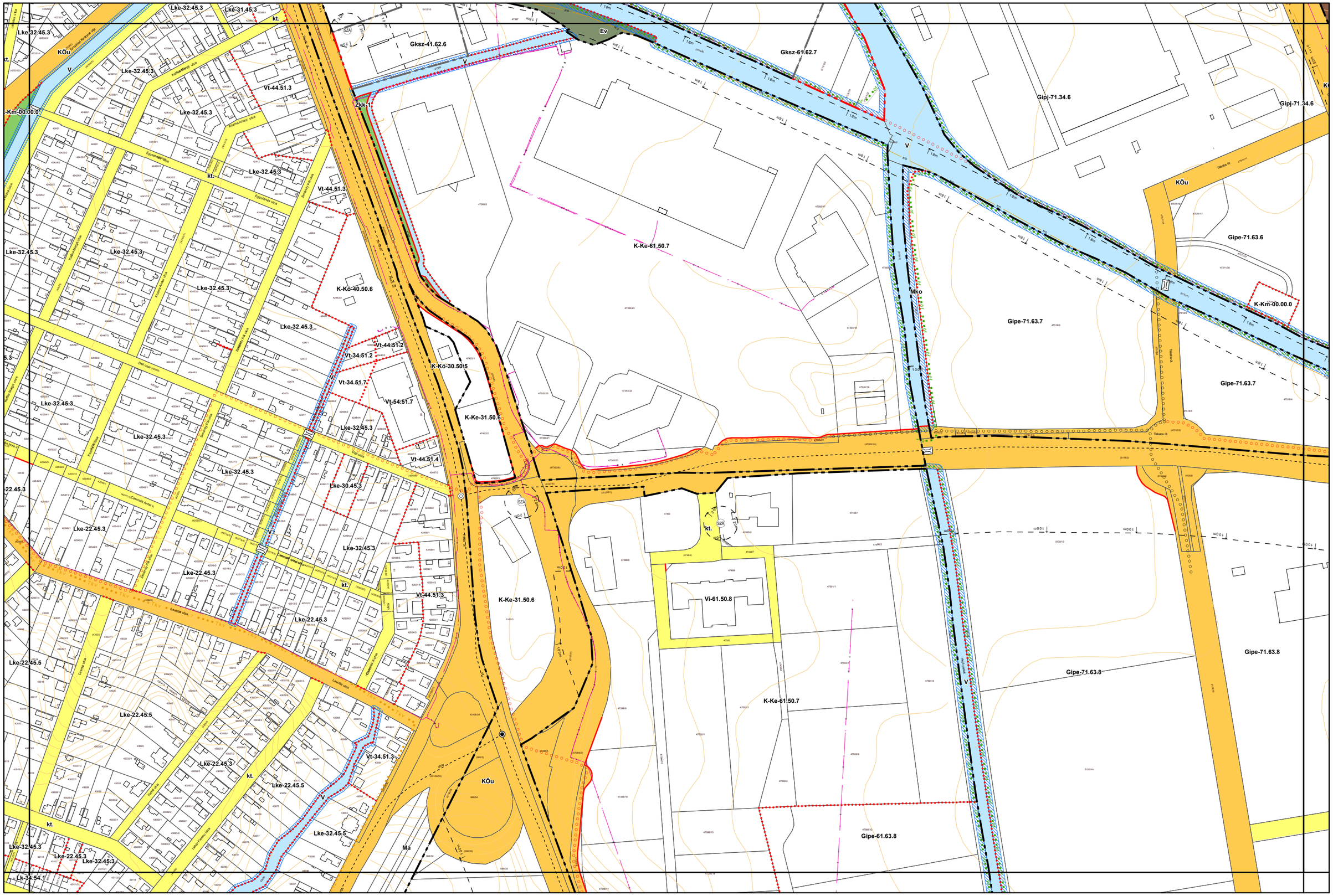

5. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

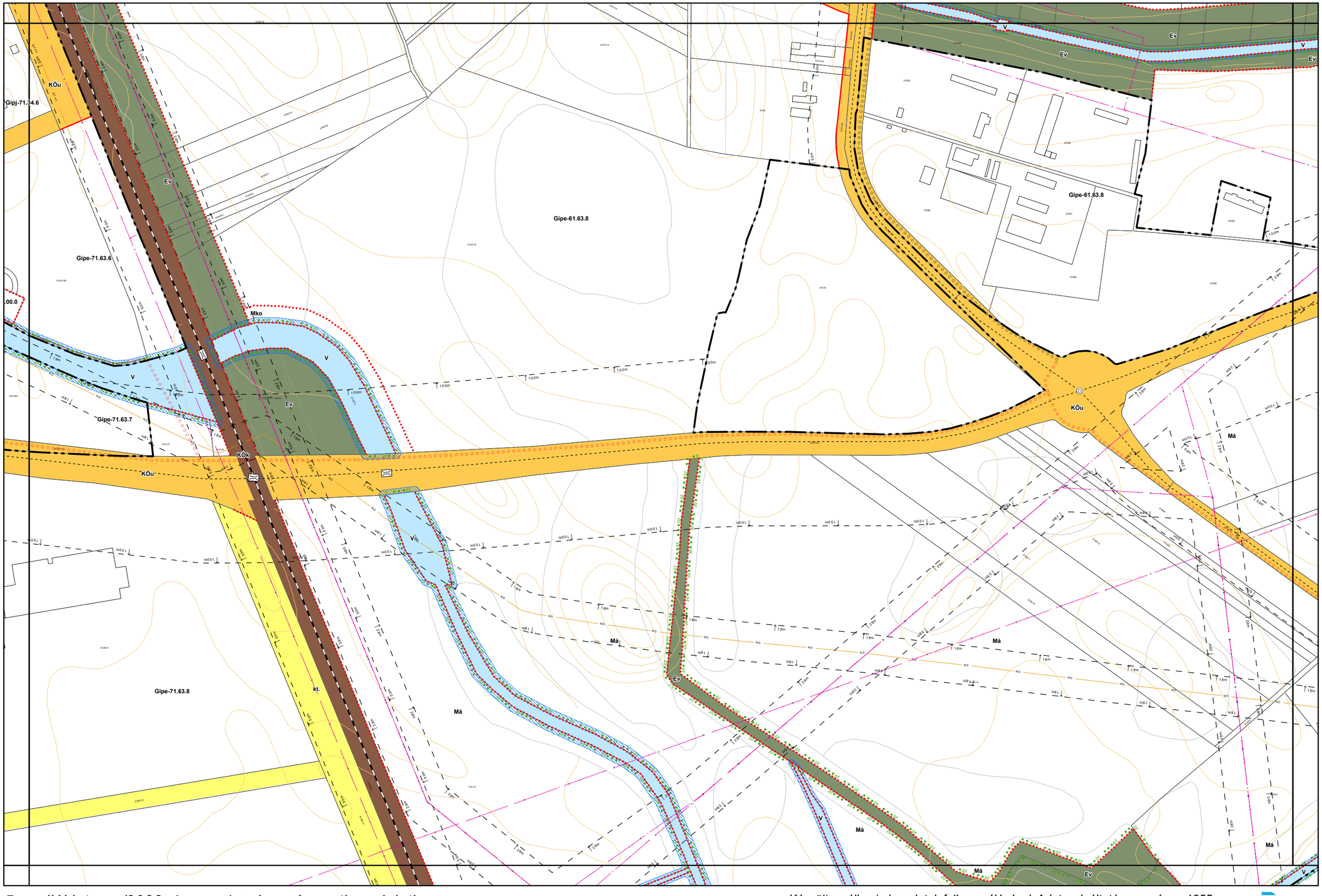
Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

Városépítési Kft.

Miskolc Megyei Jogú Város Belterületi Szabályozási Terve M=1:4000

Lke-32.45.3
Lke-31.45.3
Lke-22.45.3
Lke-32.45.5
Lke-22.45.5
Lke-30.45.3
Lk-34.54.1
Vt-44.51.3
Vt-34.51.2
Vt-44.51.2
Vt-34.51.7
Vt-54.51.7
Vt-44.51.4
Vt-44.51.3
Vt-34.51.3
Gksz-41.62.6
Gksz-61.62.7
Ev
Zkk-1
K-Ke-40.50.6
K-Ke-30.50.5
K-Ke-31.50.6
K-Ke-61.50.7
Vi-61.50.8
Gipj-71.34.6
Gipe-71.63.6
Gipe-71.63.7
Gipe-71.63.8
Gipe-61.63.8
K-Km-00.00.0
KÖu
MKÖ
Má
kt.
V
SZA
Petőfi út
Kossuth Lajos utca
Kölcsey Ferenc utca
Takaréktér utca
Takaréktér út
Deák tér
Deák Ferenc utca
Dobó István utca
Dózsa György utca
Szabadság tér
Szabadság út
Szent István tér
Szent István utca
Szentpéteri kapu
Szentpéteri kapu utca
Erzsébet királyné útja
Egyetemváros útja
Egyetemista utca
Kandó Kálmán utca
Kandó Kálmán útja
Kazinczy Ferenc utca
Kassai utca
Kassai út
Kálvária utca
Kálvária út
Csanyik utca
Csanyik-völgy utca
Csanyik-völgy útja
Csanyik-völgy I. út
Csanyik-völgy II. út
Csanyik-völgy III. út
Csanyik-völgy IV. út
Csanyik-völgy V. út
Csanyik-völgy VI. út
Csanyik-völgy VII. út
Csanyik-völgy VIII. út
Csanyik-völgy IX. út
Csanyik-völgy X. út
Csanyik-völgy XI. út
Csanyik-völgy XII. út
Csanyik-völgy XIII. út
Csanyik-völgy XIV. út
Csanyik-völgy XV. út
Csanyik-völgy XVI. út
Csanyik-völgy XVII. út
Csanyik-völgy XVIII. út
Csanyik-völgy XIX. út
Csanyik-völgy XX. út
Csanyik-völgy XXI. út
Csanyik-völgy XXII. út
Csanyik-völgy XXIII. út
Csanyik-völgy XXIV. út
Csanyik-völgy XXV. út
Csanyik-völgy XXVI. út
Csanyik-völgy XXVII. út
Csanyik-völgy XXVIII. út
Csanyik-völgy XXIX. út
Csanyik-völgy XXX. út
Csanyik-völgy XXXI. út
Csanyik-völgy XXXII. út
Csanyik-völgy XXXIII. út
Csanyik-völgy XXXIV. út
Csanyik-völgy XXXV. út
Csanyik-völgy XXXVI. út
Csanyik-völgy XXXVII. út
Csanyik-völgy XXXVIII. út
Csanyik-völgy XXXIX. út
Csanyik-völgy XL. út
Csanyik-völgy XLI. út
Csanyik-völgy XLII. út
Csanyik-völgy XLIII. út
Csanyik-völgy XLIV. út
Csanyik-völgy XLV. út
Csanyik-völgy XLVI. út
Csanyik-völgy XLVII. út
Csanyik-völgy XLVIII. út
Csanyik-völgy XLIX. út
Csanyik-völgy L. út
Csanyik-völgy LI. út
Csanyik-völgy LII. út
Csanyik-völgy LIII. út
Csanyik-völgy LIV. út
Csanyik-völgy LV. út
Csanyik-völgy LVI. út
Csanyik-völgy LVII. út
Csanyik-völgy LVIII. út
Csanyik-völgy LIX. út
Csanyik-völgy LX. út
Csanyik-völgy LXI. út
Csanyik-völgy LXII. út
Csanyik-völgy LXIII. út
Csanyik-völgy LXIV. út
Csanyik-völgy LXV. út
Csanyik-völgy LXVI. út
Csanyik-völgy LXVII. út
Csanyik-völgy LXVIII. út
Csanyik-völgy LXIX. út
Csanyik-völgy LXX. út
Csanyik-völgy LXXI. út
Csanyik-völgy LXXII. út
Csanyik-völgy LXXIII. út
Csanyik-völgy LXXIV. út
Csanyik-völgy LXXV. út
Csanyik-völgy LXXVI. út
Csanyik-völgy LXXVII. út
Csanyik-völgy LXXVIII. út
Csanyik-völgy LXXIX. út
Csanyik-völgy LXXX. út
Csanyik-völgy LXXXI. út
Csanyik-völgy LXXXII. út
Csanyik-völgy LXXXIII. út
Csanyik-völgy LXXXIV. út
Csanyik-völgy LXXXV. út
Csanyik-völgy LXXXVI. út
Csanyik-völgy LXXXVII. út
Csanyik-völgy LXXXVIII. út
Csanyik-völgy LXXXIX. út
Csanyik-völgy XC. út
Csanyik-völgy XCI. út
Csanyik-völgy XCII. út
Csanyik-völgy XCIII. út
Csanyik-völgy XCIV. út
Csanyik-völgy XCV. út
Csanyik-völgy XCVI. út
Csanyik-völgy XCVII. út
Csanyik-völgy XCVIII. út
Csanyik-völgy XCIX. út
Csanyik-völgy C. út
Csanyik-völgy CI. út
Csanyik-völgy CII. út
Csanyik-völgy CIII. út
Csanyik-völgy CIV. út
Csanyik-völgy CV. út
Csanyik-völgy CVI. út
Csanyik-völgy CVII. út
Csanyik-völgy CVIII. út
Csanyik-völgy CIX. út
Csanyik-völgy CX. út
Csanyik-völgy CXI. út
Csanyik-völgy CXII. út
Csanyik-völgy CXIII. út
Csanyik-völgy CXIV. út
Csanyik-völgy CXV. út
Csanyik-völgy CXVI. út
Csanyik-völgy CXVII. út
Csanyik-völgy CXVIII. út
Csanyik-völgy CXIX. út
Csanyik-völgy CXX. út
Csanyik-völgy CXXI. út
Csanyik-völgy CXXII. út
Csanyik-völgy CXXIII. út
Csanyik-völgy CXXIV. út
Csanyik-völgy CXXV. út
Csanyik-völgy CXXVI. út
Csanyik-völgy CXXVII. út
Csanyik-völgy CXXVIII. út
Csanyik-völgy CXXIX. út
Csanyik-völgy CXXX. út
Csanyik-völgy CXXXI. út
Csanyik-völgy CXXXII. út
Csanyik-völgy CXXXIII. út
Csanyik-völgy CXXXIV. út
Csanyik-völgy CXXXV. út
Csanyik-völgy CXXXVI. út
Csanyik-völgy CXXXVII. út
Csanyik-völgy CXXXVIII. út
Csanyik-völgy CXXXIX. út
Csanyik-völgy CXL. út
Csanyik-völgy CXLI. út
Csanyik-völgy CXLII. út
Csanyik-völgy CXLIII. út
Csanyik-völgy CXLIV. út
Csanyik-völgy CXLV. út
Csanyik-völgy CXLVI. út
Csanyik-völgy CXLVII. út
Csanyik-völgy CXLVIII. út
Csanyik-völgy CXLIX. út
Csanyik-völgy CL. út
Csanyik-völgy CLI. út
Csanyik-völgy CLII. út
Csanyik-völgy CLIII. út
Csanyik-völgy CLIV. út
Csanyik-völgy CLV. út
Csanyik-völgy CLVI. út
Csanyik-völgy CLVII. út
Csanyik-völgy CLVIII. út
Csanyik-völgy CLIX. út
Csanyik-völgy CLX. út
Csanyik-völgy CLXI. út
Csanyik-völgy CLXII. út
Csanyik-völgy CLXIII. út
Csanyik-völgy CLXIV. út
Csanyik-völgy CLXV. út
Csanyik-völgy CLXVI. út
Csanyik-völgy CLXVII. út
Csanyik-völgy CLXVIII. út
Csanyik-völgy CLXIX. út
Csanyik-völgy CLXX. út
Csanyik-völgy CLXXI. út
Csanyik-völgy CLXXII. út
Csanyik-völgy CLXXIII. út
Csanyik-völgy CLXXIV. út
Csanyik-völgy CLXXV. út
Csanyik-völgy CLXXVI. út
Csanyik-völgy CLXXVII. út
Csanyik-völgy CLXXVIII. út
Csanyik-völgy CLXXIX. út
Csanyik-völgy CLXXX. út
Csanyik-völgy CLXXXI. út
Csanyik-völgy CLXXXII. út
Csanyik-völgy CLXXXIII. út
Csanyik-völgy CLXXXIV. út
Csanyik-völgy CLXXXV. út
Csanyik-völgy CLXXXVI. út
Csanyik-völgy CLXXXVII. út
Csanyik-völgy CLXXXVIII. út
Csanyik-völgy CLXXXIX. út
Csanyik-völgy CXC. út
Csanyik-völgy CXCI. út
Csanyik-völgy CXCII. út
Csanyik-völgy CXCIII. út
Csanyik-völgy CXCIV. út
Csanyik-völgy CXCV. út
Csanyik-völgy CXCVI. út
Csanyik-völgy CXCVII. út
Csanyik-völgy CXCVIII. út
Csanyik-völgy CXCIX. út
Csanyik-völgy CC. út
Csanyik-völgy CCI. út
Csanyik-völgy CCII. út
Csanyik-völgy CCIII. út
Csanyik-völgy CCIV. út
Csanyik-völgy CCV. út
Csanyik-völgy CCVI. út
Csanyik-völgy CCVII. út
Csanyik-völgy CCVIII. út
Csanyik-völgy CCIX. út
Csanyik-völgy CCX. út
Csanyik-völgy CCXI. út
Csanyik-völgy CCXII. út
Csanyik-völgy CCXIII. út
Csanyik-völgy CCXIV. út
Csanyik-völgy CCXV. út
Csanyik-völgy CCXVI. út
Csanyik-völgy CCXVII. út
Csanyik-völgy CCXVIII. út
Csanyik-völgy CCXIX. út
Csanyik-völgy CCXX. út
Csanyik-völgy CCXXI. út
Csanyik-völgy CCXXII. út
Csanyik-völgy CCXXIII. út
Csanyik-völgy CCXXIV. út
Csanyik-völgy CCXXV. út
Csanyik-völgy CCXXVI. út
Csanyik-völgy CCXXVII. út
Csanyik-völgy CCXXVIII. út
Csanyik-völgy CCXXIX. út
Csanyik-völgy CCXXX. út
Csanyik-völgy CCXXXI. út
Csanyik-völgy CCXXXII. út
Csanyik-völgy CCXXXIII. út
Csanyik-völgy CCXXXIV. út
Csanyik-völgy CCXXXV. út
Csanyik-völgy CCXXXVI. út
Csanyik-völgy CCXXXVII. út
Csanyik-völgy CCXXXVIII. út
Csanyik-völgy CCXXXIX. út
Csanyik-völgy CCXL. út
Csanyik-völgy CCXLI. út
Csanyik-völgy CCXLII. út
Csanyik-völgy CCXLIII. út
Csanyik-völgy CCXLIV. út
Csanyik-völgy CCXLV. út
Csanyik-völgy CCXLVI. út
Csanyik-völgy CCXLVII. út
Csanyik-völgy CCXLVIII. út
Csanyik-völgy CCXLIX. út
Csanyik-völgy CCL. út
Csanyik-völgy CCLI. út
Csanyik-völgy CCLII. út
Csanyik-völgy CCLIII. út
Csanyik-völgy CCLIV. út
Csanyik-völgy CCLV. út
Csanyik-völgy CCLVI. út
Csanyik-völgy CCLVII. út
Csanyik-völgy CCLVIII. út
Csanyik-völgy CCLIX. út
Csanyik-völgy CCLX. út
Csanyik-völgy CCLXI. út
Csanyik-völgy CCLXII. út
Csanyik-völgy CCLXIII. út
Csanyik-völgy CCLXIV. út
Csanyik-völgy CCLXV. út
Csanyik-völgy CCLXVI. út
Csanyik-völgy CCLXVII. út
Csanyik-völgy CCLXVIII. út
Csanyik-völgy CCLXIX. út
Csanyik-völgy CCLXX. út
Csanyik-völgy CCLXXI. út
Csanyik-völgy CCLXXII. út
Csanyik-völgy CCLXXIII. út
Csanyik-völgy CCLXXIV. út
Csanyik-völgy CCLXXV. út
Csanyik-völgy CCLXXVI. út
Csanyik-völgy CCLXXVII. út
Csanyik-völgy CCLXXVIII. út
Csanyik-völgy CCLXXIX. út
Csanyik-völgy CCLXXX. út
Csanyik-völgy CCLXXXI. út
Csanyik-völgy CCLXXXII. út
Csanyik-völgy CCLXXXIII. út
Csanyik-völgy CCLXXXIV. út
Csanyik-völgy CCLXXXV. út
Csanyik-völgy CCLXXXVI. út
Csanyik-völgy CCLXXXVII. út
Csanyik-völgy CCLXXXVIII. út
Csanyik-völgy CCLXXXIX. út
Csanyik-völgy CCXC. út
Csanyik-völgy CCXCI. út
Csanyik-völgy CCXCII. út
Csanyik-völgy CCXCIII. út
Csanyik-völgy CCXCIV. út
Csanyik-völgy CCXCV. út
Csanyik-völgy CCXCVI. út
Csanyik-völgy CCXCVII. út
Csanyik-völgy CCXCVIII. út
Csanyik-völgy CCXCIX. út
Csanyik-völgy CCC. út
Csanyik-völgy CCCI. út
Csanyik-völgy CCCII. út
Csanyik-völgy CCCIII. út
Csanyik-völgy CCCIV. út
Csanyik-völgy CCCV. út
Csanyik-völgy CCCVI. út
Csanyik-völgy CCCVII. út
Csanyik-völgy CCCVIII. út
Csanyik-völgy CCCIX. út
Csanyik-völgy CCCX. út
Csanyik-völgy CCCXI. út
Csanyik-völgy CCCXII. út
Csanyik-völgy CCCXIII. út
Csanyik-völgy CCCXIV. út
Csanyik-völgy CCCXV. út
Csanyik-völgy CCCXVI. út
Csanyik-völgy CCCXVII. út
Csanyik-völgy CCCXVIII. út
Csanyik-völgy CCCXIX. út
Csanyik-völgy CCCXX. út
Csanyik-völgy CCCXXI. út
Csanyik-völgy CCCXXII. út
Csanyik-völgy CCCXXIII. út
Csanyik-völgy CCCXXIV. út
Csanyik-völgy CCCXXV. út
Csanyik-völgy CCCXXVI. út
Csanyik-völgy CCCXXVII. út
Csanyik-völgy CCCXXVIII. út
Csanyik-völgy CCCXXIX. út
Csanyik-völgy CCCXXX. út
Csanyik-völgy CCCXXXI. út
Csanyik-völgy CCCXXXII. út
Csanyik-völgy CCCXXXIII. út
Csanyik-völgy CCCXXXIV. út
Csanyik-völgy CCCXXXV. út
Csanyik-völgy CCCXXXVI. út
Csanyik-völgy CCCXXXVII. út
Csanyik-völgy CCCXXXVIII. út
Csanyik-völgy CCCXXXIX. út
Csanyik-völgy CCCXL. út
Csanyik-völgy CCCXLI. út
Csanyik-völgy CCCXLII. út
Csanyik-völgy CCCXLIII. út
Csanyik-völgy CCCXLIV. út
Csanyik-völgy CCCXLV. út
Csanyik-völgy CCCXLVI. út
Csanyik-völgy CCCXLVII. út
Csanyik-völgy CCCXLVIII. út
Csanyik-völgy CCCXLIX. út
Csanyik-völgy CCCL. út
Csanyik-völgy CCCLI. út
Csanyik-völgy CCCLII. út
Csanyik-völgy CCCLIII. út
Csanyik-völgy CCCLIV. út
Csanyik-völgy CCCLV. út
Csanyik-völgy CCCLVI. út
Csanyik-völgy CCCLVII. út
Csanyik-völgy CCCLVIII. út
Csanyik-völgy CCCLIX. út
Csanyik-völgy CCCLX. út
Csanyik-völgy CCCLXI. út
Csanyik-völgy CCCLXII. út
Csanyik-völgy CCCLXIII. út
Csanyik-völgy CCCLXIV. út
Csanyik-völgy CCCLXV. út
Csanyik-völgy CCCLXVI. út
Csanyik-völgy CCCLXVII. út
Csanyik-völgy CCCLXVIII. út
Csanyik-völgy CCCLXIX. út
Csanyik-völgy CCCLXX. út
Csanyik-völgy CCCLXXI. út
Csanyik-völgy CCCLXXII. út
Csanyik-völgy CCCLXXIII. út
Csanyik-völgy CCCLXXIV. út
Csanyik-völgy CCCLXXV. út
Csanyik-völgy CCCLXXVI. út
Csanyik-völgy CCCLXXVII. út
Csanyik-völgy CCCLXXVIII. út
Csanyik-völgy CCCLXXIX. út
Csanyik-völgy CCCLXXX. út
Csanyik-völgy CCCLXXXI. út
Csanyik-völgy CCCLXXXII. út
Csanyik-völgy CCCLXXXIII. út
Csanyik-völgy CCCLXXXIV. út
Csanyik-völgy CCCLXXXV. út
Csanyik-völgy CCCLXXXVI. út
Csanyik-völgy CCCLXXXVII. út
Csanyik-völgy CCCLXXXVIII. út
Csanyik-völgy CCCLXXXIX. út
Csanyik-völgy CCCXC. út
Csanyik-völgy CCCXCI. út
Csanyik-völgy CCCXCII. út
Csanyik-völgy CCCXCIII. út
Csanyik-völgy CCCXCIV. út
Csanyik-völgy CCCXCV. út
Csanyik-völgy CCCXCVI. út
Csanyik-völgy CCCXCVII. út
Csanyik-völgy CCCXCVIII. út
Csanyik-völgy CCCXCIX. út
Csanyik-völgy CD. út
Csanyik-völgy CDI. út
Csanyik-völgy CDII. út
Csanyik-völgy CDIII. út
Csanyik-völgy CDIV. út
Csanyik-völgy CDV. út
Csanyik-völgy CDVI. út
Csanyik-völgy CDVII. út
Csanyik-völgy CDVIII. út
Csanyik-völgy CDIX. út
Csanyik-völgy CDX. út
Csanyik-völgy CDXI. út
Csanyik-völgy CDXII. út
Csanyik-völgy CDXIII. út
Csanyik-völgy CDXIV. út
Csanyik-völgy CDXV. út
Csanyik-völgy CDXVI. út
Csanyik-völgy CDXVII. út
Csanyik-völgy CDXVIII. út
Csanyik-völgy CDXIX. út
Csanyik-völgy CDXX. út
Csanyik-völgy CDXXI. út
Csanyik-völgy CDXXII. út
Csanyik-völgy CDXXIII. út
Csanyik-völgy CDXXIV. út
Csanyik-völgy CDXXV. út
Csanyik-völgy CDXXVI. út
Csanyik-völgy CDXXVII. út
Csanyik-völgy CDXXVIII. út
Csanyik-völgy CDXXIX. út
Csanyik-völgy CDXXX. út
Csanyik-völgy CDXXXI. út
Csanyik-völgy CDXXXII. út
Csanyik-völgy CDXXXIII. út
Csanyik-völgy CDXXXIV. út
Csanyik-völgy CDXXXV. út
Csanyik-völgy CDXXXVI. út
Csanyik-völgy CDXXXVII. út
Csanyik-völgy CDXXXVIII. út
Csanyik-völgy CDXXXIX. út
Csanyik-völgy CDXL. út
Csanyik-völgy CDXLI. út
Csanyik-völgy CDXLII. út
Csanyik-völgy CDXLIII. út
Csanyik-völgy CDXLIV. út
Csanyik-völgy CDXLV. út
Csanyik-völgy CDXLVI. út
Csanyik-völgy CDXLVII. út
Csanyik-völgy CDXLVIII. út
Csanyik-völgy CDXLIX. út
Csanyik-völgy CDL. út
Csanyik-völgy CDLI. út
Csanyik-völgy CDLII. út
Csanyik-völgy CDLIII. út
Csanyik-völgy CDLIV. út
Csanyik-völgy CDLV. út
Csanyik-völgy CDLVI. út
Csanyik-völgy CDLVII. út
Csanyik-völgy CDLVIII. út
Csanyik-völgy CDLIX. út
Csanyik-völgy CDLX. út
Csanyik-völgy CDLXI. út
Csanyik-völgy CDLXII. út
Csanyik-völgy CDLXIII. út
Csanyik-völgy CDLXIV. út
Csanyik-völgy CDLXV. út
Csanyik-völgy CDLXVI. út
Csanyik-völgy CDLXVII. út
Csanyik-völgy CDLXVIII. út
Csanyik-völgy CDLXIX. út
Csanyik-völgy CDLXX. út
Csanyik-völgy CDLXXI. út
Csanyik-völgy CDLXXII. út
Csanyik-völgy CDLXXIII. út
Csanyik-völgy CDLXXIV. út
Csanyik-völgy CDLXXV. út
Csanyik-völgy CDLXXVI. út
Csanyik-völgy CDLXXVII. út
Csanyik-völgy CDLXXVIII. út
Csanyik-völgy CDLXXIX. út
Csanyik-völgy CDLXXX. út
Csanyik-völgy CDLXXXI. út
Csanyik-völgy CDLXXXII. út
Csanyik-völgy CDLXXXIII. út
Csanyik-völgy CDLXXXIV. út
Csanyik-völgy CDLXXXV. út
Csanyik-völgy CDLXXXVI. út
Csanyik-völgy CDLXXXVII. út
Csanyik-völgy CDLXXXVIII. út
Csanyik-völgy CDLXXXIX. út
Csanyik-völgy CDXC. út
Csanyik-völgy CDXCI. út
Csanyik-völgy CDXCII. út
Csanyik-völgy CDXCIII. út
Csanyik-völgy CDXCIV. út
Csanyik-völgy CDXCV. út
Csanyik-völgy CDXCVI. út
Csanyik-völgy CDXCVII. út
Csanyik-völgy CDXCVIII. út
Csanyik-völgy CDXCIX. út
Csanyik-völgy CM. út
Csanyik-völgy CMI. út
Csanyik-völgy CMII. út
Csanyik-völgy CMIII. út
Csanyik-völgy CMIV. út
Csanyik-völgy CMV. út
Csanyik-völgy CMVI. út
Csanyik-völgy CMVII. út
Csanyik-völgy CMVIII. út
Csanyik-völgy CMIX. út
Csanyik-völgy CMX. út
Csanyik-völgy CMXI. út
Csanyik-völgy CMXII. út
Csanyik-völgy CMXIII. út
Csanyik-völgy CMXIV. út
Csanyik-völgy CMXV. út
Csanyik-völgy CMXVI. út
Csanyik-völgy CMXVII. út
Csanyik-völgy CMXVIII. út
Csanyik-völgy CMXIX. út
Csanyik-völgy CMXX. út
Csanyik-völgy CMXXI. út
Csanyik-völgy CMXXII. út
Csanyik-völgy CMXXIII. út
Csanyik-völgy CMXXIV. út
Csanyik-völgy CMXXV. út
Csanyik-völgy CMXXVI. út
Csanyik-völgy CMXXVII. út
Csanyik-völgy CMXXVIII. út
Csanyik-völgy CMXXIX. út
Csanyik-völgy CMXXX. út
Csanyik-völgy CMXXXI. út
Csanyik-völgy CMXXXII. út
Csanyik-völgy CMXXXIII. út
Csanyik-völgy CMXXXIV. út
Csanyik-völgy CMXXXV. út
Csanyik-völgy CMXXXVI. út
Csanyik-völgy CMXXXVII. út
Csanyik-völgy CMXXXVIII. út
Csanyik-völgy CMXXXIX. út
Csanyik-völgy CMXL. út
Csanyik-völgy CMXLI. út
Csanyik-völgy CMXLII. út
Csanyik-völgy CMXLIII. út
Csanyik-völgy CMXLIV. út
Csanyik-völgy CMXLV. út
Csanyik-völgy CMXLVI. út
Csanyik-völgy CMXLVII. út
Csanyik-völgy CMXLVIII. út
Csanyik-völgy CMXLIX. út
Csanyik-völgy CML. út
Csanyik-völgy CMLI. út
Csanyik-völgy CMLII. út
Csanyik-völgy CMLIII. út
Csanyik-völgy CMLIV. út
Csanyik-völgy CMLV. út
Csanyik-völgy CMLVI. út
Csanyik-völgy CMLVII. út
Csanyik-völgy CMLVIII. út
Csanyik-völgy CMLIX. út
Csanyik-völgy CMLX. út
Csanyik-völgy CMLXI. út
Csanyik-völgy CMLXII. út
Csanyik-völgy CMLXIII. út
Csanyik-völgy CMLXIV. út
Csanyik-völgy CMLXV. út
Csanyik-völgy CMLXVI. út
Csanyik-völgy CMLXVII. út
Csanyik-völgy CMLXVIII. út
Csanyik-völgy CMLXIX. út
Csanyik-völgy CMLXX. út
Csanyik-völgy CMLXXI. út
Csanyik-völgy CMLXXII. út
Csanyik-völgy CMLXXIII. út
Csanyik-völgy CMLXXIV. út
Csanyik-völgy CMLXXV. út
Csanyik-völgy CMLXXVI. út
Csanyik-völgy CMLXXVII. út
Csanyik-völgy CMLXXVIII. út
Csanyik-völgy CMLXXIX. út
Csanyik-völgy CMLXXX. út
Csanyik-völgy CMLXXXI. út
Csanyik-völgy CMLXXXII. út
Csanyik-völgy CMLXXXIII. út
Csanyik-völgy CMLXXXIV. út
Csanyik-völgy CMLXXXV. út
Csanyik-völgy CMLXXXVI. út
Csanyik-völgy CMLXXXVII. út
Csanyik-völgy CMLXXXVIII. út
Csanyik-völgy CMLXXXIX. út
Csanyik-völgy CMXC. út
Csanyik-völgy CMXCI. út
Csanyik-völgy CMXCII. út
Csanyik-völgy CMXCIII. út
Csanyik-völgy CMXCIV. út
Csanyik-völgy CMXCV. út
Csanyik-völgy CMXCVI. út
Csanyik-völgy CMXCVII. út
Csanyik-völgy CMXCVIII. út
Csanyik-völgy CMXCIX. út
Csanyik-völgy CMC. út
Csanyik-völgy CMCI. út
Csanyik-völgy CMCII. út
Csanyik-völgy CMCIII. út
Csanyik-völgy CMCIV. út
Csanyik-völgy CMCV. út
Csanyik-völgy CMCVI. út
Csanyik-völgy CMCVII. út
Csanyik-völgy CMCVIII. út
Csanyik-völgy CMCIX. út
Csanyik-völgy CMCX. út
Csanyik-völgy CMCXI. út
Csanyik-völgy CMCXII. út
Csanyik-völgy CMCXIII. út
Csanyik-völgy CMCXIV. út
Csanyik-völgy CMCXV. út
Csanyik-völgy CMCXVI. út
Csanyik-völgy CMCXVII. út
Csanyik-völgy CMCXVIII. út
Csanyik-völgy CMCXIX. út
Csanyik-völgy CMCXX. út
Csanyik-völgy CMCXXI. út
Csanyik-völgy CMCXXII. út
Csanyik-völgy CMCXXIII. út
Csanyik-völgy CMCXXIV. út
Csanyik-völgy CMCXXV. út
Csanyik-völgy CMCXXVI. út
Csanyik-völgy CMCXXVII. út
Csanyik-völgy CMCXXVIII. út
Csanyik-völgy CMCXXIX. út
Csanyik-völgy CMCXXX. út
Csanyik-völgy CMCXXXI. út
Csanyik-völgy CMCXXXII. út
Csanyik-völgy CMCXXXIII. út
Csanyik-völgy CMCXXXIV. út
Csanyik-völgy CMCXXXV. út
Csanyik-völgy CMCXXXVI. út
Csanyik-völgy CMCXXXVII. út
Csanyik-völgy CMCXXXVIII. út
Csanyik-völgy CMCXXXIX. út
Csanyik-völgy CMCXL. út
Csanyik-völgy CMCXLI. út
Csanyik-völgy CMCXLII. út
Csanyik-völgy CMCXLIII. út
Csanyik-völgy CMCXLIV. út
Csanyik-völgy CMCXLV. út
Csanyik-völgy CMCXLVI. út
Csanyik-völgy CMCXLVII. út
Csanyik-völgy CMCXLVIII. út
Csanyik-völgy CMCXLIX. út
Csanyik-völgy CMCL. út
Csanyik-völgy CMCLI. út
Csanyik-völgy CMCLII. út
Csanyik-völgy CMCLIII. út
Csanyik-völgy CMCLIV. út
Csanyik-völgy CMCLV. út
Csanyik-völgy CMCLVI. út
Csanyik-völgy CMCLVII. út
Csanyik-völgy CMCLVIII. út
Csanyik-völgy CMCLIX. út
Csanyik-völgy CMCLX. út
Csanyik-völgy CMCLXI. út
Csanyik-völgy CMCLXII. út
Csanyik-völgy CMCLXIII. út
Csanyik-völgy CMCLXIV. út
Csanyik-völgy CMCLXV. út
Csanyik-völgy CMCLXVI. út
Csanyik-völgy CMCLXVII. út
Csanyik-völgy CMCLXVIII. út
Csanyik-völgy CMCLXIX. út
Csanyik-völgy CMCLXX. út
Csanyik-völgy CMCLXXI. út
Csanyik-völgy CMCLXXII. út
Csanyik-völgy CMCLXXIII. út
Csanyik-völgy CMCLXXIV. út
Csanyik-völgy CMCLXXV. út
Csanyik-völgy CMCLXXVI. út
Csanyik-völgy CMCLXXVII. út
Csanyik-völgy CMCLXXVIII. út
Csanyik-völgy CMCLXXIX. út
Csanyik-völgy CMCLXXX. út
Csanyik-völgy CMCLXXXI. út
Csanyik-völgy CMCLXXXII. út
Csanyik-völgy CMCLXXXIII. út
Csanyik-völgy CMCLXXXIV. út
Csanyik-völgy CMCLXXXV. út
Csanyik-völgy CMCLXXXVI. út
Csanyik-völgy CMCLXXXVII. út
Csanyik-völgy CMCLXXXVIII. út
Csanyik-völgy CMCLXXXIX. út
Csanyik-völgy CMCXC. út
Csanyik-völgy CMCXCI. út
Csanyik-völgy CMCXCII. út
Csanyik-völgy CMCXCIII. út
Csanyik-völgy CMCXCIV. út
Csanyik-völgy CMCXCV. út
Csanyik-völgy CMCXCVI. út
Csanyik-völgy CMCXCVII. út
Csanyik-völgy CMCXCVIII. út
Csanyik-völgy CMCXCIX. út
Csanyik-völgy CMD. út
Csanyik-völgy CMDI. út
Csanyik-völgy CMDII. út
Csanyik-völgy CMDIII. út
Csanyik-völgy CMDIV. út
Csanyik-völgy CMDV. út
Csanyik-völgy CMDVI. út
Csanyik-völgy CMDVII. út
Csanyik-völgy CMDVIII. út
Csanyik-völgy CMDIX. út
Csanyik-völgy CMDX. út
Csanyik-völgy CMDXI. út
Csanyik-völgy CMDXII. út
Csanyik-völgy CMDXIII. út
Csanyik-völgy CMDXIV. út
Csanyik-völgy CMDXV. út
Csanyik-völgy CMDXVI. út
Csanyik-völgy CMDXVII. út
Csanyik-völgy CMDXVIII. út
Csanyik-völgy CMDXIX. út
Csanyik-völgy CMDXX. út
Csanyik-völgy CMDXXI. út
Csanyik-völgy CMDXXII. út
Csanyik-völgy CMDXXIII. út
Csanyik-völgy CMDXXIV. út
Csanyik-völgy CMDXXV. út
Csanyik-völgy CMDXXVI. út
Csanyik-völgy CMDXXVII. út
Csanyik-völgy CMDXXVIII. út
Csanyik-völgy CMDXXIX. út
Csanyik-völgy CMDXXX. út
Csanyik-völgy CMDXXXI. út
Csanyik-völgy CMDXXXII. út
Csanyik-völgy CMDXXXIII. út
Csanyik-völgy CMDXXXIV. út
Csanyik-völgy CMDXXXV. út
Csanyik-völgy CMDXXXVI. út
Csanyik-völgy CMDXXXVII. út
Csanyik-völgy CMDXXXVIII. út
Csanyik-völgy CMDXXXIX. út
Csanyik-völgy CMDXL. út
Csanyik-völgy CMDXLI. út
Csanyik-völgy CMDXLII. út
Csanyik-völgy CMDXLIII. út
Csanyik-völgy CMDXLIV. út
Csanyik-völgy CMDXLV. út
Csanyik-völgy CMDXLVI. út
Csanyik-völgy CMDXLVII. út
Csanyik-völgy CMDXLVIII. út
Csanyik-völgy CMDXLIX. út
Csanyik-völgy CMDL. út
Csanyik-völgy CMDLI. út
Csanyik-völgy CMDLII. út
Csanyik-völgy CMDLIII. út
Csanyik-völgy CMDLIV. út
Csanyik-völgy CMDLV. út
Csanyik-völgy CMDLVI. út
Csanyik-völgy CMDLVII. út
Csanyik-völgy CMDLVIII. út
Csanyik-völgy CMDLIX. út
Csanyik-völgy CMDLX. út
Csanyik-völgy CMDLXI. út
Csanyik-völgy CMDLXII. út
Csanyik-völgy CMDLXIII. út
Csanyik-völgy CMDLXIV. út
Csanyik-völgy CMDLXV. út
Csanyik-völgy CMDLXVI. út
Csanyik-völgy CMDLXVII. út
Csanyik-völgy CMDLXVIII. út
Csanyik-völgy CMDLXIX. út
Csanyik-völgy CMDLXX. út
Csanyik-völgy CMDLXXI. út
Csanyik-völgy CMDLXXII. út
Csanyik-völgy CMDLXXIII. út
Csanyik-völgy CMDLXXIV. út
Csanyik-völgy CMDLXXV. út
Csanyik-völgy CMDLXXVI. út
Csanyik-völgy CMDLXXVII. út
Csanyik-völgy CMDLXXVIII. út
Csanyik-völgy CMDLXXIX. út
Csanyik-völgy CMDLXXX. út
Csanyik-völgy CMDLXXXI. út
Csanyik-völgy CMDLXXXII. út
Csanyik-völgy CMDLXXXIII. út
Csanyik-völgy CMDLXXXIV. út
Csanyik-völgy CMDLXXXV. út
Csanyik-völgy CMDLXXXVI. út
Csanyik-völgy CMDLXXXVII. út
Csanyik-völgy CMDLXXXVIII. út
Csanyik-völgy CMDLXXXIX. út
Csanyik-völgy CMDXC. út
Csanyik-völgy CMDXCI. út
Csanyik-völgy CMDXCII. út
Csanyik-völgy CMDXCIII. út
Csanyik-völgy CMDXCIV. út
Csanyik-völgy CMDXCV. út
Csanyik-völgy CMDXCVI. út
Csanyik-völgy CMDXCVII. út
Csanyik-völgy CMDXCVIII. út
Csanyik-völgy CMDXCIX. út
Csanyik-völgy CMM. út
Csanyik-völgy CMMI. út
Csanyik-völgy CMMII. út
Csanyik-völgy CMMIII. út
Csanyik-völgy CMMIV. út
Csanyik-völgy CMMV. út
Csanyik-völgy CMMVI. út
Csanyik-völgy CMMVII. út
Csanyik-völgy CMMVIII. út
Csanyik-völgy CMMIX. út
Csanyik-völgy CMMX. út
Csanyik-völgy CMMXI. út
Csanyik-völgy CMMXII. út
Csanyik-völgy CMMXIII. út
Csanyik-völgy CMMXIV. út
Csanyik-völgy CMMXV. út
Csanyik-völgy CMMXVI. út
Csanyik-völgy CMMXVII. út
Csanyik-völgy CMMXVIII. út
Csanyik-völgy CMMXIX. út
Csanyik-völgy CMMXX. út
Csanyik-völgy CMMXXI. út
Csanyik-völgy CMMXXII. út
Csanyik-völgy CMMXXIII. út
Csanyik-völgy CMMXXIV. út
Csanyik-völgy CMMXXV. út
Csanyik-völgy CMMXXVI. út
Csanyik-völgy CMMXXVII. út
Csanyik-völgy CMMXXVIII. út
Csanyik-völgy CMMXXIX. út
Csanyik-völgy CMMXXX. út
Csanyik-völgy CMMXXXI. út
Csanyik-völgy CMMXXXII. út
Csanyik-völgy CMMXXXIII. út
Csanyik-völgy CMMXXXIV. út
Csanyik-völgy CMMXXXV. út
Csanyik-völgy CMMXXXVI. út
Csanyik-völgy CMMXXXVII. út
Csanyik-völgy CMMXXXVIII. út
Csanyik-völgy CMMXXXIX. út
Csanyik-völgy CMMXL. út
Csanyik-völgy CMMXLI. út
Csanyik-völgy CMMXLII. út
Csanyik-völgy CMMXLIII. út
Csanyik-völgy CMMXLIV. út
Csanyik-völgy CMMXLV. út
Csanyik-völgy CMMXLVI. út
Csanyik-völgy CMMXLVII. út
Csanyik-völgy CMMXLVIII. út
Csanyik-völgy CMMXLIX. út
Csanyik-völgy CMML. út
Csanyik-völgy CMMLI. út
Csanyik-völgy CMMLII. út
Csanyik-völgy CMMLIII. út
Csanyik-völgy CMMLIV. út
Csanyik-völgy CMMLV. út
Csanyik-völgy CMMLVI. út
Csanyik-völgy CMMLVII. út
Csanyik-völgy CMMLVIII. út
Csanyik-völgy CMMLIX. út
Csanyik-völgy CMMLX. út
Csanyik-völgy CMMLXI. út
Csanyik-völgy CMMLXII. út
Csanyik-völgy CMMLXIII. út
Csanyik-völgy CMMLXIV. út
Csanyik-völgy CMMLXV.

Miskolc Megyei Jogú Város Belterületi Szabályozási Terve M=1:4000

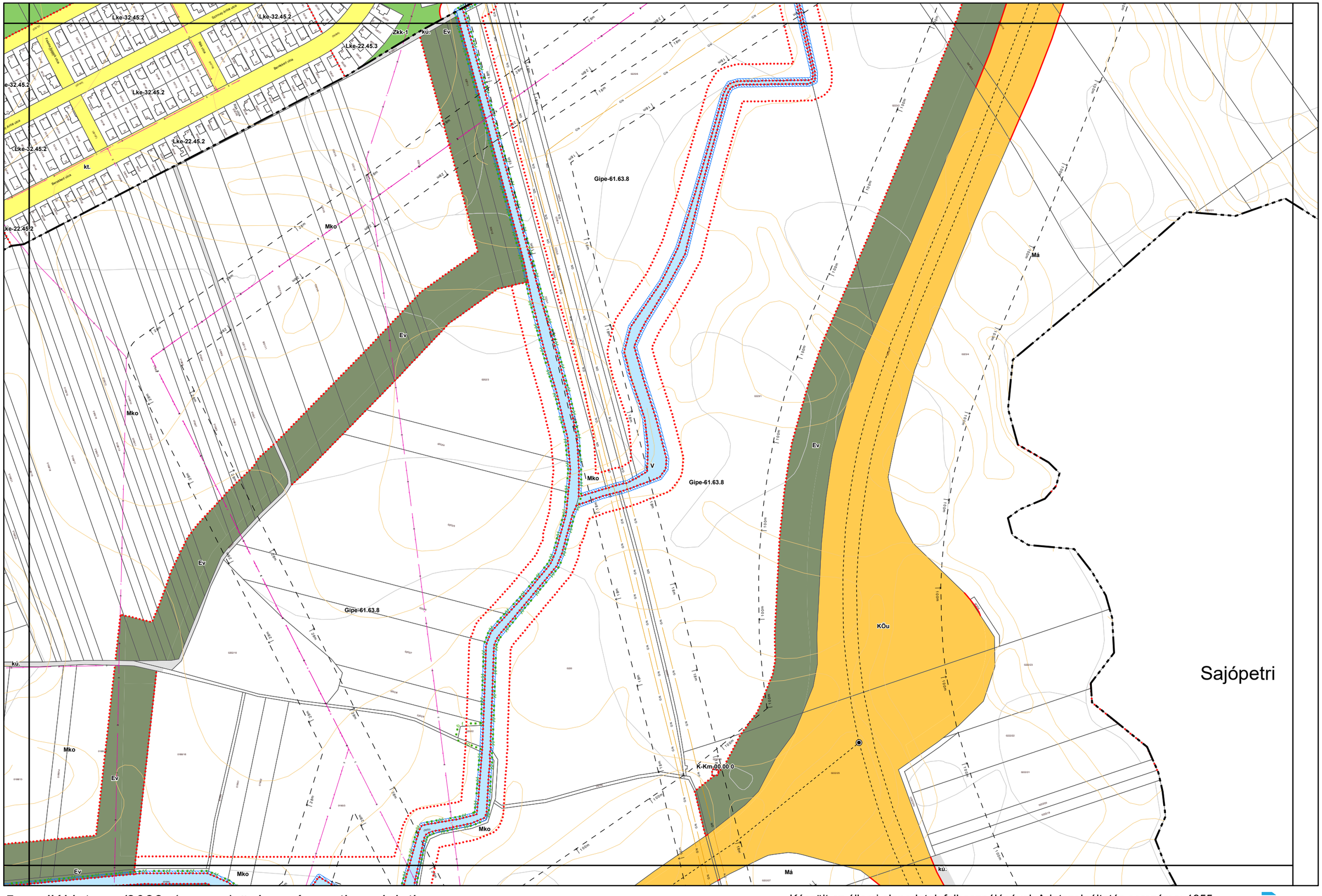

5. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

Városépítési Kft.

Miskolc Megyei Jogú Város Belterületi Szabályozási Terve M=1:4000

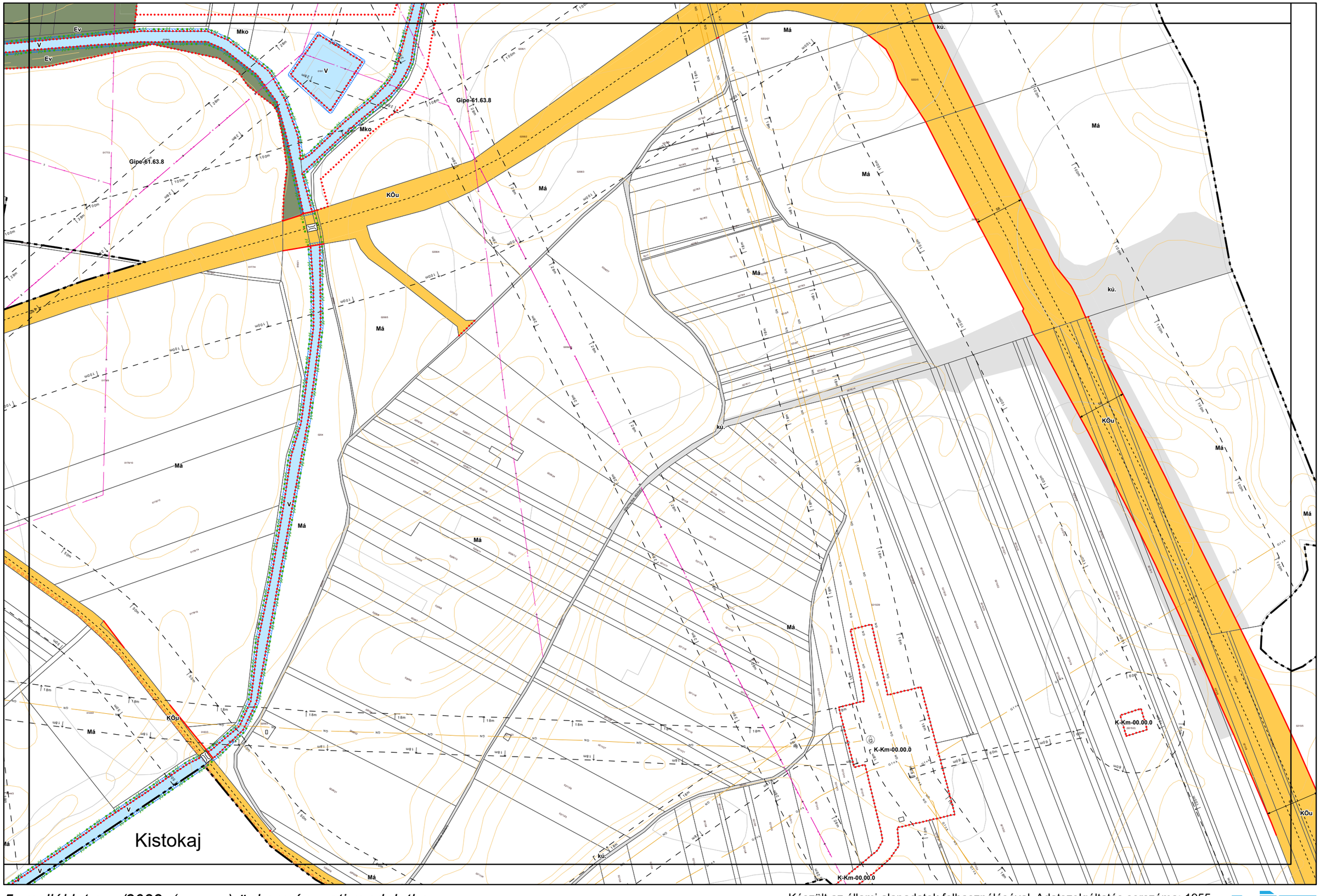

5. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

Városépítési Kft.

Miskolc Megyei Jogú Város Belterületi Szabályozási Terve M=1:4000

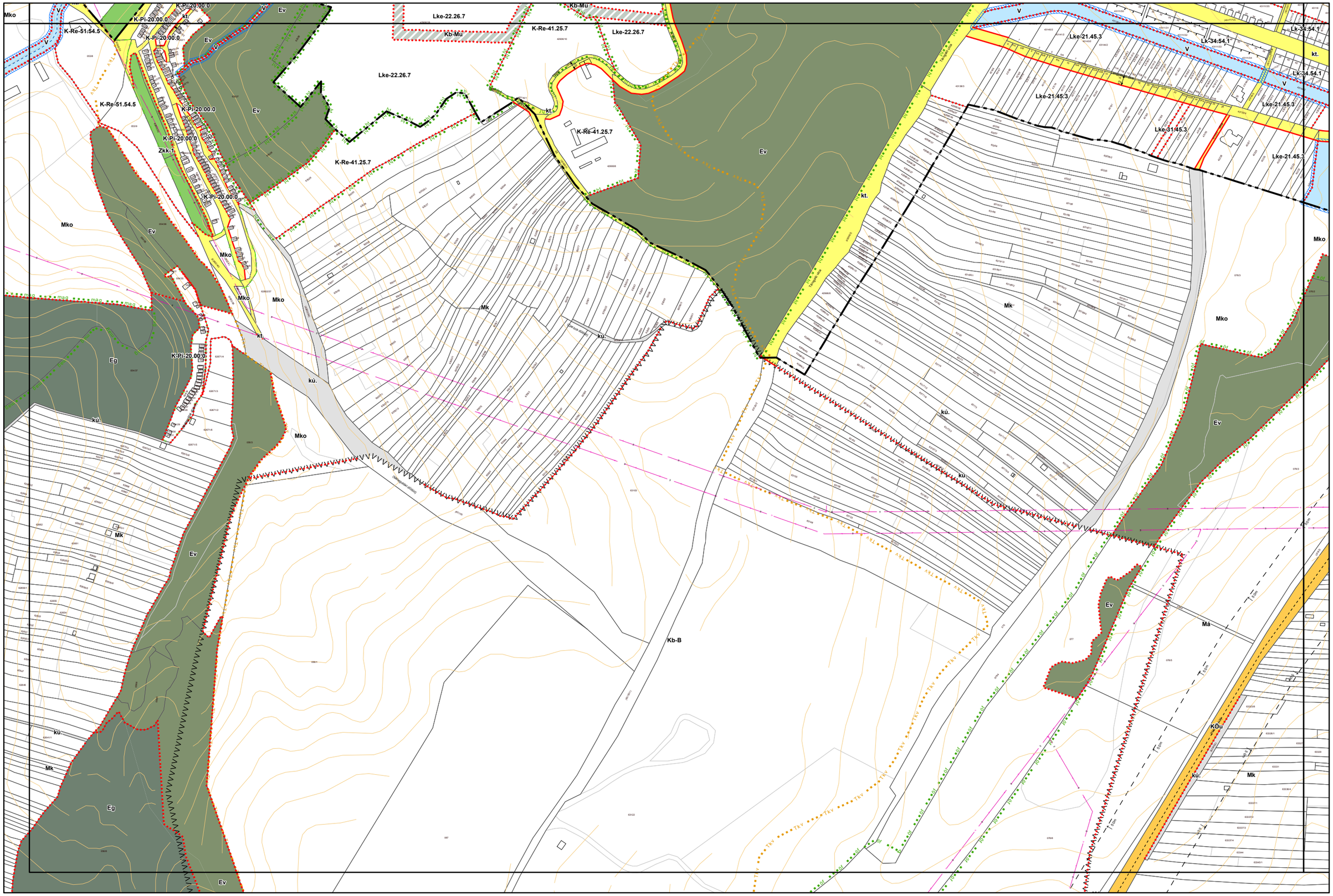

5. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

Városépítési Kft.

Miskolc Megyei Jogú Város Belterületi Szabályozási Terve M=1:4000

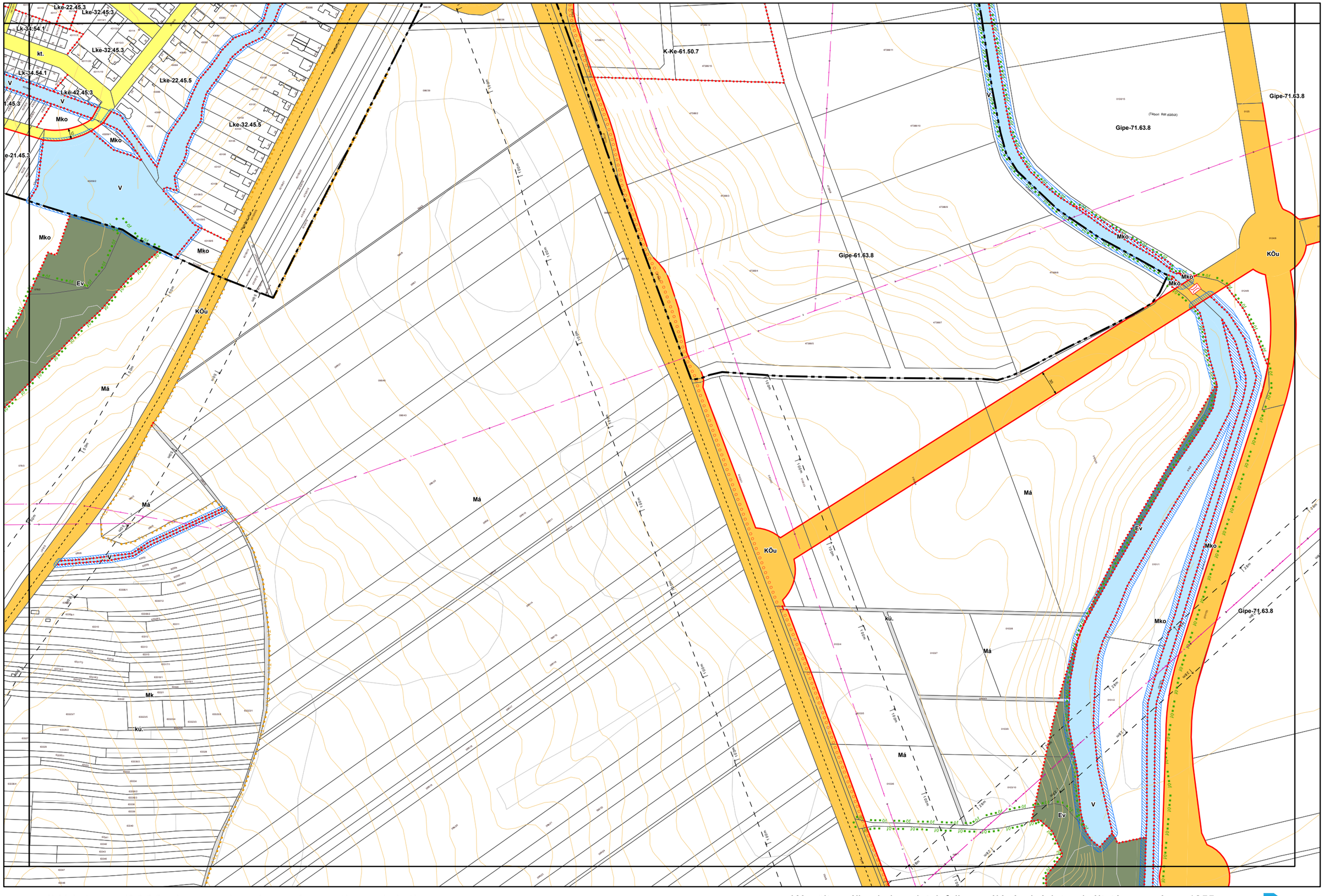

5. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

Városépítési Kft.

Miskolc Megyei Jogú Város Belterületi Szabályozási Terve M=1:4000

5. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

VTI Városépítési Kft.

6. melléklet a …/2022. (… . … .) önkormányzati rendelethez
MISKOLC MEGYEI JOGÚ VÁROS KÜLTERÜLETI SZABÁLYOZÁSI TERVE M=1:8000

[1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57 számú tervlapok]

Miskolc Megyei Jogú Város Külterületi Szabályozási Terve M=1:8000

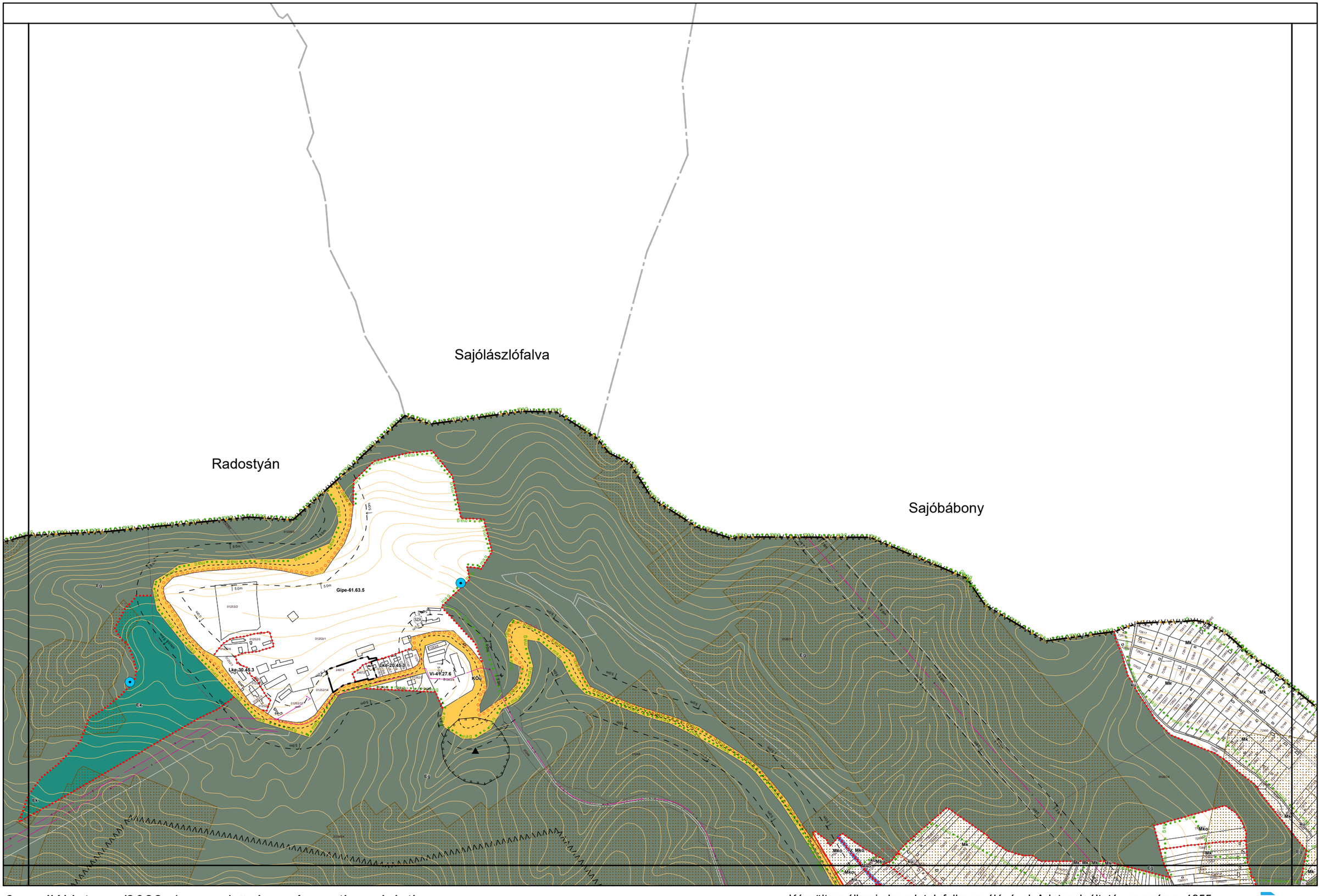

6. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

Városépítési Kft.

Miskolc Megyei Jogú Város Külterületi Szabályozási Terve M=1:8000

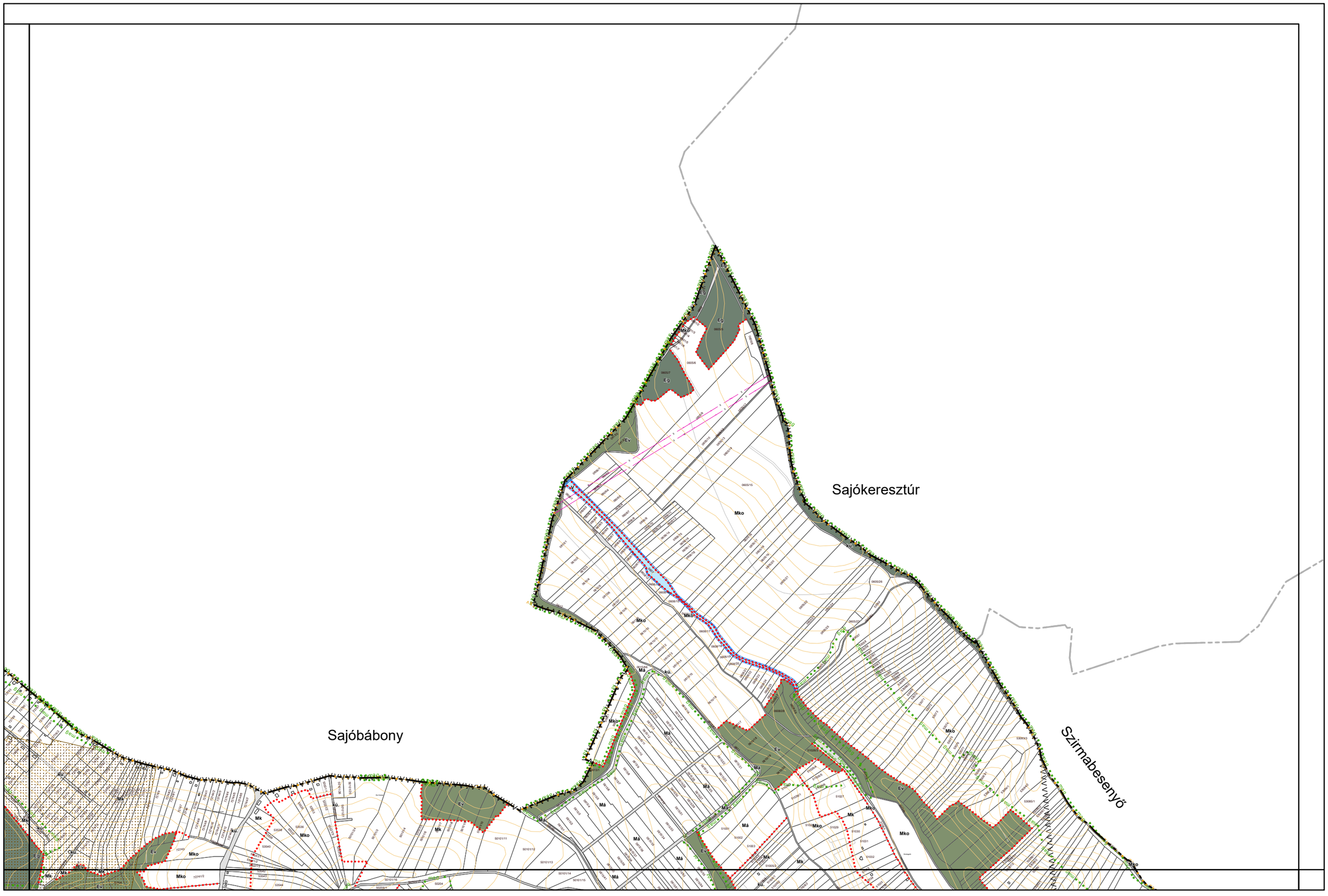

6. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

VÁTI Városépítési Kft.

Miskolc Megyei Jogú Város Külterületi Szabályozási Terve M=1:8000

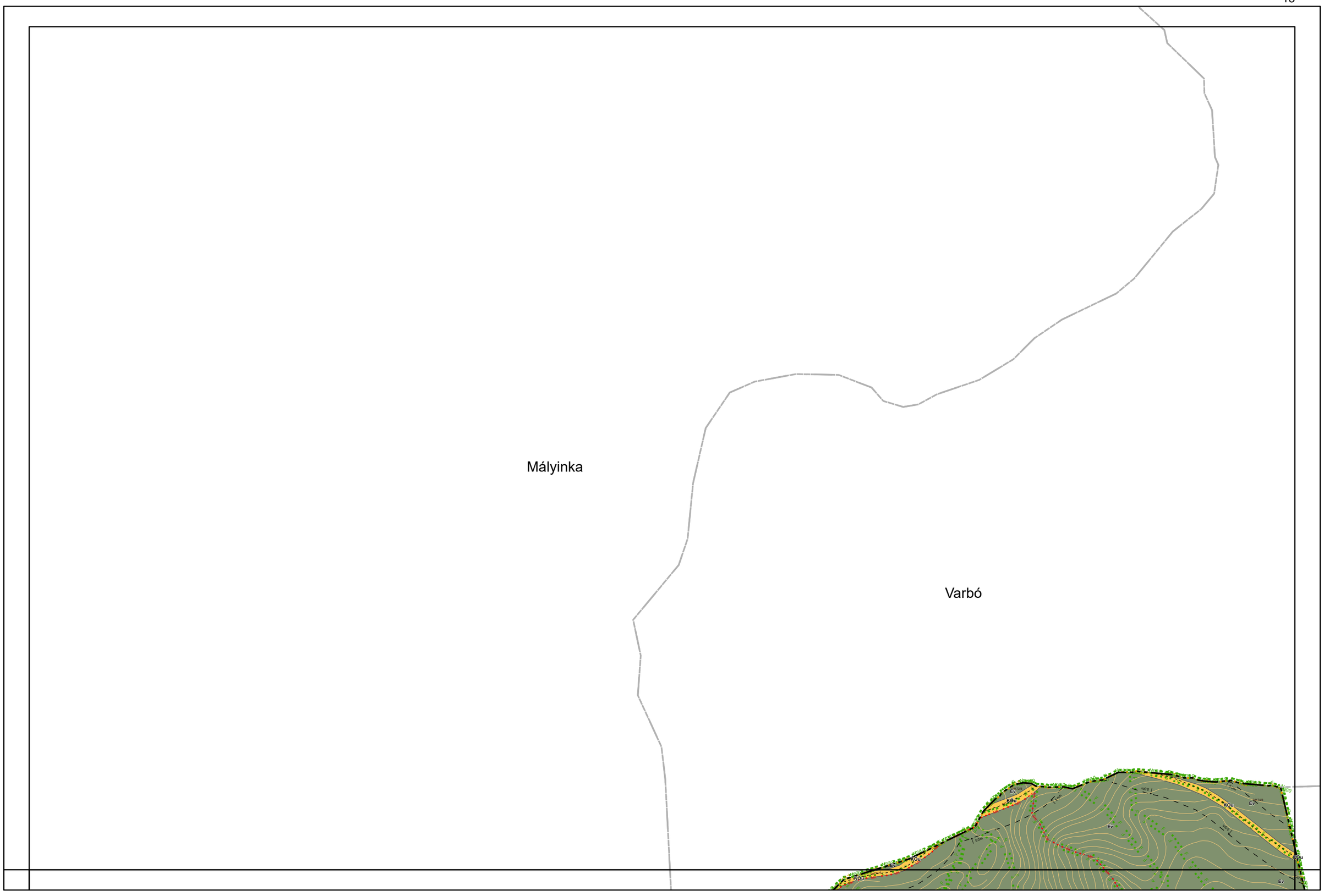

6. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

VÁTI Városépítési Kft.

Miskolc Megyei Jogú Város Külterületi Szabályozási Terve M=1:8000

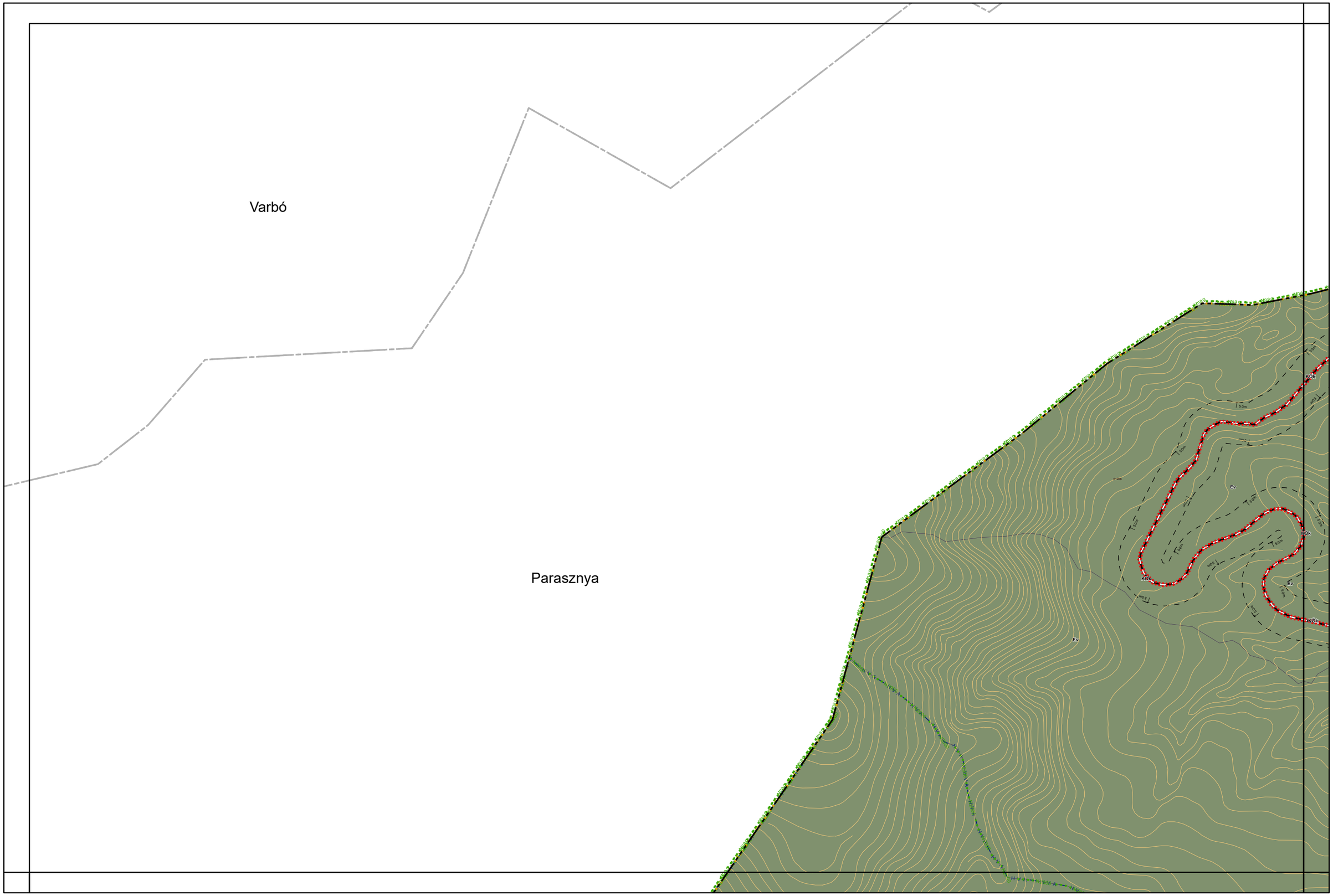

6. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

VÁTI Városépítési Kft.

Miskolc Megyei Jogú Város Külterületi Szabályozási Terve M=1:8000

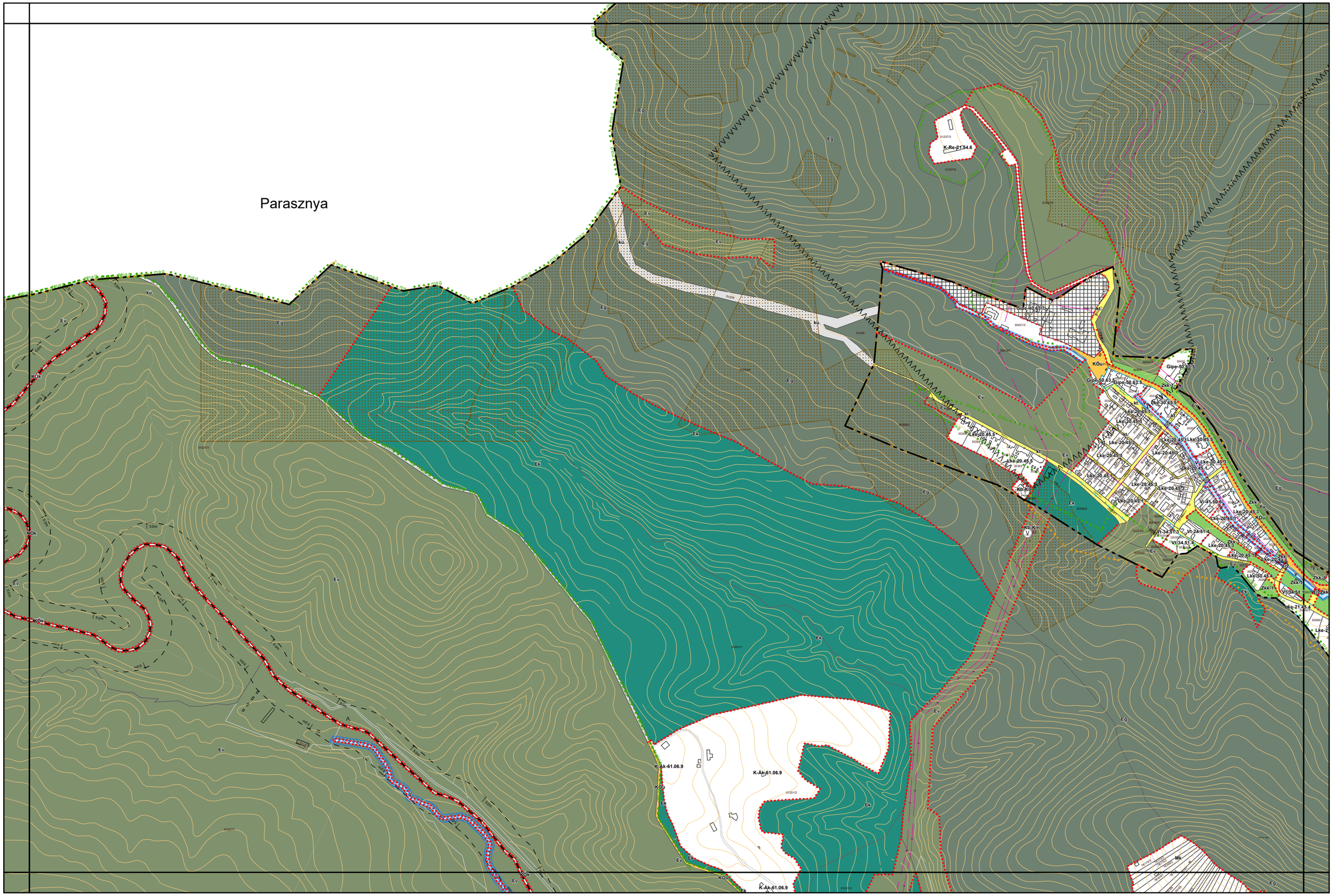

6. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

Városépítési Kft.

Miskolc Megyei Jogú Város Külterületi Szabályozási Terve M=1:8000

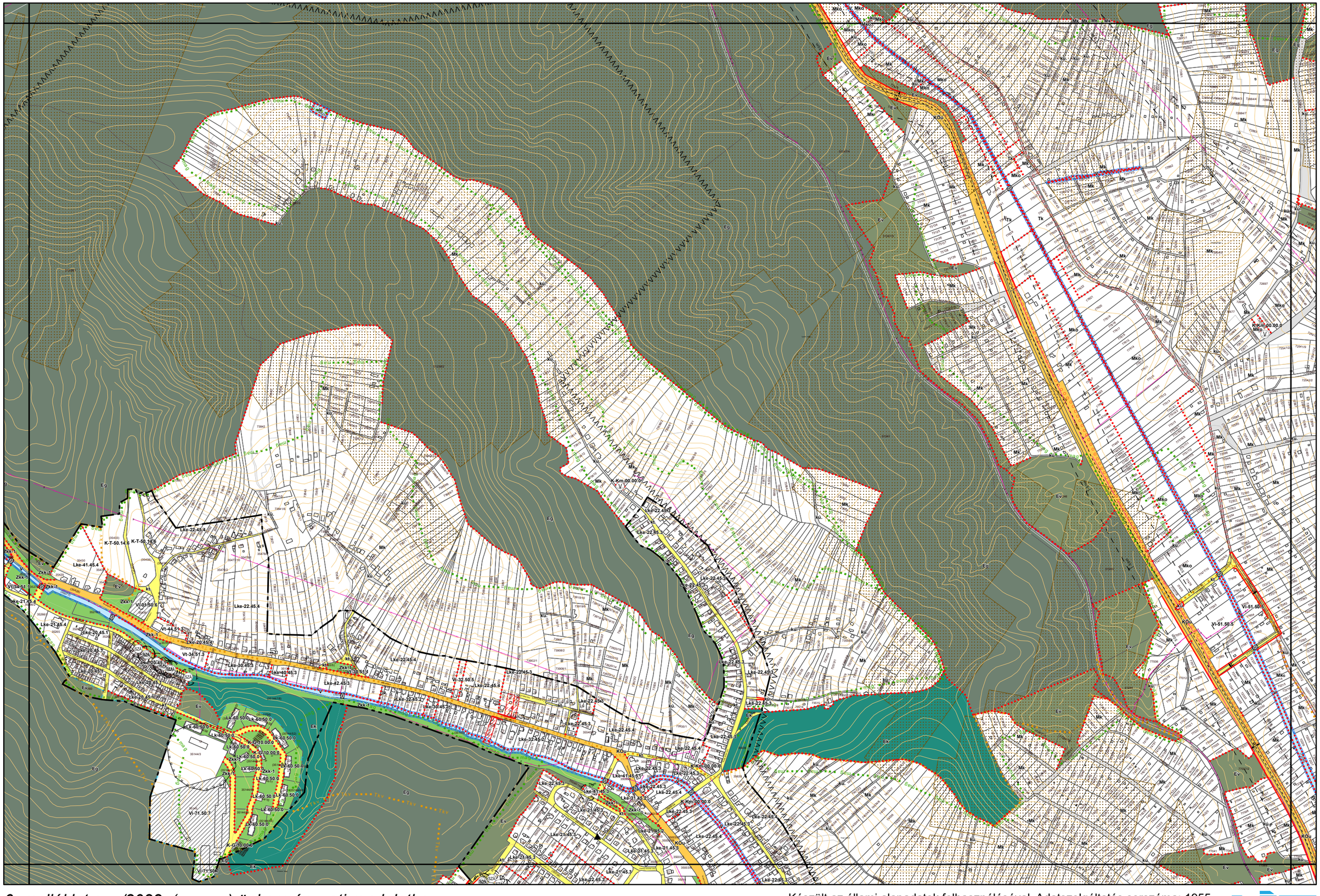

6. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

Városépítési Kft.

Miskolc Megyei Jogú Város Külterületi Szabályozási Terve M=1:8000

6. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

VÁTI Városépítési Kft.

Miskolc Megyei Jogú Város Külterületi Szabályozási Terve M=1:8000

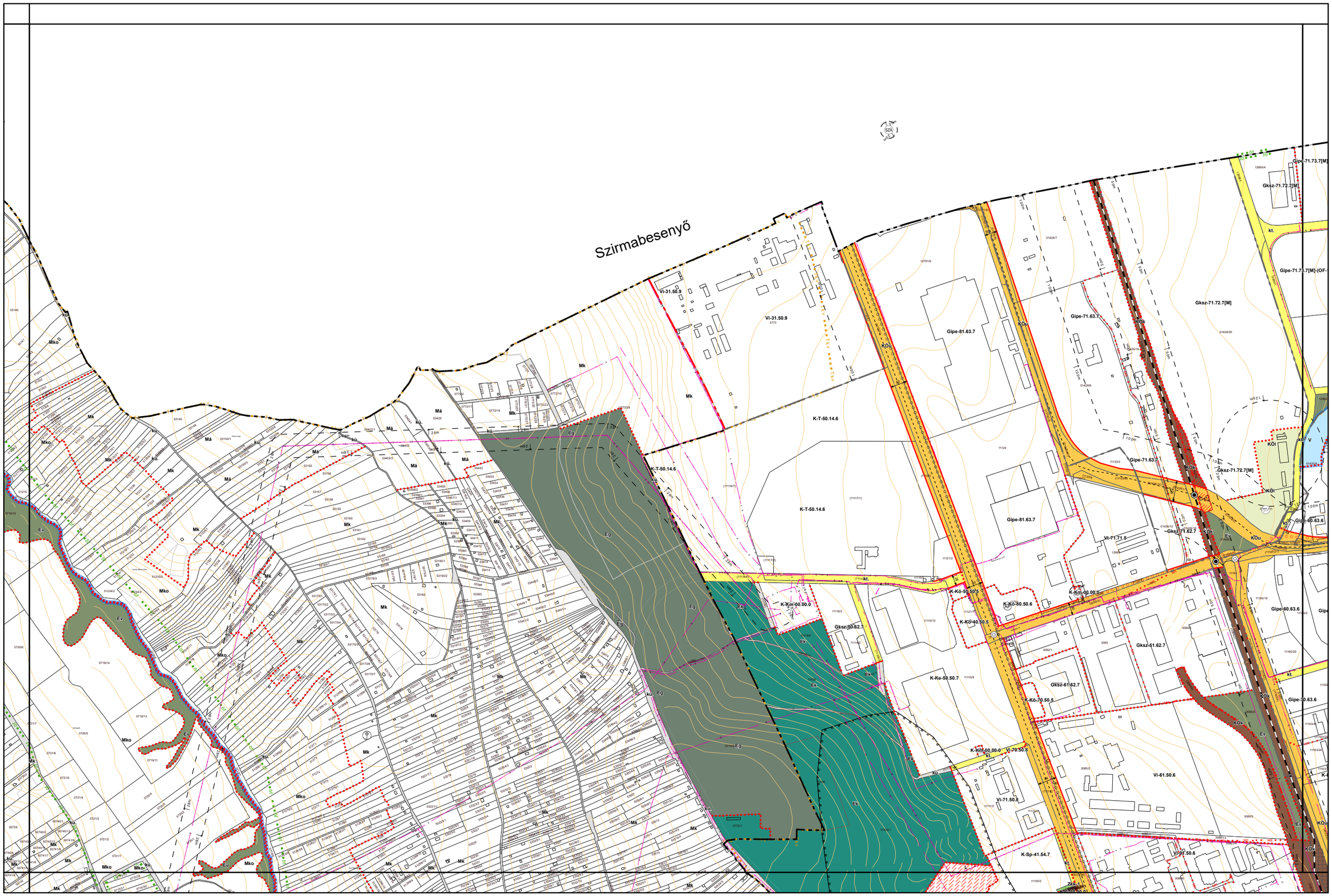

6. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

Városépítési Kft.

Miskolc Megyei Jogú Város Külterületi Szabályozási Terve M=1:8000

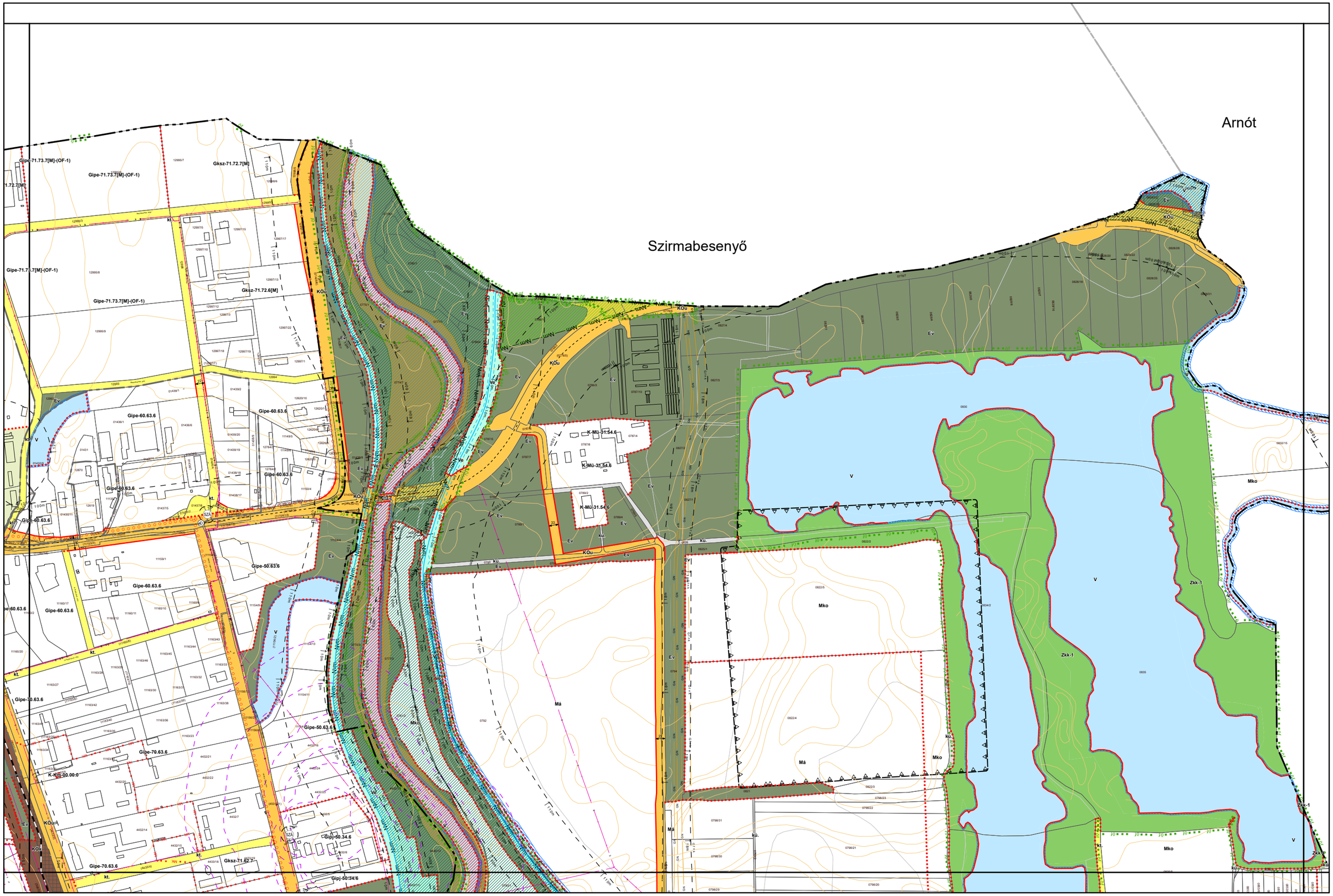

6. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

Városépítési Kft.

Miskolc Megyei Jogú Város Külterületi Szabályozási Terve M=1:8000

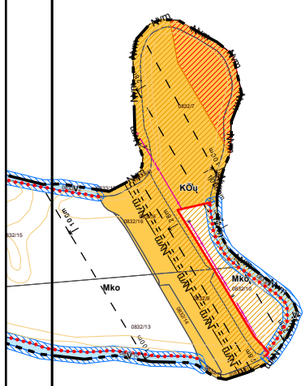

6. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

Városépítési Kft.

Miskolc Megyei Jogú Város Külterületi Szabályozási Terve M=1:8000

Arnót

Felsőzsolca

6. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

Városépítési Kft.

Miskolc Megyei Jogú Város Külterületi Szabályozási Terve M=1:8000

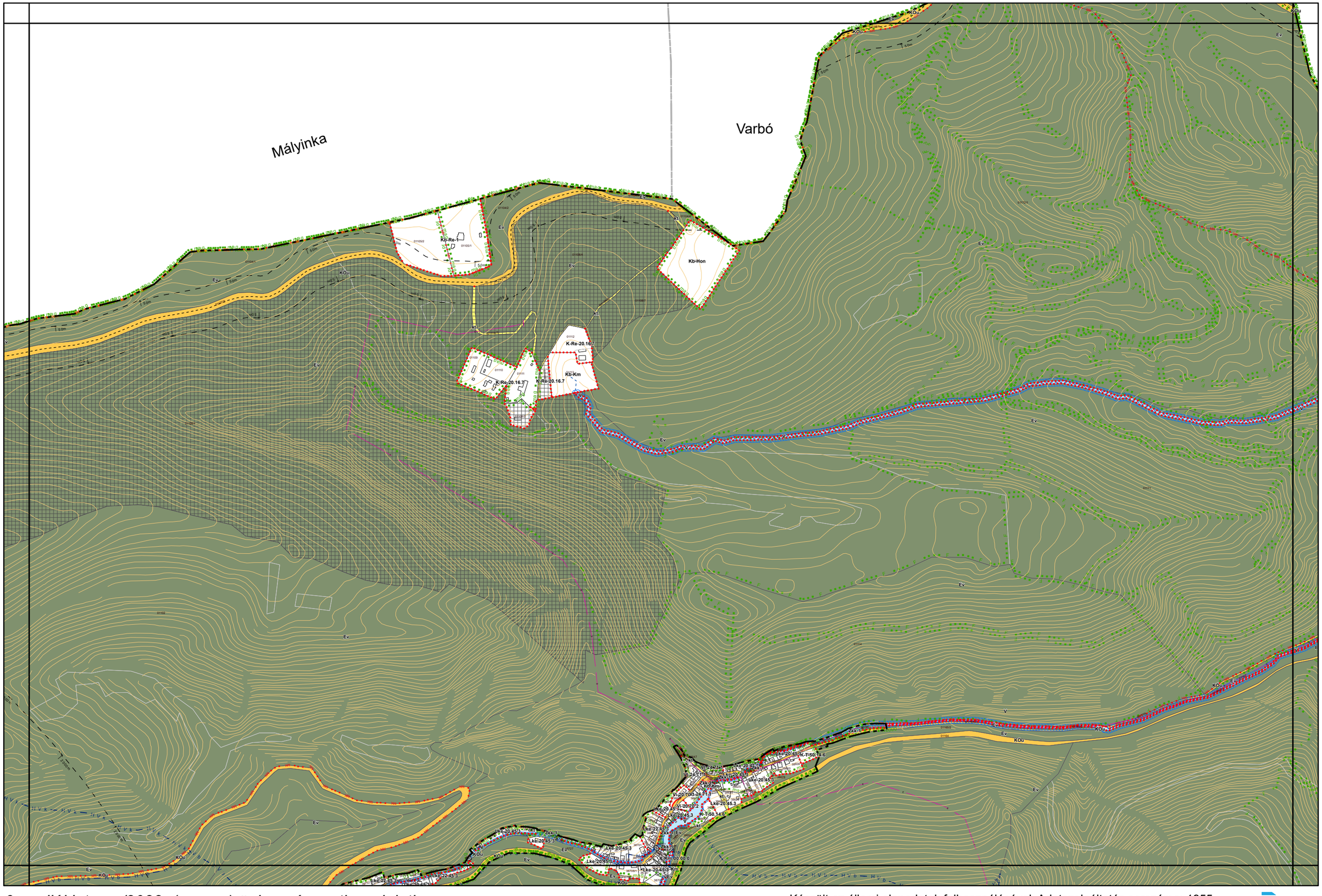

6. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

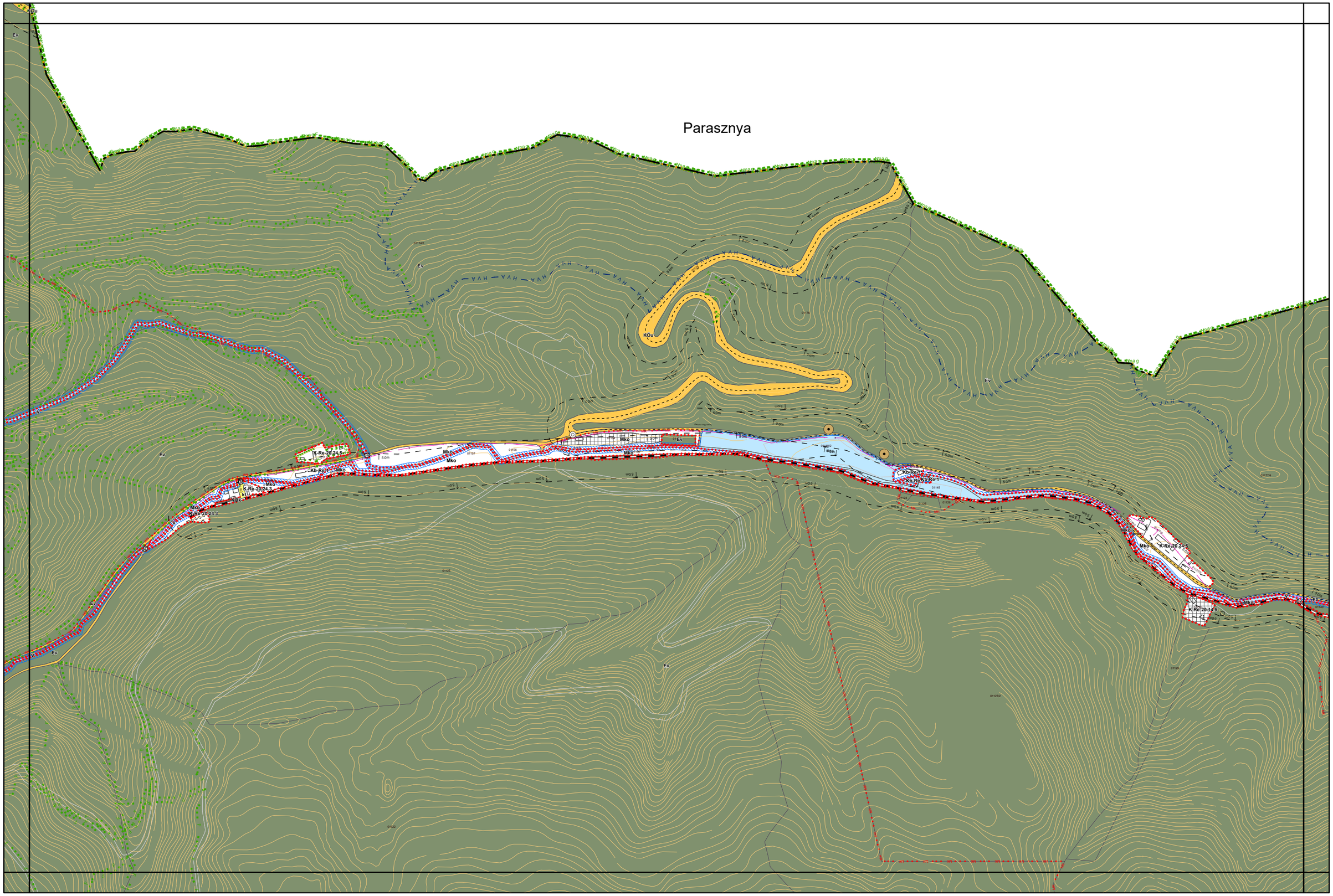
Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

Városépítési Kft.

Miskolc Megyei Jogú Város Külterületi Szabályozási Terve M=1:8000

Mályinka
Varbó
Kb-Re-1
Kb-Hon
Kb-Km
K-Re-20.16.7
K-Re-20.16.7
K-Re-20.16.7
KOu
Ev
Xt
Vi
V
Hv
Lke-20.45.3
Lke-20.45.3
Lke-20.45.3

Miskolc Megyei Jogú Város Külterületi Szabályozási Terve M=1:8000

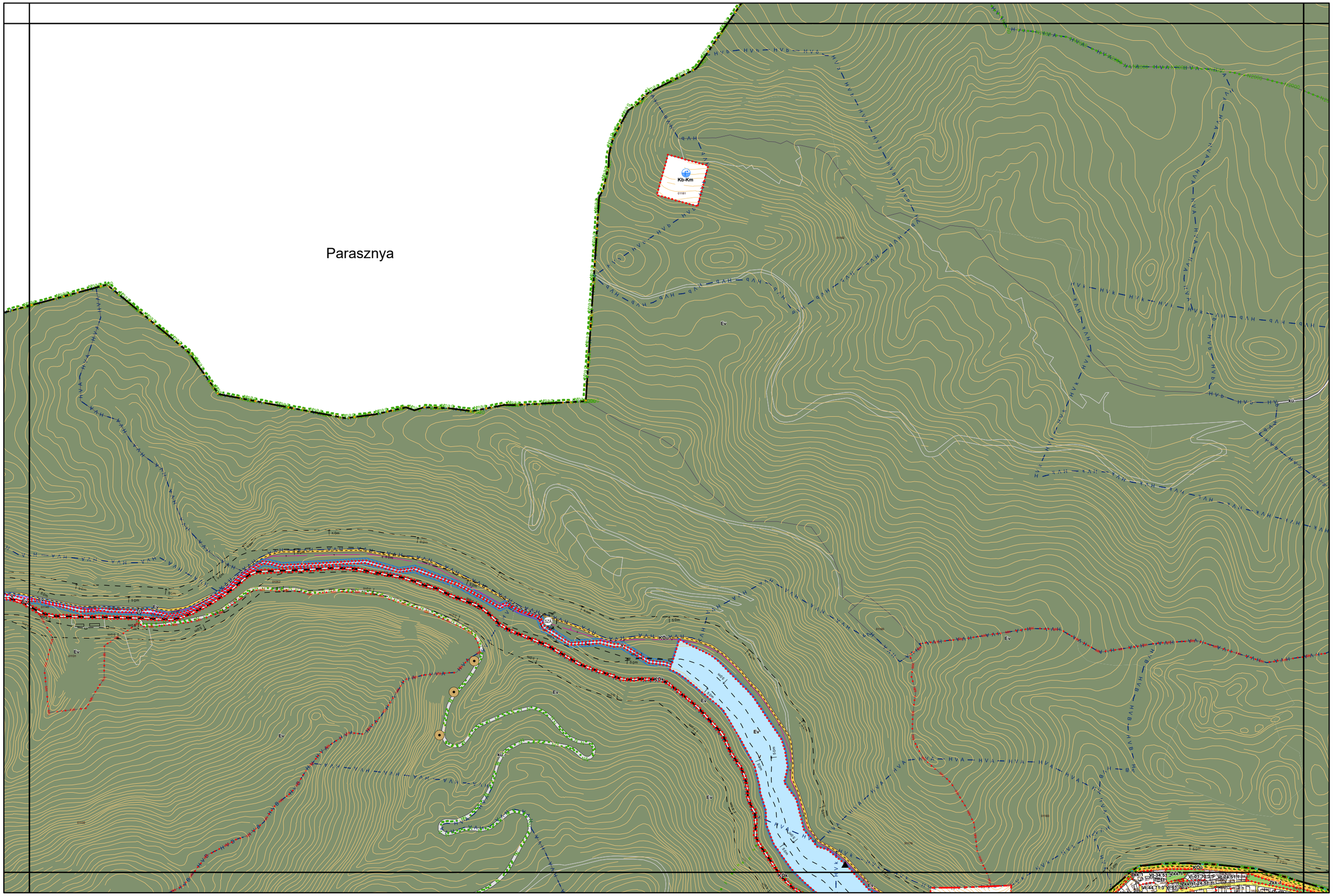

6. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

Városépítési Kft.

Miskolc Megyei Jogú Város Külterületi Szabályozási Terve M=1:8000

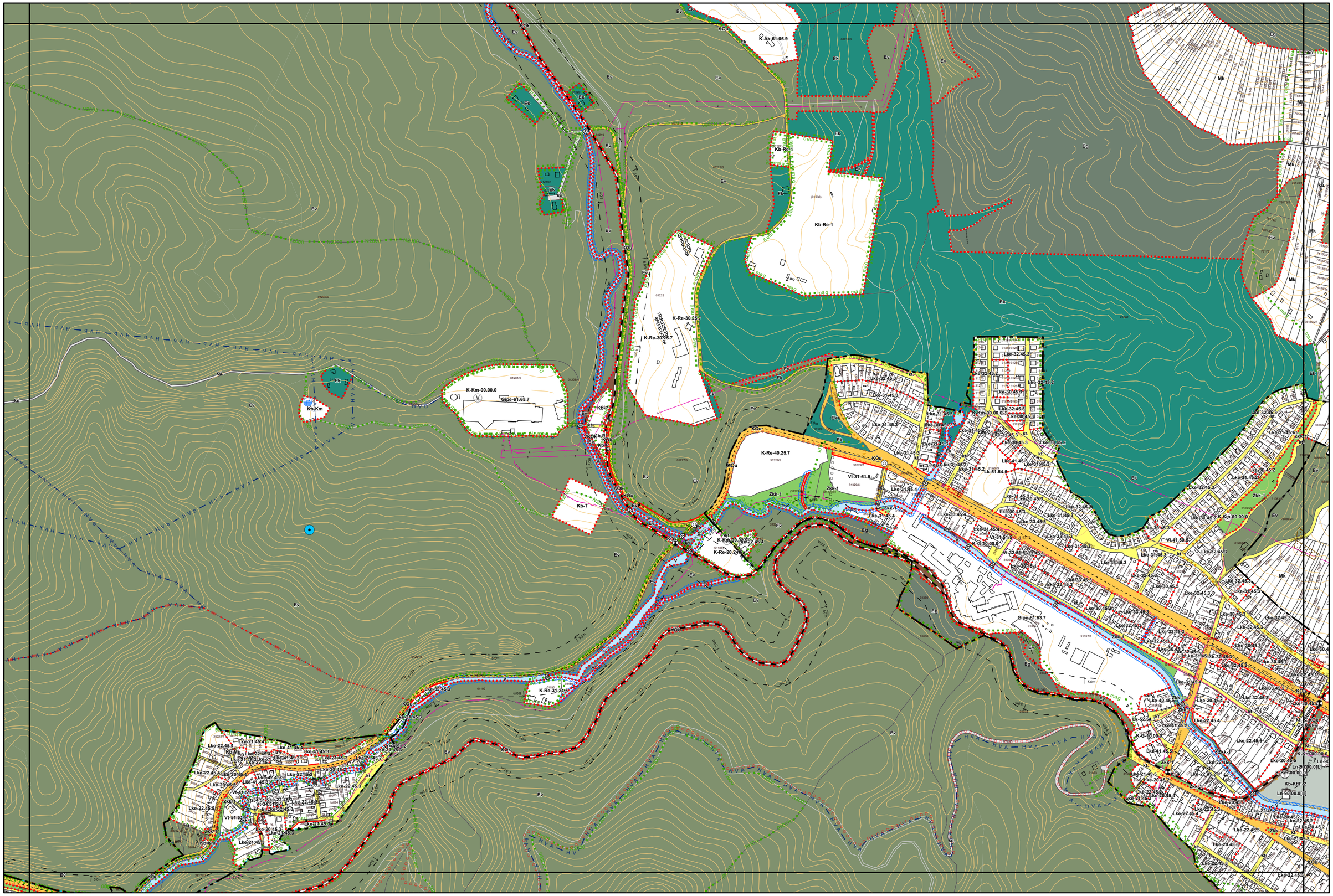

6. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

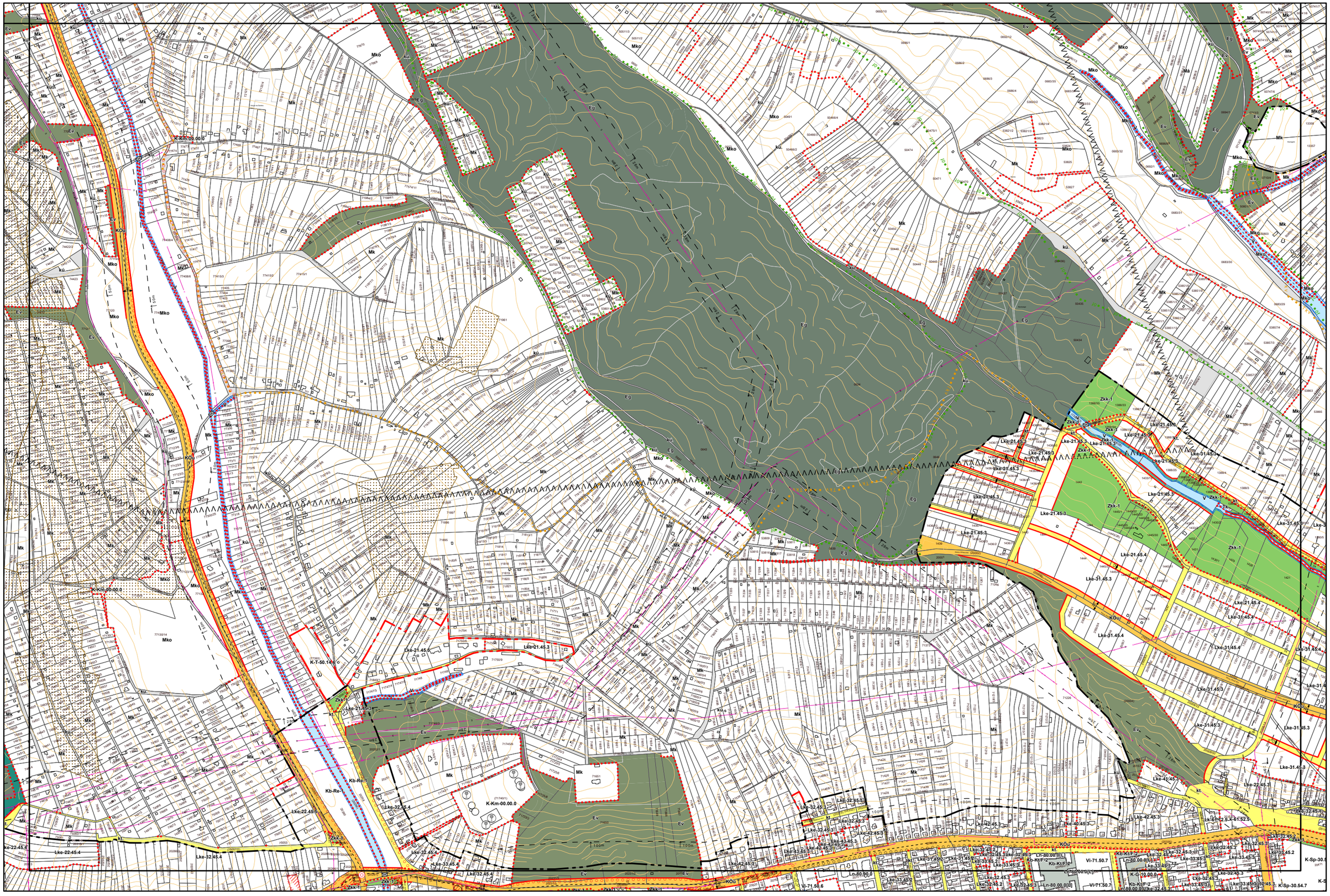
Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

Városépítési Kft.

Miskolc Megyei Jogú Város Külterületi Szabályozási Terve M=1:8000

K-Ak-61.06.9
Kb-Re-1
K-Re-30.25.7
K-Re-40.25.7
K-Re-20.24.6
K-Re-31.24.5
K-Km-00.00.0
Gipe-61.63.7
Kb-Km
Kb-T
Kb-F
Vt-31.51.5
Vt-41.50.2
Zkk-1
Lke-32.45.3
Lke-31.45.3
Lke-30.45.3
Lke-33.45.3
Lke-37.45.3
Lke-41.45.3
Lke-22.45.3
Lke-20.45.3
Lke-21.45.3
Lke-40.45.3
Lke-52.54.3
Lke-22.45.4
Lke-20.45.4
Lke-31.45.4
Lke-32.45.4
Lke-30.45.4
Lke-33.45.4
Lke-37.45.4
Lke-41.45.4
Lke-22.45.2
Lke-20.45.2
Lke-21.45.2
Lke-40.45.2
Lke-52.54.2
Lke-31.45.2
Lke-32.45.2
Lke-30.45.2
Lke-33.45.2
Lke-37.45.2
Lke-41.45.2
Lke-22.45.1
Lke-20.45.1
Lke-21.45.1
Lke-40.45.1
Lke-52.54.1
Lke-31.45.1
Lke-32.45.1
Lke-30.45.1
Lke-33.45.1
Lke-37.45.1
Lke-41.45.1
Lke-22.45.5
Lke-20.45.5
Lke-21.45.5
Lke-40.45.5
Lke-52.54.5
Lke-31.45.5
Lke-32.45.5
Lke-30.45.5
Lke-33.45.5
Lke-37.45.5
Lke-41.45.5
Lke-22.45.6
Lke-20.45.6
Lke-21.45.6
Lke-40.45.6
Lke-52.54.6
Lke-31.45.6
Lke-32.45.6
Lke-30.45.6
Lke-33.45.6
Lke-37.45.6
Lke-41.45.6
Kb-Mu
Kb-Ki/F-2
K-G-10.00.0
Ln-90.00.0[L]
Ln-90.00.0[L]
Ln-90.00.0[L]

Miskolc Megyei Jogú Város Külterületi Szabályozási Terve M=1:8000

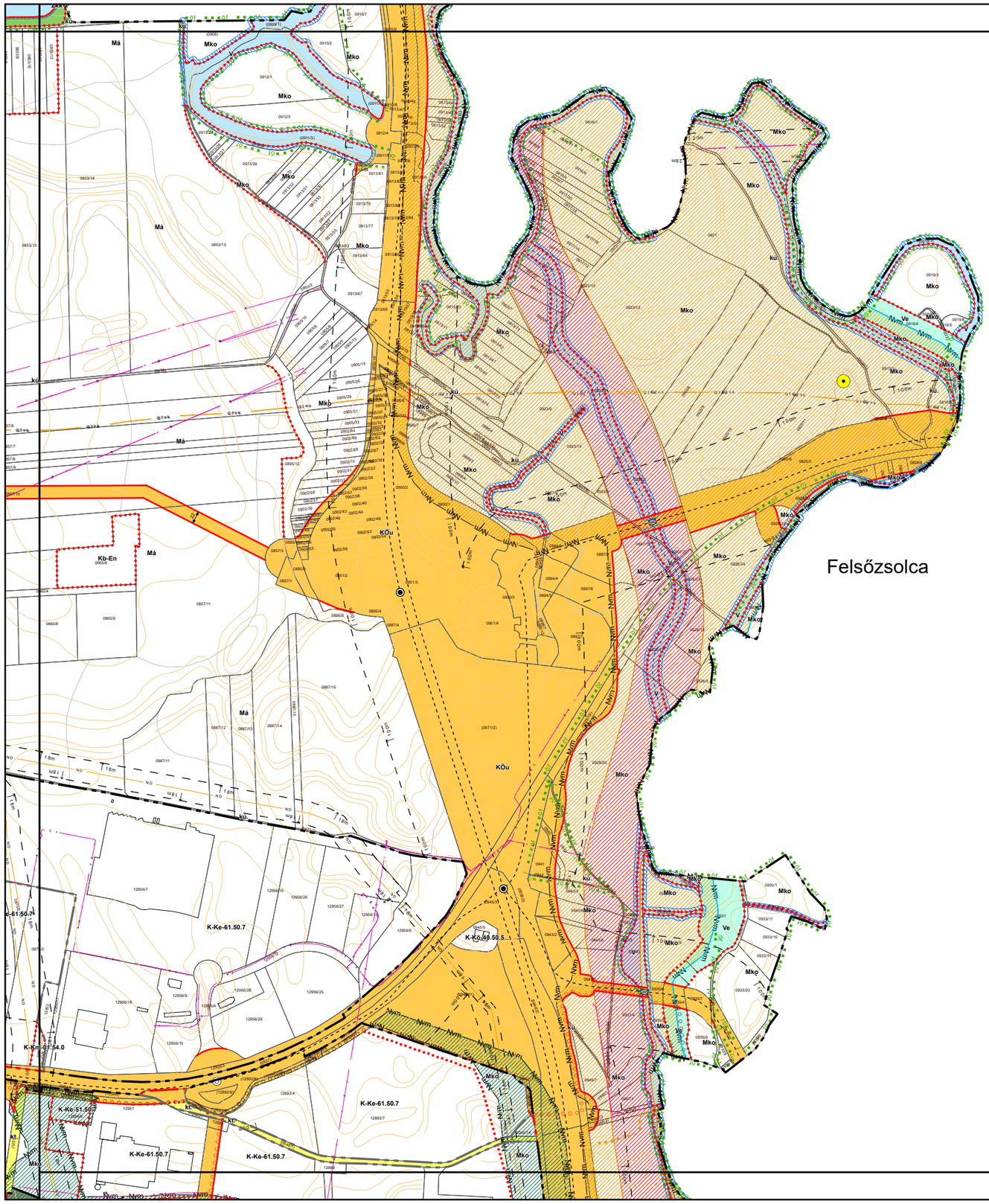

6. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

Városépítési Kft.

Miskolc Megyei Jogú Város Külterületi Szabályozási Terve M=1:8000

6. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

Városépítési Kft.

Miskolc Megyei Jogú Város Külterületi Szabályozási Terve M=1:8000

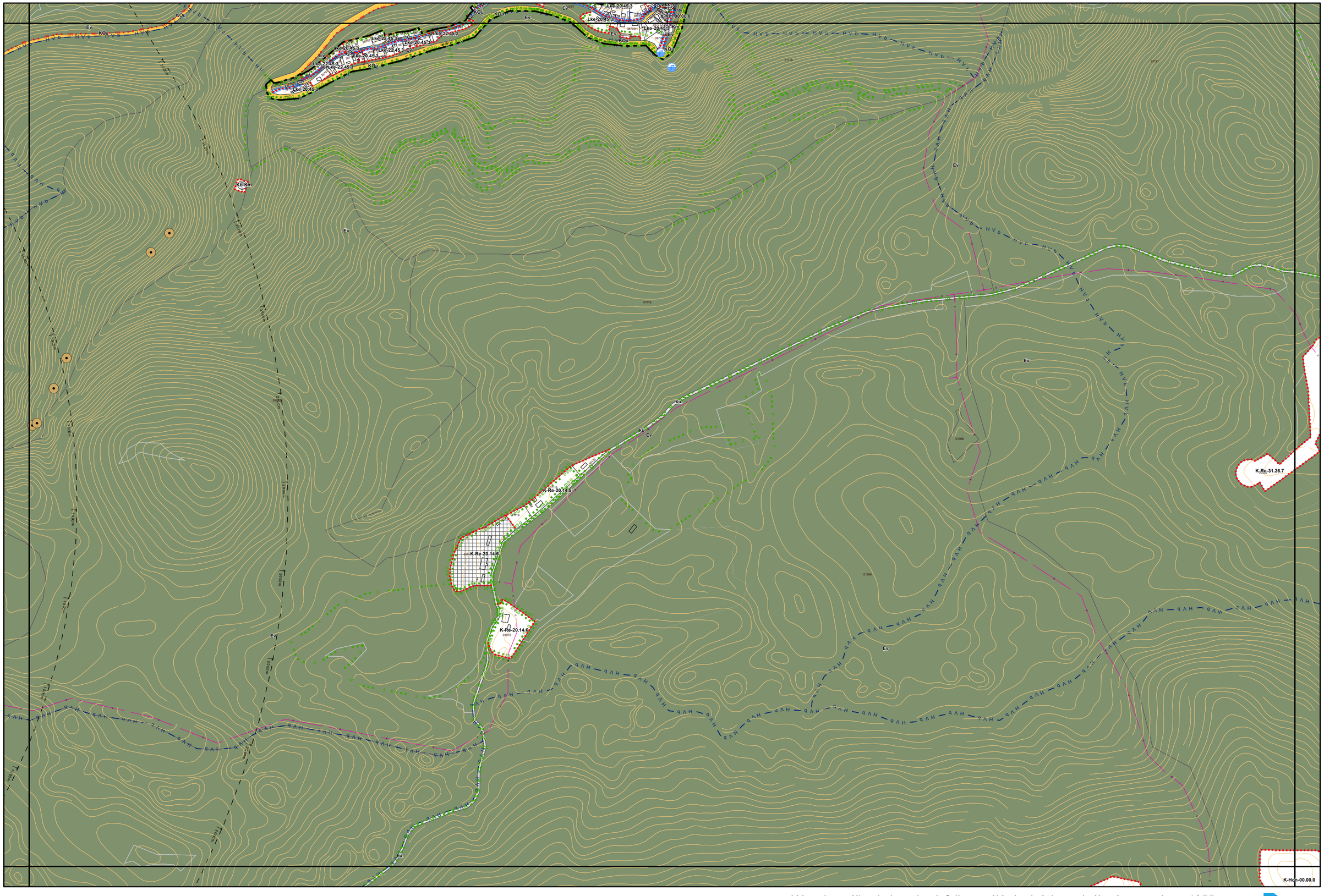

6. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

Városépítési Kft.

Miskolc Megyei Jogú Város Külterületi Szabályozási Terve M=1:8000

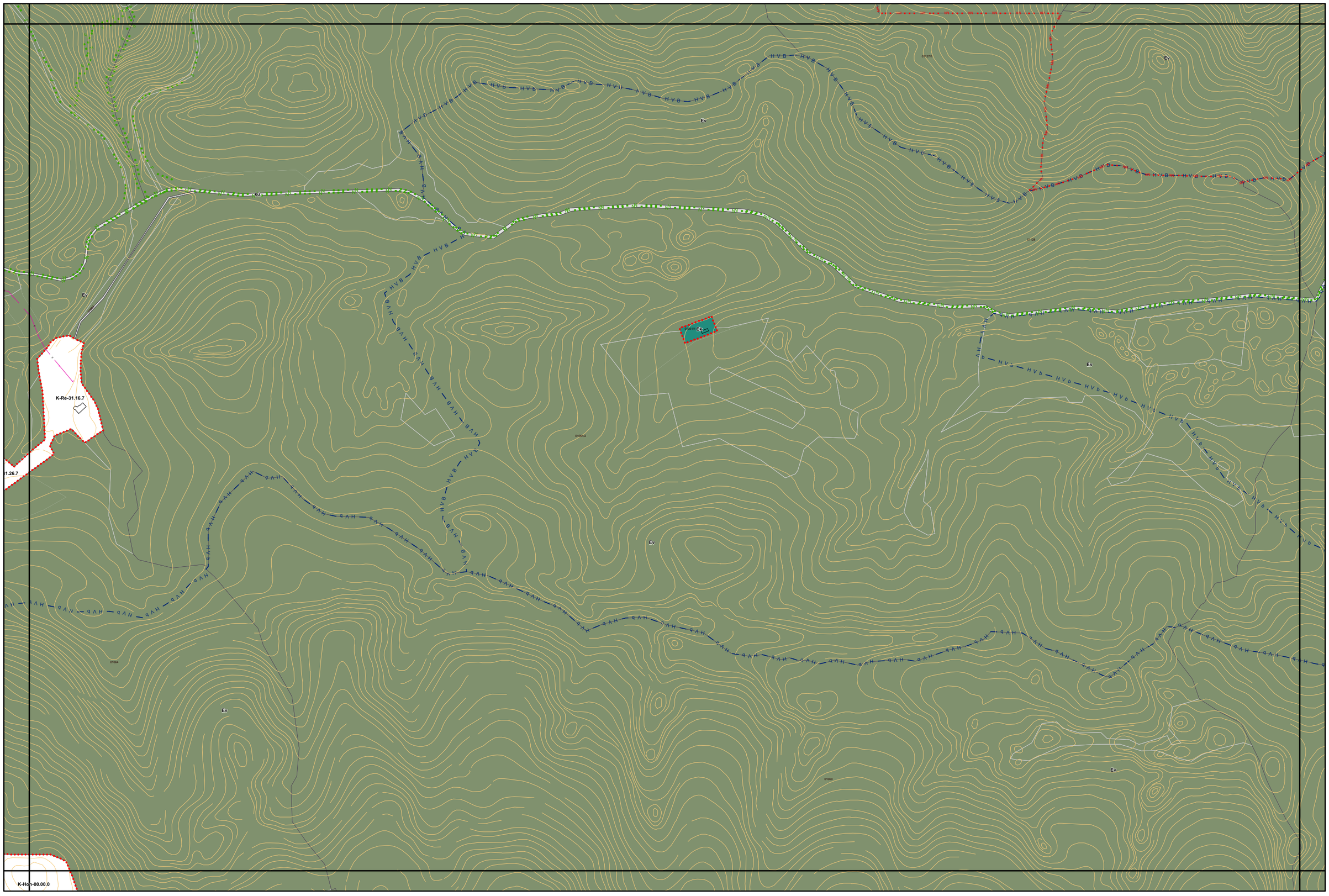

6. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

Városépítési Kft.

Miskolc Megyei Jogú Város Külterületi Szabályozási Terve M=1:8000

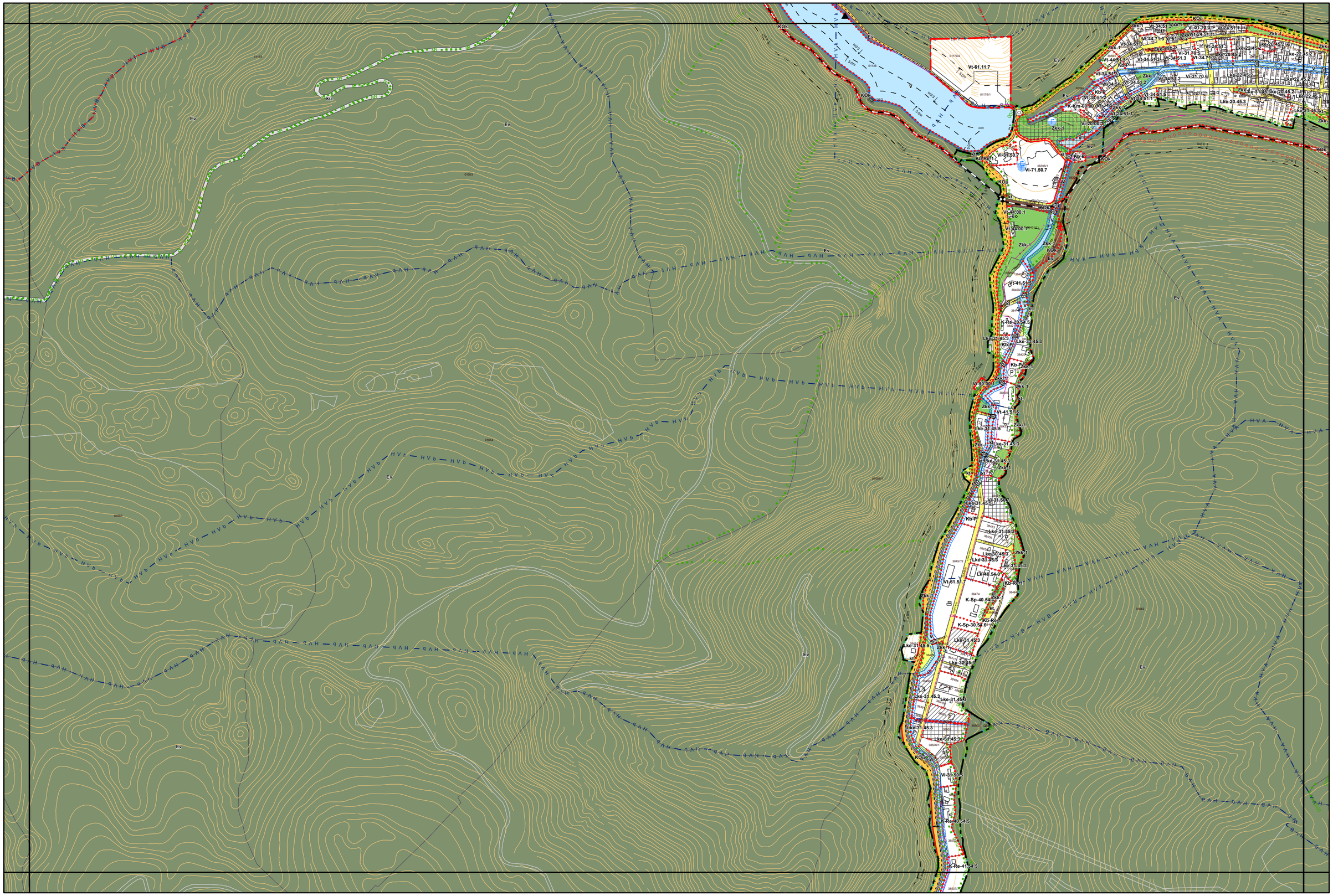

6. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

Városépítési Kft.

Miskolc Megyei Jogú Város Külterületi Szabályozási Terve M=1:8000

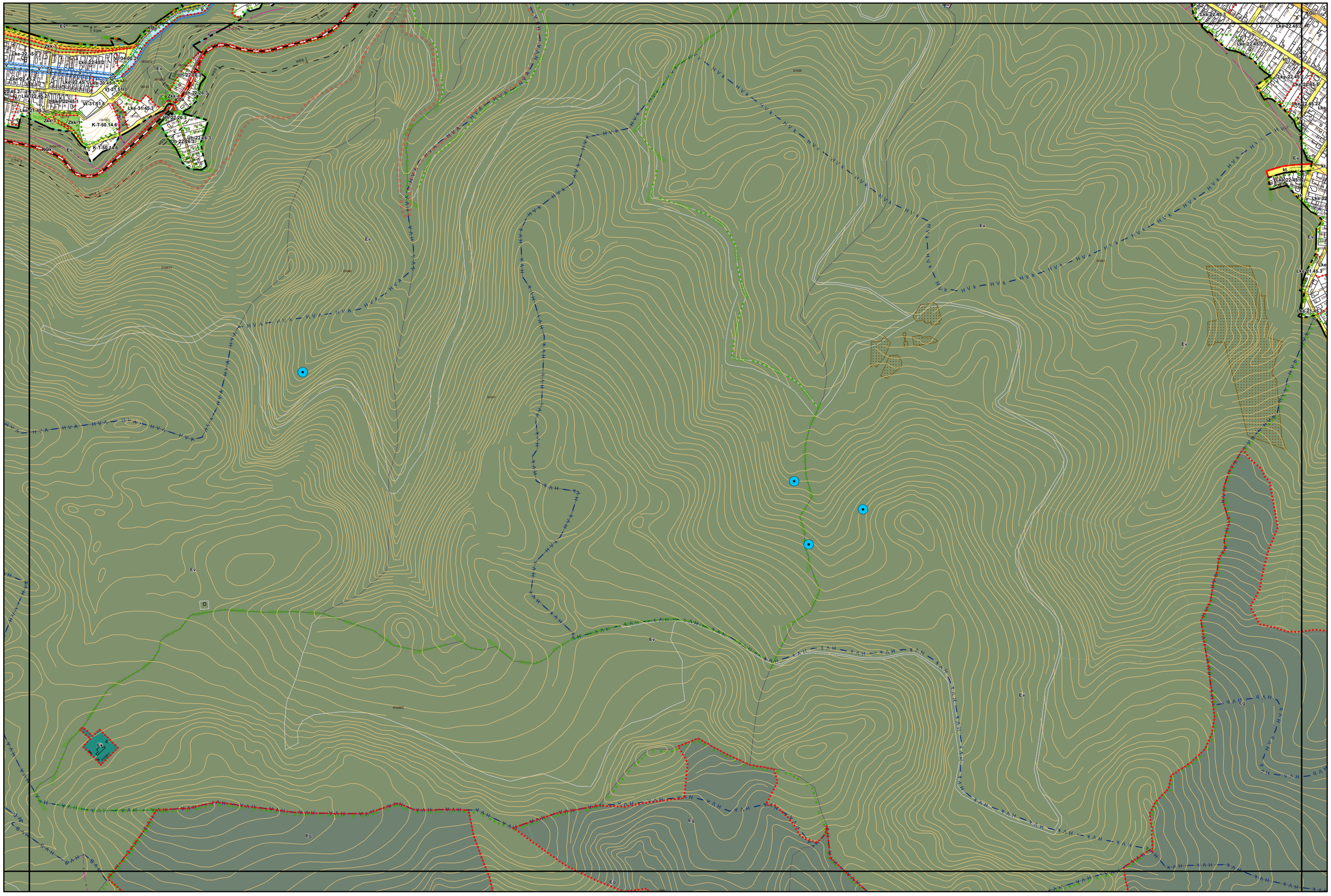

6. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

Városépítési Kft.

Miskolc Megyei Jogú Város Külterületi Szabályozási Terve M=1:8000

6. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

Városépítési Kft.

Miskolc Megyei Jogú Város Külterületi Szabályozási Terve M=1:8000

Felsőzsolca

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

Városépítési Kft.

Miskolc Megyei Jogú Város Külterületi Szabályozási Terve M=1:8000

6. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

Városépítési Kft.

Miskolc Megyei Jogú Város Külterületi Szabályozási Terve M=1:8000

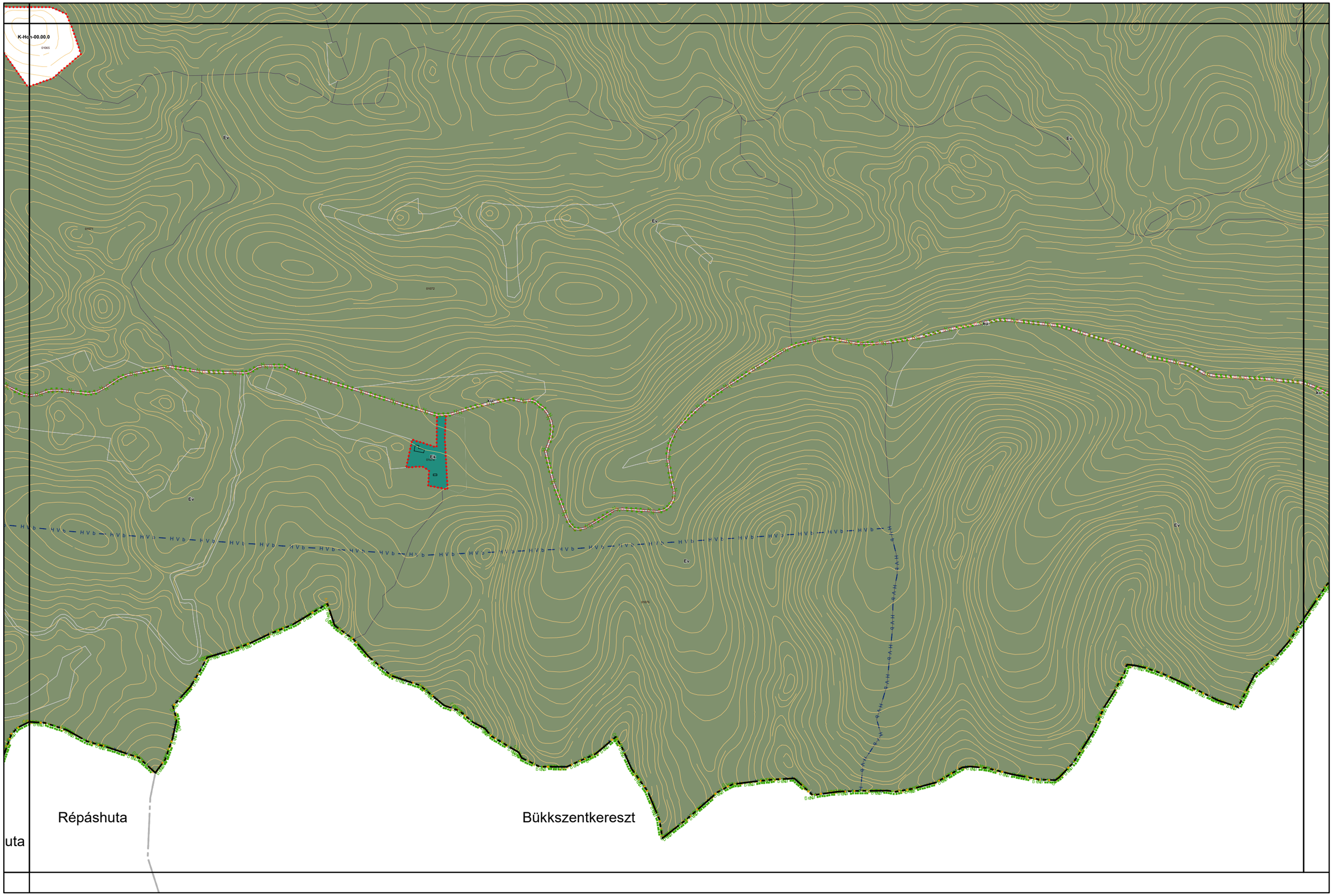

6. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

Városépítési Kft.

Miskolc Megyei Jogú Város Külterületi Szabályozási Terve M=1:8000

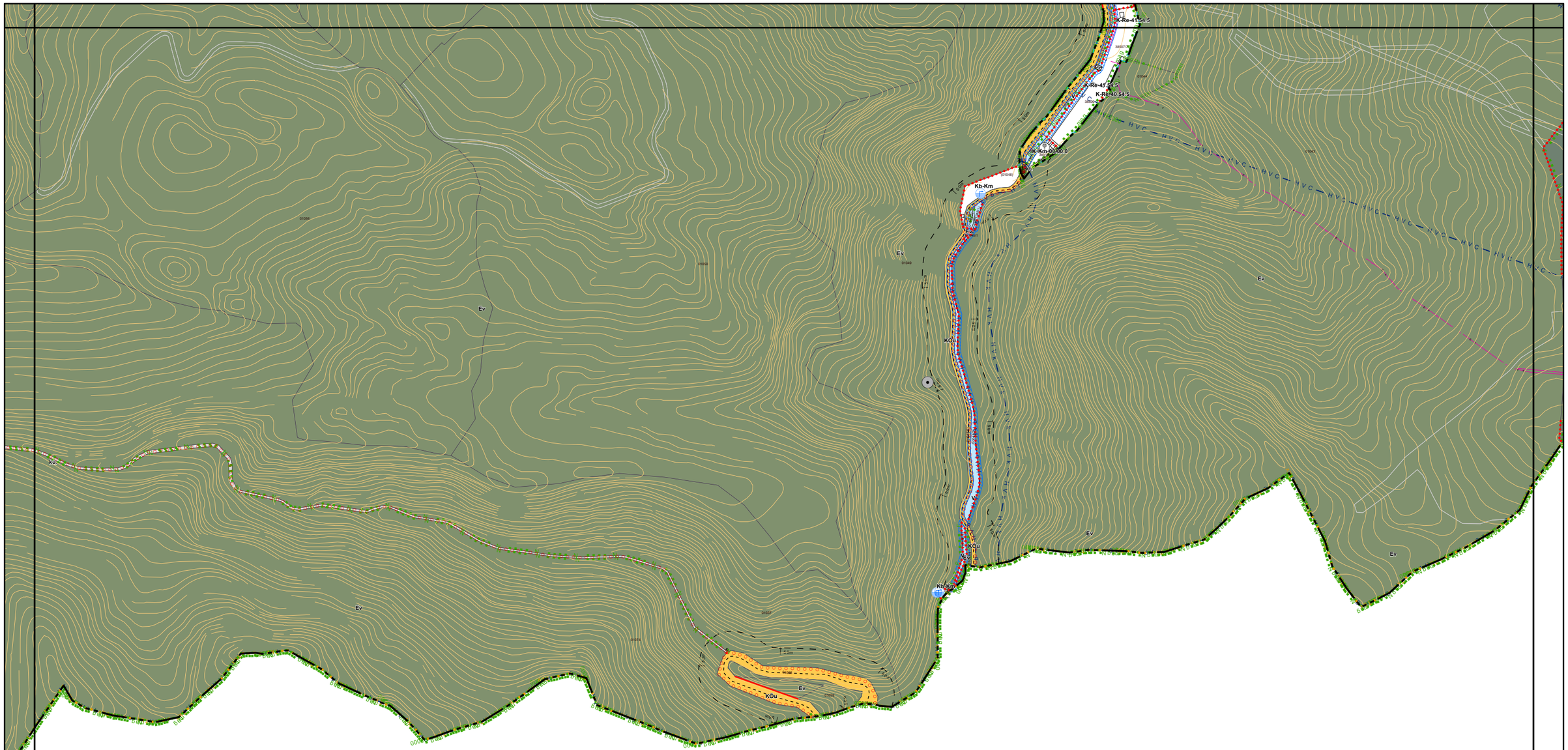

6. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

Városépítési Kft.

Miskolc Megyei Jogú Város Külterületi Szabályozási Terve M=1:8000

K-Re-41 54/5
K-Re-41 54/5
K-Re-40 54/5
Kk-Km 0/0/0/0
Kb-Km
Ev
KOu
HVC
Ev
Ev
Ev
Ev
KOu
Ev
KOu
Kk-Km
Ev
Ev
Ev
Ev

Miskolc Megyei Jogú Város Külterületi Szabályozási Terve M=1:8000

Bükkszentkereszt

6. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

Városépítési Kft.

Miskolc Megyei Jogú Város Külterületi Szabályozási Terve M=1:8000

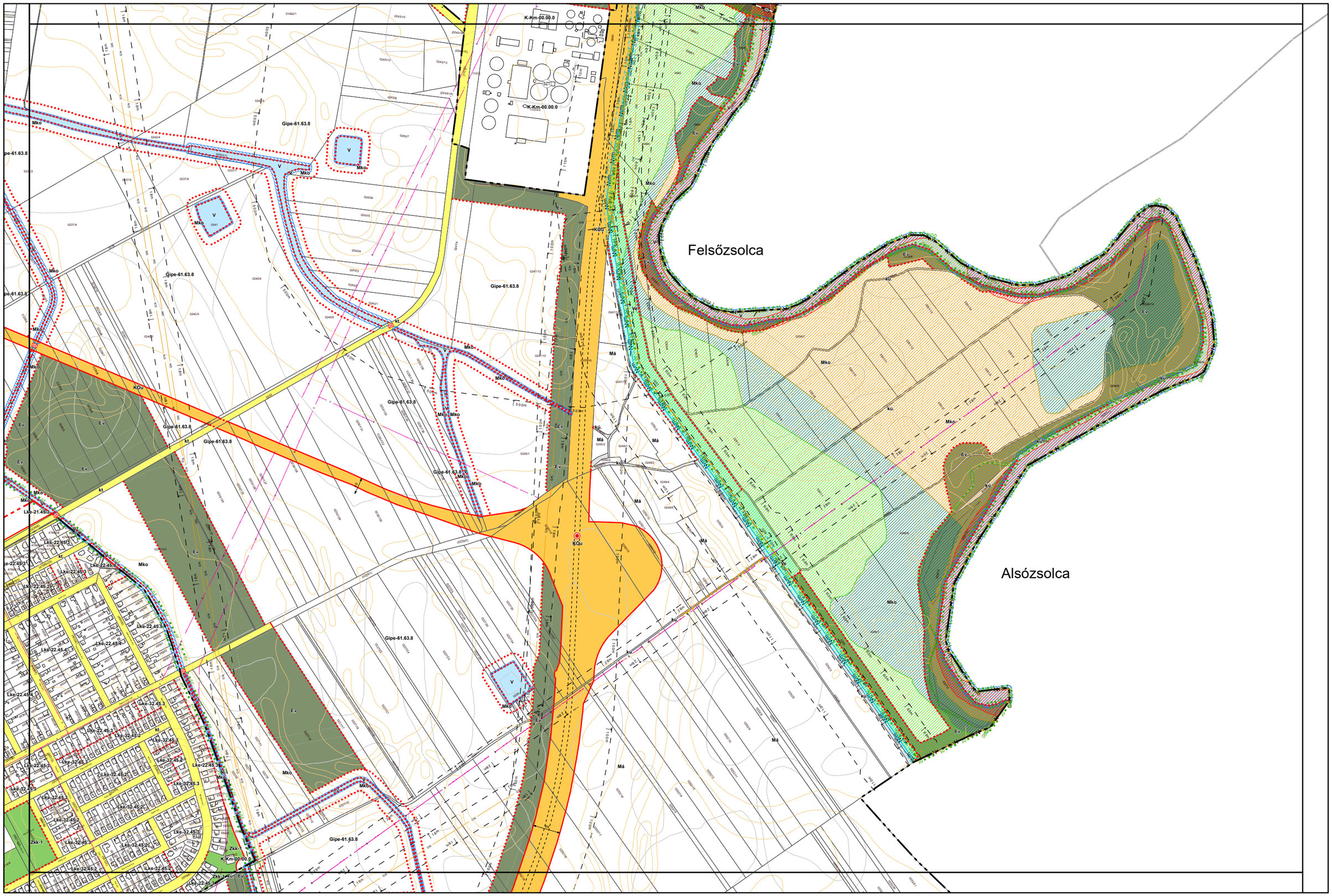

6. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

Városépítési Kft.

Miskolc Megyei Jogú Város Külterületi Szabályozási Terve M=1:8000

6. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

Városépítési Kft.

Miskolc Megyei Jogú Város Külterületi Szabályozási Terve M=1:8000

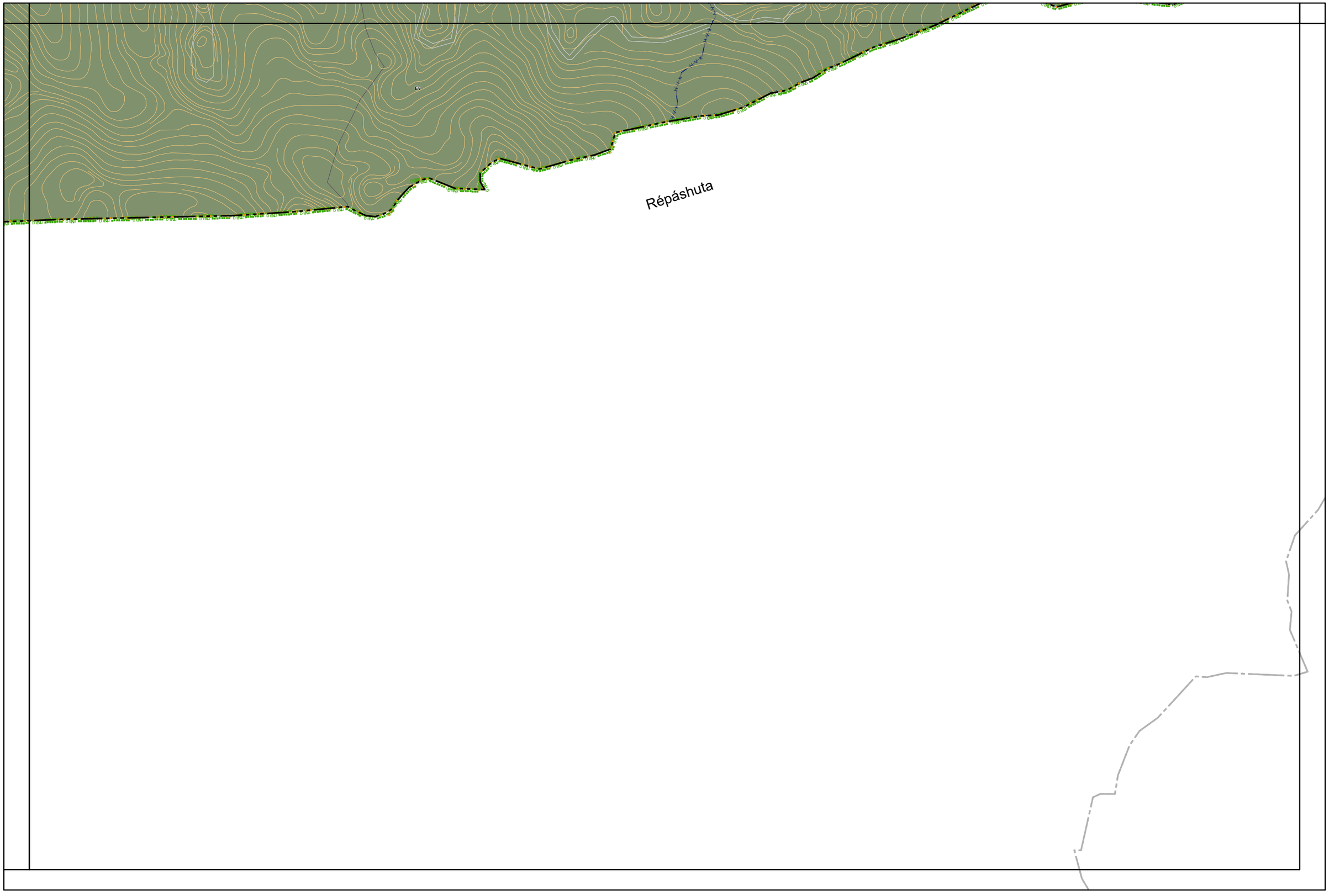

6. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

Városépítési Kft.

Miskolc Megyei Jogú Város Külterületi Szabályozási Terve M=1:8000

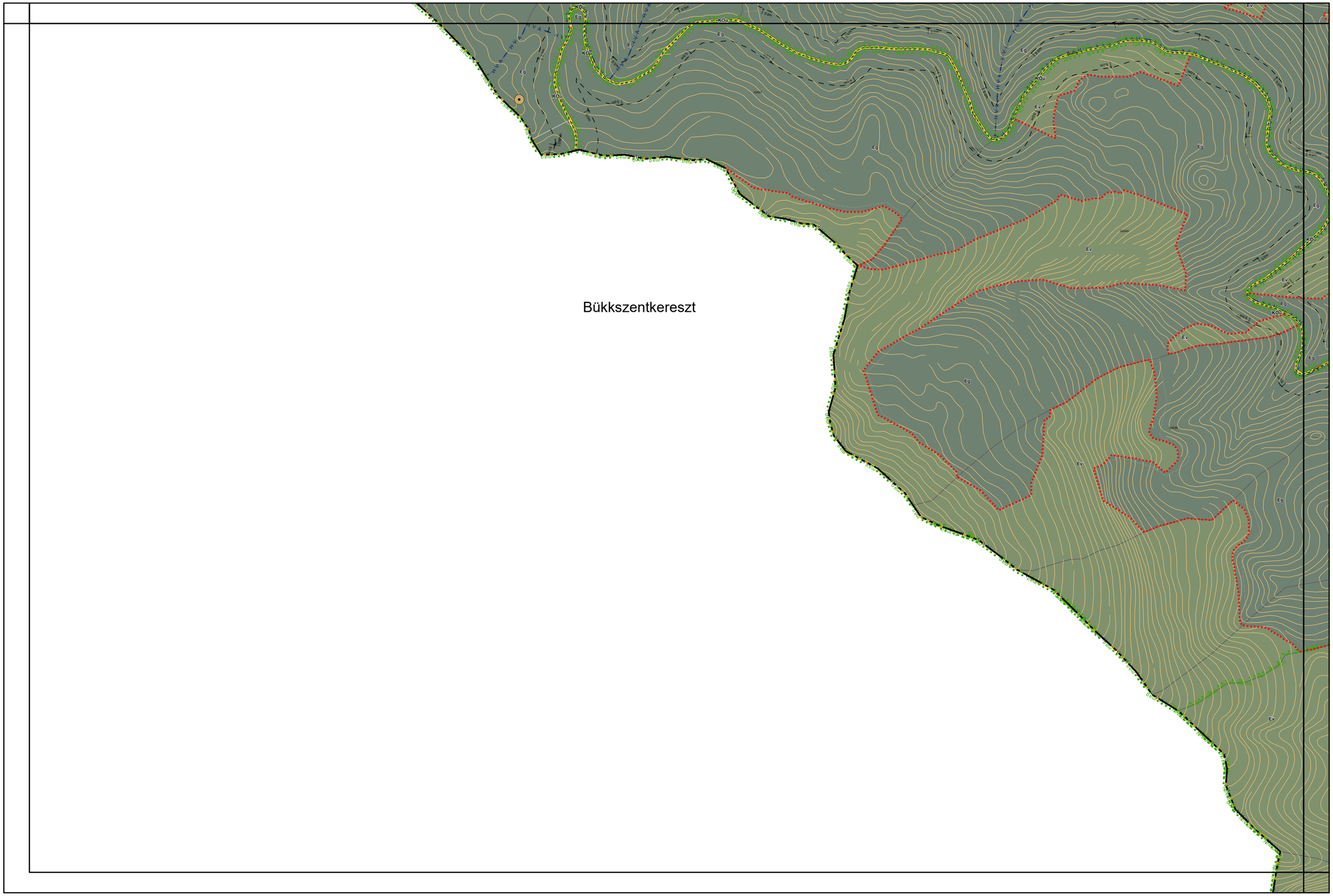

6. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

Városépítési Kft.

Miskolc Megyei Jogú Város Külterületi Szabályozási Terve M=1:8000

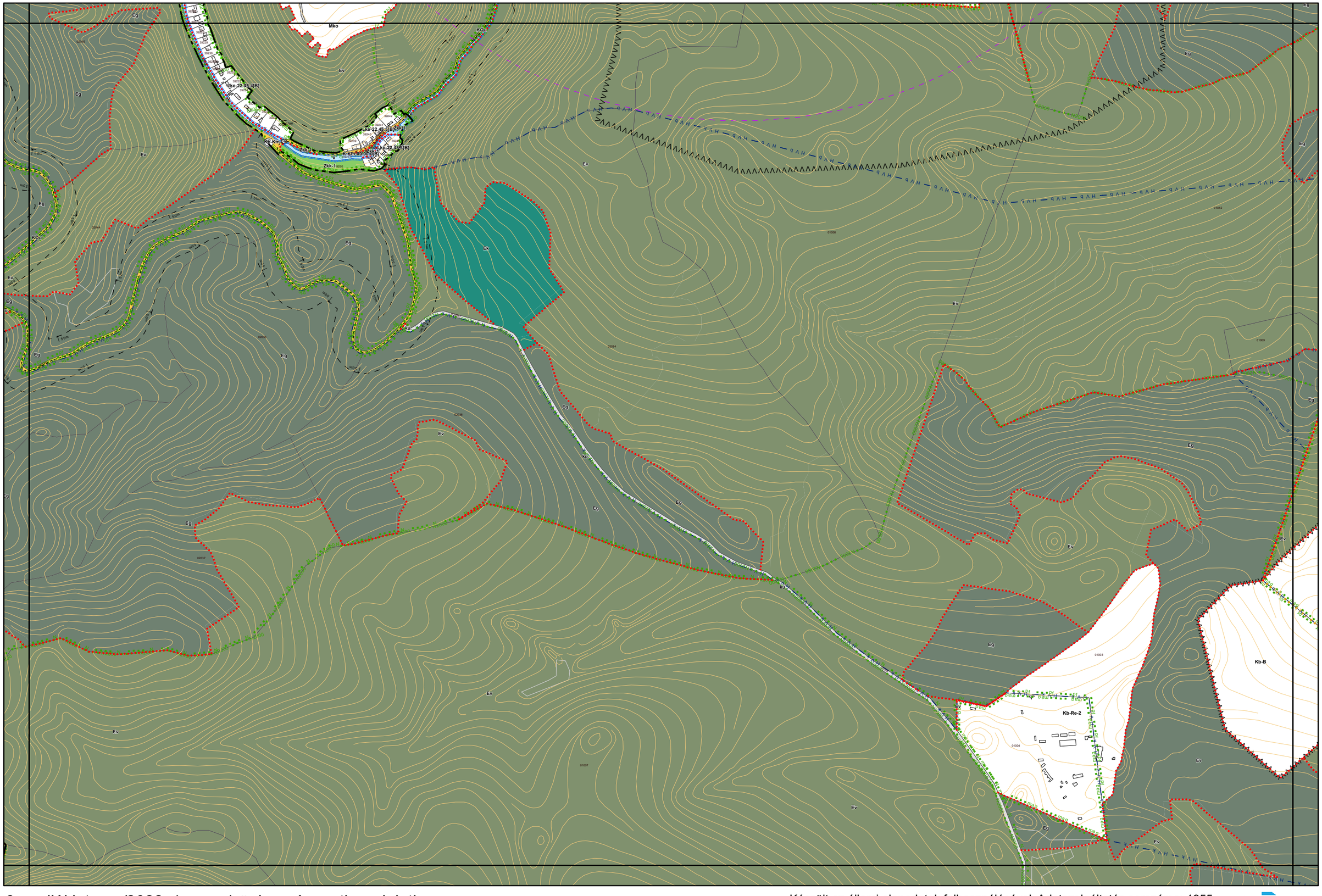

6. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

Városépítési Kft.

Miskolc Megyei Jogú Város Külterületi Szabályozási Terve M=1:8000

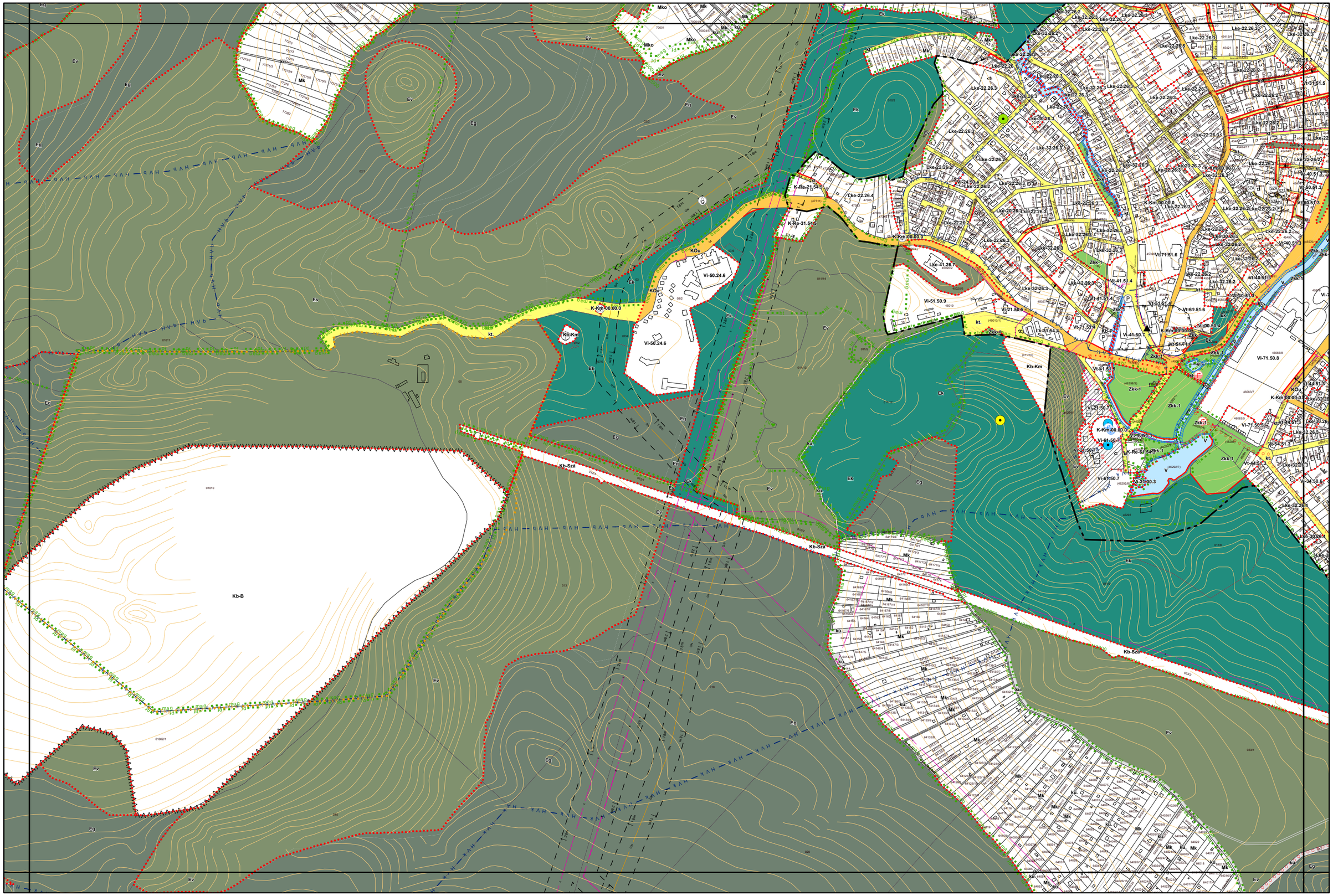

6. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

Városépítési Kft.

Miskolc Megyei Jogú Város Külterületi Szabályozási Terve M=1:8000

6. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

Városépítési Kft.

Miskolc Megyei Jogú Város Külterületi Szabályozási Terve M=1:8000

Alsózsolca

Sajópetri

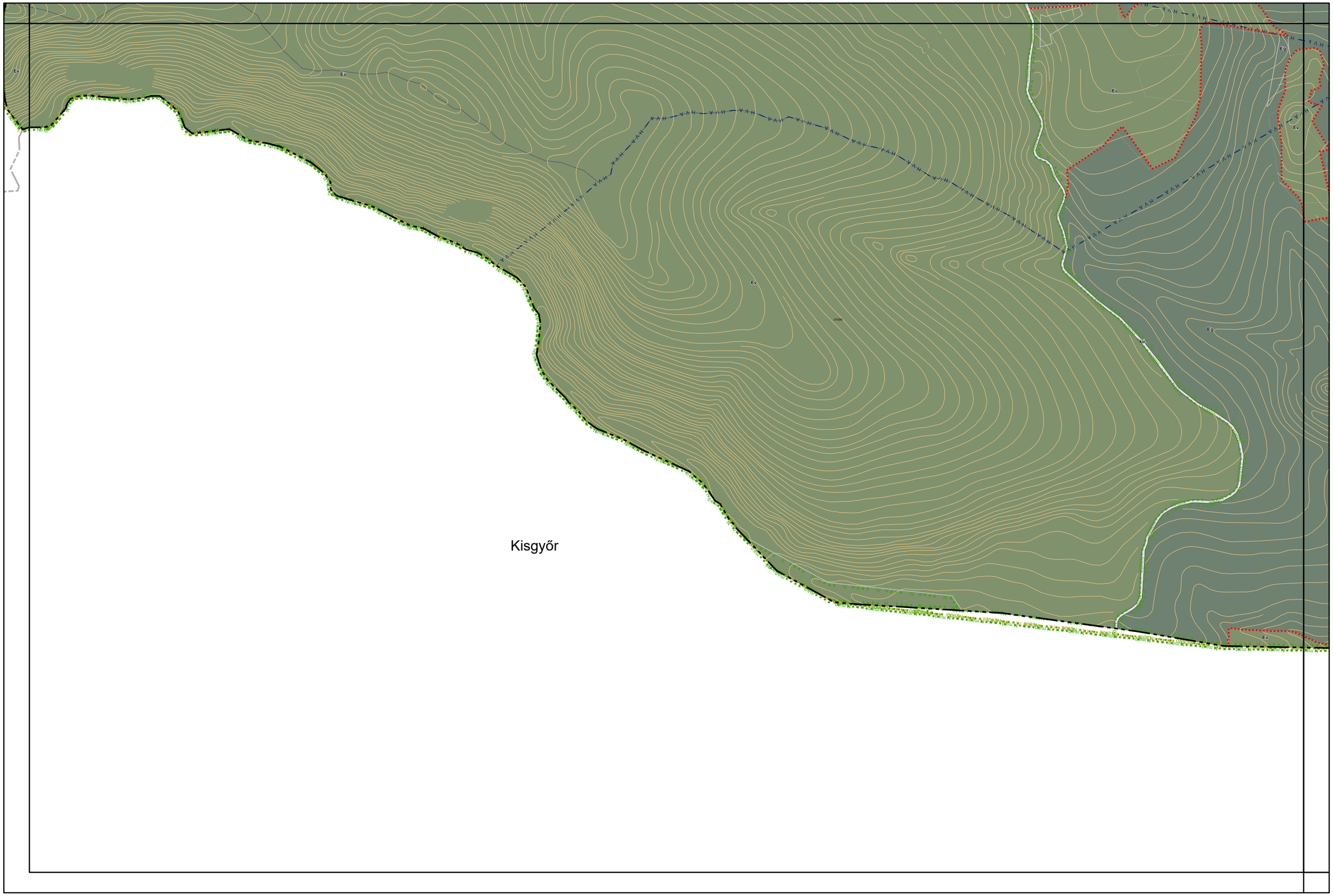
Kistokaj

6. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

Városépítési Kft.

Miskolc Megyei Jogú Város Külterületi Szabályozási Terve M=1:8000

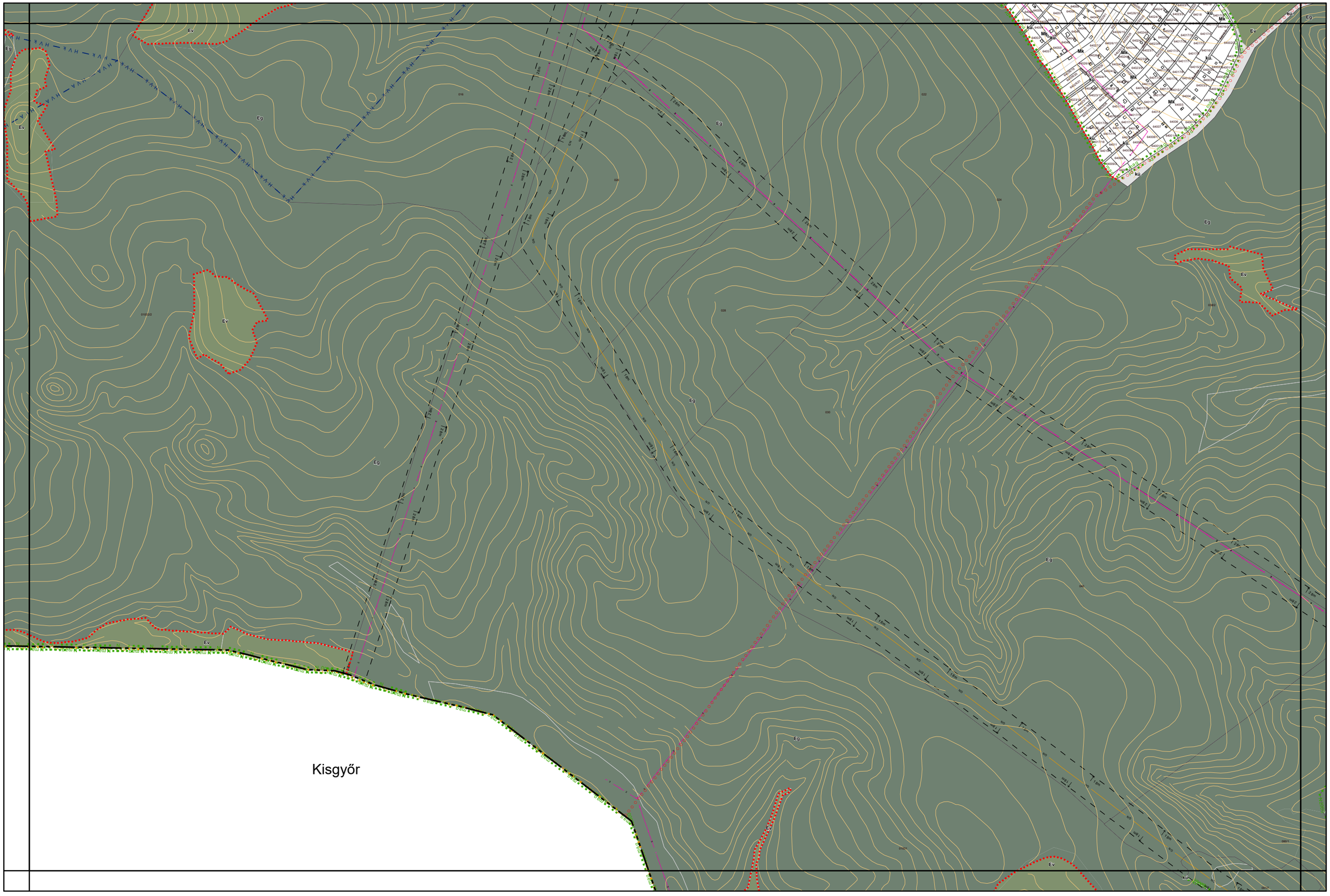

6. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

Városépítési Kft.

Miskolc Megyei Jogú Város Külterületi Szabályozási Terve M=1:8000

6. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

VÁTI Városépítési Kft.

Miskolc Megyei Jogú Város Külterületi Szabályozási Terve M=1:8000

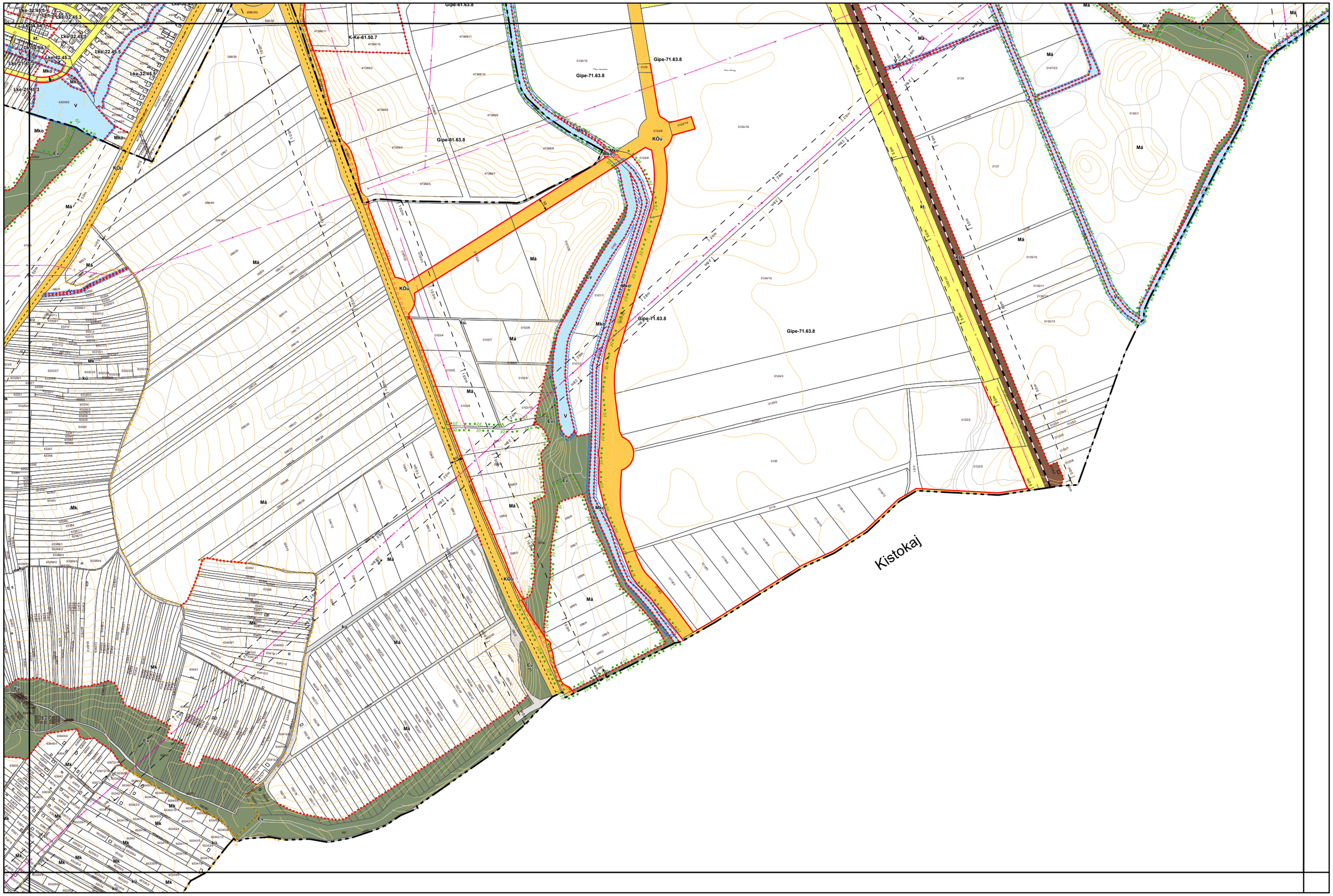

6. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

Városépítési Kft.

Miskolc Megyei Jogú Város Külterületi Szabályozási Terve M=1:8000

6. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

Városépítési Kft.

Miskolc Megyei Jogú Város Külterületi Szabályozási Terve M=1:8000

6. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

VÁTI Városépítési Kft.

Miskolc Megyei Jogú Város Külterületi Szabályozási Terve M=1:8000

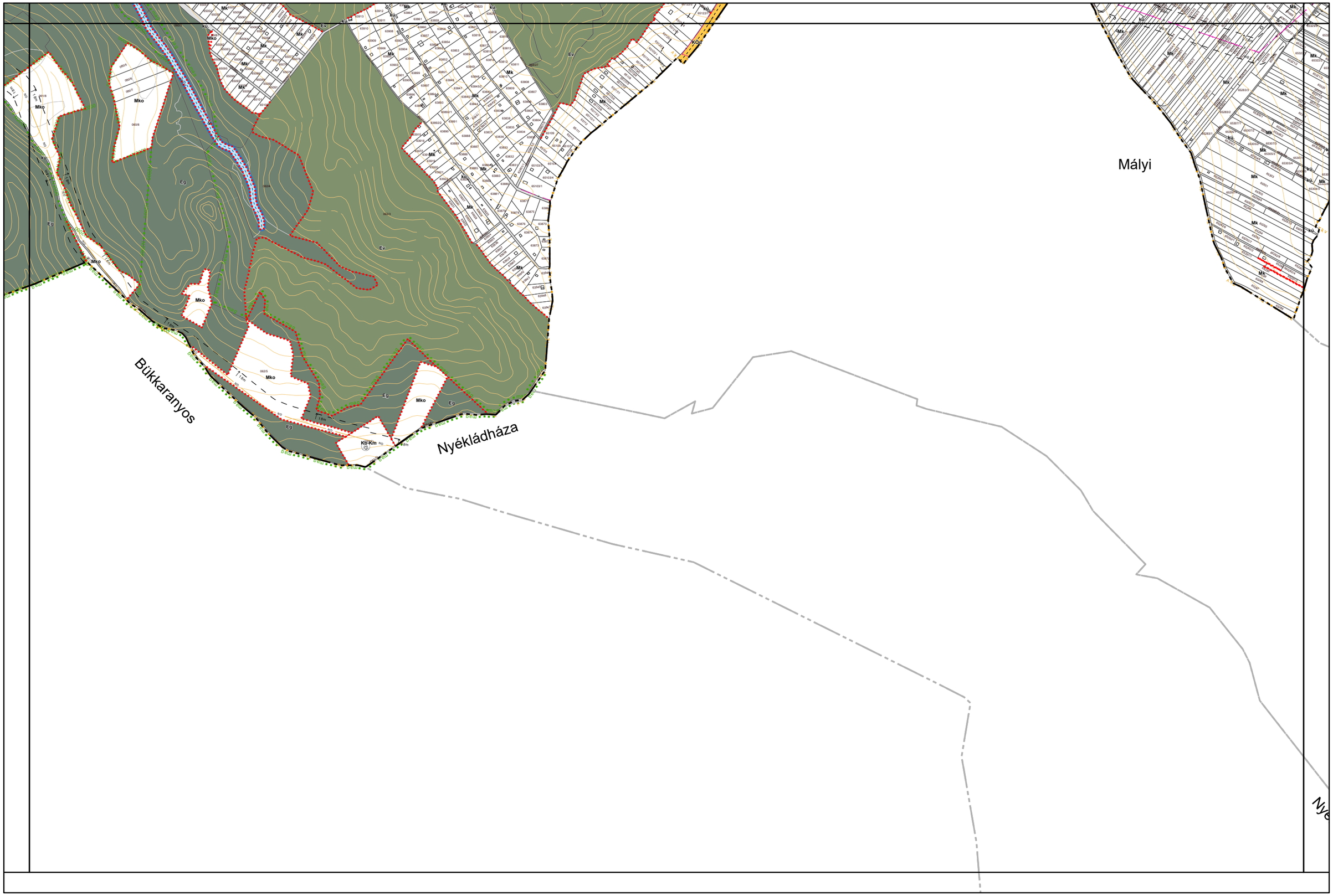

6. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

Városépítési Kft.

Miskolc Megyei Jogú Város Külterületi Szabályozási Terve M=1:8000

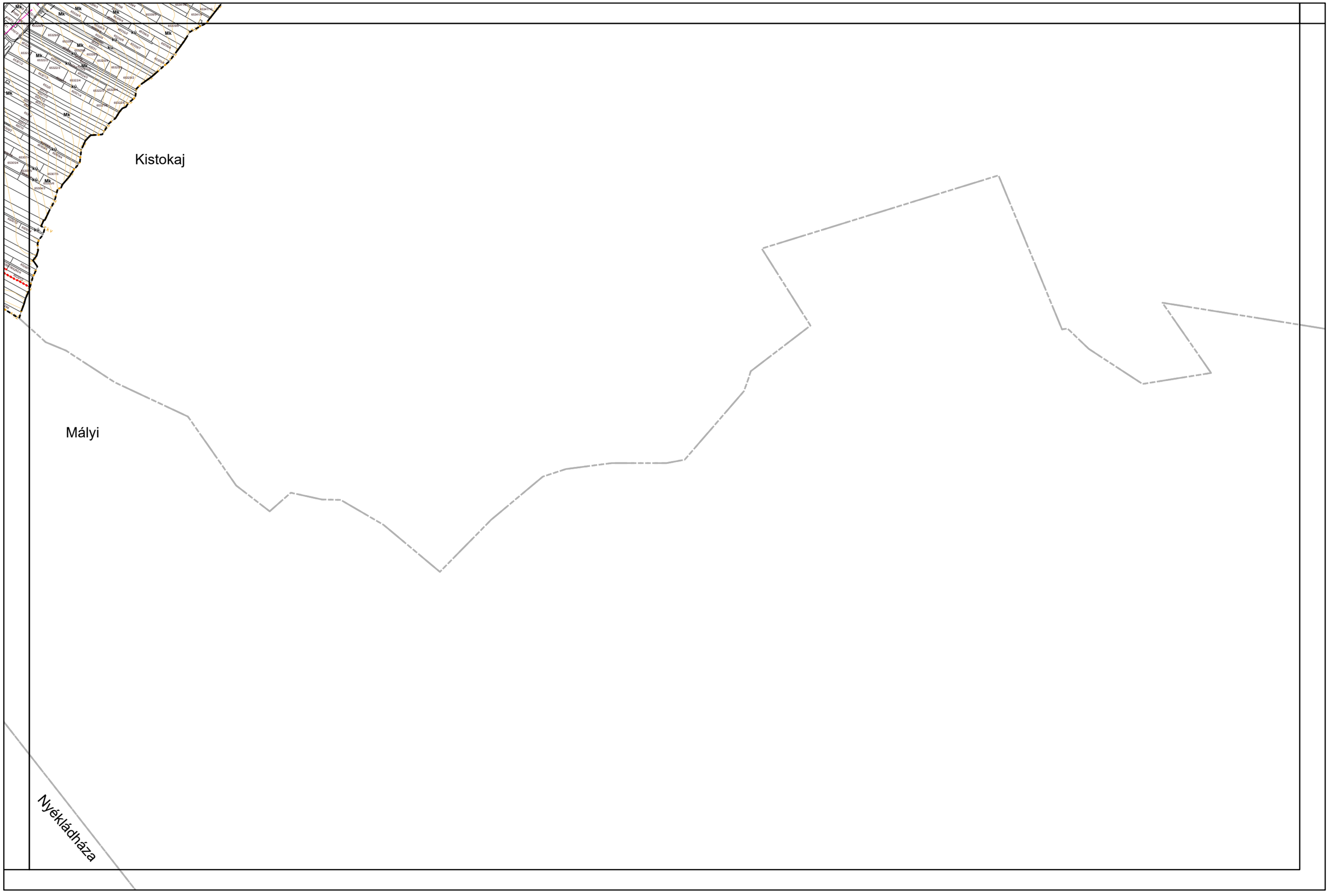

6. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

VÁTI Városépítési Kft.

Miskolc Megyei Jogú Város Külterületi Szabályozási Terve M=1:8000

6. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

VÁTI Városépítési Kft.

7. melléklet a 38/2022. (XII.16.) önkormányzati rendelethez MISKOLC MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖVEZETI PARAMÉTEREI

1. ÉPÍTÉSI ÖVEZETEK

1.1. Építési övezeti kód első betűjele: területfelhasználás

	A	B
1	**Területfelhasználás jele**	**Jelentése**
2	Ln	nagyvárosias lakóterület
3	Lk	kisvárosias lakóterület
4	Lke	kertvárosias lakóterület
5	L	lakóterület
6	Vt	településközpont terület
7	Vi	intézmény terület
8	Gksz	kereskedelmi, szolgáltató terület
9	Gipj	környezetre jelentős hatást gyakorló ipari terület
10	Gipe	egyéb ipari terület
11	Üh	hétvégiházas terület
12	K-Arb	különleges arborétum terület
13	K-Ák	különleges állatkert terület
14	K-G	különleges garázs terület
15	K-Hon	különleges honvédelmi, katonai és nemzetbiztonsági célra szolgáló terület
16	K-Ke	különleges kereskedelmi terület
17	K-Km	különleges közmű terület
18	K-Kö	különleges közlekedési terület
19	K-Mh	különleges menhely terület
20	K-Mü	különleges mezőgazdasági üzemi terület
21	K-Pi	különleges pince terület
22	K-Re	különleges rekreációs terület
23	K-Sp	különleges sport terület
24	K-T	különleges temető terület

1.2. Építési övezeti kód első száma/jele: Megengedett legnagyobb épületmagasság*, **

	A	B
1	**Épületmagasság száma/jele**	**Jelentése**
2	1	3,5 m
3	2	4,5 m
4	3	6,0 m
5	4	8,0 m
6	5	9,0 m
7	6	12,5 m
8	7	16,0 m
9	8	20,0 m
10	9	35,0 m
11	0	Adottságtól függő
12	X, Y, Z	Sajátos előírású területen szereplő kódjel, amelyhez egyedi előírás társul

* Az épületmagasság legnagyobb értékét – max. 2 db, legfeljebb 6,0 méter magas oromfal esetében – az építménymagasság és az épületmagasság számítása között fennálló eltéréssel megnövelve kell alapul venni.

** Technológiai indokoltság esetén, annak igazolható mértékéig túlléphető.

1.3. Építési övezeti kód második száma/jele: Beépítési mód

	A	B
1	**Beépítési mód száma/jele**	**Jelentése**
2	1	szabadon álló
3	2	oldalhatáron álló
4	3	ikres
5	4	zártsorú
6	0	Adottságtól függő
7	X, Y, Z	Sajátos előírású területen szereplő kódjel, amelyhez egyedi előírás társul

1.4. Építési övezeti kód harmadik száma/jele: Megengedett legnagyobb beépítettség

	A	B
1	**Beépítettség száma/jele**	**Jelentése**
2	1	10%
3	2	20%
4	3	30%
5	4	35%
6	5	40%
7	6	50%
8	7	60%
9	8	70%
10	9	80%
11	0	Kialakult / 100%
12	X, Y, Z	Sajátos előírású területen szereplő kódjel, amelyhez egyedi előírás társul

1.5. Építési övezeti kód negyedik száma/jele: Megengedett legkisebb zöldfelület

	A	B
1	**Zöldfelület száma/jele**	**Jelentése**
2	1	10%
3	2	20%
4	3	25%
5	4	40%
6	5	45%
7	6	60%
8	7	65%
9	8	70%
10	9	80%
11	0	Kialakult / 0%
12	X, Y, Z	Sajátos előírású területen szereplő kódjel, amelyhez egyedi előírás társul

1.6. Építési övezeti kód ötödik száma/jele: Kialakítható legkisebb telekterület

	A	B
1	**Telekterület száma/jele**	**Jelentése**
2	1	250 m2
3	2	450 m2
4	3	600 m2
5	4	900 m2
6	5	1200 m2
7	6	2500 m2
8	7	4000 m2
9	8	10.000 m2
10	9	20.000 m2
11	0	Adottságtól függő
12	X, Y, Z	Sajátos előírású területen szereplő kódjel, amelyhez egyedi előírás társul

1.7. Építési övezeti kód hatodik jele/száma: Sajátos területek jele/száma

	A	B
1	**Sajátos terület jele/száma**	**Sajátos terület megnevezése**
2	A	Avas
3	B	Bükkszentlászló
4	C	Centrum
5	L	Lakótelepek
6	M	Mechatronikai Ipari Park
9	1-	bármely szükséges további esetben

1.8. Építési övezeti kód hatodik/hetedik jele/száma: OTÉK alóli felmentés jele

	A	B
1	**OTÉK alóli felmentés jele**	**OTÉK alóli felmentés megnevezése**
2	OF-1	Állami főépítészi hatáskörében eljáró Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal **BO/…/…/2022.** ügyiratszámú záró szakmai véleményében adott OTÉK felmentés szerinti **60%-os megengedett legnagyobb beépítettséget** jelenti.
3	OF-2	Állami főépítészi hatáskörében eljáró Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal **BO/…/…/2022.** ügyiratszámú záró szakmai véleményében adott OTÉK felmentés szerinti **100%-os megengedett legnagyobb beépítettséget, valamint 0%-os megengedett legkisebb zöldfelületet** jelenti.
4	OF-3	Állami főépítészi hatáskörében eljáró Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal **BO/…/…/2022.** ügyiratszámú záró szakmai véleményében adott OTÉK felmentés szerinti **100%-os megengedett legnagyobb beépítettséget, valamint 0%-os megengedett legkisebb zöldfelületet** jelenti.

1.9. Beépítési mód és telekméret összefüggései

	A	B	C	D	E	F	G	H
1	**Telekterület jele/száma**	**Legkisebb kialakítható telekméret /m2/**	**Legkisebb átlagos telekmélység /m/**	**Legkisebb telekszélesség /m/**				
2				**Szabadon álló**	**oldalhatáron álló**	**Ikres**	**Zártsorú**	**Adottságtól függő**
3	1	250	20					
4	2	450	25	18	12	9	10	
5	3	600	30	18	12	9	10	
6	4	900	35	18	16	12	12	
7	5	1200	35	18	16	14	12	
8	6	2500	50	20	16		16	
9	7	4000	50	40				
10	8	10.000	100	50	40		30	
11	9	20.000	200					
12	0	*	**					

* Adottságtól függő

** Adottságtól függően az illeszkedés szabályai szerint

2. ÖVEZETEK

2.1. Övezeti kód betűjele: területfelhasználás

	A	B
1	**Betűjel**	**Jelentése**
2	KÖu	közúti közlekedési terület – gyorsforgalmi út, főút, mellékút, helyi gyűjtőút
3	kt.	nem szerkezeti jelentőségű közlekedési célú közterület – helyi lakóút, kerékpárút, gyalogút
4	kú.	külterületi út
5	KÖk	kötöttpályás közlekedési terület
6	KÖl	légi közlekedési terület
7	Zkk	zöldterület – közkert
8	Ev	védelmi rendeltetésű erdőterület
9	Eg	gazdasági rendeltetésű erdőterület
10	Ek	közjóléti rendeltetésű erdőterület
11	Mk	kertes mezőgazdasági terület
12	Má	általános mezőgazdasági terület
13	Mko	korlátozott használatú mezőgazdasági terület
14	V	vízgazdálkodási terület
15	Ve	egyéb vízgazdálkodási terület
16	Tk	természetközeli terület
17	Kb-B	különleges beépítésre nem szánt bánya terület
18	Kb-En	különleges beépítésre nem szánt megújuló energiaforrás hasznosításának céljára szolgáló terület
19	Kb-Hon	különleges beépítésre nem szánt honvédelmi, katonai és nemzetbiztonsági célra szolgáló terület
20	Kb-Kk	különleges beépítésre nem szánt kiskert
21	Kb-Km	különleges beépítésre nem szánt közmű terület
22	Kb-Kt/B	különleges beépítésre nem szánt burkolt köztér
23	Kb-Kt/F	különleges beépítésre nem szánt fásított köztér
24	Kb-Mu	különleges beépítésre nem szánt magánút
25	Kb-Mz	különleges beépítésre nem szánt magánzöld
26	Kb-P	különleges beépítésre nem szánt parkoló terület
27	Kb-Re	különleges beépítésre nem szánt rekreációs terület
28	Kb-Szá	különleges beépítésre nem szánt szállítóvezeték terület
29	Kb-T	különleges beépítésre nem szánt temető terület

2.2. Övezeti paraméterek

	A	B	C	D	E	F
1	Az övezet jele	Az épületre meghatározott	A telekre meghatározott			
2		legnagyobb épület-magasság	beépítés módja	legnagyobb beépítettség	legkisebb zöldfelület	legkisebb beépíthető telekterület
3		m		%	%	m2
4	KÖu	4,0	NR	5	-	-
5	kt.	4,0	NR	5	-	-
6	KÖk	4,0	SZ	5	-	1000
7	KÖl	4,0*	SZ	10	-	1000
8	Zkk-1	4,0	NR	3	60	1000
9	Zkk-2	NR	NR	0	60	NR
10	Ev	NR	NR	0	95	NR
11	Eg	4,0	SZ	0,5	90	100.000
12	Ek	4,0	-	2	80	100.000
13	Mk	4,5	O	1 ha telekterület alatt: 5%, de max. 300 m2 1 ha telekterület felett: 1%, de max. 2 db egyenként 150 m2	65	720
14	Má	4,5	SZ	3	60	10.000
15	Mko	3,5	SZ	1,5%, de max. 150 m2	95	100.000
16	V	4,5	SZ	5	70	1000
17	Ve	NR	NR	0	NR	NR
18	Tk	NR	NR	0	95	NR
19	Kb-B	4,0*	SZ	10	25	10.000
20	Kb-En	4,0*	SZ	10	65	5000
21	Kb-Hon	-	-	-	-	-
22	Kb-Kk	NR	NR	0	80	NR
23	Kb-Km	4,5*	SZ	10	-	1000
24	Kb-Kt/B	4,0*	NR	5	-	1000
25	Kb-Kt/F-1	4,0*	NR	5	20	1000
26	Kb-Kt/F-2	4,0	NR	3	30	1000
27	Kb-Mú	NR	NR	0	-	NR
28	Kb-Mz	4,0	SZ	3	60	NR
29	Kb-P	4,0	NR	2	-	1000
30	Kb-Re-1	6,0	SZ	10	65	5000
31	Kb-Re-2	6,0	SZ	5	70	5000
32	Kb-Szá	4,0	SZ	10	30	1000
33	Kb-T	4,0*	SZ	10	30	1000

NR Az adott övezetek számára nem értelmezhető paraméter.
- Az adott paraméter nincs szabályozva, tetszőleges értékű lehet.
* Technológiai indokoltság mértékéig túlléphető.

8. melléklet a 38/2022. (XII.16.) önkormányzati rendelethez SAJÁTOS JOGINTÉZMÉNYEKKEL ÉRINTETT INGATLANOK

1. ÉPÍTÉSI TILALOMMAL ÉRINTETT INGATLANOK

Hrsz.:

01427/2, 12203/3, 12203/4, 12203/5, 1237, 1238, 1239, 1245, 12599/2, 1272, 12797/1, 20273/1, 20761, 2082, 20894, 21057, 21058, 21126, 21231, 21325, 21330, 21336, 21340, 21342, 21343, 21531, 21532, 21535, 21543/1, 21545, 21546, 21547, 21550, 21754, 22479, 22480, 22481, 22483, 22611, 22667, 22668, 22697, 22805, 2308, 23084, 23190/3, 23490/1, 23565, 24098, 24238, 24557/2, 24641, 2846, 2848, 30017, 30390, 30391, 30411, 30774, 31008, 3130, 31420, 31430/4, 31641, 31642, 32624, 32774, 32777, 32778, 32825, 32895, 32896, 33082, 33186/2, 33215, 33217, 33418/1, 3397, 35018, 35522/2, 35523/2, 3583, 41231, 41299/2, 41390, 41397, 41398, 41399, 41400, 42666, 42690, 42929, 42933/3, 42935, 45410/3, 45428/4, 45455/8, 45482, 45635/1, 45758/2, 49459, 49496, 49512, 49514/1, 49517/1, 49536, 49548/2, 49549, 49586, 49614, 49676, 49767, 49993, 5048/1, 5081, 5082, 5083, 5085, 5115, 5116, 5137/15, 5159/2, 5198, 5289/1, 5643, 5644, 5651, 5653, 5657, 60724/1, 60724/2, 620, 621, 630/11, 630/12, 631, 6426, 6428, 70133, 70442, 70778, 71, 81

2. KISAJÁTÍTÁSSAL ÉRINTETT INGATLANOK

2.1. Cél: Helyi közút céljára történő lejegyzés

Hrsz.:

01022, 0103/21, 0103/22, 0103/23, 0103/24, 0103/25, 0103/4, 0103/5, 0103/6, 01039, 01041/2, 0114/9, 0115/104, 0115/106, 0115/107, 0115/109, 0115/11, 0115/124, 0115/136, 0115/137, 0115/138, 0115/139, 0115/140, 0115/141, 0115/16, 0115/17, 0115/20, 0115/5, 0115/8, 0115/96, 0115/97, 0115/98, 01161, 01162, 01163, 0117/2, 0118/2, 01213/1, 0122/2, 0122/3, 01221/2, 01228, 0123/2, 0124/14, 0124/16, 0124/9, 0126/10, 0126/13, 0130/12, 0130/13, 01376/2, 01378/10, 01378/11, 01378/3, 01378/6, 01378/9, 01394/2, 01397, 01398, 01400, 01401, 01402, 01403/1, 01403/2, 01404, 01426/12, 01426/13, 01426/15, 01426/16, 01426/18, 01426/7, 01426/9, 01427/2, 01428/4, 01428/6, 01430/10, 01430/11, 01430/9, 01435, 01436/4, 01436/7, 01436/8, 01438/16, 01438/17, 01439/1, 01439/8, 01442/29, 01444, 01445, 01446, 01447/1, 01447/2, 01447/3, 01447/4, 01447/5, 01449, 01450/1, 01450/2, 01456/1, 01458/1, 01458/2, 01458/6, 0146/11, 0146/7, 01468/10, 01468/34, 01468/39, 01468/4, 01468/40, 01468/43, 0147/10, 0147/16, 0147/17, 0147/18, 0147/20, 0147/21, 0147/22, 01470/11, 01470/12, 0148, 0152/1, 0152/10, 0152/11, 0152/12, 0152/25, 0152/32, 0152/33, 0152/34, 0152/35, 0152/36, 0152/37, 0152/5, 0152/6, 0152/7, 0152/8, 0152/9, 0154/10, 0154/11, 0154/12, 0154/9, 0156/5, 0162/10, 0162/12, 0162/13, 0162/5, 0162/9, 0163/41, 0163/59, 0163/60, 0163/61, 0163/63, 0163/64, 0163/65, 0165/106, 0165/107, 0165/108, 0165/109, 0165/122, 0165/123, 0165/124, 0165/126, 0165/127, 0165/132, 0165/136, 0165/137, 0165/26, 0165/27, 0165/28, 0165/29, 0165/30, 0165/31, 0165/32, 0165/33, 0165/34, 0165/35, 0165/36, 0165/37, 0165/38, 0165/42, 0165/43, 0165/44, 0165/45, 0165/46, 0165/47, 0165/48, 0165/49, 0165/50, 0165/51, 0165/52, 0165/62, 0165/65, 0165/72, 0165/73, 0165/74, 0165/75, 0165/76, 0165/77, 0165/78, 0165/79, 0165/80, 0165/81, 0165/82, 0165/83, 0165/84, 0165/85, 0165/86, 0165/87, 0165/88, 0165/90, 0165/91, 0165/92, 0165/93, 0165/94, 0165/95, 0165/96, 0165/97, 0168/10, 0168/11, 0168/12, 0168/13, 0168/14, 0168/15, 0168/16, 0168/17, 0168/18, 0168/2, 0168/3, 0168/4, 0168/5, 0168/6, 0168/7, 0168/8, 0168/9, 0169/1, 0171/1, 0171/10, 0171/2, 0171/4, 0171/5, 0171/6, 0171/7, 0171/8, 0171/9, 0173/11, 0173/12, 0173/15, 0173/7, 0173/9, 0175/2, 0179/15, 0183/1, 0183/3, 0188/1, 0188/2, 0188/3, 0188/4, 0188/6, 0188/8, 0188/9, 0193/3, 0193/4, 0193/5, 0193/6, 0193/7, 0193/8, 0197/13, 0197/7, 0198/24, 02018/2, 0204, 0206/2, 0206/4, 0230/12, 0230/126, 0230/127, 0230/128, 0230/129, 0230/130, 0230/131, 0230/132, 0230/133, 0230/134, 0230/135, 0230/136, 0230/16,

0230/18, 0230/20, 0230/25, 0230/26, 0233/3, 0233/4, 0235/14, 0235/15, 0235/16, 0235/17, 0235/18, 0235/19, 0235/21, 0235/22, 0235/25, 0235/26, 0235/27, 0235/28, 0235/29, 0235/30, 0235/31, 0235/32, 0235/35, 0235/36, 0235/37, 0235/38, 0235/39, 0235/40, 0235/41, 0235/47, 0235/5, 0235/65, 0235/68, 0235/73, 0239/10, 0239/4, 0239/5, 0239/6, 0239/7, 0239/8, 0239/9, 0240/1, 0240/2, 04, 046/1, 046/3, 047, 053/10, 053/7, 073/3, 073/4, 073/5, 0789/4, 0789/5, 0791, 0798/10, 0798/11, 0798/12, 0798/13, 0798/14, 0798/15, 0798/24, 0798/25, 0798/26, 0798/27, 0798/32, 0798/4, 0798/5, 0798/6, 0798/7, 0798/8, 0798/9, 0799, 0800, 0810/2, 0811/10, 0811/15, 0811/2, 0811/3, 0811/4, 0811/5, 0811/6, 0811/7, 0811/8, 0811/9, 0814/2, 0814/3, 0814/4, 0814/5, 0833/8, 0844/2, 0844/3, 0844/4, 0844/5, 0844/6, 0844/7, 0844/8, 0844/9, 0846, 0847/12, 0847/5, 0847/6, 0847/7, 0847/8, 0849/2, 0849/20, 0849/27, 0849/42, 0849/43, 0849/51, 0849/55, 0849/6, 0857/10, 0857/11, 0872, 0873/2, 0875/1, 0925/11, 0949/13, 0949/14, 0953/3, 0965/7, 0966/2, 098/1, 098/2, 098/3, 098/4, 098/5, 099/1, 099/2, 099/3, 099/4, 1053/12, 1089/5, 11042/1, 11045, 11049, 11054, 11055/2, 11056/2, 11059/6, 11059/9, 11061, 11124, 11133/4, 11133/6, 11139, 11153/3, 11153/4, 11153/6, 11159/1, 11401/3, 11401/4, 11401/5, 11401/6, 11401/7, 11401/8, 11404, 11406, 11412, 11695, 11759, 11808, 12083, 12110, 12152, 12170/2, 12174/1, 1237, 1238, 1239, 12467/2, 12511/1, 12520, 12550, 12551, 12552, 12553, 12554, 12555, 12556, 12557, 12558, 12559, 12560/2, 12564/1, 12564/2, 12566/1, 12566/2, 12568/1, 12569/2, 12570, 12571, 12572, 12573, 12577, 12579/3, 12584/10, 12584/9, 12585/20, 12585/22, 12585/25, 12585/26, 12585/28, 12585/5, 12585/6, 12588, 12589/2, 12590, 12591/1, 12595, 12596, 12599/2, 12603, 12605, 12606, 12610/1, 12610/7, 12613/1, 12613/4, 12620/2, 12620/4, 12622/1, 12626/1, 12626/4, 12663/1, 12663/3, 12666, 12674, 12677, 12680/2, 12680/5, 12701, 12702, 12703, 12704, 12705, 12706, 12707, 12708, 12709, 12710, 12715, 1272, 12720/3, 12764, 12766, 12767/1, 12767/2, 12774, 12775/5, 12785/1, 12786/1, 12787/1, 12787/2, 12788, 12791/4, 12791/6, 12792/24, 12792/8, 12797/13, 12797/2, 12802, 12803, 12804, 12805, 12806, 12807, 12808, 12809, 12810, 12811, 12812, 12814, 12815, 12816, 12817, 12818, 12819, 12820, 12821, 12822, 12823, 12824, 12825, 12826, 12827, 12828, 12829, 12830, 12832, 12833, 12844, 12867, 12868, 12886/1, 12886/2, 12886/3, 12886/4, 12886/5, 12888, 12892/10, 12892/11, 12892/5, 12892/6, 12892/7, 12892/8, 12892/9, 12893/1, 12893/2, 12893/3, 12893/4, 12893/5, 12893/6, 12900, 12927, 12928, 12929, 12930, 12931, 12932, 12933, 12934, 12935, 12936, 12937, 12938, 12939, 12940, 12941, 12942, 12943, 12944, 12945, 12946, 12947, 12948, 12949, 12950, 12951, 12956/3, 12956/4, 12956/7, 12960, 12961, 12965, 12967, 12969, 12971, 12973, 12975, 12988, 12989, 12990/1, 12990/3, 12993, 12994, 12995/3, 12996, 12997/13, 12997/16, 12997/21, 12997/22, 12998/1, 12998/5, 13069/1, 13201, 13225, 13292, 13322, 13323, 13327, 13332, 13333, 13345, 1348/35, 1371/5, 1371/8, 1372/8, 1372/9, 1373/6, 1373/7, 1374/5, 1377/13, 1377/14, 1378/1, 1379/1, 1379/3, 1380/14, 1380/18, 1380/19, 1380/20, 1380/21, 1380/4, 1380/5, 1380/7, 1381/1, 1381/2, 1382, 1383, 1384, 1385, 1386/1, 1386/2, 1387/1, 1388/19, 1388/20, 1388/21, 1388/22, 1388/23, 1388/3, 1388/35, 1388/36, 1388/39, 1388/4, 1388/40, 1388/41, 1388/42, 1388/44, 1388/59, 1388/7, 1388/8, 1413/2, 14143/2, 1415/1, 1415/4, 1416, 1417, 1419, 1421, 1431, 1432, 1433/13, 1433/3, 1434, 1436/29, 1436/30, 1436/31, 1436/32, 1436/33, 1436/34, 1436/35, 1436/36, 1436/37, 1436/38, 1436/39, 1436/40, 1436/41, 1436/42, 1436/43, 1436/44, 1436/45, 1436/46, 1436/47, 1436/48, 1436/58, 1436/59, 1436/62, 1436/63, 1436/66, 1436/67, 1436/68, 1436/69, 1436/70, 1436/71, 1436/72, 1436/73, 1436/76, 1436/77, 1436/78, 1436/79, 1436/80, 1436/81, 1440, 1441, 1442, 1444, 1445/1, 1445/12, 1445/13, 1445/15, 1445/19, 1445/20, 1445/29, 1445/3, 1445/30, 1445/4, 1445/5, 1445/7, 1445/8, 1445/9, 1446, 1447, 1497/3, 1497/5, 1498, 1499, 1507/1, 1805, 1806, 20008/18, 20008/2, 20008/3, 20008/33, 20008/4, 20008/50, 20016, 20017, 20023, 20024, 20025, 20026, 20027/51, 20027/65, 20207/1, 20207/2, 20207/5, 20220/5, 20220/6, 20229, 20230, 20231/1, 20231/3, 20231/5, 20232, 20233, 20234, 20235, 20236, 20265/2, 20273/1, 20273/2, 20286/1, 20287/1, 20288, 20289, 20290, 20298, 20299, 20300, 20302, 20303, 20309/1, 20312/3, 20321, 20328, 20329, 20330/1, 20330/2, 20724/1, 20724/2, 20730, 20761, 2082, 20893, 20894, 21013, 21015, 21055/1, 21057, 21058, 21126, 21149/10, 21149/12, 212, 21231, 21323, 21325, 21330, 21331, 21334, 21336, 21340, 21342,

21343, 21531, 21532, 21535, 21537, 21539, 21540, 21541, 21542, 21543/1, 21545, 21546, 21547, 21548, 21549, 21550, 21551/2, 21681/6, 21726, 21727, 21754, 21755, 21761, 21763, 21782, 21790/6, 21795, 21797, 21798/3, 21809/2, 21858, 21899/1, 21906, 21908, 22113/145, 22336/1, 22479, 22480, 22481, 22483, 22588/1, 2260, 22601, 22604, 22609, 22610, 22611, 22624, 22638, 22650, 22666, 22667, 22668, 22669, 22670, 22671, 2268, 22690, 22691, 22692, 22693, 22694, 22695, 22696, 22697, 22698, 22699, 22700/1, 2272, 2274, 22830/2, 22834, 22952, 2299/1, 2301, 23075, 2308, 23081, 23082, 23083, 23084, 2309, 23103/9, 23110/2, 23110/4, 23111, 23112, 23113, 23114, 23115, 23117, 23118, 23146, 23155/3, 23156, 23166, 23190/3, 23197, 23199, 23209/2, 23292/3, 23358/11, 23358/16, 23358/17, 23365/18, 23365/28, 23365/33, 23365/34, 23365/36, 23365/37, 23365/38, 23365/43, 23365/46, 23365/48, 23370, 23372/6, 23436/12, 23440, 23441, 23480/1, 23480/2, 23480/3, 23490/1, 23490/3, 23490/4, 23499/1, 23499/2, 23499/3, 23506/2, 23506/3, 23511/1, 23511/2, 23512/1, 23518/1, 23521, 23522/2, 23523, 23528, 23530/1, 23530/2, 23533, 23534, 23535, 23549, 23550, 23551/1, 23552/1, 23553/1, 23554, 23555/6, 23555/7, 23558, 23559/3, 23560/1, 23561, 23562, 23563, 23565, 23566, 23568/3, 23574/4, 23574/6, 23574/7, 23576/1, 23576/10, 23576/11, 23576/3, 23576/7, 23576/8, 23576/9, 23580/10, 23580/2, 23580/4, 23580/7, 23580/8, 23582/1, 23582/10, 23582/2, 23582/8, 23582/9, 23618/4, 23725/5, 23725/7, 23833/2, 23834/7, 23957/2, 23958/25, 23958/8, 23958/9, 23962/3, 23965/23, 23965/8, 24036, 24037, 24038/2, 24039, 24040, 24041, 24042, 24043, 24044/2, 24045, 24046, 24051, 24053, 24087/2, 24088, 24089, 24090, 24091, 24092, 24094, 24095, 24096, 24097, 24098, 24099, 24100, 24102, 24104, 24106, 24107/1, 24108/1, 24112/1, 24113/1, 24114, 24116, 24117, 24118, 24119, 24120, 24121, 24122, 24123, 24125, 24127/1, 24128, 24129/1, 24129/2, 24131, 24132, 24134, 24177, 24178, 24189, 24190, 24191, 24193, 24194, 24195, 24196, 24197, 24198, 24199, 24200, 24209, 24210, 24211/1, 24212, 24213, 24215, 24216, 24217, 24218, 24219, 24222, 24223, 24224, 24225, 24227/2, 24229, 24230, 24231, 24232, 24233, 24234/1, 24234/2, 24235/1, 24238, 24239, 24240, 24241, 24244, 24245, 24246, 24250, 24251, 24252, 24253, 24254, 24256, 24257/1, 24258, 24259, 24265, 24273, 24274, 24275, 24276, 24277, 24280, 24281, 24288/4, 24317/1, 24363, 24364, 24365, 24366, 24368, 24370, 24371, 24372, 24373, 24374, 24375/1, 24375/2, 24376/1, 24376/2, 24377, 24378, 24379, 24380/2, 24380/4, 24389, 24400, 24401/1, 24401/2, 24402, 24403, 24408, 24409, 24410, 24429, 24452, 24532, 24533, 24534, 24537, 24538/35, 24545/1, 24547/1, 24548, 24549, 24550, 24552, 24553/2, 24554, 24555, 24556, 24557/1, 24557/2, 24558, 24559, 24560, 24561, 24562/1, 24563, 24564, 24566, 24583, 24598, 24600, 24601, 24602, 24603, 24604, 24605, 24606, 24614, 24615, 24616, 24617, 24620, 24621, 24622, 24625, 24626, 24629, 24630, 24633, 24634, 24635, 24636, 24639, 24640/1, 24640/2, 24641, 24642, 24645, 24646, 24647, 24648, 24649, 24650, 24653, 24654, 24655, 24656, 24658, 24661, 24663, 24666/2, 24667/2, 24689, 24690, 24692/1, 24692/3, 24716/1, 24720/1, 24720/2, 24734/2, 24752, 24753, 24754/2, 24755, 24756/2, 24757/2, 24758, 24759/1, 24760/1, 24761, 24762, 24763/1, 24764, 24778/2, 24786, 24787, 24788, 24793, 24794, 24795, 24796/1, 24798, 24799, 24800, 24801, 24802/1, 24803, 24804, 24807, 24809, 24810, 24813, 24814, 24836, 24839, 24840, 24841, 24844, 24846/2, 24847/2, 24849/2, 24854, 24859, 24860/1, 24860/2, 24864, 24865, 24876, 24879, 24938, 24939, 24945/2, 24948, 24954, 24956, 24958, 24995/2, 24998/2, 24999, 25006, 2532/6, 2606/1, 2617, 2650, 2654, 2657/1, 2677/5, 2846, 2847, 2848, 2997/2, 2998/1, 3001/2, 30017, 30018/3, 3002, 30033, 30084/1, 30085, 30125, 30135/12, 30135/13, 30135/14, 30135/15, 30135/3, 30135/4, 30135/5, 30135/6, 30135/7, 30135/8, 30135/9, 30138, 30139, 3019/1, 3019/12, 3019/2, 3019/20, 3019/30, 3019/32, 3019/33, 3019/34, 3019/35, 30203/1, 30204, 30205, 30206/1, 30207/2, 30211, 30212, 30213/2, 30214/2, 3022/2, 30223/2, 30223/3, 30223/5, 30224/1, 30225/2, 30225/3, 30226, 3024/1, 3024/26, 3024/27, 30307, 30337, 30338/1, 30339, 30367, 30368, 30390, 30391, 30411, 30412, 30431, 30443/3, 30443/4, 30444/1, 30448/4, 30452, 30453, 30454, 30455/1, 30456/1, 30457/1, 30463, 30464, 30465, 30466, 30467, 30468, 30469, 3049, 30491/18, 30503/10, 30503/19, 30510/1, 30686, 30774, 30775, 3082/3, 3082/4, 3082/5, 3082/7, 3082/8, 3082/9, 30821, 30823, 30824, 30825, 30826, 30827, 30828, 30829, 30830, 30831, 30832, 30835, 30837,

30839, 30840, 30841, 30843, 30844, 3085/8, 31008, 31011, 31013, 31034/2, 31036/1, 31037/1, 31039/1, 31040/1, 31047/6, 31058, 31060/1, 31060/2, 31219/1, 31220/8, 31255/4, 3127/2, 3128/2, 31281/6, 3129, 31291, 3130, 31304, 31327/2, 31333, 31336/1, 31359, 31360, 31420, 31421, 31422, 31423/1, 31423/2, 31423/3, 31423/4, 31424, 31425, 31426, 31427, 31428, 31429, 31430/4, 31432, 31501, 31504, 31507, 31508, 31512, 31513, 31517, 31518, 31521, 31522, 31567/1, 3159, 32105/2, 32342/2, 32434, 32435, 32436/3, 32437, 32534/2, 32548, 32585, 32594, 32596, 32597, 32598, 32599, 32600, 32613, 32624, 32635, 32657/8, 32658, 32664, 32668/2, 32669/4, 32670/1, 32671, 32672, 32673, 32674/127, 32679, 32711, 32712/2, 32723/1, 32723/2, 32774, 32776/1, 32777, 32778, 32892, 32895, 32896, 32911, 32912/15, 32912/27, 32913, 32914, 32915, 32916, 32917, 32918, 32936, 32937, 32938, 32939, 32940, 32941, 32968, 33068, 3307, 3308, 33082, 33083, 33088/1, 33135/7, 33238/2, 33249/1, 33249/2, 33324, 33380, 33381, 33389/2, 33398/2, 33413/1, 33413/4, 33414/2, 33414/3, 33415, 33416, 33417/1, 33418/1, 33418/2, 33420, 33425/2, 33427, 33428, 33429, 33432/1, 33468/2, 33468/4, 33469, 33486/1, 33488, 33492, 33493, 33498/2, 33501, 33503, 33504/3, 33504/4, 33508/2, 33531, 33532/3, 33533/3, 33534/3, 33535/1, 33536, 33537, 33538, 33540, 33541, 33542, 33586, 33587, 33590, 33591/2, 33637, 33653, 33654, 33655, 33732, 33733, 33734, 33760, 33761, 33764/9, 33766/4, 33773/1, 33775/7, 33784, 33832/2, 33839/2, 3390, 33907, 3397, 34002/4, 34008, 34009, 34010, 34011, 3406/2, 3428, 34456, 34457/2, 34457/3, 34458/1, 34459/2, 34460/2, 34461/2, 3475/3, 3475/4, 3483/6, 35003/29, 35016, 35017, 35018, 35019, 35022, 35090/10, 35090/11, 35090/114, 35090/118, 35090/12, 35090/120, 35090/121, 35090/128, 35090/13, 35090/135, 35090/138, 35090/14, 35090/141, 35090/143, 35090/21, 35090/25, 35090/29, 35090/30, 35090/31, 35090/32, 35090/33, 35090/35, 35090/45, 35090/46, 35090/49, 35090/56, 35090/57, 35090/58, 35090/59, 35090/60, 35090/62, 35090/63, 35090/64, 35090/77, 35090/86, 35090/89, 35092/3, 35115/1, 35116/1, 35144/5, 35240, 35321, 35328, 35475/1, 35485/2, 35521/2, 35522/2, 35523/2, 3554/2, 35629, 35634/2, 35753/10, 35753/11, 35753/4, 3583, 3649, 3700/102, 3700/103, 38001/2, 38005, 38019/3, 38023/4, 38027/4, 38039, 38055/2, 38057, 38058, 38069, 38071, 38086/3, 38088, 38108, 38110/3, 38110/6, 38110/9, 38116, 38117, 38119/1, 38120, 38121/1, 38133, 38171, 38181, 38257, 38313, 38396/1, 38396/2, 38396/4, 38407, 38409/2, 38418, 38434, 38436, 38447, 38484, 38506/2, 38512, 38515, 38519, 38635, 38660, 38703, 39004/6, 39005, 39104, 39138, 39139, 39148, 39152, 39153, 39154, 39155, 39285, 39287, 39351, 40027/41, 40268/13, 40271/8, 40589/3, 40591/1, 40591/3, 40591/4, 40592/10, 40597/16, 40597/3, 40600/18, 40606/4, 40775/46, 40793/2, 40793/4, 40793/6, 40797/5, 40799, 40800, 40801, 40802, 40803/1, 40803/8, 40803/9, 40805, 40806, 40807, 40864/2, 40865/3, 40873/2, 40907, 4102, 41024, 41025/1, 41115, 41124, 41138/2, 41231, 41268, 41297/2, 41297/3, 41299/2, 41301/19, 41301/21, 41301/6, 41308, 41331, 41332/2, 41360, 41389, 41390, 41394, 41395/1, 41397, 41398, 41399, 41400, 41401, 41412/1, 41440/3, 41581, 41593, 41594/2, 41610/2, 41620, 41639, 41656, 41681, 41704/2, 41704/3, 4185, 4200, 4207/3, 42092, 42167/1, 42203/1, 42203/12, 42203/3, 42203/4, 42385, 4247, 42508/7, 42545/1, 42546/2, 42547/3, 42548/2, 42549/3, 42550, 42551/3, 42617, 4264, 42640/4, 4265, 42665, 42666, 42670/5, 42671/5, 42673/4, 42673/5, 42674/4, 42674/6, 42674/9, 42675/17, 4268/5, 42680/2, 42682/1, 42689/4, 42690, 42695/3, 42696/1, 42696/10, 42696/8, 42699, 42725, 42730, 4275/10, 4275/66, 4275/77, 42764/1, 42764/2, 42798, 42812, 42813/2, 42815/3, 42839, 42840, 42863, 42866, 42867/1, 42868, 42869/3, 42869/6, 42869/7, 42870, 42875/1, 42875/4, 42876, 42877, 42878, 42879, 42880/2, 42881/4, 42882, 42883/1, 42886, 42887, 42893, 42895, 42898, 42900, 42901, 42902, 42903, 42906/19, 42906/23, 42906/24, 42906/27, 42906/3, 42906/6, 42906/8, 42912, 42915, 42923/2, 42923/4, 42925/1, 42926, 42929, 42933/3, 42933/5, 42934, 42935, 42936, 42937, 42938, 42939, 42940, 42941, 42942, 42943, 42944, 42945, 42946/2, 42947, 42948, 42949, 42950, 42951, 42952, 42953, 42957, 42958, 42962/1, 42962/2, 42962/3, 42978/2, 43166, 43167, 43168, 43169, 43170, 43171, 43172, 43173, 43174, 43175, 43176, 43177, 43178, 43179, 43180, 43181, 43182, 43183, 43184, 43185, 43186, 43187, 43188, 43189, 43190, 43191, 43192, 43193, 43208/2, 43209/1, 43222, 43223, 43224, 43225, 43226, 43227, 45020/2, 45049,

45051, 4506/11, 4506/6, 45110/3, 45111/1, 4513/5, 45141/4, 45142/1, 45142/4, 45143/1, 45143/2, 45143/3, 45144/2, 45144/3, 45145/1, 45145/3, 45145/4, 45149/1, 45149/2, 4515, 45150/2, 45151/1, 45152, 45159, 4516/2, 4516/3, 4516/5, 45160/1, 4518/1, 4518/2, 4518/5, 4518/6, 4518/7, 45182/10, 4523/1, 45252, 45263/1, 45264, 45265, 45266/1, 45266/2, 45268, 45269/1, 45269/2, 45270, 45272, 45274, 45277/1, 45278, 45279/2, 45280/4, 45281/10, 45281/9, 45295/3, 45305/2, 45309/1, 45309/2, 45310, 4533, 45336/7, 45337/8, 45337/9, 45345/2, 45410/3, 45411/1, 45411/11, 45411/18, 45411/21, 45411/22, 45411/26, 45411/3, 45411/4, 45411/8, 45411/9, 45412/3, 45413/3, 45419, 45420/2, 45428/10, 45428/14, 45428/15, 45428/16, 45428/17, 45428/3, 45428/4, 45428/6, 45428/9, 45429/11, 45429/12, 45429/24, 45429/25, 45429/27, 45430/10, 45430/11, 45430/12, 45430/2, 45430/4, 45430/5, 45430/6, 45430/7, 45430/8, 45430/9, 45431, 45432/1, 45432/2, 45433, 45434, 45435, 45436, 45438/1, 45438/2, 45440/1, 45440/4, 45440/5, 45440/8, 45442, 45443/1, 45443/4, 45446, 45447, 45450, 45451, 45454, 45455/7, 45455/8, 45455/9, 45474/2, 45474/28, 45474/6, 45474/9, 45476, 45482, 45486, 45487, 4550/2, 45501, 4551/10, 4551/11, 4551/2, 4551/9, 45618/1, 45619, 45624, 45628, 45635/1, 45637, 45688, 45700, 45703/2, 45716/1, 45718, 45720/2, 45722/17, 45722/5, 45722/6, 45722/7, 45724, 45727/3, 45727/4, 45729/4, 45729/5, 45732/4, 45733/7, 45734/3, 45735/1, 45736/5, 45736/6, 45736/8, 45737, 45738, 45739, 45740, 45741, 45742/2, 45743/1, 45743/3, 45745/1, 45745/2, 45746/1, 45746/2, 45747/2, 45747/3, 45747/4, 45747/6, 45748, 45749/4, 45749/5, 45750/2, 45751/12, 45751/13, 45751/2, 45751/4, 45751/5, 45751/6, 45754/1, 45754/2, 45757/3, 45758/2, 45759/4, 45760/1, 45765, 45766, 4580/7, 4584/1, 4584/5, 4584/7, 4584/8, 45944/112, 45944/126, 45944/133, 45983, 45997/1, 45998/1, 46007/3, 46007/4, 46007/6, 46063/7, 46063/8, 46128, 46129, 46382, 46383, 46384, 46385, 46386/1, 46386/2, 46387/1, 46388, 46390, 46391, 46392, 46398/1, 46398/2, 46398/4, 46398/5, 46401, 46402, 46403/1, 46403/2, 46403/3, 46404/2, 46404/3, 46404/5, 46405, 46406, 46407/1, 46407/2, 46408, 46409, 46410/1, 46410/3, 46411/1, 46411/2, 46412, 46413, 46414, 46415, 46416, 46417/2, 46418, 46419, 46420, 46421, 46422, 46423, 46424, 46425, 46426/2, 46426/3, 46426/4, 46429, 46430, 46431, 46432/4, 46432/6, 46433, 46434, 46435, 46436/10, 46436/13, 46436/7, 46436/9, 46437, 46438/1, 46438/3, 46438/5, 46439/1, 46440/3, 46440/5, 46440/7, 46441/1, 46442, 46443, 46444, 46445/1, 46445/2, 46447, 46448, 46449, 46450, 46451, 46453/1, 46456/10, 46456/19, 46456/21, 46456/7, 46456/8, 46456/9, 46457/2, 46464, 46466/2, 46467, 46468, 46469/1, 46469/2, 46472/2, 46472/3, 46473, 46474, 46475, 46476/1, 46476/2, 46477, 46478, 46479/1, 46479/2, 46480, 46481, 46482, 46484, 46485, 46487/1, 46490/2, 46495/1, 46495/2, 46496/2, 46498, 46501, 46504, 46505, 46508, 46509, 46512, 46514/3, 46517, 46520/1, 46521, 46522, 46526/5, 46529/2, 46530/2, 46531, 46535, 46536, 46537/2, 46540, 46541, 46546/1, 46546/2, 46547, 46577/2, 46579/1, 46585/2, 46586/2, 46589, 46599, 46603, 46604, 46605, 46606, 46607/3, 46608, 46609, 46610, 46613, 46614/1, 46614/13, 46614/14, 46614/5, 46614/6, 46615/2, 46616/1, 46617/1, 46618, 46621, 46622/3, 46623/4, 46624/1, 46624/2, 46625, 46626/2, 46646/23, 46648, 46652, 46653, 46658/3, 46660/3, 46674, 46675, 46725/1, 46725/4, 46725/5, 46726/1, 46726/2, 46728, 46729/1, 46729/2, 46730/1, 46730/2, 46732, 46733, 46735, 46736/3, 46736/4, 46738, 46740, 46741, 46742, 47015, 47016, 47017, 47018/1, 47019, 47023/2, 47033, 47037, 47039, 47040, 47041, 47042, 47043, 47044, 47046/1, 47046/2, 47047, 47049, 47050, 47051, 47052, 47053, 47054/1, 47054/2, 47054/3, 47055, 47056, 47058, 47062/2, 47063, 47064, 47066, 47070, 47071/2, 47073, 47074, 47075, 47079/2, 47079/3, 47080, 47081, 47082/2, 47085, 47086, 47088, 47089, 47090, 47091, 47092, 47093, 47094/2, 47095, 47096, 47097, 47098, 47099/1, 47100, 47101, 47102, 47103/1, 47103/2, 47103/3, 47112, 47116, 47118, 47119, 47120, 47121, 47122, 47123, 47124, 47125, 47126, 47127, 47128, 47129/1, 47129/2, 47129/3, 47129/4, 47130, 47131, 47132/2, 47133, 47134, 47136, 47137, 47139, 47140, 47141, 47142, 47143, 47144, 47145/1, 47146, 47147, 47148, 47149, 47150, 47151, 47152, 47153, 47154, 47155, 47156, 47157, 47158/1, 47158/2, 47159, 47160, 47161, 47162, 47163, 47164, 47166, 47167/1, 47167/3, 47168, 47169, 47170, 47171, 47172, 47173, 47174, 47175/1, 47175/2, 47175/3, 47175/4, 47175/5, 47176, 47177, 47178, 47179, 47180, 47181, 47182, 47183, 47184, 47185, 47186, 47188, 47189, 47190, 47191,

47192, 47193, 47194, 47195, 47196, 47197, 47198, 47199, 47200, 47201, 47202, 47204, 47205, 47206, 47208, 47209, 47210, 47211, 47212, 47213, 47214, 47215, 47216, 47217, 47218, 47219, 47220, 47222, 47223, 47224, 47225, 47226, 47227, 47229, 47230, 47231, 47232, 47233, 47234, 47235, 47236, 47237, 47238, 47239, 47240, 47241, 47242, 47243, 47244, 47245, 47246, 47247, 47248, 47249, 47250, 47251, 47252, 47253, 47254, 47255/2, 47257, 47261, 47262, 47263, 47264, 47265, 47266, 47267, 47268/1, 47269, 47271, 47272, 47273, 47274, 47277, 47278, 47279, 47281/2, 47282/1, 47282/2, 47283, 47284, 47285, 47286, 47287, 47288, 47289/2, 47290/2, 47291, 47292, 47293, 47295, 47297, 47298, 47299, 47300/1, 47301, 47320/2, 47320/7, 47321/1, 47321/3, 47322/2, 47323, 47324, 47326, 47339/1, 47342/1, 47343, 47344, 47345, 47346, 47347, 47357, 47358, 47359, 47360, 47365/5, 47386/10, 47386/11, 47386/12, 47386/8, 47386/9, 47388/1, 47388/2, 47388/3, 47388/4, 47388/8, 47391/2, 47392/2, 47393/16, 47393/19, 47393/21, 47393/23, 47393/24, 47393/25, 47422/1, 47422/2, 47422/3, 47433/1, 47438, 47439, 47441, 47442, 47455, 47456, 47457, 47458, 47459, 47460, 47461, 47462, 47463/1, 47467/2, 47486, 47498/1, 47500, 47504/3, 47504/4, 47508/8, 47509, 47511/10, 47511/11, 47511/14, 47511/19, 47511/2, 47511/22, 47511/26, 47511/3, 47511/33, 47511/5, 47511/6, 47512/1, 47520, 47524, 4755/4, 4755/7, 4755/9, 47553, 47573, 47574, 47577, 47578, 47579, 47582, 47606, 47608/1, 47610, 47611, 47612, 47613, 47614, 47615, 47645, 47646, 47660/10, 47660/22, 47662, 47670/2, 47673/1, 47676, 4775/2, 4776/1, 4776/2, 4776/3, 4776/4, 4778/24, 4778/3, 4778/35, 4778/39, 4779/1, 4779/2, 4780/1, 4780/2, 4826/1, 4826/34, 4826/4, 49003/4, 49005/5, 49230, 49393, 49394, 49459, 49462, 49496, 49497, 49498, 49499, 49500, 49501, 49502, 49503, 49504, 49505/1, 49512, 49513, 49514/1, 49514/3, 49517/1, 49519/6, 49520/2, 49520/5, 49520/6, 49520/7, 49521/2, 49526/5, 49526/6, 49531/3, 49532/3, 49533, 49534/5, 49536, 49537/1, 49537/2, 49538/1, 49539/1, 49540, 49542, 49543/2, 49546, 49547, 49548/1, 49548/2, 49549, 49550, 49551, 49552/5, 49553/3, 49553/4, 49554/4, 49555/3, 49559, 49560/4, 49567/8, 49584/3, 49586, 49587, 49590, 49611, 49614, 49671/4, 49673/2, 49674/4, 49676, 49679/2, 49679/4, 49679/6, 49680/2, 49680/3, 49681, 49684, 49685, 49686, 49687, 49688, 49689, 49692, 49693, 49694, 49695, 49696, 49697, 49698, 49699/2, 49700, 49701, 49702, 49705, 49706, 49707, 49708, 49709, 49710, 49711, 49712, 49713, 49716, 49717, 49718, 49719/2, 49720, 49721, 49722, 49723, 49724, 49725, 49728, 49729, 49730, 49731, 49734, 49738/2, 49739/2, 49740, 49741, 49742, 49743, 49744, 49766, 49767, 49769, 49770, 4984/1, 4985/1, 49876/4, 49876/5, 49876/7, 49876/9, 49895/2, 49992, 49993, 49994, 49997, 49998, 49999, 50000/1, 50000/2, 50001, 50002, 50003, 50004, 50005, 50006, 50007, 50008, 50009, 50010, 50011, 50012, 50408/1, 50408/4, 50409/3, 50409/4, 50409/6, 50409/7, 50409/8, 50409/9, 5048/1, 5071/1, 5071/2, 5072, 5076, 5077/2, 5077/3, 5079/10, 5079/11, 5079/2, 5079/7, 5080/2, 5081, 5082, 5083, 5084, 5085, 5086, 5087/1, 5088, 5089/1, 5089/12, 5089/13, 5089/15, 5089/5, 5089/6, 5089/93, 5089/96, 5089/98, 5089/99, 5114, 5115, 5116, 5137/15, 5137/23, 5159/1, 5159/2, 5198, 5199, 5231, 5370/4, 5600/105, 5600/92, 5643, 5644, 5645/1, 5648/2, 5649, 5650, 5651, 5653, 5656/2, 5657, 5662/2, 5715/79, 5715/82, 5748/118, 5748/120, 5886/2, 60301, 60302, 60303, 60305, 60306, 60307, 60308/1, 60308/3, 60309, 60310, 60311, 60312/1, 6036, 60718, 60719, 60720/1, 60720/2, 60721, 60722, 60723, 60724/1, 60724/2, 60725, 60726/1, 60726/3, 60727/1, 60727/2, 60728, 60729/1, 60729/2, 60730, 60731, 60732/1, 60732/11, 60732/12, 60732/13, 60732/14, 60732/6, 60732/7, 60733/1, 60733/2, 60733/3, 60734, 60750/1, 60750/3, 60750/4, 60750/5, 60750/6, 60751/1, 60751/3, 60751/4, 60751/5, 60752/6, 60753/1, 60753/2, 60754, 60755, 60756/5, 60756/6, 60757, 60758, 60759, 60760, 60761, 60762, 60763, 60764/1, 60765/3, 60765/6, 60766/10, 60766/5, 60766/6, 60766/9, 60768/1, 60768/2, 60769, 60770/2, 60772/1, 60772/2, 60772/7, 60773/1, 60773/2, 60773/3, 60774, 60775/2, 60775/4, 60775/5, 60776, 60777, 60779, 60780, 60781, 60782, 60783, 60784, 60785/2, 60786, 60787, 60788, 60789, 60791, 60792, 60795, 6093/1, 6093/151, 6093/153, 6093/156, 6093/158, 6093/187, 6093/188, 6093/208, 6093/209, 6093/210, 6093/225, 6093/403, 6093/67, 6093/791, 6093/800, 6093/820, 6093/821, 6093/831, 6093/844, 6093/845, 6093/846, 6093/847, 6093/848, 6093/849, 6093/851, 6093/852, 61044/1, 61044/2, 61045/1, 61045/2, 61049/1, 61049/5, 61049/6, 61049/7, 61415/3, 61416/4, 61416/5, 61418/4,

61418/5, 61418/6, 61419/2, 61419/3, 61419/5, 61421/1, 61421/2, 61421/3, 61422, 61423, 61424/1, 61424/2, 61424/3, 61425/1, 61425/2, 61425/3, 61426/1, 61426/2, 61426/3, 61427/1, 61427/2, 61428/4, 61428/6, 61428/7, 61429/4, 61429/5, 61438, 61454/1, 61454/2, 61457/1, 61457/4, 61458, 61480/1, 61480/6, 61523/2, 61524/1, 61524/12, 61525, 61545/6, 61559, 61560, 61605/1, 61605/3, 61611, 61872, 61899/2, 61899/4, 61900, 61902/1, 620, 62066/5, 62067/3, 62069/3, 621, 62150/3, 62168/2, 622, 62363/1, 62363/2, 62364, 62365/1, 62365/2, 62366/1, 62367, 62368, 62369, 62370, 62371, 62372/10, 62372/11, 62372/13, 62372/15, 62372/16, 62372/8, 62372/9, 62375, 62377/1, 62377/4, 62377/8, 62379, 62380/1, 62380/2, 62381, 62382/1, 62383/1, 62384, 62385, 62386/1, 62386/2, 62387, 62398/1, 628, 62802/33, 62802/45, 62802/48, 62924, 630/10, 630/11, 630/12, 63030, 63032, 63034, 63035/1, 63035/2, 631, 63116/1, 6365, 641, 6426, 6428, 643, 6434/16, 6434/6, 6434/80, 6511, 6571/106, 6571/128, 682, 6822/8, 6830, 6843/2, 6942/22, 70030, 70032/1, 70123/14, 70123/9, 70124/12, 70124/7, 70125, 70126, 70127, 70128, 70129, 70133, 70134, 70135, 70184/4, 70184/6, 70185/2, 70186/2, 70187/4, 70188/6, 70231/5, 70232/1, 70232/2, 70233, 70267/5, 70267/8, 70268/2, 70268/3, 70269/2, 70270, 70271, 70273, 70274/3, 70275/3, 70276/3, 70277, 70278/3, 70279/3, 70280/3, 70282/10, 70282/15, 70282/7, 70283, 70285/1, 70285/2, 70285/3, 70285/4, 70285/5, 70285/7, 70290/5, 70291/3, 70293/3, 70296/5, 70297/3, 70298/3, 70299/3, 70300/3, 70301/3, 70302/2, 70302/3, 70303/3, 70303/4, 70305/2, 70305/3, 70306/3, 70308/2, 70308/3, 70309/2, 70309/3, 70381/4, 70381/7, 70381/9, 70382/5, 70421/2, 70441, 70442, 70443, 70457/3, 70459/5, 70459/6, 70460/1, 70461, 70474/3, 70475/22, 70485/3, 70485/4, 70485/5, 70485/6, 70506/6, 70508/10, 70508/11, 70508/12, 70508/13, 70508/6, 70508/9, 70510/1, 70610/10, 70610/11, 70610/12, 70615, 70616/15, 70660/2, 70772/2, 70773/2, 70778, 70902/1, 70902/2, 70903, 70905, 70906, 70907, 70908, 70909, 70911/1, 70911/2, 70913/2, 70945/1, 70948, 70950/2, 71, 72209, 72210, 72338, 72339, 72340, 72341, 72365, 72366, 72367, 72370, 72371, 72374, 72375, 72378, 72379, 72382, 72383, 72386, 72387, 72390, 72391, 73136, 73137, 73138, 73139, 73140, 73141, 73154, 75248, 75249/2, 75252, 75253, 75256, 75257, 75260, 75261, 75263, 75264, 75265, 75266, 75268, 75269/1, 75270, 75271, 75272, 75273, 75274, 75276, 75277, 75279, 75280, 75282/1, 75283, 75284, 75285, 75286, 75287, 75288/1, 75289/1, 75290, 75291, 75295, 75296, 75299, 75300, 75302, 75303, 75305, 75312, 75320, 75323, 75324, 75327, 75328, 75331, 75485, 75522/18, 75522/8, 75523, 75524, 75525, 75526, 75527, 75528, 75529, 75530, 75531, 75532, 75533, 75535, 75536, 75537, 75538, 75539, 75543, 75544, 75545, 75561, 75563, 75564, 75608, 75609, 75729, 75732, 75733, 75736, 75739, 75740, 75743, 75747, 75748, 75752/2, 75753, 75755/26, 75755/27, 75755/53, 75762, 75765, 75766, 75767, 75768, 75773, 75776, 75777, 75780, 75781, 75784, 75790, 758/36, 75812, 75813, 75814, 75815, 75817, 75906/11, 75906/12, 75906/15, 75906/8, 75907, 75908, 75909, 76, 7630/13, 7630/14, 77008, 77036, 77037/1, 77056, 77057, 77058, 77059, 77060, 77061, 77062, 77063, 77064, 77065, 77066, 77067, 77107, 77108, 77300/10, 77300/11, 77300/12, 77300/13, 77300/16, 77300/18, 77300/3, 77300/5, 77300/7, 77300/8, 77300/9, 77546/1, 77546/2, 77585, 77586, 77587, 77603, 77608, 77635, 77636, 77637, 77638, 777/46, 80/1, 8854, 91/56, 971

(A Szabályozási Tervlap alapján, valamennyi helyi közút céljára történő lejegyzéssel érintett, nem Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata tulajdonában álló ingatlan esetében, kisajátítási jog illeti meg Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatát.)

2.2. Cél: Köztér céljára történő lejegyzés

Hrsz.:
21551/81, 21551/83, 21571/3, 22336/3, 23418/2, 30092, 32825, 33832/2, 41265/24, 41265/25

(A Szabályozási Tervlap alapján, valamennyi különleges beépítésre nem szánt köztér céljára történő lejegyzéssel érintett, nem Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata tulajdonában álló ingatlan esetében, kisajátítási jog illeti meg Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatát.)

2.3. Cél: Közkert kialakítása céljára történő kisajátítás

Hrsz.:
01376/2, 01378/5, 046/1, 0816/1, 0822/2, 0830, 0834/2, 0835, 11689/7, 12202/2, 12203/3, 12203/4, 12203/5, 12203/6, 12208/1, 1245, 1246, 1247, 12512/2, 1252/3, 1252/8, 1252/9, 1268/10, 1268/12, 1268/8, 1268/9, 12797/1, 12797/12, 1348/33, 1388/19, 1388/20, 1388/21, 1388/22, 1388/23, 1388/25, 1388/26, 1388/27, 1388/28, 1388/30, 1388/31, 1388/35, 1388/36, 1388/41, 1388/42, 1388/44, 1389, 1390/2, 1391, 1392, 1393, 1394, 1399, 1400/1, 1400/2, 1411, 1413/2, 14143/4, 1415/3, 1416, 1417, 1419, 1421, 1428, 1430/2, 1430/4, 1431, 1432, 1433/10, 1433/11, 1433/12, 1433/13, 1433/3, 1433/4, 1433/5, 1433/6, 1433/7, 1433/8, 1433/9, 1434, 1442, 1445/1, 1445/19, 1445/20, 1445/22, 1445/23, 1445/24, 1445/25, 1445/28, 1445/29, 1445/30, 1497/5, 1498, 1499, 1507/1, 20265/2, 20321, 21231, 21681/7, 21684/8, 21684/9, 22133/334, 22133/336, 22133/337, 22133/338, 22133/58, 22805, 23958/25, 2846, 30125, 3019/35, 3019/36, 3026/15, 3027/1, 3027/10, 3027/11, 3027/12, 3027/13, 3027/14, 3027/15, 3027/16, 3027/17, 3027/18, 3027/19, 3027/2, 3027/20, 3027/21, 3027/22, 3027/23, 3027/24, 3027/25, 3027/26, 3027/27, 3027/28, 3027/29, 3027/3, 3027/30, 3027/4, 3027/5, 3027/6, 3027/7, 3027/8, 3027/9, 30824, 30825, 30826, 30827, 30828, 30829, 30830, 30831, 30832, 30833, 30834, 30835, 30837, 30839, 30840, 30841, 30843, 30844, 31336/1, 31352, 31353, 31354, 31355, 31356, 31357, 31467/2, 31468/2, 31470/1, 31471/2, 31472/1, 31472/2, 31473/1, 31473/2, 31641, 31642, 32777, 32778, 33148, 33149, 33150, 33151, 33152, 33153, 33154, 33155, 33156, 33157, 33158, 33159, 33160, 33161, 33162, 33163/1, 33164, 33172, 33173, 33174, 33175, 33176, 33177, 33178, 33179, 33180, 33186/2, 33199, 33202, 33203, 33204, 33205, 33206, 33207, 33208, 33209, 33210, 33211/2, 33213/1, 33213/2, 33214/2, 33215, 33216, 33217, 33328, 33329/1, 33329/3, 33329/4, 33330, 33333/1, 33766/4, 33783/115, 33783/132, 33783/150, 33783/165, 33783/193, 33783/243, 33783/77, 33783/96, 33906, 33907, 3406/2, 38040/1, 38170, 38171, 38230/2, 38281, 38282, 38283, 38286, 38328, 38364, 38396/1, 38602, 38618, 38619, 38621, 38636, 38680, 38681, 38682, 38695, 38718, 38764, 38765, 38766, 39007, 39181, 40597/11, 40597/12, 40597/3, 40600/2, 40775/46, 41421, 41656, 42173, 42196, 42631/2, 42839, 45001/1, 45013/2, 45158/1, 45197, 45198, 45233, 46292/7, 46298/2, 46638, 46642, 46646/29, 46647, 46648, 46658/3, 46658/6, 46658/7, 46660/16, 46660/17, 46660/19, 46660/20, 46660/21, 46660/22, 46660/24, 46660/25, 46660/30, 46660/31, 46660/5, 46664, 46665, 46666/1, 46666/2, 46667/1, 46667/2, 46667/3, 46667/4, 46668, 46669, 46670, 46671, 47155, 47188, 47393/1, 47395, 4774/4, 49004/53, 6093/67, 6093/849, 6093/852, 6093/853, 62802/46, 62802/47, 62802/48, 643, 6511, 75522/8, 901, 903/1, 903/3, 908

(A Szabályozási Tervlap alapján, valamennyi közkert kijelöléssel érintett, nem Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata tulajdonában álló ingatlan esetében, kisajátítási jog illeti meg Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatát.)

2.4. Cél: Egyéb célra történő kisajátítás

Hrsz.:
0215/3, 0215/5, 0215/6, 0215/7, 0215/8, 0215/9, 0215/10, 0215/11, 0215/12, 0222/4, 0222/5, 0222/25, 0223/1, 0223/3, 0223/4, 0223/5, 0227/34, 0227/35, 0227/36, 0227/37, 0229/3, 0244, 0245/1, 0250/11, 0250/12, 0250/13, 0250/14, 0251, 0252/14, 0252/15, 0252/16, 0252/17, 0252/18, 0252/19, 0252/20, 0894/10, 0894/11, 0894/12, 0894/13, 0894/14, 0894/7, 0894/8, 0894/9, 0899/10, 0902/49, 0902/55, 0902/70, 0910/10, 0910/11, 0910/12, 0910/13, 0910/14, 0910/15, 0984, 0985, 11015/1, 11015/2, 11063, 11064, 11066, 11067, 11068, 11069, 11070/1, 11070/2, 11070/3, 11070/4, 11070/5, 11070/6, 11070/7, 11070/8, 11070/9, 12890, 12893/7, 12893/8

(A Szabályozási Tervlap alapján, valamennyi egyéb célra történő kisajátítással, nevezetesen az M30 autópálya csomópontjának kialakításával érintett nem a Magyar Állam tulajdonában álló ingatlan esetében, kisajátítási jog illeti meg a Magyar Államot.)

3. BEÜLTETÉSI KÖTELEZETTSÉGGEL – MINT TELEPÜLÉSRENDEZÉSI KÖTELEZÉSSEL – ÉRINTETT INGATLANOK

Hrsz.:
33935/5

(A Szabályozási Tervlap alapján, valamennyi beültetési kötelezettséggel érintett ingatlan, továbbá a szabályozási előírások alapján érintett további ingatlanok.)

9. melléklet a 38/2022. (XII.16.) önkormányzati rendelethez
MISKOLC MEGYEI JOGÚ VÁROS SZABÁLYOZÁSI TERVE -
SAJÁTOS ELŐÍRÁSÚ TERÜLETEK LEHATÁROLÁSA M=1:80.000

Miskolc Megyei Jógú Város Szabályozási Terve - Sajátos Előírású Területek Lehatárolása M=1:80.000

0 1 000 2 000 4 000 m

Dédestapolcsány
Tardona
Varbó
Sajólászlófalva
Radostyán
Sajóbábony
Sajókeresztúr
Sajóvámos
Sajópálfala
Szirmabesenyő
Mályinka
Parasznya
Arnót
Felsőzsolca
Nagyvisnyó
Alsózsolca
Bükkszentkereszt
Répáshuta
Sajópetri
Kistokaj
Mályi
Kisgyőr
Cserépfalu
Nyékládháza
Bükkaranyos
Harsány
Kács

JELMAGYARÁZAT

- Avas (A)
- Bükkszentlászló (B)
- Centrum (C)
- Lakótelepek (L)
- Mechatronikai Ipari Park (M)
- OTÉK-1
- OTÉK-2
- OTÉK-3

9. melléklet a .../2022. (... . ... .) önkormányzati rendelethez

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

Városépítési Kft.

10. melléklet a 38/2022. (XII.16.) önkormányzati rendelethez
KISLÉTSZÁMÚ ÁLLATTARTÓ ÉPÜLETEK, ÉPÍTMÉNYEK TELEPÍTÉSI TÁVOLSÁGA

	A	B	C	D	E	F
1	**Megnevezés**	**Állatok száma /db/**	**Saját lakóépület**	**Szomszéd lakóépület**	**Fúrt kút**	**Élelmiszer előállítási egészségügyi, szociális, oktatási intézmény**
2	Baromfi, galamb	1-50 51-200 200 felett	5 m 5 m 5 m	10 m 15 m 20 m	5 m 5 m 10 m	50 db felett: 100 m
3	Nyúl, prémes állatok	1-50 51-200 200 felett	5 m 5 m 5 m	10 m 15 m 20 m	5 m 5 m 10 m	50 db felett: 100 m
4	Sertés	1-10 11-50 50 felett	5 m 10 m 15 m	15 m 25 m 30 m	10 m 15 m 20 m	10 db felett: 100 m
5	Szarvasmarha	1-2 3-10 10 felett	5 m 5 m 10 m	10 m 20 m 30 m	10 m 15 m 20 m	2 db felett: 100 m
6	Ló	1-2 3-10 10 felett	5 m 5 m 10 m	10 m 20 m 30 m	10 m 15 m 20 m	2 db felett: 100 m
7	Kecske, juh	1-10 11-50 50 felett	5 m 10 m 15 m	10 m 20 m 30 m	10 m 15 m 20 m	10 db felett: 100 m
8	Zárt trágyatároló	Állat-létszámtól független	10 m	20 m	20 m	100 m

„6. melléklet a 18/2017. (VI.16.) önkormányzati rendelethez

Temetési helyek díjtételei forintban meghatározva (A megállapított díjak az ÁFA-t nem tartalmazzák)

	A	B
	Temető megnevezése	**Díj forintban meghatározva**
1	**Szentpéteri Kapui Városi Köztemető**	
	Családi sírbolt	**306 140**
	Sírhely felnőtt egyszemélyes	**79 720**
	Sírhely felnőtt kétszemélyes	**153 070**
	Sírhely gyermek	**5 430**
	Díszsírhely egyszemélyes	**400 000**
	Közéleti sírhely egyszemélyes	**105 280**
	Egyszemélyes felnőtt 19,20,21 parcella	**105 280**
	Egyszemélyes felnőtt 16. parcella	**196 850**
	Családi urnasírhely	**43 230**
	Urnafülke 6,7, 8, parcellákban	**32 360**
	Urnafülke északi, nyugati falban	**48 580**
	Urnafülke 1 férőhelyes	**39 450**
	Urnafülke 2 férőhelyes	**64 800**
	Urnafülke 3-4 férőhelyes	**86 000**
	Hamvak beszórása (szórókút)	**64 800**
	Temetkezési hely rekonstrukciós díj	**13 390**
2	**Vasgyári Temető**	
	Családi sírbolt	**306 140**
	Sírhely felnőtt egyszemélyes	**79 720**
	Sírhely felnőtt kétszemélyes	**153 070**
	Sírhely gyermek	**5 430**
	Családi urnasírhely	**43 230**
3	**Perecesi Temető**	
	Sírhely felnőtt egyszemélyes	**79 720**
	Sírhely felnőtt kétszemélyes	**153 070**
	Sírhely gyermek	**5 430**
	Családi urnasírhely	**43 230**
4	**Lyukói Temető**	
	Sírhely felnőtt egyszemélyes	**79 720**
	Sírhely felnőtt kétszemélyes	**153 070**
	Sírhely gyermek	**5 430**
	Családi urnasírhely	**43 230**
5	**Hámori Temető**	
	Sírhely felnőtt egyszemélyes	**79 720**
	Sírhely felnőtt kétszemélyes	**153 070**
	Gyermek sírhely	**5 430**
	Családi urnasírhely	**43 230**
6	**Ómassai Temető**	
	Sírhely felnőtt egyszemélyes	**79 720**
	Sírhely felnőtt kétszemélyes	**153 070**
	Gyermek sírhely	**5 430**
	Családi urnasírhely	**43 230**

7	**Bükkszentlászlói Temető**	
	Sírhely felnőtt egyszemélyes	**79 720**
	Sírhely felnőtt kétszemélyes	**153 070**
	Gyermek sírhely	
	Családi urnasírhely	**5 430**
		43 230

A temetők részletes térképét a temetők bejáratánál ki kell függeszteni, melyen a sírhelyek díjait is fel kell tüntetni. ”

„*7. melléklet a 18/2017. (VI.16.) önkormányzati rendelethez*

Szolgáltatások díjai forintban meghatározva (A megállapított díjak az ÁFA-t nem tartalmazzák)

	A	B
	Temető megnevezése	**Díj forintban meghatározva**
1.	**Szentpéteri Kapui Városi Köztemető**	
	Nagyravatalozó – Ravatalozás eszközeinek használati	**54 960**
	díja/szertartás	**40 940**
	Kisravatalozó – Ravatalozás eszközeinek használati	**5 120**
	díja/szertartás	**7 870**
	Hűtési díj Ft/nap	**9 450**
	Gyászzene	**17 320**
	Gyászzene, vers kívánság szerinti összeállításban	**56 000**
	Sírásás sírbolt/m3	**26 360**
	Sírásás felnőtt sír	**18 110**
	Sírásás gyermek sír	**70 870**
	Sírásás urnasír	**40 960**
	Exhuma sírásás	**11 570**
	Külső ravatalozó igénybevételi díj	**550**
	Sírrekonstrukciós díj	**20 470**
	Behajtási díj	**15 510**
	Halottak napi virágárusítás temetőn belül (pavilon/nap)	**4 310**
	Reklámhely a temető kerítésén (1 m2 /hó)	**20 470**
	Urnaelhelyezés	
	Elhunyt szállítása temetőn beül, erre a célra rendszeresített szállítójárművön	
2.	**Vasgyári Temetőben**	
	Ravatalozó-Ravatalozás eszközeinek használati díja/szertartás	**40 940**
	Külső ravatalozó- Ravatalozás eszközeinek használati	**40 940**
	díja/szertartás	**7 870**
	Gyászzene	**9 450**
	Gyászzene, vers kívánság szerinti összeállításban	**56 000**
	Sírásás felnőtt sír	**26 360**
	Sírásás gyermek sír	**18 110**
	Sírásás urnasír	**70 870**
	Exhuma sírásás	**29 690**
	Próbaásás	
3.	**Perecesi Temető**	
	Ravatalozó-Ravatalozás eszközeinek használati díja/szertartás	**40 940**
	Sírásás felnőtt sír	**56 000**
	Sírásás gyermek sír	**26 360**
	Sírásás urnasír	**18 110**
	Exhuma sírásás	**70 870**
	Próbaásás	**29 690**
4.	**Hámori Temetőben**	
	Sírásás felnőtt sír	**56 000**
	Sírásás gyermek sír	**26 360**
	Sírásás urnasír	**18 110**
	Exhuma sírásás	**70 870**

5.	**Lyukói Temetőben** Sírásás felnőtt sír Sírásás gyermek sír Sírásás urnasír Exhuma sírásás	 **56 000** **26 360** **18 110** **70 870**
6.	**Bükkszentlászlói Temetőben** Ravatalozó-Ravatalozás eszközeinek használati díja/szertartás Sírásás felnőtt sír Sírásás gyermek sír Sírásás urnasír Exhuma sírásás	 **40 940** **56 000** **26 360** **18 110** **70 870**
7.	**Ómassai Temetőben** Sírásás felnőtt sír Sírásás gyermek sír Sírásás urnasír Exhuma sírásás	 **56 000** **26 360** **18 110** **70 870**
8.	**Temetőfenntartási hozzájárulás díja** Vállalkozás-szerű munkavégzés, engedély (engedélybírálat, emlék átvétel, folyamat ellenőrzés, temető-fenntartási díj)	**3 860**
9.	**Létesítmény igénybevételének díja/temetés, elhelyezés**	**47 560**
10.	**Fertőtlenítés, védőeszköz használat** (A Kormány által elrendelt veszélyhelyzet idején szükséges többleteszközök díja)	**14 880**

A Perecesi Temető esetében: amennyiben a sírásás során válik nyilvánvalóvá, hogy az adott temetési helyen sírhely a földrajzi adottságok miatt nem létesíthető, csak az ún. próbaásás után fizetendő díjat kell megfizetni."

A Miskolc Holding Zrt. által kibocsátott „Várost építünk - Miskolc Kötvény" és „Várost építünk II. - Miskolc Kötvény" elszámolása

adatok Ft-ban

	Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata	Miskolc Holding Zrt.	Összesen
Kötvények átlagos felhasználási aránya	81,36%	18,64%	**100,00%**
Kötvény I-II. névértéke (CHF-ben)	18 305 150	4 194 850	**22 500 000**
Kötvények kibocsátáskori összege	**3 002 608 440**	**729 641 560**	**3 732 250 000**
Visszafizetéskor esedékes árfolyam (Ft/CHF)	404,90	404,90	404,90
Visszafizetéskor esedékes kövény kötelezettség összesen	**7 411 755 235**	**1 698 494 765**	**9 110 250 000**
Óvadék fedezet összege összesen (önkormányzat megtérülési egyenleget figyelembe véve)	*4 677 134 191*	*608 154 726*	***5 285 288 917***
ebből állampapír beváltása	*2 118 533 040*	*485 366 960*	***2 603 900 000***
ebből állampapír kamatelszámolás	*442 257 745*	*101 323 554*	***543 581 299***
ebből óvadéki számlán elhelyezett összeg felhasználás arányában	*1 739 320 278*	*398 487 340*	***2 137 807 618***
ebből megtérülési egyenleg és felhasználási arány korrekciója	*377 023 128*	*-377 023 128*	***0***
Kövény visszafizetés Miskolc Holding Zrt.	1 734 621 044	1 090 340 039	**2 824 961 083**
Kövény visszafizetés MMJV Önkormányzat	1 000 000 000	-	**1 000 000 000**
Kövény visszafizetési kötelezettség forrás összetétele összesen	**7 411 755 235**	**1 698 494 765**	**9 110 250 000**
MMJV Önkormányzat kötelezettsége (I. kötvény többlet beruházás)	62 740 000	-	-
MMJV Önkormányzat kötelezettsége (II. kötvény PPP nettó bérleti díj)	1 233 405 859	-	-
Kötvény visszafizetést nem érintő kötelezettség összesen	**1 296 145 859**	-	-
Kötvény rendezésből fennmaradó maradvány	**1 734 621 044**	-	-
MMJV Önkormányzat kötelezettsége a kötvény rendezést követően (Kötvény elszámolási maradvány)	**3 030 766 903**	**-**	**-**

Bérleményszolgáltatás elszámolása 2022. szeptember 30-án

Miskolc Holding Zrt. kötelezettség nyilvántartása		
Főkönyvi számlák	**Főkönyvi számla - megnevezés**	**Záró egyenleg 2022.09.30**
4791191	Fizetendő Áfa	1 497 370 162
4791193	Visszaigényelhető ÁFA	-207 093 023
4791196	ÁFA pénzügyi teljesítése, kompenzálása	-980 168 208
Bérleményszolgáltatás ÁFA összesen		**310 108 931**
47919	Önkormányzati egyéb elszámolások	2 197 329 869
Befizetési kötelezettség		**2 197 329 869**
Bérleményszolgáltatás összesen		**2 507 438 800**
479101	Bérlemény meg nem bontott egyenlege	-89 220 000
479102	Bérleményszolgáltatás előző évek egyenlege	-166 876 900
Bérleményszolgáltatás előző évek egyenlege		-256 096 900
Miskolc Holding Zrt. kötelezettség mindösszesen		**2 251 341 900**

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata követelés nyilvántartása		
Főkönyvi számlák	**Főkönyvi számla - megnevezés**	**Záró egyenleg 2022.09.30**
3653	Más által beszedett bevételek elszámolása	2 507 438 800
Bérleményszolgáltatás összesen		**2 507 438 800**
4223	Költségvetési évet követően esedékes kötelezettségek	-256 096 900
Bérleményszolgáltatás előző évek egyenlege		-256 096 900
Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata követelés mindösszesen		**2 251 341 900**

Melléklet a Közgyűlés 156/2022.(XII.15.) számú határozatához

TELEPÍTÉSI TANULMÁNYTERV

– MISKOLC REPÜLŐTÉR – 01428/23 HELYRAJZI SZÁMÚ INGATLAN TERÜLETÉT ÉRINTŐ

MISKOLC MEGYEI JOGÚ VÁROS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZEINEK

MÓDOSÍTÁSÁRA VONATKOZÓ KEZDEMÉNYEZÉSE

MEGRENDELŐ:
MISKOLC HOLDING Zrt.
3530, Miskolc, Petőfi Sándor u. 1-3.

TERVEZŐ:
URU-PLAN Bt.
3535 Miskolc, Bartók Béla u. 58.

MISKOLC, 2022. november

Tartalomjegyzék

1. Előzmények 4
1.1. A telepítési tanulmányterv célja 4
1.2. A területre vonatkozó – hosszútávú – önkormányzati szándékok 4
1.3. A területre vonatkozó korábbi módosítási eljárás (jelen módosítás oka) 5
1.4. A területre vonatkozó hatályos joganyagok, településrendezési szerződések 6
1.5. Környezeti vizsgálati eljárás 6
1.6. A véleményezési eljárás típusának meghatározása 7
1.7. Partnerségi egyeztetés 7
1.8. Tervezői nyilatkozat 8
2. A tervezési terület bemutatása 9
2.1. A módosítással érintett terület ismertetése 9
2.1.1. Lokáció 9
2.1.2. Területfelhasználás 10
2.1.3. Tulajdoni viszonyok bemutatása 11
2.1.4.Telekmorfológia 11
2.2. A hatályos településrendezési tervek ismertetése 12
2.2.1. A hatályos településszerkezeti elemek 12
2.2.2. A hatályos szabályozási elemek 13
3. A tervezett módosítás bemutatása 16
3.1. Szabályozási szándék bemutatása 16
3.2. Szerkezeti és szabályozási javaslat 18
4. Alátámasztó munkarészek 20
4.1. Biológiai aktivitásérték változások 20
4.2. Magasabb szintű Területrendezési Tervekkel való összhang bemutatása 20
5. Összefoglalás 22

ALÁÍRÓLAP

GENERÁLTERVEZŐ: URU-PLAN Bt.
3535 Miskolc, Bartók Béla utca 58.
Tel: +36/70451-55-83
E-mail: gergely.peter@uruplan.com

TELEPÜLÉSRENDEZÉS: URU-PLAN Bt.
Gergely Péter 05-0489 (TT)
okl. településmérnök

1. Előzmények

1.1. A telepítési tanulmányterv célja

Jelen telepítési tanulmányterv elsődleges célja a miskolci Mechatronikai Ipari Park területének bővítésével kapcsolatos 01428/23 helyrajzi számú – kivett repülőtér művelési ágú – ingatlan által érintett területre vonatkozó településrendezési eszközök módosításának előzetes megalapozása, amely a fejlesztési elképzelések megvalósulásához szükséges.

A telepítési tanulmányterv a Miskolc Holding Zrt. (továbbiakban: Megrendelő) megbízása alapján készült, célja, hogy olyan javaslatot tegyen, amely egyaránt összhangban van a jövőbeni beruházói szándékokkal és a települési érdekekkel.

A Megrendelő szándéka, hogy a területhez olyan építési jogok társuljanak, hogy azon a környezetében lévő, szomszédos ingatlanhoz kapcsolódó kereskedelmi, szolgáltató beruházások tudjanak megvalósulni.

A Megrendelő szándéka a területfelhasználás, és ezzel együtt a szabályozási paraméterek módosítása, a fejlesztési elképzelések megvalósíthatósága érdekében.

A fejlesztési szándékok megvalósulása érdekében vizsgálni szükséges azok kapcsolatát a hatályos településrendezési eszközökben foglalt rendezési célokkal. A hatályos településrendezési eszközök – Településszerkezeti terv és Helyi Építési Szabályzat megállapítása Miskolc Megyei Jogú Város Közgyűlésének kizárólagos hatásköre.

A településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet megállapított Telepítési Tanulmányterv elkészítését követő önkormányzati döntés alapján kerülhet sor.

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban: Étv.) foglaltak alapján a települési önkormányzat egyes településfejlesztési célok megvalósítására településrendezési szerződést köthet az érintett telek tulajdonosával, illetve a telken beruházni szándékozóval, Étv. 30/A. § (2) és (3) bekezdése szerint a cél megvalósítója által készített tanulmányterv képezi a településrendezési szerződés tárgyát.

A telepítési tanulmányterv a Rendeletben meghatározottak szerint került kidolgozásra. E keretek között rögzíti a terület adottságait, a tervi előzményeket, valamint feltárja a területre vonatkozó településrendezési tervek előírásait.

1.2. A területre vonatkozó – hosszútávú – önkormányzati szándékok

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata a hosszútávú településfejlesztési célkitűzéseinek elérése érdekében – a kormányzati szándékokkal összhangban – az aktuális pályázati és piaci lehetőségek kiaknázására törekszik. Az Önkormányzat a megfelelő beruházási környezet kialakítása érdekében a rendelkezésre álló településfejlesztési és településrendezési eszköztár folyamatos felülvizsgálatával, (adott esetben az igényekhez

történő igazításával) gyakorolja a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13.§ (1) bekezdésében rögzített feladatát.

A módosítással érintett terület a korábban miskolci repülőtér részeként, légimentő bázisként működött, illetve működik 2022. 12. 31-ig. A repülőtér megszűnésével és területének gazdasági területként történő hasznosításával új lehetőségek nyíltak meg a gazdaságfejlesztési célt szolgáló munkahelyteremtő beruházok megvalósíthatóságára, mely szándék összhangban van a város hosszú távú fejlesztési céljaival, valamint igazodik a piaci igényekhez.

1.3. A területre vonatkozó korábbi módosítási eljárás (jelen módosítás oka)

Az egykori repülőtér területének gazdasági célú hasznosítása több éves folyamat eredménye, melynek egyik állomása a vonatkozó településrendezési eszközök 2021 II. félév - 2022. I. félévben lezajlott módosítása volt.

A korábbi eljárás fontosabb mérföldkövei:

- Miskolc MJV Közgyűlése 432/2021. (X. 7.) sz. határozatában a 01428/20, valamint a 01428/21 hrsz.-ú ingatlanokat kiemelt fejlesztési területté nyilvánította, és megadta a felhatalmazást a településrendezési eszközök módosítási eljárásának lefolytatására.

  A döntéshez készített telepítési tanulmánytervben a jelen eljárás tárgyát képező 01428/23 hrsz.-ú ingatlan a 01428/20 hrsz.-ú telek részeként, és ennek megfelelően gazdasági célú területhasználatként volt szerepeltetve.
- A véleményezési anyag kidolgozását megelőzően került sor a 2/2005. (I.11.) Korm. rendelet szerinti környezeti vizsgálat eseti eldöntésére irányuló véleményezési eljárásra. A dokumentáció a jelen eljárás tárgyát képező 01428/23 hrsz.-ú ingatlant a 01428/20 hrsz.-ú telek részeként, és ennek megfelelően gazdasági célú területhasználatként jelenítette meg. A beérkezett vélemények figyelembevételével megállapítást nyert, hogy külön környezeti vizsgálat készítése a módosításhoz kapcsolódóan nem indokolt.
- Az előzetes tájékoztatási szakaszban kapott információk alapján született meg az a döntés, hogy a 01428/20 hrsz.-ú telek területből a működő légimentő bázis cca. 1 ha-os területét önálló hrsz.-ú ingatlanként kell leválasztani (ez lett a jelen eljárás tárgyát képező 01428/23 hrsz.-ú ingatlan), mely addig nem kerülhet ki légi közlekedési területfelhasználásból, amíg a szomszédos a 01428/21 hrsz.-ú telken az új légimentő bázis meg nem valósul.
- A fentiek figyelembevételével került sor a véleményezési anyag kidolgozására és véleményeztetésére.
- Miskolc MJV Közgyűlése a 27/2022. (III. 3.) számú határozatával hagyta jóvá a 01428/20, 01428/21 hrsz.-ú ingatlanok területére vonatkozó településszerkezeti

terv módosítását.

1.4. A területre vonatkozó hatályos joganyagok, településrendezési szerződések

A telepítési tanulmányterv összeállításának idején (2022. 11. hó) a tervezési területre vonatkozó hatályos dokumentumok:

- Településfejlesztési Koncepció
- Integrált Településfejlesztési Stratégia
- Településszerkezeti Terv (IV-75/16.321-2/2007. számú határozat)
- Helyi Építési Szabályzat (21/2004. (VII.6.) önkormányzati rendelet)

vannak érvényben.

Miskolc Város településrendezési eszközeinek a teljes közigazgatási területre vonatkozó felülvizsgálata (tervező: VÁTI Kft.) jelenleg folyamatban van, ami természetéből adódóan érinti a módosítás tárgyát képező tervezési területet is.
A végső szakmai véleményezési szakaszban tartó eljárás lezárását követően kerülhet sor az „új" településrendezési eszközök elfogadására.

Jelen tanulmányterv figyelembe veszi a hatályos és várhatóan 2023. 02.-ben érvénybe lépő „új" településrendezési eszközök dokumentáció szabályozásait és előírásait.

A jelenleg hatályos és az „új" tervek a módosítással érintett 01428/23 hrsz-ú területre vonatkoztatott összevetéséből megállapítható, hogy azok tartalmilag azonosak, tehát a kiindulási állapotnak tekinthető területhasználat és a kapcsolódó építési jogok azonosak.

1.5. Környezeti vizsgálati eljárás

A településrendezési eszközök módosításával összefüggésben lefolytatásra fog kerülni az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I.11.) Korm. rendelet szerinti környezeti vizsgálat eseti eldöntésére irányuló véleményezési eljárás is.
Az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I.11.) Korm. rendelet a megkeresendő környezet védelméért felelős szervek között megkülönbözteti az eseti döntésre vonatkozóan kötelezően bevonandó és az érintettség esetén résztvevő környezet védelméért felelős államigazgatási szerveket. A környezet védelméért felelős szervek dönthetnek arról, hogy ágazati- és hatáskörükbe tartozóan szükségesnek tartják-e – az e terv kidolgozásához szükséges típusú – vizsgálatot.
A jelen módosítás tárgyát képző 01428/23 hrsz.-ú telek a jövőben a 01428/22 hrsz.-ú területtel közösen kerül hasznosításra, melyen előreláthatólag a konkrét beruházás megvalósulása előtt, annak jellegéhez mérten a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet alapján külön a környezeti hatásokat mélységében jobban feltáró vizsgálat készül.

1.6. A véleményezési eljárás típusának meghatározása

A településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet (továbbiakban: Rendelet) alapján:

„68. § (1) A (2) bekezdés szerinti egyeztetési szabályok alkalmazandók a településterv ***egyszerűsített eljárásban*** *történő*
a) készítése vagy módosítása esetén, ha
aa) az Étv. 6. § (2) bekezdése szerint vagy a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről szóló törvény hatálya alá tartozó ügy tárgyát képező építési beruházás megvalósítása miatt indokolt,
ab) a Kormány által rendeletben kihirdetett veszélyhelyzet esetén, az érintett településen a veszélyhelyzet következményeinek a felszámolása vagy a további, közvetlenül fenyegető veszélyhelyzet megelőzése miatt indokolt, vagy
b) módosítása esetén, ha
ba) a képviselő-testület döntésével kiemelt fejlesztési területté nyilvánított területen, beruházás megvalósítása miatt indokolt,
bb) nem tartozik az a) pont aa) és ab) alpontja, valamint a ba) alpont szerinti esetkörbe, azonban az alábbi feltételek együttesen teljesülnek:
1. a településszerkezetet meghatározó műszakiinfrastruktúra-főhálózat nem változik,
2. nem történik új beépítésre szánt terület kijelölése, és
3. nem történik zöld, vízgazdálkodási, erdő- és természetközeli terület megszüntetése

Miskolc MJV Közgyűlésének döntésére tekintettel adott esetben az egyszerűsített módosítási eljárás alkalmazható.

1.7. Partnerségi egyeztetés

Az eljárás lefolytatása esetén, a településrendezési eszközök módosítási dokumentációjának tervezetét az Önkormányzat, amennyiben rendelkezik ilyennel a helyi partnerségi szabályok szerint véleményezteti.

1.8. Tervezői nyilatkozat

Miskolc Megyei Jogú Város településrendezési eszközeinek módosítása a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet alapján, az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII.20.) kormányrendelet (OTÉK) előírásainak megfelelően készült.

Gergely Péter
településtervező
TT 05-0489

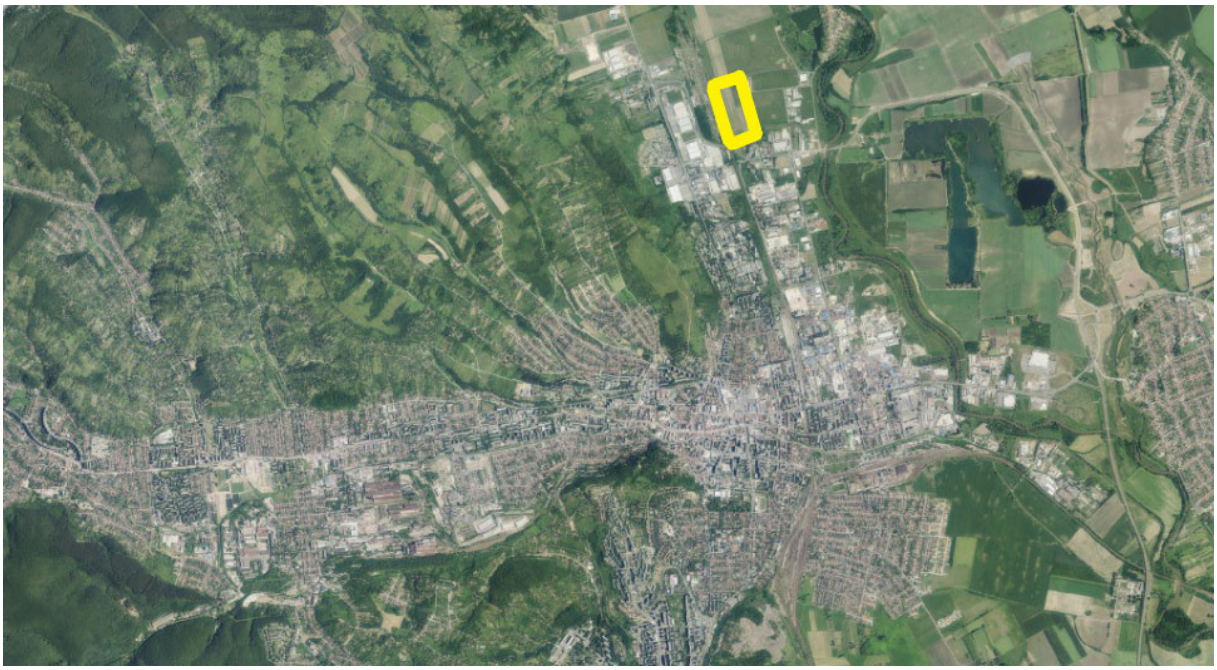
2. A tervezési terület bemutatása

2.1. A módosítással érintett terület ismertetése

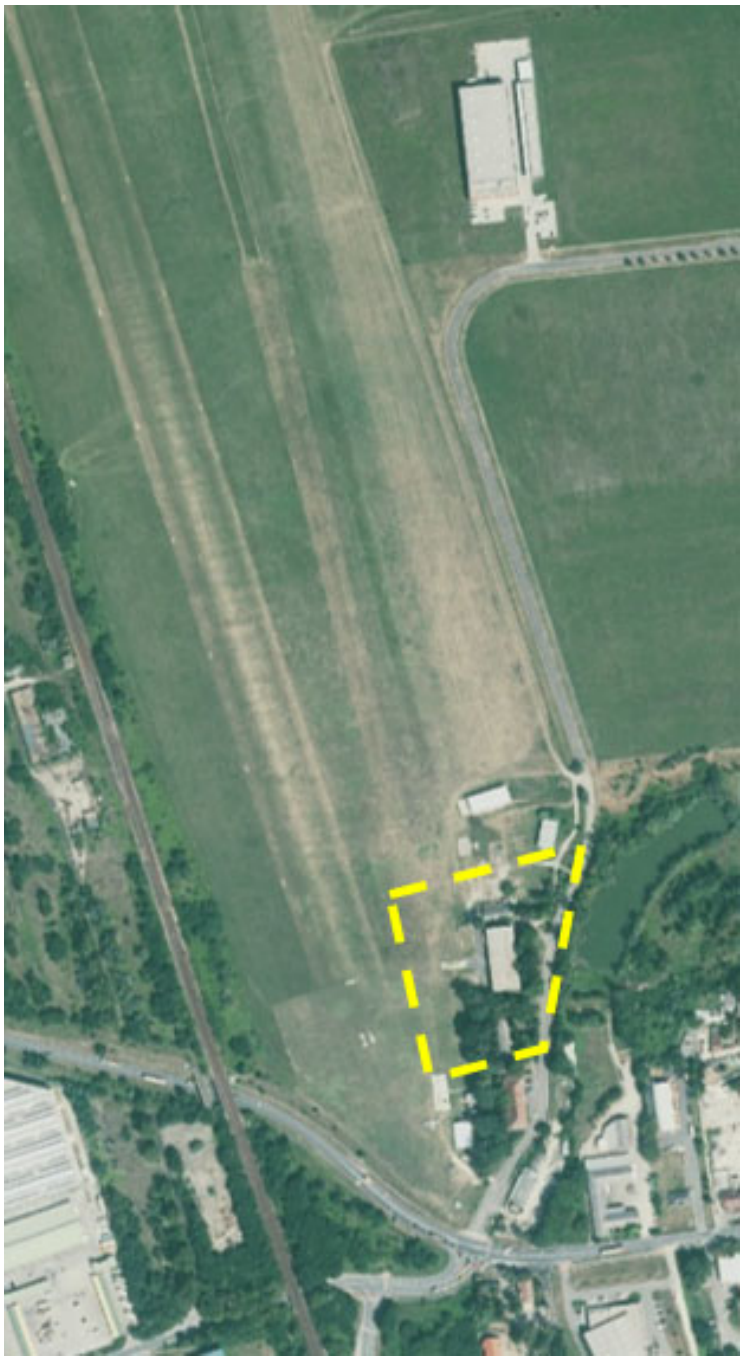
2.1.1. Lokáció

A módosítással érintett terület Miskolc belterületének északi részén található, melyet a Mechatronikai Ipari Park ölel körül, nyugatról Miskolc–Bánréve–Ózd-vasútvonal egy szakasza határolja.

A módosítandó terület helyrajzi száma: Miskolc, külterület 01428/23 hrsz.

1. ábra: A módosítással érintett terület elhelyezkedése a belterületen (ortofotó forrás: E-Közmű)

2. ábra: A módosítással érintett tömb ortofotón (ortofotó forrás: E-Közmű)

2.1.2. Területfelhasználás

A fejlesztéssel érintett terület jelenleg beépítésre nem szánt, Köl-600024 jelű légi közlekedési zóna besorolású.

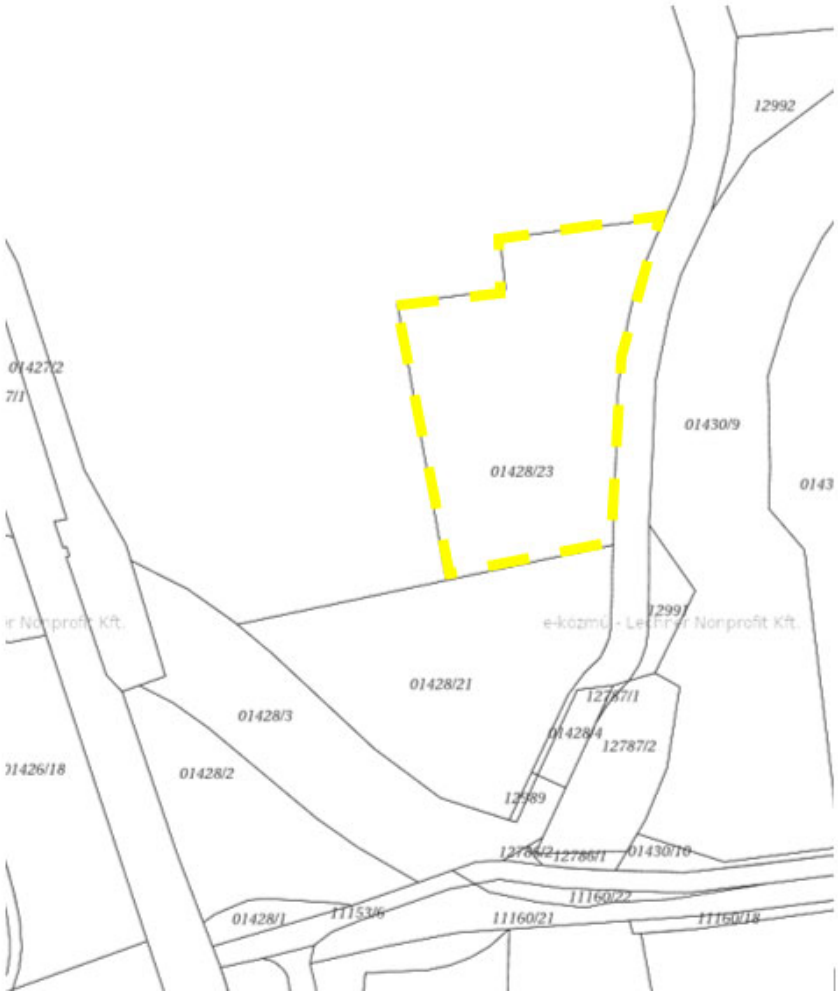
A terület környezetében vasúti közlekedési terület, valamint a Mechatronikai Ipari Parkban lévő egyéb gazdasági területek és kereskedelmi, szolgáltató gazdasági területek találhatóak, ezért a terület nagyrésze kereskedelmi, szolgáltató, gazdasági (Gk) zóna besorolású.

2.1.3. Tulajdoni viszonyok bemutatása

A 01428/23 hrsz-ú terület tulajdonosa a Miskolc Holding Zrt.

2.1.4.Telekmorfológia

Az ingatlan-nyilvántartási alapadatok alapján a területre jellemző telekmorfológia az egykori repülőtéri hasznosításához alakult ki. A jelenlegi ingatlan-nyilvántartás szerint a 01428/23 hrsz-ú telek kivett repülőtér művelési ág besorolású és 1.1308 ha területű.

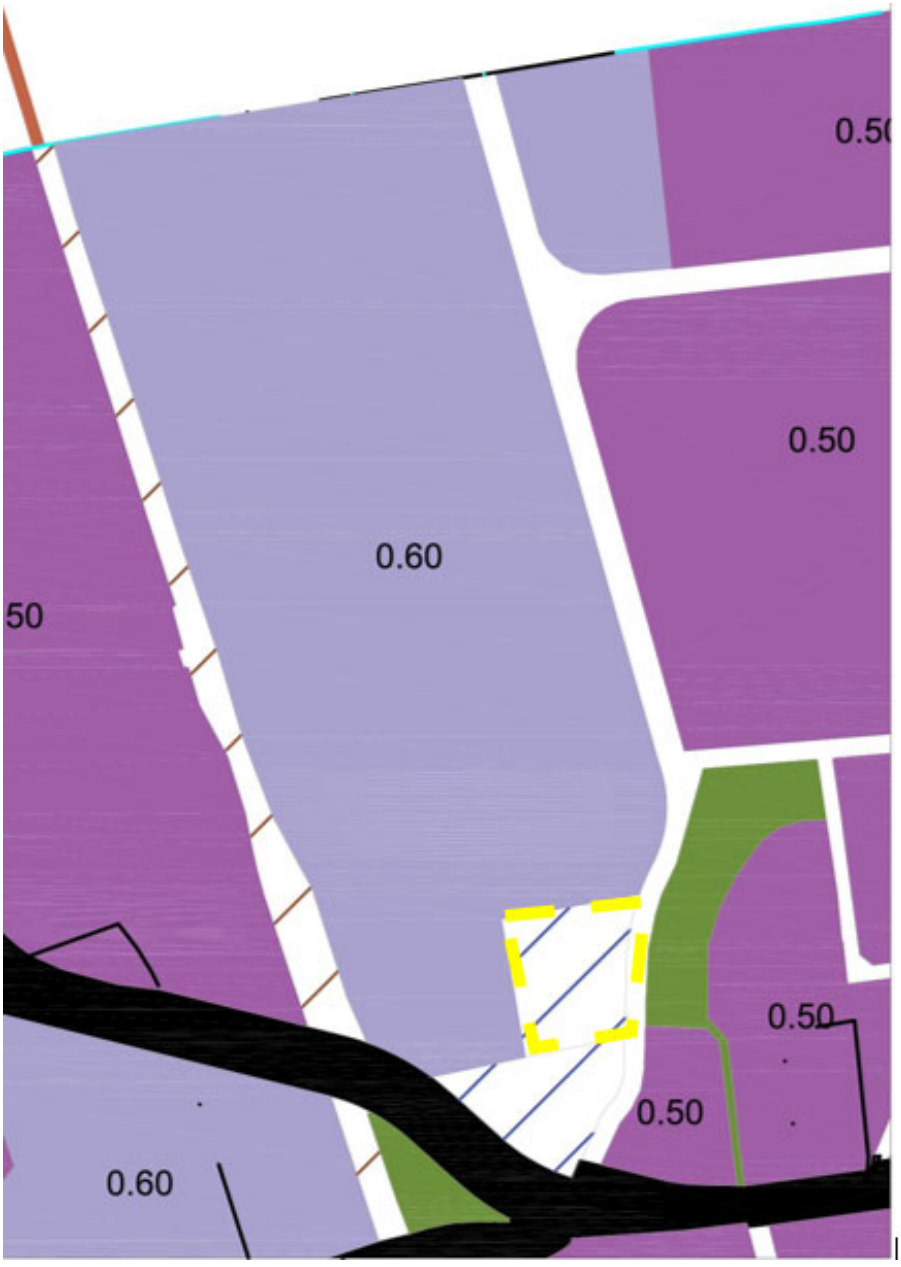
3. ábra: A módosítandó terület telekstruktúrája (forrás: E-Közmű)

2.2. A hatályos településrendezési tervek ismertetése

2.2.1. A hatályos településszerkezeti elemek

Miskolc Megyei Jogú Város Településszerkezeti Tervének elfogadásáról szóló többször módosított IV-75/16.321-2/2007. sz. határozat alapján a vizsgált terület vonatkozásában légi közlekedési zóna lett megállapítva.

A tágabb környezetet és annak területfelhasználását vizsgálva megállapítható, hogy a domináns területhasználat kereskedelmi, szolgáltató, gazdasági.

5. ábra: Részlet a hatályos településszerkezeti tervből

2.2.2. A hatályos szabályozási elemek

Miskolc Megyei Jogú Város Építési Szabályzatáról szóló 21/2004. (VII. 6.) sz. rendelet (továbbiakban: MÉSZ) alapján a 01428/23 hrsz-ú terület Köl-600024 jelű légi közlekedési zóna besorolású.

A Köl-600024 jelű légi közlekedési zóna előírásai alapján a tervezési területen:

- a beépítési mód: adottságtól függő
- a kialakítandó legkisebb építési telek nagysága: adottságtól függő
- a megengedett legnagyobb beépítettség: 10%
- megengedett építménymagasság: 7,5 m
- a kötelező zöldfelület 75 %. (MÉSZ 45.§ 2/B táblázat alapján)

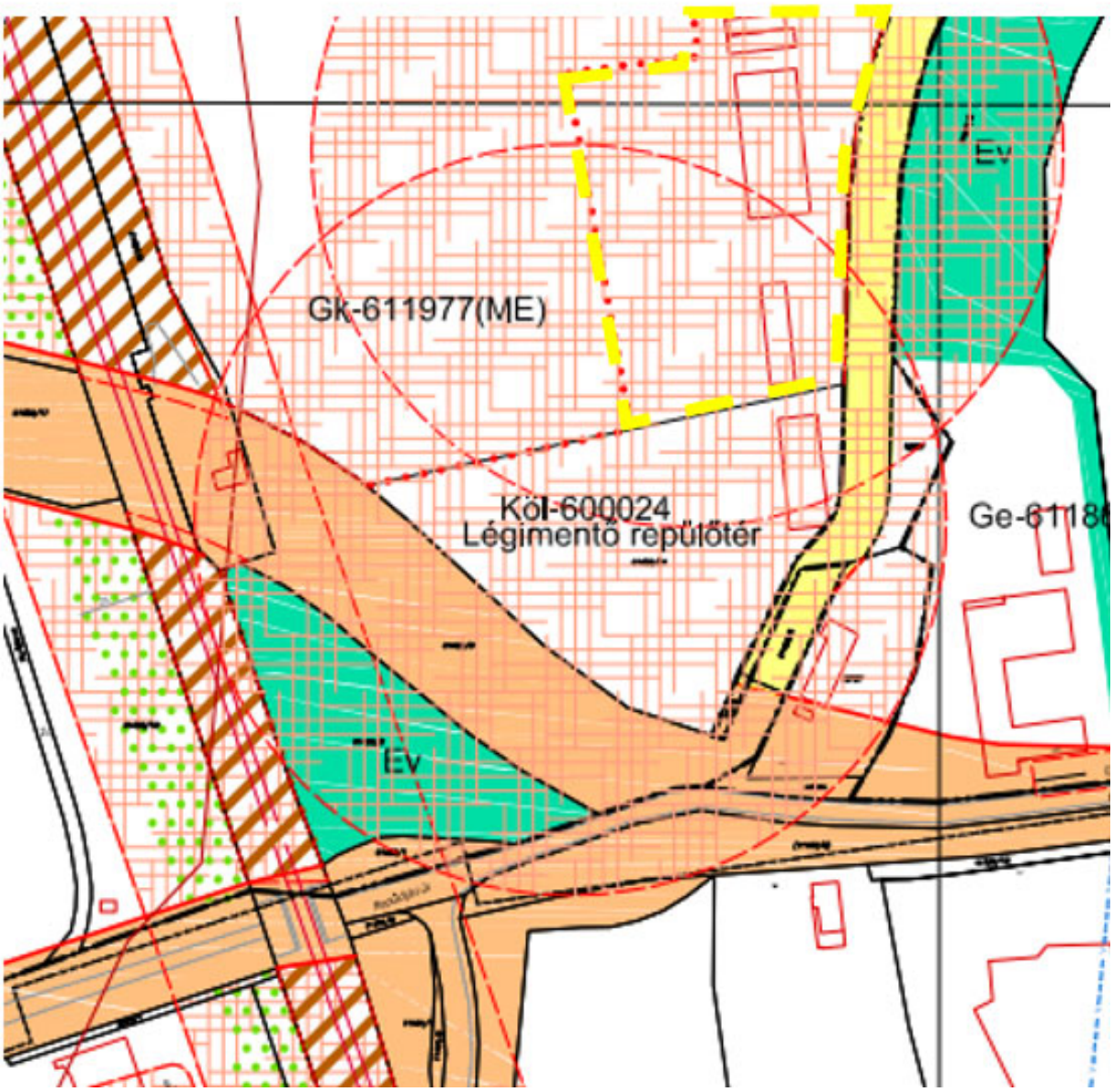
A területre bejelölésre került a repülőtéri védőzóna.

A védőterületekre a jelenleg hatályos MÉSZ-ben a 35.§-ban található előírások vonatkoznak:

„35. §

…

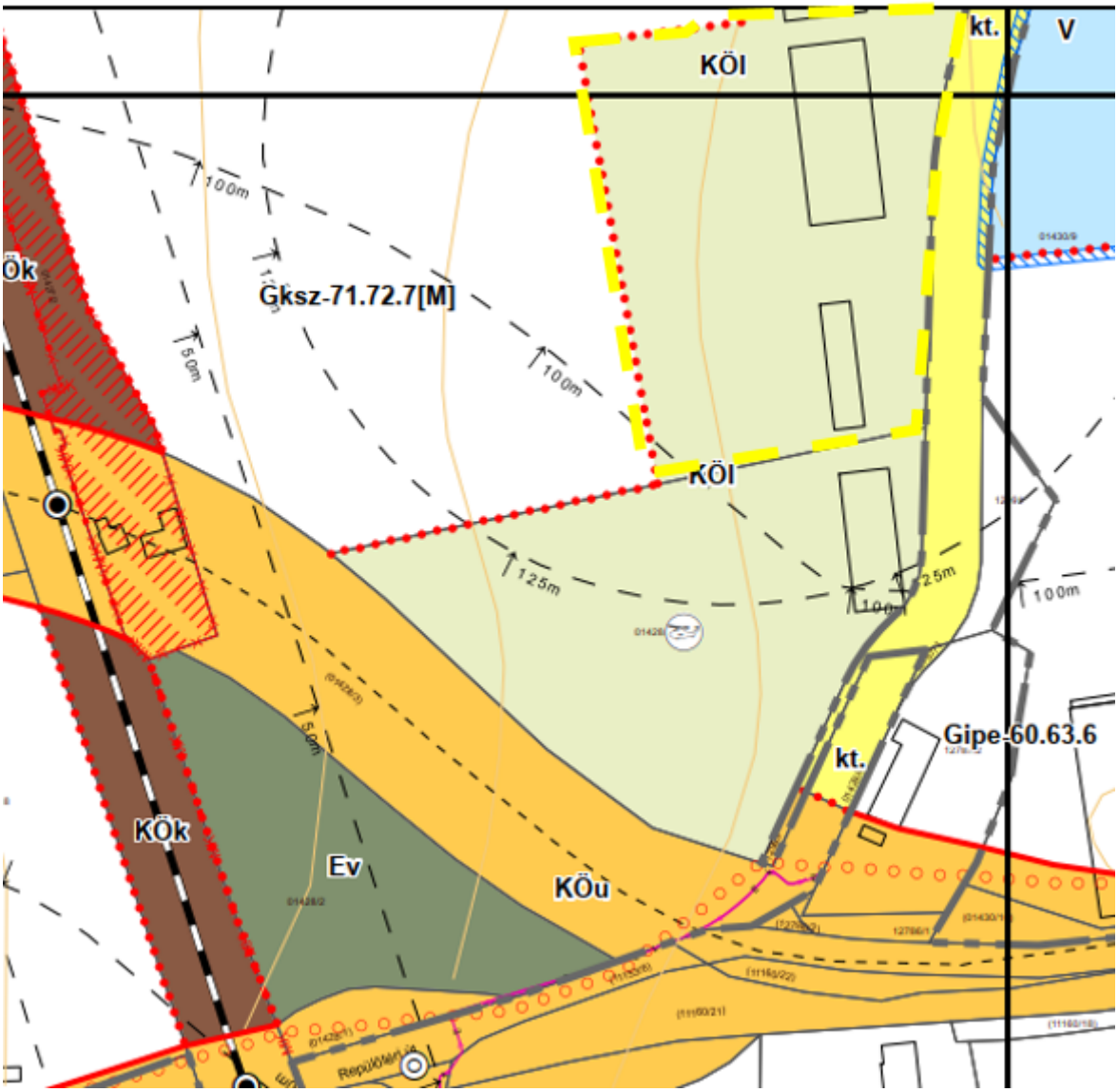
(5) A repülőtér védőterülete miatti korlátozási zónában a repülőtér védőterületére eső telekrészen épületre építési engedély csak a védőzóna előírásainak és korlátozásainak betartásával, továbbá légügyi hatóságok egyetértése esetén adható."

6. ábra: Részlet a hatályos szabályozási tervből (2022.11 hó)

Miskolc város településrendezési eszközeinek a teljes közigazgatási területre vonatkozó felülvizsgálata (tervező: VÁTI Kft.) jelenleg folyamatban van, amely természetéből adódóan érinti a módosítás tárgyát képző tervezési területet is.

A dokumentáció készítésekor, záró egyeztetési szakaszban lévő *új településrendezési eszközökben* az alábbiak szerint kerül szabályozásra az érintett terület:

7. ábra: *Részlet az előreláthatólag 2023. február 1-től hatályos új szabályozási tervből*

Az új településrendezési eszköz helyi építési szabályzata az alábbiak szerint szabályozza az érintett KÖl területfelhasználást:

„X. Fejezet

Beépítésre nem szánt övezetek előírásai

49. Közlekedési terület [KÖu, kt., kú., KÖk, KÖl]

52. §

(1) A KÖu jelű közúti közlekedési terület, a kt. jelű nem szerkezeti jelentőségű közlekedési célú közterület és a KÖk jelű kötöttpályás közlekedési terület övezetében az OTÉK 10.§ (2) bekezdés szerinti, valamint 26.§ (1) és (3) bekezdésében szereplő valamennyi rendeltetés elhelyezhető.

(2) A KÖu jelű közúti közlekedési terület és a kt. jelű nem szerkezeti jelentőségű közlekedési célú

közterület övezetében kereskedelmi, szolgáltató és vendéglátó rendeltetés pavilon formájában is létesíthető."

	A	B	C	D	E	F
1	Az övezet jele	Az épületre meghatározott	A telekre meghatározott			
2		legnagyobb épület-magasság	beépítés módja	legnagyobb beépítettség	legkisebb zöldfelület	legkisebb beépíthető telekterület
3		m		%	%	m2
4	KÖu	4,0	NR	5	-	-
5	kt.	4,0	NR	5	-	-
6	KÖk	4,0	SZ	5	-	1000
7	KÖl	4,0*	SZ	10	-	1000

3. A tervezett módosítás bemutatása

3.1. Szabályozási szándék bemutatása

A Miskolc, 01428/23 helyrajzi számú, jelenlegi repülőtér művelési ágú ingatlan. Az 1.3. pontban kifejtettek szerint a 01428/21 hrsz.-ú telken megvalósuló új légimentő bázis megvalósulásáig és használatbavételéig „régi" légimentő bázis működtetését biztosítani szükséges és ennek egyik alapfeltétele a terület légiközlekedési területként történő szabályozása.

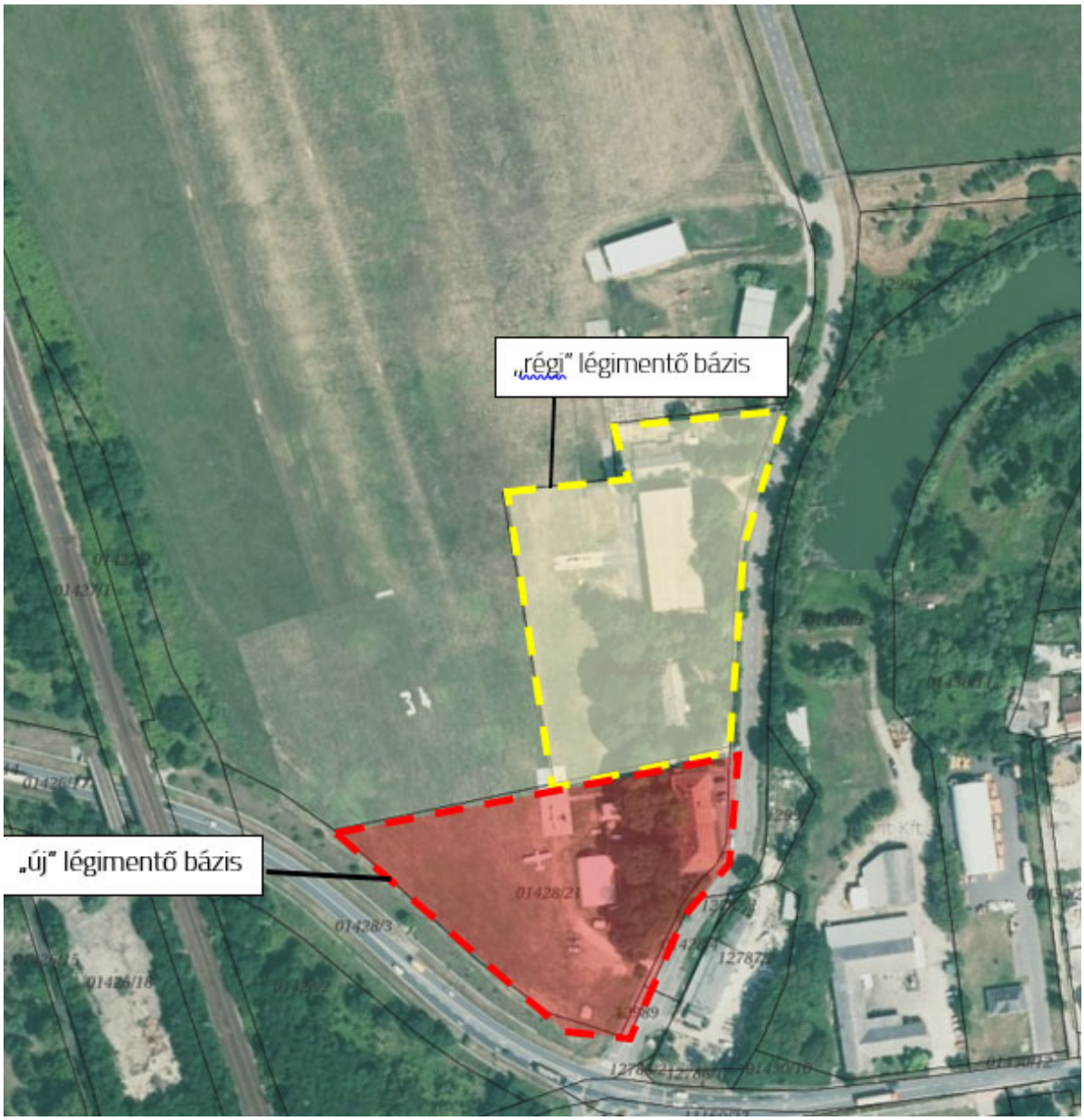
A 01428/21 hrsz.-ú telken kialakításra került az új légimentő bázis, mely terv szerint 2023. 01. 01.-től kezdi meg működését.

8. ábra: „Régi" légimentő bázis (forrás: saját helyszíni fotó)

9. ábra: „Új" légimentő bázis (forrás: saját helyszíni fotó)

10. ábra: Légifelvétel az „új" és „régi" légimentő bázis ábrázolásával (*ortofotó forrás: E-Közmű)*

Az új bázis működésének megkezdését követően okafogyottá válik a korábbi terület légi közlekedési területként történő hasznosítása. Erre való tekintettel az ingatlan tulajdonosa, a Miskolc Holding Zrt. kérelmet nyújtott be a Léginavigációs és Repülőtéri Hatósági Főosztályhoz annak érdekében, hogy nyilvántartásukban a Miskolc, 01428/23 helyrajzi számú ingatlan mint repülőtér megszüntetésre kerüljön. Ezzel összhangban a Léginavigációs és Repülőtéri Hatósági Főosztály határozatát követően kezdeményezni fogja a 01428/23 hrsz-ú ingatlan ingatlan-nyilvántartási rendeltetésének módosítását a jelenlegi „kivett repülőtér" rendeltetésről „kivett ipari park" megjelölésre.
Igény van a terület mellett lévő 01428/22 helyrajzi számú telekhez kapcsolódó hasznosításra, ezzel lehetőséget teremtve a szomszédos telekkel azonos kereskedelmi, szolgáltató gazdasági zóna kialakítására.

A 01428/23 helyrajzi számú ingatlan jelenlegi övezeti előírásai nem teszik lehetővé a két terület egységként való kezelését, melyek technológiai problémákat vetnek fel, ezért szükséges a hatályos tervekben rögzített előírások módosítása.
A jelenlegi Köl-600024 jelű légi közlekedési zóna besorolás helyett az ingatlant kereskedelmi, szolgáltató gazdasági zónába szükséges sorolni.

3.2. Szerkezeti és szabályozási javaslat

A településrendezési eszközök módosításának célja:

A repülőtér helyén a meglévő gazdasági területhez kapcsolódó és a tervek szerint abba beolvadó terület kijelölése, amely lehetővé teszi a nem jelentős zavaró hatású, főként kereskedelmi, szolgáltató gazdasági tevékenységi célokat szolgáló építmények elhelyezését a területen.

A hatályos tervhez képest a tervezési területen a településszerkezeti terv az alábbiak szerint módosul a 01428/23 helyrajzi számú ingatlan tekintetében:

Területfelhasználás változások:

S.sz	Hatályos		Tervezett		Indoklás
1.	Köl	légi közlekedési zóna	Gk (Gksz)	kereskedelmi, szolgáltató gazdasági zóna	kereskedelmi, szolgáltató gazdasági tevékenységi célokat szolgáló építmények elhelyezhetőségének biztosítása

01428/21 helyrajzi számú ingatlan, területfelhasználása nem változik, megmarad légi közlekedési zónaként.

11. ábra: Tervezett településszerkezeti terv részlet

A településszerkezeti terv változásaival összhangban módosul a szabályozási terv is.

Jelen tanulmányterv alapján módosuló településrendezési eszköz szabályozása és előírása figyelembe veszi a záró egyeztetési szakaszban lévő új településrendezési eszközökben tervezett szabályozásokat, előírásokat, mely előreláthatólag 2023. február 1-től lép hatályba.

A szabályozási javaslat szerinti, Miskolc, 01428/23 helyrajzi számú ingatlant érintő új építési övezet a Mechatronikai Ipari Parkban található gazdasági zónákhoz igazodna, figyelembe véve a területre jellemző, „mechatronikai ipari park" –ra vonatkozó sajátos területi előírásokat.

A módosítás során kialakuló új építési övezet jele: Gksz-71.72.7 (M), ahol a

- Gksz – kereskedelmi, szolgáltató terület területfelhasználás
- 7 – megengedett legnagyobb épületmagasság: 16,0 méter
- 1 – szabadonálló beépítési mód
- 7 – megengedett legnagyobb beépítettség 60%
- 2 – megengedett legkisebb zöldfelület 20%
- 7 – kialakítható legkisebb telekterület 4000 m^2
- M – Mechatronikai Ipari Park sajátos terület

4. Alátámasztó munkarészek

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 27/2022. (III.3.) számú határozatával elfogadta a Miskolc Megyei Jogú Város Településszerkezeti tervének módosítását, a Miskolc, 01428/20, 01428/21 hrsz.-ú ingatlanok területére vonatkozóan.
A módosítással érintett tervezési terület tartalmazta a kialakult Miskolc, 01428/23 hrsz-ú – jelenlegi tervezési terület – ingatlanát is.

Tekintettel arra, hogy a módosítás dokumentációjának alátámasztó munkarészei tartalmazták és vonatkoztak a jelenlegi ingatlan területére is, ezért nem tartom szükségesnek annak ismétlését, másolását.
Az alátámasztó munkarészek kidolgozása nem releváns.

4.1. Biológiai aktivitásérték változások

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 7. § rögzíti a településfejlesztés és a településrendezés céljait és alapvető követelményeit.
A (2) bekezdés tételesen felsorolja azokat a szempontokat melyeket figyelembe kell venni a településfejlesztés és a településrendezés során.
A (3) bekezdés b) pont alapján: *„b) újonnan beépítésre szánt területek kijelölésével egyidejűleg a település közigazgatási területének biológiai aktivitás értéke az átminősítés előtti aktivitás értékhez képest, az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályokban meghatározottak szerint nem csökkenhet,"*
Jelen módosítás során újonnan beépítésre szánt terület kijelölésére kerül sor, ezért a biológiai aktivitási érték számítás készítése kötelező.

4.2. Magasabb szintű Területrendezési Tervekkel való összhang bemutatása

A módosítás következtében településszerkezeti változás következik be. Új beépítésre szánt terület kijelölése történik.

Figyelembe veendő magasabb szintű területrendezési tervek:

- Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény (OTrT)
- a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Területrendezési Tervéről szóló 4/2020. (V. 29.) számú önkormányzati rendelettel megállapított Megyei területrendezési terv (továbbiakban: MTrT).

OTrT tv. térszerkezeti terv (2018)

Az OTrT tv. Miskolc MJV település közigazgatási területét négy kategóriába sorolja.
- mezőgazdasági térség

- erdőgazdálkodási térség
- vízgazdálkodási térség
- települési térség

A módosítással érintett területet az OTrT tv. települési térség kategóriába sorolja.

12. ábra: OTrT tv. térségi szerkezeti terv részlet

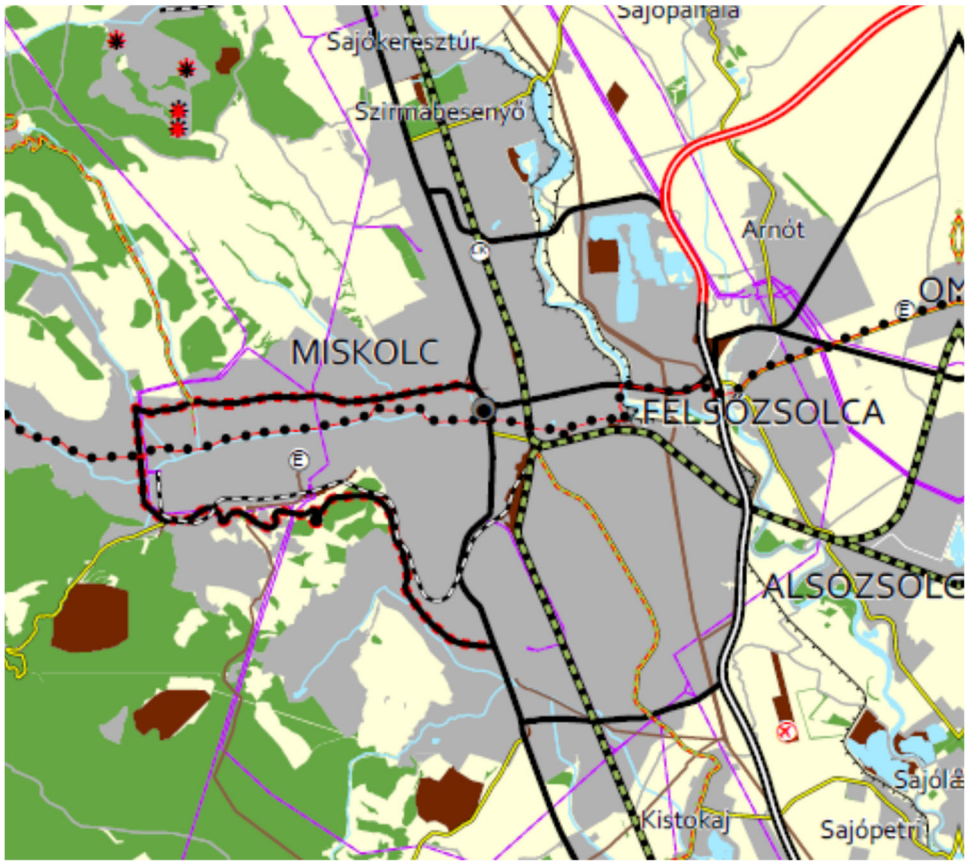
„települési térség: az országos és a megyei területrendezési tervben megállapított területfelhasználási kategória, amelybe a vízgazdálkodási térségbe és a sajátos területfelhasználású térségbe tartozó területek kivételével a település belterülete, valamint a belterületen kívüli beépítésre szánt területek tartoznak."

„a települési térség területén bármely települési területfelhasználási egység kijelölhető"

Borsod-Abaúj-Zemplén Megye Területrendezési Terve

Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Önkormányzat közgyűlésének hatáskörében eljáró Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Közgyűlés Elnökének 4/2020. (V. 29.) számú rendeletével jóváhagyott Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Területrendezési terv (továbbiakban: MTrT).

MTrT szerkezeti terv:

13. ábra: MTrT térségi szerkezeti terv részlet

Miskolc MJV területét erdőgazdálkodási térség, városias térség, vegyes területfelhasználású térség és vízgazdálkodási térség egyaránt érinti.

Az MTrT a módosítási szándékkal érintett területet települési térség kategóriába sorolja.

Jelen módosítás a területrendezési tervekben foglaltakkal nem ellentétes!

5. Összefoglalás

Tekintettel arra, hogy a telepítési tanulmányterv célja a településrendezési eszközök módosításának kezdeményezése, a dokumentáció kidolgozása követi a településtervezési dokumentáció szempontrendszerét, ezáltal megvizsgálva, hogy a módosítási igények miként viszonyulnak vonatkozó jogszabályi és szakmai előírásokhoz.
Jelen esetben megállapítható, hogy a módosítási igény (a különleges légi közlekedési terület kereskedelmi gazdasági területre történő módosítása) a külön jogszabályi előírások betartása mellett előreláthatólag gazdasági, társadalmi környezeti hatásokat, ideértve a településképi szempontokat is, nem eredményez.

169/2022.(XII.15.) számú határozat melléklete.

MISKOLC MEGYEI JOGÚ VÁROS KULTURÁLIS STRATÉGIÁJA

2022–2032

2022.12.15.

A stratégia összeállítója:
– Fedor Vilmos
kulturális ügyekért felelős polgármesteri megbízott

Szakmai közreműködők:
– Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal
Kulturális és Sport Osztály, Kulturális Csoport

Szakmai véleményezők:
– Ágotai József elnök
Bartók Béla Művelődési Ház Egyesület
– Béres Attila igazgató
Miskolci Nemzeti Színház Nonprofit Kft.
– Bíró Tibor ügyvezető
CINE-MIS Nonprofit Kft.
– Borkuti László közművelődési és turisztikai tanácsnok
– Drozsnyik István képzőművész
– Fejér Zsolt igazgató
Bartók Béla Zeneművészeti Szakgimnázium
– Dr. Hajdú László jogász,
Tudomány és Technika Háza tulajdonos,
Expert cégcsoport többségi tulajdonos
– Dr. Illésné Kovács Mária dékán, egyetemi docens
Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Kar
– Jenei László író,
Műút című folyóirat felelős szerkesztő
– Kapusi Szabolcs korábbi kuratóriumi elnök
Miskolc Város Kultúrájáért Közalapítvány
– Kishonthy Zsolt művészettörténész, műkereskedő,
Mission Art Galéria tulajdonos
– Koós László EFIAP fotóművész,
Diósgyőri Fotóművészeti Kör vezető
– Majorné Bencze Tünde ügyvezető
Miskolci Kulturális Központ Nonprofit Kft.
– Maródi Attila igazgató
Szinvavölgyi Néptáncműhely
– Németh Éva elnök
Bányász Kulturális Egyesület
– Papp Mónika elnök
Szikra Alapítvány
– Sir László nyugalmazott igazgató
Miskolci Szimfonikus Zenekar, Miskolc város díszpolgára
– Szászné Pónuzs Krisztina ügyvezető
Miskolci Szimfonikus Zenekar Nonprofit Kft.
– Dr. Szolyák Péter igazgató
Herman Ottó Múzeum
– Temesvári Éva ügyvezető
Miskolci Csodamalom Bábszínház Nonprofit Kft.
– Varga Gábor igazgató
II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár
– Zámbó Tiborné a KKTIS Bizottság egykori elnöke

TARTALOMJEGYZÉK

Tartalomjegyzék 2
1. Bevezetés 9
2. Helyzetértékelés 12
2.1. A kulturális intézményrendszer jelenlegi felépítése Miskolcon 12
2.1.1 Kultúrához kötődő önkormányzati szervezetek 12
Tisztségviselők 12
Köznevelési, Kulturális, Turisztikai, Ifjúsági és Sport Bizottság 12
Közművelődési és turisztikai tanácsnok 13
Kulturális ügyekért felelős polgármesteri megbízott 13
Kulturális és Sport Osztály 13
Kulturális Tanácsadó Testület 13
Kulturális Tanácsadó Csoport 14
Közművelődési Kerekasztal 14
2.1.2 Önkormányzati fenntartásban lévő intézmények 14
II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár 14
József Attila Könyvtár 15
Kaffka Margit Könyvtár 15
Lévay József Muzeális Könyvtár 15
Móra Ferenc Könyvtár 15
Petőfi Sándor Könyvtár 16
Szabó Lőrinc Idegennyelvi Könyvtár 16
Letéti könyvtár 16
Tompa Mihály Könyvtár 16
Herman Ottó Múzeum 17
Papszeri „Öreg” Kiállítóépület 19
Színészmúzeum – Thália-ház 19
„Pannon-tenger Múzeum” kiállítóépület 20
Új Képtár 20
Folk Komplex – Néprajzi Kincsestár 20
Herman Ottó Emlékház (Pele-lak, Miskolc-Lillafüred) 21
Feledy-ház 21
Petró-ház 21
Alkotóház 22
Miskolci Galéria – Rákóczi-ház 22

2.1.3 Önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok 23
Miskolci Szimfonikus Zenekar Nonprofit Kft. 23
Miskolci Csodamalom Bábszínház Nonprofit Kft. 24
CINE-MIS Nonprofit Kft. 25
Miskolci Kulturális Központ Nonprofit Kft. 27
Ifjúsági Ház (3531 Miskolc, Győri kapu 27/A.) 27
Ady Endre Művelődési Ház (3534 Miskolc, Árpád utca 4.) 27
Gárdonyi Géza Művelődési Ház (3508 Miskolc, Sütő János utca 42.) 27
Görömbölyi Művelődési Ház (3516 Miskolc, Szolártsik tér 4.) 28
Vasgyári Közösségi Ház (3533 Miskolc, Vasgyári utca 24.) 28
Művészetek Háza (3525 Miskolc, Rákóczi utca 5.) 28
Diósgyőri vár (3534 Miskolc, Vár utca 24. hrsz.: 32827/1) 29
Lovagi Tornák Tere (Miskolc, Tapolcarét utca) 29
Dr. Szabó Gyula Bemutató Csillagvizsgáló (3534 Miskolc, Dorottya utca 1.) 29
Miskolci Nemzeti Színház Nonprofit Kft. 29
Nagyszínház 30
Kamaraszínház 30
A Csarnok 30
A Játékszín 31
A Nyári Színház 31
Miskolci Balett 31
2.1.4 Állami és egyéb tulajdonú intézmények 31
Diósgyőri Papírgyár Papíripari Múzeuma 31
Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum Kohászati Múzeuma 31
Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum Massa Múzeuma 31
Ipartörténeti Skanzen 32
Erdészettörténeti Gyűjtemény 32
Bányászati Gyűjtemény 32
Postakürt Galéria 32
Teletár – Távközlés Történeti Látványtár 32
Kós-ház 32
2.1.5 Egyházakhoz kötődő intézmények 33
Magyar Ortodox Egyházi Múzeum 33
Akropolisz Színpad 33
Zsinagóga 33
Miskolci Zsidó Hitközségek Látogatóközpontja 33

2.1.6 A Miskolci Egyetem intézményei 33
Egyetemtörténeti Gyűjtemény – Selmeci műemlékkönyvtár 33
2.1.7 Civil szféra 34
Amatőr társulatok 34
Romano Teatro 34
Montázs Drámapedagógiai és Közművelődési Egyesület 34
Alapítványok, Egyesületek 34
Bartók Béla Művelődési Ház Egyesület 34
Bányász Kulturális Egyesület 35
Fügedi Márta Népművészeti Egyesület 35
Észak-Magyarországi Regionális Filmalap–Miskolc Alapítvány 36
Szépmesterségek Alapítvány 36
„Bükkalja Táncszínház" Alapítvány 36
Északkelet-Magyarország Ipartörténetének Ápolásáért Alapítvány 37
Észak-Keleti Átjáró Kulturális és Tudományos Egyesület (Átjáró Egyesület) 37
Avasi Borút Egyesület 37
Dialóg Egyesület 37
Múzsák Kertje Alapítvány 38
Görömbölyi Kulturális Egyesület 38
Miskolci Bölcsész Egyesület 38
Miskolci Kórusfesztivál Alapítvány 38
2.1.8 Nemzetiségi kultúrák 39
Nemzetiségek Háza 39
Bükkszentlászlói Közösségi Ház 39
2.1.9 Kiemelt művészeti együttesek 39
Szinvavölgyi Táncműhely 39
KÖDMÖN Formációs Táncegyüttes 40
Miskolci Mazsorett Együttes 40
Miskolcz-Revital Táncsport Egyesület 40
Avas Táncegyüttes 41
Perecesi Bányász Koncert Fúvószenekar 41
Miskolc Klezmer Band 41
RecitaTrio együttes 42
Miskolc Dixieland Band 42
Miskolc Big Band 42
Anima Vonósnégyes 43

2.1.10 Irodalmi folyóiratok 43
Műút 43
Spanyolnátha 43
Miskolci Keresztény Szemle 43
Avasi Értéktár 43
2.1.11 Kiadók 43
Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Levéltár 44
Bíbor Kiadó 44
Felsőmagyarország Kiadó 44
Kiadói tevékenységet folytató intézmények 44
2.1.12 Kultúrához kötődő közalapítványok 44
Miskolc Város Kultúrájáért Közalapítvány 44
A Szeleta Kultúráért Közalapítvány 45
2.2 Jelenlegi programkínálat Miskolcon 45
2.2.1 Kulturális programok 45
CineFest Miskolci Nemzetközi Filmfesztivál 45
Miskolci Grafikai Triennálé 45
Múzeumok Őszi Fesztiválja 46
Miskolci Egyetemi Napok 46
Határtalan Fesztivál 46
Horizont Nemzetközi Kortárstánc Fesztivál 46
Miskolci Kamarakórus Fesztivál 46
Vár-szerenád, Kastély-szerenád 46
Promenád 47
Aperitif 47
Karácsonyi koncert 47
Újévi hangversenyek 47
OrgonaPont – hangversenysorozat 47
Belvárosi Zenei Estek – hangversenysorozat 48
Muzsikáló Udvar – hangversenysorozat 48
Miskolci Kamarazenei Nyár 48
Veczán Pál Egyházzenei Kórustalálkozó 48
2.2.2 Tematikus programok, kulturális segédprogramokkal 48
Középkori Forgatag 48
Diósgyőri Mikulásvonat 49
Miskolci Régiségvásár 49

Fazola Fesztivál 49
Ásványfesztivál....49
Virágzó Népművészet Fesztivál....49
Adventi villamos....49
Városnéző séták....50
2.2.3 Gasztronómiai programok, kulturális segédprogramokkal....50
Kocsonyafesztivál....50
Avasi Borangolás....50
Avasi Kvaterka....50
Miskolci Fröccsfesztivál....50
Görömbölyi Forralt Bor- és Tepertőnapok....51
Termelői nap....51
2.3 A kultúrafinanszírozás formái....51
2.3.1 Kulturális Mecénás Alap....53
2.3.2 Működési támogatás kulturális gazdasági társaságoknak....53
2.3.3 Működési támogatás önkormányzati intézményeknek....53
2.3.4 Egyéb önkormányzati támogatások a kultúra területén....53
2.4 A lakosság kulturális igénye....53
2.4.1 Digitalizáció – egyszerre kényszer és megoldás....53
2.4.2 Új nemzedékek megjelenése....54
2.4.3 A kultúra szabadsága – a fogyasztó szabadsága, a hozzáférések biztosítása....54
2.4.4 Nemzedéki együttélések, sokszínűség a kínálatban....54
2.5 Testvérvárosi kapcsolatok....55
2.6 A stratégia készítését befolyásoló tényezők....55
2.6.1 A kulturális piac átalakulása, átalakítása, kulturális vállalkozások megerősödése....55
2.6.2 A kultúra szerepe a tudásalapú gazdaság fejlesztésében....55
2.6.3 Változó trendek a kultúra finanszírozásában....56
2.6.4 A városi együttműködés új rendszere....56
2.7 SWOT analízis....57
3. Miskolc kulturális stratégiája....58
3.1 Vízió....58
3.2 Misszió....58
3.3 Stratégiai célok....58
3.3.1 Beavatkozási területek....58
3.3.2 A stratégiai célok részletes kifejtése....59
A. Miskolc kulturális intézmény-rendszerének komplex fejlesztése....59

A.1. Átlátható kultúra-finanszírozás és -tervezés 60
A.2. Hagyományos kulturális terek fejlesztése és számuk bővítése különös tekintettel az ellátatlan területekre 62
A.3. Új kulturális terek létrehozása 63
A.4. Meglévő értékek összekapcsolása 64
A.5. Egységes kulturális irányítás 64
B. Miskolc megtartó erejének növelése a kulturális alapú városfejlesztés eszközeivel 65
B.1. A kulturális alapú városfejlesztés eredményes gyakorlatának helyreállítása – 66
B.2. A város kulturális múltjával, történelmével, különleges épített örökségével való megismerkedés játékos formáinak támogatása 66
B.3. A nehézipari múlt, amit nem eltörölni, hanem használni kell a különleges kulturális terek létrehozása során 67
B.4. Városrészek kulturális fejlesztése, elhanyagolt területek újrahasznosítása, lakossági közreműködés 67
B.5. Miskolc kulturális emlékezete, a velünk élő múlt 69
C. Miskolc kreatív ipari potenciáljának erősítése 70
C.1. A kultúrafogyasztás szokásainak változásai a kultúraközvetítés gyakorlatában 71
C.2. Digitalizáció és innováció a kultúrában 71
C.2.1. Kulturális örökségünk, értékeink digitalizációja, online hozzáférhetősége és digitális megőrzése 71
C.2.2. A kulturális szolgáltatások digitalizációja annak érdekében, hogy minél szélesebb kört elérjen és az intézményhálózat tartalomszolgáltató funkciója erősödjön 72
C.3. Miskolc a kreatív ipari központ 73
D. Új célcsoportokat megszólítani képes, innovatív kulturális kínálat kialakítása 73
D.1. Borkultúra, történelmi pincesorok fejlesztése 74
D.2. A kulturális szokások változása, bulinegyed a belvárosban 74
D.3. Fesztiválok mint a város különleges kulturális ünnepei 75
D.3.1. Diósgyőr a nemzeti tánc és zenei hagyományok őrzője 75
D.3.2. Egyetemváros mint fesztiválhelyszín 75
D.3.3. Belváros a gasztro- és a magaskultúra fesztiválhelyszíne 76
D.4. Miskolc meglévő rendezvényeinek, fesztiváljainak újrapozicionálása 76
E. Oktatási-kulturális-turisztikai alapú együttműködések fejlesztése 77
E.1. Miénk a város, magunknak építjük – civil szervezetek a kulturális tervezésben 77
E.2. Együttműködés az oktatási intézményekkel mint a helyismereti tanítás, identitás megerősítésének legfontosabb szereplőivel 77
E.3. Miskolci Egyetem „3. missziós" tevékenységének támogatása 77
E.4. Agglomerációs kulturális együttműködések 78

E.5. Regionális szintű kulturális együttműködés 79
E.6. Interregionális kulturális együttműködések 79
4. Cselekvési terv 79
5. Összegzés 89
6. Nyilvánosság biztosítása....89
7. Források....89
Történeti összefoglalás (háttéranyag) 94
Történeti magyarázat – Miskolc adottságai, lehetőségei 96
Kultúra a város életében, történetében, első kitörési kísérlet, regionális szerep 1920–1939 a kultúrvárosok együttműködésének „vezérhajója” 97
A város, ahol élünk: értékek sokasága, ami néha látszik, néha nem – kultúra az ipari félmúlt árnyékában (háború utáni évtizedek)....101
Ami nincs a térképeken (identitás, sokszínűség, befogadás, rendszerváltás: a remények és a kétség, majd a csalódás évei) 103
A kultúra szerepének újragondolása a város életében az ezredfordulót követő évtizedben (EKF pályázat, a kultúra magyar városa cím/ Miskolc az európai kultúra városok között) a kultúra alapú városfejlesztés modell első hazai alkalmazója....105
A kultúra szerepének újragondolása /egy lehetséges eszköze a városfejlesztésnek ..106
IVS I. Kulturális terek újragondolása, értékelvű tervezés, belvárosi rehabilitáció, európai gyakorlatok alkalmazása,....108
Miskolci infrastruktúrafejlesztés, avagy a múltat nem kell végképp eltörölni modell 109
IVS II. meg nem valósult fejlesztések 2010–2019....109
Belváros a Történelmi Avassal....112
Miskolctapolca....112
DAM 112

1. BEVEZETÉS

A kulturális stratégia egy város működésének fontos dokumentuma, mely hosszú évekre meghatározza azt, milyen elvek és célok mentén működjön a város, mi épüljön, mi az, ami másképp és jobban menjen, honnan és hová érkezzen a város tíz év múlva, hogyan és mire használja a fejlesztési forrásokat. Éppen ezért a stratégia egy közös akarat kifejezése arról, milyen legyen Nagy-Miskolc kulturális élete. A stratégiát szakemberek véleményezték, olyanok, akik a kultúra különböző területein dolgoznak, a város művészeti, közművelődési intézményeit, közgyűjteményeit vezetik, akik a kulturális szakma más-más területének kiváló értői és a város korábbi kulturális életének elismert irányítói.

A stratégia készítése során javaslatokat fogalmaztak meg, véleményt mondtak a város civil közösségei, amatőr művészeti csoportok képviselői, oktatási intézmények vezetői, az egyetem képviselői, a kultúra helyi mecénásai, nyugdíjas közösségei. A stratégia figyelembe vette a város kulturális intézményeinek stratégiai terveit arra vonatkozóan, hogyan képzelik működésük következő tíz évét, milyen fejlesztésekben gondolkodnak, és mihez várják a város támogatását. A kulturális stratégia éppen ezért egy közös vízió arról, milyen lehet, milyen legyen, hogyan változzon a város az elkövetkező évtizedben. Természetesen a stratégia készítői munkájukat a kulturális területre vonatkozó jogszabályok, a kormány vonatkozó rendeletei, fejlesztési elképzelései és a már megjelent, vagy tervezhető európai pályázatok figyelembevételével végeztek.

Ezt követte az egyeztetés szakasza, amikor az elkészült tervezetről mondtak véleményt a szakmai és civil szervezetek, valamint a város Kulturális Tanácsadó Testülete. Ezek után kerül az elkészült kulturális stratégia a város szakbizottsága, majd Miskolc Közgyűlése elé.

Vigyázni és őrizni a múlt örökségét, de építeni egy korszerű, élhető várost. Erre a kettősségre építi a város fejlesztési stratégiáit. Miskolc története a szörnyű kataklizmák pusztítása és az állandó újjászületés, az összefogás és teremtés története, mely igazán most a 21. század első évtizedeiben váltja valóra nagyvárosi álmait. A rendszerváltás óta eltelt három évtized talán egyik legnagyobb tanulsága, hogy a szocialista nagyipar összeomlását követő múltba révedés helyett egy új, élhető és fenntartható várost kell felépíteni. Mindezt egy olyan időszakban, amikor a munkahelyek megszűnése miatt a városból folyamatos az elvándorlás és a boldogulást a fiatalabb korosztályokhoz tartozók közül sokan még ma sem Miskolcon képzelik el.

A város lakossága már nem csak lakni, hanem élni szeretne településén, és egyre markánsabban fogalmazza meg az ellátó rendszerekkel szembeni elvárásait. Ezek között is kiemelkedően fontos az élet minősége, melyhez a művelődés, a szórakozás, éppúgy hozzátartozik, mint az oktatás vagy az egészségügyi ellátás intézményrendszerének fejlettsége. Olyan szemléletre van szükség, amely teret nyit és befogad, térszerű kapcsolatokat épít a városban. Ma leginkább intézményekről beszélünk, ugyanakkor a kulturális fejlesztés sokkal inkább új együttműködési hálózatokat jelent, mely szakmai és civil partnerségen alapul és ezáltal ösztönzi és befogadja a kulturális innovációt.

A rendszerváltás óta felnőtt egy öntudatos és kreatív nemzedék, akik számára természetes módon nyíltak ki és váltak láthatóvá a technikai fejlődés új terei. Nagytöbbségük

számára ma már teljesen természetes kihívást jelent ezeknek az új, szabad tereknek tudással, tehetséggel, kreatív, innovatív ötletekkel való megtöltése.

Nincs még egy olyan város, melyre a befogadás és az elfogadás annyira jellemző lenne, mint Miskolcra. A város kultúráját a más európai területekről érkezők gyarapították az elmúlt évszázadok során. Miskolc a különböző kultúrák találkozása révén sajátos, más magyar városra nem, vagy kevésbé jellemző módon vált európai értékeket is befogadó és magáénak valló kultúrvárossá. Jelenleg is kilenc kisebbség őrzi kulturális szokásait, vallását, hagyományait a városban és rendelkezik valamilyen formában saját önkormányzattal. Valószínű ennek köszönhette a város, hogy kultúrájában egyszerre jelenik meg a magyar és az európai identitás. Ezt jól érzékeltetik azok az elmúlt évtizedekben létrejött kulturális rendezvények – a bartóki örökséget gondozó Bartók + Opera Fesztivál, a CineFest Miskolci Nemzetközi Filmfesztivál, a diósgyőri néptánc és népzenei fesztiválok, vagy a középkori, Nagy Lajos udvarát idéző rendezvények, a téli (kocsonya) fesztivál – melyek Miskolcot feltették Európa kulturális térképére. Nem véletlen, hogy a Miskolcról szóló írások már a befogadásról, a nyitott kapukról, az egyetemi városról és Észak-Magyarország kultúrateremtő központjáról szólnak.

A következő évtizedben város kulturális fejlesztéseivel, új rendezvények létrehozásával erősítheti elkötelezettségét Miskolc sokszínű kultúrájának megőrzése és népszerűsítése mellett.

Miskolc esetében a regionalizmus nem csak egyszerűen az elmúlt évtizedek divatos és követendő irányzata, hanem egy szükségszerű, ha úgy tetszik kényszerű kitörési pálya. Szükségszerűségét az magyarázza, hogy a város jó geopolitikai adottságai csak abban az esetben válhatnak a fejlődés segítő tényezőivé, ha a város középtávú stratégiáiban következetesen képviseli azt az álláspontot, melyben világossá teszi, hogy jövőjét csak a környező településekkel szoros együttműködésben képzeli el. Erre az a történeti körülmény is kötelezi, hogy létrejöttét (ti. Nagy-Miskolc) 60-70 évvel ezelőtt, éppen a környező településeken élők támogatásának is köszönheti. Az akkor elfogadott egyesülési dokumentumokban Miskolc kinyilvánította azon akaratát, amely szerint kötelezettséget vállal a társult települések fejlesztésére és az ott élő lakosság életkörülményeinek javítására.

Az együttműködés szereplői is változtak az elmúlt évtizedekben, hiszen a várost körülvevő települések közül több (Alsózsolca, Felsőzsolca, Nyékládháza) városi rangot kapott. Ugyanakkor továbbra is Miskolc látja el a térség közigazgatási, oktatási, kulturális és egészségügyi feladatait. Éppen ezért kulturális fejlesztéseit is ennek figyelembevételével kell terveznie.

Miskolc már az elmúlt században jelentős szerepet vállalt a vidéki városok kulturális együttműködésében, amikor életre hívta az első országos szövetséget, amely a hazai kultúrvárosok közötti párbeszédet és a kormány felé a vidék határozott és egyeztetett álláspontját volt hivatott képviselni. Az átalakulóban lévő régiók együttműködésében fontos szerepe van a kulturális együttműködésnek, amelynek – hátrahagyva az elmúlt idők keserű tapasztalatait –, most sokkal inkább azt kell keresnie, ami összeköti a régió kulturális szereplőit, benne a művészeti intézményeket és a közgyűjteményeket. Különösen a turisztikai látványosságokat és élményeket jelentő települések kulturális fejlesztéseinek támogatása, a hivatásos és műkedvelő csoportok fellépési lehetőségeinek bővítése, a régióban

élő művészek bemutatkozásának segítése lehetnek az új kulturális együttműködés rendszerének fontos elemei.

A kulturális élet szereplőinek, a tehetségek kiválasztásának és gondozásának központja is Miskolc. Itt működik a legtöbb alap és középfokú művészeti iskola és a Miskolci Egyetem Bartók Béla Zeneművészeti Kara.

Miskolc négy égtáj felé nyíló kapui jelzik, a város nem csak befogad, hanem maga is kapcsolatokat épít Európa kulturális régiói és városai felé. A kulturális párbeszéd mára már nem lehetősége, hanem szükséges feltétele annak, hogy a város részese legyen annak a fejlődésnek, mely éppen az ipari múltjukat elhagyó és jövőjüket a kultúra alapú városfejlesztésben megtaláló európai régiók és városok jellemzője. A város több elismert kulturális eseménye révén Miskolc felkerült Európa kulturális térképére. Három megafesztiválja megkapta a legrangosabb szakmai minősítést. A Miskolci Nemzeti Színház „határok nélküli" programjai Miskolcra hozták a határon túl működő színházak legjobb produkcióit és ennek révén a város a kulturális párbeszéd fontos közép-európai helyszíne lett.

Elmondható, hogy azzal, amit a város a múlt század hatvanas éveiben tett a kortárs képzőművészet helyi műhelyeinek létrehozásában és támogatásában országos elismerést és rangot vívott ki magának. Miskolcot a szakma évtizedek óta mint a hazai grafika fővárosát tartja számon. Az országos, majd nemzetközi részvétel mellett zajló grafikai biennálék, majd azt követő triennálék, néhány napra valóban a kortárs művészet fővárosává teszik Miskolcot.

Zenei fesztiválok egész sora jelzi, hogy Miskolc nem felejtette el, hogy az országban elsők között építette meg alap és középfokú zeneiskoláit, ennek és a kiemelkedő zenei életnek köszönhető, hogy a közelmúltban a városban megkezdhette működését a felsőfokú zenei képzés. A város szimfonikus zenekara igazi kulturális következtében rendszeresen kap meghívást hazai és külföldi fellépésekre fontos missziót lát el.

A városnak tovább kell építenie határon túli kapcsolatait és ebben következetesebb és még inkább hatékonyabb együttműködést kell kialakítani a meglévő európai testvérvárosokkal, az ott működő kulturális műhelyekkel és több lehetőséget kell biztosítani a különleges kulturális teljesítmények bemutatkozásának, a kulturális párbeszéd folytatásának. Nagyon fontos, hogy a város életében legyenek olyan időszakok, amikor a városkörnyéki települések, a kreatív régió meghatározó városai elhozzák és megmutatják kulturális értékeiket, őrzött hagyományaikat és bemutatkoznak a miskolci közönség előtt. Ennek feltétele annak felismerése, hogy a kultúra és a kulturális kapcsolatok nem szoríthatók mesterséges határok közé.

A város sokszínű kultúrájában fontos szerepet játszanak azok a nemzetiségi csoportok is, amelyek őrzik és ápolják kulturális hagyományaikat. Mindez jó alapja lehet egy olyan nemzetközi találkozó megrendezésének, mely a kultúra különböző ágaiban működő művészeket, csoportokat hoz össze egy kulturális térbe, megteremti Közép-Kelet Európa legnagyobb etnokulturális piacát (zene, képzőművészet, színházművészet, irodalom, hagyományok).

2. HELYZETÉRTÉKELÉS

2.1. A kulturális intézményrendszer jelenlegi felépítése Miskolcon

2.1.1 Kultúrához kötődő önkormányzati szervezetek

Tisztségviselők

A kulturális élettel kapcsolatos feladatokat a polgármester irányításával, a humán területért felelős alpolgármester gyakorolja.[1]

Köznevelési, Kulturális, Turisztikai, Ifjúsági és Sport Bizottság

A Köznevelési, Kulturális, Turisztikai, Ifjúsági és Sport Bizottság véleményezi a Közgyűlés hatáskörébe tartozó kulturális kérdésekkel foglalkozó testületi anyagokat, a különböző szervezetekkel megkötendő együttműködési megállapodásokat, a város kulturális programjait, az Önkormányzat költségvetésének kultúrával összefüggő részét, a kulturális intézmények vezetői kinevezésével kapcsolatos testületi anyagokat, pályázatokat, a kultúrával, kapcsolatos pályázati kiírásokat, a beérkezett pályázatokat, a Közgyűlés által alapított díjak odaítélésére vonatkozó kuratóriumi javaslatokat, az Önkormányzat által támogatásra javasolt kiadványok körét, a közterületek elnevezésére és köztéri alkotások elhelyezésére tett javaslatokat, az Önkormányzattal létrejövő közművelődési megállapodások tervezetét.

Javaslatot tesz a város kulturális és művészeti életével, kapcsolatos tervek előkészítésére, a Közgyűlés által alapított kitüntető címek, elismerések adományozására. Feltárja és egyezteti a kultúrával összefüggő városi érdekeket, igényeket, együttműködik az e területen működő szakmai és társadalmi szervezetekkel. Kezdeményezi az intézményhálózat városi érdekekhez igazodó kialakítását, részt vesz az ezekkel összefüggő előkészítő munkában. Közreműködik az országos, regionális, nemzetközileg jelentős – a szakterületeket érintő – rendezvények előkészítésében. Ellátja a nemzetiségi önkormányzatokkal kapcsolatos feladatokat. Dönt a Miskolc város művészeti és tudományos ösztöndíjainak odaítéléséről. Dönt Miskolc város közigazgatási területén emléktáblák kihelyezésének engedélyezéséről. Jóváhagyja az előadó-művészeti szervezetek beszámolóját. Jóváhagyja a kulturális nonprofit gazdasági társaságok szakmai beszámolóját a közszolgáltatási szerződésben átvállalt közfeladatok teljesítéséről.[2]

A Közgyűlés által az állandó bizottságokra átruházott hatáskörök és döntési jogkörök: dönt a költségvetési rendeletben meghatározott keretek között a Kulturális Mecénási Alap kiadási előirányzat terhére nyújtható támogatások odaítélésére irányuló pályázatok kiírásáról, pályázati felhívás jóváhagyásáról, valamint a benyújtott pályázatok elbírálásáról és a támogatások odaítéléséről, jóváhagyja a közművelődési, közgyűjteményi intézmények szakmai munkatervét, szakmai beszámolóját, valamint szervezeti és működési szabályzatát; jóváhagyja a Miskolci Települési Értéktár Bizottság beszámolóját; elfogadja a

[1] 7/2021. (VII.30.) számú Polgármesteri Utasítás a tisztségviselőkkel kapcsolatos egyes kérdésekről IV. fejezet 1.1.e) pont

[2] Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 37/2014. (XII. 19.) önkormányzati rendelete az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról 1. melléklet: A Közgyűlés állandó bizottságainak feladatai 4. Köznevelési, Kulturális, Turisztikai, Ifjúsági és Sport Bizottság

Miskolc Város Kultúrájáért Közalapítvány és A Szeleta Kultúráért Közalapítvány Kuratóriumának éves szakmai beszámolóit.[3]

Közművelődési és turisztikai tanácsnok

A közművelődési és turisztikai tanácsnok a polgármester megbízása alapján képviselheti az önkormányzatot, véleményezi a feladatkörébe tartozó közgyűlési előterjesztéseket, valamint figyelemmel kíséri azok végrehajtását.[4]

Kulturális ügyekért felelős polgármesteri megbízott

A polgármester és a szakmai alpolgármester munkáját a kulturális ügyekért felelős polgármesteri megbízott segíti kulturális kérdésekben.

Kulturális és Sport Osztály

Miskolci Megyei Jogú Város Önkormányzat Polgármesteri Hivatalában a Polgármesteri Kabinet ellátja a város kulturális és sport életével összefüggő stratégiai, tervezési, koordinációs feladatokat.[5] A Kulturális és Sport Osztályon belül működő Kulturális Csoport és Sport Csoport hajtja végre az operatív feladatokat. A Kulturális Csoport ellátja a „Művészeti és tudományos ösztöndíjak", a „Kulturális Mecénás Alap" és az „Idegenforgalmi Alap" pályázatokkal kapcsolatos feladatot, a miniszteri díjakra, kulturális tárgyú kitüntetésekre történő felterjesztésekkel, valamint a város által adományozott kitüntetések átadásával kapcsolatos feladatokat. Előkészíti és lebonyolítja a kulturális tárgyú pályázatokat. Figyelemmel kíséri a kulturális szakterületeket érintő feladatkörrel rendelkező, az Önkormányzat tulajdonában álló gazdasági társaságok, továbbá intézmények, alapítványok és közalapítványok szakmai feladatellátását, ellátja a közművelődési megállapodások és közfeladat-ellátási szerződések megkötésével kapcsolatos feladatokat. Adminisztratív támogatást nyújt a kulturális feladatokat ellátó gazdasági társaságoknak, önkormányzati költségvetési szerveknek és társadalmi szervezeteknek. Ellátja a Települési Értéktár Bizottság működéséhez kapcsolódó feladatokat. Kapcsolatot tart a helyi, regionális és országos kulturális intézményekkel, társaságokkal. Véleményezi A Szeleta Kultúráért Közalapítvány, a Miskolc Város Közoktatásáért Közalapítvány, a Miskolc Város Kultúrájáért Közalapítvány szakmai beszámolóját. Ezen kívül ellátja a védett sírok gondozására és a díszsírhelyek biztosítására vonatkozó feladatköröket; valamint ellátja a város címerével, névhasználatával, a közterületek elnevezésével, illetve a köztéri műalkotásokkal összefüggő hatósági ügyekben a véleményezési feladatokat; továbbá kapcsolatot tartja a város turisztikai munkaszervezetével, a helyi turisztikai szolgáltaókkal, szakmai szervezetekkel.[6]
Az Osztály munkáját több szakmai testület is segíti.

Kulturális Tanácsadó Testület

A 2021-ben alakult testület célja, hogy tanácsadó, véleményező tevékenységével elősegítse az önkormányzat működésében a kulturális közszolgáltatások, közfeladatok

[3] Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 37/2014. (XII. 19.) önkormányzati rendelete az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról 2. melléklet: A polgármesterre, az állandó bizottságokra, a jegyzőre és a társulásra átruházott feladat- és hatáskörök 2. A Közgyűlés által az állandó bizottságokra átruházott hatáskörök, döntési jogkörök 2.3. Köznevelési, Kulturális, Turisztikai, Ifjúsági és Sport Bizottság

[4] Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 37/2014. (XII. 19.) önkormányzati rendelete az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról 5. melléklet: Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése által megválasztott tanácsnokok feladatai 5. Közművelődési és turisztikai tanácsnok feladatai

[5] Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala Szervezeti és Működési Szabályzata IV. bekezdés A/4. A Polgármesteri Kabinet tevékenységi köre

[6] Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala Szervezeti és Működési Szabályzata IV. bekezdés A/6. A Polgármesteri Kabinet feladatai 2. Kulturális és Sport Osztály 2.1. Kulturális Csoport

hatékony, szakmailag megalapozott, innovatív, fenntartható, demokratikus és a helyi közösség szükségleteit, elvárásait szem előtt tartó ellátását. Feladatai közé tartozik a helyi kulturális életet érintő döntések előzetesen véleményezése, utólagos hatásvizsgálata, a rövid és hosszú távú, kulturális területet érintő célkitűzések, feladatok meghatározása javaslattétel, a kulturális koncepciók előkészítésében közreműködés, elismerések odaítélésére javaslattétel. Elnöke Miskolc Megyei Jogú Város kultúráért felelős alpolgármestere, tagjai a város kulturális életének meghatározó szereplői.

Kulturális Tanácsadó Csoport

Az öttagú szakmai stáb 2022-ben alakult, tagjai történészek, muzeológusok, a levéltár és könyvtár igazgatója. Feladata Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal Kulturális és Sport Osztály munkájának segítése és ezzel a felsőbb vezetői egyeztetések gyorsítása és könnyítése pl. a közterületek elnevezése esetében a javaslatok szakmai véleményezése, a települési értéktárba kerülés előtt szakmai véleményezés, a kulturális élet működéséhez kapcsolódó önkormányzati rendeletek áttekintése és véleményezése, a városi és nemzeti ünnepek alkalmából a koszorúzások és megemlékezések szokásrendjének felülvizsgálata.

Közművelődési Kerekasztal

A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény írja elő, hogy a települési önkormányzatoknak bizonyos közművelődési feladatokat a Közművelődési Kerekasztal bevonásával kell elvégezniük. Miskolcon 2021-ben alakult meg a Közművelődési Kerekasztal, melynek keretében a művelődési területen működő közösségek megfogalmazhatják a feladatellátással kapcsolatos észrevételeiket, javaslataikat, illetve közművelődési intézmény létesítése, átszervezése, megszüntetése, valamint tevékenységének két hónapon túli szüneteltetése esetén a testületi döntés meghozatala előtt be kell szerezni a kerekasztal véleményét.

2.1.2 Önkormányzati fenntartásban lévő intézmények

II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár

1952. október 26-án a városi, körzeti és műszaki fiókkönyvtár egyesítésével, minisztertanácsi határozatra jött létre a megyei könyvtár az Erzsébet téri épületben. Már a beköltözéskor szűkösnek bizonyult az épület, mely 1956 szeptemberétől II. Rákóczi Ferenc Könyvtár néven működik.
2013. január 1-jétől a városi és megyei feladatokat ellátó miskolci könyvtárak ismét egy szervezetben egyesültek, II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár néven. A városi feladatokat a központi épület és hét fiókkönyvtára látja el a város különböző pontjain.
Több mint 710 000 dokumentum (könyv, folyóirat, CD, DVD stb.) várja az olvasókat Miskolcon, a II. Rákóczi Ferenc Könyvtár központi épületében, és további mintegy 300 000 a városi fiókhálózat könyvtáraiban. Így összességében több mint 1 milliós gyűjtemény áll a városban lakók, dolgozók, tanulók rendelkezésére.
A II. Rákóczi Ferenc Könyvtár városi hálózatába tartozó intézmények nemcsak kölcsönzőhelyként, hanem információs szolgáltatóhelyként és közösségi színtérként is működnek.

A II. Rákóczi Ferenc Könyvtár aktívan részt vesz Miskolc kulturális életében A magyar költészet napja, az Ünnepi Könyvhét városi programjainak szervezőjeként, és minden évben csatlakozik a Múzeumok Éjszakája és az Országos Könyvtári Napok rendezvénysorozatához is. A középiskolások által kedvelt közösségi szolgálati helyszín.

A Lévay József Könyvtár muzeális gyűjteményében 30-40 ezres, különleges kezelést igénylő, értékes dokumentumállomány áll a kutatók, érdeklődők rendelkezésre, melyek között a nevezetes Miskolci kódextöredék mellett több 16. századi könyvritkaság, számos 17–19. századi könyv és periodika is megtalálható.

A könyvtár gondozza a Helyismereti Gyűjteményt, a Régi Könyvek Tárát, valamint, a Zeneműtárát.
A könyvtár digitalizálási stratégiájának aktualizálásával – együttműködésben a Herman Ottó Múzeum és a Magyar Nemzeti Levéltár Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Levéltárával – gyűjteményi digitalizálási munka valósul meg elsősorban a helyismereti anyagra épülve. A formális oktatást és az egyéni kompetencia fejlesztését támogató digitális tartalmak, applikációk szolgáltatását a könyvtár honlapján, a korszerűsített elektronikus könyvtárában teszi lehetővé. Részt vesz a Közgyűjteményi Digitalizálási Stratégia megvalósításában és az Országos Széchényi Könyvtárral együttműködve a webaratás kulturális területet érintő feladataiban, mely a megőrzésre érdemes webhelyek kiválasztása és archiválása.

József Attila Könyvtár

1971 óta várja olvasóit a megyei kórház főbejáratával szemben lévő épületben, mintegy 600 négyzetméteren. A több mint 70 000 dokumentumot tartalmazó állomány igen sokszínű. Kiemelkedő a képzőművészeti könyvgyűjteménye. Rendszeresen rendeznek itt képző- és iparművészeti kamaratárlatokat is. Gazdag gyermek- és ifjúsági irodalmi gyűjteménye mellett számos programmal is várja gyermekrészlegük a legkisebbeket.

Kaffka Margit Könyvtár

A Petneházy-bérházaknál 1962 óta várja felnőtt és gyermekolvasóit. 2007 decemberétől megújult környezetben, 160m^2 tágas, hangulatos könyvtár fogadja a látogatókat.
A 15 000 kötetes állomány szakirodalmat, felnőtt és ifjúsági szépirodalmat kínál az olvasóknak. A fiatalokat ifjúsági könyvsarok várja, ahol korosztályuknak és érdeklődési körüknek megfelelő könyvkínálatból válogathatnak. Gyermekcsoportok, iskolai osztályok könyvtárbemutató foglalkozásokon vehetnek részt.

Lévay József Muzeális Könyvtár

A miskolci könyvtárak között különleges helyet foglal el, egyedülálló gyűjteménnyel áll az érdeklődők és a kutatók rendelkezésére. Ősének az 1560 körül alapított miskolci református iskola könyvtára tekinthető. 42 000 kötetnyi állományában több mint 17 000 muzeális dokumentum található. A gyűjtemény közel 1.200 darab régi magyarországi nyomtatványt (1800 előtt megjelent kiadványt), számos 16. században nyomtatott könyvet, antikvát számlál. Itt található a könyvtár névadója, Lévay József hagyatékának egy része. Az iskolai értesítők külön gyűjteménye több mint 4000 darabból áll. Több mint 600-féle időszaki kiadványt, különböző folyóiratokat, évkönyveket találnak itt az érdeklődők.

Móra Ferenc Könyvtár

Az Avas-déli lakótelepen, az Avasi Gimnázium új épületszárnyában várja olvasóit 2008 óta, mintegy 15 ezres állománnyal. 2010. május 17-én vette föl a Miskolchoz több szállal kötődő író, muzeológus nevét. Tiszteletére minden év májusában megrendezik a Móra-emléknapot. Állományában körülbelül fele-fele arányban találhatók meg a szépirodalmi és ismeretterjesztő művek, különös tekintettel a gyermek- és ifjúsági irodalomra. Emellett rendszeres író-olvasó találkozók, gyermekprogramok, kézműves foglalkozások, kamarakiállítások várják a látogatókat.

Petőfi Sándor Könyvtár

A diósgyőri vár közvetlen közelében található könyvtár 1973-ban vette fel a – várban verset is írt – költő nevét, és 1977-ben került jelenlegi helyére: az 1758-ban épült, késő barokk stílusú épületbe. A 2017-ben kívül-belül megújult épület két szintjén, közel 400 négyzetméternyi alapterületen több mint 45 000 kötet várja az olvasókat. Helyismereti gyűjteménye a helytörténeti kiadványok mellett 1.400 diakocka, 800 katalogizált fotó segítségével őrzi a város és benne a történelmi Diósgyőr arculatát. Önálló gyermekrészlegében 10 000 kötet mese, ifjúsági regény, ismeretterjesztő mű és társasjáték közül válogathatnak a kisebbek. Rendszeresen szerveznek gyermekfoglalkozásokat, mesedélutánokat, játszóházakat – a felnőtteknek találkozókat, ismeretterjesztő előadásokat, koncerteket.

Szabó Lőrinc Idegennyelvi Könyvtár

A volt Doleschall-kúria műemléképületének első emeletén 1994 őszétől fogadja látogatóit. 2013. április 10-től megújult profillal, idegen nyelvi könyvtárként áll a használók rendelkezésére – akkor egy helyre került a megyei könyvtár nyelvi állománya és a korábbi városi könyvtár idegen nyelvű, főként szépirodalmi gyűjteménye. A könyvtárban több mint 70 000 dokumentum található. Közte a nyelvtanulás korszerű eszközeivel: oktatócsomagok, nyelvi hangzóanyagok, folyóiratok, ezen belül a gyermekek számára készült idegen nyelvű könyvek, képes szótárak, mesekönyvek várják a látogatókat. Rendszeresek az ismeretterjesztő előadások, könyvbemutatók, író-olvasó találkozók, és népszerűek a saját szervezésű nyelvi társalgási klubok is. Speciális szolgáltatása az épület egykori tulajdonosa, Doleschall Gábor orvos tiszteletére létrehozott emlékherbárium, és az ehhez kötődő vezetett séta és foglalkozás.

Letéti könyvtár

A Szabó Lőrinc Könyvtár Letéti Hangoskönyvtára vak és gyengénlátó személyek számára kölcsönöz hangkazettán, CD-n rögzített szépirodalmi és szórakoztató műveket a Vakok és Gyengénlátók Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Egyesületének székházában, a Jókai utca 18. szám alatt.
Állományában közel 400 mű található hangoskönyv formában, a Szabó Lőrinc Könyvtárban pedig ezres nagyságrendű nyelvi és irodalmi hangzó anyag áll rendelkezésükre. A hangoskönyvtár speciális szoftverekkel ellátott, korszerű számítógépein – többek között – a magyarul beszélő képernyőolvasó program hallhatóvá teszi a képernyőn megjelenő szöveget.

Tompa Mihály Könyvtár

A Martin-kertváros területén található könyvtár jogelődjének tekinthető intézményben 1954. szeptember 15-én kezdődött a kölcsönzés. Ma már új helyen, 240 négyzetméter alapterületen működik a könyvtár. Több mint 25 000 kötettel várja olvasóit. A kiskertes településrész igényeihez igazodva különösen gazdag a választék a mezőgazdasági, kertészeti ismeretterjesztő művekből. A fiókhálózatban egyedüliként videokazettákat és DVD filmeket is kölcsönöz. A városrész közösségi tere, ahol rendszeresen kulturális programokkal, író-olvasó találkozókkal, kamarakiállításokkal, ismeretterjesztő előadásokkal, vetélkedőkkel várják az érdeklődőket.[7]

[7] II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár által 2022.01.26-án küldött „Miskolc Megyei Jogú Város Kulturális Stratégiája 2022-2032 (tervezet)" című dokumentum és a Könyvtár által 2022.08.29-én küldött leírás.

Herman Ottó Múzeum

A múzeum 1899-ben alakult meg Borsod-Miskolczi Múzeum néven. 1914-ig a Borsod-Miskolczi Múzeum és Közművelődési Egyesület, majd ezt követően 1949-ig, az államosításig Borsod vármegye és Miskolc városa finanszírozta tevékenységét. Az intézmény 1953-ban vette fel a sokoldalú tudós, Herman Ottó nevét. 1963-ban vált a múzeumi szervezet központjává, és ettől az időtől terjedt ki gyűjtőterülete Borsod-Abaúj-Zemplén megyére. 2012-től mint megyei hatókörű városi múzeum folytatta tovább működését, miután vidéki filiái a helyi önkormányzatok fenntartásába kerültek. 2013. július 1. napjával Miskolc MJV Önkormányzata a múzeumhoz csatolta az akkor már 46 éve önállóan működő Miskolci Galéria Városi Művészeti Múzeumot. Az 1980-as évektől kortárs sokszorosított grafikai gyűjteménnyel is rendelkező Galéria részeként a múzeum intézményrendszerébe került a Rákóczi-ház, a Petró-ház, Feledy-ház, Színészmúzeum (Thália-ház), valamint az Alkotóház.
A Herman Ottó Múzeumot 1985-ben nyilvánította tudományos kutatóhellyé a kulturális kormányzat. A mintegy 40 tudományos szakalkalmazott és az intézményhez kötődő kutatók kutatási eredményeinek közzétételét több rendszeresen megjelenő periodika biztosítja. Tervszerű vásárlások és cserekapcsolatok biztosítják a rendszeres gyarapodását a közel 200 000 kötetes múzeumi könyvtárnak, amelyben fellelhetők Gunda Béla és a Wellmann Imre akadémikusok hagyatékai is.

A Herman Ottó Múzeum 1999-ben az Év Múzeuma lett Magyarországon, és Miskolc város önkormányzata Pro Urbe díjjal jutalmazta az intézményben folyó sokoldalú és magas színvonalú szakmai tevékenységet. 1997-től a Miskolci Egyetem kihelyezett Művelődéstörténeti és Muzeológiai Tanszékének is otthont nyújt a közgyűjtemény.
A múzeum 2013 novemberében „Pannon-tenger Múzeum" néven új kiállítóépületet nyitott (az Őserdei ösvényeken – A bükkábrányi mocsárciprus-erdő és kora, valamint a Kárpátok ásványai c. állandó kiállításokkal), amely azóta is történelme legsikeresebb attrakciói közé sorolható. Az eredetileg két állandó tárlattal induló látványosság 2019 februárjában egy harmadik állandó kiállítással (Dinók Földjén – MezoZOOikum) is kibővült, s látogatóinak száma mára messze meghaladta a 200 000 főt.

A Herman Ottó Múzeum a társadalom, a szakma és a fenntartói elvárásoknak jelenleg a sikerek ellenére sem tud maradéktalanul megfelelni. Az évek óta egyre súlyosbodó forrás- és létszámhiányra égetően szükséges hosszú távon is megfelelő válaszokat adni. A ma már a bérek mértékét, a szakmai munka mennyiségét és minőségét, valamint az üzemeltetett épületek fenntartási költségeit erősen befolyásoló elégtelen támogatás (állami és önkormányzati oldalról egyaránt) a közeljövőben óhatatlanul szervezeti változtatásokat is kikényszerít. A 2022. évi költségvetés a fenntartó oldaláról már jelentős létszámfejlesztést tett lehetővé, részben kapcsolódva az ingatlanok és gyűjtemények számának szintén fenntartói, valamint kormányzati szándékú növeléséhez (a Barna György-gyűjtemény és az egykori Lézerpont Stúdió Kft. épületének megvásárlása, valamint az Új Képtár építése és a Fakonzerváló Csarnok Restaurátor Műhellyé alakítása, fejlesztése). Ennek a növekedésnek a hosszú távú biztosítását a jelenleg is súlyosbodó világgazdasági válság kezdi ellehetetleníteni.

A Görgey úti Főépület, egykori pártház, önmagában is komoly műszaki fejlesztést igényelne (homlokzat felújítás, nyílászárók korszerűbbre cserélése, fűtés-korszerűsítés stb.), a rövid távú cél mégis az, hogy egy öt állandó kiállítással rendelkező és időszaki kiállítások befogadására is alkalmas nagy látogatóközponttá válhasson. A fenntartó Miskolc MJV

Önkormányzata a Herman Ottó Múzeum központi épületének fejlesztésére, új múzeumi szárny megépítésére és abban új állandó kiállítások létrehozására egy 2016 óta folyamatban lévő Széchenyi 2020-as európai uniós támogatással rendelkezik. A projekt keretében a sikeres közbeszerzés lebonyolítására fenntartói részről 2019. év végén került sor. A fejlesztés költségoldalát a Magyar Kormány a 2020. december 31-ei 2064/2020. (XII.31.) kormányhatározattal további 271 millió forinttal egészítette ki, így az építkezés 2021 márciusában elkezdődött.

A Herman Ottó Múzeum depozitóriumaiban közel félmillió, egyedileg nyilvántartott műtárgy található. A legnagyobb gyűjtemény a régészeti, amelynek kiemelkedő egységeit az őskőkor első tárgyi emlékei, a neolitikum bükki és bodrogkeresztúri kultúrájának leletei, a népvándorláskor és a honfoglalás korának reprezentatív művészeti alkotásai jelentik. A múzeum ásványtára őrzi a Kárpát-medence legteljesebb hazai kőzet- és ásványkollekcióját. A képzőművészeti gyűjtemény jelentőségét – az itt lévő műalkotások nagy számán túl – elsősorban az bizonyítja, hogy a magyar nemzeti festészet valamennyi kiemelkedő művészének remekét tartalmazza, s ezek segítségével Mányokitól Moholy Nagyig bemutatható nemzeti festészetünk. A történeti gyűjtemény gazdag ipartörténeti emlékanyagot tartalmaz, s ehhez közel félmilliós lapterjedelmű adattár csatlakozik a 14. századtól napjainkig terjedő írásos emlékekkel. A néprajzi gyűjtemény nemzetközileg is számontartott része a matyóság és a palóc népcsoport népművészeti anyaga. A Herman Ottó Múzeumban található az egyik legnagyobb vidéki numizmatikai–falerisztikai gyűjtemény.

Ezen reprezentatív gyűjtemények miatt kiemelt stratégiai feladat a raktározás helyzetének folyamatos javítása. A Tímármalom utca 12. szám alatti volt iskolaépület múzeumi raktár- és kutatóbázissá való átépítése 2018 végén valósult meg. A raktárhelyiségek berendezésének, a gördülő és rögzített Salgó-Dexion polcrendszereknek a megvásárlása és a beépítése 2020 decemberében lezajlott.

A folyamatosan, nagymennyiségben beáramló régészeti leletanyag jövőbeni elhelyezése azonban arra készteti a múzeumvezetést, hogy a következő öt éven belül szintráépítéssel növelje az épület kapacitását a maximumig. Ezzel párhuzamosan ugyanakkor egy új régészeti kutatóhely, illetve állandó kiállítás is helyet fog kapni az épületkomplexumban. Ennek első lépéseként 2022-ben az intézmény a Magyar Géniusz Programban új állandó kiállítás, régészeti látványtár megvalósítására nyert támogatást, amelynek eredményeként 2023-ban „Föld alól, az Avas elé / A miskolci múzeum kinyíló régészeti látvány(rak)tára” címmel régészeti látványraktár és kultúrtörténeti bemutatóhely kerül megvalósításra a Herman Ottó Múzeum gyűjteményéből, a múzeum raktárbázisán.

A múzeum legalapvetőbb egysége a gyűjtemény. Közvetve vagy közvetlenül minden feladat erre szerveződik, minden munkatárs azért dolgozik, hogy a gyűjtemények műtárgyait, a bennük rejlő értéket, a hozzájuk kapcsolódó emlékeket minél hosszabb ideig megőrizzék az utókornak, illetve folyamatosan bemutathassák a múzeumba érkező látogatók számára.

A digitalizálás, amely megkönnyíti a nyilvántartást és nem utolsósorban hozzájárul a gyűjteményi anyag hosszabb távú megőrzéséhez is, a múzeum jövőjének kiemelten fontos része. Ehhez természetesen a biztonságos adattárolás problémáját is meg kell oldaniuk. A múzeum Digitalizálási Stratégiájának fő célkitűzése a minél nagyobb darabszámú, lehetőleg teljes gyűjtemények online hozzáférhetőségének biztosítása. Ennek érdekében a

Múzeum-Digitár nemzetközi rendszeréhez csatlakoztak, és évek óta folyamatosan zajlik a digitális gyűjteményi adatbázisok Digitárba való betöltése, online publikációja.

2019-ben előkészítették egy újabb publikálási felülethez, a Magyar Nemzeti Múzeum OMMIK „MuseuMap" aggregációs portáljához való csatlakozásukat is. A Közgyűjteményi Digitalizálási Stratégiában, a Múzeum-Digitár rendszeren keresztül, a Magyar Nemzeti Múzeummal és a Szépművészeti Múzeummal közös pilot-projektben 400 műtárgy nagy felbontású fotóját és metaadatait készítették elő publikálásra. Kísérleti jelleggel a 3D szkennelésbe is bekapcsolódtak, 10 műtárgy feldolgozásával, a múzeum a Forum Hungaricum együttműködési hálózatának is tagja, melynek keretében a digitális tárgyfotózás és szkennelés feladatkörében közfoglalkoztatott munkatársakat alkalmaz.

A város kulturális életében a múzeum legközelebbi partnerei a közgyűjtemények. Kutatási, tudományos kérdésekben a Magyar Nemzeti Levéltár Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Levéltára, és a Miskolci Egyetem több intézete és tanszéke a szövetségesük. A Herman Ottó Múzeum és a Miskolci Galéria is hagyományosan erős, sokrétű, intenzív nemzetközi kapcsolatrendszert ápol időről-időre változó irányokkal és területi hangsúlyokkal. Jelentős nemzetközi projekt a SMART Museum fejlesztés, amelyben szlovák és ukrán partnerekkel van kapcsolatban.

A látogatók igényeinek mind teljesebb körű kielégítése érdekében 2021 végén megnyitotta Grafit néven a Múzeumi boltot a Miskolci Galéria egyik Rákóczi utcai helyiségében. Megnyitása óta meghatározó színfoltja lett a városnak, mind nagyobb érdeklődésre tartanak számot az itt kapható, a múzeum profiljához, gyűjteményeihez illeszkedő ajándéktárgyak.

Papszeri „Öreg" Kiállítóépület

A Borsod-Miskolczi Múzeum itt kezdte meg működését, amikor is a városvezetés 1899-ben a régi Papszer utcai iskolaépület földszintjén hat termet biztosított számára. 1902-ben nyílt meg az első kiállítása, majd már jogutódként a Herman Ottó Múzeum 1973-ig működött itt. A Múzeum állandó (közöttük helytörténeti) kiállításain túl számos időszaki tárlatnak adott helyett, amelyek közül az „Elit alakulat" 2014-ben elnyerte az Év Kiállítása elismerést.
A Papszeri kiállítóépület, mely Miskolc legrégebben emelt középülete (1560 körül) és a Herman Ottó Múzeum legnagyobb alapterületű kiállítóhelye, műszaki állapota miatt 2019. március 31-től zárva tart. Az újra nyitáshoz teljes körű renoválás szükséges, melynek forrásigénye minimálisan nettó 4 milliárd forint. A fenntartó részéről a kezdeményező tárgyalások folyamatosak, a múzeum részéről a részletes szakmai koncepció rendelkezésre áll.
Hosszú távú cél a Miskolc Múzeum megteremtése: a Herman Ottó Múzeum „Papszer" Kiállítóépületének fejlesztésével egy új arculatú, belvárosi, többfunkciós kulturális-turisztikai gyújtópont létrehozása. A „Papszer" több mint múzeum: turisztikai attrakció, közösségi tér, találkozási hely, épített és egyházi örökség, szellemi műhely. Ennek megvalósítása során létrejönne Miskolc „kulturális személyi igazolványa", a Miskolc Múzeum, amely az ide látogatóknak kép a városról, az itt élőknek tükör önmagukról.

Színészmúzeum – Thália-ház

A Déryné utcai épületegyüttesben – ahol 1823-tól 1843-ig Magyarország első magyar nyelvű kőszínháza állt – található a Színháztörténeti- és Színészmúzeum, amely a színház múltját, művészeinek életpályáját dokumentálja és mutatja be a közönségnek a

vándorszínészet korától napjainkig. A múzeum gondolata Gyarmathy Ferenc színművészben fogalmazódott meg, és 1996 őszén nyitotta meg kapuit a felújított klasszicista épületben. A múzeum a miskolci színjátszás két évszázados történetét, a színház múltját, művészeinek életpályáját dokumentálja és mutatja be a közönségnek a vándorszínészet korától napjainkig.

„Pannon-tenger Múzeum" kiállítóépület

A „Pannon-tenger Múzeum" a több mint 120 éves múzeumtörténet egyik legsikeresebb kiállítóépülete és kiállítás-együttese a Herman Ottó Múzeum központi épülete előtt.
Háromból kettő interaktív tárlat, melyek közül egy a világhírű bükkábrányi ősfák korát, a miocént, míg a másik a Kárpát-medence egyedülállóan gazdag ásványvilágát mutatja be.
A jelenleg legnépszerűbb látványosság a Dinók Földjén – MezoZOOikum című kiállítás.
A „Pannon-tenger Múzeum" 2013 óta következetesen képviselt és fenntartható fejlesztési iránya közvetlenül segíti a megnyitásával egy időben alapított Földtörténeti és Természetrajzi Tár gyűjteményeinek minőségi gyarapítását is. A kiállítóépület – és általában a múzeumi főépület – fejlesztését rendkívül hátrányosan érinti az elegendő számú ingyenes személyautó- és buszparkolóhelyek hiánya.

Új Képtár

Az új épületszárnyban 2023 áprilisában nyíló Új Képtár állandó kiállításai legalább 10 évig kiemelt, határokon túl is hirdethető és érdeklődésre számot tartó, többnyelvű attrakciói lesznek a múzeumnak és a városnak egyaránt.
A projektben létrejövő kulturális és turisztikai látványosság a Herman Ottó Múzeum meglévő kiállítási és látogatófogadási rendszeréhez szervesen kapcsolódva, azt bővítve és továbbfejlesztve valósul meg. Az attrakció alapját a múzeumba került, jelentős eszmei és forgalmi értékű, egyedi összetételű, a nemzeti kultúra egésze számára kiemelt jelentőségű képzőművészeti gyűjtemények adják: a magyar nemzeti festészet remekeit magukba foglaló magángyűjtemények és a múzeum tervszerű gyűjtésének eredményeként létrejött városkép-kollekció.
A létrejövő attrakció alapkínálati eleme két állandó kiállítás: Képtár (Kövesi István és Petró Sándor gyűjteményeinek egyesítésével) és Miskolc anno (a Herman Ottó Múzeum városkép-kollekciója).
A kiállítóterek mellett látogatói fogadóterek és kiszolgáló egységek létesülnek, Múzeumi Bolttal és Kávézóval. Mindezek hozzájárulnak ahhoz, hogy a látogatók több időt töltsenek a múzeum falai között, és máskor is visszatérjenek.

Folk Komplex – Néprajzi Kincsestár

Az egykori Lézerpont épület jelenlegi állapotában még nem alkalmas arra, hogy állandó nyitva-tartással múzeumként működjön. Teljes felújításra, belső átrendezésre lesz szükség. A gyűjtemények tárgyai tizenöt éve változatlanul kiállításban vannak, ezért „pihentetésük", tisztításuk, restaurálásuk nem várhat sokáig. A Kárpát-medence népviseletei című tárlatban 280 db eredeti népviselet látható, közülük 173 db életnagyságú bábukra öltöztetve szerepel. Kalotaszeg, Székelyföld, Sárköz, Kalocsa és más, gazdag népművészetükről híres tájegységek mellett a legszebb darabok a matyó népművészetet képviselik. Az Eltűnő kismesterségek című kiállításban 11 kézműves mesterség és falusi kisipar élethűen berendezett műhelyeit, üzleteit járhatják körbe a látogatók. A népviseleteket a gyűjtő, Barna György (1947–2015) még életében Miskolc városának ajándékozta. A kismesterségek tárgyait a város az épülettel együtt 2022-ben vásárolta meg. A tervek szerint Folk Komplex – Néprajzi Kincsestár néven fog újra indulni, ám ehhez az épület teljes felújítása, sok év restaurátori és gyűjteményi munka lesz szükséges. A végső cél, hogy a lakótelep

közepén egy nemzetközi színvonalú néprajzi központot hozzon létre a Herman Ottó Múzeum, értékes és izgalmas kiállításokkal, népzenei koncertekkel, táncházakkal, látogatható tanulmányi raktárral, szabadon kutatható digitalizált gyűjteményekkel, múzeumi bolttal, kávézóval, közösségi terekkel.

Herman Ottó Emlékház (Pele-lak, Miskolc-Lillafüred)

Herman Ottó, „az utolsó magyar polihisztor" kultusza halálának napjától jelen van a magyar tudományos- és közéletben. A múzeum névadójának emlékét ápolni a feladaton túl lehetőséget is jelent. 1951 óta gondozzák Lillafüreden a tudós és felesége egykori nyaralóját, a „Pele-lakot" (Miskolc-Lillafüred, Erzsébet sétány 33.). A kiállítóhely feladata kezdettől a múzeumi névadó emlékének ápolása volt, melyet az elmúlt 60 év során az intézmény az adott kor igényeinek megfelelően, de különböző módon valósított meg.
2022-ben új kiállítás nyílt, melynek címe „Vendégségben Herman Ottónál". Az új állandó kiállítás megvalósítására 2021-ben elnyert támogatásból (Kubinyi Ágoston Program) került sor. A jelenlegi koncepció szerint Herman Ottó és felesége, Borosnyay Kamilla egykori nyaralójában, a Pele-házban maga a házaspár fogadja a látogatót. Az emlékházak szokásos életrajzi megközelítéséből kilépve, a hangulatos nyaraló mindennapjait és a felfedezésre váró természeti csodákat mutatja be a kiállítás.
Ezen túlmenően a Múzeum hosszú távú tervei között szerepel az épület korszerűsítése, a kert Herman Ottó korabeli rekonstrukciója, illetve a gondnoki lakás fogadóközponttá alakítása. A fenntartó a terveket beemelte a Lillafüred megújítására összeállított egészségturisztikai fejlesztési koncepcióba is.

Feledy-ház

A Deák Ferenc téren található Feledy-házban látogatható Feledy Gyula, grafikusművész munkásságát bemutató állandó kiállítás. Feledy Gyula, a Miskolcon alkotó – Sajószentpéterről származó – Kossuth-díjas művész főleg a sokszorosító grafikai munkásságával korszakalkotó eredményeket ért el. Emellett meghatározó szerepe volt a város képzőművészeti életének II. világháborút követő megújításában, felvirágoztatásában, amellyel Miskolc városa kiemelkedő szerepre tett szert a korszak művészettörténetében. A Feledy-házban berendezett kiállítása ezekből a munkákból ad egy reprezentatív összképet a látogató számára. A kiállítás 1988 óta várja a grafikák rajongóit.
Emellett kiemelt feladat a helyi művészek, a városban élő, rajztanításban kiemelkedő szerepet vállaló rajztanárok bemutatása, illetve az elhunyt művészek emlékének ápolása. Ebben segíti az intézmény munkáját a Múzsák Kertje Alapítvány is, amelyet a városban élt képző- és fotóművészek, irodalom, illetve zene terén jelentős eredményeket elérő művészek emlékének gondozására hívott életre a város kulturális életében meghatározó szerepet játszó művészek és szervezetek köre.
A Feledy-ház kiemelt bázisa a civil szervezetekkel való együttműködésnek, illetve meghatározó közösségi helyszín is. Cél, hogy a Feledy-házban már hosszú évek óta jól működő civil kulturális és intézményi kiállítások egy új, egyedi arculatú, markánsan „miskolci", és a művészeti élethez szorosan kapcsolódó civil közösségi színtérré alakuljanak át.

Petró-ház

A Hunyadi u. 12. számú házban lakott Petró Sándor, a híres orvos, aki képgyűjteményét Miskolcnak adományozta. Volt lakóházában működik a Miskolci Galéria egyik intézménye, a Petró-ház néven ismert kiállítóhely, mely 1998-tól Szalay-gyűjtemény néven a Szalay Lajos rajzaiból rendezett állandó kiállításnak ad helyet. Itt található az a képzőművészeti könyvtár is, amely a Miskolci Galéria profiljához igazodva, a II. világháborút követő időszak művészeti életére alapozva jött létre. Hosszú távú cél, a Belváros szívében egy

speciális küldetésű, nemzetközi jelentőségű képzőművészeti szellemi központ létrehozása.

Alkotóház

A Miskolci Galéria Alkotóháza (Művésztelep) a belvároshoz közeli villanegyedben található. A századforduló után épült eklektikus stílusú épület miskolci képzőművészeti életben játszott szerepének története több mint száz évre tekint vissza. Ekkor fedezte fel Meilinger Dezső (1892–1960) miskolci festőművész a korábban szanatóriumként, majd hadikórházként működő, akkor már hosszú ideje üresen álló épületet, és Nyitray Dániel (1890–1971) szobrászművésszel közösen itt alapították meg a szabadiskolát. Nem sokkal később ide költözött a Képzőművészeti Főiskola művésztelepe is Nagybányáról. Ettől kezdve a Művésztelep egészen 1950-ig működött. Rendszeresen jártak ide a Főiskola hallgatói, és mellettük a fiatal miskolci művészet iránt érdeklődő diákokat is segítették a főiskolára való felkészülésben. Így megfordult itt Szalay Lajos is, akit Benkhard mellett Muhits Sándor is tanított.
A történelem viharai azonban nem kímélték a várost és a művésztelepet sem. Az 1950-es évektől a városba költöző művészek fiatal generációja szorgalmazására az alkotóház ismét a művészeti élet középpontjába került. Ettől kezdődően 1975-ig a miskolci képzőművészek műtermes lakásainak és egy kollektív műteremnek a Grafikai Műhelynek adott otthont.
1980-ban felújították az Alkotóház épületét és 1984-ben ismét megindult a művésztelepi munka hazai és nemzetközi kapcsolatokra építve. Ezen művésztelepi munkák során hagyománnyá vált, hogy a művészek a műhelyben töltött alkotói lehetőségért cserébe egy-egy munkát ajándékoztak a Galériának. A későbbi évtizedekben épp ez a gyűjtemény vált a Miskolci Galéria gyűjtési koncepciójának kiindulópontjává. Így már az 1980-as évek végére gazdag grafikai gyűjteménye keletkezett az intézménynek, amely az 1990-es évek elejére lehetővé tette, hogy a Galéria mint városi múzeum működjön tovább.
A speciálisan a sokszorosított grafikára épülő gyűjtemény révén 1995-ben országos gyűjtőkörű szakmúzeumként jegyezte be a minisztérium a múzeumok sorába a Miskolci Galériát.
A grafikai műhelyek mellett festők és szobrászok munkájához is alkalmas műtermek vannak, melyek akár egyéni alkotók, akár alkotócsoportok számára is bérelhetők. A házban lévő felújított vendégszobák is a kényelmes alkotómunkát szolgálják. Visszatérő programok az évközben zajló tehetség gondozó rajz-előkészítő és a kéthetes Nyári Képzőművészeti Szabadiskola.
Hosszú távú cél egy egyedi, markáns kulturális és művészeti arculatot megjelenítő műterem-szálláshely létrehozása. Célközönsége speciális, ám nemzetközi szintű: a Miskolcra érkező művészek számára, és a Miskolcra csábítandó képzőművészek, modern alkotók számára létrehozni egy meglévő értéken alapuló új, kreatív és innovatív művészeti teret.
A műhelyek és az épület a magyar grafikatörténet emblematikus helyszíne, a hazai művészettörténet „védett helye”: kiemelt cél a grafikai műhely, nyitott műterem funkciók fejlesztése, szimpóziumok, továbbképzések tartása. Egy nemzetközi rezidens program beindítása is cél, melynek keretében külföldi fiatal alkotókat lehetne hívni Miskolcra hosszú távú, akár több hónapos tartózkodásra, amelyen keresztül lehetőség lenne csatlakozni az ún. „resArtis” programhoz, ami a legnagyobb, egész világot behálózó művészeti rezidens hálózat.

Miskolci Galéria – Rákóczi-ház

A Miskolci Galéria intézményegységei közül napjaink igényeit kielégítő kiállítás befogadására alkalmas kiállítótérrel mára már csak a Rákóczi-ház rendelkezik. A Miskolci Galéria

kiállításainak fő profilja a kortárs és sokszorosított grafika helyi és országos eredményeinek, legújabb irányzatainak folyamatos bemutatása a látogatók számára.
Egyelőre nem lehet azonnali cél, hogy a kortárs művészet bázisát múzeumi tárlatok bemutatására is használják, de mivel a múzeumi kiállítások és rendezvények bevételei nagyságrendekkel többet tesznek hozzá a jegybevételekhez, hosszabb távon, amennyiben nem orvosolható másképpen az időszaki kiállítóterek hiánya, és a költségvetési támogatás is az elmúlt négy év tendenciája szerint csökken, a Rákóczi-ház esetében részleges funkcióváltást kell végrehajtani.[8]

2.1.3 Önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok

Miskolci Szimfonikus Zenekar Nonprofit Kft.

„Miskolc város hivatásos szimfonikus zenekara 2023-ban ünnepli megalapításának 60. évfordulóját. A közel 80 fő, profi zenészből álló együttes a régió egyetlen professzionális nagyzenekaraként a szimfonikus zene jelenlétének egyetlen helybeli biztosítéka, a város kulturális életének meghatározó szereplője. Tagjai valamennyien magasan képzett és elismert zeneművészek.
A Miskolci Szimfonikus Zenekar közvetett múltja 1869-ig, a helybeli Zenekedvelők Egyesületének megalakulásáig nyúlik vissza. Hivatalos formában 1893-tól létezett a Vasgyári Szimfonikus Zenekar: az együttes az ország legjobb és legrégebbi munkászenekarának volt tekinthető. Majd 1921-ben alakult meg a Miskolci Filharmóniai Társaság, amely a húszas évtized végéig működött, s olykor a 13. gyalogezred zenekara egészítette ki. A két háború között leginkább az utóbbi együttes biztosította a szimfonikus zene folyamatos jelenlétét a városban. A Vasgyári Szimfonikus Zenekar nem sokkal a Miskolci Szimfonikus Zenekar 1963 őszi megalakulását követően szűnt meg."[9]

A zenekar több saját szervezésű bérlettel kínálja a klasszikus zenei repertoárt.
Bérletsorozatain kívül megannyi egyedi és állandó koncerttel is jelen van Miskolc kulturális életében az együttes: pl. a karácsonyi ünnepi hangverseny a Városháza épületében, az újévi hangversenysorozat a Miskolci Nemzeti Színházban, a Szinva-teraszon lezajló Aperitif koncertek a városbéli közönség legszélesebb rétegeit szólítják meg, a Zene világnapjához kötődő hangverseny a Miskolci Egyetem Díszaulájában, vagy az edelényi kastélyban rendezett koncertjeik, valamint a Filmfónia produkció a Sportcsarnokban szintén nagy sikert aratott.

Az együttes meghatározó törekvése olyan utak megtalálása, amelyek révén közvetlenül megszólíthatja az ifjúságot, és képes kinevelni a jövő hangverseny-látogató közönségét. Ez úgy valósulhat meg, ha egészen a kisgyermekkortól kezdve, kifejezetten korosztályokra szabott élményt kínál hallgatósága számára. A zenekar sorozatai célcsoportként teljes mértékben lefedik a 18 év alattiak korosztályát: Ciróka babakoncertek (0-3 éves korig), Játsszunk zenét a Szimfonikusokkal! (óvodás és kisiskolás korosztály), Filharmóniával együttműködésben létrejövő ifjúsági sorozat és Hang-ár koncertek (felső tagozatos és középiskolás tanulók), Hangszerező című interaktív hangszerbemutató, GyereZene című program, a Borsod-Abaúj- Zemplén megyei Egyetemi és Oktató Kórház Gyermekrehabilitációs Osztály lakóinak.

[8] A Herman Ottó Múzeum által 2021.11.29-én küldött „A Herman Ottó Múzeum szerepe Miskolc kulturális és turisztikai stratégiájában 2020–2030" című dokumentum, valamint a 2022.08.17-én és 24-én megküldött leírás.
[9] https://www.miskolc.hu/elet-a-varosban/kultura/kulturalis-elet/eloadomuveszet/miskolci-szimfonikus-zenekar, Letöltés: 2022.08.05.

A fiatalokat nemcsak a közönség oldaláról, hanem a saját szakmáján belül is figyelemmel kíséri, a pályakezdő művészek pályára lépését és szakmai fejlődését segíti. Aktívan együttműködik a zenei és egyéb művészképző intézményekkel.
Minden, magára valamit is adó professzionális zenekarnak, törekednie kell a budapesti, valamint a külföldi jelenlétének növelésére. Az együttes évente több alkalommal megjelenik Budapesten. A határokon túl igyekszik a magyar kultúrát népszerűsíteni, hozzájárulva a magyar kulturális külpolitika célkitűzéseinek megvalósításához. Folyamatosan ápolja és fejleszti a nemzetközi szakmai-művészi kapcsolatrendszerét, hogy továbbra is olyan rangos felkérésekhez jusson, mint az elmúlt évek együttműködése a Milánói Scala balett-társulatával vagy a Théâtre des Champs-Elysées-ben tartott Mozart-est. 2016 őszétől minden évben voltak külföldi fellépéseik: pl. szimpóziumok, továbbképzések, Párizs, és Milánó (2016), Nottingham és Athén (2017), Párizs (2018), Ravenna (2019), Perugia (2021). Azzal, hogy a Művészetek Háza üzemeltetése a zenekartól a Miskolci Kulturális Központhoz került, az együttes elvesztette állandó koncerttermét is, ami nyilvánvalóan megnehezíti a próbák, koncertek szervezését, lebonyolítását. A Művészetek Háza elvesztése nyomán a Zenekarnak nincs saját jegypénztára sem. Tulajdonképpen a városlakók számára nincs jelen a szorosan vett belvárosban. Ez nem azért probléma, mert csak értékesítési jutalék mellett tud jegyeket eladni, de nincs lehetősége a közönséggel közvetlenül kapcsolatot tartani, ebből a szempontból kiszolgáltatott helyzetben van.

A zenekar legnagyobb és hosszú távú problémája a megfelelő zenész utánpótlás biztosítása. Ez egy rendkívül összetett folyamat, melynek megoldására nem elegendőek a zenekar eszközei. Az alap-, közép- és leginkább a felsőfokú zenei képzésben rejlenek a problémák. Gyakorlatilag ma az figyelhető meg, hogy a helyi zenei felsőoktatásból is nagy számban egyszerűen eltűnnek a diákok, így a zenei együttesek minőségi utánpótlása bizonyos hangszercsoportok esetében komoly nehézségbe ütközik. A próbajátékokra kevés a jelentkező vagy a jelentkezők minősége nem megfelelő. A fölvett fiatalok között nagy a fluktuáció. Az alacsony finanszírozás közvetlen összefüggésben van a hangversenyélet minőségével is (vendégművészek színvonala, a jogdíjas repertoár stb.).[10]

Miskolci Csodamalom Bábszínház Nonprofit Kft.

„A Csodamalom Bábszínház Miskolc MJV Önkormányzatának gyermekszínháza. Működését 1986-ban amatőr csoportként kezdte meg, 1992-től hivatásos színházként működik, idén ünnepli fennállásának 30. évfordulóját. Fennállása óta a klasszikus meseirodalom darabjai mellett magyar népmeséket és kortárs hazai, illetve külföldi szerzők műveit játszotta és játssza a társulat, a bábos szakma legkiválóbb rendezőinek, tervezőinek irányítása mellett.
A Bábszínház évente több mint 300 előadást tart, körülbelül 35 000 néző előtt. Az évad bemutatói mellett műsoron vannak az előző évadok sikerdarabjai, illetve néhány korábbi előadás felújított változata is: a korábbi értékek megőrzése ugyanolyan fontos, mint a kortárs bábművészet stíluseszközeit alkalmazó előadások színrevitele. Hétköznap szervezett óvodás és iskolás csoportoknak játszik, rugalmas bérletkínálattal (a pedagógusok az évad kínálatából három előadást választhatnak), hétvégén pedig a miskolci családoknak. A színház kamaraterme a Tulipán Gábor Kamaraterem nevet viseli – ily módon állítva emléket néhai kollégájuknak és igazgatójuknak. Itt minden hónap első szombatján a bölcsődés korosztály számára tartanak előadást. Kiegészítő programként kézműves játszóházi foglalkozásokat is szerveznek, illetve befogadószínházként is működik: többnyire a

[10] A Miskolci Szimfonikus Zenekar Nonprofit Kft. által 2021.11.19-én küldött „Miskolci Szimfonikus Zenekar 2022-2032” című dokumentum, valamint a 2022.08.17-én megküldött leírás.

kőszínházon kívüli bábos társulatokat látják vendégül. A megye kultúrházaiban, iskoláiban tájelőadásokat tartanak, és sok fővárosi, illetve más vidéki város színpadján is gyakran fellépnek. Átütő sikert aratott a Lázár Ervin programban történő részvételük."[11]

„A társulat rendszeresen részt vesz fesztiválokon is: fellépett az együttes többek között a pécsi Bóbita felnőtt fesztiválon, az UNIMA budapesti világtalálkozóján, budapesti Mesterségek ünnepén, a diósgyőri nemzetközi Kaláka Folkfesztiválon, valamint a 2006-os, 2007-es ungvári Interlyalka Nemzetközi Bábfesztiválon, ahol a fesztivál közönségdíját nyerte el a társulat. 2008. szeptember 28-án Miskolc város sikerrel mutatkozott be a Művészetek Palotája Hetedhét ország sorozatában *A négy kópé meséi* című darabbal, mely a reneszánsz év jegyében jött létre."[12]

„Borsod-Abaúj-Zemplén megye négy tankerületében első és második osztályos iskolások számára játszott előadásaik: Lúdas Matyi, Mazsola, A kiskakas gyémánt félkrajcárja.
A Bábszínház elkötelezett a magyar bábművészet elismert alkotóinak, tervezőinek, zeneszerzőinek, illetve a fiatal bábrendező-generáció felkészült és szakmai tapasztalattal rendelkező alkotóinak foglalkoztatása mellett. Szorgalmazzák az élőszínházi és a bábszínházi kifejezésmódot ötvöző, műfaji változatosságot képviselő, minőségi produkciók létrehozását. A meghívott művészek egyszersmind a társulat számára a szakmai fejlődés, továbbképzés lehetőségét is biztosítják.
Nagy figyelmet fordít a minőségi bábjátszást képviselő társulatok bemutatására, 2020-ban került megrendezésre a Független Bábosok Találkozója, immár hetedik alkalommal, ahol felvidéki társulatokat láttak vendégül."[13]

CINE-MIS Nonprofit Kft.

MMJV Önkormányzatának Közgyűlése 1994-ben hozta létre a CINE-MIS Moziüzemi Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaságot, melynek elsődleges feladata a város tulajdonában lévő mozitermek üzemeltetése, és ehhez kapcsolódó kulturális programok szervezése.
„A társaság fő tevékenységi körei:

- Filmvetítés: az Uránia és Béke moziterem üzemeltetése; a mozitermekben az üzemeltetésre kijelölt napokon meghatározott időben nyilvános belépőjegyes előadások megtartása; filmvetítés, jegykezelés, előadások alatti ügyelet tartása; a pénztár meghatározott nyitvatartási idején belül jegyértékesítés; a műsorösszeállítás során a termekre vonatkozó rendeletben foglalt és szerződéses kötelezettségek figyelembevétele (Art-mozi rendelet, Europa Cinemas követelményrendszer); a filmekre vonatkozó korhatárszabályok betartása.
- Fesztivál- és rendezvényszervezés: a CineFest Miskolci Nemzetközi Filmfesztivál és egyéb filmes események (közönségtalálkozók, filmnapok, iskolai vetítések, konferenciák) szervezése, anyagi alapjainak megteremtése pályázatok és egyéb támogatások segítségével."[14]

A CINE-MIS Nonprofit Kft. által üzemeltetett Uránia (140 fős) és Béke (70 fős) Art Mozitermek a Nemzeti Filmirodánál regisztrált art mozitermekként vannak nyilvántartva, 2007. január 1-től visszamenőlegesen nyertek felvételt az Europa Cinemas mozi

[11] https://www.miskolc.hu/elet-a-varosban/kultura/kulturalis-elet/eloadomuveszet/csodamalom-babszinhaz Letöltés: 2022.08.05.
[12] https://www.csodamalom.com/a-csodamalom-története Letöltés: 2022.08.05.
[13] https://www.csodamalom.com/közérdekű-adatok/ 2020. közhasznúsági melléklet; Letöltés: 2022.08.05.
[14] A Cine-Mis Nonprofit Kft. Szervezeti és Működési Szabályzata II. fejezet 3-4. pont

hálózatba, mely az Európai Unió art mozi támogatási rendszere. A mozitermek teljesítik az Europa Cinemas mozihálózat tagságából adódó nemzetközi követelményrendszerben foglaltakat. A cég a saját bevételei növelésére mindent megtesz és igyekszik kiegészítő pályázati forrásokat igénybe venni. A bevételek növelésének több tényező szab határt.
Az üzemeltetett mozitermeknek meg kell felelniük az „art" mozivá minősítés feltételeiről szóló rendeletben[15] meghatározott követelményeknek, mely alapján a mozi összes műsorának minimum 50%-ában, naptári naponként a fő műsoridőként meghatározott 14 és 22 óra közötti időtartamban kötelező magyar, európai, vagy egyéb art besorolással rendelkező filmalkotásokat vetítenie. A cég éves szinten összes előadásainak 70%-ában vetít „art" filmeket.

Minden megjelenő magyar és art besorolású filmet műsorra tűznek, ezzel igyekeznek a magas művészi színvonalú rétegfilmek iránti érdeklődést kielégíteni. Fejleszteni kívánták részvételüket az iskolai médiaoktatás területén is, rendszeresen megkeresik a helyi iskolákat a tananyaghoz kapcsolható filmeket tartalmazó ajánlataikkal. Kiemelt fontosságúnak tartják, hogy a tanulóifjúság megismerhesse és mozikörülmények között láthassa a magyar történelmi tárgyú és irodalmi alkotásokhoz kapcsolódó filmeket. Sajnos a fiatalok filmnézési szokása spontán módon az internethez és a multiplexek filmkínálatához igazodik, de szeretnének ezen változtatni.

Évről-évre megvalósuló programjaik pl. Európai Panoráma, Miskolci Filmklub vetítései, ünnepnapok alkalmából tartott vetítések, Vertigo Filmhét, Európai Vígjátékok hete, sikertörténetek a mozivásznon, Mozinet Filmnapok, Európai Art Mozi Nap.
A város kiemelt nagyrendezvénye a CineFest Miskolci Nemzetközi Filmfesztivál, melyet közel két évtizede szervez és rendez meg a CINE-MIS Nonprofit Kft. Miskolc szívében. A CineFest mára Magyarország egyik legismertebb filmes eseményévé vált, melyet a hazai és nemzetközi szakma kiemelt érdeklődéssel kísér. A fesztivál négy versenykategóriája: nemzetközi nagyjátékfilm, nemzetközi kisjátékfilm, nemzetközi dokumentumfilm (CineDocs) és a pályakezdő magyar filmalkotókat díjazó CineNewWave (Új hullám) szekció. A rendezvény ideje alatt a versenyprogram vetítésein rendszeresen több mint száz magyarországi premier kerül bemutatásra, és a vetítési programokat minden évben számos filmes szakmai program kíséri. A versenyző filmeket nemzetközi zsűri értékeli, de Magyarországon egyedülállóan csak a CineFesten működik nemzetközi ökumenikus zsűri, CICAE (Art Mozisok Nemzetközi Szövetsége) és FIPRESCI (Filmkritikusok Nemzetközi Szövetsége) zsűri.

A CineFest évek óta két különdíjat ítél oda: az Életműdíjat és az Európai Mozi Nagykövetek díjat olyan művészeknek, akik pályafutásuk során a filmművészet valamely területén kiemelkedő művészi jelentőségű alkotói munkát végeztek. Az elmúlt években ezért a CineFest meghívására Miskolcra látogatott többek között Claudia Cardinale, Juliette Binoche, Zsigmond Vilmos, Jiřy Menzel, Magda Vásářyová, Agnieszka Holland, Slawomir Idziak, Bille Augustust, Szabó István, Jancsó Miklós, Makk Károly, George Lazenby, Franco Nero, Vanessa Redgrave, de a filmjeik magyarországi premierjein személyesen vett részt – a teljesség igénye nélkül Colin Trevorrow, Behn Zeitlin, Peter Strickland, Kevin Macdonald, vagy Francesca Eastwood és számos magyar filmes alkotó is.[16]

[15] 78/2013. (XII. 16.) EMMI rendelet az „art" mozivá minősítés feltételeiről
[16] A Cine-Mis Nonprofit Kft. által 2022.08.15-én megküldött leírás.

Miskolci Kulturális Központ Nonprofit Kft.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata 2011-ben alapította meg a Miskolci Kulturális Központ Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaságot. A Miskolci Kulturális Központ Nonprofit Kft. szakmai működését a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény szabályozza, amely szerint az állam által is támogatott közfeladatot lát el.
A nonprofit gazdasági társaság – a az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi XLXXV. törvény szerinti – közhasznú cél megvalósítását teljesíti, azaz olyan kiemelkedő kulturális tevékenységet, valamint kulturális örökség megóvását végzi közfeladatként, melyről a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény szerint a helyi önkormányzatnak kell gondoskodnia.
Miskolc önkormányzatának mint megyei jogú városnak a jogszabályban meghatározott közművelődési alapszolgáltatások teljes körét meg kell szerveznie, melyről a Miskolci Kulturális Központ Nonprofit Kft. gondoskodik. Közművelődési alapszolgáltatások a következők:

- művelődő közösségek létrejöttének elősegítése, működésük támogatása, fejlődésük segítése, a közművelődési tevékenységek és a művelődő közösségek számára helyszín biztosítása,
- a közösségi és társadalmi részvétel fejlesztése,
- az egész életre kiterjedő tanulás feltételeinek biztosítása,
- a hagyományos közösségi kulturális értékek átörökítése feltételeinek biztosítása,
- az amatőr alkotó- és előadó-művészeti tevékenység feltételeinek biztosítása,
- a tehetséggondozás és -fejlesztés feltételeinek biztosítása, valamint
- a kulturális alapú gazdaságfejlesztés.

Közművelődési feladatain túl az MKK Nonprofit Kft. szervezi a város ünnepi megemlékezéseit és városi rendezvényeket, fesztiválokat rendez. Tevékenységét kilenc telephelyen, illetve az egész városra kiterjedően végzi.

Ifjúsági Ház (3531 Miskolc, Győri kapu 27/A.)

Táncművészeti, felnőttképzési és rendezvényszervezői központ. A ’60-as évek elején épült intézmény Miskolc belvárosához közel, frekventált helyen található. Az 1970-es évektől elismert ifjúsági, művészeti programjairól, kiscsoportjaiban, alkotó közösségeiben folyó magas szakmai színvonalú tevékenységéről. Évtizedek óta Miskolc város mozgásművészeti központja. Működteti a KÖDMÖN Formációs Táncegyüttest, a Miskolci Mazsorett Együttest.

Ady Endre Művelődési Ház (3534 Miskolc, Árpád utca 4.)

A Diósgyőri Ady Endre Művelődési Ház épülete színház, illetve koncertteremmel, képzőművészeti kiállítások megrendezésére alkalmas emeleti galériával, valamint egy kisebb konferenciateremmel, két klubhelyiséggel, továbbá egy sportcélú balett-teremmel rendelkezik. Az intézmény előcsarnoka, valamint az épület előtti rendezett parkrész szintén alkalmas közösségi tér funkció betöltésére, közösségi és civil szférát célzó rendezvények szervezésére.

Gárdonyi Géza Művelődési Ház (3508 Miskolc, Sütő János utca 42.)

A jelenleg Gárdonyi Géza Művelődési Házként működő épület 1849-ben épült, a Bárczay család tulajdona volt. A 60-as években már kulturális intézményként működött,

kézművesség, táncház, közösségi programok szervezése kapott itt helyet, jó néhány, később híressé vált pop-rock együttes koncertezett a park színpadán.

Görömbölyi Művelődési Ház (3516 Miskolc, Szolártsik tér 4.)

Az 1998-ban felújított épület hangulatos, családias kertjével, egy nagytermével, két klubtermével és galériájával várja látogatóit. Kertjében két fedett, kb. 20 és 100 főt befogadó pavilonjaival kültéri rendezvényeknek, valamint polgári esküvőknek biztosít igényes helyszínt.

Vasgyári Közösségi Ház (3533 Miskolc, Vasgyári utca 24.)

Az 1930-as években épült, a kohászat főbejáratához közeli, szép parkban található, patinás épület 1945-ig a mindenkori vasgyári igazgató szolgálati háza volt. A későbbiekben bölcsődeként funkcionált egészen 2002-ig, amikor a város döntése alapján közösségi házzá alakították. Az évek során szinte teljes egészében a városi nyugdíjas klubok és szervezetek találkozóhelyévé vált. Szinte a hét minden napján klubfoglalkozások vannak.

Művészetek Háza (3525 Miskolc, Rákóczi utca 5.)

A Művészetek Háza Miskolc egyik legreprezentatívabb kulturális intézménye a belváros szívében. A 2006 szeptemberében megnyílt épület kiváló helyszínt nyújt komoly- és könnyűzenei koncertekhez, táncművészeti és színházi előadásokhoz, kiállításokhoz, irodalmi műsorokhoz és ismeretterjesztő előadásokhoz egyaránt. Ezen kívül konferenciák, partnertalálkozók, sajtótájékoztatók, könyvbemutatók és gálaműsorok kedvelt helyszíne.
A Házat a kezdetektől 2012. december 31-ig a Miskolci Szimfonikus Zenekar Nonprofit Kft. működtette, majd 2013. január 1-től a Miskolci Kulturális Központ Nonprofit Kft. lett az üzemeltető. A Művészetek Háza Miskolc város közművelődésében elfoglalt helye, szerepe miatt kiemelt figyelmet érdemel.
Befogadó intézményként helyet ad koncerteknek, konferenciáknak, városi, iskolai, egyházi rendezvényeknek, fesztiváloknak, évadzáró rendezvényeknek; a Művészetek Háza Kortárs Galériában pedig lehetőség van kiállítások megtartására. Moziként, art moziként és 3D-s moziként minden nap várja a látogatókat.

A Miskolci Szimfonikus Zenekar állandó fellépő helye. A zenekar számos klasszikus hangversenyt tartalmazó bérletet bocsát ki minden zenei évadban, izgalmas repertoárral. A Miskolci Szimfonikus Zenekar évente átlagosan 40 napon át veszi igénybe a házat. A koncerteken felül karmesterversenyek, zenei fesztiválok is zajlanak a zenekar szervezésében. A Művészetek Háza adottságainak és felszereltségének köszönhetően a zenekar CD kiadványának felvételei is itt készülnek. A Miskolci Szimfonikus Zenekar kéthetente egy, a Filharmónia pedig havi egy nagykoncertet és évi több ifjúsági koncertet ad a Hangversenyteremben.

A Művészetek Háza programkínálatát minden korosztály igényeihez és ízléséhez igazodva alakítják ki úgy, hogy a legkisebbektől kezdve, az ifjúságon és a középkorosztályon át az idősebbekig mindenki megtalálja a számára kedves szórakozási lehetőséget. Ehhez igazodva minden hónapban egy vagy két alkalommal szerveznek nagyszabású színházi előadást, országos elismertségű színművészek szereplésével.

A MŰÚT című folyóirattal kezdeményezett együttműködésüknek köszönhetően 2022 januárjában, elindítottak több művészeti, kulturális sorozatot is, ezek közül népszerű a (S)ikertörténetek. Helyet ad az évek óta sikeresen működő arTTér programnak.

Ezen kívül a MÜHA otthona a JAZZ Inside Bandnek és a jazz műfajának. A kávézó új, jazz bár hangulatot kapott és hétvégenként élőzenei programokat szolgáltatnak.
Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata által szervezett programok egy részének szintén a Művészetek Háza ad otthont, valamint népszerű helyszíne a középiskolai szalagavatóknak, gálaműsoroknak, tehetségkutatóknak és tánciskolák bemutatóinak.

Diósgyőri vár (3534 Miskolc, Vár utca 24. hrsz.: 32827/1)

A vár felújításának II. üteme zajlik, így jelenleg zárva tart. Az újjáépítéseknek köszönhetően a vár beépítettsége növekszik, egyre kevesebb a lehetőség szabadtéri programok megtartására és nagyon sok funkció nélküli zárt tér jön létre.

Lovagi Tornák Tere (Miskolc, Tapolcarét utca)

A Diósgyőri vár szomszédságában található a Lovagi Tornák Tere, amely pótolni próbálja a vár elvesztett funkcióit, helyszínként szolgál a történelmi játékok programjaihoz és otthont ad fesztiváloknak, színházi előadásoknak, koncerteknek. A Lovagi Tornák Terének arénája – speciális mobilfedéssel – sokoldalú rendezvényhelyszínné alakítható, amely alkalmas nagyszabású komoly- és könnyűzenei koncertek, valamint szabadtéri színházi előadások megrendezésére is. A fedett lelátókon kívül mobil lelátó is elhelyezhető a küzdőtéren, valamint több száz állóhely is kialakítható. Az épületegyüttes befogadóképessége, berendezéstől függően, elérheti a 4.000 főt is. A Lovagi Tornák Tere előtt kialakított Vásártér egy igazi közösségi találkozóhely, amely hangulatos térvilágításával és a környező épületekkel a látogatók egyik legkedveltebb pihenőhelye. A tér lehetőséget ad kézműves vásárok, utcai kiállítások, de akár programok szervezésére is. A nyári szezonban havi rendszerességgel megtartják a GasztroPLACC rendezvényt a vásártéren.

Dr. Szabó Gyula Bemutató Csillagvizsgáló (3534 Miskolc, Dorottya utca 1.)

A Miskolci Kulturális Központ Nonprofit Kft. együttműködési megállapodást kötött a Miskolci Amatőrcsillagászok Észlelő Köre Egyesülettel, amely biztosítja az oktatási, közművelődési és ismeretterjesztő feladatok ellátását a csillagászat és az űrkutatás terén, valamint péntekenként 19-22 óra között távcsöves bemutatókat tart. A csillagászat és az űrkutatás iránt mélyebben érdeklődők részére szakköröket szervez a 10-14 éves korosztály számára, valamint felnőtteknek is. Oktatási intézményeknek lehetőséget biztosít a csillagvizsgáló látogatására előzetes időpont-egyeztetés után. Évente kétszer, városi rendezvényen szabadtéri távcsöves észlelést tart. A Diósgyőri vár rendezvényein (pl. Éjszakai Vártúrák) távcsöves észlelést tart, az időjárás függvényében.[17]

Miskolci Nemzeti Színház Nonprofit Kft.

„A Miskolci Nemzeti Színház a város legrégebbi művészeti intézménye, mára Közép-Európa egyik legkorszerűbb művészeti komplexumává vált öt játszóhelyével (Nagyszínház, Kamaraszínház, Játékszín, Nyári Színház, Csarnok). Az egyedi adottsággal rendelkező, különféle műfajú produkciókat bemutató színház vonzerejét jelzi a magas nézőszám.

Az európai színházak körében is ritkaság, hogy egy színházi együttes egy épületen belül, egymás mellett elhelyezkedve öt játszóhelyet működtessen, amely nagy kihívás a társulatnak. A játszóhelyek sajátosságait kihasználva az a cél, hogy mindenhol az oda legalkalmasabb produkciók jelenjenek meg.” [18]

[17] A Miskolci Kulturális Központ Nonprofit Kft. által 2022.08.15-én megküldött leírás.
[18] https://www.miskolc.hu/elet-a-varosban/kultura/kulturalis-elet/eloadomuveszet/miskolci-nemzeti-szinhaz Letöltés: 2022.08.05.

A Művészeti Tanács jelentős részt vállal a színház szakmai koncepciójának, az évad műsortervének, szereposztásainak kialakításában. A tavaszi szerződtetési megbeszélésekre a MNSZ vezetői már kész műsortervvel és szerepajánlatokkal ültek le tárgyalni a művészekkel. Továbbra is hisznek, az erős állandó társulaton alapuló, sokszínű repertoárszínházban, melyben a magyar és a nemzetközi drámairodalom klasszikus és kortárs darabjai intenzív élményt nyújtanak a ma emberének a ma emberéről. A színház alapfeladata érzékenyen reagálni a társadalom aktuális problémáira, tükröt tartva a nézőnek, akár a leghúsbavágóbb témák feldolgozásával is. Műfajtól független, szigorú érték-központúságot képviselnek. A repertoár kialakításának, az évadterv meghatározásának legfontosabb alappillére a műfaji sokszínűség és a műfajtól független minőségre való törekvés. Továbbra is fontos vezérelvük a Nagyszínház, a Kamaraszínház és a Játékszín repertoárjának műfaji szétválasztása, amely tökéletesen igazodik a modern népszínházi elképzelésekhez és változatos, minőségi előadások létrehozását teszi lehetővé. Az MNSZ színházi nevelési programot folytat tantermi előadásokkal és beavató beszélgetésekkel. Tartanak akadálymentesített előadásokat, amelyeken a fogyatékkal élők is élvezhetik a produkciókat, pl. jelnyelvi tolmács segítségével, valamint az előadásokhoz kapcsolódóan lehetővé teszik számukra, hogy betekinthessenek a kulisszák mögé is.
A Lázár Ervin Program rendszeres résztvevője, melyben az általános iskolás osztályoknak biztosítanak előadásokat.
A megfelelő technikai feltételek biztosítása mellett nagy figyelmet fordítanak az Önkormányzat tulajdonában lévő színházépület állagának megóvására, mivel a legutóbbi teljeskörű rekonstrukció óta eltelt 27 évben nagymértékű amortizáción ment át.
Saját humánerőforrásuk igénybevételével a belső festési és burkolási feladatokat, egyéb karbantartásokat elvégzik, a munkálatokhoz szükséges alapanyagok beszerzése azonban komoly terhet jelent, így csupán az életveszélyt okozó munkálatokat tudják elvégezni.
A nagyszínház tetőzetének cserépfedése rossz minőségű, a gyakran jelentkező törések okozta beázások elhárítása folyamatosan történik.[19]

Nagyszínház

„A Nagyszínház a klasszikus játszóhely az épületkomplexumon belül. A legnagyobb nézőszám befogadására alkalmas, ezért itt kerülnek színre a színház legnagyobb technikai igényeket kívánó előadásai a nagy drámai művek, az operák, operettek és a musicalek, amelyek nagyszámú nézőközönséget vonzanak.

Kamaraszínház

A Kamaraszínház hagyományos színpad-nézőtér viszonnyal rendelkezik, ami egyfajta művészszínházként működik, illetve itt kerülnek bemutatásra többek között a gyerekdarabok (minden szezonban készül egy új mesejáték).

A Csarnok

A Csarnok ritka adottságaival, változtatható színpad-nézőtér viszonyával a kísérletezőbb típusú előadások otthona, azoknak a nézőknek, akik fogékonyabbak az extrémebb, újszerűbb színházi formák iránt. Emellett a Csarnok a Miskolci Balett produkcióinak és a havonta megrendezett Dixie klubnak is otthont ad, amely a Miskolc Dixieland Band rendszeres programja. Ez a helyszíne a Beavató Színház előadásainak is.

[19] A Miskolci Nemzeti Színház Nonprofit Kft. 2022. évi Üzleti terve.

A Játékszín

A Játékszín az intim, nagyon bensőséges darabok, nagyon kis nézőszám előtti bemutatásának kitűnő helyszíne. Teret ad táncelőadásoknak és kísérletező színházi produkcióknak is. Évek óta itt rendezik meg az „Egy óra versek között" című produkciót, és az improvizációs színházra épülő Kilépőt.

A Nyári Színház

A Nyári Színház remek adottságaival kellemes nyári színházi esték (minden évben, július első felében) és a „Bartók+…" Miskolci Nemzetközi Operafesztivál szabadtéri színházi produkcióinak helyszíne volt. Állapota jelenleg előadások megtartására alkalmatlan, sürgős felújítása szükséges.

Miskolci Balett

A 2013-ban alakult Miskolci Balett számos nagysikerű produkciót hozott létre, amelyek között szociografikus előadás, kortárstánc, mesebalett és beavató előadás is szerepelt. Évente három bemutatóval jelentkezik az együttes, emellett pedig a zenés darabokban is közreműködnek a táncosok.
A színház két jelentős szakmai fesztivált gondoz, a Határtalan Fesztivált, és a Horizont Nemzetközi Kortárstánc Fesztivált."[20]

2.1.4 Állami és egyéb tulajdonú intézmények

Diósgyőri Papírgyár Papíripari Múzeuma

„A Diósgyőri Papírgyár Közép-Kelet-Európában egyedülálló papíripari kiállítást rendezett be a gyár történelmi ereklyéiből 1982-ben. A szakgyűjtemény végig kíséri a papírkészítés illetve a gyár történetét, és a különböző tárgyi eszközök, dokumentumok mellett egy korhű berendezéssel felszerelt, 18. századi papírmerítő műhely is megtekinthető a múzeumban. Az ipari örökség részét képező gyűjtemény Magyarországon egyedülállónak számít."[21]

Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum Kohászati Múzeuma

„Felső-Hámorban, a Lillafüredi Függőkert felől egy könnyű sétával megközelíthető a Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum Kohászati Múzeuma.
A barokk műemléképületben működő múzeum állandó kiállítása során megismerhetjük a vas előállításának és feldolgozásának titkait. A látogatók élményeiről diorámák és működő modellek gondoskodnak.
A múzeum többféle színes múzeumpedagógiai programot kínál a diákok számára, egészen az alkotó foglalkozásoktól a múzeumi órákon át az osztálykirándulásig. Az idősebb korosztálynak lehetősége van bekapcsolódni a kohász nyugdíjasokból álló múzeumbaráti kör életébe."[22]

Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum Massa Múzeuma

„Újmassán, a Fazola-kohó szomszédságában található az 1963-ban alapított Massa Múzeum, amely a Diósgyőr-hámori Vasmű százéves történetének főbb mozzanatait mutatja

[20] https://www.miskolc.hu/elet-a-varosban/kultura/kulturalis-elet/eloadomuveszet/miskolci-nemzeti-szinhaz Letöltés: 2022.08.05.
[21] https://www.miskolc.hu/elet-a-varosban/kultura/kulturalis-elet/kiallitohelyek/diosgyori-papirgyar-papiripari-muzeuma Letöltés: 2022.08.05.
[22] https://www.miskolc.hu/elet-a-varosban/kultura/kulturalis-elet/kiallitohelyek/magyar-muszaki-es-kozlekedesi-muzeum-kohaszati-muzeuma Letöltés: 2022.08.05.

be. Eredeti dokumentumokkal valamint használt és készített szerszámokkal. Az eredeti vasgyártelep és a technológiai berendezések működő modellen, illetve maketteken szemlélhetők meg. Az őskohó Magyarország első ipari műemléke.

Ipartörténeti Skanzen

Látogatható a múzeum mellett kialakított ipari skanzen, a kohászati- és bányászati gépek szabadtéri kiállítása is."[23]

Erdészettörténeti Gyűjtemény

„A Lillafüredi Állami Erdei Vasút garadnai végállomásán tekinthető meg az erdészet és az erdei kisvasút történetét bemutató gyűjtemény, melynek egyik része a LÁEV 75. évfordulójára 1996-ban összegyűjtött dokumentumokat tartalmazza, másik része a Kelet-Bükk erdőgazdálkodásának írásos és tárgyi emlékeit mutatja be."[24]

Bányászati Gyűjtemény

„A mexikóvölgyi mészkőbánya ad otthont a Szent Borbála tiszteletére létrejött bányászati kiállításnak, amely eszközeivel csupán töredékét mutatja be a több ezer éves szakmai múltnak. A gyűjtemény célja, hogy az érdeklődők megismerhessék Miskolc valaha virágzó bányászati kultúráját."[25]

Postakürt Galéria

„A Magyar Posta Rt. Miskolci Igazgatóságának 4. emeletén nyílt meg 1998-ban a Miskolc és környékének postatörténetét bemutató állandó kiállítás. Több mint 200 év történeti dokumentumai, okmányok, térképek, tárgyak és egy múltszázad eleji postahivatal berendezése segít megismerni az észak-magyarországi postaszolgálatot. A helyi érdekességek mellett beépült a kiállításba, az igazgatóság területén lévő posták munkatársaitól beérkezett régiségek, fényképek, írások gyűjteménye is."[26]

Teletár – Távközlés Történeti Látványtár

„A TELETÁR a telefónia történetébe vezeti be a látogatókat, sok-sok távközléssel kapcsolatos – korábban raktárakban tárolt – távközlés-történeti műtárgy és berendezés bemutatásával. A közel 600m^2-es raktárteremben mintegy 1.500 kiállított tárgy kapott helyet. A távközlés-történeti bemutató raktár 2007-ben nyílt meg az egykori avasi telefonközpont épületében."[27]

Kós-ház

„A Görgey Artúr utca 32. szám alatt áll egy műemlék lakóház, melyet Kós-háznak nevezznek. Az épületet a magyar építészeti formanyelv egyik fontos alakítója Kós Károly tervezte az 1920-as évek végén. A házat az 1930-as évek elején építették fel, és Imreh Zsigmond festőművész lakóháza lett. A villaszerűen szabadon álló ház lábazata és kerítése is nyers terméskőből készült. Az épület népies szecessziós jellemvonásokat mutat. Ilyen a magas

[23] https://www.miskolc.hu/elet-a-varosban/kultura/kulturalis-elet/kiallitohelyek/magyar-muszaki-es-kozlekedesi-muzeum-massa-muzeuma Letöltés: 2022.08.05.
[24] https://www.miskolc.hu/elet-a-varosban/kultura/kulturalis-elet/kiallitohelyek/erdeszettorteneti-gyujtemeny Letöltés: 2022.08.05.
[25] https://www.hellomiskolc.hu/Banyaszati-Gyujtemeny Letöltés: 2022.08.05.
[26] https://www.miskolc.hu/elet-a-varosban/turizmus/latnivalok/kulturalis-turizmus/muzeumok-galeriak/postakurt-galeria Letöltés: 2022.08.05.
[27] https://www.miskolc.hu/elet-a-varosban/turizmus/latnivalok/kulturalis-turizmus/muzeumok-galeriak/tavkozlestorteneti-latvanytar-teletar Letöltés: 2022.08.05.

tetőzet, a félköríves térbővület és a faragott fa díszítések. A tető hófogói teljesen egyediek. A Görgey utcai homlokzatot részben vadszőlő futotta be, a Mikes Kelemen utcai, déli homlokzat eredeti állapotában megtekinthető. Az épületet 1985-ben Miskolc Város Tanácsa megvásárolta, és a Magyar Építőművészek Szövetsége Észak-Magyarországi Csoportjának és a Miskolci Városszépítő Egyesületnek a székhelye lett 1987-ben. Amellett, hogy az épület az említett szervezetek székházaként működik, állandó építészettörténeti kiállítás nyílt benne."[28]

2.1.5 Egyházakhoz kötődő intézmények

Magyar Ortodox Egyházi Múzeum

„Miskolcon, a Deák Ferenc térről nyíló egykori görög iskolaépületben található a magyar ortodox egyház művészeti és kulturális örökségét bemutató országos jelentőségű állandó tárlat."[29]

Akropolisz Színpad

2022-ben újra kinyitotta kapuit az Akropolisz Szabadtéri Színpad, melyet Görögkatolikus Felsőoktatási és Kulturális Diákotthon üzemeltet.

Zsinagóga

„A Kazinczy utcai zsinagóga Miskolc és egyben a megye egyetlen ma is működő, és a régió legnagyobb zsinagógája. Az épületet Ludwig Förster tervezte, akinek nevéhez többek között a pesti Dohány utcai zsinagóga is köthető. A Déryné utcáról nyíló kapualjban elhelyezett márványtáblák a Miskolcról és környékéről 1944-ben elhurcolt zsidóságnak állítanak emléket."[30]

Miskolci Zsidó Hitközségek Látogatóközpontja

„2020-ban adták át a miskolci zsinagóga közvetlen szomszédságában lévő, felújított épületet, hogy múzeum, konyha és zarándokszállás is legyen az imaház mellett. A bemutatóterem szerényen prezentálja a helyi zsidóság történelmét, ez a tárlat az észak-magyarországi zsidó zarándokút egyik pillére."[31]

2.1.6 A Miskolci Egyetem intézményei

Egyetemtörténeti Gyűjtemény – Selmeci műemlékkönyvtár

„A Miskolci Egyetem Selmeci Műemlékkönyvtárban a Selmectől Miskolcig 1735–1985 című tárlatot és a selmeci ásványgyűjtemény kincseit tekinthetik meg az érdeklődők.
Az Egyetemtörténeti Gyűjteményt (Múzeumot), amely a Miskolci Egyetemi Könyvtár, Levéltár, Múzeum keretein belül működik 1985-ben alapították, mint szakgyűjteményt. A múzeum fő gyűjtőterülete az egyetem történetével kapcsolatos tárgyi emlékek gyűjtése. Itt őrzik többek között a diákhagyományok jelképeit: egyenruhákat (az oktatók és az egykori diákok által a múzeumnak ajándékozott grubeneket, bányaingeket stb.), zászlókat,

[28] https://www.miskolc.hu/elet-a-varosban/turizmus/latnivalok/kulturalis-turizmus/epitett-orokseg/jeles-epuletek/kos-haz Letöltés: 2022.08.18.
[29] https://www.miskolc.hu/elet-a-varosban/turizmus/latnivalok/kulturalis-turizmus/muzeumok-galeriak/magyar-orthodox-muzeum Letöltés: 2022.08.05.
[30] https://www.miskolc.hu/elet-a-varosban/turizmus/latnivalok/kulturalis-turizmus/epitett-orokseg/templomok/zsinagoga Letöltés: 2022.08.05.
[31] https://www.baznyesz-miskolc.hu/news/felszenteltek-miskolcon-a-zsido-imahazat-es-turisztikai-kozpontot/ Letöltés: 2022.08.05.

gyűrűket, érmeket, kupákat, fokosokat. Az intézmény egyik fő feladatának tekinti a hagyományok megőrzését a későbbi diáknemzedékek számára. A múzeum igen jelentős fényképgyűjteménnyel is rendelkezik."[32]

2.1.7 Civil szféra

Amatőr társulatok

„A hivatásos színjátszók mellett minden korszakban sajátos színekkel gazdagították a város színházi életét az amatőrszínjátszók. A vasgyári munkásszínjátszók mellett jelentős produkciókkal büszkélkedhettek a perecesiek, akiknek szabadtéri színpadát a közelmúltban építették újjá.
Több évtizedes múltra tekintett vissza a középiskolás fiatalok együttese, a Pécsi Sándor Guruló Színpad. A társulat repertoárjában a klasszikus darabok mellett leginkább zenés-táncos produkciók kaptak helyet."[33]

Romano Teatro

„A Romano Teatro társulata a Kalyi Jag Romapont égisze alatt Szegedi Dezső Jászai Mari-díjas színművész művészeti vezetésével alakult. 2007-től önálló egyesületi formában képviseli a cigány kultúra minden színét, szegmensét. Szervezetükben helyet kapnak roma és nem roma fiatalok egyaránt. Céljuk, hogy a kultúra eszköztárával olyan hidakat emeljenek kultúrájuk és szubkultúrájuk, ember és ember között, melyek minden körülmények között átjárhatóak. A színház az országban egyedülálló módon saját maga fogalmazza meg a színpadra állított műveit, mivel nem csak közvetítők, hanem alkotók is. Színpadi műveik minden esetben fontos üzenetekkel bírnak. 2015-től foglalkoznak vidéki gyerekek képzésével, mentorálásával is – Rom Art Talent – Köröm, Girincs, Kiscsécs térségében. Teljesen egyedi színt képvisel az amatőrök között a toleranciára, egymás kulturális értékeinek megismerésére ösztönző roma színház."[34]

Montázs Drámapedagógiai és Közművelődési Egyesület

„A Montázs Egyesület magját képező szakmai műhely több évtizede van jelen Miskolc és Borsod-Abaúj-Zemplén megye kulturális életében. 1995-ben, az Avasi Gimnázium intézményi keretei között alakult meg a Ficak Diákszínpad, a Montázs Egyesület majdani szakmai bázisát jelentő alkotói műhely. 2007-ben végzős diákok és pedagógusok közösen határozták el a szakmai műhely hivatalos szervezetté alakítását, hogy tevékenységük számára a korábbinál hatékonyabb kereteket teremtsenek. Így jött létre 2008-ban a Montázs Drámapedagógiai és Közművelődési Egyesület. A szervezet megalakulása óta több tucat előadás és száznál is több ifjúsági kulturális esemény köthető az egyesület keretében működő színházi alkotóműhelyek nevéhez."[35]

Alapítványok, Egyesületek

Bartók Béla Művelődési Ház Egyesület

A Bartók Béla Művelődési Ház a Miskolc-Diósgyőrt összekötő kelet-nyugati irányú főútvonal mellett helyezkedik el. Az épület 1940-ben került átadásra, tulajdonosa a Vasas Szakszervezeti Szövetség. A művelődési házat egyesületként működtetik, mely kulturális, közhasznú, nonprofit szervezet, 1998-ban lett önálló. Az egyesület tagja a Területi

[32] https://www.miskolc.hu/elet-a-varosban/kultura/kulturalis-elet/kiallitohelyek/emlektorteneti-gyujtemeny-selmeci-muemlek-konyvtar Letöltés: 2022.08.05.
[33] https://www.miskolc.hu/elet-a-varosban/kultura/kulturalis-elet/eloadomuveszet/amator-tarsulatok Letöltés: 2022.08.05.
[34] https://romanoteatro.hu/rolunk Letöltés: 2022.08.05.
[35] http://www.montazsegyesulet.hu/bemutatkozo Letöltés: 2022.08.05.

Művelődési Intézmények Egyesületének. Az egyesületnek 2010-ig együttműködési megállapodása volt a várossal, melyet az akkori városvezetés megszüntetett. Ennek hiányában azonban egyes pályázatokat nem tudnak benyújtani, így a megállapodás megújítására törekednek. A Művelődési Házban működik könyvtár, valamint a hagyományosan Diósgyőrhöz kötődő művészeti csoportok pl. a Vegyes Kar.[36]

Bányász Kulturális Egyesület

Az egyesület 2004-ben alakult, a Területi Művelődési Intézmények Egyesületének tagja, önkéntesen létrehozott, önkormányzati elven működő kulturális alapszolgáltatásokat ellátó civil szervezet. A kulturális/közösségi munka helyszíne a saját tulajdonban lévő Közösségi Ház, olyan közösségi tér, mely többféle korosztály és közösség számára nyújt szórakozási, művelődési lehetőséget Perecesen. Az egyesület a tradicionális közművelődési formák megtartója, kis közösségek, klubok, csoportok összefogója. A több mint 100 éves bányaipari múlttal, a bányász kulturális örökséget alapvetően meghatározó kulturális értékek, tradíciók ápolását és őrzését tartják alapvető feladatuknak. Több csoport is működik a házban, de közösségeik közül kiemelkedik az 1911-ben alapított Perecesi Bányász Koncert Fúvószenekar, mely a térség utolsó működő bányász-zenekara.[37]

Fügedi Márta Népművészeti Egyesület

„Az egyesület az országban elsőként, 1982-ben alakult azzal a céllal, hogy a megyében élő, tárgyi népművészetet alkotóként művelő kézműveseket munkájukban segítse, ízlésüket formálja. A népművészettel foglalkozó alkotók részére érdekképviseletet, továbbképzési és bemutatkozási lehetőséget, valamint szakmai fórumot biztosít. Az egyesület olyan emberek közössége, akik a tárgyi népművészet hagyományait képesek magas művészi fokon előállított alkotásaikkal tovább vinni. A több mint 30 évnyi egyesületi munka lehetővé tette, hogy az addig egyedül dolgozó, de jelentős értéket létrehozó, sokszor kihalásra ítélt mesterségeket folytató kézművesek rendszeres találkozásaikon szakmailag, művészileg tovább fejlődhessenek, tudásukat átadják, műveikkel a nagyközönség előtt is megjelenjenek. Ehhez biztosít megfelelő hátteret a Miskolc Várostól 1999-ben használatra kapott, 1765-ben épült, egykoron a vár koronauradalmi épületeként szolgáló Diósgyőri Kézműves Alkotóház, mely jól felszerelt műhelyekkel várja az alkotókat. Az itt kialakított alkotóbázis Borsod-Abaúj-Zemplén megyében mind méretét, mind tevékenységét tekintve egyedülálló létesítmény. Kiállítótermeiben egész évben a tárgyalkotó népművészet szakágaiból tematikus tárlatokat rendeznek, valamint ipar- és képzőművészeti kiállításoknak is helyt adnak.
Évente több alkalommal népzenei és táncházi programok várják az érdeklődőket. Fő feladatunknak tekintik az ifjúság érdeklődésének felkeltését, iskolai keretek közötti oktatásukat, bevonva őket a hagyományok ápolásába és megismertetni velük az alkotás örömét. Június közepétől augusztus végéig rendszeresen, napközis formában működő, népi kismesterségeken alapuló kézműves táborokat működtetnek. Nyolcszáz négyzetméternyi udvarukon, vásározásra alkalmas pavilonok állnak, valamint egy 55 négyzetméteres, fedett „Kézműves-Szín”, amely kisebb közösségi programok, játszóházak, színházi előadások, táncházak megvalósítására is alkalmas.
Mestereik jól képzett szakemberek, közülük sokan népi iparművész, népművészet ifjú mestere címmel rendelkeznek. Szakértelmüket és sok éves pedagógiai gyakorlatukat figyelembe véve tervezik meg mesterség bemutatóikat, kézműves játszóházaikat és egyéb rendezvényeiket. Játszóházaik nagy része hagyományőrzésen alapul, foglakozásaikon

[36] A Bartók Béla Művelődési Ház Egyesület által 2022.01.17-én megküldött „Bartók Béla Művelődési Ház” című leírás.
[37] A Bányász Kulturális Egyesület által megküldött „Hozzászólás Miskolc város Kulturális stratégiájának tervezetéhez” című dokumentum.

könnyed, játékos formában lehet megismerkedni olyan technikákkal, fogásokkal, amelyek alapjai több népi kismesterséghez és kézműves szakmának, mint pl. a gyöngyfűzés, nemezelés, agyagozás, bőrmívesség, szövés, kovácsolás, korongozás, tűzzománcozás, gyertyamártás, fafaragás, kosárfonás, mézeskalácsozás."[38]

Észak-Magyarországi Regionális Filmalap–Miskolc Alapítvány

„Az alapítvány célja, hogy lerakja a régióban a világ egyik legdinamikusabban fejlődő iparágának, a film, videó és média iparnak az alapjait, mely jelenleg kizárólag főváros központú. Az európai regionális pályázati rendszer lehetővé teszi és ösztönzi, hogy a regionális filmalapok – a jelenlegi Budapest centrikus gondolkodást meghaladva – egymással együttműködve olcsóbb, ezáltal versenyképesebb filmgyártási lehetőségeket teremtsenek. Ennek hátteréül utánpótlást képző oktatási és szakmai képzési folyamatokat indíthatnak be. Mindezek koordinálása, a meglévő és megteremthető filmes, televíziós és média potenciál felmérése és összehangolása okán szükségszerű, közfeladatnak tekinthető volt egy régiós alap felállítása, melyhez előzetesen partnerként jelentkezett számos működő európai filmalap. A filmalap a hazai és nemzetközi filmes tevékenységek régiónkban való befektetéseinek a növelését kívánja szolgálni, amely munkahelyet teremthet, bevételt generálhat, komoly városmarketing eszköz és erőteljes idegenforgalmi vonzerő is lehet. A Miskolci Filmalap alapítványi formában üzemel, melynek alapítója a Miskolc Holding Zrt. A Holding a Filmalap szakmai vezetését a CineFest és a CINE-MIS Nonprofit Kft. szakembereire bízta.
Az alapítvány célkitűzései között szerepel a város kulturális életének színesebbé tétele, a fiatalok bevonása a kultúrába, annak részeseivé tétele, és a fiatal tehetséges művészek számára lehetőség biztosítása a bemutatkozásra. Az alapítvány folyamatosan gondozza filmarchívumát, mely a CineFest Miskolci Nemzetközi Filmfesztivál kisjáték-, dokumentum- és animációs filmjeit tartalmazza. Az Alapítvány együttműködik a Miskolci Egyetem Kulturális és Vizuális Antropológiai Intézetével, tanulói és tanáraik számára segítséget nyújt az általuk kezelt médiatartalmak megtekintésével, az „Otthonunk Miskolc" program keretében készült kisfilmek alkotási és forgatási munkálatai során."[39]

Szépmesterségek Alapítvány

„Az alapítvány célja és feladata a Miskolci Galéria kiállítás- és művészetszervező, gyűjtemény-gyarapítási, muzeológiai, tudományos, oktató, közművelődési, kiadói és művészeti tevékenységének, valamint a régió és Miskolc művészeti életének támogatása. Az alapítvány közművelődési megállapodás keretében, feladatai ellátásához a Mission Art Galéria helyiségét használja. A Műút irodalmi, művészeti és kritikai folyóirat kiadója és a Műút portál működtetője."[40]

„Bükkalja Táncszínház" Alapítvány

„Az alapítvány célja a magyar néphagyományok megőrzése a néptánc, népzene területén kulturális szolgáltatás nyújtása a lakosságnak belföldön és külföldön, továbbá az ifjúság nevelése, oktatása a tánc- és zeneművészet eszköztárával. Az alapítvány működteti a Szinvavölgyi Táncműhelyt."[41]

[38] https://www.kezmuvesekhaza.hu/p/bemutatkozas.html Letöltés: 2022.08.05
[39] https://mifilm.hu/rolunk.html Letöltés: 2022.08.05
[40] http://www.olh.hu/miskolcigaleria/szepmestersegek/muk-szab.htm Letöltés: 2022.08.05
[41] „Bükkalja Táncszínház" Alapítvány Alapító Okirata 6. pont.

Északkelet-Magyarország Ipartörténetének Ápolásáért Alapítvány

„Az alapítvány célja a magyar, kiemelten az északkelet-magyarországi ipari kultúra, elsődlegesen a kohászati, gépészeti és bányászati tevékenység iratainak, dokumentációinak, egyes termelőeszközeinek felkutatása, megszerzése, rendszerezése, az arra illetékes szervezetnek való átadása és ezáltal a magyar kulturális örökséghez való csatolása. A felkutatott adatok, tárgyak megőrzése, állagmegóvása, és eseti vagy állandó tárlatok szervezésével a közönség részére történő bemutatása. Miskolc város kulturális rendezvényeinek egyik visszatérő eseménye a fémipart és művészetet magába ötvöző Fazola Napok az alapítvány főszervezésében, mellyel a város bányászati és kohászati hagyományait kívánják felidézni a természeti és épített környezet bemutatásával, helyi amatőr kulturális együttesek, egyesületek részvételével."[42]

Észak-Keleti Átjáró Kulturális és Tudományos Egyesület (Átjáró Egyesület)

„Az egyesület 2007-től kezdte meg működését, alapvető célja átjárási lehetőségek biztosítása a káros előítéletek, sztereotípiák, diszkrimináció, stigmatizáció, illetve más társadalmi csapdák által egymástól elszigetelt különböző társadalmi csoportok között. Az egyesület további céljai közé tartozik a vidék és a vidéki városok – elsősorban Miskolc – kulturális és tudományos életének élénkítése, színesítése, valamint kapcsolatteremtés a környező régiókkal, átjárások biztosítása a nemzethatárok által lezárt kulturális terek között, a közép-európaiság szellemében. Az egyesület tagjai több mint 5 éve működnek öntevékeny csoportként Miskolc város és térsége kulturális életében, azzal a céllal, hogy az itt élők minél szélesebb körben vehessenek részt színvonalas művészeti, kulturális és tudományos rendezvényeken, kiállításokon, koncerteken. Gondozzák többek között az „Utánam Srácok" projektet, és annak kiadványait."[43]

Avasi Borút Egyesület

„Az egyesület célja a Történelmi Avas pince- és borkultúrájának újraélesztése, ápolása, kulturális örökségként való megőrzése. A művészeti és kulturális értékek ápolása, a Történelmi Avas bekapcsolása a város kulturális, művészeti rendezvényei, a városi turisztika fellendítése. Az Avasi Borangolás program társszervezői, több, borkultúrával kapcsolatos kiadvány jegyeznek."[44]

Dialóg Egyesület

„Az egyesület célkitűzése Észak-Magyarország, valamint a határon átnyúló magyarlakta területek településeinek, kistérségeinek fejlesztése a társadalmi innováció erősítése érdekében, a közösségfejlesztés módszereivel. A helyi lakosság érdekérvényesítő képességének, a helyi nyilvánosságnak, a helyi társadalomnak az erősítése, az életminőség javítása az ott élők erőforrásainak bevonásával. Munkájuk két alappillérét a közösségi tereik adják, melynek egyike az Avasi Közösségi Kávézó, mely egy olyan tér, amely helyet biztosít a közösségi programoknak, a kisközösségeknek, valamint a helyi lakosok számára a mindennapi interakciókhoz. A Kávézó egyik klubja a Szólam Klub, amelynek alapítói és szervezői is helyi zenészek. Céljuk, hogy egyfajta önképzőkörként, egymásnak segítséget nyújtva fejlődjenek a zene és az önmenedzselés területén. Itt működik az Avasi Fotókör, mely egy évek óta működő fényképész önképző kör."[45]

[42] „Északkelet-Magyarország Ipartörténetének Ápolásáért Alapítvány" Alapító Okirata 3. pont.
[43] https://atjarokhe.hu/magunkrol/ Letöltés: 2022.08.17.
[44] Avas Borút Egyesület Alapszabálya 2. pont.
[45] http://dialogegyesulet.hu/ Letöltés: 2022.08.17.

Múzsák Kertje Alapítvány

„A Miskolc városban élt vagy a városhoz szoros szálakkal kötődő, már elhunyt, kiemelkedő értékeket teremtő alkotók emlékének ápolása, a kortárs művészek (építészek, irodalmárok, képzőművészek, iparművészek, fotó-, film-, és video-művészek, színművészek, zeneművészek) támogatása; a már megteremtett tárgyi és szellemi értékek védelme, a fiatalok tehetséggondozása, a helyi társadalomban a közösségteremtő civil erő felkarolása; a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia Miskolci Területi Csoportjának támogatása, működési feltételeinek biztosítása. Figyelemmel kíséri a művészeti élet meghatározó folyamatait, alapkérdéseit, nyilvánosságra bocsátja az ezekkel kapcsolatos álláspontját, javaslatait; szorgalmazza a nemzeti kultúra aranyalapját képező irodalmi és művészeti hagyomány gondozását, közkinccsé tételét mind a közművelődés, mind az oktatás terén; támogatja, és eszközeivel segíti a művészeti életben mutatkozó törekvések megvalósítását; erkölcsi súlyával védelmezi minden alkotóművész tevékenységének szabadságát."[46]

Görömbölyi Kulturális Egyesület

„Miskolc kertváros részében, Görömbölyön 1991-ben alakult meg az Egyesület. Célja: Görömböly értékeinek megóvása, kulturális, közösségi és sport életének fejlesztése és támogatása. Az egyéni és közösségi művelődés, szórakozás, pihenés, valamint más szabadidős tevékenységek támogatása, körülményeinek, tárgyi és személyi feltételeinek megteremtése és működtetése. Alulról induló és önszerveződő társadalmi kezdeményezések támogatása. Az egyesület székhelye az 1998-ban átadásra került, felújított Görömbölyi Közösségi Ház. Több kiscsoportot tart fenn és évről évre rendezvényeket szervez a helyeben élők számára."[47]

Miskolci Bölcsész Egyesület

„Az egyesület a szellemi életet élő magyarság közös gondolatának eredménye a magyarság központú és keresztény erkölcsű oktatási rend létrehozásában. Munkáját a felsőoktatásra összpontosította, mert 1989-ben még nagyon sok tehetséges fiatal szorult ki a továbbtanulásból. Korábban ugyanis a kommunista nomenklatúra köréből vették fel a hallgatók jelentős részét. 1989 óta folyik az Egyesületben a magánegyetemi szintű felsőoktatás az akkori miniszterelnök, Németh Miklós alapítólevelével. Eddig több, mint 10 000 bölcsészt képeztek, akik kutatói, nevelői, lélekgyógyászi, művészi, vagy muzsikusi munkakörben el tudtak helyezkedni. A képzés érettségizetteknek 3 plusz 2 év. Diplomásoknak 2 év, de akinek tanári, tanítói, óvóda-pedagógiai, muzsikusi, vagy művészettörténeti, építőművész végzettsége van, annak az oktatási idő lerövidül. Az oktatás mellett rendszeresen felkeresik a régi magyar szakrális emlékhelyeket, templomokat, várakat, kolostorokat stb. Egy-egy jelentős történeti téma felderítésére külföldre is elmennek. Az utóbbi időben Nápolyt, a Morva vidéket, Erdélyt, Kievet, Rodoszt látogattuk meg, szervezett kutatási céllal."[48]

Miskolci Kórusfesztivál Alapítvány

„A Miskolci Kórusfesztivál Alapítvány 1989-ben alakult 18 intézmény összefogásával a fennállásának akkor 5. évfordulóját ünneplő Hassler Énekegyüttes kezdeményezésére. Céljaik: Miskolc és környéke kóruséletének felpezsdítése, a fesztivál évenkénti megrendezésének anyagi és erkölcsi támogatása, a kórusmuzsikát igénylő és értő közönségréteg kialakítása, a városunkban és megyénkben működő énekkarok menedzselése. Korábbi

[46] http://www.muzsakkertjemiskolc.hu/muzsak_kertje_alapitvany Letöltés: 2022.08.17.
[47] Görömbölyi Kulturális Egyesület Alapszabálya 1. pont.
[48] https://www.miskolcibolcseszegyesulet.hu/bemutatkozas/ Letöltés: 2022.08.17.

reményeik szerint a fesztivál felzárkózott a szakma nagy múltú rendezvényeihez, Pécs, Debrecen, Budapest versenyeihez, fesztiváljaihoz.
Kuratóriumuk elsősorban az ifjúság zenei nevelésében látja a mozgalmuk jövőbeni garanciáit. Az iskolai énekoktatás óraszámának drasztikus csökkenése, a médiák komolyzenét hanyagoló műsorpolitikája, az értékrend átalakulása miatt mind fontosabbnak tartják e mikroközösségek megtartását, fejlesztését, bemutatkozási lehetőségeik megteremtését, új együttesek létrehozását, illetve vezetőik szakmai fejlődésének elősegítését. Ennek érdekében szakmai továbbképzést, bemutató kórusfoglalkozásokat tartanak, melynek célja, hogy a karvezetők, énektanárok találkozhassanak a szakma legjobb hazai és külföldi képviselőivel, tanulhassanak előadásaikból."[49]

2.1.8 Nemzetiségi kultúrák

„Miskolc Megyei Jogú Városban kilenc közvetlenül megválasztott helyi nemzetiségi önkormányzat működik: bolgár, görög, lengyel, német, örmény, roma, ruszin, szlovák és ukrán. A nemzetiséghez tartozó választópolgárok közösségének képviselete mellett az önkormányzatok szerepet vállalnak a kisebbségi kultúra megőrzésében, ápolásában és közvetítésében, táncházakat és különböző közösségi programokat szerveznek."[50]

Nemzetiségek Háza

„Az állami és önkormányzati támogatással alapított, a József Attila utca 53. szám alatti közösségi hely és kiállítótér 2021 novemberében nyílt meg. A létesítmény – az azt életre hívók szándéka szerint – a táncházakon, az író-olvasó találkozókon, a filmvetítéseken, a színházi előadásokon, illetve a kulturális-művészeti programokon túl a közösségépítés, a hagyományőrzés és a tehetséggondozás otthonául is szolgál."[51]

Bükkszentlászlói Közösségi Ház

MMJV Szlovák Nemzetiségi Önkormányzata még 1996-ban vette át az Ady Endre Művelődési Háztól az önkormányzata határozata alapján a Bükkszentlászlói Közösségi Ház működtetését. A nemzetiségi önkormányzat képviselő-testülete az önkormányzati teendők mellett látja el a ház működtetési feladatait illetékmentesen, de a ház működtetésére az önkormányzat minden évben költségvetésében támogatást biztosít. A személyi feltételek hiánya a képviselőknek komoly leterheltséget jelent, mely megoldandó probléma.
A Közösségi Ház működtetésére szükség van, mivel ez az egyetlen alkalmas épület művelődési és kisebb sport rendezvények lebonyolítására. A településen nagy létszámban élnek szlovák nemzetiségűek, ezért tartja fontosnak a nemzetiségi önkormányzat olyan rendezvények megtartását, mely a szlovákság identitását erősítik pl. „Őseink nyomában" programsorozat.[52]

2.1.9 Kiemelt művészeti együttesek

Szinvavölgyi Táncműhely

„A Szinvavölgyi Táncműhelyt a „Bükkalja Táncszínház" Alapítvány működteti. Az együttes 1946-ban alakult, s azóta is a magyarországi néptáncos szakma kiemelkedő képviselője.

[49] http://www.festival.uni-miskolc.hu/alapitvany.html Letöltés: 2022.08.05.
[50] https://www.miskolc.hu/varoshaza/onkormanyzat/nemzetisegi-onkormanyzatok Letöltés: 2022.08.05.
[51] https://minap.hu/cikk/kilenc-kisebbseg-otthonava-teszik-nemzetisegek-hazat Letöltés: 2022.08.05.
[52] A Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat által 2021.01.28-án a Bükkszentlászló Közösségi ház 2020. évi működési támogatás elszámolásához benyújtott „Beszámoló a Közösségi Ház 2020. évi támogatás elszámolásához" című szakmai beszámoló.

A Szinvavölgyi Táncegyüttes Miskolc város reprezentánsa, s mint ilyen, rendszeresen vesz részt rangos hazai, illetve nemzetközi fesztiválokon, versenyeken. 1998-tól a táncműhely utánpótlását a Szinvavölgyi Alapfokú Művészeti Iskola biztosítja a legtehetségesebb gyerekek soraiból.
A Táncműhely jelenlegi művészeti vezetői Maródi Attila, Nívódíjas néptánc pedagógus, „Aranysarkantyús" táncos, valamint Kiss Anita, aki szintén Nívódíjas néptánc pedagógus, „Aranygyöngyös" táncos."[53]

KÖDMÖN Formációs Táncegyüttes

„1978-ban jött létre a Középiskolás Diákok Művészeti Öntevékeny Köre, mely azóta is Miskolc város kulturális életének egyik biztos pillére, egy olyan közösség, amely tánckedvelő fiatalokat igyekezett már 40 évvel ezelőtt is magához vonzani, ezzel bölcsőt teremtve a társastánc műfajának városunkban.
A Táncegyüttes a Formációs táncok területén ért el kimagasló sikereket, ezen belül Standard-mix kategóriában, 15 alkalommal nyerték el a Magyar Bajnoki címet, 12 alkalommal érdemelték ki az Országos Bajnoki címet Társasági táncok műfajában, valamint 1990 óta képviselik hazánkat a nemzetközi porondon, az Európabajnoki 7. és Világbajnoki 8. helyezéssel büszkélkedve.
A klub célja a versenytánc népszerűsítése mellett, a tehetséges, elhivatott táncosok szakmai fejlődésének biztosítása és az egyéni, illetve csoportos versenyeztetés. Intézményükben a táncegyüttes folyamatos munkáját és a rendszeres kimagasló eredményeket a tudatos és rendszeres utánpótlás-nevelés biztosítja. Ezen nemes kihívás szellemében Simon Csaba művészeti vezetésével, illetve Mezei Ágnes, Szinyei Edina és Garabuczi Zsófia szakmai irányításával folyik az egyéni és csoportos felkészítés a próbatermekben."[54]

Miskolci Mazsorett Együttes

„Az Együttes 1984-ben alakult. Jelenleg több csoporttal működik, óvodásoktól a főiskolás korosztályig, korcsoportonkénti bontásban. Az együttes nagy hangsúlyt fektet az utánpótlás nevelésére, hiszen több óvodás, iskolás csapatban folynak az edzések. Az utánpótlás csoportok művészeti vezetője Dudás Ágnes és Rózsa Ildikó. A csoportból sokan már óvodás koruk óta ismerkednek a mazsorett műfaj szépségeivel. A lányok bottal, pom-ponnal és zászlóval is dolgoznak. A mazsorett bot forgatásán kívül balett, modern tánc és társastánc alapjait is elsajátítják. Ez a műfaj nem csak a tánctudást fejleszti, hanem a gyerekek koncentrációs képességeit is, hiszen egyszerre kell figyelni a zenére történő lábmozdulatokra, kéztartásokra, karmunkára, botforgatásra, valamint a térforma váltásoknál a csapat tagjaira. A lányok már nem csak klasszikus fúvószenekari művekre táncolnak, vonulnak, hanem repertoárjukban megtalálhatóak a mai modern kor zenéjére íródott színpadi és vonulós koreográfiák is. A csoportok a Miskolci Kulturális Központ és a Premier Művészeti Iskola fenntartásában működnek.
Az együttes évről-évre színvonalas előadásaival színesíti Miskolc kulturális programjait, nagyrendezvényeit."[55]

Miskolcz-Revital Táncsport Egyesület

„Az egyesület 2005 szeptemberétől működik a mai felállásban, Miskolcz-Revital TSE néven, de történetük kicsit messzebbre nyúlik vissza. Az egyesületet alapító fiatalok már több évig foglalkoztak előtte is versenytánccal, hiszen Miskolcon nagy hagyománya van a

[53] https://www.szinvavolgyi.hu/#muhely Letöltés: 2022.08.05.
[54] http://www.kodmontse.hu/ Letöltés: 2022.08.05.
[55] http://miskolcimazsorett.lapunk.hu/Bemutatkozás Letöltés: 2022.08.05.

formációs táncoknak és ennek köszönhetően akkor még nem volt külön lehetőség azok számára, akik egyénileg szerettek volna fejlődni vagy kicsit más stílusba is szerették volna kipróbálni magukat (Pl. látványtánc, showtánc, linedance, kűr).
Alapító tagjaik ezt az igényt látva hozták létre, ezt az új irányvonalat követő egyesületet, mellyel a város egy újabb színfolttal gazdagodott.
Az egyesület fő célja a táncsport népszerűsítése, a táncoktatás az egyesület tagjai és az érdeklődők részére, az általános mozgásművészeti alapképzés megszervezése, a társasági viselkedés, az etikett, protokoll oktatása, zene és műsorszolgáltatás, a tagok versenyeztetése, valamint táncversenyek, edzőtáborok szervezése és lebonyolítása.
Az elmúlt években számtalan versenyen álltak rajthoz táncosaik és értek el országos sikereket. Rendszeresen részt vesznek Miskolc legkiemelkedőbb városi rendezvényein.
Utánpótlás nevelésünk a Kaffka Margit Általános Iskola és a Földes Ferenc Gimnázium képzésével együtt történik, melyek állandó utánpótlást jelentenek a versenytánc képzésnek."[56]

Avas Táncegyüttes

„Az együttest az Avas Táncegyüttes Stúdió Alapítvány működteti. Az alapítvány célja a művészet, elsősorban a táncművészet fejlesztése, az alapfokú művészeti oktatás szervezése, a néptánc, népzene és zenés produkciók létrehozásának támogatása, díszlet-, jelmeztervezés, vendégtársulatok felléptetése, vendégtanárok kurzusainak, oktatómunkájának biztosítása, valamint saját produkciókkal történő vendégszereplés bel- és külföldön. Továbbá a társadalom és az egyén közös érdekeinek kielégítésére irányuló kulturális tevékenység. Az együttes számos városi rendezvényt színesít fellépésével."[57]

Perecesi Bányász Koncert Fúvószenekar

A zenekart 1911-ben alapították, a térség utolsó működő bányász zenekara. Tagjainak összetétele igen változatos,12 évestől a 85 évesig. Jelenleg 34 állandó tagjuk van, de egy-egy nagyobb koncert, vagy fellépés kedvéért visszajönnek a régi, itt kezdő, de már más városban élő tagjaik is. A jubileumi évben kiírtak egy zeneszerzői pályázatot, melyben arra ösztönözték a vállalkozó kedvű zeneszerzőket, hogy a fúvószenekar részére komponáljanak darabokat. A verseny döntőjét nagyközönség előtt rendezték meg a Zenepalotában, és több vidéki helyszínen is bemutatták.
Az együttes térzenét ad Miskolc frekventált részein pl. Miskolctapolcán, de közreműködtek a Miskolc és testvérvárosa, Aschaffenburg közötti élő online műsorban is. Az együttes tagjai egész évben rendelkezésre állnak, nincs nyári szünet, és a hagyományos fúvós formáció mellett 10-12 fős kisegyüttes is rendelkezésre áll.[58]

Miskolc Klezmer Band

„A Miskolc Klezmer Band 2017 tavaszán alakult együttes, melynek célja, hogy Észak-Magyarországon, ahol egykoron hatalmas zsidó közösségek éltek, legyen egy nívós klezmer együttese Magyarországnak. A klezmer zene népszerűsítése, a zsidó hagyományok átadása mellett elsődleges céljuk, hogy a közönségnek tartalmas, pozitív élményeket biztosítson. Az együttes foglalkozik a mély lelkületű darabok mellett a népszerű körtáncokkal,

[56] http://www.revitaltse.hu/rolunk.php?pos=1 Letöltés: 2022.08.05.
[57] https://adjukossze.hu/obh/szervezet/avas-tancegyuttes-studio-alapitvany-102367 Letöltés: 2022.08.05.
[58] A Bányász Kulturális Egyesület által megküldött „Hozzászólás Miskolc város Kulturális stratégiájának tervezetéhez" című dokumentum.

temperamentumos, energikus dallamokkal is igyekszik átadni a klezmer zene sokszínűségét a publikumnak."[59]

RecitaTrio együttes

„2010. tavaszán alakult meg az együttes Miskolcon hiánypótló céllal, a város első professzionális régizene-formációjaként, mely az országhatáron belül és kívül is jó hírét viszi a városnak.
Az elmúlt évtizedben rengeteg koncertet szerveztek Miskolcon és kialakult egy 50-100 fős törzsközönség, akik minden alkalommal jelen vannak az előadásokon. Az együttes eddig több mint 50 városban adott koncertet, és 2021-ben került megvalósításra a „Recitatrio 10+" koncertsorozat, melynek mottója régi zene a modernitás jegyében.
Reneszánsz és barokk muzsikát játszanak közérthetően úgy, hogy akik nem klasszikus zenerajongók, azok is megkedveljék ezt a műfajt. Hisznek abban, hogy a klasszikus zene internacionális, mindenki számára érthető, és egy jó eszköz, hogy embereket és közösségeket összekapcsoljanak.
Hangversenyeiket pályázati támogatásokból és MMJV Önkormányzatának támogatásával tudják megvalósítani."[60]

Miskolc Dixieland Band

„Az együttes 1990 szeptemberében alakult. Első fesztiválkoncertjüket az 1991 júniusi Diósgyőri Dixieland Fesztiválon adták. A legtöbb hazai dixieland és jazz muzsikussal volt lehetőségük együtt koncertezni klubjaikban és más koncerteken. 1998-ben koncertturnét tarthattak Louis Armstrong egykori egyetlen magyar származású klarinétosával, Joe Murányival Miskolcon és Borsod-Abaúj-Zemplén Megyében. Jósvafőn 1993-óta folyamatosan megrendezett fesztiváljukon szinte minden magyar zenekar járt és vendégül láttak szlovák és amerikai zenészeket is. A magyarországi jelentősebb fesztiválokon jártak már, kiemelve Salgótarjánt ahol 1995 óta minden évben jelen vannak.
Külföldön is rendszeresen turnéznak pl. Dániában a Maribói és Silkeborgi Dixieland Fesztiválon, Németországban, Anglia legnagyobb dixieland fesztiválján Birmingham-ben, Spanyolországban, a Marbellai Dixieland Fesztiválon, Franciaországban, Párizsban a Rueli Malmaison-i Euro Jazz Fesztiválon. Számos elismerésben volt részük megalakulásuk óta: 2005-ben a Miskolci Gyémántok Díj, ugyanebben az évben Múzsa Díj, 2006-ban a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Príma Díj „magyar zeneművészet" kategóriájának közönségdíjasa, 2019-ben Megyei Príma Díj, 2021-ben Reményi Ede Zenei Díj.
Évente kb. 60 koncertet adnak, rendszeres klubjuk 1993–2015-ig az Ifjúsági és Szabadidő Házban működött, 2015 szeptemberétől a klubesteknek a Miskolci Nemzeti Színház Játékszín színpada ad otthont."[61]

Miskolc Big Band

„A 2014-ben Sándor Ferenc által alapított és vezetett big band létrejöttével valami egészen új dolog született Magyarországon, mivel stílusuk nem a múltba, hanem a jövőbe tekint. A Miskolc Big Band országosan is egyedülálló hangzásvilágát a kizárólag a számukra hangszerelt műsornak, valamint a saját szerzeményeknek köszönheti. Az együttes 2015-ben kiemelt arany fokozatú minősítést szerzett a XV. Budapesti Big Band Találkozón és Fesztiválon a legmagasabb szintű, A-kategóriában. Az együttes tagjai erősen kötődnek a

[59] https://www.jegy.hu/program/miskolc-klezmer-band-koncert-83039#programInfoTabAnchor Letöltés: 2022.08.05.
[60] https://minap.hu/cikk/szuletesnapjan-ujra-kozonseg-elott-recita-trio Letöltés: 2022.08.05.
[61] https://www.dixieland.hu/a-banda/ Letöltés: 2022.08.05.

Miskolci Egyetem Bartók Béla Zeneművészeti Karához, hiszen tagjai itt végeztek, vagy az egyetem hallgatói."[62]

Anima Vonósnégyes

„Az Anima Vonósnégyes 2000-ben alakult. A vonósnégyes nagy hangsúlyt fektet az ifjúság zenei nevelésére, évente számos koncertet ad iskolákban, sőt óvodákban is. A kvartett igyekszik lépést tartani a modern korral, fellépéseikbe esetenként multimédiás elemeket is beleszőnek. Miskolc mellett számos hazai és külföldi fellépésen mutatkozhattak meg a nagyközönségnek."[63]

2.1.10 Irodalmi folyóiratok

Műút

„A Műút Miskolc irodalmi, művészeti és kritikai folyóirata. A folyóirat hangsúlyozott célja, hogy a tartalom mellett törekedjen az artisztikus, vizuálisan érzékeny megjelenésre és a művészi tipográfia használatára is. Állandó rovatai a Kikötői hírek című világirodalmi szemle, illetve a képregény-rovat, melyben vonatkozó kritikák és tanulmányok, illetve képregények, képregény részletek szerepelnek."[64]

Spanyolnátha

„A Spanyolnátha kéthavonta, kizárólag interneten megjelenő művészeti folyóirat. Címe a spanyolnáthában elhunytak (többek között: Guillaume Apollinaire, Kaffka Margit, Egon Schiele, Edmond Rostand) emlékére utal.
A lapot 2004-ben Vass Tibor alapította. Kiadója a Példa Képfőiskola Kortárs Művészeti Alapítvány."[65]

Miskolci Keresztény Szemle

„2005 januárjában jelent meg a Miskolci Keresztény Szemle első száma. A folyóiratot a Keresztény Értelmiségiek Szövetsége miskolci csoportja adta ki, azzal a szándékkal, hogy az általa rendezett előadásokról azok is értesüljenek, akik nem voltak jelen, de témájuk, tartalmuk érdekelheti őket. Az azóta eltelt csaknem két évtizedben a Szemle nemcsak nyomtatott formában való megjelenését tudta többé-kevésbé rendszeresen biztosítani, hanem 2018-tól elektronikus formában is olvasható, s valamennyi korábbi lapszámuk is online hozzáférhető."[66]

Avasi Értéktár

„A kiadványt az Észak-Keleti Átjáró Egyesület szerkeszti, és az Avasi Borút Egyesület adja ki. A kötetsorozat tulajdonképpen egy ismeretterjesztő útra invitál, ahol Miskolc leghíresebb dombjának történelmét járják körbe."[67]

2.1.11 Kiadók

„A Felső-Magyarország és a Bíbor Kiadó lokális jellegű kiadványt jelentetett meg, bemutatva ezzel Borsod-Abaúj-Zemplén megye irodalmi alkotótevékenységét. Az utóbbi

[62] https://m.arhiv.minap.hu/cikkek/oriasi-miskolci-siker-budapesti-big-band-fesztivalon Letöltés: 2022.08.05.
[63] https://hu.wikipedia.org/wiki/Anima_vonósnégyes Letöltés: 2022.08.05.
[64] https://www.miskolc.hu/elet-a-varosban/kultura/kulturalis-elet/irodalom/folyoiratok Letöltés: 2022.08.05.
[65] https://www.miskolc.hu/elet-a-varosban/kultura/kulturalis-elet/irodalom/folyoiratok Letöltés: 2022.08.05.
[66] http://keresztenyszemle.hu/az-olvasohoz/ Letöltés: 2022.08.05.
[67] https://www.minap.hu/cikk/bemutatjak-az-avasi-ertektar-legujabb-kotetet Letöltés: 2022.08.05.

évtizedben megnőtt a helyi kiadók szerepvállalása és egyben felelőssége is. Féltucatra tehető azon vállalkozások száma a városban, akik rendszeresen, „iparszerűen" adnak ki könyvet, és terjesztik azokat országos hatókörrel."[68]

Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Levéltár

„A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Levéltár több, általa kiadott sorozatnak a gondozója. A Borsodi levéltári füzetek név alatt 34 kiadvány került kiadásra.
A fenti sorozatokon kívül a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Levéltár számos levéltári dokumentumkötetet és egyéb forrásközlést jelentetett már meg.
Várostörténeti szempontból legfontosabb kiadványuk a többkötetes Miskolc Város Monográfiája, mely a sorozat közeljövőben megjelenő két kötetében 1949-ig dolgozza fel városunk történetét."[69]

Bíbor Kiadó

„A Bíbor Kiadó elsősorban a Miskolci Egyetem humán tudományi karainak szellemi műhelyében alkotó szerzők tanulmányainak megjelentetője.
Több nagysikerű irodalomtörténeti és filológiai munkát is a Bíbor Kiadó jegyez. Nem elhanyagolható a közoktatási tankönyvpiacon való jelenlétük, két – az általános iskolai kerettantervhez illeszkedő – tankönyvcsaládjuk van, a Hon- és népismeret tankönyv és munkafüzet és a Tánc és dráma tantárgy tanári kézikönyve és foglalkoztató füzete."[70]

Felsőmagyarország Kiadó

„A Felsőmagyarország Kiadó az észak-magyarországi régió legjelentősebb szépirodalmi kiadója. Számos irodalomtörténeti munka, könyvsorozat gondozója. Vezetője a József Attila-díjas költő, Serfőző Simon, aki jelentős határon túli baráti és kiadói kapcsolataiból táplálkozva segíti publikálni – elsősorban az állam mint mecénás támogatásával – a különböző szépirodalmi műveket, írásokat, tanulmányokat. A kiadó kötetei minden jelentősebb könyvtárban megtalálhatóak."[71]

Kiadói tevékenységet folytató intézmények

„Kiadói tevékenységet is folytató intézmények között meg kell említeni a Herman Ottó Múzeumot, a II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtárat, a Szépmesterségek Alapítványt, akik évente akár több kiadványt jelentetnek meg, elsősorban pályázatokon elnyert támogatás segítségével."[72]

2.1.12 Kultúrához kötődő közalapítványok

Miskolc Város Kultúrájáért Közalapítvány

„A MMJV Közgyűlése által létrehozott közalapítvány célja a kulturális tevékenység támogatása, különös tekintettel Miskolc város kulturális életének, rendezvényeinek, közösségeinek, civil szervezeteinek, a művészeti és tudományos értékek létrehozásának és megőrzésének támogatására, hazai, nemzetközi, regionális kulturális és idegenforgalmi kapcsolatok segítésére."[73]

[68] https://www.miskolc.hu/elet-a-varosban/kultura/kulturalis-elet/irodalom/kiadok Letöltés: 2022.08.05.
[69] https://www.miskolc.hu/elet-a-varosban/kultura/kulturalis-elet/irodalom/kiadok Letöltés: 2022.08.05.
[70] https://www.miskolc.hu/elet-a-varosban/kultura/kulturalis-elet/irodalom/kiadok Letöltés: 2022.08.05.
[71] https://www.miskolc.hu/elet-a-varosban/kultura/kulturalis-elet/irodalom/kiadok Letöltés: 2022.08.05.
[72] https://www.miskolc.hu/elet-a-varosban/kultura/kulturalis-elet/irodalom/kiadok Letöltés: 2022.08.05.
[73] https://www.miskolc.hu/elet-a-varosban/kultura/kulturalis-elet/kozalapitvanyok/kozalapitvanyok# Letöltés: 2022.08.05.

A Szeleta Kultúráért Közalapítvány

„A közalapítvány elsődleges célja Miskolc-Hámor-Lillafüred térségében egy olyan regionális hatókörrel bíró tudományos és idegenforgalmi, szellemi központ létrehozatala, amely gondoskodik a Szeleta-kultúra és a paleolit-korszak régészeti (muzeális) értékeinek szakszerű feltárásának tovább folytatásáról, bemutatásáról, megőrzéséről az ezzel kapcsolatos ismeretek gyarapításáról, valamint mindezeknek a jövő nemzedék számára történő átadásáról.
A közalapítvány emellett támogatja azokat az ismeretterjesztő, oktatási, kulturális, idegenforgalmi, természetvédelmi, környezetvédelmi, közrend- és közbiztonságvédelmi tevékenységeket, amelyek az euroatlanti integráció elősegítése érdekében közvetlenül vagy közvetve hozzájárulnak a közalapítvány elsődleges célkitűzéseinek megvalósításához.”[74]

2.2 Jelenlegi programkínálat Miskolcon

2.2.1 Kulturális programok

CineFest Miskolci Nemzetközi Filmfesztivál

„Az elmúlt tizenöt évben a CineFest Miskolci Nemzetközi Filmfesztivál Magyarország legismertebb – és a visszajelzések alapján – legkedveltebb filmfesztiváljává vált. Minden év szeptemberében a szakma és a nézők az elmúlt egy esztendő legjelentősebb, legértékesebb filmjeivel találkozhatnak a világ filmtermésből.
A fesztivál számos nemzetközi szakmai szervezettel is együttműködik, ennek eredményeként a FIPRESCI (Filmkritikusok Nemzetközi Szövetsége) minden évben nemzetközileg elismert filmkritikusokból álló zsűrit delegál a fesztiválra.
Kiváló az együttműködés a SIGNIS és az Interfilm nemzetközi szervezetekkel, akik hazánkban egyedül a CineFest-re delegált zsűri segítségével döntenek a Nemzetközi Ökumenikus Zsűri díjáról. A CICAE (Confédération Internationale des Cinémas d’art et d’essai) – Art Mozik Nemzetközi Szövetsége által delegált zsűri pedig mozit üzemeltető kollégák szemével dönt a nemzetközi szervezet díjáról.
A filmfesztivál nemzetközi elismertségét jelzi, hogy számos nemzetközi fesztivállal van együttműködési kapcsolatuk és évről-évre törekszenek arra, hogy a verseny programon kívül egy-egy ország filmkínálatát fókuszba helyezzék.
A fesztivál vetítési helyszínei a Művészetek Háza nagyterme és két kis moziterme (Uránia, Béke), valamint a Zukor terem, a miskolci Csodamalom Bábszínház.
A fesztivál létrehozásakor az volt az álmuk, hogy a CineFest Miskolc egyszer a régió meghatározó nemzetközi filmfesztiváljává váljon. A filmválogatás színvonalával és az évről évre gazdagabb kapcsolódó programokkal sikerült ezt elérniük.”[75]

Miskolci Grafikai Triennálé

Miskolc városa ad helyet a magyar művészi grafika legfontosabb hazai eseményének, az 1961-ben biennálé formában, majd 2008-tól kezdődően háromévente megrendezett Miskolci Grafikai Triennálénak. A Miskolci Galéria által szervezett triennálé célja, hogy olyan fóruma legyen a magyar grafikának, ami több mint az aktuális trendek bemutatása vagy egy merev hagyomány megerősítése; bemutatni annak az esszenciáját, ami az utóbbi pár évben létrejött a magyar grafikában. A díjak odaítéléséről a szakmai zsűri dönt.[76]

[74] https://www.miskolc.hu/elet-a-varosban/kultura/kulturalis-elet/kozalapitvanyok/kozalapitvanyok# Letöltés: 2022.08.05.
[75] https://www.cinefest.hu/koszonto/ Letöltés: 2022.08.05.
[76] A Herman Ottó Múzeum által 2021.11.29-én küldött „A Herman Ottó Múzeum szerepe Miskolc kulturális és turisztikai stratégiájában 2020–2030” című dokumentum, valamint a 2022.08.17-én és 24-én megküldött leírás.

Múzeumok Őszi Fesztiválja

A Herman Ottó Múzeum az országos rendezvény részeként tartja meg programjait családi és múzeumpedagógiai foglalkozásokkal, kiállításokkal, tárlatvezetésekkel, színes programokkal, valamint pedagógusoknak szóló szakmai rendezvényekkel.[77]

Miskolci Egyetemi Napok

„A Miskolci Egyetemi Napok több mint harmincadik alkalommal kerül megrendezésre a Miskolci Egyetem campusán. A 3-4 napos fesztivál májusban a hazai élőzenei élvonal képviselőit vonultatja fel, évente 20-25 000 látogatót vonz. A zenei programok mellett az egyetemi hagyományok ápolása jegyében diákrektor-választást és sok más hallgatói programot szerveznek évről évre."[78]

Határtalan Fesztivál

„A 2013-ban útjára indított Határtalan napok fesztivál meghatározó szerepet tölt be a magyarországi színházi és a határon túli magyar színházi élet közti kapcsolat fenntartásában és erősítésében. A Miskolci Nemzeti Színház céljának tekinti, hogy pusztán előadás-centrikus fesztivál helyett egy összművészeti, egész Miskolc számára jelentős eseményt hozzon létre, hogy egy hídfő legyen, mely összeköti a határ inneni és túli színházakat, városokat, magyarokat."[79]

Horizont Nemzetközi Kortárstánc Fesztivál

„Hagyományteremtő céllal 2017-ben először rendezte meg a Miskolci Nemzeti Színház a Horizont Nemzetközi Kortárstánc Fesztivált. A tánc határokon átívelő közös nyelv a világ minden pontján, a kortárs mozdulatművészet pedig ma a legizgalmasabb műfaj. A fesztiválra neves külföldi és hazai alkotókat, együtteseket hívott meg a Miskolci Balett, akiknek színvonalas produkciói bebizonyították a nézők számára, hogy a kortárstánc nem elvont, megfoghatatlan, hanem szórakoztató, érdekes és mindenki számára érthető színházi élményt nyújt."[80]

Miskolci Kamarakórus Fesztivál

„A Miskolci Kórusfesztivál Alapítvány fesztiválján felvállalta Miskolc kedvező – központi – fekvését kihasználva, a határainkon kívül élő magyar kórusok meghívását, patronálását, így minden évben a résztvevő 25-30 együttes között lehetőséget adnak erdélyi, felvidéki és kárpátaljai együttesek bemutatkozására. Az 1993 óta a Magyar Rádió rendezőként társult a Miskolci Kamarakórus Fesztiválhoz, és azóta koncertjeit felvételről sugározza."[81]

Vár-szerenád, Kastély-szerenád

„A Vár-szerenád sorozat 2014-ben indult a Diósgyőri vár Lovagtermében. 2016-tól az edelényi L'Huillier–Coburg-kastélyba is ellátogatott a Miskolci Szimfonikus Zenekar, ahol

[77] A Herman Ottó Múzeum által 2021.11.29-én küldött „A Herman Ottó Múzeum szerepe Miskolc kulturális és turisztikai stratégiájában 2020–2030" című dokumentum, valamint a 2022.08.17-én és 24-én megküldött leírás.
[78] MMJV Önkormányzata Közgyűlésének 127/2020. (X.29.) számú határozattal elfogadott MMJV Turizmusfejlesztési Stratégiája, 2.2.1. Attrakciók és vonzerők, 66. oldal
[79] https://www.miskolc.hu/elet-a-varosban/kultura/kulturalis-elet/eloadomuveszet/miskolci-nemzeti-szinhaz Letöltés: 2022.08.05.
[80] https://www.miskolc.hu/elet-a-varosban/kultura/kulturalis-elet/eloadomuveszet/miskolci-nemzeti-szinhaz Letöltés: 2022.08.05.
[81] http://www.festival.uni-miskolc.hu/alapitvany.html Letöltés: 2022.08.05.

egy tárlatvezetéssel egybekötött műsorral készültek az odalátogatóknak, és azóta már több környékbeli történelmi helyszín is bekerült a helyszínek közé."[82]

Promenád

„A nyárköszöntő hangverseny, egyben a zenei évad búcsúztatója is. A június végi hangversenyek helyszíne évtizedekig a Miskolci Nemzeti Színház Nyári Színháza volt, eső esetén pedig a Nagyszínház, de az elmúlt időszak eseményei új helyre költöztették a Programot, így 2020-tól már a Miskolc Városi Szabadidőközpont 2-es számú jégpályája (közönségkorcsolya pálya) ad otthont a koncerteknek. Az új helyszín nem csupán egészségbiztonsági szempontból bizonyult jó választásnak, hanem a kiváló akusztika miatt is, illetve mivel fedett ezért eső esetén sem kell lemondaniuk, vagy költöztetniük a programot."[83]

Aperitif

„Aperitif koncerten az elkövetkező évad kínálatából kap ízelítőt a közönség. A beharangozó, flash-mob jellegű hangverseny helyszíne a Szinva-terasz, így Miskolc szívében ismerkedhetnek a komolyzenével az arra járók."[84]

Karácsonyi koncert

„A Miskolci Szimfonikus Zenekar az ünnepek meghittségéhez is igyekszik a hozzájárulni. A több évtizedes hagyományra visszatekintő Karácsonyi koncertnek 2021-től a Városháza aulája ad otthont, ahol az ünnephez kötődő hangulatos, meghitt műsorral ajándékozza meg a miskolciakat az együttes."[85]

Újévi hangversenyek

„Az újesztendőt nagyszabású gálakoncertekkel köszönti a Miskolci Szimfonikus Zenekar a Miskolci Nemzeti Színházban. Az Újévi hangversenyek műsorán népszerű polkák, opera áriák és operett slágerek szerepelnek, amelyek tolmácsolásához a műfajok legkiválóbb képviselőit hívják Miskolcra, így vendég volt már többek között Pitti Katalin, Berkes János, Bordás Barbara, Boncsér Gergely, Peller Anna, Peller Károly, Lukács Anita és a Vienna Tenors (Lőkös Dániel, Roman Lauder és Woncheol Song) is. Az előadáshoz mindig társul tánc és vetítés, így összművészeti produkció születik."[86]

OrgonaPont – hangversenysorozat

„Miskolc városának talán legpatinásabb hangverseny-sorozata templomainkhoz kötődik. Több mint negyven éve nyújtanak kikapcsolódást a nyári kánikulában, a templomok hűs falai között az orgona versenyek városunk lakóinak és az ide látogató turisták számára. Az Avasi Református Templom és a Belvárosi Református Templom felújított orgonái szolgálják már hosszú évek óta ezeket a hangversenyeket, ahol részben városunk kiemelkedő művészei, részben pedig a hazai komolyzenei élet meghatározó szereplő vállalnak szerepet. A sorozat korábban Collegium Musicum néven vált ismertté, azonban az utóbbi években egy országos sorozat részévé válva kapta az OrgonaPont elnevezést. Az országos

[82] https://www.miskolc.hu/elet-a-varosban/kultura/kulturalis-es-gasztrofesztivalok/zenei-nagyrendezvenyek# Letöltés: 2022.08.05.
[83] https://www.miskolc.hu/elet-a-varosban/kultura/kulturalis-es-gasztrofesztivalok/zenei-nagyrendezvenyek# Letöltés: 2022.08.05.
[84] https://www.miskolc.hu/elet-a-varosban/kultura/kulturalis-es-gasztrofesztivalok/zenei-nagyrendezvenyek# Letöltés: 2022.08.05.
[85] https://www.miskolc.hu/elet-a-varosban/kultura/kulturalis-es-gasztrofesztivalok/zenei-nagyrendezvenyek# Letöltés: 2022.08.05.
[86] https://www.miskolc.hu/elet-a-varosban/kultura/kulturalis-es-gasztrofesztivalok/zenei-nagyrendezvenyek# Letöltés: 2022.08.05.

sorozat a Filharmónia Magyarország gondozásában kerül megrendezésre minden év augusztusában, idén az Orgonák éjszakáján lesz a nyitóesemény."[87]

Belvárosi Zenei Estek – hangversenysorozat

„Belvárosi Zenei Estek egy kitűnő alkalmat biztosítanak arra, hogy a miskolciak barátaikkal, családjukkal közösen élvezhessék a zenét Miskolc belvárosában a nyári időszakban."[88]

Muzsikáló Udvar – hangversenysorozat

„A Muzsikáló Udvar hangversenyei könnyű nyáresti szórakozást ígérnek azok számára, akik ellátogatnak az udvarokba, ahol jazz, latin, blues, dixieland, swing és klezmer zenészek varázsolják el a hallgatóságot."[89]

Miskolci Kamarazenei Nyár

„A több évtizedes hagyománnyal rendelkező Miskolci Kamarazenei Nyár rendezvénysorozat célja a nemzeti romantikus magyar zene alig ismert, újra felfedezésre vagy szélesebb körben is megismerésre. A rendezvény programvezetője, Flach Antal. A rendezvény ingyenesen látogatható, és regisztrálni sem kell előzetesen."[90]

Veczán Pál Egyházzenei Kórustalálkozó

„A koncertsorozatot néhai Veczán Pál miskolci evangélikus esperes azzal a céllal álmodta meg, hogy a különböző templomokban szolgáló kórusok megismerhessék egymást, bővíthessék repertoárjukat, tapasztalatot cserélhessenek, inspirációt nyerjenek a hangszerelési lehetőségeket illetően. Emellett ő is Kodály Zoltán gondolatát vallotta, miszerint: „Nem sokat ér, ha magunkban dalolunk, szebb, ha ketten összedalolnak. Aztán mind többen, százan, ezren, míg megszólal a nagy Harmónia, amiben mind egyek lehetünk". A kórustalálkozó minden év őszén a Miskolci Kulturális Központ szervezésében valósul meg."[91]

2.2.2 Tematikus programok, kulturális segédprogramokkal

Középkori Forgatag

„Minden év júliusában megelevenedik a középkor Diósgyőr várában a Középkori Forgatag című nyári fesztiválon. „Az év történelmi játékán" a vár egy nyüzsgő középkori udvarrá változik. A többnapos program 2017 óta a rangos Minősített Európai Fesztivál címet viseli. A Lovagi Tornák Terén lovagi összecsapásokon, tornákon, lovasíjász- bemutatókon izgulhatnak."[92]

[87] https://www.miskolc.hu/elet-a-varosban/kultura/kulturalis-es-gasztrofesztivalok/zenei-nagyrendezvenyek# Letöltés: 2022.08.05.
[88] https://www.miskolc.hu/elet-a-varosban/kultura/kulturalis-es-gasztrofesztivalok/zenei-nagyrendezvenyek# Letöltés: 2022.08.05.
[89] https://www.miskolc.hu/elet-a-varosban/kultura/kulturalis-es-gasztrofesztivalok/zenei-nagyrendezvenyek# Letöltés: 2022.08.05.
[90] https://miskolc.varosom.hu/programok/kultura/Miskolci-Kamarazenei-Nyar- Letöltés: 2022.08.05.
[91] https://www.minap.hu/cikk/uj-helyszinek-lelekemelo-dallamok-es-kozos-enekles-orome-26-veczan-pal-egyhazzenei#: Letöltés: 2022.08.05.
[92] MMJV Önkormányzata Közgyűlésének 127/2020. (X.29.) számú határozattal elfogadott MMJV Turizmusfejlesztési Stratégiája, 2.2.1. Attrakciók és vonzerők, 66. oldal

Diósgyőri Mikulásvonat

„A „Diósgyőrért" Közhasznú Alapítvány az Északerdő Zrt-vel együttműködésben működteti a Diósgyőri Mikulásvonat®-ot, amely nem egy hétköznapi utazást jelent a lillafüredi kisvasúton, hanem egy közel két és fél órás, varázslatos kalandot a gyermekek és családok számára. Lillafüreden a „Mesebirodalom" kapujánál maga a Mikulás várja a kicsiket, majd további jelmezbe öltözött szereplők bekapcsolódásával egy interaktív szabadtéri mesejátékba vonják be őket, meseszép díszletek között, a miskolci óvodások és általános iskolások által feldíszített parkban."[93]

Miskolci Régiségvásár

„A Miskolci Régiségvásárt minden hónap első vasárnapján tartják a belvárosi sétálóutcán és a környező tereken. A rendezvény valóban régiségekkel várja a látogatókat, az árukínálat és az árusok kiválasztása folyamatosan ellenőrzött, a rendezvény a legnagyobb vidéki régiségvásárrá nőtte ki magát az elmúlt években."[94]

Fazola Fesztivál

„A többnapos Fazola Fesztivált szabad téren, az újmassai Fazola-kohónál, a Massa Múzeumnál és a vasverőnél rendezik meg szeptemberben. Célja a selmeci vaskohász hagyományok ápolása, és a térségben évszázadokon át művelt ipari kultúra történeti értékeinek bemutatása, valamint a fiatalok körében a műszaki pályák népszerűsítése, és a bányász-kohász-erdész társadalom összetartozásának kifejezése. A fesztivált látványos vasolvasztási, vasverő és látványkovácsolási bemutatók színesítik."[95]

Ásványfesztivál

„Hosszú idő óta minden évben megrendezésre kerül a Miskolci Egyetemen Közép-Európa egyik legjelentősebb ásványfesztiválja. Jelentőségét nemcsak a kiállítók stabil 100 feletti, és a látogatók 3-4 ezres létszáma jelzi, hanem az a tény is, hogy évenként a börzéhez más és más rendezvényeket is társítanak. Ezek között mindig vannak reprezentatív, tematikus kiállítások, illetve tudományos és népszerűsítő előadások, esetenként előadóülések."[96]

Virágzó Népművészet Fesztivál

A fesztivált a Fügedi Márta Népművészeti Egyesület szervezi több mint egy évtizede. A rendezvény fő eleme egy népművészeti, tárgyalkotó kiállítás, anyaga az egyesület által meghirdetett országos tárgyalkotó pályázatból áll össze, kísérő rendezvényként művészeti programokat is felvonultatnak.[97]

Adventi villamos

„Az adventi villamos advent első vasárnapjától január 6-ig közlekedik a Tiszai pályaudvar és Felső-Majláth között az 1-es villamos vonalán. A kívül mézeskalács házikóra hasonlító

[93] MMJV Önkormányzata Közgyűlésének 127/2020. (X.29.) számú határozattal elfogadott MMJV Turizmusfejlesztési Stratégiája, 2.2.1. Attrakciók és vonzerők, 67. oldal
[94] MMJV Önkormányzata Közgyűlésének 127/2020. (X.29.) számú határozattal elfogadott MMJV Turizmusfejlesztési Stratégiája, 2.2.1. Attrakciók és vonzerők, 67. oldal
[95] MMJV Önkormányzata Közgyűlésének 127/2020. (X.29.) számú határozattal elfogadott MMJV Turizmusfejlesztési Stratégiája, 2.2.1. Attrakciók és vonzerők, 67. oldal
[96] https://mfk.uni-miskolc.hu/rendezvenyeink Letöltés: 2022.08.05.
[97] A Fügedi Márta Népművészeti Egyesület által benyújtott Pályázati anyag a Kulturális Mecénási Alapból igényelhető 2022. évi támogatásra.

járművet belül minden évben új díszítéssel állítják forgalomba. Az utazást kulturális programok színesítik."[98]

Városnéző séták

„Miskolc tele van érdekes történetekkel, szemet gyönyörködtető helyszínekkel, legendákkal, történelmet alakító személyiségekkel. A MIDMAR Nonprofit Kft. által szervezett sétákon minden alkalommal más-más téma kerül a fókuszba, a belvároson kívül távolabbi városrészekbe is elkalauzolják a vendégeket."[99]

2.2.3 Gasztronómiai programok, kulturális segédprogramokkal

Kocsonyafesztivál

A Kocsonyafesztivált 2001-ben alapította Rózsa Edit és Fedor Vilmos. Rövid időn belül Magyarország legnagyobb téli fesztiválja lett, ahová minden évben sok ezren zarándokoltak. Jelenleg a város eltökélt abban, hogy újra megrendezi a Kocsonyafesztivált, a jogviták rendezését követően.

Avasi Borangolás

„A Miskolczi Borbarátok Társasága Egyesület által elindított, civilszervezetek összefogásával szerveződő, a tradicionális miskolci pincekultúra hagyományainak újjáélesztését célzó Avasi Borangolás 3 napon keresztül tart a Történelmi Avas pincesorain. Tavaly megkapta a Minősített Fesztivál címet a Magyar Fesztiválszövetségtől. 2014-ben még 2.800 vendéget vonzott, 2019-ben pedig már 19 000 látogatót fogadott."[100]

Avasi Kvaterka

„2018-ban került megrendezésre az első Avasi Kvaterka, amely nagy sikert aratott a látogatók körében. A Szent György-hegy Alapítvány 2019 júliusától havi rendszerességgel rendezi meg az Avasi Kvaterkát a Miskolczi Borbarátok Társaságának együttműködésével és más civil szervezetek és boros gasztronómiai közösségek közreműködésével. A programsorozat célja, hogy felelevenítse azokat az értékeket, melyek évszázadok óta az avasi pincesorhoz köthetőek. Látogatottsága egyre nő, jelenleg még csak körülbelül 1.000 fő rendezvényenként."[101]

Miskolci Fröccsfesztivál

„A Miskolci Fröccsfesztivált 2006-ban rendezték meg először, kezdetekben a Herman Ottó Múzeum Papszeri épülete és kertje volt a helyszíne. 2014 óta a Kisavason lévő Avasi Cellarium és a környékbeli pincék és pincesorok biztosítanak autentikus hátteret a hungarikumnak számító italnak. A Múzeumok Éjszakája rendezvénysorozathoz kötődik a kétnapos esemény időpontja, látogatottsága évről évre nő, jelenleg közel 5.000 fő."[102]

[98] https://www.miskolc.hu/aktualis/adventi-villamos-meseszep-jegpalota-igazi-mualkotas-miskolc-adventi-villamosa Letöltés: 2022.08.05

[99] https://www.hellomiskolc.hu/garantalt-varosnezo-setak Letöltés: 2022.08.05.

[100] MMJV Önkormányzata Közgyűlésének 127/2020. (X.29.) számú határozattal elfogadott MMJV Turizmusfejlesztési Stratégiája, 2.2.1. Attrakciók és vonzerők, 65. oldal

[101] MMJV Önkormányzata Közgyűlésének 127/2020. (X.29.) számú határozattal elfogadott MMJV Turizmusfejlesztési Stratégiája, 2.2.1. Attrakciók és vonzerők, 65. oldal

[102] MMJV Önkormányzata Közgyűlésének 127/2020. (X.29.) számú határozattal elfogadott MMJV Turizmusfejlesztési Stratégiája, 2.2.1. Attrakciók és vonzerők, 65. oldal

Görömbölyi Forralt Bor- és Tepertőnapok

„A görömbölyi történelmi pincesoron tartják meg minden évben a város első gasztronómiai fesztiválját, a Görömbölyi Forralt Bor- és Tepertőnapokat, mely évről évre egyre több látogatót vonz, és egyre több programot kínál az érdeklődők számára. Minden évben hagyományosan forraltborfőző-versenyen vehetnek részt, valamint megtartják a Görömbölyi Ökomenikus Vince napi vesszőszentelést."[103]

Termelői nap

„Minden hónap harmadik vasárnapján rendezik meg Miskolcon a termelői napot az Erzsébet téren. A vásár során helyi és környékbeli termelők, valamint kézművesek kínálják termékeiket, melyeket meg is kóstolhatnak az érdeklődők. A nap során kulturális és gyermekprogramok is várják a látogatókat."[104]

2.3 A kultúrafinanszírozás formái

Miskolc kulturális életének finanszírozása öt forrásból valósult meg az elmúlt tíz év során:

1. Városi költségvetési finanszírozás kötelező feladatok ellátása esetében
2. Városi költségvetési finanszírozás önként vállalt feladatok ellátása esetében
3. EU támogatások
4. Állami alapok, szervezetek támogatása
5. Gazdasági társaságok támogatásai
6. Pályázatok (Közművelődési, valamint Könyvtári Érdekeltségnövelő Pályázatok, Kubinyi Ágoston Program)

A város költségvetéséből származó forrásokat a Közgyűlés hagyja jóvá évente, a költségvetésben a kulturális finanszírozás az idegenforgalmi tételekkel közös csoportban szerepel. A kötelező feladatok ellátásába a város saját szervezésű hivatalos rendezvényei (városi ünnepek, stb.) valamint a városi tulajdonban/fenntartásban működő kulturális szervezetek (nonprofit társaságok) támogatása tartozott bele. Az alábbi társaságok tartoztak ebbe a körbe:

- CINE-MIS Nonprofit Kft. működési támogatása,
- Miskolci Nemzeti Színház Nonprofit Kft. támogatása (állami támogatás is),
- Miskolci Csodamalom Bábszínház Nonprofit Kft. támogatása (állami támogatás is),
- Miskolci Szimfonikus Zenekar Nonprofit Kft. támogatása,
- Miskolci Kulturális Központ Nonprofit Kft. támogatása.

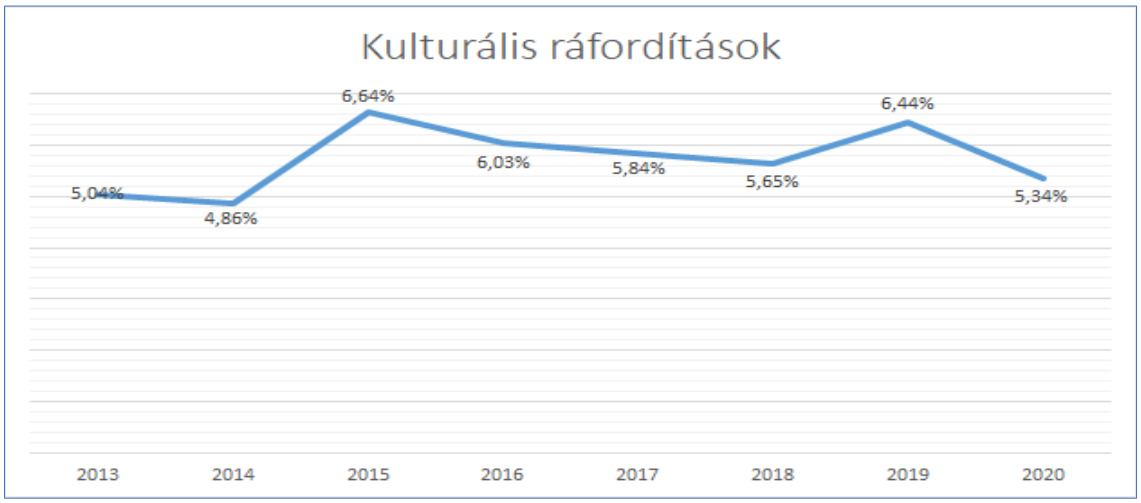
illetve saját fenntartású intézmények:

- Herman Ottó Múzeum,
- II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár.

Ugyancsak a kötelező feladatok közé tartozott a Science Múzeum és Művészeti Központ projekt önrészének finanszírozása, majd 2014-ben – mikor a városvezetés a projekt megvalósításától elállt – a korábban felvett támogatás visszafizetése is.
Az önként vállalt kulturális feladatok szélesebb kört fednek le, ide tartoznak a város nagyrendezvényei, illetve az azokat szervező társaságok támogatásai, a kulturális szervezetek támogatása (Szinvavölgyi Néptánc Együttes).

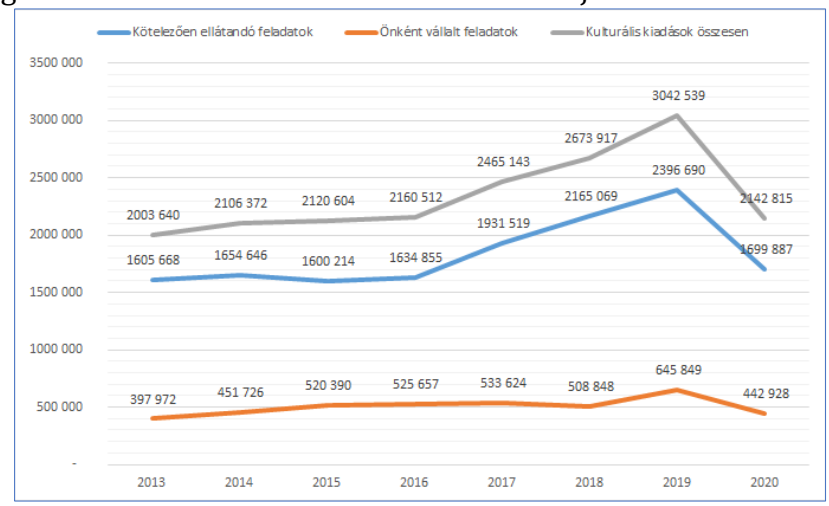
[103] MMJV Önkormányzata Közgyűlésének 127/2020. (X.29.) számú határozattal elfogadott MMJV Turizmusfejlesztési Stratégiája, 2.2.1. Attrakciók és vonzerők, 68. oldal
[104] MMJV Önkormányzata Közgyűlésének 127/2020. (X.29.) számú határozattal elfogadott MMJV Turizmusfejlesztési Stratégiája, 2.2.1. Attrakciók és vonzerők, 68. oldal

2011 év végén jelentős átalakulások kezdődtek a kulturális intézmények területén, a Miskolci Kulturális Központ novemberben nonprofit Kft.-vé alakult és 2012-től kezdődően megkezdődött a központszerű működés felállítása. Szintén 2012-ben megszűnt a Miskolci Nemzeti Színház önálló költségvetési szerv státusza, helyette Nonprofit Kft.-ként működött tovább, ugyanilyen formába alakult át a Csodamalom Bábszínház is. Az átalakulásokat követően alakult ki egy új működési struktúra, melynek finanszírozását az alábbi táblázatok mutatják az első teljes működési évtől (2013-tól) napjainkig. A finanszírozás vizsgálatának alapját az éves zárszámadások jelentették 2018-ig, 2019–2020 évek esetében a költségvetés volt az irányadó.
Miskolc kulturális költségvetési ráfordításainak alakulását a költségvetés kiadási főösszegének százalékában az 1. ábra ismerteti.

1. ábra: Kulturális kiadások a Költségvetés Kiadási Főösszegének arányában (%), 2013-2020[105]

A diagram adatokból látható, hogy a kulturális kiadások aránya jellemzően 5-6% körül alakult évente az elmúlt 8 év során. A 2015-ös kiugróan magas értéket a Science Múzeum projekttől való elállás visszafizetési költsége okozta.
Az ezzel korrigált kiadási értékeket az alábbi ábra mutatja be.

2. ábra: Kulturális kiadások (eFt) 2013-2020[106]

[105] MMJV Közgyűlési határozatok
[106] MMJV Közgyűlési határozatok

A korrigált adatsorokból látható, hogy a kötelezően ellátandó feladatok értéke 2016-ig 1,6 Mrd Ft érték körül volt 4 éven keresztül, majd emelkedő pályára állt, éves szinten 200 Mft-os növekedési értékkel. A 2020-as visszaesés komoly vágást mutat, összesen -900 MFt-ot, mely a takarékos gazdálkodás kényszeréből ered. Az önként vállalt feladatok kiadási értékei nem mutatnak komoly kiugró értéket az elmúlt 8 évben, egyedül 2019-ben jelentkezett egy közel 140 MFt-os kiugró érték.

2.3.1 Kulturális Mecénás Alap

Egyszeri, vissza nem térítendő támogatás a város civil szervezetei, egyesületei, művészeti és tudományos alkotó műhelyei, a közösségi média, és az öntevékeny csoportok értékmegőrző, értékteremtő és értékközvetítő munkájának segítésére.[107]

2.3.2 Működési támogatás kulturális gazdasági társaságoknak

A kulturális nonprofit gazdasági társaságok
- CINE-MIS Nonprofit Kft. működési támogatása,
- Miskolci Nemzeti Színház Nonprofit Kft. támogatása,
- Miskolci Csodamalom Bábszínház Nonprofit Kft. támogatása,
- Miskolci Szimfonikus Zenekar Nonprofit Kft. támogatása,
- Miskolci Kulturális Központ Nonprofit Kft. támogatása

aktuális évre vonatkozó működési támogatása.

2.3.3 Működési támogatás önkormányzati intézményeknek

A két, önkormányzati fenntartású kulturális intézmény,
- a Herman Ottó Múzeum és a
- II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár

aktuális évre vonatkozó működési támogatása.

2.3.4 Egyéb önkormányzati támogatások a kultúra területén

A kulturális rendezvények és feladatok megvalósítását, a közalapítványok működését az önkormányzat igyekszik évről-évre támogatásban részesíteni, pl. Bányász Kulturális egyesület, Bükkalja Táncszínház Alapítvány, Fügedi Márta Népművészeti Egyesület, MIDMAR támogatása stb.

2.4 A lakosság kulturális igénye

2.4.1 Digitalizáció – egyszerre kényszer és megoldás

Mára a legszembetűnőbb változást a kommunikációs technikák fejlődése, ezen belül az új eszközök robbanásszerű elterjedése hozta. Az elmúlt három évtizedben a könyvtárakban indultak, később múzeumokban és levéltárakban, valamint a részben ezekben az intézményekben elérhető audiovizuális archívumok voltak a digitalizációs projektek első állomásai. A tervezett rendszerek azonban – részben az intézmények fejletlen informatikai háttere miatt – nem a felhasználóbarát megközelítésre törekedtek, hanem az adatgazda igényeire. Az utóbbi időszakban a keresőoldalakban és szolgáltatási modellekben sikeres kezdeményezések indultak pl. a Magyar Elektronikus Könyvtár, melynek évente több mint 20 millió látogatója van, és egyike az ország legnagyobb kulturális

[107] https://www.miskolc.hu/varoshaza/onkormanyzat/palyazatok/onkormanyzat-altal-meghirdetett-palyazatok# Letöltés: 2022.08.05.

tartalomszolgáltatóinak. A digitalizált közgyűjteményekre a koronavírus világjárvány kirobbanása után még inkább megnőtt az igény, így a jövőben mindenképp folytatni kell a digitalizációs munkát, és bővíteni kell a digitalizált adattárakhoz történő hozzáférés lehetőség pl. MIKI applikáció.

2.4.2 Új nemzedékek megjelenése

A könyvek birtoklása, gyűjtése ma már nem olyan része a kultúrának, mint korábban, a letölthető és elektronikus könyvek az ifjúság körében már egyértelműen népszerűbbek. A Z generáció mobilitási hajlandósága nagyságrendileg nagyobb, mint az idősebb korosztályoké. A mai fiatalok nem olvasnak kevesebbet, mint korábban a fiatalok, sőt, mennyiséget tekintve akár többet is, aktív idejükben szöveges üzenetet, képi és videotartalmat látnak és olvasnak. A minőség teljesen átalakult, háttérbe szorultak a szépirodalmi művek, jóval egyszerűbb, befogadhatóbb, könnyebben érthető tartalmak vették át a helyüket, ráadásul már többségében nem is magyar nyelven. Ahhoz, hogy a kulturális intézményrendszer időben válaszokat tudjon megfogalmazni ezekre az átalakulásokra, a folyamatot nem minősítenie, hanem megértenie kell.
Látva az elmúlt öt-tíz év gyorsuló tendencia átalakulásait, kijelenthető, hogy a kultúrafogyasztási szokások a későbbiekben még gyorsabban fognak átalakulni, mint korábban. A fesztiválkultúra térnyerése tovább növekszik, várhatóan nemcsak nagyvárosi, hanem a kisebb települések szintjén is. A magaskultúra színterei pedig várhatóan tovább differenciálódnak. Az új kultúra fogyasztói szokások között pedig már elindult a „multitasking" kulturális fogyasztás fokozott térnyerése a fiatalok körében, vagyis egy időben történik több új típusú kulturális színtér használata; televízió nézés, okostelefon használat, és zenehallgatás egyszerre. Az egyéni igényekre szabott különböző médiumok, kulturális csatornák összeolvadása küszöbön áll, a rendszerek technikai összekötése már elérhető technológia.

2.4.3 A kultúra szabadsága – a fogyasztó szabadsága, a hozzáférések biztosítása

A művészeti intézmények funkciója az, hogy keretet biztosítson az egyének (művészek) szabadságának érvényesüléséhez. A kulturális intézmények törvényi feladata pedig az, hogy hozzáférhetővé tegye a művészetet, eljuttassa a kultúrát ahhoz a fogyasztóhoz, akinek ehhez joga van. Befogadó intézményei bármely művészeti csoportnak, illetve magát művészetben kifejezni akaró állampolgárnak, legyen az amatőr vagy professzionális. [108]
Az aktuális helyzet az, hogy a közművelődési intézmények nagyon nehezen tudják magukat kormányzati és önkormányzati forrásokból fenntartani, az innen kapott támogatások arra elegendőek, hogy ne kelljen bezárni a kapuikat. Csak pályázati pénzek bevonásával teremthető meg valódi érték létrehozása, a szakmai színvonal biztosítása.

2.4.4 Nemzedéki együttélések, sokszínűség a kínálatban

A kultúrának mindenkihez el kell jutnia, aki igényt tart rá. A közművelődési feladatokkal rendelkező intézményeknek meg kell tudnia szólítani az óvodást és a nyugdíjast egyaránt. Az elmúlt évtizedben végbement globális változások a kultúra szerkezetét is átalakították, megváltoztak a fogyasztói szokások. A technológiai trendek, a multikulturalizmus, a digitalizáció eredményeképpen a tradicionális kultúraközvetítés és ezzel a kulturális intézmények szerepe háttérbe szorult, ugyanakkor a minőségi szolgáltatások iránti igény megnőtt. A kultúra feladata napjainkban tehát nem csak az, hogy mindenki számára

[108] 1997. évi CXL. törvény a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről 1.§

hozzáférhetővé váljon, hanem. hogy a kínálat művészi érték tekintetében is megfelelő legyen a hagyományos kultúraközvetítésre kevésbé nyitott társadalom számára is.

2.5 Testvérvárosi kapcsolatok

„Miskolc város testvérvárosi kapcsolatai nagyobb jelentőségűek, mint csak szimbolikus szerződések. Ezek a fontos partnerségek azt szolgálják, hogy a múlt, a jelen és a jövő témáit párbeszédben tudjuk megvitatni. Ebben a bizalommal teli atmoszférában, közös értékeket vallva kialakíthatóak a kulturális, történelmi és a hétköznapok együttműködésének témakörei. A partnerség legfontosabb alkotóeleme, hogy különböző kultúrákban élő, eltérő történelmi háttérrel rendelkező emberek egymást jobban tudják megismerni és megérteni. Használjuk ezeket a városi együttműködéseket egymás közötti hídépítésre és minden résztvevő gyarapodására."[109]
„Miskolc testvérvárosai (kapcsolatfelvétel éve): Aschaffenburg, Németország (1996), Aszan, Dél-Korea (2011), Burgasz, Bulgária (2003), Cleveland, USA (1995), Jentaj, Kína (2015), Kassa, Szlovákia (1997), Katowice, Lengyelország (1973), Kayseri, Törökország (2013), Ostrava, Csehország (2001), Tampere, Finnország (1963), Valenciennes, Franciaország (2009), Vologda, Oroszország ('80-as évek)."[110]

2.6 A stratégia készítését befolyásoló tényezők

2.6.1 A kulturális piac átalakulása, átalakítása, kulturális vállalkozások megerősödése

A kulturális gazdaságnak nincsenek nyersanyag- , jelentős munkaerőforrás- és kiemelt logisztikai szükségletei, mégis helyfüggő. Míg tömegtermékek szinte mindenhol előállíthatóak, kulturális termék, vagy szolgáltatás – különösen a magas színvonalú – csak kevés helyen jön létre. Ahogy a magas szintű üzleti szolgáltatások, úgy a kultúrgazdasági központok is jellemzően nagyvárosokban alakulnak ki. A kulturális gazdaság helyfüggő sajátosságai az alábbiak:

- városokban koncentrálódik,
- piaca hosszú idő alatt alakul ki, és csak lassan alakítható,
- termékei szolgáltatásai a helyi városi hagyományokból táplálkoznak.
- alkalmas arra, hogy egy várost ismertté és keresetté tegyen, kilépjen lokális kereteiből,
- növeli a városok versenyképességét, mert vonzza a dinamikus tudásgazdaságot működtető, magasan kvalifikált munkaerőt.

A kulturális gazdaságon belül a legtöbb sikeres termék és szolgáltatás a kölcsönös tanuláson, a kulturális szinergián és a kreativitáson alapul.

2.6.2 A kultúra szerepe a tudásalapú gazdaság fejlesztésében

A 20. század második felére a korábban egy helyen végzett technológiai folyamatok dekoncentrációja mellett elindult a tudásalapú gazdaság koncentrációja. Ez azt jelenti, hogy a városok gazdaságában háttérbe szorult a hagyományos ipar és megerősödött a szolgáltató szektor. A sikeres európai városokban a szolgáltatás egy része a helyben termelő vállalatokat támogatja. Mindezzel párhuzamosan jelentős gazdasági tényezővé váltak a

[109] https://www.miskolc.hu/varoshaza/onkormanyzat/nemzetkozi-kapcsolatok Letöltés: 2022.08.05
[110] MMJV Önkormányzata Közgyűlésének 127/2020. (X.29.) számú határozattal elfogadott MMJV Turizmusfejlesztési Stratégiája, B3. A bel- és külpiaci értékesítési tevékenység újragondolása, 150. oldal

szabadidő eltöltését támogató szolgáltatások (turizmus, kulturális és szórakoztatóipar). Miskolcon évtizedek óta egyértelműen látszik, hogy az egyetemnek az oktatási és kutatási funkcióin túl a tágabban értelmezett kultúra terjesztésében is kiemelt szerepe van. A Miskolci Egyetem az összekötő elem a város tudásgazdasága és a kultúra között.

2.6.3 Változó trendek a kultúra finanszírozásában

Gazdasági értelemben a kultúra azon részei mérhetők, ahol kulturális érték jön létre, illetve a másik oldalon különféle ráfordításokra van szükség. A kulturális érték, illetve ráfordítás csak az esetek egy részében fejezhető ki közvetlenül pénzben. Az állami-önkormányzati finanszírozás épp emiatt csak a közvetlen pénzbeli juttatásokon, ráfordításokon keresztül mérhető pontosan, a sokféle kedvezmény, visszatérítés kulturális célú összegei már nehezebben mérhetők. A kultúra finanszírozásának alapvető forrásai az állam, az önkormányzatok, a társadalom, a vállalkozások. Hazánkban az állam szerepe a kultúra finanszírozásában kiemelkedően magas volt az elmúlt időszakban a statisztikai mutatók szerint, ám mivel a kultúrát széleskörűen értelmezik, beletartozik többek között a szabadidő és a hitélet, valamint a sportlétesítmények fenntartása és támogatása is, részben ennek tudható be a hazai kiemelkedő részarány. Az Európai Unió közvetlenül részt vesz a kultúra finanszírozásában, azonban igen alacsony szinten. Az elmúlt két évtized során a kultúra gazdasági szempontból „háromszektorúvá" vált: piaci, közvetlen vagy közvetett állami finanszírozású, illetve nonprofit vagy civil működtetésű.

2.6.4 A városi együttműködés új rendszere

Az utóbbi két évtized a nemzetközi és hazai kulturális intézmények működésében, rendezvények szervezésében jelentős változásokat mutat, melyeket nem lehet figyelmen kívül hagyni az új kulturális stratégia megfogalmazása során.
Megváltoztak és folyamatosan változnak a kultúra fogyasztás szokásai, különösen a piac új belépői, a fiatal korosztályok körében. Ennek legfőbb mozgatója a digitális szolgáltatások új rendszereinek rendkívül gyors térnyerése, ami már rövid távon is képes átrendezni a kínálati és vásárlói piacot. Mindez azt eredményezi, hogy a város kultúrairányító szerepe megváltozott és megváltozik, eszközeinek köre egyszerre bővül és szűkül.
A városi térszerkezet szerint vagy ahhoz alkalmazkodóan létrejött és abban működő kulturális intézmények hagyományos kínálata ma már elsősorban az idősebb korosztályok igényeit tudja/képes kielégíteni. Megőrzésük fontos feladat, de emellett az új belépő trendeknek megfelelően ki kell alakítani azokat a kulturális szolgáltató tereket, melyek az utóbbi évtizedekben született fesztivál és tematikus tömegrendezvényeknek lehetnek helyszínei.
A hagyományos rendezvények megoldhatóak voltak a hatvanas hetvenes években épült művelődési házas lehetőségek használatával, de a ma nagy népszerűségnek örvendő szórakoztató rendezvények új együttműködési formát, rendszert igényelnek.
Ma több mint 3.000 fesztivál működik az országban. Ezek megvalósítói meghatározó részben kulturális szolgáltató magáncégek, alapítványok, alkalmi egyesülések, civil szervezetek. A települési önkormányzatok elsősorban mint szolgáltatók, támogatók, együttműködő partnerek vesznek részt a fesztiválok, tömegrendezvények szervezésében. Tévedünk, ha lebecsüljük ennek az értékét. Ugyanis az önkormányzat éppen azzal, hogy nyit az új művelődési, szórakozási szokások felé, ezzel a kultúra legnagyobb helyi támogatójává és befolyásolójává válik. Mai szóhasználatban fontos piaci szereplő, amelyik képes hatni a termékek és a szolgáltatók körére. Persze, amikor ilyen és hasonló kérdésekben dönt, akkor figyelemmel kell lennie a város kulturális örökségére, természeti értékeire

vagy éppen épített örökségére. Ebből következik, hogy a város szerepe egyáltalán nem csökken, csak változik, minőségében más lesz, mint korábban volt.
Ehhez az új helyzethez kell kialakítani a kulturális együttműködés új rendszerét, melyben a magán és közösségi szolgáltatók, a „magas kultúra" intézményeinek képviselői, a városi önkormányzat kulturális szereplői, a műkedvelő kulturális közösségek, a szokások és hagyományok őrzői valamint a kulturális ipar egyszerű „kézművesei" ülnek az asztal körül.

2.7 SWOT analízis

Ahhoz, hogy reálisan ítéljük meg a város helyzetét – ami a stratégiai tervezés alapja – ismernünk kell a terület erősségeit és lehetőségeit.

Erősségek	Gyengeségek
– Nagy múltú kulturális teljesítmények a városban – Széles spektrumú kulturális intézményrendszer – Sokféle művészeti ág megjelenése – Stabil, kiegyensúlyozott működésű Miskolci Nemzeti Színház és Miskolci Szimfonikus Zenekar – Színházak esetében hosszú távú finanszírozási megállapodás jött létre az állammal – A vidék egyik legnagyobb városi könyvtárhálózata – Négy kiemelt kulturális tér a turisztikai desztinációkkal közvetlen kapcsolatban – Miskolcon élők hagyományosan magas fogékonysága a kulturális teljesítményekre – Határon átnyúló történelmi gyökerekkel rendelkező egyetemi hagyományok – Alap-, közép-, felsőfokú zenei képzés a városban – Várostörténeti múlt, erős lokálpatriotizmus – Miskolc Önkormányzatának kultúra iránti elkötelezettsége – Jelentős kulturális intézményrendszer – Kreatív, felkészült, nagy létszámú kultúrában dolgozó munkaerő – Teljes köznevelési és felsőoktatási intézményrendszer – Sikeres nagyrendezvények – Egyedülálló kultúrtörténeti adottságok, természeti és épített környezet	– Az önként vállalt kulturális feladatok stagnáló trendet mutatnak évek óta és részaránya jóval elmarad a kötelező feladatoktól. – A Kocsonyafesztivál körüli jogviták – A nagy fesztiválokra vonatkozó hosszú távú finanszírozási megállapodások hiánya – Kortárs zenei fesztiválok hiánya (mainstream) – Művelődési házak csökkenő száma, elhanyagolt állapota – Városrészi központok kulturális ellátatlansága – Miskolci Kulturális Központhoz tartozó művelődési házak és színházak alacsony eszközellátottsága, korszerű eszközök hiánya – Miskolci Nemzeti Színház hiányzó felújítási elemei, közelgő nagyrekonstrukció forráshiánya – Belvárosi előadóművészeti szabadtéri helyszín hiánya (zenepavilon, szabadtéri időszakos színpadok) – Kortárs zenei próbatermek elhagyott gyárterületeken, rossz körülmények között kis számban működnek – Írott és tárgyi emlékek digitalizációs foka alacsony Miskolcon – Miskolci Egyetem „3. missziós" tevékenysége nem elég ismert – Alacsony hatásfokú marketing – Kulturális rendezvények alacsony szponzorációja – Koncepcióhiány (a Nagy-kép hiánya)
Lehetőségek	**Veszélyek**
– Regionális vezető szerepkör erősítése – Rendszerszemléletű rendezvényszervezés egész éven át – Szolgáltatások fejlesztése – Forprofit szereplők bevonása – Civil szervezetek aktívabb bevonása – Kulturális színterek bővítése – Jelentős évfordulókhoz kötődő kulturális kitörési pontok: Miskolci Nemzeti Színház 200 éves, Első Magyar Rockfesztivál 50 éves, Miskolci Szimfonikus Zenekar 60 éves – A turisztikai desztinációkban új kulturális színterek kialakítása – Nagy befogadóképességű előadóművészeti tér kialakítása – Kiaknázatlan kulturális hagyományok – Meglévő kulturális brandek erősítése	– A kulturális kiadások további visszafogása veszélyt jelent a működőképességre és a minőségre – Nem organikus, nem elég innovatív a kulturális piac szerkezeti fejlődése – A városi kulturális rendezvények leegyszerűsített tematika mentén valósulnak meg – A kultúra területén foglalkoztatottak státuszának átalakulása (közalkalmazotti státuszuk megszűnése) – A Diósgyőri Vár fejlesztését követően tartalom nélküli területek jönnek létre – Forráshiány – Alacsony városi megtartó erő – Rövid távú szemlélet – Újabb járvány kialakulása – Határ közeli háborús konfliktus

3. MISKOLC KULTURÁLIS STRATÉGIÁJA

3.1 Vízió

Miskolc a kultúra minden elemére nyitott, érzékeny és fogékony közösségek inspiráló városa.

3.2 Misszió

Miskolcot a város 800 éves kulturális öröksége és a jövő kulturális innovációi egyszerre tartják össze: Miskolc a Kultúra Magyar Városa.

3.3 Stratégiai célok

3.3.1 Beavatkozási területek

A. Miskolc kulturális intézmény-rendszerének komplex fejlesztése

Beavatkozások

- A.1. Átlátható kultúra finanszírozás és tervezés (A városi mecenatúra szerepe, formái, bővítésük lehetőségei)
- A.2. Hagyományos kulturális terek fejlesztése és számuk bővítése különös tekintettel az ellátatlan területekre
- A.3. Új kulturális terek létrehozása Miskolcon
- A.4. Meglévő értékek összekapcsolása
- A.5. Egységes kulturális irányítás

B. Miskolc megtartó erejének növelése a kulturális alapú városfejlesztés eszközeivel

Beavatkozások

- B.1. A kulturális alapú városfejlesztés eredményes gyakorlatának helyreállítása - A kultúra újra várost épít
- B.2. A város kulturális múltjával, történelmével, különleges épített örökségével való megismerkedés játékos formáinak támogatása
- B.3. A nehézipari múlt, amit nem eltörölni, hanem használni kell különleges kulturális terek létrehozása során
- B.4. Városrészek kulturális fejlesztése, elhanyagolt területek újra hasznosítása, lakossági közreműködés
- B.5. Miskolc kulturális emlékezete, a velünk élő múlt

C. Miskolc kreatív ipari potenciáljának erősítése

Beavatkozások

- C.1. A kultúrafogyasztás szokásainak változásai, a kultúraközvetítés gyakorlatában
- C.2. Digitalizáció és innováció a kultúrában
  - C.2.1. Kulturális örökségünk, értékeink digitalizációja, online hozzáférhetősége és digitális megőrzése
  - C.2.2. A kulturális szolgáltatások digitalizációja annak érdekében, hogy minél szélesebb kört elérjen és az intézményhálózat tartalomszolgáltató funkciója erősödjön
- C.3. Miskolc, a kreatív ipariközpont

D. Új célcsoportokat megszólítani képes, innovatív kulturális kínálat kialakítása

Beavatkozások

D.1. Borkultúra, történelmi pincesorok fejlesztése
D.2. A kulturális szokások változása, buli negyed a belvárosban
D.3. Fesztiválok mint a város különleges kulturális ünnepei
D.3.1. Diósgyőr a nemzeti tánc és zenei hagyományok őrzője
D.3.2. Egyetemváros mint fesztiválhelyszín
D.3.3. Belváros a gasztro- és a magaskultúra fesztiválhelyszíne
D.4. Miskolc meglévő rendezvényeinek, fesztiváljainak újra pozícionálása

E. Oktatási – kulturális – turisztikai alapú együttműködések fejlesztése

Beavatkozások

E.1. Miénk a város, magunknak építjük – civil szervezetek a kulturális tervezésben
E.2. Együttműködés az oktatási intézményekkel mint a helyismereti tanítás, identitás megerősítésének legfontosabb szereplőivel
E.3. Miskolci Egyetem „3. missziós" tevékenységének támogatása
E.4. Agglomerációs kulturális együttműködések
E.5. Regionális szintű kulturális együttműködések
E.6. Interregionális kulturális együttműködések

3.3.2 A stratégiai célok részletes kifejtése

A. Miskolc kulturális intézmény-rendszerének komplex fejlesztése

Folyamatosan változó világunkban azok maradnak versenyben, akik felismerik a változások irányát és erejét, majd arra reagálni is képesek. Modern világunk az alkalmazkodás és az újítás versenye, a kezdeményezés és mintakövetés különös szimbiózisa. Ahogyan a gazdaság, vagy technológia, úgy a kulturális szokások is változnak; módosulnak az igények, eltolódnak a hangsúlyok, velük egy időben változnak a fogyasztási szokások, ideértve a hozzáférés módjának, a közvetítő technikának a változásait is.

A kulturális értékek közvetítőivel, a kultúra-iparban dolgozókkal szemben a digitális társadalom teljesen új kihívásokat támaszt, amikkel együtt jár a szolgáltatói szektor változása is, amely egy város esetében legfőképpen a kulturális intézményrendszer formájában jelenik meg.

Olyan innovatív fejlesztések megvalósítására kell törekedni, amelyek javítják a városi kulturális intézmények működésének hatékonyságát, új szervezeti, működési modelleket hoznak létre, ugyanakkor találkoznak a lakosság igényeivel és egyben javítják Miskolc versenyképességét. Az intézményi fejlesztések kiemelt célja, hogy a lakosság mind szélesebb körének biztosítsa a kultúrához való, lehető legegyenlőbb hozzáférést.

Az intézményrendszer komplex fejlesztésekor szükséges figyelemmel lenni arra, hogy a megoldások és módszerek szinergikus kapcsolatban legyenek Miskolc turisztikai és gazdasági célkitűzéseivel.

A kulturális intézményrendszer az elmúlt években több lépésben is változott, de ahogyan a kulturális trendek és a közvetítő közeg változik az intézményrendszer további átalakulása elkerülhetetlen.

A Z generációnak nevezett életkori csoport mobilitási hajlandósága többszörösen meghaladja az idősebb korosztályokét, amelynek kapcsán háttérbe szorult a birtoklás vágya és előtérbe kerültek az élmények. A magatartásminta terjedése összefüggésben van a kulturális minőség és tartalom változásával: a fogyasztott kultúra mennyisége nem változott (sőt emelkedett), azonban a trendek az egyszerűbben megfogalmazott tartalmak irányába mutatnak.

Ahhoz, hogy Miskolc város új kulturális intézményrendszere időben és hatékony válaszokat tudjon megfogalmazni a változásokra, a folyamatok megértésére és az azokkal való együtt gondolkodásra van szükség.

A tapasztalatok alapján kijelenthető, hogy a kultúrafogyasztási szokások a jövőben gyorsabban fognak átalakulni, ezt jelzik a ma látható tendenciák. Annak vagyunk szemtanúi, hogy ma már a különböző kultúra fogyasztási szokások egymás mellett jelennek meg és fejlődnek.

Miskolc kulturális intézményrendszere komplex fejlesztésének célja, hogy olyan hálózat jöjjön létre, amelyben az egyes fogyasztási szokások és a különböző típusú tartalmak olyan egységet alkotnak, amely nem a kultúrák szembenállását, hanem az átjárhatóságot teremtik meg. Olyan intézményrendszer-fejlesztésre van szükség, ahol a klasszikus fogyasztási formák és az atipikus fogyasztási minták együttes megléte az új fogyasztók bevonását eredményezik. Olyan intézményfejlesztési cselekvések szükségesek, amelyek eredményeként új erős közösségek jönnek létre, amelyek során magas színvonalon szolgálható ki a tömegkultúra igénye, de ugyanakkor méltó megjelenési platformot biztosít a réteg-, vagy perifériális tartalmaknak. Olyan intézményfejlesztési munkát kell elvégeznie Miskolcnak, ami egy fenntartható, alkalmazkodni és dinamikusan változni képes és széles kört megszólítani tudó rendszert eredményez, amely igazi otthonává válhat a legkülönbözőbb művészeti ágaknak, műfajoknak, fogyasztási és értékesítési modelleknek.

A.1. Átlátható kultúra-finanszírozás és -tervezés (A városi mecenatúra szerepe, formái, bővítésük lehetőségei)

A kulturális tervezés, a rövid és hosszabb távra szóló stratégiai tervek készítésének legfontosabb követelménye a nyilvánosság, a kulturális párbeszéd, és a megvalósításukhoz kapcsolódó költségvetési tervezés, valamint a különböző pénzügyi források felhasználásának átláthatósága.

Mindennek alapfeltétele, hogy már a tervezés során a város szakmai közösségei és civil szereplői cselekvő részesei legyenek a fejlesztési folyamatoknak. Véleményt mondjanak a város kulturális fejlesztési stratégiájáról, javaslataikkal is hozzájáruljanak ahhoz, hogy az elképzelések és a város lehetőségei a legteljesebb civil és szakmai részvétel mellett kerüljenek elfogadásra.

A kultúra-finanszírozásban az ezredforduló óta eltelt két évtized fontos változása, hogy az állami támogatások, a pályázati úton elérhető források, a város saját költségvetésében a kulturális feladatok ellátására elkülönített források mellett, megjelent a városban egyre erősödő magántőke is. Ez jelzi, hogy a vállalkozások tulajdonosai is felismerték a kulturális fejlesztések révén erősödő társadalmi tőke jelentőségét, amely egyik meghatározó feltétele a Miskolc és környéke iránti szélesebb körű befektetői figyelem és szándék megerősítésének. Mindez azt is jelenti, hogy formálisan is működnie kell annak a fórumnak, mely

Miskolc tehetős és a város kulturális értékei iránt elkötelezett polgárai számára jelent részvételt a városi fejlesztési elképzelések kialakításában és megvalósításában.

A városi önkormányzat jelenleg egy kulturális mecénási pályázatot hirdet meg minden év tavaszán, melynek nyerteseiről az önkormányzat választott szakmai bizottsága dönt. A felosztható összeg hosszú évek óta változatlan és inkább csak arra elegendő, hogy bizonyítsa az önkormányzat eltökéltségét a városi kulturális élet civil szereplőinek támogatásában. A jövő mindenképpen az lehet, hogy a város a rendelkezésre álló forrásaihoz további támogatókat keres, ezzel jelentősen javítva pénzügyi kondícióit.

Különösen a város peremkerületeiben élők kulturális javakhoz való hozzáférését segíthetik azok a támogatások, melyeket az ott működő szervezetek, közösségek kaphatnak a kötelező városi feladatok ellátásáért.

Egy-egy kulturális beruházásra vonatkozó elképzelés kidolgozására, az élhető város-modell részeként bizonyos arculati változtatásokra, a város kulturális értékeit bemutató online és hagyományos formában készített kiadványokra, a kulturális terek kreatív és innovatív kitöltésére vonatkozó elképzelések megvalósítására kiírt pályázatok által a kulturális párbeszéd egy új és hatékony időszaka kezdődhet el a város életében.

A múlt századi hagyományos kulturális politika jellemzően hagyományos gazdálkodással párosult. A város költségvetésében a kulturális rovat alatt a régmúltban kialakult intézményi hálózat fenntartása szerepelt, melyhez az utóbbi két évtizedben a nagyrendezvények, fesztiválok támogatásai társultak. Ezt egészítették ki a kulturális mecenatúra egyre apadó költségvetési számai. Ennek a finanszírozási gyakorlatnak a változása, csak annyiban történt meg, hogy a kultúra nagyrendezvényeivel az ágazat egyre inkább igyekezett a média figyelmét a városra irányítani és ezzel elsősorban a város vendégforgalmi bevételét növelni. Valójában a kultúra-finanszírozás mára már elavult szerkezete nem sokban változott.
A valódi változást az jelentené, ha a finanszírozás egész rendszere egy új városi át-, vagy újraértelmezett kulturális politika organikus részévé válna. Ehhez annak felismerése és elfogadása kell, hogy a kulturális tervezés nem választható el a várostervezéstől, hanem annak fontos része. Ez pedig azt jelenti a gyakorlatban, hogy a várostervezés, a jövő városának víziói, nem ágazatokra bontva, hanem azok egymásra hatásában, összefüggésrendszerükben jelennek meg.

A kultúra városstratégiai kérdés. A kultúra támogatásának mértéke a költségvetésben azt jelzi, mennyire elkötelezett a várospolitika abban, hogy szerethetővé lakhatóvá tegye a települést és boldoggá polgárait. A városhoz való kötődés, a lokálpatriotizmus nem erősödhet „maradványelvű" kultúra finanszírozással.

Az utóbbi években egyre több helyi vállalkozás ismerte fel a város kulturális élete támogatásának jelentőségét. Ugyanakkor a támogatók és támogatható célok – részben az információ-hiány, a széttagoltság és sok esetben a még kialakulatlan támogatási kultúra és rendszer miatt – nehezen találkoznak. A támogatók nem ismerik eléggé a támogatási lehetőségeket, azok időbeli dimenzióját, az együttműködés lehetséges paramétereit. A támogatást kérők pedig nem ismerik eléggé a potenciális és aktív támogatók teljes körét és a támogatás szabályait (lehetőségek, döntési mechanizmusok), így kéréseik gyakran kívül esnek a támogatható körön. Ezen a jórészt információhiányon alapuló, ad hoc módon

létrejövő és ezért alacsony hatásfokkal működő mecenatúrán elsősorban a városi kulturális politika tud változtatni.

Ennek módjai:
- városi értékteremtő és értékőrző „kulturális csomag" létrehozása (kiemelkedő kulturális események, fesztiválok, kiállítások, köztéri alkotások, alkotócsoportok) mely a támogató számára egyúttal minőségi garanciát is jelent;
- azokkal a befektetőkkel, akik a kulturális ipar aktív szolgáltatói (kulturális célú intézményt tartanak fenn, eseményeket, kulturális produkciókat, fesztivált működtetnek, tehetségeket gondoznak, fiatal alkotóművészeket támogatnak) a város kössön együttműködési szerződést, ezáltal a rendezvény a város és az intézmény-fenntartó közös finanszírozásával működhet;
- a városi kulturális irányítási rendszeren belül kell foglalkozni az ajánlati csomagok összeállításával, a folyamatos kapcsolattartással, értékeléssel;
- ki kell alakítani a mecénások elismerésének a rendszerét és a város kulturális életének tervezésébe való bevonásuk új módjait.

A városi mecenatúra folyamatos, és rendszerszerű működése révén nemcsak forrástöbblethez jut a kultúra, hanem a közös eredmények által megerősödik az a városi polgárság, mely áldoz a város kulturális örökségének megőrzésére és gyarapítására.

A.2. Hagyományos kulturális terek fejlesztése és számuk bővítése különös tekintettel az ellátatlan területekre

Miskolc az országban egyedüli városként négy nemzetközi összehasonlításban is kiemelt jelentőségű és egyben turisztikai élményt nyújtó kulturális térrel rendelkezik, amelyek fejlesztése a mindenkori várospolitika alapvető feladata.

Az elmúlt időszakban jelentős beruházások helyszíne volt Diósgyőr és Tapolca, ahol a vár és környékének fejlesztése illetve új fürdőberuházás valósult meg.
Ezek befejezésével párhuzamosan a jövő két legfontosabb fejlesztendő akcióterületét a történelmi belváros, benne az Avas, valamint Lillafüred és környezete jelenti.
A négy kiemelt országos és nemzetközi jelentőséggel bíró kulturális tér:
- a történelmi belváros templomaival, az ország első magyar nyelven játszó, 2023-ban kétszáz éves színházával, a Herman Ottó Múzeum páratlan és a vidék leggazdagabb gyűjteményével, valamint az Avassal és annak pincesoraival, a 70 000 éve itt élt ember lenyomatával;
- Diósgyőr, Nagy Lajos király felújított várával, a Lovagi Tornák Terével és középkori településrésszel, jelentős ipartörténeti értéket képviselő papírgyárával és különleges erdei környezetben működő Vadasparkjával;
- Lillafüred jelentős barlangjaival, a Szeleta kultúra örökségével és a kiemelt jelentőséggel bíró Hotel Palota Lillafüred (a „Palotaszálló") és a Hámori-tó épített együttesével (internetes szavazáson az ország legszebb helyének bizonyult);
- Miskolctapolca a világban is különlegesnek számító gyógyhatású vizet rejtő, meleg források feletti természetes barlangrendszerben kialakított fürdőjével és különleges botanikai helyként számon tartott parkjával.

Ezek mellett szinte valamennyi városrész rendelkezik olyan kulturális térrel, amely az ott élők igényei szerint, részben önkormányzati, részben helyi egyesületi vagy alapítványi formában működik. Hejőcsaba és Görömböly folyamatosan működő művelődési intézménnyel, míg Pereces művelődést szervező irodával rendelkezik. Nem megfelelő a

kulturális intézményi ellátottsága a lakosság jelentős részének otthont adó lakótelepeknek, ahol a jövőben könyvtárakkal és oktatási intézményekkel összefogva lehetséges a kulturális szolgáltatások biztosítása és színvonaluk fejlesztése. Ugyanez igaz az úgynevezett összekötő városrészekre is.

Önálló és különleges adottságú kulturális teret jelent a Miskolci Egyetem campusa, mely adottságai révén (lakóövezettől való távolság, könnyű megközelíthetőség és jó parkolási lehetőségek) nagy tömegeket megmozgató kortárs zenei rendezvények helyszíne lehet.

A kultúra fontos helyszíneit adják a városban működő egyházi közösségek. A belvárosban található műemlék templomok kiemelkedő zenei események impozáns terei. Az avasi orgona hangversenyek felújítása, kamarazenei és kórus fesztiválok rendezése új együttműködési lehetőséget jelentenek a város és az egyházak között. Az együttműködés kiteljesedhet a peremkerületekre is, ahol jelenleg nincs vagy nem működik közművelődési intézmény.

A.3. Új kulturális terek létrehozása

Új kulturális terek létrehozását részben a település szerkezetében bekövetkezett változások, részben pedig a térhasználatban kialakult új formák, a kultúrafogyasztás, a szórakozási szokások átalakulása indokolja. Kialakulásukat befolyásolja a kulturális javak fogyasztásában mutatkozó lakóterületi különbségek, az épített környezet jellege, az ott élő lakosság összetétele, kialakult hagyományai, szokásai. Egészen más a lakossági elvárás egy műemléki környezetben, múlt század hetvenes éveiben épült lakónegyedben, családi házas övezetben vagy éppen a belvárosi vigalmi negyedben.

Miskolc nagyon sokféle hangulatot magában hordozó város. Ezek részben természeti környezetének (hegyek, vizek, erdők jelenléte), építészeti örökségének és meglehetősen sokféle kort, stílust, irányzatot magán viselő házainak, utcáinak, tereinek, lakónegyedeinek köszönhető.

A város lakosainak számában és összetételében a múlt század közepén bekövetkezett óriási változásokat nem követte a város tervszerű, világos és következetes fejlesztés. A kulturális javakhoz való hozzáférés hiányossága jórészt ennek köszönhető.

A hiányosságok ma sokkal nagyobb terhet jelentenek a várostervezésben, mint azt korábban gondoltuk. A sokféle beavatkozás közül az egyik legeredményesebb, az új kulturális tér vagy térszerkezet létrehozása. Ez a hagyományos terek összekapcsolásának is egy, az európai gyakorlatban is sikerrel alkalmazott módja, különösen ott, ahol a beavatkozást egyfajta agóra, vagy városi alközpont létrehozásának lakossági igénye is indokolja. Nem elhanyagolható az sem, hogy az ipari félmúlt jeles gyárai, intézményei által létrehozott és fenntartott kulturális intézmények, mint egy letűnt kor lassan pusztuló torzói várnak a változásra. Kisebb átalakítással, közlekedési folyosók nyitásával különleges és egyedi kulturális térszerkezet jöhet létre a lassan pusztuló ipari területeken is (DAM City program, Factory Aréna).

Új kulturális terek létrehozása indokolt:

- a Herman Ottó Múzeum központi épülete, a Kálvária domb, a Tudomány és Technika Háza, a II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtár, a Városi Sportcsarnok és a Vígadót is magába foglaló Népkert által körülhatárolt területe; ezzel csökkenthető a történelmi belváros terhelése és megkezdődhet a kulturális folyosó déli irányú kiterjesztése

- a Miskolci Egyetemmel közösen az egyetemi campus kulturális térhasználatának újragondolásával, kiszolgáló egységek létrehozásával;
- az Avas-tető átalakításával, többcélú kulturális hasznosításával (az ország egyik legjelentősebb tűlevelű gyűjteményét bemutató botanikus kert, az ősember műhelye, szabadtéri színpad, romantikus futópálya, gyerekek és felnőttek játszótere, megjegyzés: a fejlesztés jelenleg folyik);
- Hejőcsabán a Gárdonyi Szabadidő Park fejlesztésével;
- A Diósgyőri Papírgyár Múzeuma, a Herman Ottó Látogató Központ, a csanyiki Király asztal és a Vadaspark élménytérként és -útként történő hasznosításával;
- az egykori DAM területének feltárásával, közlekedő folyosók létrehozásával és kulturális célú hasznosításával.

A.4. Meglévő értékek összekapcsolása

Miskolc sajátossága, hogy az ismert és sokak által keresett kulturális és turisztikai élmények terei egymástól nagy távolságra találhatók, ami egy sokkal fejlettebb logisztikai platform megteremtését igényli.
Ennek rendszerét jelenthetik a város meghatározott pontjain létrehozott hagyományos és digitális információs pontok, az online vásárolható kombinált belépők, melyek észrevétlenül vezetik a látogatót az élményközpontok között és több intézmény látogatására jogosítanak.

Az ismert és sok látogatót vonzó kulturális terek közötti hagyományos közlekedés mellett ki kell alakítani az alternatív közlekedés fogadó kapuit, ahol lehetőség nyílik a kártyával való eszközbérlésre és ahol megfelelő és biztonságos körülmények között tárolhatók a saját alternatív közlekedési eszközök.

A távolsági és a városi közlekedés kapuit, elosztó tereit (Tiszai pályaudvar, Búza tér, Újgyőri főtér, „Csanyik Bükk kapuja”) látogatóbaráttá kell fejleszteni. Mindennek két célja van, egyrészt már az érkezés pillanatában megteremteni a látogatóban azt az érzést, hogy egy különleges értékekkel rendelkező városba érkezett, másrészt elősegíteni a városról való gyors és pontos informálódást.

Szükség van olyan 1-2 vagy 3 napos, online felületen és a hagyományos információs pontokon is vásárolható látogatójegyre, bérletre, amely a belépőkön túl közlekedési eszközök igénybevételére is jogosít, és ami meghatározott kereskedelmi egységekben, vendéglátó- és szálláshelyeken kedvezményes vásárlást tesz lehetővé.

Annak érdekében, hogy a kulturális értékek összekapcsolhatók legyenek fejlett logisztikai rendszerre, egy ezzel foglalkozó iroda létrehozására és az intézmények közötti folyamatos koordinációra és együttműködésre van szükség.

A.5. Egységes kulturális irányítás

Csak akkor beszélhetünk egységes kulturális irányításról, ha az kulturális együttműködések sokaságából építkezve, a résztvevők egyetértésén alapul. A kulturális együttműködés rendszere (KER) a benne résztvevők számára lehetővé teszi egymás munkájának megismerését, kapcsolatok építését, közös akciók, kulturális események tervezését és megvalósítását. Benne együtt dolgoznak a „hivatásos” és civil szereplők, szervezetek és intézmények és persze együtt dolgoznak a különböző városrészek.

Ennek a működésnek legfontosabb dokumentuma a város kulturális fejlesztéseit, és jövőre vonatkozó elképzeléseit is tartalmazó stratégiai program.
A városi kulturális politika abból a sajátosságból indul ki, hogy a település – a második világháborút követő évtizedben létrejött Nagy Miskolc – sok etnikai csoport együttélésének színtere. Mai napig őrzik hagyományaikat és értékeiket, éppen ezért megkülönböztetett érzékenységgel reagálnak minden olyan változásra, ami a településrészt éri. A hetvenéves együttélés előnyeit és hátrányait is megtapasztalták, gondoljunk Diósgyőr iparára, Pereces bányáira, melyek népszerűvé tették a települést és az ott lakók számos kulturális szervezetet hoztak létre, szabadtéri színpadokat és kulturális intézményeket működtettek. Mindez jelenleg már múlt idő. Az egykori nehézipar összeomlása azt is jelentette, hogy az intézmények bezártak támogató hiányában, elbontották a szabadtéri színpadokat és a városrészek lakossági összetétele is megváltozott. Jelentősen csökkent intézmények hiányában a kulturális aktivitás is.

Amikor egységes kulturális irányításról beszélünk, akkor ez azt jelenti, hogy az önkormányzat felelősséget érez minden városrész iránt, Ómassától Szirmáig, Hejőcsabától Perecesig. Ennek tükröződnie kell a város kulturális tervezésében, programszervezésben és finanszírozásában egyaránt.

B. Miskolc megtartó erejének növelése a kulturális alapú városfejlesztés eszközeivel

Ma Miskolc legnagyobb problémáját a harminc éve tartó elvándorlás jelenti. A rendszerváltozás előtti lakosságszám mára közel 30%-kal csökkent. A város fejlesztése, gazdasági és kulturális növekedése, csökkenő lakossággal nem lehetséges. Miskolc kedvező adottságainál fogva, megfelelő kormányzati támogatás mellett képes rá, hogy a következő évtizedben megállítsa az elvándorlást. Minden gazdasági és szellemi erőforrásunkat az elvándorlás megállítására kell fordítani, meg kell erősíteni a város megtartó erejét. Olyan programot indítunk, ami megszólítja azt a generációt, amelynek tagjai most tervezik jövőjüket, keresik boldogulásuk útját. Ugyanakkor mindenkit visszavárunk, azokat, akik ma az ország más településein és azokat is, akik Európa számos országában igyekeznek megélhetésük feltételeit biztosítani. Elindítjuk az „Újra Miskolcon” programot, melynek lényege egy olyan feltételrendszer kialakítása, mely segíti az itthon maradást.

A boldogulás egyik fontos feltétele a megfelelő és európai szinten elismert munka. A másik legalább ennyire fontos feltétele az, hogy a város ne csak munkahelyet, hanem otthont is jelentsen. Olyan helyet, ahol jól érzi magát az ember, ahol érdemes családot alapítani, ahol olyan szolgáltatások vannak, melyek megfelelő életminőséget biztosítanak. Ennek egyik legfontosabb eleme a város kulturális kisugárzása, intézmény- és ellátórendszere.

Külön figyelemmel kell fordulni a mai harmincas-negyvenes korosztályhoz, melynek tagjaiban leginkább jelen van a város következő húsz évének fejlesztési potenciálja.

A fiatalok elvándorlása, a képzésből történő lemorzsolódás, a tehetségek késői felismerése, „elvesztése” nemcsak Miskolcon, hanem egész Északkelet Magyarországon komoly problémát jelent. Minden ágazatban, így a kulturális ágazatban is szűkültek a lehetőségek, miközben Európa fejlettebb országaiban a kulturális ipar dinamikusan fejlődik és a fiatalok által keresett és népszerű terület. A Kreatív Régióban élő fiatalok számára a városokat

vonzó választássá kell tenni, hogy versenyképes legyen a fővárosi és külföldi munkavállalási lehetőségekkel szemben.

B.1. A kulturális alapú városfejlesztés eredményes gyakorlatának helyreállítása – A kultúra újra várost épít

A kulturális alapú városfejlesztés nem más, mint a város szellemi és tárgyi örökségén alapuló olyan program, amely az itt lakó közösség segítségével szerethető, értékeire büszke várost teremt. Kiemelt feladata az utcák, terek közösségi intézmények barátságossá és otthonossá tétele. A város múltjának megismertetése, értékek megőrzése és újak teremtése, az iskolákban, korszerű digitális eszközökön, közösségi oldalakon a város elfeledett értékeinek bemutatása, mindezzel a városhoz tartozás erősítése, a miskolci polgárság megteremtése.

A kulturális alapú városfejlesztés létrehozza azt a kohéziós erőt, azt a társadalmi tőkét, mely egy település legnagyobb értékét jelenti. Mindebből következik, hogy a kulturális fejlesztések elmaradása, a városkép romlása, művelődési és szórakozási feltételek hiánya jelentős befolyással bír a település lakosság megtartó erejére.

Miskolc nem csak Móricz Zsigmond szerint a legnagyobb jövőjű magyar város.[111]
A város következő 10 éve során elsődleges feladat – időben és térben folyamatosan – a kulturális alapú városfejlesztés eredményes gyakorlatának helyreállítása, együttműködő intézmények, átlátható kultúrafinanszírozás és -tervezés. Feltétlenül szükséges a hagyományos kulturális terek fejlesztése és számuk bővítése különös tekintettel az ellátatlan területekre. Kiemelt cél Miskolc belváros kulturális negyedének és a Történelmi Avasnak a fejlesztése, a borkultúra, a történelmi pincesorok fejlesztése, a kulturális szokások változásának megfelelően szórakozónegyed létrehozása a belvárosban, valamint új kulturális tér létrehozása Népkert központtal.

B.2. A város kulturális múltjával, történelmével, különleges épített örökségével való megismerkedés játékos formáinak támogatása

Nagy-Miskolc nem elsősorban házak sokasága, hanem az a sokszor megfoghatatlan érzés, amit az itt élő emberek éreznek, és amit átadnak utódaiknak. Ez a valami pedig nem más, mint a szeretet és tisztelet az iránt a város iránt, ahol az ember születik, vagy ahová élni érkezik, ami otthon és munkahely egyszerre, ami félteni és szeretni való élet- és játszótere az embereknek.

Miután Miskolc sok korábban önálló településrészből, entitásból, kilenc nemzetiségi kisebbségből áll, a legfontosabb feladatok egyike, hogy a valamikori önálló települések lakóinak, de a történelmi városrészben élők számára is a város lehetőséget biztosítson a lakóhely múltjának, értékeinek megismerésére. Ennek sok formája lehetséges, az oktatási intézmények helyismereti foglalkozásainak hatékonyságát javító, korszerű írott és digitális kiadványoktól kezdve, a különböző lokálpatrióta civil szervezetek által szervezett, és a város értékeinek megismertetését célzó játékos rendezvényekig.

A városi kulturális műhelyek, a Herman Ottó Múzeum helytörténeti kutatói, az internetes lokálpatrióta csoportok, valamint a helyismereti képzés szakemberei és iskolák

[111] Nyugat irodalmi folyóirat, 1930. 22. szám, Móricz Zsigmond: Mai napok – Miskolc

részvételével érdemes időről időre megrendezni egy várostörténeti eseményhez, jeles miskolci személy életének megismeréséhez kapcsolódó találkozót, tanácskozást.

A város kulturális életéhez, intézményekhez, eseményekhez kapcsolódó évfordulók, megemlékezések mind a lokális kötődés erősítésének lehetőségei.

Az identitást erősíthetik a város múltjához, jelenéhez, jövőjéhez kötődő irodalmi, képzőművészeti pályázatok, ösztöndíjak, a Miskolci Egyetemmel együttműködve a város történetével, kulturális értékeivel foglalkozó szakdolgozati témajavaslatok összeállítása és ajánlása.

B.3. A nehézipari múlt, amit nem eltörölni, hanem használni kell a különleges kulturális terek létrehozása során

A kohászat, és az egykoron ehhez kapcsolódó feldolgozóipar (gépgyártás, drótgyártás, hengerelt és húzott acéláru gyártása stb.) több mint kétszáz éve jelen van Miskolc életében. Az utóbbi időben inkább már csak egy felhagyott gyártelep formájában. Ez volt az életünk, mondják a nagyszülők. Egy lassan pusztuló rozsdatemető, mondják az unokák. Valójában a városból egy meglehetősen nagy területet kiszakító gyárterület ma inkább egy fejlesztési lehetőség. Ha így fordulunk ehhez az értékes területhez, képzeletünkben máris újra élni kezd.

Megőrizni, megmutatni és használni a múltat. Ez lehet az elhagyott ipari területek jövője. Pontosan így tették ezt más európai városok is. A kultúrát hívták segítségül és a végeredmény ma már jól látható, elég, ha a Ruhr-vidék nagyvárosaira, vagy az angol iparközpontokra gondolunk. Meg kell őrizni azt, ami még megmutatható, az az használni és nem elfelejteni, vagy eltörölni kell a múltat. Új kulturális térként kell értelmezni, melynek rendezni kell tulajdonviszonyait, feltáró utakkal lehetővé kell tenni a közlekedést, a fejleszthető területek megközelítését. Az új funkciók megtalálásával, Miskolc és a régió különleges és izgalmas ipari skanzenje jöhet létre. Egy város a városban, amelynek korszerűsége éppen abban rejlik, hogy egyszerre hordozza a múlt és a jövő üzenetét. A Diósgyőri Acélművek ma látható torzója, DAM-City néven mint Miskolc különleges városrésze újulhat meg és kaphat korszerű tartalmakat a következő évtizedben.
Az elhagyott ipartelepek kulturális célú hasznosításával Miskolc olyan értékeket közvetít – régi elhagyatott területek újrafelfedezése, kreatív városfejlesztés, kulturális innováció, a múlt értékeinek megjelenése a közterek arculati fejlesztéseiben –, ami fontos részét képezi az európai, és a regionális településfejlesztési politikának. Ez az a terület, amiben lehetőségeket kell biztosítani a civil közösségeknek, kortárs, alternatív művészetek fiatal képviselőinek, hogy legyenek az új város alakítói, tervezői és megvalósítói.

B.4. Városrészek kulturális fejlesztése, elhanyagolt területek újrahasznosítása, lakossági közreműködés

Miskolc „sok településes” és sokféle építészeti örökség jegyeit magán viselő település. A kiemelt kulturális központok (történelmi belváros, Diósgyőr, Tapolca, Lillafüred) fejlesztése mellett, újra kell gondolni a városrészi központok szerepét és fejlesztési lehetőségeit. Az eltérő kulturális és történeti múlttal rendelkező, úgynevezett csatlakozott települések esetében a hagyományok és egyedi értékek megőrzésével és modern, innovatív eszközök alkalmazásával lehet a településrészi központokat korszerűsíteni.
A településfejlesztés egyik kiemelt feladata az elhagyott ipartelepek és különösen a csarnokok, iroda-, valamint a bezárt iskolaépületek kulturális és sportcélú újrahasznosítása.

Az elmúlt idők keserű tapasztalataiból okulva minden ilyen esetben kötelező a fejlesztésre kijelölt terület környezetében élők megkérdezése és már a tervezési szakaszba történő bevonásuk. Mindenféle átalakítás akkor lehet sikeres, ha figyelembe vesszük, hogy ilyen esetben a legfontosabb kulcsszó az innováció. Arra van szükség, hogy a térségben élők közössége ne csak értse és elfogadja az innováció szükségességét, hanem maga is aktívan bekapcsolódjon annak folyamatába. Egy-egy átalakítás akkor sikeres, ha feltárja a bezárt ipari vagy bányaüzem kultúrtörténeti emlékeit, ipartörténeti jelentőségét, a természetes környezetbe való beépülését. Minden beavatkozást úgy kell megvalósítani, hogy az harmóniában álljon a környezetével, egyfajta esztétikai egységet alkotva.

Mindezt betartva lehet sikeres egy multifunkcionális csarnok, inkubátor-ház, egy kulturális sziget vagy alkotó műhely, ami kulturális, szórakoztató és rekreációs programoknak éppúgy helyt ad, mint beltéri sport vagy éppen művészeti eseményeknek, vagy éppen az egyre népszerűbb kreatív kulturális ipar új formáinak.

A már korábban említett DAM City mellett a Perecesi Kultúr-Völgy, a történelmi borászat népszerű területei (Kisavas, Nagyavas, Görömbölyi Pincesor, Bábonyibérc, Tetemvár) Szondi telep elhagyott, vagy kiüresedő nagy épületei, régi kisüzemek csarnokai, bezárt oktatási intézmények egyaránt alkalmasak arra, hogy innovatív beavatkozással új kulturális térként hasznosuljanak.

Külön érdemes említést tenni az alkotóműhelyekről, melyek Miskolc kulturális életében az elmúlt század húszas éveitől jelentős szerepet játszottak. Az egykoron városunk által befogadott nagybányai festőiskola letelepedése óta a vizuális művészet és kultúra képviselőinek több tehetséggondozó alkotóműhelye talált otthonra Miskolcon. Az egykori művésztelep még a ’60-as, ’70-es években is egy folyamatos használatban lévő, nyüzsgő intézmény volt, mára azonban elveszítette eredeti funkcióját, csupán fogalomként létezik. Pereces, Görömböly és Hejőcsaba is alkalmas helyszínekkel rendelkezik alkotótáborok, stúdiók létrehozására. Civilek bevonásával a város olyan karakteres épületei is megmenekülhetnének a jövő nemzedékei számára, mint a hejőcsabai műemlék gyógyszertár vagy a perecesi bánya egykori vöröstéglás hivatali épületei.

A művészeti képzésekről kikerülő diákok helyben tartása érdekében ösztöndíjakat kell létrehozni. További, kiegészítő lehetőségként felmerül, hogy az üresen álló műteremlakásokat alkotói célokra rendelkezésükre lehessen bocsájtani. Egy rezidens csereprogram létrehozása a frissen diplomázott művészek számára szintén segítene a képzőművészet fellendítésén. Nemzetközi hálózatokba való csatlakozással egy interkulturális színtér is létrejönne.

Egy vasgyári művésztelep és kiállítótér életre hívása számos előnnyel járna. A képzőművészet több ágának nyújtana lehetőséget megjelenésre pályakezdőktől méltatlanul elfeledett miskolci művészekig. A MissionArt Galéria sikeres kezdeményezései és tervei erre vonatkozóan mértékadók lehetnek.

A fiatal művészek megtartásának feltétele az is, hogy lehetőséget kapjanak városi utcák és terek vizuális alakításában, ami lehet köztéri alkotások, utcabútorok, különböző tér- és utcadíszítő elemek megalkotása.

B.5. Miskolc kulturális emlékezete, a velünk élő múlt

A korábbi fejezetekben, melyben Miskolc történetének néhány a jövő szempontjából meghatározó jelentőséggel bíró eseményét taglaltuk, világosan megmutatta a város lakóinak viszonyát a kulturális fejlődéshez, a sokféle népek által városba hozott kultúra elfogadásához. Miskolc mai állapotában is magán viseli azokat a kulturális jegyeket, melyeket az évszázadok során máshonnan – határon belülről és határon túlról – betelepülő lakosság hozott magával. Miskolc sokszor volt a migrációs időszakok célvárosa, különösen a jelentős ipari fejlesztések időszakában. A munkavállalás céljából városba érkezők azonban nemcsak szokásaikat, hagyományaikat, sajátos kultúrájukat hozták magukkal, hanem vallási szokásaikat is, amely rövid időn belül megváltoztatta Miskolc történelmi belvárosának építészeti arculatát is. Egy időben Miskolcot a templomok városának is tartották. Miskolc szakrális öröksége országos és nemzetközi viszonylatban is jelentős értéket képvisel, melyek megőrzése, felújítása, a hozzájuk kötődő mítoszok, legendák bemutatása a kulturális fejlesztések fontos területe. Ez különösen indokolt az Avas esetében, ahol a legújabb ásatások eredményei azt igazolják, hogy a település története az Árpád-korig nyúlik vissza.

Ugyancsak fontos feladata a város kulturális tervezésének a műemlék, valamint a műemlék jellegű épületek folyamatos megújítása, ha lehetséges funkcióváltással, az épületek kulturális hasznosításával. Folytatni kell a történelmi belváros megújítását, akcióterületek kijelölésével, tömbrehabilitációk megvalósításával. Miskolc belvárosa a város kirakata. Ennek megfelelően kell gondolkodni jövőjéről és gondoskodni értékeinek védelméről. A Szinva parti sétány folytatása sajátos kulturális folyosót és hangulatot teremt a belvárosban.

A város igen jelentős közgyűjteménnyel rendelkezik, melynek megőrzése, gyarapítása, innovatív módszerek és eszközök használatával történő bemutatása, új múzeumpedagógiai módszerek alkalmazása és a megkezdett digitalizáció folytatása együttesen eredményezi a múlt értékeinek méltó és korszerű körülmények között történő bemutatását. A Papszeren található múzeumi épület a város legrégebbi, középkori műemléke. Teljes felújítása azonnali feladat, ezzel egyrészt megőrizzük a város első oktatási intézményét (scola), másrészt benne végre méltó elhelyezést nyerhet a város gazdag helytörténeti kiállítása.

A város őrzi és ápolja az egykoron a várost tehetségükkel, tudásukkal gyarapító elődök emlékét. Közgyűlése az országban az elsők között alkotott rendeletet a város kiemelkedő személyiségei síremlékének védetté nyilvánításáról és azok gondozásáról[112]. A sírkertek tulajdonosaival kötött gondozási megállapodások meghosszabbítása, egyedi síremlékek védetté nyilvánításának kezdeményezése a város feladata. Az ismert személyiségek hamvait őrző sírok látogathatóságának megkönnyítése érdekében szükséges valamennyi sírkert digitális információs térképének elkészítése. A kulturális turizmus egyre népszerűbb és sokan a hely szellemének megértéséhez fontosnak tartják, hogy felkeressék a miskolci híresség életének állomásait. Ezt segíti az „okos város” szolgáltatásainak digitalizációja, ezek között például a „Városi legendák” program elkészítése.

A városlakókkal és a kulturális értékőrzés intézményeivel együttműködésben kell kiválasztani és kezdeményezni Miskolcnak azokat a kulturális értékeit, melyek megfelelnek az

[112] Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 18/2017. (VI. 16.) önkormányzati rendelete a temetőkről, a temetkezési tevékenységről és az azokhoz kapcsolódó díjakról 5. fejezet Védett síremlékekre vonatkozó rendelkezések 9.§-11.§ és 2. melléklet

értéktári minősítésre és alkalmasak arra, hogy helyi-, regionális- és országos jelentőségű kulturális értéktárba kerüljenek.

C. Miskolc kreatív ipari potenciáljának erősítése

A kreatív ipar mára jóval túlnőtt egy fogalmon, vagy jelenségen. A nemzetgazdasági szempontból jelentős értéket termelő, magas foglalkoztatást és hozzáadott értéket előállító önálló iparág dinamikus növekedése révén egyre nagyobb szerepet játszik a városok és országok teljes gazdasági teljesítményében. A kreatív ipar hagyományosan magában foglalja a kulturális ipart és a művészetekhez kapcsolódó tevékenységeket, ahol fokozottan jelennek meg a kapcsolódó technológiai innovációk.

Napjaink gazdaságában az IT szektorhoz kapcsolódóan figyelhető meg legszembeötlőbben a kreatív ipar jelentősége. E szektor termékeit és szolgáltatásait jellemzően a fiatalabb generációk veszik igénybe. Ez az erős fogyasztói réteg egyre újabb és újabb területeken indít el és ösztönöz dinamikus növekedést, ugyanakkor állandó megújítást vár el a szektor termelő és szolgáltató szereplőitől. Emiatt – mivel az iparág egyre nagyobb foglalkoztatást generál – a kreatív gazdaság termelési értéke egyre jelentősebb. A kreatív gazdaságot pedig lényegében a kreatív iparágak, a kulturális iparágak, valamint a tudásintenzív iparágak hármasa adja.

A kreatív és kulturális iparágak olyan folyamatosan és tudatosan fejlesztett szakterületek világszerte, melyek a vásárlóik, fogyasztóik változó ízlésének, divatoknak és trendeknek kiszolgáltatva léteznek. Éppen ezért ezek a változó, ízlés és divat alapján befolyásolt folyamatok határozzák meg fejlődésüket. A médiával összefüggő kreatív ipari potenciál összse kapcsolódott a közösségi média hátterével, erre épülve a kultúra új közösségformáló irányai is soha nem látott mértékben dinamizálódtak.

Az ízlés, a divatok és trendek olyan gyorsan változó feltételek, amelyekhez állandóan alkalmazkodni és vele együtt kell élni és fejlődni a kreatív ipari szereplőknek. A kreatív ipari KKV-k, de különösen a mikro-vállalkozások segítése és fejlesztésé ma már elengedhetetlen feladat a települések kulturális gazdaság fejlesztésében. Miskolc gazdaságának egészét tekintve, várhatóan a kreatív ipar önmagában nem lesz a legmeghatározóbb iparág a teljes szerkezeten belül, de miután a kockázatai mellett a növekedési potenciál is jóval magasabb a többi iparághoz képest, mindenképp érdemes erőforrásokkal, kockázati jellegű forrásokkal, és kiszolgáló, fejlesztő infrastruktúra megteremtésével támogatni az ágazat kisebb vagy már ma is jelentősebb szereplőit.

A gazdaságban egyre jelentősebb részarányt képvisel a kreatív ipar és kreatív gazdaság, ezen belül is jelentős az innovatív startup vállalkozások szerepe. A városi startup ökoszisztéma fejlesztése fontos eleme a helyi kreatív gazdaság fejlesztésének, a kultúra határterületén működő kreatív ipari startupok innovációja pedig új irányait nyithatja meg a gyors fejlődésnek.

A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia és „Az egész életen át tartó tanulás” szakpolitikájának keretstratégiájában megfogalmazott eszköz- és célrendszer jelenti ma alapját a társadalmi felzárkózás új formáinak. A startup ökoszisztéma egyes elemei összefüggésben vannak a cselekedve tanulás (másképp fogalmazva a nem formális és az informális tanulás) módszereivel, mely erősíti a részvételt, támogatja a társadalmi befogadást.

Az EU „Kreatív Európa” programja is kiemelten kezeli a kreatív- és audiovizuális ágazatokat, a kulturális ipar szereplőit, és átfogó célkitűzésként fogalmazza meg az európai kulturális sokszínűség és örökség értékeinek meghatározóbbá tételét. A kreatív gazdaság dinamizálása érdekében ugyanezen stratégia szintén átfogó célként kezeli a kulturális és kreatív ipar versenyképességének növelését.

C.1. A kultúrafogyasztás szokásainak változásai a kultúraközvetítés gyakorlatában

Az ezredforduló óta eltelt húsz évben elsősorban a digitalizáció felgyorsulása és annak az életmódra és szokásokra való rendkívül erős befolyása alapjaiban változtatta meg a lakosság, különösen a fiatalok és középkorúak kultúrafogyasztási szokásait. Ezt a gyors változást, ahogy másutt, úgy Miskolcon sem, vagy csak nagy késéssel tudta követni a közművelődés hagyományos intézményrendszere.

A kultúraközvetítés régi, megszokott terei mára elavultak, jórészt kiürültek és a korábban ott folytatott tevékenységi formák (szakkörök, klubok, amatőr művészeti tevékenységek) látogatottsága gyakorlatilag megszűnt. A kultúra új, tágasabb világot követelt magának és nemcsak az utcákat és tereket, elhagyott trafóházakat és gyártelepeket foglalta el, hanem létrehozta magának a létezés egy teljesen új formáját, a virtuális teret és világot. Olyan „forradalom” szemtanúi és résztvevői vagyunk, amely mind módszereiben, mind tartalmában, mind eszközeiben eltér a korábbiaktól. Egy világjárvány kellett hozzá, hogy megértsük azt például, hogy ma már iskola és iskolapadok nélkül is működhet egy ország iskolarendszere.

A miskolci intézményrendszer átalakítása, a kulturális javakhoz való hozzáférés biztosítása ma a működés teljes átalakítását és korszerűsítését jelentik. A közgyűjteményekre fokozottan igaz, hogy anyagaik láthatóvá tétele a virtuális világban közlekedők számára ma már alapvető követelmény. A várostörténet irodalmának, a múzeumi gyűjtemény digitalizálása, vagy éppen a kulturális emlékezet városi digitális utcáinak és tereinek létrehozása, a következő évek kiemelt feladata. Ez azt is jelenti, hogy a könyvtárak működésében és szolgáltatásaiban is paradigma váltás kell. A nagy olvasóterek helyett, sok kutatórészleg kialakítására van szükség. Azaz nem a hely, hanem az elérhető, digitalizált világ nagysága lesz a könyvtári szolgáltatások értékmérője.

Az előadó művészet miskolci képviselői számára is új és izgalmas lehetőségeket kínálnak a kulturális javak fogyasztási szokásainak változásai. A zene és színházművészet és a képzőművészet képviselői is egyre gyakrabban választják a megjelenés új és szokatlan formáit és tereit. Egy-egy elhagyatott gyártelep, izgalmas természeti környezet, szabadtéri szakrális terek elfoglalása jelzi, hogy a művészet „otthon van” a változásokban.

C.2. Digitalizáció és innováció a kultúrában

Miskolcon a digitalizáció a kultúrában két területen fokozott figyelmet kell, hogy kapjon a következő tíz évben:

C.2.1. Kulturális örökségünk, értékeink digitalizációja, online hozzáférhetősége és digitális megőrzése

A tárgyi, őrzött fizikai emlékek tárolási helye mára egyre inkább elválik a fogyasztás helyszínétől, ezért a digitalizálással szembeni elvárások is megváltoztak. A fogyasztás

tárgya ma már többségében a digitális másolat, ezért azt olyan formában kell elkészíteni, hogy az minél nagyobb felhasználói élményt és alkalmazhatóságot biztosítson.
A digitális másolat hozzáférhetővé tétele csak akkor válik felhasználóbaráttá, ha az könnyen kereshető és megtalálható, és olyan többletinformációkat tartalmaz, amelyek relevánsak a széles körű, eltérő igényű felhasználói csoportok számára.

A városi könyvtárak, múzeumok, levéltárak szerepe felértékelődik a következő években, amennyiben a gyakorlatban is megvalósulhat a szerepük átértékelődésével is együtt járó változásuk. Ezek az intézmények a nemzeti- és városi örökség szempontjából megkerülhetetlen tartalomszolgáltatók lesznek a következő évtizedekben. A tartalomszolgáltatói szerep egyik kiemelt célja, hogy inspirálják a Miskolcon élőket a kulturális értékek megismerésére (hagyományos módon és digitális eszközökkel) a gyűjteményeik és a szakértelmük rendelkezésre bocsátásával, valamint azzal, hogy az intézményekben meglévő tudás révén támogatják más ágazatok élvonalbeli innovációs folyamatait. Fontos, hogy az intézmények a gyűjteményi anyagot használókkal együttműködve online szolgáltatásokat hozzanak létre a kulturális tartalmak és értékek közvetítése érdekében.

Jelenleg a közgyűjtemények digitalizált állományának aránya, a teljes digitalizálandó állományhoz képest, megközelíti az 50%-ot, és egyre növekszik a közgyűjtemények tartalomszolgáltatását igénybevevő felhasználók száma. Miskolcon elengedhetetlen, hogy a következő 10 évben a közgyűjtemények digitalizált állományának aránya elérje a 100%-ot, és az így létrejövő digitális tartalmak egy közös kereső felületen elérhetőek legyenek. A Digitális Oktatási Stratégia célrendszeréhez igazodva eddig is jelentősen emelkedett a közgyűjteményi tartalmakra épülő felhasználható digitális tananyagok száma. A város intézményhálózatának támogatnia kell e folyamat gyorsítását annak érdekében is, hogy minél hatékonyabb legyen a digitális kompetenciaképzés, valamint a tartalmak többletinformációval segítsék az otthoni munkavégzést, a rekreációt, a hazai és határon túli turisztikai desztinációk megismerését.

A kulturális javak megőrzésére, védelmére, gyűjtésére feldolgozására, a tudományos szféra kiszolgálására és a kiállításokon keresztüli kommunikációra épülő tradicionális múzeumi feladatellátás önmagában már nem elégséges. A városi intézményeknek valamennyi tevékenységükkel kapcsolódniuk kell a digitális ökoszisztémához: új szemlélet jelenik meg a közgyűjtemények digitalizálásában, amely a tartalomszolgáltatás minőségi és mennyiségi javulását eredményezi.

C.2.2. A kulturális szolgáltatások digitalizációja annak érdekében, hogy minél szélesebb kört elérjen és az intézményhálózat tartalomszolgáltató funkciója erősödjön

A digitalizáció már rövidtávon is jelentős költségcsökkenést eredményez azzal, hogy egyre inkább elszakad attól a technológiai jellegű megközelítéstől, mely leginkább a katalogizálást, archiválást jelentette és a keresést támogatta a kultúra szereplői számára (kiadványok, jegyirodák, szórólapok stb). Új szolgáltatási modellt szükséges felállítani, annak érdekében, hogy a kulturális intézmények aktív tartalomszolgáltatókká váljanak a kultúrafogyasztó rétegek által használt platformokon.

A digitalizációnak meg kell jelennie a kulturális szolgáltatás valamennyi szegmensében. Ez pedig magában foglalja a rátalálás, megismerés, döntés, jegyvásárlás, értékelés és az utánkövetés teljes folyamatát.

C.3. Miskolc a kreatív ipari központ

A kreatív ipar koncentrációja és ereje a város lehetőségeihez képest alacsony. A kulturális innovációkhoz szükséges szellemi tőke a városi intézményrendszer elemeiben és a rendszer egészében is jelen van, Miskolcnak a következő évtizedben el kell érnie, hogy humánerőforrás megtartóképessége növekedjen.

Miskolcon az elmúlt évek gazdasági növekedésében nem játszott komoly szerepet a kreatív gazdaság növekedése. A sikeres kreatív ipari fejlődés az egyéni képességek és a tehetség, a képzettség és tudás, valamint a kreativitás hármasából táplálkozik. Miskolcon mindhárom feltétel adott, a városnak támogatással és a feltételek javításával van esélye arra, hogy a következő években dinamizálja az iparágat.

Miskolc már jó néhány éve felismerte a kultúra és a kreativitás városfejlesztési szerepét. A kreatív gazdaság versenyképességének növelése összhangban új, városrészi gazdasági központok létrejöttével új hasznosítási irányt adhat eddig nem használt, elhanyagolt területeknek. Összehangolt fejlesztésekkel az évtized folyamán elérhetővé válik, hogy Miskolc kreatív ipari potenciálja a jelenleginél meghatározóbb legyen, és Miskolc gazdaságának nagy hozzáadott értékű új szegmense alakuljon ki.

Miskolc városának kimondott feladata, hogy elősegítse a kreatív gazdaság szereplőinek erősödését, támogassa az iparági innovációt, generálja a fejlődést, amely az agglomeráció területén működő mikro-, kis- és közepes vállalkozásokra, valamint a közeli településekre is pozitív hatással lesz.

A városnak élen kell járnia a startupok segítésében, inkubációjában, híd szerepet kell betölteni az oktatás, a képzés, a felnőttképzés, a felsőoktatás és a kreatív ipar jelenlegi és jövőbeni szereplői között. Olyan programokra van szüksége a városnak, amelyek helyszínválasztásukban üzenettel, szolgáltatásukban pedig releváns segítséggel vannak a szektor felé. Ilyen inkubációs központokra a város több pontján is szükség van: míg Miskolc történelmi belvárosa egy minimális, de érdemi segítséget nyújtó coworking centrummal méltó helyet adhat a kreatív ipar jelen- és jövőbeni szereplőinek, úgy a Miskolci Egyetemen megvalósuló Science Park keretén belül az egykori fűtőmű épülete kiváló terepe lehet a műszaki innovációkon dolgozó, különösen a zöld iparágak felé nyitó, a körkörös gazdaságban érdekelt startupok segítésének.

Miskolc városának esélyeket és lehetőségeket kell teremteni alkotói számára, ugyanis a zene, a vizuális művészetek, az iparművészet vagy bármely más a gazdaságban alkalmazott és alkalmazható művészet lokális kiegészítője lehet Miskolc gazdaságának és a város gazdasági és kulturális fejlődésének egyaránt.

D. Új célcsoportokat megszólítani képes, innovatív kulturális kínálat kialakítása

Az elmúlt két évtizedben közel 3.000 fesztivál jött létre, ami jelzi, a kultúra kinőtte hagyományos tereit. Az ötvenes-hatvanas évek kulturális intézményfejlesztési programjában

született művelődési otthonok mára kiüresedtek, az egykoron virágzó klub és szakköri mozgalom már a múlté. A szakszervezeti fenntartású kulturális intézmények is eltartó és támogató híján inkább csak vegetálnak. Az egykoron virágzó kultúrházakban ma kortárs és formációs táncklubok, gyógytornák, nyugdíjasklubok működnek. Jellemzően az idősebb korosztálynak szóló programokat szerveznek. A fiatalok kultúrafogyasztási szokásai alaposan megváltoztak. A kortárs zenei irányzatokat képviselő zenekarok elsősorban nagy terekben, fesztiválokon vagy buli helyeken lépnek fel. Ugyanakkor megmaradtak az előadóművészet klasszikus terei, a színház, a koncertterem, a művészetek régi és újkori ún. funkcionális terei, de a fejlesztések ezekben az intézményekben is a látvány és a minél nagyobb élmény megteremtését célozzák.

A nagy fesztiválok, a szabadtéri kulturális attrakciók hatalmas népszerűsége egy új közönséget teremtett. A fesztiválturisták, a kulturális „élményvadászok" hatalmas táborát. A fesztiválok ma már nemcsak kulturális produkciót jelentenek, hanem hatalmas bevételt is a településen működő szolgáltatásoknak, ezáltal közvetve a város és a városlakók számára is. Ma már túlzás nélkül kimondható, hogy az a település, amelyik nem rendez nagy tömegeket vonzó kulturális eseményeket, alulmarad az egyre élesebb piaci versenyben.
Külön is érdemes egy olyan kulturális irányzatról szólni, amelyről találó az összefoglaló név, ez pedig a „több mint kultúra" vagy a „kultúra+" programok. Ilyen az egy-egy építészeti, és/vagy természeti örökséghez kötődő fesztivál, nagyszabású kulturális esemény. Miskolcon valamennyi irányzatra találunk példát.

D.1. Borkultúra, történelmi pincesorok fejlesztése

A szőlőtermesztés és a bor készítés már a középkortól jelen van a város életében. A város különleges természeti adottsága, a történelmi belvároshoz dél felől közvetlenül csatlakozó Avas-hegy, melynek jól faragható, zömében riolit és andezit tufából álló kőzete pincék sokaságának kialakítását tette lehetővé. De így van ez a várost ölelő külső területeken is, különösen a tetemvári és a görömbölyi pincesor esetében. Elsősorban a bevándorolt görög kereskedők voltak azok, akik felismerték, hogy Miskolc adottságai (meglévő pincék sokasága, kereskedelmi utak találkozása) alkalmas a borkereskedésre. Egykoron az ebből a tevékenységből származó bevétel jelentős arányt képviselt a település bevételeiben.

Miskolc három jelentős borvidék által határolt terület középpontjában fekszik. Nyugatra az Egri borvidék, délről a Bükki borvidék, míg keletről a Tokaj-hegyaljai borvidék határolja. Ez a stratégiai jelentőségűnek minősíthető elhelyezkedés alkalmassá teszi a várost arra, hogy a pincesorok fejlesztésével, az infrastruktúra kiépítésével Nemzetközi Borfesztivált rendezzen, mely a várost körülölelő három borvidék borainak megmérettetése és bemutatása mellett minden alkalommal a világ egy más bortermelő vidékét is vendégségbe hívhatja, ezzel megteremtve szakmai rangját. Miskolc rendelkezik azzal a képességgel, hogy a borokat „in situ" azaz a természetes helyükön, a pincékben mutassa be, a belvárosban, az Avas-hegyen található pincesorokban.

Az egyre népszerűbb „Borangolás" az Avas felfedezésére irányuló programok, új pincetulajdonosok, különböző egyesületek, baráti körök megjelenése, régi hagyományok felélesztése, egy régi miskolci közösségi és kulturális tér újjászületését jelenti.

D.2. A kulturális szokások változása, bulinegyed a belvárosban

A kultúrafogyasztási és a szórakozási szokások gyors változásának korában élünk. Miskolc esetében hiányzott az a fajta kulturális tér, mely évezredek óta alapvető feltétele a

városi létnek. A Szinva terasz megépítésével létrejött a város legfontosabb találkozási pontja, ami egyszerre jelent agórát, és jelenti az ismerkedés és a közösségi szórakozás helyét. Népszerűségét jelzi, hogy a város néhány év alatt kinőtte, ezért a belvárosi rekonstrukció keretében egyik fontos feladat a „bulinegyed" bővítése, a belváros kulturális szerepének újragondolása, déli irányban kulturális folyosóval történő kinyitása. Ezzel a beavatkozással gyakorlatilag mérsékelni lehet a belváros terhelését is.

D.3. Fesztiválok mint a város különleges kulturális ünnepei

Miskolc az elmúlt húsz évben három különleges értékkel rendelkező fesztiváljával felkerült Európa fesztivál térképére. Az ezredfordulót követő évben a Bartók Plusz Nemzetközi Operafesztivál és a híres miskolci legendára épülő Kocsonyafesztivál született meg, majd ezt követte három évvel később a Cinefest, a Fiatal Filmesek Nemzetközi Fesztiválja, ami a város igen jelentős filmes hagyományainak folytatója. Mindhárom fesztivál esetében a brand megőrzése és továbbfejlesztése a miskolci kulturális élet egyik legfontosabb feladata. Az operafesztivál esetében fontos hangsúlyozni, hogy Miskolc lett a bartóki zenei örökséget megtartó és bemutató vidéki város. Tette mindezt akkor, amikor sem a fővárosban, sem vidéken nem rendeztek Bartók nevével fesztivált. A kocsonya legendára felfűzött fesztivál a város méltán híres vendégszeretetét, gasztro-hagyományait és különleges kulturális értékeit kapcsolta össze és lett a téli Magyarország meghatározó fesztiválja. A Cinefest saját kategóriájában a legjelentősebb hazai fesztivál, mely méltón képviseli a magyar filmes hagyományokat. Mindhárom fesztivál minősített és elismert.

D.3.1. Diósgyőr a nemzeti tánc és zenei hagyományok őrzője

A diósgyőri vár évtizedeken keresztül otthonát jelentette a Kaláka Fesztiválnak és a Borsodi Fonónak. A nemzetközileg is jelentős Kaláka Fesztivál 25 évig a hazai népzene, az énekelt versek legismertebb fesztiválja volt. Színpadán nemcsak a hazai élvonal, hanem a világ számos országából érkezett előadók is felléptek. A legkülönbözőbb zenei irányzatok képviselői találkoztak itt és ezzel Miskolc a hazai és nemzetközi népzenei mozgalom egyik fontos kelet-európai városa lett. Utólag is látható, hogy a fesztivál elengedése hibás szakmapolitikai döntés volt.

A vár állagmegóvó, majd ezt követően felújító, majd egy újabb döntéssel teljes visszaépítésről szóló tervei egy „bejáratott", ismert és szeretett kulturális rendezvényhelyszíntől fosztotta meg Diósgyőrt. A vár kulturális célú hasznosítása továbbra is indokolt. A létesülő új terek (Lovagi Tornák Tere és mellette lévő szabad területek) új helyszínei lehetnek egy – a Borsodi Fonó és a Kaláka Fesztivál hagyományaira épülő – új fesztiválnak. Ebben nagy szerepet vállalhatnak a néptánc és népzene, valamint a népművészet hagyományait őrző műhelyek, együttesek és egyesületek. Amennyiben a vár rekonstrukció révén megmaradt tere már nem lenne elegendő a fesztivál megrendezésére, új helyszín lehet az Avas-tető, amely jelenleg is folyó fejlesztései révén alkalmas nagyobb tömeg befogadására és az egykori avasi szokások, folklór és hangulat felelevenítésére ideális tér.

D.3.2. Egyetemváros mint fesztiválhelyszín

Miskolc fesztiválkínálatából hiányzik egy kortárs, mainstream fesztivál, ami jelenleg a fesztiválra járók legnagyobb tömegeit mozgatja. A korábban részletezett fesztiválok esetében is látható volt, hogy valamilyen módon kötődtek a város múltjához, ismert hagyományaihoz. A hazánkban a hatvanas évek eleje-közepe táján kialakult új zenei mozgalomnak (beat, pop-rock) számos követője volt Miskolcon. Az első Ki mit tud? győztese is miskolci zenekar volt. A hetvenes évek elején pedig Diósgyőrben rendezték meg az első

magyar pop-rock fesztivált, amit a kortárs szakirodalom „a magyar Woodstock”-ként emleget. A fesztivál 2023-ban ötvenéves lesz. Mindez indokolja, egy erre a történelmi háttérre épülő zenei fesztivál megalapítását. Ennek a fesztiválnak legalkalmasabb helye a Miskolci Egyetem területe lehet, mely megfelelő kiszolgáló létesítményekkel a vidék egyik legszebb fesztiválhelyszíne. Ennek fontos feltétele a város és egyeteme között, kölcsönös előnyökön alapuló új együttműködési megállapodás megkötése.

D.3.3. Belváros a gasztro- és a magaskultúra fesztiválhelyszíne

A város kinőtte belvárosát, a Szinva terasz környékén létrejött bulinegyed belakta a város kulturális negyedének egy meghatározó részét. Éppen ezért indokolt egy rendezvényekre alkalmas területtel növelni a város kulturális negyedét. Ilyen természetes kulturális tér a Tudomány és Technika Háza, a Megyei Könyvtár, a Sportcsarnok, a Népkert és a Herman Ottó Múzeum által határolt terület, ahol kisebb térszint szabályozással új kulturális tér születhet. Részben ez a terület, másrészt a főutca lehet az igényes gasztro- és magas kultúra helyszíne (utcazenészek fesztiválja, alternatív művészeti fesztivál, testvérvárosok kulturális és gasztronómiai bemutatkozása, ethno-piac).

D.4. Miskolc meglévő rendezvényeinek, fesztiváljainak újrapozicionálása

A város kulturális rendezvényei a hagyományok és különböző korszakok aktuális és népszerű irányzatainak élő lenyomatai. A város igen jelentős zenei múltjából és híres zenei képzéséből táplálkoznak a különböző kamarazenei és kórus találkozók, a filharmónia bérletes sorozata, a szinte minden réteget megérintő retro- és kortárszenei koncertek, előadóestek. Táncos zenei klub éppúgy, mint az igényesebb zenét kedvelők igényeit kiszolgáló jazz, folk és modern zenei hangzásokkal kísérletező előadások, táncházak. A szolgáltatók közül legfontosabb intézmény a Művészetek Háza, amely az igényes kultúrafogyasztók kiszolgálására született az ezredforduló utáni első évtizedben. Ezt a profilt megerősítve betöltheti azt a küldetését, ami egy új közönség kinevelését jelenti. Mindezt segíti, hogy itt valóban találkoznak a művészetek, a film-, képző- és előadóművészet, az irodalom képviselői és alkotásaik a közönséggel.

Másik igen jelentős és meghatározó belvárosi rendezvénytér a Miskolci Galéria, amely olyan nagy múltú eseményeknek ad otthont, mint a Grafikai Triennálé vagy a Téli tárlat és kiállításai lehetőséget teremtenek a kortárs képzőművészet irányzatainak értő és színvonalas bemutatására éppúgy, mint a fiatal útkereső művészek pályakezdésének támogatására. Igényes belső udvara alkalmassá teszi nyári kamarakoncertek és irodalmi estek rendezésére.

A MŰÚT szerkesztősége és a Mission Art galéria együttműködése új kulturális teret és ezzel együtt rendezvényeket teremtett a belvárosban. A folyóirat visszatérően itt mutatja be legfrissebb számát és folyamatosan lehetőséget biztosít az olvasók számára a szerzőkkel és műveikkel történő találkozásra. E galéria falain mutatkoznak be a városban élő fiatal képzőművészek alkotásaikkal. A fiatal alkotókkal, pályájukat kezdő képzőművészekkel és irodalmárokkal való foglalkozás, a tehetséggondozás egyik legjobb példája, melyben a város aktív és támogató részvétele indokolt.
A kulturális rendezvényhelyszínek megőrzése és gyarapítása indokolt a város kiemelt turisztikai látványosságai, belvárosi szakrális terek környezetében. Ilyen új alkalmi tér lehet a lillafüredi függőkert, a csanyiki Király-asztal, az Avastető, a belvárosi evangélikus templom udvara, a Népkert, az avasi pincesorok teresedései, a Szinva-terasz, a Papszer zárt múzeumi udvara, Miskolc terei: Szent István tér, Hősök tere, Erzsébet tér és Deák tér, a

tapolcai park, Egyetemváros és a belváros utcái. Kisebb tereprendezéssel izgalmas helyszín lehet a Bazár tömb is.

E. Oktatási-kulturális-turisztikai alapú együttműködések fejlesztése

E.1. Miénk a város, magunknak építjük – civil szervezetek a kulturális tervezésben

A kulturális együttműködés új városi rendszere épít a civilek részvételére és támogatására a tervezésben és a programok megvalósításában egyaránt. Az egyesületekbe tömörült amatőr művészeti csoportok, kulturális műhelyek, kulturális egyesületek, a múlt örökségére vigyázó hagyományőrző csoportok, nyugdíjas klubok, a város múltját kutató megszállottak, valamennyien a város kulturális életének résztvevői és alakítói. Ennek szellemében indult el az a munka, amelynek révén egymás számára elérhetővé és megismerhetővé válnak a kulturális élet hivatásos és civil résztvevői. A Kulturális Kapcsolatok Kézikönyve által megismerhetővé válik a város kulturális felépítménye, intézményrendszere és annak szereplői. Ez teszi lehetővé, hogy a város kulturális stratégiájának vitaanyaga és más, a kulturális élet területét érintő szakmai elképzelés, a város közgyűlése vagy szakmai bizottsága elé kerülő előterjesztés eljusson valamennyi szereplőhöz.

A városrészi kulturális egyesületek jelentős részt vállalnak abban, hogy a város törvényi kötelezettségeit[113] teljesíthesse. A közművelődési feladatok ellátása érdekében kötött megállapodások rendszerét továbbra is fenn kell tartani, az együttműködés új és hatékony formáinak fejlesztésével, folyamatos értékeléssel és ellenőrzéssel.

A város múltjának megismerését segítő kezdeményezések, várostörténeti sorozatok, konferenciák, vetélkedők és játékok, a miskolci kulturális történet digitális terekben való megjelenítése a kultúra és oktatás fontos feladata. Szerepük meghatározó az identitás kialakulásában, a lokálpatriotizmus erősítésében és nem elhanyagolható a hatása a város megtartóképességének erősítésében.

E.2. Együttműködés az oktatási intézményekkel mint a helyismereti tanítás, identitás megerősítésének legfontosabb szereplőivel

Miskolc nemcsak a kultúra, hanem az oktatás regionális központja is, kiterjedt iskolarendszerrel rendelkezik, amely alap-, közép- és felsőfokú képzést egyaránt magában foglal. A fenntartói státuszt gyakorló szervezet változása (a helyi önkormányzat helyett a kormány) nem változtatja meg az oktatási intézmény helyét és szerepét a helyi közéletben. Az intézményben tanító pedagógusok, az oda járó tanulók valamennyien miskolciak, vagy a város vonzáskörzetében élők. Résztvevői és formálói a helyi közéletnek, benne a kulturális életnek. Mindebből következik, hogy a jövőben a településre vonatkozó, az oktatás külső körülményeit befolyásoló döntések, a várostörténeti oktatás iskolai keretek között történő megvalósítása, a város gyarapítását célzó közösségi megmozdulások, környezetvédelemi, kulturális és sportakciók, városi megemlékezések ügyében városi együttműködési rendszer kialakítása és működtetése szükséges. Ez is fontos része annak, hogy a város fiatalokat megtartó képessége erősödjön.

E.3. Miskolci Egyetem „3. missziós" tevékenységének támogatása

A Miskolci Egyetem szerepe kiemelten fontos az ún. „harmadik misszió"-ból adódó feladatok megvalósításában. A „harmadik misszió" foglalja össze a felsőoktatási intézmények

[113] 1997. évi CXL. törvény a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről 1.§

környezetükre gyakorolt tevékenységeit és hatásait, amely a képzési és kutatási szolgáltatások nyilvánvaló körén túl is kifejezetten erős, ugyanakkor jellemzően közvetett és puha eszközökön keresztül érvényesül. Az ilyen, helyi képzési, kutatási, gazdaság- és településfejlesztési kapcsolódások még a szűkebb profilú intézmények esetében is adottak. A közösségi terek, szolgáltató (sport, kulturális, könyvtári, múzeumi) infrastruktúrák a helyi értelmiség rendelkezésére állnak, az intézmények élő tudásbázisként működnek, de nagyon gyakran a kulturális- és sporttevékenység regionális központjául is szolgálnak. Ezen felül jelentős nemzetközi és EU-s források állnak rendelkezésre olyan fejlesztésekre, amelyek tipikusan a felsőoktatás harmadik missziójának erősítését szolgálják. A gazdaságélénkítésben, a térségi és városfejlesztésben egyre jelentősebbé váló puha eszközök, tényezők – innovációs kapacitás, törekvés új tudás létrehozására, hálózatosodás, társadalmi tőke, bizalom, együttműködési készség, társadalmi, gazdasági, tudományos és kulturális kapcsolatok és hálózatok bővítése –, valamint a felsőoktatási intézmények kreatív közege jól illeszkednek egymáshoz.

Miskolc és egyeteme közös célja, hogy a felsőoktatás helyi gazdaságfejlesztésre gyakorolt hatása erősödjön, továbbá:

- a tudományos kutatások eredményeinek tényleges innovációvá konvertálásához a felsőoktatási intézmények tudás- és technológiatranszfer tevékenységének javítása, az inkubációs szolgáltatások és a spin-off vállalkozások alapításához segítséget nyújtó szolgáltatások fejlesztése szükséges;
- a gazdaságélénkítés eszköze a felsőoktatási intézményeknél meglévő képzési, kutatási kapacitások és tudásbázis becsatornázása a térségi gazdaság- és településfejlesztési stratégiák kialakításába és azok végrehajtásába;
- a képzési és kutatási portfóliót a regionális gazdaság szerkezetéhez kell igazítani;
- amíg a képzési és kutatási céloknál a megrendelői oldal közvetlenül is megjelenik a felsőoktatás szerkezetének, tevékenységének tervezésében, addig a harmadik misszió oldaláról tekintve, a felsőoktatási intézmények helyi gazdasági, társadalmi folyamatokba való aktívabb bevonása szükséges;
- a Miskolci Egyetem aktivitásának növelése a társadalmi kihívások kezelésében és a társadalmi innováció terjesztése területén szükséges.
-

A Miskolci Egyetem társadalmi innovációs feladatainak hatékony ellátása fontos Miskolc számára; a tudománynépszerűsítő, ismeretterjesztő, szemléletformáló szolgáltatások bővülésével növekszik a hozzáférés a felsőoktatási tudásbázishoz. Az egyetemen indított, a jelenkori problémák megoldására irányuló intézkedések, javaslatok nagymértékben formálják a fiatal generációt; a felsőoktatásból kikerülő hallgatók nemcsak értékes munkavállalók, hanem a társadalom művelt, széles látókörű, környezettudatos és a problémákat intelligens módon kezelő tagjai lesznek. A Miskolci Egyetemnek kiemelt szerepe van abban, hogy a régióból továbbtanulni szándékozó fiatalok maradjanak itthon, értő és érző, a térség problémáira reagálni képes értelmiségivé váljanak.

E.4. Agglomerációs kulturális együttműködések

A miskolci agglomerációhoz tartozó településeken a lakosság létszáma folyamatosan növekszik, melynek oka elsősorban a miskolci, zömében lakótelepi lakásokban élők kiköltözése. Ugyanakkor az így kiköltöző családok keresőképes tagjai Miskolcra járnak dolgozni, gyermekeik is a nagyváros iskolarendszerében tanulnak és kulturális és szabadidős programjaikat is nagyrészt a város művelődési és művészeti intézményeibe szervezik, aktív résztvevői a város nagyrendezvényeinek is.

Miskolc regionális központ szerepének akkor tud megfelelni, ha erősíti az önkormányzatokkal való kapcsolatát és együttműködését, és azt kiterjeszti szakmai területekre is. Ennek egyik formája az agglomerációs kulturális hálózati együttműködés (AKH), amely nemcsak közönségként számít a településeken élőkre, hanem aktív résztvevőként is. Ez lehetőséget jelent az agglomerációban élők számára kulturális hagyományaik bemutatására (kórusok, népi iparművészek, iskolai ének- és zenekarok) és fellépési lehetőséget biztosít a városi kulturális fesztiválokon.

Ennek az együttműködésnek része az is, hogy miskolci előadóművészek (kamaraegyüttesek, szólisták, kortárs zenei műfajok képviselői, fiatal képzőművészek) részt vesznek a települések kulturális eseményein, a miskolci kulturális intézmények közreműködő partnerei a települési programok tervezésének és megvalósításának.

E.5. Regionális szintű kulturális együttműködés

A regionális együttműködés a közelmúlt kormányzati döntése értelmében elsősorban az elmúlt évben létrejött Kreatív Régió tagjai (Borsod-Abaúj-Zemplén, Szabolcs-Szatmár-Bereg, Hajdú-Bihar és Jász-Nagykun-Szolnok megyék) között elengedhetetlen. Ebben Miskolc a megyeszékhelyekkel olyan kulturális együttműködés kialakításában érdekelt, melyben a városok önkormányzatai elsősorban a kulturális intézmények, előadó- és képzőművészeti, valamint közművelődési intézmények közötti szakmai kapcsolatok megteremtését és egy működő rendszer megalkotását támogatják. Ez az együttműködési rendszer egyik feltétele annak, hogy a városok sikeresen pályázzanak hazai és európai forrásokra.

E.6. Interregionális kulturális együttműködések

Miskolcnak határon átnyúló nagy múltra visszatekintő testvérvárosi kapcsolata van Kassával, mely lehetővé teszi az interregionális kapcsolatok támogatását segítő európai pályázatokon való közös és eredményes részvételt. A két város kulturális intézményei – galéria, színház, múzeum – között folyamatos a kapcsolattartás.

A városnak három földrészen vannak testvérvárosi kapcsolatai, mely lehetőséget ad arra, hogy kulturális eseményeken, nemzetközi rangú fesztiválokon kölcsönösen bemutatkozhassanak egymás előtt a résztvevő városok kulturális hagyományait őrző együttesek. A kulturális párbeszéd, a fiatal alkotók bemutatkozási lehetőségei új és költséghatékonyabb formákkal gyarapíthatják az együttműködést. Ilyenek lehetnek a kortárs fiatal művészek kiállításai, részvétel kamarazenei és kórusfesztiválokon, városünnepek kulturális programjában. Közös digitális platformokon való megjelenés.

A kulturális párbeszéd különösen indokolt olyan sikeres megoldások és tapasztalatok megismerésében és átadásában, ami a korábbi ipari területek kulturális célú hasznosítását jelenti.

4. CSELEKVÉSI TERV

A cselekvési terv Miskolc Város kulturális stratégiájának végrehajtására tett lehetséges intézkedéseket foglalja össze.

A végrehajtáshoz kapcsolódó konkrét feladatokat, azok felelőseit és határidejét ezen terv alapján kell kidolgoznia a városnak a lehetséges jövőbeni források, pályázati lehetőségek és az országos kulturális- és közművelődési finanszírozási tervek figyelembevételével.
A kulturális stratégia fontos, hogy összhangban legyen a Közgyűlés által már elfogadott fejlesztési elképzelésekkel. Kiemelkedik ezek közül a 2020-ban elfogadott Turizmusfejlesztési Stratégia, amelyben a kulturális események különös figyelmet kapnak. A stratégia szükséges beavatkozási pontok és tervezett fejlesztések terén is párhuzamot mutat a kulturális stratégiával pl. Herman Ottó Múzeum Papszeri épületének felújítása, Lovagi Tornák Terének jobb kihasználtsága, DAM City, rendezvénystratégia kidolgozása, helyi programajánlatok kidolgozása.

Stratégiai cél: A. Miskolc kulturális intézményrendszerének komplex fejlesztése

Beavatkozás: A.1. Átlátható kultúrafinanszírozás és -tervezés (A városi mecenatúra szerepe, formái, bővítésük lehetőségei)

Feladat:

1. Értékmérők és értékrendek bevezetése, vagyis a kulturális események minősítő rendszerének kialakítása (értékőrző és -teremtő események tematizálása)
2. Támogatási kultúra és -rendszer kialakítása, vagyis a városi mecenatúra feltételrendszerének kidolgozása (ajánlati csomagok, kapcsolattartás, éves tervezés, mecénások elismerése),
3. A Kulturális Mecénás Alap feltételrendszerének kidolgozása

Beavatkozás: A.2. Hagyományos kulturális terek fejlesztése és számuk bővítése különös tekintettel az ellátatlan területekre

Feladat:

1. A Kálvária-domb helyreállítása együttműködve az egyházzal mint különleges szakrális emléknek a miskolci lakossággal és az idelátogatókkal történő megismertetése.
2. A Herman Ottó Múzeum Tímármalom úti Raktárbázis 2. épületének szintráépítése, kapacitásbővítése a folyamatosan, nagy mennyiségben beáramló régészeti leletanyag jövőbeni elhelyezése érdekében, valamint állandó régészeti kiállítási térrel történő bővítése.
3. Papszeri múzeumi épület felújítása, új interaktív kiállításokkal, közösségi terekkel, múzeumpedagógiai foglalkozásokkal és rendezvényekkel. A Miskolc Múzeum egy új arculatú, belvárosi, többfunkciós kulturális-turisztikai gyújtópont létrehozása.
4. A Feledy-ház és Alkotóház tetőszerkezeti és tetőburkolati, valamint homlokzati hibáinak megoldása, szigetelés, vizesblokkok és elektromos hálózat teljes felújítása, valamint a nyílászárók cseréje.
5. A Rákóczi-ház és Petró-ház beázási és fűtési gondjainak megoldása, ezáltal rendezvény helyszínként történő jobb kihasználása, akárcsak az alkotóházi udvar és a Feledy-udvar esetében. A Rákóczi-ház Dőry-pincéjében a vizesedés-penészesedés megszüntetése, valamint megbízható klimatizálás kiépítése, rendezvényhelyszínként történő hasznosítása.

6. A Rákóczi-házat a 21. század műtárgyvédelmi és kiállítás-technikai színvonalára kell fejleszteni, képessé kell tenni arra, hogy a világ nagy grafikai gyűjteményeiből is fogadhasson reprezentatív anyagokat (pl. hőmérséklet és páratartalom szabályozása, fejlett fénytechnika beépítése, a fogadótér korszerűsítése).
7. Múzeumi ügyfélszolgálati iroda és közönségpont, valamint Múzeum Shop létrehozása, ezen kívül a Miskolci Szimfonikus Zenekar részére saját jegypénztár kialakítása, esetleg egy közös városi jegypénztár üzemeltetése.
8. A Folk Komplex – Néprajzi Kincsestár épületének múzeumi célú fejlesztése, új közösségi terek megteremtése, egyedülálló néprajzi központ létrehozása izgalmas kiállításokkal, népzenei koncertekkel, táncházakkal, látogatható tanulmányi raktárral, szabadon kutatható digitalizált gyűjteményekkel, múzeumi bolttal egy eddig csekély kulturális szereppel bíró településrészen
9. A lillafüredi Pele-lak infrastrukturális fejlesztése, Herman Ottó korabeli kertrekonstrukció, új turisztikai fogadóterek létrehozásával egy komplex múzeumi tér kialakítása.
10. Miskolci Szimfonikus Zenekar részére megfelelő infrastruktúrával és technikai feltételekkel rendelkező székház és próbaterem biztosítása.
11. A Miskolci Nemzeti Színház épületének szükséges rekonstrukciója.
12. A meglévő közművelődést ellátó intézmények helyzetének megerősítése

Beavatkozás: A.3. Új kulturális terek létrehozása Miskolcon

Feladat:
1. A Herman Ottó Múzeum központi épülete, a Kálvária-domb, a Tudomány és Technika Háza, a II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtár, a Városi Sportcsarnok és a Vígadót is magába foglaló Népkert által körülhatárolt területen rendezvénytér kialakítása.
2. A Népkert – mely a város egyetlen nagy kiterjedésű parkja – botanikai tervezése, a parkban vizes látványosságok és olvasó zugok, hangulatos helyszínek kialakítása, zenepavilon tervezése és kialakítása. A Herman Ottó Múzeummal együttműködve a park látványelemeinek bővítése, szoborpark újragondolása.
3. A Miskolci Egyetemmel közösen az egyetemi campus kulturális térhasználatának újragondolása, kiszolgáló egységek létrehozása (pl. szabadtéri színpad).
4. Az Avastető átalakítása, többcélú kulturális hasznosítása (az ország egyik legjelentősebb tűlevelű gyűjteményét bemutató botanikus kert, az ősember műhelye, szabadtéri színpad, romantikus futópálya, gyerekek és felnőttek játszótere).
5. Hejőcsabán a Gárdonyi Szabadidő Park fejlesztése.
6. A Diósgyőri Papírgyár Múzeuma, a Herman Ottó Látogató Központ, a csanyiki Király asztal és a Vadaspark élménytérként és -útként történő hasznosítása.

7. Az egykori DAM területének feltárása, közlekedőfolyosók létrehozása és kulturális célú hasznosítása. Olyan tervet kell kidolgozni, mely lehetőséget teremt kortárs művészek, építészek és a civil közösségek számára arra, hogy az új város alakítói, tervezői legyenek. Az ipari örökség hasznosítása egyszerre kényszer és lehetőség arra, hogy megőrizzük az utókor számára.
8. A Diósgyőri Vár újrapozicionálására, kulturális célú hasznosítására új koncepció kidolgozása. A Lovagi Tornák Terét alkalmassá kell tenni arra, hogy a korábban kialakult megyei és országos hírnevet szerzett fesztiváloknak otthona legyen (Középkori Forgatag, Borsodi Fonó).

Beavatkozás: A.4. Meglévő értékek összekapcsolása

Feladat:
1. Kulturális utak és programcsomagok tervezése, mely az idelátogatók és a helyi lakosság számára lehetőséget biztosít különböző kedvezmények igénybevételére (kulturális csomagok, bérletek, parkolási kedvezmények biztosítása).
2. Olyan logisztikai rendszer kialakítása szükséges, amely lehetőséget biztosít az intézmények közötti folyamatos koordinációra és együttműködésre.

Beavatkozás: A.5. Egységes kulturális irányítás

Feladat: A miskolci kultúra irányításában és finanszírozásában paradigmaváltásra van szükség. Ennek lényege, hogy bárhol is éljen valaki a városban, lehetősége legyen a város kulturális tervezésében történő részvételre és a kulturális javak igénybevételére.

Stratégiai cél: B. Miskolc megtartóerejének növelése a kulturális alapú városfejlesztés eszközeivel

Beavatkozás: B.1. A kulturális alapú városfejlesztés eredményes gyakorlatának helyreállítása – A kultúra újra várost épít

Feladat:
1. Meg kell teremteni a város egyedi és különleges hangulatát, ennek során építeni kell a fiatal képzőművészek és építészek véleményére.
2. Bővíteni kell a belváros látványelemeit, utcabútorainak számát, megtervezett kertkultúráját.
3. Meg kell kezdeni a belváros elhasználódott útburkolatának javítását, biztosítani kell a kapualjak rendjét és tisztaságát, a múltból ránk maradt értékek (kerékvetők és díszes kapuk) megőrzését.

B.1.1. Miskolc belváros kulturális negyed és a Történelmi Avas fejlesztése

Feladat: A belvárosi kulturális negyed és a Történelmi Avas fejlesztése nem lehetőség, hanem kényszer. Ennek megoldása során együtt kell működni a város építészeti tervezésének, a lakosság kiszolgálását végző szervezeteknek és a védett negyedben működő kereskedelmi és vendéglátóipari egységeknek. Ki kell dolgozni ennek követendő rendszerét, felhasználva az európai példákat.

B.1.2. Miskolctapolca a kultúra és a rekreáció egyik országos jelentőségű központja

Feladat:
1. Alapvető feladat Miskolctapolca hangulatának megőrzése, a mára botanikus kertté vált őspark fáinak ápolása, új látványelemek elhelyezése a parkban, melynek fontos része a park virágosításának újragondolása.
2. Zenepavilon tervezése és felállítása.
3. A park élővilágának megismertetése digitális eszközök felhasználásával.

B.1.3. A királyi Diósgyőr és a felújított vár mint kultikus tér fejlesztése

Feladat:
1. Alapvető feladat a népi kultúra és a városrészi hagyományok megőrzése, ápolása. Ehhez kapcsolódva vissza kell hozni a térség hagyományos fesztiváljait, a középkori várhoz kötődő történelmi hagyományokat, a lakosság körében népszerű gasztronómiai bemutatókat, esetleg régmúlt korok ételeit felvonultató fesztiválokat. A megújuló tevékenység során támaszkodni kell a városrészben működő Fügedi Márta Népművészeti Egyesület tagjainak értékőrző tevékenységére.
2. Megfontolandó hazai néptáncegyüttesek minősítő fesztiváljának megrendezése, esetleg külföldi résztvevőkkel a Kárpát-medence és térsége táncos és zenei hagyományainak bemutatása.

B.1.4. Lillafüred a kulturális és természeti értékek különleges találkozásának helyszíne

Feladat:
1. El kell készíteni Lillafüred teljes körű értéktérképét, melynek tartalmaznia kell kiemelkedő kulturális jelentőségét, természeti értékeit, látványosságait és különleges klimatikus helyzetét tekintettel arra, hogy országos viszonylatban is az egyik leglátogatottabb turisztikai helyszín.
2. Ki kell dolgozni egy olyan programcsomagot, mely a kulturális intézmények és a természeti értékek látogatását foglalja egységes rendszerbe, és teszi mindenki számára kedvezményesen elérhetővé. Ennek fejlesztése során meg kell oldani a térségben az alternatív közlekedési eszközök használatát, a természet és a Bükk különleges hangulatának megóvása érdekében (erdei vasút, kerékpárút, gumikerekű járművek pl. Dotto-vonat).

Beavatkozás: B.2. A város kulturális múltjával, történelmével, különleges épített örökségével való megismerkedés játékos formáinak támogatása

Feladat: Az élményalapú tanulás módszereinek felhasználásával ki kell dolgozni a város kulturális értékeinek megismerési lehetőségeit, felhasználva a korszerű digitális eszközöket, ehhez meg kell teremteni a szükséges technikai feltételeket.

Beavatkozás: B.3. A nehézipari múlt, amit nem eltörölni, hanem használni kell különleges kulturális terek létrehozása során

Feladat: A kulturális alapú városfejlesztésben ez azt jelenti, hogy a városban egykoron meghatározó jelentőséggel bíró nehézipari múlt visszaköszön a város utcáin és terein. Éppen ezért különösen a jelentős kulturális értékkel bíró helyszíneken folytatni kell a múltra visszautaló míves vaskorlátok, kandeláberek és utcabútorok tudatos tervezését és telepítését (belváros kultúrnegyed, Avasi pincesorok, Ódiósgyőr városközpont, Miskolctapolca és Lillfüred).

Beavatkozás: B.4. Városrészek kulturális fejlesztése, elhanyagolt területek újrahasznosítása, lakossági közreműködés

Feladat:
1. A Perecesi Kultúrvölgy, a történelmi borászati területek (Kisavas, Nagyavas, Görömbölyi Pincesor, Bábonyibérc, Tetemvár) elhanyagolt nagy épületeinek, bezárt oktatási intézményeinek multifunkcionális csarnokként, inkubátor-házként, kulturális szigetként vagy alkotóműhelyként történő újrahasznosításának lehetőségeit ki kell dolgozni.
2. Alkotótáborok, stúdiók létrehozásának kezdeményezése Görömböly, Pereces, Hejőcsaba, Diósgyőr és a Vasgyár területén.
3. Felül kell vizsgálni a város jelenlegi kulturális mecénási gyakorlatát. Új ösztöndíjak alapítására és a fiatal művészek letelepedését elősegítő kedvezményrendszer kialakítására van szükség.

Beavatkozás: B.5. Miskolc kulturális emlékezete, a velünk élő múlt

Feladat:
1. El kell készíteni a műemlék, és a műemlék jellegű épületek kataszterét, különös tekintettel kulturális célú hasznosításukra. A városi kulturális javak (épített örökség) megőrzésére vonatkozó középtávú programot kell kidolgozni.
2. A város kulturális szolgáltatásainak fejlesztése során a kornak megfelelő, digitális eszközök és rendszerek alkalmazásával, új programok segítségével mindenki számára hozzáférhetővé kell tenni Miskolc kulturális javait.
3. Folytatni kell a kulturális értékőrzés részeként fontos értéktár bővítését annak érdekében, hogy a helyi lakosság és a Miskolc kulturális értékei iránt érdeklődők megismerhessék Miskolc helyi, regionális és országos jelentőségű értékeit.
4. Új kulturális attrakcióként létre kell hozni a Miskolci Híresség Csarnokát, ahol Miskolc kulturális örökségében meghatározó szerepet játszó egykori művészek kaphatnának helyet (pl. Pressburger Imre oscardíjas forgatókönyvíró, Déryné Széppataki Róza, Zsitkovszky Béla, az első mozgófilm alkotója stb.)
5. A bányász- és kohász hagyományok ápolása és fennmaradása érdekében a Miskolci Egyetemmel közösen új kulturális kapcsolatokat kell kiépíteni a Felvidék egykori iparterületén található városokkal.
6. Újra kell gondolni a 100 éves Művésztelep jövőjét, meg kell teremteni fennmaradásának szükséges feltételeit. Érdemes lenne egy másik, az irodalomtörténetben kiemelt jelentőséggel bíró

szakmai találkozó emlékét újraéleszteni és Lillafüreden létrehozni – elsősorban fiatal irodalmárok közreműködésével – az írótalálkozót.

Stratégiai cél: C. Miskolc kreatív ipari potenciáljának erősítése

Beavatkozás: C1. A kultúrafogyasztás szokásainak változásai, a kultúraközvetítés gyakorlatában

Feladat: Folytatni kell a közgyűjteményekben megkezdett nemzeti és városi örökség szempontjából megkerülhetetlen digitális tartalomszolgáltatását, ennek támogatására ki kell dolgozni egy a városi értékek digitalizálásának korszerű rendszerét, és meg kell teremteni eszközfeltételeit, ehhez szükséges az intézmények közötti együttműködések új rendszerének kidolgozása.

Beavatkozás: C2. Digitalizáció és innováció a kultúrában

Feladat:

1. A II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár további részvétele a Közgyűjteményi Digitalizálási Stratégia megvalósításában és az Országos Széchényi Könyvtárral együttműködve a webaratás kulturális területet érintő feladataiban.
2. A Herman Ottó Múzeum digitális gyűjteményi adatbázisának Digitárba való betöltése, online publikációja.
3. A városi közszolgálati média és a ma még hozzáférhető múltbeli kulturális tartalmak archiválása (pl. Operafesztivál, Kaláka Fesztivál, Nemzetközi Dixieland Fesztivál, alkotókkal készített stúdióbeszélgetések, stb.).

Beavatkozás: C3. Miskolc, a kreatív ipari központ

Feladat:

1. A városban található közép- és felsőfokú művészeti oktatási intézményekkel együttműködve egy ösztöndíjprogramot kell kidolgozni azon fiatalok támogatására, akik jövőjüket a kreatív gazdaságban tervezik.
2. A város megtartóképességének érdekében a városnak híd szerepet kell vállalnia a művészeti oktatás és a kreatív ipar jelenlegi és jövőbeni szereplői között. A városnak együtt kell működnie a Miskolci Egyetemen megvalósuló Science Parkkal és a műszaki innovációban dolgozó, különösen a zöld iparágak felé nyitó startupokkal.
3. A városban működő kézművesek támogatásának egy lehetséges formája a „Miskolcon készült” program, amely nemcsak hitelesíti a terméket, hanem segítséget ad annak értékesítéséhez.

Stratégiai cél: D. Új célcsoportokat megszólítani képes, innovatív kulturális kínálat kialakítása

Beavatkozás: D.1. Borkultúra, történelmi pincesorok fejlesztése

Feladat:

1. Folytatni kell a Történelmi Avas pincesorainak fejlesztését, az infrastruktúra kiépítését egyedi támogatási rendszerrel, és a város kulturális intézményeivel való együttműködéssel

folytatni kell a város felfedezésére irányuló programokat. Mindez egy önálló kulturális térben való gondolkodást (Történelmi Avas) és ehhez hozzárendelt tervet és közgondolkodást jelent.
2. Valamennyi beavatkozás arra irányuljon, hogy újjászülethessen a Történelmi Avas mint a város vigalmi negyede.

Beavatkozás: D.2. A kulturális szokások változása, bulinegyed a belvárosban

Feladat: A korábbi kulturális fejlesztések sikerét igazolja, hogy létrejött az elmúlt években a belváros ún. „bulinegyede". Mára láthatóvá vált, hogy ezt a város kinőtte, ezért ennek térbeli fejlesztésére tervet kell kidolgozni. Ilyen terület lehet a Népkert – Múzeum – Sportcsarnok – Könyvtár és Tudomány és Technika Háza által határolt terület, mely a jövőben új és népszerű rendezvénytérként működhet. Mindehez funkcióváltás szükséges és megfelelő infrastruktúra kiépítése.

Beavatkozás: D3. Fesztiválok mint a város különleges kulturális ünnepei

Feladat: Meg kell őrizni Miskolc fesztiválbrandjét, és tekintettel a kultúrafogyasztás változására, olyan új, nagy tömegeket vonzó rendezvények tervezésére és megvalósítására van szükség, melyekkel Miskolc újra pozicionálhatja magát az országos és nemzetközi fesztiváltérképen.

D.3.1. Diósgyőr a nemzeti tánc és zenei hagyományok őrzője

Feladat:
1. Hagyományosan Diósgyőr a nemzeti tánc és zenei hagyományok őrzője volt az elmúlt évtizedekben. Ezt a funkcióját erősítve ki kell dolgozni egy új, nemcsak a magyar hagyományok, hanem elsősorban a Kárpát-medence kulturális örökségének, néptánc és népzenéinek bemutatására, de az európai kultúrkörök és néphagyományok bemutatására is alkalmas fesztivál megvalósításának tervét.
2. A Diósgyőri Vár rekonstrukciójának befejezésével a korábbitól eltérő, mindenképpen új kulturális tér születik. Ennek megfelelő hasznosítására átfogó tervet kell kidolgozni az érintett kulturális intézményekkel, elsősorban a Miskolci Kulturális Központ és a Herman Ottó Múzeum részvételével. Ennek során figyelemmel kell lenni az épület fenntartható működésének megvalósítására.

D.3.2. Egyetemváros mint fesztivál helyszín

Feladat: Miskolc nem rendelkezik nagy kiterjedésű fesztiválhelyszínnel, éppen ezért a Miskolci Egyetemmel együttműködve képzelhető el egy új, sokifunkciós fesztiváltér kialakítása. Ezt indokolja Miskolc egyik látványosságának – Miskolctapolcának – közelsége, másrészt az egyetemen tanuló hallgatók nagy száma és a meglévő infrastruktúrák.

D.3.3. Belváros a gasztro- és a magaskultúra fesztiválhelyszíne

Feladat: A város kulturális negyedét úgy lehet fejleszteni, ha a belvároson kívül az ún. kiemelt fejlesztési területeken (Diósgyőr, Miskolctapolca, Lillafüred, Népkert) építészeti megoldásokkal, a szolgáltatási funkciók bővítésével igényes, kulturális és gasztrotereket hozunk létre.

Beavatkozás: D.4. Miskolc meglévő rendezvényeinek, fesztiváljainak újrapozicionálása

Feladat:
1. Miskolc különösen gazdag zenetörténettel rendelkezik. Ma is megtalálható a zenei képzés minden szintje a városban, zenei találkozók, retro- és kortárszenei koncertek, előadói estek jelzik a miskolciak zeneszeretetét. Ezért szükséges minden ilyen érték számbavételével kidolgozni a város zenei életének fejlesztési tervét.
2. Ugyanígy Miskolc jelentős képzőművészeti értékekkel rendelkezik, ki kell dolgozni az útkereső művészek támogatásának részeként irányzataik színvonalas bemutatásának lehetőségét.
3. A MŰÚT Szerkesztőségével és a MissionArt Galériával együttműködve támogatni kell az országos hírű folyóirat fennmaradását, a fiatal alkotók (képzőművészek és irodalmárok) bemutatkozási lehetőségeinek megvalósítását, a tehetséggondozást.
4. A város egyik nagy múltú fesztiváljának, a Kocsonyafesztiválnak fennálló jogi vitáit rendezni kell és biztosítani kell megrendezésének feltételeit.
5. A nemzetközileg is jegyzett CineFest esetében a fesztivál megerősítése, és a város részéről a fesztiválhoz kapcsolódó kísérőesemények és a megfelelő infrastruktúra biztosítása, támogatása szükséges.
6. Hasonlóan fontos a város kulturális kínálatába visszahozni a nagy múltú zenei- és tánchagyományok bemutatását jelentő fesztiválokat (Kaláka+, Borsodi Fonó, Középkori Forgatag), népzenei minősítő fesztivál megvalósításának lehetőségét ki kell dolgozni.
7. Az általánosan ismert, és Miskolchoz kötődő Herman Ottó hagyaték érdekes, és izgalmas bemutatása lehet egy új fesztivál, a Polihisztor Fesztivál megvalósítása.

Stratégiai cél: E. Oktatási – kulturális – turisztikai alapú együttműködések fejlesztése

Beavatkozás: E.1. Miénk a város, magunknak építjük – civil szervezetek a kulturális tervezésben

Feladat:
1. Fejleszteni szükséges a kultúra szereplőinek együttműködését azzal, hogy egymás számára megismerhetővé tesszük őket, és a Kulturális Kapcsolatok Kézikönyve révén létrehozzuk a város új, együttműködő hivatásos és civil intézményrendszerét. Ez azt is jelenti, hogy létrehozzuk a kulturális élet területét érintő szakmai elképzelések társadalmasítását, új civil fórumok kialakításával.

2. Felül kell vizsgálni a közművelődési feladatok ellátása érdekében kötött megállapodások rendszerét, amit új tartalmakkal, szükség szerint támogatási formákkal erősíteni kell.

Beavatkozás: E.2. Együttműködés az oktatási intézményekkel mint a helyismereti tanítás, identitás megerősítésének legfontosabb szereplőivel

Feladat: Az intézményfenntartóval együttműködve ki kell dolgozni az oktatási intézmények részére az identitás megerősítését szolgáló helyismereti tanítás ajánlott formáit és lehetőségét. A rendszer kidolgozására fel kell kérni a várostörténeti írókat, és kutatókat.

Beavatkozás: E.3. Miskolci Egyetem "3. missziós" tevékenységének támogatása

Feladat: Miskolc fejlődése elképzelhetetlen erős tudásbázis nélkül. Ebben vezető szerepet játszik a Miskolci Egyetem. Az eddigi, inkább formálisnak nevezhető együttműködést fel kell váltsa a kölcsönös érdekeken, egymás munkájának megismerésén és a térség fejlesztésének közös elhatározáson alapuló együttműködése. Mindez azt jelentheti, hogy a felsőoktatásból kikerülő hallgatók nemcsak értékes munkavállalói a városnak, hanem széles látókörrel rendelkező, a nagyváros problémáit megoldani képes polgárai lesznek. Ebben a folyamatban a város és a Miskolci Egyetem együttműködése nemcsak szükséges, hanem nélkülözhetetlen.

Beavatkozás: E.4. Agglomerációs kulturális együttműködések

Feladat: Miskolcnak annak érdekében, hogy beteljesítse a korábbi kulturális terveiben foglaltakat, új típusú együttműködésre kell törekednie az agglomerációban található településekkel. Azzal válhat a térség kulturális és szellemi központjává, ha a régióban élő emberek számára megközelíthetővé, elérhetővé válnak Miskolc kulturális szolgáltatásai.

Beavatkozás: E.5. Regionális szintű kulturális együttműködések

Feladat: Miskolc mint megyeszékhely a kulturális intézmények, előadó- és képzőművészetek, valamint közművelődési intézmények közötti szakmai kapcsolatok megteremtésében és egy működő rendszer kialakításában érdekelt. Teszi mindezt azért, mert tisztában van azzal, hogy a hazai és európai források elnyerésének ma egyik feltétele az, hogy a város kiterjedt regionális együttműködéssel rendelkezzen. Ennek megvalósítása érdekében a városnak új alapokra kell helyeznie a régió meghatározó városaival való kapcsolatát.

Beavatkozás: E.6. Interregionális kulturális együttműködések

Feladat:

1. Miskolcnak törekednie kell a testvérvárosaival szorosabb kulturális együttműködés kialakítására, amely nem korlátozódik pusztán politikai kapcsolatok ápolására, hanem lehetőséget biztosít a különböző városok kulturális értékeinek, művészeti együtteseinek megismerésére. Az együttműködésben fontos feladat, különösen a nagy ipari múltú városok esetében az

elhagyott ipari területek rehabilitációjához, kulturális célú hasznosításához kapcsolódó, használható projektek megismerése és a jó gyakorlatok átvétele.

2. Különösen fontos a Kárpát-medence sokszínűségét, az itt élő népek kulturális hagyományait tartalmazó és bemutató kiállítások létrehozása. Ennek egyik meghatározó helyszíne lehet a miskolci Barna György Gyűjtemény korszerű felújítása és elhelyezése, és a nagyközönség számára történő bemutatása. A gyűjtemény gyarapítása érdekében fontos a határon túli területekkel való kulturális együttműködések kiterjesztése.

5. ÖSSZEGZÉS

A kulturális stratégia célkitűzései és eszközrendszere olyan tudatos, következetes és hatékony irányba terelik Miskolc kulturális életét, amely teret nyit és befogad, térszerű kapcsolatokat épít a városban. A kulturális fejlesztés új együttműködési hálózatokat hoz létre, melyek szakmai és civil partnerségen alapulnak és ezáltal ösztönzik a kulturális innovációt, befogadva és erősítve azt. A stratégia végrehajtása során olyan innovációs fejlesztések valósulnak meg, amelyek javítják a városi kulturális intézmények működésének hatékonyságát, új szervezeti, működési modelleket hoznak létre, ugyanakkor találkoznak a lakosság igényeivel és javítják Miskolc versenyképességét. A fejlesztések biztosítják a lakosság mind szélesebb körének a kultúrához való hozzáférését.

6. NYILVÁNOSSÁG BIZTOSÍTÁSA

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlésének jóváhagyását követően a stratégia végleges változata mindenki számára hozzáférhető lesz, nyilvános helyen, az önkormányzat honlapján.
A városvezetés fontosnak tartja, a lakosság folyamatos tájékoztatását, vélemény nyilvánítási lehetőségek biztosítását a kulturális stratégiában megfogalmazott intézkedések sikere érdekében.

7. FORRÁSOK

1. Jogszabályok:
   - 1907. évi LI. törvénycikk Miskolcz rendezett tanácsú városnak törvényhatósági joggal felruházásáról
   - Magyarország Alaptörvénye;
   - Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény;
   - A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény;
   - Az „art” mozivá minősítés feltételeiről szóló 78/2013. (XII. 16.) EMMI rendelet
   - A közművelődési alapszolgáltatások, valamint a közművelődési intézmények és a közösségi színterek követelményeiről szóló 20/2018. (VII. 9.) EMMI rendelet;
   - Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 37/2014. (XII.19.) önkormányzati rendelete az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról;
   - Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 18/2017. (VI. 16.) önkormányzati rendelete a temetőkről, a temetkezési tevékenységről és az azokhoz kapcsolódó díjakról

- Miskolc Megyei Jogú Város Közgyűlése IX–236/60.482/2004. számú határozatával elfogadott Miskolc Megyei Jogú Város 2004 középtávra vonatkozó Kulturális Stratégiája;
- Miskolc Megyei Jogú Város Közgyűlése X–283/60.716/2004. számú határozatával támogatott Miskolc Európa Kulturális Fővárosa Pályázat;
- Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének VI–97/13.541/2008. számú határozatával elfogadott MMJV Integrált Városfejlesztési Stratégiája
- Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének I–8/80.129/2014. számú határozatával elfogadott Miskolc Megyei Jogú Város Településfejlesztési Koncepciója;
- Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 127/2020. (X.29.) számú határozatával elfogadott Miskolc Megyei Jogú Város Turizmusfejlesztési Stratégiája;
- Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 441/2021. (X.7.) számú határozatával jóváhagyott Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala Szervezeti és Működési Szabályzata;
- 7/2021. (VII.30.) számú Polgármesteri Utasítás a tisztségviselőkkel kapcsolatos egyes kérdésekről;
- Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala Szervezeti és Működési Szabályzata

2. Honlapok
   - A NIOK Alapítvány honlapja: https://adjukossze.hu/
   - Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei és Miskolc Városi Nyugdíjasok Érdekvédelmi Szövetségének honlapja: https://www.baznyesz-miskolc.hu/
   - CineFest Miskolci Nemzetközi Filmfesztivál honlapja: https://www.cinefest.hu/
   - CINE-MIS Nonprofit Kft. honlapja: https://www.cinemis.hu/
   - Dialóg Egyesület honlapja: http://dialogegyesulet.hu/
   - Észak-Keleti Átjáró Kulturális és Tudományos Egyesület honlapja: https://atjarokhe.hu/
   - Észak-magyarországi Regionális Filmalap-Miskolc Alapítvány honlapja: https://mifilm.hu/index.html
   - Fügedi Márta Népművészeti Egyesület honlapja: https://www.kezmuvesekhaza.hu/
   - Herman Ottó Múzeum honlapja: http://hermuz.hu/
   - INTERTICKET Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. honlapja: https://www.jegy.hu/
   - II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár honlapja: https://www.rfmlib.hu/
   - Ködmön Formációs Táncegyüttes honlapja: http://www.kodmontse.hu/
   - Miskolci Bölcsész Egyesület honlapja: https://www.miskolcibolcseszegyesulet.hu/
   - Miskolci Csodamalom Bábszínház Nonprofit Kft. honlapja: https://www.csodamalom.com/
   - Miskolc Dixieland Band honlapja: https://www.dixieland.hu/a-banda/
   - Miskolci Egyetem Műszaki Földtudományi Kar honlapja: https://mfk.uni-miskolc.hu/index.html
   - Miskolci Keresztény Szemle honlapja: http://keresztenyszemle.hu/az-olvasohoz/
   - Miskolci Kórusfesztivál Alapítvány honlapja: http://www.festival.uni-miskolc.hu/alapitvany.html

- Miskolci Kommunikációs Nonprofit Kft. honlapja: https://minap.hu/
- Miskolci Kulturális Központ Nonprofit Kft. honlapja: https://miskolcikult-kozpont.hu/
- Miskolci Mazsorett Együttes honlapja: http://miskolcimazsorett.lapunk.hu/
- Miskolc Megyei Jogú Város honlapja: https://www.miskolc.hu/
- Miskolci Nemzeti Színház Nonprofit Kft. honlapja: https://mnsz.hu/
- Miskolci Szimfonikus Zenekar Nonprofit Kft. honlapja: https://www.mso.hu/
- Miskolc turisztikai honlapja (Midmar Nonprofit Kft.): https://www.hellomis-kolc.hu/
- Miskolcz Revital Táncsport Egyesület honlapja: http://www.revitaltse.hu/ro-lunk.php?pos=1
- Montázs Drámapedagógiai és Közművelődési Egyesület honlapja: http://www.montazsegyesulet.hu/
- Múzsák Kertje Alapítvány honlapja: http://www.muzsakkertjemiskolc.hu/mu-zsak_kertje_alapitvany
- Művészetek Háza honlapja: https://www.muhamiskolc.hu/
- Romano Teatro Kulturális Egyesület honlapja: https://romanoteatro.hu/
- Szépmesterségek Alapítvány honlapja: http://www.olh.hu/miskolcigaleria/szep-mestersegek/index.htm
- Szinvavölgyi Táncműhely honlapja: https://www.szinvavolgyi.hu/#muhely
- Wikipédia honlapja: https://hu.wikipedia.org/

3. Felhasznált irodalom

- Anonymus: Gesta Hungarorum (Hasonmás kiad., ford.: Pais Dezső, szerk.: Györffy György) Budapest, Magyar Helikon, 1975.
- Ádám Ibolya – Dobrossy István – Fedor Vilmos – Karosi Imre: Miért Miskolc? – A város Európa kulturális fővárosa pályázatához készített tanulmány
- Bourdieu Pierre (1997): Gazdasági tőke, kulturális tőke, társadalmi tőke. In: A társadalmi rétegződés komponensei: válogatott tanulmányok. (Szerk. Angelusz Róbert) Budapest, Új Mandátum. 156-177.
- Dobrossy István (1994-2003): Miskolc írásban és képekben (I-X.) Miskolc, Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Levéltár
- Dobrossy István (2002): Miskolc az ezredfordulón. Miskolc, Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Levéltár
- Dobrossy István és Somorjai Lehel (2005): Az igazi Miskolc. Miskolc, Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Levéltár
- Dobrossy István (1996): Miskolc története I. Miskolc
- Dobrossy István (2003): Miskolc története IV/1. Miskolc
- Dobrossy István és Stipta István (2007): Miskolc története V/1. Miskolc
- Dobrossy István és Stipta István (2007): Miskolc története V/2. Miskolc
- Dobrossy István (2009): Miskolc az önálló törvényhatósági joggal felruházott város 1909–2009. Pfliegler J. Ferenc Emlékére. Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Levéltárért Alapítvány. Miskolc
- Ezredvég Irodalmi, Művészeti és Társadalomkritikai Folyóirat XV. évfolyam 8-9. szám. 2005. augusztus-szeptember
- Fedor Vilmos (2017): „Miért Miskolc?”. Miskolc, Bíbor Kiadó
- Halmay Béla és Leszih Andor (1929): Miskolc (Magyar városok monográfiája 5.). Budapest, A Magyar Városok Monográfiája Kiadóhivatala

- Kun Miklós: Miskolcz múltja, jelenje tekintettel a jövőjére, Miskolc, 1842.
- Nyugat Irodalmi Folyóirat, 1930. 22. szám
- Szendrei, János (1886-1911) Miskolcz város története és egyetemes helyirata (I-IV). Miskolc, A város közönsége.

MELLÉKLET

Történeti összefoglalás (háttéranyag)

Miskolc az a város, melynek története tele van küzdelemmel, sikerekkel és kudarcokkal, nagy álmokat követő ébredésekkel és kijózanodásokkal, de mindenekelőtt az új dolgok iránti érzékenységgel és befogadással. Mindebből következik, hogy a mi városunk éppen e képességének köszönhette, hogy gyakran a történelem nagy hullámvasútjának csúcsai után, át kellett élnie annak legnagyobb mélységeit is. Történelmében még mindig szép számmal lelhetünk olyan időkre, eseményekre, melyek a mai napig fejtörést okoznak a kutatók számára is. Miskolc a magyar nagyvárosok között, adottságainak köszönhetően különleges helyet foglal el. Ennek oka pedig az, hogy a kulturális, természeti és építészeti értékeknek oly bőségével rendelkezik, melyet egyetlen más vidéki város sem mondhat el magáról. Persze jól tudjuk, hogy még sokan vannak, akik nem ezt gondolják rólunk, hanem városunk nehézipari korszakára emlékeznek akkor, amikor Miskolcot megítélik. A fiatalabb korosztályokba tartozók zöme ugyanakkor már felfedezte magának Észak-Magyarország fővárosát. Az elmúlt évtizedekben már nemcsak a kiemelkedő gazdasági eredményekkel, hanem a nemzetközi hírnevet szerzett kulturális eseményekkel, turisztikai beruházásokkal is a vezető hírek között szerepel városunk. Soha korábban nem utaztak annyian Miskolcra, mint az elmúlt két évtizedben. A statisztikai összegzések ismeretében elmondhatjuk, hogy városunk mára az egyik legkeresettebb hazai turisztikai desztinációvá vált.

Az ezredfordulót követő évtized kulturális fejlesztései, az Európa Kulturális Fővárosa pályázaton elért második hely – Miskolc történelmében először legyőzte a fővárost és olyan vidéki vetélytársakat, mint Debrecent, Egert, Veszprémet, Győrt és még sok várost – feltette városunkat Európa kulturális térképére. A kulturális alapú városfejlesztés hazai gyakorlatának megteremtésével példát adott sok településnek arra, hogyan fedezheti fel éppen a kultúra segítségével saját múltjának értékeit és azt hogyan alkalmazhatja a fejlesztési programok kidolgozása során. Ennek a munkának elismeréseként a város 2008-ban elnyerte „A kultúra magyar városa” címet.

Miskolc sajátos és kiemelkedő helyet foglal el a magyar kultúrtörténetben. Különösen igaz ez akkor, ha a múlt század közepén a környező települések beolvadásával létrejött Nagy-Miskolcra tekintettel vizsgáljuk. A királyi Diósgyőr büszke várával, a klimatikus gyógyhely és különleges természeti és épített örökséget jelentő Lillafüred, a gyógyhatású termálvizét rejtő barlangjáról és a Miskolcot alapító nemzetség nyugvóhelyéről híres Tapolca, a belváros és a rá éjjel-nappal figyelő Történelmi Avas hegy évszázadok óta borokat érlelő pincéi, Pereces, Hejőcsaba, Görömböly, Szirma, a Bükk erdejében megbúvó kistelepülések mind-mind szerves alkotói annak a különleges közösségnek, amit ma Miskolcnak hívunk.

Különleges és kivételes hely, melynek lakóit rendre ott látjuk a magyar haladás élvonalában. Az itt lakók emeltek elsőként kőből házat – a mai politikai határokon belül – a magyar nyelvű színjátszásnak és a XIX. századvég zenei és irodalmi mozgalmaiban is nagy szerepet játszott a város.

Sok kivételes tehetségű embert adott a művészetnek, a tudománynak és a közéletnek. Miskolc nemcsak a térség kulturális, hanem oktatási központja is. Híres középiskolái és a nyolc karral, valamint a legnagyobb campussal rendelkező egyeteme a térség

tudásközpontja, mely meghatározó szerepet játszik a megújulásban és Nagy-Miskolc jövőjének formálásában.

A kultúra nem létezett és a jövőben sem fog létezni támogatók nélkül. Az utóbbi évtizedekben egyre többen ismerik fel a kultúra támogatásának fontosságát. Elismerő díjak alapítása, egyre erőteljesebb mecenatúra jelzi, hogy a gazdaság szereplői fontosnak tartják a kultúra támogatását. A város nemzetközi hírű fesztiváljait is sok tehetséges miskolci vállalkozás támogatja. Ez egy új városi polgárság kialakulásának és megerősödésének kezdetét is jelenti.

A tizenöt évvel korábban megkezdett városfejlesztési programok (IVS I-II.) jelentősen megváltoztatták a város épített arculatát. Új kulturális közösségi terek születtek, melyek új fogyasztási szokásokat generáltak és élhetőbbé, szerethetőbbé tették a belvárost. A főutca felújítása jótékonyan hatott a kereskedelemre és a szórakoztató iparra. A mára szinte jelképpé vált Szinva terasz egyfajta modern agóraként a művelődés és szórakozás központjává vált. A kulturális intézményi fejlesztések közül ki kell emelni a Herman Ottó Múzeum új kiállító tereinek megépítését, a Miskolci Nemzeti Színház rekonstrukciós munkálatainak befejezését, a Művészetek Háza megépítését, a diósgyőri vár rekonstrukcióját, a Lovagi Tornák Terének kialakítását, a lillafüredi Palotaszálló függőkertjének felújítását. Ezek a változások bizonyították annak a szlogennek a létjogosultságát, melyet a város 2004-ben európai pályázatának címéül választott – „A kultúra várost épít".

A kultúra nem volt és nem is lehet öncélú, mert egész tevékenysége a társadalmi felemelkedést, az elfogadást, a társadalmi egyenlőtlenségek mérséklését és felszámolását szolgálja. Hirdeti, hogy a legnagyobb erő éppen a közösség összefogásában rejlik, mely képes az elesettek felemelésére, és a kiszolgáltatottság mérséklésére. Vele és általa válunk a város polgáraivá, mely egy új miskolciság létrejöttének elemi feltétele. Elősegíti a lokálpatriotizmus erősödését azzal, hogy felmutatja, vagy éppen segít megtalálni a város elfeledett értékeit, hidat építve a múlt és a jövő között.

Gyorsan változó világban élünk. Csak az marad versenyképes, aki látja, felismeri a változások irányát és gyorsan tud reagálni. Változnak a kulturális szokások, igények és velük egy időben változnak a fogyasztási szokások is, beleértve a hozzáférés módjának, technikáinak változásait is.

Az információs társadalom teljesen új kihívásokat támaszt a kulturális értékek közvetítőivel szemben. Ez együtt jár a szolgáltatói szektor változásával is. Ma már egyre nagyobb a kulturális iparban vállalkozók és dolgozók aránya.

Mindezek miatt szükséges egy új, a kihívásokra reagáló, a kulturális ágazatban dolgozók számára segítséget adó, a város értékeit számba vevő stratégiai program elkészítése és elfogadása. A stratégia elkészítése során támaszkodunk a város kulturális területen dolgozó szakembereinek, a civil szervezeteknek véleményére és javaslataira.

A stratégia általános célja, hogy keretet adjon a kultúra területén dolgozóknak és világos célokat fogalmazzon meg az intézményeknek. Természetesen a város számára a legfontosabb az általa támogatásból működő intézmények munkájának segítése, az intézmények közötti együttműködés és koordináció elősegítése, a fenntarthatóság szem előtt tartásával.

Történeti magyarázat – Miskolc adottságai, lehetőségei

Az elmúlt század régészeti feltárásai bizonyították, hogy az a földrajzi hely, melyet ma Miskolcnak hívunk már 70 000 éve ember által lakott terület. Ezt igazolták a Szeleta-kultúra tárgyi emlékei és az Avas tűzkövesen talált és az ősember jelenlétét igazoló kovabánya leletei. Ezzel Miskolc egészen különleges helyet foglal el nem csak a hazai, hanem az európai települések sorában is, mert bizonyságot nyert, hogy már az ős kőkorban is lakott terület volt. Mindebből az is következik, hogy a miskolci bányaművelés emlékei korukat tekintve a neandervölgyi emberrel és annak kultúrájával azonosított korszakkal egyidősek. Itt érdemes megemlíteni, hogy a város kulturális értékei és emlékei között eddig nem szerepelt, hogy a Miskolc-Avason talált kovabánya a jelenlegi ismeretek szerint az ország legrégebbi bányaművelési emléke.

Miskolc geopolitikai helyzete indokolja, hogy az ember már az őstörténeti időktől fogva otthonra lelt itt a hegyvidék és az Alföld találkozásánál abban, a nagyjából húsz kilométeres völgyben, mely értékes földjével, a környező dombok ásványaival, állandó vizével megélhetést és biztonságot jelentett az ide települt embernek. Idővel a települést körülvevő dombok nem csak ásványokat, hanem a szőlőtermesztés és a borászat nélkülözhetetlen feltételeit, a pincéket is biztosították az ember számára. A miskolciak „hegyeként" ismert Avas és a környék dombjai közel 2.000 pincét rejtenek, melyek sajátos kulturális értéket, építészeti lenyomatot és a különböző korokban élt miskolciak örökségét őrizték meg az utókor számára. A település keleti szélén található síkvidék már az Alföld kezdetét jelentik, ahol az ember legfőbb megélhetését századokon keresztül a gyümölcstermesztés és az állattenyésztés jelentette.

Összefoglalásként, megállapítható, hogy a miskolci táj változatossága, vize és ásványai, kedvező adottságai megfelelő alapot és biztonságot jelentettek az itt élő emberek számára, mind mezőgazdasági, mind ipari tevékenységük folytatásához. Ezzel indokolható az, hogy a különböző korokban folyamatosan meglévő migráció északkeleti célterülete volt a település és annak közvetlen környezete. Amikor arról beszélünk, hogy Miskolc története a befogadásról, a különböző értékek elfogadásáról szól, akkor ennek hátterében a korábban említett folyamatok állnak. Miskolc sajátos, sokszínű kultúrájának okát éppen ebben az állandó mozgásban, időről-időre más és más kultúrák találkozásában és egymásra hatásában találjuk. Ilyen szempontból Miskolc kiemelkedik a magyar városok sorából. Történelme a fennmaradásért, az önállóság megszerzéséért folytatott szakadatlan küzdelem története. Miskolcot nem kímélték a természeti csapások sem, a háborúk okozta károk mellett lakosságát pestis és kolera tizedelte, tűz és víz pusztította. De főnixmadárként mindig, újra és újra feltámadt és felépítette azt, ami elveszett.
A város valamikor a honfoglalás utáni időkben született, de hogy pontosan mikor, erről nincs hiteles okirat. Ebben osztozik sok település sorsában. Két fellelhető forrás található, melyben először szerepel Miskolc neve, az egyik III. Béla jegyzőjének, Anonymusnak Gesta Hungaroruma:
„És ott Árpád vezér Bors attyának, Bungernek nagy földet adott, a Tapolucca vizétől fogva a Souyou vizéig, melly most Miscoucynak neveztetik…" [114]
A másik hiteles dokumentum egy 1236-ban, a Vas megyei Borsmonostori Ciszercita apátság részére kiadott oklevél, melyben említés történik a Miskoucz nemzetségbeli Borsról.
Érdemes ide idézni Kun Miklós 1842-ben megjelent és „Miskolc múltja és jelenje különös tekintettel jövőjére" című könyve első fejezetének bevezető gondolatait.

[114] Anonymus: Gesta Hungarorum, 1173.

„Csak negyvenhét híja az ezer esztendőnek, mióta a magyar nemzet e szép hazát elfoglalá: Miskolc nevezete ezen idővel egykorú” [115]
A város történetének egy másik jeles éve 1365, amikor is Miskolc mezővárosi (oppidum) rangot kapott.
A tapolcai fürdőfejlesztés során, az őspark területén a régészek megtalálták annak a monostornak az alapját, mely már a XIII. század elején létezett és a Miskolcot alapító nemzetség temetkezési helye lehetett.
Ennyi fogódzó van segítségünkre abban, hogy településünk korát meghatározzuk, így aztán a város úgy döntött, hogy a minden évben megtartott városünnep időpontja Miskolc törvényhatósági jogkörrel felruházásának évfordulója legyen, melyet a város hosszú küzdelem után nyert el, és amit 1907. évi LI. törvénycikként hirdettek ki (május 11.).
Tekintettel arra, hogy a város ünnepe minden évben visszatérő és kiemelkedő kulturális eseménye a településnek, érdemes lenne az emlékezést a várostörténet előbbiekben jelzett eseményeivel kiegészíteni. (A stratégia készítésének idején jelentette be a Herman Ottó Múzeum régészeti igazgatóhelyettese, hogy az Avason Árpád-kori temetőt tártak fel.)

Kultúra a város életében, történetében, első kitörési kísérlet, regionális szerep 1920–1939 a kultúrvárosok együttműködésének „vezérhajója”

Miskolc lakossága elsősorban mezőgazdaságból, kereskedésből, kézművességből élt a mezővárosi időkben. A 18. és a 19. század jelentett nagy változást, mert ebben az időszakban a város elhagyva feudális kötöttségeit az önállóvá válás útjára lépett. Ez azt jelentette, hogy a város addig jellemző mezőgazdasági jellege megváltozott és helyét egyre inkább a kereskedelem foglalta el. A földesúri terhek megváltásával létrejött és megerősödött az a városi nemesség, mely a polgárosodás alapját jelentette. Ennek a változásnak olyan jelei vannak voltak, mint a város tudatos fejlesztése, oktatási intézmények létrejötte. De ennek a korszaknak volt egy kiemelkedő kultúrtörténeti eseménye is, a magyar nyelvű színjátszás magának állandó helyet kereső pesti társulatának befogadása. Fontos megemlíteni, hogy a város vezetése maga is kezdeményezte a magyar nyelvű színjátszás letelepedését. A Korona szálló, majd téli időkben a Sötétkapu mögötti csizmadia színben fellépő társulatot annyira megkedvelte a miskolci közönség, hogy Szrogh Sámuel jegyző javaslatára – aki a társulat első direktora is volt – a város létrehozta 1823-ban a magyar nyelvű színjátszás egyik első „szentélyét”. Ez akkor a magyar nyelvterületen Kolozsvár után második volt a sorban. Ma elmondhatjuk, hogy a jelenlegi országhatáron belül ez volt az első színház, melynek színpadáról magyar nyelven szóltak a társulat tagjai a közönséghez. A színház 2023-ban ünnepli fennállásának 200. évfordulóját.

A kiegyezést követő idők legfontosabb változásai a város életében, hogy a nemesség befolyása, létszáma egyre csökken és helyüket egyre inkább az új értelmiség és a munkásság vette át. Erre az időre tehető a városi infrastruktúra kiépülése, ekkor születtek a történelmi belváros ma is látható és meghatározó épületei, létrejött a gyáripar, megnyíltak az első pénzintézetek és ennek a fejlődésnek az eredményeként megvalósul Miskolc régi álma, amikor 1909-ben a település törvényhatósági jogot kapott. Ez a cím már egy dinamikusan fejlődő nagyváros eredményeinek elismerését jelentette.
Érdemes ide idézni a város legendás polgármesterének Soltész Nagy Kálmánnak 1895-ben szerkesztett emlékiratát, mely az 1890-ben a város közgyűlése által elfogadott felterjesztés indoklásában szerepelt. Ebből hiteles és pontos képet kapunk a város akkori állapotáról.

[115] Kun Miklós: Miskolcz múltja és jelenje tekintettel jövőjére 1842. I. fejezet nyitómondata 7. oldal

„Miskolcz r. t. város Borsod megyében a Bükk tövében, ott ahol a nagy magyar síkság kezdődik, hazánk egyik legszebb vidékén fekszik. Még a jelenlegi forgalmi eszközök – a vasút – nem voltak, az al- és felföldet összekötő kereskedelmi góczpont volt. Ma, központi helyzeténél fogva kiindulási pontja az ország legfontosabb, minden irányban szétágazó vasúti vonalainak. Népessége 1890-ben katonaság nélkül 30 408 tisztaajkú magyar lakos. Ma lakossága közel 35 000 fő. Házainak száma 5.600, lakosainak foglalkozása a kereskedelem, ipar, a mezőgazdaság, és legutóbb gyárak keletkezésével a gyáripar. Belélete eleven, mozgékony, kereskedelmi forgalma élénk, minőt kevés vidéki város mutathat fel. Székhelye két püspöknek, nyolcz különböző felekezetű lelkésznek, közoktatási intézményei: egy fő- és egy algymnasium, kereskedelmi, ipari iskolái, két felső leánynevelő intézet, községi és felekezeti népiskolák. Mindennémű jótékonysági, társadalmi, emberbaráti intézeteinek száma nagy. Van állandó székháza. Székhelye a magyar királyi államvasutak üzletvezetőségének, ipar- és kereskedelmi kamarának. Van királyi törvényszéke, pénzügyigazgatósága, dohánybeváltó hivatala, hat pénzintézete, több gyára, három vaspálya udvara, telefon hálózata, közeli építés alatt villamos vasútja, gázvilágítása, kövezett utcáinak, aszfalt és kőjárdáinak száma évről évre nő."[116]

Ez a leírás már világosan mutatja, hogy Miskolc felkészült arra, hogy a térség regionális központja legyen és ezért kész volt mindent meg is megtenni. Mégis még tizenhét évet kellett várnia arra, hogy kérelme a képviselőház elé kerüljön. A testület egyhangúlag fogadta el Miskolc kérvényét és az 1907. évi LI. törvénycikként kihirdették. Első pontja a következőképpen szól: *„Miskolcz rendezett tanácsú város 1909. évi január hó 1-só napjától kezdődőleg törvényhatósági joggal ruháztatik fel".*[117]

A huszadik század első két évtizedében a gazdaság robbanásszerű fejlődése elérte a várost és kezdetben a diósgyőri vaskohászat és a perecesi szénbányászat, majd a Miskolcon létrejött ipari vállalatok alapvetően megváltoztatták a város lakosságának összetételét, társadalmi szerkezetét. A térség egyre inkább a bevándorlás célterületévé vált. Jól jelzik ezt a folyamatot a lakosság számában jelentkező nagymértékű változások. Míg az 1851-ben mért létszámadatok szerint a történelmi Miskolcon 16 674 fő élt, addig ez a létszám 1920-ra 56 982-re emelkedett. Ez elsősorban a bevándorlás eredménye volt, ami, ha a mai város területére vonatkoztatjuk, azt jelenti, hogy 40-50 000 ember érkezett erre a területre.

Ebben az időben, a város legjelentősebb csoportját már az önálló iparosok alkották, akik saját gépekkel rendelkeztek és egyre több munkást foglalkoztatva megteremtették a miskolci gyáripart. Jelentős számban megtaláljuk a kisiparosokat is, akik családi-, vagy néhány főt alkalmazva kis- és középüzemű vállalkozásban dolgoztak. Ez a város társadalmát átalakító folyamat megteremtette azt az új miskolci elitet, mely a kulturális fejlődés legfőbb mozgatójává vált. A 19. század második felének nemzeti jelentőségű kulturális eseménye, hogy a város közadakozásból megépítette új színházát a leégett korábbi helyén. A polgárosodás eredményeként a századvég utolsó és a huszadik század első évtizedeiben Miskolcon is nagy számban alakultak olyan városi, vagy munkahelyhez kötődő egyletek, melyekben egyre erősödő igény fogalmazódott meg a kulturális öntevékeny csoportok létrehozására. Ezek közül is kiemelkednek a műkedvelő színjátszó körök, dalárdák és fúvós zenekarok. Utóbbiak közül már a múlt század húszas éveitől működött a katonai, a

[116] Dobrossy István: Miskolc a törvényhatósági joggal felruházott város 1909-2009 Pfliegler J. Ferenc Emlékére a Borsod Abaúj Zemplén Megyei Levéltárért Alapítvány kiadványa 2009. 57-58 oldal, A városi közgyűlés 1890. december 29-én 158/890. számú határozata, felterjesztés indoklása (részlet. Soltész Nagy Kálmán polgármester emlékiratából)

[117] 1907. évi LI. törvénycikk Miskolcz rendezett tanácsú városnak törvényhatósági joggal felruházásáról

vasutas és a bányász fúvószenekar. A diósgyőri vasgyári kolónia területén és Perecesen is szabadtéri színpad épült, ahol időről időre közkedvelt zenés darabokat játszottak hivatásos és műkedvelő színjátszó csoportok. Miskolcon a belváros új terén, az Erzsébet téren és a Népkertben is gyakran játszottak a miskolciak körében igen nagy népszerűségnek örvendő fúvószenekarok. Már ebben az időben megkezdődött a zenei alap- és középfokú képzés a városban. Ennek a folyamatnak jelentős állomása a Zenepalota megépítése, mely azt jelentette, hogy a várospolitika hivatásos formálói és a kultúrát szerető miskolciak értő befogadói és lelkes támogatói voltak az új kulturális mozgalmaknak.

A dualizmus korának egyik legnagyobb vívmánya, hogy jelentősen megváltoztatta a városok épített arculatát. Így történt ez Miskolc esetében is, ekkor alakult ki a ma is látható belváros, a főutca jellegzetes házaival, az Erzsébet tér a kád- és gőzfürdővel, a Korona szállóval és az iparkamara épületével. Köz- és lakóépületek egész sora épült, de jelentős volt az út- és közműfejlesztés, az egészségügyi és oktatási intézményfejlesztés is. Az egyre meghatározóbb ipart szolgálták a képzett munkaerőt nevelő tanonciskolák és a magasabb képzettséget nyújtó kézműves iskolák. Ekkor már kiépültek a városban az oktatás hagyományos intézményei a gimnáziumok, az elemi és polgári iskolák. A városban leánynevelő intézet és felső kereskedelmi iskola is működött. Országos hírnevet szerzett a városban folyó gyermekvédelmi munka. Működött Miskolcon óvoda és árvaház. Miskolc ettől az időtől kezdve már az ország egyik legfejlettebb iskolarendszerével rendelkező városának számított.

A fejlesztéseknek köszönhetően a várost környező településekkel szinte összenőtt Miskolc, így azok egyre inkább elővárosi jellegűvé váltak. A város jelentősen fejlesztette a tömegközlekedését is. Pozsony után a második vidéki városként villamos vasutat épített 1897-ben, melyet 1906-ban meghosszabbított Diósgyőrig.
Miskolc ekkor már a Felvidék kapujának számított, ahonnan három irányba is indultak és érkeztek vonatok.

A gyarapodás nemcsak mennyiségi, hanem minőségi értelemben is átalakította a várost, ami az itt élők életminőségének javulását is eredményezte. Ennek a gyors fejlődésnek egyenes következménye lett az, hogy a várospolitika formálói már egy új álom megvalósításán kezdtek dolgozni, ami nem jelenthetett mást, mint Nagy-Miskolc létrehozását a környező települések városhoz csatolásával. Ezzel pedig Miskolc versenybe szállt volna az örök vetélytárssal, Kassával a régióközpont címért.

De az élet, mint ahogy oly sokszor lenni szokott másképp írta a város történetét és sokkal korábban megadta Miskolcnak ezt a szerepkört, mint ahogy arra a város irányítói számítottak. A trianoni békeszerződéshez kötődő területvesztés eredményeként Miskolc versenytárs nélkül maradt és egyik napról a másikra kellett a régióközpont szerepből adódó feladatokat Kassától átvennie.

A város vezetői hihetetlen elszántsággal fogtak neki a munkának, és tették ezt annak tudatában, hogy most már valóban minden akadály elhárult Nagy-Miskolc létrehozása, azaz a várossal már gyakorlatilag összenőtt települések integrálása elől. Ez az időszak a város történetének igen sikeres néhány évtizede.

Az 1920-as évektől kezdve a városrendezés a majdan létrejövő Nagy-Miskolc gondolatának jegyében fogant. Minden alapja meg volt erre, hiszen Miskolc egy csapásra az ország

egyik fontos és fejlesztésre kijelölt városává vált. A tervek kidolgozása során a szakemberek már tudatosan számoltak a jövőben Miskolchoz csatlakozó új településrészek fejlesztésével. Ennek köszönhetően megkezdődött ezek csatornázása, ivóvízellátása, melynek tekintélyes részét a város a Speyer kölcsönből finanszírozta. De ez a kölcsön nyújtott segítséget a központi piac létrehozásához éppúgy, mint a már korábban említett Zenepalota megépítéséhez.

Erre az időszakra tehetők a város és megye vezetői részéről elhangzó olyan kijelentések, amelyek már a város újrapozicionálását vízionálták. Ennek jó példája, hogy Miskolc polgármestere Hodobay Sándor és Mikszáth Kálmán a megye főispánja „Nagymiskolc Borsodországban" címmel jelentette meg közös városfejlesztési elképzeléseit[118]. Ennek alcímében szerepel a főispán részéről egy korábban elképzelhetetlennek tartott megfogalmazás, hogy ti. „Miskolc a magyar városok előretörésének szimbóluma". Ebben az időszakban sok híresség kereste fel a várost és fogalmazta meg véleményét a nagy átalakulás láttán. Ezek közül talán a legismertebb Móricz Zsigmond írása, mely miskolci látogatását követően a Nyugat című folyóiratban jelent meg. A cikk leggyakrabban idézett mondata *„Miskolc a legnagyobb jövőjű város…"*[119].

Miskolc, miközben nagyon zaklatott időszakot él meg – a közigazgatás Trianont követő többszöri átszervezése miatt – sokat fordított az oktatás és a kulturális élet fejlesztésére. A jelentős kormányzati támogatással 1929–1933 között megépülő lillafüredi Palotaszálló a honi kultúra egyik legfontosabb vidéki helyszíne lett. Igazi kultikus helye ez az országnak, hiszen itt találkoztak az ország jeles írói és itt született a magyar szerelmi líra legszebb verse József Attila Ódája. De itt forgatták a harmincas évek egyik legendás filmjét, a Meseautót és a háborút megelőző utolsó békeévben itt rendezték meg az első (1939) majd a második (1940) nemzeti filmhetet, a mai filmfesztiválok elődjét. Az országos könyvnapra vonatkozó javaslat – Supka Géza jóvoltából – is itt, Miskolcon született. Elmondható, hogy ebben az időszakban Miskolc valóban a kulturális haladás élvonalában volt. Múzeuma, könyvtárhálózata, kulturális élete országos hírű. Egyre gyakrabban vállalt szerepet országos jelentőségű közigazgatási ügyekben is. Ezek közül is kiemelkedő jelentőségű az a miskolci kezdeményezés, melynek célja a vidéki városok kulturális szövetségének létrehozása volt. A város 1929-ben megszervezte a Dunán-inneni városok kulturális kongresszusát és a tanácskozás eredményeként a résztvevő városok képviselői Miskolcon megalakították a Magyar Vidéki Városok Kultúrszövetségét.[120]

Megszületett a városrendezés első átfogó terve, mely Miskolcról, már mint a Felvidék új régió központjáról gondolkodott és e terv megvalósításához igyekezett lobbistákat is megnyerni. Politikusok, gazdasági szakemberek, közgazdászok, tudósok dolgoztak azon a koncepción, amely már Miskolc új, kibővített szerepének szakmai alátámasztását tartalmazta. Mindezt időről időre nyilvánosságra is hozták és megvitatták a város érdeklődő polgáraival, illetve az őket képviselő szervezetekkel.
Aztán mint ahogy az gyakran előfordult a város életében, a nagy álmok beteljesülését megakadályozta a háború.

[118] Dobrossy István – Stipta István: Miskolc története V/2. 2007., 504. oldal
[119] Nyugat irodalmi folyóirat, 1930. 22. szám, Móricz Zsigmond: Mai napok – Miskolc
[120] Dobrossy István: Miskolc az önálló törvényhatósági joggal felruházott város 1909–2009. Pfliegler J. Ferenc Emlékére a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Levéltárért Alapítvány, Miskolc, 2009., 86. oldal

A város, ahol élünk: értékek sokasága, ami néha látszik, néha nem – kultúra az ipari félmúlt árnyékában (háború utáni évtizedek)

Öt évet kellett várni arra, hogy a sok évig tartó munka meghozza gyümölcsét. Végül a Miskolci Nemzeti Bizottság határozatát, mely kimondta 1945. január 1-től Nagy-Miskolc létrejöttét, a Nemzetgyűlés első döntései között jóváhagyta.[121]

A város mégsem tudott ünnepelni, mert történelmének legnagyobb veszteségét szenvedte el a háború során. Négy év alatt elvesztette 33 934 lakosát. A város életében fontos szerepet betöltő zsidó lakosság 80,6%-a a deportálások következtében elpusztult. A háború előtt oly fontos szerepet játszó nagyipar is súlyos károkat szenvedett, fontos épületek váltak rommá és értékes gépek semmisültek meg.
Így aztán Nagy-Miskolc történetének első évtizede a károk felmérésével, majd az azt követő romeltakarítással és újjáépítéssel telt. Ehhez társult még az a bizonytalanság, amely az új rendszer első intézkedéseihez, az államosításokhoz és az országos tervgazdálkodás bevezetéséhez kötődtek.
Mindenesetre a város lakói nagy elszántsággal kezdtek hozzá a város újjáépítéséhez, melynek eredményeként a súlyos háborús veszteségeket elszenvedett város az ötvenes évek elejére talpra állt. Az egyre több embert igénylő iparfejlesztés munkát adott a falvakból a városba érkező emberek tízezreinek. Soha korábban nem látott migráció indult el, melynek célterülete Nagy-Miskolc volt. Teljesen érthető, hogy ekkor a városfejlesztés középpontjában már az ide érkező tömegek lakhatási és megélhetési feltételeinek biztosítása állt.

A város óriási változáson ment keresztül. Ha összehasonlítjuk a település századeleji lakásállományát és területnagyságát, azt látjuk, hogy az első világháború idején mindössze 4.105 lakóházzal és 400 kat. hold területtel rendelkező történelmi Miskolc 1945-ben Tapolcával, Hejőcsabával és Diósgyőrrel (benne Pereces), majd 1950-ben Görömböllyel, Hámorral (benne Lillafüred és Ómassa) gyarapodva már 39 000 kat. hold terület birtokosa. Ebből azt látjuk, hogy Nagy-Miskolc ötször akkora területtel rendelkezett már, mint a történelmi Miskolc.

Hatalmas változást jelentett Nagy-Miskolc létrehozása a város lakosainak számában is. A város egycsapásra az ország második legnépesebb városává vált. Lakosainak száma ugyanis ekkor már meghaladta a 100 000 főt. Ez a folyamat a következő három évtizedben is folytatódott, egészen a nyolcvanas évek közepéig, amikor is Miskolc elérte történelmének legmagasabb lélekszámát 218 000 főt.

A lakosság életkörülményei folyamatosan javultak, ami elsősorban a tervszerű városfejlesztésnek volt köszönhető. Ennek alapjául a már 1921-ben elfogadott első (Warga László), majd az 1948-ban megszületett második (Weiner Tibor), továbbfejlesztett városszabályozási és általános rendezési terv szolgált, melyek a maguk nemében korszakos jelentőségűek voltak.[122] A dokumentumokból kiderül, hogy a városfejlesztés egyik központi kérdése az volt, hogy a hosszú, kelet-nyugati irányú völgybe zárt város kitörési iránya merre legyen. A tervezők többsége a Sajó völgye felé történő bővítést javasolta, de a város mégis úgy döntött, hogy a településépítészet iránya a völgyet övező dombok legyenek. Ezzel a lépéssel – mint néhány évtized múltán kiderült – a város bezárta magát és szinte

[121] Dobrossy István – Stipta István: Miskolc története V/1. 2007., 401–402. oldal
[122] Dobrossy István – Stipta István: Miskolc története V/1. 2007., 211. oldal

lehetetlenné tette a kelet-nyugati irányú közlekedést. A nyolcvanas évek elején hozott döntések (északi és déli tehermentesítő út megépítése) éppen ezért elkerülhetetlenek voltak. Ennek esett áldozatul a Szinva-patak, melynek belvárosi lefedése átmenetileg megoldotta a belváros közlekedési gondjait, ugyanakkor a belváros viszonylag homogén építészeti arculatának durva megváltoztatását jelentette. Éppen ezért nem véletlen, hogy 2004-ben a város megkezdte a Szinva-patak több részletének kibontását, amely az integrált városfejlesztési stratégia egyik meghatározó célterülete lett.

Az ötvenes évek közepétől számítható az az időszak, amely már a szocialista iparváros imázs-alakítás jegyében formálta a város épített arculatát. Az új szabályozási és rendezési terv két változatban készült: az egyik 250 000 lakosú, a másik 350 000 lakosú Miskolcra. Szerencsére ez a terv idővel sokat finomodott és a megalomán tervezés a lehetőségek és az adottságok által állított korlátok közé szelídült.

A város kulturális szerkezete, különösen a hatvanas évektől kezdve jelentős változásokon ment keresztül. A nagyipar, mint legjelentősebb mecénás részt vett az intézményi háttér kialakításában és jelentős szerepet vállalt a közművelődési és művészeti intézmények, különböző kulturális mozgalmak, amatőr művészeti csoportok működésének támogatásában. Új művelődési és közösségi házak épültek, melyek közül kiemelt említést érdemel a Rónai Sándor Megyei Művelődési Ház, a Vasutasok Vörösmarty Művelődési Háza, a Molnár Béla Ifjúsági- és Úttörőház, a Diósgyőri Vasas Művelődési Központ, a Bartók Béla Művelődési Ház és az Ady Művelődési Ház. A miskolci közművelődés a hatvanas évektől a nyolcvanas évek közepéig legsikeresebb időszakát élte. Bővültek a miskolci közgyűjtemények, kiállítóhelyek, új fiókkönyvtárak nyíltak, megépült a II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtár és a város mozihálózata is szinte valamennyi városrészre kiterjedt.

Erős volt az iskolai közművelődés, sok középiskolában működött ifjúsági klub. Az új zenei kultúrának számos országos sikert elért helyi képviselője volt. Az első televíziós Ki-Mit-Tud vetélkedőnek kortárs zene (könnyűzene) kategóriában is miskolci nyertese volt, a Borsodi Szénbányászati Tröszt zenekara. Országos jelentőségű és a magyar beat-rock történet kinagyítható pillanata az első rock-pop fesztivál diósgyőri stadionban történt megrendezése, melyen a korszak legnagyobb hazai előadói vettek részt. Ennek az időszaknak meghatározó intézménye volt a hejőcsabai Gárdonyi Géza Művelődési Ház mely a feltörekvő zenekarok számára jelentett éveken keresztül bemutatkozási lehetőséget. A hetvenes évek végének ikonikus, országos sikert elért zenekara volt a miskolci EDDA Művek.

Megalakult 1963-ban a Miskolci Szimfonikus Zenekar, mely a legendásan erősnek számító miskolci alap- és középfokú zenei képzésre épült és a Filharmónia szervezésében hamarosan kezdetét vette a bérletes rendszerű komolyzenei hangverseny évadok szervezése.

A Miskolci Nemzeti Színház több országos szakmai elismerést kiváltó korszaka is erre az időszakra tehető. Ezek közül is kiemelkedik Gyarmathy Béla igazgatásával és Csiszár Imre művészeti vezetésével országos sikereket elért társulat. Abban az időben Miskolc volt a magyar színjátszás másik fővárosa.

A városban folyamatosan működött bábszínház és társadalmi összefogással a nyolcvanas évek közepére megépült a Miskolci Városi Vadaspark is.

A város közművelődési tevékenységét oktatási és közművelődési osztály, az intézmények kulturális tevékenységét, rendezvény kínálatát városi művelődési és propagandairoda koordinálta. Ebben az időben született meg az a kísérlet, mely a kultúra területén működő intézményeket egy ernyőszervezet, a Városi Művelődési Központ irányítása alá vonta.

A nyolcvanas években kialakult új szórakozási szokások, a popkultúra térnyerése indokolták, a gyengülő „politikai figyelem és irányítás" pedig lehetővé tették olyan új műfajok meghonosítását, mint a Tokaj Étteremben működő Varieté, és a nagy tömegeket mozgató kulturális fesztiválok. Ekkor született a Kaláka Folkfesztivál és a Nemzetközi Dixieland Fesztivál, rendszeressé váltak a szabadtéri rock koncertek. Népszerű volt a Miskolci és a Tapolcai Nyár és a szabadtéri fúvószenekari koncertek, melyeket az akkoriban alakult Miskolci Mazsorett Csoport felvonulása színesített. A város Feledy Gyula Kossuth-díjas grafikusművész kezdeményezésére kétévente megrendezte a magyar grafika legnagyobb seregszemléjét, az Országos Grafikai Biennálét és ebben az időszakban Miskolc adott otthont a Magyar Televízió és Rövidfilm Fesztiválnak is.

Az országban az első vidéki városi televízió Miskolcon kezdte meg adását, de innen sugárzott a megye rádiója, az avasi templom harangjátékával megszólaló Borsodi Rádió is. Ebben az időszakban a városnak két napilapja volt, az Észak-Magyarország és a Déli Hírlap, de itt működött a Napjaink című regionális irodalmi folyóirat szerkesztősége is.
Meglepő, de a város ekkoriban mégsem a kultúrájáról, sokkal inkább gyárairól, az acél- és gépgyártásról, vagyis iparáról volt híres. A városi közösséggé formálódás, az új miskolciság kovásza nem a kultúra volt, legalábbis a hivatalos brosúrák, városi kiadványok szerint. Miskolc jelentős építészeti örökségéről, kiváló természeti adottságairól csak ritkán esett szó. Nyilván ebből következett az, hogy a városról kialakult közvélekedés egy füstös gyárváros képét vizionálta, melyik nem szerepelt az utazni szeretők korabeli bakancslistáin. A közbeszédben már nem esett szó arról a városról, mely összefogással megteremtette az első magyar nyelven játszó színházat, és arról, sem amelyik valamikor létrehozta a vidéki „kultúrvárosok" szövetségét. Helyébe az oly sokat hangoztatott acélváros és nehézipar mindenhatósága került. Kevesen voltak, akik a nagy fejlesztések idején arra gondoltak, hogy mi lesz, ha úgy, mint korábban már sok minden, ez is véget ér, azaz mi jön az acélváros után.

A magyar vaskohászat itt kezdődött és a sors úgy akarta, hogy elsőként itt érjen véget. A virágzó iparváros két diósgyőri nagyüzeme minden nap több mint 10 000 embernek jelezte a műszak kezdetét és végét, amikor „fújt a gyár". A nyolcvanas évek második felében a megrendelések visszaeséséből már érezhető volt, hogy bekövetkezhet az, amire senki sem gondolt korábban, hogy emberek ezrei maradhatnak munka nélkül. Az addig folyamatosan emelkedő lakosságszám tendenciája hirtelen megfordult és csökkenni kezdett. Az összeomló miskolci nehézipar 60 000 ember egzisztenciáját temette maga alá úgy, hogy esélyt sem adott a túlélésre. De nem csak a nehézipar, hanem vele együtt annak fenntartó rendszere is összeomlott. Ezzel lezárult Nagy-Miskolc első korszaka.

Ami nincs a térképeken (identitás, sokszínűség, befogadás, rendszerváltás: a remények és a kétség, majd a csalódás évei)

A rendszerváltás Miskolc történetében egybeesett a város működésében alapvető szerepet játszó nehézipar összeomlásával, az egyre erősödő elvándorlással és a munkanélküliséggel. Egyik napról a másikra több ezer miskolci család került nehéz helyzetbe. Így aztán az az eufória, mely a rendszerváltás első hónapjait jellemezte, Miskolcon hamar véget ért.

A politika felismerve a városban élő munka nélkül maradt emberek helyzetének kilátástalanságát, kétféle választ adott a problémák megoldására. Egyrészt különböző államilag finanszírozott átképzésekkel próbálta a munkanélküliek foglalkoztatását megoldani, másrészt folyamatosan táplálta azt az illúziót, hogy a miskolci nagyipar, különösen a kohászat megmenthető. Több sikertelen privatizáció kellett ahhoz, hogy a politika belássa, a diósgyőri kohászat megmentésére fordított pénz feneketlen kútba kerül.

Így aztán a város életében a rendszerváltás első évtizede veszteségeket és csalódást hozott az itt lakóknak. Miskolcon az a szellemiség, ami egy új képet, új jövőt képes vizionálni a város számára közel egy évtizedet késett. Éppen ezért egyáltalán nem véletlen, hogy a gazdaság átalakításához nélkülözhetetlen külföldi tőke első képviselője csak 1998-ban érkezett a városba (Shinwa).

Az évtized végére megérett a helyzet arra, hogy a város újragondolja helyzetét. Világossá vált, hogy a város működésében oly fontos szerepet játszó gazdaság nélkül, a korábban felépített infrastruktúra már nem tartható fenn.

A vállalatok támogatásával működött kulturális intézmények egymás után zártak be. Erre a sorsra jutott az egyik legjobban felszerelt intézmény a Diósgyőri Vasas Művelődési Központ, de bezárt a Megyei Művelődési Központ, mint ahogy a legendás Gárdonyi Géza Művelődési Ház is. A miskolci kulturális élet erózióját mutatta, hogy a város szezonális kínálatában fontos szerepet játszó nagyrendezvények a kieső támogatások miatt kénytelenek voltak szűkíteni kínálatukat. Csökkent a művészeti intézmények költségvetése is, a városi önkormányzat erőn felül próbált időről időre segíteni a kiesett támogatások pótlásában. Ekkor született egy új városmarketing program, melynek középpontjában már nem az ipar, hanem a város elfeledett értékei, kiemelkedő jelentőségű kulturális öröksége, páratlan természeti adottságai és kihasználatlan lehetőségei álltak.

> *„Vannak városok, melyeknek értékeivel mostohán bánt az idő. Ezek közé tartozik Miskolc. A hazai viszonyok között nagyvárosnak számító település évszázados kulturális hagyományairól, építészeti emlékeiről, páratlan természeti adottságairól kevés szó esett az elmúlt évtizedekben. A kereskedés, a céhes mesterségek egyik felvidéki központját a 20. század közepének iparfejlesztési politikája egészen más, új fejlődési pályára állította... A borkereskedés és a vendéglátás fellegvára így vált rövid idő alatt az ország ipari fellegvárává. Az új lakótelepek elnyelték az ideérkező emberek ezreit. A város szerkezetileg is szétesett, a kohézió hiányát és mély érték válságot jelzett a történelmi belváros pusztulása, a közterületek elhanyagoltsága, az „ipari" városkép megjelenése és „mindenhatósága."* [123]

A város újrapozicionálása, jövőjének újrarajzolása az ezredforduló idején vette kezdetét. Új szlogent talált magának a város – Miskolc, a nyitott kapuk városa – mely egyszerre jelentette Miskolc nyitottságát a négy égtáj, azaz a világ felé, és a nyitott kapukkal egyúttal utalt az itt élők legendás vendégszeretetére. Valamennyi, a város különleges voltát egy rövid „sűrített" mondatba tömörítő meghatározás közül ez volt az, ami leginkább kifejezte a város lényegét, és amiben a várost akkor irányító testület valamennyi tagja, párt hovatartozástól függetlenül egyetértett. Miskolc történelme a befogadás története. Ebben a városban mindenki és minden otthonra talált, ember és gondolat egyaránt.

[123] Dobrossy István: Miskolc az ezredfordulón, 2001., Fedor Vilmos – Rózsa Edit: Miskolc idegenforgalmi értékei és vonzereje: „új" bemutatkozás az országnak 323–356 oldal

A kultúra szerepének újragondolása a város életében az ezredfordulót követő évtizedben (EKF pályázat, a kultúra magyar városa cím/ Miskolc az európai kultúra városok között) a kultúra alapú városfejlesztés modell első hazai alkalmazója

Az ezredforduló utáni évek már nem az ipari múlt iránti nosztalgia jegyében teltek, hanem a város – mint már oly sokszor történelme során – az új megoldások felé fordult és megkezdődött a település újrapozicionálása. Meg kellett találni azt az erőteret, melyben mozogva a város megtervezheti jövőjét. Ez a jövő pedig, a meglévő kulturális és természettől kapott örökség által létrehozott erőtérben formálódott. Csak arra várt, hogy a múlt század harmincas éveinek modern reinkarnációjaként újjá szülessen. Mint egy padláson talált és régen fiókba zárt előhívatlan negatív, ami egy másik, már elfeledett város hangulatát, értékeit idézi fel a rácsodálkozó utókornak.

A kulturális örökség számbavétele és annak egy egészen új, de mindenképpen a korábbi gyakorlattól eltérő kontextusba helyezése jelentette a kiindulást. Ennek a folyamatnak lett a hívó mondata „a kultúra várost épít" szlogen. Ez az időszak egybeesett azzal a korszakos jelentőségű felismeréssel, mely a társadalmi tőke szerepét definiálta a regionális tudományban (Bourdieu 2004).[124] Ennek lényege, hogy a mozgósítható társadalmi kapcsolatok, a kreatív tőke által létrehozott társadalmi tőke, fontos szerepet játszik egy közösség életében, annak kohéziós, szervező ereje. Egy város társadalmi kapcsolatai, a benne élők egymáshoz és városukhoz való viszonya, többek között kulturális öröksége az, amely alapvetően befolyásolja egy szakmai program megvalósíthatóságát az adott közösségben. Az Európai Unió éppen az elfeledett, vagy kevésbé ismert értékek, az európai kulturális örökség sokszínűségének bemutatása érdekében hozta létre az „Európa kulturális fővárosa" címet. Programjában a már ismert kulturális értékekben gazdag városok mellett azokat a településeket támogatta, amelyek jövőjüket a kulturális adottságokra építve kívánják tervezni és valóban olyan értékekkel rendelkeznek, amelyek európai bemutatása fontos, és amellyel gazdagodik az európai örökség.
Mindez Miskolc számára vállalható és elérhető lehetőséget kínált ahhoz, hogy újra felfedezze értékeit, és mozgósítsa a város lakosságát egy új cél érdekében.
A „Miért Miskolc" címmel készített pályázat egy rendhagyó leltár, melyben a város lakói először veszik lajstromba mindazt az értéket, amelyet elődeik közel ezer, vagy éppen sok ezer év alatt létrehoztak. A pályázat címét jelentő kérdésre a város több száz lakója szolgáltatta az adatokat. Egyedül Miskolc pályázatára volt jellemző az az elszántság és összefogás, mely nélkülözte a politikai és szakmai hovatartozás szerinti megkülönböztetést és csak egyetlen közös vonás vezérelte, az újjáéledő „miskolciság". Bár a rendkívül szoros versenyben Pécs mögött, a második helyen végzett, de Miskolc történelme során először legyőzte Budapestet, Debrecent, Győrt, Sopront és más hazai nagyvárosokat. Ezzel a pályázattal Miskolc felkerült Európa kulturális térképére, de a legnagyobb eredményt mégis az jelentette, hogy a város megmutatta erejét s bebizonyította, hogy már nem a múltba néző, hanem a jövő lehetőségeit kereső közösség.
„Miért Miskolc?" kérdéssel készült el Miskolc 2010-es Európa Kulturális Fővárosa pályázata. Az öt kötetes dokumentum a válaszokat is megadta:

… mert 70 000 év történetének élő múzeuma,
… mert páratlan természeti adottságokkal, épített örökséggel rendelkezik,
… mert itt a kultúra várost épít,
… mert a kultúra utakat épít és összekapcsol.[125]

[124] Pierre Bourdieu: Gazdasági tőke, kulturális tőke, társadalmi tőke (Szerk. Angelusz Róbert) Új Mandátum, 1997.
[125] Miért Miskolc? – A város Európa kulturális fővárosa pályázatához készített tanulmány. Összeállították: Ádám Ibolya, Dr. Dobrossy István, Fedor Vilmos, Karosi Imre

A pályázaton közel száz ember dolgozott, a legkülönfélébb szakmák, civil szerveződések képviselői. Az Európa számára készített értékleltár az országban, de ami ennél sokkal fontosabb a régióban és a városban is sok támogatóra talált. Valóban új, már elfeledett értékek kerültek újra a közfigyelem középpontjába. Egy internetes portál országos szavazást indított, mely azzal az eredménnyel zárult, hogy a szavazók meghatározó többsége Miskolcot látta leginkább alkalmasnak az Európa Kulturális Fővárosa címre.
Miskolc pályázatának legnagyobb erőssége az volt, hogy

> *„nem csupán a legekre építette nem emelte ki történelmének egy-egy fontosabb eseményét, települései összetettségének egymást erősítő színességét, környezetének egyedülálló adottságait, csupán feltárta és bemutatta a kultúrák találkozását, egymásba integrálódását, egymás elfogadásának több évezredes megnyilvánulásait, azt, hogy mit kaptunk „befogadóként" Európától, s mivel gazdagítottuk az európai kultúrképet, műveltséget, művészetet, vagyis Európát térben és időben."* [126]

A kultúra szerepének újragondolása /egy lehetséges eszköze a városfejlesztésnek

Az előző fejezetekből kitűnik, hogy a város a kulturális örökségét hívta segítségül akkor, amikor megfogalmazta új városfejlesztési stratégiáját. A világban egyre több település választotta ezt az utat és különösen olyan városok, melyek Miskolchoz hasonlóan az ipari válság súlyos örökségével küszködtek. A pozitív példákból kiindulva született a kultúra alapú városfejlesztés stratégiai programja Miskolcon, gyakorlatilag elsőként az országban.

A stratégia vezérfonala az volt, hogy azt a társadalmi tőkét használja az új Miskolc megfogalmazásához, mely képes mozgásba hozni a hosszú évtizedek óta szunnyadó kohéziós erőt, mely szervezője lehet annak a folyamatnak, ami kedvező hatással lehet a gazdaság fejlődésére. A miskolciság megerősítése, az értékek felkutatása és bemutatása az egyének közösséghez való tartozása, a helyi társadalomba való sikeres beilleszkedés, a társadalmi, gazdasági folyamatokban a legfontosabb értéket, a bizalmat erősíti. Az így kialakult bizalom a vállalkozások, a tőke számára is megfelelő gazdasági miliőt eredményez. Ez pedig a sikeres város- és gazdaságfejlesztés alapja.

A társadalmi viták során világossá vált, hogy az új program élvezi a szakma és a lakosság támogatását. Ennek a támogatásnak több markánsan megjelenő oka volt:

- a rendszerváltozás utáni első évtized sikertelensége,
- az egyre erősödő elvándorlás miatti türelmetlenség,
- a politika bizalomvesztése,
- országos elismerést kiváltó kulturális események (Bartók+ Nemzetközi Operafesztivál, Miskolci Kocsonyafesztivál, a diósgyőri popfesztivál harmincéves jubileumi rendezvénye, Fiatal Filmesek fesztiválja és a hagyományos diósgyőri fesztiválok, a Kaláka Nemzetközi Folkfesztivál, a Borsodi Fonó, Katonai Fúvószenekarok Fesztiválja, Miskolci Egyetemi Napok és más rendezvények,
- Európa Kulturális Fővárosa pályázat .

A stratégia legfontosabb pillérei:

- kulturális értékek összegyűjtése, beleértve a város különleges természeti adottságait, épített örökségét is;
- új kiadványok és marketing eszközök, egy új Miskolc brand építése;

[126] Ezredvég Irodalmi, Művészeti és Társadalomkritikai Folyóirat XV. évfolyam 8–9. szám 2005. augusztus–szeptember Fedor Vilmos: Miskolc, ahol a kultúrák találkoznak (Az Ezredvég miskolci különszáma elé)

- a városi kultúra finanszírozás átalakítása, intézményi támogatás megduplázása;
- a városi kulturális szervezet átalakítása az az a városmarketing, kultúra, vendégforgalom egy szervezetbe foglalása;
- új kulturális terek tervezése;
- négy kulturális centrum megfogalmazása mint kiemelt fejlesztési terület (Miskolc történelmi belváros az Avassal, Diósgyőri vár és környéke, Tapolca fürdő és bencés monostor, Lillafüred épített, kulturális és különleges természeti örökség együttese).

Miskolc különlegességeiről „Miért Miskolc" címmel egy új, szokatlan stílusú és hangvételű kiadvány készült, melyet elismert a szakma és a közvélemény is. Összehasonlítva ezt a kiadványt Szrogh Sámuel táblabíró, a miskolci színjátszás első direktorának 1800 áprilisában született és szintén Miskolc javait bemutató írásával, a szándékban és nyelvezetben meglepő hasonlatosságot találunk. A két írás között több mint 200 év telt el. Mindkét írás azért született, hogy hírül adja és bizonyítsa Miskolc olyan város, ahol jó élni, családot alapítani, és ahová érdemes vendégségbe menni.

Vitathatatlan eredménye „a kultúra várost épít" programnak az, hogy mozgósította a város lokálpatriótáit, egyének és közösségek kezdték el újra felfedezni maguknak Miskolc elfeledett értékeit. (Facebook csoportok alakultak, egyre több könyv fedezte fel a város elfeledett értékeit, különleges legendáit, városi mítoszok születtek).
A program hatása rövid időn belül érezhető volt a város arculatán is, hiszen egymást követték az olyan építészeti beavatkozások, melyek célja a belváros ún. kulturális négyszögének (Szemere – Kazinczy – Batthyány – Kishunyad – Városház tér – Szent István tér– Történelmi Avas által határolt terület) fejlesztése volt.

Az előkészítésben közreműködött egy szakmai csoport, melyben hat építész, két kertépítő mérnök és két iparművész vett részt. Így születtek a belváros látványos és a lakosság által gyorsan elfogadott és megszeretett építészeti átalakításai. Valamennyire igaz, hogy kialakításukat a belváros hagyományos kulturális értékeinek újrafelfedezése, épített örökségének hangsúlyozása ihlette:

- a Szinva patak kibontásával a Szinva terasz, mint városi agóra létrehozása,
- a Kandia árkád,
- a Hősök tere átalakítása modern pihenőtérré,
- az Európa tér kialakítása mélygarázzsal,
- a Béke mozi átalakításával született hangversenyterem és kulturális tér, a Művészetek Háza,
- a Szinva parti sétány,
- az Erzsébet tér átalakítása és déli oldalán a Szinva-patak kibontása,
- a sétáló utca Villanyrendőr és Városház tér közötti szakaszának új világítása fali és álló kandeláberekkel,
- a Villanyrendőr mint egyedül Miskolcon található nevezetesség, központ és találkozási hely óriás kandeláberekkel történő hangsúlyozása, új óra felszerelése,
- új látvány és élmény elemek a Szinva teraszon: Miskolci lányok és Mancs szobor, csókváltó pad, a Szinva vizének felhasználásával készült megvilágított vízesés Kraitz Gusztáv miskolci születésű, Svédországban élő szobrászművész pirogránit almáival,
- a színházi rekonstrukció befejezésével létrejött Közép-Európa egyik legtöbb játszóhellyel rendelkező színháza,
- a színház szoborparkja két új alkotással Nagy Attila és Jókainé Laborfalvy Róza legendás miskolci színészeknek emléket állító szoborral bővült,

– Lillafüreden, Varga Éva miskolci szobrászművész József Attila szobrának felállítása a költő születésének századik évfordulója alkalmából.

Ezek voltak a kultúra alapú városfejlesztés 2003–2006 közötti időszakának legjelentősebb eredményei, melyek jó alapot szolgáltattak a következő időszakra szóló első Integrált Városfejlesztési Stratégia megtervezéséhez.

IVS I. Kulturális terek újragondolása, értékelvű tervezés, belvárosi rehabilitáció, európai gyakorlatok alkalmazása,

A város első Integrált Városfejlesztési Stratégiáját (a továbbiakban IVS I.) a 97/13.541/2008. számú határozatában fogadta el a Közgyűlés. A dokumentum az átfogó és stratégiai szintű célrendszer mellett városrészi célokat is megfogalmazott, valamint a célokhoz kiemelt feladatokat rendelt a 2007–2013 közötti tervezési időszakra vonatkozóan.

A kiemelt feladatok között az alábbi projektek voltak közvetlen, vagy közvetett kapcsolatban a kultúrával, illetve képezték a kulturális alapú városfejlesztés részét, illetve céloztak meg oktatási-képzési célú fejlesztéseket (a projektek megvalósulási státuszát is tartalmazza a táblázat).

Városrész	Projekt	Megvalósulás státusza		
		megvalósult	részben megvalósult	nem valósult meg
Belváros	„Város szíve” projekt keretében igazgatási-közösségi és rendezvénykomplexum ki-alakítása	×		
	„Város szíve” projekt keretében Szent István tér rendezése			×
	Történelmi Avas fejlesztése			×
	Szinva sétány kiépítésének folytatása		×	
	Centrum, Kazinczy tömb rehabilitációja		×	
	Kossuth tömb (Patak utca, Kossuth utca) közterület fejlesztés	×		
	Fazekas-Istvánffy Általános Iskola Fazekas úti intézmény rekonstrukciója		×	
	Fazola Henrik Térségi Integrált Szakképző Központ létrehozása	×		
	Gálffy Ignác Térségi Integrált Szakképző Központ létrehozása	×		
AVAS városrész	Herman Ottó Általános Iskola Gesztenyés u. 25. alatti épület rekonstrukciója	×		
	A Széchenyi István Térségi Integrált Szakképző Központ létrehozása	×		
	Avasi Gimnázium felújítása, közösségi tér kialakítása	×		
	Közterületek (zöld terület, parkolók, játszótér) funkcionális megújítása		×	
Egyetemváros – Ruzsin	Konferenciaközpont építés, Regionális Könyvtári és Informatikai Központ kialakítása			×
	Konferenciaközpont építés, Regionális Könyvtári és Informatikai Központ kialakítása			×

Városrész	Projekt	Megvalósulás státusza		
		megvalósult	részben megvalósult	nem valósult meg
	Science Múzeum (Fűtőmű)			×
Miskolc-tapolca	Monostor feltárása és kulturális-idegenforgalmi hasznosítása		×	
	Hejő-völgy rekreációs terület fejlesztése			×
Lyukó-völgy	A területen élők óvodáztatásának és iskoláztatásának javítása	×		
Diósgyőr-Nyugat városrész	Diósgyőri vár fejlesztés	×		
	Könyves Kálmán Általános Iskola felújítása	×		
	Diósgyőri Gimnázium szertornaterem építése	×		
Lillafüred - Ómassa	Lillafüred függőkertek rekonstrukciója	×		
	Szikla és Zalka laktanya hasznosítása	× (Laktanya)		× (Szikla)

A 2007–2013 közötti időszakra vonatkozó városrészi tervek alapvetően infrastruktúra-fejlesztési feladatokat fogalmaztak meg, a közvetlen kulturális célú beruházások közül nagyon kevés valósult meg. A fentieken kívül, a város egészét érintő projektek alapvetően három területet érintettek (gazdaság, közlekedés, környezet), ezekben kulturális összefüggésű projekt nem volt.

Miskolci infrastruktúrafejlesztés, avagy a múltat nem kell végképp eltörölni modell

A kultúra alapú városfejlesztési modell Miskolc esetében nem nélkülözte azokat a megoldásokat, melyek a múlt emlékeit idézik. Fontos ez azért, mert a város sohasem fogja megtagadni, sem elfelejteni ipari múltját, ami egykoron sok generáción keresztül biztosította az itt élők megélhetését. A vas és acél egykori városában a városkép javításával összefüggő építészeti beavatkozások során fontos díszítő elemmé váltak a vas alapanyagú korlátok, kapuk, sétáló utcai kandeláberek. Ennek kapcsán fogalmazódott meg az a mára népszerűvé vált mondat, hogy a múltat nem kell végképp eltörölni, értékeit használni kell a városkép formálásában. A Szinva parti sétány míves korlátrendszere, a Kandia köz árkádja, a Hősök tere, a Szemere és Déryné utcák különleges formájú világító testei egy több mint kétszáz éves ipari kultúra miskolci történetének állítanak emléket. Ennek folytatása mindenképpen indokolt a belvárosi és a diósgyőri városfejlesztési projektek tervezése és megvalósítása során.[127]

IVS II. meg nem valósult fejlesztések 2010–2019

Miskolc Megyei Jogú Város 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó Integrált Településfejlesztési Stratégiájának (továbbiakban IVS II.) összefoglaló megalapozó tanulmánya három lépésben készült: helyzetfeltárásból, helyzetelemzésből és helyzetértékelésből állt. A tanulmány helyzetelemzése és helyzetértékelése külön a kulturális területre vonatkozóan vizsgálatot, értékelést, illetve a jövőre vonatkozóan fontosnak tartott folyamatot nem tartalmazott.

[127] MMJV Önkormányzata Közgyűlésének VI–97/13.541/2008. számú határozattal elfogadott MMJV Integrált Városfejlesztési Stratégiája

A helyzetértékelő fejezet SWOT analíziseiben is csak általánosságban kerül szóba a kultúra.

(a társadalom SWOT analízisében a lehetőségek között:
- *„Színes, nyitott, pezsgő társadalmi élet, rendezvények, programok, vallási, kulturális, nemzetiségi sokszínűség"*
- *valamint a Humán erőforrások erősségei között*
- „Meglévő széles kulturális intézményrendszer
- *Kulturális intézmények átszervezése 2012-ben és 2013-ban megtörtént a működési hatékonyság növelése és a magasabb szintű szolgáltatások nyújtása érdekében")*

Vélhetően e megközelítésnek köszönhetően az IVS II. stratégiai céljai részletezésében kulturális összefüggésű részcélok az alábbiak:

C1. Gazdasági potenciál növelése

C1.1. Magas hozzáadott értéket előállító tudásgazdaság megteremtése
Az operatív cél eléréséhez kapcsolódó fontosabb feladatok:
A kreatív és kulturális gazdaság megteremtése, ami egyaránt hozzájárulhat a foglalkoztatottság javításához és a magas hozzáadott értékhez.

C1.2. Helyi gazdaság erősítése, beszállítói kör támogatása, foglalkoztatottság növelése
Az operatív cél eléréséhez kapcsolódó fontosabb feladatok:
Kreatív és a kulturális gazdasághoz kapcsolódó helyi vállalkozások hálózatosodásának, piacra kerülésének támogatása.

C2. Természeti környezet megóvása, sérült környezet rehabilitációja

C3. Életminőség javítása, humán potenciál fejlesztése

C3.1. Magasan kvalifikált munkaerő képzése, megtartása, vonzása
Az operatív cél eléréséhez kapcsolódó fontosabb feladatok:
A lakosság műveltségének javítása érdekében a kulturális rendezvények sokszínűségének, a kulturális intézményhálózat működőképességének támogatása.
A fiatalok lokális kötődésének erősítése érdekében fejleszteni kell az oktatási és kulturális intézmények együttműködésének hatékonyságát.

C3.3. Humán szolgáltatások fejlesztése
Kulturális fejlesztést érintő feladatmegjelölés e cél elérése érdekében elmaradt, mindösszesen az operatív cél indoklásában szerepel iránymutatás: "A várható élettartam és a jövedelmi viszonyok növekedésével egyidejűleg a korábbiaknál nagyobb figyelmet kell fordítani a szociális és a kulturális intézményhálózat fejlesztésére, ill. fenntartására."

C4. Épített környezet fejlesztése, az épített és a természeti környezet harmóniájának megteremtése

C5. Biztonság, esélyteremtés, diszkriminációmentesség, szociális kohézió erősítése[128]

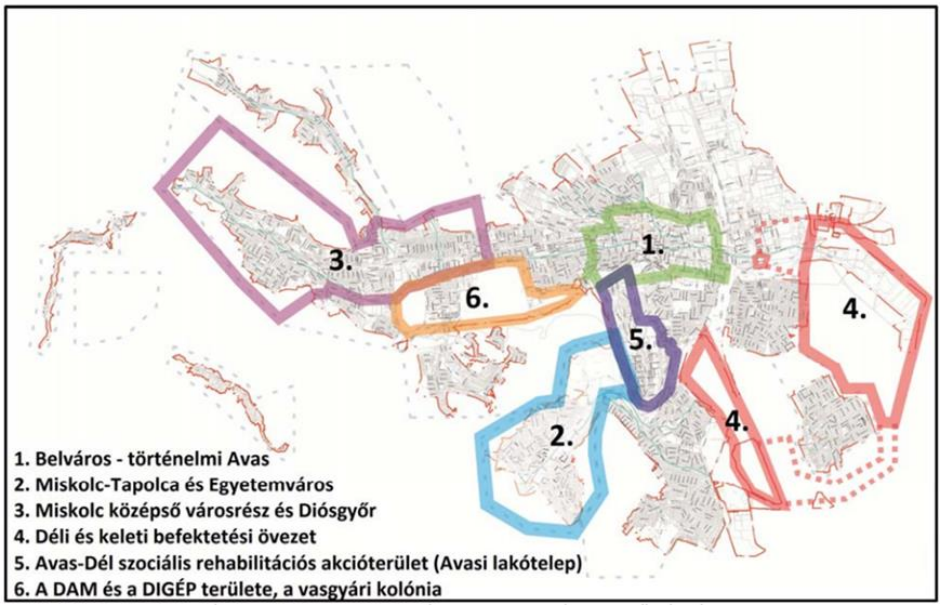
A fentiek alapján látható, hogy az IVS II. céljai tekintetében a kultúra fejlesztése a C1. Gazdasági potenciál növelése érdekében a kulturális gazdaság megerősítését célozta meg, míg a C3. Életminőség javítása, humán potenciál fejlesztése esetében a Kulturális intézményrendszer fejlesztését tűzte ki célul.

[128] MMJV Önkormányzata Közgyűlésének I–8/80.129/2014. számú határozat Miskolc Megyei Jogú Város Településfejlesztési Koncepciójáról, 1.1. A városfejlesztés stratégiai célja, 7. oldal

A stratégiai célokon túl az IVS II. 4 kulcsprojekt megvalósítását tűzi ki célul 2020-ig, melyek kulturális összefüggései az alábbiak szerint kerültek megfogalmazásra:

1. *Kulcsprojekt: Déli és keleti befektetési övezet kialakítása, északi ipari park továbbfejlesztése*
2. *Kulcsprojekt: Technológia-fejlesztő és kutatóközpont létrehozása*
3. *Kulcsprojekt: Vállalkozások és a lakosság számára vonzó, élhető városközpont és városrészi alközpontok fejlesztése*
   „Városrész központok rehabilitációja
   A beavatkozás célja a helyi közösségek erősítése, az egykori településközpontok felélesztése, közösségi, kulturális funkciókkal való ellátása, megerősítése. Ezt a folyamatot segíti, hogy a városrész központok közül több az akcióterületi projekteknek köszönhetően megújulhat (Belváros, Diósgyőr, Tapolca, Avas), és a megújult térben, épületekben lehet létrehozni a szükséges közösségi funkciókat. A megújuló városrész központok teret biztosíthatnak különféle közösséget erősítő rendezvényeknek, fesztiváloknak, társadalmi, kulturális célú szervezeteknek, kluboknak, egyesületeknek, kiállításoknak. A beavatkozások létrehozhatnak nyílt és zárt közösségi tereket, rendezett helyszíneket (tér, rendezvényhelyszín, művelődési ház), és támogathatják ezek élettel megtöltését, valamint akár lehetőséget biztosíthatnak kereskedelmi funkcióknak is.“
4. *Kulcsprojekt: Alacsony iskolázottságú társadalmi csoportok foglalkoztatási feltételeinek megteremtése*[129]

Az IVS II. 3. Kulcsprojektje új kulturális terek megvalósítását és a meglévők fejlesztését célozta meg a városrészi központokban.
A stratégiai célok és a kulcsprojektek alapján az IVS II. az alábbi hat akcióterületet jelölte ki:

3. ábra IVS II. által kijelölt akcióterületek[130]

Kulturális célú konkrét fejlesztéseket a stratégia az 1. terület (Belváros, Történelmi Avas), a 2. Terület (Miskolctapolca), valamint a DAM területtel kapcsolatban jelöl meg, az alábbiak szerint:

[129] MMJV Önkormányzata Közgyűlésének I–8/80.129/2014. számú határozat Miskolc Megyei Jogú Város Településfejlesztési Koncepciójáról, 2.1. Kulcsprojektek, 24. oldal
[130] MMJV Önkormányzata Közgyűlésének I–8/80.129/2014. számú határozata Miskolc Megyei Jogú Város Településfejlesztési Koncepciójáról, 2.2. Az akcióterületek kijelölése, lehatárolásuk indoklása, 28. oldal

Belváros a Történelmi Avassal

"c) A Belváros kulturális, művészeti és szakrális vonzerejének fejlesztése, funkciók diverzifikálása:

c/1. A történelmi Belváros művész és múzeum negyedének fejlesztése (bővített és felújított Herman Ottó Múzeum, Papszer utcai épület)

c/2. A város szakrális tereinek rehabilitációja, turisztikai, közösségi célú hasznosításának javítása (pl. Miskolc Kálvária domb rehabilitációja, Insula Lutherana Miskolciensis, Református zenei udvar kialakítása, Bárka projekt, Kazinczy Ferenc utcai zsinagóga felújítása, Deszka Temető védelmi rendszerének kiépítése és kegyeleti parkká történő fejlesztése, stb.)

d) Turisztikai kapacitások bővítése, attraktivitásuk javítása:

d/1. A történelmi Avas unikális lehetőséget, turisztikai vonzerőt magában hordozó területe a városnak. A borospincék világa, a borászati tevékenységek bemutató jellegű felelevenítése érdekes, vonzó régi-új színt hozhat a város kulturális, turisztikai kínálatába. [131]

Miskolctapolca

b) Miskolctapolca városrészi központjának rehabilitációja, a meglévő funkciók bővítése, ill. fejlesztése: olyan központi tér kialakítása, mely rendezvények előadó tereként. A megjelenő üzletek többségénél a hagyományostól eltérő egyedi jelleg domináljon. Teret kaphatnának a helyi és térségi termékek, a desztinációs partnerek árui, továbbá kereskedelmi és pénzügyi szolgáltatások, kulturális és civil szerveződések rendezvényei, fesztiválok (részben identitáserősítés, részben vendégvonzó programok). Az utak, járdák, sétányok felújításával javítható az itt lakók és ide látogató vendégek komfortérzete.[132]

DAM

a) A fejlesztésekkel három fő funkciót kapna a terület: egy részén iparterület, lakóövezet, illetve kulturális-sport- és rekreációs központ hozható létre"[133]

A fenti projektek célok szerint azonosítható és kulcsprojektjei mellett az IVS II. hálózatos projekteket is definiált. A hálózatos projektek feladatai a sport, zöld, humán infrastruktúra fejlesztéséhez, a turizmushoz, oktatáshoz, szociális foglalkoztatáshoz kapcsolódnak, ezek között kulturális összefüggésű projektet nem terveztek megvalósítani 2020-ig.

Ezen kívül a stratégia tartalmazta Miskolc Megyei jogú Város integrált területi programok (ITP) tervezett projektjeit is (2. körös aktualizált projektlista), ezek között a Projekt 2 / 6 Kárpát-medencei népviseleti gyűjtemény turisztikai attrakcióként történő bemutatása – Herman Ottó Múzeum Görgey utcai épületének bővítése című projekt szerepel, mely kulturális szempontból értelmezhető, 360 MFt nagyságrendű támogatási igénnyel.

Az IVS II. projektjei a fentiek alapján az alábbiak voltak, státuszuk pedig a következőek szerint alakult:

131 MMJV Önkormányzata Közgyűlésének I–8/80.129/2014. számú határozata Miskolc Megyei Jogú Város Településfejlesztési Koncepciójáról, 2.3.1. Belváros - történelmi Avas fejlesztése, 30. oldal

132 MMJV Önkormányzata Közgyűlésének I–8/80.129/2014. számú határozat Miskolc Megyei Jogú Város Településfejlesztési Koncepciójáról, 2.3.2. Miskolctapolca és Egyetemváros fejlesztése, 35. oldal

133 MMJV Önkormányzata Közgyűlésének I–8/80.129/2014. számú határozat Miskolc Megyei Jogú Város Településfejlesztési Koncepciójáról, 2.3.6. DAM, a DIGÉP és a vasgyári kolónia fejlesztése, 47. oldal

Cél / Kulcsprojekt /Akcióterületi beavatkozás	Projekt / Feladat	Megvalósulás státusza			
		megvalósult	részben megvalósult	nem valósult meg	megjegyzés
C1.1. Magas hozzáadott értéket előállító tudásgazdaság megteremtése	A kreatív és kulturális gazdaság megteremtése, ami egyaránt hozzájárulhat a foglalkoztatottság javításához és a magas hozzáadott értékhez.			×	Nem került kulturális projektként megfogalmazásra
C1.2. Helyi gazdaság erősítése, beszállítói kör támogatása, foglalkoztatottság növelése	Kreatív és a kulturális gazdasághoz kapcsolódó helyi vállalkozások hálózatosodásának, piacra kerülésének támogatása.			×	Nem került kulturális projektként megfogalmazásra
C3.1. Magasan kvalifikált munkaerő képzése, megtartása, vonzása	A lakosság műveltségének javítása érdekében a kulturális rendezvények sokszínűségének, a kulturális intézményhálózat működőképességének támogatása.	×			
	A fiatalok lokális kötődésének erősítése érdekében fejleszteni kell az oktatási és kulturális intézmények együttműködésének hatékonyságát.		×		
C3.3. Humán szolgáltatások fejlesztése	A várható élettartam és a jövedelmi viszonyok növekedésével egyidejűleg a korábbiaknál nagyobb figyelmet kell fordítani a szociális és a kulturális intézményhálózat fejlesztésére, illetve fenntartására.”		×		
3.Kulcsprojekt: Vállalkozások és a lakosság számára vonzó, élhető városközpont és városrészi alközpontok fejlesztése	Városrészközpontok rehabilitációja: A beavatkozás célja a helyi közösségek erősítése, az egykori településközpontok felélesztése, közösségi, kulturális funkciókkal való ellátása, megerősítése. A megújuló városrészközpontok teret biztosíthatnak különféle közösséget erősítő rendezvényeknek, fesztiváloknak, társadalmi, kulturális célú szervezeteknek, kluboknak, egyesületeknek, kiállításoknak.		×		

Cél / Kulcsprojekt /Akcióterületi beavatkozás	Projekt / Feladat	Megvalósulás státusza			
		megvalósult	részben megvalósult	nem valósult meg	megjegyzés
Avas Belváros c) A Belváros kulturális, művészeti és szakrális vonzerejének fejlesztése, funkciók diverzifikálása	c/1. A történelmi Belváros művész- és múzeumnegyedének fejlesztése (bővített és felújított Herman Ottó Múzeum, Papszer épület)			×	
	c/2. A város szakrális tereinek rehabilitációja, turisztikai, közösségi célú hasznosításának javítása (pl. Miskolc Kálvária-domb rehabilitációja, Insula Lutherana Miskolciensis, Református zenei udvar kialakítása, Bárka projekt, Kazinczy Ferenc utcai zsinagóga felújítása, Deszka Temető védelmi rendszerének kiépítése és kegyeleti parkká történő fejlesztése, stb.)		×		
Avas-Belváros d) Turisztikai kapacitások bővítése, attraktivitásuk javítása	d/1. A Történelmi Avas unikális lehetőséget, turisztikai vonzerőt magában hordozó területe a városnak. A borospincék világa, a borászati tevékenységek bemutató jellegű felelevenítése érdekes, vonzó régi-új színt hozhat a város kulturális, turisztikai kínálatába.			×	
Miskolctapolca	b) Miskolctapolca városrészi központjának rehabilitációja, a meglévő funkciók bővítése, illetve fejlesztése: olyan központi tér kialakítása, mely rendezvények előadó tereként. A megjelenő üzletek többségénél a hagyományostól eltérő egyedi jelleg domináljon. Teret kaphatnának a helyi és térségi termékek, a desztinációs partnerek árui, továbbá kereskedelmi és pénzügyi szolgáltatások, kulturális és civil szerveződések rendezvényei, fesztiválok (részben identitáserősítés, részben vendégvonzó programok). Az utak, járdák, sétányok felújításával javítható az itt lakók és ide látogató vendégek komfortérzete.		×		
DAM	a) A fejlesztésekkel három fő funkciót kapna a terület: egy részén iparterület, lakóövezet, illetve kulturális-sport- és rekreációs központ hozható létre.			×	

Vélhetően annak okán, hogy az IVS II. készítésekor az operatív programok kialakítása is folyamatban volt (nem voltak tisztán láthatóak a pályázati konstrukciók és a végleges célok), a megfogalmazott projektek nagyon csekély mértékben valósultak meg.

Elmaradt a belváros rekonstrukciója, nem kezdődött meg a Történelmi Avas teljeskörű fejlesztése, a belvárosi múzeumi negyed fejlesztése is elmaradt, a múzeum Papszeren található épülete pedig életveszélyes állapotba, s emiatt lezárásra került. (Miskolc egyik legrégebbi épületéről van szó, mely egyben a város első iskolája volt, kiemelt jelentőségű műemlék.) Tapolcán a strandfürdő fejlesztésének első üteme megvalósult, azonban a megfogalmazott kulturális terek kialakítása elmaradt. A DAM kulturális célú használata nem kezdődött meg (mindenféle hasznosítás előfeltétele a nagymúltú gyár tulajdoni rendezetlenségének megoldása).[134]

[134] MMJV Önkormányzata Közgyűlésének I–8/80.129/2014. számú határozat Miskolc Megyei Jogú Város Településfejlesztési Koncepciójáról

1. számú melléklet
170/2022. (XII.15.) Közgyűlési határozat melléklete

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatának 2023. évi Ellenőrzési Terve

I. fejezet

Az ellenőrzési terv készítését meghatározó dokumentumok

Az államháztartás önkormányzati alrendszerének részeként feladat a kontrollrendszer működtetése, mely a költségvetési szervek belső kontrollrendszere keretében valósul meg, beleértve a belső ellenőrzést is. A belső ellenőrzés az ellenőrzött szervezet céljai elérése érdekében rendszerszemléletű megközelítéssel és módszeresen értékeli, illetve fejleszti az ellenőrzött szervezet irányítási, belső kontroll és ellenőrzési eljárásainak hatékonyságát, a jogszabályoknak és belső szabályzatoknak való megfelelést, valamint a bevételek és kiadások tervezését, felhasználását és elszámolását, továbbá az eszközökkel és forrásokkal való gazdálkodás folyamatát.

Az ellenőrzési tevékenységre vonatkozó jogszabályi előírások:

- az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Áht.) 70. §
- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.) 119. §
- a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011 (XII. 31.) Korm. rendelet (továbbiakban: Bkr.).

A tárgyévet követő évre vonatkozó éves ellenőrzési terv elkészítését a Bkr. 31. §-a írja elő. Ezen kötelezettségnek megfelelve Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata 2023. évi ellenőrzési terve a stratégiai ellenőrzési terv érvényesítésével, a rendelkezésre álló erőforrások figyelembevételével, valamint a kockázatelemzés módszerével került meghatározásra. Követve a Bkr.-ben meghatározott szerkezeti rendet, valamint az Pénzügyminisztérium által közzétett útmutatóban foglaltakat.
Az Mötv. 119. §-ában foglaltak szerint a helyi önkormányzatra vonatkozó éves ellenőrzési tervet a képviselő-testület az előző év december 31-éig hagyja jóvá. Az Önkormányzat 2023. évi ellenőrzési terve a Bkr. 31. §-ában előírt szerkezeti rendben került összeállításra. A 2023. évi ellenőrzési terv az alábbi bontásban tartalmazza az ellenőrzött szervezeteket:

1. A költségvetési szervek irányító szervi ellenőrzése.
2. Az önkormányzati többségi tulajdonban lévő gazdasági társaságok tulajdonosi ellenőrzése.
3. A költségvetési szervek belső ellenőrzése.
4. Az önkormányzati többségi tulajdonban lévő gazdasági társaságok belső ellenőrzése.
5. A Miskolci Regionális Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás belső ellenőrzése.

Az ellenőrzési terv összeállítását, az ellenőrzések tárgyainak meghatározását előkészítő munka előzte meg. A 2023. évi tervezett ellenőrzések célja - a vezetés támogatása elemeként - folyamatosan segíteni az ellenőrzött szervezetek szabályszerű, gazdaságos, hatékony, eredményes működését.

A Belső Ellenőrzési Osztály 2023. évi feladatellátása során szabályszerűségi, pénzügyi, teljesítmény

és rendszer ellenőrzéseket tervez. A tervben foglalt ellenőrzési feladatok végrehajtását 1 fő osztályvezető és 4 fő belső ellenőr látja el.

A személyi feltételek, a gazdasági körülmények változásai és az előre nem tervezhető feladatok indokolttá tehetik az ellenőrzési terv évközi felülvizsgálatát és módosítását.

II. fejezet

Az ellenőrzési tervet megalapozó elemzések és a kockázatelemzés eredményének összefoglaló bemutatása

A kockázatok elemzéséhez és értékeléséhez kockázati tényezők megállapítására volt szükség. Ezek bekövetkezésének valószínűségi értékét valószínűségi skála, a bekövetkezés hatásának értékét hatásskála segítségével mértük.

Valószínűségi skála definiálása

1 1-20 % közötti valószínűség
2 21-40 % közötti valószínűség
3 41-60 % közötti valószínűség
4 61-80 % közötti valószínűség
5 81-99 % közötti valószínűség

Valószínűségen azt kell érteni, hogy a rendelkezésre álló adatok alapján a feltárt kockázatok a következő évben milyen valószínűséggel fognak bekövetkezni.

A hatások értékeléséhez szükség volt a hatástényezők meghatározására. Hatástényező alatt értjük azt a tényezőt, amely a kockázatértékeléshez kapcsolódóan valamilyen célértéket testesít meg. A kockázatok értékelésénél a folyamatok szempontjából a legnagyobb jelentőségű hatástényező került kiválasztásra. A hatásskála a kockázatok bekövetkezése esetén a hatás mértékét becsüli.

Hatásskála definiálása:

1 0-20 %
2 21-40 %
3 41-60 %
4 61-80 %
5 81-100 %

A kockázati érték számítása:

K = V + 2* H
K = a kockázati érték, melynek minimum értéke 3, maximum értéke 15 lehet
V = a kockázati tényező valószínűségi skálán kapott értéke
H = ugyanennek a tényezőnek a hatásskálán kapott értéke
A kockázati tényező értéke 11 és 15 között van „magas" mértékű, amennyiben ez az érték 6 és 10 közé esik, a kockázati tényező „közepes" mértékű.
A 3 és 5 közötti kockázati tényező „alacsonynak" minősül és kockázatként nem értékelendő.

A magas és közepes szintű kockázati tényezőket figyelembe véve kell megtervezni a folyamatok belső ellenőrzési metódusát, gyakoriságát.

Kockázati tényezők

A rendelkezésre álló adatok alapján a belső ellenőrzési terv elkészítésénél az alábbi kockázati tényezők elemzésére került sor:

1. **Külső szabályozottság:** törvények, rendeletek hiányossága, jogszabályi változások gyakorisága korlátozhatják a tevékenységet.

2. **Szabályozás összetettsége**: belső szabályzatok hiánya, illetve a gyakorlattal való összhangjának hiánya veszélyezteti a szabályszerű működést.

3. **Gazdasági kockázat:** költségvetési támogatás változása, egyéb anyagi források változásai, adóváltozások, infláció, árfolyamváltozás, külső szolgáltatóknál bekövetkező változások, egyéb döntések, amelyek negatív hatással lehetnek a tevékenységre, (pl. bevétel kiesést, kiadás, ráfordítás növekedést eredményeznek).

4. **Humán Erőforrás:** a hatékony működést korlátozza vagy teljesen ellehetetleníti a szükséges számú, megfelelő képesítésű személyi állomány hiánya.

5. **Tárgyi szükségletek:** a tevékenység ellátásához szükséges gépek, műszerek, eszközök, berendezések, anyagok, azaz a megfelelő mennyiségű és minőségű anyagi erőforrás hiánya.

6. **Információáramlás:** a döntéshozatalhoz nem megfelelő, illetve nem megfelelő időben rendelkezésre álló információ a szükségesnél kevesebb ismeretre alapozott döntést eredményez.

7. **IT támogatottság:** az IT támogatás elégtelensége vagy hibája akadályozhatja a folyamatos munkavégzést.

8. **Az utolsó ellenőrzés óta eltelt idő:** még nem vizsgált terület vagy több éve nem vizsgált terület.

9. **Szervezeti átalakulás, átalakítás:** kormányzati vagy önkormányzati döntés alapján elrendelt belső szervezeti átalakulás, átalakítás, vezetőváltás történt vagy várható.

10. **Külső ellenőrzés által kockázatosnak ítélt terület:** ÁSZ vagy egyéb szervezet által kockázatosnak ítélt terület.

Minden munkafolyamat esetében megtörtént a kockázatok értékelése.
A Belső Ellenőrzési Osztály 2023. évi munkatervének összeállítása során azok a munkafolyamatok kerültek figyelembevételre, amelyeknél:

- minimum 2 kockázati tényező „magas" értéket ért el (11-15) vagy
- minimum 2 kockázati tényező „közepes" (6-10) és minimum 1 kockázati tényező „magas" minősítési értéket ért el (11-15) vagy
- minimum 3 kockázati tényező „közepes" (6-10) minősített értékű.

III. fejezet

A bizonyosságot adó tevékenységhez rendelkezésre álló és a szükséges ellenőri kapacitás tervezése

Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala Belső Ellenőrzési Osztálya biztosítja az ellenőrzési feladatok végrehajtását. 1 fő osztályvezető és 4 fő belső ellenőr köztisztviselői jogviszonyban látja el a feladatokat.
A 2023. évi tervezett ellenőrzések lefedik az Ellenőrzési Osztály rendelkezésére álló humánerőforrás kapacitásának az ellenőrzésre fordítható munkanapjainak a számát.

A kapacitás terv számol a továbbképzések időszükségletével is. A belső ellenőrnek meg kell felelnie az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. tv.-ben, a Bkr.-ben és a költségvetési szervnél és köztulajdonban álló gazdasági társaságnál belső ellenőrzési tevékenységet végzők nyilvántartásáról és kötelező szakmai továbbképzéséről, valamint a költségvetési szervek vezetőinek és gazdasági vezetőinek belső kontrollrendszer témájú kötelező továbbképzéséről szóló 22/2019. (XII. 23.) PM rendeletben foglaltaknak. A köztisztviselőknek eleget kell tenniük a közszolgálati tisztviselők továbbképzéséről szóló 273/2012. (IX. 28.) Korm. rendeletben előírt képzési követelményeknek is.

A terv a rendelkezésre álló éves ellenőrzési erőforrás 10 %-ával számol a soron kívüli ellenőrzések elvégzésére. A 10% tartalék kapacitás a Pénzügyminisztérium által kiadott Útmutató ajánlásának figyelembevételével került elkülönítésre, ami az előre nem tervezhető, soron kívüli vizsgálatokra fordítható.

A bizonyosságot adó és tanácsadó tevékenységhez rendelkezésre álló és a szükséges ellenőri kapacitás tervadatai az V. fejezetben kerülnek bemutatásra.

IV. fejezet

A tervezett ellenőrzések felsorolása

IV/1. A költségvetési szervek irányító szervi ellenőrzése

Sor-szám	Az ellenőrzött szerv, szervezeti egység	Az ellenőrzés tárgya	Az ellenőrzés célja, ellenőrizendő időszak	Azonosított kockázati tényezők	Az ellenőrzés típusa	Az ellenőrzés tervezett ütemezése	Az ellenőrzésre fordítandó kapacitás (ellenőri nap, fő)
1.	II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár	Az iratkezelés általános követelményeinek való megfelelés vizsgálata, valamint utóellenőrzés	A vonatkozó jogszabályokban, előírásokban foglaltak betartásának vizsgálata 2022-2023. év	Kockázat-elemzés VI/1. pontja	szabályszerűségi ellenőrzés	IV. negyedév	15 munkanap, 1 fő
2.	A Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény	Az iratkezelés általános követelményeinek való megfelelés vizsgálata, valamint utóellenőrzés	A vonatkozó jogszabályokban, előírásokban foglaltak betartásának vizsgálata 2022-2023. év	Kockázat-elemzés VI/2. pontja	szabályszerűségi ellenőrzés	IV. negyedév	15 munkanap, 1 fő
3.	Miskolci Önkormányzati Rendészet	Az iratkezelés általános követelményeinek való megfelelés vizsgálata, valamint utóellenőrzés	A vonatkozó jogszabályokban, előírásokban foglaltak betartásának vizsgálata 2022-2023. év	Kockázat-elemzés VI/3. pontja	szabályszerűségi ellenőrzés	III. negyedév	15 munkanap, 1 fő
4.	Miskolci Egészségfejlesztési Intézet	Az iratkezelés általános követelményeinek való megfelelés vizsgálata, valamint utóellenőrzés	A vonatkozó jogszabályokban, előírásokban foglaltak betartásának vizsgálata 2022-2023. év	Kockázat-elemzés VI/4. pontja	szabályszerűségi ellenőrzés	IV. negyedév	20 munkanap, 1 fő

Sor-szám	Az ellenőrzött szerv, szervezeti egység	Az ellenőrzés tárgya	Az ellenőrzés célja, ellenőrizendő időszak	Azonosított kockázati tényezők	Az ellenőrzés típusa	Az ellenőrzés tervezett ütemezése	Az ellenőrzésre fordítandó kapacitás (ellenőri nap, fő)
5.	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény	Az iratkezelés általános követelményeinek való megfelelés vizsgálata, valamint utóellenőrzés	A vonatkozó jogszabályokban, előírásokban foglaltak betartásának vizsgálata 2022-2023. év	Kockázat-elemzés VI/5. pontja	szabályszerűségi ellenőrzés	IV. negyedév	20 munkanap, 1 fő
6.	Herman Ottó Múzeum	Az iratkezelés általános követelményeinek való megfelelés vizsgálata, valamint utóellenőrzés	A vonatkozó jogszabályokban, előírásokban foglaltak betartásának vizsgálata 2022-2023. év	Kockázat-elemzés VI/6. pontja	szabályszerűségi ellenőrzés	IV. negyedév	15 munkanap, 1 fő
7.	Miskolci Közintézmény-működtető Központ	Az iratkezelés általános követelményeinek való megfelelés vizsgálata, valamint utóellenőrzés	A vonatkozó jogszabályokban, előírásokban foglaltak betartásának vizsgálata 2022-2023. év	Kockázat-elemzés VI/7. pontja	szabályszerűségi ellenőrzés	III. negyedév	20 munkanap, 1 fő

IV/2. Az önkormányzati többségi tulajdonban lévő gazdasági társaságok tulajdonosi ellenőrzése

Sor-szám	Az ellenőrzött szerv, szervezeti egység	Az ellenőrzés tárgya	Az ellenőrzés célja, ellenőrizendő időszak	Azonosított kockázati tényezők	Az ellenőrzés típusa	Az ellenőrzés tervezett ütemezése	Az ellenőrzésre fordítandó kapacitás (ellenőri nap, fő)
1.	Csodamalom Bábszínház Nonprofit Kft.	Az iratkezelés általános követelményeinek való megfelelés vizsgálata, valamint utóellenőrzés	A vonatkozó jogszabályokban, előírásokban foglaltak betartásának vizsgálata 2022-2023. év	Kockázat-elemzés VI/8. pontja	szabályszerűségi ellenőrzés	III. negyedév	15 munkanap, 1 fő
2.	Miskolci Nemzeti Színház Nonprofit Kft.	Az iratkezelés általános követelményeinek való megfelelés vizsgálata, valamint utóellenőrzés	A vonatkozó jogszabályokban, előírásokban foglaltak betartásának vizsgálata 2022-2023. év	Kockázat-elemzés VI/9. pontja	szabályszerűségi ellenőrzés	III. negyedév	15 munkanap, 1 fő
3.	Miskolci Szimfonikus Zenekar Nonprofit Kft.	Az iratkezelés általános követelményeinek való megfelelés vizsgálata, valamint utóellenőrzés	A vonatkozó jogszabályokban, előírásokban foglaltak betartásának vizsgálata 2022-2023. év	Kockázat-elemzés VI/10. pontja	szabályszerűségi ellenőrzés	III. negyedév	15 munkanap, 1 fő
4.	Miskolci Kulturális Központ Nonprofit Kft.	Az iratkezelés általános követelményeinek való megfelelés vizsgálata, valamint utóellenőrzés	A vonatkozó jogszabályokban, előírásokban foglaltak betartásának vizsgálata 2022-2023. év	Kockázat-elemzés VI/11. pontja	szabályszerűségi ellenőrzés	IV. negyedév	20 munkanap, 1 fő
5.	Miskolc Sportiskola Nonprofit Közhasznú Kft.	Az iratkezelés általános követelményeinek való megfelelés vizsgálata, valamint utóellenőrzés	A vonatkozó jogszabályokban, előírásokban foglaltak betartásának vizsgálata 2022-2023. év	Kockázat-elemzés VI/12. pontja	szabályszerűségi ellenőrzés	III. negyedév	15 munkanap, 1 fő
6.	CINE-MIS Moziüzemi Szolgáltató Nonprofit Kft.	Az iratkezelés általános követelményeinek való megfelelés vizsgálata, valamint utóellenőrzés	A vonatkozó jogszabályokban, előírásokban foglaltak betartásának vizsgálata 2022-2023. év	Kockázat-elemzés VI/13. pontja	szabályszerűségi ellenőrzés	III. negyedév	15 munkanap, 1 fő

Sor-szám	Az ellenőrzött szerv, szervezeti egység	Az ellenőrzés tárgya	Az ellenőrzés célja, ellenőrizendő időszak	Azonosított kockázati tényezők	Az ellenőrzés típusa	Az ellenőrzés tervezett üteme-zése	Az ellenőrzésre fordítandó kapacitás (ellenőri nap, fő)
7.	MIDMAR Nonprofit Kft.	Az iratkezelés általános követelményeinek való megfelelés vizsgálata, valamint utóellenőrzés	A vonatkozó jogszabályokban, előírásokban foglaltak betartásának vizsgálata 2022-2023. év	Kockázat-elemzés VI/14. pontja	szabályszerűségi ellenőrzés	III. negyedév	15 munkanap, 1 fő
8.	Miskolci Sportcentrum Kft.	Az iratkezelés általános követelményeinek való megfelelés vizsgálata, valamint utóellenőrzés	A vonatkozó jogszabályokban, előírásokban foglaltak betartásának vizsgálata 2022-2023. év	Kockázat-elemzés VI/15. pontja	szabályszerűségi ellenőrzés	III. negyedév	15 munkanap, 1 fő

IV/3. A költségvetési szervek belső ellenőrzése

Sor-szám	Az ellenőrzött szerv, szervezeti egység	Az ellenőrzés tárgya	Az ellenőrzés célja, ellenőrizendő időszak	Azonosított kockázati tényezők	Az ellenőrzés típusa	Az ellenőrzés tervezett ütemezése	Az ellenőrzésre fordítandó kapacitás (ellenőri nap, fő)
1.	II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár	Az integrált kockázatkezelési rendszer ellenőrzése, valamint utóellenőrzés	A vonatkozó jogszabályokban, előírásokban foglaltak betartásának vizsgálata 2022-2023. év	Kockázat-elemzés VI/16. pontja	szabályszerűségi ellenőrzés	I. negyedév	25 munkanap, 1 fő
2.	A Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény	A Szociális Ellátások Igazgatóság területét érintően az orvosi ellátás biztosítottságának ellenőrzése, valamint utóellenőrzés	A vonatkozó jogszabályokban, előírásokban foglaltak betartásának vizsgálata 2022-2023. év	Kockázat-elemzés VI/17. pontja	szabályszerűségi ellenőrzés	I. negyedév	25 munkanap, 1 fő
3.	Miskolci Önkormányzati Rendészet	A szerződések nyilvántartása, kezelése és a kifizetések ellenőrzése, valamint utóellenőrzés	A vonatkozó jogszabályokban, előírásokban foglaltak betartásának vizsgálata 2022-2023. év	Kockázat-elemzés VI/18. pontja	szabályszerűségi és pénzügyi ellenőrzés	III. negyedév	25 munkanap, 1 fő
4.	Miskolci Egészségfejlesztési Intézet	Az egészségügyi ágazati előmeneteli szabályok hatálya alá tartozó egészségügyi dolgozók bérfejlesztésének ellenőrzése, valamint utóellenőrzés	A vonatkozó jogszabályokban, előírásokban foglaltak betartásának vizsgálata 2022-2023. év	Kockázat-elemzés VI/19. pontja	szabályszerűségi ellenőrzés	I. negyedév	25 munkanap, 1 fő

Sor-szám	Az ellenőrzött szerv, szervezeti egység	Az ellenőrzés tárgya	Az ellenőrzés célja, ellenőrizendő időszak	Azonosított kockázati tényezők	Az ellenőrzés típusa	Az ellenőrzés tervezett ütemezése	Az ellenőrzésre fordítandó kapacitás (ellenőri nap, fő)
5.	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény	Az eszköz bevételezés dokumentálásának, nyilvántartásának, fellelhetőségének ellenőrzése, valamint utóellenőrzés	A vonatkozó jogszabályokban, előírásokban foglaltak betartásának és a pénzügyi elszámolások vizsgálata 2022-2023. év	Kockázat-elemzés VI/20. pontja	szabályszerűségi és pénzügyi ellenőrzés	II. negyedév	30 munkanap, 1 fő
6.	Herman Ottó Múzeum	A régészeti szolgáltatások rentabilitásának, finanszírozásának vizsgálata, ennek függvényében az intézményi javaslatok véleményezése, valamint utóellenőrzés.	A működés megfelelőségének, hatékonyságának vizsgálata, 2022-2023. év. A költségvetési szerv vezetőjének támogatása a tanácsadás nyújtásával.	Kockázat-elemzés VI/21. pontja	rendszer ellenőrzés és tanácsadó tevékenység	I. negyedév	30 munkanap, 1 fő
7.	Miskolci Közintézmény-működtető Központ	A Miskolci Egészségfejlesztési Intézettel való együttműködés ellenőrzése a szabályozottság és szabályszerűség tekintetében, valamint utóellenőrzés	A jogszabályokban, előírásokban foglaltak betartásának vizsgálata 2022-2023. év	Kockázat-elemzés VI/22. pontja	szabályszerűségi ellenőrzés	I. negyedév	25 munkanap, 1 fő

IV/4. Az önkormányzati többségi tulajdonban lévő gazdasági társaságok belső ellenőrzése

Sor-szám	Az ellenőrzött szerv, szervezeti egység	Az ellenőrzés tárgya	Az ellenőrzés célja, ellenőrizendő időszak	Azonosított kockázati tényezők	Az ellenőrzés típusa	Az ellenőrzés tervezett ütemezése	Az ellenőrzés-re fordítandó kapacitás (ellenőri nap, fő)
1.	Miskolci Csodamalom Bábszínház Nonprofit Kft.	A bér és munkaügyi dokumentumok vizsgálata, valamint utóellenőrzés	A jogszabályokban, előírásokban foglaltak betartásának és a pénzügyi elszámolások megfelelőségének vizsgálata 2022-2023. év	Kockázat-elemzés VI/23. pontja	szabályszerűségi, pénzügyi ellenőrzés	I. negyedév	20 munkanap, 1 fő
2.	Miskolci Nemzeti Színház Nonprofit Kft.	A jogszabályi előírás szerinti közzétételi kötelezettség vizsgálata, valamint utóellenőrzés	A jogszabályokban, előírásokban foglaltak betartásának vizsgálata 2022-2023. év	Kockázat-elemzés VI/24. pontja	szabályszerűségi ellenőrzés	III. negyedév	25 munkanap, 1 fő
3.	Miskolci Szimfonikus Zenekar Nonprofit Kft.	Pályázatok nyilvántartása, elszámolása ellenőrzése, valamint utóellenőrzés	A forrásfelhasználás gazdaságos, hatékony és eredményes megvalósulásának vizsgálata 2022-2023. év	Kockázat-elemzés VI/25. pontja	teljesítmény ellenőrzés	II. negyedév	25 munkanap, 1 fő
4.	Miskolci Kulturális Központ Nonprofit Kft.	Az eszköz bevételezés dokumentálásának, nyilvántartásának, fellelhetőségének ellenőrzése, valamint utóellenőrzés	A vonatkozó jogszabályokban, előírásokban foglaltak betartásának és pénzügyi elszámolások megfelelőségének vizsgálata 2022-2023. év	Kockázat-elemzés VI/26. pontja	szabályszerűségi és pénzügyi	II. negyedév	25 munkanap, 1 fő
5.	Miskolc Sportiskola Nonprofit Közhasznú Kft.	Miskolc MJV Önkormányzat által nyújtott támogatások elszámolásának vizsgálata, valamint utóellenőrzés	A forrásfelhasználás gazdaságos, hatékony és eredményes megvalósulásának vizsgálata 2022-2023. év	Kockázat-elemzés VI/27. pontja	teljesítmény ellenőrzés	II. negyedév	25 munkanap, 1 fő

Sor-szám	Az ellenőrzött szerv, szervezeti egység	Az ellenőrzés tárgya	Az ellenőrzés célja, ellenőrizendő időszak	Azonosított kockázati tényezők	Az ellenőrzés típusa	Az ellenőrzés tervezett ütemezése	Az ellenőrzés-re fordítandó kapacitás (ellenőri nap, fő)
6.	CINE-MIS Moziüzemi Szolgáltató Nonprofit Kft.	A „Külső panaszokat kezelő eljárások rendje” szabályzat és a szabályzatban foglaltak gyakorlati alkalmazásának ellenőrzése, valamint utóellenőrzés	A vonatkozó jogszabályokban, előírásokban foglaltak betartásának vizsgálata 2022-2023. év	Kockázat-elemzés VI/28. pontja	szabályszerűségi ellenőrzés	I. negyedév	20 munkanap, 1 fő
7.	MIDMAR Nonprofit Kft.	Az eszköz bevételezés dokumentálásának, nyilvántartásának, fellelhetőségének ellenőrzése, valamint utóellenőrzés	A vonatkozó jogszabályokban, előírásokban foglaltak betartásának és a pénzügyi elszámolások megfelelőségének vizsgálata 2022-2023. év	Kockázat-elemzés VI/29. pontja	szabályszerűségi és pénzügyi ellenőrzés	II. negyedév	25 munkanap, 1 fő
8.	Miskolci Sportcentrum Kft.	A szigorú számadású nyomtatványok, egyéb nyomtatványok nyilvántartásának ellenőrzése, valamint utóellenőrzés	A vonatkozó jogszabályokban, előírásokban foglaltak betartásának vizsgálata 2022-2023. év	Kockázat-elemzés VI/30. pontja	szabályszerűségi ellenőrzés	III. negyedév	25 munkanap, 1 fő

IV/5. A Miskolci Regionális Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás belső ellenőrzése

Sor-szám	Az ellenőrzött szerv, szervezeti egység	Az ellenőrzés tárgya	Az ellenőrzés célja, ellenőrizendő időszak	Azonosított kockázati tényezők	Az ellenőrzés típusa	Az ellenőrzés tervezett ütemezése	Az ellenőrzésre fordítandó kapacitás (ellenőri nap)
1.	Miskolci Regionális Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás munkaszervezete	A „Miskolc-Avas földbe süllyesztett hulladéktároló szemléletformálás és építési beruházás" elnevezésű projekt ellenőrzése a Miskolci Regionális Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulásnál, valamint utóellenőrzés	A projekt területén a működés, illetve a forrásfelhasználás gazdaságos, hatékony és eredményes megvalósulásának vizsgálata 2022-2023. év	Kockázat-elemzés VI/31. pontja	teljesítmény ellenőrzés	IV. negyedév	30 ellenőri nap, 1 fő

V. fejezet

A tanácsadói tevékenységre, a soron kívüli ellenőrzésekre, a képzésekre és az egyéb tevékenységekre szükséges kapacitás tervadatok

1. Létszám/fő	1. fő	2. fő	3. fő	4. fő	5. fő	Összesen 5 főre	Ellenőri napok %-ban kifejezett értéke
2. Naptári napok száma	**365**	**365**	**365**	**365**	**365**	**1825**	
3. Kieső napok	**114**	**114**	**114**	**114**	**114**	**570**	
3.1. szombat-vasárnap	105	105	105	105	105	525	
3.2. fizetett ünnepek, pihenőnap	9	9	9	9	9	45	
4. Munkanapot csökkentő tényezők	**54**	**48**	**50**	**52**	**52**	**256**	
4.1. szabadság	38	32	34	36	36	176	
4.2. betegség (becsült adat)	16	16	16	16	16	80	
5. Nettó munkanapok száma	**197**	**203**	**201**	**199**	**199**	**999**	**100%**
6. Egyéb tevékenység időszükséglete	**157**	**18**	**21**	**24**	**29**	**249**	**25%**
6.1. jogszabály szerinti feladatok (különös tekintettel a belső ellenőrzési tevékenység megszervezése, az ellenőrzések végrehajtásának irányítása, az ellenőrzések összehangolása, jelentések, ellenőrzési programok jóváhagyása, ellenőrzési tervek, éves ellenőrzési jelentések, összefoglaló éves ellenőrzési jelentés, adatszolgáltatások készítése)	140	0	0	0	0	140	14%
6.2. tanácsadás	5	5	5	5	5	25	3%
6.3. képzés/továbbképzés	12	13	16	19	24	84	8%
7. Soron kívüli ellenőrzési napok száma	**20**	**20**	**20**	**20**	**20**	**100**	**10%**
8. 2023. évi BE tervben ellenőrzésre fordítható munkanapok száma	**20**	**165**	**160**	**155**	**150**	**650**	65%
9. Megállapodás alapján ellátott belső ellenőrzés költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonban lévő gazdasági társaságok, társulás részére						**405**	**40%**
10. Irányító szervi ellenőrzés költségvetési szervek részére						**137**	**14%**
11. Tulajdonosi ellenőrzés önkormányzati többségi tulajdonban lévő gazdasági társaságok részére						**108**	**11%**

VI. fejezet

Kockázatelemzés a IV. fejezetben szereplő szervezetek vonatkozásában

VI/1. Az iratkezelés általános követelményeinek való megfelelés vizsgálata a II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtárnál című ellenőrzés kockázatelemzése

Sorszám	Kockázati tényező megnevezése	Valószínűség	V	Hatás	H	Kockázati érték (K=V+2*H)	Kockázati érték minősítése
1	Külső szabályozottság	18%	1	20%	1	3	alacsony
2	Szabályozás összetettsége	42%	3	61%	4	11	magas
3	Gazdasági kockázat	20%	1	20%	1	3	alacsony
4	Humán erőforrás	15%	1	25%	2	5	alacsony
5	Tárgyi szükségletek	20%	1	25%	2	5	alacsony
6	Információáramlás	15%	1	13%	1	3	alacsony
7	IT támogatottság	25%	2	20%	1	4	alacsony
8	Az előző ellenőrzés óta eltelt idő	80%	4	62%	4	12	magas
9	Szervezeti átalakulás	15%	1	23%	2	5	alacsony
10	Külső ellenőrzések által kockázatosnak ítélt terület	18%	1	25%	2	5	alacsony

VI/2. Az iratkezelés általános követelményeinek való megfelelés vizsgálata a MESZEGYI-nél című vizsgálat kockázatelemzése

Sorszám	Kockázati tényező megnevezése	Valószínűség	V	Hatás	H	Kockázati érték (K=V+2*H)	Kockázati érték minősítése
1	Külső szabályozottság	18%	1	20%	1	3	alacsony
2	Szabályozás összetettsége	42%	3	61%	4	11	magas
3	Gazdasági kockázat	20%	1	20%	1	3	alacsony
4	Humán erőforrás	15%	1	25%	2	5	alacsony
5	Tárgyi szükségletek	20%	1	25%	2	5	alacsony
6	Információáramlás	15%	1	13%	1	3	alacsony
7	IT támogatottság	25%	2	20%	1	4	alacsony
8	Az előző ellenőrzés óta eltelt idő	80%	4	62%	4	12	magas
9	Szervezeti átalakulás	15%	1	23%	2	5	alacsony
10	Külső ellenőrzések által kockázatosnak ítélt terület	18%	1	25%	2	5	alacsony

VI/3. Az iratkezelés általános követelményeinek való megfelelés vizsgálata a Miskolci Önkormányzati Rendészetnél című vizsgálat kockázatelemzése

Sorszám	Kockázati tényező megnevezése	Valószínűség	V	Hatás	H	Kockázati érték (K=V+2*H)	Kockázati érték minősítése
1	Külső szabályozottság	18%	1	20%	1	3	alacsony
2	Szabályozás összetettsége	42%	3	61%	4	11	magas
3	Gazdasági kockázat	20%	1	20%	1	3	alacsony
4	Humán erőforrás	15%	1	25%	2	5	alacsony
5	Tárgyi szükségletek	20%	1	25%	2	5	alacsony
6	Információáramlás	15%	1	13%	1	3	alacsony
7	IT támogatottság	25%	2	20%	1	4	alacsony
8	Az előző ellenőrzés óta eltelt idő	80%	4	62%	4	12	magas
9	Szervezeti átalakulás	15%	1	23%	2	5	alacsony
10	Külső ellenőrzések által kockázatosnak ítélt terület	18%	1	25%	2	5	alacsony

VI/4. Az iratkezelés általános követelményeinek való megfelelés vizsgálata a Miskolci Egészségfejlesztési Intézetnél című vizsgálat kockázatelemzése

Sorszám	Kockázati tényező megnevezése	Valószínűség	V	Hatás	H	Kockázati érték (K=V+2*H)	Kockázati érték minősítése
1	Külső szabályozottság	18%	1	20%	1	3	alacsony
2	Szabályozás összetettsége	42%	3	61%	4	11	magas
3	Gazdasági kockázat	20%	1	20%	1	3	alacsony
4	Humán erőforrás	15%	1	25%	2	5	alacsony
5	Tárgyi szükségletek	20%	1	25%	2	5	alacsony
6	Információáramlás	15%	1	13%	1	3	alacsony
7	IT támogatottság	25%	2	20%	1	4	alacsony
8	Az előző ellenőrzés óta eltelt idő	80%	4	62%	4	12	magas
9	Szervezeti átalakulás	15%	1	23%	2	5	alacsony
10	Külső ellenőrzések által kockázatosnak ítélt terület	18%	1	25%	2	5	alacsony

VI/5. Az iratkezelés általános követelményeinek való megfelelés vizsgálata a Miskolci Integrált Óvodai Intézménynél című vizsgálat kockázatelemzése

Sorszám	Kockázati tényező megnevezése	Valószínűség	V	Hatás	H	Kockázati érték (K=V+2*H)	Kockázati érték minősítése
1	Külső szabályozottság	18%	1	20%	1	3	alacsony
2	Szabályozás összetettsége	42%	3	61%	4	11	magas
3	Gazdasági kockázat	20%	1	20%	1	3	alacsony
4	Humán erőforrás	15%	1	25%	2	5	alacsony
5	Tárgyi szükségletek	20%	1	25%	2	5	alacsony
6	Információáramlás	15%	1	13%	1	3	alacsony
7	IT támogatottság	25%	2	20%	1	4	alacsony
8	Az előző ellenőrzés óta eltelt idő	80%	4	62%	4	12	magas
9	Szervezeti átalakulás	15%	1	23%	2	5	alacsony
10	Külső ellenőrzések által kockázatosnak ítélt terület	18%	1	25%	2	5	alacsony

VI/6. Az iratkezelés általános követelményeinek való megfelelés vizsgálata a Herman Ottó Múzeumnál című vizsgálat kockázatelemzése

Sorszám	Kockázati tényező megnevezése	Valószínűség	V	Hatás	H	Kockázati érték (K=V+2*H)	Kockázati érték minősítése
1	Külső szabályozottság	18%	1	20%	1	3	alacsony
2	Szabályozás összetettsége	42%	3	61%	4	11	magas
3	Gazdasági kockázat	20%	1	20%	1	3	alacsony
4	Humán erőforrás	15%	1	25%	2	5	alacsony
5	Tárgyi szükségletek	20%	1	25%	2	5	alacsony
6	Információáramlás	15%	1	13%	1	3	alacsony
7	IT támogatottság	25%	2	20%	1	4	alacsony
8	Az előző ellenőrzés óta eltelt idő	80%	4	62%	4	12	magas
9	Szervezeti átalakulás	15%	1	23%	2	5	alacsony
10	Külső ellenőrzések által kockázatosnak ítélt terület	18%	1	25%	2	5	alacsony

VI/7. Az iratkezelés általános követelményeinek való megfelelés vizsgálata a Miskolci Közintézmény-működtető Központnál című vizsgálat kockázatelemzése

Sorszám	Kockázati tényező megnevezése	Valószínűség	V	Hatás	H	Kockázati érték (K=V+2*H)	Kockázati érték minősítése
1	Külső szabályozottság	18%	1	20%	1	3	alacsony
2	Szabályozás összetettsége	42%	3	61%	4	11	magas
3	Gazdasági kockázat	20%	1	20%	1	3	alacsony
4	Humán erőforrás	15%	1	25%	2	5	alacsony
5	Tárgyi szükségletek	20%	1	25%	2	5	alacsony
6	Információáramlás	15%	1	13%	1	3	alacsony
7	IT támogatottság	25%	2	20%	1	4	alacsony
8	Az előző ellenőrzés óta eltelt idő	80%	4	62%	4	12	magas
9	Szervezeti átalakulás	15%	1	23%	2	5	alacsony
10	Külső ellenőrzések által kockázatosnak ítélt terület	18%	1	25%	2	5	alacsony

VI/8. Az iratkezelés általános követelményeinek való megfelelés vizsgálata a Csodamalom Bábszínház Nonprofit Kft.-nél című vizsgálat kockázatelemzése

Sorszám	Kockázati tényező megnevezése	Valószínűség	V	Hatás	H	Kockázati érték (K=V+2*H)	Kockázati érték minősítése
1	Külső szabályozottság	18%	1	20%	1	3	alacsony
2	Szabályozás összetettsége	42%	3	61%	4	11	magas
3	Gazdasági kockázat	20%	1	20%	1	3	alacsony
4	Humán erőforrás	15%	1	25%	2	5	alacsony
5	Tárgyi szükségletek	20%	1	25%	2	5	alacsony
6	Információáramlás	15%	1	13%	1	3	alacsony
7	IT támogatottság	25%	2	20%	1	4	alacsony
8	Az előző ellenőrzés óta eltelt idő	80%	4	62%	4	12	magas
9	Szervezeti átalakulás	15%	1	23%	2	5	alacsony
10	Külső ellenőrzések által kockázatosnak ítélt terület	18%	1	25%	2	5	alacsony

VI/9. Az iratkezelés általános követelményeinek való megfelelés vizsgálata a Miskolci Nemzeti Színház Nonprofit Kft.-nél című vizsgálat kockázatelemzése

Sorszám	Kockázati tényező megnevezése	Valószínűség	V	Hatás	H	Kockázati érték (K=V+2*H)	Kockázati érték minősítése
1	Külső szabályozottság	18%	1	20%	1	3	alacsony
2	Szabályozás összetettsége	42%	3	61%	4	11	magas
3	Gazdasági kockázat	20%	1	20%	1	3	alacsony
4	Humán erőforrás	15%	1	25%	2	5	alacsony
5	Tárgyi szükségletek	20%	1	25%	2	5	alacsony
6	Információáramlás	15%	1	13%	1	3	alacsony
7	IT támogatottság	25%	2	20%	1	4	alacsony
8	Az előző ellenőrzés óta eltelt idő	80%	4	62%	4	12	magas
9	Szervezeti átalakulás	15%	1	23%	2	5	alacsony
10	Külső ellenőrzések által kockázatosnak ítélt terület	18%	1	25%	2	5	alacsony

VI/10. Az iratkezelés általános követelményeinek való megfelelés vizsgálata a Miskolci Szimfonikus Zenekar Nonprofit Kft.-nél című vizsgálat kockázatelemzése

Sorszám	Kockázati tényező megnevezése	Valószínűség	V	Hatás	H	Kockázati érték (K=V+2*H)	Kockázati érték minősítése
1	Külső szabályozottság	18%	1	20%	1	3	alacsony
2	Szabályozás összetettsége	42%	3	61%	4	11	magas
3	Gazdasági kockázat	20%	1	20%	1	3	alacsony
4	Humán erőforrás	15%	1	25%	2	5	alacsony
5	Tárgyi szükségletek	20%	1	25%	2	5	alacsony
6	Információáramlás	15%	1	13%	1	3	alacsony
7	IT támogatottság	25%	2	20%	1	4	alacsony
8	Az előző ellenőrzés óta eltelt idő	80%	4	62%	4	12	magas
9	Szervezeti átalakulás	15%	1	23%	2	5	alacsony
10	Külső ellenőrzések által kockázatosnak ítélt terület	18%	1	25%	2	5	alacsony

VI/11. Az iratkezelés általános követelményeinek való megfelelés vizsgálata a Miskolci Kulturális Központ Nonprofit Kft.-nél című vizsgálat kockázatelemzése

Sorszám	Kockázati tényező megnevezése	Valószínűség	V	Hatás	H	Kockázati érték (K=V+2*H)	Kockázati érték minősítése
1	Külső szabályozottság	18%	1	20%	1	3	alacsony
2	Szabályozás összetettsége	42%	3	61%	4	11	magas
3	Gazdasági kockázat	20%	1	20%	1	3	alacsony
4	Humán erőforrás	15%	1	25%	2	5	alacsony
5	Tárgyi szükségletek	20%	1	25%	2	5	alacsony
6	Információáramlás	15%	1	13%	1	3	alacsony
7	IT támogatottság	25%	2	20%	1	4	alacsony
8	Az előző ellenőrzés óta eltelt idő	80%	4	62%	4	12	magas
9	Szervezeti átalakulás	15%	1	23%	2	5	alacsony
10	Külső ellenőrzések által kockázatosnak ítélt terület	18%	1	25%	2	5	alacsony

VI/12. Az iratkezelés általános követelményeinek való megfelelés vizsgálata a Miskolci Sportiskola Nonprofit Kft.-nél című vizsgálat kockázatelemzése

Sorszám	Kockázati tényező megnevezése	Valószínűség	V	Hatás	H	Kockázati érték (K=V+2*H)	Kockázati érték minősítése
1	Külső szabályozottság	18%	1	20%	1	3	alacsony
2	Szabályozás összetettsége	42%	3	61%	4	11	magas
3	Gazdasági kockázat	20%	1	20%	1	3	alacsony
4	Humán erőforrás	15%	1	25%	2	5	alacsony
5	Tárgyi szükségletek	20%	1	25%	2	5	alacsony
6	Információáramlás	15%	1	13%	1	3	alacsony
7	IT támogatottság	25%	2	20%	1	4	alacsony
8	Az előző ellenőrzés óta eltelt idő	80%	4	62%	4	12	magas
9	Szervezeti átalakulás	15%	1	23%	2	5	alacsony
10	Külső ellenőrzések által kockázatosnak ítélt terület	18%	1	25%	2	5	alacsony

VI/13. Az iratkezelés általános követelményeinek való megfelelés vizsgálata a CINE-MIS Moziüzemi Szolgáltató Nonprofit Kft.-nél című vizsgálat kockázatelemzése

Sorszám	Kockázati tényező megnevezése	Valószínűség	V	Hatás	H	Kockázati érték (K=V+2*H)	Kockázati érték minősítése
1	Külső szabályozottság	18%	1	20%	1	3	alacsony
2	Szabályozás összetettsége	42%	3	61%	4	11	magas
3	Gazdasági kockázat	20%	1	20%	1	3	alacsony
4	Humán erőforrás	15%	1	25%	2	5	alacsony
5	Tárgyi szükségletek	20%	1	25%	2	5	alacsony
6	Információáramlás	15%	1	13%	1	3	alacsony
7	IT támogatottság	25%	2	20%	1	4	alacsony
8	Az előző ellenőrzés óta eltelt idő	80%	4	62%	4	12	magas
9	Szervezeti átalakulás	15%	1	23%	2	5	alacsony
10	Külső ellenőrzések által kockázatosnak ítélt terület	18%	1	25%	2	5	alacsony

VI/14. Az iratkezelés általános követelményeinek való megfelelés vizsgálata a MIDMAR Nonprofit Kft.-nél című vizsgálat kockázatelemzése

Sorszám	Kockázati tényező megnevezése	Valószínűség	V	Hatás	H	Kockázati érték (K=V+2*H)	Kockázati érték minősítése
1	Külső szabályozottság	18%	1	20%	1	3	alacsony
2	Szabályozás összetettsége	42%	3	61%	4	11	magas
3	Gazdasági kockázat	20%	1	20%	1	3	alacsony
4	Humán erőforrás	15%	1	25%	2	5	alacsony
5	Tárgyi szükségletek	20%	1	25%	2	5	alacsony
6	Információáramlás	15%	1	13%	1	3	alacsony
7	IT támogatottság	25%	2	20%	1	4	alacsony
8	Az előző ellenőrzés óta eltelt idő	80%	4	62%	4	12	magas
9	Szervezeti átalakulás	15%	1	23%	2	5	alacsony
10	Külső ellenőrzések által kockázatosnak ítélt terület	18%	1	25%	2	5	alacsony

VI/15. Az iratkezelés általános követelményeinek való megfelelés vizsgálata a Miskolci Sportcentrum Kft.-nél című vizsgálat kockázatelemzése

Sorszám	Kockázati tényező megnevezése	Valószínűség	V	Hatás	H	Kockázati érték (K=V+2*H)	Kockázati érték minősítése
1	Külső szabályozottság	18%	1	20%	1	3	alacsony
2	Szabályozás összetettsége	42%	3	61%	4	11	magas
3	Gazdasági kockázat	20%	1	20%	1	3	alacsony
4	Humán erőforrás	15%	1	25%	2	5	alacsony
5	Tárgyi szükségletek	20%	1	25%	2	5	alacsony
6	Információáramlás	15%	1	13%	1	3	alacsony
7	IT támogatottság	25%	2	20%	1	4	alacsony
8	Az előző ellenőrzés óta eltelt idő	80%	4	62%	4	12	magas
9	Szervezeti átalakulás	15%	1	23%	2	5	alacsony
10	Külső ellenőrzések által kockázatosnak ítélt terület	18%	1	25%	2	5	alacsony

VI/16. Az integrált kockázatkezelési rendszer ellenőrzése a II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtárnál című vizsgálat kockázatelemzése

Sorszám	Kockázati tényező megnevezése	Valószínűség	V	Hatás	H	Kockázati érték (K=V+2*H)	Kockázati érték minősítése
1	Külső szabályozottság	20%	1	35%	2	5	alacsony
2	Szabályozás összetettsége	20%	1	33%	2	5	alacsony
3	Gazdasági kockázat	20%	1	28%	2	5	alacsony
4	Humán erőforrás	32%	2	40%	2	6	közepes
5	Tárgyi szükségletek	10%	1	20%	2	5	alacsony
6	Információáramlás	15%	1	25%	2	5	alacsony
7	IT támogatottság	12%	1	23%	2	5	alacsony
8	Az előző ellenőrzés óta eltelt idő	50%	3	50%	3	9	közepes
9	Szervezeti átalakulás	11%	1	15%	1	3	alacsony
10	Külső ellenőrzések által kockázatosnak ítélt terület	50%	3	50%	3	9	közepes

VI/17. A Szociális Ellátások Igazgatóságát érintően az orvosi ellátás biztosítottságának ellenőrzése a MESZEGYI-nél című vizsgálat kockázatelemzése

Sorszám	Kockázati tényező megnevezése	Valószínűség	V	Hatás	H	Kockázati érték (K=V+2*H)	Kockázati érték minősítése
1	Külső szabályozottság	15%	1	25%	2	5	alacsony
2	Szabályozás összetettsége	23%	2	35%	2	6	közepes
3	Gazdasági kockázat	22%	2	20%	1	4	alacsony
4	Humán erőforrás	30%	2	55%	3	8	közepes
5	Tárgyi szükségletek	17%	1	20%	1	3	alacsony
6	Információáramlás	12%	1	15%	1	3	alacsony
7	IT támogatottság	13%	1	15%	1	3	alacsony
8	Az előző ellenőrzés óta eltelt idő	80%	4	45%	3	10	Magas
9	Szervezeti átalakulás	25%	2	20%	1	4	alacsony
10	Külső ellenőrzések által kockázatosnak ítélt terület	20%	1	18%	2	5	alacsony

VI/18. A szerződések nyilvántartása, kezelése és a kifizetések ellenőrzése a Miskolci Önkormányzati Rendészetnél című vizsgálat kockázatelemzése

Sorszám	Kockázati tényező megnevezése	Valószínűség	V	Hatás	H	Kockázati érték (K=V+2*H)	Kockázati érték minősítése
1	Külső szabályozottság	10%	1	33%	2	5	alacsony
2	Szabályozás összetettsége	25%	2	25%	2	6	közepes
3	Gazdasági kockázat	20%	1	33%	2	5	alacsony
4	Humán erőforrás	15%	1	40%	2	5	alacsony
5	Tárgyi szükségletek	12%	1	28%	2	5	alacsony
6	Információáramlás	25%	2	45%	3	8	közepes
7	IT támogatottság	23%	2	30%	2	5	alacsony
8	Az előző ellenőrzés óta eltelt idő	70%	4	50%	3	10	közepes
9	Szervezeti átalakulás	13%	1	25%	2	5	alacsony
10	Külső ellenőrzések által kockázatosnak ítélt terület	18%	1	30%	2	5	alacsony

VI/19. Az egészségügyi ágazati előmeneteli szabályok hatálya alá tartozó egészségügyi dolgozók bérfejlesztésének ellenőrzése a Miskolci Egészségfejlesztési Intézetnél című vizsgálat kockázatelemzése

Sorszám	Kockázati tényező megnevezése	Valószínűség	V	Hatás	H	Eredmény/ kockázati érték	Kockázati érték minősítése
1	Külső szabályozottság	20%	1	40%	2	5	alacsony
2	Szabályozás összetettsége	25%	2	50%	3	8	közepes
3	Gazdasági kockázat	22%	2	45%	3	8	közepes
4	Humán erőforrás	25%	2	30%	2	6	közepes
5	Tárgyi szükségletek	12%	1	20%	1	3	alacsony
6	Információáramlás	10%	1	30%	2	5	alacsony
7	IT támogatottság	12%	1	23%	2	5	alacsony
8	Az előző ellenőrzés óta eltelt idő	20%	1	40%	2	5	alacsony
9	Szervezeti átalakulás	15%	1	25%	2	5	alacsony
10	Külső ellenőrzések által kockázatosnak ítélt terület	20%	1	35%	2	5	alacsony

VI/20. Az eszköz bevételezés dokumentálásának, nyilvántartásának, fellelhetőségének ellenőrzése a Miskolci Integrált Óvodai Intézménynél című vizsgálat kockázatelemzése

Sorszám	Kockázati tényező megnevezése	Valószínűség	V	Hatás	H	Eredmény/ kockázati érték	Kockázati érték minősítése
1	Külső szabályozottság	20%	1	38%	2	5	alacsony
2	Szabályozás összetettsége	20%	1	40%	2	5	alacsony
3	Gazdasági kockázat	18%	1	40%	2	5	alacsony
4	Humán erőforrás	25%	2	55%	3	8	közepes
5	Tárgyi szükségletek	12%	1	23%	2	5	alacsony
6	Információáramlás	23%	2	45%	3	8	közepes
7	IT támogatottság	15%	1	25%	2	5	alacsony
8	Az előző ellenőrzés óta eltelt idő	30%	2	32%	2	6	közepes
9	Szervezeti átalakulás	10%	1	33%	2	5	alacsony
10	Külső ellenőrzések által kockázatosnak ítélt terület	20%	1	25%	2	5	alacsony

VI/21. A régészeti szolgáltatások rentabilitásának, finanszírozásának vizsgálata a Herman Ottó Múzeumnál című vizsgálat kockázatelemzése

Sorszám	Kockázati tényező megnevezése	Valószínűség	V	Hatás	H	Eredmény/ kockázati érték	Kockázati érték minősítése
1	Külső szabályozottság	30%	2	32%	2	6	közepes
2	Szabályozás összetettsége	20%	1	30%	2	5	alacsony
3	Gazdasági kockázat	40%	2	52%	3	8	közepes
4	Humán erőforrás	20%	1	30%	2	5	alacsony
5	Tárgyi szükségletek	15%	1	23%	2	5	alacsony
6	Információáramlás	18%	1	22%	2	5	alacsony
7	IT támogatottság	20%	1	32%	2	5	alacsony
8	Az előző ellenőrzés óta eltelt idő	80%	4	60%	4	12	magas
9	Szervezeti átalakulás	15%	1	20%	1	3	alacsony
10	Külső ellenőrzések által kockázatosnak ítélt terület	20%	1	18%	1	3	alacsony

VI/22. A Miskolci Egészségfejlesztési Intézettel való együttműködés ellenőrzése a szabályozottság és szabályszerűség tekintetében a Miskolci Közintézmény-működtető Központnál című vizsgálat kockázatelemzése

Sorszám	Kockázati tényező megnevezése	Valószínűség	V	Hatás	H	Eredmény/ kockázati érték	Kockázati érték minősítése
1	Külső szabályozottság	20%	1	38%	2	5	alacsony
2	Szabályozás összetettsége	33%	2	45%	3	8	közepes
3	Gazdasági kockázat	20%	1	40%	2	5	alacsony
4	Humán erőforrás	20%	1	35%	2	5	alacsony
5	Tárgyi szükségletek	12%	1	33%	2	5	alacsony
6	Információáramlás	23%	2	45%	3	8	közepes
7	IT támogatottság	15%	1	23%	2	5	alacsony
8	Az előző ellenőrzés óta eltelt idő	70%	4	40%	2	8	közepes
9	Szervezeti átalakulás	15%	1	40%	2	5	alacsony
10	Külső ellenőrzések által kockázatosnak ítélt terület	20%	1	25%	2	5	alacsony

VI/23. A bér és munkaügyi dokumentumok ellenőrzése a Csodamalom Bábszínház Nonprofit Kft.-nél című vizsgálat kockázatelemzése

Sorszám	Kockázati tényező megnevezése	Valószínűség	V	Hatás	H	Eredmény/ kockázati érték	Kockázati érték minősítése
1	Külső szabályozottság	15%	1	20%	1	3	alacsony
2	Szabályozás összetettsége	13%	1	25%	2	5	alacsony
3	Gazdasági kockázat	25%	2	43%	3	8	közepes
4	Humán erőforrás	18%	1	25%	2	5	alacsony
5	Tárgyi szükségletek	10%	1	35%	2	5	alacsony
6	Információáramlás	23%	2	45%	3	8	közepes
7	IT támogatottság	10%	1	23%	2	5	alacsony
8	Az előző ellenőrzés óta eltelt idő	80%	4	62%	4	12	magas
9	Szervezeti átalakulás	10%	1	20%	1	3	alacsony
10	Külső ellenőrzések által kockázatosnak ítélt terület	15%	1	30%	2	5	alacsony

VI/24. A jogszabályi előírás szerinti közzétételi kötelezettség vizsgálata a Miskolci Nemzeti Színház Nonprofit Kft.-nél című vizsgálat kockázatelemzése

Sorszám	Kockázati tényező megnevezése	Valószínűség	V	Hatás	H	Eredmény/ kockázati érték	Kockázati érték minősítése
1	Külső szabályozottság	20%	1	35%	2	5	alacsony
2	Szabályozás összetettsége	20%	1	25%	2	5	alacsony
3	Gazdasági kockázat	20%	1	30%	2	5	alacsony
4	Humán erőforrás	25%	2	60%	3	8	közepes
5	Tárgyi szükségletek	12%	1	28%	2	5	alacsony
6	Információáramlás	45%	3	45%	3	9	közepes
7	IT támogatottság	15%	1	25%	2	5	alacsony
8	Az előző ellenőrzés óta eltelt idő	80%	4	65%	4	12	magas
9	Szervezeti átalakulás	13%	1	38%	2	5	alacsony
10	Külső ellenőrzések által kockázatosnak ítélt terület	20%	1	30%	2	5	alacsony

VI/25. Pályázatok nyilvántartása, elszámolása ellenőrzése a Miskolci Szimfonikus Zenekar Nonprofit Kft.-nél című vizsgálat kockázatelemzése

Sorszám	Kockázati tényező megnevezése	Valószínűség	V	Hatás	H	Eredmény/ kockázati érték	Kockázati érték minősítése
1	Külső szabályozottság	18%	1	35%	2	5	alacsony
2	Szabályozás összetettsége	25%	2	25%	2	6	közepes
3	Gazdasági kockázat	25%	2	45%	3	8	közepes
4	Humán erőforrás	20%	1	30%	2	5	alacsony
5	Tárgyi szükségletek	12%	1	28%	2	5	alacsony
6	Információáramlás	20%	1	31%	2	5	alacsony
7	IT támogatottság	15%	1	36%	2	5	alacsony
8	Az előző ellenőrzés óta eltelt idő	65%	4	62%	4	12	magas
9	Szervezeti átalakulás	20%	1	38%	2	5	alacsony
10	Külső ellenőrzések által kockázatosnak ítélt terület	20%	1	30%	2	5	alacsony

VI/26. Az eszköz bevételezés dokumentálásának, nyilvántartásának, fellelhetőségének ellenőrzése a Miskolci Kulturális Központ Nonprofit Kft.-nél című vizsgálat kockázatelemzése

Sorszám	Kockázati tényező megnevezése	Valószínűség	V	Hatás	H	Eredmény/ kockázati érték	Kockázati érték minősítése
1	Külső szabályozottság	10%	1	30%	2	5	alacsony
2	Szabályozás összetettsége	20%	1	30%	2	5	alacsony
3	Gazdasági kockázat	20%	1	40%	2	5	alacsony
4	Humán erőforrás	25%	2	46%	3	8	közepes
5	Tárgyi szükségletek	12%	1	30%	2	5	alacsony
6	Információáramlás	40%	2	35%	2	6	közepes
7	IT támogatottság	15%	1	33%	2	5	alacsony
8	Az előző ellenőrzés óta eltelt idő	40%	2	50%	3	8	közepes
9	Szervezeti átalakulás	15%	1	25%	2	5	alacsony
10	Külső ellenőrzések által kockázatosnak ítélt terület	20%	1	30%	2	5	alacsony

VI/27. Miskolc MJV Önkormányzat által nyújtott támogatások elszámolásának ellenőrzése a Miskolci Sportiskola Nonprofit Kft.-nél című vizsgálat kockázatelemzése

Sorszám	Kockázati tényező megnevezése	Valószínűség	V	Hatás	H	Eredmény/ kockázati érték	Kockázati érték minősítése
1	Külső szabályozottság	18%	1	30%	2	5	alacsony
2	Szabályozás összetettsége	22%	2	25%	2	6	közepes
3	Gazdasági kockázat	23%	2	42%	3	8	közepes
4	Humán erőforrás	20%	1	30%	2	5	alacsony
5	Tárgyi szükségletek	5%	1	28%	2	5	alacsony
6	Információáramlás	15%	1	35%	2	5	alacsony
7	IT támogatottság	5%	1	25%	2	5	alacsony
8	Az előző ellenőrzés óta eltelt idő	42%	3	45%	3	9	közepes
9	Szervezeti átalakulás	10%	1	20%	1	3	alacsony
10	Külső ellenőrzések által kockázatosnak ítélt terület	23%	1	35%	2	5	alacsony

VI/28. A „Külső panaszokat kezelő eljárások rendje" szabályzat és a szabályzatban foglaltak gyakorlati alkalmazásának ellenőrzése a CINE-MIS Moziüzemi Szolgáltató Nonprofit Kft.-nél című vizsgálat kockázatelemzése

Sorszám	Kockázati tényező megnevezése	Valószínűség	V	Hatás	H	Eredmény/ kockázati érték	Kockázati érték minősítése
1	Külső szabályozottság	20%	1	30%	2	5	alacsony
2	Szabályozás összetettsége	5%	1	10%	1	3	alacsony
3	Gazdasági kockázat	10%	1	25%	2	5	alacsony
4	Humán erőforrás	26%	2	45%	3	8	közepes
5	Tárgyi szükségletek	5%	1	20%	1	3	alacsony
6	Információáramlás	10%	1	50%	3	7	közepes
7	IT támogatottság	5%	1	10%	1	3	alacsony
8	Az előző ellenőrzés óta eltelt idő	80%	4	65%	4	12	magas
9	Szervezeti átalakulás	10%	1	20%	1	3	alacsony
10	Külső ellenőrzések által kockázatosnak ítélt terület	20%	1	30%	2	5	alacsony

VI/29. Az eszköz bevételezés dokumentálásának, nyilvántartásának, fellelhetőségének vizsgálata a MIDMAR Nonprofit Kft.-nél című vizsgálat kockázatelemzése

Sorszám	Kockázati tényező megnevezése	Valószínűség	V	Hatás	H	Eredmény/ kockázati érték	Kockázati érték minősítése
1	Külső szabályozottság	20%	1	30%	2	5	alacsony
2	Szabályozás összetettsége	15%	1	23%	2	5	alacsony
3	Gazdasági kockázat	20%	1	45%	2	5	alacsony
4	Humán erőforrás	25%	2	53%	3	8	közepes
5	Tárgyi szükségletek	15%	1	30%	2	5	alacsony
6	Információáramlás	30%	2	50%	3	8	közepes
7	IT támogatottság	13%	1	23%	2	5	alacsony
8	Az előző ellenőrzés óta eltelt idő	80%	4	62%	4	12	magas
9	Szervezeti átalakulás	10%	1	35%	2	5	alacsony
10	Külső ellenőrzések által kockázatosnak ítélt terület	15%	1	25%	2	5	alacsony

VI/30. A szigorú számadású nyomtatványok, egyéb nyomtatványok nyilvántartásának ellenőrzése a Miskolci Sportcentrum Kft.-nél című vizsgálat kockázatelemzése

Sorszám	Kockázati tényező megnevezése	Valószínűség	V	Hatás	H	Eredmény/ kockázati érték	Kockázati érték minősítése
1	Külső szabályozottság	20%	1	40%	2	5	alacsony
2	Szabályozás összetettsége	15%	1	45%	3	7	közepes
3	Gazdasági kockázat	20%	1	30%	2	5	alacsony
4	Humán erőforrás	25%	2	50%	3	8	közepes
5	Tárgyi szükségletek	10%	1	23%	2	5	alacsony
6	Információáramlás	15%	1	32%	2	5	alacsony
7	IT támogatottság	12%	1	20%	1	3	alacsony
8	Az előző ellenőrzés óta eltelt idő	70%	4	60%	4	12	magas
9	Szervezeti átalakulás	15%	1	28%	2	5	alacsony
10	Külső ellenőrzések által kockázatosnak ítélt terület	20%	1	25%	2	5	alacsony

VI/31. A „Miskolc-Avas földbe süllyesztett hulladéktároló szemléletformálás és építési beruházás" elnevezésű projekt ellenőrzése a Miskolci Regionális Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulásnál című vizsgálat kockázatelemzése

Sorszám	Kockázati tényező megnevezése	Valószínűség	V	Hatás	H	Kockázati érték (K=V+2*H)	Kockázati érték minősítése
1	Külső szabályozottság	5%	1	30%	2	5	alacsony
2	Szabályozás összetettsége	5%	1	40%	2	5	alacsony
3	Gazdasági kockázat	30%	2	35%	2	6	közepes
4	Humán erőforrás	5%	1	30%	2	5	alacsony
5	Tárgyi szükségletek	25%	2	25%	2	6	közepes
6	Információáramlás	5%	1	30%	2	5	alacsony
7	IT támogatottság	5%	1	20%	1	3	alacsony
8	Az előző ellenőrzés óta eltelt idő	50%	3	30%	2	7	közepes
9	Szervezeti átalakulás	5%	1	25%	2	5	alacsony
10	Külső ellenőrzések által kockázatosnak ítélt terület	10%	1	25%	2	5	alacsony

2. számú melléklet
170/2022.(XII.15.) Közgyűlési határozat melléklete

Létszám és erőforrás

Helyi önkormányzat: Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata		Belső ellenőr közszolgálati jogviszonyban[2]				Saját erőforrás összesen		Külső szolgáltató[3]		Külső erőforrás összesen		Bruttó Erőforrás összesen	
		terv (01.01.)	**tény (12.31.)**	terv (01.01.)	**tény (12.31.)**	terv	**tény**	terv	**tény**	terv	**tény**	terv	**tény**
		betöltendő álláshely (fő)[4]		rendelkezésre álló létszám (fő)[4]		ellenőri nap		fő		ellenőri nap		ellenőri nap	
	Helyi önkormányzat összesen (I.+II.)	0,00	**0,00**	5,00	**0,00**	999,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	999,00	**0,00**
I.	Helyi önkormányzat Hivatala összesen	0,00		5,00		814,00		0,00		0,00		814,00	**0,00**
II.	Irányított szervek összesen	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	185,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	185,00	**0,00**
1.	*Miskolci Integrált Óvodai Intézmény*	0,00		0,00		30,00		0,00		0,00		30,00	**0,00**
2.	*Miskolci Egyesített Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény*	0,00		0,00		25,00		0,00		0,00		25,00	**0,00**
3.	*Herman Ottó Múzeum*	0,00		0,00		30,00		0,00		0,00		30,00	**0,00**
4.	*II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár*	0,00		0,00		25,00		0,00		0,00		25,00	**0,00**
5.	Miskolci Önkormányzati Rendészet	0,00		0,00		25,00		0,00		0,00		25,00	**0,00**
6.	Miskolci Közintézmény-működtető Köz	0,00		0,00		25,00		0,00		0,00		25,00	**0,00**
7.	Miskolci Egészségfejlesztési Intézet	0,00		0,00		25,00		0,00		0,00		25,00	**0,00**

3. számú melléklet
170/2022.(XII.15.) Közgyűlési határozat melléklete

Ellenőrzések

Helyi önkormányzat:Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata		Szabályszerűségi ellenőrzés						Pénzügyi ellenőrzés						Rendszerellenőrzés						Teljesítmény-ellenőrzés						Informatikai ellenőrzés						Utóellenőrzés[2]						Ellenőrzések összesen						Ellenőri napok	
		terv	tény	terv	tény	terv	tény	terv	tény	terv	tény	terv	tény	terv	tény	terv	tény	terv	tény	terv	tény	terv	tény	terv	tény	terv	tény	terv	tény	terv	tény	terv	tény	terv	tény	terv	tény	terv	tény	terv	tény	terv	tény
		db		saját ellenőri		külső		db		saját ellenőri		külső		db		saját		külső		db		saját ellenőri		külső		db		saját		külső		db		saját ellenőri		külső		db		saját ellenőri		külső		ellenőri nap	
	Helyi önkormányzat összesen (I.+II.)	22,00	**0,00**	305,00	**0,00**	0,00	**0,00**	5,00	**0,00**	100,00	**0,00**	0,00	**0,00**	1,00	**0,00**	25,00	**0,00**	0,00	**0,00**	3,00	**0,00**	65,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	155,00	**0,00**	0,00	**0,00**	31,00	**0,00**	750,00	**0,00**	0,00	**0,00**	750,00	**0,00**
I.	Helyi önkormányzat Hivatala összesen (a+b)	18,00	**0,00**	225,00	**0,00**	0,00	**0,00**	3,00	**0,00**	55,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	3,00	**0,00**	65,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	120,00	**0,00**	0,00	**0,00**	24,00	**0,00**	565,00	**0,00**	0,00	**0,00**	565,00	**0,00**
a)	Éves Ellenőrzési Terv alapján	18,00	**0,00**	225,00	**0,00**	0,00	**0,00**	3,00	**0,00**	55,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	3,00	**0,00**	65,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	120,00	**0,00**	0,00	**0,00**	24,00	**0,00**	465,00	**0,00**	0,00	**0,00**	465,00	**0,00**
aa)	Saját szervezetnél	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00				0,00		0,00		0,00		0,00	
ab)	Irányított szerveknél (irányítóként végzett)	7,00		85,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		35,00		0,00		7,00	**0,00**	120,00	**0,00**	0,00	**0,00**	120,00	**0,00**
ac)	Egyéb ellenőrzések[5]	11,00		140,00				3,00		55,00		0,00		0,00		0,00		0,00		3,00		65,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		85,00		0,00		17,00	**0,00**	345,00	**0,00**	0,00	**0,00**	345,00	**0,00**
b)	Soron kívüli kapacitás[6]																																						**0,00**	100,00	**0,00**	0,00	**0,00**	100,00	**0,00**
II.	Irányított szervek összesen	4,00	**0,00**	80,00	**0,00**	0,00	**0,00**	2,00	**0,00**	45,00	**0,00**	0,00	**0,00**	1,00	**0,00**	25,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	35,00	**0,00**	0,00	**0,00**	7,00	**0,00**	185,00	**0,00**	0,00	**0,00**	185,00	**0,00**
1.	*Miskolci Integrált Óvodai Intézmény*	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	1,00	**0,00**	25,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	5,00	**0,00**	0,00	**0,00**	1,00	**0,00**	30,00	**0,00**	0,00	**0,00**	30,00	**0,00**
aa)	Saját szervezetnél	0,00		0,00		0,00		1,00		25,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		5,00				1,00	**0,00**	30,00	**0,00**	0,00	**0,00**	30,00	**0,00**
ab)	Irányított szerveknél	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00				0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**
ac)	Egyéb ellenőrzések[5]	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00				0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**
b)	Soron kívüli kapacitás[6]																																						**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**
2.	*Miskolci Egyesített Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény*	1,00	**0,00**	20,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	5,00	**0,00**	0,00	**0,00**	1,00	**0,00**	25,00	**0,00**	0,00	**0,00**	25,00	**0,00**
aa)	Saját szervezetnél	1,00		20,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		5,00				1,00	**0,00**	25,00	**0,00**	0,00	**0,00**	25,00	**0,00**
ab)	Irányított szerveknél	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00				0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00				0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**
ac)	Egyéb ellenőrzések[5]	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00				0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**
b)	Soron kívüli kapacitás[6]																																						**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**
3.	*Herman Ottó Múzeum*	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	1,00	**0,00**	25,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	5,00	**0,00**	0,00	**0,00**	1,00	**0,00**	30,00	**0,00**	0,00	**0,00**	30,00	**0,00**
aa)	Saját szervezetnél	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		1,00		25,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		5,00				1,00	**0,00**	30,00	**0,00**	0,00	**0,00**	30,00	**0,00**
ab)	Irányított szerveknél	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00				0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**
ac)	Egyéb ellenőrzések[5]	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00				0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**
b)	Soron kívüli kapacitás[6]																																						**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**
4.	*II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár*	1,00	**0,00**	20,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	5,00	**0,00**	0,00	**0,00**	1,00	**0,00**	25,00	**0,00**	0,00	**0,00**	25,00	**0,00**
aa)	Saját szervezetnél	1,00		20,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		5,00				1,00	**0,00**	25,00	**0,00**	0,00	**0,00**	25,00	**0,00**
ab)	Irányított szerveknél	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00				0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**
ac)	Egyéb ellenőrzések[5]	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00				0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**
b)	Soron kívüli kapacitás[6]																																						**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**
5.	Miskolci Önkormányzati Rendészet	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	1,00	**0,00**	20,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	5,00	**0,00**	0,00	**0,00**	1,00	**0,00**	25,00	**0,00**	0,00	**0,00**	25,00	**0,00**
aa)	Saját szervezetnél	0,00		0,00		0,00		1,00		20,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		5,00				1,00	**0,00**	25,00	**0,00**	0,00	**0,00**	25,00	**0,00**
ab)	Irányított szerveknél	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00				0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**
ac)	Egyéb ellenőrzések[5]	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00				0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**
b)	Soron kívüli kapacitás[6]																																						**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**
6.	Miskolci Közintézmény-működtető Központ	1,00	**0,00**	20,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	5,00	**0,00**	0,00	**0,00**	1,00	**0,00**	25,00	**0,00**	0,00	**0,00**	25,00	**0,00**
aa)	Saját szervezetnél	1,00		20,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		5,00				1,00	**0,00**	25,00	**0,00**	0,00	**0,00**	25,00	**0,00**
ab)	Irányított szerveknél	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00				0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**
ac)	Egyéb ellenőrzések[5]	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00				0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**
b)	Soron kívüli kapacitás[6]																																						**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**
7.	Miskolci Egészségfejlesztési Intézet	1,00	**0,00**	20,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	5,00	**0,00**	0,00	**0,00**	1,00	**0,00**	25,00	**0,00**	0,00	**0,00**	25,00	**0,00**
aa)	Saját szervezetnél	1,00		20,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		5,00				1,00	**0,00**	25,00	**0,00**	0,00	**0,00**	25,00	**0,00**
ab)	Irányított szerveknél	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00				0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**
ac)	Egyéb ellenőrzések[5]	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00				0,00		0,00		0,00		0,00		0,00				0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**
b)	Soron kívüli kapacitás[6]																																						**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**

4. számú melléklet
170/2022.(XII.15.) Közgyűlési határozat melléklete

Tevékenységek

Helyi önkormányzat:Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata		Ellenőrzések összesen[1]				Tanácsadás				Képzés				Egyéb tevékenység[2]				Saját kapacitás összesen[3]		Külső kapacitás összesen[4]		**Kapacitás összesen**	
		terv	**tény**	terv	**tény**	terv	**tény**	terv	**tény**	terv	**tény**	terv	**tény**	terv	**tény**	terv	**tény**	terv	**tény**	terv	**tény**	terv	**tény**
		saját ellenőri nap		külső ellenőri nap		saját ellenőri nap[5]		külső ellenőri nap[6]		saját ellenőri nap		külső ellenőri nap[7]		saját ellenőri nap		külső ellenőri nap		saját ellenőri nap		külső ellenőri nap		ellenőri nap	
	Helyi önkormányzat összesen (I.+II.)	750,00	**0,00**	0,00	**0,00**	25,00	**0,00**	0,00	**0,00**	84,00	**0,00**	0,00	**0,00**	140,00	**0,00**	0,00	**0,00**	999,00	**0,00**	0,00	**0,00**	999,00	**0,00**
I.	Helyi önkormányzat Hivatala összesen (a+b)	565,00	**0,00**	0,00	**0,00**	25,00	**0,00**	0,00	**0,00**	84,00	**0,00**	0,00	**0,00**	140,00	**0,00**	0,00	**0,00**	814,00	**0,00**	0,00	**0,00**	814,00	**0,00**
a)	Éves Ellenőrzési Terv alapján	465,00	**0,00**	0,00	**0,00**	25,00	**0,00**	0,00	**0,00**	84,00	**0,00**	0,00	**0,00**	140,00	**0,00**	0,00	**0,00**	714,00	**0,00**	0,00	**0,00**	714,00	**0,00**
aa)	Saját szervezetnél	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	10,00		0,00		84,00		0,00		140,00		0,00		234,00	**0,00**	0,00	**0,00**	234,00	**0,00**
ab)	Irányított szerveknél (irányítóként végzett)	120,00	**0,00**	0,00	**0,00**	5,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		125,00	**0,00**	0,00	**0,00**	125,00	**0,00**
ac)	Egyéb ellenőrzések	345,00	**0,00**	0,00	**0,00**	10,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		355,00	**0,00**	0,00	**0,00**	355,00	**0,00**
b)	Soron kívüli kapacitás	100,00	**0,00**	0,00	**0,00**													100,00	**0,00**	0,00	**0,00**	100,00	**0,00**
II.	Irányított szervek összesen	185,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	185,00	**0,00**	0,00	**0,00**	185,00	**0,00**
1.	*Miskolci Integrált Óvodai Intézmény*	30,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	30,00	**0,00**	0,00	**0,00**	30,00	**0,00**
aa)	Saját szervezetnél	30,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		30,00	**0,00**	0,00	**0,00**	30,00	**0,00**
ab)	Irányított szerveknél	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**
ac)	Egyéb ellenőrzések	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**
b)	Soron kívüli kapacitás[8]	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**													0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**
2.	*Miskolci Egyesített Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény*	25,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	25,00	**0,00**	0,00	**0,00**	25,00	**0,00**
aa)	Saját szervezetnél	25,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		25,00	**0,00**	0,00	**0,00**	25,00	**0,00**
ab)	Irányított szerveknél	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**
ac)	Egyéb ellenőrzések	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**
b)	Soron kívüli kapacitás[8]	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**													0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**
3.	*Herman Ottó Múzeum*	30,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	30,00	**0,00**	0,00	**0,00**	30,00	**0,00**
aa)	Saját szervezetnél	30,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		30,00	**0,00**	0,00	**0,00**	30,00	**0,00**
ab)	Irányított szerveknél	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**
ac)	Egyéb ellenőrzések	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**
b)	Soron kívüli kapacitás[8]	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**													0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**
4.	*II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár*	25,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	25,00	**0,00**	0,00	**0,00**	25,00	**0,00**
aa)	Saját szervezetnél	25,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		25,00	**0,00**	0,00	**0,00**	25,00	**0,00**
ab)	Irányított szerveknél	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**
ac)	Egyéb ellenőrzések	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**
b)	Soron kívüli kapacitás[8]	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**													0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**
5.	*Miskolci Önkormányzati Rendészet*	25,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	25,00	**0,00**	0,00	**0,00**	25,00	**0,00**
aa)	Saját szervezetnél	25,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		25,00	**0,00**	0,00	**0,00**	25,00	**0,00**
ab)	Irányított szerveknél	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**
ac)	Egyéb ellenőrzések	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**
b)	Soron kívüli kapacitás[8]	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**													0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**
6.	*Miskolci Közintézmény-működtető Központ*	25,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	25,00	**0,00**	0,00	**0,00**	25,00	**0,00**
aa)	Saját szervezetnél	25,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		25,00	**0,00**	0,00	**0,00**	25,00	**0,00**
ab)	Irányított szerveknél	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**
ac)	Egyéb ellenőrzések	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**
b)	Soron kívüli kapacitás[8]	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**													0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**
7.	*Miskolci Egészségfejlesztési Intézet*	25,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	25,00	**0,00**	0,00	**0,00**	25,00	**0,00**
aa)	Saját szervezetnél	25,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		25,00	**0,00**	0,00	**0,00**	25,00	**0,00**
ab)	Irányított szerveknél	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**
ac)	Egyéb ellenőrzések	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**
b)	Soron kívüli kapacitás[8]	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**													0,00	**0,00**	0,00	**0,00**	0,00	**0,00**

A Közgyűlés 171/2022. (XII.15.) számú határozatának melléklete

MISKOLC MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA KÖZGYŰLÉSÉNEK
2023. ÉV I. FÉLÉVI MUNKATERVE

2023. március

Napirend tárgya	Előadó	Előkészítésért felelős	Előzetes bizottsági állásfoglalás/véleményezés
Javaslat az Önkormányzat 2023. évi költségvetésének megállapítására, a költségvetési rendelet megalkotására és egyéb kapcsolódó döntések meghozatalára	Veres Pál polgármester	Gazdálkodási Főosztály – Pénzügyi Osztály	Az előterjesztést a Közgyűlés valamennyi bizottsága megtárgyalja.
Javaslat az Önkormányzat 2022. évi költségvetésének megállapításáról szóló 2/2022. (III.3.) önkormányzati rendelet módosítására (IV. negyedéves korrekció)	Veres Pál polgármester	Gazdálkodási Főosztály – Pénzügyi Osztály	Az előterjesztést a Közgyűlés valamennyi bizottsága megtárgyalja.
Javaslat az Önkormányzat egyes saját bevételei és adósságot keletkeztető ügyleteiből eredő fizetési kötelezettségei várható összegének megállapítására a 2024-2026. évekre	Veres Pál polgármester	Gazdálkodási Főosztály – Pénzügyi Osztály	Az előterjesztést a Közgyűlés valamennyi bizottsága megtárgyalja.
Javaslat a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, szociális szolgáltatások, valamint köznevelési intézmények étkeztetéséért fizetendő térítési díjak megállapítására	Veres Pál polgármester	Lakosságszolgálati Főosztály – Szociális és Köznevelési Osztály	Jogi és Ügyrendi Bizottság; Pénzügyi Bizottság; Egészségügyi, Szociális és Környezetegészségügyi Bizottság
Javaslat a Miskolc Megyei Jogú Város területén működő térfelügyeleti kamerarendszer megfigyelési pontjainak bővítésére	Veres Pál polgármester	Miskolci Önkormányzati Rendészet	Pénzügyi Bizottság; Rendészeti Bizottság; Városgazdálkodási és -üzemeltetési Bizottság
Javaslat a MIHŐ Kft. szolgáltatási területére vonatkozó korlátozási sorrend tervezet jóváhagyására	Veres Pál polgármester	MIHŐ Kft.	Városgazdálkodási és -üzemeltetési Bizottság

Javaslat a RRF-ZBP-006-22 kódszámú „Környezetkímélő, kibocsátásmentes, városi, elektromos meghajtású személyszállítási járművek beszerzésére és a kapcsolódó töltőinfrastruktúra kiépítésére" c. pályázati felhíváshoz kapcsolódó döntések meghozatalára	Veres Pál polgármester	MVK Zrt.	Városgazdálkodási és -üzemeltetési Bizottság; Pénzügyi Bizottság
Javaslat a Miskolci Egészségfejlesztési Intézet Alapító Okiratának módosítására	Varga Andrea Klára alpolgármester	Miskolci Egészségfejlesztési Intézet	Egészségügyi, Szociális és Környezetegészségügyi Bizottság
Javaslat Miskolc Város kitüntető címeinek és díjainak adományozására	Veres Pál polgármester	Polgármesteri Kabinet – Kulturális és Sport Osztály	Az előterjesztést a Közgyűlés valamennyi bizottsága megtárgyalja.
Javaslat a Közgyűlés utólagos tájékoztatására halaszthatatlan önkormányzati ügy(ek)ben meghozott polgármesteri döntés(ek)ről	Veres Pál polgármester	Jogi, Igazgatási és Szervezési Főosztály – Önkormányzati Igazgatási Osztály	Az utólagos jóváhagyás tárgyát képező döntés(ek) tartalmától függően, a feladatkörrel rendelkező bizottság tárgyalja meg.
Javaslat fellebbezés(ek) elbírálására egyedi szociális hatósági ügy(ek)ben	Veres Pál polgármester	Jogi, Igazgatási és Szervezési Főosztály – Önkormányzati Igazgatási Osztály	Jogi és Ügyrendi Bizottság; Egészségügyi, Szociális és Környezetegészségügyi Bizottság

2023. április			
Napirend tárgya	**Előadó**	**Előkészítésért felelős**	**Előzetes bizottsági állásfoglalás/véleményezés**
Javaslat az Önkormányzat 2022. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló zárszámadási rendelet megalkotására és kapcsolódó határozat meghozatalára	Veres Pál polgármester	Gazdálkodási Főosztály – Pénzügyi Osztály	Az előterjesztést a Közgyűlés valamennyi bizottsága megtárgyalja.
Javaslat Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata és a MIVÍZ Miskolci Vízmű Kft. között 2013. október 29-én megkötött vagyonkezelési-üzemeltetési szerződés módosítására	Veres Pál polgármester	MIVÍZ Kft.	Városgazdálkodási és -üzemeltetési Bizottság
Javaslat a Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata által fenntartott Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény intézményvezetői beosztás betöltésére vonatkozó pályázat elbírálására	Veres Pál polgármester	Jogi, Igazgatási és Szervezési Főosztály – Humánerőforrás Osztály	Egészségügyi, Szociális és Környezetegészségügyi Bizottság
Javaslat Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata 2022. évi ellenőrzési jelentés és összefoglaló éves ellenőrzési jelentésének jóváhagyására	Dr. Ignácz Dávid jegyző	Belső Ellenőrzési Osztály	Az előterjesztést a Közgyűlés valamennyi bizottsága megtárgyalja.
Javaslat a Közgyűlés utólagos tájékoztatására halaszthatatlan önkormányzati ügy(ek)ben meghozott polgármesteri döntés(ek)ről	Veres Pál polgármester	Jogi, Igazgatási és Szervezési Főosztály – Önkormányzati Igazgatási Osztály	Az utólagos jóváhagyás tárgyát képező döntés(ek) tartalmától függően, a feladatkörrel rendelkező bizottság tárgyalja meg.
Javaslat fellebbezés(ek) elbírálására egyedi szociális hatósági ügy(ek)ben	Veres Pál polgármester	Jogi, Igazgatási és Szervezési Főosztály – Önkormányzati Igazgatási Osztály	Jogi és Ügyrendi Bizottság; Egészségügyi, Szociális és Környezetegészségügyi Bizottság

2023. május

Napirend tárgya	Előadó	Előkészítésért felelős	Előzetes bizottsági állásfoglalás/véleményezés
Javaslat az MVK Zrt. 2022. évi közszolgáltatási tevékenységéről készült éves Közszolgáltatói Jelentés és a 2022. évi éves pénzügyi ellentételezés összegének elfogadására	Veres Pál polgármester	MVK Zrt.	Városgazdálkodási és -üzemeltetési Bizottság; Pénzügyi Bizottság
Javaslat a Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata és a Miskolci Városgazda Nonprofit Kft. között fennálló vagyonkezelési szerződés módosítására	Veres Pál polgármester	Miskolci Városgazda Nonprofit Kft.	Városgazdálkodási és -üzemeltetési Bizottság
Javaslat Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata és a Miskolci Városgazda Nonprofit Kft. között fennálló közszolgáltatási szerződés módosítására	Veres Pál polgármester	Miskolci Városgazda Nonprofit Kft.	Városgazdálkodási és -üzemeltetési Bizottság
Javaslat a Herman Ottó Múzeum szakmai munkájának támogatását célzó „Járásszékhely múzeumok szakmai támogatása" pályázat benyújtása tárgyában	Veres Pál polgármester	Polgármesteri Kabinet – Kulturális és Sport Osztály	Köznevelési, Kulturális, Turisztikai, Ifjúsági és Sport Bizottság
Javaslat a Herman Ottó Múzeum szakmai munkájának támogatását célzó „Muzeális intézmények szakmai támogatása (Kubinyi Ágoston Program)" pályázat benyújtásának tárgyában	Veres Pál polgármester	Polgármesteri Kabinet – Kulturális és Sport Osztály	Köznevelési, Kulturális, Turisztikai, Ifjúsági és Sport Bizottság
Javaslat Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló beszámolójának végrehajtására	Veres Pál polgármester	Lakosságszolgálati Főosztály – Szociális és Köznevelési Osztály	Egészségügyi, Szociális és Környezetegészségügyi Bizottság
Javaslat a Miskolci Önkormányzati Rendészet 2022. évi munkájáról szóló beszámoló elfogadására	Veres Pál polgármester	Miskolci Önkormányzati Rendészet	Rendészeti Bizottság
Javaslat a Miskolci Rendőrkapitányság 2022. évi munkájáról szóló beszámoló elfogadására	Veres Pál polgármester	Polgármesteri Kabinet – Stratégiai és Koordinációs Osztály	Rendészeti Bizottság

Javaslat a Miskolci Hivatásos Tűzoltóparancsnokság 2022. évi munkájáról szóló beszámoló elfogadására	Veres Pál polgármester	Polgármesteri Kabinet – Stratégiai és Koordinációs Osztály	Rendészeti Bizottság
Javaslat a Közgyűlés utólagos tájékoztatására halaszthatatlan önkormányzati ügy(ek)ben meghozott polgármesteri döntés(ek)ről	Veres Pál polgármester	Jogi, Igazgatási és Szervezési Főosztály – Önkormányzati Igazgatási Osztály	Az utólagos jóváhagyás tárgyát képező döntés(ek) tartalmától függően, a feladatkörrel rendelkező bizottság tárgyalja meg.
Javaslat fellebbezés(ek) elbírálására egyedi szociális hatósági ügy(ek)ben	Veres Pál polgármester	Jogi, Igazgatási és Szervezési Főosztály – Önkormányzati Igazgatási Osztály	Jogi és Ügyrendi Bizottság; Egészségügyi, Szociális és Környezetegészségügyi Bizottság

2023. június

Napirend tárgya	Előadó	Előkészítésért felelős	Előzetes bizottsági állásfoglalás/véleményezés
Javaslat a temetőkről, a temetkezési tevékenységről és az azokhoz kapcsolódó díjakról szóló 18/2017. (VI.16.) önkormányzati rendelet módosítására	Veres Pál polgármester	Miskolci Városgazda Nonprofit Kft.	Jogi és Ügyrendi Bizottság; Városgazdálkodási és -üzemeltetési Bizottság
Javaslat a Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata által fenntartott Miskolci Integrált Óvodai Intézmény magasabb vezetői (intézményvezetői) beosztásának betöltésére vonatkozó pályázat elbírálására	Veres Pál polgármester	Jogi, Igazgatási és Szervezési Főosztály – Humánerőforrás Osztály	Köznevelési, Kulturális, Turisztikai, Ifjúsági és Sport Bizottság
Javaslat a Miskolc Megyei Jogú Város területén működő térfelügyeleti kamerarendszer megfigyelési pontjainak bővítésére	Veres Pál polgármester	Miskolci Önkormányzati Rendészet	Pénzügyi Bizottság; Rendészeti Bizottság; Városgazdálkodási és -üzemeltetési Bizottság
Javaslat a Közgyűlés 2022. év II. félévi munkatervének megállapítására	Veres Pál polgármester	Jogi, Igazgatási és Szervezési Főosztály – Önkormányzati Igazgatási Osztály	Az előterjesztést a Közgyűlés valamennyi bizottsága megtárgyalja.
Javaslat a Közgyűlés utólagos tájékoztatására halaszthatatlan önkormányzati ügy(ek)ben meghozott polgármesteri döntés(ek)ről	Veres Pál polgármester	Jogi, Igazgatási és Szervezési Főosztály – Önkormányzati Igazgatási Osztály	Az utólagos jóváhagyás tárgyát képező döntés(ek) tartalmától függően, a feladatkörrel rendelkező bizottság tárgyalja meg.
Javaslat fellebbezés(ek) elbírálására egyedi szociális hatósági ügy(ek)ben	Veres Pál polgármester	Jogi, Igazgatási és Szervezési Főosztály – Önkormányzati Igazgatási Osztály	Jogi és Ügyrendi Bizottság; Egészségügyi, Szociális és Környezetegészségügyi Bizottság

Melléklet a Közgyűlés 172/2022. (XII.15.) határozatához

BESZÁMOLÓ

a miskolci Részvételi Program részeként 2022-ben végzett tevékenységekről

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése 2021 decemberében fogadta el az Állampolgári Részvételi Koncepciót. Egy olyan, hosszantartó folyamat kiemelt jelentőségű mérföldköve volt ez, amelyben részt vett az Önkormányzat, a szakmai és civil szervezetek, illetve a részvételi demokráciára nyitott állampolgárok.

A dokumentum megteremtette annak a kereteit, hogy miként érhetjük el kitűzött célunkat: a miskolci állampolgárokat a lehetőségekhez mérten minél inkább bevonni a döntéselőkészítési folyamatokba, ezáltal pedig a részvételi demokráciát a képviseleti demokrácia működését hatékonyan kiegészítő eszközzé tenni.

Az elmúlt egy év a közös tanulásról, az innovatív részvételi módszerek adaptálásáról, a tapasztalatok összegzéséről szólt. Hogy mi mindent próbáltunk ki és milyen eredményekkel, arról hiteles képet nyújt a részvételi program online felületeként kialakított https://tervezzukmiskolcot.hu/ weboldal, amit 2022 júniusában indítottunk útjára – jelenleg 246 regisztrált felhasználóval működik.

Partnerségek:

A Részvételi Programot megalapozó koncepció kidolgozását végző részvételi munkacsoportban és civil partnerségi munkacsoportban dolgozó civil szervezetek tagjainak egy része a koncepció elfogadása után tovább folytatta a közös szakmai munkát és megalakították a Részvételi Pontok Hálózatát, amelynek a Részvételi Iroda is tagja, egyidejűleg koordinátora. A részvételi pontok olyan közösségi terek, amelyek társadalmi bevonáson alapuló közösségfejlesztő alaptevékenységet végeznek, így eleve rendelkeznek azzal a társadalmi beágyazottsággal, amire alapozva hatékonyan tudják bekapcsolni a részvételi folyamatokba a velük kapcsolatban lévő aktív állampolgárokat és közösségeket. A hálózatban végzett közös szakmai munka egyrészt növeli a részvételi pontok, beleértve a Részvételi Iroda szakami kapacitását, másrészt hozzájárul ahhoz, hogy összeálljon a részvételi folyamatok magas színvonalú lebonyolításához szükséges szakemberi gárda. Részvételi pontjaink: Célpont Közösségi Tér, Avasi Közösségi Kávézó, Pontközpont, Esély és Részvétel Közhasznú Egyesület, Kilián Észak Közösség.

Mivel a részvételi programok civil szervezetekkel és helyi közösségekkel együttműködésben valósulnak meg, ezért a hozzáadott önkéntes munka értéke jelentős.

Részvételi programok 2022-ben:

- 2022. január 15-22-ig **Részvételi Napok-programsorozat** megrendezése a Részvételi Pontok Hálózatának és a Részvételi Program népszerűsítése céljából hat helyszínen, a Részvételi Pontok bevonásával.
    - 2022.01.15 (szombat) Bábonyibérc (Új telep)
    - 2022.01.17 (hétfő) Avasi Közösségi Kávézó (Szentgyörgy út 42-44)
    - 2022.01.19 (szerda) Kilián Észak Közösség (Szinyei Merse Pál utcai garázssor vége)
    - 2022.01.20 (csütörtök) Civil Központ Iroda (Széchenyi út 12.)
    - 2022.01.21. (péntek) Célpont Közösségi Tér (Arany János u. 29.)

- 2022.01.22 (szombat) Pont Központ (Weidlich Udvar - Széchenyi u. 19.)

Az eseményeken összesen közel kétszáz fő vett részt.

- 2022. január 24. Elindult a Dialóg a Közösségekért Közhasznú Egyesület **„Közösség és részvétel Miskolcon" című pályázati program**ja az OSIFE támogatásával. A pályázatban az Önkormányzat együttműködő partnerként vesz részt. Együttműködésben érintett részvételi programelemek: Miskolci Ötletmaraton, részvételi költségvetés, Szinva-Zöld folyosó közösségi tervezése, Városi Esték)

- 2022. február 14. **„Önkormányzás és társadalmi részvétel" címmel workshopot tartottunk** a fejlesztések stratégiai tervezését végző szakemberek és a közösségfejlesztéssel foglalkozó civil szervezetek, szerveződések szakemberei részére. A mintegy harminc résztvevő arra kereste a választ, hogy milyen módszerrel vonhatók be az érintettek a fejlesztések előkészítésének tervezési szakaszába.

- 2022. 02.19 **Hogyan veszünk részt a közös ügyeink alakításában? Milyen fórumok szükségesek ahhoz, hogy közösen fejlesszük a városunkat?** címmel a DemNet Demokratikus Jogok Fejlesztéséért Alapítvánnyal együttműködésben egynapos **deliberatív műhely** megtartása 25, véletlenszerűen kiválasztott miskolci polgár részvételével. A műhelyen az érintett állampolgárok döntéselőkészítésbe történő bevonásának hatékony formáira tettek javaslatot a jelenlevők.

- 2022. május 6-8. Az első **Miskolci Ötletmaraton** megrendezése a Dialóg a Közösségekért Közhasznú Egyesülettel, az Esély és Részvétel Közhasznú Egyesülettel és a Horizont Alapítvánnyal partnerségben. A Miskolci Ötletmaraton lényegében egy 48 órás ötletverseny, amelyre a város polgárai jelentkezhetnek ötleteikkel, ügyeikkel önállóan vagy kisebb csoporttal. A maraton kezdetén az ötlethozók bemutatták elképzelésüket a jelenlévőknek és társakat toboroztak projektjük kidolgozásához. Ezáltal azok az érdeklődők is be tudnak kapcsolódni a közös munkába, akik nem hoztak ötletet, de szívesen részt vennének a folyamatban. A 48 órás maratoni munka során a felállt csapatok az ötlettől eljutottak a kész projekttervekig. Ezt a munkafolyamatot szakemberek, mentorok támogatták. A rendezvény végén a kidolgozott programokat szakmai zsűri értékelte és a legjobbakat díjazásban részesítette. A díj mellett fontos hozadéka volt az eseménynek, hogy a csapatok a kreatív alkotói munka során együttműködési, partnerségi szituációkban próbálhatták ki magukat. 36 ötlet érkezett, 6 csapat alakult ezek alapján és 6 kidolgozott ötlet indult el a megvalósulás útján. Kiemelten pozitív eredménye az eseménynek, hogy a nyertesek díjazásában a szervezők mellett a helyi vállalkozások is szerepet vállaltak.

- 2022.05.02-én elindult a **„Fogadj örökbe egy közterületet" program**, amelyre 17 örökbe fogadó közösség jelentkezett. Vállalták, hogy Főkertész asszony iránymutatásával 2022. november 31-ig gondozzák önkéntes munkában, saját költségükön a felvállalt közterületeket.

- 2022. 05-06.: négy alkalomból álló **közösségi tervezési folyamat zajlott le a görömbölyi pincesor fejlesztési lehetőségeiről.** Ez a később említésre kerülő közösségi tervezési folyamatokat megalapozó próbálkozás volt. A pilot-jellegű kezdeményezés deklarált célja volt a tapasztalatgyűjtés, a helyes módszerek megtalálása.

- 2022.06-07. **Lakossági szavazás lebonyolítása a Nagy Lajos király útja, Blaha Lujza utca kereszteződésében kialakított játszótér és pihenő elnevezéséről.** A 228 szavazó többsége az „Aranykapu kert" elnevezésre voksolt. Azóta az elnevezést elfogadta és hivatalossá tette a Közgyűlés döntése, illetve a keresztelő esemény is megtörtént.

- **2022.06.01-10.31-ig Részvételi Költségvetés**
  Miskolc MJV Önkormányzatának Közgyűlése úgy döntött, hogy 15 millió forint felhasználásáról közvetlenül dönthetnek a miskolci lakosok. A részvételi költségvetés első szakasza az ötletgyűjtés volt. Olyan ötleteket vártunk az itt élőktől, amelyek kreatív, újító formában a lehető legtöbb itt élő ember érdekét szolgáló fejlesztéseket javasolnak. Ötleteket három kategóriában (Zöldülő Miskolc, Gondoskodó Miskolc, Közös tereink) lehetett beküldeni és kategóriánként 5 millió forint sorsáról dönthettek a szavazatukat leadó helyi állampolgárok. A szavazásra bocsátás előtt többlépcsős szűrési folyamaton mentek keresztül a beérkezett ötletek, amelyeket a gördülékeny lebonyolítás érdekében az ötletgyűjtéssel párhuzamosan végeztünk:
    - Az első szűrést a Koordinációs Osztály végezte, megvizsgálva, hogy a benyújtott ötletek illeszkednek-e a meghirdetett kategóriákba. A tartalmukat tekintve lakossági panaszként értelmehető elképzelések is ekkor kerültek kiszűrésre és továbbításra a Lakosságkapcsolati Csoport felé.
    - A továbbengedett ötleteket második körben a Polgármesteri Hivatal – az adott ötlet tárgya szerint – illetékes szakosztályának munkatársai vizsgálták meg megvalósíthatóság és becsült költség tekintetében, valamint abból a szempontból is, hogy nincs-e már folyamatban az elképzelés megvalósítása, például egy futó projekt részeként.
    - A második szűrőn is tovább jutott ötletek az úgynevezett Részvételi Tanács elé kerültek, akik elvégezték az ötletek priorizálását, adott esetben összevonását. A huszonöt tagú részvételi tanács 20 tagját az önként

jelentkező állampolgárok közül statisztikai szempontok mentén, véletlenszerűen választottuk ki. A maradék 5 főt a Polgármesteri Hivatal szakemberei adták.

- Végül az összesen 179 beérkezett ötlet közül a Zöldülő Miskolc és a Közös tereink kategóriában 15-15, a Támogató Miskolc kategóriában pedig 9 ötletre voksolhattak az itt élők a tervezzukmiskolcot.hu oldalon.

Nyertes ötletek:

Közös tereink kategória

Ötlet	Becsült költség
PIKNIK PLACC	2 000 000 Ft
SZEBB MISKOLCÉRT ALAP	2 000 000 Ft
SZEMETES KERÉKPÁROZÓK ÉS FUTÓK SZÁMÁRA	800 000 Ft

Zöldülő Miskolc kategória

Ötlet	Becsült költség
Esővízgyűjtő tartályok „a fenntartható Miskolcért”	1 500 000 Ft
Esővíz tárolása park locsolására, csatorna tehermentesítésére	1500 000 Ft
Vörösmarty liget	3 500 000 Ft

Támogató Miskolc kategória

Ötlet	Becsült költség
Fitt Miskolcért	1 000 000 Ft
Gyalogos vagy kerékpáros előnyitás jelzőlámpás csomópontokban	600 000 Ft
Segítő Miskolc	2 000 000 Ft
Tetemvár, Miskolc új ékszerdoboza	500 000 Ft

- **Szinva Zöld folyosó közösségi tervezése**

Alapos előkészítés és kerékpáros bejárás után, mérlegelve a szakmai szempontokat, a Főépítészi Kabinet hat olyan helyszínt határozott meg, amelyek adottságai lehetővé teszik a térszerű fejlesztést:

1. Hegyalja utcai lakótelep, a Székely utca végi gyaloghíd közelében
2. Kiliáni-déli garázssorok mögötti partszakasz
3. Győri kapu, Kiss Ernő utca menti patakpart, a Tímármalom és Gyula utcák torkolata magasságában
4. Zrínyi Ilona Gimnázium mögötti partrész („Neptun búvárklub" feliratú falnál)
5. Hadirokkantak / Kóris Kálmán utcai Szinva-szakasz (mindkét oldal: kutyafuttató, illetve garázssor)
6. Selyemréti strand mögötti partszakasz

2022.09.24-én nyilvános, vezetett Szinvamenti kerékpározás valósult meg Főépítész úr részvételével, a Kerékpáros Miskolcért Egyesület vezetésével. A biciklis csapat 10 órakor gyülekezett a Majális-parki buszvégállomás mellett, onnan indult a 6 órányi városi kerékpártúrára a Tiszai pályaudvarig. Ezzel párhuzamosan a közösségi tervezés hat helyszínére települtek ki az adott terület tervezését irányító facilitátorok és önkéntes segítők. A kitelepülés elsődleges célja a helyzetfeltárás volt. Információt gyűjtöttünk a partszakaszt használókról és a használat formáiról, de kíváncsiak voltunk a résztvevők ötleteire, javaslataira is. Az akción összesen mintegy ötvenen vettek részt.

Ezt követően mind a hat helyszínen (a legközelebbi oktatási intézményben) közösségi tervezési alkalmakat tartottunk.

- 2022 októberében ingyenesen igénybe vehető **energetikai tanácsadást** indítottunk a lakosság részére önkéntes mérnökök bevonásával.

- **A Városi esték programsorozat** lényege, hogy a lehető legtöbb, döntésünket érdemben befolyásoló információ birtokában alkossunk véleményt egy adott témában az érdeklődő lakossággal közösen. Megvalósult az egykori diósgyőri strand területét érintő, illetve a Népkert fejlesztési lehetőségeit taglaló alkalom. Az alkalmazott módszer fontos eleme, hogy minden eseményt hosszas előkészítés előz meg, ahol igyekszünk több szakember bevonásával a lehető legtöbb információt összegyűjteni, beleértve a lakosság kérdőíves felmérés segítségével összegyűjtött véleményét is. Ez képezi a beszélgetések alapját a Városi Esten.

- **TOP+ forrásból megvalósítani kívánt városrészi központok fejlesztése projekt 17 helyszínéből eddig 5 helyszínen indult el a társadalmasításai folyamat**:
  - Belváros, Dísztér (Szent István–Hunyadi–Malomszög utcák, „Szökőkút") – október 27., Dísztér
  - Diósgyőr, Honfoglalás park (Berekalja, Fényesvölgyi–János–Havas utcák) – október 29., Honfoglalás park

- Martinkertváros, Alföldy utca melletti tér – november 4., a Polgármesteri Hivatal kihelyezett ügyfélszolgálata, Kisfaludy u. 39-43.
- Szirma, Szent András tér (Miskolci–Nagy László–Fáskert–Kaptár utcák) – november 8., a postahivatal különterme, Erkel u. 47.
- Észak-Kilián, Szinyei Merse Pál utca 10. és Munkás utca 1. közötti tér – november 19., Árkádsor (a tér dél-keleti sarkán).

- **Klímanagykövetek** munkájának koordinálása: 5 alkalommal kitelepülés rendezvényekre a klímavédelem iránti érzékenyítés céljából elsősorban gyermekeknek szóló tematikával; figyelemfelhívó levél a város iskoláinak, hogy ne használjanak környezetszennyező lufikat a ballagáson. A klímanagykövetek azok az aktív miskolci állampolgárok, akik a tavalyi közösségi gyűlés résztvevőiből önként jelentkeztek, hogy szemléletformáló tevékenységet folytassanak.

A részvételi program bemutatása szakmai rendezvényeken

- 2022. március 10-11 Pécs MJV Önkormányzata és civil partnerei tanulmányútra érkeznek hozzánk a miskolci Részvételi Program tapasztalatainak megismerése céljából.

- 2022. 06.27 Citizens' assemblies as a global model of success for modern democracy konferencián Riekában bemutatásra került a 2021-es miskolci Közösségi Gyűlést.
- 2022.06.22-23 Kunbábonyi Nyári Egyetemen Varga Andrea alpolgármester részvételével lezajlott az „Önkormányzati szerepvállalás részvételi ügyekben" című plenáris panelbeszélgetés, melyet a Civil Rádió élőben közvetített.
- 2022.07 A szakmai Civil Rádió készített kimerített mélyinterjút Varga Andrea alpolgármesterrel *A részvételiség az ÖNKORMÁNYZÁS része, alapja - Miskolci példa* címmel.

Az eddig megvalósult részvételi tevékenységek elősegítették az Önkormányzat demokratikusabb működését, a „nyitott Városháza" szemlélet érvényesülését és az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának 2007. június 20-án elfogadott, CM/Rec (2007) 7. számú Ajánlásában foglaltak megvalósulását, amely célok elérését a Részvételi Program végrehajtásának folytatása továbbra is segíteni fogja.

Költségek

A Részvételi Program 2022. évben megvalósult elemei a közgyűlési döntés alapján a Részvételi Költségvetés számára elkülönített 15 000 000 forintos keretösszegen felül a következő költségekkel jártak partnerenkénti bontásban.

Tevékenység	MMJV Önkormányzata	Dialóg a Közösségekért Közhasznú Egyesület	DemNet Demokratikus Jogok Fejlesztéséért Alapítvány	Északi Horizont Alapítvány	Esély és Részvétel Közhasznú Egyesület
Deliberációs Műhely	150 000 Ft		500 000 Ft		
Részvételi Napok	857 500 Ft				
Miskolci Ötletmaraton		4 000 000 Ft		250 000 Ft	250 000 Ft
Részvételi Költségvetés	2 000 000 Ft	2 300 000 Ft			
Szinva-Zöld Folyosó közösségi tervezése		1 800 000 Ft			
Városi Esték		1 000 000 Ft			
tervezzukmiskolcot.hu weboldal fejlesztése	1 470 000 Ft				
Kommunikációs feladatok	950 000 Ft				
Összesen	**5 427 500 Ft**	**9 100 000 Ft**	**500 000 Ft**	**250 000 Ft**	**250 000 Ft**

1. melléklet a 173/2022. (XII.15.) önkormányzati határozathoz

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Integrált Településfejlesztési Stratégia 2021-2027

Stratégiai munkarész

2022. október

EX-ACT PROJECT
TANÁCSADÓ IRODA

Tartalom

Bevezetés 6

1 Helyzetelemzés összefoglalása 8

1.1 A városi szintű helyzetelemzés összefoglalása 8

1.2 A városrészi szintű helyzetelemzés összefoglalása 16

2 Középtávú célok és azok összefüggei 18

2.1 Jövőkép 18

2.2 A stratégiai fejlesztési célok meghatározása 18

2.2.1 Városi szintű átfogó célok, középtávú stratégiai és részcélok 18

2.2.2 Városrészi szintű középtávú tematikus célok 24

2.3 A stratégiai és a területi célok közötti összefüggések bemutatása 26

3 A megvalósítást szolgáló beavatkozások 29

3.1 Akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklása 29

3.2 Az egyes akcióterületeken megvalósítandó fejlesztések összefoglaló bemutatása 32

3.3 Az akcióterületeken kívül végrehajtandó, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések 37

3.3.1 Kulcsprojektek 38

3.3.2 Hálózatos projektek 45

3.3.3 Egyéb projektek 51

3.4 A tervezett fejlesztések illeszkedése a stratégiai célokhoz 59

3.5 A fejlesztések ütemezése 61

3.5.1 Az ütemezés indoklása 61

3.5.2 A tervezett fejelsztések indikatív ütemezése 61

3.6 Az akcióterületi fejlesztések összehangolt, vázlatos pénzügyi terve 64

4 Antiszegregációs program 76

4.1 A település szegregátumainak és szegregáció által veszélyeztett területeinek bemutatása 76

4.2 Az elmúlt években megvalósított, a szegregátumokat érintő beavatkozások 80

4.3 Antiszegregációs intézkedési terv 89

5 A stratégia külső és belső összefüggései 96

5.1 Külső összefüggések 96

5.1.1 Illeszkedés EU 2020 tematikus célkitűzéseihez 96

5.1.2 Illeszkedés az Európai Bizottság prioritásaihoz (2019-2024) 97

5.1.3 Illeszkedés az országos és megyei területfejlesztési tervdokumentumokhoz 97

5.1.4 Egyéb helyi fejlesztési és rendezési dokumentumokkal való kapcsolat 102

5.2 Belső összefüggések 106

5.2.1 A célok és a helyzetértékelésben bemutatott problémák kapcsolata 106
5.2.2 A célok logikai összefüggései 109
5.2.3 A stratégia megvalósíthatósága 111
5.2.4 A célok megvalósítása érdekében tervezett tevékenységek egymásra gyakorolt hatása 112
6 A stratégia megvalósíthatóságának főbb kockázatai 123
7 A megvalósítás eszközei és nyomon követése 127
7.1 A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek 127
7.2 Az ITS megvalósításának szerkezeti keretei 128
7.2.1 A városfejlesztés jelenlegi szervezeti rendszere 129
7.2.2 Az ITS megvalósításának intézményi háttere 131
7.3 A településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok 131
7.4 A partnerség biztosítása az ITS készítése és megvalósítása során 135
7.5 Monitoring rendszer kialakítása 140
7.5.1 Az ITS intézkedéseihez kapcsolódó output és eredményindikátorok meghatározása . 140
7.5.2 A monitoring rendszer működtetési mechanizmusának meghatározása 147
8 Mellékletek 148
8.1 Miskolc város akcióterületei – átnézeti térkép ..... külön melléklet
8.2 Miskolc város akcióterületei – utcaszintű lehatárolás ..... külön melléklet
8.3 Forrásjegyzék 149

Ábrajegyzék

1. ábra: Miskolc ITS célrendszer 19
2. ábra: Miskolc átfogó céljai 20
3. ábra: Miskolc stratégiai és területi céljainak koherenciája 28
4. ábra: A fenntartható városfejlesztési stratégia hatásmechanizmusa 140

Táblázatjegyzék

1. táblázat: Stratégiai cél és a városi leképeződés viszonya 27
2. táblázat: A Városrészek és területi célok összefüggése 28
3. táblázat: Miskolc kijelölt akcióterületei 30
4. táblázat: Belváros-Történelmi Avas komplex fejlesztése 32
5. táblázat: Lillafüred átfogó turisztikai fejlesztése 33
6. táblázat: A Miskolci Egyetem tudásközponti szerepének és KFI potenciáljának erősítése 35

7. táblázat: Tetemvár – Bábonyibérc komplex rehabilitációja 35
8. táblázat: Lyukóvölgy komplex rehabilitációja..... 36
9. táblázat: Városi modális csomópontok integrált fejlesztése 36
10. táblázat: Északi és Déli befektetési övezet fejlesztése (Ipari parkok, iparterületek fejlesztése) 37
11. táblázat: Stratégiai célok és projekttípusok kapcsolata 59
12. táblázat: Beavatkozások/Projektek ütemezése..... 61
13. táblázat: Aktorok..... 69
14. táblázat: Forrásallokációba bevonható területi szereplők 70
15. táblázat: A tervezett fejlesztések vázlatos pénzügyi terve 73
16. táblázat: A tervezett fejlesztések vázlatos pénzügyi terve - összesített..... 75
17. Táblázat: KSH szerinti szegregátumok Miskolcon (2011-es népszámlálási adatok alapján)..... 76
18. Táblázat: Szegregációval veszélyeztett területek Miskolcon..... 78
19. Táblázat: A Munkacsoport által definiált leszakadó városrészek felsorolása lehatárolással 79
20. táblázat: Korábbi ITS által javasolt intézkedések megvalósulása, eltelt időszak változásai 80
21. táblázat. Korábbi ITS által javasolt intézkedések megvalósulása, eltelt időszak változásai 81
22. táblázat Korábbi ITS által javasolt intézkedések megvalósulása, eltelt időszak változásai 82
23. táblázat: Korábbi ITS által javasolt intézkedések megvalósulása, eltelt időszak változásai 83
24. táblázat: Korábbi ITS által javasolt intézkedések megvalósulása, eltelt időszak változásai 84
25. táblázat: Korábbi ITS által javasolt intézkedések megvalósulása, eltelt időszak változásai 85
26. táblázat: Korábbi ITS által javasolt intézkedések megvalósulása, eltelt időszak változásai 86
27. táblázat: Korábbi ITS által javasolt intézkedések megvalósulása, eltelt időszak változásai 87
28. táblázat: Korábbi ITS által javasolt intézkedések megvalósulása, eltelt időszak változásai 87
29. táblázat: Korábbi ITS által javasolt intézkedések megvalósulása, eltelt időszak változásai 88
30. táblázat: Horizontális antiszegregációs célok és beavatkozások..... 89
31. táblázat: Területenként meghatározott célok és beavatkozások bemutatása..... 91
32. táblázat: Illeszkedés az EU beruházási prioritásaihoz 96
33. táblázat: Illeszkedés az Európai Bizottság 2019-2024 stratégiai prioritásokhoz 97
34. táblázat: Illeszkedés az OFTK célokhoz 98
35. táblázat: Illeszkedés az NFKK célokhoz 99
36. táblázat: BAZ TFP és Miskolc ITS célrendszer koherenciája 101
37. táblázat: Illeszkedés a Települési koncepció átfogó céljaihoz..... 102
38. táblázat: Illeszkedés a Gazdasági program céljaihoz..... 103
39. táblázat: Célrendszer illeszkedése a HEP-hez 105
40. táblázat: A városi szintű középtávú stratégiai célok és problémák kapcsolatai..... 107
41. táblázat: A városi szintű középtávú stratégiai célok és adottságok kapcsolatai 108
42. táblázat: A települési célok logikai összefüggései 110

43. táblázat: A beavatkozások logikai összefüggései 114
44. táblázat: A stratégia megvalósíthatóságának főbb kockázatai 124
45. táblázat: Miskolc irányítási és működési modelljének fő szereplői 128
46. Táblázat: Miskolc Megyei Jogú Város irányítási és működési modellje 2014-2021 között 129
47. táblázat: Miskolc Megyei Jogú Város Közgyűlésének Állandó Bizottságai (2022) 130
48. táblázat: Munkamegosztás Miskolc és a vonzáskörzetébe tartozó települések között 133
49. táblázat: Munkacsoportok és bevont szervezetek 138
50. táblázat: Az ITS-hez kapcsolódó indikátorok 141

Térképjegyzék

1. térkép: Miskolc probléma térképe 14
2. térkép: Szegregátumok elhelyezkedése Miskolc belterületén 78
3. térkép: A miskolci agglomeráció, járás települései 132

Bevezetés

Az **Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS)** középtávú dokumentum, célja, hogy megalapozott stratégiai alátámasztást nyújtson Miskolc 2021-2027 között tervezett fejlesztési elképzelései számára. Az ITS a területi alapú és szemléletű tervezést figyelembe véve akcióterületeket és városrészeket jelöl ki és elemez, átfogó célrendszert fogalmaz meg, mely célok megvalósításával a kívánt irányba mozdítható el a város fejlődése.

A 2021-2027-es európai uniós tervezési időszakra való felkészülésben fontos szerepe van a megfelelő módon előkészített, megalapozott területi terveknek. Ennek érdekében Miskolc Megyei Jogú Város elkészítette az integrált településfejlesztési stratégiát, valamint ezen dokumentum kiindulási alapjaként szolgáló ún. megalapozó vizsgálatot (külön dokumentumoként). A megalapozó vizsgálat során az adatfelvételkor rögzíthető állapoton kívül elemzésre kerültek a város tematikus sajátosságai (demográfia, gazdaság) és működési területeit (városüzemeltetés) jellemző folyamatok és trendek is. Az adatfelvételre jellemzően a 2021-es évben került sor. Az adatfelvételek során rögzített adatok felülvizsgálata szükséges a 2022 októberben és novemberben elvégzett népszámlálás alapján közölt KSH adatok alapján.

Az integrált településfejlesztési stratégia elkészítését tehát egy részletes megalapozó vizsgálat (helyzetfeltárás, helyzetelemzés, helyzetértékelés) előzte meg, amely – számszerűsített adatokra, tényekre, tendenciákra támaszkodva – bemutatja a város gazdasági és társadalmi folyamatait, legfőbb erősségeit, adottságait, valamint gyengeségeit, problémáit. Ezekre reagálnak az ITS stratégia munkarész keretében megfogalmazott célkitűzések és azonosított beavatkozások.

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia szinte egyszerre, minimális időbeli eltéréssel került kidolgozásra Miskolc város 2021-2027-es időszakra szóló Fenntartható Városfejlesztési Stratégiájával (FVS), ennek megfelelően az FVS-ben feltárt adatokra és információkra is építve került összeállításra. A Fenntartható Városfejlesztési Stratégia és az Integrált Településfejlesztési Stratégia jóllehet tartalmában nagyrészt megegyezik egymással, módszertanában azonban elválik egymástól. Az Integrált Településfejlesztési Stratégia készítésének feltételrendszerét a 314/2012. (XI.8) *a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről* Korm. rendelet (továbbiakban 314/2012. (XI.8) Korm. rendelet) rögzíti.

A Fenntartható Városfejlesztési Stratégia azonban az Európai Unió elvárásait figyelembe vevő dokumentum, a 2021-27-es forrásfelhasználás egyik feltétele, kidolgozásához külön módszertani kézikönyv készült a 2021-2027-es megyei Integrált Területi Programokban kiemelt városok részére (Miskolc ezen kiemelt városok körébe tartozik), tehát már nem a 314/2012. (XI.8) Korm. rendelet alapján került kidolgozásra. A módszertani kézikönyv 8.6. fejezete tartalmaz egy un. FVS-ITS fordító táblát, mely segítséget jelent a városok számára az elkészült FVS Integrált Településfejlesztési Stratégiává történő „adaptálásában". Ezek alapján Miskolc Fenntartható Városfejlesztési Stratégiájában foglaltakra építve, azt felhasználva került kidolgozásra Miskolc Integrált Településfejlesztési Stratégiája.

A stratégiai tervezés fontos mérföldkő, egyrészt a most kijelölendő irányok meghatározzák a település fejlődését, jövőjét, másrészt jelentős mértékben függ a tervezés sikerétől, hogy a 2021-2027-es EU-s tervezési időszakban rendelkezésre álló forrásokból milyen mértékben tud részesülni a város, illetve azokat mely területeken és mennyire hatékonyan tudja felhasználni. **Az ITS kijelöli a középtávon elérendő fejlesztési célokat, a megvalósítást szolgáló beavatkozások körét és a megvalósítás eszközeit**.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata **kiemelten fontos**nak tartja, hogy olyan fejlesztések kerüljenek megvalósításra, melyek a **helyi igényekre és szükségletekre reagálnak, valós problémákat**

orvosolnak és az itt élők támogatásával rendelkeznek. Mivel az önkormányzat és fenntartásába tartozó intézményrendszeren kívül további olyan területi szereplők találhatók a városban, akik jelentős és a városi életre meghatározó infrastrukturális és egyéb beavatkozásokat hajtanak végre, ezért ezek a partnerek is bevonásra kerültek fejlesztési igényeik azonosítása céljából.

Összességében megállapítható, hogy a folyamatosan és gyorsan változó gazdasági környezet, az alig néhány hónap alatt az egész világot elérő és addigi szokásainkat megváltoztató pandémia, a 2022 februárban kibontakozó és azóta is tartó orosz-ukrán háború, a kialakult energiakrízis, a felgyorsult klímaváltozás külön-külön is jelentős problémákat okoztak a gazdasági és társadalmi folyamatokban, azonban együttesen teljesen új kihívások elé állítják egy-egy közösség valamennyi szereplőjét, így egy település esetében a városüzemeltetést és városfejlesztést is.

A magyarországi településeknek, így Miskolc városának is, amellett, hogy reagálnia kell az éghajlatváltozás kihívásaira, a digitalizáció által kínált gyors technológia fejlődésre, a váratlan külső helyzetekre, a világ városainak döntő többségével ellentétben nem a túlnépesedés okozta infrastruktúra használattal kell szembenéznie, hanem azzal a ténnyel, hogy drasztikusan csökken a lakosság száma. A településen jelenlévő problémák ellenére (vagy ezen problémákkal együtt is) Miskolc számos olyan adottsággal és erősséggel rendelkezik, melyek megadják a lehetőségét annak, hogy ez a negatív folyamat megálljon és pozitív irányba meginduljon. Rövid távon lehet kezelni egy-egy problémát (például az autóhasználat és ezáltal a károsanyag kibocsátás csökkentését a közösségi közlekedés fejlesztésével), de ahhoz, hogy Miskolc megtartó város legyen és egy élhető otthont jelentsen az itt élők számára, alapvető változásokra van szükség.

Tekintettel arra, hogy a szegregátumok száma és mérete a 2022-es népszámlálást követően hivatalossá váló KSH adatok alapján várhatóan tovább fog növekedni, kiemelten kell foglalkozni a szegregátumok problémáival, a társadalmi egyenlőtlenségek felszámolásával.

A demográfiai trendek alapján egyértelmű cél volt a mostani tervezési időszakban, hogy valamennyi beavatkozásnak közvetlenül vagy közvetetten hozzá kell járulnia a város népesség megtartó erejének növeléséhez is.

Miskolc jó adottságokkal rendelkezik (pl. 2013. évtől kezdődően a Tatár utcai fűtőműből hőenergiával ellátott avasi és belvárosi városrészek primer energia igényének több, mint 50%-át a távhőszolgáltató megújuló, geotermikus energiaforrásból biztosítja, 2020. évben a megújuló részarány az avasi városrészben 68,28%, a belváros esetében 60,31% volt, ami európai szinten is versenyképes szolgáltatást jelent) ahhoz, hogy az eddigi fejlesztésekre és megindult folyamatokra építve elérjen egy klímasemleges városi működést, azaz minimalizálja a károsanyag kibocsátást és közel annyi károsanyag megkötésére kerüljön sor, mint amennyit a városi infrastruktúra kibocsát.

Miskolcon a városi környezet attól válik fenntarthatóvá, hogy minimalizáljuk a környezeti terheléseket, csökkentjük a légszennyezést, a széndioxid-kibocsátást és a vízszennyezést, megszüntetjük a hálózati vízveszteséget, miközben főként megújuló energiaforrásokra támaszkodva a minimalizáljuk energiafelhasználásunkat, a sűrűn lakott belvárosi területeken enyhítjük a városi hőszigethatást, ezáltal is javítva a városlakók életminőségét. Törekedni kell a hulladéktermelés csökkentésére és a hulladékok egyre nagyobb arányú újrahasznosítására, a körforgásos gazdaság erősítésére. Az energetikai mellett fontos az élelmiszerellátás terén is segíteni a város önfenntartó képességének javítását, a helyi (városi és megyei) gazdasági szereplők helyzetbe hozásával, a rövid ellátási láncok megerősítésével, ebben jelentősebb integrátori-támogató szerepkör felvállalásával.

Ezekkel egy olyan élhető és környezeti kitettségnek ellenálló városi környezetet lehet kialakítani, ami segít megtartani a jelenlegi népességet, másrészt visszavonzza a városhoz kötődő fiatalokat, munkaképes korú aktív réteget is. A gazdasági prosperitás biztosítása mellett a klímasemleges városi működés elérése lehet egy olyan kitörési pontja a városnak, amely megkülönböztetheti a régióban lévő többi nagyvárostól és Európán belül is jó gyakorlatot teremt.

1 Helyzetelemzés összefoglalása

1.1 A városi szintű helyzetelemzés összefoglalása

Miskolc térségi szerepköre

Miskolc az Észak-magyarországi régió legnépesebb városa, járási- és megyeszékhely; a megye és a járás igazgatási, oktatási, kulturális és gazdasági központi szerepből adódóan, népességszámához képest, rendkívül funkciógazdag település. Közlekedési vonzáskörzet alapján a Miskolcot 35 percen belül elérő települések köre túlmutat az agglomerációs gyűrűn, sokkal nagyobb térséget ölel fel. Az M30-as pálya szlovák határig való átadásával az abaúji települések nagy része is elérhető 35 percen belül.

Miskolc méretéből és földrajzi helyzetéből adódóan meghatározó szerepet tölt be a régió gazdaságában; számos megyei közigazgatási-, ill. regionális intézmény és hivatal székhelye (Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Önkormányzat, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Észak-magyarországi Regionális Főigazgatósága, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Törvényszék, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Főügyészség, ill. a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Rendőr-főkapitányság); regionális jelentőségű kulturális központ (Miskolci Nemzeti Színház, Miskolci Kulturális Központ, a II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár és a Herman Ottó Múzeum).

A város térségi szerepkörének megfelelő és igen kiterjedt intézményhálózattal rendelkezik, mely a tudatos városkijelölés, városépítés eredménye. Szinte minden intézményre jellemző városi funkció mellett a körzeti vonzás is, mely elsősorban a járás területére terjed ki, de oktatás és egészségügy bizonyos területei esetében megyei ill. országos hatókörű.

Társadalom: demográfiai viszonyok és tendenciák

Miskolc teljes népesség száma 2021. január 01-i KSH adat alapján 150 965 fő volt. A város településfejlesztési stratégiájában meghatározott irányokat alapjaiban határozza meg a csökkenő népesség okozta kihívások. A csökkenés üteme 2011-2020 között minden évben meghaladta az országos értéket. Jellemző probléma az elöregedés is, az időskorúak aránya 4,2%-kal nőtt, szintén az országos átlagnál nagyobb mértékben. A természetes szaporodás üteme negatív tendenciát mutat. A vándorlási egyenleg a vizsgált időszakban negatív volt, azonban a megyei adatoknál még így sokkal kedvezőbb a helyzet. A bevándorlások elsősorban a közeli településekről és a közeli városokról történtek, az elvándorlók jelentős része a közeli településekre és közeli városokba költözött, az agglomerációba költözött lakosok többsége továbbra is Miskolcon dolgozik.

Képzettség, foglalkoztatottság

Az iskolázottsági szint növekszik, azaz a közép- és felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya növekvő tendenciát mutat. Miskolcon 2022-ben a relatív munkanélküliségi ráta 0,76%-kal magasabb volt az országos átlagnál (augusztus), átlagkeresete pedig évek óta több, mint 20%-kal maradt el az országos átlagtól. Az elmúlt tíz évben a regisztrált munkanélküliek száma monoton csökkenést mutatott, hasonlóan a többi megyeszékhelyhez.

Települési civil közösség és a települési identitást erősítő tényezők

Miskolcon a civil szféra jelenléte jelentős, amely hozzájárul a helyi társadalmi kohézió erősítéséhez. A társadalmi szemléletformálásban töltik be a szerepüket, a város kulturális életének szerves részét képezik a civil szervezetek által megrendezett rendezvények (pl. Avasi Borangolás), továbbá a város közösségi életének szervezésében is részt vesznek. A városban működő szervezetek tevékenységük és célcsoportjaik alapján sokrétűek - a klasszikus hagyományőrző körök, a vallási, egészégügyi, szociális és sport tematika köré épült szerveződések is aktívak. A civil szervezetek száma 1061 db, melyekből a legnagyobb arányban a sport, az oktatási, a szociális és az egészségügyi tevékenységek jelennek meg.

Számos közművelődési megállapodás (több mint 50) született, melyek többsége Miskolc város egész területére vonatkozóan határoz meg ellátandó feladatokat, mint például szemléletformáló tevékenység, hagyományőrző rendezvények, a helyi közösségi élet segítése, tudományos ismeretterjesztés, művészeti tehetséggondozás, Miskolc város kulturális értékeinek feltárása és közzététele, a lokálpatriotizmus erősítése stb. A szociális ellátások egy részét ellátási szerződés keretében civil nonprofit szervezetek látják el a városban.

A város a közösségi művelődés, kultúra, sport területén is széles körű szolgáltatási portfólióval áll a lakosság rendelkezésére. A városban két színház üzemel, az országosan is elismert és látogatott Miskolci Nemzeti Színház és a kiemelt minősítésű Csodamalom Bábszínház. A Miskolci Szimfonikus Zenekar szintén nemzeti minősítéssel rendelkezik és ennek megfelelően látja el feladatait. A városi fenntartásban működő, megyei hatókörű Herman Ottó Múzeum mellett más fenntartású múzeumok is működnek. Az elmúlt 10 évben a múzeumi látogatók száma 2,5 szeresére nőtt. A 6 teljes egészében városi tulajdonban lévő mellett 2 többségi és 3 kisebbségi városi tulajdonban lévő sportszervezet is működik Miskolcon. Az elmúlt időszakban valósult meg a Selyemréti Strandfürdő fejlesztése, az Ellipsum Élményfürdő kialakítása, a Jégcsarnok fejlesztése és a kültéri sportpályák kialakítása (rekortán futópálya).

Miskolc egyik legjellegzetesebb építménye az Avas hegyen épült Avasi kilátó, amely szintén Miskolc egyik jelképévé vált. 2022-ben megkezdődött a kilátó és környezetének felújítása és funkciókkal, élettel történő megtöltése. Elkészült a többszintes játszótér, gördeszkapálya és kutyás agility pálya, valamint elkészültek a kilátó felújításának tervei is, mely fejlesztéseket a miskolci lakosok nagy érdeklődéssel várnak. Az Avasi Borangolás Miskolc szívében, az Avas-hegyen megrendezésre kerülő különleges hangulatú borgasztronómiai fesztivál, illetve ennek népszerűségét kihasználva egy kisebb és gyakrabban megrendezésre kerülő bor-gasztronómiai rendezvénysorozat az Avas-hegy pincesorain az Avasi Kvaterka is. A Miskolci Kocsonya Fesztivál Miskolc legjelentősebb gasztronómiai fesztiválja, a nemzetközi filmes szakmában előkelő rangot vívott ki a CineFest Miskolci Nemzetközi Filmfesztivál. Ismétlődő népszerű programok térségi ismertséggel a Régiségvásár, a Miskolci Termelői Nap.

Intézményrendszer (közszolgáltatások)

A város humán infrastruktúrája fejlett. Miskolc Megyei Jogú Városa által fenntartott bölcsődék (10 telephelyen) mellett további 11, egyházi és alapítványi bölcsőde működik a város területén. Oktatás területén az alaptól a felsőfokig minden szinten megfelelő választási lehetőség áll rendelkezésre az intézmények tekintetében. Az intézmények fenntartása nemcsak önkormányzati, hanem állami, egyházi és egyéb fenntartású intézmények is működnek. Az oktatási intézmények infrastrukturális megújítása folyamatban van az elmúlt 30 évben, de még nem mindig sok ingatlan nem került sorra. Az általános iskolások száma 2014 óta folyamatosan csökken, 2019-ben 11 ezer feletti. Az általános iskolai feladatellátási helyek átlagos létszáma magas, közel 20%-kal felette van a 2019-es országos átlagnak. A más településekről bejáró általános iskolások aránya az elmúlt évtizedben nem változott számottevően, 10-11% között mozgott. Borsod-Abaúj-Zemplén megye is vezető szerepet lát el a duális oktatás terén azzal, hogy a legtöbb – duális rendszerben tanuló – diákot tudhatja magáénak. A képzési forma a középfokú oktatásban és a felsőoktatásban egyaránt jelen van. A munkaerőpiacra való felkészültséget segítik azok a duális képzések is, melyek 2015 óta vannak jelen a Miskolci Egyetemen.

Az egészségügyi alapellátás és szakellátás teljeskörűen biztosított a településen, a szakellátás terén a várólisták az országos trendeknek megfelelően alakulnak. Az egészségügyben jelentkező humánerőforrás problémák Miskolcon is kihívás elé állítják az ellátás folyamatos biztosításának megszervezését. Az alapellátás területén a jelenleg praxisban lévő háziorvosok átlagéletkora miatt a következő 5-10 évben kiemelten fontos lesz az utánpótlás biztosítása. A városban 5 kórházi egységben folyik járó- és fekvőbeteg ellátás.

Az Önkormányzat minden kötelező önkormányzati feladat ellátásának eleget tesz. A kapacitások minden esetben maximális kihasználtsággal működnek. A szociális ellátások közül leginkább a bentlakásos intézmények küzdenek férőhely és kapacitás-hiánnyal.

Gazdasági szerkezet és dinamika

Az elmúlt 10-15 évben egyértelműen megindult Miskolcon a gazdasági struktúraváltás; a regisztrált gazdasági szervezetek száma nőtt, többségük egyéni, ill. mikro- és kisvállalkozás. A városban és környékén megvalósított közlekedési infrastruktúra fejlesztések kedvező hatással voltak Miskolc tőkevonzó képességére; erősödött a város K+F+I potenciálja; a Miskolci Egyetem kutatási és szolgáltatási portfóliója szintén pozitív hatással van a tőkevonzó képességre. A bányászat és a kohászat leépülése miatt megszűnt munkahelyeket a szolgáltató és a gépjárműipar megjelenése tudta pótolni. A következő években a foglalkoztatottság javítása már a magas hozzáadott értékű munkahelyek létrehozását kell szolgálja. A helyi vállalkozások nemzetgazdasági ágankénti megoszlása azt mutatja, hogy az elmúlt években csökkent az építőipar, a villamosenergiaipar és a kiskereskedelem súlya. A város 10 legnagyobb árbevétellel rendelkező vállalkozása közül az első 5 helyen 4 gépipari vállalkozás (Robert Bosch Energy and Body Systems és Robert Bosch Power Tool Kft., a Joyson Safety System Hungaria Kft. és a Starters Automotive Hungary Kft.), továbbá egy közmű szolgáltató (MVM ÉMÁSZ Hálózati Kft.) található.

A város fejlődő ágazatai, melyek beléphetnek a húzóágazatok közé; a fémipar, a fémfeldolgozás, az energetika, az elektronika, informatika, a kereskedelem és a vegyipar. Miskolcon fejlődő stratégiai ágazat lehet még továbbá a modern nehézipar. A modern anyagtechnológiai gyártók, illetve a modern gépgyártás a gépiparon belül a városban ma is meghatározó mind árbevétel, mind foglalkoztatotti létszám vonatkozásában.

Miskolc a régió legjelentősebb K+F+I központja. Részben ennek is köszönhető, hogy jelentős számú, húzóágazatokhoz kapcsolódó klaszter együttműködés segíti a gazdasági növekedést. A Miskolci Egyetem a térségi innovációs ökoszisztéma meghatározó szereplője.

A város gazdasági életének jelentős szereplője a turisztikai ágazat is. Nagyfokú, szinte ugrásszerű növekedést figyelhettünk meg a kereskedelmi szálláshelyek bruttó bevételeiben és az IFA befizetésekben 2015-től kezdődően, melyet csak a COVID járvány tört meg a 2020-as évben. A turizmus, a turizmusra épülő szolgáltatások újraindítása és helyreállítása kiemelt stratégia feladata a városnak a 2021-27-es fejlesztési időszakban.

2020-ban Miskolcon a legtöbb vállalkozás a szakmai, tudományos, műszaki tevékenység ágazatban tevékenykedett, ezt követik az ingatlanügyletek szolgáltatási ágazatban és a kereskedelem, gépjárműjavítás területén működő vállalkozások csoportja. A regisztrált a vállalkozások közel negyede 0 vagy ismeretlen számú foglalkoztatottat alkalmaz, több, mint 70 %-a pedig 1-4 fő alkalmazottal rendelkezik.

Miskolc MJV Önkormányzata esetében a településfejlesztési források nagysága a teljes kiadáshoz viszonyítva az elmúlt 10 évben elég széles tartományban mozgott; 7 – 37% között, de átlagosan évente 17% az értéke.

Természeti és táji adottságok

Miskolc a Bükk hegység keleti oldalán, a Szinva-patak, a Hejő-patak és a Sajó-folyó völgyében, az Alföld és az Északi-középhegység találkozásánál fekszik. Miskolc területe 236,66 km², a belterületi rész szélessége kelet-nyugat irányban 19 km, észak-dél irányban 10 km. A város területének domborzata változatos, felszíne lépcsőzetes szerkezetű, legmagasabb fekvésű területe a Bükk-fennsík (703 m csúcsmagassággal), a terület az alföldi Sajó-Hernád sík hordalékkúp síkságáig mélyül.

A természeti ökoszisztémák a várost határoló Bükki Nemzeti Park területén kevés zavarás mellett megfelelő állapotúnak tekinthetők. A város természeti értékekben bővelkedik ideértve számos barlangot, forrást, különleges természeti képződményt, helyi arborétumot is.

Zöldfelületi ellátottság

A zöldfelületi ellátottság jó. Az erdők, zöldterületek, fasorok, zöldsávok, nagy zöldterülettel rendelkező intézmények területe esetében a zöldfelületi ellátottság 740,31 m2/fő. Miskolc belterülete zöldfelületi elemekkel jól ellátott, azonban a zöldfelületek eloszlása egyenetlen, a városi zöldfelületek valódi hálózati rendszerbe nem integrálódnak. A településen belül meglévő zöldterületek (közparkok, közkertek; lakótelepi zöldfelületek; zöldsávok, fasorok; zöldfelületi jellegű intézmények, intézményi jelentős zöldfelületek; magánkertek; belterületi erdők) értékesek és teljes mértékben megőrzendők. A zöldfelületek igénybevétele jelentős, állapotuk több esetben leromlott, a zöld sávok, fasorok mennyisége nem elegendő.

Naprakész zöldfelületi kataszterrel a város nem rendelkezik, a meglévő GISPÁN alapú adatbázis aktualizálása megkezdődött.

Közművek és klímatudatosság, energiahatékonyság

A város csatornázottsága 2020-ban megközelítőleg 94 %-os, mely megyei, illetve az országos átlagot is megelőzi. Kiemelt problémát jelent azonban a városban a meglévő alap közműhálózatok leromlott műszaki állapota. Jelenleg a közüzemi ivóvízhálózat hossza 685,44 km, 571 km hosszúságú szennyvízcsatorna van; korösszetételéből és műszaki állapotából adódóan folyamatos megújításra szorul. A fejlesztések ellenére évről évre jelentős hálózati vízveszteség terheli a rendszert, melynek értéke 2020-ban már 44-45% volt, a rendszerbe a betáplált vízmennyiség a felhasznált vízmennyiségnek ma már közel duplája.

Az összes szolgáltatott villamos energia mennyisége folyamatosan növekszik az elmúlt 10 évben, a háztartások részére szolgáltatott gáz mennyisége pedig folyamatosan csökken az elmúlt 20 évben.

A MIHŐ Miskolci Hőszolgáltató Kft. hőtermelési és hőszolgáltatási tevékenysége Miskolc közigazgatási területére terjed ki, alaptevékenysége során 32 ezer lakossági és közel ezer egyéb közületi felhasználó részére nyújt távhő – és használati melegvíz – szolgáltatást. A távfűtési rendszerbe bekötött lakóingatlanok aránya magas 42%. A hőszolgáltató tulajdonában lévő berendezések életkora igen magas, átlagosan 30 év feletti, a vezetékhálózat átlagos életkora sajnos még ennél is magasabb 40 év feletti. A Tatár utcai fűtőműből hőenergiával ellátott avasi és belvárosi városrészek primer energia igényének több, mint 50%-át MIHŐ Kft. megújuló, geotermikus energiaforrásból biztosítja. 2020. évben a megújuló részarány az avasi városrészben 68,28 %, a belváros esetében 60,31% volt. Cél, hogy a jelenleg földgáz tüzeléssel üzemelő kisebb hőkörzetek összevonásával a geotermikus energiával kiszolgált belvárosi hőkörzetre kapcsolással megteremtse a megújuló energia kapacitásainak nagyobb arányú kihasználását, valamint a távhőtermelői és távhőszolgáltatói rendszerek korszerűsítésével a harmadik generációs (alacsony hőmérsékletű) távhőszolgáltatást. Ehhez szükséges a lakásállomány energetikai korszerűsítése is, napelemek telepítése a panelházak tetejére.

A levegőminőség tekintetében legjelentősebb szennyezőanyag a szállópor, az egészségügyi határérték túllépések száma 2016-2018 között nőtt, 2019-es és 2020-as csökkenés a pandémiás korlátozásokra vezethető vissza. Nagy területen okoz környezeti konfliktust a közlekedésből származó zaj- és rezgésterhelés, a 3-as és a 26-as főút is érinti a város központját, de a belterületi utak is túlterheltek a nappali időszakban, ráadásul a nagyarányú a nehézgépjármű forgalom. A Bosch-út folytatásaként épülő elkerülő út várhatóan mérsékli majd az áthaladó közúti forgalmat, ezáltal jelentősen csökkeni fog a zajterhelés is.

A felszín alatti vizek közül a kiváló minőségű karsztvizek a város ivóvízellátásához, míg a meleg vizű (30°C) források a város fürdőkultúrájához járulnak hozzá. A város vízigényét a bükki és részben hegységperemi hidegvizű karsztvízforrásokkal elégítik ki.

A Miskolcon keletkezett hulladék a Hejőpapi regionális hulladéklerakó telepre kerül. A városban jelenleg 3 hulladékudvar és egy újrahasználati központ is működik. A körforgásos gazdaságban fontossá váló ipari szimbiózis lehetősége a várostérség kiaknázatlan potenciálja.

Miskolc MJV rendelkezik Fenntartható Energia- és Klíma Akciótervvel (SECAP)1, mely 2019-ben készült el. A város vállalta, hogy követi a Green city alapelveit, tiszteletben tartja a Milánói Zöld Charta pontjait, alkalmazza a Green City Akkreditációs Pontrendszert a várost érintő fejlesztés elindításában és végrehajtásában. Miskolc MJV 2013-ban elkészítette a város Fenntartható Közlekedési Tervét (SUMP) is és még ebben az évben Fenntartható Fejlődés Stratégiát fogadott el. 2015-ben csatlakozott az európai Polgármesterek Szövetségéhez, mellyel vállalta, hogy legalább 20%-kal mérsékeli a CO_2-kibocsátás mennyiségét (2008 választott bázisévhez képest) és Fenntartható Energia Akciótervet dolgozott ki (SEAP), a cselekvési terv végrehajtásáról kétévente jelentést állít össze. A megújuló energiafelhasználás mértékét folyamatosan igyekszik növelni a város a lakosait ellátó közmű rendszerekben, jelenleg a felhasznált távhő előállításának 51,3%-a megújuló energiából származik. A megújuló energiafelhasználás jelentős részét teszi ki a geotermia.

A települési klímatudatosságot a településen számos önkormányzati és civil program segíti.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata 2022 januárjában pályázatot nyújtott be az Európai Green Deal keretében megvalósuló „100 klímasemleges város misszió" nevű Európai Uniós programra. Az Európai Bizottság érdemesnek találta Miskolc részvételét ebben a pilot programban, így a város kiválasztásra került további 100 másik európai várossal egyetemben. A résztvevő városoknak vállalniuk kell, hogy 2030-ra nettó zéró karbonkibocsátásúvá válik a működésük. Ennek érdekében egy városi klímaszerződés (City Climate Contract) megkötésére kerül sor az Európai Bizottsággal, amely után a város számára dedikált forrásszerzési lehetőségek szabadulnak fel. A klímaszerződés aláírásához a városnak 2022. év végéig el kell készítenie a 2030-ig szóló Klímasemleges akciótervét (Action Plan), valamint az ebben megfogalmazott tevékenységek finanszírozását bemutató Beruházási tervet (Investment Plan). A városi zöld és digitális átállást támogató akcióterveknek ezen tervezési folyamattal összhangban, erre épülve kell elkészülnie.

Közlekedési hálózat és minősége

Miskolc Közép-Európa kiemelt közlekedési folyosóinak metszéspontjában fekszik, a város fontos szerepet tölt be a környék közúti és vasúti közlekedésében, egyben a Via Carpatia fontos közlekedési csomópontja. Az M30-as autópálya és autóút Miskolc gyorsforgalmi kapcsolatát teremti meg az M3-as autópályán keresztül Budapesttel, Debrecennel és Nyíregyházával, egyben keleti elkerülő útként is funkcionál. 2021-ben elkészült az M30-as autópálya Miskolcot és Tornyosnémetinél a szlovák–magyar határt összekötő szakasza. Miskolcról óránként vasúti InterCity járatok indulnak Budapestre és egyéb

[1] NKM Optimum Zrt.: Miskolc MJV Fenntartható Energia- és Klíma Akcióterve (SECAP), 2019

nagyvárosokba, napi 7 alkalommal Intercity vonatok is áthaladnak a városon Kassa irányába. A Debreceni és a Kassai Nemzetközi Repülőtéren keresztül elérhetők Európa nagyvárosai.

Több országos törzshálózati vasúti pálya halad át a városon, Miskolc Tiszai Pályaudvar rendező pályaudvarral is rendelkezik, de RoLa rendszerű kapcsolat nincs. Vasúti- tehergépjármű átrakodó logisztikai központok kialakítása szükséges elsősorban az északi és déli ipari park, illetve vizsgálandó a Gömöri pályaudvar területéhez kapcsolódóan.

A közösségi közlekedéséről a Miskolc Városi Közlekedési Zrt. gondoskodik. A város közösségi közlekedési hálózata két tengelyvonal (Észak-Déli és Kelet-Nyugati) mentén szerveződik. Ennek metszéspontjában található a Búza tér, ahol a távolsági buszok és néhány városi autóbusz viszonylat végállomása is található. A villamosvonal tengelyén, illetve az azzal párhuzamos tehermentesítő útszakaszokon autóbuszok is közlekednek. Az észak-déli tengelyen csak autóbusz forgalom van. A kötöttpályás villamos közlekedés fejlesztése szükséges az észak-déli tengelyen, illetve be kell kötni a hálózatba a Búza teret, esetlegesen a Gömöri pályaudvart. A buszhálózatot a villamosvonalakra ráhordóan kell átalakítani.

A város közúti hálózata eltolt kereszt alakú, mely kiegészül gyűrűs szerkezetű, kevés körirányú elemmel. Az önkormányzati belterületi utak hossza 527 km, melyből 424 km burkolt, 103 km burkolatlan. Állami belterületi utak hossza 42 km, mely a Magyar Közút Nonprofit Zrt. kezelésében van. A főutak bevezető szakaszai túlterheltek, a belső területeken kapacitáshiánnyal küzdenek, ami torlódásokat és növekvő környezeti terhelést okoz, beavatkozás hiányában további romlásra kell számítani. Az elkerülő úthálózat további fejlesztése szükséges a forgalomcsillapítás és a tranzitforgalom kiszorítása érdekében. Forgalom csillapítási stratégia megalkotása szükséges különösen a belváros, a lakótelepek, illetve Martin-kertváros tehermentesítése érdekében. Fő lakossági konfliktus forrás az utak, járdák lépcsők leromlott állapota, a megnövekedett forgalomból adódó belvárosi zsúfoltság és dugók kialakulása, az elkerülő utak hiánya, a külső városrészekből a belvárosba jutás nehézsége. Jelentős torlódások a reggeli és délutáni időszakokban tapasztalhatók, a parkolás időszakosan és a belvárosi területeken egyre inkább probléma.

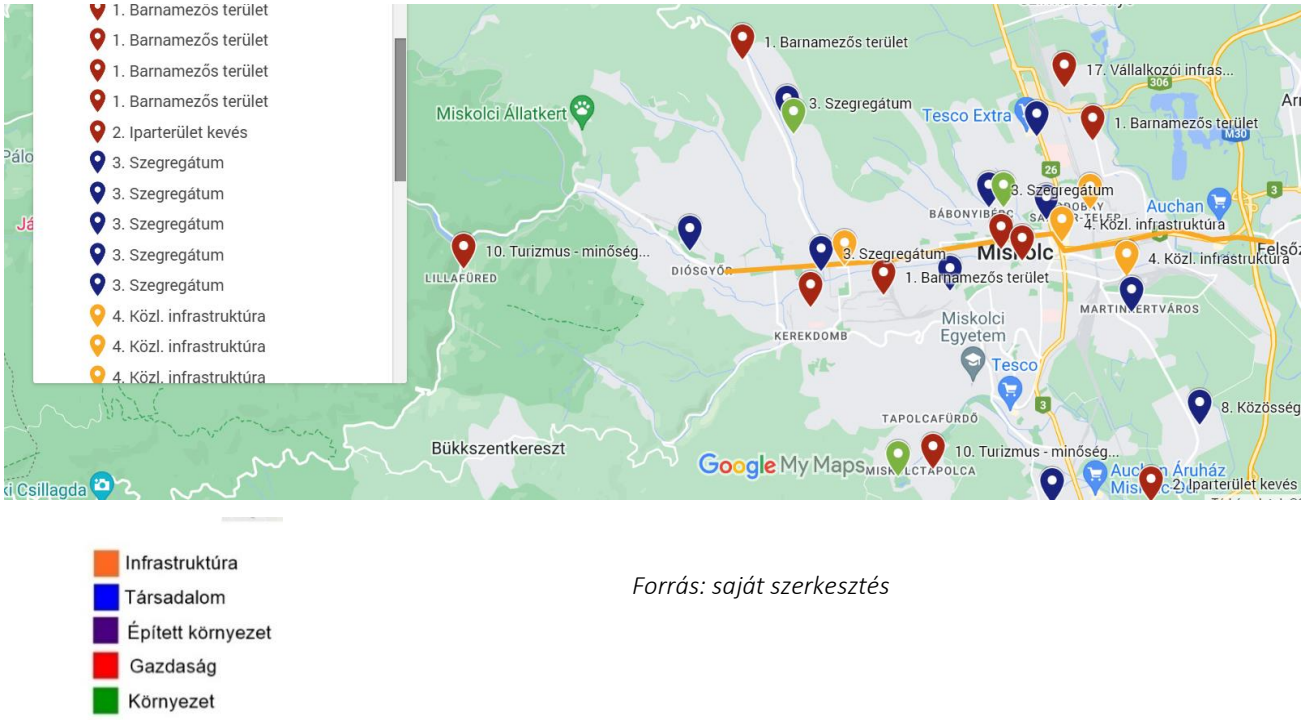
Miskolcon legjellemzőbb a felszíni parkolás. Ezt egészíti ki a három mélygarázsban és 1 parkolóház, illetve a belvárosban több magánterületen is üzemeltetnek parkolót. Ennek ellenére a parkolási nehézségek is kiemelt lakossági problémákat jelentenek. A városi parkolási stratégia kidolgozása mellett több ponton strukturált P+R rendszer kialakítása szükséges.

A városban a kerékpáros közlekedés kedveltsége folyamatosan növekszik, elterjedésének határt szab, hogy fő irányokban sem teljes az infrastruktúra kiépítettsége, összefüggő városi strukturált kerékpáros hálózat egyelőre nincs. A város alapvető közlekedésfejlesztési céljai között szerepel a kerékpáros közlekedés fejlesztése. Jelenleg a kerékpárút hálózat 16,1 km hosszú, melynek csak harmada önálló kerékpárút, nagy része elválaszott gyalog és kerékpárút, illetve kerékpársáv. A közösségi kerékpár rendszere a közeljövőben kiépülhet a városban. A környező településekkel összeérő új kerékpárutak kivitelezés alatt állnak. Tervezett a Szinva Zöld folyosó, Diósgyőr-Lillafüred kerékpárút.

Miskolc SWOT elemzése a megalapozó dokumentum 2.2.1.1. fejezetében található.

A város problémáit és értékeit bemutató táblázat a megalapozó dokumentum 2.2.2. fejezetében ismerhető meg, annak térképi ábrázolása itt jelenik meg:

1. térkép: Miskolc probléma térképe

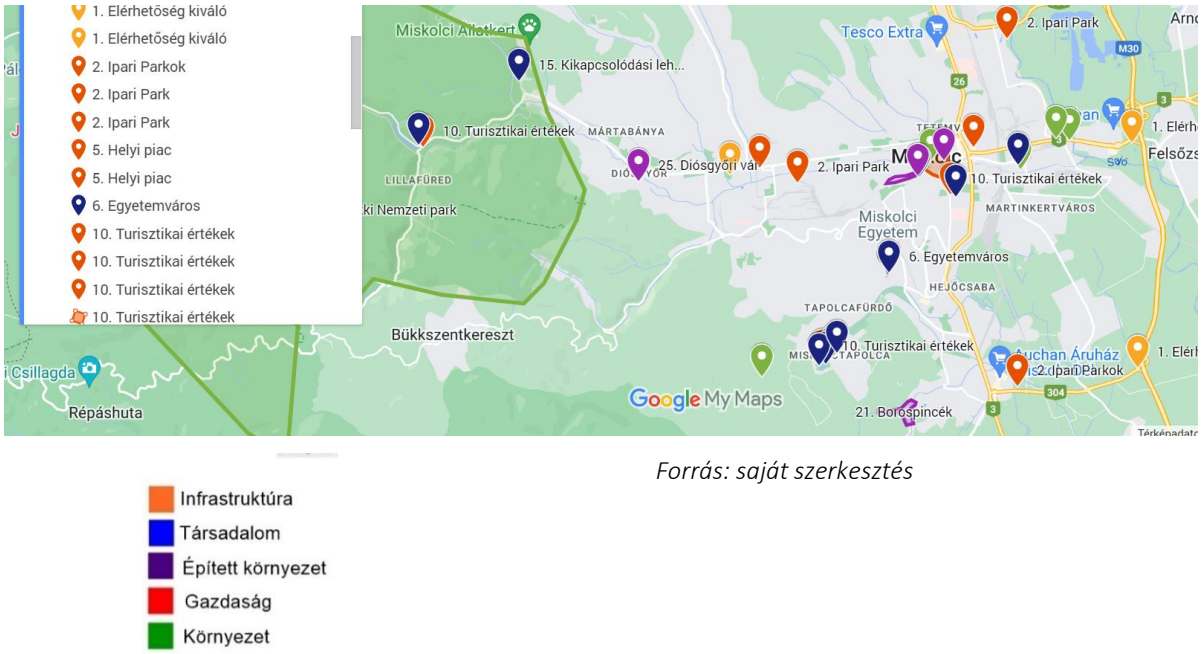
Forrás: saját szerkesztés

A problémák közül az alábbiak az egész várost érintik:

- Infrastruktúra:
  - 5. Hálózatos infrastruktúra állagromlása: vízi közművek részben elavultak, nem teljeskörű városi szennyvíz hálózat, csapadékvíz elvezetési rendszer hiányos és korszerűsítésre is szorul
  - 6. Közvilágítás korszerűsítésre szorul (ahol nem energiahatékony)
  - 9. Szürke infrastruktúra problémái: elavult városi úthálózat (nem megfelelő műszaki állapotú és szűkös kapacitású úthálózat), elégtelen parkolási lehetőségek, P+R parkolók hiánya a városhatáron és a belváros határán
- Környezet:
  - 7. Légszennyezettség: lakossági eredetű nyílt téri hulladékégetés, avarégetés, nem megfelelő tüzelőanyaggal történő fűtés
  - 12. Magas a burkolt felületek aránya, zöldfelületi rendszer hiányos
  - 15. Városi rekreációs területek állapota elhanyagolt: zöld rekreációs területek elhanyagolt állapota, leamortizálódott meglévő játszóterek, kutyás szabadidős területek hiánya, vonalas infrastruktúra kiépítetlen. A naprakész zöldfelületi kataszter hiánya és környezeti információs rendszer fejlettlensége a klímaváltozás hatásaira való felkészülést és reagálást hátráltatja.
  - 18. Magas zajterhelés a város egyes részein (zajtérkép)
- Épített környezet:
  - 11. Oktatás-nevelés kapacitásai szűkösek és leromlott állapotúak (infrastrukturális elmaradottság)
  - 16. Elavult épített környezet: energetikailag korszerűtlen épületek, leromlott városrészek, szlömösödés

- Társadalom
  - 13. Nem megfelelő közbiztonság
  - 19. Hiányos kulturális infrastruktúra: modern rendezvény infrastruktúra hiánya, belvárosi rendezvények túlsúlya – Rendezvényhiányos városrészek

1. térkép: Miskolc érték térképe

Forrás: saját szerkesztés

Az alábbi értékek az egész várost átszővik:

- Infrastruktúra:
  - 18. Magas a közművesítettség
- Környezet:
  - 3. Megújuló energiaforrások - geotermia hasznosítás - magas részaránya a távhő szolgáltatásban
  - 4. Közösségi közlekedés zöld fejlesztése (gépjárműpark)
  - 8. Sokféle sportolási lehetőség (rekortán futópályák, műfüves felújított pálya, felnőtt fitnesz területek, uszodák, jégkorcsolya-pálya, atlétika pálya, teniszpályák stb.)
  - 9. Védett természeti területek, természeti értékek
- Épített környezet:
  - 7. A városban nagy számban vannak műemlékek és turisztikai jelentőségű épületek (védettség alatt álló épületek)
  - 11. Régészeti lelőhelyek, műemlékek
  - 12. Megújuló bérlakás állomány
- Társadalom
  - 13. Térfigyelő kamerák

- 19. Népszerű és térségileg / országosan is ismert városi rendezvények: Avasi Borangolás, Kvaterka, Kocsonya Fesztivál, GasztroPLACC, CineFest, Múzeumok Éjszakája, Szinva Örökség Napok stb.
- 20. Egészségügyi és szociális szolgáltatások széles köre elérhető a városban

1.2 A városrészi szintű helyzetelemzés összefoglalása

A KSH felosztásában Miskolc 32 városrészre tagolódik, a beépítési mód és a lakáskörülmények függvényében. Tekintettel arra, hogy az elemzés szempontjából nehézkes lenne a 32 városrész áttekintése, ezért ésszerű összevonásokat tettünk és 17 városrészre redukáltuk a területek számát, követve a korábbi (2014-2020-as) Integrált Településfejlesztési Stratégia által alkalmazott lehatárolást.

Vannak városrészek, melyek nagyobb része lakóterületi funkciójú terület (jellemzőek a lakótelepek és a kertvárosias, családi házas beépítésű), míg vannak, ahol nagyobb területen intézmények vagy iparterület is található, így ott munkahelyi zónák a dominánsabbak (pl. Bosch környéke, cementgyár környéke stb.).

A legmeghatározóbb megállapításokat az alábbiakban foglalhatjuk össze:

- Az Avas városrész magába foglal egy lakótelepet, amely tíz és félezer lakásával az ország egyik legnagyobb lakótelepe.
- A Belváros északi része városias, közlekedési csomópont jellegű, a déli rész belvárosi jellegű. A Deák Ferenc tér környéke városias, belvárosi lakó- és kiskereskedelmi zóna, hivatali városnegyed.
- Az Egyetemváros intézményi, valamint zártkertes beépítésű; alapvetően oktatási, K+F+I funkciójú terület; eklektikus épület struktúrával.
- Miskolc – Tapolca vegyes intenzitású, családi házas beépítésű lakó-, rekreációs- és üdülési funkciókkal rendelkező városrész.
- Lillafüred szintén falusias beépítésű, turisztikai célú helyszínek és szolgáltató területek.
- Miskolc Közép városrészen a DAM volt területe barnamezős iparterület. Egykori vasmű lakótelep hagyományos beépítésű munkáslakótelep.
- Lyukóvölgyben alacsony státuszú, zártkertes, lakóterületi beépítésű terület.
- A szegregációval veszélyeztetett területek ellentétjeként Miskolc egyes városrészei vonzzák a magasabb társadalmi státusszal rendelkezőket. Itt a magasabb iskolai végzettségű, jobb jövedelmi helyzetű lakosság aránya magasabb, mint a város egyéb városrészeiben. Az elemzések alapján az Avas-Kelet, Népkert városrész, ill. Miskolctapolca a kiemelt terület.

<u>Szegregátumok</u>

A KSH a 2011. évi állapotnak megfelelően Miskolcon 13 szegregátumot határolt le. 1 telep felszámolása azóta megvalósult (Békeszálló telep). A mélyszegénységben élő lakosságot érintő egyik legsúlyosabb probléma a lakhatási szegénység – egyes, főként külterületi szegregátumokban jellemző - a nem lakhatási célú lakásokban történő életvitelszerű tartózkodás, komfort nélküli vagy félkomfortos lakásokban. A hátrányos helyzetű roma családok esetében a legnagyobb probléma a megfelelő lakhatás hiánya, amely az elmúlt időszakban sem változott pozitív irányban. A szennyvíz elvezetés - elsősorban külterületeken - nem megoldott, amely egészségügyi és higiéniai kockázatokat hordoz magában. Jellemző továbbá a szemét elszállítás hiánya, amely illegális hulladéklerakók kialakulását eredményezi, ezzel együtt a rágcsálók elszaporodását a lakókörnyezetek közvetlen közelében. Egyes városrészeken a hiányzó közművek kiépítésének magas költségeit tovább drágítják a geomorfológiai adottságokból

következő problémák (átemelő szivattyúk telepítése a magassági problémák kiküszöbölésére, instabil talajszerkezet megerősítése stb.).

Jelenleg az 5 legnagyobb szegregátum[2] Miskolcon, mely a többi szegregátummal együtt részletesen az antiszegregációs programban kerül bemutatásra:

- Lyukóvölgy (külterület)
- Muszkás telep
- Vasgyár - Számozott utcák
- Tetemvár
- Bábonyibérc

A társadalmi konfliktusok kialakulását a műszaki/infrastrukturális elmaradottság egyértelműen mélyíti. „A szegregátumok felszámolásának szintén 2011. évtől történő felgyorsult gyakorlati megvalósulása városfejlesztési koncepciók, ingatlangazdálkodási tervek alapján történik, a fejlesztéseket a gazdasági és a környezeti fenntarthatóság egymást erősítő logikája mentén szabad csak megvalósítani, amibe beletartozik többek között a környezettudatos város- és épületrehabilitáció.”[3]

[2] Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatának kezdeményezése: Munkacsoport a leszakadó városrészek integrációjának elősegítésére Tanulmány 2020-2021

[3] Miskolc MJV Bűnmegelőzési Stratégiája (2021-2026) 7.5.1. Szegregátumokkal kapcsolatos teendők

2 Középtávú célok és azok összefüggei

2.1 Jövőkép

Miskolc jövőképe alapján egy olyan város, ahol megállt a több évtizede tartó népességfogyás köszönhetően a mindenki számára egyenlő módon hozzáférhető színvonalas köz- és magánszolgáltatásoknak, a megfelelő számú és minőségű munkahelyeknek és a jó városi közbiztonságnak.
Miskolc a klímaváltozás ellenére is a legélhetőbb magyarországi nagyváros; köszönhetően természetközeliségének, egybefüggő, igényesen kialakított zöldterületeinek, erdeinek, hegyeinek, ivóvíztisztaságú karsztvizeinek és jó levegőjének.
A város társadalmilag és környezetileg fenntartható módon működik, a kialakított városi infrastruktúra a helyi igényeken és fenntarthatósági szempontokon alapszik. A város működésének karbonkibocsátása közel nulla, a lakosság szemléletében erőteljesen jelen van a környezettudatosság.
A társadalmi jólétet a város térségi gazdasági központi szerepe biztosítja, amely a magas hozzáadott értéket képviselő kutatás-fejlesztésre és az innovációra épül. A város társadalmi kohéziójának alapját a lokálpatrióta fiatalok, az erős családok, valamint a megbecsült idősek jelentik.

A település a megyeszékhelyi szerepe mellett többféle központi szerepkört is ellát:

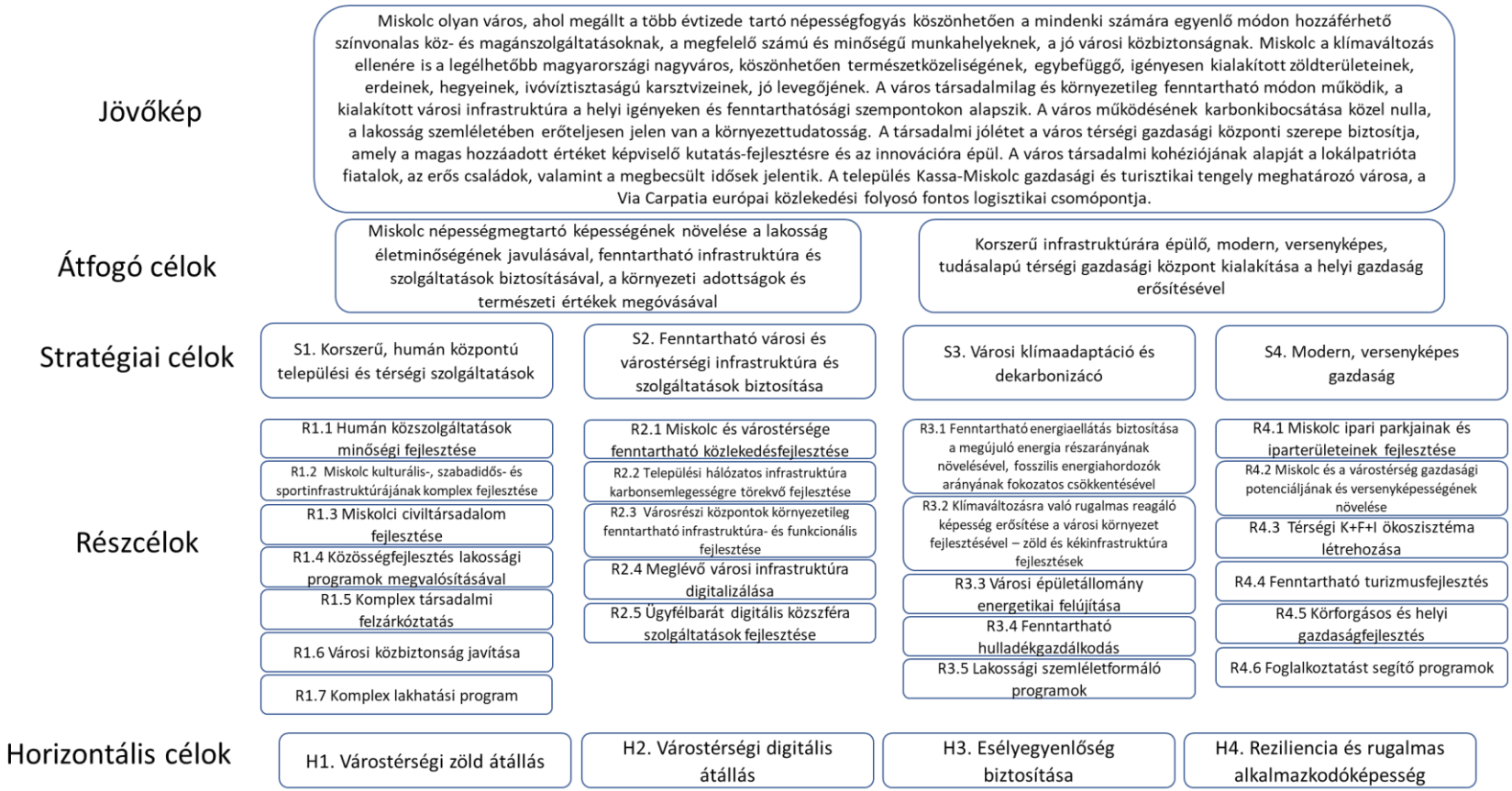
- Borsod (az egykori Borsod vármegye; északi iparvidék és déli Mezőség) természetes központja,
- a Bükk központja, Tokaj-Hegyalja / Zemplén kapuja
- Kassa-Miskolc gazdasági és turisztikai tengely meghatározó városa,
- a Via Carpatia európai közlekedési folyosó fontos logisztikai csomópontja,
- Északkelet-magyarországi Gazdaságfejlesztési Zóna egyik központja,
- Kazincbarcika-Miskolc-Tiszaújváros ipari és innovációs technológiai tengely meghatározó szereplője

2.2 A stratégiai fejlesztési célok meghatározása

2.2.1 Városi szintű átfogó célok, középtávú stratégiai és részcélok

A stratégia tervezése során a város a 2014-es integrált településfejlesztési stratégiájából és a 2014-2030 Településfejlesztési Koncepciójának vizsgálatából indult ki (továbbá felhasználásra kerültek az elmúlt időszakban készült ágazati stratégiák is), de a megváltozott kihívások és szükségletek alapján teljesen újra definiálta a jövőképét és célrendszerét, amit az FVS-ben rögzített. **Az FVS-ben meghatározott célrendszert Miskolc város vezetői elfogadták, így az ITS-ben is ugyanezen célrendszert visszük tovább.**

1. ábra: Miskolc ITS célrendszer

Forrás: saját szerkesztés (FVS)

Miskolc város **átfogó céljai** a következők:

2. ábra: Miskolc átfogó céljai

Forrás: Saját szerkesztés

A város népességmegtartó képességének erősítése és – hosszabb távon – a növelése csak úgy érhető el, ha Miskolc város lakosságának az életminősége javul; egyrészt a városi infrastruktúra fenntartható fejlesztésével, másrészt a városi és térségi szolgáltatások biztosításával és minőségi fejlesztésével. Az infrastruktúra alatt mind a három terület integrált fejlesztését értjük: zöld (belterületi zöldfelületek, zöldterületek és külterületi zöldfelületek, védett természeti értékek integrált, hálózatba kapcsolható fejlesztése), kék (vízfolyások, vízfelületek rehabilitációja és bővítése) és szürke infrastruktúra (közlekedési felületek, közmű hálózat, épület állomány fejlesztése).

Miskolc, mint gazdasági központ átfogó cél elérése is több terület együttes fejlesztésével valósítható meg: egyrészt itt is kiemelt terület a korszerű infrastruktúra jelenléte, de ugyanennyire fontos, hogy versenyképes gazdasága legyen a városnak, mely modern, alkalmazza a K+F eredményeit, épít a város tudásbázisára, reagál a XXI. század kihívásaira és reziliens.

Az átfogó célok megvalósulását **4 stratégiai cél** mentén tervezi elérni a város, ezek a következők:

S1. Korszerű, humán központú települési és térségi szolgáltatások

S2. Fenntartható városi infrastruktúra és szolgáltatások biztosítása

S3. Városi klímaadaptáció elősegítése és dekarbonizáció

S4. Modern, versenyképes gazdaság

A fenti stratégiai célok tematikusan kerültek kialakításra, ezért azokhoz tematikusan rendelt részcélok tartoznak az alábbiak szerint:

S1. Korszerű, humán központú települési és térségi szolgáltatások

A korszerű, humán központú települési és térségi szolgáltatásokon belül a *Szociális ellátó rendszer átfogó fejlesztése* és az *Egészségügyi ellátórendszer komplex fejlesztése* beavatkozás térségi/megyei kihatású. A szociális terület esetében az ellátás megyei szintű, az egészségügyi ellátás pedig sok szakma esetében (helyzetfeltárásban részletezve) regionális hatókörű. A középfokú oktatás fejlesztésének szintén van megyei hatása is.

Megtartó városként Miskolc célja a negatív demográfiai folyamatok megállítása, a korábbi leszakadó területeken a társadalmi problémák mérséklése, antiszegregációs tervének megvalósításával a szegregátumban élők életkörülményeinek javítása. Az intézkedéseknek köszönhetően a közbiztonság a településen megfelelő, a fiatalok helyben tartását lakhatási program és Miskolc identitás intézkedések segítik. A civil tevékenység, a társadalmi vállalkozások jelenléte, és szerepvállalása erős a városban. A települési és térségi szolgáltatások elérhetősége jó, színvonala magas szintű. Az egészségügyi veszélyhelyzettel érintett napok száma a klímaváltozás ellenére is alacsony.

A társadalmi befogadás, integráció feltételeit biztosító város, amely intézkedéseken, valamint tervezett és spontán akciókon keresztül, különféle partnerekkel együttműködve gondoskodik a befogadás kedvező körülményeinek, feltételeinek biztosításáról.

Ehhez a stratégiai célhoz fontos az olyan részcélok meghatározása, melyek az elvándorlást lassító és a vissza- ill. letelepedést támogató intézkedések/tevékenységek keretében biztosítja a kedvező feltételeket elsősorban a fiatalok helyben maradásához:

R1.1 Humán közszolgáltatások minőségi fejlesztése

R1.2 Miskolc kulturális-, szabadidős- és sportinfrastruktúrájának komplex fejlesztése

R1.3 Miskolci civil társadalom fejlesztése

R1.4 Közösségfejlesztés lakossági programok megvalósításával

R1.5 Komplex társadalmi felzárkóztatás

R.1.6. Városi közbiztonság javítása

R1.7 Komplex lakhatási program

S2. Fenntartható városi infrastruktúra és szolgáltatások biztosítása

A stratégia célhoz rendelt beavatkozások között a hálózatos (fenntartható mobilitás, vízgazdálkodás) Miskolc járás településeit is érintik. A fenntartható közlekedésfejlesztésnek megyei kihatása is van.

Kiszolgáló városként Miskolc célja a városi fizikai infrastruktúra megfelelő ütemű fejlesztése azok forrásainak megteremtésével, a város fejlődése mellett a zöld, érintetlen területek megtartása, illetve ahol csak lehetséges, új természet-alapú megoldások alkalmazása. A települési hálózatos infrastruktúrájának korábbi állagromlása megállt, a meghibásodások száma alacsony, az ivóvíz és csapadékvíz gazdálkodás fenntarthatóvá vált. A város közlekedési infrastruktúra fejlesztése ütemezetten halad mind az utak mind a parkolók, illetve a közösségi közlekedés fejlesztése tekintetében. A jövő parkolási rendszere P+R fókuszú, így a belváros forgalomcsillapított, de jól megközelíthető, a település úthálózata fejlett és az igénybevételnek ellenálló.

A településüzemeltetést érintő digitális fejlesztések folyamatosan nőnek, a versenyképesség megőrzéséhez szükséges digitális fejlesztések száma magas. A helyi lakosok digitálisan felkészültek, képzettek és eszközökkel ellátottak. A digitális megoldások (applikációk, közterületi okos megoldások) széles köre elérhető mind a lakosság, mind a turisták számára.

Az okos város okos, rugalmas környezeti információs rendszerrel rendelkezik. Digitális városként Miskolc célja a kkv szektor digitális átállásának segítése, a város közszolgáltatóinak digitális fejlesztése, a digitális

ügyintézés folyamatos kiterjesztése, a digitális ügyintézéssel elérhető közszolgáltatások számának növelése.

Ezen stratégiai cél elérését szolgáló részcélok a következőek:

R2.1 Miskolc és várostérsége fenntartható közlekedésfejlesztése

R2.2 Települési hálózatos infrastruktúra karbonsemlegességre törekvő fejlesztése

R2.3 Városrészi központok környezetileg fenntartható, funkcionális fejlesztése

R2.4 Meglévő városi infrastruktúra digitalizálása

R2.5 Ügyfélbarát digitális közszféra szolgáltatások fejlesztése

S3. Városi klímaadaptáció elősegítése és dekarbonizáció

A zöldülő város valósítja meg a zöld átállást, melynek részét képezi az éghajlatváltozás hatásainak mérséklése, illetve ahhoz való alkalmazkodás, az erőforrások fenntartható használata, a körforgásos gazdaságra való átállás, szennyezés megelőzése, és a környezeti ökoszisztémák védelme.

Zöldülő városként Miskolc célja – a jelenleg előkészítés előtt álló klímasemleges város akcióterv megvalósítása mellett – egy hatékony városi zöld menetrend megvalósítása, melynek révén a városi ÜHG leltár mutatói folyamatosan javulnak, 2050-re elérve azt, hogy Miskolc klímasemleges város legyen. A megújuló erőforrások energiatermelésbe történő bevonása a rendszerirányítási és pénzügyi korlátok figyelembevétele mellett maximalizált, a geotermia hasznosítás újabb városrészeket ér el, a megújuló energia aránya a város energiaellátásában meghatározó. A települési hálózatos infrastruktúra fenntartható módon, stabilan működik, a meghibásodások száma alacsony, a karbantartások ütemezetten történnek. A zöldfelületek kiterjedésének szisztematikus növelése révén a város természetes hűtése ellensúlyozza a klímaváltozásból adódó felmelegedést. A hősziget hatás a zöldterületek átgondolt fejlesztésének köszönhetően kevéssé jellemző, mint más hazai nagyvárosok esetében. A korai figyelmeztetést és döntéselőkészítést mintaértékű, hatékony és kiterjedt környezeti információs rendszer szolgálja, a környezeti szenzorok magas számával, naprakész zöldfelületi kataszterrel. A környezettudatosságot segítő szemléletformáló programok sikeresek, a körforgásos gazdaságra történő átállás üteme gyors, az újrahasználat és az újrahasznosítás dominál, megjelennek a sharing szolgáltatások. A közösségi közlekedésben az elektromos hajtású közösségi közlekedési eszközök aránya nő, a légszennyezettségi mutatók javulnak a belvárosban és a fő közlekedési útvonalak mentén.

Az S3 stratégiai cél részcéljai:

R3.1 Fenntartható energiaellátás biztosítása a megújuló energia részarányának növelésével, fosszilis energiahordozók arányának fokozatos csökkentésével

R3.2 Klímaváltozásra való rugalmas reagáló képesség erősítése a városi környezet fejlesztésével – zöld és kékinfrastruktúra fejlesztések

R3.3 Városi épületállomány energetikai felújítása *(közszféra, lakosság, vállalkozások)*

R3.4 Fenntartható hulladékgazdálkodás - Miskolc járási településeket is érint.

R3.5 Lakossági szemléletformáló programok

S4. Modern, versenyképes gazdaság

Prosperáló városként Miskolc célja, hogy az erősen koncentrált iparági szerkezet diverzebbé váljon, minél több új ágazat is megvethesse lábát a településen, és erősödjenek az állományi létszámukat bővíteni képes versenyképes kkv-k. A befektetők számára rendelkezésre álló barna és zöldmezős fejlesztési területek számát, kiterjedését növelni kívánja.

Debrecen és Tiszaújváros kínálatával versenyképes településként a keleti országrész jelentős foglalkoztatotti létszámmal rendelkező települése kíván maradni, amely folyamatosan képes új magánbefektetéseket a városba, a várostérségbe vonzani.

A stratégia célhoz rendelet beavatkozások alapján **kiemelt városrész** lesz az **Egyetemváros**. A Miskolci Egyetem továbbá Miskolci Szakképzési Centrum megyei szinten is meghatározó intézmény, ezek az együttműködések a megye valamennyi települését érintik.

Kiemelt akcióterület lett továbbá **Miskolc 2 fő iparterülete: az Északi (Miskolci Ipari Park) és a Déli iparterületet (MIDIP).** Itt találhatók a város ipari parkjai, itt működnek a település legnagyobb vállalkozásai, melyeknek foglalkoztatási kihatása megyei szinten is releváns.

Turizmusa és kulturális/kreatív ipara a globális trendekre reagálva fejlődik. Önkormányzata képes a fejlesztési forrásokat és magántőkét a helyi gazdaság fejlesztésébe bevonni.

A helyi szakképzés és egyetemi képzés biztos alapja a vállalkozói fejlesztési együttműködéseknek, a helyi vállalkozói ökoszisztéma fejlett, az innovatív vállalkozások számára vonzó, az innovációs ökoszisztéma szolgáltatások széles köre elérhető.

A részcélok:

R4.1	Miskolc ipari parkjainak és iparterületeinek fejlesztése
R4.2.	Miskolc és a várostérség gazdasági potenciáljának és versenyképességének növelése (befektetésösztönzés, kreatív ipar, szabályozási környezet, oktatás-szakképzés)
R4.3	K+F+I ökoszisztéma fejlesztése
R4.4	Fenntartható turizmusfejlesztés
R4.5	Körforgásos és helyi gazdaságfejlesztés
R4.6	Foglalkoztatást segítő programok

A stratégiaalkotás keretében négy **horizontális cél** került meghatározásra:

H1. Várostérségi zöldátállás

A várostérségre kiterjedő zöld átállás részét képezi az éghajlatváltozás hatásainak mérséklése, az ahhoz való alkalmazkodás, az erőforrások fenntartható használata, a körforgásos gazdaságra való átállás, a szennyezés megelőzése és a környezeti ökoszisztémák védelme. Ezen horizontális elv alkalmazásával a város igyekszik minden intézkedés esetében biztosítani azt, hogy az ÜHG kibocsátási mutatók javuljanak, a megújuló erőforrások térnyerése folytatódjon, a zöld- és kék infrastruktúra fejlődjön, légszennyező anyag kibocsátás szintje csökkenjen, a környezeti információk elérhetőek legyenek, a környezettudatosságot a lakosság többsége mindennapi gondolkodásában és cselekvésében alkalmazza.

H2. Várostérségi digitális átállás

A várostérségre kiterjedő digitalizációs célkitűzésnek horizontális elvként érvényesülnie kell minden olyan intézkedés esetében, melynek hatókörében alkalom nyílik a korszerű és innovatív információtechnológiák alkalmazására. Ehhez elsősorban a kkv-kat, a közszolgáltatókat, a településüzemeltetés szereplőit szükséges mozgósítani, haszonélvezői a várostérség lakossága mellett az ide látogató turisták is.

H3. Esélyegyenlőség biztosítása

Az esélyegyenlőség elvének alkalmazásával az intézkedéseknek közvetlenül vagy közvetve javítaniuk kell a mélyszegénységben élők és a romák helyzetét, a (szegénységben élő, hátrányos, halmozottan hátrányos) gyermekek helyzetét, a nők, az idősek és a fogyatékkal élők helyzetét, annak érdekében, hogy a várostérség nyújtotta szolgáltatásokhoz és lehetőségekhez egyenlő eséllyel férhessenek hozzá.

H4. Reziliencia

A reziliens város célja az abszorpciós, adaptációs és transzformációs képesség fejlesztése, a külső negatív hatások kivédésére. Az abszorpciós készség elnyelő/felszívó képesség, vagyis képesség arra, hogy a begyűrűző külső hatásokat elnyelje a rendszer, anélkül, hogy ahhoz bármilyen változtatásra lenne szükség. Az adaptációs készség a megváltozott környezeti feltételekhez való alkalmazkodás képessége. A transzformációs készség az arra való képesség, hogy a rendszer a saját változásaival reagáljon a külső hatásokra, ezzel egy új kiinduló állapotra állítva a rendszer egészét.

A reziliencia horizontális elvét a stratégia alkotás során a célok és részcélok megfogalmazásánál messzemenőkig figyelembe vettük, és az összes részcél intézkedéseinek előkészítésénél alkalmaztuk, annak érdekében, hogy az egyre gyorsabban és egyre drasztikusabb mértékben változó természeti-társadalmi-gazdasági környezetben is eredményes beavatkozások valósuljanak meg Miskolcon és várostérségében. Minden új külső hatás azonosításánál első a rugalmas alkalmazkodás szükségességének a felismerése, ezt követi a rugalmas alkalmazkodási kapacitások és technikák/megoldások mozgósítása, illetőleg új rugalmas alkalmazkodási kapacitások és eljárások kiépítése. A rezilienciának köszönhetően város rugalmasan alkalmazkodik a begyűrűző, akár sokk-szerűen megjelenő változásokra és azokat követően képes viszonylag rövid idő alatt újra működőképessé válni vagy új pályára állni.

2.2.2 Városrészi szintű középtávú tematikus célok

A meghatározott stratégiai célok és azokhoz tartozó részcélok többsége szinte az egész városra vonatkozik, vagy több esetben több városrészt is érint. A városon belül területi célokat városrészekhez igazítva is meg kívánjuk jeleníteni, ezért olyan tematikus célokat alakítottunk ki, amelyekhez a városrészek jól elkülöníthetően tudnak kerülni a legjellemzőbb funkciók és fejlesztési igényeik alapján.

A 2-3 éves – helyenként hosszabb – időtartamra szóló városrészi szintű célok meghatározása az egyes városrészek átfogó gazdasági, társadalmi és településszerkezeti helyzetfeltárása, valamint az azokra épülő SWOT-elemzések alapján történt meg. A városrész-specifikus fejlesztési célok referenciapontot képeznek az integrált akcióterületi fejlesztésekhez. Ennek megfelelően olyan kérdésekre is választ adnak, mint a településrész funkcionális fejlesztési iránya, a területhasználat jellege, a városrész lakókörnyezetének, illetve gazdasági környezetének fejlődési irányai. A folyamat során kirajzolódtak azok a funkciók, amelyek esetében további fejlesztésekre, esetlegesen visszafejlesztésekre van szükség, így megvalósítható a város kiegyensúlyozott területi, gazdasági és társadalmi fejlődése.

A területi / városrészi célok a következők:

- V1: Élhető, fenntartható város
- V2: Gazdasági területek fejlesztése
- V3: Fenntartható turizmusfejlesztés
- V4: Szociális célú városrehabilitáció és komplex társadalmi felzárkóztatás

V1: Élhető, fenntartható város

A fenti célkitűzés az egész városban, minden városrészen megjelenő – összefoglaló néven, különösen hangsúlyos a lakóövezeti városrészek lakó- és szabadidős funkciójának megerősítése, ideértve az infrastrukturális és közszolgáltatások biztosítását és azok fejlesztését.

A Belváros, mint városközpont esetében fejlődési irányként kell megjelölni a rövid és hosszú távú elképzelésekben a korszerűsített igazgatási, közszolgáltatási színvonal további emelését, éppúgy a térségi szerepkör ellátására, mint a helyi feladatok kiszolgálására. Emellett fontos szempont az egységes városkép kialakítása, ide beletartozik az infrastrukturális hiányosságok pótlása és fejlesztése, zöldfelületek növelése és az épületállomány megújítása is.

A tematikusan ezen területi célhoz tartozó legtöbb alcél valamennyi városrészben megjelenő feladat. Ami elkülönülhet, vagy eltérő fontossággal bírnak az egyes városrészek szempontjából, az a városrészi központok további funkcionális fejlesztése.

- Humán közszolgáltatások minőségi fejlesztése
- Miskolc kulturális-, szabadidős- és sportinfrastruktúrájának komplex fejlesztése
- Miskolc és várostérsége fenntartható közlekedésfejlesztése
- Települési hálózatos infrastruktúra karbonsemlegességre törekvő fejlesztése
- Komplex lakhatási program
- Városrészi központok környezetileg fenntartható, funkcionális fejlesztése
- Városi közbiztonság javítása
- Klímaváltozásra való rugalmas reagáló képesség erősítése a városi környezet fejlesztésével – zöld és kékinfrastruktúra fejlesztések
- Városi épületállomány energetikai felújítása (közszféra, lakosság, vállalkozások)
- Fenntartható hulladékgazdálkodás

A célok elérésével létrejön egy fejlett olyan járásközpont / térségi központ, modern város, amely magas színvonalú szolgáltatásokat nyújt az itt élők és ide látogatók számára; egységes arculattal rendelkezik és képes népességét megtartani, a lakók igényeit fenntartható módon kielégíteni.

V2: Gazdasági területek fejlesztése

Ezen cél az alábbi városrészek/akcióterületek esetében releváns: Szentpéteri kapu, Észak-keleti városrész, Selyemrét, Keleti-városrész, Martin kertváros – Szirma, Miskolc Közép városrész

Ezen célhoz az alábbi akcióterületek kerültek kijelölésre: Északi és Déli Ipari Park, Egyetemváros

Kiemelt cél a város gazdasági szerepének erősítése, melynek elsődleges helyszínei a város Ipari Parkjai és az Egyetemváros a kutatás-fejlesztés központjaként, illetve potenciálisan megjelenhetnek a barnamezős területek. A cél elérésével a foglalkoztatás szintje emelkedik. Emellett az egyes városrészek szempontjából fontos a barnamezős területek rehabilitációja/hasznosítása is, illetve az egyes városrészeken az ott élők szempontjából a közelben található kereskedelmi, szolgáltató területek is hangsúlyos szerepet játszanak.

A városrészre vonatkozó részcélok:

- V2.1: Ipari Parkok fejlesztése
- V2.2: K+F fejlesztések
- V2.3: Barnamezős területek fejlesztése
- V2.4: Kereskedelmi, szolgáltató területek bővítése, fejlesztése

V3: Fenntartható turizmusfejlesztés

A turizmus, a turizmusra épülő szolgáltatások újraindítása és helyreállítása kiemelt stratégiai feladata lesz a városnak a mostani fejlesztési időszakban. A természeti adottságokra épülő és azok megóvását előtérbe helyező turizmusfejlesztés valamennyi miskolci számára fontos.

Miskolc város turizmusa sokszínű képet mutat, a kulturális turizmus mellett az aktív és egészségturizmus területén is jelen vannak szolgáltatások. Miskolc MJV Önkormányzata 2020-2030 évekre vonatkozóan készíttette el legújabb Turizmusfejlesztési Stratégiát, melyben a város brandjére vonatkozó irányokat is megújították és az idegenforgalmi és városmarketing eszközök jövőbeni használatának gyakorlatát is meghatározták. Az elkészült Miskolc Turizmusfejlesztési Stratégia 2030 megvalósítása városi szintű feladat, de egyes városrészeknek ebben nagyobb szerep jut. Miskolc négy, turisztikai szempontból kiemelt városrészének mindegyike nemzetközi vagy országos jelentőségű attrakcióval vonzza a látogatókat, de ezek mellett számos élményt adó vonzerővel rendelkezik.

Fenntartható turizmusfejlesztés vonatkozásban kiemelt városrész Lillafüred, továbbá Miskolc-Tapolca (Barlangfürdő fejlesztés). Ezen kívül Belváros-Avasalja és Diósgyőr városrész is érintett a turizmusfejlesztésben.

Részcélok:

- V3.1: Turisztikai vonzerők fejlesztése
- V3.2: Szolgáltatások fejlesztése

V4: Szociális célú városrehabilitáció és komplex társadalmi felzárkóztatás

Másik nagy feladat az egyes településrészeken azonosítható szociális problémák kezelése. A leszakadt, hátrányos helyzetű csoportok felzárkóztatása és a szegregált leromlott lakóterületek rehabilitációja meghatározó eredményei lehetnek a beavatkozásoknak. A közösségi kohézió erősítése érdekében közösségfejlesztési programok szervezésére is sor kerül. A cél elérését szolgáló részcélok a következőek:

- V4.1: Szociális célú városrehabilitáció
- V4.2: Komplex társadalmi felzárkóztatás
- V4.3: Közösségi kohézió erősítése

2.3 A stratégiai és a területi célok közötti összefüggések bemutatása

Az alábbiakban a meghatározott stratégiai célok városrészekre történő leképeződését mutatjuk be.

1. táblázat: Stratégiai cél és a városi leképeződés viszonya

1. Stratégiai cél	2. Stratégiai cél	3. Stratégiai cél	4. Stratégiai cél
Korszerű, humán központú települési és térségi szolgáltatások	**Fenntartható városi és várostérségi infrastruktúra és szolgáltatások biztosítása**	**Városi klímaadaptáció elősegítése a dekarbonizáción keresztül**	**Modern, versenyképes gazdaság**
Városrészi leképeződés			
A korszerű, humán központú települési és térségi szolgáltatásokat a szükségleteknek megfelelően Miskolc valamennyi városrészében szükséges biztosítani. Az egyes egyedi beavatkozások lehetnek egy-egy városrészre fókuszáltak (pl. a társadalmi felzárkóztatást segítő programcsomag jellemzően a szegregátumokkal érintett városrészekben valósul meg), de a stratégiai célon belül tervezett valamennyi beavatkozás lefedi a település teljes területét. A *Szociális ellátó rendszer átfogó fejlesztése* és az *Egészségügyi ellátórendszer komplex fejlesztése* beavatkozás térségi/megyei kihatású.	A *Fenntartható városi és várostérségi infrastruktúra és szolgáltatások biztosítása* stratégia célhoz rendelt beavatkozások nagyrésze hálózatos (fenntartható mobilitás, vízgazdálkodás, digitális szolgáltatások, smart grid és metering rendszerek), melyek szolgáltatói és felhasználói oldalon is Miskolc valamennyi városrészét érintik.	A *Városi klímaadaptáció elősegítése a dekarbonizáción keresztül* stratégia célhoz rendelt beavatkozások nagyrésze hálózatos (fenntartható városi energiaellátási mix kialakítása, Települési zöld- és kékinfrastruktúra integrált fejlesztése, korszerű térségi hulladékgazdálkodás), Miskolc valamennyi városrészét érintik. A *Városi épületállomány energetikai felújítása* részcélon belüli tevékenységekhez tartozik az intézményi és lakossági épületállomány energetikai korszerűsítése, melyek egyedi beavatkozások, de szintén valamennyi városrész esetében releváns.	A stratégia célhoz rendelet beavatkozások alapján kiemelt városrész lesz az Egyetemváros. Kiemelt akcióterület lett továbbá Miskolc 2 fő iparterülete: az Északi (Miskolci Ipari Park) és a Déli iparterületet (MIDIP). Itt találhatók a város ipari parkjai, itt működnek a település legnagyobb vállalkozásai. Az iparterületek kihasználtsága szinte teljes, a megközelítést szolgáló infrastruktúra fejlesztése azonban indokolt. További városrészi leképeződés: Szentpéteri kapu, Észak-keleti városrész; Martin kertváros, Szirma; Selyemrét, Keleti városrész Fenntartható turizmusfejlesztés vonatkozásban kiemelt városrész Lillafüred, továbbá Miskolc-Tapolca (Barlangfürdő fejlesztés) Foglalkoztatást segítő programok a város valamennyi városrészére kiterjednek.

Forrás: saját szerkesztés (FVS)

A város középtávú tematikus céljai – többek között – a városrészi célkitűzések egy vagy több városrészben történő megvalósításával érhetők el. A területi célok és stratégiai célok együttes megvalósítása segíti elő a felvázolt átfogó célok és a tervezett jövőkép elérését.

A következő táblázat összefoglalóan mutatja be a stratégiai célok és területi célok közötti összefüggéseket, kapcsolatuk erősségének mértékét azonban nem vizsgáljuk, mert az egyes célokat csak az erős koherenciájú esetekben tüntetjük fel.

2. táblázat: A Városrészek és területi célok összefüggése

Területi célok	Városrészek
V1: Élhető, fenntartható város	MINDEN városrész
V2: Gazdasági területek fejlesztése	Szentpéteri kapu, Észak-keleti városrész; Martin kertváros, Szirma; Selyemrét, Keleti városrész (Északi, Déli IP) Egyetemváros, Középső városrész (DAM területe, Stadion melletti új kereskedelmi zóna)
V3: Fenntartható turizmusfejlesztés	Belváros- Avasalja, Miskolc-Tapolca, Diósgyőr- Miskolc Nyugat, Lillafüred
V4: Szociális célú városrehabilitáció és komplex társadalmi felzárkóztatás	Jellemzően a szegregátumokkal érintett városrészekben: Lyukóbánya, Tetemvár - Északi domboldal, Bábonyibérc, Pereces, Miskolc-Közép városrész, illetve a szegregációval veszélyeztetett területek és az újonnan megjelenő szegregátumok

Forrás: saját szerkesztés

3. ábra: Miskolc stratégiai és területi céljainak koherenciája

	S1: Korszerű, humán központú települési és térségi szolgáltatások	S2: Fenntartható városi és várostérségi infrastruktúra és szolgáltatások biztosítása	S3: Városi klímaadaptáció és dekarbonizáció	S4: Modern, versenyképes gazdaság
V1: Élhető, fenntartható város				
V2: Gazdasági területek fejlesztése				
V3: Fenntartható turizmusfejlesztés				
V4: Szociális célú városrehabilitáció és komplex társadalmi felzárkóztatás				

Erős koherencia

Közepes koherencia

Gyenge koherencia

Forrás: saját szerkesztés

3 A megvalósítást szolgáló beavatkozások

3.1 Akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklása

A város korábbi Integrált Városfejlesztési Stratégiájában alkalmazott akcióterületi megközelítés a továbbiakban is fontos – és az eddigi értékelések eredményei szerint is sikeres – eszköze a források koncentrált felhasználásának, és ajánlott keretét képezi a magánszféra fejlesztésekbe való bevonásának is.

Azon beavatkozásokat, amelyek egy földrajzilag jól körül határolható területen helyezkednek el, célszerű területileg integráltan végrehajtani a valódi hatásosság érdekében. Az így kijelölt akcióterületek (AT) a városfejlesztés funkcionális magjaiként szolgálnak. Az akcióterületek kijelölése azonban nem jelenti azt, hogy mindössze ezekben a városrészekben történnek átfogó fejlesztések, hiszen az önkormányzat egyéb projektjei, valamint a magánszféra beruházásai a jövőben is érinteni fogják Miskolc teljes területét.

A város akcióterületeinek lehatárolása megegyezik Miskolc Fenntartható Városfejlesztési Stratégiájában rögzített lehatárolással.

Az akcióterületi projektek térben koncentrált és egymással összehangolt projektek, ahol földrajzilag is koncentráltan végbemenő fejlesztések vannak jelen és megfelelnek az alábbi elvárásoknak:

- az akcióterületek kiterjedése ne legyen eltúlzott, csak azok az utcák kerüljenek bele, amelyek a fejleszteni kívánt épületek, intézmények és közterek, valamint a lehetséges magánerős beruházások miatt valóban indokoltak;
- az akcióterületek megjelenésükben minél homogénebbek, térbelileg pedig koncentráltak legyenek;
- az akcióterület számára megfogalmazott cél érdekében kerülnek megvalósításra,
- egymásra szinergikus hatást fejtenek ki, az egyes projektelemek segítik más projektek megvalósulását, illetve hatásának kiteljesedését,
- volumenük, így várható hatásuk is legyen akkora, hogy érzékelhető változást idézzenek elő az akcióterületen,
- a kijelölt akcióterületen a lehető legnagyobb addicionális hatást lehessen elérni a magántőke mobilizálásával;
- funkcionális szempontból az akcióterületek egy egységet alkossanak úgy, hogy a funkcióváltásra és -bővítésre megfelelő helyszínt kínáljanak;
- a szociális és „funkcióbővítő” jellegű akcióterületek teljesítsék azokat a feltételeket, amelyeket a korábbi hasonló pályázati konstrukciók előírtak akár a szociális mutatók, akár az ellátandó funkciók tekintetében.

A stratégia szerves egészként kezeli a várost, de feladatának tekinti, hogy olyan „sűrűsödési” területeket (akcióterületeket) jelöljön ki, ahol a tervezett fejlesztések koncentráltan valósulnak meg. Így az akcióterületi beavatkozások a szinergikus és multiplikatív mechanizmusok révén tágabb környezetükre, vagy a város egészére dinamizálóan, pozitívan hatnak.

A jelenlegi tervezési időszak akcióterületeinek lehatárolásához összefoglalóan az alábbi információkat vettük figyelembe:

- az előző fejlesztési időszakban kijelölt akcióterületek, az ott tervezett, ill. előkészített beruházások készültségi foka és indokoltsága;
- a jelenlegi időszak helyzetvizsgálatának megállapításai;
- projektgyűjtések során megfogalmazott elképzelések, időbeli és térbeli koncentráltság, komplexitás

A fenti szempontok alapján az alábbi hét akcióterület kijelölésére került sor:

3. táblázat: Miskolc kijelölt akcióterületei

Akcióterület megnevezése	Akcióterület lehatárolása	A lehatárolás indoklása
Belváros – Történelmi Avas	A terület utcaszintű lehatárolása: Északról a Szent István, Hunyadi János, Városház tér, Széchenyi István utcák, Keletről a Király utca, Délről a Vörösmarty Mihály és a Nagyavas felső sor utcák, Nyugatról a Nagyváthy János utca.	Miskolctapolca és a Diósgyőri vár több tízmilliárdos fejlesztési szakaszokon vannak túl, illetve vannak folyamatban, országos szinten is jelentős attrakciók várják a látogatókat. Miskolc célja a következő tíz évben kettős: egyrészt a belvárost és történelmi Avast is hasonló fejlettségi szintre kell hozni, mint a többi desztinációt, másrészt össze kell kötni a város négy különböző élményígérettel rendelkező városrészét. Cél, hogy a város négy legfontosabb turisztikai desztinációja azonosan magas színvonalon várja a látogatókat; hogy egy erős Miskolc márkanév alatt jelenjen meg Miskolctapolca, a Diósgyőri vár, Lillafüred, valamint a belváros és a történelmi Avas. Ezek alapján került kijelölésre az akcióterület, mely két városrészt érint, de nem foglalja magában a városrészek teljes területét, a tervezett beavatkozások fókusza miatt ez szűkítésre került.
Lillafüred	A terület utcaszintű lehatárolása: a terület Miskolcon belül önálló határokkal rendelkezik, megegyezik Lillafüred városrésszel.	Átfogó turisztikai fejlesztés megvalósítása tervezett. Komplex fejlesztési programmal rendelkezik a terület, melynek megvalósítása prioritást élvez. Miskolc célja a következő tíz évben Lillafüred esetében is az, hogy hasonló fejlettségi szintre kell hozni, mint a másik 2 desztinációt, másrészt össze kell kötni a város négy különböző élményígérettel rendelkező városrészét. Cél - ahogy a Belváros – Avas akcióterület estében is -, hogy a város négy legfontosabb turisztikai desztinációja, így Lillafüred is azonosan magas színvonalon várja a látogatókat. Az akcióterület megegyezik a Lillafüred városrész területével.
Miskolc-Egyetemváros	A terület utcaszintű lehatárolása: Északról a Láng dűlő, Keletről a Csermőkei út, Délről a Miskolctapolcai út, Nyugatról az Egyetem út határolja.	Tudásközpont. A Miskolci Egyetem kiemelkedő térségi szereplő a kutatás-fejlesztés és innováció, a duális képzés és minőségi munkahelyek teremtése és térségbe vonzása területén, számos képzésfejlesztési és infrastrukturális fejlesztés van tervezés alatt, melyek indokolttá teszik külön akcióterületként történő lehatárolását. Az akcióterület az Egyetemváros-Ruzsin városrész Egyetemváros területét érinti a tervezett beavatkozásokkal összhangban.
Tetemvár - Bábonyibérc	A területek utcaszintű lehatárolása: Tetemvár: Északról a Tetemvár felső sor, Keletről a Szentpéteri kapu, Délről a Petőfi Sándor tér, Nyugatról a Tetemvár felső sor határolja.	Miskolcon több szegregátum is található azonban külön akcióterületként a Tetemvár és Bábonyibérc területe lett kijelölve. Ezen a belvárosi területekhez közeli részen olyan komplex beavatkozások tervezhetők és valósíthatók meg, amivel várhatóan a teljes szegregátum problémája kezelhetővé válik. A szociális városrehabilitációban tervezhető ESZA tevékenységek mellett megvalósulna a közművesítés, az úthálózat kialakítása, illetve

	Bábonyibérc: Északról a Pece patak, Keletről az Árok utca, Délről a Feszty Árpád utca, Nyugatról a Bábonyibérc új telep határolja.	fejlesztése, háztartási hulladékok kezelése, közegészségügyi helyzet javítása. Az akcióterület a Tetemvár-Északi domboldal városrész területéből a Tetemvár és Bábonyibérc területét foglalja magába.
Lyukóvölgy	Lyukóvölgy városrész területe (sok esetben külterület)	Folyamatosan növekvő, Magyarország legnagyobb szegregátuma (kb. 3000 fő), melynek helyzetét jelen programozási időszakban is meg kell próbálni a lehetőségekhez mérten javítani. Az akcióterület megegyezik Lyukóvölgy városrész területével.
Városi modális csomópontok	A területek utcaszintű lehatárolása: Búza tér: Északról a Szeles utca, Keletről a Búza tér utca, Délről a Zsolcai kapu, Nyugatról a Ady Endre utca. Gömöri pályaudvar: Északról a Sajószigeti utca, Keletről a Besenyői utca, Délről a Zsolcai Kapu, Nyugatról az Állomás utca. Tiszai pályaudvar: Északról a Kandó Kálmán tér és a Pfaff Ferenc utca, Nyugatról a Kisfaludy Károly utca, Délről a Csokonai Vitéz Mihály utca határolja.	A Belvárosi területeken szükséges a forgalomcsökkentés és környezetterhelés mérséklése a Búza téri csomópont átszervezésével. Cél az átmenő forgalom csillapítása (intermodális csomópontba történő áthelyezése), elkerülő (tehermentesítő) utak megépítése. (A NIF Zrt. jelenleg készíti ennek komplex beavatkozásnak a megvalósíthatósági tanulmányát a Tram-train-nel és a „széthúzott intermodalitással" /Búza tér, Tiszai pu. Gömöri pu./ együtt.) A Búza tér ilyen mértékű fejlesztése a Gömöri és a Tiszai pályaudvar összehangolt fejlesztésével együtt valósítható meg. Városi modális csomópontok összehangolt fejlesztése indokolja ezen területek akcióterületi kiemelését.
Északi és Déli befektetési övezet	Északi iparterület: Északról Miskolc közigazgatási határa, Keletről és Nyugatról névtelen utak, Délről a repülőtéri út határolja. Déli iparterület: Északról az M3-as autópálya bekötő szakasza, Délről a közforgalmú vasútpálya, Nyugatról a Hejő patak, Délről a Hejőn túli rét határolja.	A Gazdaságfejlesztési akcióterület Miskolc 2 fő iparterületét foglalja magában: az Északi és a Déli iparterületet. Itt találhatók a város ipari parkjai, itt működnek a település legnagyobb vállalkozásai. Az akcióterület kijelölése illeszkedik a meglévő 2 fő iparterülethez.

Forrás: Saját szerkesztés

Térképes ábrázolás mellékletként csatolva. 8.1.-es melléklet, 8.2-es melléklet.

3.2 Az egyes akcióterületeken megvalósítandó fejlesztések összefoglaló bemutatása

Az akcióterületi beavatkozások egyes elemei egyben kulcsprojektek vagy hálózatos projektek, az átfedések erősítik a tervezett fejlesztések közötti kapcsolódást, szinergiát.

Az alábbiakban bemutatásra kerül az akcióterületek kijelölésének indoklása, az egyes akcióterületeken tervezett fejlesztések, amelyek ütemezését a 4.5, összehangolt vázlatos pénzügyi tervét pedig a 4.6 fejezet tartalmazza.

4. táblázat: Belváros-Történelmi Avas komplex fejlesztése

akcióterületi fejlesztés illeszkedése az ITS stratégiai céljaihoz	Városi klímaadaptáció elősegítése a dekarbonizáción keresztül R3.2 Klímaváltozásra való rugalmas reagáló képesség erősítése a városi környezet fejlesztésével – zöld és kékinfrastruktúra fejlesztések
akcióterület kijelölésének indoklása	Miskolctapolca és a Diósgyári vár több tízmilliárdos fejlesztési szakaszon van túl, illetve vannak folyamatban, országos szinten jelentős attrakciók várják a látogatókat. Miskolc célja a következő tíz évben kettős: egyrészt a belvárost és történelmi Avast is hasonló fejlettségi szintre kell hozni, másrészt össze kell kötni a város négy különböző élményigérettel rendelkező városrészét. Cél, hogy a város négy legfontosabb turisztikai desztinációja azonosan magas színvonalon várja a látogatókat; hogy egy erős Miskolc márkanév alatt jelenjen meg Miskolctapolca, a Diósgyőri vár, Lillafüred, valamint a belváros és a történelmi Avas, amelyeket a látogatók több napos itt tartózkodás során fedezhetnek fel.
az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	Az Avas egy különleges és jó adottságú hely, de sajnos évtizedek óta kihasználatlan, melynek két fő oka a nehézkes feljutás, és az állandó jelenlét hiánya. Ennek megoldására komplex fejlesztési csomag összeállítása történt, cél a belvárosi épített és természetes környezet további rehabilitációja, a kulturális és szakrális vonzerő fejlesztése és a Történelmi Avas, mint turisztikai attrakcióban rejlő lehetőségek kihasználása. Tervbe van véve, hogy közparkká alakítanák a kilátó előtti parkolót, olyanná, ami akár nagyobb városi rendezvényeket is befogadhat; a parkba terveznek egy vendéglátóhelyet is, az avastetői buszvégállomás és a kilátó közötti Mendikás dűlőt pedig felújításra kerülne, hogy az autóval és gyalogosan is biztonsággal járhatóvá váljék. Ezen kívül tervezett egy sétány a kilátó és az arborétum között, valamint az amfiteátrumot is érintené a fejlesztés. A távlati tervek között továbbra is szerepel egy sikló vagy libegő kialakítása. Avasi kötélpálya megvalósítása turisztikai és tömegközlekedési céllal egyaránt fontos lenne a Belváros és Avas között, mely kerékpárszállításra is alkalmas kell legyen (így az Avason és a Tampere városrészben lakó 40 ezer ember felfelé kerékpározás nélkül tudna közlekedni a lakóhelye és a Belváros között). Fontos a Történelmi Avas fejlesztését szinergiában kezelni a Belváros rehabilitációjával, ezen terület több irányú kapcsolatai miatt. Belváros – Avas desztináció főbb beavatkozásai - Főtéren a Szinva kibontása, funkcionálisan megfelelő városi főtér kialakítása - Avastető komplex fejlesztése - Kálvária – Kisavas összekötő gyalogút kiépítése

	- Tűzköves archeopark, látványrégészet - Kovakőmegmunkáló műhely – interaktív élményközpont létrehozása. - Avasi pincesorok közterületeinek fejlesztése, közvilágítás kiépítése - Izraelita temető művészi értékű és helytörténeti jelentőségű kriptáinak felújítása - Latabár-kripta felújítása, Latabár emlékhely, tematikus útvonal - Avasi református temető, mint nemzeti emlékhely megújítása - Herman Ottó Múzeum Papszeri épület komplex felújítása - Belvárosi passzázsok, átjárók, kapualjak rekonstrukciója - Hodobay program keretében épülettömbök rekonstrukciója (magántőke bevonásával) – Centrum-tömb, Kazinczy-tömb, Vasaló-tömb
városrészi leképeződése	Belváros – Avasalja, Avas-Dél

Forrás: Saját szerkesztés

5. táblázat: Lillafüred átfogó turisztikai fejlesztése

akcióterületi fejlesztés illeszkedése az ITS stratégiai céljaihoz	Modern, versenyképes gazdaság R4.4 Fenntartható turizmusfejlesztés
akcióterület kijelölésének indoklása	Átfogó turisztikai fejlesztés megvalósítása tervezett. Komplex fejlesztési programmal rendelkezik a terület, melynek megvalósítása prioritást élvez. Az elmúlt időszakban Miskolc-Tapolca és a Diósgyőri Vár miatt Diósgyőr volt kiemelt akcióterületként kezelve, azonban ezeken a beavatkozási helyszíneken a továbbiakban inkább a kapcsolódó szolgáltatások fejlesztése válik szükségesség magántőke bevonásával. Miskolc célja a következő tíz évben Lillafüred esetében is az, hogy hasonló fejlettségi szintre kell hozni, mint a másik 2 desztinációt, másrészt össze kell kötni a város négy különböző élményígérettel rendelkező városrészét. Cél - ahogy a Belváros – Avas akcióterület estében is -, hogy a város négy legfontosabb turisztikai desztinációja, így Lillafüred is azonosan magas színvonalon várja a látogatókat.
az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	Az akcióterületi fejlesztés célja a gyógyhely rekreációs központtá alakítása, amely a helyszín jelenlegi aktív turisztikai arculatához illeszkedik, ill. kiegészíti azt. A fejlesztési projektelemek magukban foglalják az aktív szabadidő eltöltési lehetőségek szolgáltatásfejlesztését (csónakház, vízisport-eszközök), valamint fedett piknikező helyek, pihenőterek és tematikus sétányok (Magdolna sétány, Hámori-tó körüli sétány) kialakítását. A Peleház fejlesztése nyomán bemutathatjuk a korabeli Lillafüred és térsége természeti értékeit. Az attrakciók megközelíthetősége és infrastrukturális adottságai mosdó, zöldparkoló és buszforduló kialakításával válnak teljessé. A komplex fejlesztés garantálja a magas környezeti színvonalú, egész évben elérhető és értelmezhető, tartalmas kikapcsolódást célzó turisztikai kínálatot. Tervezett főbb fejlesztések: **A Hámori-tó környezetének fejlesztése - sétaútvonal kialakítása:** A lillafüredi akadálymentes sétautak kialakítása azoknak a kirándulóknak is lehetőséget nyújt a természet közelségének és a tiszta levegőnek a kihasználására, akik számára a túraútvonalak túl nagy kihívást jelentenek (pl. szeniorkorosztály, kisgyermekes családok, mozgáskorlátozottak). A Hámori-tavat körülvevő sétaútvonal pihenőpadokkal, innovatív digitális élményelemekkel kiegészítve vonzó célponttá válhat a meglévő szolgáltatások megtartásával és fejlesztésével is.

	A Herman Ottó Emlékház négy évszakos turisztikai attrakcióvá fejlesztése: A Szinva patak medrét követő fejlesztési tengely egyik legfontosabb attrakciós eleme Herman Ottó egykori házának – ahogy ő nevezte, a Pele-laknak - és környezetének a polihisztor munkásságához méltó új attrakcióvá alakítása. Cél emellett a Herman Ottó-kultusz ápolása, életművének a modern korhoz méltó interpretációja, amely egyben családi programként szolgál a Lillafüredre érkező vendégeknek. **„Szikla" légzésterápiás központ kialakítása**: 30 évvel ezelőtt, 1991-ben indult meg a Barlangterápiás kezelés krónikus légzőszervi betegek Szt. István Barlang Fekete termében, mely a Bükki Nemzeti Park kezelésében van. A kúraterem funkció elindítását a barlang egyedi mikroklímája teszi lehetővé (állandó 10C közel 100% páratartalom mellett), ahol egyszerre 30 fő vehet részt terápián 3 órás időtartamban, naponta két alkalommal speciálisan képzett egészségügyi szakszemélyzet felügyelete mellett. Egy-egy terápiás kezelés a betegek részére 2-3 hetes mindennapos jelenlétet igényel. A meglévő épületrész felújítása és új épületrész kialakítása is megvalósításra kerülne. Az új szolgáltatás az elsősorban légúti megbetegedések kezelése révén szorosan illeszkedik Lillafüred klimatikus gyógyhely adottságaihoz és a Szent István barlang nyújtotta terápiás kezelésekhez. Büfésor rendezése, színvonalas szolgáltató környezet kialakítása. **Az akcióterületen tervezett valamennyi új fejlesztés esetében kiemelten kell kezelni az előzetes hatósági egyeztetések lefolytatását, a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóság bevonását.** **Lillafüred Sport és Szabadidő Fejlesztés (kerékpár):** A libegő mellett egy több hektáros területen kialakításra kerülne down-hill kerékpár pálya, amely egyedülálló az országban és ellenőrzött körülmények között versenysportra is alkalmas. *BO/32/00510-1/2022. számú határozattal a Nemzeti Sportközpontok (1143 Budapest, Stefánia út 51.) részére a Miskolc 02053, 01043, 01042, 01044, 38507/6, 38507/7, 38502, 38508 hrsz. alatt tervezett „Kerékpáros Park" létesítésére és üzemeltetésére vonatkozóan környezetvédelmi engedélyt kapott*. **Lillafüred Sport és Szabadidő Fejlesztés (száraz bob pálya):** Lillafüreden a DVTK Kalandparknál kialakítható egy száraz bob-pálya, a lenti fogadó területtel és a fenti indító területtel. *A Kormányhivatal 16964-14/2009. számú határozatával a Miskolci Bobpálya Szolgáltató és Kereskedelmi Kft. (3530 Miskolc, Kisavas alsósor 22.) részére a Miskolc III. kerület 38464, 38465, 38466, 38467, 38469 38470 és 38474 hrsz.-ú belterületi és 01042 hrsz.-ú külterületi ingatlanokon egész évben működő bobpálya létesítése kapcsán a védett természeti terület jellegének, használatának megváltoztatását természetvédelmi szempontból engedélyezte.* **Lillafüred Sport és Szabadidő Fejlesztés (Via Ferrata):** Az aktív turizmus, a sport és a közösségi élmények mellett újdonságként kialakításra kerülne egy olyan Via Ferrata, amely igazodik a környezethez, láncon és sziklafalban vezetett nyomvonalon teremti meg a biztonságos, de mégis kalandos túrázás lehetőségét. *A Kormányhivatal BO/32/3559/2022. számú határozatával módosított BO/32/763-1/2022. Iratával a Hámori Szikla- és Jégmászó Sportegyesület (HSzJSE) (3517 Miskolc-Alsóhámor, Vadas Jenő u. 6.) részére a Hámori szurdok szikla nevű sziklaképződményen (Miskolc, X: 768250; Y: 308210) via ferrata pálya kiépítését (védett terület jellegének, használatának megváltoztatását) természetvédelmi szempontból engedélyezte*.
városrészi leképeződése	Lillafüred - Ómassa

Forrás: Saját szerkesztés

6. táblázat: A Miskolci Egyetem tudásközponti szerepének és KFI potenciáljának erősítése

akcióterületi fejlesztés illeszkedése az ITS stratégiai céljaihoz	Modern, versenyképes gazdaság R4.2. Miskolc és a várostérség gazdasági potenciáljának és versenyképességének növelése
akcióterület kijelölésének indoklása	Tudásközpont. A Miskolci Egyetem kiemelkedő térségi szereplő a kutatás-fejlesztés és innováció, a duális képzés és minőségi munkahelyek teremtése és térségbe vonzása területén, számos képzésfejlesztési és infrastrukturális fejlesztés van tervezés alatt, melyek indokolttá teszik külön akcióterületként történő lehatárolását.
az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	A Miskolci Egyetem által a fejlesztési időszakra tervezett, az FVS vonatkozásában releváns beavatkozások felölelik az alábbi területeket: - Az oktatás digitális átalakítása. A Miskolci Egyetem Borsod-Abaúj-Zemplén megye és az Északkelet-magyarországi Gazdaságfejlesztési Zóna (GFZ) tudományos és innovációs ökoszisztémájának egyik központjaként az Intézményfejlesztési Tervével (IFT) összhangban, a digitális átállás jegyében hálózatfejlesztést (gerinchálózat cseréje), digitális eszközpark megújítást és kapacitásbővítést tervez az intézményi szintű egységes zárt rendszerű távolléti és hibrid oktatás, a gyakorlati képzésbe való bekapcsolódás támogatása (rendszer elérhetőség, e-learning tananyagfejlesztés, távolléti és hibrid oktatásban való oktatói és hallgatói, egyenlő esélyű részvétel, az intézményi ökológiai lábnyom csökkentése) céljából, a hallgatói tanulástámogatási rendszer, minőségi szolgáltatások (hallgatói kommunikáció) fejlesztése érdekében. - Víztudományi és Vízbiztonsági Nemzeti Laboratórium - Megújuló Energiák Nemzeti Laboratórium - Társadalmi Innovációs Nemzeti Laboratórium - Éghajlatváltozás Multidiszciplináris Nemzeti Laboratórium - Földi Energiaforrások Kompetencia Központ - K+F+I projektek megvalósítása (pl. Aromás izocianátok alapanyag gyártásának komplex, integrált technológiai fejlesztése (ARIZO); Talajinformáció- vezérelt mezőgazdaság támogatására szolgáló ICT-platform fejlesztése; Innovatív diagnosztikai fejlesztések a népegészségügyi szempontból kiemelkedő fontosságú betegségek azonosítására; Állomási és csomóponti metánemisszió monitoring és üzemviteli, technológiai fejlesztés)
városrészi leképeződése	Egyetemváros

Forrás: Saját szerkesztés

7. táblázat: Tetemvár – Bábonyibérc komplex rehabilitációja

akcióterületi fejlesztés illeszkedése az ITS stratégiai céljaihoz	Korszerű, humán központú települési és térségi szolgáltatások R1.5 Komplex társadalmi felzárkóztatás
akcióterület kijelölésének indoklása	Miskolcon több szegregátum is található (Lyukóvölgy, Avas) azonban külön akcióterületként a Tetemvár és Bábonyibérc területe lett kijelölve. Ezen a belvárosi területekhez közeli részen olyan komplex beavatkozások tervezhetők és valósíthatók meg, amivel várhatóan a teljes szegregátum problémája kezelhetővé válik.

az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	Cél a területen élők életkörülményeinek javítása, a további szegregációs folyamatok megszüntetése. A szociális városrehabilitációban tervezhető ESZA tevékenységek mellett megvalósulna a közművesítés, az úthálózat kialakítása, illetve fejlesztése, háztartási hulladékok kezelése, közegészségügyi helyzet javítása. (Részletesen a tanulmány anti-szegregációs terv fejezetében)
városrészi leképeződése	Tetemvár – Északi domboldal

Forrás: Saját szerkesztés

8. táblázat: Lyukóvölgy komplex rehabilitációja

akcióterületi fejlesztés illeszkedése az ITS stratégiai céljaihoz	Korszerű, humán központú települési és térségi szolgáltatások R1.5 Komplex társadalmi felzárkóztatás
akcióterület kijelölésének indoklása	Miskolc és Magyarország legnagyobb szegregátuma, ahol jelentős ESZA típusú beavatkozások szükségesek.
az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	Cél a területen élők életkörülményeinek javítása, a további szegregációs folyamatok mérséklése. A szociális városrehabilitációban tervezhető ESZA tevékenységek mellett szükséges a közegészségügyi helyzet javítása, utak, közművek fejlesztése is. (Részletesen a tanulmány anti-szegregációs terv fejezetében)
városrészi leképeződése	Lyukóvölgy

Forrás: Saját szerkesztés

9. táblázat: Városi modális csomópontok integrált fejlesztése

akcióterületi fejlesztés illeszkedése az ITS stratégiai céljaihoz	Fenntartható városi és várostérségi infrastruktúra és szolgáltatások biztosítása R2.1 Miskolc és várostérsége fenntartható közlekedésfejlesztése
akcióterület kijelölésének indoklása	A Belvárosi területeken forgalomcsökkentés és környezetterhelés mérséklése a Búza téri csomópont átszervezésével. A Búza tér ilyen mértékű fejlesztése a Gömöri és a Tiszai pályaudvar összehangolt fejlesztésével együtt valósítható meg. Városi modális csomópontok összehangolt fejlesztése indokolja az akcióterületi kiemelést. A NIF Zrt. jelenleg készíti ennek a komplex beavatkozásnak a megvalósíthatósági tanulmányát a Tramtrain-nel és a széthúzott intermodalitással (Búza tér, Tiszai pu. Gömöri pu.) együtt. A kötöttpályás villamos közlekedés fejlesztése szükséges az észak-déli tengelyen, illetve be kell kötni a hálózatba a Búza teret, esetlegesen a Gömöri pályaudvart. A buszhálózatot a villamosvonalakra ráhordóan kell átalakítani. A Tapolcai elágazásban fonódó buszjáratok kellenek az é-d-i villamosvonalhoz kapcsolódóan. Fontos az egyéb gépjárműforgalomtól független, így versenyképes tömegközlekedési folyosók megteremtése. A kötöttpályás fejlesztéseket „tram-train kompatibilisen” kell kialakítani. (Vizsgálandó tram-train kialakítás lehetősége Kazincbarcika – Miskolc – Tiszaújváros, illetve (Szerencs – Felsőzsolca – Miskolc viszonylatban.)
az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	Cél az átmenő forgalom csillapítása (intermodális csomópontba történő áthelyezése), elkerülő (tehermentesítő) utak megépítése, ami lehetővé teszi a tér átalakítását (pl.: zöld sziget), ill. funkcióbővítést.

	Búza tér intermodális központ, villamos fejállomással park és kereskedelmi központ kialakítása; új közlekedési rend bevezetése – a buszpályaudvar kitelepítése, emeltszintű buszmegálló kialakítása. (részletesebb tartalom a SUMP felülvizsgálatát követően adható meg)
városrészi leképeződése	Belváros – Avasalja városrész; Selyemrét Keleti városrész

Forrás: Saját szerkesztés

10. táblázat: Északi és Déli befektetési övezet fejlesztése (Ipari parkok, iparterületek fejlesztése)

akcióterületi fejlesztés illeszkedése az ITS stratégiai céljaihoz	Modern, versenyképes gazdaság R4.1 Miskolc ipari parkjainak és iparterületeinek fejlesztése
akcióterület kijelölésének indoklása	A kijelölt (gazdaságfejlesztési) akcióterület Miskolc 2 fő iparterületét foglalja magában: az Északi és a Déli iparterületet. Itt találhatók a város fejlesztendő ipari parkjai, itt működik a település legtöbb és legnagyobb vállalkozása. Elsősorban az ezeken a területeken megvalósuló fejlesztések szinergikus hatása miatt indokolt külön akcióterületként kezelni: a gazdaságfejlesztő és befektetésösztönző tevékenység eredményeképpen betelepülő vállalkozások a legnagyobb foglalkoztatók (és legnagyobb adófizetők) a városban, meghatározó szereplői lehetnek a kutatás-fejlesztési és innovációs folyamatoknak, alakítják a szakképzés és felnőttképzés rendszerét, maga a terület fejlesztése együtt jár a közlekedés szervezésével, a közlekedési kapcsolatok kialakításával.
az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	Az akcióterület fejlesztésének célja a helyben működő és a potenciális betelepülő vállalkozások működési feltételeinek magas szintű biztosítása, amely magában foglalja a vonzó fizikai és szolgáltatási környezet kialakítását is, ezáltal növelve Miskolc versenyképességét. Megvalósul megfelelő telekstruktúra kialakítása, közművek kiépítése, feltáró és bekötő utak építése, elektromos hálózatfejlesztés, mindezekkel párhuzamosan jelentős befektetésösztönző tevékenységek.
városrészi leképeződése	Szentpéteri kapu, Észak-keleti városrész; Martin kertváros, Szirma; Selyemrét, Keleti városrész Fontos Miskolc közigazgatási határán kívüli területek bevonása is az akcióterületbe, a Miskolc és Sajószentpéter közötti elhelyezkedő északi iparterület egy része már Miskolc város 1/1 tulajdonában áll, így ezeken a területeken azonnali alapinfrastruktúra fejlesztések megvalósítása tervezett, ezért ez a terület bár nem városrészi terület, de fontos az akcióterület részeként kezelni.

Forrás: Saját szerkesztés

3.3 Az akcióterületeken kívül végrehajtandó, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia tartalmazza a célok eléréséhez szükséges legfontosabb beavatkozásokat. Az ITS operatív jellege ugyanakkor nem jelenti azt, hogy részletesen kidolgozva tartalmaznia kell a megvalósítandó projekteket, elegendő, ha a stratégia a tervezett fejlesztések vázlatos bemutatására szorítkozik.

Az ITS keretében azonosított projekttípusok (az akcióterületi fejlesztéseken kívül) az alábbiak:

- Kulcsprojektek: A kulcsprojektek azok a tervbe vett fejlesztések, amelyek alapvető feltételét képezik valamely (akár több) középtávú városi cél elérésének, tehát, ha a projekt nem valósul meg, valamelyik cél nem, vagy csak kismértékben érhető el. Gyakran a kulcsprojekt (ami jellemzően nagyobb összegű projekt) megvalósulása előfeltétele egyéb tervezett fejlesztések megvalósulásának vagy azok hatásai érvényesülésének.
- Hálózatos projektek: A hálózatos projekt egymással összehangolt, térben kapcsolódó fejlesztéseket tartalmaz. A hálózatos projekt több, egymáshoz kapcsolódó, akár azonos jellegű projektelemből áll, és a város egészére vagy annak jelentős részére kiterjed.
- Egyéb projektek: a fenti kategóriákba nem tartozó, egyéb tervezett fejlesztések.

A tervezett beavatkozások jelenleg ismert részleteit (becsült költségvetés, indikatív ütemezés) a következő fejezetek tartalmazzák azzal az előfelvetéssel, hogy ezek a projektkidolgozás későbbi fázisaiban kerülnek pontosításra, véglegesítésre.

3.3.1 Kulcsprojektek

A kulcsprojektek (továbbá a hálózatos és egyedi projektek) Miskolc Fenntartható Városfejlesztési Stratégiájában szereplő beavatkozások alapján kerülnek meghatározásra.

- A jövő nemzedéke – köznevelési oktatás és képzésfejlesztési program

A beavatkozás keretében a köznevelési intézmények felújítása, korszerűsítése, átalakítása, bővítése, többfunkcióssá tétele, műszaki színvonalának emelése, energiakorszerűsítése és kapcsolódó eszközbeszerzés valósul meg. Kiemelt feladat a mindennapos testneveléshez szükséges infrastrukturális feltételek biztosítása, az IKT eszközök, technológiák beszerzése, továbbá a sajátos nevelési igényű gyermekek tanításához szükséges infrastrukturális és módszertani fejlesztések megvalósítása. A közoktatást érintő fejlesztések megvalósításába a Miskolci Tankerületi Központ bevonása szükséges. A Tankerületi Központ külön felmérést készített az intézményi beavatkozásokról, ennek egy része a TOP Plusz keretében a rendelkezésre álló forrás terhére támogatható, de nagyobb részére más forrás bevonása szükséges.

Jelentős fejlesztéseket valósíthatnak meg továbbra is az Egyházak: a TIREK tervezi Miskolcon iskola bővítést és felújítást, a Miskolci Egyházmegye (görögkatolikus) iskola és kollégium felújítását, valamint pedagógiai szakszolgálati tevékenység ellátását is.

- Szociális ellátórendszer átfogó fejlesztése

A beavatkozás célja a szociális alapszolgáltatás – elsősorban az étkeztetés, házi segítségnyújtás, nappali ellátás, szociális munka -, továbbá bentlakásos idősellátás infrastruktúrájának és a kapcsolódó humánerőforrásnak átfogó fejlesztése. Kiemelt cél az ország egyik legnagyobb, 437 férőhelyes Őszi Napsugár Otthon kiváltása, kitagolás az ellátási szükségleteket kiszolgáló létesítmény(ek)be. Cél továbbá a család és gyermekjóléti ellátások fejlesztése is.

A szociális szférában dolgozó humánerőforrás megtartása és településre vonzása érdekében kiegészítő programok indítása.

- Egészségügyi ellátórendszer komplex fejlesztése

Egészségügyi alapellátás vonatkozásában cél a kapcsolódó infrastruktúra, eszközellátottság fejlesztése és a háziorvosok magas életkora alapján a következő években, évtizedben megüresedő praxisok feltöltése, illetve az ellátás megszervezése is kiemelt feladatként jelentkezik.

A szakellátás és fekvőbeteg ellátás területén kiemelt cél a kórházi infrastruktúra komplex fejlesztése, az ellátás hozzáférhetőségének és színvonalának javítása, a regionálisan biztosított ellátási formák – kardiológia, idegsebészet, koraszülött és PIC ellátás, pszichiátria, onkológia – további megerősítése. Előkészítés alatt van egy Komprehenzív Kardiovaszkuláris Centrum kialakítása a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Központi Kórház és Egyetemi Oktatókórházban, melynek célja egy komplex szívérrendszeri fekvő- és járóbeteg ellátó központ a szívsebészeti háttérrel való kialakítása. Kiemelt terület továbbá a Központi Sterilizáló fejlesztése, valamint a Gyermekegészségügyi Központ generálfelújítása, modernizálása, energetikai korszerűsítése a biztonságos és korszerű gyermek-betegellátásért. Energiahatékonysági fejlesztések a kórház valamennyi telephelyén (ESCO konstrukció keretében).

Prioritást kap az egészségügyben dolgozó humánerőforrás megtartása és településre vonzása érdekében kiegészítő programok indítása. Hangsúlyosan jelen kell lennie a térségi prevenciós és szűrési programoknak.

- Gyermeknevelést támogató humáninfrastruktúra fejlesztése

A beavatkozás célja a bölcsődei és óvodai ellátás infrastruktúrájának és a kapcsolódó humánerőforrásnak az átfogó fejlesztése. A humánerőforrás megtartása és településre vonzása érdekében kiegészítő programok indítása. A fejlesztendő intézményekről az érintettek bevonásával átfogó, tételes lista került összeállításra.

- Lakossági épületállomány energetikai korszerűsítése

Az épületek a legnagyobb hazai CO_2-kibocsátók, és egyben az egyik legnagyobb energiafogyasztók. A hatályos Nemzeti Épületenergetikai Stratégia adatai szerint Magyarországon a primer energiafelhasználás mintegy 40%-a az épületekben történik, amelyen belül a legnagyobb részarányt a lakóépületek képviselik közel 60%-kal. A végső energiafelhasználást tekintve az Eurostat adatai szerint mintegy 35%-ra tehető a lakossági szektor energiafogyasztásból való részesedése, ennek túlnyomó része az épületek energiafelhasználását jelenti

A Nemzeti Energiastratégia 2030 foglalt célkitűzések elérése érdekében szükséges a városok és ezáltal az ország energiafüggetlenségének erősítése a fogyasztás mérséklésével, hazai, többnyire karbonsemleges erőforrásaink fokozottabb és költséghatékony kihasználásával, a kettő eredőjeként pedig importfüggőségünk enyhítése. Ennek érdekében kiemelt cél mindhárom nagy szegmensben – lakóépületek, közintézmények, vállalkozások/ipar - a komplex épületenergetikai fejlesztések végrehajtása, melyből jelen beavatkozás a lakossági épületállomány energetikai korszerűsítését tűzte ki célul.

A lakóépületek esetében a legtöbb energia-megtakarítási potenciál az épületek energetikai felújításában és a fűtés korszerűsítésében rejlik. A lakossági épületállomány energiahatékonysági javulást célzó korszerűsítésével a NES szerint a földgázimport akár egynegyede (évi 2 milliárd m3 földgázfelhasználás) is kiváltható lehet.

Az épületekhez köthető földgázfelhasználás csökkenésére vonatkozó ambiciózus célkitűzést az alapozza meg, hogy a jelenlegi lakott lakásállomány több mint kétharmada energetikailag korszerűsítendő (közel harmada korszerű, vagy gazdasági okból nem indokolt a felújítása). 2021-től az újépítésű épületek használatbavételi engedélyének feltétele a közel nulla energiaigényű épület követelményszintjének

teljesítése az épületek energiahatékonyságáról szóló 2010/31/EU irányelv alapján, és az épület felújításokat is ezzel kompatibilis módon kell majd végrehajtani.

A Nemzeti Energiastratégiában foglaltakkal összhangban 2050-re szeretnénk elérni, hogy a magántulajdonú lakóépületek állománya nagy energiahatékonyságú és dekarbonizált épületállománnyá váljon, vagyis célul tűzzük ki a meglévő épületek közel nulla energiaigényű épületekké való költséghatékony átalakítását.

- Közszféra épületállományának energetikai korszerűsítése

Az épületek a legnagyobb hazai CO_2-kibocsátók, és egyben az egyik legnagyobb energiafogyasztók. A hatályos Nemzeti Épületenergetikai Stratégia adatai szerint Magyarországon a primer energiafelhasználás mintegy 40%-a az épületekben történik, amelyen belül a legnagyobb részarányt a lakóépületek képviselik közel 60%-kal, azonban a hazai mintegy 12-15 ezer közintézmény (kb. 960 ezer középületet számláló) épületállományának energiahatékonyság-javításában ugyancsak jelentős az energiamegtakarítási potenciál.

Miskolcon évek óta sok közintézmény energetikai fejlesztése valósult meg, azonban továbbra is szükséges a komplex felújítások elvégzése, különösen az alábbi területeken:

  - szociális intézmények
  - oktatási intézmények
  - egészségügyi intézmények
  - szabadidős és kulturális létesítmények
  - igazgatási feladatokat ellátó létesítmények

- Vállalkozások épületállományának energetikai korszerűsítése

Miskolc területén működő vállalkozói, ipari tulajdonban lévő épületállomány komplex épületenergetikai korszerűsítésének megvalósítása.

A beavatkozás keretében akcióprogram indul a városban működő vállalkozásokkal, kiemelten a helyi kis- és közepes vállalkozásokkal, hogy a saját energiafogyasztás helyben elérhető megújuló energiaforrással megvalósuló részleges vagy teljes kiváltását elérhessék, hozzáférjenek a vállalkozások versenyképességének javítását célzó forrásokhoz. A projekt keretében a vállalkozások szakmai segítséget kapnak ahhoz, hogy komplex projekteket készítsenek elő országos programokon való pályázati induláshoz.

- Fenntartható városi energiaellátási mix kialakítása

Cél, hogy a jelenleg földgáz tüzeléssel üzemelő kisebb hőkörzetek összevonásával a geotermikus energiával kiszolgált belvárosi hőkörzetre kapcsolással megteremtse a megújuló energia kapacitásainak nagyobb arányú kihasználását, valamint a távhőtermelői és távhőszolgáltatói rendszerek korszerűsítésével a harmadik generációs (alacsony hőmérsékletű) távhőszolgáltatást.

A Diósgyőri és Bulgárföldi hőkörzetek összekapcsolása a belvárosi hőkörzettel, így növelve a rendszerben lévő megújuló energia részarányát.

Új fogyasztók bekapcsolása a távhő rendszerébe azzal csökkentve a pontszerű levegőszennyező hőtermelő berendezések arányát, így csökkentve a kibocsájtott levegőszennyezés mértékét

A meglévő hőtovábbító és hőelosztó hálózat fejlesztése, korszerűsítése, ezáltal a rendszerben jelen lévő a csőhálózaton és hőelosztórendszerekben keletkező hőveszteség mérséklése.

Feladatként jelentkezik a stratégiai tervezés megvalósítása: Megújuló energiakataszter létrehozása - SECAP felülvizsgálata.

Szennyvíziszap alapú pellet előállítás és hasznosítás: A szennyvíziszap költséges és környezetterhelő szállításának, elhelyezésének kiváltása, térfogatának és víztartalmának csökkentése, a benne lévő energiatartalom további kinyerése. A fokozatosan szigorodó EU-s és hazai jogszabályok miatt a szennyvíziszapok kommunális hulladéklerakón történő elhelyezését csökkenteni szükséges. A térfogat és víztartalom csökkentésével a szennyvíziszapból költséghatékony módon rövid idő alatt szilárd tüzelőanyag, pellet állítható elő. Az azt támogató megvalósíthatósági tanulmány elkészülte esetén első lépcsőben a pelletgyártási technológia bevezetése és a szennyvíztisztító telep épületeinek fűtési célú és HMV előállítására szolgáló gázkazánjainak pellettel működő kazánokra történő cseréjét követően a pellet helyi felhasználása valósulna meg.

Továbbá:

- power-to-gas technológia segítségével hidrogén termelés
- gázmotor hulladékhőjének hasznosítása a szennyvíziszap szárítására
- gázmotor hulladékhőjének hasznosítása távhőként értékesítve (abszorpciós hűtőrendszer – hűtőház)

Biogáz alapú energiatermelés hulladékhőjének hasznosítása: Jelenleg a miskolci szennyvíztisztító telep közel 33 000 m3/nap szennyvizet kezel. A szennyvíziszap fermentor 6 300 m3 biogázt termel, amelyet a telep saját üzemeltetési energiaigényének fedezésére használ fel, azonban a nyári időszakban ez hasznosítatlan hulladékhőként jelenik meg a rendszerben. Megoldandó a fermentor utáni 36°C-os hő kinyerése hőcserélő beépítésével.

Napelempark létesítése a szennyvíztisztító területén: A MIVÍZ szennyvíztisztító telepén napelempark telepítése valósulna meg, a szennyvíztisztító telep lapostetős épületeit és a nem beépített sík területeket érintve. Megújuló energiatermelő egységek (napelemrendszerek, hőszivattyús egységek) létrehozása, virtuális erőműként való összekapcsolása az energiaközösségi felhasználói körrel (Önkormányzati és Holding tulajdonú intézményi körrel).

Miskolc környéki ivóvíz célú víztározók hasznosítása szivattyús energiatárolásra: modern kommunikációs rendszerrel ellátott rezervoár erőművek létesítése a megújuló energiaforrásokból termelt villamosenergia tárolására. Anna-forrás feletti energiatörő, illetve további potenciális helyszínei a tározó medencék és nagyobb potenciállal rendelkező vezetékszakaszok.

- Fenntartható vízgazdálkodás

Miskolc ivóvíz ellátása elsősorban a Bükk karsztvizeire épül. A karsztvizek kitermelése egyrészt gravitációs vízművekben másrészt szivattyús üzemű vízművekben történik.

Az ivóvíz bázis ultraszűrést célzó fejlesztést az alábbi karsztvizes forrásfoglalásoknál is meg kell valósítani: Szinva-forrás (600 m3/óra kapacitással), Tavi-forrás (400 m3/óra kapacitással), Ómassai forrás (5 m3/óra kapacitással).

Miskolc egyes külterületein nincsenek kiépített közműhálózatok (pl. Lyukóvölgy), lakott területek esetében az ivóvíz biztosítása szükséges és a szennyvíz rákötés lehetőségét is meg kell teremteni 150 m-es körzetben.

Ivóvíz hálózati rekonstrukciók: A több, mint 44 %-os vízveszteség, valamint a meghibásodások számának csökkentése érdekében elsősorban a teljes hálózat több, mint harmadát kitevő azbesztcement vezetékek ütemezett, teljes körű cseréje szükséges. A vezetékcsere túlmutat az 5-10 éves időtávlaton, reálisan 20 év alatt megvalósítható. A 2022 – 2030 periódusban reálisan évente 10 – 12 km vezetékrekonstrukció megvalósítása lehetséges.

Szennyvízkezelés és tisztitás. A 38 db szennyvízátemelő gépház, valamint a 350.000 lakos egyenértékű szennyvíztisztítótelep üzemeltetése csak folyamatos fejlesztések által fenntartható. A központi szennyvíztisztitótelepen működő biogáz üzem további fejlesztése fontos feladat. A felfokozódott geo- és klímapolitikai helyzetben, a jelenlegi energiaválság hatására az Európai Bizottság a REPowerEU-terv részeként szerepelteti, hogy megduplázza a Fit for 55 klímacsomagban szereplő biometán termelési céljait, így 2030-ra már 35 milliárd köbméterrel számol, amely jelenleg az orosz import földgáz 20 százalékának felel meg. Ez csak jelentős (több milliárd eurós) biogáz üzem fejlesztések révén valósulhat meg.

- Fenntartható várostérségi mobilitást biztosító közlekedési infrastruktúra fejlesztése

Közlekedési fejlesztésekhez szükséges dokumentumok elkészítése:

- Kerékpárforgalmi Hálózati Terv felülvizsgálata, aktualizálása
- Fenntartható Mobilitási Terv (SUMP) felülvizsgálata, aktualizálása
- Közlekedési stratégia felülvizsgálata (kiemelt területek: Belváros - Diósgyőr (kelet – nyugati) tengely, Északi tehermentesítő (ÉTM) meglévő szakasz bővítése, Parkolási stratégia, Forgalomcsillapítási stratégia, Észak-déli buszfolyosó megvalósíthatósága)
- Kerékpáros és tömegközlekedés összehangolás (kis, közepes ás nagyléptékű megoldások megvalósíthatósági és hatásvizsgálata)

Tervezett fejlesztések:

- Miskolci Zöld Busz Program folytatása: dinamikus töltésű elektromos autóbusz közlekedési rendszer létrehozása Miskolc város helyi közlekedési decentrumaiban, a városi vasúti főhálózatra ráhordó elektromos autóbusz vonalhálózat kialakítása, hálózat kialakítása Miskolc Észak-Déli irányú közösségi közlekedési tengelyén
- Intelligens közlekedésirányítási rendszer
- Forgalmi terhelésnek megfelelően változtatható sávkiosztás
- Elővárosi közlekedés fejlesztése, elővárosi vasút megálló a MIDIP és a MIP területén
- Közbringa rendszer kiépítése Miskolcon
- Diósgyőri várnál kerékpártároló és szerviz kialakítása
- Várostérségi mikromobilitás (kerékpár mellett elektromos kerékpár, roller, elektromos roller használatának) ösztönzése

- Környezeti információs rendszer kialakítása

Jelenleg minimális információ áll rendelkezésre a város környezeti állapotáról és folyamatairól. A zöldfelületi kataszter jelenleg nem teljeskörű és nem frissíthető. A környezeti szenzorok a városrészeket érintve csak a pm 10 szállópor koncentrációját képesek mérni. A biodiverzitás állapotáról, és az azt befolyásoló meteorológiai és egyéb mutatókról nincs teljes képünk. A város természeti erőforrásaival való tartamos gazdálkodás, illetve a klímaváltozáshoz történő adaptáció és a hatékony mitigációs beavatkozások előfeltétele egy jól működő környezeti információs rendszer kiépítése és működtetése.

A korszerű digitális technológiák, térinformatikai és távérzékelési eljárások alkalmazása megkerülhetetlenné vált a döntések előkészítésében, a település tervezési, fejlesztési és működtetési folyamataiban. Szükséges a fenntartható településfejlesztést megalapozó környezeti felmérések és adatbázisok létrehozása, alkalmazásának bevezetése.

A beavatkozás célja egy korszerű környezeti információs rendszer bevezetése, amely az alábbi célkitűzéseket képes hatékonyan támogatni:

- a város környezeti folyamatainak feltárása, monitorozása
- felkészülés a klímaváltozás hatásainak mérséklésére
- környezeti haváriák, katasztrófák előrejelzése, megelőzése, vagyonbiztonság növelése
- környezettudatos tervezés és beruházás megalapozása
- a lakosság egészségi állapotának védelme
- árvízi veszélyeztetettség csökkentése
- ivóvízellátás biztonságának növelése

A beavatkozás tartalma

Távérzékelési és egyéb eljárásokon alapuló környezeti felmérések és adatbázisok:

- LIDAR felmérésen alapuló nagy felbontású domborzat és felszínmodellek létrehozása
- Részletes ortofotó térképek létrehozása és rendszeres frissítése
- Felszínborítási, területhasználati és élőhely térképek létrehozása
- Zöldkataszter és kapcsolódó zöldfelületi adatbázisok létrehozása pl. fakataszter, játszótér kataszter, parkkataszter, helyi védett értékek stb.
- Környezetszennyezettséggel kapcsolatos felmérések, pl. azbesztpala tető kataszter, illegális hulladéklerakó kataszter stb.
- Környezeti erőforrás felmérések pl. benapozottság, napkollektorok és napelem cellák telepítésére alkalmas tetőfelületek.
- Digitális infrastruktúra térképek, adatbázisok, valamint egyéb célzott felmérések: pl. hálózati vízveszteség, hőveszteség stb.

Környezeti monitoring rendszerek telepítése korszerű szenzorok, valamint a városi informatikai, telemetriai és egyéb infrastruktúra felhasználásával

- Meteorológiai és klímavédelmi észlelőhálózat
- Légszennyezettségi észlelőhálózat
- Karsztvíz észlelőrendszer (BKÉR) korszerűsítése és bővítése
- Egyéb hidrológiai és talajvédelmi észlelőrendszerek (vízhozam, talajvíz, tavak stb.)
- Felszínmozgási észlelőrendszer
- Gépjármű forgalom észlelőrendszer

Helyzetelemző, településműködtetést támogató, döntéselőkészítő rendszerek létrehozása és működtetése

- Árvízi előrejelző rendszer
- Térinformatikai adatbázisokon alapuló városüzemeltetés

Egyéb szükséges alrendszerek

- Társadalmi felzárkóztatást segítő programcsomag

A beavatkozás célja Miskolc szegregációval érintett területén élő hátrányos helyzetű lakosság társadalmi integrációjának elősegítése és a társadalmi kohézió erősítése, egészségi állapotának fejlesztése és a szolgáltatásokhoz való hozzáférésének javítása.

- settlement típusú szociális munka,

- életkörülmények javítása (közkutak, biztonsági kamerarendszerek, illegális hulladéklerakók felszámolása),
- lakhatási körülmények javítása, felkészítés integrált területre való beköltözésre,
- háztartási hulladék megfelelő kezelése, szolgáltatási szerződések rendezése, esztétikus környezet kialakítása,
- helyi identitás megerősítése, közösségi rendezvények,
- munkaerőpiaci szolgáltatások (álláskeresési tanácsadás, munkaközvetítés, alap- és kulcs-kompetenciák fejlesztése)
- szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása (ügyfélfogadók kialakítása, tanácsadók alkalmazása)
- egészségügyi állapot javítása (egészségügyi szűrések, prevenciós szolgáltatások)
- iskolai lemorzsolódás csökkentése (iskolabuszok, felzárkóztató foglalkozások, biztos kezdet gyerekházak, tanodák támogatása)
- aktív szabadidő eltöltésének támogatása, játszóterek, sportpályák kialakítása
- közösségi kertek kialakítása

- Fiatalok megtartását segítő lakhatási program

Miskolc vonzerőjének egyik legfőbb fokmérője a negatív vándorlási egyenlege, melynek megváltoztatása érdekében fontos, hogy a városi környezet fejlesztésére megfelelő hangsúlyt fektessenek az esetleges hiányosságok kiküszöbölése terén.

Költséghatékonyságából, fajlagos energiafelhasználás szempontjából társasházak építésének támogatását továbbra is indokolt fenntartani. A növekvő ingatlanárak mellett a társadalom bizonyos csoportjai (pl. hátrányos helyzetű személyek, fiatalok) nem engedhetik meg maguknak a saját lakás megszerzését, így számukra megfizethető bérlakásokat szükséges biztosítani.

A beavatkozás célja Miskolcon élő, vagy Miskolcot lakóhelyéül választó népessége számára megfelelő mennyiségű, minőségű megfizethető lakások biztosítása.

A beavatkozási csomag két fő eleme az önkormányzati bérlakásprogram és a társasház építési program.

- K+F+I támogatását biztosító programok

A vállalkozások versenyképességét kedvezően befolyásolja a K+F+I tevékenység, melynek támogatását szolgálta a „technológiai Park” cím megszerzése is. A tevékenységből fakadó növekvő versenyképesség kedvező hatással bír a megyei szinten is alacsony bérszínvonalra, így fontos a helyi vállalkozások K+F+I tevékenységének, valamint az ilyen jellegű tevékenységet folytató szervezetek betelepülésének támogatása.

A beavatkozás célja, a K+F+I ösztönzése Miskolcon a helyi gazdaság versenyképességének erősítése érdekében, a Miskolci Egyetem és szakképzési intézményrendszer együttműködésének további támogatása. A beavatkozás keretében Miskolc legfontosabb adottságaira (pl. gépipar, nanotechnológia) épülő kutatások támogatása mellett, ösztönözni kell a Miskolc közelében működő helyi vállalkozások és az egyetem közötti együttműködéseket, valamint a K+F+I infrastrukturális feltételeinek megteremtését is új ágazatok tekintetében is, ezzel is segíteni a város koncentrált iparági szerkezetének oldását.

3.3.2 Hálózatos projektek

- Városbiztonság, közbiztonság javítása

A város élhetősége nagyban függ attól, hogy mennyire érzik biztonságban magukat a miskolciak, ezért a város továbbra is kiemelt kérdésként tekint a közbiztonság fejlesztésére.

Cél a MIÖR humánerőforrásának és infrastruktúrájának további fejlesztése, eszköz állományának modernizálása.

Térfigyelő kamera rendszer további kiterjesztése (további 215 kamera kihelyezése) több helyszínen (Pl. Kisavason és kiemelt helyszíneken) segíthetné a garázdaság és a járókelők bántalmazása elleni küzdelmet. A beavatkozás célja egy olyan integrált megfigyelő, illetve elemző rendszer kialakítása, amely egyrészt a kihelyezett kamerák számának növelésével, másrészt azoknak egy integrált rendszerbe történő összekapcsolásával és irányításával növeli a városi élet biztonságát. Az integrált informatikai rendszer ezen túlmenően lehetővé teszi a rendőrség, a városi rendészet, közterület-felügyelet, katasztrófavédelem, mentőszolgálat stb. operatív munkájának optimalizálását, így a feladatok tervezése, szervezése, koordinációja, irányítása magasabb szervezettségi szintre kerül.

Tekintettel arra, hogy a rendszer közvetlen összeköttetésben áll a rendőrség operatív tevékenységirányító központjával, a közbiztonság szempontjából az intelligens térfigyelő kamerarendszer kiépítésével az alábbi eredmények érhetőek el többek között:

- Közterületi bűncselekmények felderítésének növelése
- Hatékony bűnmegelőzés
- Közterületi bűnelkövetés és szabálysértések visszaszorítása
- Tettenérések növelése, bizonyítási eljárások hatékonyságának növelése
- Környezeti, közlekedési, egészségügyi stb. vészhelyzetek detektálása és elhárítása
- A település folyamatos és rendszerszintű biztonsági monitoringja, amely biztosítja a szolgáltatásszervezésnek, szolgáltatásbővítésnek a valós igényekhez alkalmazkodó, hatékony és gazdaságos megvalósítását, irányítását
- Külön kiemelendő a kamerarendszer használatából származó azon előny is, hogy az egyes forgalomkorlátozás alá eső területeken ezáltal csökken az autós forgalom.

- Út- és kerékpárútfejlesztések

Miskolc településszerkezete, a Belváros, valamint a turisztikailag frekventált területek (Miskolc-Tapolca, Diósgyőr) elhelyezkedése ideális a fenntartható gyalogos és kerékpáros közlekedéshez, így folytatni kell a gyalogos és kerékpáros infrastruktúra kiépítését, valamint a leromlott szakaszok felújítását. Kiemelt fontosságú egy megfelelően működő gyalogos és kerékpáros tengely kialakítása a Szinva mentén. A tervezett országos és megyei kerékpárút-hálózat érinti Miskolcot, elsősorban kelet-nyugati irányban. Szükséges a kerékpárutak megépítése és az észak-déli kerékpáros kapcsolatok erősítése is. Fontos a kerékpáros közlekedés ösztönzésére komplex program megvalósítása (a kerékpárút hálózat továbbfejlesztése, kerékpárosbarát munkahelyek, őrzött kerékpártárolók és kölcsönzők, e-bike rendszer, közösségi rollerek).

A nagy gépjárműállományra, a jelentős városi forgalomra tekintettel kiemelten fontos a város úthálózatának folyamatos fejlesztése– fontos a belterületi úthálózat karbantartása, felújítása, a hiányzó szakaszok megépítése, forgalomcsillapítás céljából parkolóhelyek kialakítása. Elkerülő utak tovább építése, tehermentesítő utak úthálózati kapacitásfejlesztése, további nagy kapacitású rendszerek (kötöttpályák, buszfolyosók) létesítése.

A fejlesztendő út és kerékpárút szakaszokról külön tételes felmérés és lista készült a stratégiai tervezés fázisában. Elsődleges prioritások:

- Északi tehermentesítő meglévő szakaszának fejlesztése, bővítése (az Autóklubtól a Búza térig)
- Belváros - Diósgyőr (kelet – nyugati) tengely közlekedési megoldása
- Észak-déli buszfolyosó megvalósítása Csabai kapu – Kazinczy tengelyen, a Tapolcai elágazástól a Petőfi térig, vagy kötöttpályás fejlesztés megvalósíthatóság függvényében
- Y-híd keleti tovább építése
- Futó utca négysávosítása a Cementgyári elágazástól az Egyetemi csomópontig
- Csermőkei út fejlesztése, Egyetemi csomóponttól a Lorántffy Zsuzsanna utcáig, DAM csatlakozással
- DAM feltáró utak megépítése
- 305-ös út az M30-as autópálya és a Tapolcai elágazás között Martin-kertváros és Szirma közötti területen átvezetve
- Útfelújítás Lillafüred - Bánkút, Sebesvíz
- Felsőhámori alagút mélyítése
- Leromlott állapotú belterületi utak rekonstrukciója (pl. Fonoda u., Szondi u, Baross u., Repülőtéri u. stb.)
- Új kerékpárút hálózati elemek megvalósítása (Szinva déli oldalán kelet-nyugati tengely (Szinva zöldfolyosó), Diósgyőr-Lillafüred, Keleti kapu (Felsőzsolca) – Tiszai pályaudvar, Búza tér, Martin-Kertváros fő tengelye (Kisfaludy utca vagy alternatív útvonal), Szirma-Déli Auchan, Tapolcai elágazás – Déli kapu (3-as út), Avasi lakótelep főgerinc (Klapka Gy. és Szent György utca), Vasgyár-Bükkszentlászló, Pereces – Bulgárföld, Vasgyár – Lyukó, Lillafüred – Ómassa, Avas – Belváros, Keleti kapu – Csorba tó, Északi iparterület (Besenyői utca, Zsigmondy utca), Diósgyőr-Lillafüred kerékpárút

- Települési zöld- és kékinfrastruktúra integrált fejlesztése

Cél a mitigációt és klímaalkalmazkodást segítő, magas minőségű ökoszisztéma szolgáltatások nyújtására alkalmas és a biodiverzitás megőrzésére és növelésére is alkalmas zöld- és kékinfrastruktúra kialakítása. A városi zöldterületek és speciális zöldfelületek fejlesztése a kékinfrastruktúra fejlesztésekkel integrált szemléletben valósul meg.

Elkészítendő dokumentumok:

- Települési Zöld Infrastruktúra Fejlesztési- és Fenntartási Akcióterv (ZIFFA) felülvizsgálata
- Városi zöldfelületi kataszter kialakítása létrehozása és működtetése
- Integrált települési Vízgazdálkodási Terv (ITVT) készítése

Fejlesztések:

- Vízgazdálkodáshoz kapcsolódó szimulációs modellezés készítése, kalibrálása
- Városi zöldfelületi kataszter létrehozása és folyamatos működtetési feltételeinek megteremtése
- Közterületek, közhasználatú önkormányzati tulajdonú területek burkolat csökkentése, zöldítése, visszazöldítése (részletes lista alapján)
- Zöldterületek és zöldfelületek rehabilitációja, fasorrekonstrukciók (részletes lista alapján)
- Zöldterületek közösségi célt is szolgáló fejlesztése
- Vízfelületek fejlesztése (Északi-völgyek (Pece-ágak völgyei) esetében természetközeli állapot visszaállítása, Forrásvölgy, Bábonyi-bérc, Bedegh-völgy vízfolyásainak rehabilitálása, a

rekreációs, szabadidős tevékenységekre való alkalmassá tétellel, a vízvisszatartási funkció mellett)

- Szinva zöldfolyosó megvalósítása: alternatív közlekedési lehetőség biztosítása (gyalogosan, kerékpárral, gördeszkával), speciális igények kiszolgálása (kutyasétáltatás, babakocsis közlekedés); vízközeli alközpontok kialakítása (Keleti kapu, Selyemrét, Belváros, Győri kapu, Újgyőr-Vasgyár)
- Avasi pincesor (Nagyavas Felső-, Középső- és Alsósor) víz- és szennyvíz hálózatának kiépítése
- A Keleti-kapu Sajó folyó bal part térségének védelmére állandó, önkormányzati kezelésű árvízvédelmi vonal kiépítésé (ÉMVIZIG)
- A Hejő-malomárok, valamint a befogadó Hejő-patak fejlesztése, a meder lefolyási keresztszelvényének bővítésével, lehetőség szerinti vízvisszatartással a megnövekedett vízhozam elvezetése érdekében a végső befogadó Hejő-Szarda-övcsatornáig. (ÉMVIZIG)

- Korszerű térségi hulladékgazdálkodás fejlesztése

A hulladékgazdálkodási célértékek teljesítéséhez a települési hulladék hasznosítási arányának drasztikus emelésére van szükség, amelyhez további fejlesztések, beruházások szükségesek a hulladékgazdálkodási területen. Az új elkülönített hulladékgyűjtési rendszereknek a (textil, bio és veszélyes) hulladékáramok tekintetében szigorú elvárásokat kell teljesíteni.

A beavatkozás megvalósítását alapvetően meghatározza a teljes szektor irányítását egy kézbe adó egységes hulladékgazdálkodási koncessziós rendszer. A rendszer fejlesztésével, a hulladékudvarok, a jármű- és eszközpark fejlesztésével szükséges megoldani a textilanyagok kötelező elkülönített gyűjtését (2025-ig) a biohulladék kötelező elkülönített gyűjtését, illetve a keletkezés helyén történő gyűjtését és hasznosítását (2023 végéig), és a háztartási veszélyes hulladék elkülönített gyűjtését (2025-ig). Növelni szükséges továbbá az építési-bontási hulladékok hasznosítási arányát is.

Központi rendszerfejlesztés a BMH Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Hulladékgazdálkodási Közszolgáltató Nonprofit Kft., illetve MiReHu Nonprofit Kft. miskolci telephelye tekintetében.

Települési zöld és biohulladék komposztáló telep létesítése Miskolcon. Hulladékgyűjtési rendszer fejlesztésének helyi elemei, speciális biohulladék gyűjtőedényzetek és/vagy komposztálóládák kiosztása a lakosság számára.

Inert hulladék feldolgozó üzem építése Miskolcon.

- Körforgásos gazdaságra való átállást segítő programcsomag

Cél, hogy a város és a várostérség a körforgásos városok és régiók számára jó gyakorlatokkal szolgáló minta legyen. A beavatkozás magában foglalja az ipari szimbiózis lehetőségeinek azonosítását és az ilyen irányú kezdeményezések támogatását, a megosztáson alapuló gazdaság helyi megoldásainak ösztönzését, a körforgásos gazdasági átállást gyorsító vállalkozások indításának és letelepedésének ösztönzését. A helyi kis- és közepes vállalkozásokkal partnerségben el kell érni az egyszer használatos műanyag és egyéb termékek kiváltását újra-használatra alkalmas termékekre. A térség élen kíván járni a körforgásos gazdaságot szolgáló új technológiák fejlesztésében, és új termékek gyártásában. A város a Miskolci Egyetemmel közösen aktív szereplője kíván lenni a körforgásos gazdaságra való áttérésnek.

Hangsúlyosan érdemes foglalkozni az elhagyott hulladékokkal – külön figyelemmel az építési, bontási hulladékokra – kapcsolatos megelőzési programokkal, illetve ehhez kapcsolódóan olyan infrastrukturális és egyéb a helyi hulladékgazdálkodást és hasznosítást elősegítő beruházásokkal, amik elsősorban a prevenció terén visszaszorítják a jelenlegi kedvezőtlen tendenciákat. Ezek a közösségi példamutatás

szintjén kiegészíthetők a hasznosított hulladékok önkormányzati beruházásokban való felhasználásával is.

Kiemelt szegmensek:

- Ipari szimbiózis helyi vagy térségi lehetőségeinek kiaknázása.
- Körforgásos gazdasági átállást gyorsító vállalkozások indításának és letelepedésének ösztönzése.
- Körforgásos termékek és technológiák fejlesztésének támogatása.
- Újrahasználati Központ fejlesztése Miskolcon (MiReHu Nonprofit Kft.)

- Települési digitális szolgáltatások fejlesztése

Tervezett fejlesztések:

- MIKI app továbbfejlesztése - Multifunkcionális, interaktív és informatív, falhasználói igényekhez igazodó fejlesztés
- miskolcijegy fejlesztése
- Városi adatstratégia elkészítése
- Információ, kommunikáció területén működő vállalkozások támogatása, új vállalkozások, start up cégek létrejöttének segítése
- KKV szektor digitális fejlettségének segítése
- Digitális megoldásokra építő K+F+I projektek segítése

- Digitális átállás a közösségi és közúti közlekedésben

Miskolc közösségi közlekedése kiemelt fontosságú Borsod-Abaúj-Zemplén megye szempontjából. A megyeszékhely több mint 150.000 ember lakhelye, az agglomeráció lakosságát is számítva jóval több mint 200.000 ember közösségi közlekedését kell lehetővé tenni, megszervezni és kiszolgálni a különféle igényeket.

A helyi közlekedésben a közösségi közlekedés részaránya az összes módon belül 40 százalék, az agglomerációban ez az arány kb. 50-60 százalék. A tömegközlekedés szerepe ennek megfelelően kiemelt fontosságú, használati arányának további növelése a szolgáltatások fejlesztésével minden érintett érdeke. Cél a helyi közlekedésben is elérni az 50%-os részarányt.

- Városi közlekedési stratégia elkészítése

Cél egy olyan közlekedési stratégia megalkotása, amely egységes rendszerbe foglalja a közlekedésirányítást, a parkolást, a közbiztonságot, és meghatározza a város regionális közeledésben betöltött szerepét, funkcióit, céljait, közép- és hosszútávú fejlesztési irányait.

- Intelligens forgalomirányítás

A projekt fő célja egy olyan közúti mérő- és feldolgozó rendszer kialakítása Miskolc közúti gerinchálózatán, amely folyamatos és automatikus forgalmi mérést és feldolgozást végez további célok elérése érdekben.

Miskolc Megyei Jogú Városban jelenleg a forgalomszámlálás kizárólag manuálisan történik, emellett az Országos Közúti Adatbank (OKA) is tartalmaz Miskolcra vonatkozó információkat. A Magyar Közút Nonprofit Zrt. évente végez keresztmetszeti forgalomfelvételt és az arra épített becslést az országos közutakon, az OKA adatok ugyanakkor nem elégségesek forgalomszervezési és - irányítási célokra, mivel ezek egyrészt átlagos napi forgalmak (ÁNF) keresztmetszetenként mindkét irányra átlagolva, másrészt

nem teljesen fedik le a város gerinchálózatát (hiszen csak a Magyar Közút Nonprofit Zrt. által kezelt országos közutakra vonatkoznak).

A projekt keretében egy olyan intelligens - külső emberi erőforrást nem igénylő - közúti forgalmi mérő és feldolgozó rendszer kerül megvalósításra, amely folyamatos (valós idejű) és automatikus mérésre alkalmas. A kialakítandó rendszer többcélú. Egyrészt egy magas színvonalú forgalmi információs adatbázist alapoz meg, másrészt a teljes Smart City program támogatásaként közvetlenül hozzájárul a hamarosan kialakítandó miskolci forgalomirányító központ stratégiai céljainak és az általa elérendő társadalmi célok megvalósulásához.

- eJegy továbbfejlesztése

A miskolci elektronikus jegyrendszer – szerver alapú – megvalósítása a központi rendszerek, a HKIR és a NEJP rendszereire és szolgáltatásaira épüljön. Az értékesítési csatornák kialakítása (elővételi, fedélzeti, távértékesítési, B2B) és az értékesítési végpontok, a HKIR rendszerhez csatlakoztatva és a HKIR központi rendszereihez integráltan, valamint a NEJP által biztosított szolgáltatások használatával kerüljenek kialakításra.

Az elektronikus jegyrendszer bevezetésével lehetőség nyílik a jelenlegi termék- és tarifarendszer átalakítására. A bérlet típusú termékek megmaradnak, a jegyek esetében a műszaki megoldás alapján lehetőség nyílik átszállást is lehetővé tevő termék bevezetésére.

Az elektronikus jegyrendszer bevezetésével a jelenlegi értékesítési folyamatok is átalakulnak, az MVK Zrt. távértékesítési csatornákat is kiépít, vonzóbbá tehető az utasok számára a közösségi közlekedés, melyet a kényelmesebb jegy vagy bérletvásárlási lehetőségek, valamint új, innovatív, utasbarát díjtermékek bevezetésének lehetősége képes biztosítani.

- Digitális feladatszervezés a közszolgáltatásokban

Az elektronikus úton történő feladatszervezés jó pár évvel ezelőtt elindult Miskolc közszolgáltatóinál. A könnyebb és átláthatóbb tervezéshez a kitűzött és elvégzett feladatok adatait egy GIS rendszerben gyűjtötte össze a város. A platform egy vektoros térképen jeleníti meg az alapadatokat, melyre rétegesen emelhetőek rá az éppen aktuális feladat információi. Mindemellett fényképes, írásos rögzítés és dokumentumfeltöltési lehetőségek is rendelkezésre állnak.

Az adatcsoportok napi szintű adatfelvitelétől és a paraméterezés mértékétől függően a teljes városi közszolgáltatási rendszer feladatai monitorozhatóak bármely kitűzött indikátor alapján. Tervezett beavatkozási pontok:

- Teljes, egységes városi e-sign kialakítása.
- Egységes digitális dokumentum-menedzsment bevezetése.
- Egységes digitális archiválás.

- Digitális ügyintézés

Miskolc Város Polgármesteri Hivatala, Önkormányzata élen jár az elektronikus űrlapok alkalmazása terén. 2014-től az ADÓ, 2017- óta pedig más területeken is sikerült kifejleszteni elektronikus űrlapokon keresztüli elektronikus ügyintézést. Ez a szolgáltatás az akkori elvárásoknak megfelelően ANYK rendszerben lett kifejlesztve, ami azóta teljes mértékben elavult. Helyét egy új technológia, az IForm vette át, melyre az utóbbi években sikeresen áttért Miskolc. A központi fejlesztésekkel párhuzamosan és azokra építve Miskolc mindig is fejlesztette elektronikus közszolgáltatásait. A legújabb technológiára épülő, saját fejlesztésű elektronikus űrlapokat egy egységes, úgynevezett személyre szabott ügyintézési felületre sikerült terelni. Így Miskolc ügyleírásai elsők között kerültek az országos ügyintézési platformra, ahol az önkormányzat mellett folyamatban van a városi közszolgáltatók integrálása is.

Tervezett beavatkozási pontok:

- Elektronikus fizetés (illeték, eljárási díj) integrálása az elektronikus űrlapokba
- Egységes online ügyfélszolgálati rendszer
- Teljesen automatikus iktatás és részlegesen automatikus ügyvitel
- Elektronikus dokumentum menedzsment
- Városi e-ügyintézési, ügyviteli stratégia elkészítése
- Városi adatstratégia elkészítése

- Smart grid és smart metering rendszerek fejlesztések

Valamennyi rendszer esetében cél a meglévő hálózatok továbbfejlesztése, a fejlesztések eredményeképpen a hiányzó elemek egy irányítási rendszerbe, hálózatba szervezése, városi szintű integrált irányítási és monitoring rendszerek létrehozása.

A Smart Grid digitális monitoring, elemző és tervező rendszer létrehozásával a villamos energia termelőket és fogyasztókat egy rendszerbe tudja majd integrálni a város, ezáltal egy „zárt hálózat" létrehozása révén teljes intézményi energiafüggetlenség elérése a cél Miskolcon 2030-ra. Egy városi energia menedzsment központ biztosítja a rendszer optimális üzemeltetését.

2016-2018 között KOM projekt keretén belül 147 db önkormányzati tulajdonú közintézményben (bölcsődék, óvodák, iskolák, egészségügyi, kulturális és sport intézmények; valamint irodák és egyéb épületek) és 654 db bérlakásban (4 és 10 emeletes panel társasházban) okos villany-, víz- és gázmérők kerültek felszerelésre, amelyek segítségével valós időben, központilag nyomon követhetővé válnak a fogyasztások, észlelhetők az esetleges meghibásodások.

Ügyfélközpontú HMV okosmérés kiépítése: A projekt során elektronikusan leolvasható ivóvíz mellékmérők és HMV mellékmérők kerülnek beépítésre a felhasználókhoz, valamint kiolvasó rendszer kiépítése történik meg, annak érdekében, hogy a mérési adatok folyamatosan nyomon követhetőek legyenek a távhőszolgáltató, valamint a felhasználók számára is. 186 almérő már felszerelésre és átvételre került. Lakossági mellékmérők 1211 db, bekötési főmérők 166 db.

MiskolcAdapt projekt: A projektben Miskolc közigazgatási területének és kapcsolódó vízgyűjtő területének felmérése történik meg, a meglévő csapadékvíz-, szennyvíz- és ivóvíz hálózat felmérésével, hiányzó, kockázatot jelentő elemek feltárásával és digitális térképes ábrázolásával. A projekt része még a klímaváltozásnak való kitettség elemzése, csapadékvíz elvezető hálózat és időjárás monitoring rendszer megtervezése, mérőeszközök beszerzése és telepítése, adattovábbítási rendszer kialakítása, adatfeldolgozó szoftver beszerzése, monitoring rendszer működtetése. Matematikai szimulációs modellek elkészítésére nyílik mód az alapadatokból és monitoring adatokból, illetve alapállapot elemzésre, extrém időjárási körülmények és hossztávú klíma-sérülékenység vizsgálatára, a hatásmechanizmusok logikai mátrixának elkészítésére a jelenlegi és kiválasztott klímaforgatókönyvekre.

HFR továbbfejlesztése: a korábban létrehozott Hálózatfelügyeleti rendszer (HFR) továbbfejlesztése, hőközpont felügyeleti rendszer felújítása. Önkormányzati tulajdonú épületek és intézmények energia ellátását (villamos- és hő-energia) megvalósító egységek egy irányítási rendszerbe, hálózatba kötése, és ennek működéséhez szükséges városi szintű integrált energia menedzsment, monitoring és irányítási rendszer bevezetése.

3.3.3 Egyéb projektek

- Kulturális infrastruktúra és kreatív ipar fejlesztése

Miskolcon hagyományosan erős városépítő és közösségépítő szerepe van a kulturális életnek, a kulturális szférában tevékenykedő művészeknek, előadóknak. Mindenképp prioritást élvez a kulturális infrastruktúra fejlesztése, a kulturális kínálat bővítése, a dinamikus kulturális élet megőrzése, visszaállítása nagyban hozzájárulhat a város népességmegtartó képességének növeléséhez is.

Kiemelt, elsődleges beavatkozások:

- „Népkert kultúrtér": Tematikus terek létrehozása a Népkert területén megvalósítva azt az alapelvet, miszerint a fejlesztés célközönsége a 0-99 éves életkorú miskolciak és ide látogató turisták. Új és különleges kulturális élményt eredményező beruházások. Elsődleges cél a meglévő zöld felületek megőrzése és állapotuk javítása, emellett professzionális és amatőr kulturális csoportok, művészeti együttesek fellépési helyszínét jelentő zenepavilon megépítése is tervezett.
- Barna György gyűjteményt bemutató emlékház létrehozása, egyfajta „Miskolc Néprajzi Múzeum" kialakítása a Tokaj szolgáltatóházban.
- Belvárosi multifunkciós új konferencia és koncertterem építése: Mindenképpen szükséges egy európai színvonalú konferencia- és koncertterem megvalósítása, mert ennek hiánya már ma is korlátozza a város lehetőségeit. A legnagyobb befogadóképességű színházi tér (660 fő) sem teszi lehetővé nagyobb szabású rendezvények megtartását, ill. drága produkciók, nemzetközileg kiemelkedő, művészek meghívását.

További tervezett főbb beavatkozások

- Művészetek Háza - hátsó színpad és öltözőszárny bővítés ingatlanvásárlással
- Bábszínházi Fogadóterek megfelelő kialakítása
- A Miskolci Szimfonikus Zenekar székházának rekonstrukciója
- Színházi infrastruktúra felújítási, fejlesztési munkái
- Színházépület nagy rekonstrukció, Nyári Színház
- II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár Szabó Lőrinc Idegennyelvi Könyvtár rekonstrukciója
- Miskolci Kulturális Központ telephelyein tervezett állagmegóvó és belsőépítészeti munkálatok
- Emeric Pressburger szülőházának felújítása és hasznosítása
- Diósgyőri Vár és Lovagi Tornák Tere rendezvénytechnikai eszközparkjának bővítése
- Miskolci Kulturális Központ – Művészetek Háza, Ady Művelődési Ház, Görömbölyi Művelődési Házak - előadótermeinek és közönségforgalmi tereinek rendezvénytechnikai eszközpark-bővítése
- Bábszínház – eszközfejlesztés
- HD kultúraközvetítő mobilplatform létrehozása
- Tokaj Komplex Kreatív központ - hagyományőrző és kortárs alkotóhelyek, digitális és közösségi alkotóterek, bérelhető fotó- és video műterem, képzőművészeti műtermek, közösségi terek, tantermek, klubhelységek, előadóterek
- Fonó fesztivál újraépítése „családközpontú" és fenntartható „zöld" fesztiválként
- Grafikai kutatóház a grafika fővárosában. A Miskolci Galéria Petró-ház fejlesztése (Miskolc, Hunyadi u. 12.)

- Szabadidős-és sportinfrastruktúra fejlesztési program

Miskolc városa rendkívül színes és változatos sportélettel rendelkezik, nagymúltú klubélettel, jelentős diáksporttal és egyre inkább növekvő tömegsport iránti igénnyel. A sport egy olyan területnek tekinthető, amely fontos szereppel bír a lakosság egészséges életmódjának megalapozásában és megőrzésében, jelentős közösségépítő erővel rendelkezik, emellett mind nagyobb szereppel bír a turizmus és gazdaság területén is – a sportturizmus, a sportra épülő szolgáltatói és gazdasági tevékenységek önálló ágazattá fejlődtek, a városi életet jelentősen formáló hatással. Mindezek miatt fontos, hogy a különböző sportágak igényeinek megfelelő infrastruktúra megfelelő minőségben rendelkezésre álljon.

A beavatkozás célja, hogy a városban megfelelő infrastrukturális háttérrel és humánerőforrással rendelkező szakágak száma emelkedjen, valamint a város sportturisztikai kínálata az arra épülő szolgáltatások igényeit is ki tudja elégíteni, továbbá minél több lakos kapcsolódjon be a tömegsportba.

Tervezett főbb beavatkozások:

- Városrészi futókörök kialakítása: A lakosság mozgáskultúrájának fejlesztését, a tömegsportolási lehetőséget biztosítja rekortán vagy gumiborítású futópályák kialakításával, vagy a meglévő fejlesztéséve
- Sportpálya program: A projekt keretében a Honvéd Papp József Sporttelep és az Ifjúsági Sporttelep sporteszközeinek, sportpályáinak és kiszolgáló infrastruktúrájának fejlesztése valósulna meg annak érdekében, hogy a tömegsport igényeit maradéktalanul kiszolgálni képes infrastruktúra jöjjön létre.
- Halmozottan hátrányos helyzetű fiatalok sportolási lehetőségeinek megteremtése: A sport társadalmi felzárkóztatást szolgáló aspektusainak kihasználását célozza. A Lyukói Közösségi Ház közvetlen közelében sportolásra alkalmas szabadtéri területek kialakítása, elsősorban labdarúgás és szabadtéri kosárlabda használatra, vagy fedett játéktér kialakítása, ami a halmozottan hátrányos helyzetű fiatalok társadalmi felzárkóztatását segíthetné.
- Miskolc Városi Szabadidőközpont felújítása: A városi sportcsarnok (Miskolc, Görgey A. u. 19.) 1970-ben épült meg, ekkor került átadásra. 2005-ben felújításon esett át az ingatlan, a gépészeti fejlesztéseken túl, ülőszékek kerültek felszerelésre a lelátón, az addigi padsort kiváltva. A jelenleg 1488 ülőhellyel rendelkező épület felújítása és átalakítása szükséges.
- Uszodai vízfelület bővítése: A városlakók lakóhelyeinek elhelyezkedésére tekintettel, nem a meglévő fő tengely, az Egyetemváros és Miskolctapolca városrész további terhelése, hanem a diósgyőri városrészben működő létesítmény vízfelületének bővítése, akár új, modern létesítmény építése (bemelegítő medencével, lelátókkal).
- Miskolc Salakmotor-pálya kialakítása: Miskolcon nagy hagyományokkal bíró salakmotor sport kiszolgálása érdekében nemzetközi versenyekre alkalmas pálya és kiszolgáló létesítmények építése külterületi részen, de gyors és jó elérhetőséggel.
- Küzdősportok háza: Az erős emberek városa jegyében karate, judo, thai boksz, ökölvívás (birkózás, amelynek van önálló otthona) számára egy új építésű létesítmény megépítése.
- DVTK Kézilabda Csarnok. Két pályás edzőcsarnok felépítése, melyek közül az egyik gyakorló, a másik pedig versenypálya 1.500 férőhelyes lelátóval.

- Települési civil szerepvállalás és társadalmi vállalkozások erősítése és támogatása

A civil szerepvállalás, közösségfejlesztés a helyi társadalmi kohézió erősítéséhez járul hozzá. A város az Állampolgári Részvételi Koncepciójában célul tűzte ki, a részvételiség támogatását, amely magában foglalja az állampolgárok, civil szervezetek, közösségek bevonását a döntéshozatalai folyamatokba, együttműködések kialakítását, érdekegyeztetések lehetőségének megteremtését és az alulról jövő, önszerveződő aktivitások támogatását.

A beavatkozás célja a közösségek, civil szervezetek és a lakosság aktivizálása. Az önkormányzat elkötelezett abban, hogy városrészenként jöjjenek létre közösségi terek, amely cél eléréséhez szükséges a tárgyi és személyi feltételek megteremtése. Cél továbbá az önkormányzati/állami feladatokat átvállaló civil szervezetek támogatása is.

A beavatkozás támogatja:

- a közösségek, civil szervezetek szemléletformáló akcióit, programjait,
- lakossági, érdekegyeztető fórumok megvalósítását,
- a civil szervezetek és társadalmi vállalkozás kapacitásának fejlesztését – infrastrukturális feltételek javítását vagy megteremtését (pl. Baráthegyi Majorság/Manufaktúra fejlesztése)

- Helyi identitást erősítő programcsomag

A helyi identitás erősítése a lakosság egészét elkívánja érni, a város megtartó erejének növelése érdekében, kiemelt jelentőségű azonban a fiatalok elérése és bevonása, amely hosszú távon az elvándorlás csökkentéséhez járul hozzá.

A beavatkozás célja a miskolci identitás elmélyítése, szemléletformálás, a város értékeinek széleskörű bemutatása.

- Értékteremtő lakossági programok, közösségi rendezvények támogatása,
- A város értékeit innovatív módon bemutató kiállítások, installációk létrehozása,
- Közösségi akciók támogatása, társadalmi szerepvállalás ösztönzése,
- A részvételiség támogatása - lakossági, érdekegyeztető fórumok megvalósításával.

- Városrészi központok funkcionális fejlesztése

Miskolc sajátossága, hogy egykor a két legnagyobb városrész, Miskolc és Diósgyőr mellett, több település összekapcsolásával jött létre. Így a városszerkezet több, szinte önálló településként is értelmezhető, de mindenképpen jól lehatárolható településrészekre oszlik Elengedhetetlen, hogy a különböző, jól elkülönülő települési egységek megfelelő szintű és fejlettségű központokhoz jussanak.

Egyrészt településrendezési eszközökkel lehetőséget kell teremteni ezen központok kialakításához, létrejöttéhez. Ezen túlmenően szinte mindegyik kijelölt helyszínen szükséges önkormányzati kezdeményezéssel közterület-fejlesztéseket végrehajtani (zöldfelületfejlesztések, illemhelyek kialakítása stb.), illetve ingatlanokat fejleszteni.

Ezek a fejlesztések egyes városrészekben tereket vagy térláncokat, másutt útvonalakat, tengelyeket jelentenek. A központokban lehetőséget kell biztosítani beruházások/szolgáltatások megtelepedésének és vonzóvá kell tenni ezen lehetőségeket a civil és gazdasági szereplők számára.

Minden városrészi központ esetében a fejlesztési irányok a városrészi a funkcióknak megfelelően kerülnek meghatározásra. A tervezett beavatkozás jelentősen hozzájárul a város népesség megtartó képességéhez egy élhetőbb lakókörnyezet kialakításával, de egyértelműen támogatja a zöld átállást is.

- Illegális hulladéklerakás felszámolása

Az illegális hulladékelhagyás akut probléma a városban, különösen a szociális szegregátumok területén, továbbá a vízbázis egyes területein. A keletkezett hulladéklerakók, kisebb hulladék-lerakatok felszámolása mellett azonos fontosságú lenne a megelőzés.

A beavatkozás célja megtisztítani az illegális hulladéklerakóktól Miskolcot, és a jövőbeli hulladék-elhagyás megakadályozása.

- Középpontban a környezetünk! Lakossági szemléletformáló programok

A klímaalkalmazkodás és a dekarbonizáció megvalósítása a lakosság pozitív, aktív hozzáállása nélkül nem lehetséges. A klímaváltozás a lakosság egészségét és vagyontárgyainak, ingatlanállományának épségét is veszélyezteti. A városi energiatudatosság és a megújuló energia hasznosítás még kiaknázatlan potenciállal bír. A város legjelentősebb légszennyező forrása a lakossági vegyes tüzelés, amely jelentős szilárdanyag, korom és kéndioxid kibocsátást eredményez, különösen a téli időszakban. A lakossági nyílt téri hulladék és avar égetés jelentős környezeti konfliktusforrás. A körforgásos gazdasággal kapcsolatos alapvető ismeretek is hiányoznak a lakosság széles körében.

A változáshoz kiterjedt, több szereplős szemléletformálásra van szükség. Lakossági szemléletformáló programok, akciók megvalósítása, civil szervezetek bevonásával.

A szemléletformálás kulcsterületei:

- környezettudatos vásárlás
- klímatudatosság
- energiatudatosság
- tudatos hulladékgazdálkodás és megelőzés
- körforgásos gazdaság
- komposztálás
- levegőtisztaság védelem

A környezettudatosság erősítését segítő projektelem megvalósítása elvárás valamennyi Miskolcon megvalósuló beavatkozásnál.

- Barnamezős területek funkcióváltó rehabilitációja

Miskolc egyik nagy fejlesztési kihívása a 2000-es évektől az egykori LKM, Diógyőri Acélművek területének rehabilitációja, 2009-től a több mint két évszázados múltra visszatekintő diósgyőri kohászat megszűnt. A közel 200 hektáron elhelyezkedő volt LKM és a 45 hektáros DIGÉP-telephely a város belsejében helyezkedik el, nagy része kihasználatlan. A terület funkcióváltását megnehezíti, hogy a terület igen szennyezett, sűrűn beépített, nem rendelkezik feltáró utakkal sem. 2022-ben műszaki-környezetvédelmi, jogi, gazdaságfejlesztési tanulmányterv és megoldási javaslatok készülnek az egykori Diósgyőri Acélművek területének fejlesztésére vonatkozóan a Miskolci Egyetemet fenntartó Universitas Miskolcinensis Alapítvány (UMA) koordinálásával.

Korábban is készültek tanulmánytervek egy-egy meghatározott szempont alapján, de az UMA által koordinált tanulmányterv célja olyan megoldási javaslatokat adni, amely biztosíthatja a továbblépés lehetőségét a területen most is működő cégek számára. A privatizációt követően az egykori LKM területének legnagyobb része, 130 hektár, osztatlan közös tulajdonban maradt. A területnek jelenleg 150 tulajdonosa van. Az egykori DAM területén jelenleg 65 cég működik, 600 főt foglalkoztatnak. Az éves szinten befizetett ingatlanadó mértéke nagyságrendileg többszáz millió forint. Az egyik cél olyan a megoldási javaslatokat kidolgozása, ami a területen működő sikeres vállalkozásokat támogatja a fejlődésben, másrész megindulhat a funkcióváltást szolgáló rehabilitációs program. A beavatkozás keretében minimálisan szükséges egy a városi rendezési tervben kijelölt feltáró út megvalósítása (Vargahegy – Kiss Ernő u.), az útépítés célja azonban elsősorban nem városrehabilitációs célú, hanem a feltárt területek kifejezetten gazdaságfejlesztési célú hasznosítása. Másrészt cél egy hosszú távú rendezési terv kialakítása a terület egészére, funkcióváltásra és ipari hasznosításra egyaránt.

- Miskolc Turizmusfejlesztési Stratégia 2030

Városunkban az elmúlt évtizedekben négy, területileg és értékeiben is különböző turisztikai – kulturális centrum alakult ki: a Belváros a Történelmi Avassal, Miskolctapolca, Lillafüred és Diósgyőr a reneszánsz várral. A Belváros – Történelmi Avas komplex fejlesztése miatt, Lillafüred pedig a kiemelt turisztikai fejlesztések miatt külön akcióterületként is nevesítésre kerültek, ezért az ezekhez a helyszínekhez tartozó beavatkozások ott kerülnek bemutatásra.

Tervezett főbb beavatkozások

- Barlangfürdő fejlesztése: épületfelügyeleti rendszer átalakítása, hőszivattyús rendszer kiépítése, technológiaváltás a Barlangfürdőben a vízszűrés és a vegyszeres medencevíz kezelés területén. A Barlangfürdő medencéinek létszámfüggő teljesítmény szabályozása. Turisztikai szolgáltatások fejlesztése.
- JUNO Szálloda rekonstrukció: A Juno szálló 108 szobás, 200-250 férőhellyel rendelkező épület. Szükséges az épület állapotának felmérést követően az újrahasznosítás lehetőségének megvizsgálása annak érdekében aktív részese legyen Miskolc-Tapolca turizmusának.
- 4 csillagos hotel építése Miskolc-Tapolcán: fürdőüzemeltetés hatékonysága, a vendégek komfortérzete és a szolgáltatás minőségének emelése is indokolja a 4 csillagos, fürdő közvetlen közelében elhelyezkedő szálláshely létesítését.
- Látogatóközpont kialakítása a Diósgyőri várhoz kapcsolódóan: Fogadóhelyiség, múzeumpedagógiai terek kialakítása, melyek alkalmasak a növekvő látogatószám kiszolgálására is – ehhez kapcsolódóan tájékoztató, információs és kényelmi rendszerek bővítése, javítása.
- A Diósgyőri várhoz kapcsolódóan a királynék kertjének kialakítása, gyógy- és fűszernövény kerttel és foglalkoztató helyiségekkel együtt: A királynék kertje a vár történetéhez kapcsolódó egyedi vonzerővel bíró látványosság lehet, amelyhez gyógy-, és fűszernövény kert is kapcsolódna. A Fűszerek világa a vár egyik legnépszerűbb helyisége a hozzá kapcsolódó programtípusokkal együtt. A cél az, hogy bővítsük ezt a népszerű attrakciónkat szabadtéri helyszínekkel, ehhez kapcsolódó manufaktúrával, foglalkozásterekkel fedett helyen.
- Diósgyőri Várfürdő – „Királyné fürdője" kialakítása: Cél a városrész „szolgáltatási palettájának" kiegészítése egy olyan fürdővel, ami a különleges környezetnek különleges helyszínévé válhat. Az új fürdő a „Királyné fürdője" névhez illeszkedő, nem a vízfelszín méretével, hanem a plusz szolgáltatások és a magas minősége által kiemelkedő helyszín, amely megjelenésében illeszkedik a vár környezetéhez szolgáltatásaiban a 21. század igényeihez.
- Déryné ház fejlesztés
- Diósgyőr és Lillafüred - kirándulócsoport fókuszú szálláshely
- Csanyik-völgy fejlesztése: A terület kiváló klimatikus viszonyai, elhelyezkedése, a város és a Bükk találkozása számos alternatívát kínál arra, hogy a Csanyik kihasználása hatékonyabb legyen, aktív szerepet játsszon a turizmusélénkítésben. Erdei Manó Madár étterme; Játszótér és padok létesítése a Vadasparkban – alapinfrastruktúra fejlesztés; Szociális és gazdasági épület építése; Interaktív infokommunikációs fejlesztés; „Fotoszintézis gép" attrakció kiépítése
- Miskolci Állatkert és Kultúrpark fejlesztése: A vadaspark önmagában is a város attrakciója, melyet a folyamatban lévő fejlesztések még vonzóbbá tesznek. Elhelyezkedése révén a bükki élménylánc hangsúlyos eleme, a Csanyik fejlesztésének fontos része kell, hogy legyen a megfelelő összeköttetés biztosítása.
- „DAM City" a Diósgyőri Acélművek területén: A „DAM City – Attrakciós park a Diósgyőri Acélművek területén" nevű projekt célja egy megvalósíthatósági tanulmány készítése, mely a nemzetközi piacot is vizsgálva egy magas minőségű és nemzetközi színvonalú attrakciós park létrehozását készíti elő a területen.
- Görömbölyi pincesor infrastruktúrájának fejlesztése

- Okosturisztikai innovatív szolgáltatások kiépítése: A projekt tárgya egy olyan turizmust támogató multimédiás okoseszköz, amely a felállítás helyén a turisztikai attrakciót látogatókat és felhasználókat támogatja azzal, hogy megoldást kínál arra, hogy az adott turisztikai régió és a látogató között szorosabb, naprakész, interaktív kommunikáció jöhessen létre.
- Turisztikai kártyarendszer megújítása
- Városmarketing Program: A projekt keretében városi ajándékbolt pontok kerülnek kialakításra a város kiemelt turisztikai desztinációiban, valamint kiadványsorozat kerül kiadásra a város értékeinek megismerhetősége és a látnivalók élménylánccá szervezése érdekében.
- Turisztikai vonzerővel bíró városi fesztiválok támogatása: Nemzetközi nyári zenei fesztivál bevezetése; Nemzetközi Avasi borfesztivál bevezetése; Fonó fesztivál újraépítése „családközpontú" és fenntartható „zöld" fesztiválként.

- Vállalkozás- és befektetéstámogató programok

Bár Miskolc gazdasága folyamatosan fejlődik, a munkanélküliség csökken, az ezer lakosra jutó működő vállalkozások száma alacsony. A viszonylag nagyobb létszámot foglalkoztató vállalkozások a megyei átlaghoz képest koncentráltabban vannak jelen a városban, ami magában hordozza annak kockázatát, hogy egy-egy ilyen vállalkozás vagy az érintett ágazat gazdasági megrendülését erősebben megérezheti a település gazdasága és munkaerőpiaca. Rendkívül koncentrált az iparági szerkezet, mely a gépiparra épül, ezért szükséges egyéb ágazatokban tevékenykedő vállalkozások megerősítése is.

A beavatkozás célja a településen működő vállalkozások számának növelése működő vállalkozások városba csábításával, valamint a helyi vállalkozások szakmai jellegű támogatásával.

A beavatkozáscsomagban szerepel egy olyan szervezeti keretrendszer létrehozása, amely képes információkat nyújtani, tanácsadást biztosítani az elérhető, vállalkozásfejlesztésre fordítható hazai és EU-s forrásokról. Akcióprogramot indítunk a városban működő vállalkozásokkal, kiemelten a helyi kis-, és közepes vállalkozásokkal, hogy a saját energiafogyasztás helyben elérhető megújuló energiaforrással megvalósuló részleges vagy teljes kiváltását elérhessék, hozzáférjenek a vállalkozások versenyképességének javítását célzó forrásokhoz. A projekt keretében a vállalkozások szakmai segítséget kapnak ahhoz, hogy komplex projekteket készítsenek elő országos programokon való pályázati induláshoz.

A beavatkozás célja továbbá egy olyan Vállalkozásfejlesztési Alap létrehozása, amely az operatív programokból támogatható projektekhez képest kisebb volumenű fejlesztéseket, azonban nagyobb támogatási intenzitással támogat.

- Foglalkoztatást elősegítő programcsomag

A foglalkoztatás bővítése Miskolcon a potenciális munkavállalók városba csábításával, valamint a munkanélküli, esetleg inaktív, de munkavállalásra alkalmas személyek munkavállalásra való felkészítésével lehetséges. Ennek megfelelően a beavatkozás a következő tartalmi elemekből áll:

- Munkaerőpiaci kompetenciafejlesztés
- Tranzitfoglalkoztatási program
- Közfoglalkoztatási program folytatása
- Munkaerő képzése, átképzése
- Munkásszálló építése
- "A munkavállalók és vállalatok alkalmazkodóképességének és termelékenységének javítása a munkaerő fejlesztésén keresztül" (Kormányhivatal – GINOP Plusz)

- Csatlakozás az új, 2027-ig tartó megyei foglalkoztatási paktumhoz. A program 6,539 mrd forintból TOP Plusz terére, 6 év alatt megvalósuló megyei paktum, mely a város területére is kiterjed. (Kormányhivatal, Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Önkormányzat)

- Helyi szak- és felnőttképzés fejlesztése

A Miskolci Szakképzési Centrum a miskolci szakképzési intézményeket foglalja magába azzal a céllal, hogy a térség gazdálkodó szervezeteinek munkaerőigényét és az érdeklődők szakmatanulási igényét összehangolja és biztosítsa a régió munkaerőbázisát nem pusztán szakképzett, de az Ipar 4.0-a szempontjainak megfelelő képzések által.

A Miskolci Szakképzési Centrum 10 tagintézményével, több mint 100 szakma oktatásával biztosítja a helyi gazdasági igényeken alapuló magas színvonalú szakmaoktatást Miskolc városában és térségében. A Miskolci Szakképzési Centrum a régió meghatározó felnőttképző szervezete is.

Cél, hogy a 21. századi intézményfejlesztés részeként megújuló szakképző iskolák épületei olyan minőségűek legyenek, hogy az oda belépő pályaválasztás előtt álló fiatalok és szüleik számára vonzó alternatívát nyújtsanak.

A szakképzési és a felnőttképzési rendszer komplex megújításának egyik kulcseleme, hogy a tanulóknak oktatását biztosító állami fenntartású szakképző intézmények a munkaerőpiaci igényekre reagálni képes, vonzó tanulási környezetet biztosítsanak, aktív szerepet vállalva az adott térség munkaerőigényének kielégítésében. A megújítás másik fontos tényezője a szakmai oktatást, képzést segítő digitális tananyagok, melyek rugalmasan módosíthatók a technológiai változásoknak megfelelően. A SZAKKÉPZÉS 4.0 stratégia egyik kiemelt célja a vonzó, minőségi szakképző iskolák létrehozása. Ennek érdekében Miskolcon indult el a megvalósítása az első szakképző iskolákat fejlesztő pilot programnak.

Négy tagintézmény kerül kiemelten is fejlesztésre:

1) A Miskolci SZC Kandó Kálmán Informatikai Technikum a 21. századi színvonalú iskolaépületben a régió vezető informatikai iskolájává válhat.
2) Miskolci SZC Andrássy Gyula Gépipari Technikum új épületrésszel bővül, amelyben speciális informatikai és gépészeti oktató termek jönnek létre. Az iskolában minőségi sportpályák és közösségi terek is épülnek.
3) A Miskolci SZC Szemere Bertalan Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium az ország egyik legnagyobb létszámú iskolája. A panelépület hőszigetelésével és nyílászáróinak cseréjével megújul az iskola külső megjelenése. A fejlesztés során korszerű eszközök kerülnek az autóipari tanműhelybe.
4) A Miskolci SZC Szentpáli István Kereskedelmi és Vendéglátó Technikum és Szakképző Iskola az energetikai korszerűsítés mellett új tornateremmel és tanbolttal is gazdagodik.

Továbbá átfogó kollégiumfejlesztési program megvalósítása is tervezett: Karacs Teréz Középiskolai Kollégium fejlesztése; Teleki Kollégium fejlesztése; Miskolci Szakképzési Centrum Szemere Bertalan Technikum Kollégiuma fejlesztése.

- Helyi gazdaságfejlesztési programok

A beavatkozás célja, hogy a városi és várostérségi lakosság szükségleteit egyre nagyobb arányban a térségbeli vállalkozások szolgálhatják ki, növelve a foglalkoztatást és a helyben forgó tőke nagyságát.

A fejlesztések során fontos szempont a vidék által megtermelt vagy előállított nyersanyag városi piacokon, illetve városokban működő vállalkozásoknál való értékesítésének és a szabad munkaerő városokban való elhelyezkedésének ösztönzése.

A rövid ellátási láncok a kevés szereplő révén magasabb profitot biztosítanak a helyi szerelők számára, emellett a szállításból adódó negatív környezeti externáliákat is csökkentik.

A város által működtetett helyi piacok mellett megjelent termelői vásárok, helyi termék boltok és kosárközösség tovább fejlesztendő.

Az beavatkozás célja továbbá az élelmiszeripar területén a bioélelmiszerek, a technológiákon belül a korszerű tiszta technológiák, a fogyasztási cikkek terén a környezetbarát és hosszú élettartamú termékek térnyerésének támogatása a városban és várostérségben. Alacsony képzettségű munkaerőre épülő mezőgazdaság, erdő- és vadgazdálkodás fejlesztése.

Tervezett tevékenységek:

- Feldolgozóipar, helyi termék előállítás fejlesztése
- Helyi értékesítést elősegítő infrastruktúrák kialakítása, fejlesztése és kapcsolódó eszközállomány fejlesztés
- Rövid ellátási láncok kialakítása és fejlesztése
- Helyi gazdaság fejlődését elősegítő marketing tevékenység fokozása

3.4 A tervezett fejlesztések illeszkedése a stratégiai célokhoz

11. táblázat: Stratégiai célok és projekttípusok kapcsolata

Stratégiai célok	Kulcsprojektek	Hálózatos projektek	Egyéb projektek	Akcióterületi projektek
S1: Korszerű, humán központú települési és térségi szolgáltatások	- A jövő nemzedéke – köznevelési oktatás és képzésfejlesztési program - Szociális ellátórendszer átfogó fejlesztése - Egészségügyi ellátórendszer komplex fejlesztése - Gyermeknevelést támogató humáninfrastruktúra fejlesztése - Társadalmi felzárkóztatást segítő programcsomag - Fiatalok megtartását segítő lakhatási program	- Városbiztonság, közbiztonság javítása	- Kulturális infrastruktúra és kreatív ipar fejlesztése - Szabadidős-és sportinfrastruktúra fejlesztési program - Települési civil szerepvállalás és társadalmi vállalkozások erősítése és támogatása - Helyi identitást erősítő programcsomag	- Tetemvár – Bábonyibérc komplex rehabilitációja - Lyukóvölgy komplex rehabilitációja
S2: Fenntartható városi infrastruktúra és szolgáltatások biztosítása	- Fenntartható vízgazdálkodás - Fenntartható várostérségi mobilitást biztosító közlekedési infrastruktúra fejlesztése - Környezeti információs rendszer kialakítása	- Út- és kerékpárútfejlesztések - Települési digitális szolgáltatások fejlesztése - Digitális átállás a közösségi és közúti közlekedésben - Digitális feladatszervezés a közszolgáltatásokban - Digitális ügyintézés - Smart grid és smart metering rendszerek fejlesztések	- Városrészi központok funkcionális fejlesztése	- Városi modális csomópontok integrált fejlesztése

Stratégiai célok	Kulcsprojektek	Hálózatos projektek	Egyéb projektek	Akcióterületi projektek
S3: Városi klímaadaptáció elősegítése és dekarbonizáció	- Lakossági épületállomány energetikai korszerűsítése - Közszféra épületállományának energetikai korszerűsítése - Vállalkozások épületállományának energetikai korszerűsítése - Fenntartható városi energiaellátási mix kialakítása	- Települési zöld- és kékinfrastruktúra integrált fejlesztése - Korszerű térségi hulladékgazdálkodás fejlesztése - Körforgásos gazdaságra való átállást segítő programcsomag	- Illegális hulladéklerakás felszámolása - Középpontban a környezetünk! Lakossági szemléletformáló programok	- Belváros-Történelmi Avas komplex fejlesztése
S4: Modern, versenyképes gazdaság	- K+F+I támogatását biztosító programok		- Barnamezős területek funkcióváltó rehabilitációja - Miskolc Turizmusfejlesztési Stratégia 2030 - Vállalkozás- és befektetéstámogató programok - Foglalkoztatást elősegítő programcsomag - Helyi szak- és felnőttképzés fejlesztése - Helyi gazdaságfejlesztési programok	- Lillafüred átfogó turisztikai fejlesztése - A Miskolci Egyetem tudásközponti szerepének és KFI potenciáljának erősítése - Északi és Déli befektetési övezet fejlesztése (Ipari parkok, iparterületek fejlesztése)

Forrás: saját szerkesztés

3.5 A fejlesztések ütemezése

3.5.1 Az ütemezés indoklása

A következő szempontok figyelembevételével történt meg a tervezett fejlesztések lehetséges ütemezése, amelyet a források rendelkezésre állása, illetve a megváltozott külső körülmények a későbbiekben módosíthatnak:

- megvalósíthatóság, finanszírozás és fenntarthatóság:
  - a megvalósítás becsült időigénye (az egyes beavatkozásokon belül több projekt is megtalálható)
  - a támogatási források megszerzésének lehetősége és esélye (a Partnerségi Megállapodás elfogadásának időpontja és a tényleges forráskihelyezés nagyban befolyásolja az ütemezést),
  - a rendelkezésre álló önkormányzati sajáterő nagysága
  - a bevonható magánforrások mértéke
  - a létrehozott kapacitások fenntarthatósága
- indokoltság, szükségesség:
  - a fejlesztések lakosság általi elfogadottsága és támogatottsága
  - a fejlesztések egymásra épülése
- hatások:
  - a fejlesztések hatása a város egészére
  - a fejlesztés jelentősége az adott városi funkcióra nézve
  - a fejlesztések gazdasági és társadalmi multiplikátor hatása

3.5.2 A tervezett fejelsztések indikatív ütemezése

Az ütemezés a stratégia készítésekor rendelkezésre álló információk alapján került meghatározásra.

12. táblázat: Beavatkozások/Projektek ütemezése

Beavatkozás/Projekt megnevezése	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Kulcsprojektek									
A jövő nemzedéke – köznevelési oktatás és képzésfejlesztési program									
Szociális ellátórendszer átfogó fejlesztése									
Egészségügyi ellátórendszer komplex fejlesztése									

Gyermeknevelést támogató humáninfrastruktúra fejlesztése									
Társadalmi felzárkóztatást segítő programcsomag									
Fiatalok megtartását segítő lakhatási program									
Fenntartható vízgazdálkodás									
Fenntartható várostérségi mobilitást biztosító közlekedési infrastruktúra fejlesztése									
Környezeti információs rendszer kialakítása									
Lakossági épületállomány energetikai korszerűsítése									
Közszféra épületállományának energetikai korszerűsítése									
Vállalkozások épületállományának energetikai korszerűsítése									
Fenntartható városi energiaellátási mix kialakítása									
K+F+I támogatását biztosító programok									
Hálózatos projektek									
Városbiztonság, közbiztonság javítása									
Út- és kerékpárútfejlesztések									
Települési digitális szolgáltatások fejlesztése									
Digitális átállás a közösségi és közúti közlekedésben									
Digitális feladatszervezés a közszolgáltatásokban									
Digitális ügyintézés									
Smart grid és smart metering rendszerek fejlesztések									
Települési zöld- és kékinfrastruktúra integrált fejlesztése									

Korszerű térségi hulladékgazdálkodás fejlesztése									
Körforgásos gazdaságra való átállást segítő programcsomag									
Egyéb projektek									
Kulturális infrastruktúra és kreatív ipar fejlesztése									
Szabadidős-és sportinfrastruktúra fejlesztési program									
Települési civil szerepvállalás és társadalmi vállalkozások erősítése és támogatása									
Helyi identitást erősítő programcsomag									
Városrészi központok funkcionális fejlesztése									
Illegális hulladéklerakás felszámolása									
Középpontban a környezetünk! Lakossági szemléletformáló programok									
Barnamezős területek funkcióváltó rehabilitációja									
Miskolc Turizmusfejlesztési Stratégia 2030									
Vállalkozás- és befektetéstámogató programok									
Foglalkoztatást elősegítő programcsomag									
Helyi szak- és felnőttképzés fejlesztése									
Helyi gazdaságfejlesztési programok									
Akcióterületi projektek									
Tetemvár – Bábonyibérc komplex rehabilitációja									

Lyukóvölgy komplex rehabilitációja									
Városi modális csomópontok integrált fejlesztése									
Belváros-Történelmi Avas komplex fejlesztése									
Lillafüred átfogó turisztikai fejlesztése									
A Miskolci Egyetem tudásközponti szerepének és KFI potenciáljának erősítése									
Északi és Déli befektetési övezet fejlesztése									

Forrás: saját szerkesztés

A beavatkozások ütemezését befolyásoló tényezők:

Az egyik legfontosabb tényező a fejlesztési források rendelkezésre állása. Az önkormányzati fejlesztések legnagyobb része csak pályázati vagy más külső forrás bevonásával tud megvalósulni. Az önkormányzatnak a fejlesztéseire fordítható saját forrásának mértéke behatárolt, az iparűzési adó mértékétől függ.

A másik fontos tényező a projektek előkészítettsége. Itt a jelenleg még nem előkészített projektek esetében a tervezési, engedélyezési folyamatok hosszú időt vehetnek igénybe (az engedélyezési határidők miatt), emiatt a tervezett ütemezés jelentősen módosulhat, tolódhat.

Harmadik tényező, hogy a projektek egymásra épülnek-e. A stratégiában több projekt van, amely esetlegesen akadályozhatja a másik megvalósulását: pl. a csapadékvízelvezető rendszer fejlesztése és az utak, járdák fejlesztése, parkolóhelyek bővítése, kerékpárutak kialakítása. Azon útszakaszok esetében, ahol csapadékvíz elvezetés, út- és járda fejlesztés is megvalósul, ott a kivitelezési munkák ütemezése szükséges, egyrészt, hogy a projektek időben ne akadályozzák egymást, másrészt az egyik kivitelezése a másik projektben ne okozzon pótmunkát.

3.6 Az akcióterületi fejlesztések összehangolt, vázlatos pénzügyi terve

Elérhető és bevonható források számbavétele

Miskolc város gazdasági, pénzügyi helyzetét és a tervezett fejlesztések várható költségigényét figyelembe véve látható, hogy bár több kisebb beavatkozás akár az önkormányzat saját bevételéből is megvalósítható, azonban a fejlesztések többségének végrehajthatóságát jelentős mértékben befolyásolja a külső – elsősorban európai uniós és állami források – elérhetősége. A városnak egy rugalmas finanszírozási tervet kell összeállítani, melyet a változó piaci környezetben folyamatosan aktualizálni és felülvizsgálni szükséges. A bevonható források felkutatása külön feladatként kezelendő, az elérhető európai uniós és hazai támogatások mellett keresni kell azokat beruházásokat segítő

konstrukciókat – zöld hitelek, kötvények, magántőke bevonása, tőkealap létrehozása – melyek segítségével biztosítható a város versenyképessége, élhetősége és ezáltal megtartó ereje.

Miskolc a következő 7-9 éves időszakban alapvetően az alábbi fejlesztési forrásokra építheti az FVS-ben rögzített beavatkozások megvalósítását: európai uniós támogatások (kiegészítve a Klímasemleges Városoknak elérhetővé váló forrásokkal), hazai központi költségvetés által biztosított támogatások, saját forrás, hitel felvétel, kötvény kibocsátás, városi tőkealap létrehozása.

Partnerségi Megállapodás - Operatív Programok

Az **európai uniós** támogatásokat elsődlegesen a 2021-2027 közötti időszak Partnerségi Megállapodásához kapcsolódó operatív programok biztosítják:

- Digitális Megújulás Operatív Program Plusz (DIMOP Plusz)
- Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program Plusz (EFOP Plusz)
- Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program Plusz (GINOP Plusz)
- Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program Plusz (IKOP Plusz)
- Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program Plusz (KEHOP Plusz)
- Magyar Halgazdálkodási Operatív Program Plusz (MAHOP Plusz)
- Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz)

Miskolc város szempontjából ezek közül a legmeghatározó jelenleg a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz). A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Önkormányzat részére elkülönített 150,345 mrd Ft TOP Plusz forrás terhére Miskolc kiemelt forráskeretben részesül. A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Önkormányzat Közgyűlése által elfogadott Integrált Területi Program alapján **Borsod-Abaúj-Zemplén megyében a Fenntartható városfejlesztés kiemelt keret lehívására egyedül Miskolc MJV jogosult, a jóváhagyott keret 31,85 mrd Ft**.

Magyarország Helyreállítási és Alkalmazkodási Terve

Az Európai Unió nyújtotta Helyreállítási Alap megadja a lehetőséget arra, hogy a tagállamok a koronavírus okozta járvány következményeit enyhítsék, és újra növekedési pályára állhassanak. Az uniós eszköz főként állami beruházások és reformok felgyorsítását célozza meg. Ehhez igazodva Magyarország elkészítette a Helyreállítási és Alkalmazkodási Tervét, mely a járvány gazdasági és társadalmi hatásaira reagál, emellett a zöld és digitális átállást segíti elő. A terv 9 komponensből áll, a program finanszírozásához szükséges becsült forrásigénye 5760 milliárd forint, mely nagyságrendileg 2700 mrd forint vissza nem térítendő támogatást tartalmaz. A program költségvetésének harmada közlekedésfejlesztést, míg egyhatod része az egészségügy fejlesztését érinti, melyet azonban a 2022-es orosz-ukrán háborús konfliktus miatt kialakult energiastratégiai célkitűzések felülírhatnak. A Terv a stratégia készítésekor még nem került elfogadásra az Európai Bizottság által.

Az ITS hangsúlyosan kezeli a nemzetközi együttműködések erősítését. Ennek egyik eleme lehet a szlovák-magyar határmenti övezet együttműködésének támogatását célzó **INTERREG Slovakia-Hungary és HUSKROUA négyhatármenti programok**.

A támogatásokon felül az Európai Uniós többéves költségvetésben és az EU intézményeknél rendelkezésre állnak különböző **pénzügyi eszközök** is: A CPR szerint kohéziós forrásokat használó pénzügyi eszközök megvalósíthatók valamennyi ESB -alap forrásainak igénybevételével. A 2014–2020-

as programozási időszak kohéziós szabályozása több különböző lehetőséget biztosított az egyes pénzügyi eszközök végrehajtására: kkv-eszköz, dobozos és egyedi megoldások.

A különböző pénzügyi eszközök jogi alapjának két alapvető forrása:

- CPR 38 (1) cikk – az irányító hatóságok pénzügyi hozzájárulást nyújthatnak a következő pénzügyi eszközökhöz:
  - uniós szinten létrehozott (e. g. H2020, COSME stb.), a Bizottság által közvetlenül vagy közvetve irányított pénzügyi eszközök;
  - nemzeti, regionális, nemzetközi vagy határon átnyúló szinten létrehozott, az irányító hatóság által vagy felelősségi körében irányított pénzügyi eszközök.
- CPR 38 (3) cikk – az irányító hatóság a következő pénzügyi eszközökhöz nyújthat pénzügyi hozzájárulást:
  - a) a Bizottság által meghatározott általános feltételeket teljesítő pénzügyi eszközök = általános feltételeket teljesítő pénzügyi eszközök/pénzügyi késztermékek;
  - b) olyan már meglévő vagy újonnan létrehozott pénzügyi eszközök, amelyeket kimondottan az egyedi célkitűzések elérése érdekében dolgoztak ki = egyedi célkitűzések érdekében kidolgozott eszközök.

EIB /EIF és pénzügyi eszközök

- Az EIB, mint az Európai Unió bankja szorosan együttműködik az EU-intézményekkel és -tagállamokkal az EU-szakpolitikák megvalósítása érdekében, és nagyságrendjét tekintve a legnagyobb multilaterális hitelfelvevő és hitelfolyósító egyidejűleg. Pénzeszközöket és szakértelmet nyújt azokhoz a beruházási projektekhez, amelyek hozzájárulnak az uniós célok megvalósításához.
- Az EIB közvetlenül is hitelez fejlesztési projekteket, ezek minimális összköltsége általában meghaladja a 25 millió EUR-t.

Az Európai Stratégiai Beruházási Alap

- Az Európai Stratégiai Beruházási Alap (a továbbiakban: EFSI) az EIB -csoport és az Európai Bizottság közös kezdeményezése, amelyet azért indítottak, hogy segítsék az Európai Unióban meglévő finanszírozási hiányosságok felszámolását magánforrások stratégiai beruházásokra történő mobilizálása segítségével. Az EFSI-nek mint az Európai Beruházási Terv három pillére egyikének célja további pénzeszközök bevonása.

A Horizon2020 program folytatása, a Horizon Europe (része az EU Green Deal - Az Európai zöld megállapodás célja: Az első klímasemleges kontinens megteremtése), illetve más jelentősebb volumenű programok ugyancsak finanszírozási keretet biztosíthatnak a későbbiekben kidolgozott megyei szintű projekteknek. További lehetséges programok: URBACT, URBACT Innovative Action, JEREMIE, JASPERS, LIFE, EEA and Norway Grants.

Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz (Connecting Europe Facility, CEF)

Az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz célja a transzeurópai hálózatokba történő beruházások felgyorsítása a közlekedési, energetikai és távközlési ágazatokban. A CEF legfontosabb céljai - a növekedés, a munkahelyek és a versenyképesség előmozdítása a célzott infrastrukturális beruházások

révén - lehetővé teszik és megerősítik az ezen ágazatok közötti szinergiákat a nagy teljesítményű, fenntartható és hatékonyan összekapcsolt transzeurópai hálózatok fejlesztésének támogatásával.

Innovációs Alap (Innovation Found)

Az Innovációs Alap a világ egyik legnagyobb finanszírozási programja az innovatív, alacsony szén-dioxid-kibocsátású technológiák fejlesztésére, bemutatására.

Klímasemleges Városok

Három magyar város, Miskolc, Pécs és Budapest is bekerült azon 100 település közé, melyek részt vesznek a városok klímasemlegessé és intelligenssé tételét célzó európai uniós kísérleti programban. Az Európai Bizottság 2022 áprilisában tette közzé annak a 100 városnak a listáját, melyek a városok klímasemlegessé és intelligenssé tételét célzó európai uniós kísérleti program szereplői lesznek.

A bizottság döntéskor kiadott közleménye szerint klímasemleges és intelligens városokra azért van szükség, mert az uniós állampolgárok 75 százaléka él városi környezetben. A világ városi térségei a globális energiafogyasztás több mint 65 százalékáért, a szén-dioxid-kibocsátás több mint 70 százalékáért felelősek. Ezért az Európai Unió azt a cél tűzte ki, hogy legyenek olyan kísérleti és innovációs ökoszisztémákként működő városok, melyek segíthetik a többi várost a klímasemlegesség eléréséhez szükséges átállásban 2050-ig.

A kísérleti programban érintett városok esetében 2030-ra szeretnék megvalósítani a program célkitűzéseit. A száz kiválasztott településnek klímasemleges városra vonatkozó terveket kell kidolgozniuk és ezekhez kapcsolódó megállapodásokat kell kötniük.

Az uniós program a 2022-23-as időszakban 360 millió euró (mintegy 133 milliárd forint) keretösszeggel rendelkezik.

REPower Europe

Az Európai Bizottság 2022. májusában jelentett be egy hatalmas keretösszegű támogatási tervet. A 300 milliárd eurós terv mostani ismereteink szerint 4 nagy pillére épülne: energiatakarékosság; orosz fosszilis energiahordozók kiváltása; megújuló fejlesztések felgyorsítása; infrastrukturális beruházások (LNG terminálok, szállítóvezetékek). A „REPower EU" terve a tagállamok számára 2030-ra előírt kötelező energiamegtakarítási célt 9 százalékról 13 százalékra emelné, továbbá 2030-ra 45 százalékra kívánja emelni a zöld energia arányát is, ami az eddigi célkitűzéseknél is sokkal ambiciózusabb.

Az Európai Uniós forrásokon túl a városi cégeknek szükséges lenne a megvalósítás során a hazai források rendelkezésre állására is. A helyi vállalkozások versenyképességének javításához járulhat hozzá az Irinyi-terv iparstratégiai támogatási program pályázati rendszere, ahol vissza nem térítendő támogatásban részesülhetnek a cégek. A vállalatok kutatás-fejlesztési együttműködési projektjeihez jelentős forrással járulnak hozzá az NKFIH innovációs és kutatási pályázatai is. A Kisfaludy Program pályázatai kiemelten turisztikai szektor szereplőit támogatják, így például az e program részeként elindított Kisfaludy Szálláshelyfejlesztési Konstrukció 2030-ig tartó futamideje alatt összesen 300 milliárd forintos keret teszi lehetővé a szálláshelyek minőségi megújulását, szintlépését.

A helyi foglalkoztatási problémák megoldásában, a kapcsolódó szociális feszültségek orvoslásában a Közfoglalkoztatási program egyes elemei jelentenek megoldást. A városok helyi jelentőségű fejlesztéseit a Modern Városok Program támogatja.

A közösségi szerveződések, a helyi kulturális szereplők programjait támogató EU-s forrásokat jól kiegészítik a civil szervezetek társadalmi szerepvállalásának segítését és a helyi közösségek támogatását,

megerősítését célzó olyan hazai programok, mint a Nemzeti Együttműködési Alap, a Nemzeti Kulturális Alap, vagy éppen az OFA Nonprofit Kft. pályázatai.

A fentiek mellett a következő támogatási programok figyelemmel kisérése és felhasználása is javasolt a településen:

- HIPA Nemzeti Befektetési Ügynökség támogatásai,
- IFKA Közhasznú Nonprofit Kft. támogatásai,
- HEPA Magyar Exportfejlesztési Ügynökség Nonprofit Zrt. támogatásai,
- Irinyi-terv iparstratégiai támogatási program (Ipar 4.0),
- Közfoglalkoztatási program,
- Széchenyi Hitelprogram,
- MNB hitelprogram.

Az elérhető támogatási formákat szükséges lenne kiegészíteni egy városi tőkealap létrehozásával (amennyiben fenntarthatóan működtethető), mely mellett működne egy un. Befektetési Bizottság, akik javaslatot tesznek a befektetési alap tulajdonosának (pl. MFB Invest tőkealapkezelője) egy-egy beruházás támogatásáról. Ez alap nemcsak vállalkozói beruházásokat támogathatna, akár segíthetné az iparfejlesztéshez szükséges alapinfrastruktúra kiépítését is. Javasolt ebben az irányban is egyeztetéseket folytatni a kompetens intézményekkel.

ESCO konstrukció

A Nemzeti Energiagazdálkodási Zrt. feladata az energiatudatos működés elősegítése és energiaköltségeinek csökkentése, elősegítve ezzel a nemzeti klímavédelmi, megújuló energetikai és energiahatékonysági célok megvalósulását.

A NEG Zrt., mint az Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. irányítása alatt álló társaság, azzal a céllal került létrehozásra, hogy az energiahatékonyság növelését célzó beruházások minél szélesebb körének megvalósulását elősegítse egyedi, az ügyfelek igényeihez illeszkedő üzleti megoldásokkal.

Ezeknek megfelelően a NEG Zrt. az ipari és agrár energetikai infrastruktúra modernizálásában, a megújuló alapú energiatermelés elterjesztésében, állami és önkormányzati tulajdonban és használatban lévő épületek, eszközök felújításában, és a KKV szektor energiahatékonysági beruházásainak megvalósításában vesz részt. Mindezt egy komplett szolgáltatási csomaggal, valamint olyan kedvező források előteremtésével és a szükséges önrész vagy akár a teljes beruházás ún. ESCO konstrukcióban történő biztosításával kívánják elérni.

Aktorok, meghatározó szereplők

A következő fejezetben azok a szereplők kerülnek azonosításra, melyek a városi beavatkozások, programok megvalósításába bekapcsolódhatnak.

Az EU-s források felhasználása kapcsán a legfőbb aktorok a forrásfelhasználás keretrendszerét kidolgozó és megvalósító minisztériumok, irányító hatóságok, közreműködő szervezetek. A 183/2022. (V.24.) Korm. rendelet alapján a 2021-2027 programozási időszak Operatív Programjainak megvalósításához kijelölt minisztériumok, illetve a kormány európai uniós források felhasználásával kapcsolatos irányító hatósági feladatok ellátására kijelölt tagja az alábbi táblázatban kerülnek bemutatásra:

13. táblázat: Aktorok

	A	B	C	D
	Program	A Kormány európai uniós források felhasználásával kapcsolatos irányító hatósági feladatok ellátására kijelölt tagja által vezetett vagy tevékenységének segítségére kijelölt minisztérium	A Kormány európai uniós források felhasználásával kapcsolatos irányító hatósági feladatok ellátására kijelölt tagja	Közreműködő szervezet
1.	Digitális Megújulás Operatív Program Plusz	Miniszterelnöki Kabinetiroda	Miniszterelnöki Kabinetirodát vezető miniszter	
2.	Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program Plusz	Miniszterelnökség	területfejlesztési miniszter	
3.	Magyar Halgazdálkodási Operatív Program Plusz	Agrárminisztérium	agrárminiszter	kincstár
4.	Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program Plusz	Miniszterelnökség	területfejlesztési miniszter	
5.	Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program Plusz	Miniszterelnökség	területfejlesztési miniszter	
6.	Végrehajtás Operatív Program Plusz	Miniszterelnökség	területfejlesztési miniszter	
7.	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz	Miniszterelnökség	területfejlesztési miniszter	kincstár
8.	Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program Plusz	Miniszterelnökség	területfejlesztési miniszter	
9.	Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap Plusz	Belügyminisztérium	belügyminiszter	
10.	Határigazgatási és Vízumpolitikai Eszköz Plusz	Belügyminisztérium	belügyminiszter	
11.	Belső Biztonsági Alap Plusz	Belügyminisztérium	belügyminiszter	
12.	Európai Unió Szolidaritási Alapja	az Európai Unió Szolidaritási Alapjának létrehozásáról szóló, 2002. november 11-i 2012/2002/EK tanácsi rendelet 2.cikk (1) bekezdés a) pontja vonatkozásában a Belügyminisztérium, a 2.cikk (1) bekezdés b) pontja vonatkozásában a Miniszterelnökség	az Európai Unió Szolidaritási Alapjának létrehozásáról szóló, 2002. november 11-i 2012/2002/EK tanácsi rendelet 2.cikk (1) bekezdés a) pontja vonatkozásában a belügyminiszter, a 2.cikk (1) bekezdés b) pontja vonatkozásában a területfejlesztési miniszter	

Forrás: Magyar Közlöny

További meghatározó szereplők lehetnek a társfinanszírozás, forrásallokáció, vagy akár későbbi üzemeltetés szempontjából is következő táblázatban feltüntetett szervezetek. A bevonható szereplők 5 meghatározó kategória alapján kerültek csoportosításra

- gazdaságfejlesztést, gazdasági igényeken alapuló humán infrastruktúra, oktatási-nevelési intézményrendszer fejlesztését szolgáló beavatkozások – FVS módszertan alapján prosperáló város
- demográfiai helyzetet javító, esélyegyenlőséget biztosító, a társadalmi és civil szervezeteket segítő beavatkozások – FVS módszertan alapján megtartó város
- város/várostérségi közmű, közlekedési infrastruktúra, közösségi közlekedés fejlesztését célzó beavatkozások – FVS módszertan alapján kiszolgáló város
- zöld átállást célzó beavatkozások
- digitális átállást célzó beavatkozások

14. táblázat: Forrásallokációba bevonható területi szereplők

Prosperáló város	Megtartó város	Kiszolgáló város	Zöld átállást célzó beavatkozások	Digitális átállást célzó beavatkozások
Miskolc MJV Önkormányzata; **Önkormányzati tulajdonú intézmények – elsősorban humán infrastruktúra, oktatás-nevelési intézmények fenntartói;** **Miskolc Holding Zrt.;** **Miskolci Egyetem;** **Miskolci Szakképzési Centrum;** **Miskolci Tankerületi Központ;** **Kutatóhelyek;** **BOKIK;** **Vállalkozások és érdekvédelmi csoportjai**	Miskolc MJV Önkormányzata; Miskolc MJV Polgármesteri Hivatal; Önkormányzati tulajdonú intézmények; Miskolc Holding Zrt. és tagvállalatai; Társadalmi vállalkozások; Miskolci Rendőrkapitányság; Miskolci Önkormányzati Rendészet; Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Központi Kórház és Egyetemi Oktatókórház; Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal; Civil szervezetek; Sportszervezetek; Egyházak	Miskolc MJV Önkormányzata; Miskolc Holding Zrt. és tagvállalatai – elsősorban Miskolci Közlekedési Vállalat Zrt.; Miskolci Hőszolgáltató Kft.; MIVÍZ Kft; Volánbusz Zrt.; MÁV Zrt. Magyar Közút Zrt. NIF Zrt.	Miskolc MJV Önkormányzata; Miskolc Holding Zrt. és tagvállalatai – elsősorban Miskolci Hőszolgáltató Kft.; MIVÍZ Kft. Miskolci Városgazda Kft.; MiReHu Nonprofit Kft.; Önkormányzati tulajdonú intézmények; Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság	Miskolc MJV Önkormányzata; Miskolc MJV Polgármesteri Hivatal; Önkormányzati tulajdonú intézmények; Miskolc Holding Zrt. és tagvállalatai; Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal; Klaszterek; Vállalkozások

Forrás: saját szerkesztés

A 2021-2027-es programozási időszakban a megyei integrált területi programok része az új ERFA rendelet 11. cikk fenntartható városfejlesztés intézkedése, azaz ez az eszköz most nem egy, a megyei prioritástól független intézkedéscsomagként jelenik meg a TOP Pluszban, hanem a megye eredményeit nagyban befolyásoló beavatkozás-sorozatként. A tervezéséhez így Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Önkormányzat is inputot szolgáltatott a város számára, illetve a városnak is tekintettel kell lennie a stratégiája megvalósításának egy részét finanszírozó TOP Plusz megye felé megfogalmazott elvárásaira, ezért a továbbiakban is folyamatos egyeztetés szükséges a Felek között.

Borsod-Abaúj-Zemplén Megye Előzetes Integrált Területi Programja három olyan beavatkozási területet nevesít, amelyek közvetlenül és közvetetten is hatással lesznek Miskolc város gazdasági-társadalmi fejlődésére és lehetőségeire:

- a TOP_Plusz-1.1.2-21 „4 és 5 számjegyű utak fejlesztése" című felhívás keretében a Magyar Közút Nonprofit Zrt. jogosult támogatási kérelem benyújtására. A tervezett infrastrukturális beruházások érintenek olyan útszakaszokat, amelyek Miskolc szempontjából is relevánsak, mivel a kapcsolódó agglomerációban is megvalósításra kerülnek. Elkülönített forráskeret: 18,293 mrd forint.
- a TOP_Plusz-3.1.1-21 „Megyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések" című felhívás keretében a megye a Kormányhivatallal konzorciumban 6,538 milliárd forintot tud a megyei paktum tevékenységeire fordítani, ami a helyi vállalkozói szféra versenyképességét és a foglalkoztatási szintet egyaránt növeli – ez különösen annak fényében fontos, hogy Miskolc önálló foglalkoztatási paktum projektet nem tud megvalósítani a 2021-2027 közötti időszakban, tehát a megyei paktum területi hatálya kiterjed a megyei jogú városra is;
- a TOP_Plusz-3.1.3-21 „Helyi humán fejlesztések" című felhívás keretében a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Önkormányzat 2,513 milliárd forint forrással rendelkezik, amely kulturális, közösségfejlesztési, szociális, egészségügyi és esélyteremtő programok megvalósítására, valamint a megyei identitás erősítésére allokálható;
- A TOP Plusz 1.1.4. „Aktív turizmus fejlesztése" című felhívás 5,096 milliárd forint elkülönített kerettel rendelkezik, a TOP Plusz stratégia készítésekor hatályos verziója szerint Miskolc, mint konzorcium partner is bekapcsolódhat a megvalósításba, melynek fő célja az aktív turisztikai hálózatok fejlesztése, egy-egy térség komplex aktív turisztikai fejlesztése, országos jelentőségű, egyedi aktív- és ökoturisztikai fejlesztések.

Egyéb kötöttségek és lehetőségek

A projektek finanszírozását számos további, a fenti kategóriákba esetleg nem besorolható egyéb lehetőség teheti könnyebbé vagy gördíthet akadályt a jövőben tervezett fejlesztések finanszírozása elé. Jelenleg egy-egy település sikeres befektetésösztönzési tevékenysége eredményeképpen tudja növelni a saját bevételeit, azonban a város életére jelentősebb befolyással bíró vállalkozások megtelepedéséhez mindenképp kormányzati segítség szükséges. A hivatali rendszer átalakításával, a közszolgáltatásokat végző vállalatok működésének racionalizálásával folyamatosan érhetőek el megtakarítások, de ezek jellemzően a működési hiányok pótlására szolgálnak, fejlesztési forrásként nem azonosíthatók. A hitelfelvételi lehetőségek bővülése jelenthet átmeneti finanszírozási megoldást, azonban ezek elérhetősége is nagymértékben függ majd a piaci környezettől.

A COVID-19 járvány különösképpen megmutatta, hogy számos olyan tényező lehet egy település életében, finanszírozásában, melyek hatásai előre nehezen prognosztizálhatók, azonban fontos, hogy ezek is figyelembe legyenek véve, amikor a közép- és hosszú távú finanszírozási tervek összeállításra kerülnek. A jelenleg is zajló gazdasági és társadalmi folyamatok eredményeképpen az alábbi tényezőkkel kell számolni, melyek csökkenthetik egy település forrásbevonási és forráselosztási képességét:

- Kiszámíthatatlan világgazdasági környezet.

- Az európai gazdaság jelentős visszaesése.
- Tartósan magas infláció.
- Folyamatosan emelkedő építőipari árak.
- Magas energiaárak.
- Az önkormányzatok kikerülnek a „kedvezményes rezsirendszerből”
- Beruházási és fejlesztési célú állami támogatások felülvizsgálata, leállítása.
- Adóbevételek átstrukturálása révén kevesebb saját bevétellel gazdálkodhat az önkormányzat.
- Meglévő saját bevételek csökkennek, elsősorban az iparűzési adóbevétel visszaesése (pl. egy-egy nagyobb vállalat termelés leállítása, telephely felszámolása miatt.)
- Jelentősen elhúzódik az EU-s forrásokhoz való hozzáférés biztosítása.

A megnövekedett energiaköltségek fedezete, az infláció hatására az igénybe vett szolgáltatások folyamatosan növekvő díja, az elmaradó adóbevételek csak a közszolgáltatásoktól való elvonással és a tervezett saját erős beruházások elhalasztásával gazdálkodható ki. Ez már a tervezési – akár előfinanszírozott – szakaszban is jelentős időbeli csúszásokat eredményezhet és ellehetetleníti a projektek ütemezett megvalósítását.

Miskolc városa a beavatkozások azonosítását széles körű partnerség keretében valósította meg, bevonva azokat a területi szereplőket is, akik a település fejlődése szempontjából meghatározók és olyan fejlesztéseket valósíthatnak meg a következő időszakban, ami hozzájárul a város megtartó erejének és prosperitásának növeléséhez. A projekt finanszírozási tervének összeállításakor jelen fejezet elején számba vettük azokat a bevonható forrásokat, melyek a város, illetve a városban működő szervezetek számára mostani információk alapján elérhetőek. Fontos hangsúlyozni, hogy a gyorsan változó piaci környezeteben folyamatosan figyelni kell az elérhető forrásokat, felkutatni az újabb lehetőségeket, amik akár egy adott veszélyhelyzetre vagy egy környezeti, gazdasági kihívásra reagálnak. Egy-egy komplexebb projekt nem csak egy forrásból finanszírozható, ezért is szükséges a megfelelő forrás összetétel.

Az ITS-ben szereplő projektlista nem egy végleges lista, folyamatosan aktualizálni szükséges, a meglévő projektek esetében változhatnak a paraméterek, hangsúlyok, továbbá természetes folyamat, hogy új projektötletek, projektigények merülnek fel, melyek adott időszakban akár elsődleges prioritást is élvezhetnek.

Az előző fejezetekben bemutatásra került kulcsprojektek, hálózatos, akcióterületi és egyéb projektek finanszírozás forrása szerinti összefoglalását a *tervezett fejlesztések vázlatos pénzügyi terve* táblázat mutatja be. Az összegek rendelkezésre állása alapvetően a megpályázható források nagyságától, a tényleges pályázók (azaz versenytársak) számától és a támogatási intenzitástól függ. A tervezett fejlesztések teljes körű megvalósítására – éppen a pénzügyi korlátok és az élénk verseny miatt – nem feltétlenül lesz lehetőség, vagyis a tényleges források reálisan ennél alacsonyabbak lesznek. Ezért szükséges azon fő irányelveknek a meghatározása, amelyek alapján azonosíthatók a legfontosabb beavatkozások:

- a fejlesztés által érintett célcsoport nagysága és helyzete,
- a fejlesztés várható gazdasági, társadalmi és környezeti hatásainak mértéke,
- jogszabályi előírások, kötelezettségek,
- a helyi lakosság és vállalkozások elvárásai, szükségletei.

A város által meghatározott célok elérése nem csak az Önkormányzat és a közszféra érdeke, hanem a városban élőké, az ottani munkavállalóké és az ott működő vállalkozásoké is. Ezért kiemelkedő

fontossággal bír a források koncentrált felhasználásában a magánszféra fejlesztésekbe való bevonása is. Ezért már a tervezés szakaszában a civil szervezetek és a város jelentős vállalkozásainak megkeresése is megtörtént, hogy javaslataik beépülhessenek az ITS célrendszerében és projektjeik megjelenjenek a stratégiában.

A magánberuházásokra különösen nagy hatást gyakorol a helyi és az azzal szorosan összefüggő makrogazdasági helyzet. Jelenleg is tapasztalható, hogy az építőipart különösen érzékenyen érintő gazdasági válság hatása növeli mind az állami, mind a magánberuházások kockázatát, mivel egyrészt a megtérülés időtartama növekszik, másrészt a hitelhez, vagy pályázati önerőhöz jutás feltételei is romlottak. A város a városfejlesztésen túl számos olyan tevékenységet végez, amelyek segítik, támogatják a stratégiai célok elérését. Ezen tevékenységek közé tartoznak például bizonyos szabályozási tevékenységek, a városmarketing célú tevékenységek, a magánbefektetők bevonása, a lehetséges, kölcsönösen eredményes partneri együttműködések kialakítása érdekében, valamint, hogy a létesítmények kihasználtsága növekedjen, a fejlesztési eredmények ismertebbé váljanak, a város által tervezett programok minél nagyobb vonzerővel bírjanak.

Az indikatív források becsült értékek, a beavatkozásokon belüli egyes projektek kidolgozása és megvalósítása során pontosíthatók ezek a tervezett összegek. A *tervezett fejlesztések vázlatos pénzügyi terve* táblázatban az alábbi finanszírozási forrás megjelölések kerültek feltüntetésre:

- **vissza nem térítendő támogatások (VNT):** Operatív Programok (pl. TOP Plusz, EFOP Plusz, KEHOP Plusz, GINOP Plusz stb.), Magyarország Helyreállítási és Ellenállóképességi Terv (RRF) támogatási konstrukciója
- **visszatérítendő támogatások (VT):** kedvezményes hitel konstrukciók, kötvény, Magyarország Helyreállítási és Ellenállóképességi Terv (RRF) hitel konstrukciója, zöld finanszírozások
- **Hazai forrás**: központi költségvetés által biztosított támogatások (pl. MVP)
- **Saját forrás**: önkormányzati saját forrás
- **Magántőke bevonása, egyéb finanszírozás (MF)**: piaci befektető bevonása, egyéb ágazati konstrukciók (pl. ESCO energetikai fejlesztések)

15. táblázat: A tervezett fejlesztések vázlatos pénzügyi terve

Projekt /beavatkozás	Projekt/beavatkozás megnevezése	Indikatív forrás (millió Ft)	Finanszírozás lehetséges forrása
Fő beavatkozások/ kulcsprojektek	A jövő nemzedéke – köznevelési oktatás és képzésfejlesztési program	4 000	VNT, hazai forrás saját forrás
	Szociális ellátórendszer átfogó fejlesztése	5 000	VNT, hazai forrás saját forrás
	Egészségügyi ellátórendszer komplex fejlesztése	40 000	VNT, hazai forrás, saját forrás, MF - ESCO fin.
	Gyermeknevelést támogató humáninfrastruktúra fejlesztése	5 000	VNT, hazai forrás saját forrás
	Társadalmi felzárkóztatást segítő programcsomag	3 500	VNT, hazai forrás saját forrás
	Fiatalok megtartását segítő lakhatási program	3 000	VNT, VT, saját forrás

	Fenntartható vízgazdálkodás	12 000	VNT, VT, hazai forrás, saját forrás
	Fenntartható várostérségi mobilitást biztosító közlekedési infrastruktúra fejlesztése	15 000	VNT, VT, hazai forrás, saját forrás
	Környezeti információs rendszer kialakítása	1 000	VNT, saját forrás
	Lakossági épületállomány energetikai korszerűsítése	12 800	VNT, VT hazai forrás
	Közszféra épületállományának energetikai korszerűsítése	5 000	VNT, hazai forrás, saját forrás, MF - ESCO fin.
	Vállalkozások épületállományának energetikai korszerűsítése	6 000	VNT, VT, hazai forrás MF - ESCO fin.
	Fenntartható városi energiaellátási mix kialakítása	30 000	VNT, VT, hazai forrás, saját forrás, MF - ESCO fin.
	K+F+I támogatását biztosító programok	3 000	VNT, VT, hazai forrás, saját forrás, MF
Hálózatos beavatkozások/ projektek	Városbiztonság, közbiztonság javítása	2 000	VNT, hazai forrás saját forrás
	Út- és kerékpárútfejlesztések	30 000	VNT, VT, hazai forrás, saját forrás
	Települési digitális szolgáltatások fejlesztése	500	VNT, VT, hazai forrás, saját forrás
	Digitális átállás a közösségi és közúti közlekedésben	6 000	VNT, VT, hazai forrás, saját forrás
	Digitális feladatszervezés a közszolgáltatásokban	1 000	VNT, VT, hazai forrás, saját forrás
	Digitális ügyintézés	1 000	VNT, VT, hazai forrás, saját forrás
	Smart grid és smart metering rendszerek fejlesztések	12 000	VNT, VT, hazai forrás, saját forrás, MF
	Települési zöld- és kékinfrastruktúra integrált fejlesztése	3 500	VNT, VT, hazai forrás, saját forrás
	Korszerű térségi hulladékgazdálkodás fejlesztése	5 000	VNT, VT, hazai forrás, MF
	Körforgásos gazdaságra való átállást segítő programcsomag	2 000	VNT, VT, hazai forrás, MF
	Kulturális infrastruktúra és kreatív ipar fejlesztése	8 000	VNT, VT, hazai forrás, saját forrás
	Szabadidős-és sportinfrastruktúra fejlesztési program	20 000	VNT, VT, hazai forrás, saját forrás, MF
	Települési civil szerepvállalás és társadalmi vállalkozások erősítése és támogatása	500	VNT, hazai forrás saját forrás
	Helyi identitást erősítő programcsomag	500	VNT, hazai forrás saját forrás
	Városrészi központok funkcionális fejlesztése	3 000	VNT, hazai forrás

Egyéb beavatkozások/ projektek			saját forrás
	Illegális hulladéklerakás felszámolása	500	VNT, hazai forrás saját forrás
	Középpontban a környezetünk! Lakossági szemléletformáló programok	500	VNT, hazai forrás saját forrás
	Barnamezős területek funkcióváltó rehabilitációja	2 000	VNT, VT, hazai forrás, MF
	Miskolc Turizmusfejlesztési Stratégia 2030	8 000	VNT, VT, hazai forrás, saját forrás, MF
	Vállalkozás- és befektetéstámogató programok	1 000	VNT, VT, hazai forrás, saját forrás, MF
	Foglalkoztatást elősegítő programcsomag	4 000	VNT, hazai forrás saját forrás
	Helyi szak- és felnőttképzés fejlesztése	7 000	VNT, VT, hazai forrás, MF
	Helyi gazdaságfejlesztési programok	1 000	VNT, VT, hazai forrás
Akcióterületi projektek	Tetemvár – Bábonyibérc komplex rehabilitációja	850	VNT, saját forrás
	Lyukóvölgy komplex rehabilitációja	1 650	VNT, saját forrás
	Városi modális csomópontok integrált fejlesztése	30 000	VNT, VT, hazai forrás, MF
	Belváros-Történelmi Avas komplex fejlesztése	10 000	VNT, hazai forrás saját forrás
	Lillafüred átfogó turisztikai fejlesztése	6 000	VNT, hazai forrás saját forrás
	A Miskolci Egyetem tudásközponti szerepének és KFI potenciáljának erősítése	10 000	VNT, VT, hazai forrás, MF
	Északi és Déli befektetési övezet fejlesztése (Ipari parkok, iparterületek fejlesztése)	40 000	VNT, VT, hazai forrás, saját forrás, MF

Forrás: saját szerkesztés

16. táblázat: A tervezett fejlesztések vázlatos pénzügyi terve - összesített

Beavatkozás/projekt típusa	Tervezett forrás mértéke (millió Ft)
Fő beavatkozások/Kulcsprojektek	145 300
Hálózatos beavatkozások/projektek	63 000
Egyéb beavatkozások/projektek	56 000
Akcióterületi projektek	98 500
Mindösszesen	362 800

Forrás: Saját szerkesztés

4 Antiszegregációs program

4.1 A település szegregátumainak és szegregáció által veszélyeztett területeinek bemutatása

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata 2021-2028 időszakra vonatkozóan Helyi Esélyegyenlőségi Programban (továbbiakban: HEP) rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat. Az Önkormányzata elkötelezett a leszakadó városrészek felzárkóztatásában, az ott élő lakosság integrációjának elősegítésében és ehhez kötődően életkörülményeinek hatékony javításában. Ennek érdekében a leszakadó városrészek integrációja elősegítése céljából 2020. februárban munkacsoport jött létre, hogy feltárja, elemezze e városrészeket és akciótervet dolgozzon ki a sikeres integrációs folyamatok lépéseinek meghatározására.

A szegregátumok és a szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolását a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 10. mellékletében meghatározott módszertan szerint a KSH végezte el a 2011. évi népszámlálási adatok alapján, az ún. szegregációs mutató kiszámításával. A KSH 2011-es népszámlálási adatai alapján szegregátumként azon egybefüggő, körül határolható területek kerültek meghatározásra, ahol legalább 50 fő népességet alapul véve, a szegregációs mutató (legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül) értéke az érintett területen 35% feletti.

Miskolc esetében 21 belterületi és 10 külterületi szegregátumot azonosítottak. A városban a 2011-es népszámláláskor 8565 fő élt 35%-os szegregációs mutató fölötti jellemzőkkel bíró területen, a legnagyobb lélekszámú szegregátum Lyukóvölgy volt (1714 fő) külterületen, a belterület szegregátumok közül a Vasgyár számított a legnagyobbnak (1120 fő).

17. Táblázat: KSH szerinti szegregátumok Miskolcon (2011-es népszámlálási adatok alapján)

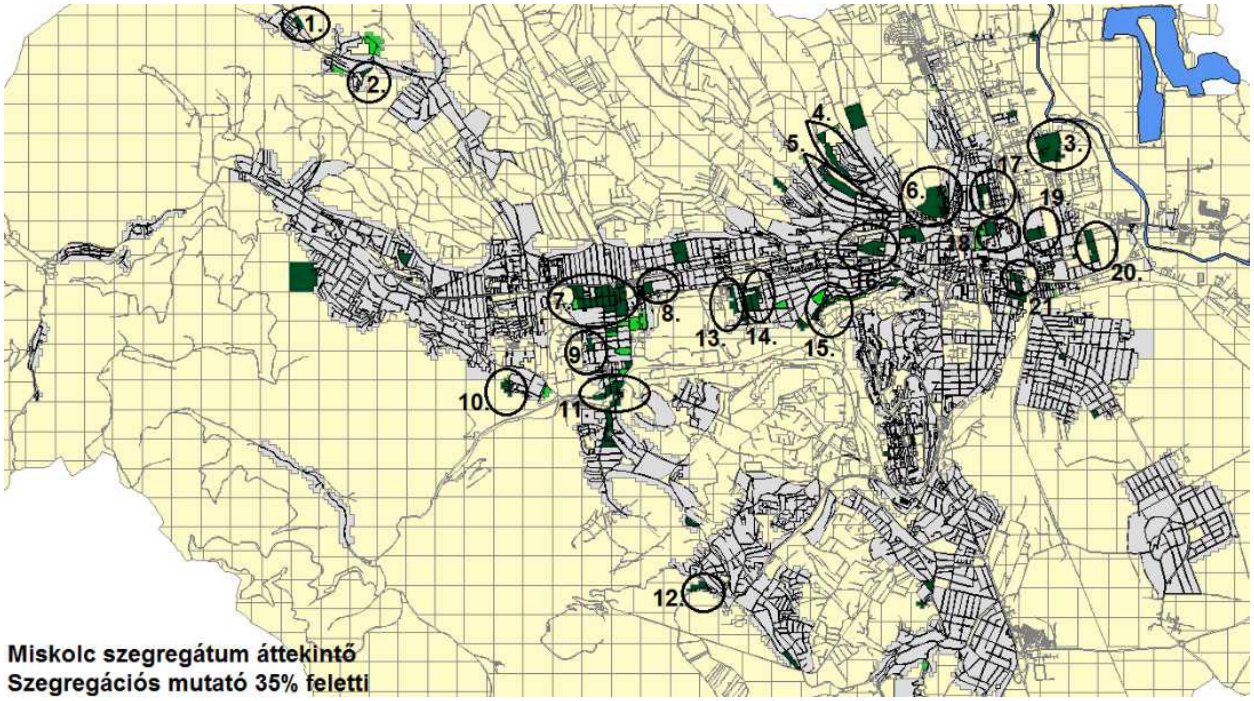
Ssz	Terület	Lakónépesség száma (fő)
Belterületi szegregátum:		
1.	Honszerző u. - Erdő sor - névtelen u. - Akna u.	74
2.	Debreceni M. tér és a Bollóalj u. közötti háromszög alakú terület	60
3.	Sajószigeti u. - Vikend telep a Sajórajáró út vonaláig - névtelen u. - Zsigmondy V. u.	136
4.	belterületi határ - Galagonyás sor nyugati oldala a Borostyán utcáig	147
5.	Bábonyibérc Új telep mindkét oldala - Bábonyibérc sor - Bábonyibérc Felső sor - Tinódi u. - Feszty Á. u	449
6.	belterületi határ - Tetemvár középsor - Tetemvár alsósor - Arany J. tér - Laborfalvi R. u. - Temető u. – földút	414
7.	Andrássy u. - Harmadik u. - Fürdő u. - Mányoki Á. u. - Ballagi K. u. - Alsószinva u. - Kabar u. - Tizenegyedik u. - Tizedik u. - Vasgyári újtelep - DVTK stadion - Andrássy u. - Kilencedik u. - Vasgyári újtelep - Hetedik u.	1120

8.	Kabók L. u. - Kalapács u. - Szinva folyó - Vasgyári út	130
9.	Irma u. - Kerpely A. u. - Pléh S. u. - Mester u. - Glanzer M. u.	77
10.	Verseny u. mindkét oldala a Csákány utcától - Cinka P. u. páros oldala - belterületi határ	79
11.	Gózon L. u. - vasút - Puskin u. mindkét oldala a Láditelepi útig - vasút - névtelen u.	292
12.	Várhegy u. északi oldala	59
13.	Gábor Á. u. nyugati oldala	58
14.	Kalló u. - Ernye bán u. - Békeszálló telep - névtelen utca - Csillag u. - Szövő u. - Tímár M. u	239
15.	Domb u. - Avasalja u. - Csonka sor - Nagy Avas csonka sor - Teleki sor - Danyi völgy - Tóth sor	123
16.	Kis - Hunyad u. páratlan oldala - Dayka G. u. - Hunyadi J. u. - Ilona u.	312
17.	Álmos u. - Kassai u. - Zombori u. - Huszár u.	145
18.	Szeles u. - Hatvanötösök útja - Szendrei J. u. - Bethlen G. u.	186
19.	Kruspér I. u. - Vásártéri u. - József A. u. - Besenyői u.	163
20.	József A. u. - Szondy Gy. u. - Tüzér u. - Buzogány u	275
21.	Hadirokkantak útja - Lenke u. - Vörösmarty M. u. - Gizella u. - Bors vezér u. - Sarolta u.	219
Külterületi szegregátum:		
22.	Annabánya	196
23.	Bodótető	118
24.	Bábonyibérc	118
25.	Csermőke	144
26.	Erenyővölgy	410
27.	Lyukóbánya	767
28.	Lyukóvölgy	1714
29.	Muszkástelep	132
30.	Vargaoldal	52
31.	Őzugró	191

Forrás: KSH

Belterületi szegregátumok városon belüli elhelyezkedését az alábbi térkép mutatja.

2. térkép: Szegregátumok elhelyezkedése Miskolc belterületén

Forrás: KSH

A KSH meghatározása alapján a 30-34% közötti szegregációs mutatóval rendelkező helyek veszélyeztetett területnek számítanak. Miskolc területén 30% feletti szegregációs mutatóval rendelkezik további 10 szegregátum, amelyből 7 belterületen és 3 külterületen helyezkedik el. A legnagyobb lélekszámú ezek közül, a külterületen található Középruzsin (207 fő) volt.

Összesen szegregációval veszélyeztetett területen a városban 964 fő élt 2011-ben.

18. Táblázat: Szegregációval veszélyeztett területek Miskolcon

Ssz	Terület	Lakónépesség száma (fő)
1.	Kőpad u. mindkét oldala	85
2.	Alsószinva u- Vasgyár út- Ógyár tér – Fürdő u. -Sás u. -Sétány u. – Vasgyári út	55
3.	Topiczer J u. – Ballagi K u. - Ima u. – Kabar u.	101
4.	Mester u. – Gózon L. u. - Jászai M u. - Mester u. - Kabar u.	74
5.	Téglagyári u. – Gózon L. u- Örös u. – Técsey F. u- Jedlik Á- Magyar u.	56
6.	Csákány u. – Cinka P. u - belterületi határ – Verseny u.	82
7.	Dobó I. u – Barcsay Á. u .Szövő u. – Bercsényi M. u.	117
8.	Dimitrovhegy (külterület)	133

9.	Kiskőbánya (külterület)	54
10.	Középruzsin (külterület)	207

Forrás: KSH

A szegregátumok, illetve a szegregációval veszélyeztetett területek bemutatása megtörtént 2014-ben az előző ITS elkészítésekor, mivel azóta nem áll rendelkezésre újabb népszámlálási adat, így jelenleg is ez a lehatárolás van érvényben.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata 2021-2028 időszakra vonatkozóan Helyi Esélyegyenlőségi Programban rögzítette az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat. Az Önkormányzat elkötelezett a leszakadó városrészek felzárkóztatásában, az ott élő lakosság integrációjának elősegítésében és ehhez kötődően életkörülményeinek hatékony javításában. Ennek érdekében a leszakadó városrészek integrációja elősegítése céljából 2020. februárban munkacsoport jött létre, hogy feltárja, elemezze e városrészeket és akciótervet dolgozzon ki a sikeres integrációs folyamatok lépéseinek meghatározására.

A Munkacsoport az elvégzett empirikus kutatás eredményeként, a friss adatokat figyelembe véve 2021-ben az 16, alábbi táblázat szerinti, leszakadó városrészt határolt le. A változások okai között az egyes területek egybefüggővé válása, egyes területek megszűnése, felszámolása áll; továbbá új leszakadó szlömösödő városrészek is kialakultak az elmúlt időszakban.

19. Táblázat: A Munkacsoport által definiált leszakadó városrészek felsorolása lehatárolással

Leszakadó városrészek a területi egybefüggőségek figyelembevételével	Lehatárolás a 2011-es adatokban szereplő megnevezések szerint (szegregációs mutató értéke 35% feletti)
1. Erenyővölgy	Erenyővölgy
2. Lyukóvölgy	Lyukóvölgy és Lyukóbánya
3. Annabánya	Annabánya
4. Őzugró	Őzugró
5. Vasgyár	Vasgyár (Andrássy u.-Harmadik u. - Fürdő u . - Mányoki Á. U. - Ballagi K. u. - Alsószinva u. - Kabar u. - Tizenegyedik u. - Tizedik u. - Vasgyári újtelep - DVTK stadion - Andrássy u. - Kilencedik u. - Vasgyári újtelep - Hetedik u.)
6. Bodótető	Bodótető
7. Rózsás dűlő	Új szegregátum a Tesco felett!!
8. Galagonyás sor	Belterületi határ - Galgonyás sor nyugati oldala a Borostyán utcáig
9. Bábonyibérc	**Bábonyibérc Új telep** mindkét oldala - Bábonyi bérc sor - Bábonyibérc Felső sor - Tinódi u. - Feszty Á. u.
10. Avasalja	Domb u. - Avasalja u. - Csonka sor - Nagy Avas csonka sor - Teleki sor - Danyi völgy - Tóth sor

11. Csermőkei út	Csermőke
	Muszkástelep (Külterület)
	Vargaoldal
12. Csermőke dűlő	Új szegregátum a Csermőkei út felett!!
13. Tetemvár	Belterületi határ - Tetemvár középsor - Tetemvár alsósor - Arany J. tér - Laborfalvi R. u. - Temető u. – földút
14. Gizella út	Hadirokkantak útja - Lenke u. - Vörösmarty M. u. - Gizella u. - Bors vezér u. - Sarolta u.
15. Szondy utca	József A. u. - Szondy Gy. u. - Tüzér u. - Buzogány u.
16. Sajószigeti út	Sajószigeti u. - Vikend telep a Sajórajáró út vonaláig - névtelen u. - Zsigmondy V. u.

Forrás: Miskolc Megyei Jogú Város: Munkacsoport a leszakadó városrészek integrációjának elősegítésére, 2020-2021.

A táblázatban szürkével kiemelésre kerültek azok városrészek, ahol a kutatás szerint a legutóbbi népszámlálási adatokhoz képest erőteljes népesség növekedés volt megfigyelhető.

A Munkacsoport által definiált 16 leszakadó városrészben élő bejelentett lakosok létszáma a becsült adatok alapján mintegy 7 000 fő, a bejelentett lakhellyel nem rendelkezők (hajléktalanok, félhajléktalanok) becsült számával együtt a valós létszám mintegy 10 000 főre tehető.

Jelen dokumentumban a Leszakadó Városrészek Munkacsoport által feltárt kutatás eredményeire alapozva a 16 leszakadó városrészből 13 szegregátum helyzetelemzését tudtuk elvégezni, amely a 2011-es adatokhoz képest frissebb képet mutat ezekről a területekről.

A Munkacsoport felmérése a területeken dolgozó szakemberek, civil szervezetek, intézmények tapasztalataira, továbbá becsült adatokra épített. A Leszakadó Városrészek Munkacsoport által lehatárolt területekre vonatkozó adatokat a 2022-es népszámlálás alapján lehetséges megerősíteni, és ezt követően a város antiszegregációs tervének felülvizsgálata is meg fog történni. A felülvizsgálat során a területenként meghatározott beavatkozások is kiterjesztendőek.

4.2 Az elmúlt években megvalósított, a szegregátumokat érintő beavatkozások

1. szegregátum: Víkend telep

Sajószigeti u. - Víkend telep- Névtelen u. - Zsigmond Vilmos u. által lehatárolt terület.

A városrész népessége 140 fő, a lakosok 60%-a él mélyszegénységben, 40%-ra becsülhető a romák aránya. A 0-3 év közötti gyerekek 70%-, a 3-6 év között 60%-a, a tanköteles korú gyerekek 40%-a veszélyeztetett.

Az iskola csak tömegközlekedéssel érhető el, viszont a megálló messze van a lakóhelyektől. Az aktív korú lakosok foglalkoztatása alacsony, kb. 10%-os. A családok kis alapterületű, alacsony komfortfokozatú lakásokban élnek, jellemző a rossz állapotú zártkerti ingatlanok lakhatási célú használata.

20. táblázat: Korábbi ITS által javasolt intézkedések megvalósulása, eltelt időszak változásai

Javasolt intézkedések	Igen	Nem	Részben	Folyamatban
A szegregátumot célszerű felszámolni, a területnek új funkciót kell adni (kereskedelmi-, vállalkozási hasznosítás).		X		
Továbbra is segíteni kell az itt élők munkaerőpiaci integrációját (mentorálás, képzés, fejlesztés, foglalkoztatás).				X
Támogatni kell az itt élők társadalmi befogadását közösségfejlesztési módszerekkel (lakóközösségi akciók, társadalmi befogadást segítő programok).		X		
Támogatni kell a szociális alapú bölcsődei elhelyezést.			X	

Forrás: saját szerkesztés

2. szegregátum: Szondy György u

Üteg u. - Szondy György u. - Tüzér u.- Szekerész u. - Baross Gábor út - Szekerész u. által lehatárolt terület.

A városrész népessége 275 fő, a lakosok 80%-a él mélyszegénységben, 80%-ra becsülhető a romák aránya. Mind a 0-3 év közötti gyerekek, a 3-6 év közötti és a tanköteles korú gyerekek veszélyeztetettségének aránya 90%-ra tehető. Az aktív korú lakosság 60%-a dolgozik alkalmi munkákból, segédmunkákból, szakmunkánkból. A családok kis alapterületű, alacsony komfortfokozatú lakásokban élnek, jellemző a rossz állapotú ingatlanok lakhatási célú használata.
A lakosság egy része az elmúlt években vidékre, vagy a város külterületi szegregátumaiba vándorolt, kis részük kapott cserelakást.

21. táblázat. Korábbi ITS által javasolt intézkedések megvalósulása, eltelt időszak változásai

Javasolt intézkedések	Igen	Nem	Részben	Folyamatban
Célszerű a szegregátum felszámolását folytatni, a terület kereskedelmi, logisztikai célra hasznosítható.			X	
Munkaerő-piaci integráció támogatása (mentorálás, képzés, fejlesztés, foglalkoztatás).			X	
Társadalmi befogadás támogatása közösségfejlesztési módszerekkel (lakóközösségi akciók, társadalmi befogadást segítő programok).		X		
A közlekedési csomópont környékén a kereskedelmi, vállalkozási övezet jelleg erősítése.		X		
Továbbra is támogatni kell a szociális alapú bölcsődei elhelyezést.			X	

Forrás: saját szerkesztés

3. szegregátum: Álmos utca

A Telep felszámolódott, a lakosság vidékre, vagy a város külterületi szegregátumaiba vándorolt, kis részük kapott cserelakást.

4. szegregátum: Hadirokkantak útja

Hadirokkantak útja - Lenke u. - Bors vezér u. - Sarolta u. által határolt terület.

A Munkacsoport lehatárolásában Gizella utcaként szerepel, a szegregátum részben felszámolódott.

Jelenleg a lakosságszám 40 fő, mélyszegénységen él 90%-uk. A 0-3 éves közötti gyerekek 90%-a, a 3-6 éves közötti gyerekek 57%-a veszélyeztetett. Az oktatás minősége nem megfelelő, a problémás tanulók magántanulói státuszba kerülnek. Az aktív korú lakosok 20%-a rendelkezik munkahellyel, általánosságban segédmunkát végeznek. Egészségügyi ellátás, iskola elérhető a szegregátum közelében.

A területen már kevés önkormányzat szociális bérlakás van. Az ide tartozó Gizella utcán pl. 2 bérbe adott, 1 üres, Sarolta utcán 1 bérbe adott. Egyéb önkormányzati lakás a területen nincs. Az elmúlt időszakban az önkormányzat több lakást is értékesített ezen a területen. Az önkormányzat felújítást egyelőre nem tervez.

22. táblázat Korábbi ITS által javasolt intézkedések megvalósulása, eltelt időszak változásai

Javasolt intézkedések	Igen	Nem	Részben	Folyamatban
A területen a szegregáció felszámolandó.			X	
Az önkormányzati tulajdonú épületek felújítása és más funkciójú hasznosítása.			X	
Az itt található szociális bérlakás állományt az önkormányzat nem kívánja fenntartani. Az épületeket – felújítás után – más funkcióban indokolt hasznosítani.	X			
Deszegregációs célú, az itt élők lépcsőzetes integrációját segítő foglalkoztatási programok indítása.			X	
Munkaerő-piaci integráció támogatása (mentorálás, képzés, fejlesztés, foglalkoztatás).			X	
Társadalmi befogadás támogatása közösségfejlesztési módszerekkel (lakóközösségi akciók, társadalmi befogadást segítő programok).		X		
A közlekedési csomópont környékén a kereskedelmi, vállalkozási övezet jelleg erősítése.			X	

Forrás: saját szerkesztés

5. szegregátum: Tetemvár

Tetemvár felsősor - Tetemvár középsor - Tetemvár alsósor- Arany János tér nyugati része - Petőfi Sándor tér északi része

A Tetemvár a harmadik legnagyobb lakosságszámú (500 fő) szegregátum, a belvároshoz közeli elhelyezkedés okán sürgős beavatkozásra van szükség a lakosság és terület felzárkóztatása érdekében.

A lakosok kb. 40%-a él mélyszegénységben, 90%-a roma származású. A lakosság száma növekvő tendenciát mutat. A 0-3 év közötti gyerekek 67%-a, 3-6 év közöttiek 25%-a, a tanköteles korú gyerekek 50%-a veszélyeztetett. Az iskolából való kimaradás aránya magas, kb. 85%-os. Az iskolázottság alacsony, az inaktív népesség aránya magas. A lakosság kb. 20%-a rendelkezik munkával.

A városrész területén borospincék találhatóak, az infrastrukturális fejlesztése a domborzati viszonyok és aláépítettség miatt nehezen kivitelezhető. A lakásoknak több mint a fele komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakás, a lakások egyharmada egyszobás. A házakban több generáció él, a szennyvíz rendszer nincs kiépítve, vezetékes víz, központi gázfűtés nincs, az utak állapota rossz. Szemétszállítás kiterjed a területre, de sokan nem fizetik a díjat, így a szegregátumban a lerombolt, elhagyott ingatlanokon felhalmozódott a hulladék, háztartási szemét, amelynek következményeként a patkányok, rágcsálók elszaporodtak.

Az iskolák nem szegregáltak, de az iskolán belül jelen vannak szegregált osztályok. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Közösségi Háza nyújt különböző szolgáltatásokat a szociális problémák enyhítésére pl. mosás, tisztálkodási lehetőség, szociális ügyintézés.

A területen az önkormányzatnak összesen 2 üres lakása van (Tetemvár 184. szám 100%-os önkormányzati tulajdon, valamint a Tetemvár 138. számú épületben 1 db, 28 m2-es szociális lakás (itt az önkormányzati tulajdoni hányad csak 33%).

23. táblázat: Korábbi ITS által javasolt intézkedések megvalósulása, eltelt időszak változásai

Javasolt intézkedések	Igen	Nem	Részben	Folyamatban
Lakhatásra alkalmatlan ingatlanokat fel kell számolni.		X		
Javítani kell a terület fizikai infrastruktúrájának színvonalát (utak, közművek fejlesztése).		X		
El kell indítani az itt élők lépcsőzetes integrációját.		X		
Munkaerő-piaci integráció támogatása (mentorálás, képzés, fejlesztés, foglalkoztatás).		X		
Társadalmi befogadás támogatása közösségfejlesztési módszerekkel (lakóközösségi akciók, társadalmi befogadást segítő programok).		X		
Szociális alapú bölcsődei elhelyezés biztosítása.		X		
Hátrányos helyzetű gyerekek óvodai ellátás biztosítása			X	

Forrás: saját szerkesztés

6. szegregátum: Bábonyibérc, Új telep

Bábonyibérc, a belvároshoz közeli, attól Észak-nyugatra elterülő, kertvárosi terület.

A városrész dombos, a dombok között a Pece-patak különböző ágai folynak. Bábonyibérc lakossága 450 fő, vegyesen élnek roma (80%) és nem roma származásúak, egyszerű, szegényes körülmények között. Jellemző a többgenerációs családmodell, ahol nagycsaládonként sok a kisgyermek és nagy a munkanélküliség.

A családok komfort nélküli, félkomfortos ingatlanokban élnek. A tartós munkanélküliség egyre magasabb, a foglalkoztatottak alacsony presztízsű munkát végeznek. A becslések szerint az aktív korúak kb. 40%-ának van munkája, a családok 15%-ánál egyáltalán nincs kereső aktív korú tagja.

A gyerekek kb. 70%-a veszélyeztetett. Az iskolás korú gyermekek jellemzően nem a közeli közoktatási intézménybe járnak, a tömegközlekedést - bérlet hiányában - sok család nem veszi igénybe, így nagy távolságokat kell gyalogosan bejárniuk.

A telep egész területén rendelkezésre áll a gáz és villany-szolgáltatás, de csak néhány család esetében történt meg a bevezetés. Ez főként a nem-roma családok által lakott ingatlanokra jellemző. A legtöbb család a közkútról hordja a vizet. A településrészen hiányos burkolatú, kátyús utak, földutak, vagy zúzalék kővel feltöltött utak találhatóak. Mivel a csatornahálózat nincs kiépítve, ezért a lakók a szennyvizet az udvarra és a közterületre (járdára, utcára) engedik. A szemétszállítás biztosított, de a díj fizetés hiányában az udvarokon halmozódik fel a szemét, a patkányok elszaporodtak.

A lakosok gyakran nem rendelkeznek lakcím kártyával, így elesnek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezménytől, továbbá a szociális védőháló sem elérhető. Az alkohol és droghasználat különösen a fiatalok körében elterjedt.

A területen lakás célú önkormányzati ingatlan nincs. Itt is az a jellemző, hogy a földterület önkormányzati tulajdon, de a felépítmény másnak a tulajdonában van. Összesen 10 beépítetlen területe van az önkormányzatnak (kis alapterületű udvarok, ahonnan az idegen tulajdonú felépítmény már nagy részben elbontásra került. A szegregátum felszámolása és a MÉSZ szerinti parkosítás akadálya, hogy nagyon sokan laknak itt saját tulajdonú, leromlott állapotú lakásokban.

24. táblázat: Korábbi ITS által javasolt intézkedések megvalósulása, eltelt időszak változásai

Javasolt intézkedések	Igen	Nem	Részben	Folyamatban
A szegregátumot fel kell számolni, a területet parkosítani kell.		X		
Deszegregációs célú, komplex modellel lépcsőzetes integráció.		X		
Munkaerő-piaci integráció támogatása (mentorálás, képzés, fejlesztés, foglalkoztatás).		X		
Társadalmi befogadás támogatása közösségfejlesztési módszerekkel (lakóközösségi akciók, társadalmi befogadást segítő programok).		X		
Biztos kezdet ház kialakítása.		X		
Hátrányos helyzetű gyerekpopuláció létszámának megfelelő óvodai férőhely kialakítása.			X	

Forrás: saját szerkesztés

7. szegregátum: Muszkás telep

Muszkás telep - Ruzsini utca - Deszkásoldal dűlő - Tóth sor - Domb u. - Avasalja u. - Csonka sor - Nagy Avas csonka sor- Teleki sor - Danyi völgy - Deszkásoldal dűlő

A városrész népessége 1500 fő, 80 %-a mélyszegénységben él, a roma lakosság aránya 90%. A gyerekek 70-80%-a veszélyeztetett. Az iskolából való kimaradás arány magas, 50%-a 8 osztályt sem végzi el. Az általános iskola csak gyalogosan közelíthető meg.

A munkaképes korú lakos kb. 30%-a dolgozik, többnyire közfoglalkoztatásban. A háztartások 20%-ban egyáltalán nincs kereső családtag.

Áramszolgáltatás van a legtöbb házban, esetenként feltöltős villanyóra formájában. A vizet közkútról hordják az itt élők. A gázszolgáltatás, csatornázás, szemétszállítás nincs megoldva. Legtöbben fával fűtenek. A családok kis alapterületű, alacsony komfortfokozatú lakásokban élnek, jellemző a rossz állapotú zártkerti ingatlanok lakhatási célú használata.

25. táblázat: Korábbi ITS által javasolt intézkedések megvalósulása, eltelt időszak változásai

Javasolt intézkedések	Igen	Nem	Részben	Folyamatban
A szegregáció oldása, az avasi pincesor rehabilitációja, meg kell akadályozni a szegregáció folyamatának újra indulását a történelmi Avas területén.		X		
A lakókörnyezet fizikai feltételeinek javítását célzó beruházások (utak, közművek fejlesztése), javítani kell a közösségi közlekedés infrastrukturális feltételeit.		X		
Deszegregációs célú, lépcsőzetes integráció, munkaerőpiaci integráció támogatása (mentorálás, képzés, fejlesztés, foglalkoztatás).			X	
Társadalmi befogadás támogatása közösségfejlesztési módszerekkel (lakóközösségi akciók, társadalmi befogadást segítő programok).		X		
Biztos kezdet ház kialakítása.		X		
Hátrányos helyzetű gyerekek létszámának megfelelő óvodai férőhely kialakítása.		X		

Forrás: saját szerkesztés

8. szegregátum: Békeszálló

Kalló u. - Békeszálló telep - Csillag u. - Orsó u. - Nap u. - Szövő u. – Tímár Malom u. által határolt terület

A telep felszámolása megvalósult.

9. szegregátum: Számozott utcák

Andrássy u. - Kilencedik u. - Vasgyári újtelep - Hatodik u. - Andrássy u. - Harmadik u. - Első u. - Negyedik u. - Második u.- Fürdő u. - Mányoki Ádám u. - Ballagi Károly u. - Alsószinva u. - Kabar u. - Tizenegyedik u. - Tizedik u. - Vasgyári újtelep – DVTK stadion északkeleti oldala

A szegregátum lakossága 1400 fő, mélyszegénységben élők aránya 35%, a romák aránya 40%. A 0-3 év közötti gyerekek 16%-a, 3-6 év közöttiek 17%-a, tanköteles korúak 15%-a veszélyeztetett. Általános iskola és középiskola is megtalálható a területen.

Az aktív korúak 65%-a rendelkezik valamilyen munkahellyel közfoglalkoztatásban vagy egyéb betanított munkakörben. A háztartások kb. 40%-ában nincs kereső családtag.

A háztartások kb. egynegyede nem rendelkezik közüzemi szolgáltatásokkal, s szintén egynegyede nem képes fizetni az elérhető közművekért. Sokan nem fizetnek hulladékszállítási díjat, itt is megjelennek az illegális hulladéklerakók. A lakások kis alapterületűek, nem megfelelő komfortfokozatúak. A szegregátum körzetében elérhetőek egészégügyi szolgáltatások, a lakosság 25%-át teheti ki azoknak a száma, akiknek nincs társadalombiztosítása.

A Számozott utcák Ötödiktől-Kilencedikig terjedő részét ingatlanfejlesztés miatt fel kell számolni, több lépcsőben. A Tizediktől a Stadion felé már valamennyi lakás elbontásra került. Az Ötödik és a Hetedik u. páros része, valamint a Vasgyári újtelep utca által határolt területen jelenleg még 20 máltai bérlő és 18 önkormányzati bérlő család van, ezt a területet 5 éven belül kell kiüríteni és azt követően bontani. E területen kívül eső részek felszámolás folyamatos, a költöztetések menetének megfelelően. Ezen a részen már csak 8 önkormányzati bérlő család lakik. A Harmadik és a Negyedik utcai lakások teljes felújítást nyertek, kisebb részben saját felújítás, nagyobb részben a jelenleg futó TOP projekt keretében. Az Első és Második utcán csak felújított, magas komfortfokozatú önkormányzati lakások vannak, két tömbben. Az épületek teljes felújítása és korszerűsítése 17 éve történt. Kabar 42-56. bontása teljes bontása 2022. évben megvalósul. A Vasgyár-Andrássy u. területén van jelenleg 8-10 üres lakás, ami felújításra érdemes lehet a műszaki vélemény függvényében.

A területen két projekt van folyamatban:

„Miskolc város leromlott városi területeinek rehabilitációja –Vasgyári program” (TOP-6.7.1-16-MI1-2017-00001) célja a leromlott városrészek megújítása, a rossz állapotú, alacsony komfortfokozatú önkormányzati tulajdonú szociális bérlakások korszerűsítése, a leromlott, felújításra nem érdemes lakóingatlanok bontása, valamint a közösségi tér funkciót betöltő Vasgyári Közösségi Ház részleges felújítása. A megvalósítás időtartama:2016.11.04 -2022.11.30.

A projektben az alábbi tevékenységek valósultak meg 2022.10.17.-ig:

- 42 db önkormányzati tulajdonban lévő szociális bérlakás felújítása
- Vasgyári u. 24. sz. alatt lévő Közösségi Ház részleges felújítása a hozzá tartozó kerttel és kerítéssel együtt

A projekt megvalósításból még hátravan a Kabar utcában a szociális bérlakások (38 db) lebontása.

Ezt kíséri a **TOP-6.9.1-15-MI1-2016-00001 – Társadalmi integrációt elősegítő beavatkozások a Vasgyárban** című felzárkóztató, integrációs projekt, mely konzorciumban valósul meg a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény és a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület bevonásával.

26. táblázat: Korábbi ITS által javasolt intézkedések megvalósulása, eltelt időszak változásai

Javasolt intézkedések	Igen	Nem	Részben	Folyamatban
A szegregátumot a stadionhoz kapcsolódó ingatlanfejlesztés miatt fel kell számolni.				X

Forrás: saját szerkesztés

<u>10. szegregátum: Puskin utca</u>

Gózon Lajos u. - Puskin u. keleti oldala által lefedett terület.

A Puskin u. lévő valamennyi szociális lakás bekerült a jelenleg folyó - TOP-6.7.1-16-MI1-2017-00001 c. projektbe. A felújítást követően itt üres önkormányzati szociális bérlakás nem lesz. A Gózon Lajos utcában szintén valamennyi üres lakás felújítása a projekt keretében megtörtént.

27. táblázat: Korábbi ITS által javasolt intézkedések megvalósulása, eltelt időszak változásai

Javasolt intézkedések	Igen	Nem	Részben	Folyamatban
A szegregátum feloldása olyan integrációs programokkal, amely eredményeként egyszerre valósul meg a telepszerű lakókörnyezet szegregációjának oldása a lakókörnyezet rehabilitációjával és a társadalmi beilleszkedés segítésével.				X
A lakhatás infrastrukturális feltételeinek javítása (a szociális bérlakások felújítása, korszerűsítése).				X
Munkaerő-piaci integráció támogatása (mentorálás, képzés, fejlesztés, foglalkoztatás).			X	
Társadalmi befogadás támogatása közösségfejlesztési módszerek által (lakóközösségi akciók, társadalmi befogadást segítő programok).	X			
Szociális alapú bölcsődei elhelyezés biztosítása.	X			

Forrás: saját szerkesztés

11. szegregátum: Iglói út

Iglói u. - Várhegy u. északi oldala.

A lakosságszám csökkent, önkormányzati bérlakásban 3 bérlő család lakik még itt, de az ő elhelyezésük is folyamatban van.

28. táblázat: Korábbi ITS által javasolt intézkedések megvalósulása, eltelt időszak változásai

Javasolt intézkedések	Igen	Nem	Részben	Folyamatban
A szegregátum felszámolásának folytatása.	X			
Deszegregációs célú, komplex program kidolgozása, lépcsőzetes integráció.		X		
Munkaerő-piaci integráció támogatása (mentorálás, képzés, fejlesztés, foglalkoztatás).			X	
Gyermekek integrált oktatását, nevelését segítő programok.			X	

Forrás: saját szerkesztés

12-13. szegregátum: Lyukóbánya, Lyukóvölgy

A szegregátum lakosságának száma becslések szerint 3 000 fő, mélyszegénységben él 90%-uk, s a romák aránya is 90%-ra tehető.

A területen élő lakosok kb. felének nincs lakcímkártyája, az ingatlanok tulajdonosi viszonyai rendezetlenek, illegális lakásfoglalások is jellemzőek.

A 0-3 éves korú gyerekek 78%-a, 3-6 éves korúak 78%-a, tanköteles korúak 50%-a veszélyeztetett. Az iskolából való lemorzsolódás aránya magas, az oktatási intézmények messze vannak a külterületektől. A

tömegközlekedés elérhető, amennyiben a bérletet tudja a család biztosítani, azonban a lakóhelytől a buszmegállókig nagy távolságokat kell a gyerekeknek megtenni.

Az aktív korúak kb. 40%-a dolgozik közfoglalkoztatásban, segédmunkásként vagy nem bejelentett alkalmi munkával rendelkeznek. A háztartások 30%-ában egyáltalán nincs kereső családtag. Lyukóvölgyben a lakosság 90% számára elérhetetlen a vezetékes vízszolgáltatás. Áram gyakorlatilag minden ingatlanban van, de kb. 40%-ban nem legálisan. Gázszolgáltatás nincs, kivéve néhány ingatlan. Szennyvízcsatorna nincs. Zúzalékos, kátyús, sáros, nehezen járható utak, erdős ösvények jellemzőek a szegregátumban.

TOP-6.6.1-16-MI1-2017-00002 „Miskolc, Lyukó városrészben új orvosi rendelők építése" c. projekt keretében 2021. áprilisában átadásra került egy új építésű orvosi rendelő (hrsz.77591), melyben a védőnők is helyet kapnak.

TOP-6.9.1-16-MI1-2020-00001 – Társadalmi együttműködés elősegítése Lyukóvölgyben projekt ezen a területen igencsak indokolt, hiszen a területen különböző hátterű társadalmi csoportok élnek együtt, többségében nehéz körülmények között. A programban biztosított a folyamatos szociális munka, az akcióterületen élők helyben elérhető szociális irodákban kaphatnak segítséget. A projekt a helyi problémákra reflektálva igyekszik például az ingatlanokhoz kapcsolódó tulajdonviszonyok tisztázására, a szintén nagy problémát jelentő kóborebekhez kapcsolódóan a felelős állattartás elsajátításának elősegítésére. Megtalálhatóak továbbá a projektben munkaerő-piaci beilleszkedést segítő programok, például a munkaerő-piaci kulcskompetenciák fejlesztése, pályaorientáció, a közösségi kertprogram, vagy a „Csináld magad" műhely.

A projektben több egészségügyi programelemmel találkozhatnak a helyiek: egészségnapok, szűrővizsgálatok, prevenciós előadások. Fontos eleme a projektnek, hogy időtartama alatt közvetlenül, a szegregátumban elérhetővé válnak a családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatások, ezek kiterjesztett, bővített formái, mint például a szociális információszolgáltatás, a digitális gyermekvédelem szülőknek és gyerekeknek, illetve kifejezetten a gyerekeknek szóló tematikus foglalkozások.

A célzott programelemek mellett helyet kapnak, a nagyobb célközönségnek szóló, a közösségfejlesztést elősegítő akciók: sportprogramok, főzőklub, környezetvédelmi akciók, közösségi napok. Időtartama: 2020.11.01 -2023.02.28.A program a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény és a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület konzorciumi együttműködésének keretében valósul meg

TOP-6.2.1-16-MI1-2017-00008 „Miskolc, Lyukó városrészben új óvoda építése" c. projekt visszaadásra került, melynek egyik oka az volt, hogy egy szegregátumban hozunk létre egy szegregált óvodát. Ez mindenképpen ellenérzést vált ki a roma- és egyéb (akár nemzetközi) jogvédő szervezetekben.

29. táblázat: Korábbi ITS által javasolt intézkedések megvalósulása, eltelt időszak változásai

Javasolt intézkedések	Igen	Nem	Részben	Folyamatban
A területet az alacsony képzettségűek bevonásával elindított mezőgazdasági foglalkoztatási program bázisává kell alakítani.		X		
Meg kell teremteni a helyben foglalkoztatás lehetőségét munkaigényes kisvállalkozások letelepítésével, ill. a közfoglalkoztatási lehetőségek kihasználásával.			X	
Javítani kell az egészségügyi ellátás színvonalát.			X	
A szegregátum közbiztonságának javítása.			X	

A lakókörnyezet fizikai feltételeinek javítását célzó beruházások (közösségi terek kialakítása, utak, közművek fejlesztése).				X
Munkaerő-piaci integráció támogatása (mentorálás, képzés, fejlesztés, foglalkoztatás).			X	
Társadalmi befogadás támogatása közösségfejlesztési módszerekkel (lakóközösségi akciók, társadalmi befogadást segítő programok).			X	
Biztos kezdet ház kialakítása.	X			
Hátrányos helyzetű gyerekek létszámának megfelelő óvodai férőhely kialakítása.		X		
A HHH tanulók oktatási és nevelési szükségleteinek megfelelő alsó tagozat kialakítása.		X		

Forrás: saját szerkesztés

4.3 Antiszegregációs intézkedési terv

Miskolc város Helyi Esélyegyenlőségi Programjában megfogalmazott célrendszerre alapozva határozta meg a 2021-2027 időszakra vonatkozó antigszegregációs célokat és a szegregátumokra lebontott konkrét, operatív célokat és beavatkozásokat az alábbiak szerint:

30. táblázat: Horizontális antiszegregációs célok és beavatkozások

Célok	A célok elérése érdekében tervezett beavatkozások (2021-2027)	Költség és annak tervezett forrása
Iskolai felzárkóztatás, lemorzsolódás csökkentése	- Tanulási sikerességi és kortárs segítő programok, foglalkozások szervezése (Tanodák, Biztos Kezdet Gyerekházak) - Családi életvezetési ismeretek, gyereknevelés támogatása, mentorálás - Pedagógusok továbbképzése - Integrációs stratégia kidolgozás az iskolai szegregáció csökkentése érdekében - Bérlettámogatás módjának (utófinanszírozás) újragondolása - Szegregált területek közlekedési lehetőségeinek javítása - Nevelési tanácsadó, korai fejlesztés kiterjesztése - Civil szervezetekkel, egyházakkal az együttműködés fenntartása és kialakítása	Hazai és uniós felzárkóztató programok TOP Plusz EFOP Plusz
Halmozottan hátrányos helyzetű személyek esélyteremtése a foglalkoztatás terén	- Munkaerőpiaci felkészítő programok, mentor programok megvalósítása, egyéni fejlesztések - 8. osztály befejezésére lehetőséget adó képzések szervezése	Hazai és uniós felzárkóztató programok TOP Plusz

	- Helyi igényekre szabott, munkaerő-piaci igényeket kiszolgáló, kihelyezett felnőttképzések szervezése - IT készségek fejlesztése - Munkaerő-közvetítés, foglalkoztatási-, jövedelemszerzési lehetőségek javítása	EFOP Plusz
Egészségügyi helyzet javítása.	- Rendszeres orvosi, szűrővizsgálatok - Egészségtudatosságot fejlesztő, felvilágosító, prevenciós programok megvalósítása - Drogprevenció, szenvedélybetegek ellátására irányuló programok - A lakosság mentálhigiénés oktatása, nevelése	Hazai és uniós felzárkóztató programok TOP Plusz EFOP Plusz
A szegregátumban élők lakhatási feltételeinek, körülményeinek javítása.	- Célzott lakásfelújítási, komfortfokozat növelésére irányuló programok megvalósítása - Illegális hulladéklerakók felszámolása, a lakosság környezettudatosságának növelése - Kártyás fogasztásmérő órák kiterjesztése - Tulajdonviszonyok rendezése, jogi segítségnyújtás	Hazai és uniós felzárkóztató programok TOP Plusz EFOP Plusz
Komplex társadalmi felzárkóztatást segítő programok működtetése és családi közösségek fejlesztése.	- Közösségfejlesztés, társadalmi részvétel erősítése - Settlement típusú szociális munka, egyéni tanácsadás, mentorálás - Hasznos szabadidő eltöltés támogatása - Játszóterek, sportpályák kialakítása, felújítása	Hazai és uniós felzárkóztató programok TOP Plusz EFOP Plusz

Forrás: HEP

Az Antiszegregációs Tervben beavatkozási irányokat jelenleg 9 db szegregátumra szerepeltetünk területenként (Lyukóvölgy és Lyukóbánya külterületeket egyben kezelve), azonban az előző táblázatban szereplő horizontális célok és beavatkozások a város minden egyes szegregátumára érvényesek és kiterjesztendőek.

Az előző időszakban felszámolódott területekre a célok és beavatkozások meghatározása nem relevánssá váltak. A KSH által lehatárolt 31 területen kívül az elmúlt 10 évben történt változások miatt új szegregátumok is kialakultak, egyes területeken pedig nőtt a lakosságszám.

A 2022-es népszámlálási adatok alapján az Antiszegregációs terv felülvizsgálat során lehetséges a többi területre is kiterjeszteni a beavatkozásokat.

31. táblázat: Területenként meghatározott célok és beavatkozások bemutatása

Szegregátum	Célok	Tervezett beavatkozások 2021-2027	Költsége, tervezett forrása
Víkend telep	- Iskolai felzárkóztatás, lemorzsolódás csökkentése - Halmozottan hátrányos helyzetű személyek esélyteremtése a foglalkoztatás terén	- Családi életvezetési ismeretek, gyermeknevelés és hasonló tematikájú programok megvalósítása. - Szegregált városrészek közlekedési lehetőségeinek javítása. - Foglalkoztatási – jövedelemszerzési lehetőségek javítása. Paktum Iroda szolgáltatásainak kihelyezése - Helyi igényeknek megfelelő kihelyezett felnőttképzések szervezése - Iskolai kimaradás csökkentése civil szervezetek, szakemberek bevonásával, szülő-iskola kommunikáció új módjainak megtalálása.	Tervezés alatt
Szondy György u.	- Halmozottan hátrányos helyzetű személyek esélyteremtése a foglalkoztatás terén - A szegregátumban élők lakhatási feltételeinek, körülményeinek javítása	- Helyi igényeknek megfelelő kihelyezett felnőttképzések szervezése - Komfort fokozat növelésére irányuló támogatások rászorulók részére - Családi életvezetési ismeretek, gyermeknevelés és hasonló tematikájú programok megvalósítása. - Jogi szolgálatatások Foglalkoztatás elősegítése: - paktum iroda kitelepülési akciói, - kompetencia mérések, mentor szolgáltatások	Tervezés alatt
Hadirokkantak útja	- Halmozottan hátrányos helyzetű személyek esélyteremtése a foglalkoztatás terén. - A szegregátumban élők lakhatási feltételeinek, körülményeinek javítása.	- Előre-fizetős fogyasztásmérők terjesztése. - Komfort fokozat növelésére irányuló támogatások rászorulók részére - Úthálózat fejlesztése. - Alacsony iskolai végzettségűek részére átképzés biztosítása - Jogi szolgálatatások - Helyi igényeknek megfelelő kihelyezett felnőttképzések szervezése Foglalkoztatás elősegítése: - paktum iroda kitelepülési akciói, - kompetencia mérések, mentor szolgáltatások	Tervezés alatt
Tetemvár	- Iskolai felzárkóztatás, lemorzsolódás csökkentése	Szülők Iskolája (prevenciós témakör): - ismeret bővítő előadások, workshopok, interaktív előadások (háziorvos, védőnő, paktum iroda, drogambulancia, családsegítő stb.)	Tervezés alatt (TOP Plusz

	- Halmozottan hátrányos helyzetű személyek esélyteremtése a foglalkoztatás terén. - Egészségügyi helyzet javítása. - A szegregátumban élők lakhatási feltételeinek, körülményeinek javítása. - Komplex társadalmi felzárkóztatást segítő programok működtetése és családi közösségek fejlesztése.	- gyermekek otthoni szabadidős, illetve iskolára felkészítő, foglalkoztatására irányuló szülői teendők, motiváló ismertének átadása - mentorok foglakoztatása a területen - alulról jövő kezdeményezések támogatása az Önkormányzat részéről Foglalkoztatás elősegítése: - paktum iroda kitelepülési akciói, - kompetencia mérések, mentor szolgáltatások „Kerüljön közelebb az isi” - Iskolabuszok működtetése és vagy közeli buszmegálló kialakítása „Tiszta udvar rendes ház” - háztartási hulladék megfelelő kezelése, szolgáltatási szerződések rendezése, esztétikus környezet kialakítása „Pályára fel” - murvás parkolók kialakítása, focipálya, játékeszközök telepítése, közösségi kert kialakítása (padok, virágosítás) - kamerák telepítése a „veszélyeztetett” területekre Közművesítés, úthálózat javítása - szennyvízhálózat, csatornázás, - murvás utak betonozása „Egészségedre” - Egészségügyi szűrések, szűrőbusz, egészségnap „Jelenlét pont” kialakítása	ESZA terhére 350 MFt Bábonyi-bérccel együtt)
Bábonyibérc	- Iskolai felzárkóztatás, lemorzsolódás csökkentése - Halmozottan hátrányos helyzetű személyek esélyteremtése a foglalkoztatás terén - Egészségügyi helyzet javítása - A szegregátumban élők lakhatási feltételeinek, körülményeinek javítása - Komplex társadalmi felzárkóztatást segítő programok	Szülők Iskolája (prevenciós témakör): - ismeret bővítő előadások, workshopok, interaktív előadások (háziorvos, védőnő, paktum iroda, drogambulancia, családsegítő stb.) - gyermekek otthoni szabadidős, illetve iskolára felkészítő, foglalkoztatására irányuló szülői teendők, motiváló ismertének átadása - mentorok foglakoztatása a területen - alulról jövő kezdeményezések támogatása az Önkormányzat részéről Foglalkoztatás elősegítése: - paktum iroda kitelepülési akciói, - kompetencia mérések, mentor szolgáltatások	Tervezés alatt (TOP Plusz ESZA terhére 350 MFt)

	működtetése és családi közösségek fejlesztése	„Kerüljön közelebb az isi” - Iskolabuszok működtetése és vagy közeli buszmegálló kialakítása „Tiszta udvar rendes ház” - háztartási hulladék megfelelő kezelése, szolgáltatási szerződések rendezése, esztétikus környezet kialakítása „Pályára fel” - murvás parkolók kialakítása, focipálya, játékeszközök telepítése, közösségi kert kialakítása (padok, virágosítás) - kamerák telepítése a „veszélyeztetett” területekre Közművesítés, úthálózat javítása - szennyvízhálózat, csatornázás, - murvás utak betonozása „Egészségedre” - Egészségügyi szűrések, szűrőbusz, egészségnap „Jelenlét pont” kialakítása	
Muszkástelep	- Iskolai felzárkóztatás, lemorzsolódás csökkentése - Komplex társadalmi felzárkóztatást segítő programok működtetése és családi közösségek fejlesztése - Halmozottan hátrányos helyzetű személyek esélyteremtése a foglalkoztatás terén	„Kerüljön közelebb az isi” - Iskolabuszok működtetése és vagy közeli buszmegálló kialakítása Konténer szolgáltató ház: - ügyfélfogadók, tanácsadók kialakítása egy konténeren belül, szabadidős tevékenységek helye az iskolai szünetekben, biztos kezdet ház szerű szolgáltatás Foglalkoztatás elősegítése: - paktum iroda kitelepülési akciói, - kompetencia mérések, mentor szolgáltatások	Tervezés alatt
Számozott utcák	- A szegregátumban élők lakhatási feltételeinek, körülményeinek javítása. - Komplex társadalmi felzárkóztatást segítő programok működtetése és családi közösségek fejlesztése.	Életkörülmények javítása: - egyedi mérőórák felszerelése, feltöltőkártyás áramellátás biztosítása - közvilágítás - kamerarendszer fejlesztése - csatornarendszer kialakítása (tulajdoni jogviszony rendezése után) - illegális hulladék felszámolása - szociális munka támogatásával	Tervezés alatt.

	- Halmozottan hátrányos helyzetű személyek esélyteremtése a foglalkoztatás terén.	Vasgyári Közösségi nap „hold-udvar” - interaktív játszóház, workshopok előzetes igényfelmérés, problémafeltárás, definiálás után közösségi igényekre alapozva „Tiszta udvar rendes ház” - háztartási hulladék megfelelő kezelése, szolgáltatási szerződések rendezése, esztétikus környezet kialakítása Foglalkoztatás elősegítése: - paktum iroda kitelepülési akciói, - kompetencia mérések, mentor szolgáltatások	
Puskin utca	- A szegregátumban élők lakhatási feltételeinek, körülményeinek javítása. - Komplex társadalmi felzárkóztatást segítő programok működtetése és családi közösségek fejlesztése. - Halmozottan hátrányos helyzetű személyek esélyteremtése a foglalkoztatás terén.	Életkörülmények javítása: - egyedi mérőórák felszerelése, feltöltőkártyás áramellátás biztosítása - közvilágítás - kamerarendszer fejlesztése - csatornarendszer kialakítása (tulajdoni jogviszony rendezése után) - illegális hulladék felszámolása - szociális munka támogatásával „Tiszta udvar rendes ház” - háztartási hulladék megfelelő kezelése, szolgáltatási szerződések rendezése, esztétikus környezet kialakítása Foglalkoztatás elősegítése: - paktum iroda kitelepülési akciói, - kompetencia mérések, mentor szolgáltatások	Tervezés alatt.
Lyukóbánya, Lyukóvölgy	- A szegregátumban élők lakhatási feltételeinek, körülményeinek javítása - Komplex társadalmi felzárkóztatást segítő programok működtetése és családi közösségek fejlesztése - Iskolai felzárkóztatás, lemorzsolódás csökkentése - Egészségügyi helyzet javítása	Életkörülmények javítása: - közkutak telepítése - közvilágítás fejlesztése - kamerarendszer fejlesztése - illegális hulladék felszámolása Transzfer házak: - Kb. 30 konténerből álló különböző komfortfokozatú félutas házak kialakítása, amelyhez settlement típusú szociális munka kapcsolódik. - Szociológiai felmérés: családok, házak a szegregátumban, tulajdoni viszonyok felmérése, célterület kijelölése, integrált területen szociális bérlakásokba való költözés	Tervezés alatt (TOP Plusz ESZA terhére 650 MFt)

	- Halmozottan hátrányos helyzetű személyek esélyteremtése a foglalkoztatás terén	Iskolai kimaradás csökkentése: - civil szervezetek, szakemberek bevonásával, szülő-iskola kommunikáció új módjainak megtalálása. Egészségtudatosságot fejlesztő programok: - Prevenciós tájékoztatás szélesebb körben. - Egészségőr, szűrő és prevenciós programok megavalósítása - Drogprevenció Felelős állattartásra nevelő programok Foglalkoztatás elősegítése: - paktum iroda kitelepülési akciói, - kompetencia mérések, mentor szolgáltatások - Munkapróba központ kialakítása és működtetése, társadalmi vállalkozások létrehozásának ösztönzése - Munkaerőpiaci kompetenciák fejlesztése	

Forrás: saját szerkesztés

5 A stratégia külső és belső összefüggései

5.1 Külső összefüggések

5.1.1 Illeszkedés EU 2020 tematikus célkitűzéseihez

A 2021-2027-es EU-költségvetést sok szempontból meghatározza a regionális politika, különös tekintettel a kohéziós források mértékére, illetve allokációjára. Középpontjában 5 beruházási prioritás áll. A fenti 5 célkitűzésből az első kettőre a források mintegy 65-85%-a jut majd országonként eltérő arányban, azok fejlettségétől függően. Az alapokra vonatkozó allokációs módszer az új költségvetési ciklusban is nagymértékben függ az egy főre jutó GDP-től, ám az új évtizedben új kritériumokat is bevezetnek: ifjúsági munkanélküliség, a tanulmányi végzettségek alacsony szintje, éghajlatváltozás, valamint a menekültek befogadása és integrálása. Az EU periféria-államai továbbra is különleges uniós támogatásban részesülnek. A kohéziós politika városi dimenziója megerősödik: az ERFA 6%-át fenntartható városfejlesztésre fordítják majd; emellett sok olyan a demokratizálódás irányába mutató egyszerűsítési tevékenységet terveznek, amelyek hatékonyabbá tehetik ezeket a pénzeszközöket.[4]

Miskolc város ITS célrendszere alábbiak szerint illeszkedik az EU 2020 tematikus célkitűzéseihez:

32. táblázat: Illeszkedés az EU beruházási prioritásaihoz

EU 2020 Beruházási prioritás	Miskolc ITS célrendszerének relevanciája
PO1 Versenyképesebb és intelligensebb Európa **az innováció, a digitalizáció, a gazdasági átalakuláshoz és a kisvállalkozásoknak nyújtott támogatások**	S4. Modern, versenyképes gazdaság
PO2 Zöldebb, karbonmentes Európa **az energiaügyi átállás, a megújuló energiaforrások és az éghajlatváltozás elleni küzdelemhez kapcsolódó befektetések.**	S3. Városi klímaadaptáció elősegítése és dekarbonizáció
PO3 Jobban összekapcsolt Európa **a stratégiai szállítási és digitális hálózatok**	S2. Fenntartható városi és várostérségi infrastruktúra és szolgáltatások biztosítása
PO4 Szociálisabb és befogadóbb Európa **a minőségi foglalkoztatás, az oktatás, a készségek, a társadalmi befogadás és az egészségügyi ellátáshoz való egyenlő hozzáférés**	S1. Korszerű, humán központú települési és térségi szolgáltatások
PO5 A polgárokhoz közelebb álló Európa	S1. Korszerű, humán központú települési és térségi szolgáltatások

[4] Forrás: https://ec.europa.eu/

a helyileg irányított növekedési stratégiák, fenntartható városfejlesztés	S2. Fenntartható városi infrastruktúra és szolgáltatások biztosítása S4. Modern, versenyképes gazdaság

Forrás: saját szerkesztés

5.1.2 Illeszkedés az Európai Bizottság prioritásaihoz (2019-2024)

Az Európai Bizottság az EU egészének érdekeit képviseli. Új jogszabályokat javasol az Európai Parlamentnek és az Európai Unió Tanácsának, és gondoskodik arról, hogy a tagállamok megfelelően alkalmazzák az uniós jogszabályokat. A 2019. december 1-jén hivatalba lépett új Bizottság a 2019-2024-es időszakra 6 prioritás megvalósítását tűzte ki célul.

Miskolc város ITS célrendszere alábbiak szerint illeszkedik a Bizottság prioritásaihoz:

33. táblázat: Illeszkedés az Európai Bizottság 2019-2024 stratégiai prioritásokhoz

Európai Bizottság prioritásai (2019-2024)	Miskolc ITS célrendszerének relevanciája
• **Európai Zöld megállapodás: Az első klímasemleges kontinens megteremtése.**	S3. Városi klímaadaptáció elősegítése és dekarbonizáció
• **A digitális korra felkészült Európa: Újgenerációs technológiákkal az emberek érvényesüléséért**	S4. Modern, versenyképes gazdaság
• **Emberközpontú gazdaság: A szociális méltányosság és a jólét szolgálatában.**	S4. Modern, versenyképes gazdaság S2. Fenntartható városi infrastruktúra és szolgáltatások biztosítása
• **Az EU szerepe a világban: Európa felelős globális vezető szerepének erősítése**	
• **Európai életmód előmozdítása: A polgárok és értékeink védelme**	S1. Korszerű, humán központú települési és térségi szolgáltatások
• **Az európai demokrácia erősítése: A demokrácia fejlesztése, védelmezése és megszilárdítása**	S1. Korszerű, humán központú települési és térségi szolgáltatások

Forrás: saját szerkesztés

5.1.3 Illeszkedés az országos és megyei területfejlesztési tervdokumentumokhoz

- Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció (OFTK)

A nemzeti jövőkép elérése érdekében a **Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési** Koncepcióban négy hosszú távú, 2030-ig szóló 4 átfogó fejlesztési célt fogalmaz meg. Az átfogó célok megvalósulása érdekében a Koncepció tizenhárom specifikus célkitűzését, köztük hét szakpolitikai jellegű célt és hat területi célt jelöl ki.

A Miskolc ITS stratégiai célok OFTK átfogó céljaihoz való illeszkedését az alábbi táblázat mutatja be:

34. táblázat: Illeszkedés az OFTK célokhoz

OFTK célok	Miskolc ITS stratégiai célok
értékteremtő, foglalkoztatást biztosító gazdasági fejlődés	S4. Modern, versenyképes gazdaság
népesedési fordulat, egészséges és megújuló társadalom	S1. Korszerű, humán központú települési és térségi szolgáltatások
természeti erőforrásaink fenntartható használata, értékeink megőrzése és környezetünk védelme	S3. Városi klímaadaptáció elősegítése és dekarbonizáció
térségi potenciálokra alapozott, fenntartható térszerkezet	S2. Fenntartható városi és várostérségi infrastruktúra és szolgáltatások biztosítása S3. Városi klímaadaptáció elősegítése és dekarbonizáció

Forrás: saját szerkesztés

- Partnerségi Megállapodás és az Operatív Programok

Az európai uniós támogatásokat elsődlegesen a 2021-2027 közötti időszak Partnerségi Megállapodásához kapcsolódó operatív programok biztosítják:

  - Digitális Megújulás Operatív Program Plusz (DIMOP Plusz),
  - Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program Plusz (EFOP Plusz),
  - Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program Plusz (GINOP Plusz),
  - Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program Plusz (IKOP Plusz),
  - Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program Plusz (KEHOP Plusz),
  - Magyar Halgazdálkodási Operatív Program Plusz (MAHOP Plusz),
  - Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz).

Miskolc város szempontjából ezek közül a legmeghatározó jelenleg a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz). Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Önkormányzat részére elkülönített 150,345 mrd Ft TOP Plusz forrás terhére Miskolc kiemelt forráskeretben részesül.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Önkormányzat Közgyűlése által elfogadott Integrált Területi Program alapján Borsod-Abaúj-Zemplén megyében a Fenntartható városfejlesztés kiemelt keret lehívására egyedül Miskolc MJV jogosult, a jóváhagyott keret 31,85 mrd Ft.

A Partnerségi Megállapodás és az Operatív Programok a stratégia készítésekor még nem kerültek elfogadásra az Európai Bizottság által.

- Magyarország Helyreállítási és Alkalmazkodási Terve

Az Európai Unió nyújtotta Helyreállítási Alap megadja a lehetőséget arra, hogy a tagállamok a koronavírus okozta járvány következményeit enyhítsék, és újra növekedési pályára állhassanak. Az uniós eszköz főként állami beruházások és reformok felgyorsítását célozza meg. Ehhez igazodva Magyarország

elkészítette a Helyreállítási és Alkalmazkodási Tervét, mely a járvány gazdasági és társadalmi hatásaira reagál, emellett a zöld és digitális átállást segíti elő. A terv 9 komponensből áll, a program finanszírozásához szükséges becsült forrásigénye 5760 milliárd forint, mely nagyságrendileg 2700 mrd forint vissza nem térítendő támogatást tartalmaz. A program költségvetésének harmada közlekedésfejlesztést, míg egyhatod része az egészségügy fejlesztését érinti, melyet azonban a 2022-es orosz-ukrán háborús konfliktus miatt kialakult energiastratégiai célkitűzések felülírhatnak. A Terv a stratégia készítésekor még nem került elfogadásra az Európai Bizottság által.

- Európai Területi Együttműködési Programok 2021-2027

Az ITS kiemelten kezeli a nemzetközi együttműködések erősítését. Ennek egyik eleme lehet a szlovák-magyar határmenti övezet együttműködésének támogatását célzó INTERREG Slovakia-Hungary és HUSKROUA négyhatármenti programok, melyeknek elfogadása a stratégia megírásakor nem történt meg.

- Nemzeti Fenntartható Fejlődés Keretstratégiához (2012-2024) való illeszkedés

A Kormány által 2013 márciusában elfogadott dokumentum a 2012-2024-es időszakra vonatkozik és a fenntarthatóság felé való átmenet céljait és teendőit foglalja össze. A dokumentum – többek között – kimondja, hogy a benne foglalt „a magyar nemzet hosszú távú sikeres fennmaradását célzó alapelveket és stratégiai célkitűzéseket" a jogalkotásban – többek között a költségvetés elfogadásakor – és a szakpolitikai stratégia- és programalkotásban folyamatosan érvényre kell juttatni. Mindezek alapján szükséges az ország számára rendelkezésre álló hazai, vagy uniós fejlesztési források felhasználásának tervezésekor a Nemzeti Fenntartható Fejlődés Keretstratégiájának (a továbbiakban: NFFK) elveit érvényesíteni.

Az NFFK átfogó célja a folytonosan változó társadalmi – humán – gazdasági – természeti külső környezethez való alkalmazkodóképesség feltételeinek biztosítása, az ahhoz szükséges kulturális adaptáció minőségi javítása.

35. táblázat: Illeszkedés az NFKK célokhoz

NFKK célok	Miskolc ITS stratégiai célok
Emberi erőforrás: demográfia, egészség, tudás, társadalmi kohézió.	S1. Korszerű, humán központú települési és térségi szolgáltatások
Társadalomi erőforrások: bizalom, munka, család, a múlt öröksége.	S1. Korszerű, humán központú települési és térségi szolgáltatások
Természeti erőforrások: biodiverzitás, megújuló természeti erőforrások, az embert érő környezeti terhelések csökkentése, nem megújuló természeti erőforrások.	S2. Fenntartható városi és várostérségi infrastruktúra és szolgáltatások biztosítása S3. Városi klímaadaptáció elősegítése és dekarbonizáció S4. Modern, versenyképes gazdaság
Gazdasági (fizikai) erőforrások: a vállalkozói tőke és az innováció erősítése, a foglalkoztatás bővítése, költségvetési politika, életpálya-finanszírozás.	S4. Modern, versenyképes gazdaság S3. Városi klímaadaptáció elősegítése és dekarbonizáció

Forrás: saját szerkesztés

Stratégiai szinten az ITS minden célja tartalmaz az NFFK-hoz kapcsolódó elemeket, így jelen dokumentum és az NFFK közötti összhang megállapítható.

- Borsod-Abaúj-Zemplén Megye Területfejlesztési Koncepciója és Borsod-Abaúj-Zemplén Megye Területfejlesztési Programja (2021-2027)

A megyei területfejlesztési program Miskolcot fejlett, innovatív regionális centrumként, a régió központjaként határozza meg. Miskolc stratégiai cél, hogy tudásközpontként, innovációra és kutatás-fejlesztésre épülő gazdasági központként élhető és integráló város legyen. Fontos és indokolt a megyei központ kiemelt fejlesztése, figyelembe véve az agglomerációban jelentkező adottságokat és igényeket. Kiemelt figyelmet fordítunk a tervezés során a városfejlesztésre, összhangban a 2021-2027-es programozási időszak fenntartható városfejlesztési céljával. Az előző programozási időszak tapasztalatai alapján nagyobb hangsúlyt kell fektetni a város-vidék együttműködésének fejlesztésére.

A szomszédos megyék megyeszékhelyei közötti (beleértve az agglomerációt is) közvetlen közlekedési kapcsolatok (autópálya kapcsolatok, gyorsforgalmi utak, elővárosi vasúti stb.) fejlesztése szintén prioritásként jelenik meg. A települések mindennemű fejlesztései során a smart és digitális megoldásokat szükséges elterjeszteni, valamint a zöld gazdaság és a környezet fejlesztéséhez is aktívan hozzá kell járulni, így együtt segítve a vonzó üzleti környezet kialakítását és a területi egyenlőtlenségek csökkentését. A fenntartható városfejlesztési projektek tervezése és végrehajtása kapcsán a megyeszékhelyeknek szembe kell nézniük a meglévő környezeti és közlekedési infrastruktúra hiányosságai okozta, nagyobb volumenű beavatkozásokat megkövetelő kihívásokkal is. A megyeszékhely fejlődése a megye egészének fejlődést is segíti, ezért különösen fontos szinergikus fejlesztések megvalósítása.

Borsod-Abaúj-Zemplén Megye Területfejlesztési Programja (2021-2027) 2 átfogó célt és 3 specifikus célt fogalmaz meg.

36. táblázat: BAZ TFP és Miskolc ITS célrendszer koherenciája

Miskolc ITS	Borsod-Abaúj-Zemplén megye TFP				
	Átfogó célok		Stratégiai célok		
	B.-A.-Z. megye népességmegtartó képességének növelése a lakosság életminőségének javulásával és fenntartható infrastruktúra biztosításával	B.-A.-Z. megye természeti adottságaira, hagyományaira és korszerű infrastruktúrára épülő versenyképes gazdaság kialakítása	Humán központú minőségi szolgáltatások	Korszerű és fenntartható infrastruktúra	Versenyképes gazdaság
Átfogó célok:					
A1. Miskolc népességmegtartó képességének növelése a lakosság életminőségének javulásával, fenntartható infrastruktúra és szolgáltatások biztosításával	+++	+	+++	+++	+
A2. Korszerű infrastruktúrára épülő, modern, versenyképes, tudásalapú térségi gazdasági központ kialakítása	+	+++		+++	+++
Stratégiai célok					
S1. Korszerű, humán központú települési és térségi szolgáltatások	+++		+++		+
S2. Fenntartható városi és várostérségi infrastruktúra és szolgáltatások biztosítása	+++	++	++	+++	++
S3. Városi klímaadaptáció elősegítése és dekarbonizáció		+++	++	+++	+
S4. Modern, versenyképes gazdaság		+++			+++

- Jelmagyarázat: +++ erős illeszkedés; ++ közepes illeszkedés; + gyenge illeszkedés

Forrás: saját szerkesztés

- „Creative Region – Határtalan fejlődés” Északkelet-Magyarország komplex területi és gazdaságstratégiai fejlesztési terve
- Magyarország Kormánya 1073/2020. (III. 5.) Korm. határozatában döntött a „Creative Region” – Határtalan fejlődés Északkelet-Magyarország – gazdasági együttműködésben érintett, a fejlesztéshez csatlakozó határon túli területek bevonásával megvalósuló – nemzeti, gazdasági és kulturális övezetének fejlesztési tervéről. A Creative Region együttműködés, program területi lehatárolását tekintve az Északkelet-magyarországi gazdasági övezet, melyet Hajdú- Bihar megye, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye, Jász-Nagykun-Szolnok megye és Borsod-Abaúj-Zemplén megye alkot. A partnervárosokkal közös hálózatos fejlesztések dinamizálása a kiegyensúlyozott területi fejlődést segíti elő.

5.1.4 Egyéb helyi fejlesztési és rendezési dokumentumokkal való kapcsolat

- Településfejlesztési Koncepció (2014-2030)

Miskolc Megyei jogú Város Önkormányzatának közgyűlése I-8-80.129/2014. számú határozatával elfogadta a 2014-2030 közötti időszakra vonatkozó Településfejlesztési Koncepciót. A koncepció alapvető üzenete, hogy Miskolc biztosítja valamennyi polgárának jövőjét, másrészt valamennyi polgára bízik Miskolc jövőjében. Miskolc 2030-ra az új gazdasági regionális központja, élhető és vonzó egészséges, emberközpontú, inspiráló és integráló város kíván lenni. A koncepció Miskolc jövőjét a fejlődés, a fenntarthatóság, az esélyegyenlőség, valamint a partnerség és az együttműködés alapelvei mentén vázolja fel. Az Integrált településfejlesztési Koncepció 4 alapelvből meghatározza Miskolc gazdasági jövőképét 2030-ra, melyből 4 átfogó célok jelölt ki.

A Miskolc ITS stratégiai célok Településfejlesztési Koncepció hosszútávú átfogó céljaihoz való illeszkedését az alábbi táblázat mutatja be:

37. táblázat: Illeszkedés a Települési koncepció átfogó céljaihoz

Településfejlesztési Koncepció (2014-2030)	Miskolc ITS célrendszerének relevanciája
Versenyképes gazdaság: - **Tudásgazdaság** - **Erős helyi gazdaság, magas foglalkoztatottság** - **Vonzó befektetői környezet**	S4. Modern, versenyképes gazdaság
Fenntartható környezet, vonzó városkép: - **Kezdeményezés és együttműködő városfejlesztés** - **Fejlett közszolgáltatások Miskolcon és térségében** - **Környezettudatos Miskolc** - **Növekvő megújuló energiaellátás Miskolcon és térségében** - **Rendezett épített környezet**	S2. Fenntartható városi és várostérségi infrastruktúra és szolgáltatások biztosítása S3. Városi klímaadaptáció elősegítése és dekarbonizáció
Javuló életminőség - **Képzett és művelt lakosság**	S1. Korszerű, humán központú települési és térségi szolgáltatások

- Javuló jövedelmi viszonyok - Egészségtudatos lakosság - Javuló humán intézményi szolgáltatások Miskolcon és térségében - Intelligens város és várostérség	
Növekvő biztonság - Magas színvonalú személyi és vagyoni biztonság - Egyenlő hozzáférés és esélyteremtés - Hatékony környezetbiztonság Miskolcon és térségében	S1. Korszerű, humán központú települési és térségi szolgáltatások

Forrás: saját szerkesztés

- Illeszkedés a Gazdasági Program 2020-2024 c. dokumentum célrendszeréhez

Miskolc Megyei Jogú Város Közgyűlése 2020-ban fogadta el a város 2020-2024 közötti gazdaságfejlesztési programját (GP), ami időbeni átfedésben van az Integrált Településfejlesztési Stratégiával. A Gazdasági Program összeállítása során az EU 2020 stratégia célkitűzéseit vették alapul a dokumentum készítői; a Gazdasági Program szorosan illeszkedik az ITS célrendszeréhez.

38. táblázat: Illeszkedés a Gazdasági program céljaihoz

Miskolc Gazdasági program (2020-2024)	Miskolc ITS célrendszerének relevanciája
Miskolc az új gazdasági regionális központja - A1 Miskolc Ipari Parkjainak fejlesztése - A2 Miskolc és várostérsége gazdasági potenciáljának és versenyképességének növelése - A3 Miskolc befektetési potenciál fejlesztése, tőkevonzó képesség növelése - A4 Miskolc körforgásos gazdaság alapú gazdaságfejlesztés - A5 Klímavédelem mintaváros fejlesztések megvalósítása - A6 Miskolc infokommunikációs infrastruktúra fejlesztése	S4. Modern, versenyképes gazdaság
Miskolc tudásközpont, kreatív város - B1 Miskolc képzésfejlesztési programjának megvalósítása - B2 Miskolci Egyetem tudásközpont szerepének és KFI potenciáljának erősítése - B3 Miskolc kulturális intézményrendszerének komplex fejlesztése - B4 Miskolc kreatív ipari potenciáljának erősítése - B5 Miskolc oktatásközpontú innovációs ökoszisztéma fejlesztése	S1. Korszerű, humán központú települési és térségi szolgáltatások S4. Modern, versenyképes gazdaság

Miskolc inspiráló, vonzó város - C1 Desztináció alapú, új szemléletű attrakciófejlesztés és alapinfrastruktúra fejlesztés - C2 Attrakciós területek összekapcsolása, elérhetőségük javítása, a térbeli és időbeli koncentrációjuk oldása - C3 Minőségi, új célcsoportokat megszólítani képes élménykínálat megteremtése - C4 Innovatív turisztikai megoldások elterjesztése	S2. Fenntartható városi infrastruktúra és szolgáltatások biztosítása S4. Modern, versenyképes gazdaság
Miskolc élhető, egészséges emberközpontú város - D1 Miskolc városrészi központjának fejlesztése - D2 Miskolc közlekedési kapcsolatainak, településhálózatának fejlesztése - D3 Miskolc közösségi infrastruktúrájának fejlesztése - D4 Miskolc egészségfejlesztés - D5 Miskolc sportinfrastruktúrájának fejlesztése	S1. Korszerű, humán központú települési és térségi szolgáltatások S3. Városi klímaadaptáció elősegítése és dekarbonizáció
Miskolc integráló város - E1 Miskolc humáninfrastruktúrájának integrált hálózatos fejlesztése - E2 Miskolc közösségfejlesztési célú, a civil társadalmat dinamizáló fejlesztése - E3 Miskolc agglomerációs és kistérségi településekkel való együtt működésének javítása - E4 Miskolc regionális kapcsolatainak erősítése, partnervárosokkal való közös hálózatos fejlesztéseinek dinamizálása - E5 Miskolc határon átnyúló kapcsolatainak fejlesztése, az interregionális együttműködések intenzitásának növelése - E6 Miskolc megtartó erejének növelése	S1. Korszerű, humán központú települési és térségi szolgáltatások

Forrás: saját szerkesztés

- Illeszkedés a Helyi Esélyegyenlőségi Programhoz (2020-2026) dokumentum célrendszeréhez

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét, a diszkriminációmentességet, a szegregációmentességet, a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

A köznevelési intézményeket érintő intézkedések érdekében – az óvodák kivételével –együttműködik az intézményfenntartó központ területi szervével, a Miskolci Tankerületi Központtal és a Miskolci Szakképzési Centrummal.

39. táblázat: Célrendszer illeszkedése a HEP-hez

HEP (2020-26)	Miskolc ITS célrendszerének relevanciája
A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége - Mentorok/mediátorok képzése és alkalmazása az iskolai felzárkóztatásban - Halmozottan hátrányos helyzetű személyek esélyteremtése a foglalkoztatás terén - Közegészségügyi helyzet javítása - Férőhelybővítés a Családok Átmeneti Otthonában - Lakhatás feltételeinek, körülményeinek javítása - Komplex társadalmi felzárkóztatást segítő programok működtetése és családi közösségek fejlesztése	S1. Korszerű, humán központú települési és térségi szolgáltatások S2. Fenntartható városi infrastruktúra és szolgáltatások biztosítása S4. Modern, versenyképes gazdaság
A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység - A hátrányos és halmozottan hátrányos státuszú gyermekek számának teljes körű felmérése - A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos gyermekek számára megkönnyíteni az oktatási intézményekbe történő eljutást - A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermeke igényeinek kiszolgálása a hagyományos oktatási rendszeren kívül - A köznevelési körzethatárok újragondolása a hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek nyilvántartásának figyelembevételével - A gyermekvédelmi jelzőrendszer gyorsaságának és hatékonyságának növelése - A Miskolci Egyetem és Miskolc városa közötti kapcsolat és együttműködés kialakítása és javítása - Fiatalok számára közösségi terek létrehozása - Preventív megoldások a korai gyermekvállalás tekintetében	S1. Korszerű, humán központú települési és térségi szolgáltatások
A nők helyzete, esélyegyenlősége - Kisgyermeket nevelő nők munkavállalását támogató intézkedések - Atipikus foglalkoztatási lehetőségek teremtése nők számára - A női munkavállalás társadalmi megítélésének javítása - A munkaerő-piaci szolgáltatások megjelenésének elősegítése a szociális szolgáltató helyeken - Kapcsolati erőszak áldozatainak támogatása	S1. Korszerű, humán központú települési és térségi szolgáltatások S4. Modern, versenyképes gazdaság
Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	S1. Korszerű, humán központú települési és térségi szolgáltatások

- Az idős korosztály érdekképviseletének erősítése, támogatása - A már folyamatban lévő prevenciós tevékenységek további folytatása az idős korosztály védelmében - A már folyamatban lévő prevenciós tevékenységek további folytatása az idős korosztály védelmében - Szociális szakszolgáltatások infrastruktúrájának fejlesztése - Szociális alapellátások infrastruktúrájának fejlesztése	
A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége - A közlekedés komplex akadálymentesítésének tervezése és lehetőségek függvényében annak megvalósítása - Szükségletorientált, egyéb szociális szolgáltatások kialakítása - Rehabilitációs Foglalkoztatási Tanács működésének folyamatos biztosítása - Fogyatékossággal élők sporttevékenységének támogatása - Esélyegyenlőségi Tanács folyamatos működtetése - Speciális intézmények akadálymentesítése - Az Önkormányzat által nyújtott szolgáltatások infokommunikációs akadálymentesítése - Paraművészek érvényesülésének támogatása - Szociálpolitikai Kerekasztal működtetése - Speciális baby-sitter szolgáltatás - Rehabilitációs foglalkoztatás támogatása - Egységes kedvezményrendszer kialakítása fogyatékkal élő személyek részére - Bemutatkozási lehetőség biztosítása a fogyatékkal élők célcsoportjai számára - Fogyatékos nappali ellátás bővítése, infrastruktúra fejlesztése	S1. Korszerű, humán központú települési és térségi szolgáltatások S2. Fenntartható városi infrastruktúra és szolgáltatások biztosítása S4. Modern, versenyképes gazdaság

Forrás: saját szerkesztés

5.2 Belső összefüggések

5.2.1 A célok és a helyzetértékelésben bemutatott problémák kapcsolata

Jelen fejezet célja, hogy bemutassa, hogy a stratégiában meghatározott célok teljesülése hogyan és milyen mértékben segíti elő a helyzetfeltáró fejezetekben meghatározott városi problémák mérséklődését, illetve, hogy a célok milyen mértékben építenek a különböző területi szinteken definiált adottságokra. Az alábbi táblázatokban összefoglalva azonosítottuk a stratégiai és területi célok, valamint a problémák és adottságok közötti összefüggések erősségét egy 0-3 skálán, ahol a „0” a kapcsolódás hiányát, míg a „3” érték az erős kapcsolódást jelöli.

40. táblázat: A városi szintű középtávú stratégiai célok és problémák kapcsolatai

	Városi szintű középtávú stratégiai célok				
Városi szintű problémák	S1.Korszerű, humán központú települési és térségi szolgáltatások	S2.Fenntart-ható városi infrastruktúra és szolgáltatások biztosítása	S3.Városi klímaadaptáció elősegítése és dekarbonizáció	S4.Modern, versenyképes gazdaság	**A kapcsolódások összesített erőssége**
Több szempontból hátrányos helyzetű munkanélkülieik	3	3	0	2	**8**
Képzett fiatalok elvándorlása	3	3	0	3	**9**
Tőkeerő hiánya, a gépipar túlsúlya (ágazati meg-oszlásban)	1	1	2	3	**7**
Nincs egybefüggő nagy iparterület	0	0	0	3	**3**
Egyes intézmények infrastruktúrája nem megfelelő	3	3	2	0	**8**
Nincs egységes zöldfelületi rendszer	0	3	3	0	**6**
Közlekedési infrastruktúra állapota nem megfelelő, fejlesztésre szorul	0	3	2	2	**7**
Hálózatos infrastruktúra állagromlása	0	3	2	2	**7**
Hősziget hatás	0	2	3	0	**5**

A kapcsolódások összesített erőssége	10	21	14	15	

Forrás: saját szerkesztés

Ahogy a fenti összefoglaló-értékelő táblából látszik, a problémák mérséklése szempontjából a város legfontosabb célkitűzése a fenntartható városi infrastruktúra és szolgáltatások biztosítása. A települési problémákat ugyanolyan mértékben csökkentheti Városi klímaadaptáció elősegítése és dekarbonizáció és a Modern, és versenyképes gazdaság. A Korszerű, humán központú települési és térségi szolgáltatások közvetettebb módon jelenhetnek meg. Az egyes célokhoz kapcsolódó eredmények hozzájárulása a különböző problémákhoz eltérő mértékű, összességében a célok elérése kapcsán képzett fiatalok elvándorlásának mérséklése, több szempontból hátrányos munkanélküliek felzárkóztatása, az egyes intézmények és a közlekedési infrastruktúra jelentősen javulhat. A város által megfogalmazott célok legkevésbé segítik a hősziget hatás mérséklését és az ipari fejlesztésekhez kapcsoló terület hiányt; mindkét esetben a problémák mérséklését tipikusan a város vezetése hatókörén kívül eső tényezők (pl. jelentős forrásigény, nem helyi szintű probléma, személyes kapcsolatok minősége) is jelentős mértékben befolyásolják.

41. táblázat: A városi szintű középtávú stratégiai célok és adottságok kapcsolatai

	Városi szintű középtávú stratégiai célok				
Városi szintű adottságok	S1.Korszerű, humán központú települési és térségi szolgáltatások	S2.Fenntartható városi infrastruktúra és szolgáltatások biztosítása	S3. Városi klímaadaptáció elősegítése és dekarbonizáció	S4. Modern, versenyképes gazdaság	A kapcsolódások összesített erőssége
Foglalkoztatottak száma folyamatosan növekszik	3	2	1	3	9
Erős lakossági aktivitás, és aktív civil szféra	3	2	2	0	7
Az intézményi ellátottság megfelelő, megyei/térségi szerepvállalás	3	3	1	1	8
IP bővítés és barnamezős területek rehabilitációja	1	3	2	3	9
Képzett munkaerő is	3	1	1	3	8

rendelkezésre áll					
Természeti értékek	0	3	3	0	**6**
Kedvező földrajzi fekvés, jó közlekedési kapcsolatok	3	3	0	3	**9**
Meglévő turisztikai desztináció	3	3	1	3	**10**
A kapcsolódások összesített erőssége	**19**	**20**	**11**	**16**	

Forrás: saját szerkesztés

Az értékelő táblázatból látható, hogy a Fenntartható városi infrastruktúra és szolgáltatások biztosítása célkitűzés alapoz leginkább a meglévő legfontosabb települési erőforrásokra. Korszerű, humán központú települési és térségi szolgáltatások és a modern, versenyképes gazdaság cél az adottságok csak kisebb részére és mérsékelt hangsúllyal építhet; ezen cél a meglévő adottságok szempontjából elsősorban városi „ágazati" célnak tekinthető. Az adottságok és a célok viszonyában kiemelkednek a meglévő turisztikai desztinációk, a kedvező földrajzi fekvés, jó közlekedési kapcsolatok, az Ipari Parkok fejlesztési lehetőségei és a foglalkoztatotti létszám növekedése; amelyek így a város legfontosabb adottságának tekinthetők, és amelyek további fejlesztése és minél szélesebb körű funkciókkal történő hasznosítása az egész város fejlődése szempontjából meghatározó lehet.

5.2.2 A célok logikai összefüggései

Jelen fejezetben a stratégiában meghatározott városi és városrészi célok között azonosítható összefüggéseit mutatjuk be. Az alábbi összesítő táblában azt vizsgáljuk, hogy az egyes stratégiai/városrészi célok teljesülése milyen mértékben segíti elő települési léptékű célok megvalósulását. Az alábbi táblázatban a tematikus és területi célok közötti összefüggések erősségét egy 0-3 skálán azonosítottuk, ahol a „0" a kapcsolódás hiányát, míg a „3" érték az erős kapcsolódást jelöli.

Az alábbi, a különböző célok logikai összefüggéseit összesítő ábra alapján a következő főbb megállapításokat tehetjük:

- Az Élhető, fenntartható város célok összességében jelentősebben járulnak hozzá a város fejlődéséhez, mint a többi területi cél.
- S1.Korszerű, humán központú települési és térségi szolgáltatások stratégiai cél teljesüléséhez az Élhető, fenntartható város területi célok járulnak hozzá dominánsan, a Szociális célú városrehabilitáció és komplex társadalmi felzárkóztatás területi cél közepesen, a gazdasági övezetek

és a turisztikai területek fejlesztése célok az S1 cél elérése esetében kevésbé hangsúlyosan jelennek meg.

- S2.Fenntartható városi infrastruktúra és szolgáltatások biztosítása stratégiai célhoz leginkább Élhető, fenntartható területi célok járulnak hozzá a legerősebben.
- S3. Városi klímaadaptáció elősegítése és dekarbonizáció stratégiai célhoz szintén az Élhető, fenntartható területi célok járulnak hozzá a legerősebben.
- S4. Modern, verseny-képes gazdaság stratégiai célhoz a Gazdasági területek fejlesztése területi cél járul hozzá a legjobban, a turisztikai és az élhető város cél követi ezt és a legkevésbé a szociális célú városrehabilitáció.
- A települési szintű tematikus célok közül a városrészi célok leginkább Élhető, fenntartható város céljait, ezt követően az gazdasági területek fejlesztését támogatják, a fenntartható turizmusfejlesztés és a szociális célú városrehabilitáció céljai járulnak hozzá a legkevésbé; ezzel összességében biztosítható kiegyensúlyozott fejlődés város léptékben is.

42. táblázat: A települési célok logikai összefüggései

Városrészi célok	Városi szintű középtávú stratégiai célok				
	S1.Korszerű, humán központú települési és térségi szolgáltatások	S2.Fenntartható városi infrastruktúra és szolgáltatások biztosítása	S3. Városi klímaadaptáció elősegítése és dekarbonizáció	S4. Modern, verseny-képes gazdaság	A kapcsolódások összesített erőssége
V1: Élhető, fenntartható város					
V1.1: Humán köz-szolgáltatások minőségi fejlesztése	3	3	1	3	**10**
V1.2: Miskolc kulturális-, szabadidős- és sportinfrastruktúrájának komplex fejlesztése	3	2	0	0	**5**
V1.3: Miskolc és várostérsége fenntartható közlekedésfejlesztése	1	3	3	1	**8**
V1.4: Települési hálózatos infrastruktúra karbonsemlegességre törekvő fejlesztése	0	3	3	0	**6**
V1.5: Komplex lakhatási program	3	0	0	0	**3**
V1.6: Városrészi központok környezetileg fenntartható, funkcionális fejlesztése	3	3	1	1	**8**
V1.7: Városi közbiztonság javítása	3	1	0	0	**4**
V1.8: Klímaváltozásra való rugalmas reagáló képesség	1	2	3	0	**6**

erősítése a városi környezet fejlesztésével – zöld és kékinfrastruktúra fejlesztések					
V1.9: Városi épületállomány energetikai felújítása (közszféra, lakosság, vállalkozások)	3	1	3	0	**7**
V1.10: Fenntartható hulladékgazdálkodás	0	2	3	0	**5**
A kapcsolódások összesített erőssége	**20**	**20**	**17**	**5**	**62**
V2: Gazdasági területek fejlesztése					
V2.1: Ipari Parkok fejlesztése	1	3	1	3	**8**
V2.2: K+F fejlesztések	1	1	1	3	**6**
V2.3: Barnamezős területek fejlesztése	1	1	1	3	**6**
V2.4: Kereskedelmi, szolgáltató területek bővítése, fejlesztése	3	1	1	3	**8**
A kapcsolódások összesített erőssége	**6**	**6**	**4**	**12**	**30**
V3: Fenntartható turizmusfejlesztés					
V3.1: Turisztikai vonzerők fejlesztése	3	1	1	3	**8**
V3.2: Szolgáltatások fejlesztése	3	1	1	2	**7**
A kapcsolódások összesített erőssége	**6**	**2**	**2**	**5**	**15**
V4: Szociális célú városrehabilitáció és komplex társadalmi felzárkóztatás					
V4.1: Szociális célú városrehabilitáció	**3**	**1**	**0**	**1**	**5**
V4.2: Komplex társadalmi felzárkóztatás	**3**	**0**	**1**	**1**	**5**
V4.3: Közösségi kohézió erősítése	**3**	**0**	**1**	**0**	**4**
A kapcsolódások összesített erőssége	**9**	**1**	**2**	**2**	**14**
Kapcsolódások erőssége mindösszesen	**41**	**29**	**25**	**24**	

Forrás: saját szerkesztés

5.2.3 A stratégia megvalósíthatósága

A stratégia megvalósíthatósága számos külső és belső tényezőtől függ; ezek egy részét az önkormányzat közvetlenül biztosíthatja, más részére jelentős befolyása van, míg a tényezők jelentős része az önkormányzat tevékenységétől részben vagy egészben független adottságként jelentkezik. A legtöbb

ilyen tényezővel kapcsolatban kockázatokat is azonosíthatunk, ezeket lásd részletesen a 7. „A stratégia megvalósításának főbb kockázatai” fejezetben. A megvalósítást befolyásoló legfontosabb tényezők:

- Partnerségi viszonyok: a megvalósítás alapfeltétele, hogy a város az összes érdekelt fél támogatását élvezze, és mind saját polgáraival, mind járási, megyei és központi kormányzati partnereivel kölcsönös előnyökön nyugvó, a problémák megoldására koncentráló, kreatív párbeszédet folytasson. A partnerség kiépítése már a tervezés során megkezdődik és a végrehajtás során a különböző ágazati partnerek bevonásával teljesedik ki. A partnerségi kérdéseket a 8.2 „Az ITS megvalósításának szervezeti keretei” című fejezet fejti ki.
- Felelős vezetés: a stratégia megvalósításához – tekintettel a döntéshozói és operatív feladatok számosságára – felelős és aktív városvezetésre, és jól képzett, tájékozott operatív munkatársakra van szükség. A megfelelő szervezet és személyi állomány a biztosítéka annak, hogy a szükséges döntések megfelelő időben és megfelelő tartalommal megszülethessenek és a döntések alapján az operatív végrehajtó szervezet világos hatáskörökkel dolgozzon a megvalósításon. A vezetés és irányítás feladatait részletesen a 8.2 „Az ITS megvalósításának szervezeti keretei” tárgyalja.
- Nyomon-követés, rugalmas tervezés: a változó társadalmi-gazdasági körülményekhez történő alkalmazkodás követelménye szükségessé teszi, hogy a stratégia elfogadása után is rugalmasan tudjon alkalmazkodni a lehetőségekhez, külső adottságokhoz. Ehhez monitoring és kontrolling rendszer működtetése szükséges, amely lehetővé teszi a megvalósulás nyomon követését, az akadályozó tényezők azonosítását és megfelelő intézkedések meghozatalát. A monitoring és kontrolling témakörét a 8.5 „Monitoring rendszer kialakítása” című fejezet tartalmazza.
- Pénzügyi tervezés, pénzügyi források: a megvalósítás alapvető feltétele a pénzügyi források megfelelő időben történő rendelkezésre állása. Míg az előkészítés feladatai során ezek elsősorban önkormányzati források, addig a megvalósítás – tekintettel a szűkös belső anyagi lehetőségekre – elsősorban külső forrásokra támaszkodhat. A források biztosításának körülményeit, ütemezését és azok nagyságrendjét a 4.5 „A fejlesztések ütemezés”, valamint a 4.6 „A fejlesztések összehangolt, vázlatos pénzügyi terve” című fejezet tartalmazza.

5.2.4 A célok megvalósítása érdekében tervezett tevékenységek egymásra gyakorolt hatása

Jelen fejezetben a stratégiában meghatározott, az önkormányzat döntése értelmében a 2027-ig terjedő időszakban prioritást élvező fejlesztések között azonosítható logikai összefüggéseit mutatjuk be. Az alábbi összesítő táblában azt vizsgáljuk, hogy az egyes beavatkozások milyen mértékben kapcsolódnak más beavatkozásokhoz, mennyiben segítik, vagy éppen rontják azok eredményességét. Az alábbi táblázatban a beavatkozások közötti összefüggések erősségét egy -2 – 0 - +2 skálán azonosítottuk, ahol a „0” a kapcsolódás hiányát, a -2 az erős negatív hatást, míg a „+2” érték az erős pozitív kapcsolódást jelöli.

A beavatkozások logikai összefüggéseit összesítő ábra alapján a következő főbb megállapításokat tehetjük:

A Stratégiában azonosított beavatkozások úgy kerültek meghatározásra, hogy azok

- minél nagyobb mértékben és integrált módon reagáljanak a helyzetelemzésben feltárt problémákra, hiányosságokra (5.2.1 fejezet),

- egyértelműen hozzájáruljanak a települési szintű és a magasabb rangú (megyei, országos, EU-s) célkitűzések eléréséhez (5.1 fejezet),
- integrált szemléletűek legyenek és kölcsönhatásuk pozitív eredményt mutasson – ezek kerülnek bemutatásra az alábbiakban.

Miskolc városa tudatosan tervezi a szolgáltatásainak és a funkcióinak térségi szintű megoszlását. A városi szintű célok koherens rendszerben, egymást erősítve járulnak hozzá az integrált településfejlesztési stratégia átfogó céljának és stratégiai céljainak megvalósításához.

A meghatározott kulcsprojektek között legnagyobb túlsúllyal az energetikai fejlesztések szerepelnek. A város nagyvárosi jellegénél fogva elengedhetetlen az épületállomány korszerűsítése (lakossági, középületek és vállalkozások egyaránt), mellette pedig fontos szerep jut a fenntartható városi energia-ellátási mix kialakításának is. Az energetikai fejlesztések közül a közszolgáltatásokat nyújtó intézmények esetében azért is valósulnak meg kulcsprojektként, hogy az intézmények működési, fenntartási költségei csökkenjenek, valamint a környezet védelme továbbra is hangsúlyos. A város legfontosabb funkcióinak fejlesztése szintén kulcsprojektekként kerültek meghatározásra, így a szociális ellátórendszert, az egészségügyi szolgáltatásokat komplex módon szükséges fejleszteni, míg az oktatás, képzés, illetve a köznevelés és gyermeknevelés területén a támogató humáninfrastruktúra szorul leginkább fejlesztésre.

A gazdasági élet fejlesztésében kulcsszerep jut a K+F+I támogatását biztosító programoknak. Emellett (egyéb projektként) a helyi gazdaságfejlesztési programok, a foglalkoztatást elősegítő programok és a barnamezős területek funkcióváltó rehabilitációja lehetőséget teremt a munkahelyteremtésre, a vállalkozások fejlesztésére.

A tervezett közlekedési fejlesztések a legtöbb projekt esetében hozzájárulnak a hatásosság növeléséhez – hiszen az elérhetőség és a mobilitás is javul; ami mind a vállalkozások, mind a lakosság szempontjából előnyös.

A társadalmi felzárkóztatásra irányuló beavatkozások és a fiatalok megtartását segítő lakhatási program közvetett módon szinte az összes többi projektre hatással lesz, hiszen a népességmegtartó erő növelésével egyaránt biztosítható a város által nyújtott szolgáltatások iránti kereslet és a gazdasági szereplők számára rendelkezésre álló munkaerő-kínálat, de ugyanígy kedvező tendenciák indulhatnak el a társadalmi kohézió szempontjából is, ami a szociális városrehabilitáció esetében is fontos célkitűzés.

A projektek közül a stratégia megvalósíthatóságára a legjelentősebb hatással vannak a kulcsprojektek, azon belül leginkább a fenntartható várostérségi mobilitást biztosító közlekedési infrastruktúra fejlesztése, majd ezt követik a hálózatos projektek közül a települési zöld- és kékinfrastruktúra integrált fejlesztése. Emellett viszont sok olyan projekt is megjelenik, amely más fejlesztésre nincs direkt hatással, a fejlesztések ágazati jellegű, speciális probléma kezelését célozzák (pl. fenntartható vízgazdálkodás, illegális hulladékgazdálkodás felszámolása stb.). Az akcióterületi projektek egy-egy lehatárolt akcióterületre vonatkoznak, a projektek megvalósításával egyértelműen hozzájárulnak a város egészére vonatkozó célkitűzésekhez.

A kulcs projektek jelentősen erősítik egymást, a hálózatos projektek és egyéb projektek pedig hatással vannak bizonyos kulcsprojektekre, így pozitív hatással vannak egymás megvalósítására is.

A fentiek értelmében a tervezett beavatkozások közötti szinergikus hatásmechanizmus egyértelműen igazolható, negatív hatások vagy gátló kapcsolatok nem prognosztizálhatók.

43. táblázat: A beavatkozások logikai összefüggései

		Kulcsprojektek														Össz.
		Köznevelési oktatás és képzésfejlesztési program	Szociális ellátórendszer átfogó fejlesztése	Eü-i ellátó-rendszer komplex fejlesztése	Gyermek-nevelést támogató humán-infrastr. fejlesztése	Lakossági épületállomány energetikai korszerűsítése	Köz-szféra épület-állomány energetikai korszerűsítése	Vállalkozások épület-állomány energetikai korszerűsítése	Fenntart-ható városi energia-ellátási mix kialakítása	Fenntart-ható vízgazdálkodás	Fenntart-ható város-térségi mobilitást biztosító közlekedési infrastr. fejlesztése	Környe-zeti információs rendszer kialakítása	Társa-dalmi felzárkóztatást segítő program csomag	Fiatalok megtartását segítő lakha-tási program	K+F+I támogatását biztosító programok	
Kulcsprojektek	Oktatás és képzésfejlesztési program		+1	+1	+2	0	+1	0	0	0	0	0	0	0	0	**+5**
	Szociális ellátórendszer átfogó fejlesztése	+2		+1	0	0	+1	0	0	0	+2	0	+2	+1	0	**+9**
	Eü-i ellátó-rendszer komplex fejlesztése	0	0		0	0	+1	0	+1	0	0	0	0	0	0	**+2**
	Gyermek-nevelést támogató humán-infrastr. fejlesztése	+2	0	0		0	0	0	0	0	0	0	+2	+1	0	**+5**
	Lakossági épületállomány energetikai	0	0	0	0		+1	+2	+1	0	+2	0	0	0	0	**+6**

		Kulcsprojektek														Össz.
		Köznevelési oktatás és képzésfejlesztési program	Szociális ellátórendszer átfogó fejlesztése	Eü-i ellátó-rendszer komplex fejlesztése	Gyermek-nevelést támogató humán-infrastr. fejlesztése	Lakossági épületállomány energetikai korszerűsítése	Köz-szféra épület-állomány energetikai korszerűsítése	Vállalkozások épület-állomány energetikai korszerűsítése	Fenntartható városi energia-ellátási mix kialakítása	Fenntartható vízgazdálkodás	Fenntartható város-térségi mobilitást biztosító közlekedési infrastr. fejlesztése	Környe-zeti információs rendszer kialakítása	Társa-dalmi felzárkóztatást segítő program csomag	Fiatalok megtartását segítő lakha-tási program	K+F+I támogatását biztosító programok	
	korszerűsí-tése															
	Közszféra épület-állományának energetikai korszerűsítése	0	+1	+1	0	+2		+2	+2	0	+1	0	0	0	0	**+9**
	Vállalkozások épület-állományának energetikai korszerűsítése	0	0	0	0	+2	+2		+2	0	0	0	0	0	0	**+2**
	Fenntart-ható városi energia-ellátási mix kialakítása	0	+1	+1	0	+2	+2	+2		0	0	0	0	0	0	**+8**
	Fenntart-ható	0	0	0	0	0	0	0	0		0	+1	+1	0	0	**+2**

		Kulcsprojektek														Össz.
		Köznevelési oktatás és képzésfejlesztési program	Szociális ellátórendszer átfogó fejlesztése	Eü-i ellátó-rendszer komplex fejlesztése	Gyermek-nevelést támogató humán-infrastr. fejlesztése	Lakossági épületállomány energetikai korszerűsítése	Köz-szféra épület-állomány energetikai korszerűsítése	Vállalkozások épület-állomány energetikai korszerűsítése	Fenntartható városi energia-ellátási mix kialakítása	Fenntartható vízgazdálkodás	Fenntartható város-térségi mobilitást biztosító közlekedési infrastr. fejlesztése	Környezeti információs rendszer kialakítása	Társadalmi felzárkóztatást segítő program csomag	Fiatalok megtartását segítő lakhatási program	K+F+I támogatását biztosító programok	
	vízgazdálkodás															
	Fenntartható város-térségi mobilitást biztosító közlekedési infrastr. fejlesztése	0	0	0	0	0	0	0	0	0		+1	0	0	0	**+1**
	Környezeti információs rendszer kialakítása	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1		0	0	0	**+1**
	Társadalmi felzárkóztatást segítő programcsomag	+1	+2	+1	+2	+1	0	0	0	+1	0	0		+1	0	**+9**
	Fiatalok megtartását segítő	0	+1	+1	+1	0	0	0	0	0	+1	0	0		0	**+4**

		Kulcsprojektek														Össz.
		Köznevelési oktatás és képzésfejlesztési program	Szociális ellátórendszer átfogó fejlesztése	Eü-i ellátó-rendszer komplex fejlesztése	Gyermek-nevelést támogató humán-infrastr. fejlesztése	Lakossági épületállomány energetikai korszerűsítése	Köz-szféra épület-állományának energetikai korszerűsítése	Vállalkozások épület-állományának energetikai korszerűsítése	Fenntartható városi energia-ellátási mix kialakítása	Fenntartható vízgazdálkodás	Fenntartható város-térségi mobilitást biztosító közlekedési infrastr. fejlesztése	Környe-zeti információs rendszer kialakítása	Társa-dalmi felzárkóztatást segítő program csomag	Fiatalok megtartását segítő lakha-tási program	K+F+I támogatását biztosító programok	
	lakhatási program															
	K+F+I támogatását biztosító programok	+1	0	0	0	0	0	0	0	0	+2	0	0	0		**+3**
Hálózatos projektek	Város-biztonság, közbiztonság javítása	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0	**+2**
	Út- és kerékpárútfejlesztések	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+2	0	+1	+1	0	**+4**
	Települési zöld- és kékinfrastruktúra integrált fejlesztése	0	0	0	0	0	0	0	+1	+2	+2	+2	+1	+1	0	**+9**
	Korszerű térségi hulladék-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+2	0	0	0	**+2**

		Kulcsprojektek														Össz.
		Köznevelési oktatás és képzésfejlesztési program	Szociális ellátórendszer átfogó fejlesztése	Eü-i ellátó-rendszer komplex fejlesztése	Gyermek-nevelést támogató humán-infrastr. fejlesztése	Lakossági épületállomány energetikai korszerűsítése	Köz-szféra épület-állomány energetikai korszerűsítése	Vállalkozások épület-állomány energetikai korszerűsítése	Fenntartható városi energia-ellátási mix kialakítása	Fenntartható vízgazdálkodás	Fenntartható város-térségi mobilitást biztosító közlekedési infrastr. fejlesztése	Környe-zeti információs rendszer kialakítása	Társa-dalmi felzárkóztatást segítő program csomag	Fiatalok megtartását segítő lakha-tási program	K+F+I támogatását biztosító programok	
	gazdálk. fejlesztése															
	Körforgásos gazdaságra való átállást segítő programcsomag	0	0	0	0	0	0	+1	+2	0	0	0	0	0	+1	**+4**
	Települési digitális szolgáltatások fejlesztése	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+2	0	0	0	+1	**+3**
	Digitális átállás a közösségi és közúti közlekedésben	0	0	+1	+2	0	0	0	0	0	+2	0	0	0	+1	**+3**
	Digitális feladat-szervezés a	+2	+2	+1	+1	0	+1	0	0	0	0	0	0	0	0	**+7**

		Kulcsprojektek														Össz.
		Köznevelési oktatás és képzésfejlesztési program	Szociális ellátórendszer átfogó fejlesztése	Eü-i ellátó-rendszer komplex fejlesztése	Gyermek-nevelést támogató humán-infrastr. fejlesztése	Lakossági épületállomány energetikai korszerűsítése	Köz-szféra épület-állományának energetikai korszerűsítése	Vállalkozások épület-állományának energetikai korszerűsítése	Fenntartható városi energia-ellátási mix kialakítása	Fenntartható vízgazdálkodás	Fenntartható város-térségi mobilitást biztosító közlekedési infrastr. fejlesztése	Környe-zeti információs rendszer kialakítása	Társa-dalmi felzárkóztatást segítő program csomag	Fiatalok megtartását segítő lakha-tási program	K+F+I támogatását biztosító programok	
	közszolgál-tatásokban															
	Digitális ügyintézés	0	+1	+1	+1	0	0	0	0	0	0	0	+1	0	0	**+4**
	Smart grid és smart metering rendszerek fejlesztések	0	0	0	0	0	0	0	+1	0	0	0	0	0	+1	**+2**
Egyéb projektek	Kulturális infrastruktúra és kreatív ipar fejlesztése	0	0	0	0	0	+2	0	0	0	0	0	+1	0	0	**+3**
	Szabadidős-és sportinfrastruktúra fejlesztési program	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1	0	+2	+1	0	**+4**
	Települési civil szerep-	0	0	0	0	0	0	+2	0	0	0	0	0	0	0	**+2**

		Kulcsprojektek														Össz.
		Köznevelési oktatás és képzésfejlesztési program	Szociális ellátórendszer átfogó fejlesztése	Eü-i ellátó-rendszer komplex fejlesztése	Gyermek-nevelést támogató humán-infrastr. fejlesztése	Lakossági épületállomány energetikai korszerűsítése	Köz-szféra épület-állományának energetikai korszerűsítése	Vállalkozások épület-állományának energetikai korszerűsítése	Fenntartható városi energia-ellátási mix kialakítása	Fenntartható vízgazdálkodás	Fenntartható város-térségi mobilitást biztosító közlekedési infrastr. fejlesztése	Környe-zeti információs rendszer kialakítása	Társa-dalmi felzárkóztatást segítő program csomag	Fiatalok megtartását segítő lakha-tási program	K+F+I támogatását biztosító programok	
	vállalás és társadalmi vállalkozá-sok erősítése és támogatása															
	Helyi identitást erősítő program-csomag	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+2	+1	0	**+3**
	Városrészi központok funkcio-nális fejlesztése	0	0	0	0	0	+2	+1	+1	0	+1	0	+1	0	0	**+6**
	Illegális hulladékle-rakás felszámo-lása	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1	0	0	**+1**
	Lakossági szemléletfo	0	0	0	0	+1	0	0	+1	0	0	0	0	0	+1	**+2**

		Kulcsprojektek														Össz.
		Köznevelési oktatás és képzésfejlesztési program	Szociális ellátórendszer átfogó fejlesztése	Eü-i ellátó-rendszer komplex fejlesztése	Gyermek-nevelést támogató humán-infrastr. fejlesztése	Lakossági épületállomány energetikai korszerűsítése	Köz-szféra épület-állományának energetikai korszerűsítése	Vállalkozások épület-állományának energetikai korszerűsítése	Fenntart-ható városi energia-ellátási mix kialakítása	Fenntart-ható vízgazdálkodás	Fenntart-ható város-térségi mobilitást biztosító közlekedési infrastr. fejlesztése	Környe-zeti információs rendszer kialakítása	Társa-dalmi felzárkóztatást segítő program csomag	Fiatalok megtartását segítő lakha-tási program	K+F+I támogatását biztosító programok	
	rmáló programok															
	Barnamezős területek funkcióváltó rehabilitációja	0	0	0	0	0	0	+2	+1	0	0	0	+1	+2	+1	**+7**
	Miskolc Turizmusfejlesztési Stratégia 2030	0	0	0	0	0	0	+1	0	+2	0	0	0	0	+1	**+3**
	Foglalkoztatást elősegítő programcsomag	+1	0	0	0	0	0	0	0	0	+2	0	0	0	+1	**+4**
	Helyi szak- és felnőttképzés fejlesztése	+2	0	0	+1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**+3**

	Kulcsprojektek														Össz.
	Köznevelési oktatás és képzésfejlesztési program	Szociális ellátórendszer átfogó fejlesztése	Eü-i ellátó-rendszer komplex fejlesztése	Gyermek-nevelést támogató humán-infrastr. fejlesztése	Lakossági épületállomány energetikai korszerűsítése	Köz-szféra épület-állomány energetikai korszerűsítése	Vállalkozások épület-állomány energetikai korszerűsítése	Fenntartható városi energia-ellátási mix kialakítása	Fenntartható vízgazdálkodás	Fenntartható város-térségi mobilitást biztosító közlekedési infrastr. fejlesztése	Környe-zeti információs rendszer kialakítása	Társa-dalmi felzárkóztatást segítő program csomag	Fiatalok megtartását segítő lakha-tási program	K+F+I támogatását biztosító programok	
Helyi gazdaságfejlesztési programok	+2	0	0	0	0	0	+1	+1	0	+2	0	+1	0	+2	**+9**
Mindösszesen	**+11**	**+9**	**+9**	**+10**	**+8**	**+13**	**+14**	**+14**	**+5**	**+23**	**+6**	**+18**	**+10**	**+10**	

Forrás: saját szerkesztés

6 A stratégia megvalósíthatóságának főbb kockázatai

Az ITS megvalósítása és megvalósíthatósága szempontjából fontos, hogy azonosítsa azokat a kockázatokat, amelyek esetleges bekövetkezése a stratégia céljainak elérését veszélyezteti. Az egyes konkrét beavatkozások, projektek megvalósítását veszélyeztető kockázatokat az adott fejlesztések kapcsán kell meghatározni és kezelni.

Jelen fejezet a stratégiai szintű kockázatok bemutatása mellett megbecsüli a bekövetkezés valószínűségét és hatásának mértékét, valamint minden egyes kockázat esetében meghatározza a kockázatkezelési intézkedéseket is. A kockázatok több szempont alapján csoportosíthatók:

- attól függően, hogy az adott kockázat bekövetkezése, illetve megelőzése önkormányzati hatáskörbe tartozik-e, elkülöníthetők belső és külső kockázatok;
- a stratégiaalkotás és - megvalósítás fázisait tekintve három kockázat típus különböztethető meg:
    - tervezéshez kapcsolódó kockázatok: a legfontosabb kockázatot a stratégiaalkotás szempontjából a tervezési környezet folyamatos változása jelenti; a kockázat kiküszöbölése érdekében folyamatos egyeztetések, szakértői konzultációk valósultak meg, a városi projektportfólió a helyi igények és szükségletek, valamint az EU-célkitűzések és a hazai operatív programok által kijelölt lehetőségek figyelembevételével került kialakításra;
    - megvalósításhoz kapcsolódó kockázatok: a legfőbb nehézséget a tervezett projektek végrehajtásával kapcsolatos műszaki és pénzügyi problémák okozhatják, amelyek megfelelő előkészítési tevékenységgel jelentősen csökkenthetőek;
    - fenntartáshoz kapcsolódó kockázatok: a tervezés és megvalósítás mellett kiemelt figyelmet kell fordítani az elért eredmények fenntartásának módjára és szervezeti hátterére;

      a kockázatok különböző területeken jelentkezhetnek – felmerülhetnek pénzügyi, gazdasági, jogi, intézményi, műszaki vagy társadalmi nehézségek, amelyek akadályozhatják a stratégia céljainak elérését.

Az alábbi táblázat azt mutatja, hogy a stratégia megvalósíthatóságának milyen kockázatai vannak és a kockázat bekövetkezése esetén az egyes célok milyen módon érintettek.

44. táblázat: A stratégia megvalósíthatóságának főbb kockázatai

Kockázat megnevezése	Valószínűség (magas; közepes; alacsony)	Hatás mértéke (jelentős; közepes; alacsony)	Hatás leírása	Kockázatkezelés módja
A jogszabályi, tervezési környezet változása	magas	jelentős	Változó Operatív Program tartalom, változó forrás és szervezeti keretek: A jogszabályok, tervezési keretek változása azt eredményezheti, hogy a tervezett fejlesztéseket, azok műszaki tartalmát, kivitelezhetőségét újra kell tárgyalni, szükség szerint módosítani kell az elkészült műszaki, pénzügyi, ütemezési stb. terveket. Ezek időigénye gátolhatja a határidőre teljesítést, illetve egyes fejlesztési elképzelések megvalósulását is akadályozhatja.	A vonatkozó jogszabályok, eljárásrendek, jogszabályi változások folyamatos figyelemmel kísérése Rugalmas, gyors reagálás a megváltozó jogszabályi körülményekhez, tervezési szabályozási környezetet meghatározó intézményekkel szoros együttműködés.
Hazai, illetve Európai Uniós fejlesztési források elmaradása késése	magas	jelentős	A tervezett fejlesztésekhez nem sikerül pályázati forrásokat mozgósítani, így a fejlesztés megvalósítására nem áll rendelkezésre kellő forrás, a fejlesztés elmarad.	A forrás lehívás késedelmére való felkészülés
Projekt előkészítés elhúzódása, hatósági dokumentumok hiánya, késése	közepes	jelentős	Az adekvát források elérhetőségének időszakában a projektötlet előkészítettsége nem éri el a szükséges készültségi fokot (Tervek, engedélyek stb. nem állnak rendelkezésre), így a pályázat meghiúsul, a fejlesztés elmarad.	Az operatív programok, pályázati ütemezések folyamatos nyomon követése. Az előkészítéshez szükséges források allokálása és humánerőforrás biztosítása. Engedélyeztetésnél az ügyintézési időkereteinek figyelembevétele.
Sikertelen közbeszerzési eljárások	közepes	közepes	A sikertelenül lebonyolított közbeszerzési eljárások jelentős időcsúszást eredményezhetnek a kivitelezésben, így problémát jelenthetnek a fejlesztéseket finanszírozó pályázati források lehívása során is.	A közbeszerzési dokumentumok megfelelő szakmai előkészítettségének biztosítása Az eljárásrend szigorú betartása minden érintett részéről

Infláció, fejlesztési költségek emelkedése	közepes	jelentős	A fejlesztések pontos költsége a tervezés jelen fázisában még nem ismert, csupán becsült költségek, melyek nem a részletes műszaki tartalom ismeretében kerültek meghatározásra. A betervezett költségek így jelentősen alulmúlhatják a megvalósításkor érvényes piaci árakat, mely a fejlesztések elmaradásához, csökkentett műszaki tartalommal való megvalósításához vezethet.	Tartalék keret képzése, illetve körültekintő és alapos tervezés szükséges, mely részletes projekttervek, átgondolt műszaki tervek, a várható inflációval tervező költségvetések készítését követeli meg.
Településközi koordináció elmaradása	közepes	jelentős	A járási szerepkörön túlmutató településközti koordináció a város esetében elengedhetetlen céljai eléréséhez. Ennek hiányában az egyes településeken tervezett fejlesztések egymás konkurenciájává válnak / elmaradnak/, nem a szükséges ütemben és formában valósulnak meg. Nem sikerül kiaknázni a közös fejlesztésekben rejlő előnyöket és lehetőségeket.	Szervezett és strukturált együttműködés kialakítása, fenntartása az érintett településekkel végig a partnerségi folyamat során.
A megvalósításhoz szükséges szakemberek hiánya	alacsony	közepes	A tervezett fejlesztések körültekintő előkészítéséhez és megvalósításához megfelelő szaktudással és tapasztalattal rendelkező munkatársak híján a tervezett fejlesztések megvalósítása jelentős csúszást eredményez, illetve a beruházások, projektek elmaradását is maga után vonhatja.	Mind a stratégiai, mind az operatív menedzsment kapacitások megerősítése szükséges.
Előre nem látható műszaki problémák	közepes	közepes	A megvalósítás során számos előre nem látható műszaki probléma merülhet fel, mely nem megfelelő előkészítettségből, hibás kivitelezéi munkákból, illetve, előre nem látható pót / többletmunkákból adódhatnak, így a tervezett projektek jelentős csúszást szenvedhetnek.	Részletes tanulmánytervek készítése, alapos helyzetfelmérés, felkészülés a többletmunkára A tervezők és kivitelezők kiválasztása során kiemelt figyelem fordítása a szakmai alkalmasság, megfelelő referenciák meglétére.

A fejlesztési programokhoz szükséges befektetők, partnerek hiánya	közepes	közepes	Amennyiben a településnek nem sikerül megvalósítania azt a törekvését, hogy kiaknázza a piaci szereplők által megvalósítandó fejlesztésekben rejlő lehetőségeket, kizárólag közszféra fejlesztések valósulnak meg, elmaradnak a magánszféra befektetései, ami az elvárt gazdasági növekedés gátja lehet.	Megfelelő marketing és promóciós tevékenységek, a befektetési lehetőségek kapcsán
Lakossági ellenállás, negatív közvélemény	közepes	közepes	Amennyiben a lakosság és a helyi civil szervezetek nem elégedettek az egyes tervezett és megvalósuló fejlesztésekkel, nem érzik a fejlesztéseket magukénak, azok elfogadottsága nem lesz megfelelő, az helyi társadalmi problémák kialakulásához, megerősödéséhez járulhat hozzá.	Magas szintű partnerség biztosítása Folyamatos kommunikáció a lakossággal, helyi fórumok szervezése
A létesítmények fenntartási költségei emelkedése	közepes	közepes	A beruházás típusú projektek fenntartásának költségeit Projektgazda nem tudja finanszírozni, a fejlesztés eredményeként létrejövő infrastruktúra, szolgáltatás stb. fenntarthatatlanná válik, a projekt hatásai elmaradnak.	Költség-haszon elemzés előzetes elvégzése Korszerű, hatékony technológiák alkalmazása
A revitalizált, vagy új zöldfelületek gyors degradációja	alacsony	alacsony	A zöldfelület fejlesztésére irányuló projektek fenntartásának költségeit Projektgazda nem tudja finanszírozni, a revitalizált vagy új zöldfelület degradálódik, a fejlesztés hatásai elmaradnak.	A városi klímát jól tűrő, őshonos növényfajok megfelelő időben történő betelepítése Fenntartási költségek biztosítása
Az indikátorok teljesítése nem lehetséges	alacsony	jelentős	A megvalósulást mérő indikátorvállalások nem, vagy nem az elvárt szinten teljesülnek.	Teljesíthető és mérhető indikátorok meghatározása

Forrás: saját szerkesztés

7 A megvalósítás eszközei és nyomon követése

7.1 A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek

Miskolc MJ. Város Önkormányzatának és funkcionális szervezeti egységeinek megkülönböztetett szerepe van a fejlesztési stratégia megvalósításában. A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati feladatok - a korábbi ITS-sel összhangban - három pontban foglalhatók össze:

- kiszámítható és átlátható szabályozási környezet biztosítása,
- fejlesztés személyi feltételeinek biztosítása,
- az ITS megvalósítását segítő városmarketing.

Kiszámítható és átlátható szabályozási környezet biztosítása

A fejlesztési célok elérését alapjaiban befolyásolja Miskolc MJ. Város Önkormányzatának szabályozási gyakorlata, a fejlesztési elképzelésekkel konzisztens és kiszámítható rendeletalkotói és jogalkalmazói magatartása, átlátható, támogató adminisztratív és szabályozási környezete. Az Önkormányzat adminisztratív és engedélyezési eljárások során tanúsított támogatós magatartása csökkenti a fejlesztésekkel kapcsolatos bizonytalanságot és a befektetések kockázatát.

Humán feltételek és kapcsolódó fizikai infrastruktúra biztosítása

Hasonlóan fontos feladat a befektetőket vonzó, a helyi lakosság vállalkozói képességeit növelő oktatási és infrastrukturális feltételek biztosítása, és az ITS céljait kommunikálni tudó, a projekt tervezésében és menedzselésében, valamint nyomonkövetésben jártas, felkészült szakember csapat biztosítása.

Városmarketing

Miskolc fejlesztési céljainak elérését tudatos és következetes marketing tevékenység támogatja a jövőben is, amely a fejlesztési célokat és beavatkozásokat hitelesen képes kommunikálni a célközönség számára.

A városról kialakított arculat hatással van a befektetői döntéseket meghozó üzletemberekre, a városba látogató turistákra, és a város lakosság megtartó képességére is.

A célzott és differenciált városmarketing támogatja az ITS céljainak megvalósítását és lakossági elfogadottságát. A városi honlap marketing funkcióját kiadványok és egyéb direkt reklámok egészítik ki. A célzott PR tevékenység magában foglalja:

- az elektronikus reklámokat (internetes oldalak, televíziós műsorok stb.)
- közterületi reklámokat (programok-, műsorok hirdetései, középületek felületei, közterületek, fejlesztési területek információs táblái);
- direkt reklámokat (MIKI app bevonásával, push üzenetküldésre lenne lehetőség).

Az aktív marketing-kommunikáció által javítható a város értékeinek, adottságainak és lehetőségeinek transzparenciája. A gazdasági jellegű célok elérését több nyelvű, egységes adatbázissal kell támogatni, amelyből aktuális adatok kérhetők le.

A sikeres marketing a városban működő gazdasági társaságok tevékenységét, ismertségét és az irántuk táplált bizalmat is erősítheti, ezzel közvetett módon hozzájárul a helyi gazdaság fejlődéséhez is.

Miskolc arculatának fejlesztése, a városmarketing eszközeinek a különböző városi célcsoportok felé történő alkalmazása erősíti a város identitást, a város problémáinak megoldásában való aktívabb közreműködést.

7.2 Az ITS megvalósításának szerkezeti keretei

Városfejlesztéssel, fejlesztési beavatkozásokkal, projektekkel az alábbi táblázat szerinti főbb szereplők, érintettek tekinthetők Miskolcon:

45. táblázat: Miskolc irányítási és működési modelljének fő szereplői

Szereplők	
Miskolc MJV közgyűlése	
Miskolc MJV közgyűlési bizottságok	Városgazdálkodási és -üzemeltetési Bizottság
	Köznevelési, Kulturális, Turisztikai, Ifjúsági és Sport Bizottság
	Egészségügyi, Szociális és Környezetegészségügyi Bizottság
	Pénzügyi Bizottság
Miskolc MJV Polgármesteri Hivatal	Pályázati Főosztály
Miskolc MJV intézményei	
Miskolc Holding	Gazdaságfejlesztési Igazgatóság
Miskolc MJV cégei	Miskolci Városgazda Nonprofit Kft.
Városfejlesztésbe bevont piaci cégek	
Civil szervezetek	
Lakosság	
Térségi települések	

Forrás: saját szerkesztés

Az egyes fenti szereplők a város irányítási és működtetési életciklusának (tervezés – döntés előkészítés – döntés – megvalósítás) különböző periódusaiban és különböző erősséggel jelennek meg. A következő mátrixban ezen szereplők fenti életciklusbeli megjelenését és erősségét mutatjuk be az egyes városfejlesztési tevékenységek tekintetében.

46. Táblázat: Miskolc Megyei Jogú Város irányítási és működési modellje 2014-2021 között

		MMJV Közgyűlés	MMJV közgyűlési bizottságok	MMJV Polgármesteri Hivatal	MMJV intézményei	Miskolc Holding	MMJV cégei	Piaci cégek	Civil szervezetek	Lakosság	Térségi települések
Stratégiai tervezés				+++	+++	+++	+++	+++	++	++	+
Irányítás	Döntés előkészítés		+++	+++							
	Döntés hozatal	+++									
	Döntés végrehajtás	+		+++	+	+++	+	+++			
Működés	Projekt eredmények működése, fenntartása			+++	++	+++	++				

Forrás: saját szerkesztés

7.2.1 A városfejlesztés jelenlegi szervezeti rendszere

A városfejlesztést érintő irányítás alapvetően az önkormányzaton belül összpontosul, így 2021-ig alapvetően nem voltak jellemzők a több szintű helyi kormányzás típusú modellnek az elemei. Az önkormányzat 2021-től kialakította annak a modelljét, hogy hogyan tudja bevonni a lakosságot a város működését, fejlesztését célzó intézkedésekbe, döntéselőkészítésbe. Ennek nyomán elindult Miskolcon a részvételi demokrácia új szakasza, hiszen az új kezdeményezésnek köszönhetően a lakosság aktív részese lett a várost érintő döntéselőkészítési folyamatok sokaságának. Részvételi pontok hálózata került kialakításra, közösségi gyűlések kerülnek megtartásra, továbbá ezek nyomán megszületett az első részvételi költségvetés is, amit a városi közgyűlés is elfogadott. A részvételi költségvetés egy olyan, a város költségvetésének részét képző keretösszeg, amelyről a lakosság dönt a fenti folyamatok eredményeképpen. A további tervek között szerepel a közösségi tervezés további erősítése, amelynek keretében a lakosság már a folyamat legelején bevonásra került a tervezési folyamatba, így közvetlen beleszólása van abba, és megjelennek a lakossági ötletek, elképzelések is a végleges tervekben.

Az önkormányzaton belüli döntéshozatalra jellemző, hogy minden héten vezetői értekezlet kerül összehívásra a polgármester, a három alpolgármester, a jegyző, az aljegyző, és általában a Pályázati Főosztály főosztályvezetője részvételével. A legtöbb olyan ügyet érintő döntés, amelyet a polgármester saját hatáskörben meghozhatna, így nem egyszemélyi döntés, hanem a vezetőség konszenzusos

álláspontját tükrözi minden esetben. A több résztvevős döntések általában lassabban születnek meg a különböző nézőpontok és a konszenzusra való törekvés miatt, azonban sokkal megalapozottabbak, mint az egyszemélyi döntések.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatának irányítási munkáját segítik a vezető tisztségviselők, a Közgyűlés, a Közgyűlés Állandó Bizottságai, a Közgyűlés által megválasztott tanácsnokok.

Miskolc Megyei Jogú Város Közgyűlése 26 tagból áll. Az irányítási modellben a közgyűlés szerepe a döntéshozatal. Mind a városi stratégiák elfogadásáról szóló döntéseket, mind pedig az egyes fejlesztési projektek megindításáról szóló döntéseket közgyűlési határozatok hagyják jóvá.

A város közgyűlése mellett működik a hat állandó bizottság, amelyek az alábbiak:

- Jogi és Ügyrendi Bizottság
- Pénzügyi Bizottság
- Városgazdálkodási és -üzemeltetési Bizottság
- Köznevelési, Kulturális, Turisztikai, Ifjúsági és Sport Bizottság
- Egészségügyi, Szociális és Környezetegészségügyi Bizottság
- Rendészeti Bizottság

A bizottságok választott képviselőkből, valamint nem képviselőkből állnak. Miskolc Megyei Jogú Város állandó bizottságainak összetételét az alábbi táblázat mutatja be:

47. táblázat: Miskolc Megyei Jogú Város Közgyűlésének Állandó Bizottságai (2022)

Bizottság neve	Képviselő tagok száma	Nem képviselő tagok száma
Jogi és Ügyrendi Bizottság	6 fő	6 fő
Pénzügyi Bizottság	6 fő	6 fő
Városgazdálkodási és -üzemeltetési Bizottság	6 fő	5 fő
Köznevelési, Kulturális, Turisztikai, Ifjúsági és Sport Bizottság	6 fő	6 fő
Egészségügyi, Szociális és Környezetegészségügyi Bizottság	7 fő	5 fő
Rendészeti Bizottság	6 fő	5 fő

Forrás: önkormányzati adatközlés

A bizottságoknak a fejlesztési folyamatok döntéselőkészítésében van jelentős szerepük, így fontos feladatokat látnak el a városi fejlesztési stratégiák, főleg azok tematikusan hozzájuk tartozó részeinek véleményezésében, tartalmának alakításában.

7.2.2 Az ITS megvalósításának intézményi háttere

A TOP, valamint a Modern Városok Program keretében megvalósuló projektekért 2021. decemberéig a Miskolc Holdingon belül működő Projektfejlesztési Igazgatóság felelt. 2021. novemberében szervezeti átalakulás keretében az összes fejlesztés, illetve a pályázati projektekkel kapcsolatos feladatok, felelősség, valamint személyi kapacitás is a Polgármesteri Hivatalon belül felállításra került Pályázati Főosztályhoz tartozik 2021. decemberértől. Egyedül a közvetlen gazdaságfejlesztési projektek maradtak a Miskolc Holding kezelésében, azonban a Holdingon belül ezek előkészítése, megvalósítása, fenntartása, működtetése átkerült a Gazdaságfejlesztési és Ingatlangazdálkodási Igazgatóság felelősségi körébe.

A **Pályázati Főosztály** feladatkörébe tartozik a TOP, valamint a Modern Városok Program összes – kivéve a gazdaságfejlesztési – projektjének előkészítése, a megvalósításuk lemenedzselése, továbbá ezen projektek kötelező fenntartásának felügyelete. A Pályázati Főosztály létszáma jelenleg 41 fő. Felügyelete alá három osztály tartozik: Projekt Irányítási Osztály, Projekt Támogató Osztály, Műszaki Koordinációs Osztály. A Projekt Irányítási Osztály végzi a projektek klasszikus projektmenedzsmentjét, A Projekt Támogató Osztálynál vannak az adminisztrációs és pénzügyi feladatok, valamint a műszaki előkészítés. A Műszaki Koordinációs Osztály pedig a projektek műszaki megvalósítását, műszaki ellenőrzését végzi. Megállapítható, hogy a jelenlegi munka leterheltség, projektállomány mellett kapacitáshiány mutatkozik az osztályon legfőképpen műszaki végzettségű szakemberek vonatkozásában.

A **Miskolc Holding Gazdaságfejlesztési és Ingatlangazdálkodási Igazgatósága** végzi a várost érintő gazdaságfejlesztési projektek, pályázatok előkészítését, menedzselését és fenntartását.

Így bár feladatok tekintetében átfedés van a Pályázati Főosztály és a Miskolc Holding Gazdaságfejlesztési Igazgatóságának feladatai között, azonban ezen projektek tematikusan egyértelműen le vannak határolva, és mivel a gazdaságfejlesztési szakértelem a Holdingnál van, így ezen feladatok párhuzamos ellátása nem tekinthető igazi redundanciának a rendszerben.

Összességében elmondható, hogy a fejlesztési projektekhez, pályázatokhoz kapcsolódó felelősségi körök egyértelműek, párhuzamos feladatok nincsenek az önkormányzati rendszerben.

A két pályázatokat, fejlesztési projekteket kezelő és előkészítő csapat a Pályázati Főosztály, valamint a Holding Gazdaságfejlesztési Igazgatóság munkájának sikeressége nagy mértékben függ a Polgármesteri Hivatal többi osztályával, illetve az önkormányzat többi cégével való együttműködés megfelelőségétől, hatékonyságától. Problémaként jelentkezik a szervezeten belül az egyes osztályok közötti nem megfelelő belső kommunikáció, az információk át nem adása, torzulása, amely kockázatokat jelent a fejlesztések tekintetében, hiszen ezek az előkészítési fázisban, illetve a megvalósítás során is a projektek időbeli csúszásához vezethetnek.

Miskolcon jelenleg nincs városmenedzser státusz, és valójában a státusszal járó feladatok ellátása sem biztosított teljeskörűen, hiszen számos szervezeti egységnél van szétdarabolva az ezzel járó feladatkör.

7.3 A településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok

A Miskolci kistérség és a régióközpont vonzáskörzetének fejlődése érdekében Miskolc Megyei Jogú Város folyamatosan törekszik a település vonzáskörzetének kibővítésére és megerősítésére.

Miskolc járásközpont, megyeszékhely és régió központ is, ennek megfelelően a településközi koordináció kiterjed a járás és a megye valamennyi településére, amely meghatározza központi szerepét is.

Megyei szint

Megyei szinten a településközi koordinációban Borsod-Abaúj-Zemplén Megye Önkormányzata játszik kiemelkedő szerepet, mivel a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz tervezése és részben a megvalósítása is e szervezet hatáskörébe tartozik. Ahhoz, hogy a megye számára rendelkezésre álló forráskeretet hatékonyan, észszerűen és maradéktalanul fel lehessen használni, elengedhetetlen a partnerség a megyei önkormányzat és a települések között.

Járási szint

Vonzáskörzetének meghatározásakor a térségi kapcsolatrendszer több szempontból is áttekintésre került, melynek alapján lehatárolásra került egy szűkebb és egy tágabb körzet is.

A szűkebb vonzáskörzet esetében több mint 200 ezer főt meghaladó területről van szó, ezzel Magyarország egyik legnépesebb agglomerációja a Budapesti agglomeráció után. A megye népességének kb. 30%-a él ebben az agglomerációban. 2003 és 2014 között 13 település alkotta a miskolci agglomerációt. A 2014. évi lehatárolás alapján Borsod-Abaúj-Zemplén megyeszékhelye és további 35 település – ebből 8 város, 1 nagyközség és 26 község – alkotja a miskolci agglomerációt. Legnépesebb települése a Miskolc, a legkisebb pedig a 408 fős Sajókápolna. A vonzáskörzetben egy település lakónépessége 10 ezer fő feletti, háromban 5 és 10 ezer fő, 23-ban 1 és 5 ezer fő közötti és 8 község népessége ezer fő alatti. Általános alapelv szerint csak azok a települések kerülhettek a lehatárolandó térséghez, amelyek a központi településtől 25 percnél nem fekszenek távolabb közúton.

Az agglomerációs szerepet vizsgálva, az alábbi települések sorolhatóak ide:

3. térkép: A miskolci agglomeráció, járás települései

Forrás: a szuburbanizáció társadalmi-gazdasági hatásai és következményei a miskolci agglomerációban (Egyetemi doktori (PhD) értekezés - dea.lib.unideb.hu)

A tágabb vonzáskörzet meghatározást az indokolja, hogy Miskolc járási központ is. Hét város (Miskolc, Alsózsolca, Emőd, Felsőzsolca, Nyékládháza, Onga és Sajóbábony) és 32 község tartozik hozzá.

A Miskolci járáshoz tartozó települések:

Alsózsolca város, Arnót község, Berzék község, Bőcs község, Bükkaranyos község, Bükkszentkereszt község, Emőd város, Felsőzsolca város, Gesztely község, Harsány község, Hernádkak község, Hernádnémeti nagyközség, Kisgyőr község, Kistokaj község, Kondó község, Köröm község, Mályi község, Miskolc megyeszékhely, megyei jogú város, Nyékládháza város, Onga város, Ónod község, Parasznya község, Radostyán község, Répáshuta község, Sajóbábony város, Sajóecseg község, Sajóhídvég község, Sajókápolna község, Sajókeresztúr község, Sajólád község, Sajólászlófalva község, Sajópálfala község, Sajópetri község, Sajósenye község, Sajóvámos község, Sóstófalva község, Szirmabesenyő nagyközség, Újcsanálos község, Varbó község

A megvalósítás során az együttműködést és kapcsolattartást szorosabbá és hatékonyabbá kell tenni. A térségi szerepkörrel kapcsolatos fő célok megvitatására a partnerségi fórum keretében is sor kerül.

48. táblázat: Munkamegosztás Miskolc és a vonzáskörzetébe tartozó települések között

Miskolc városa által nyújtott tényleges és lehetséges szolgáltatások	A környező települések által nyújtott tényleges és lehetséges szolgáltatások
Munkahely	Munkahely
Munkaerő	Munkaerő
Lakóterület	Lakóterület
Rekreációs tevékenység	Szociális és egészségügyi szolgáltatások
Alapfokú és középfokú oktatás, ME – felsőfokú oktatás, duális képzés	Kiskereskedelmi szolgáltatások
Szociális szolgáltatások	Mezőgazdasági termékek
Egészségügyi alap- és szakellátás	Kommunális szolgáltatások
Turizmus	Turizmus
Kulturális lehetőségek	Kultúrális, rekreációs, sportolási lehetőségek
Ipari területek	Alternatív ipari területek
Kiskereskedelmi szolgáltatások	
Üzleti és pénzügyi szolgáltatások	

Forrás: saját szerkesztés

A legutóbbi felülvizsgált ITS alapján[5] elmondható volt, hogy a Partnerségi Megállapodás lehetőséget adott Miskolc és a Miskolc Járás települései közötti szorosabb együttműködésre a területfejlesztés, az egészségügyi- és szociális ellátás, az oktatás-nevelés, a közbiztonság és a bűnmegelőzés területén.

A 40 Miskolc környéki települést tömörítő BÜKK-MAK LEADER vidékfejlesztési közösség, mint LEADER Helyi Akciócsoport, koordinátor feladatkörét 2012. május 1-től a Bükk-Térségi LEADER Egyesület vette át a BÜKK-MAK LEADER Nonprofit Kft-től. A szervezet a résztvevő települések gazdasági aktivitásának ösztönzését tűzte ki célul. Kitörési pontként a közösségi energiatermelést, az energiahatékonyság

[5] MISKOLC MEGYEI JOGÚ VÁROS INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA, 2018

fokozását, a tiszta technikák és technológiák megtelepítését határozta meg. A Bükk-Térségi LEADER Egyesület közgyűlése a Helyi Fejlesztési Stratégiát 2016. 05. 31-én fogadta el.

A kapcsolatrendszer jól ábrázolja a város és a környező települések közötti szoros és részleteiben is pontosan meghatározható egymásrautaltságot, amelynek alapja az erősségeket építeni és a gyengeségeket megszüntetni kívánó gondolkodásmód és a funkciók ésszerű megosztása.

Miskolc vonzáskörzetének együtt járó fejlődéséhez elengedhetetlen, hogy a térség legyen képes szükségleteit és problémáit egységben megfogalmazni, majd ezeket komplex projektekké, integrált programokká alakítani. A párhuzamos kapacitások elkerüléséhez, valamint a város és környéke közötti esetleges konfliktusok (pl. szelektív migráció, párhuzamos kapacitások) megelőzéséhez tehát nemcsak a város, hanem a környező települések fejlesztési igényeit is pontosan kell ismerni. A folyamatos kapcsolattartásnak, a közös gondolkodásnak a projektfejlesztés teljes szakaszára ki kell terjednie.

Az ITS-ben kijelölt fejlesztéseket az Önkormányzat elsősorban saját hatáskörben hajtja végre, hatásai a vonzáskörzetére közvetetten nyilvánulnak meg, azonban egyes területeken (pl. szociális, egészségügyi ellátás, hulladékgazdálkodás) településközi együttműködések keretében is célszerű átgondolni a közös fejlesztések megvalósítását.

Lehetséges együttműködési területek:

- térségi fenntartható turisztikai kínálat – programcsomagok kialakítása,
- határon-átnyúló együttműködések,
- közös befektetés-ösztönzési tevékenység,
- helyi és mikrotérségi mezőgazdasági vállalkozások fejlesztése,
- térségi termékek számára helyi értékesítési lehetőségek biztosítása, ezzel rövid élelmiszer-ellátási lánc biztosítása,
- térségi kerékpárút-hálózat létrehozása,
- közfeladatok, közszolgáltatások közös ellátása,
- környezetvédelem, természetvédelem és vízvédelem.

Mind a járásban, mind az egyes önkormányzati szervezetekben jelentős projektmenedzsment tudás gyűlt össze ahhoz, hogy az érintett települések fejlesztési elképzeléseit koordinálni tudják. Ehhez elengedhetetlen:

- a térségi szinten megjelenő projektjavaslatok pontos nyilvántartása,
- az esetlegesen közösen megvalósítható projektek beazonosítása,
- a folyamatos egyeztetés és tájékoztatás a tervezett fejlesztésekről,
- a megvalósítást befolyásoló tényezők nyomon követése,
- a fejlesztések megvalósításának rendszeres (pl. évenkénti) felülvizsgálata,
- valamint a kritikai észrevételek, visszacsatolások beépítése a települések és a térség stratégiai fejlesztési dokumentumaiba.

A 314/2012. Korm. rendelet 31. §-a értelmében a környező települések önkormányzatai megismerhetik és véleményezhetik a stratégia tervezetét, a partnerségi egyeztetésre 2022. december-2023. január hónap folyamán került sor.

Összefoglalva elmondható, hogy Miskolc város tervezett fejlesztései és az azt megalapozó Integrált Településfejlesztési Stratégia területi szintű kölcsönhatása a környező települések fejlesztési elképzeléseivel pozitív mérleget mutat: a hatások szinergikusan kiegészítik, felerősítik egymást, egymást kioltó fejlesztések nem valósulnak meg. A beavatkozások eredményeként az ellátott funkciók

optimalizálására kerül sor az Európai Unió egyik legfontosabb alapelvének, a szubszidiaritásnak a figyelembevételével.

7.4 A partnerség biztosítása az ITS készítése és megvalósítása során

Mivel a jelenlegi ITS már az elkészült FVS alapján került kidolgozásra, a partnerségi folyamatok is ez alapján kerültek definiálásra. Az ITS alkotás partnerségi folyamatának egy része tehát teljesen egyezik az FVS partnerségi folyamatokkal (hiszen a célrendszer megalkotása, a lakosság bevonása, a fejlesztési igények azonosítása, antiszegregációs munkacsoport működtetése az FVS készítés fázisában már megvalósultak), különbség csak a *településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendeletben* előírt partnerségi elvárásokban van (az államigazgatási egyeztetés lefolytatására vonatkozóan).

A 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet alapján meghatározott kötelező véleményezői kör

- államigazgatási szervek
- önkormányzatok

Az eljárásba bevont szervezetek az előzetes tájékoztatási szakaszban megkérésre kerültek 2021. júliusában. Az előzetes megküldött állásfoglalások a stratégia alkotás folyamtában figyelembe lettek véve.

A 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet alapján meghatározott kötelező véleményezői körnek a dokumentumok tervezete 2022. november elején kerül kiküldésre. A 21 napos véleményezési eljárást követően lesz az ITS véglegesítve, majd ezt követően kerül sor a közgyűlési jóváhagyásra.

A megvalósult egyeztetések dokumentációja (jelenéti ívek, emlékeztetők, prezentációk), valamint a kötelező államigazgatási egyeztetés keretében beérkezett észrevételek kezelésének dokumentációja elérhető Miskolc város önkormányzatánál.

A partnerségi egyeztetési folyamat során beérkező vélemények kezelése egységes, előre rögzített módon történik, megvalósul a javaslatok, vélemények dokumentálása, nyilvántartása, majd szakmai feldolgozása. Az elfogadott vélemények beépítésre kerülnek a megfelelő dokumentumokba, míg az el nem fogadott vélemények esetében szükséges indoklás megadása.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata kiemelten fontosnak tartja, hogy olyan fejlesztések kerüljenek megvalósításra, melyek a helyi igényekre és szükségletekre reagálnak, valós problémákat orvosolnak és az itt élők támogatásával rendelkeznek. Mivel az önkormányzat és fenntartásába tartozó intézményrendszeren kívül további olyan területi szereplők találhatók a városban, akik jelentős és a városi életre meghatározó infrastrukturális és egyéb beavatkozásokat hajtanak végre, ezért ezek a partnerek is bevonásra kerültek fejlesztési igényeik azonosítása céljából.

2021. szeptemberétől 6 tematikus munkacsoport kezdte meg a munkáját, segítve ezzel is a stratégia alkotás folyamatát. A COVID okozta világjárvány miatt hozott intézkedések miatt a kapcsolattartás és a munkacsoport workshopok kezdetben online kerültek lebonyolításra a veszélyhelyzet megszüntetéséig és korlátozó intézkedések feloldásáig figyelembe véve mindig a helyi egészségügyi helyzetet is.

A lakosság bevonása külön prioritást élvez az önkormányzati döntéshozatalban, ennek a folyamatnak a megerősítése céljából 2021. december 16-án elfogadta a Közgyűlés Miskolc Állampolgári Részvételi Koncepcióját (mely már eleve a részvételiség szellemében, az érintettek bevonásával került kidolgozásra). Ahogy a dokumentum fogalmaz *„ez a koncepció nem az újszerűséget, inkább a tudatos állampolgári magatartást és a társadalmi részvételre fókuszáló önkormányzati szemléletet kívánja*

erősíteni. Mégis tartalmaz újszerű elemeket, melyek más megközelítéssel kezelik a már működő önkormányzatiságot és amelyek jellemzően hosszabb távon mutathatnak föl eredményeket. A társadalmi egyeztető módszerek folyamatos tanulásával és alkalmazásával a részvételiség különböző szintjeinek megtapasztalásával szeretnénk elérni, hogy minden miskolci magáénak érezze városunkat."

Ez az állampolgári részvétel nemcsak a helyi identitást erősíti, hanem segíti a társadalmi felelősségvállalás növelését is, ami több szempontból is segíti egy élhetőbb település kialakítását és hozzájárul a létrehozott fejlesztések fenntartásához, megóvásához is. A helyi lakosság megszólítása mellett nagy hangsúly helyeződik a civil szervezetek bevonására is. Annak érdekében, hogy a szektorban felhalmozódott tudáson és tapasztalaton alapuló szakértői vélemények, javaslatok és kezdeményezések eljussanak a megfelelő döntéshozatali szintre, indokolt volt a részvételi programon belül az önkormányzati-civil partnerség kereteit is célzottan kialakítani. Ennek elősegítésére alakult meg a civil partnerségi munkacsoport. A partnerségi egyeztetés egyik eszköze a létrehozott Részvételi Iroda. A Részvétei Iroda a város központjában, a Polgármesteri Hivatal épületén belül található. A Részvételi Iroda a lehetőségekhez mérten kitelepül a városi és városrészi eseményekre és rendezvényekre a részvételi program népszerűsítése, a lakossággal történő közvetlen kapcsolatfelvétel céljából. A fejlesztési ötletek véleményezése ill. meghallgatása során a stratégia tervezési időszaka alatt is számtalan alkalommal lett használva ez az eszköz.

Partnerek definiálása

A stratégia tervezése és megvalósítása során elsődleges szempont a partnerség keretében a megfelelő információ áramlás biztosítása, a különböző területek képviselői által javasolt fejlesztési igények megjelenítése, továbbá célunk a stratégia végrehajtásának előrehaladásáról a folyamatos tájékoztatás. Ennek érdekében az előkészítése során az alábbi partnerek kerültek azonosításra.

- Miskolc város lakossága
- Miskolc MJV Polgármesteri Hivatal érintett főosztályai
- Miskolc Holding Zrt. és tagvállalatai
- Miskolc MJV fenntartásába tartozó közintézmények, irányító szervezetei
- Miskolcon működő állami fenntartású intézmények
- helyi vállalkozások
- civil szervezetek
- egyházak
- felsőoktatási intézmény és szakképzési centrum
- Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Önkormányzat

A stratégia megalkotása során a partnerséget 4 nagyobb részre lehet osztani, mely során az alábbi tevékenységek valósultak meg:

- lakosság bevonása (lakosság körében végzett kérdőíves felmérés, részvételi akciók keretében fórumok, műhelyfoglalkozások, partnerségi egyeztetések, ötletmaratonok)
- intézmények bevonása a helyzetfeltárás során is (kérdőíves felmérés, releváns munkacsoportba bevonás)
- tematikus munkacsoportok működtetése az alábbi 6 tématerület szerint:
    - Társadalmi munkacsoport
    - Gazdaságfejlesztési munkacsoport
    - Közszolgáltatások munkacsoport
    - Közösségi szolgáltatások munkacsoport
    - Zöld átállás munkacsoport
    - Digitális átállás munkacsoport

A stratégia készítése során kiemelten hangsúlyos a zöld és digitális szempontok megvizsgálása, ezen szegmensekben a menetrendhez kapcsolódóan a jelenlegi helyzet alapos feltárása és rögzítése. Ennek megfelelően külön munkacsoport is foglalkozott ezekkel a területekkel, amellett, hogy a többi terület esetében, mint horizontális elvárás folyamatosan szerepelt. A munkacsoport megbeszélések egy része online térben valósult meg (ez főként 2021-ban a COVID miatt), 2022-ben pedig már személyes jelenléttel.

- tematikus munkacsoportok működésébe közvetlenül is bevonásra kerültek külső területi szereplők, továbbá egyes nagyobb területi szereplők (táblázatban dőlten szedve) pedig külön megkeresésre kerültek a város szempontjából meghatározó fejlesztési javaslatok azonosítása céljából.

Mindezek mellett folyamatos városvezetői egyeztetésekre, havi rendszerességgel vezetői munkacsoport megbeszélésekre (polgármester, alpolgármesterek, főépítész, jegyző, érintett főosztályvezetők) került sor, valamint az elmúlt egy évben rendszeressé váltak a városrészi bejárások is a városvezetők részéről.

49. táblázat: Munkacsoportok és bevont szervezetek

Munkacsoport	Tématerület	Munkacsoport/*bevont szervezetek*
Társadalmi	Szociális - gyermekvédelem Lakhatás Civil szektor Közfoglalkoztatás Identitás Közbiztonság	Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény Miskolc Holding Zrt. Magyar Máltai Szeretetszolgálat MMJV Sajtó, Kommunikáció és Városmarketing Osztály Miskolci Városgazda Nonprofit Kft. Miskolci Roma Nemzetiségi Önkormányzat Leszakadó Városrészek Munkacsoport Értelmi Fogyatékossággal Élők és Segítőik Országos Érdekvédelmi Szövetsége Magyar Vöröskereszt Hajléktalanokat Gondozó Központ MIÖR Napfényt az Életnek Alapítvány Vakok és Gyengénlátók BAZ Megyei Egyesülete Remény Zarándokai Kulturális és Hagyományőrző Egyesület *BAZ Megyei Kormányhivatal* *Miskolci Rendőrkapitányság*
Gazdaságfejlesztés	Helyi gazdaságfejlesztés Iparfejlesztés Innováció, K+F Önkormányzati gazdálkodás	Miskolc Holding Zrt. MMJV Főépítészi Kabinet MMJV Városfejlesztési Főosztály MMJV Gazdálkodási Főosztály MMJV Pénzügyi Osztály *Miskolc Egyetem* *Miskolci Szakképzési Centrum* *BOKIK*
Zöld átállás	környezetvédelem közlekedés közművek klíma városi közművek	MMJV Városfejlesztési Főosztály MVK Zrt. MMJV Városüzemeltetési és Műszaki Osztály MIVÍZ Kft. MIHŐ Kft. MMJV Főépítési Kabinet MMJV Városgazda NKFT. *ÉMVIZIG* *Bükki Nemzeti Park*
Közszolgáltatások	Egészségügy Szociális Oktatás	MEFI MMJV Lakosságszolgálati Főosztály Miskolci Közintézményműködtető Központ Miskolci Integrált Óvodai Intézmény MMJV Szociális és Köznevelési Osztály *BAZ Megyei Központi Kórház és Egyetemi Oktatókórház* *Miskolci Egyházmegye; Egri Főegyházmegye; Miskolci Református Egyházközségek; Miskolci Evangélikus Egyházközség; EMIH* *Miskolci Tankerület*

Közösségi szolgáltatások fejlesztése	Turizmus Kultúra Sport	MIDMAR Kft. MMJV Kulturális és Sport Osztály MMJV Sajtó, Kommunikáció és Városmarketing Osztály *Miskolc Városi Sportiskola Nonprofit Közhasznú Kft.,* *Miskolci Sportcentrum Kft.* *Miskolci Fürdők Kft.* *DVTK*
Digitális átállás	Digitális megoldások a városüzemeltetésben Digitális adatbázisok kezelői	Miskolc Holding Zrt. Miskolci Önkormányzati Rendészet

Forrás: saját szerkesztés – Miskolc FVS

Partnerségi akciók ütemezése a tervezési folyamatban

A partnerségi tervezés során a tervezett tevékenységeknek és akcióknak illeszkednie kellett az stratégia alkotás tervezési és megvalósítási ütemeihez.

1. Lakosság bevonása: kérdőíves felmérés lefolytatása 2021. június 24. és szeptember 10. között. (A kérdőívet 1886 fő töltötte ki, melyből 1112 fő valamennyi kérdés vonatkozásában megadta a válaszokat.) A kérdőívek részletes kiértékelése az FVS tanulmány mellékletében található. A lakossági kérdőív során tett észrevételek és megállapítások az FVS, így az ITS tervezési szakaszában egyaránt felhasználásra kerültek, a fejlesztési igények azonosítása során pedig figyelembe lettek véve (elsősorban a közlekedéssel, a városi zöldfelületek használatával, a közbiztonsággal, a városban elérhető szolgáltatások minőségével kapcsolatban adott határozott véleményt a lakosság).

2. Az intézményi kérdőívezés szintén ebben az időszakban volt releváns.

3. Munkacsoport ülések: 2021. december 15-16-án valamennyi munkacsoport esetében online workshopok. Személyes workshopok időpontjai: 2022.02.01.; 2022.02.02.; 2022.02.09.; 2022.02.10.; 2022.02.23. Ezt követően folyamatos egyéni egyeztetések a munkacsoport egyes tagjaival témák szerint.

4. Területi szereplők bevonása az FVS fejlesztési igények azonosítása céljából (mely azonos jelen ITS-ben rögzített fejlesztési igényekkel): 2022. május-június hónapban. A területi szereplők által megadott javaslatok és irányok főként jelen ITS 3-as fejezetében kerültek beépítésre.

Megkeresett területi szereplők:

- Miskolci Egyetem
- Miskolci Szakképzési Centrum
- Miskolci Tankerületi Központ
- BOKIK
- Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Központi Kórház és Egyetemi Oktató Kórház
- Észak-Magyarországi Vízügyi Igazgatóság
- Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal
- Északerdő Erdőgazdasági Zrt.
- Bükki Nemzeti Park
- Miskolci Rendőrkapitányság

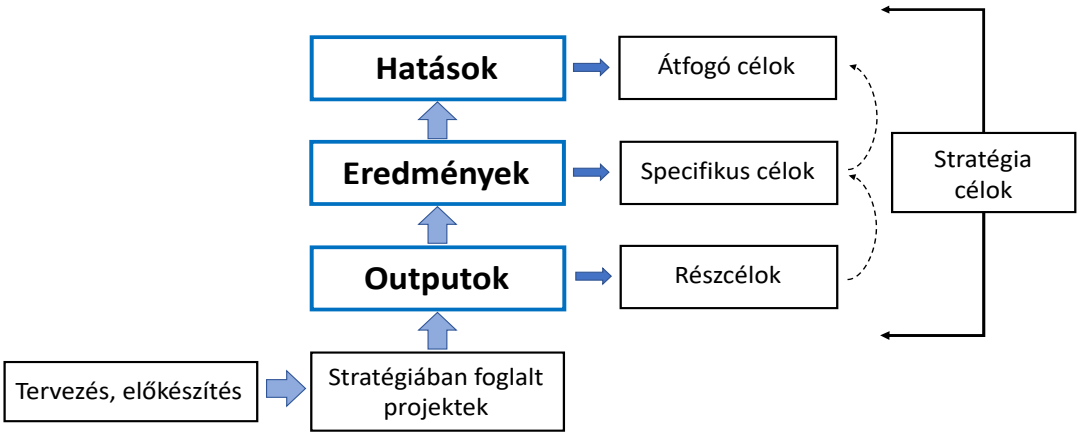
- Miskolci Egyházmegye
- Egri Főegyházmegye
- Tiszáninneni Református Egyházkerület
- Miskolci Evangélikus Egyházközség
- EMIH
- Miskolci Zsidó Hitközség
- Szentháromság Orthodox Egyházközség
- DVTK
- Szimbiózis Alapítvány
- Máltai Szeretetszolgálat
- Miskolci Sportcentrum Kft.

7.5 Monitoring rendszer kialakítása

7.5.1 Az ITS intézkedéseihez kapcsolódó output és eredményindikátorok meghatározása

Az alábbi ábra a fenntartható városfejlesztési stratégia hatásmechanizmusát szemlélteti, a tervezéstől/előkészítéstől a hatásokig terjedően, és összekapcsolva a hatásmechanizmust az egyes célszintekkel.

4. ábra: A fenntartható városfejlesztési stratégia hatásmechanizmusa

Forrás: saját szerkesztés

Az indikátorok alkalmazásának célja az Integrált Településfejlesztési Stratégiában megfogalmazott különböző szintű célok számszerűsítése, annak érdekében, hogy mérésük, előrehaladásuk objektív megítélése megtörténhessen.

Az indikátorok csak akkor használhatóak fel hatékonyan a stratégiához kapcsolódó különféle tevékenységek előrehaladásának mérése során, amennyiben az egyes mutatók, valamint azok logikai rendszere is megfelelően, célszerűen kerülnek meghatározásra. Az alapvető elvárás a monitoring struktúrákkal kapcsolatban, hogy megbízható, valós, időszerű képet nyújtsanak gyakorlatiasan

felhasználható formában a stratégiavégrehajtásban érintett szereplők számára. Az ezek részét képező indikátorrendszereknek is ehhez az alapvető elváráshoz kell illeszkedniük.

A monitoring mutatók használata kapcsán az indikátorok alkalmazásának részletes és jól meghatározott módszertana alakult ki, amely magában foglalja az indikátorokkal kapcsolatos minőségi követelményeket is. Ezek összefoglalóan két kritériumrendszer, a SMART és a QQTTP mentén írhatók le.

Az ITS stratégiai célrendszeréhez kapcsolódó indikátorokat tartalmazó monitoring rendszer a fenti módszertani követelmények mentén, azokra építve került kidolgozásra.

Annak érdekében, hogy a stratégiában foglalt célok elérésé nyomon követese biztosítva legyen, így folyamatában lehessen monitorozni a stratégia megvalósításának előrehaladását, szükséges a célrendszer céljait számszerűsíteni. Így minden célhoz egy, az adott célt megfelelően mérő indikátor került beazonosításra. A lenti indikátorrendszerrel folyamatosan nyomon követhető a stratégiában foglalt célok elérésének folyamata.

50. táblázat: Az ITS-hez kapcsolódó indikátorok

	indikátor	mérték-egység	bázisérték 2021	célérték 2027	mérés módszere
Átfogó cél 1: Miskolc népességmegtartó képességének növelése a lakosság életminőségének javulásával, fenntartható infrastruktúra és szolgáltatások biztosításával, a környezeti adottságok és természeti értékek megóvásával	Állandó lakosok számának változása hatás indikátor	%	100	105	Állandó lakosok száma (aktuális év) / állandó lakosok száma (bázisév)
Átfogó cél 2: Korszerű infrastruktúrára épülő, modern, versenyképes, tudásalapú térségi gazdasági központ kialakítása a helyi gazdaság erősítésével	Gazdasági teljesítmény változása* hatásindikátor	%	NA	NA	(miskolci gdp/fő) / (észak-kelet magyarországi gazdasági zóna gdp/fő)
Stratégiai cél 1: Korszerű, humán központú települési és térségi szolgáltatások	Települési szolgáltatásokkal kapcsolatos lakossági elégedettség mértéke* eredményindikátor	%	NA	NA	Lakossági kérdőíves felmérés, legyűjtve a humán és térségi szolgáltatásokat
	Fejlesztéssel érintett infrastruktúrát	fő	NA	NA	A fejlesztéssel érintett infrastruktúrát dolgozóként és/vagy

	indikátor	mérték-egység	bázisérték 2021	célérték 2027	mérés módszere
	közvetlenül használók száma* eredményindikátor				felhasználóként igénybe vevők száma
Részcél 1.1: Humán közszolgáltatások minőségi fejlesztése	Fejlesztési programban közvetlenül résztvevők száma* eredményindikátor	fő	NA (2022)	NA	Fejlesztési programokban közvetlenül részt vevők száma – jelenléti ívek alapján
Részcél 1.2: Miskolc kulturális-, szabadidős- és sportinfrastruktúrájának komplex fejlesztése	Komplex fejlesztéssel érintett létesítmények száma output indikátor	db	0	30	Olyan fejlesztéssel érintett önkormányzati létesítmények száma, amelyek egynél több tevékenységet tartalmazó fejlesztéssel érintettek
Részcél 1.3: Miskolci civiltársadalom fejlesztése	Helyi civil aktivitás növekedése** eredményindikátor	NA	NA	NA	NR
Részcél 1.4: Közösségfejlesztés lakossági programok megvalósításával	Közösségfejlesztési programokba bevont lakosok száma output indikátor	fő	0	30.000	Közösségfejlesztési programokba bevont lakosok száma – jelenléti ívek alapján
Részcél 1.5: Komplex társadalmi felzárkóztatás	Lakcímkártyával nem rendelkező lakosok száma eredményindikátor	fő	164	0	Elsősorban a szegregátumok területén életvitelszerűen tartózkodó, de lakcímkártyával nem rendelkező lakosok száma
	Felzárkóztatási programban közvetlenül részt vevők száma output indikátor	fő	0	5.760	A stratégia keretében megvalósított felzárkóztatási programokban résztvevők száma – jelenléti ív alapján
	Munkaerőpiacra újonnan bekerült vagy visszakerült lakosok száma* eredményindikátor	fő	NA	NA	Az indikátor értékébe a legalább 9 hónapja munkanélküli lakosok számítanak Kormányhivatal

	indikátor	mérték-egység	bázisérték 2021	célérték 2027	mérés módszere
Részcél 1.6: Városi közbiztonság javítása	Lakosság szubjektív biztonságérzete* eredményindikátor	skálázott érték	NA	NA	A lakosság szubjektív biztonságérzete 0-10-es skálán, reprezentatív kérdőíves felmérés
	A város területén elkövetett regisztrált bűncselekmények száma eredményindikátor	db	2.923	2.046	Városi rendőrségi adatbázis
Részcél 1.7: Komplex lakhatási program	Épített vagy felújított, legalább összkomfort fokozatú bér és szociális bérlakások száma eredményindikátor	db	0	40	MIK adatbázis, éves adatok kumulálásával áll elő
	Adott évben bérleményben lévő önkormányzati tulajdonú, legalább összkomfort fokozatú bér- és szociális bérlakások száma eredményindikátor	db	3952 (2020)	4250	MIK adatbázis
Stratégiai cél 2: Fenntartható városi és várostérségi infrastruktúra és szolgáltatások biztosítása	Fejlesztett infrastruktúrát és szolgáltatásokat használó lakosság száma eredményindikátor	fő	0	180.000	Miskolc teljes lakossága, az agglomeráció lakosságának 30%-a
Részcél 2.1: Miskolc és várostérsége fenntartható közlekedésfejlesztése	Újonnan épült, forgalomtól elválasztott kerékpárutak hossza output indikátor	km	0	15	Önkormányzati adatbázis

	indikátor	mérték-egység	bázisérték 2021	célérték 2027	mérés módszere
	Gépjárművek által okozott forgalmi dugókat megszűntető csomóponti fejlesztések száma output indikátor	db	0	3	Önkormányzati adatbázis
	Újonnan létrehozott védett tömegközlekedési sávok hossza output indikátor	km	0	5	Önkormányzati adatbázis
	Forgalomtól újonnan elzárt övezetek vagy újonnan kijelölt forgalomcsillapított övezetek száma output indikátor	db	0	8	Minimum 100 méteres elzárt vagy forgalomcsillapított útszakasz számolandó bele; éves szinten kumulált adat
Részcél 2.2: Települési hálózatos infrastruktúra karbonsemlegességre törekvő fejlesztése	Települési hálózatos infrastruktúra által kibocsátott CO_2 mennyisége* eredményindikátor	tCO_2/év	NA	NA	–
Részcél 2.3: Városrészi központok környezetileg fenntartható infrastruktúra- és funkcionális fejlesztése	Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás céljából épített vagy felújított zöld infrastruktúra eredményindikátor	ha	0	10,5	TOP Plusz indikátor adatlap
Részcél 2.4: Meglévő városi infrastruktúra digitalizálása	Digitálisan mért adattípusok száma* output indikátor	db	NA	NA	Önkormányzati adatszolgáltatás
Részcél 2.5: Ügyfélbarát digitális közszféra szolgáltatások fejlesztése	Digitális ügymenetek aránya output indikátor	%	22,54	50	Önkormányzati adatszolgáltatás

	indikátor	mérték-egység	bázisérték 2021	célérték 2027	mérés módszere
Stratégiai cél 3: Városi klímaadaptáció elősegítése a dekarbonizácón keresztül	Éves ÜHG kibocsátási egyenérték* eredményindikátor	tCO_2	NA (375.271 – 2017)	NA	Önkormányzati adatszolgáltatás
Részcél 3.1: Fenntartható energiaellátás biztosítása a megújuló energia részarányának növelésével, fosszilis energiahordozók arányának fokozatos csökkentésével	Megújuló energiatermelés arányának növekedése	%	100	150	Önkormányzati adatszolgáltatás
Részcél 3.2: Klímaváltozásra való rugalmas reagáló képesség erősítése a városi környezet fejlesztésével – zöld és kékinfrastruktúra fejlesztések	Városi zöld- és vízfelületek arányának változása	%	100	120	Önkormányzati adatszolgáltatás
Részcél 3.3: Városi épületállomány energetikai felújítása	Energetikailag korszerű közszféra-épületállomány mértéke* eredményindikátor	%	NA	NA	Adott évben újonnan épített + energetikailag felújított közszféra-épületek száma/teljes közszféra épületszám (bázis értéknél a 2012. január 1-jét követően befejezett újonnan épített és energetikailag felújított épületek vehetők figyelembe)
Részcél 3.4: Fenntartható hulladékgazdálkodás	Begyűjtött hulladék újrafelhasználásának mértéke eredményindikátor	%	24 (2020)	50	újrahasznosított hulladék mennyisége (t) / begyűjtött hulladék mennyisége (t)
Részcél 3.5: Lakossági szemléletformáló programok	Környezettudatossággal kapcsolatos városi szemléletformáló programokba bevont személyek száma output indikátor	fő	0	34.000	Jelenléti ívek

	indikátor	mérték-egység	bázisérték 2021	célérték 2027	mérés módszere
Stratégiai cél 4: Modern, versenyképes gazdaság	Kreatív és kulturális ipar aránya a teljes városi gazdaságban* eredményindikátor	%	NA	NA	Önkormányzati adó adatbázis
Részcél 4.1: Miskolc ipari parkjainak és iparterületeinek fejlesztése	Kiépített alapinfrastruktúrával rendelkező ipari területek nagysága eredményindikátor	ha	403,97	453,97	Miskolc Holding adatbázis
	Eladott vagy bérbeadott ipari területek nagysága eredményindikátor	ha	0	50	éves kummulált adat Miskolc Holding adatbázis
Részcél 4.2: Miskolc és a várostérség gazdasági potenciáljának és versenyképességének növelése	Az alacsony képzettségű foglalkoztatás mértékének változása* eredményindikátor	%	NA	NA	alacsony presztízsű foglalkoztatottak száma/teljes foglalkoztatotti létszám
Részcél 4.3: Térségi K+F+I ökoszisztéma létrehozása	K+F ráfordítások változása	%	100	130	később kerül kidolgozásra
Részcél 4.4: Fenntartható turizmusfejlesztés	Vendégéjszakák száma	vendégéj szaka	271.439	300.000	KSH adatszolgáltatás
Részcél 4.5: Körforgásos és helyi gazdaságfejlesztés	Várostérségi körforgásos programhoz csatlakozott cégek száma eredményindikátor	db	0	60	önkormányzati adatbázis
Részcél 4.6: Foglalkoztatást segítő programok	Foglalkoztatást elősegítő programokon keresztül a munkaerőpiacra visszavezetett	fő	NA	NA	Kormányhivatal

	indikátor	mérték-egység	bázisérték 2021	célérték 2027	mérés módszere
	személyek száma* eredményindikátor				

*megjegyzés: jelenleg nem áll rendelkezésre a bázisérték. A bázisérték, és ehhez illeszkedve a célérték is a későbbiek során kerül meghatározásra.

**megjegyzés: az indikátor pontos meghatározása a későbbiek folyamán történik meg.

Forrás: saját szerkesztés

7.5.2 A monitoring rendszer működtetési mechanizmusának meghatározása

A fejlesztési stratégia megvalósítása mellett a monitorig rendszer működtetése is a Miskolc MJ. Város Önkormányzatán belüli funkcionális szervezeti egységek szoros együttműködését igényli.

A megvalósítási időszakban az indikátor adatgyűjtést a KSH, a Kormányhivatal, a Városi Rendőrkapitányság, az Önkormányzat, a Miskolc Holding és a MIK adatbázisain túl segítik többek között a lakossági kérdőíves felmérések, a helyi közösségfejlesztési programok és felzárkóztatási programok dokumentációi is.

A városi monitoring rendszer működtetésének koordinátora Miskolc MJ. Város Önkormányzata, az elsődleges adatközponti szolgáltatásokat a Miskolc Holdingon belül működő Informatikai Szolgáltató Központ nyújtja.

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia végrehajtását és eredményeit a Közgyűlés évenként kell, hogy tekintse át és értékelje az alábbi szempontok alapján:

- a stratégia keretein belül megvalósuló projektek és azok végrehajtásának állapota,
- a stratégia keretein belül megvalósuló projektek finanszírozási információi (projekt költségvetés, forrásösszetétel),
- városrészenként és stratégiai célonként áttekintés a stratégia végrehajtásának kezdete óta megvalósult fejlesztésekről és azok eredményeiről,
- a stratégia indikátor rendszere alapján mért előrehaladás (az indikátorok kiinduló és célértékeinek, valamint azok aktuális értékének feltüntetésével).

Az éves áttekintés kisebb korrekciókra adhat lehetőséget.

8 Mellékletek

8.1 Miskolc város akcióterületei – átnézeti térkép

külön mellékletben

8.2 Miskolc város akcióterületei – utcaszintű lehatárolás

külön mellékletben

8.3 Forrásjegyzék

- MMJV Helyi Esélyegyenlőségi Program 2021-2026
- Iparterület Fejlesztési Koncepció Miskolc és térsége – 2021.
- Beszámoló Miskolci Ipari Park 2020
- Beszámoló Miskolci Ipari Park 2021
- Beszámoló Miskolc Déli Ipari Park 2020
- Beszámoló Miskolc Déli Ipari Park 2021
- MMJV Gazdasági Program 2020-2024
- MMJV Klímastratégiája 2020
- MMJV Fenntartható Energia- és Klíma Akcióterv (SECAP) 2019
- MMJV Integrált Területi Programja 2014
- MMJV Integrált Településfejlesztési Stratégiája 2014
- MMJV Települési Környezetvédelmi Programja 2006
- Miskolc kerékpárforgalmi hálózati terve 2016
- MMJV Önkormányzatának 21/2004. (VII.6.) sz. rendelete MMJV Építési Szabályzatáról
- Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 37/2014. (XII. 19.) önkormányzati rendelete az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról
- MMJV Sportkoncepciója 2012-2015
- MMJV Önkormányzata Szolgáltatástervezési Koncepciójának 2020. évi felülvizsgálata
- MMJV Településfejlesztési Koncepció 2014-2030
- Miskolc desztinációfejlesztési stratégiája 2014-2020
- Miskolc Településszerkezeti terv
- MMJV Turizmusfejlesztési Stratégiája 2020-2030
- MMJV Önkormányzata Vagyongazdálkodási Koncepciója Közép – és hosszú távú terve 2012-2022
- Miskolc Város helyi jelentőségű védett és védendő természeti értékei 2009
- Vízgyűjtő Gazdálkodási Terv 2-6 Sajó a Bódvával 2010. április
- MMJV Stratégiai Zajtérkép Felülvizsgálata 2017
- MMJV 2018. évben megújított stratégiai zajtérképére épülő zajcsökkentési intézkedési terve
- MMJV Önkormányzata Közgyűlés 2019. június 20-i ülésének jegyzőkönyve – zajcsökkentési intézkedési terv elfogadása
- Miskolc Város Településképi Arculati Kézikönyve 2017
- Miskolc város fenntartható fejlődési stratégiája - 2011. február
- MMJV Önkormányzata Szolgáltatástervezési Koncepciójának 2020. évi felülvizsgálata
- Egységes szerkezetű HESZ rendelet – 2018

- Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 44/2017 (XII.22.) önkormányzati rendelete a településkép védelméről 2020-02-01-tól
- MMJV Önkormányzatának kezdeményezése: Munkacsoport a leszakadó városrészek integrációjának elősegítésére 2020-2021 – Összefoglaló a munkacsoport munkájáról
- Nemzeti Turizmusfejlesztési Stratégia NTS2030 (Turizmus 2.0) 2021
- Miskolc 2030 Növekedés programja
- Miskolc Vagyonmérleg 2020
- A 2020 VÉGÉIG TARTÓ I. ÉGHAJLATVÁLTOZÁSI CSELEKVÉSI TERV – Innovációs és Technológiai Minisztérium
- LILLAFÜRED KOMPLEX EGÉSZSÉGTURISZTIKAI FEJLESZTÉSE Előzetes Megvalósíthatósági Tanulmány 2021.
- MMJV TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZEINEK MÓDOSÍTÁSA az egykori DAM-hrsz. 23365/43. észak-keleti részének, a Miskolc MJV Önkormányzata Közgyűlésének 186/2020 (XII.17) határozata alapján kiemelt fejlesztési területté nyilvánított területére vonatkozóan
- MMJV Önkormányzata Közgyűlésének 30/2021. (VIII. 31.) önkormányzati rendelete a lakások bérletéről
- MMJV Önkormányzatának 25/2006. (VII. 12.) számú rendelete a lakások bérletéről
- MMJV Önkormányzatának 2020. évi Költségvetési mérlege
- Borsod-Abaúj-Zemplén Megye Területrendezési Terve
- Borsod-Abaúj-Zemplén Megye Területfejlesztési Programja 2021-2027
- Borsod-Abaúj-Zemplén Megye Előzetes Integrált Területi Programja 2021-2027
- Nemzeti Energiastratégia 2030
- II. Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia
- Első Éghajlatváltozási Cselekvési Terv
- „Creative Region – Határtalan fejlődés” Északkelet-Magyarország komplex területi és gazdaságstratégiai fejlesztési terve a határon túli területek bekapcsolásával
- Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz)
- Digitális Megújulás Operatív Program Plusz (DIMOP Plusz)
- Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program Plusz (EFOP Plusz)
- Magyar Halgazdálkodási Operatív Program Plusz (MAHOP Plusz)
- Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program Plusz (IKOP Plusz)
- Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program Plusz (GINOP Plusz)
- Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program Plusz (KEHOP Plusz)

2. melléklet a 173/2022. (XII.15.) önkormányzati határozathoz

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Integrált Településfejlesztési Stratégia 2021-2027

Megalapozó vizsgálat

2022. augusztus

EX-ACT PROJECT TANÁCSADÓ IRODA

Aláírólap

Miskolc MJV Integrált Településfejlesztési Stratégia 2021-2027

.....

Veres Pál

Miskolc Megyei Jogú Város polgármestere

.....

Szunyogh László

Miskolc Megyei Jogú Város főépítésze

.....

Miklós Viktor

Miskolc Megyei Jogú Város

Pályázati Főosztály főosztályvezetője

Településtervező:

.....

Hojdák Péter

okleveles településmérnök

TT 05-0494

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS 11

1. HELYZETFELTÁRÓ MUNKARÉSZ 13

1.1. Településhálózati összefüggések és térségi kapcsolatok, a város helye a településhálózatban 13
1.1.1. Miskolc térségi szerepe 13
1.1.2. A település vonzáskörzetének és funkciónak bemutatása, elemzése 13

1.2. Területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések vizsgálata 17
1.2.1. Kapcsolódás az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepcióhoz (OFTK) 17
1.2.2. Kapcsolódás a Borsod-Abaúj-Zemplén Megye Területfejlesztési Koncepciójához és Programjához 20
1.2.3. Egyéb térségi fejlesztési koncepciókhoz, programokhoz való kapcsolódás 21

1.3. A területrendezési tervekkel való összefüggések vizsgálata 23
1.3.1. Országos Területrendezési Terv (OTrT) 23
1.3.2. A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Területrendezési Terv települést érintő elhatározásai 27

1.4. A szomszédos települések hatályos szerkezeti terveinek- adott település fejlesztését befolyásoló megállapításai 31

1.5. Hatályos településfejlesztési döntések 32
1.5.1. A hatályos településfejlesztési koncepció és Integrált Településfejlesztési Stratégia megállapításai 32
1.5.2. Hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések 33

1.6. Településrendezési Tervi előzmények 34
1.6.1. Hatályban lévő településrendezési eszközök 34
1.6.2. Hatályos településszerkezeti terv megállapításai, megvalósult elemei 34

1.7. A település társadalma 48
1.7.1. A népesség főbb jellemzői 48
1.7.2. Térbeli, társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekviszonyok 61
1.7.3. Települési identitást erősítő tényezők 63

1.8. A település humán infrastruktúrája 69
1.8.1. Humán közszolgáltatások 69
1.8.2. Esélyegyenlőség biztosítása 93

1.9. A település gazdasága 97
1.9.1. A település gazdasági súlya, szerepköre 97
1.9.2. A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai, települést érintő fontosabb elképzelések 110
1.9.3. A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők 117
1.9.4. Ingatlanpiaci viszonyok (kereslet-kínálat) 122

1.10. Az önkormányzat gazdálkodása, a településfejlesztés eszköz és intézményrendszere 125
1.10.1. Költségvetés, vagyongazdálkodás, gazdasági program 125
1.10.2. Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere 130
1.10.3. Gazdaságfejlesztési tevékenység 135
1.10.4. Foglalkoztatáspolitika 137
1.10.5. Lakás és helyiséggazdálkodás 139
1.10.6. Intézményfenntartás 142
1.10.7. Energiagazdálkodás 144

1.11. Településüzemeltetési szolgáltatások 146
1.12. Táji és természeti adottságok vizsgálata 150
1.12.1. Természeti adottságok 150
1.12.2. Tájhasználat, tájszerkezet 157
1.12.3. Védett, védendő táji és természeti értékek, területek 159
1.12.4. Ökológiai hálózat 160
1.12.5. Egyéb természeti értékek 164
1.12.6. Tájhasználati konfliktusok és problémák kezelése 165
1.13. Zöldfelületi rendszer vizsgálata 166
1.13.1. A települési zöldfelületi rendszer elemei 166
1.13.2. A zöldfelületi rendszer konfliktusai, problémái 171
1.14. Az épített környezet vizsgálata 173
1.14.1. A területfelhasználás vizsgálata 173
1.14.2. A telekstruktúra vizsgálata 178
1.14.3. Önkormányzati tulajdonkataszter 179
1.14.4. Az épületállomány és a környezet geodéziai felmérése 179
1.14.5. Az építmények vizsgálata 179
1.14.6. Az épített környezet értékei 182
1.14.7. Az épített környezet konfliktusai, problémái 183
1.15. Közlekedés 184
1.15.1. Hálózatok és hálózati kapcsolatok 184
1.15.2. Közúti közlekedés 185
1.15.3. Parkolás 188
1.15.4. Áruszállítás 188
1.15.5. Közösségi közlekedés 189
1.15.6. Kerékpáros közlekedés 191
1.15.7. Gyalogos közlekedés 192
1.16. Közművek állapota és energiahatékonyság 194
1.16.1. Vízi közművek 194
1.16.2. Energia 198
1.16.3. Elektronikus hírközlés 202
1.17. Térségi és települési környezetvédelem 203
1.17.1. Talaj 203
1.17.2. Felszíni és felszín alatti vizek 204
1.17.3. Levegőtisztaság és védelme 207
1.17.4. Zaj, és rezgésterhelés 209
1.17.5. Sugárzás védelem 211
1.17.6. Hulladékkezelés 212
1.17.7. Vizuális környezetterhelés 215
1.17.8. Árvízvédelem 215
1.17.9. Fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák 215
1.18. Katasztrófavédelem 217
1.18.1. Építésföldtani korlátok 217
1.18.2. Vízrajzi veszélyeztetettség 219
1.18.3. Egyéb katasztrófavédelmi tényezők 220
1.19. Ásványi nyersanyag lelőhely 221
1.20. Városi klíma 222

2. HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZ 233

2.1. A vizsgált tényezők elemzése, egymásra hatásuk összevetése 233
2.1.1. Társadalom: demográfiai viszonyok és tendenciák 233
2.1.2. Humán infrastruktúra és szolgáltatások 233
2.1.3. Gazdaság 235
2.1.4. Önkormányzati gazdálkodás, önkormányzati politikák 236
2.1.5. Táji és természeti adottságok, zöldfelületek 237
2.1.6. Épített környezet 238
2.1.7. Közlekedés 239
2.1.8. Közművek 241
2.1.9. Környezetvédelem– klímatudatosság, energiahatékonyság 242

2.2. Helyzetértékelő munkarész 243
2.2.1. Helyzetelemzés eredményeinek értékelése 243
2.2.2. Probléma- és értéktérkép 252

2.3. Eltérő jellemzőkkel rendelkező településrészek 255
2.3.1. A városrészek kijelölése, pontos lehatárolása, lehatárolás indoklása, a városrészek bemutatása 255
2.3.2. Szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása, térképi ábrázolása, helyzetelemzése 260
2.3.3. Egyéb szempontból beavatkozást igénylő területek 271

3. MELLÉKLETEK 273

3.1. melléklet: Közművelődési megállapodások 273

3.2. melléklet: Ellátási szerződések 278

3.3. melléklet: Miskolc MJV Önkormányzatának szervezeti ábrája 282

3.4. melléklet: Nem önkormányzati fenntartású intézmények 283

3.5. melléklet: Hírközlési szolgáltatók Miskolcon 286

3.6. melléklet: Zajterheléssel érintett területek 289

ÁBRAJEGYZÉK

1. ábra: Miskolc város népességszám változása 2011-2020 48

2. ábra: Állandó lakosság kor és nem szerinti összetétele 49

3. ábra: Öregségi mutató, (száz 0-14 évesre jutó 60-x éves, fő) 50

4. ábra: Természetes fogyás (fő) (2011-2020) 50

5. ábra: Vándorlási egyenleg Miskolcon (2011-2020) 51

6. ábra: Be- és elvándorlások nagysága Miskolcon 51

7. ábra: Regisztrált munkanélküliek száma Miskolcon 53

8. ábra: Az egy főre jutó nettó jövedelem (Ft) 54

9. ábra: Közcsatornahálózatba bekapcsolt lakás – 100 vezetékes ivóvízhálózatba bekapcsolt lakásra (db) 60

10. ábra: 1000 lakosra jutó személygépkocsik számának alakulása 2011-2020 60

11. ábra: A lakosság életminőséggel való elégedettségében szerepet játszó tényezők 61
12. ábra: Működő bölcsődei férőhelyek száma (db) 69
13. ábra: Egy működő bölcsődei férőhelyre jutó 0-2 évesek száma (fő) 70
14. ábra: Egy működő bölcsődei férőhelyre jutó bölcsődések száma (fő) 71
15. ábra: Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db) 72
16. ábra: Egy óvodai férőhelyre jutó óvodások száma (fő) 73
17. ábra: Általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (fő) 74
18. ábra: Általános iskolai feladatellátási helyek átlagos létszáma (fő) 74
19. ábra: TK fenntartású gimnáziumok tanulói létszáma 2016-2020, (fő) 76
20. ábra: Nappali tagozatos egyetemi és főiskolai szintű képzésben résztvevő hallgatók száma a felsőfokú oktatási intézményekben (fő) 80
21. ábra: Egy házi- és házi gyermekorvosra jutó lakosok száma (fő) 82
22. ábra: Ezer lakosra jutó működő kórházi ágyak száma (db) 84
23. ábra: Szociális szolgáltatás ellátó rendszer Miskolcon 85
24. ábra: Állandó színházak székhelyi előadásai látogatóinak száma (fő) 88
25. ábra: Múzeumi látogatók száma Miskolcon 2010-2019 (fő) 89
26. ábra: Iparűzési adó alakulása Miskolcon 2011-2020 97
27. ábra: 1 főre jutó adóerőképesség alakulása Miskolcon 2011-2020 98
28. ábra: 1 lakosra jutó IPA alakulása Miskolcon 2011-2020 98
29. ábra: Egyéni gazdaságok által művelt területek művelési ágankénti megoszlása 2010-ben 99
30. ábra: Mezőgazdasági tevékenységet folytató gazdasági szervezetek által művelt területek művelési ágankénti megoszlása (2010) 100
31. ábra: Miskolci gazdaságok által művelt területek művelési ágankénti megoszlása 2020-ban 101
32. ábra: Miskolc négy turisztikai centruma 107
33. ábra: Főbb turisztikai attrakciók látogatottsága területenként 2010-2018 között (fő) 108
34. ábra: Kereskedelmi szálláshelyek árbevétele, Miskolc 2011-2020 (eFt) 109
35. ábra. Idegenforgalmi adó alakulása Miskolcon 2011-2020 (Ft) 109
36. ábra: Export ágazatok árbevétele Miskolcon 2018-as adatok alapján (Mrd Ft) 115
37. ábra: Összes lakásszám alakulás Miskolcon (db) 2001-2020 123
38. ábra: Családi házak átlagos négyzetméter árai 123
39. ábra: Lakások átlagos négyzetméter árai 124
40. ábra: Telkek átlagos négyzetméter árai 124
41. ábra: Iparűzési adó nagysága 2011 és 2020 között Miskolcon (e Ft) 126
42. ábra: Miskolc Megyei Jogú Város hitel törlesztései 2011-2020 között 127
43. ábra: A bérlakás-állomány szobaszám alapján 140
44. ábra: Miskolc MJV éghajlati jellemzőinek összegzése 154

45. ábra: Miskolc éghajlati jellemzőinek összefoglalása 155
46. ábra: A miskolci karszt vízművek bemutatása 155
47. ábra: Városrészenként 1 főre jutó zöldfelület mérete (m^2/fő) 171
48. ábra Forgalomfejlődés M30 érintett autópálya szakaszán 2011-2021 186
49. ábra. Forgalomfejlődés Miskolci fő utak bevezető szakaszain 2011-2021 186
50. ábra: Közúti balesetek alakulása Miskolcon 187
51. ábra: Miskolc baleseti gócpontjai 2021. 06-07 hó között 187
52. ábra: Közlekedési módok aránya 2016-ban 191
53. ábra: Ivóvízhálózatba bekötött lakások aránya (%) 194
54. ábra: Miskolci termálkutak elhelyezkedése 195
55. ábra: Közcsatorna hálózatba bekötött lakások aránya (%) 196
56. ábra: Háztartási villamosenergiafogyasztás (1000 kWh/fő) 198
57. ábra: Szolgáltatott villamosenergia mennyisége 199
58. ábra: Háztartási gázfogyasztás (1000 m3/fő) 200
59. ábra: Gázfogyasztók száma és a szolgáltatott gáz mennyisége (2010-2020) 200
60. ábra Geotermikus Hasznosítás Miskolcon 201
61. ábra: Internet előfizetések száma Miskolcon (db) 202
62. ábra: Miskolc átlagos kén-dioxid és nitrogén-dioxid koncentrációja 2011-2020 [µg/m3] 207
63. ábra: 3 városi levegőminőségmérő pont értékei 2011-2020 között 208
64. ábra: Elszállításra kerülő nem veszélyes hulladék mennyisége (t/év, 2020) 212
65. ábra: Települési szilárd hulladék mennyiségének alakulása 213
66. ábra: Miskolc éghajlati jellemzőinek összefoglalása 223
67. ábra: Miskolc MJV évi középhőmérsékletének változása 1985-2018 224
68. ábra: Miskolc MJV éves átlagos napfénytartam változása 1985-2018 225
69. ábra: Kitettség - Hőhullámos napok gyakorisága, 2021-2050 225
70. ábra: Többlethalálozás változás, 2021-2050 226
71. ábra: Miskolc MJV területén lehullott csapadék mennyiségének, illetve a csapadékos napok számának alakulása (1985-2018) 227
72. ábra: Miskolc város erősségei és gyengeségei (belső tényezők) 245
73. ábra: Külső tényezők összefoglaló értékelése 248
74. ábra: Miskolc városrészei 255
75. ábra: Belterületi szegregátumok elhelyezkedése a KSH térképén 261

TÁBLÁZATOK JEGYZÉKE

1. táblázat: Az OFTK célrendszere 17

2. táblázat: B.-A.-Z. megyei Területfejlesztési Program célrendszere 20
3. táblázat: Miskolc MJV Településfejlesztési Koncepciójában megfogalmazott célok 21
4. táblázat: Megyei Térségi Övezetek (MTrT. 3. melléklete) 28
5. táblázat: Miskolc város területének térségi övezetekkel való érintettsége 28
6. táblázat: Miskolc területének a megyei területfelhasználási kategóriák szerinti megoszlása 29
7. táblázat: Állandó lakosság korösszetétel változásának területi összehasonlítása 2010-2019 között. 49
8. táblázat: Nemzetiségek aránya a városban 52
9. táblázat: Legmagasabb végzettségűek aránya a megfelelő korú népesség arányában (%) 52
10. táblázat: Miskolc munkanélküliség adatai 53
11. táblázat: Fő szociális ellátások a településen 2011-2020 56
12. táblázat: Háztartások, családok életkörülményei (2011 és 2019) 59
13. táblázat: Civil szervezetek Miskolcon 66
14. táblázat: MESZEGYI – Gyermekek napközbeni ellátása - bölcsődék 71
15. táblázat: A Miskolci Szakképzési Centrum 11 tagintézménye 75
16. táblázat: A Miskolci SZC kollégiuma: 76
17. táblázat: Egyházi fenntartású gimnáziumok tanulói létszáma (2019/2020 tanév, fő) 77
18. táblázat: Egyéb fenntartású középfokú oktatási intézmények főbb adatai 78
19. táblázat: Egészségügyi szolgálatok és a személyi állomány számának alakulása Miskolcon 2011 - 2020 81
20. táblázat: Háziorvosi praxisok Miskolcon 2021-ben 82
21. táblázat: A Könyvtár tagintézményei 91
22. táblázat: egyéni gazdálkodók és mezőgazdasági tevékenységet folytató gazdasági szervezetek állatállománya 2010-ben 100
23. táblázat: A miskolci gazdaságok állatállománya 2020-ban 101
24. táblázat: 2021-es beszámoló alapján a területi és kihasználtsági adatok 103
25. táblázat: Betelepült/Betelepülő vállalkozások 104
26. táblázat: 2021-es beszámoló alapján a területi és kihasználtsági adatok 105
27. táblázat: Betelepült/Betelepülő vállalkozások 105
28. táblázat: Turisztikai termékek területi kapcsolódása Miskolcon 107
29. táblázat: Regisztrált vállalkozások ágazati kategóriák szerint (2014-2020) 111
30. táblázat: HVG TOP 500 Miskolci székhelyű vállalkozások – árbevétel (2020) 112
31. táblázat: HVG TOP 100 Miskolci székhelyű vállalkozások – hozzáadott érték (2020) 113
32. táblázat: TOP 10 Miskolci cég árbevétel szerint 2021-ben 113
33. táblázat: A legnagyobb foglalkoztatók Miskolcon a 2021-es évben 114
34. táblázat: Gépipar ágazaton belüli két legjelentősebb tevékenységi kör árbevétel és létszám adatai (2018) 115
35. táblázat: Miskolc nagyvárosi elérhetősége közúton 120

36. táblázat: Épített lakások mutatói - Miskolc 122
37. táblázat: A költségvetés bevételi tételeinek alakulása (2011-2020) 125
38. táblázat: A költségvetés kiadási tételeinek alakulása (2011-2020) 127
39. táblázat: Az önkormányzati vagyon alakulása e Ft (2011-2020) 129
40. táblázat: Közfoglalkoztatásban részt vevők létszáma Miskolcon 137
41. táblázat: A bérlakás-állomány komfortfokozat alapján 139
42. táblázat: A bérlakás-állomány városrészenként 140
43. táblázat: Önkormányzati intézmények 143
44. táblázat: Önkormányzati intézmények bevételei-kiadásai 143
45. táblázat: Városrészenként 1 főre jutó kezelt zöldfelületek kiterjedése (m2/fő) 170
46. táblázat: Funkciók Miskolcon 176
47. táblázat: PM10 24 órás egészségügyi határérték túllépések számának alakulása 2011-2020 (db) 208
48. táblázat: Zaj terhelési határértékek 209
49. táblázat: Nem veszélyes hulladék termelés 212
50. táblázat: A lakossági hulladék mennyisége Miskolcon 2014 – 2020 között 213
51. táblázat: A településen elérhető hulladékgazdálkodási szolgáltatások 214
52. táblázat: Miskolc MJV Üvegházgáz leltára 229
53. táblázat: Probléma táblázat 252
54. táblázat: Miskolc értékei 253
55. táblázat: Miskolc ITS-ben használt városrészei 255
56. táblázat: Városrészek rövid jellemzése 257
57. táblázat: Szegregátumok Miskolcon a 2011-es népszámlálási adatok alapján 262
58. táblázat: Szegregációval veszélyeztetett területek 264
59. táblázat: A Munkacsoport által definiált leszakadó városrészek felsorolása lehatárolással 266
60. táblázat: Miskolci Tankerületi Központ által fenntartott intézmények: 283
61. táblázat: Egyházi fenntartású intézmények 284

TÉRKÉPJEGYZÉK

1. térkép: Miskolc közúton való elérése idő szerint 15
2. térkép: 35 percen belül elérhető települések köre 15
3. térkép: Funkcionális térségek az OFTK-ban 18
4. térkép: OFTK Városhálózat 19
5. térkép: OFTK Kultúrtájak 19
6. térkép: Stratégiai kapcsolatok szerkezete 20
7. térkép: Miskolc az Országos Szerkezeti tervben 23

8. térkép: Részlet az MáTrT. 3/1. mellékletéből 24
9. térkép: Részlet az MáTrT. 3/2. mellékletéből 24
10. térkép: Részlet az MáTrT. 3/3. mellékletéből 25
11. térkép: Részlet az MáTrT. 3/4. mellékletéből 25
12. térkép: Részlet az MáTrT. 3/5. mellékletéből 25
13. térkép: Részlet a B.-A.-Z. megye Térségi Szerkezeti Tervéből 27
14. térkép: Miskolc Település szerkezeti terve 31
15. térkép: Meglévő és javasolt ipari parkok elhelyezkedése 38
16. térkép: Működő bölcsődei férőhelyek száma a járásban (2019) 70
17. térkép: A Miskolci Ipari Park és a Mechatronikai Ipari Park elhelyezkedése Miskolcon 103
18. térkép: Miskolc Déli Tudományos és Technológiai Park elhelyezkedése Miskolcon 104
19. térkép: OKTK Kultúrtájak 152
20. térkép: Miskolc közigazgatási területének genetikai talajtípusai 153
21. térkép: A település és környékének vízrajza 156
22. térkép: Miskolc felszínborítási főkategóriák szerinti térképe 158
23. térkép: Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek Miskolc és környéke vonatkozásában 159
24. térkép: Ökológiai hálózat lehatárolások Miskolcon 160
25. térkép: Részlet az MáTrT. 3/1. mellékletéből 161
26. térkép: Beépítés jellege Miskolcon 173
27. térkép: Miskolc térségi közlekedési kapcsolatai 184
28. térkép: Miskolc gyalogosforgalmi indexe 2018 192
29. térkép: Miskolc jelenlegi bányaterületei 217
30. térkép: Alábányászott területek 218
31. térkép: Miskolc mozgásveszélyes területei 218
32. térkép: Miskolc ásványianyag lelőhelyei 221

BEVEZETÉS

A jelen megalapozó tanulmány kereteit ***„A Kormány 314/2012. (XI. 8.) rendelete a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről”*** *(továbbiakban 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet)* szabályozza.

A rendelet összefüggő, több elemből álló dokumentum-rendszert hoz létre:

- Megalapozó vizsgálat: helyzetfelmérés, helyzetelemzés és helyzetértékelés
- Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS)

A megalapozó vizsgálat közös hátterét képezi mind a hosszú távú koncepciónak, mind a középtávú, operatív jellegű („megvalósítás orientált”) ITS-nek. Ebből adódóan az ITS elkészítésekor a város társadalmi és gazdasági folyamataiban bekövetkezett változásaira koncentrál, hangsúlyosan azon területek elemzésére, értékelésére, melyek összefüggésben lehetnek a hazai, illetve EU szinten meghatározott fő fejlesztési célokkal.

Az ITS stratégiai munkarészének elkészítését egy részletes megalapozó vizsgálat (helyzetfeltárás, helyzetelemzés, helyzetértékelés) előzte meg, amely – számszerűsített adatokra, tényekre, tendenciákra támaszkodva – bemutatja a város gazdasági és társadalmi folyamatait, legfőbb erősségeit, adottságait, valamint gyengeségeit, problémáit.

A megalapozó vizsgálat során az adatfelvételre jellemzően a 2021-es évben került sor. Az adatfelvételek során rögzített adatok felülvizsgálata szükséges a 2022 októberben és novemberben elvégzett népszámlálás alapján közölt KSH adatok alapján.

A helyzetelemzés tartalma kapcsán a vizsgálati részre vonatkozóan a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet az alábbiakat írja le:

Kiindulásképpen a jogszabály 3. § rögzíti, hogy

- „(2) A koncepció, a stratégia és a településrendezési eszköz a település méretének, sajátosságainak és a településhálózatban betöltött szerepének figyelembevételével készül.
- (3) A koncepció, a stratégia és a településrendezési eszköz készítésének módját a korábbi tervekre is figyelemmel kell meghatározni.”

Az ITS célja, hogy a stratégiai tervezés eszközeivel segítse elő az elkövetkező 6-8 év városfejlesztési tevékenységeinek eredményességét. A tervezési munka eredménye, a stratégia fő vonalaiban akkor tekinthető eredményesnek, ha

- hozzájárul ahhoz, hogy a település összességében a lehető legnagyobb mértékben használja ki fejlődési potenciálját a 2021 – 27-es időszakban,
- olyan módon kerül kialakításra, hogy azt a lehető legnagyobb mértékben tudják támogatni az EU Strukturális és Beruházási (ESB) alapjai források, így a város optimálisan képes kihasználni az EU 2021 – 27 közötti időszakának fejlesztési lehetőségeit,
- az ITS a város működésének különböző szereplői közti kommunikáció eszközévé válik, s így céljai és projektjei széles körű támogatást élveznek a város társadalmi és gazdasági szereplőinek körében,
- hozzájárul ahhoz, hogy a városban folyó egyes fejlesztési tevékenységek – függetlenül azok finanszírozóitól, illetve tulajdonosaitól - egymással térben és időben összehangoltan valósuljanak meg, erősítve ezzel az egyes fejlesztési célú beavatkozások hatását.
- a közszféra fejlesztései mellett ösztönzi a magánszféra befektetéseit is.

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia szinte egyszerre, minimális időbeli eltéréssel került kidolgozásra Miskolc város 2021-2027-es időszakra szóló Fenntartható Városfejlesztési Stratégiájával (FVS), ennek megfelelően az FVS-ben feltárt adatokra és információkra is építve került összeállításra. A Fenntartható Városfejlesztési Stratégia és az Integrált Településfejlesztési Stratégia jóllehet tartalmában nagyrészt megegyezik egymással, módszertanában azonban elválik egymástól. Az Integrált Településfejlesztési Stratégia készítésének feltételrendszerét a 314/2012. (XI.8) Korm. rendelet rögzíti.

A Fenntartható Városfejlesztési Stratégia azonban az Európai Unió elvárásait figyelembe vevő dokumentum, a 2021-27-es forrásfelhasználás egyik feltétele, kidolgozásához külön módszertani kézikönyv készült a 2021-2027-es megyei Integrált Területi Programokban kiemelt városok részére (Miskolc ezen kiemelt városok körébe tartozik), tehát már nem a 314/2012. (XI.8) Korm. rendelet alapján került kidolgozásra. A módszertani kézikönyv 8.6. fejezete tartalmaz egy un. FVS-ITS fordító táblát, mely segítséget jelent a városok számára az elkészült FVS Integrált Településfejlesztési Stratégiává történő „adaptálásában". Ezek alapján Miskolc Fenntartható Városfejlesztési Stratégiájában foglaltakra építve, azt felhasználva került kidolgozásra Miskolc Integrált Településfejlesztési Stratégiájának megalapozó vizsgálata.

1. HELYZETFELTÁRÓ MUNKARÉSZ

1.1. Településhálózati összefüggések és térségi kapcsolatok, a város helye a településhálózatban

1.1.1. Miskolc térségi szerepe

1.1.1.1. A település megyei és térségi szerepköre

Miskolc a Bükk hegység keleti oldalán, a Szinva- a Hejő- és a Sajó folyó völgyében, az Alföld és az Északi-középhegység találkozásánál, az észak-déli, valamint a kelet–nyugati irányban húzódó kereskedelmi tengely metszéspontjában épült.

A település az Észak-magyarországi régió legnépesebb városa, a térség gazdasági, közigazgatási, kulturális, oktatási és egészségügyi központja.

Miskolc méretéből és földrajzi helyzetéből adódóan meghatározó szerepet tölt be a régió gazdaságában; számos megyei közigazgatási-, ill. regionális intézmény és hivatal székhelye (Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Önkormányzat, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Észak-magyarországi Regionális Főigazgatósága, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Törvényszék, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Főügyészség, ill. a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Rendőr-főkapitányság); regionális jelentőségű kulturális központ (Miskolci Nemzeti Színház, Miskolci Kulturális Központ, II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtárat, Herman Ottó Múzeum).

Borsod-Abaúj-Zemplén megye településszerkezetében Miskolc és agglomerációja domináns szerepet tölt be; a miskolci agglomerációt az OTrT „együtt tervezhető térségek övezeteként” definiálja.

A települési hierarchia szerint Miskolc régióközpontnak minősül, városkategória alapján nagyváros.

Borsod-Abaúj-Zemplén megye térszerkezetében a Miskolctól, a fő közlekedési útvonalaktól, illetve a határátkelőhelyektől való távolság az egyik legfontosabb, a térszerkezetet és a funkciók térbeli eloszlását alakító tényező.

1.1.2. A település vonzáskörzetének és funkciónak bemutatása, elemzése

Miskolc járási- és megyeszékhely; a megye és a járás igazgatási, oktatási, kulturális és gazdasági központi szerepből adódóan, népességszámához képest, rendkívül funkciógazdag település.

1.1.2.1. Funkcionális vonzáskörzet

A városok vonzáskörzetének megállapítására 6 tényezőt vesznek általában figyelembe: köz- és szakigazgatási intézmények, egészségügy, oktatás, kereskedelem, munkaerő-vonzás, szolgáltatások. Miskolc vándorlási egyenlege a település társadalma fejezetben található.

Köz- és szakigazgatási funkció és vonzáskörzete:

Az ország 2013. január 1-től érvényes közigazgatási átszervezése nyomán (218/2012.(VIII.13.) Korm. rendelet) Miskolc járási székhelyként került kijelölésre. A Miskolci járás illetékessége két kivétellel megegyezik a Miskolci kistérség településeivel: a Szerencsi kistérség települései közül Sóstófalva és Újcsanálos a Miskolci járáshoz került.

Miskolc funkcionális várostérsége a Miskolci járás településeiből áll. A Miskolci járás teljes területe hozzávetőleg 97284 hektár, 2019 január 1-én 233281 fő lakónépességgel. A járás székhelye Miskolc és összesen 39 településből és 168 hozzájuk kapcsolódó településrészből áll:

1. Alsózsolca város
2. Arnót község
3. Berzék község
4. Bőcs község
5. Bükkaranyos község
6. Bükkszentkereszt község
7. Emőd város
8. Felsőzsolca város
9. Gesztely község
10. Harsány község
11. Hernádkak község
12. Hernádnémeti nagyközség
13. Kisgyőr község
14. Kistokaj község
15. Kondó község
16. Köröm község
17. Mályi község
18. Miskolc Megyei Jogú Város
19. Nyékládháza város
20. Onga város
21. Ónod község
22. Parasznya község
23. Radostyán község
24. Répáshuta község
25. Sajóbábony város
26. Sajóecseg község
27. Sajóhídvég község
28. Sajókápolna község
29. Sajókeresztúr község
30. Sajólád község
31. Sajólászlófalva község
32. Sajópálfala község
33. Sajópetri község
34. Sajósenye község
35. Sajóvámos község
36. Sóstófalva község
37. Szirmabesenyő nagyközség
38. Újcsanálos község
39. Varbó község

Miskolc Megyei Jogú Város multifunkcionalitását közigazgatási-, oktatási-, egészségügyi-, kulturális intézményrendszerének sokszínűsége, összetett kereskedelmi hálózata igazolja. A megyeközpont egyben közlekedési (vasúti és közúti) csomópont, vonzáskörzetének infrastrukturális központja.

Szociális és egészségügyi funkció és vonzáskörzete

Szociális ellátások bemutatása a 1.8.1.3 fejezetben történik. Az intézmények ellátási területe legtöbb esetben a város, a bentlakásos intézmények esetében megyei szintű az ellátási terület.

Az egészségügy esetében az alapellátás városi szintű, míg a szakellátás járási és megyei szintű a városban található kórházaknak köszönhetően. Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata kiterjedt egészségügyi alapellátási rendszerrel rendelkezik, amelynek működtetéséről a Miskolci Egészségfejlesztési Intézet gondoskodik. A városban működik a Egészségfejlesztési Iroda, ami a miskolci járásban élők egészségi állapotának, életminőségének a javítását szolgálja.

Oktatási vonzáskörzet

Miskolcon az oktatás minden szintje elérhető, ez rajzolja ki a város oktatási vonzáskörzetét.

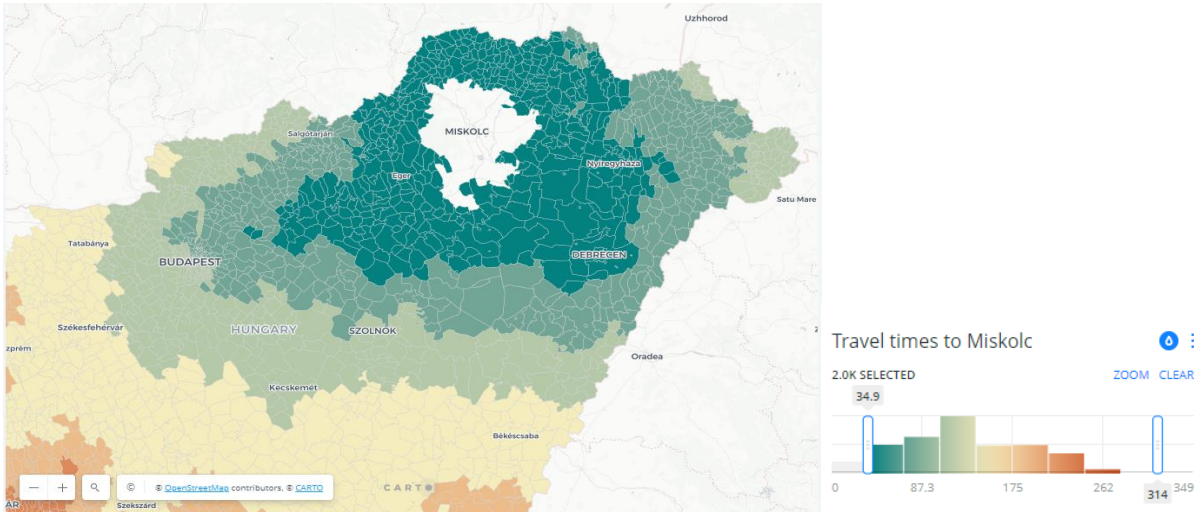
Alapfokú oktatást elsősorban a helyi és a környékbeli települések (agglomeráció) gyermekei veszik igénybe. A bejáró gyerekek nagyobb része azon településekről származik, amelyek tömegközlekedéssel könnyen elérhetőek.

Középfokú oktatás tekintetében a vonzáskörzet Miskolc és Borsod-Abaúj-Zemplén megye települései. A felsőfokú oktatás tekintetében országos a hatókör.

Munkaerőpiaci vonzáskörzet

Vonzáskörzet a közlekedési elérhetőség alapján

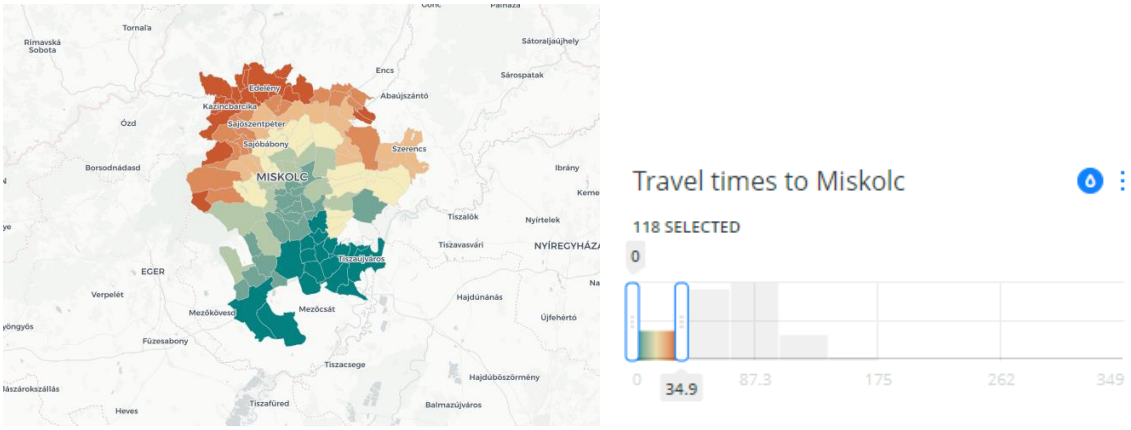
1. térkép: Miskolc közúton való elérése idő szerint

Forrás: 7 régióközpont elérése Magyarországon (carto.com), 2017. november 5.

Miskolc közúti elérhetősége nagyon szépen kirajzolódik a fenti ábrán, nagyjából koncentrikus körök mentén alakulnak az időbeli elérhetőségek.

2. térkép: 35 percen belül elérhető települések köre

Forrás: 7 régióközpont elérése Magyarországon (carto.com), 2017. november 5.

Miskolcot 35 percen belül elérő települések köre túlmutat az agglomerációs gyűrűn, sokkal nagyobb térséget ölel fel. Az M30-as pálya szlovák határig való átadásával az abaúji települések nagy része is elérhető 35 percen belül.

Miskolcon található a megye fő helyközi autóbusz és vasút állomása. A megye minden települése elérhető vagy busszal, vagy vonattal. Ezen túlmenően a szomszédos megyék székhelyei, alföldi városok is elérhetőek közvetlen busszal, átszállással pedig minden magyarországi település. Miskolc tömegközlekedés szerinti vonzáskörzete elsősorban a megye területére terjed ki.

1.1.2.2. Eseti együttműködések

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatást végző szolgáltató a településen a BMH Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Hulladékgazdálkodási Közszolgáltató Nonprofit Kft. A kommunális hulladék szállítás mellett ez a szolgáltató végzi a szelektív és zöldhulladék elszállítását is a településen.

Az alábbi közműszolgáltatók vannak jelen a településen:

- víz- és szennyvízszolgáltató a MIVÍZ Miskolci Vízmű Kft.
- elektromos energia szolgáltató az MVM ÉMÁSZ Áramhálózati Kft.
- gázszolgáltató MVM Next Zrt.
- távhő szolgáltatás a MIHŐ Miskolci Hőszolgáltató Kft-vel
- tömegközlekedés: Miskolc Városi Közlekedési Zrt.

A szociális, oktatási és egészségügyi feladatellátás tekintetében eseti jellegű együttműködések valósulnak meg más településekkel.

1.1.2.3. A város és vonzáskörzetének együttműködése

Miskolc agglomerációs központ az alábbi települések tekintetében: Berzék, Harsány, Hernádkak, Hernádnémeti, Kistokaj, Mályi, Nyékládháza, Onga, Parasznya, Sajóecseg, Sajókápolna, Sajólád, Szirmabesenyő. Azon települések köre tartozik ide, ahová a városból jellemzően kiköltöznek a helyi lakosok, akik munkavégzés és szolgáltatások igénybevétele céljából továbbra is a városhoz kötődnek.

1.1.2.4. Települési funkciók

A települési funkciók bemutatása az 1.14.1.3. fejezetben részletesen megtörténik.

1.2. Területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések vizsgálata

1.2.1. Kapcsolódás az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepcióhoz (OFTK)

A nemzeti jövőkép elérése érdekében a **Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepcióban** négy hosszú távú, 2030-ig szóló átfogó fejlesztési célt fogalmaz meg. Az átfogó célok megvalósulása érdekében a Koncepció tizenhárom specifikus célkitűzését, köztük hét szakpolitikai jellegű célt és hat területi célt jelöl ki.

1. táblázat: Az OFTK célrendszere

Átfogó célok	Specifikus célok	
értékteremtő, foglalkoztatást biztosító gazdasági fejlődés	versenyképes, innovatív gazdaság, életképes vidék, egészséges élelmiszertermelés és ellátás, az élelmiszer-feldolgozóipar fejlesztése	Ágazati célok
népesedési fordulat, egészséges és megújuló társadalom	gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség- és sportgazdaság, kreatív tudástársadalom, piacképes készségek, K+F+I értéktudatos és szolidáris öngondoskodó társadalom, jó állam, szolgáltató állam és biztonság	
természeti erőforrásaink fenntartható használata, értékeink megőrzése és környezetünk védelme	stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata, környezetünk védelme	
térségi potenciálokra alapozott, fenntartható térszerkezet	az ország makro-regionális szerepének erősítése, többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózat, vidéki térségek népességeltartó képességének növelése, kiemelkedő táji értékű térségek fejlesztése, területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés elősegítése, összekapcsolt terek: az elérhetőség és mobilitás biztosítása	Területi célok

Forrás: Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció

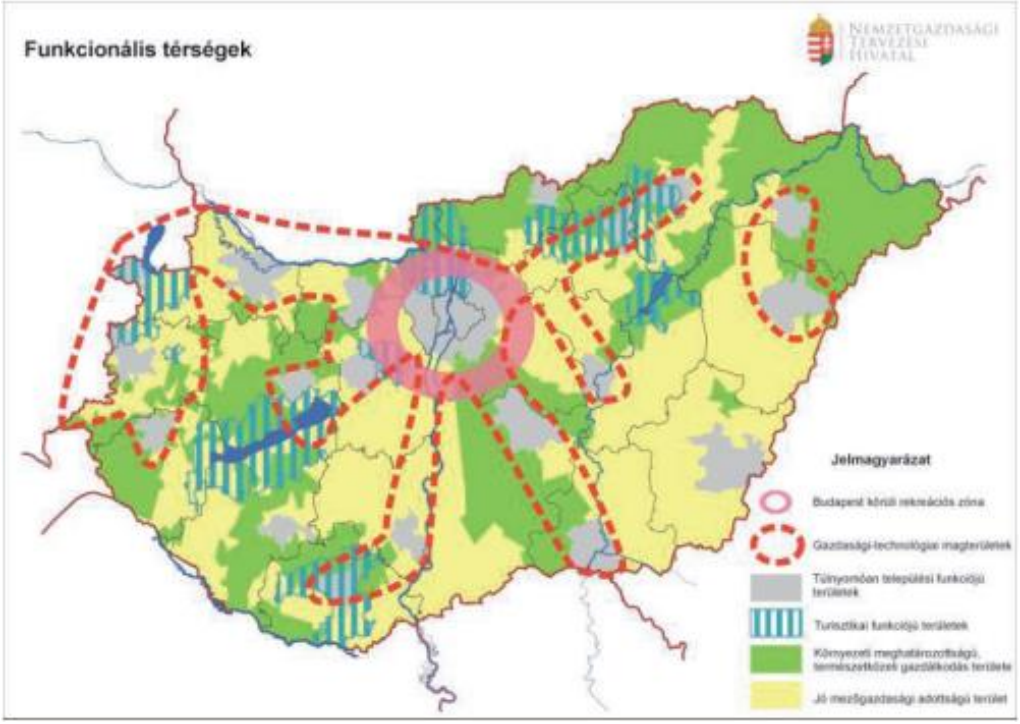
Az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció több összefüggésben említi Miskolcot:

„Miskolc, mint a nyitott kapuk városa a közösségek, lehetőségek és élmények városa kíván lenni, amelyben kitüntetett szerepet kap a borsodi „Nanopolis" megteremtése olyan kitörési pontokra támaszkodva, mint a tudás- és high-tech alapú iparágak (anyagtudományok, mechatronika), valamint a kulturális ipar és a turizmus. Jelenlegi húzóágazatai mindezhez megfelelő alapot képesek nyújtani (logisztika, gépgyártás, vegyipar, gyógyszergyártás, acélipar, autóipar). Elsősorban a Sajó- és a Hernád völgy térségeit képes integrálni, megerősödésével Kassa felé tud terjeszkedni. Kiemelkedő nemzeti

jelentőségű nagyváros, nemzetközi kapuszereppel, potenciálisan országos hatáskörű intézményeknek is otthont adhat".

Funkcionális besorolás alapján Miskolc a gazdasági technológiai magterületek, túlnyomóan települési funkciójú, illetve részben turisztikai funkciójú területekhez is sorolja.

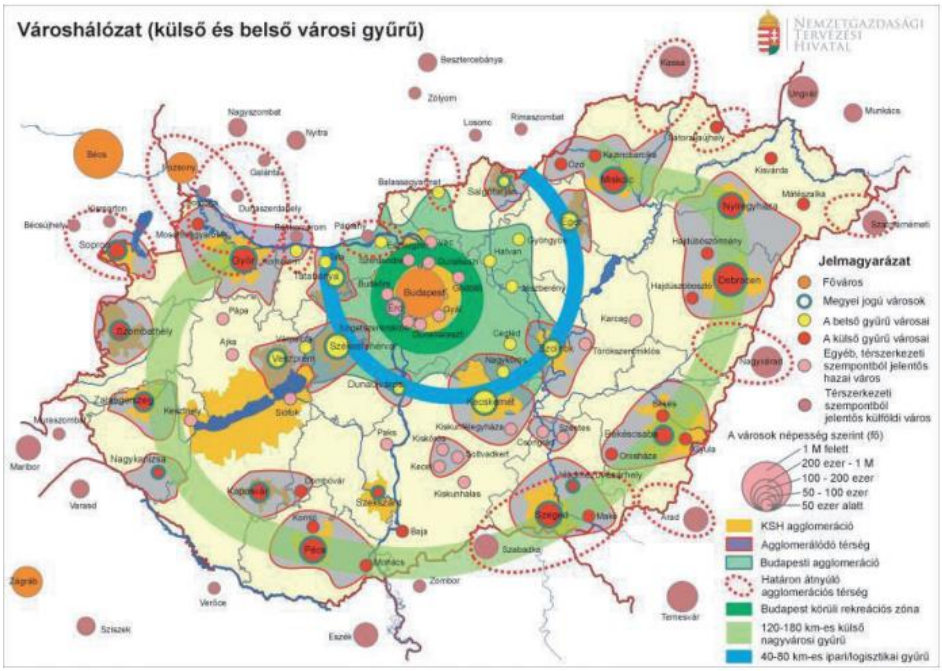
3. térkép: Funkcionális térségek az OFTK-ban

Forrás: OFTK

Az OFTK városhálózati besorolása szerint Miskolc a külső városgyűrűhöz tartozik, továbbá nemzeti és perspektivikusan nemzetközi jelentőségű nagyvárosi térségek tagjaként nevesíti. Az OFTK szerint a nemzeti és nemzetközi jelentőségű nagyvárosok esetén a kiemelt, növekedést szétterítő fejlesztésre, országos jelentőségű intézményeik fejlesztésére, nemzetközi kapuszerepük kiteljesítésére, továbbá a gyűrű városai közötti közúti, vasúti infrastruktúrák és a közösségi közlekedés fejlesztésére, Budapest irányában főként a közösségi közlekedés fejlesztésére kell hangsúlyt fektetni.

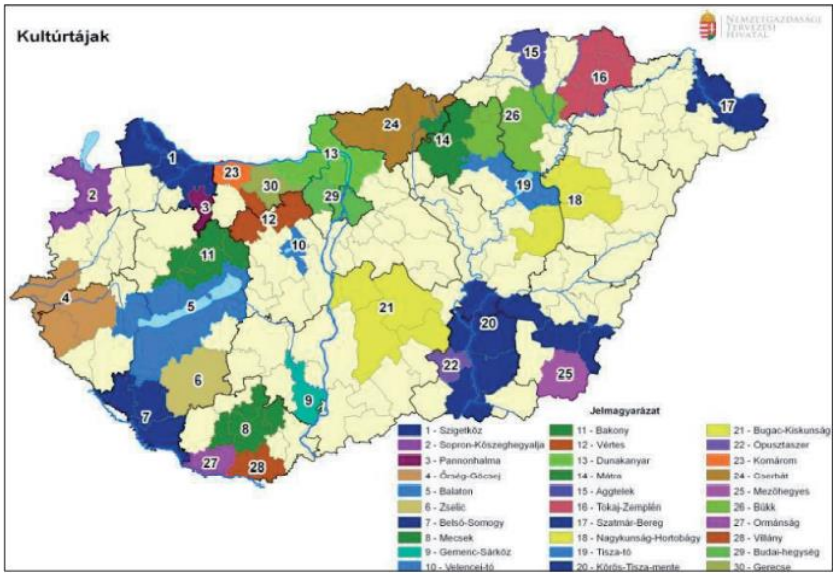
4. térkép: OFTK Városhálózat

Forrás: OFTK

Természeti adottságai alapján az OFTK Miskolcot a Bükk kultúrtáj részeként különleges táji értékekkel, rekreációs funkciókkal bíró övezetek között tartja számon. Itt az országos fejlesztéspolitika részéről megjelenő feladatok a következőek: hagyományos gazdálkodás, kulturális örökség megőrzése, helyi közösségek fejlesztése, fenntartható turizmus fejlesztése, környezeti terhelés csökkentése.

5. térkép: OFTK Kultúrtájak

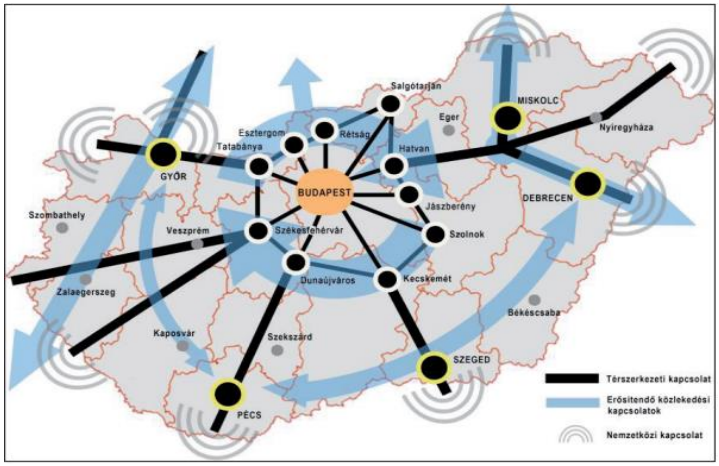

Forrás: OFTK

Az OFTK Miskolcot térszerkezeti és közlekedési kapcsolatok tekintetében az átértékelendő határmenti térségek közé sorolja: Miskolc-Kassa régió integrált fejlesztése a határszakasz egész keleti, sok

problémával küzdő szakaszára húzóerőként hathat. A térség fontos erősségeként könyvelhető el, hogy számos felsőoktatási intézménnyel rendelkezik. Az intézmények minőségi oktatást nyújtanak és a kutatás-fejlesztési tevékenységhez is bázisul szolgálnak. Az egyetemek, valamint az egyetemek és a vállalkozások közötti együttműködés szintje azonban még alacsony. A határtérség természeti környezete kettős képet mutat: egyrészt számos Magyarország – Szlovákia természetvédelmi terület fekszik a határ mindkét oldalán, másrészt azonban a korábbi nehézipari tevékenység következményeként sok a komoly környezeti károkkal sújtott és szennyezett terület is. A határtérség jelentős kulturális örökségi értékkel rendelkezik, amelyek társadalmi és gazdasági erőforrásként való használata még fejlesztendő terület. Közlekedési kapcsolatok fejlesztése terén az gyorsforgalmi út 2030-ig történő fejlesztése a cél.

6. térkép: Stratégiai kapcsolatok szerkezete

Forrás: OFTK

1.2.2. Kapcsolódás a Borsod-Abaúj-Zemplén Megye Területfejlesztési Koncepciójához és Programjához

Borsod-Abaúj-Zemplén Megye Területfejlesztési Programja (2021-2027) az alábbi átfogó célokat és specifikus célokat fogalmazza meg:

2. táblázat: B.-A.-Z. megyei Területfejlesztési Program célrendszere

Átfogó célok	Specifikus célok
- Borsod-Abaúj-Zemplén megye népességmegtartó képességének növelése a lakosság életminőségének javulásával és fenntartható infrastruktúra biztosításával - Borsod-Abaúj-Zemplén megye természeti adottságaira, hagyományaira és korszerű infrastruktúrára épülő versenyképes gazdaság kialakítása	- Humán központú minőségi szolgáltatások - Korszerű és fenntartható infrastruktúra - Versenyképes gazdaság

Forrás: B.-A.-Z. megyei Területfejlesztési Program

Borsod-Abaúj-Zemplén Megye Területfejlesztési Programja (2021-2027) Miskolc és agglomerációja tekintetében az alábbi területi célokat fogalmazta meg:

Fejlett, innovatív regionális centrum

Miskolc a régió központja. Stratégiai cél, hogy tudásközpontként, innovációra és kutatás-fejlesztésre épülő gazdasági központként élhető és integráló város legyen. Fontos és indokolt a megyei központ kiemelt fejlesztése, figyelembe véve az agglomerációban jelentkező adottságokat és igényeket. Kiemelt figyelmet fordítunk a tervezés során a városfejlesztésre, összhangban a 2021-2027-es programozási időszak fenntartható városfejlesztési céljával. Az előző programozási időszak tapasztalatai alapján nagyobb hangsúlyt kell fektetni a város-vidék együttműködésének fejlesztésére.

A szomszédos megyék megyeszékhelyei közötti (beleértve az agglomerációt is) közvetlen közlekedési kapcsolatok (autópálya kapcsolatok, gyorsforgalmi utak, elővárosi vasúti stb.) fejlesztése szintén prioritásként jelenik meg. A települések mindennemű fejlesztései során a smart és digitális megoldásokat szükséges elterjeszteni, valamint a zöld gazdaság és a környezet fejlesztéséhez is aktívan hozzá kell járulni, így együtt segítve a vonzó üzleti környezet kialakítását és a területi egyenlőtlenségek csökkentését. A fenntartható városfejlesztési projektek tervezése és végrehajtása kapcsán a megyeszékhelyeknek szembe kell nézniük a meglévő környezeti és közlekedési infrastruktúra hiányosságai okozta, nagyobb volumenű beavatkozásokat megkövetelő kihívásokkal is. A megyeszékhely fejlődése a megye egészének fejlődést is segíti, ezért különösen fontos a szinergikus fejlesztések megvalósítása.

A fenntartható városfejlesztés során előtérbe helyezésre kerülnek a partnerségi folyamatok, a fenntartható pénzügyi tervezés és üzleti modellezés. Miskolc a Mátra-Bükk kiemelt térség egyik városa, így a térségi program célkitűzései hozzájárulnak jelen területi cél eléréséhez.

Miskolc Megyei Jogú Város településfejlesztési koncepciója (2014-2030) 4 átfogó és 16 részcélt fogalmaz meg. A részcélok az átfogó célokkal harmonizálnak, annak megvalósítását segítik.

1.2.3. Egyéb térségi fejlesztési koncepciókhoz, programokhoz való kapcsolódás

Miskolc Megyei Jogú Város Településfejlesztési Koncepciója (2014-2030)

3. táblázat: Miskolc MJV Településfejlesztési Koncepciójában megfogalmazott célok

Átfogó célok	Részcélok
Versenyképes gazdaság	- Tudásgazdaság - Erős helyi gazdaság, magas foglalkoztatottság - Vonzó befektetői környezet
Fenntartható természeti környezet, vonzó városkép	- Kezdeményezés és együttműködő városfejlesztés - Fejlett közszolgáltatások Miskolcon és térségében - Környezettudatos Miskolc - Növekvő megújuló energiaellátás Miskolcon és térségében - Rendezett épített környezet
Javuló életminőség	- Képzett és művelt lakosság - Javuló jövedelmi viszonyok - Egészségtudatos lakosság

Átfogó célok	Részcélok
	- Javuló humán intézményi szolgáltatások Miskolcon és térségében - Intelligens város és várostérség
Növekvő biztonság	- Magas színvonalú személyi és vagyoni biztonság - Egyenlő hozzáférés és esélyteremtés - Hatékony környezetbiztonság Miskolcon és térségében

Forrás: Miskolc MJV Településfejlesztési Koncepció

1.3. A területrendezési tervekkel való összefüggések vizsgálata

Az Országos- és Borsod-Abaúj-Zemplén megye Területrendezési Tervvel összhangban készültek az elmúlt időszak miskolci rendezési tervei.

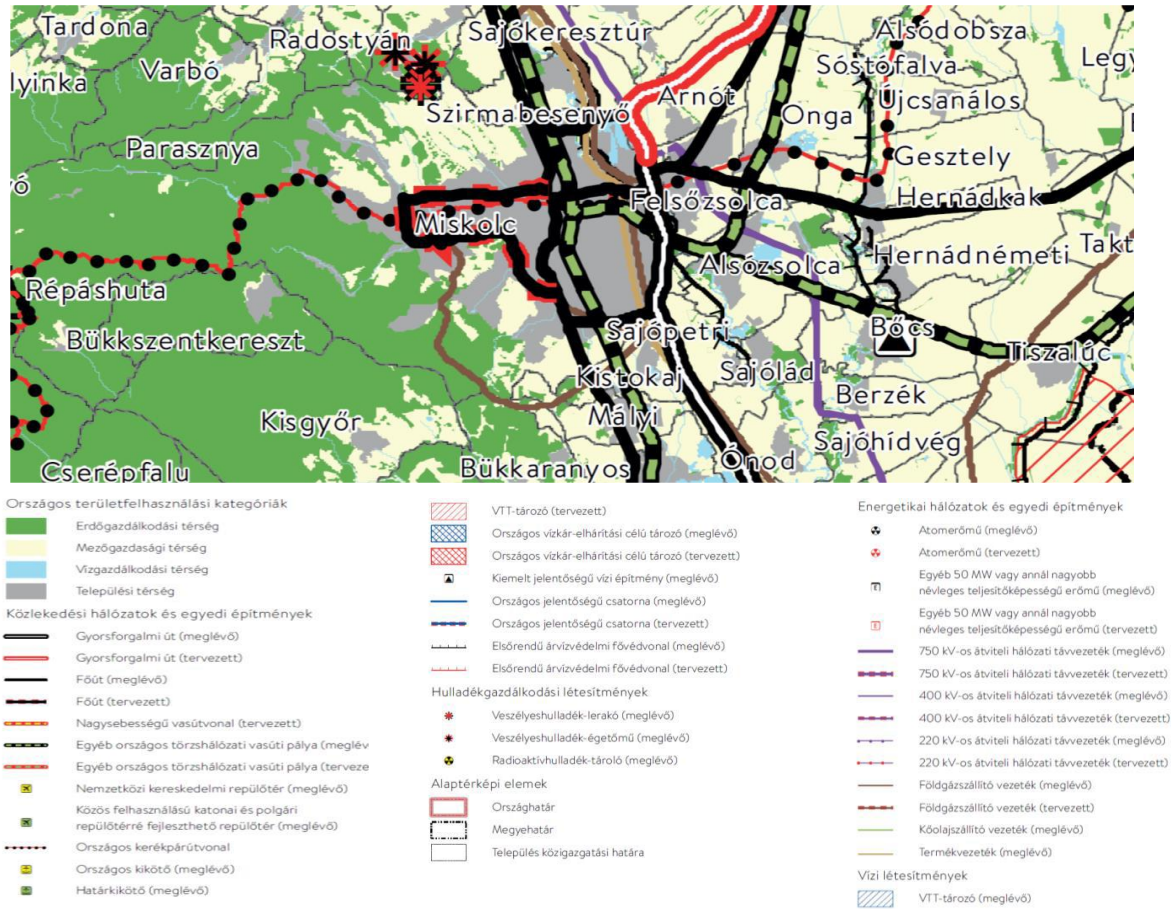
1.3.1. Országos Területrendezési Terv (OTrT)

Az Országgyűlés 2018. december 12-én elfogadta Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvényt (MáTrT), amelynek területrendezési terveket érintő fejezetei 2019. március 15-től hatályosak.

Az Ország Szerkezeti Terve

A tervezési területre az Ország Szerkezeti Terve települési térséget határoz meg.

7. térkép: Miskolc az Országos Szerkezeti tervben

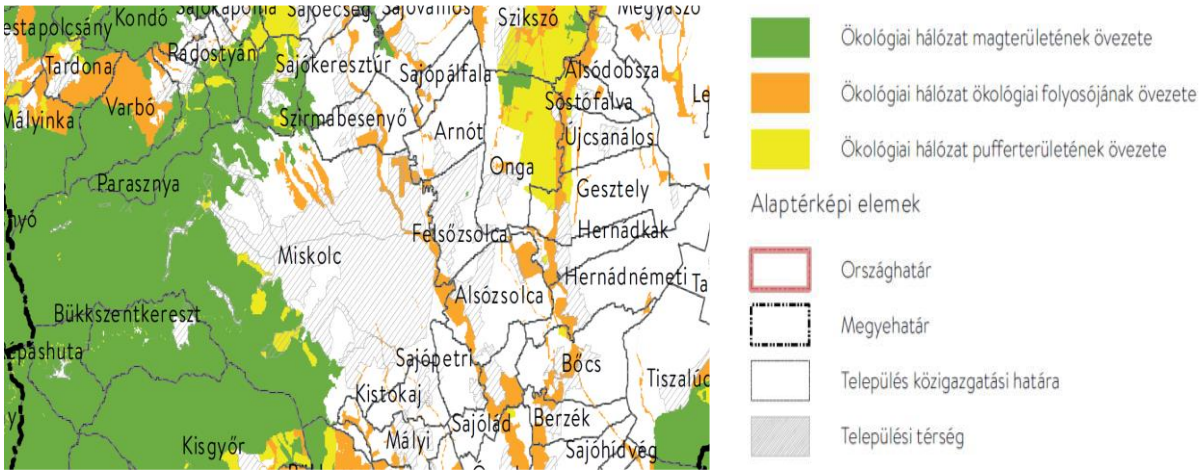
Forrás: https://www.oeny.hu/oeny/4tr/#/pdf-terkepek

Az országos övezeti terv tervlapjain Miskolc érintettsége

3/1. melléklet: Ökológiai hálózat magterületének övezete, az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete és az ökológiai hálózat pufferterületének övezetének tervlapja

A 3/1. melléklet a Miskolc belterületére települési térséget határoz meg, az ökológiai hálózat minden eleme Miskolc külterületét érinti.

8. térkép: Részlet az MáTrT. 3/1. mellékletéből

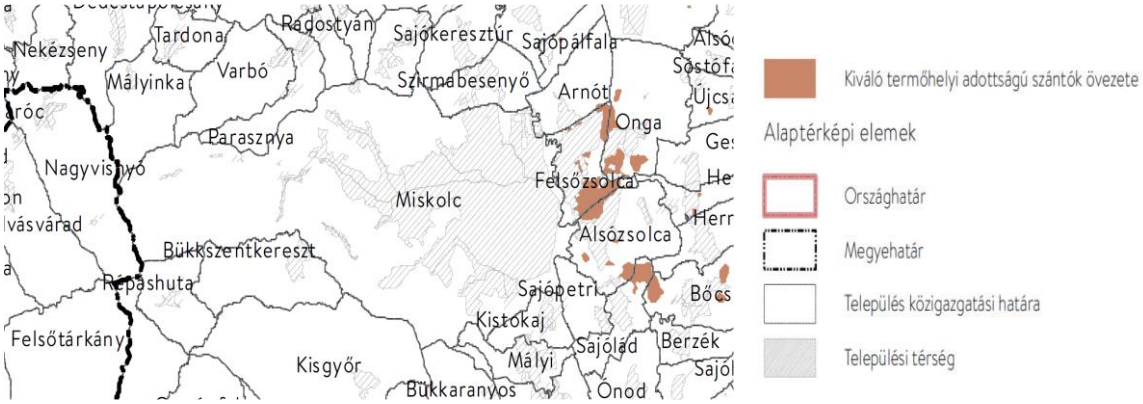

Forrás: https://www.oeny.hu/oeny/4tr/#/pdf-terkepek

3/2. melléklet: Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezetének tervlapja

A 3/2. melléklet Miskolc területére települési térséget határoz meg, a kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete **nem érinti** Miskolcot.

9. térkép: Részlet az MáTrT. 3/2. mellékletéből

Forrás: https://www.oeny.hu/oeny/4tr/#/pdf-terkepek

3/3. melléklet: Erdők övezetének tervlapja

A 3/3. melléklet Miskolcra települési térséget határoz meg, az erdők övezete Miskolc külterületének a Bükkbe eső részét **érinti.**

10. térkép: Részlet az MáTrT. 3/3. mellékletéből

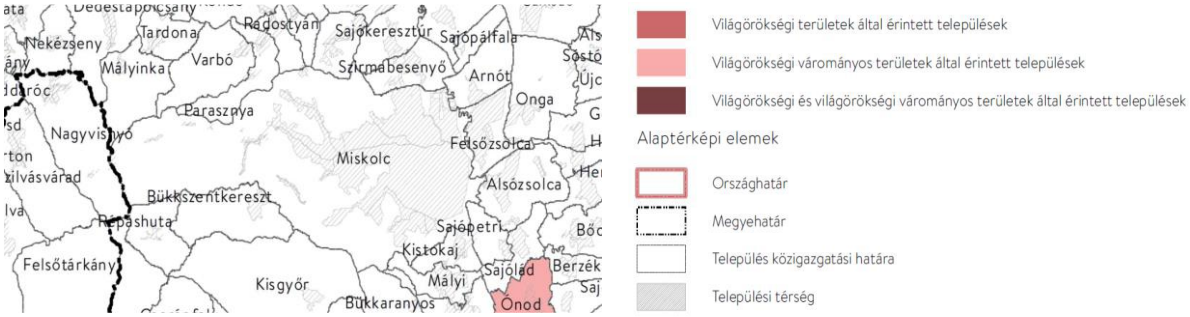

Forrás: https://www.oeny.hu/oeny/4tr/#/pdf-terkepek

3/4. melléklet: Világörökségi és világörökségi várományos területek övezete által érintett települések tervlapja

A 3/4. melléklet **nem érinti** a települést.

11. térkép: Részlet az MáTrT. 3/4. mellékletéből

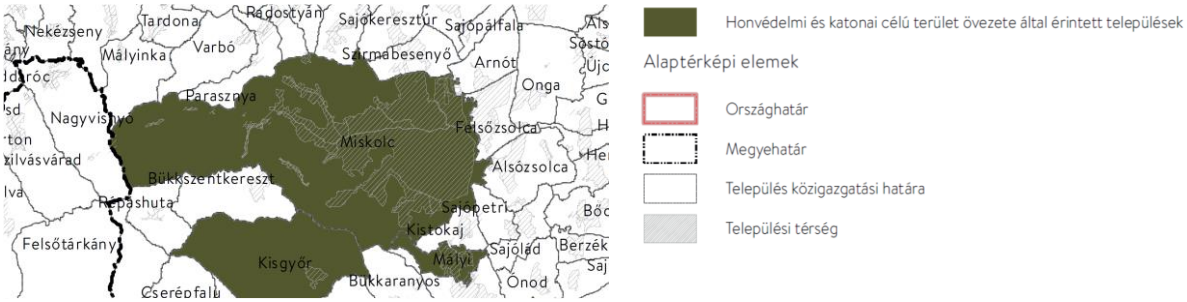

Forrás: https://www.oeny.hu/oeny/4tr/#/pdf-terkepek

3/5. melléklet: Honvédelmi és katonai célú terület övezete által érintett települések tervlapja

A 3/5. melléklet **érinti** Miskolcot.

12. térkép: Részlet az MáTrT. 3/5. mellékletéből

Forrás: https://www.oeny.hu/oeny/4tr/#/pdf-terkepek

A műszaki infrastruktúra hálózatok főbb építményei:

Az országos közúthálózat távlati gyorsforgalmi és főúti elemei, valamint a fővárosi térszerkezetet meghatározó főutak

Főút neve:	Főút iránya:
M30-as autópálya	Mezőcsát– Miskolc – Encs – Tornyosnémeti – (Szlovákia)
3. sz. főút	Budapest – Hatvan – Gyöngyös – Füzesabony – Mezőkövesd – Miskolc – Szikszó – Encs – Tornyosnémeti – (Szlovákia)
26. sz. főút	Miskolc (3. sz. főút) – Sajószentpéter – Kazincbarcika térsége – Bánréve – (Szlovákia)

Országos törzshálózati vasúti pályák

Vasúti pályák:	
80 (1)	Budapest [VIII. kerület, Keleti pu.] – Hatvan – Miskolc – Mezőzombor – Sátoraljaújhely – (Szlovákia)
92 (1)	Miskolc (Tiszai) – Bánréve – (Szlovákia)

Országos kerékpárút-törzshálózat elemei

Kerékpárút-törzshálózat:
23. Nyugat-zempléni kerékpárútvonal
23.A: Gönc – Boldogkőváralja – Miskolc – Felsőtárkány – Eger

9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet: a területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról: A Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: Trtv.) 19. § (4) bekezdésével összhangban, az Országos Övezeti Terv részét képező, e rendeletben megállapított országos övezetek a következők:

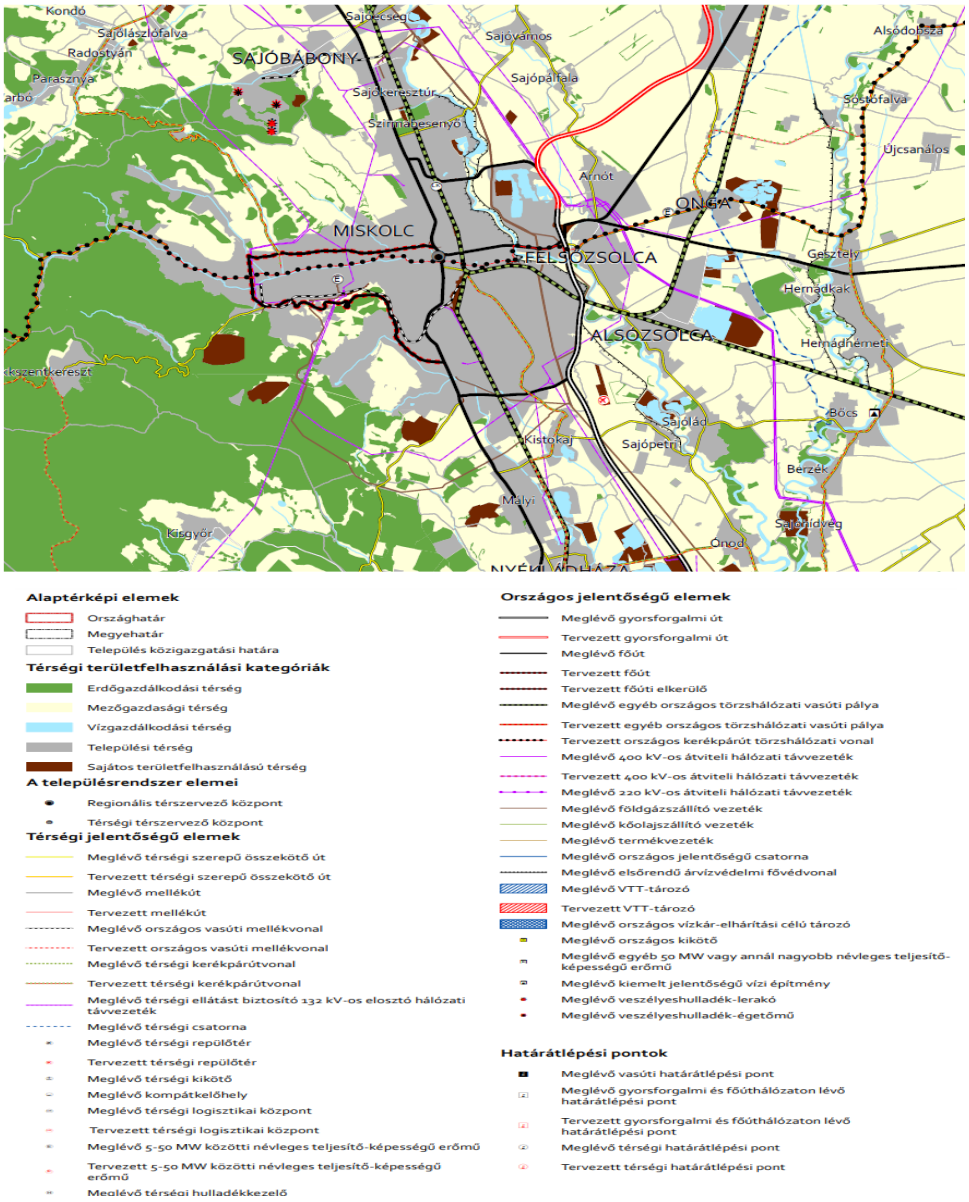
- az 1. melléklet szerinti jó termőhelyi adottságú szántók övezete: Miskolcot a Felsőzsolcával határos területen érinti;
- a 2. melléklet szerinti erdőtelepítésre javasolt terület övezete: belterület és külterület határán több helyen megjelenik (Szirmabesenyő, Parasznya, Bükkszentkereszt és Kistokaj irányába).
- a 3. melléklet szerinti tájképvédelmi terület övezete: A Sajó közvetlen környezete és a dombsági, hegyvidéki részei Miskolcnak.
- a 4. melléklet szerinti vízminőség-védelmi terület övezete: Miskolc belterületének magasabb fekvő részei és a teljes Bükk-i külterület.
- az 5. melléklet szerinti nagyvízi meder övezete: a Sajó-meder miskolci szakasza.
- a 6. melléklet szerinti VTT-tározók övezete: nem releváns.

1.3.2. A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Területrendezési Terv települést érintő elhatározásai

A B.-A.-Z. Megyei Önkormányzat Közgyűlésének nevében eljáró B.-A.-Z. Megyei Közgyűlés Elnökének 4/2020. (V.29.) számú önkormányzati rendelete (a továbbiakban: MTrT.)

A megye Térségi Szerkezeti Terve (MTrT. 1. melléklete)

13. térkép: Részlet a B.-A.-Z. megye Térségi Szerkezeti Tervéből

Alaptérképi elemek
- Országhatár
- Megyehatár
- Település közigazgatási határa

Térségi területfelhasználási kategóriák
- Erdőgazdálkodási térség
- Mezőgazdasági térség
- Vízgazdálkodási térség
- Települési térség
- Sajátos területfelhasználású térség

A településrendszer elemei
- Regionális térszervező központ
- Térségi térszervező központ

Térségi jelentőségű elemek
- Meglévő térségi szerepű összekötő út
- Tervezett térségi szerepű összekötő út
- Meglévő mellékút
- Tervezett mellékút
- Meglévő országos vasúti mellékvonal
- Tervezett országos vasúti mellékvonal
- Meglévő térségi kerékpárútvonal
- Tervezett térségi kerékpárútvonal
- Meglévő térségi ellátást biztosító 132 kV-os elosztó hálózati távvezeték
- Meglévő térségi csatorna
- Meglévő térségi repülőtér
- Tervezett térségi repülőtér
- Meglévő térségi kikötő
- Meglévő kompátkelőhely
- Meglévő térségi logisztikai központ
- Tervezett térségi logisztikai központ
- Meglévő 5-50 MW közötti névleges teljesítő-képességű erőmű
- Tervezett 5-50 MW közötti névleges teljesítő-képességű erőmű
- Meglévő térségi hulladékkezelő

Országos jelentőségű elemek
- Meglévő gyorsforgalmi út
- Tervezett gyorsforgalmi út
- Meglévő főút
- Tervezett főút
- Tervezett főúti elkerülő
- Meglévő egyéb országos törzshálózati vasúti pálya
- Tervezett egyéb országos törzshálózati vasúti pálya
- Tervezett országos kerékpárút törzshálózati vonal
- Meglévő 400 kV-os átviteli hálózati távvezeték
- Tervezett 400 kV-os átviteli hálózati távvezeték
- Meglévő 220 kV-os átviteli hálózati távvezeték
- Meglévő földgázszállító vezeték
- Meglévő kőolajszállító vezeték
- Meglévő termékvezeték
- Meglévő országos jelentőségű csatorna
- Meglévő elsőrendű árvízvédelmi fővédvonal
- Meglévő VTT-tározó
- Tervezett VTT-tározó
- Meglévő országos vízkár-elhárítási célú tározó
- Meglévő országos kikötő
- Meglévő egyéb 50 MW vagy annál nagyobb névleges teljesítő-képességű erőmű
- Meglévő kiemelt jelentőségű vízi építmény
- Meglévő veszélyeshulladék-lerakó
- Meglévő veszélyeshulladék-égetőmű

Határátlépési pontok
- Meglévő vasúti határátlépési pont
- Meglévő gyorsforgalmi és főúthálózaton lévő határátlépési pont
- Tervezett gyorsforgalmi és főúthálózaton lévő határátlépési pont
- Meglévő térségi határátlépési pont
- Tervezett térségi határátlépési pont

Forrás: http://www.baz.hu/content.php?cid=teruletrendezesi_terv_2020

4. táblázat: Megyei Térségi Övezetek (MTrT. 3. melléklete)

Megyei Térségi Övezetek	Érintettség
Ökológiai hálózat magterületének, ökológiai folyosójának és pufferterületének övezete	Érinti
Kiváló és jó termőhelyi adottságú szántók övezete	Érinti
Erdők övezete és erdőtelepítésre javasolt terület övezete	Érinti
Tájképvédelmi terület övezete	Érinti
Világörökségi és világörökségi várományos területek övezete	Nem érinti
Vízminőség-védelmi terület övezete	Érinti
Nagyvízi meder övezete és VTT-tározók övezete	Érinti
Honvédelmi és katonai célú terület övezete	Érinti
Ásványi nyersanyagvagyon övezete	Érinti
Rendszeresen belvízjárta terület övezete	Nem érinti
Földtani veszélyforrás terület övezete	Érinti
Kiemelt jelentőségű gazdasági övezet	Érinti
Kiemelt jelentőségű turisztikai övezet	Érinti
Megyehatáron, településhatáron átnyúló, együtt tervezendő térség övezete	Nem érinti
Közigazgatási határon átnyúló, együtt tervezendő létesítmények övezete	Nem érinti
Településfejlesztési dokumentumok és településrendezési eszközök társulásban történő készítésének övezete	Nem érinti
Zártkerti övezet	Érinti
Lakótelepi övezet	Érinti

Forrás: saját szerkesztés

5. táblázat: Miskolc város területének térségi övezetekkel való érintettsége

MISKOLC	
Ökológiai hálózat magterületének övezete (ha)	11439,54
Ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete (ha)	813,92
Ökológiai hálózat pufferterületének övezete (ha)	405,92
Jó termőhelyi adottságú szántók övezete (ha)	165,44
Erdők övezete (ha)	11422,71
Erdőtelepítésre javasolt terület övezete (ha)	277
Tájképvédelmi terület övezete (ha)	15153,09
Vízminőség-védelmi terület övezete (ha)	12303,58
Nagyvízi meder övezete (ha)	440,47

MISKOLC	
Honvédelmi és katonai célú terület övezete (érintettség)	x
Ásványi nyersanyagvagyon övezete (érintettség)	x
Földtani veszélyforrás terület övezete (érintettség)	x

Forrás: http://www.baz.hu/content.php?cid=teruletrendezesi_terv_2020

A fenti táblázatból jól látható, hogy a térségi övezetek mekkora területeket érintenek Miskolcon.

Borsod-Abaúj-Zemplén Megye Területrendezési Tervében alkalmazott megyei területfelhasználási kategóriák:

- területi korlát nélkül ábrázolt térségek:
  - erdőgazdálkodási térség,
  - mezőgazdasági térség,
  - vízgazdálkodási térség,
  - települési térség,
- legalább 5 ha nagyságú sajátos területfelhasználású térség.

6. táblázat: Miskolc területének a megyei területfelhasználási kategóriák szerinti megoszlása

Település	Település területe (ha)	Megyei területfelhasználási kategóriák szerinti megoszlás									
		Erdőgazdálkodási térség		Mezőgazdasági térség		Vízgazdálkodási térség		Települési térség		Sajátos területfelhasználású térség	
		ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Miskolc	23666,33	11517,02	48,66	3986	16,84	164,54	0,7	7383,65	31,2	615,12	2,6

Forrás: http://www.baz.hu/content.php?cid=teruletrendezesi_terv_2020

A város területe 23 666 ha, ennek majdnem 49% erdőgazdálkodási térség, 16,84% mezőgazdasági térség, a település mérete 7384 ha.

A műszaki infrastruktúra hálózatok főbb építményei:

Közúthálózat B-A-Z megyét érintő elemi

Főút neve:	Főút iránya:
M30-as autópálya:	Mezőcsát (M3) – Miskolc – Encs – Tornyosnémeti – (Szlovákia)
3. sz. főút:	Budapest – Hatvan – Gyöngyös – Füzesabony – Mezőkövesd – Miskolc – Szikszó – Encs – Tornyosnémeti – (Szlovákia)

Főút neve:	Főút iránya:
26. sz. főút:	Miskolc (3. sz. főút) – Sajószentpéter – Kazincbarcika térsége – Bánréve – (Szlovákia)
304. sz. főút:	Miskolc (M30) – Miskolc (3. sz. főút)
306. sz. főút:	Miskolc (M30) – Szirmabesenyő (26. sz. főút)

Országos törzshálózati vasúti pályák

Vasúti pályák:	
80 (1)	Budapest [VIII. kerület, Keleti pu.] – Hatvan – Miskolc – Mezőzombor – Sátoraljaújhely – (Szlovákia)
92 (1)	Miskolc (Tiszai) – Bánréve – (Szlovákia)
275	Miskolc – Miskolc [Diósgyőr-Vasgyár]

Országos kerékpárút-törzshálózat elemei

Kerékpárút-törzshálózat:
23. Nyugat-zempléni kerékpárútvonal:
23.A: Gönc – Boldogkőváralja – Miskolc – Felsőtárkány – Eger

Tervezett kerékpárutak:

- Miskolc – Bükkszentkereszt – Répáshuta
- Miskolc – Kistokaj – Nyékládháza – Ónod – Köröm
- Miskolc – Radostyán – Parasznya – Sajókápolna - Sajószentpéter

Térségi logisztikai központ Miskolcon és Tiszaújvárosban található a megyében.

5-50 MW közötti névleges teljesítő-képességű erőművek között említésre kerül a miskolci is.

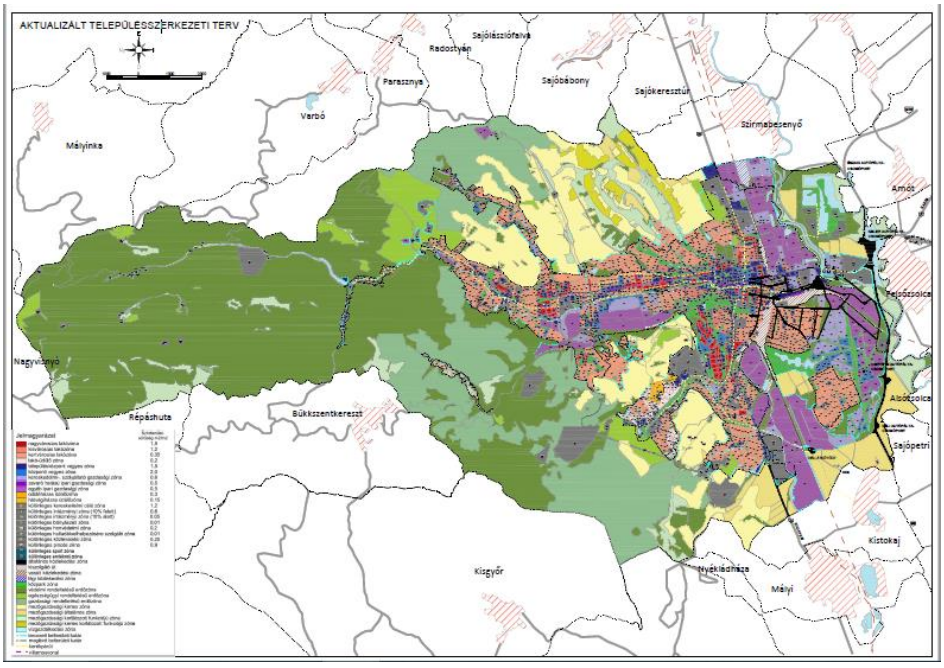
Villamosenergia-átviteli hálózati távvezeték és elosztó hálózat, valamint a szénhidrogén szállítóvezetékek és az elsőrendű árvízvédelmi fővonallal érintett települések között is megjelenik Miskolc.

Miskolc funkcionális várostérségében található települések településfejlesztési dokumentumai elsősorban közigazgatási, oktatási, közlekedési, foglalkoztatási, infrastrukturális vonatkozásban is érintik Miskolcot.

1.4. A szomszédos települések hatályos szerkezeti terveinek- adott település fejlesztését befolyásoló megállapításai

A város szomszédságában lévő települések településszerkezeti terveiben nincsen érdemi utalás Miskolcra.

14. térkép: Miskolc Település szerkezeti terve

Forrás: MMJV

Miskolc közigazgatási határain döntő arányban vízfelülettel, erdő és mezőgazdasági területtel kapcsolódik a szomszédos településekhez. Beépítésre szánt területek Szirmabesenyő, illetve Kistokaj közigazgatási határ mentén van, ahol zavaró hatású ipari gazdasági zóna, illetve kereskedelmi és gazdasági szolgáltatási zóna található.

1.5. Hatályos településfejlesztési döntések

1.5.1. A hatályos településfejlesztési koncepció és Integrált Településfejlesztési Stratégia megállapításai

1.5.1.1. Településfejlesztési Koncepció

Miskolc városa 2014. febr. 13-án elfogadta 2014-2030-ra vonatkozó településfejlesztési koncepciót a I-8/80.129/2014 sz. határozatával.

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) célrendszere a Településfejlesztési Koncepcióban megfogalmazott jövőképhez és átfogó célokhoz illeszkedik, kiegészíti azt. A koncepció alapvetően a városfejlesztés hosszútávú vízióját és értékrendjét kell, hogy meghatározza, ill. a szándékolt fejlesztési irányokat szükséges kijelölnie. Miskolc Megyei Jogú Város fejlesztési koncepciója kijelöli a város pozícióit 2030-ig a hazai városhálózatban, bemutatja a város társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetének jövőbeni állapotát.

Miskolc jövőképe: Miskolc olyan város, ahol megállt a több évtizede tartó népességfogyás köszönhetően a mindenki számára egyenlő módon hozzáférhető színvonalas köz- és magánszolgáltatásoknak, a megfelelő számú és minőségű munkahelyeknek, a jó városi közbiztonságnak.

Miskolc a klímaváltozás ellenére is a legélhetőbb magyarországi nagyváros, köszönhetően természetközeliségének, egybefüggő, igényesen kialakított zöldterületeinek, erdeinek, hegyeinek, ivóvíztisztaságú karsztvizeinek, jó levegőjének.

A város társadalmilag és környezetileg fenntartható módon működik, a kialakított városi infrastruktúra a helyi igényeken és fenntarthatósági szempontokon alapszik. A város működésének karbonkibocsátása közel nulla, a lakosság szemléletében erőteljesen jelen van a környezettudatosság.

A társadalmi jólétet a város térségi gazdasági központi szerepe biztosítja, amely a magas hozzáadott értéket képviselő kutatás-fejlesztésre és az innovációra épül. A város társadalmi kohéziójának alapját a lokálpatrióta fiatalok, az erős családok, valamint a megbecsült idősek jelentik.

A település Kassa-Miskolc gazdasági és turisztikai tengely meghatározó városa, a Via Carpatia európai közlekedési folyosó fontos logisztikai csomópontja.

A jóváhagyott Településfejlesztési Koncepció meghatározza az elsődlegesen megvalósítandó célokat és az ahhoz kapcsolódó fejlesztési, rendezési feladatokat.

Miskolc város átfogó céljai a következők:

1. Miskolc népességmegtartó képességének növelése a lakosság életminőségének javulásával, fenntartható infrastruktúra és szolgáltatások biztosításával

2. Korszerű infrastruktúrára épülő, modern, versenyképes, tudásalapú térségi gazdasági központ kialakítása

Az átfogó célok megvalósulását 4 stratégiai cél mentén tervezi elérni a város, ezek a következők:

S1. Korszerű, humán központú települési és térségi szolgáltatások

S2. Fenntartható városi infrastruktúra és szolgáltatások biztosítása

S3. Városi klímaadaptáció elősegítése és dekarbonizáció

S4. Modern, versenyképes gazdaság

A stratégiaalkotás keretében négy horizontális cél került meghatározásra:

H1. Várostérségi zöldátállás

H2. Várostérségi digitális átállás

H3. Esélyegyenlőség biztosítása

H4. Reziliencia

1.5.1.2. Integrált Településfejlesztési Stratégia

Az integrált településfejlesztési stratégia 2020-ig elérendő középtávú stratégiai fejlesztési céljai egyrészt a településfejlesztési koncepcióban felvázolt jövőkép és átfogó, hosszú távú célok, másrészt az Európa 2020 stratégia (a kohéziós politika 11 tematikus célja és az egyes támogatási alapok – ERFA, ESZA – ezen célokhoz illeszkedő beruházási prioritásai) alapján kerültek meghatározásra.

Miskolc Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája 2014-ben készült el a 2014-2020. programozási időszakra. A dokumentum felülvizsgálata folyamatban van.

Városfejlesztés stratégiai szintű céljai:

- Gazdasági potenciál növelése
- Természeti környezet megóvása, sérült környezet rehabilitációja
- Életminőség javítása, humán potenciál fejlesztése
- Épített környezet fejlesztése, az épített és a természeti környezet harmóniájának megteremtése
- Biztonság, esélyteremtés, diszkrimináció mentesség, szociális kohézió erősítése

1.5.2. Hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések

Miskolc Városa rendelkezik hatályos településfejlesztési és –rendezési szerződésekkel:

- Integrált Településfejlesztési Stratégia felülvizsgálatára a szerződés 2022. április 05-én lépett hatályba az EX-ACT Project Kft.-vel. A teljesítés ideje 2022. november 15. A szerződés tárgya a jelen dokumentum elkészítése.
- Jelenleg folyamatban van Miskolc város egységes rendezési- és szabályozási tervének elkészítése a VÁTI Városépítési Kft.-vel. A teljesítés ideje: 2022.12.31.
- Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatának Fenntartható Városfejlesztési Stratégiája 2021-2027 dokumentum elkészítése, mely szerződés 2021. május 19-én lépett hatályba és a stratégia Miskolc MJV közgyűlése általi elfogadásáig tart.
- Kiemelt fejlesztési területekké való nyilvánításról szóló határozatok

1.6. Településrendezési Tervi előzmények

1.6.1. Hatályban lévő településrendezési eszközök

Miskolc Megyei Jogú Város Városépítési Koncepcióját VIII-145/3481/2001. számú határozattal fogadta el a Közgyűlés, majd 2003-ban és 2021-ben módosította.

A város Településszerkezeti tervének alaphatározata 2003-ban került elfogadásra, azóta 44 alkalommal módosították. A Közgyűlés a IV-68/23.261/2003. számú határozattal jóváhagyott Településszerkezeti Tervet a IV-75/16.321-2/2007. számú határozatával módosította: Aktualizált Településszerkezeti terv.

Ezután indult meg a szabályozási terv készítése. A szabályozási terv a már elfogadott településszerkezeti tervi elhatározások szerint készült, de a részletesebb lépték és a konkrét megoldási javaslatok, területi lehetőségek következtében pontosításokat tett szükségessé a településszerkezeti terven is.

Miskolci Megyei Jogú Város Építési Szabályzatát (MÉSZ) 2004-ben a többször módosított 21/2004. (VII. 6.) rendeletben fogadták el. 2009-ben átdolgozták, azóta 62 alkalommal módosították. Miskolc Történelmi Avas területére vonatkozó Helyi Építési Szabályzat alaprendeletét 2003-ben fogadták el, azóta többször módosították, utoljára 2017-ben.

A hatályos TSZT legutóbbi módosítását az 53/2022. (V.26.) számú határozattal fogadták el.

1.6.2. Hatályos településszerkezeti terv megállapításai, megvalósult elemei

1.6.2.1. A hatályos településszerkezeti terv megállapításai

A hatályos Településszerkezeti terv rögzíti a város terület-felhasználásnak meglévő és tervezett rendjét, a szerkezeti jelentőségű infrastruktúrákat, továbbá a fejlesztések objektív korlátait. Jóváhagyása óta a dokumentáció többször módosult, a fejlesztések alapvető célja és iránya azonban változatlan maradt.

A város szerkezetének alapvető jellemzője a változatos topográfia. A meglévő városrészek jellemzően a Szinva nyugat felé keskenyedő völgyében alakultak ki, a történeti fejlődés során a kevésbé tagolt Hejő-völgy is a várostest részévé vált. A nyugat- és dél felől keretező Bükk-Hegység és annak dombvonulatai jogszabállyal védett természetvédelmi és ivóvízbázis-védelmi területek. A nagyobb fejlesztések terepe így a Sajó síkja a várostest keleti részén, a beékelődött, revitalizációra váró iparterületek újra-értelmezése, illetve a hirtelen nőtt város közlekedési hálózatainak tervszerű fejlesztése.

A terv a jóváhagyáskor hatályos OTÉK-ban definiált valamennyi területfelhasználást tartalmazza, a falusias lakóterület kivételével.

A fejlesztési elképzelések ismertetése során – tekintettel a területfelhasználásban bekövetkező tervezett változások számosságára – a nagyobb, önálló településszerkezeti egységként megjelenő elemeket ismertetjük.

A. Beépítésre szánt területek

1. Lakóterületi fejlesztéseket elsősorban a kertvárosias lakóterületek tekintetében tartalmaz:

- A legnagyobb összefüggő blokkot a Belvárost és a Győri kaput északról keretező dombvonulaton jelölte ki, mintegy 300 ha területen.

- Kisebb léptékű, de városrésznyi területű a Komlóstető és a Tatárdomb területén kijelölt lakóterület.
- A meglévő településrészekhez kapcsolódó további fejlesztési területek elsősorban Szirma és Martin-Kertváros peremein kerültek kijelölésre.
- Egyedileg definiált a Miskolc-Tapolca városrész környezetében kijelölt 89 ha lakó-üdülő terület, ahol a lakófunkció feltételekhez kötött.
- Egyéb lakóterületek tekintetében jellemzően a meglévő állapotot rögzíti.

2. A vegyes területek közül a településközponti vegyes területek kiterjesztése tervezett:

- A belvárostól keletre, a Zsolcai kapu gazdasági területeinek urbánus átalakításának elősegítésére.
- A Csabai kapu-Csabavezér út-Pesti út, mint a városba bevezető főútvonal kétoldali teleksora.
- Az Újgyőri főtér, mint alközpont térségében.
- Diósgyőr-városközpont és Miskolc-Tapolca strandokat övező karéja, mint kiemelt turisztikai fejlesztési területek térségében.
- Központi vegyes terület a Búza tér térségében és a Vasgyár várostest felőli peremein került kijelölésre, elősegítve a frekventált területek funkcióváltását.

3. A gazdasági területek fejlesztése elsősorban a város keleti, sík fekvésű részén tervezett, A meglévő gazdasági területek összekötésével és kiegészítésével összefüggő gazdasági zónák kialakítása tervezett:

- A Miskolc-Bánréve-Ózd vasútvonal - Zsolcai kapu - Sajó folyó közötti területen.
- A Budapest-Miskolc vasútvonal és Hejőcsaba-Görömböly városrészek közti területsávban.
- Szirma és Martin-Kertváros térségében újonnan kijelölt zöldmezős területként.
- A meglévő ipari területek (Vasgyár, Digép) feltárása és részbeni funkcióváltása tervezett.
- Sajátos használat szerint az ipari területek túlsúlya jellemző, kereskedelmi-szolgáltató területek elsősorban a lakó és ipari területek elválasztására kerültek kijelölésre.

4. Üdülőterületi fejlesztések döntően Miskolc-Tapolca legszélső, infrastruktúrával nehezen ellátható területén tervezettek, azonban a városrész tervezett lakóterületein sem kizártak (ld. az 1. pontban.)

5. Különleges terület kijelölését igénylő fejlesztések:

- Kereskedelmi zóna kiterjesztése a keleti és a déli városkapu térségében, továbbá a Kilián-Bulgárföld lakótelepek között.
- Különleges közlekedési zóna besorolást az Újgyőri főtér, a DVTK stadion és a Majláthi intermodális csomópont kapott, a közösségi közlekedési hálózat tervezett fejlesztési elképzelései alapján.
- Különleges intézményi zóna rekreációs célként a Csorba-tavakhoz kapcsolódóan, a görömbölyi agyagbánya hasonló célú rekultivációjához kapcsolódóan, Miskolc-Tapolcán a Hejő völgyben, valamint a Majális-park és a Királyasztal területén az idegenforgalmi fejlesztések fogadására. (*A zóna alacsony beépítési intenzitású, a jelenlegi terminus szerint beépítésre nem szánt területként történhetne kijelölésre.)*

B. Beépítésre nem szánt területek

1. A közlekedési és közműterületek tervezett fejlesztései a C. pontban kerülnek bemutatásra.

2. Zöldterületek fejlesztése részben a zárványként beékelődött, kedvezőtlen beépítési lehetőségű területeken tervezett:

- A Martin-kertvárostól délre fekvő mélyvekvésű területen, vízrendezéshez kapcsolódóan.

- Az Avas-tetőn, a frekventált helyen lévő elhanyagolt terület hasznosítási céljaként.
- A Pece-ágak völgytalpain, az árvízi vésztározók kiegészítő funkciójaként.
- Önálló fejlesztési célként egyedül a Csorba-tavak környezetében jelenik meg.

3. Erdőterületek fejlesztése elsősorban a belterületen és az ahhoz kapcsolódó területeken tervezett, az egyes funkciók eltérő jellegű környezeti terheléseinek elválasztása érdekében:

- A Csorba-tavak térségében a széltörés és a rekreációs funkciók kiegészítése érdekében.
- A Martin-Kerváros és Szirma térségében tervezett iparterület lakóterülettől való elválasztása érdekében.
- Az M30 autópálya várostest felőli oldalán.
- Egyes spontán visszaerdősülének indult zártkeri területek esetén a maglévő folyamatok tudomásul vételeként.

4. Mezőgazdasági területek tekintetében fejlesztési célok nem kerültek megfogalmazásra, az építési célú használat intenzitása tekintetében kerültek differenciálásra a használat jellege (kisüzemi-nagyüzemi), illetve a természetvédelmi korlátozások alapján.

5. Vízgazdálkodási területek fejlesztése Martin-Kertvárostól délre tervezett, a mélyfekvésű terület vizeit összegyűjtő vízfelület kijelölésével.

C. Hálózati jellegű fejlesztések elsősorban az úthálózat vonatkozásában tervezettek:

- Az M30 autópálya ún. Centrum csomópontja, amely Szirma és Martin-kertváros városrészek között, továbbá az Avas dombja alatt átvezetve biztosítja a nyugati városrészek közvetlen autópálya kapcsolatát.
- Tervezett Sajó-hidak helyének kijelölése és hálózatba kapcsolásuk.
- Az elégtelen kapacitású kelet-nyugati várostengely párhuzamos tehermentesítő úttal történő kiváltása.
- A tervezett iparterületek feltáró úthálózata.
- A Varga-hegyi szerpentin kiváltása.
- Görömböly-Miskolctapolca-Komlóstető városrészek közforgalmi összekötése.
- Sajószigeti utca vasúti keresztezése az ÉK-i városrészek átmenő forgalmának részbeni elvezetése érdekében.
- Az Avasi lakótelep és az Egyetemváros összekötése.
  (az egyes közlekedésfejlesztési célok részben egymással összefüggésben tervezettek)
- kerékpárút-törzshálózat nyomvonalának kijelölése.
- Nem közlekedési jellegű szerkezeti cél a Szinva teljes hosszának legalább egyik oldali közterületen történő végig-járhatósága.
- A közmű-hálózatok esetében a fejlesztési elképzelések nem kerültek rögzítésre.

Területfelhasználási módosulások

Nagyobb területfelhasználási változásokat tartalmaz az aktualizált terv a korábbiakhoz képest a már említett területeken:

- a DK-i új gazdasági terület kialakításánál,
- a DAM környékének rendezésénél - elsősorban a jobb városba vissza-integrálhatóság elérése céljából ill. a környéken módosult közlekedéshálózathoz kapcsolódva.

Településszerkezeti terv alapján elsősorban a város déli/délkeleti és északi területén van kijelölve nagyobb területen kereskedelmi, szolgáltató, gazdasági zóna, továbbá Diósgyőrben az ipari parkok

környezetében és a stadion környékén. Diósgyőrt leszámítva jó közlekedési kapcsolatokkal rendelkező területek, déli/délkeletei terület közvetlen autópálya kapcsolattal (M30 elkerülő). Diósgyőr esetében a városon áthaladó forgalomcsillapítás miatt szükséges elsősorban a kereskedelmi funkció erősítése. A déli és északi terület jól beépített, kereskedelemi funkcióval megfelelően ellátott (3 hipermarket, továbbá sok áruház és egyéb üzlet elérhető).

Gazdasági területek tekintetében egyszerre van jelen a korábbi nagyüzemek alulhasznosított, részben felhagyott területeinek problémája, ill. a zöldmezős ipari beruházásokat fogadni képes területek kialakítása iránti igény.

A városon belüli zöldmezős ipari parkok kihasználtsága jelentős, a város jelenleg a közigazgatási területén belül 10-20 hektár, az állami tulajdonú NIPÜF Zrt. érdekeltségébe tartozó INPARK Miskolc Ipari Park Kft. területén pedig maximum 30-40 hektár nagyságú területméretig tudja kezelni a megkereséseket (mivel egy nagyfeszültségű légkábel ketté vágja a 91 hektáros területet), közigazgatási területén kívül pedig maximum 70 hektár területméretig tud területet – a jelenlegi állapotában, azaz szántóként – kiajánlani. Új ipari területek kijelölésének elsősorban a város keleti részén, az úthálózat-fejlesztéshez kapcsolódva van realitása, különösen fontos lehet a megszűnt repülőtér területe

A Miskolcon lévő kialakított iparterületek kapacitásai már nem teszik lehetővé jelentősebb, 30-40 hektárnál nagyobb területigényű ipari beruházások fogadását, ezért a fejlesztésre alkalmas terület(ek) megszerzése nélkülözhetetlen a további beruházások fogadása érdekében.

Technológiai Parkok fejlesztésére tett javaslatot az elkészült koncepció[1] az alábbiak szerint:

I. Vegyipari Technológiai Park – Sajószentpéter (70 ha)

II. Miskolc-Centrum Járműipari Technológiai Park (300 ha)

III. AeroLog Logisztikai Technológiai Park – Sajópetri (66,9 ha)

IV. Mechatronikai Technológiai Park fejlesztése – Miskolc (50+ ha)

+1 Miskolc Regionális Technológiai Park – Hernádnémeti (400 ha)

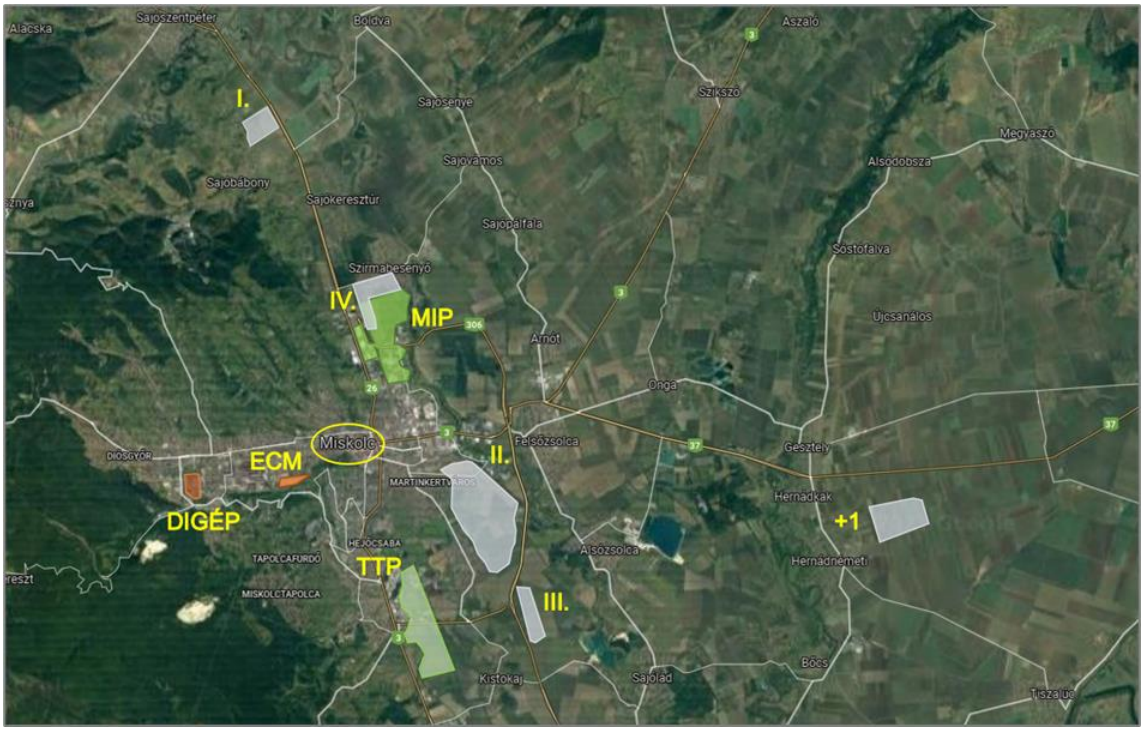
A javasolt fejlesztések révén az alábbi helyszíneken állna rendelkezésre ipari alapinfrastruktúra:

Jelenlegi Ipari Parkok	Tervezett Ágazati Technológiai Parkok
ECM – Európa Center Miskolc Üzleti és Logisztikai Ipari Park DIGÉP – Diósgyőri (DIGÉP) Ipari Park MIP – Miskolci Ipari Park MIDIP – Miskolc Déli Technológiai Park	I. Vegyipari Technológiai Park – Sajószentpéter (70 ha) II. Miskolc-Centrum Járműipari Technológiai Park (300 ha) III. AeroLog Logisztikai Technológiai Park – Sajópetri (66,9 ha) IV. Mechatronikai Technológiai Park fejlesztése – Miskolc (50+ ha) +1 Miskolc Regionális Technológiai Park – Hernádnémeti (400 ha)

[1] Technológiai Park Fejlesztési Koncepció Miskolc és térsége vonatkozásában

Az alábbi térképen a Miskolcon meglévő ipari parkok és a javasolt Technológiai Parkok együttesen láthatók:

15. térkép: Meglévő és javasolt ipari parkok elhelyezkedése

Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás (Miskolc Holding)

1.6.2.2. A településszerkezeti terv megvalósult elemei

A településszerkezeti terv lényegileg változatlan maradt, továbbra is a mai városszerkezethez képest a **legnagyobb változást az M30 autópálya megépítése** inspirálta, mivel ezáltal megváltoznak:

- a város megközelítési kapcsolatai,
- a bevezető út-nyomvonalak,
- áthelyeződnek a városkapuk,
- a belső úthálózatban is változások következnek be a külső hálózati kapcsolatok miatt,
- a forgalom átterhelődések, tehermentesítések következtében nemcsak az egyes utak szerepe változik, hanem az utak menti területek felhasználása (alkalmassága) is,
- a módosuló szerepű közlekedési nyomvonalak menti környezetterhelések.

A megváltozott közlekedési hálózat a közvetlenül kapcsolódó területfelhasználásra is módosító/pontosító hatással volt.

Az M30-as autópálya az M3-as autópályát Miskolccal és Tornyosnémetin keresztül a szlovákiai R4-es autóúttal összekötő gyorsforgalmi út. A Via Carpathia nemzetközi közlekedési folyosó része. A Miskolc és Tornyosnémeti közötti 56 kilométer hosszú, kétszer kétsávos gyorsforgalmi úthálózat 2021-ben csatlakozott a Tornyosnémeti–országhatár között már elkészült 4 kilométeres autóúthoz. Ezzel a 2014–20-as uniós költségvetési ciklus legnagyobb projektje zárult. A 2018 márciusában indult beruházás összköltsége 200 milliárd forintot tett ki, amit nagyobbrészt az unió finanszírozott, a fennmaradó rész a hazai költségvetésből származott. A teljes szakaszon megépült az autópálya. Jelenleg az M30-as

autópálya az M3–M30-as autópálya elválási csomópontjától a tornyosnémeti országhatárig 87,8 km hosszú, 2×2 sávos + leállósávos teljes értékű autópályaként üzemel.

A másik jelentős szerkezetátalakító változás a jelenlegi városszerkezetben problémát okozó zárványként jelentkező és alulhasznosított egykori nehézipari területek, amelyek rehabilitációja - és részben más funkcióra hasznosítása - elengedhetetlen. E problémakör is szerepel a jóváhagyott településszerkezeti tervben, de a részletesebb tervezés és az időközben a területen lezajlott (tulajdonviszonyi) változások a korábbi elképzeléseket valamelyest módosították.

Jelentős változás a DAM környékén kialakítható úthálózatban, valamint a DAM területének utakkal való feltárásában jelentkezett. Ez az időközben bekövetkezett gazdasági változások és a DAM tulajdonviszonyainak módosulása miatt is felmerült és vált lehetségessé. A településszerkezeti tervben rögzített alapcél: az alulhasznosított iparterület településszerkezetbe (vissza)integrálása és a városhoz illeszkedő hatékonyabb hasznosítása azonban továbbra is változatlan cél, csak ennek konkrét megoldására születtek új javaslatok.

Változás történt (az önkormányzat kérésére) a Martintelep-Szirma melletti tervezett gazdasági terület kialakításában is. Az eredeti cél (zöldmezős gazdasági terület biztosítása) és a területhasználat (kereskedelmi gazdasági terület és egyéb ipari gazdasági területek) változatlan, csak a kialakítás módja alakult úgy, hogy:

- ne váljon szükségessé közműkiváltás (azaz valamennyi védőtávolságok igénylő vezeték figyelembevételre került),
- kisebb területi egységekben ütemezhető legyen és
- olyan belső szerkezet alakuljon ki, amely mind a nagyobb vállalkozások számára nagy kiterjedésű, mind kisebb telephelyek kialakítását lehetővé teszi.

A Szirma és Martin-Kertváros peremein tervezett lakóterületi fejlesztések ütemezette valósultak meg, a kijelölt területek jórészt elfogytak. Tapolca területén elsősorban lakóterületi fejlesztések történtek, az üdülő nem jellemző. A kijelölt területek nagyobbrészt beépültek, helyenként a terepviszonyok és az elaprózott tulajdonosi szerkezet a megvalósítás akadálya. A legnagyobb tervezett lakóterületek nem valósultak meg, helyettük a zártkerti területek belakása jellemző, elsősorban a Komlóstető, Tapolca és Hejőcsaba városrészek összeépülésével.

A kijelölt vegyes területek funkcióváltása folyamatos, azonban az intézményi funkciók mellett a kereskedelmi és szolgáltató funkciók megtelepedése is jellemző. A Búza-tér és a Zsolcai-kapu térségének alulhasznosított volta továbbra is méltatlan városszerkezeti pozíciójához.

A korábbi keleti gazdasági területek, mint barnamezős területek revitalizációja folyamatos, de nem tervszerű, az egyes új vállalakozások saját környezetüket rendezik. A tervezett északi ipari terület (Mechatronikai Ipari Park) lényegében megtelt, a közelmúltban bővítési terület kijelölésére volt szükség. A déli ipari terület (Déli Ipari Park) területének előközművesítése megtörtént, a betelepülés folyamatos. A Nádasrét térségében tervezett ipari terület nem valósult meg, továbbra is környezeti kármentesítésre vár.

Miskolc-Tapolca kijelölt üdülőterületei nem valósultak meg, a jelenlegi zártkerti jellegű használat mellett inkább a lakóterületek bővítése a jellemző tulajdonosi szándék.

A különleges területek közül a városkapuknál kijelölt kereskedelmi területek betelepülése folyamatos, a diósgyőri üzletközpont azonban nem valósult meg. A közlekedési területek közül az Újgyőri főtér és a Majláthi intermodális csomópont megvalósult, a Stadionhoz tervezett fejlesztés azonban elmaradt. A különleges intézményi területek közül a csanyiki látogatóközpont építése és a Királyasztalon lévő vadaspark bővítése megkezdődött, a többi tervezett fejlesztés nem valósult meg.

A tervezett zöldterületi fejlesztések közül az Avas-tető területe részben megvalósult, részben tervezési fázisban van. A többi tervezett zöldterület megvalósítására nem került sor.

Az erdőterületek tervezett fejlesztése nem valósult meg, jellemzően a védett vagy védő funkciók megvalósulásának elmaradása miatt.

A tervezett záportározó tó szintén nem valósult meg.

A közlekedési fejlesztések közül a zöldmezős ipari parkokat kiszolgáló úthálózat kiépítése valósult meg maradéktalanul. A keleti-nyugati városrész összeköttetésének javítása több évtizedes városfejlesztési elképzelés, amelynek egyes szakaszai eltérő tervek alapján épültek, a hálózati elem folyamatossága nem biztosított. A jelenleg folyamatban lévő fejlesztések közül az ún. „Y" híd és kapcsolódó elemei sorolhatóak ide. Neuralgikus pontjai – a belvároson átvezető szűkület, a vasgyári villamospálya keresztezése és az ún. sportligeten történő átvezetés – reális megoldásra várnak. A Varga-Hegyi szerpentin kiváltására és a Komlóstető-Tapolca-Görömböly városrészek összekötésére tanulmánytervek készültek, megvalósításuk a pályázati lehetőségek függvénye.

A Szinva-meder belvárosi és diósgyőri „zárványainak" kiszabadítása nem történt meg.

Jelen dokumentációval párhuzamosan folyamatban van Miskolc MJ Város új településrendezési Eszközeinek elkészítése. A munka a városvezetés iránymutatása alapján újraértékeli a meg nem valósult fejlesztési elképzelések szükségességét, illetve az időközben felmerült – a hatályos TSZT-vel összhangban nem álló – elképzeléseket.

Miskolc városrendezési céljai, feladatai

Miskolc településszerkezeti tervének célja a város vonzerejének (gazdasági, idegenforgalmi, népességmegtartó képesség, táji, természeti, települési értékek) növelése, a városüzemeltetés gazdaságosságának javítása, a lakosság komfortérzetének növelése, a városkép, az építészeti arculat és a környezeti állapot kedvezőbbé tétele.

A városi vonzerő növekedési lehetőségeit a terv egyértelműen tartalmazza. A szabályozás a gazdasági- és tőkevonzás fokozásához a területi és építési hátteret a javasolt területfelhasználással és a gazdasági területekre meghatározott építési övezetekkel, az általános városi vonzerő fokozásának eszközeivel biztosítja, egyben a kötelezően fásítandó területek jelölésével azt is garantálja, hogy a gazdasági területek környezeti állapota és városképi arculata is javuljon.

A népességmegtartó erő fizikai és területi feltételei (új lakóterületek, a lakóterületi építési övezetek tartalma, a környezetvédelmi előírások környezetjavító hatása stb.) ugyancsak érvényre jutnak a tervben, ez azonban csak szükséges, de nem elégséges feltétele a népességvonzásnak.

A településszerkezet racionalizálásával szembeni azon igény, hogy a területfelhasználás úgy változzon, hogy ezáltal a város működése ill. a város üzemeltethetősége gazdaságosabb legyen csak részben tudott megvalósulni. A gazdaságosabban működtethető városhoz a belterületbe vonandó ill. beépítésre szánt területek mérsékeltebb kiterjesztése lett volna szükséges, mint ami a tervben szerepel, különösen, hogy a város népessége még mindig csökken.

A lakosság komfortérzetének növelését a szabályozási terv elhatározásai segítik:

- a közlekedési hálózat fejlesztésének tervei, ha megvalósulnak, biztosítják a túlterhelt városrészek tehermentesítését és a kapcsolathiányos területek városszerkezetbe való jobb bekapcsolását is, de egyidejűleg a tömegközlekedés fejlesztési lehetőségeit is;
- a zavaró területfelhasználási szomszédságok csökkentése megtörtént a tervben, ahol ez csak részlegesen, vagy területszűke miatt nem volt lehetséges, ott pufferzóna (pl. kötelező fásítás) létesítését írja elő a szabályozás az egymást zavaró területhasználatok között. Nagyobb

eredményt lehetne elérni a szomszédos területek harmóniájának megteremtésében, ha a DAM, mint kiemelt célterület, még inkább átalakítható lenne.

A továbbiakban az egyes részcélok ismertetésén túl tételesen összefoglaljuk a megvalósult elemeket.

1. részcél: gazdaságfejlesztés.

1.1 Biztosítani kell a gazdaság fejlődéséhez szükséges területeket, és a befektetésekhez szükséges magas színvonalú infrastruktúrát.

Miskolcon két ipari park fejlesztése valósult meg.

- Miskolci Ipari Park: bővítése során a fokozott befektetői érdeklődés miatt azonban további területek bevonására volt szükség. Több ütemben történt meg az új területek kialakítása, így összességében a Miskolci Ipari Park területe mára már mintegy 224 hektárra bővült. A Miskolci Ipari Park 130 hektáros beépített területén több, mint 50 vállalkozás található, melyek közül a legnagyobb autóipari beszállító: a Bosch cégcsoport. A Miskolci Ipari Parkon belül kialakított 42 hektáros Mechatronikai Ipari Parkban lévő szabad, összközműves területek tulajdonosa az önkormányzati vagyonkezelő. A Mechatronikai Ipari Park fejlesztése c. 2021-ben indult projekt keretében egy 3,5-4,0 m széles egyirányú aszfaltút megépítése valósult meg, mely biztosítja a terület körbejárhatóságát.
- Déli Ipari Park: A 220 hektáros, Miskolc Holding Zrt. tulajdonában lévő Miskolc Déli Technológiai Park egy kiválóan megközelíthető iparterület, mely Miskolc déli határában, az M30-as autópálya bekötőútja mellett található. A Miskolc Déli Ipari Park 2014-ben megkapta „Az év befektetőbarát ipari parkja" címet, 2020 során pedig a „Technológiai Park" címet. A Miskolc Déli Technológiai Parkhoz kapcsolódó 120 hektáros zöldmezős területfejlesztési beruházással aszfaltburkolatos út épült járdával, kerékpárúttal, körforgalommal és közvilágítással. Megoldottá vált az ivóvíz ellátás és szennyvízelvezetés, valamint megvalósult a csapadékcsatorna, csapadékvíz átemelő és záportározó kiépítése. Az új iparterületen a teljes alapinfrastruktúra elérhető, és Miskolc környezetbarát és okos városfejlesztési irányvonalaként a geotermikus energia is a befektetők rendelkezésére áll.

A fejlesztések megvalósulása a TOP-6.1.1-15 és TOP-6.1.1.-16 projektek keretében valósultak meg 100 %-os támogatással. A projektek támogatási összege a TOP-6.1.1-15 projekt esetében nettó 1,5 milliárd Ft, a TOP-6.1.1.-16 projekt keretében pedig 1,977 milliárd Ft.

Az ipari park infrastruktúra fejlesztése során a TOP-6.1.1-15 és TOP-6.1.1.-16 projektekből megvalósult létesítmények:

A Miskolc Déli Ipari Park területén:

- Bogáncs utcai csomópont kialakítása
- Közösségi közlekedés kiépítése buszmegállókkal, buszfordulóval, közvilágítással
- Feltáró út aszfaltburkolattal
- Csapadékvíz-csatorna, valamint csapadékvíz átemelő és záportározó építése
- Szervíz út kialakítása zúzottkő burkolattal
- Gyalogosjárda megépítése az ipari parkok és a közelben lévő kereskedelmi központ között

A Miskolc Déli Ipari Park bővítési területén:

- Hejő-patak mederrendezés
- Feltáró út építése aszfaltburkolattal, körforgalommal, egyesített gyalogos és kerékpárúttal, közvilágítással
- Ivóvízellátás és szennyvízelvezetés kiépítése
- Szervíz út kialakítása zúzottkő burkolattal
- Csapadékvíz-elvezetés biztosítása, záportározó építése
- 20 kV-os villamosenergia légkábel kiváltása

A projektek átfogó célja a teljes terület közműellátottságának olyan szintű kiépítése, amely lehetővé teszi a leendő befektetők számára az új munkahelyeket teremtő, értékteremtő, gazdaságélénkítő, bevételt generáló beruházások megvalósítását.

1.2 Javítani kell a város külső megközelíthetőségét, csökkenteni kell az átmenő forgalmat.

- M30 autópálya az M3-as autópályát Miskolccal és Tornyosnémetin keresztül a szlovákiai R4-es autóúttal összekötő gyorsforgalmi út megvalósult és 2021-ben a teljes szakasz átadásra került. Az autópálya csatlakozásokkal az átmenő forgalom jelentősen elterelődik és a külső megközelíthetőség is javult.
- A TSZT céljának megvalósítását szolgálta a 26-os út II. elkerülő szakaszainak megépítése (NIF Zrt. projektje).

1.3 Meg kell kezdeni a használaton kívüli vagy alulhasznosított iparterületek rehabilitációját, funkcióváltását.

Miskolcon és környékén négy jelentősebb, elkülöníthető barnamezős terület található. Három ezek közül (DAM, DIGÉP, Lyukóbánya) egymás szomszédságában fekszik. Az ipari negyed eredetileg a város szélén, Diósgyőr és Miskolc közé épült, de a település „körbenőtte” azt.

Miskolc MJV Önkormányzata Közgyűlésének 186/2020 (XII.17) határozatában a DAM északkeleti részét kiemelt fejlesztési területté nyilvánította 2020. év végén, de jelenleg a terület déli részének kiemelt fejlesztési területté nyilvánítása is a város célja (2022-ben a 23365/43 hrsz.-ú ingatlanra is tanulmánytervet készíttetnek).

A barnamezős területek rehabilitációja, revitalizációja környezeti, gazdasági és társadalmi szempontból is nagy hangsúlyt kap a fejlesztési stratégiában.

1.4 Fejleszteni kell a város idegenforgalmát (Tapolca, Lillafüred, Diósgyőr).

- TOP-6.1.4-16-MI1-2017-00002 számú „Miskolctapolca turisztikai fejlesztése” című projekt célja Miskolctapolca turisztikai vonzerejének erősítése, védett természeti értékek bemutatása, szolgáltatások, programlehetőségek bővítése, ezáltal az átlagos tartózkodási idő, turisztikai bevételek növekedése. A Barlangfürdő közvetlen közelében, Tapolca szívében jelenleg leromlott állapotú helyi védett park (gyűjteményes kert) található, melynek fejlesztését tűzte ki az Önkormányzat. A másik fejlesztési elem az Akropolisz Szabadtéri Színpad, amely városunk nyári kulturális életének nélkülözhetetlen szelete nyári színházi előadásaival.
- Tapolcai Strandfürdő bővítése és környezetének fejlesztése: A kormány döntése alapján 12,7 milliárd forintból Miskolcon épült meg az ország egyik legnagyobb wellness központja. A

beruházás a Miskolctapolcai strand fejlesztésének második ütemeként valósult meg 2019-2020 során. 2021-ben átadták az Ellipsum Élményfürdőt. 2021-ban megkezdték Tapolcán a park fejlesztését.

- Megindult a Diósgyőri vár fejlesztésének folytatása - A Belső vár rekonstrukciójának II. üteme lehetőséget teremt a vár csonka részeinek visszaépítésére, mely szerkezeti és állagmegóvási céllal történik, továbbá a tervezett beruházás hozzájárul a vár belépési pontjainak – ezzel befogadó képességének – növeléséhez. Mindez elengedhetetlen annak hosszú távú működéséhez, továbbá segíti a megvalósított turisztikai attrakció üzemeltetését, hasznosítását.

A projekt keretében megvalósuló Külső vár (a vizesárok és a belső vár közötti terület) fejlesztése biztosítja a turisztikai látványelemek megvalósítását a projektben. A projektelemnek részét képezi a Külső vár tereinek rekonstrukciója, funkciókkal való megtöltése. A fejlesztés központi eleme egy személyre szabott élménysétа, amely a valóságos fizikai terekben interaktív eszközökkel teszi lehetővé különféle korok feleleventését.

- Kerékpárút építése a Diósgyőri vár – Lillafüred között című, TOP-6.4.1-16-MI1-2017-00003 jelű projektje keretében kerékpárút építésének megvalósítása. A beruházás célja, hogy közvetlenül és közvetve hozzájáruljon a városi mobilitás környezetileg (levegőszennyezés, zajterhelés) fenntarthatóbbá tételéhez, valamint a napi utazások esetén fő közlekedési eszközként gyalogos, kerékpáros vagy közösségi közlekedési módot válasszák az emberek. A tervezett kerékpáros létesítmény hossza kb. 7.050 méter, melynek tervezése folyamatban van.
- Történelmi Avas turisztikai fejlesztése is támogatást nyert 2017-ben (TOP-6.1.4-15-MI1-2016-00005), jelenleg még folyamatban van a megvalósítás.

A fejlesztés alapvető elemei az alábbiak:

A Kilátó és környezetének élményközponttá való fejlesztése, Bormúzeum bővítése, Református templom felújítása, Izraelita emlékhely, Bortanya – fogadó és rendezvénytér fejlesztése

Szerződött támogatás összege: 1 500 000 000 Ft

- Rendezvényhelyszínek infrastrukturális fejlesztése is megvalósult 2021-ben.

A projektben a CineFest Miskolci Nemzetközi Filmfesztiválnak rendszeresen helyet adó Csodamalom Bábszínház épülete és a Művészetek Háza alapvető infrastrukturális feltételeinek fejlesztését valósították meg.

- A „Miskolci Állatkert és Kultúrpark ökoturisztikai fejlesztése” projekt keretében új Fogadóközpont várja a látogatókat, a kivitelezés megvalósult.
- Herman Ottó Múzeum bővítése és környezetének fejlesztése (TOP-6.1.4-15-MI1-2016-00003 számú projekt): A fejlesztés eredményeképpen a múzeum jelenlegi épülete egy kétszintes kiállítótérrel bővült. A fejlesztés eredményeként egy komplex, történeti hagyományokra alapozó, ugyanakkor XXI. századi élménytér jött létre, valamint bővülnek a múzeum program- és kiállítás-szervezési lehetőségei.
- A Bükk Keleti Kapuja - A Szeleta Park Látogatóközpont kialakítása (GINOP-7.1.5-16-2016-00005)

A projekt célja ezen értékek mai kor követelményeinek megfelelő oktatási és turisztikai szempontú interpretációja az egyedülálló, négy évszakos élményt nyújtó Szeleta Park Látogatóközpont kialakításával a Bükk keleti kapujában. A Bükk hegység több mint 1100 barlangjával önmagában is kiemelkedő turisztikai attrakciónak minősül és még számos kiaknázatlan kínálati potenciált rejt magában, melynek kihasználása elősegíti az országos szinthez képest aránytalanul hátrányosabb helyzetben lévő észak-keleti régió felzárkózását.

A Szeleta Park Látogatóközpont („A Bükk Keleti Kapuja”) épületében kialakítandó „A bükki barlangok évezredes titkai – Az ősember természete” című kiállítása és a hozzá kapcsolódó attrakció-együttes a Bükk hegység természeti és kulturális örökségének sűrítményét (gyűjteményét) nyújtja, ugyanakkor a hegység sajátos és egyedi arculatát adó őselemberbarlangoknak (kialakulásuknak, természeti környezetüknek és régészeti leleteiknek) élményszerű bemutatását szolgálja – a látogatóközpontokra jellemző komplex szolgáltatásokkal.

2. részcél: területfelhasználás fejlesztése.

2.1 A telekválaszték, különösen a kertvárosi telkek kínálatának bővítése (projekt nem volt).

2.2 Szegregált területek fokozatos felszámolása.

- Tervek készültek a szegregált terület megszüntetésére, több szlömöt (részben vagy teljesen) megszüntettek (Béke szálló, Szondi telep).

2017-ben került megítélésre és Miskolc város leromlott városi területeinek rehabilitációja - Vasgyári program TOP-6.7.1-16-MI1-2017-00001 - 837 000 000 Ft (100%)

A projekt célja:

- Leromlott városrészek megújítása az érintett lakosság társadalmi re-integrációjával, felzárkóztatásával. - Szociális bérlakások korszerűsítése.
- Lakóingatlanok bontása.
- Önkormányzati tulajdonú üres zöldfelület rendezése, játszótér kialakítása, parkosítás.
- Fedett közösségi tér kialakítása. Közösségi Ház részleges felújítása a Vasgyári út 24. sz. alatt. Az épület helyi karaktervédelem alatt áll.

3. részcél: épített környezet fejlesztése.

3.1 A terület-felhasználás racionalizálása, a szükséges mértékű bővítések elvégzése, az ökológiai szemléletet érvényesítése (a részcélra vonatkozó önálló projekt nem indult, de a fejlesztések során figyelembe vették).

3.2 Területileg folyamatos, összefüggő zöldfelületi rendszer kialakítása, a felszíni vizek város arculati szerepének növelése.

- Diósgyőr városközpont integrált rehabilitációja: TOP-6.3.2-15-MI1-2016-00002 jelű projektje keretében a diósgyőri városközpont megújítását valósította meg konzorciumban a Diósgyőri Római Katolikus Plébániával. A projekt részeként befejeződött a Petőfi Sándor Fiókkönyvtár klímatudatos felújítása, valamint a Diósgyőri Római Katolikus Plébánia templomkertjének fejlesztése. A Vár utcában létrehoztak egy kávézót. Az Árpád utcai szolgáltatóház előtti területen egy közösségi dísztér került kialakításra, a zöldfelületek és burkolatok megújításával, utcabútorok kihelyezésével, parkoló bővítésével, valamint vízfelület létrehozásával. Megújult a Táncsics Mihály tér, a meglévő és megmaradó növényállományt kiegészítve magas díszértékű növényekkel. A II. János Pál pápa tér lépcsőzetes süllyesztést kapott a Szinva-patak medre felé. A téren újonnan kialakított sétányok mentén kandeláberek, utcabútorok kaptak helyet, ezen felül egy szökőkút kialakításra került. A Nagy Lajos király útja és a Blaha Lujza utca közötti zöld területen kialakításra került a gyerekek számára egy kisebb játszótér. A fejlesztés 2021-ben fejeződött be.
- TOP-6.3.2-16-MI1-2017-00002 számú „Zöld város kialakítása Miskolc-Tapolca akcióterületen” című projekt, melynek célja egy elemeiben modern megjelenésű, tematikus, korcsoportonként bontott városi aktív rekreációs zöldterület kialakítása, ezáltal Miskolctapolca turisztikai vonzerejének erősítése. A projekt várható befejezése 2022.09.30.

- Zöld Város kialakítása Miskolc Belváros-Történelmi Avas akcióterületen (TOP-6.3.2-16-MI1 - Zöld város kialakítása 3 320 000 000 Ft támogatással) c. projekt folyamatban van, a tervezett beavatkozások javítják majd a városközpont általános környezeti állapotát, segítik a településrész fenntartható fejlődési pályára állítását.

3.3 A zárványterületeket be kell kapcsolni a városszerkezetbe (projekt nem indult).

3.4 A zártkerti területhasználat, ill. funkcióváltás problémáit meg kell oldani (projekt nem volt).

3.5 Folytatni kell a város belső úthálózatának fejlesztését, tovább kell építeni a félbemaradt nyomvonalakat.

- A cél elérését szolgálja majd a folyamatban lévő új Y-híd építése és a kapcsolódó turbó körforgalom kialakítása, mely a tervek szerint 2023-ban kerül átadásra.
- A cél elérését szolgálja a Kiss Ernő utca felújítása, valamint a Thököly Imre utca és a Hideg sor felújítása és kiszélesítése. A beruházás a DAM és DIGÉP iparterületek térségében valósul meg, ezért közvetlenül vagy közvetve hozzájárulhat a foglalkoztatás-növeléséhez, vagy a foglalkoztatottság megtartásához és a munkaerő mobilitás feltételeinek a javításához. A fejlesztéssel javul az Avas lakótelep és a DAM és DIGÉP iparterületek közúti kapcsolata.

  Projekt befejezésének várható dátuma: 2023.11.30.

  Szerződött támogatás összege: 1 065 000 000 Ft
- A cél elérését szolgálja majd a folyamatban lévő a Dayka utca térségében megvalósuló forgalomcsillapítási intézkedések, melyek jelenleg megvalósítás alatt vannak, tervezett befejezése 2023.09.30. (TOP-6.4.1-16-MI1-2017-00005)
- A „Bogáncs utca felújítása" című projekt részeként 878 m hosszan történik felújítás, ahol burkolatfelújítás és szélesítés, padkaépítés, csapadékvíz-elvezetés, kerékpáros nyom kialakítása, forgalomtechnika, hídfelújítás, ivóvíz vezeték rekonstrukció, járdakapcsolat és közvilágítás megépítése valósul meg. A TOP-6.1.5-16-MI1-2017-00001 számú projekt 2020-ban megvalósult.
- „Miskolc útfejlesztése I. ütem" című TOP-6.1.5-15-MI1-2016-00001 jelű projektje
- A projekt célja, hogy Miskolc megyei jogú város gazdasági területei jól megközelíthetők legyenek a vállalkozások és a munkavállalók számára, ami további gazdaságfejlesztés ösztönző hatást is kifejt az adott területen. A projekt több célterületen valósul meg:
  - a DAM telephely megközelítését biztosító Tímármalom u., Szövő u. és Hold utca önkormányzati kezelésben és tulajdonban lévő utak felújítása
  - a DIGÉP telephely megközelítését biztosító Kerpely Antal u., Téglagyári u., Glanzer Miksa u., Kabar utca önkormányzati kezelésben és tulajdonban lévő utak felújítása
  - Miskolctapolcán a Görömbölyi utca felújítása, szélesítése, kerékpáros nyom kialakításával
- Útfejlesztések Miskolctapolcán és környékén (TOP-6.1.5-16-MI1-2017-00003)

A fejlesztések által megvalósul Miskolctapolca és a MIDIP összeköttetése Görömböly településrészen keresztül, valamint Miskolctapolca és a Diósgyőri vár összeköttetése Komlóstető városrészen keresztül. Miskolc város szerkezetében régóta hiányzó kapcsolatok valósulnak meg, melyek a városrészek között közlekedő munkaerő mobilitást nagymértékben támogatja. A Miskolctapolcai út az Avas lakótelep és az Egyetemváros, valamint Miskolctapolca városrész összekötését szolgálja, ösztönözve ezzel a kis és középvállalkozások betelepülését az érintett városrészekbe.

3.6 Javítani kell a város tömegközlekedését, biztosítani kell az ahhoz szükséges területeket.

- Az Önkormányzat és a Miskolc Holding számos közlekedésfejlesztési projektet valósított meg, főképpen a gépjárműpark került fejlesztésre, ami színvonalasabb és gazdaságosabb működést tesz lehetővé.

A Felső-majláthi végállomás fejlesztése a Bagolyvár rehabilitációjával (KÖZOP-5.5.0-09-11-2015-0007) megvalósult.

3.7 Meg kell oldani a felszíni vizek rendezését, biztosítani kell az ahhoz szükséges területeket.

- A 2010-es árvizet követően több területen rendezték a felszíni vizek lefolyását.

3.8 Biztosítani kell az intézmények fejlesztéséhez szükséges területeket.

- Önálló projekt nem indult.

4. részcél: térségi együttműködések fejlesztése.

4.1 Közös idegenforgalmi fejlesztési programokat kell kidolgozni az agglomeráció településeivel.

- A Mátra-Bükk turisztikai térség fejlesztése és pozicionálása (GINOP-1.3.4-17-2018-00006)

4.2 Ki kell jelölni és elő kell készíteni a logisztikai központ számára alkalmas területet (projekt nem indult).

5. részcél: települési értékek megóvása, fejlesztése.

5.1 Növelni kell a helyi értékvédelem hatékonyságát, bővíteni kell a védettségek körét, ki kell dolgozni a helyi értékvédelmi rendeletet.

- Helyi védettséget kapott épületek, területek az elmúlt időszakban nem változtak jelentősen.

5.2 Javítani kell a környezet fizikai és esztétikai állapotát, a város tisztaságát, a közterületek gondozottságát, gondoskodni kell az épületállomány karbantartásáról.

- A cél elérését szolgálta az oktatási intézmények infrastrukturális fejlesztése (óvodák, iskolák), illetve a szociális intézmények infrastrukturális fejlesztése is megvalósult (bölcsődék, rendelők és szociális szolgáltató központok)
- „Miskolc Önkormányzati tulajdonú épületeinek energetikai felújítása" című, KEOP-5.5.0/A/12-2013-0101 azonosító számú projektjében nyolc önkormányzati tulajdonban lévő épületet korszerűsít.
- A cél elérését szolgálja az Újrahasználati Központ működése.

5.3 Meg kell indítani a lepusztuló félben lévő városrészek rehabilitációját.

- A cél elérését szolgálta a megvalósult szociális város rehabilitációs programok az Avason, a Vasgyárban leromlott városi területek rehabilitációja projekt és társadalmi integrációt elősegítő beavatkozások is folyamatban vannak, illetve Lyukóvölgyben is a társadalmi együttműködés erősítése című projekt is megvalósítási szakaszban van.
- Lakhatási körülmények javítása is történt az elmúlt években több szegregátumban is, melyeknek keretében főképp önkormányzati szociális bérlakások felújítása valósult meg.

5.4 Kellemes fogadólátványt kell kialakítani a városkapuknál; ki kell alakítani a városkapukat

Az utóbbi idők legkomplexebb Miskolcot érintő infrastrukturális beruházása az Y-híd megvalósítása, a Vörösmarty utca négy-sávosítása és a turbó körforgalom megépítése. A „Tervezzük együtt Miskolcot!" mottó jegyében ötletpályázatot hirdetett Miskolc MJV Önkormányzata a Vörösmarty és a Király utca kereszteződésében, a NIF Zrt. által építendő turbókörforgalom központi látványelemének megtervezésére. A cél az volt, hogy a körforgalom közepére olyan látványelemet helyezhessen ki Miskolc, amely méltóképpen fogadja a városba a 3-as főúton keresztül érkezőket. Az ötletpályázatra sokan sokféle technikájú és tematikájú tervvel jelentkeztek. A beérkezett pályamunkák közül az elbíráló szakemberek – két kategória szerint – három-három díjazott tervet választottak ki, egy hetediket pedig különdíjra javasoltak.

5.5 Meg kell őrizni a többközpontúságot, a változatosságot, a városrészek sajátos arculatát.

- Részben a cél elérését szolgálta a különböző városrészekben megvalósult fentebb említett fejlesztései (Tapolca, Avasi Kilátó környezete, Diósgyőr).

A 2014-2020-as időszak projektjei közül több projekt megvalósítása került csúszásba, melynek oka jellemzően a közbeszerzések elhúzódása, illetve sok esetben pedig többlet forrásigény is jelentkezett.

1.7. A település társadalma

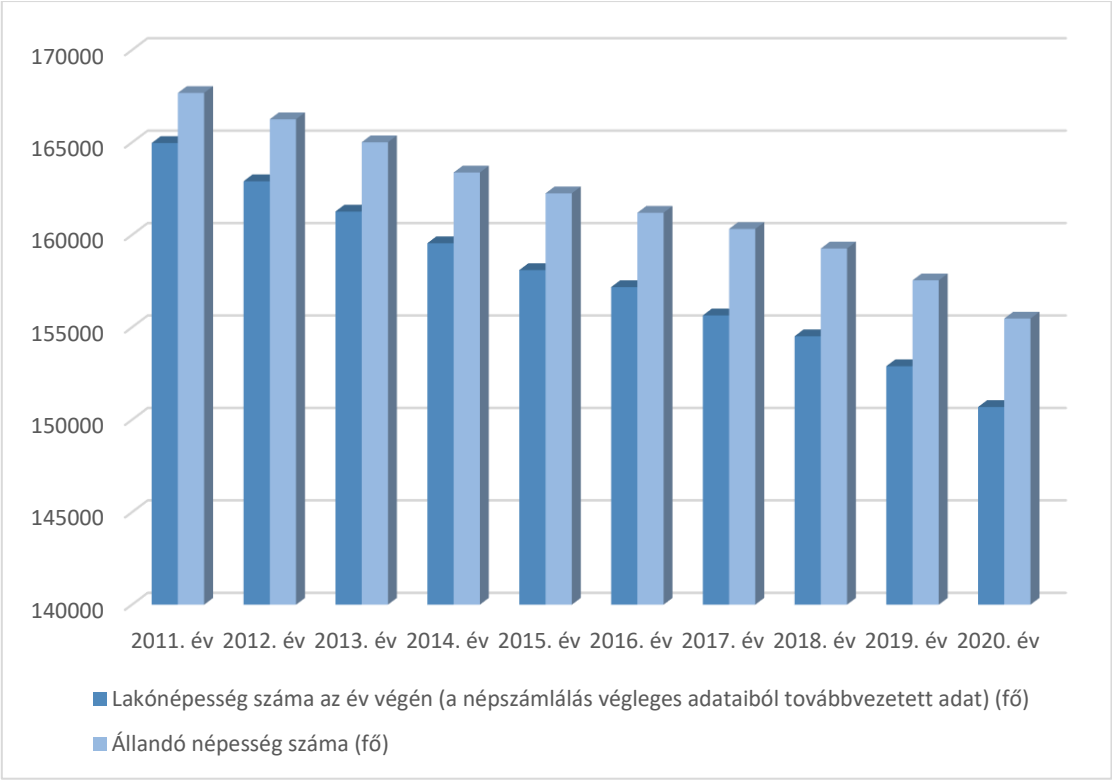
1.7.1. A népesség főbb jellemzői

1.7.1.1. Demográfia

2020-ban Miskolc területe 236,67 km^2, állandó lakossága 155 476 fő, lakónépessége 150 695 fő, népsűrűsége 665,66 fő/ km^2 volt.

Miskolc állandó lakosságát a második világháborút követő időszaktól kezdve egészen rendszerváltásig a folyamatos növekedés jellemezte. A rendszerváltás után a trend megfordult, innentől kezdve kezdett el csökkeni a lakosságszám. 2011-2020 között az állandó népesség 12 204 fővel, 7,3 %-kal csökkent, a lakónépesség csökkenése még nagyobb arányú volt (14 278 fő, -8,6%).

1. ábra: Miskolc város népességszám változása 2011-2020

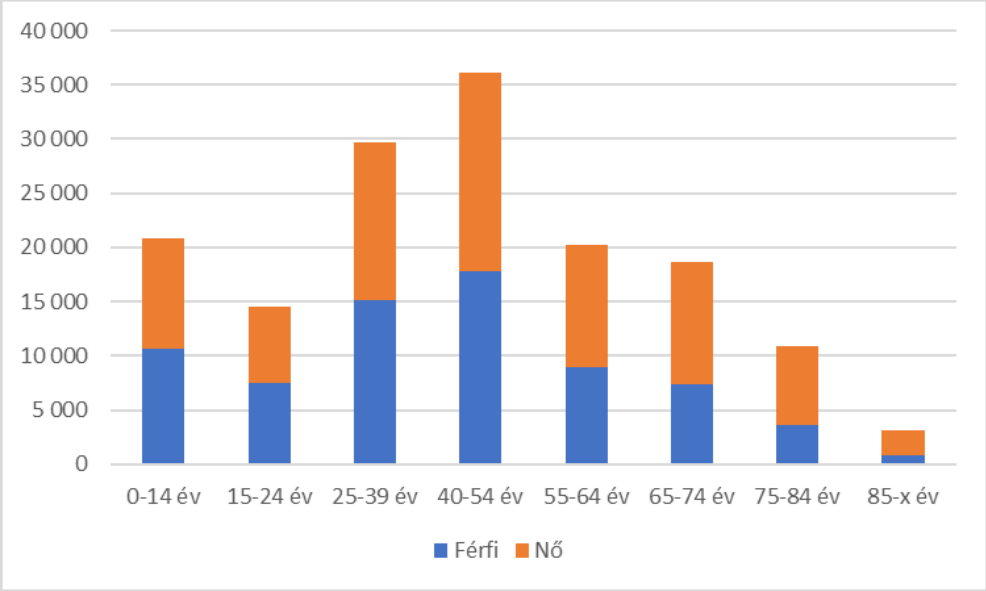

Forrás: KSH, saját szerkesztés

A csökkenés üteme minden évben meghaladta az országos értéket, illetve egy év kivételével megyei értéket is.

Miskolc állandó lakosságának száma 2020. decemberében 155 476 fő, amelyből a férfiak száma: 72 745 fő, a nők száma: 82 731 fő volt. Korösszetétel szerint az állandó lakosság összetétele az alábbiak szerint alakult:

2. ábra: Állandó lakosság kor és nem szerinti összetétele

Forrás: Népesség nyilvántartás, saját szerkesztés

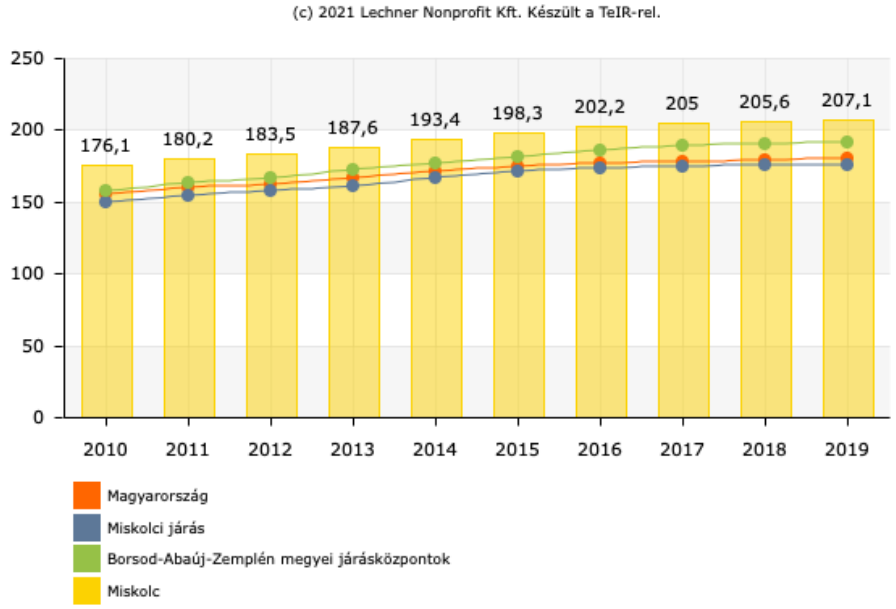
2010-2019 között az országos tendenciánál jobban érintette a várost az elöregedés: a változás leginkább az aktív korúakat érintette, míg országosan 3,1%-kal csökkent az aktív (18-59 év) népesség aránya, addig Miskolcon 3,9%-kal csökkent. Ezzel együtt az időskorúak aránya Miskolcon nagyobb arányban nőtt (4,2%), mint az országos átlag (3,6%) az elmúlt években. A fiatal korúak aránya az országos, illetve megyei átlagnál is eddig is kevesebb volt, ez a tendencia erősödött, 18 év alattiak aránya 0,3%-kal csökkent, ezen belül 0-5 éves korúak aránya romlott jobban.

7. táblázat: Állandó lakosság korösszetétel változásának területi összehasonlítása 2010-2019 között

	Magyarország				Borsod-Abaúj-Zemplén megye				Miskolc			
Időszak /kor	0-5 év	6-17 év	18-59 év	60-x év	0-5 év	6-17 év	18-59 év	60-x év	0-5 év	6-17 év	18-59 év	60-x év
2010	5,7%	12,1%	59,7%	22,5%	6,1%	13,7%	59,0%	21,1%	5,4%	11,1%	59,7%	23,7%
2019	5,7%	11,6%	56,6%	26,0%	6,6%	12,5%	56,4%	24,6%	5,2%	11,0%	55,8%	27,9%
Változás	0,0%	-0,5%	-3,1%	3,6%	0,5%	-1,3%	-2,7%	3,4%	-0,2%	-0,1%	-3,9%	4,2%

Forrás: KSH, saját szerkesztés

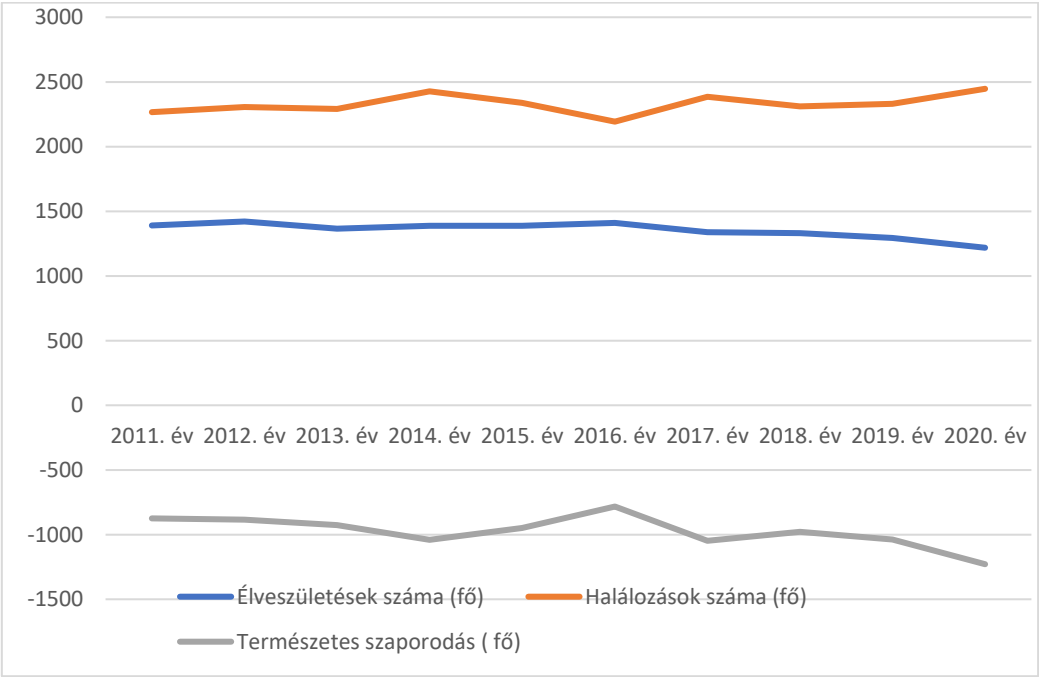
3. ábra: Öregségi mutató, (száz 0-14 évesre jutó 60-x éves, fő)

Forrás: TEIR

A 0-14 éves állandó népesség aránya a városban 13,47%, száz 0-14 évesre jutó 60 év fölöttiek száma 2019-ben 207 fő volt, ami mind a megyei, mind az országos átlagot meghaladja.

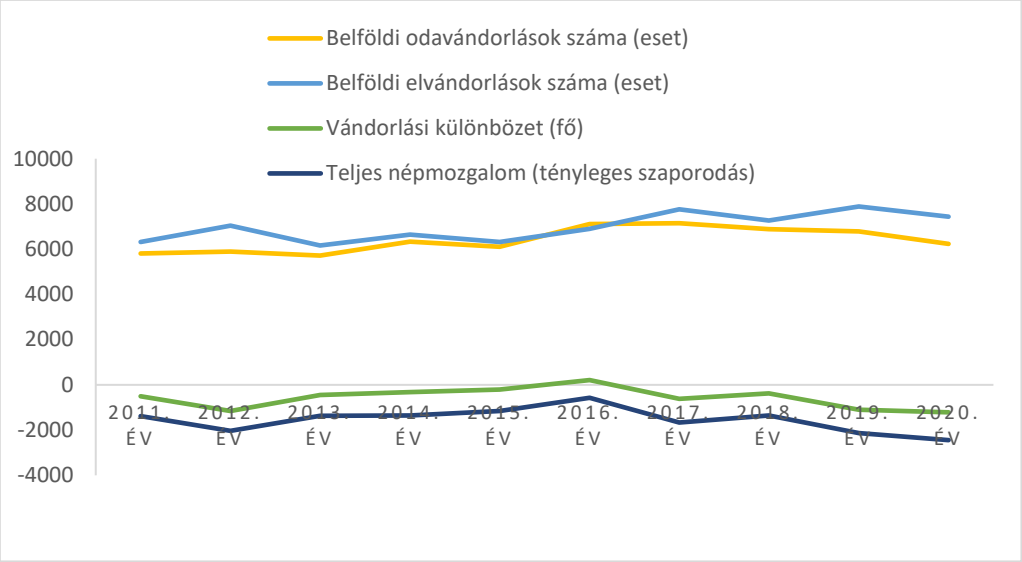
4. ábra: Természetes fogyás (fő) (2011-2020)

Forrás: KSH, saját szerkesztés

A városban az élveszületések száma - az elmúlt 10 évet vizsgálva – 2016. évig stagnált, majd 2017-től 2020-ig csökkenést mutat. A halálozások száma a vizsgált időszakban minden évben meghaladta az élveszületések számát, így a természetes szaporodás üteme negatív tendenciát mutat.

5. ábra: Vándorlási egyenleg Miskolcon (2011-2020)

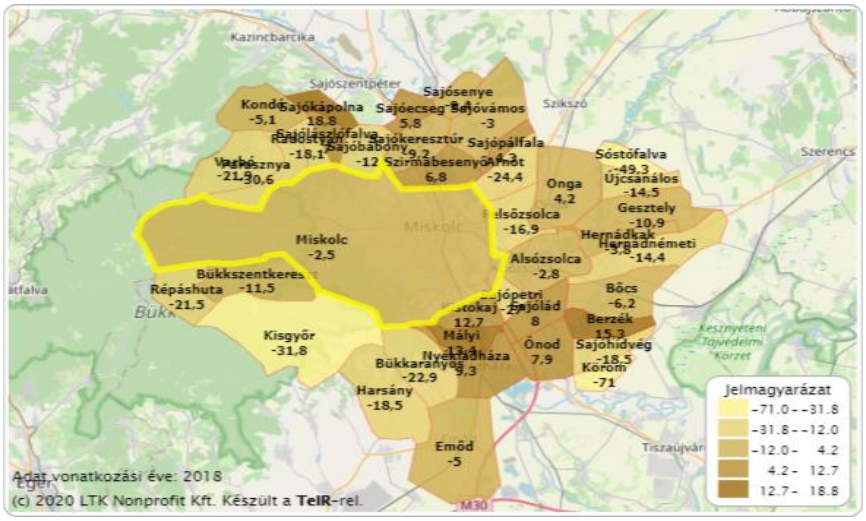

Forrás: KSH, saját szerkesztés

A népességszám csökkenését több tényező magyarázza. Az elmúlt években a vándorlási egyenleg a 2016. év kivételével negatív volt, azaz többen hagyták el a települést, mint ahányan odaköltöztek, azonban a megyei adatoknál sokkal kedvezőbb a helyzet.

A bevándorlások elsősorban a közeli településekről és a közeli városokról történtek. Az elvándorlások iránya is jól beazonosítható; az elvándorlók jelentős része a közeli településekre és közeli városokba költözött, az agglomerációba költözött lakosok többsége továbbra is Miskolcon dolgozik.

6. ábra: Be- és elvándorlások nagysága Miskolcon

Forrás: TEIR

1.7.1.2. Nemzetiségi összetétel

A városban a 2011. évi népszámlálás alapján jelen lévő nemzetiségek: bolgár, cigány, görög, lengyel, német, örmény, szlovák, ukrán. 2001 óta a cigány nemzetiség létszámában állt be jelentősebb változás, ami 1 %-pontos növekedést jelent.

8. táblázat: Nemzetiségek aránya a városban

	2011
A cigány (romani, beás) etnikai kisebbséghez tartozó népesség aránya (%)	3,2%
Hazai nemzeti kisebbséghez tartozó népesség aránya (%)	1,4%

Forrás: KSH 2011

A városban a hazai nemzetiségeken kívül arabok, kínaiak, oroszok, vietnamiak élnek nagyobb számban. A nemzetiségekhez tartozó választópolgárok képviselete mellett a nemzetiségi önkormányzatok szerepet vállalnak a nemzetiségi kultúra megőrzésében, ápolásában és közvetítésében Miskolcon kilenc (bolgár, cigány, görög, lengyel, német, örmény, ruszin, szlovák, ukrán) közvetlenül megválasztott helyi nemzetiségi önkormányzat működik.

1.7.1.3. Képzettség

Miskolcon a népesség iskolázottsági szintje az országos és megyei adatokhoz hasonlóan növekedő tendenciát mutat, azaz a közép- és felsőfokú végzettséggel rendelkező (7 évesnél idősebb) népességen belüli aránya nagyobb, ugyanakkor egyre kevesebben vannak, akik nem végezték el az általános iskola 8 osztályát. 2011-ben a 18 év feletti népesség közel 35%-a rendelkezett középfokú érettségi, illetve a 25 év feletti népesség 19,3 %-a egyetemi vagy főiskolai végzettséggel.

9. táblázat: Legmagasabb végzettségűek aránya a megfelelő korú népesség arányában (%)

	8 osztály		Érettségi nélküli középfokú		Érettségizett		Felsőfokú	
	2001	2011	2001	2011	2001	2011	2001	2011
Magyarország	26,3	25	21,1	19,5	20,5	27,5	9,8	15,5
BAZ település központok	23,6	23,2	20,6	18,2	24,6	31	10,6	15,6
Miskolc	21,4	20,6	18,2	15,2	28,4	34,8	13,3	19,3

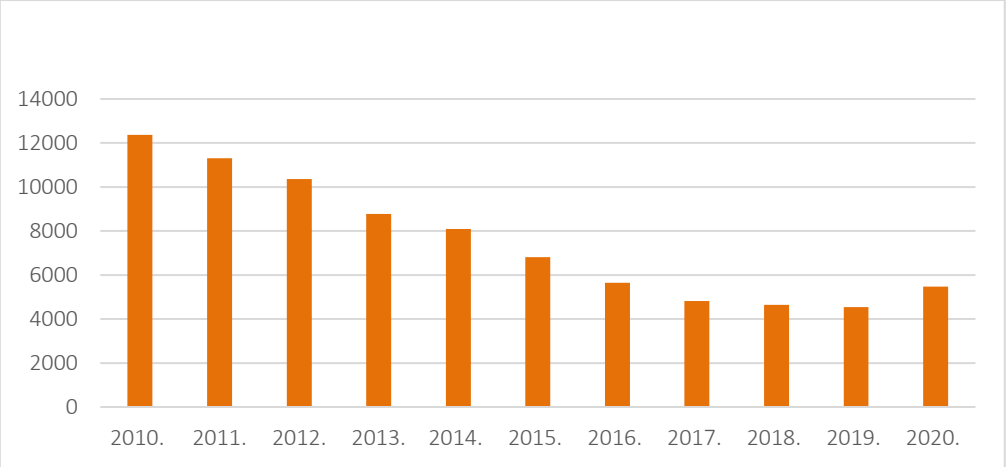
Forrás: TEIR, saját szerkesztés

1.7.1.4. Foglalkoztatottság

Miskolc foglalkoztatási aránya 3,7%-kal, a munkanélküliségi ráta 0,3%-kal magasabb volt az országos átlagnál, átlagkeresete pedig 22%-kal maradt el az országos átlagtól 2019-ben. Az elmúlt tíz évben

(2010-2020) Miskolcon a regisztrált munkanélküliek száma monoton csökkenést mutatott, hasonlóan a többi megyeszékhelyhez.

7. ábra: Regisztrált munkanélküliek száma Miskolcon

Forrás: KSH saját szerkesztés

Miskolcon 2020-ban a 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (55%), magasabb, mint az országos arány (52%). A legfeljebb 8 általános iskolát végzett regisztrált munkanélküliek aránya jóval alacsonyabb (3,75%), mint az országos 5,3%-os érték. Szintén jó ütemű csökkenés tapasztalható a fiatal munkanélküliek és 45 év felett regisztrált munkanélküliek számában 2019-ig, de mindkét esetben 2020-ban kissé emelkedett a szám, de kb. 10-10%-ot tesz ki az arányuk a regisztrált munkanélküliekhez viszonyítva.

A NFSZ honlapján elérhető 2021. júniusi, legfrissebb adatok szerint Miskolc munkanélküliségi adatai az alábbiak voltak:

10. táblázat: Miskolc munkanélküliség adatai

Nyilvántartott munkanélküli összesen (fő)	Folyamatosan nyilvántartott több, mint 365 nap	Járadék típusú ellátás (fő)	Segély típusú ellátás (fő)	Foglalkoztatást helyettesítő támogatás/ Rendszeres szoc. segély	Relatív munkanélküliségi mutató
5085	2003	527	541	1693	5,15 %

Forrás: NFSZ saját szerkesztés

2021-ben a legfrissebb rendelkezésre álló adatok alapján az összes nyilvántartott munkanélküli száma 5085 fő, ebből a 365 napon túl folyamatosan nyilvántartott munkanélküliek száma 2003 fő, a relatív munkanélküliségi mutató 5,15%.

1.7.1.5. Jövedelmi viszonyok

Jövedelem

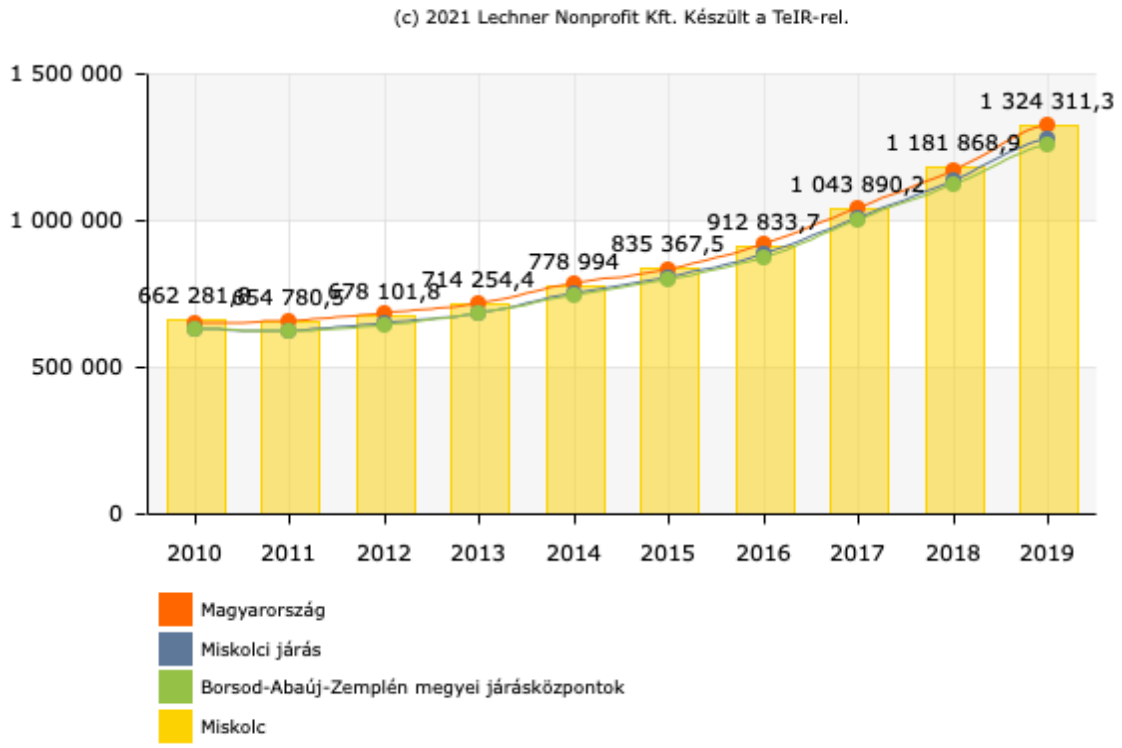
A háztartások jövedelmi helyzete regionálisan jelentősen eltér. Budapesten az egy főre jutó éves átlagos bruttó jövedelem 2 millió 335 ezer forintot tett ki 2018-ban, Észak-Magyarországon az egy főre jutó éves bruttó jövedelem 1 millió 647 ezer forint volt.

A legkedvezőtlenebb jövedelemszerkezettel rendelkező dél-dunántúli és észak-magyarországi háztartások helyzete javult: a társadalmi jövedelem aránya mindkét régióban csökkent, bár még így is meghaladta a 28%-ot, a munkajövedelem aránya pedig 70% körül alakult. Ezzel szemben a legkedvezőbb jövedelemszerkezetű Pest régióban a társadalmi jövedelmek részaránya 20,3%, a munkajövedelemé 78,3% volt.

A jövedelmek nagysága követi a települési hierarchiát: minél nagyobb a település, annál magasabb az egy főre jutó bruttó jövedelem. A megyei jogú városokban a bruttó jövedelem nagysága 3,0%-kal meghaladta az országos átlagot, és egy főre vetítve éves szinten 1 millió 870 ezer forintot tett ki. Az egyéb városokban 5,2%, a községekben 12,5%-kal maradt el az egy főre jutó bruttó jövedelem az országos átlagtól.

Az egy lakosra jutó nettó jövedelem 2019. évben: 1 324 311 Ft, amely összeg kis mértékben marad az országos átlagon (1 326 307 Ft) alul, azonban a megyei járásközpontok egy főre jutó nettó jövedelemszintjétől kedvezőbb.

8. ábra: Az egy főre jutó nettó jövedelem (Ft)

Forrás: TEIR

A jövedelmi viszonyokat alapvetően meghatározza a népesség gazdasági aktivitása, 2019-ben a száz lakosra jutó adófizetők száma 48,6 fő, amely alacsonyabb az országos és megyei járásközpontok adataitól. Az elmúlt 10 évben az adófizetők száma növekedett, 6,1 fővel a 2010-es adathoz viszonyítva.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata 2015. február 28-ig folyósította a jogszabályban megállapított rendszeres segélyeket (pl: foglalkoztatást helyettesítő támogatás, rendszeres szociális segély), ezt követően az önkormányzati rendelet által szabályozott pénzbeli, és természetbeni szociális ellátásokat biztosítja.

11. táblázat: Fő szociális ellátások a településen 2011-2020

Szociális ellátások										
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Rendszeres szociális segélyben részesítettek száma [fő]	1 528	1 424	1 000	942	707	2015.03.01.-től megszűnt				
Rendelkezésre állási támogatásban/bérpótló juttatásban (11.08.31-ig) /foglalkoztatást helyettesítő támogatásban (11.09.01-től) részesítettek átlagos száma [fő]	5 557	5 104	4 270	3 353	3 077	2 642	1 903	1 329	1 692	1 123
Rendelkezésre állási támogatásra/bérpótló juttatásra (11.08.31-ig) /foglalkoztatást helyettesítő támogatásra (11.09.01-től) felhasznált összeg [eFt]	1 788 499	1 331 589	1 104 338	866 407	134 713	722 834	52 551	363 493	315 713	307 349
Időskorúak járadékában részesítettek száma [fő]	56	67	67	63	65	63	59	55	48	41
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma [fő]	9 027	8 956	8 704	8 191	7 074	6 049	5 282	4 632	3 978	3 434
Kiegészítő gyermekvédelmi támogatásban részesítettek száma [fő]	25	25	39	32	11	0	0	0	0	0
Ápolási díj támogatást kérő személyek száma [fő]	479	499	107	346	198	267	183	161	95	102
Ápolási díjban részesítettek száma [fő]	1 070	1 190	984	853	804	626	591	520	277	252

Szociális ellátások										
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Tárgyévben lakásfenntartási támogatást kérő személyek száma (pénzbeli és természetbeni) [fő]	10 446	7 613	6 183	4 581	2 929	2 053	1 625	1 268	892	768
Aktív korúak ellátásában részesítettek száma [fő]	10 719	10 229	8 793	7 198	4 026	2 859	2 130	1 525	1 301	1 301
Lakásfenntartási támogatásban részesültek száma (pénzbeli és természetbeni) [fő]	10 850	10 268	7 364	5 807	3 754	2 419	1 949	1 585	1 146	955
Átmeneti segélyezésben részesült személyek száma (pénzbeli és természetbeni) [fő] - 2015. március 1-től az új megnevezés: rendkívüli települési támogatás	1 092	1 020	882	1 044	819	753	593	510	376	461
Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesültek száma (pénzbeli) [fő]	304	243	219							
Gyermekétkeztetési térítés díj [fő]	NA	NA	NA	156	154	73	32	16	12	10
Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma [fő]	7 014	7 068	6 667	2 236	1 217	4 166	4 386	4 103	3 762	3 516
Életkezdési támogatás (fő)	58	78	127	273	170	151	161	209	221	147
Helyi tömegközlekedési támogatás (fő)	NA	NA	NA	671	613	510	386	276	212	161
Ifjúságvédelmi támogatás (fő)	315	308	267	197	159	104	60	43	20	10
Lakbértámogatás (fő)										66
Születési támogatás (fő)										378
Települési támogatás - gyógyszertámogatás (fő)					454	716	450	352	282	240

Szociális ellátások										
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Sikeres Magyarországért Panel Plusz támogatás (fő)	37	37	35	26	15	7	4	3	1	0
Salkaházi Sára Miskolc Program egyszeri támogatásban részesítettek száma (fő)				33 839	34 152	34 623	34 737	34 671	33 708	33 417

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás, illetve Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatala

1.7.1.6. Életminőség

Az életminőség egy komplex fogalom, amelynek elemzése több adatkör (pl. születéskor várható élettartam, lakásállomány minősége) bemutatásával lehetséges. A születéskor várható élettartam Borsod-Abaúj-Zemplén megyében 2020-ban 69,66 a férfiak és 77,1 a nők esetében, amely a legalacsonyabb az országban.

A városban a lakásállomány már 2011-ben is magas volt, az alacsony komfortfokozatú lakások aránya jelentősen alacsonyabb, mint a megyei átlag (2011-ben 6,2 %). A 2011 és 2019 közötti időszakot vizsgálva azonban azt láthatjuk, hogy megállt ez a növekvő tendencia, hiszen csak közel 1 %-kal nőtt a lakásállomány.

Távfűtéses lakások aránya a városban 41 % a vizsgált időszakban. A közcsatorna hálózatba bekapcsolt lakások aránya már korábban – 89 %-ra emelkedett, így Miskolc a megyei átlagnál is jobb pozícióba került a 2019-es 93,5 % értékkel. A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya is nőtt (98,7 %).

12. táblázat: Háztartások, családok életkörülményei (2011 és 2019)

Mutató	2011		2019	
	Város	Megye	Város	Megye
Lakásállomány (db)	76 557	284 101	77 251	285 064
100 lakásra jutó népesség (fő)	215,5	262	197,93	225
Közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (%)	97 %	88,0%	98,7	90%
Közcsatorna-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (%)	89 %	67%	93,5 %	76%
Száz lakásra jutó háztartási gázfogyasztók száma	87,5	72	84,3	69
Egy lakosra jutó háztartások részére szolgáltatott villamos-energia mennyisége (1000 kWh)	0,9	0,86	0,9	0,9

Forrás: KSH, 2019

A lakásállományt vizsgálva megállapítható, hogy a közel 160 000 fős lakosság 77 251 lakásban élt 2019-ben, csekély mértékű változás volt csak tapasztalható az elmúlt 10 évben - a lakások számának nagyobb számú emelkedése főként 2017-2019 évben volt jellemző. Az 100 lakásra jutó lakónépesség száma a megyei érték alatt van a városban.

A legjellemzőbb összefoglaló közcsatornázási mutató a közműolló, mely a közcsatornahálózatba bekapcsolt lakások aránya a vezetékes ivóvízhálózatba bekapcsolt lakások százalékában.

9. ábra: Közcsatornahálózatba bekapcsolt lakás – 100 vezetékes ivóvízhálózatba bekapcsolt lakásra (db)

Forrás: Teir

Az életminőséget jellemzi a személygépkocsik száma, mely tekintetben 2011-ről 2020-ra Miskolcon is jelentősebb változás tapasztalható, különösen az utóbbi években nő egyre nagyobb mértékben a számuk. Az 1000 lakosra jutó mutatószámmal összehasonlíthatóvá válik területileg ez a szám, így megállapítható, hogy hasonló mértékben növekvő tendencia jellemzi a megyét is (237-ről 315-re nőtt a megyei mutatószám 2010 és 2019 között). A következő ábra szemlélteti, hogy Miskolcon az utóbbi 4 évben nagyobb ütemben növekszik a személygépkocsik száma.

10. ábra: 1000 lakosra jutó személygépkocsik számának alakulása 2011-2020

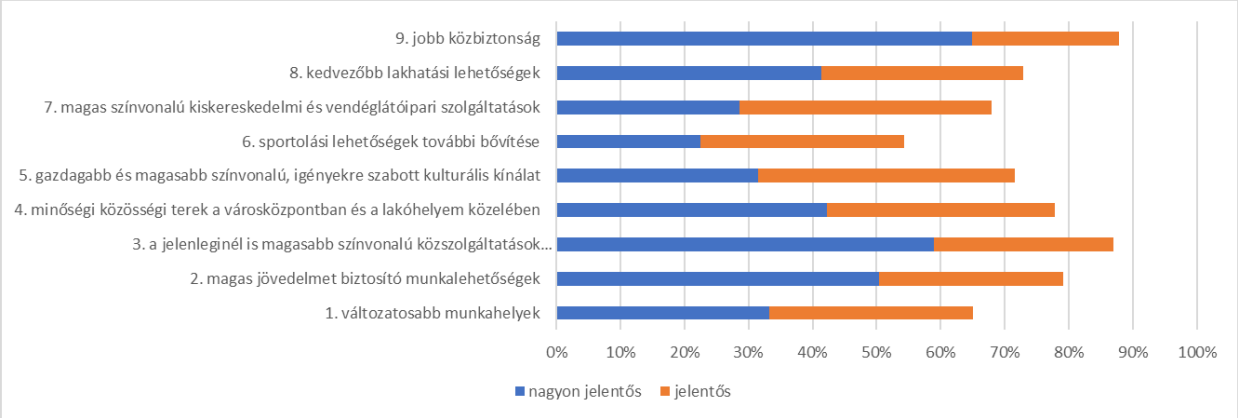

Forrás: Teir

Miskolc MJV közigazgatási területéhez tartozó Lyukóbányán a külterületi lakott helyen becslések szerint közel 3000 fős szegregátum alakult ki. Lyukóvölgyben a lakosság 90%-a számára elérhetetlen a vezetékes vízszolgáltatás. Áram gyakorlatilag minden ingatlanban van, de kb. 40%-ban nem legálisan. Gázszolgáltatás nincs, kivételt képezhet ez alól néhány ingatlan. Szennyvízcsatorna nincs. Zúzalékos, kátyús, sáros, nehezen járható utak, erdős ösvények vannak.

Az FVS helyzetfeltárásához lefolytatott lakossági kérdőíves felmérés válaszaiból kiderült, hogy az ábrán felsorolt tényezők játszanak nagyon jelentős vagy jelentős szerepet a lakosság helyi életminőséggel való elégedettségének növelésében: a legtöbben – a válaszadók közel 88 %-a mondta, hogy a jobb közbiztonság lenne nagyon fontos tényező számukra. Ezen kívül a lakosság fontosnak tartotta még a jelenleginél is magasabb színvonalú közszolgáltatások biztosítását (a válaszadók 87 %-a) és a magas jövedelmet biztosító munkalehetőségek mellett a minőségi közösségi terek kialakítását is magas százalékuk tartja fontosnak (79 % és 78 %).

11. ábra: A lakosság életminőséggel való elégedettségében szerepet játszó tényezők

Forrás: Lakossági kérdőív, saját szerkesztés (2021)

1.7.2. Térbeli, társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekviszonyok

A városon belüli társadalmi egyenlőtlenségek kialakulását befolyásolja az életkor (idősek és fiatal pályakezdők) és a családi helyzet (csonka családok). Az egyenlőtlenségek hatására szlömösödés, ill. szegregálódás indult a lakótelepeken belül is (pl.: Belvárosi lakótelep, Avasi lakótelep, Diósgyőri lakótelep, Szentpéteri Kapu területe, Selyemrét-Keleti városrész, Tetemvár), ill. Bükkszentlászlón.

Szegregátumok

A KSH a 2011. évi állapotnak megfelelően Miskolcon 13 szegregátumot határolt le. 1 telep felszámolása azóta megvalósult (Békeszálló telep). A mélyszegénységben élő lakosságot érintő egyik legsúlyosabb probléma a lakhatási szegénység – egyes, főként külterületi szegregátumokban jellemző - a nem lakhatási célú lakásokban történő életvitelszerű tartózkodás, komfort nélküli vagy félkomfortos lakásokban. A hátrányos helyzetű roma családok esetében a legnagyobb probléma a megfelelő lakhatás hiánya, amely az elmúlt időszakban sem változott pozitív irányban. A szennyvíz elvezetés - elsősorban külterületeken - nem megoldott, amely egészségügyi és higiéniai kockázatokat hordoz magában. Jellemző továbbá a szemét elszállítás hiánya, amely illegális hulladéklerakók kialakulását eredményezi, ezzel együtt a rágcsálók elszaporodását a lakókörnyezetek közvetlen közelében. Egyes városrészeken a hiányzó közművek kiépítésének magas költségeit tovább drágítják a geomorfológiai adottságokból következő problémák (átemelő szivattyúk telepítése a magassági problémák kiküszöbölésére, instabil talajszerkezet megerősítése stb.).

Az 5 legnagyobb szegregátum[2]:

- Lyukóvölgy (külterület): A szegregátum lakosságának száma becslések szerint 3000 fő, mélyszegénységben él 90%-uk, s a romák aránya is 90%-ra tehető. A területen élő lakosok kb. felének nincs lakcímkártyája, az ingatlanok tulajdonosi viszonyai rendezetlenek, illegális lakásfoglalások is jellemzőek. Lyukóvölgyben a lakosság 90%-a számára elérhetetlen a vezetékes vízszolgáltatás. Áram gyakorlatilag minden ingatlanban van, de kb. 40%-ban nem legálisan.

[2] Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatának kezdeményezése: Munkacsoport a leszakadó városrészek integrációjának elősegítésére Tanulmány 2020-2021

Gázszolgáltatás nincs, kivételt képezhet ez alól néhány ingatlan. Szennyvízcsatorna nincs. Zúzalékos, kátyús, sáros, nehezen járható utak, erdős ösvények vannak.

- Muszkás telep: A városrész népessége 1500 fő, 80 %-a mélyszegénységben él, a roma lakosság aránya 90%. A vizet közkútról hordják az itt élők. A gázszolgáltatás, csatornázás, szemétszállítás nincs megoldva. Legtöbben fával fűtenek. A családok kis alapterületű, alacsony komfortfokozatú lakásokban élnek, jellemző a rossz állapotú zártkerti ingatlanok lakhatási célú használata.
- Vasgyár - Számozott utcák: A szegregátum lakossága 1400 fő, mélyszegénységben élők aránya 35%, a romák aránya 40%. A futó telepfelszámolás– a Vasgyári program (TOP projekt) keretében: 10 lakás elkészült 2018-ban. Jelenleg folyamatban a műszaki tartalom többi része: 32 db önkormányzati szociális bérlakás megújítása és szociális bérlakások lebontása (38 db).
- Tetemvár: a harmadik legnagyobb lakosságszámú (500 fő) szegregátum, a belvároshoz közeli elhelyezkedés okán sürgős beavatkozásra van szükség a lakosság és terület felzárkóztatása érdekében. A Tetemvár alatt 3 emeletnyi mély pincerendszer húzódik. A házak állapota rossz, fürdőszoba nagyon kevés ingatlanban található. A házakban nagyon zsúfoltan, több generáció él. A fűtés mindenféle szeméttel történik általában, hősugárzóval való fűtéssel is gyakran lehet találkozni. Van olyan ingatlan, ahol áram sincs bevezetve, a szomszédoktól kapják az áramot. A szennyvíz rendszer nincs kiépítve. A közút állapota rendkívül rossz, hatalmas kátyúk láthatók több helyen. A szemétszállítási szolgáltatás kiterjed a területre, de nagyon sok helyen nem fizetik a díjat, ezért nem szállítják el a szemetet.
- Bábonyibérc: a belvároshoz közeli, attól Észak-nyugatra elterülő, kertvárosi terület. A városrész dombos, a dombok között a Pece-patak különböző ágai folynak. Bábonyibérc lakossága 450 fő, a családok komfort nélküli, félkomfortos ingatlanokban élnek. A településrészen hiányos burkolatú, kátyús utak, földutak, vagy zúzalék kővel feltöltött utak találhatóak. Mivel a csatornahálózat nincs kiépítve, ezért a lakók a szennyvizet az udvarra és a közterületre (járdára, utcára) engedik.

A társadalmi konfliktusok kialakulását a műszaki/infrastrukturális elmaradottság egyértelműen mélyíti. „A telep-felszámolási program céljai is ezt tükrözik, hiszen az a cél, hogy megszűnjenek az egészségtelen, a legalapvetőbb higiéniai viszonyoknak sem megfelelő lakhatási körülmények, melyek közegészségügyi és közbiztonsági veszélyforrásokat jelentenek. A szegregátumok felszámolásának szintén 2011. évtől történő felgyorsult gyakorlati megvalósulása városfejlesztési koncepciók, ingatlangazdálkodási tervek alapján történik, a fejlesztéseket a gazdasági és a környezeti fenntarthatóság egymást erősítő logikája mentén szabad csak megvalósítani, amibe beletartozik többek között a környezettudatos város- és épületrehabilitáció.”[3]

A szemléletformálás lassan halad (illegális hulladék, bűncselekmények, antiszociális jellemzők).

Ebben a tárgyban készült legfrissebb tanulmányok

- 2021-2026. évekre vonatkozó Bűnmegelőzési Stratégiája, illetve
- a Helyi Esélyegyenlőségi Program (2021-2026).

A Barnamezős területek bemutatása az 1.9.3. fejezetben megtörténik.

Lakossági felmérés eredményei

A helyi társadalom fő konfliktusforrásai a szegregátumokkal kapcsolatosak. A lakossági kérdőív eredményei alapján a leggyakrabban említett társadalmi konfliktusként megemlíthető a

[3] Miskolc MJV Bűnmegelőzési Stratégiája (2021-2026) 7.5.1. Szegregátumokkal kapcsolatos teendők

szegregátumokban élő roma lakossággal, mélyszegénységben élőkkel és a hajléktalanokkal problémákat okoz az eltérő életvitel és a közösségi szabályok be nem tartása (Újgyőri főtér, Búza tér, belváros, Bábonyibérc, Tetemvár). A belvárosban élő lakosság részéről megfogalmazódott a szórakozóhelyeken a hétvégi hajnalig tartó zaj problémája és a közbiztonság hiánya. Ezen kívül két probléma is társadalmi problémákat generál az elmúlt években, melyek a különböző városrészekben eltérő mértékben jelentkező problémák. Ilyen a tömegközlekedés helyzete, mivel a finanszírozási gondok járatszám-csökkenésekhez vezettek, mellyel egyes városrészek ritkított járatsűrűséggel váltak elérhetővé (pl. Pereces, Komlóstető stb.). A másik feszültségeket keltő általános probléma a közterületek karbantartását érinti: a fűkaszálás egyes városrészeken ritkábban történik, mellyel jelentősen gyarapodott az elhanyagolt területek nagysága városszerte. Ennek egyértelmű oka a közfoglalkoztatottak számának csökkenése. Az útfejlesztések esetében a fejlesztések elmaradtak (bővítésre lenne igény), illetve az utak, járdák állapota nem megfelelő városszerte, több városrészben állandó köztisztasági problémát és elavult közvilágítást is észlelnek. A különböző városrészeket érintően a lakossági kérdőívben egyéb specifikus problémákat is említenek, mint például:

- a Belvárosban a parkolási problémák, illetve a megnövekedett autóforgalom;
- Diósgyőrben a nagyobb bevásárlóközpontok hiánya, illetve a lakossági sportolási lehetőségek hiánya;
- Avason a parkolók hiánya, hulladék lerakása, Avas déli részén rosszabb közbiztonság;
- Szentpéteri kapu, Észak-keleti városrész: romlott a közbiztonság;
- Miskolc Közép városrész: parkolóhelyek hiánya, gondozott közparkok, játszóterek hiánya;
- Tapolca, Martin kertváros – Szirma: csapadékvíz-elvezetés nem megfelelő;
- Selyemrét, Keleti-városrész: prostitúció, vandalizmus.

A szegregációval veszélyeztetett területek ellentétjeként Miskolc egyes városrészei vonzzák a magasabb társadalmi státusszal rendelkezőket. Itt a magasabb iskolai végzettségű, jobb jövedelmi helyzetű lakosság aránya magasabb, mint a város egyéb városrészeiben. Az elemzések alapján az Avas-Kelet, Népkert városrész, ill. Miskolctapolca a kiemelt terület.

A városban a közterületek (közterek, utak stb.) minőségével a megkérdezettek közel 40%-a egyáltalán nincs megelégedve, majd 60%-uk pedig közepesen, vagy alig elégedett. A válaszadók 1%-a sem jelölte, hogy nagyon elégedett lenne a közterületekkel.

1.7.3. Települési identitást erősítő tényezők

1.7.3.1. Történeti és kulturális adottságok

Kevés olyan települése van Európának, amely az őskorig visszavezethető múlttal rendelkezik. A város története tárgyi emlékekben gazdag, a vonatkozó irodalom jelentős. Ennek a közel 3000 éves időszaknak a fontosabb állomásait a korábbi IVS 57. mellékletében foglalták össze.

A város polgárságának identitása, Miskolchoz kötődése (a lakónépesség gyors felfuttatása miatt) az 1960-as évektől érezhetően csökkent; a betelepülők kevésbé érezték magukat miskolcinak, még kevésbé kötődtek egy-egy városrészhez.

A városban élők identitása, a közösséggé formáló városrészi és városi rendezvények hatására érezhetően az elmúlt években javult.

Miskolc azon kevés európai települések közé tartozik, melyek történelme több tízezer évvel ezelőttre nyúlik vissza. A belvárosban előkerült régészeti leleteknek köszönhetően bizonyítható az őskori ember jelenléte, így a várost és térségét Magyarország legrégebben lakott területének nevezhetjük.

Az elmúlt évszázadokban Miskolc sorozatosan élte át megpróbáltatásokat, melyek bár megrendítették a várost, egyre szilárdabb településként töltötte be társadalmi, gazdasági és politikai funkcióját. A kohászati múltja miatt korábban „acélvárosnak" nevezett Miskolc az elmúlt évtizedekben jelentős változásokon ment keresztül. Iparváros helyett ma már sokkal inkább „zöld városnak" nevezzük, ugyanis elsőként csatlakozott a magyarországi városok közül a környezet védelmét és fenntarthatóságát szem előtt tartó Zöldebb Városokért (Green City) mozgalomhoz, az Európai Polgármesterek Szövetségéhez is (2015-ben). Jelentős a geotermia felhasználása a távfűtésben, ami ebben az évtizedben iránymutató lehet valamennyi város részére. Ezen kívül a közlekedés fejlesztésében is a fenntarthatóságot tűzte célul a város. 2022 legfrissebb hírei között szerepel, hogy az Európai Unió (EU) tagállamainak 100 városát, köztük Miskolcot, és kapcsolódó országok 12 városát választották ki, hogy csatlakozzanak az EU Misszióhoz, hogy klímasemleges és okosvárosokká váljanak 2030-ra a károsanyagkibocsátás gyors csökkentésével.

Az újabb idők kulturális rendezvényei közül a nemzetközi rangú Bartók Plusz Operafesztivál 2001 óta a közép-európai operaélet fellegvárává tette Miskolcot, 2020-2021-ben azonban már nem került megrendezésre a járványhelyzet következtében. A nemzetközi filmes szakmában előkelő rangot kivívott CineFest Miskolci Nemzetközi Filmfesztiválnak köszönhetően a „film magyar fővárosa", sőt, a Miskolci Galériában 1961 óta megrendezett grafikai biennálé, majd triennálé-sorozat után a „grafika magyar fővárosa" megnevezések illetik. A Miskolci Kocsonya Fesztivál pedig Miskolc legjelentősebb gasztronómiai fesztiválja. Avasi Borangolás Miskolc szívében, az Avas-hegyen megrendezésre kerülő különleges hangulatú borgasztronómiai fesztivál, illetve ennek népszerűségét kihasználva egy kisebb és gyakrabban megrendezésre kerülő bor-gasztronómiai rendezvénysorozat az Avas-hegy pincesorain az Avasi Kvaterka is. A Gasztroplacc és a Gasztroplacc Extra 2022-ben már 2 helyen is várja az ízek rajongóit. Ismétlődő programok a Régiségvásár: minden hónap első vasárnapján a sétálóutcán. A Miskolci Termelői Napot minden hónap 3. vasárnapján rendezik meg a belváros központjában. Ilyenkor az Erzsébet téren megjelennek a helyi termelők és a kézműves termékek gyártói is.

A kulturális élet egyik központjának számító Diósgyőri vár fejlesztése és a Lovagi Tornák Terének kialakítása 2014 augusztusára valósult meg. A vár impozáns falai látványos kiállítások, kulturális és turisztikai célú rendezvények, fesztiválok helyszíneként is funkcionál. Közkedvelt helyszíne családi- és céges rendezvényeknek, koncerteknek, konferenciáknak, előadásoknak és történelmi játékoknak egyaránt. A Diósgyőri vár szomszédságában található a Lovagi Tornák Tere, mely „együtt él" a várral, bekapcsolódik a történelmi játékokba, és hasonlóképp otthont ad fesztiváloknak, színházi előadásoknak, koncerteknek. A Lovagi Tornák Tere kiválóan alkalmas nemzetközi díjugrató és díjlovagló versenyek rendezésére. A Diósgyőri vár jelenleg is felújítás alatt áll.

Az ország első kőszínháza is településünkön található. A Miskolci Nemzeti Színház Közép-Európa egyik legkorszerűbb épületegyüttese. Az erős, állandó társulaton alapuló, sokszínű repertoárszínház a magyar és a nemzetközi drámairodalom klasszikus és kortárs darabjaival intenzív élményt nyújt városunk és a megye lakosai számára, így a színházi kultúrára való igényeket az egész megyében kielégíti, jelentős többletet adva a város vonzerejéhez.

A selmecbányai örökség ápolása komoly múltra tekint vissza a Miskolci Egyetemen. Ennek része a végzős hallgatók szalamanderes búcsúzása a várostól. Ez jelentősen hozzájárul, hogy Miskolc polgársága magáénak érezze az egyetemet, a végzettek szép emlékekkel hagyják el a várost és a későbbiekben örömmel térjenek ide vissza.

Miskolc egyik legjellegzetesebb építménye az Avas hegyen épült Avasi kilátó, amely szintén Miskolc egyik jelképévé vált. 2022-ben megkezdődött a kilátó és környezetének felújítása és funkciókkal, élettel történő megtöltése. Elkészült a többszintes játszótér, gördeszkapálya és kutyás agility pálya, valamint elkészültek a kilátó felújításának tervei is, mely fejlesztéseket a miskolci lakosok nagy érdeklődéssel várnak.

Jelennek meg újabb helyek is, melyek a város vonzerejét növelik, mint például a Baráthegyi Majorság, mely egy öt hektáros majorság, ahol skanzen, kézműves műhely, állatsimogató és játszótér várja a családokat.

A Tour de Hongrie - a legnagyobb magyar kerékpárverseny – utolsó szakasza Miskolcról indult 2022-ben. A televíziós közvetítés megmutatta Miskolc és a környék szépségeit, amit ország-világ láthatott.

Miskolc város turizmusa is sokszínű képet mutat, a kulturális turizmus mellett az aktív és egészségturizmus területén is jelen vannak szolgáltatások. Miskolc MJV Önkormányzata 2020-2030 évekre vonatkozóan készíttette el legújabb Turizmusfejlesztési Stratégiát, melyben a város brandjére vonatkozó irányokat is megújították és az idegenforgalmi és városmarketing eszközök jövőbeni használatának gyakorlatát is meghatározták.

A MIDMAR Miskolci Idegenforgalmi Marketing Nonprofit Közhasznú Kft, Miskolc helyi turisztikai szervezete, mely évek óta nem csupán a Tourinform iroda működtetését és turisztikai imázsépítést, hanem a belső imázst, a lokálpatriotizmus erősítését is szem előtt tartják és a város vonzerőit a külső-belső célcsoportok bevonásával, összehangoltan jelenítik meg. A sikeres turizmus alapja, hogy a helyi lakosok ismerjék és szeressék a várost. Fedezzék fel nap mint nap, milyen csodás helyen élnek, milyen nagyszerű értékek veszik körül őket. A miskolciak városszeretetének erősítése növeli a közösséghez tartozás, az összetartozás érzését, a pozitív városkép kialakulását.

A napjainkban elterjedt turisztikai városkártyák mellett létezik az okos és zöld városkártya is a miskolci állandó lakosoknak (Miskolc Pass Classic), mely több mint 30 kedvezményes szolgáltatást jelent egyetlen kártyával (pl. 10% MVK bérletvásárlási kedvezmény, fürdőbérlet kedvezmények stb.). A kártyák kibocsátója a MIDMAR Nonprofit Kft., amely igyekszik lehetőséget biztosítani arra, hogy a városkártya használói időről időre ne csak a miskolci programokat, hanem Miskolc környéki látnivalókat, programokat is kedvezménnyel látogathassanak.

Európa legmodernebb technológiájával ellátott Smart QR kód alapú kártya áll a miskolci lakosok rendelkezésére, amely okoskészüléken is tárolható, így a kedvezmények igénybevételéhez elég akár okostelefonon vagy tableten felmutatni a kártyavásárláskor kapott QR kódot.

Miskolc újra pozicionálásának elősegítésére 2016-ban Miskolc új image-filmjében jelent meg először a Miskolc - A Te helyed szlogen, 2017-ben mutatták be a város mai logóját. A célok és az alkotók szerint modern, egyszerű, ugyanakkor határozott formában kirajzolódnak a hegyek és völgyek vonulatai, benne van az innováció és az intelligens megoldások üzenete. A logó színét magyarázza, hogy Miskolc zöldváros egy különleges természeti környezetben. A „Miskolc Pont Jó” szlogennel jelenítik meg. A város sokszínűségét a turisztikai kiadvány „Egy város – Négy hangulat” címmel mutatja be.

Egyéb szolgáltatások:

- weboldal, közösségi média aktív megjelenésekkel;
- garantált városnézések minden városrészben Miskolc Pass kedvezményekkel (a séták időtartama 1,5-2 óra. A séták létszámtól függetlenül indulnak, de kizárólag egyéni vendégek számára);
- virtuális városnézés.

Miskolc vallási központ, a városban valamennyi történelmi egyház megtalálható, amelyek mellett további kisegyházak színesítik a város egyházi életét. Több történelmi egyház gazdasági központja is a városban található. 2015-től működik a Miskolci Görögkatolikus Egyházmegye, melynek területe Borsod-Abaúj-Zemplén és Heves megyére terjed ki, központja a Miskolc, Búza téri görögkatolikus székesegyház.

A helyi kötődés alapját a kérdőívben résztvevők közel 70%-ának az jelenti, hogy Miskolcon született. Több mint 50%-ának pedig, hogy ezt a várost választotta otthonául, valamint itt alapított családot, illetve viszonylag sokan jelölték meg a táji és természeti adottságokat (39%).

Nemzetiségi kötődés

Miskolcon az un. hazai nemzetiségeken (bolgár, cigány, görög, horvát, lengyel, német, örmény, román, ruszin, szerb, szlovák, szlovén, ukrán) kívül arabok, kínaiak, oroszok, vietnamiak élnek nagyobb számban.

A nemzetiségekhez tartozó választópolgárok képviselete mellett a nemzetiségi önkormányzatok szerepet vállalnak a nemzetiségi kultúra megőrzésében, ápolásában és közvetítésében.

Miskolcon tíz (bolgár, cigány, görög, horvát, lengyel, német, ruszin, szerb, szlovák és ukrán) közvetlenül megválasztott helyi nemzetiségi önkormányzat működik négy-négy képviselővel.

1.7.3.2. Civil szerveződések

Miskolcon a civil szféra jelenléte jelentős, amely hozzájárul a helyi társadalmi kohézió erősítéséhez. A társadalmi szemléletformálásban töltik be a szerepüket, a város kulturális életének szerves részét képezik a civil szervezetek által megrendezett rendezvények (pl. Avasi Borangolás), továbbá a város közösségi életének szervezésében is részt vesznek. A városban működő szervezetek tevékenységük és célcsoportjaik alapján sokrétűek - a klasszikus hagyományőrző körök, a vallási, egészégügyi, szociális és sport tematika köré épült szerveződések is aktívak.

13. táblázat: Civil szervezetek Miskolcon

Tevékenység típusa	Civil szervezet száma	Aránya
Adományosztás, nonprofit szövetségek	2	0,0019
Egészségügyi tevékenység	73	0,0688
Egyéb tevékenység	117	0,1103
Foglalkoztatási csoportokat összefogó tevékenység	7	0,0066
Gazdaságfejlesztési és foglalkoztatási tevékenység	6	0,0057
Horgász egyesület	12	0,0113
Jogvédő tevékenység	6	0,0057
Környezetvédelmi tevékenység	29	0,0273
Közbiztonság-védelmi tevékenység (pl. polgárőrszervezetek, vagyonvédelem)	4	0,0038
Kulturális tevékenység	175	0,1649
Kutatási tevékenység	27	0,0254
Nemeztközi tevékenység	1	0,0009
Oktatási tevékenység	195	0,1838
Polgári védelmi, tűzoltási tevékenység	5	0,0047
Polgárőr egyesület	8	0,0075
Politikai tevékenység (politikai ifjúsági szervezetek)	4	0,0038
Sporttevékenység	209	0,1970
Szabadidős és hobbi	41	0,0386

Szakmai, gazdasági érdek-képviselet	12	0,0113
Szociális tevékenység	84	0,0792
Településfejlesztési tevékenység	9	0,0085
Vadásztársaság	10	0,0094
Vallási tevékenység (hitélet)	25	0,0236
Összesen:	1061	1,0000

Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás, saját szerkesztés

A civil szervezetek száma 1061 db, melyekből a legnagyobb arányban a sport, az oktatási, a szociális és az egészségügyi tevékenységek jelennek meg.

Számos közművelődési megállapodás (közel 50) született, melyek többsége Miskolc város egész területére vonatkozóan határoz meg ellátandó feladatokat, mint például szemléletformáló tevékenység, hagyományőrző rendezvények, a helyi közösségi élet segítése, tudományos ismeretterjesztés, művészeti tehetséggondozás, Miskolc város kulturális értékeinek feltárása és közzététele, a lokálpatriotizmus erősítése stb.

A közművelődési megállapodások részletes bemutatása az 1. sz mellékletben történik.

Az önkormányzat, nemzetiségi önkormányzat, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása:

Miskolc Megyei Jogú Város vezetése jó kapcsolatot ápol a történelmi **egyházakkal** és azokkal a kisegyházakkal is, amelyek a városban élőkért végzik szolgálatukat. (Római katolikus, református, görög-katolikus, evangélikus, orosz ortodox, izraelita, metodista, baptista felekezetek, Magyar Pünkösdi Egyház, Hetednapi Adventista Egyház és a Hit Gyülekezete).

Az **együttműködés** a HEP szinte valamennyi területén látható, melyek közül kiemelkedő az oktatás.

Az oktatás minden szintjén, minden városrészben választhatnak a szülők az állami oktatási intézmények és valamely egyház által fenntartott intézmény közül. Az egyházi iskolák, az általuk képviselt értékrend és kulturális erőforrás megjelenik a megyeszékhely életében és mindennapjaiban. Városi ünnepeken kiemelkedő szerepet vállalnak és követendő példát adnak a Közösségi Szolgálat terén is, amely már minden érettségi előtt álló fiatal számára kötelező.

Miskolc város köznevelési intézményei közül jónéhány van egyházi fenntartásban: evangélikus, római katolikus, református, görög-katolikus és baptista óvoda is a szülők rendelkezésére áll.

Az **egyházak jelenléte** az esélyegyenlőség területén számottevő. A városi szegregált lakókörnyezetekben a rászorulók mindennapjait segítő szerzetesrendek, a közoktatás területén[4] a felzárkóztató oktatási programok, illetve a felsőoktatásban tanuló roma származású diákok egyetemi szakkollégiuma[5] mind jó példát ad a városban élőknek. Jelentős részt vállalnak az egyházak, illetve egyházi szervezetek a legrászorultabbak segítésében: működtetnek hajléktalanellátó intézményeket, biztosítanak nappali ellátást, jelen vannak a szenvedélybeteg-ellátásban és az idősgondozásban is.[6] A Konventuális Ferences Minorita Rend 2000-től tart fenn népkonyhát Miskolc belvárosában: naponta 100 főnek biztosítanak egy

[4] Nyitott Ajtó Baptista Általános Iskola
[5] Görögkatolikus Cigány Szakkollégium
[6] Baptista Női Otthon

tál meleg ételt, hetente hétfőtől péntekig. Az étkezde a Minorita templom és Rendház épületén belül van kialakítva.

A szociális ellátás területein rendszeres egyeztetések segítik az összehangolt munkát, a város vezetésének fontos, hogy rászoruló ellátatlanul ne maradjon. Mindazokat a területeket együttesen fedik le, amely az állami ellátórendszer működését, hatékonyságát javítja. Fontos megemlíteni azokat a karitatív szervezeteket, amelyek adományokkal és önsegítő programokkal vannak jelen, és amelyeket a város lehetőségeihez mérten támogat. Ilyen a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület, a Magyar Vöröskereszt, az Ökumenikus Segélyszervezet, a Katolikus Karitász Adománypontja, a Páli Szent Vince Szeretetszolgálat, a Miskolc-Diósgyőr-Vasgyári Református Egyházközség által működtetett Adomány-Ház. Az idősellátásban és a fogyatékkal élők segítésében is részt vállalnak az egyházak. (lásd: Ellátási szerződések, 3.1. melléklet)

A város vezetése és az egyházi vezetők rendszeres találkozása biztosítja az egyes területeken az összehangolt működést.

1.8. A település humán infrastruktúrája

1.8.1. Humán közszolgáltatások

1.8.1.1. Oktatás

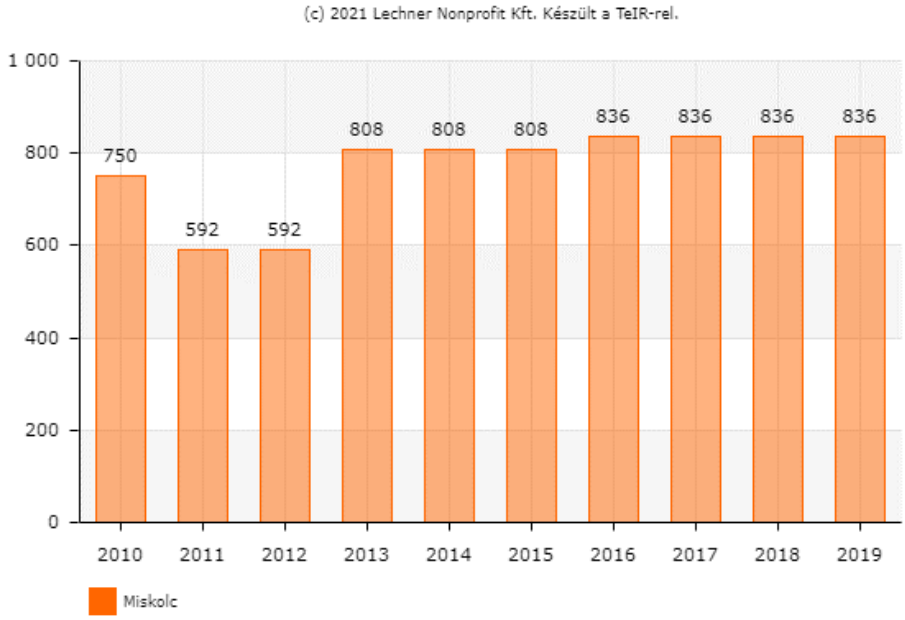
Bölcsődei és óvodai feladatellátás

Bölcsődei ellátás

Miskolc Megyei Jogú Városa által fenntartott bölcsődék 10 telephelyen 812 férőhelyet biztosítva végzik tevékenységüket. Működtetésükről az önkormányzat költségvetési szerve, a Miskolci Egyesített Szociális Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény útján gondoskodik. Továbbá 11, egyházi és alapítványi bölcsőde működik a város területén, 185 férőhellyel. Nemzetiségi bölcsődével az Önkormányzat nem rendelkezik.

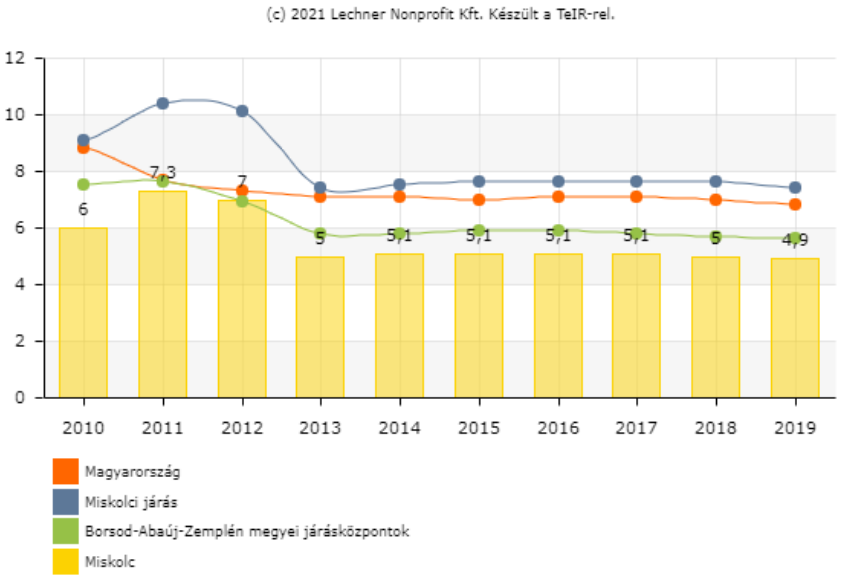
A városban a bölcsődei férőhelyek száma 2013-tól kezdődően kismértékben emelkedett, 2016-tól állandó 836 férőhely.

12. ábra: Működő bölcsődei férőhelyek száma (db)

Forrás: KSH- TEIR

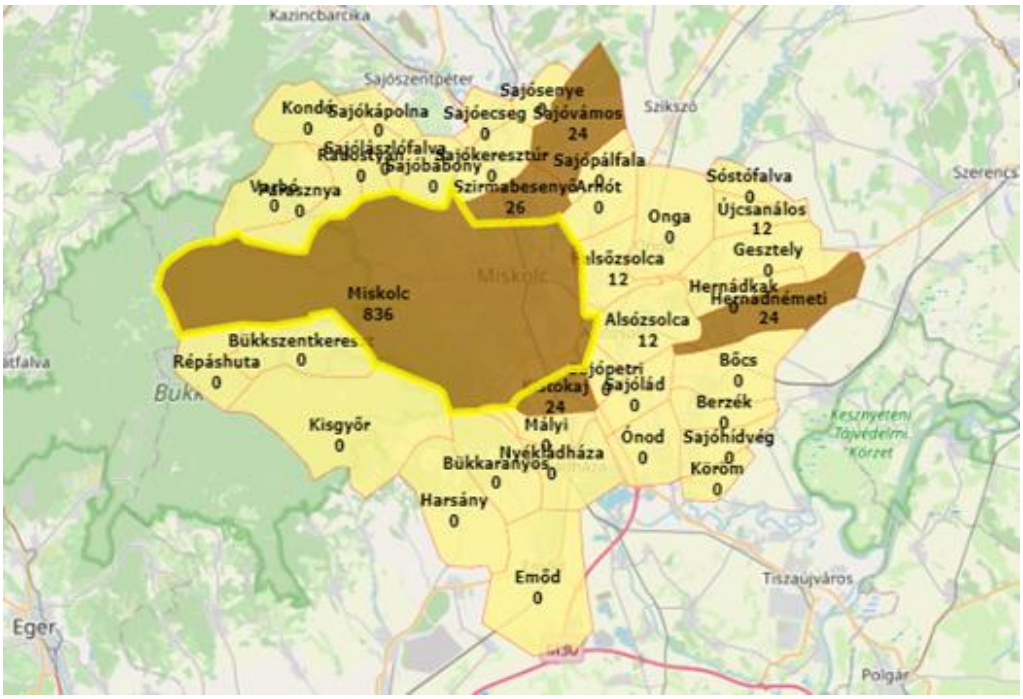
13. ábra: Egy működő bölcsődei férőhelyre jutó 0-2 évesek száma (fő)

Forrás: KSH- TEIR

Az egy működő férőhelyre jutó 0-2 éves korú gyermekek száma visszaesett 2013-ra és az érték állandósult, ez 2013 és 2019 között alatta van az országos értéknek (7 fő).

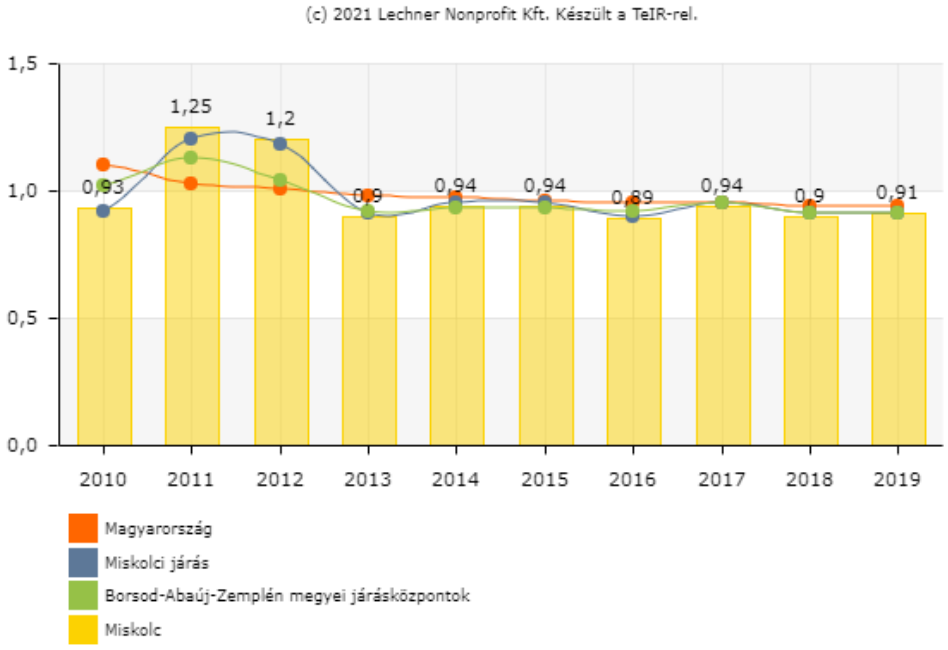
16. térkép: Működő bölcsődei férőhelyek száma a járásban (2019)

Forrás: KSH- TEIR

Működő bölcsődei férőhelyre jutó bölcsődések: Az egy férőhelyre jutó bölcsődések száma 2013-tól számítottan állandósult, az értéke megfelel az országos átlagnak.

14. ábra: Egy működő bölcsődei férőhelyre jutó bölcsődések száma (fő)

Forrás: KSH- TEIR

14. táblázat: MESZEGYI – Gyermekek napközbeni ellátása - bölcsődék

Szolgáltató telephely neve	Szolgáltatás típusa	Címe	Ágazati azonosítója/ ellátottak
Napsugár Bölcsőde	gyermekek napközbeni ellátása	3527 Miskolc, Selyemrét u. 36.	S0210606 56 fő ellátott
Dobó Katica	gyermekek napközbeni ellátása	3530 Miskolc, Hadirokkantak u. 26.	S0073370 84 fő ellátott
Petneházy Bölcsőde	gyermekek napközbeni ellátása	3529 Miskolc, Petneházy u. 10-12.	S0073387 56 fő ellátott
Kilián Bölcsőde	gyermekek napközbeni ellátása	3534 Miskolc, Könyves K. u. 31.	S0073394 84 fő ellátott
Heim Pál Bölcsőde	gyermekek napközbeni ellátása	3526 Miskolc, Kassai u. 19.	S0073407 84 fő ellátott
Margaréta Bölcsőde	gyermekek napközbeni ellátása	3532 Miskolc, Bokréta u. 1.	S0073414 112 fő ellátott
Diósgyőri Bölcsőde	gyermekek napközbeni ellátása	3535 Miskolc, Kuruc u. 65/a.	S0055012 84 fő ellátott
Katica Bölcsőde	gyermekek napközbeni ellátása	3529 Miskolc, Szilvás u. 39.	S0055029 56 fő ellátott

Szolgáltató telephely neve	Szolgáltatás típusa	Címe	Ágazati azonosítója/ ellátottak
Mesemalom Bölcsőde	gyermekek napközbeni ellátása	3525 Miskolc, Dózsa Gy. u. 36.	S0055050 84 fő ellátott
Napraforgó Bölcsőde	gyermekek napközbeni ellátása (112 fő)	3529 Miskolc, Hajós A. u. 1.	S0055067 112 fő ellátott

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

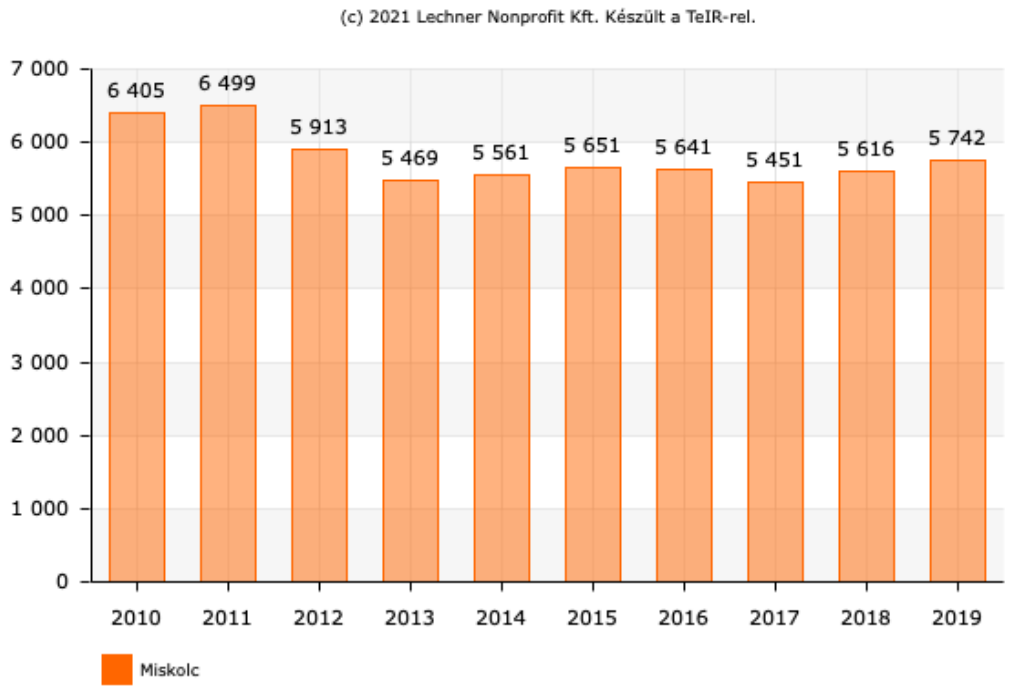
A 10 önkormányzati fenntartású bölcsődében összesen 193 fő dolgozik, ebből kisgyermek nevelő 149 fő, dajka 28 fő, egyéb feladatokat ellátó munkatárs 16 fő.

Óvodai ellátás

A városban a 2022. augusztusi adatok alapján 52 óvodai intézmény található. Az önkormányzati fenntartású 32 db (1 székhely és annak 31 tagintézménye) mellett 15 db egyházi fenntartású, továbbá 5 db civil és egyéb fenntartású óvodai intézmény működik Miskolcon.

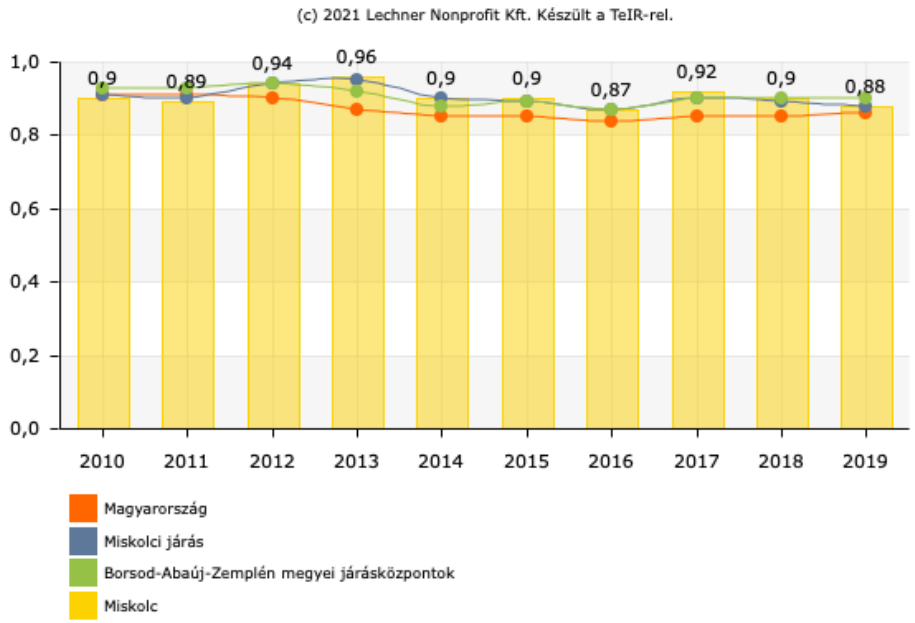
Az óvodai férőhelyek száma visszaesett 2013-ban, 5500-5600 körül állandósult. Az egy óvodai férőhelyre jutó óvodások száma 2019-ben meghaladja az országos értéket, mely 0,88 fő.

15. ábra: Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)

Forrás: TEIR

16. ábra: Egy óvodai férőhelyre jutó óvodások száma (fő)

Forrás: TEIR

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatának Polgármestere - a veszélyhelyzetre tekintettel a Közgyűlés feladat-és hatáskörében eljárva - 2021. május 28-án az önkormányzati fenntartású óvodák egyesítéssel megvalósuló átszervezéséről döntött. A döntés szerint 2021. augusztus 1. napjától - beolvadással - a jelenleg önálló költségvetési szervként működő 9 óvoda és 23 tagintézménye 1 székhely óvodaként és annak 31 tagintézményeként működik tovább változatlan helyen, az intézmények sajátosságainak megőrzése mellett. Az új intézmény elnevezése Miskolci Integrált Óvodai Intézmény (rövidített nevén MIÓVI), 3535 Miskolc, Batsányi János u. 2. szám alatti székhellyel.

Az intézmény 611 fő alkalmazottat foglalkoztat, ebből 350 fő felsőfokú, 232 fő középfokú, 29 fő alapfokú végzettséggel rendelkezik.

IKT felszereltség: leltári kimutatásában 122 db asztali számítógép, 80 db laptop, valamint 68 db nyomtató szerepel, melyből 30 db multifunkciós, illetve 20 db fénymásoló funkcióval rendelkezik. Adattároló szerverrel vagy szerverszobával nincs felszerelve az intézmény. 32 helyen érhető el helyi vezetékes hálózat és 31 helyen wifi hálózat. Mind a külső, mind a belső kommunikációra a legjellemzőbb az e-mail-es kommunikáció. Az intézmény 2021. 09. 01. napjától még nem rendelkezik működő honlappal csak „domain” névvel, a honlap fejlesztése folyamatban van. 7 tagintézményben okos fűtési rendszer működik.

Általános Iskolai feladatellátás

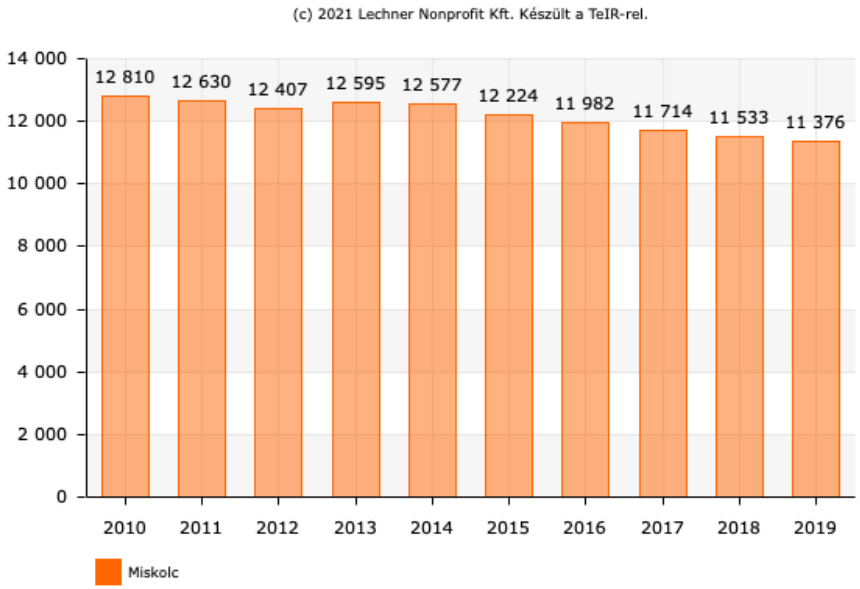
Általános iskolai képzés

Miskolcon a Miskolci Tankerületi Központ fenntartásában 15 állami fenntartású általános iskola működik. Emellett 15 egyházi és 6 egyéb fenntartású általános iskolában tanulnak miskolci gyermekek.

A miskolci állami fenntartású általános iskolákban foglalkoztatott pedagógusok létszáma a 2019/2020 tanévben 858 fő.

Az általános iskolások száma 2014 óta folyamatosan csökken, mely összefügg a demográfiai mutatók csökkenő tendenciájával.

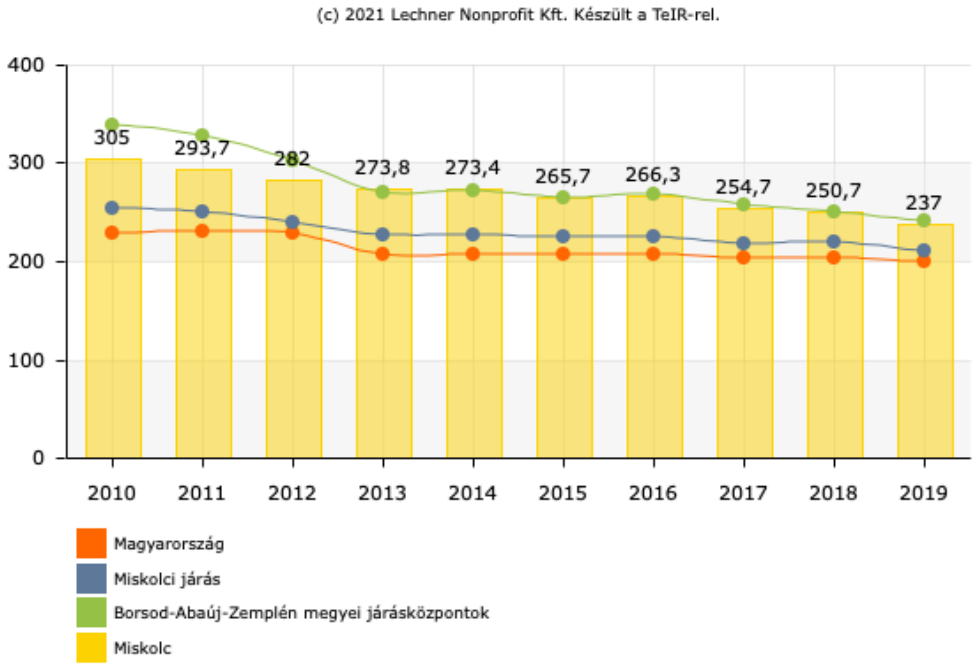
17. ábra: Általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (fő)

Forrás: TEIR

Miskolcon az általános iskolai feladatellátási helyek átlagos létszáma magas, közel 20%-kal felette van az országos átlagnak 2019-ben (200 db).

18. ábra: Általános iskolai feladatellátási helyek átlagos létszáma (fő)

Forrás: TEIR

A más településekről bejáró általános iskolások aránya az elmúlt évtizedben nem változott számottevően, 10-11% között mozgott.

Középiskolai feladatellátás

Középfokú képzés

Miskolcon működő 34 középfokú intézmény fenntartói, működtetői: a Miskolci Szakképzési Centrum, a Miskolci Tankerületi Központ, különböző egyházak, a Miskolci Egyetem (Ferenczi Sándor Egészségügyi Szakgimnázium) és egyéb fenntartók – alapítványok.

Miskolci Szakképzési Centrum

A Miskolci Szakképzési Centrum a miskolci szakképzési intézményeket foglalja magába azzal a céllal, hogy a térség gazdálkodó szervezeteinek munkaerőigényét és az érdeklődők szakmatanulási igényét összehangolja és biztosítsa a régió munkaerőbázisát nem pusztán szakképzett, de az Ipar 4.0-a szempontjainak megfelelő képzések által. A tanulók technikumokban való továbbtanulással emelt szintű szakképesítésre és a felsőoktatásban való továbbtanulás lehetőségére tehetnek szert.

15. táblázat: A Miskolci Szakképzési Centrum 11 tagintézménye

Intézmény neve	Intézmény székhelye
Miskolci SZC Andrássy Gyula Gépipari Technikum	3530 Miskolc, Soltész Nagy Kálmán utca 10.
Miskolci SZC Baross Gábor Üzleti és Közlekedési Technikum	3532 Miskolc, Rácz Ádám utca 54-56.
Miskolci SZC Berzeviczy Gergely Technikum	3525 Miskolc, Hősök tere 1.
Miskolci SZC Bláthy Ottó Villamosipari Technikum	3527 Miskolc, Soltész Nagy Kálmán utca 7.
Miskolci SZC Kandó Kálmán Informatikai Technikum	3525 Miskolc, Palóczy László utca 3.
Miskolci SZC Kós Károly Építőipari, Kreatív Technikum és Szakképző Iskola	3534 Miskolc, Gagarin utca 54.
Miskolci SZC Martin János Szakiskola és Készségfejlesztő Iskola	3529 Miskolc, Áfonyás utca 18/A
Miskolci SZC Mezőcsáti Gimnázium és Szakképző Iskola	3450 Mezőcsát, Kossuth Lajos utca 12.
Miskolci SZC Mezőkövesdi Szent László Gimnázium és Közgazdasági Technikum	3400 Mezőkövesd, Mátyás király út 146.
Miskolci SZC Szemere Bertalan Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	3529 Miskolc, Ifjúság útja 16-20.
Miskolci SZC Szentpáli István Kereskedelmi és Vendéglátó Technikum és Szakképző Iskola	3532 Miskolc, Herman Ottó utca 2.

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

16. táblázat: A Miskolci SZC kollégiuma:

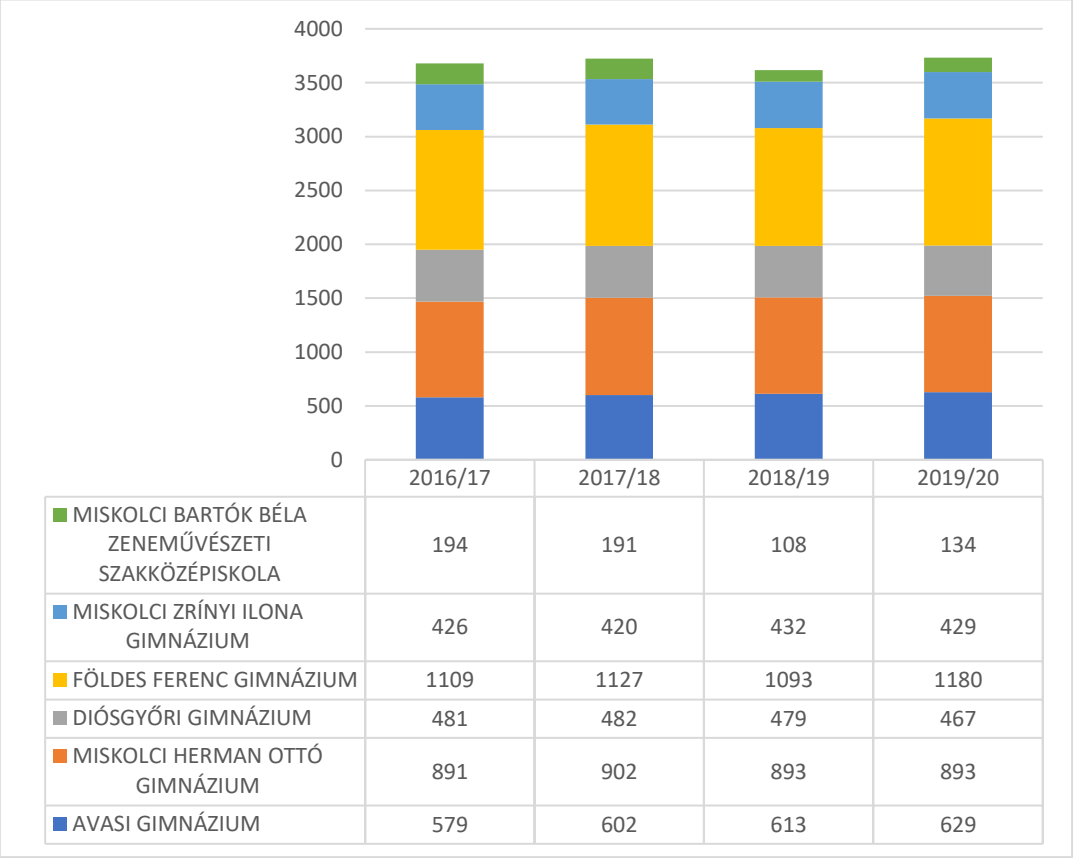
Intézmény neve	Telephelyei
Miskolci SZC Szemere Bertalan Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	3529 Miskolc, Ifjúság útja 16-20.
	3533 Miskolc, Téglagyár utca 1.
	3400 Mezőkövesd, Damjanich utca 1.

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

Miskolci Tankerületi Központ

A Miskolci Tankerületi Központ fenntartásában lévő 5 gimnázium és 1 szakközépiskola tanulóinak létszáma az elmúlt években kis ingadozással 3700 fő körüli értéken volt, a 2019/20-as tanévben összesen 3732 fő tanuló volt, melyből 218-an felnőttoktatásban vesznek részt.

19. ábra: TK fenntartású gimnáziumok tanulói létszáma 2016-2020, (fő)

	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20
MISKOLCI BARTÓK BÉLA ZENEMŰVÉSZETI SZAKKÖZÉPISKOLA	194	191	108	134
MISKOLCI ZRÍNYI ILONA GIMNÁZIUM	426	420	432	429
FÖLDES FERENC GIMNÁZIUM	1109	1127	1093	1180
DIÓSGYŐRI GIMNÁZIUM	481	482	479	467
MISKOLCI HERMAN OTTÓ GIMNÁZIUM	891	902	893	893
AVASI GIMNÁZIUM	579	602	613	629

Forrás: Tankerületi Központ

Egyházi fenntartású gimnáziumok

Egyházi fenntartású intézmények közül a legnagyobb a Fényi Gyula Jezsuita Gimnázium és Kollégium, amelybe 823 gyermek jár, valamint a Fáy András Szakgimnázium 684 tanulóval. Az egyházi fenntartású középfokú oktatási intézményekben 2020-ban 257 fő pedagógus, valamint 155 fő segítő dolgozó vett

részt az oktatásban. A három egyházi fenntartású kollégiumban 2020-ban összesen 468 gyermek kapott elhelyezést. Egyházi fenntartású intézmény még Miskolcon a Szent Benedek Középiskola és Alapfokú Művészeti Iskola Miskolci Tagintézménye és a Nyitott Ajtó Baptista Iskola (NABI) Mentor Művészeti Szakgimnázium és Középiskola városi intézménye.

17. táblázat: Egyházi fenntartású gimnáziumok tanulói létszáma (2019/2020 tanév, fő)

Forrás: oktatas.hu

Miskolci Egyetem Ferenczi Sándor Egészségügyi Szakgimnázium

A Szakgimnázium 2019-ben a Miskolci Egyetem fenntartásába került. A Miskolci Egyetem Egészségügyi Karának dékánja szakmai felügyeletet gyakorol az intézmény működése felett. Az intézmény keretében szakgimnáziumi, szakközépiskolai és szakiskolai nevelés-oktatás mellett az Országos Képzési Jegyzékről szóló kormányrendeletben meghatározott egészségügyi és szociális ágazatokhoz tartozó munkakör betöltésére képesítő szakmai érettségi vizsga tehető, és szakmai képesítés szerezhető. A Szakgimnázium alapfeladatai közé tartozik továbbá a felnőttoktatás és a Szakképzési Hídprogram keretében folyó nevelés-oktatás, valamint a többi tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók, és azoknak a sajátos nevelési igényű tanulóknak az iskolai nevelése-oktatása, akik az e célra létrehozott gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai nevelési-oktatási intézményben, iskolai osztályban eredményesebben foglalkoztathatók.

A Szakgimnázium tanulóinak összlétszáma 1213 fő, gyógypedagógiai képzésben 32 fő, felnőttoktatásban pedig 579 fő vesz részt. Az intézmény 61 pedagógus és 25 egyéb dolgozó közreműködésével végzi feladatát.

Egyéb fenntartású középfokú oktatási intézmények

Az Egyéb fenntartású középfokú oktatási intézmények főbb adatai az alábbi táblázatban találhatóak:

18. táblázat: Egyéb fenntartású középfokú oktatási intézmények főbb adatai

	Iskola típusa	Összesen tanuló (fő)	ebből leány	Gyógy-peda-gógiai képzés	Felnőtt oktatás	Pedagógus	Dolgozó
Hámori Waldorf Általános Iskola, Gimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola	Gimnázi-um	68	30	6	0	7	2
MISKOLCI RENDÉSZETI SZAKGIMNÁZIUM	Szak-gimnázium	386	131	0	0	15	128
Debreczeni Márton Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakgimnázium és Szakközépiskola	Szak-gimnázium	326	165	7	160	29	22
Kalyi Jag Roma Nemzetiségi Általános Iskola, Gimnázium, Szakgimnázium, Szakközépiskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Felnőttoktatási Intézmény-miskolci telephely	Szakközép-iskola	205	86	5	46	7	12
Kalyi Jag Roma Nemzetiségi Általános Iskola, Gimnázium, Szakgimnázium, Szakközépiskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Felnőttoktatási Intézmény-miskolci telephely	Gimnázi-um	204	136	1	116	6	1
Dr. Ámbédkar Gimnázium, Szakközépiskola, Szakiskola, Általános Iskola és Martin Luther King Középiskolai Kollégium Martin Luther King Középiskolai Kollégiuma	Szakközép-iskola	47	32	0	0	1	0
Dr. Ámbédkar Gimnázium, Szakközépiskola, Szakiskola, Általános Iskola és Martin Luther King Középiskolai Kollégium Martin Luther King Középiskolai Kollégiuma	Gimnázi-um	43	21	0	0	8	2
Dr. Ámbédkar Gimnázium, Szakközépiskola, Szakiskola, Általános Iskola és Martin Luther King Középiskolai Kollégium Martin Luther King Középiskolai Kollégiuma	Kollégium	33	18	0		1	6
Balázs Győző Református Gimnázium, Egységes Művészeti Szakgimnázium és Magyar - Angol Két Tanítási Nyelvű	Gimnázi-um	61	34	4	0	1	0

	Iskola típusa	Összesen tanuló (fő)	ebből leány	Gyógy-peda-gógiai képzés	Felnőtt oktatás	Pedagógus	Dolgozó
Művészeti Általános Iskola, Alapfokú Művészetoktatási Iskola							
Balázs Győző Református Gimnázium, Egységes Művészeti Szakgimnázium és Magyar - Angol Két Tanítási Nyelvű Művészeti Általános Iskola, Alapfokú Művészetoktatási Iskola	Szak-gimnázium	145	111	14	0	35	20
MIOK József Nádor Gimnázium és Szakképző Iskola	Szakközép-iskola	132	46	5	46	4	1
MIOK József Nádor Gimnázium és Szakképző Iskola	Szakiskola	7	0	7	0	0	0
MIOK József Nádor Gimnázium és Szakképző Iskola	Gimnázi-um	30	16	6	7	1	0
MIOK József Nádor Gimnázium és Szakképző Iskola	Szak-gimnázium	6	6	1	0	0	0
Mentor Általános Iskola, Gimnázium és Szakképző Iskola	Gimnázi-um	7	3	0	7	0	0
Borsod és Térsége Gimnázium és Szakközépiskola	Gimnázi-um	10	3	0	10	1	0
Miskolci Magister Gimnázium	Gimnázi-um	258	112	15	104	14	4
Fókusz Gimnázium, Szakképző Iskola, Általános Iskola és Felnőttképző Intézmény	Szakközép-iskola	94	57	0	65	1	1
Fókusz Gimnázium, Szakképző Iskola, Általános Iskola és Felnőttképző Intézmény	Gimnázi-um	500	280	10	341	20	3
Alternatíva Életfa Általános Iskola, Gimnázium és Szakgimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola	Szak-gimnázium	31	16	0	0	5	6
Miskolci Egyetem Ferenczi Sándor Egészségügyi Szakgimnázium	Szak-gimnázium	1213	965	32	579	61	25

Forrás: oktatas.hu

Felsőoktatás

A Miskolci Egyetem a tudományok széles körét oktató és kutató egyetem, igazi universitas. Oktatási portfoliója, beiskolázási merítési bázis és oktatói kiválósága alapján a magyar felsőoktatás élvonalába tartozik, az intézmény a nemzetközi és hazai felsőoktatási rangsorokban kedvező és stabil besorolásokat ér el. Az oktatás - az Egyetemvárosban, a városban lévő Zenepalotában, Ózdon és Sátoraljaújhelyen - hét karon és egy intézetben folyik, minden képzési szinten: felsőoktatási szakképzés, alapképzés BA/BSc

(41), mesterképzés MA/MSc (46), osztatlan képzés, doktori képzés (7 doktori iskolában), valamint szakirányú továbbképzés (81).

A Miskolci Egyetem karai alapítási sorrendben:

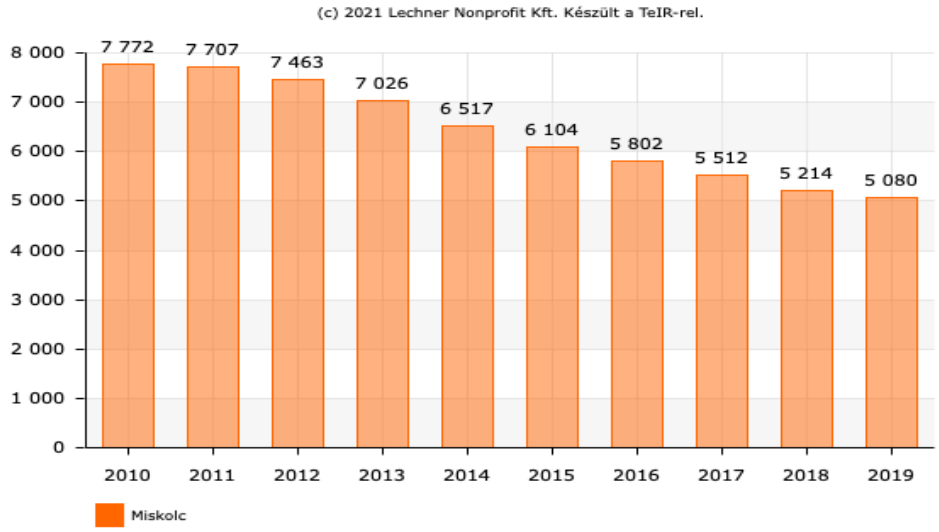
- Műszaki Földtudományi Kar,
- Műszaki Anyagtudományi Kar,
- Gépészmérnöki és Informatikai Kar,
- Állam- és Jogtudományi Kar,
- Gazdaságtudományi Kar,
- Bölcsészettudományi kar,
- Egészségügyi Kar,
- Bartók Béla Zeneművészeti Intézet.

A Miskolci Egyetem fontosabb oktatási-kutatási, projekt- és szolgáltató szervezetei:

- Idegennyelvi Oktatási Központ,
- Konfuciusz Intézet,
- Alkalmazott Földtudományi Kutatóintézet,
- Felsőoktatási Ipari Együttműködési Központ (FIEK),
- Technológiai- és Tudástranszfer Központ,
- Könyvtár, Levéltár, Múzeum,
- Mentorius Tudás- és Képzőközpont (felnőttképzés),
- Területi Innovációs Platform,
- Miskolc-Hejőkeresztúri KIP Regionális Módszertani Központ.

A Miskolci Egyetem hallgatói létszámának alakulásában 2011-12-től kezdődően minden képzési formában csökkentő tendencia figyelhető meg. 2015-től kezdve a levelező képzésben résztvevők száma azonos szinten maradt, azonban a nappali tagozatos hallgatói létszám csökkenése folyamatos.

20. ábra: Nappali tagozatos egyetemi és főiskolai szintű képzésben résztvevő hallgatók száma a felsőfokú oktatási intézményekben (fő)

Forrás: TEIR

1.8.1.2. Egészségügy

Alapellátás

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata a fenntartásában lévő Miskolci Egészségfejlesztési Intézeten (MEFI) keresztül gondoskodik az egészségügyi alapellátás körébe tartozó háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról, a fogorvosi alapellátásról, az alapellátáshoz kapcsolódó háziorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi ügyeleti ellátásról, a védőnői ellátásról és az iskola-egészségügyi ellátásról.

A háziorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi körzetekben feladatellátási-szerződések keretében a háziorvosok, házi gyermekorvosok, illetve fogorvosok látják el a miskolci lakosok kezelését, gondozását. A területi védőnők, iskolavédőnők, iskolaorvosok is a MIEFI alkalmazásába kerültek.

Az egészségügyi szolgálatok és a személyi állomány számának alakulását az alábbi táblázatban rögzítettük:

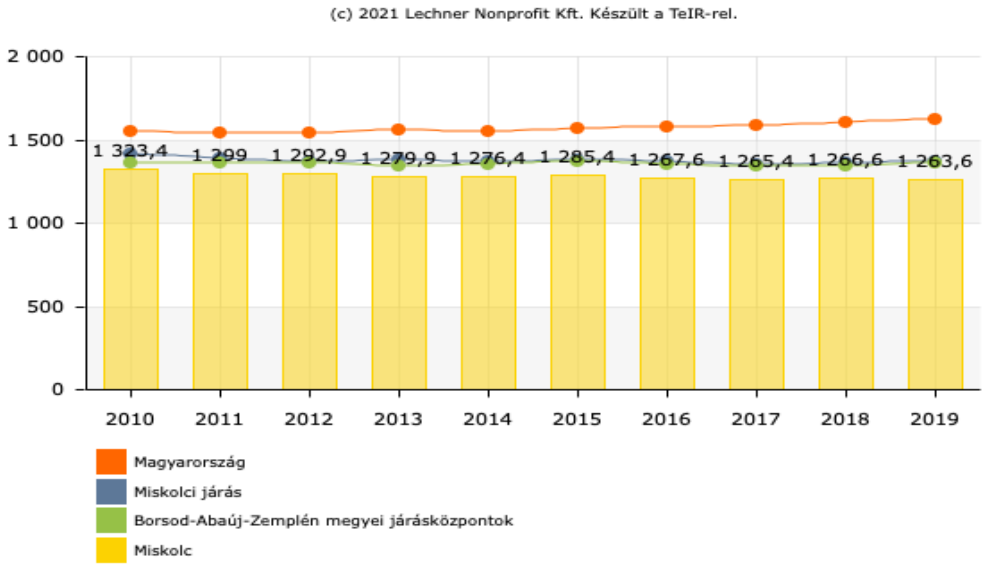
19. táblázat: Egészségügyi szolgálatok és a személyi állomány számának alakulása Miskolcon 2011 - 2020

Időszak	Háziorvosok száma (fő)	Házi gyermekorvosok száma (fő)	Háziorvosi szolgálathoz tartozó szakápolók/ápolók száma (fő)	A védőnői dolgozók betöltött állásainak száma (db)
2011. év	89	32	97	105
2012. év	89	32	101	103
2013. év	89	32	100	104
2014. év	89	32	103	104
2015. év	89	32	104	97
2016. év	89	32	101	99
2017. év	89	32	99	99
2018. év	89	32	101	97
2019. év	89	32	99	104,2
2020. év	89	32	100	102,3

Forrás: KSH Statinfo és önkormányzati adatszolgáltatás (MEFI)

Miskolcon az egy háziorvosra eső lakosságszám visszaesett az elmúlt 10 évben azonban a folyamatot az okozta, hogy a város lakónépessége is hasonló ütemben csökkent.

21. ábra: Egy házi- és házi gyermekorvosra jutó lakosok száma (fő)

Forrás: TEIR

Jelenleg Miskolcon önkormányzati adatszolgáltatás alapján:

- 89 felnőtt háziorvosi körzet,
- 32 házi gyermekorvosi körzet,
- 72 fogorvosi körzet,
- 54 területi védőnői körzet,
- 21 iskolavédőnői körzet,
- 11 iskolaorvosi körzet található.

2021. szeptemberi adatszolgáltatás alapján Miskolcon a háziorvosi praxisok és háziorvosok humánerőforrásának összetétele az alábbi:

20. táblázat: Háziorvosi praxisok Miskolcon 2021-ben

Funkció	Alfunkció	Praxisok száma	Betöltetlen praxisok száma	60 év feletti háziorvosok száma	Háziorvosok átlag életkora
Humán funkciók	egészségügyi alapellátás háziorvosok	89	1	41	57
Humán funkciók	egészségügyi alapellátás házi gyermekorvosok	32	0	16	61

Forrás: MMJV Önkormányzata

2021-ben Borsod-Abaúj-Zemplén megyében a NEAK nyilvántartása szerint 67 betöltetlen praxis található, melyből csupán 1 volt Miskolcon (2022-ben 2), azonban a háziorvosok átlagéletkorából és a

60 éven feletti háziorvosok arányából (mely Miskolcon 50% körüli) egyértelműen megállapítható, hogy a következő évtized egyik nagy kihívása az életkor miatt praxisból kikerülő háziorvosok rendszerszintű pótlása lesz.

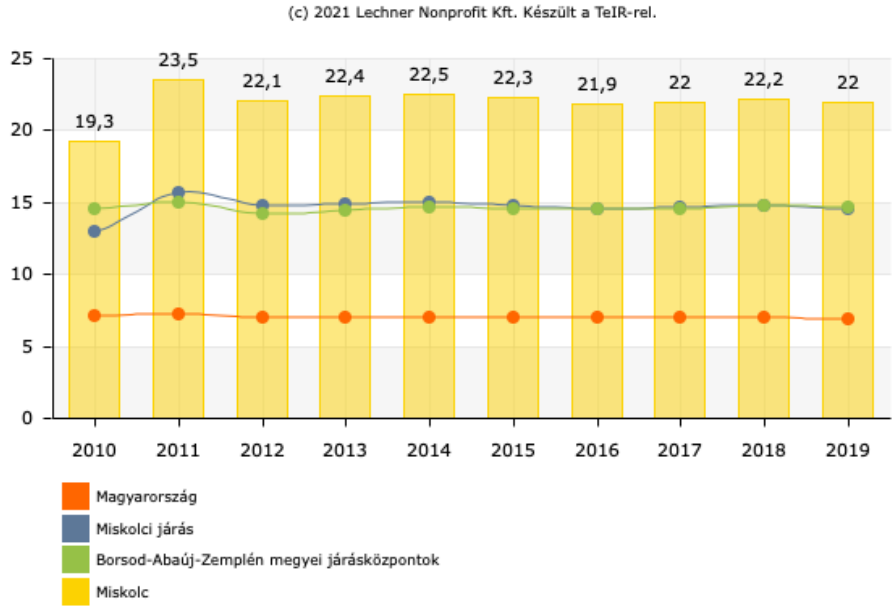
Kórházi ellátás

A városban 5 kórházi egységben folyik járó- és fekvőbeteg ellátás.

- A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Központi Kórház és Egyetemi Oktatókórházban 62 osztályon, részlegen, rendelőben folyik gyógyító munka. 2017. április 1.-jén kormányzati döntés alapján a városi és a megyei kórház összevonásra került. Az összevonás minden miskolci kórházat egy rendszerbe integrált, mert a korábbi időszakban a Szent Ferenc és a vasgyári kórházak már kapcsolódtak. Szakmai struktúráját tekintve a miskolci telephelyekre koncentrálódnak az aktív ellátások, a telephelyein krónikus ellátás és a rehabilitáció különböző típusai mellett járóbeteg ellátás történik.
- A kórház a szakmai paletta csaknem egészét átfogja és több szakmában a regionalitást biztosítja Borsod-Abaúj-Zemplén-, Nógrád- és Heves- megye betegei számára. Országos ellátást biztosít gyermekcsontvelő-transzplantáció tekintetében; regionális feladataiként végzi az angiológiai, idegsebészeti, sugárterápiás, intervenciós kardiológiai, elektrofiziológiai (pacemaker, ICD), koraszülött- és PIC (perinatális intenzív), heamatológiai, infectológiai, bőrgyógyászati, pszichiátriai ellátásokat
- A Semmelweis Tagkórház - a Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centrum oktató kórháza – a betegellátást 646 aktív és 332 krónikus ágyon, 16 osztályon, 48 ápolási egységben végzi. 2008-ban az Erzsébet Kórház és a Vasgyári Kórház összevonásából jött létre a MISEK (Miskolci Semmelweis Ignác Egészségügyi Központ és Egyetemi Oktatókórház). A kórház megyei szintű ellátást nyújt a mellkas sebészet, a bőrgyógyászat és a fertőző betegségek területén, de regionális feladatot lát el a vérképzőszervi és hematológiai betegségek, valamint az oszteoporózis terén.
- A Szent Ferenc Tagkórház 1994-ben került felújításra. A kórház az egész megyére kiterjedő működést folytat, szakterülete a hagyományos tüdőgyógyászat, ezen kívül kardiológiai rehabilitáció, reumatológia és pszichoterápia kezelése történik az intézményben.
- A Diósgyőri Tagkórház a 2010-es évek második felében történt átszervezések után szinte kiürült (a fekvőbeteg-ellátás megszűnt, csak a stroke- és az ápolási osztály, valamint a patológia maradt), a funkciók a két másik kórház összevonásával létrejött Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Központi Kórházba kerültek át. 2018-ban a megszűnt neurológiai épületben létrehozzák az új, hetvenöt személyes Szent Hedvig Otthont.
- A MÁV Rendelőintézet a Vasútegészségügy Miskolci Egészségügyi Központja járóbeteg-ellátó intézmény, amelyhez a megye legnagyobb foglalkozás-egészségügyi ellátórendszere tartozik, közel 30 területen biztosít színvonalas ellátást betegei részére.

Miskolcon az ezer lakosra jutó ágyak száma növekedést mutat, azonban ennek a lakosságszám csökkenés a közvetlen oka.

22. ábra: Ezer lakosra jutó működő kórházi ágyak száma (db)

Forrás: TEIR

1.8.1.3. Szociális közszolgáltatások

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatának kötelezően biztosítandó szociális szolgáltatásai az Szt. 86-90. § által előírtak alapján:

Alapellátás:

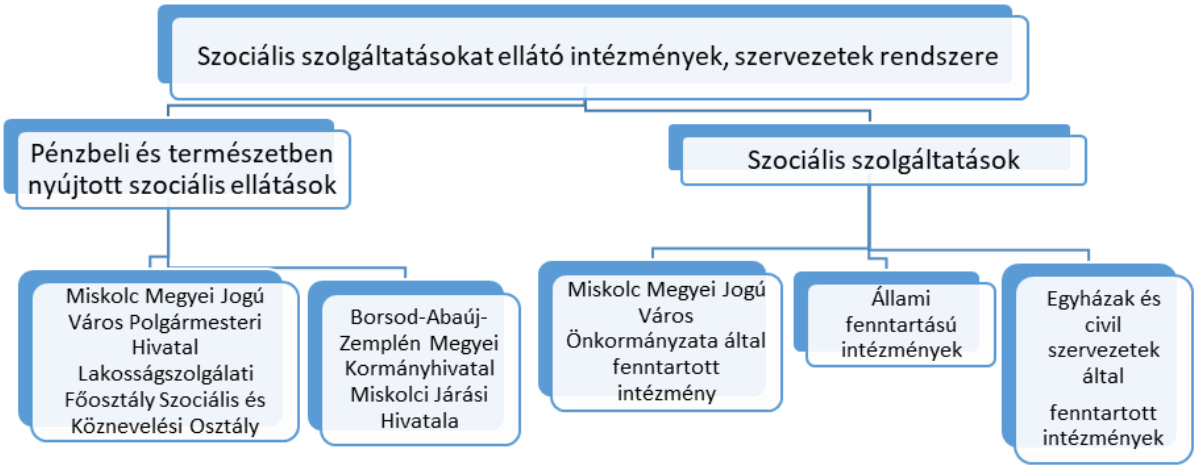
- étkeztetés,
- házi segítségnyújtás,
- családsegítés,
- nappali ellátás
  - idősek nappali ellátása,
  - fogyatékos személyek nappali ellátása,
  - pszichiátriai betegek nappali ellátása,
  - szenvedélybetegek nappali ellátása,
- közösségi ellátások
  - pszichiátriai betegek közösségi ellátása

Szakosított ellátás:

- átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények
  - időskorúak gondozóháza,
  - hajléktalan személyek átmeneti szállása,
  - éjjeli menedékhely
- ápolást, gondozást nyújtó, rehabilitációs intézmény

- időskorúak otthona,
- hajléktalanok otthona,
- hajléktalan személyek rehabilitációs intézménye.

23. ábra: Szociális szolgáltatás ellátó rendszer Miskolcon

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

Pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátások

Feladatok hatáskörönként:

a) Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Miskolc Járási Hivatala

- aktív korúak ellátása (foglalkoztatást helyettesítő támogatás, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás),
- ápolási díj (Szt. 41. § és 43/A. § alapján),
- gyermekek otthongondozási díja (2019. január 1-től hatályos),
- egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság,
- időskorúak járadéka,
- közgyógyellátás (alanyi, normatív),
- tartós ápolást végzők időskori támogatása (2018. január 1-től hatályos).

b) Miskolc Megyei Jogú Város Képviselő testülete

- települési támogatások,
- rendkívüli települési támogatás,
- köztemetés

A szociális juttatásokat az önkormányzat a jogszabályokban meghatározott kötelező, valamint a saját döntésen alapuló pénzbeli és természetbeni juttatások rendszerének kiépítésével, működtetésével biztosítja, ezek:

a) Települési támogatások:

- gyógyszertámogatás
- lakásfenntartási támogatás

b) Gyermekek és fiatal felnőttek támogatása

- életkezdési támogatás
- születési támogatás
- gyermekétkeztetés térítési díj kedvezménye
- menetrend szerinti helyi tömegközlekedés igénybevételéhez biztosított támogatás
- ifjúságvédelmi támogatása

c) Időskorúak támogatása

Salkaházi Sára Miskolc Program

d) Krízis helyzet kezelése

rendkívüli települési támogatás

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatának fenntartásában működő Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény

Az intézményben feladatcsoportonként önálló szervezeti egységek (igazgatóságok) működtetik az alap és szakellátási feladatokat, illetve a különböző célcsoportokat érintő feladatokat.

Az Szt. hatálya alá eső szakmai feladatok

Szociális alapszolgáltatások köre:

- étkeztetés,
- házi segítségnyújtás,
- családsegítés (családsegítés a gyermekjóléti szolgáltatással egy szolgáltató - a család- és gyermekjóléti szolgálat - keretében működtethető),
- pszichiátriai betegek közösségi ellátása,
- támogató szolgáltatás,
- idősek nappali ellátása,
- pszichiátriai betegek nappali ellátása.

Miskolc közigazgatási területén élő lakosság számára a szolgáltatás könnyebb hozzáférése érdekében 2021. július 2-ig öt, azt követően négy Területi Szolgáltatási Központban (a továbbiakban: TSZK-ban), önálló szervezeti egységekben nyújtja az intézmény a család- és gyermekjóléti szolgáltatást.

A Család- és Gyermekjóléti Központ új szolgáltatási helyre (Miskolc, Mátyás király u. 15.) történő költözése után a fenntartó előzetes döntése alapján az Arany János úti és a Kassai úti TSZK az ellátási területek közelsége miatt és a működés hatékonyságának növelése érdekében, valamint a Heim Pál Bölcsőde épületének várható felújítása és férőhelybővítése miatt összevonásra került és 2021. július 2-tól Belvárosi Területi Szolgáltatási Központ néven működik a Miskolc, Szemere Bertalan u. 5 szám alatt.

Az ellátottak számára nyitva álló helyiségek:

- Diósgyőr-Vasgyári Területi Szolgáltatási Központ: Miskolc, Jedlik Á. u. 3/a.
- Avasi Területi Szolgáltatási Központ: Miskolc, Szentgyörgy utca 42-44.
- Perecesi Szolgáltatási Központ: Miskolc, Bollóalja u. 115.
- Települési Feladatellátási Munkacsoport: Miskolc, Arany J. u. 37.

A humán kapacitást tekintve az intézmény szociális és gyermekjóléti szolgáltatásait ellátó képesítéssel rendelkező dolgozók száma 475 fő, ebből 89 fő 55 év feletti. A betöltetlen álláshelyek száma 27 db. Az intézményi kérdőív tapasztalatai alapján több telephely tekintetében az épület, eszközpark és IKT felszerelés is fejlesztésre szorul. Az alaptevékenység ellátására 235 db asztali számítógéppel és 98 db laptoppal rendelkeznek, az adminisztrációs tevékenységek ellátására 98 db asztali számítógéppel és 2 db laptoppal. Az intézmény rendelkezik 102 db nyomtatóval, 54 db fénymásológéppel, 3 db szerverszobával és 1 db adattároló szerverrel. A számítógépek karbantartásához és működtetéséhez szükséges feladatok ellátását 3 fő informatikus végzi, alkalmazotti jogviszonyban. Az intézmény 2014 óta rendelkezik honlappal, statikus, egyoldalú információ közlés történik. Az ügyfelekkel internetes kommunikációs felületek közül az e-mailes kapcsolattartást használják. Okos fűtési rendszert alkalmaznak két telephelyen. (Mátyás király u. 15., Bársony J. u. 29.).

Szociális szakosított ellátások köre:

- idősek átmeneti elhelyezése (Idősek Gondozóháza),
- idősek otthona.

A MESZEGYI az idősek átmeneti elhelyezését 2 gondozóház működtetésével – összesen 27 férőhelyen – biztosítja az alábbiak szerint:

- Arany Alkony Szolgáltatási Központ és Gondozóház - 15 férőhely (Miskolc, Kabar u. 4.),
- Bulgárföldi Szolgáltatási Központ és Gondozóház - 12 férőhely (Miskolc, Fazola H. u. 4.).

Ápolást, gondozást nyújtó intézmények – Idősek Otthona

A MESZEGYI Szociális Szakosított Ellátások Igazgatósága három telephelyen 608 fő idős ellátott részére biztosít gondozást, ápolást nyújtó tartós bentlakást az alábbiak szerint.

- Őszi Napsugár Otthon (437 férőhely): 3526 Miskolc, Szentpéteri kapu 101.: Négy gondozási részleg, hét gondozási egység. Tevékenység: általános gondozás, szinten tartás, demens személyek ellátása
- Aranykor Idősek Otthona (96 férőhely): 3534 Miskolc, Kiss tábornok útja 32.: Egy gondozási részleg, két gondozási egység. Tevékenység: általános gondozás, szinten tartás, demens személyek ellátása.
- Szent Hedvig Otthon (75 férőhely): 3533 Miskolc, Kórház u. 1.: Egy gondozási részleg, két gondozási egység. Tevékenység: általános gondozás, szinten tartás

Az ellátási szerződések ismertetése a 3.2 mellékletben történik meg.

1.8.1.4. Közösségi művelődés, kultúra, sport

Közösségi művelődés, kultúra

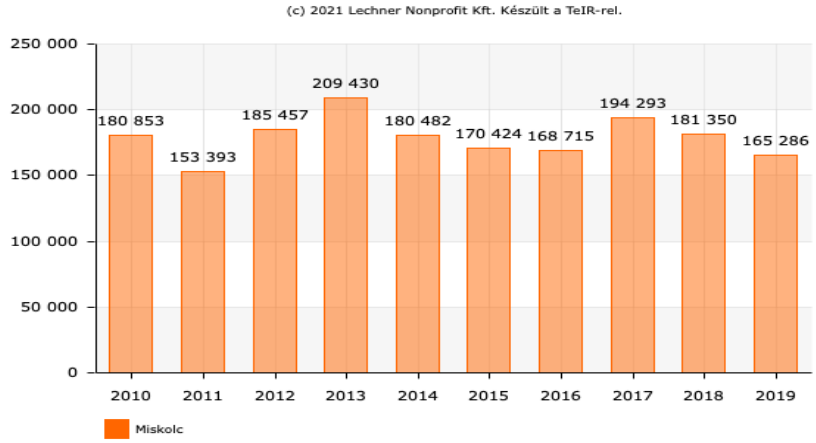
Kultúra

A város költségvetéséből származó forrásokat a Közgyűlés hagyja jóvá évente, a költségvetésben a kulturális finanszírozás az idegenforgalmi tételekkel közös csoportban szerepel. A kötelező feladatok ellátásába a város saját szervezésű hivatalos rendezvényei (városi ünnepek stb.), valamint a városi tulajdonban/fenntartásban működő kulturális szervezetek (nonprofit társaságok) támogatása tartozik bele. Az alábbi társaságok tartoznak ebbe a körbe: CineMis Nonprofit Kft. működési támogatása, Miskolci Nemzeti Színház Nonprofit Kft. támogatása, Miskolci Csodamalom Bábszínház Nonprofit Kft. támogatása, Miskolci Szimfonikus Zenekar Nonprofit Kft. támogatása, Miskolci Kulturális Központ Nonprofit Kft. támogatása.

Az önként vállalt kulturális feladatok szélesebb kört fednek le, ide tartoznak a város nagyrendezvényei, illetve az azokat szervező társaságok támogatásai, a kulturális szervezetek támogatása (Szinvavölgyi Néptánc Együttes, Herman Ottó Múzeum). Ezen a csoporton belül kiemelt nagyságrendű a MIKOM támogatása, mely, mint kulturális finanszírozási tétel szerepel, százmilliós nagyságrendben. Miskolc kulturális költségvetési ráfordításai a költségvetés kiadási főösszegének százalékában 2013-tól 2020-ig 5-6% körül mozogtak.

Miskolcon két színház üzemel, a Miskolci Nemzeti Színház és a Csodamalom Bábszínház. A színházak összesített látogatói száma az elmúlt 10 évben 180 000 és 165 000 fő között ingadozott.

24. ábra: Állandó színházak székhelyi előadásai látogatóinak száma (fő)

Forrás: TEIR

A Herman Ottó Emlékház, a Miskolci Galéria Rákóczi-ház és a hozzátartozó tagintézményei (Feledy-ház, Petró-ház, Színháztörténeti és Színészmúzeum) a Herman Ottó Múzeumhoz tartoznak.

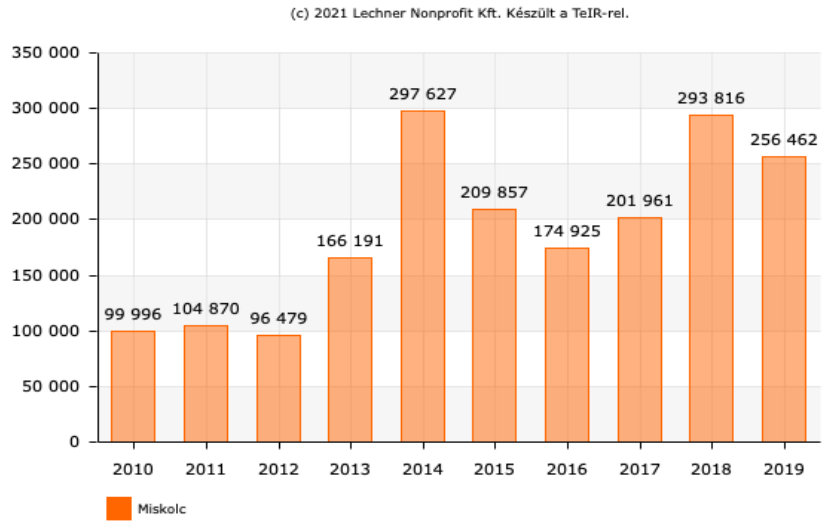
Miskolcon a városi fenntartásban működő Herman Ottó Múzeum mellett más fenntartású múzeumok is működnek:

- Diósgyőri Papírgyár Papíripari Múzeuma: A Diósgyőri Papírgyár Közép-Kelet Európában egyedülálló papíripari kiállítást rendezett be a gyár történelmi ereklyéiből 1982-ben.
- Emléktörténeti Gyűjtemény: Selmeci műemlékkönyvtár több évszázados írásos műemlékekkel.
- Erdészettörténeti Gyűjtemény: A Lillafüredi Állami Erdei Vasút garadnai végállomásán az erdészet és az erdei kisvasút történetét bemutató gyűjteményt tekinthetnek meg.

- Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum Kohászati Múzeuma: Felső-Hámorban, a Lillafüredi Függőkert felől sétával megközelíthető a Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum Kohászati Múzeuma.
- Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum Massa Múzeuma: Újmassán a Fazola-kohó szomszédságában található az 1963-ban alapított Massa Múzeum.
- Magyar Ortodox Egyházi Múzeum gyűjteménye: Miskolcon, a Deák Ferenc térről nyíló egykori görög iskolaépületben megtekinthető a Magyar Ortodox Egyházmegye művészeti és kulturális örökségét bemutató állandó tárlata.
- Postakürt Galéria: A Magyar Posta Rt. Miskolci Igazgatóságán 1998-ban nyílt meg a Miskolc és környékének postatörténetét bemutató állandó kiállítás.
- Távközléstörténeti látványtár – Teletár: A távközléstörténeti bemutatóraktár 2007-ben nyílt meg az egykori avasi telefonközpont épületében.

Az elmúlt 10 évben a múzeumi látogatók száma 2,5 szeresére 99 996 főről 256 462 főre nőtt.

25. ábra: Múzeumi látogatók száma Miskolcon 2010-2019 (fő)

Forrás: KSH-TEIR

A Miskolci Kulturális Központ Nonprofit Kft. feladata a helyi értékek, hagyományok, kulturális értékek ápolása és átadása az itt élő lakosoknak, valamint az idelátogató utazóknak. Az intézményt az Önkormányzat hozta létre 2011-ben, igazgatósága pedig az Ifjúsági Házban működik. Tagintézményeinkben lehetőség nyílik a magyar, illetve a helyi kultúra értékeinek megismerésére, a tanulásra, a mozgásra és a szabadidő kellemes eltöltésére.

Célja a különböző társadalmi rétegek integrálása a kultúra eszközeivel és a kulturális színvonal, tájékozottság emelése. Kilenc telephelyen 81 klub, szakkör működik, éves szinten 3500 eseményt bonyolít le, látogatóinak száma éves szinten meghaladja az 500 000 főt. Közösségi házaikban 60 alkotó művelődési forma működik rendszeres jelleggel. Amatőr művészeti csoportjaik közül kiemelkedő: a Világ- és Európa bajnok Miskolci Mazsorett Együttes és a többszörös Magyar- és Országos bajnok Ködmön Formációs Táncegyüttes.

A Miskolci Kulturális Központ Nonprofit Kft. tagintézményei: Diósgyőri Vár, Lovagi Tornák Tere, MÜHA Művészetek Háza, Ifjúsági Ház, Ady Endre Művelődési Ház, Gárdonyi Géza Művelődési Ház, Görömbölyi Művelődési Ház, Vasgyári Közösségi Ház, Dr. Szabó Gyula Bemutató Csillagvizsgáló.

II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár

Az intézmény feladata Miskolc város területén a települési nyilvános könyvtári ellátás, Borsod-Abaúj-Zemplén megye területén a megyei hatókörű városi könyvtári feladatok ellátása, valamint Magyarország területén az Országos Dokumentum-ellátási Rendszer szolgáltató könyvtári feladatainak ellátása.

Az 1997. évi CXL. törvény 54. § (1) bekezdése szerint működése megfelel a nyilvános könyvtár alapkövetelményeinek, az 55. § (1) bekezdése szerint ellátja a nyilvános könyvtári alapfeladatokat, a 65. § (2) bekezdés szerinti települési városi könyvtári feladatokat. Az 1997. évi CXL. törvény 66. §-a szerint a megyei hatókörű városi könyvtár a megye egész területére vonatkozóan az 55. § (1) bekezdésében és a 65. § (2) bekezdésében foglaltakon túl állami feladatként az alábbiakat is:

- szervezi a területén működő könyvtárak együttműködését,
- végzi és szervezi a megye nemzetiséghez tartozó lakosainak könyvtári ellátását,
- a települési könyvtárak tevékenységét segítő szolgáltatásokat nyújt,
- működteti a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszert, szervezi a könyvtári, információs és közösségi helyek részvételét a kulturális alapellátás kiterjesztésében,
- megállapodás alapján biztosítja a települési önkormányzatok számára a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működéséről szóló miniszteri rendeletben meghatározott feladatainak ellátását a 64. § (3) bekezdése szerinti könyvtári, információs és közösségi helyen,
- koordinálja a települési könyvtárak fejlesztését, ennek keretében javaslatot tesz a megyében működő városi könyvtárak és a települési nyilvános könyvtárak fenntartóinak a könyvtár fejlesztésére a miniszter rendeletében meghatározott szakmai követelmények érvényesítése érdekében,
- koordinálja a települési könyvtárak minősítésének előkészítését,
- ellátja a helyismereti dokumentumok elektronikus hozzáférhetővé tételével kapcsolatos feladatokat.

21. táblázat: A Könyvtár tagintézményei

	Telephely megnevezése	Telephely címe
1	József Attila Könyvtár	3526 Miskolc, Szentpéteri kapu 95.
2	Kaffka Margit Könyvtár	3529 Miskolc, Park utca 8.
3	Lévay József Muzeális Könyvtár	3530 Miskolc, Mindszent tér 2.
4	Móra Ferenc Könyvtár	3524 Miskolc, Klapka György utca 2.
5	Petőfi Sándor Könyvtár	3534 Miskolc, Nagy Lajos király útja 16.
6	Szabó Lőrinc Idegennyelvi Könyvtár	3530 Miskolc, Mindszent tér 2.
7	Tompa Mihály Könyvtár	3528 Miskolc, Gyöngyösi István utca 1.

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

Az intézmény dolgozóinak száma 103 fő. IKT felszereltsége: 150 db asztali számítógép, 50 db laptop, 3 db adattároló szerver, 1 db szerverszoba, 50 db okostelefon, 15 db nyomtató, 13 db fénymásoló, 7 db helyi wifi és helyi vezetékes hálózat. A külső és belső kommunikációra a legjellemzőbb eszköz az e-mailes kapcsolattartás. Az intézmény 2000 óta rendelkezik honlappal, amely mind statikus, mind dinamikus elemeket tartalmaz. Az intézmény közösségi média felületeket is használ. Az informatikai feladatok ellátását 1 fő alkalmazott rendszergazda látja el.

Rendezvények, fesztiválok

A város rendezvényei népszerűek, amelyek között országos és nemzetközi jelentőségű események is szerepelnek.

Nagyobb rendezvények és látogatottáguk Miskolcon:

- **Kocsonyafesztivál** 2020-ban indult újra a régi nevén. A rendezvény a téli időszakban több tízezer látogatót vonz a Belvárosba a fesztivál három napja alatt ingyenes koncertekkel.
- **CineFest Miskolci Nemzetközi Filmfesztivál** Magyarország legismertebb - és a visszajelzések alapján - legkedveltebb filmfesztiváljává vált, amelyen 2019-ben 25 ezer néző vett részt.
- A Miskolczi Borbarátok Társasága Egyesület által elindított, civilszervezetek összefogásával szerveződő, a tradicionális miskolci pincekultúra hagyományainak újjáélesztését célzó **Avasi Borangolás** 3 napon keresztül tart a Történelmi Avas pincesorain. 2014-ben még 2800 vendéget vonzott, 2019-ben pedig már 19000 látogatót fogadott.
- A **Miskolci Fröccsfesztivál** a Múzeumok Éjszakája rendezvénysorozathoz kötődik a kétnapos esemény időpontja, látogatottsága évről évre nő, jelenleg közel 5000 fő.
- A **Miskolci Egyetemi Napok** A 3-4 napos fesztivál májusban a hazai élőzenei élvonal képviselőit vonultatja fel, évente 20-25 ezer látogatót vonz.
- **Középkori Forgatag** című nyári fesztivál a Diósgyőri Várban. A többnapos program 2017 óta a rangos Minősített Európai Fesztivál címet viseli.
- A **Miskolci Régiségvásárt** minden hónap első vasárnapján tartják a belvárosi sétálóutcán és a környező tereken. A rendezvény régiségekkel várja a látogatókat, a rendezvény a legnagyobb vidéki régiségvásárrá nőtte ki magát az elmúlt években.

- A Fonó a Lovagi Tornák Terén kerül évente megrendezésre. Családi fesztivál, ahol akusztikus koncertek, gasztronómiai finomságok, szalmabála-labirintus, gyermekprogramok várják a fesztiválozókat.
- A többnapos Fazola Fesztivál, az újmassai Fazola-kohónál, a Massa Múzeumnál és a vasverőnél rendezik meg szeptemberben.
- A görömbölyi történelmi pincesoron tartják meg minden évben a város első gasztronómiai fesztiválját, a Görömbölyi Forralt Bor- és Tepertőnapokat.
- Minden hónap harmadik vasárnapján rendezik meg Miskolcon a termelői napot az Erzsébet téren. A vásár során helyi és környékbeli termelők, valamint kézművesek kínálják termékeiket, melyeket meg is kóstolhatnak az érdeklődők. A nap során kulturális és gyermekprogramok is várják a látogatókat.

Sport

Városi – 100%- tulajdonban lévő sportszervezetek:

- Miskolci Sportcentrum Kft.,
- Miskolc Város Sportjáért Közalapítvány.

Többségi városi tulajdonban lévő sportszervezetek:

- Miskolci Diáksport- és Gyermek-futball Fejlesztési Alapítvány.

  Tulajdonosok: Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata, a Miskolc Népkert Volán Sport Egyesület és az Észak-magyarországi Közlekedési Központ Zrt.

Kisebbségi városi tulajdonban lévő sportszervezetek:

- Miskolci Sportiskola Nonprofit Közhasznú Kft.

  Tulajdonosok: Miskolci Sportcentrum Kft. (A szavazati jog mértéke minősített többségű befolyást biztosít.), Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata

- Miskolc Városi Szabadidőközpont Nonprofit Kft.

  Tulajdonosok: Miskolci Sportcentrum Kft. (A szavazati jog mértéke minősített többségű befolyást biztosít.), Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata

- Miskolc Sport Nonprofit Kft.

  Tulajdonosok: Miskolci Vasutas Sport Club (A szavazati jog mértéke meghaladja az 50%-ot.), Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata

- Diósgyőri Stadionrekonstrukciós Kft.

  Tulajdonosok: BMSK Beruházási Műszaki Fejlesztési Sportüzemeltetési és Közbeszerzési Zrt. (A szavazati jog mértéke minősített többségű befolyást biztosít.), Miskolc Holding Önkormányzati Vagyonkezelő Zrt., Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata

Az alábbi cégek esetében a Miskolc Holding Önkormányzati Vagyonkezelő Zrt. rendelkezik tulajdoni hányaddal:

- Miskolci Jegesmedve Sportszervező Kft.

  Tulajdonosok: Borsodsport Invest Kft., Miskolc Holding Önkormányzati Vagyonkezelő Zrt., Miskolci Jegesmedve Jégkorong Sportegyesület (Szavazati jog mértéke meghaladja 50%-ot.)

- MVLC Miskolci Vízilabda Club Nonprofit Kft.

Tulajdonosok: Miskolci Sportiskola Nonprofit Közhasznú Kft. (Szavazati jog mértéke meghaladja 50%-ot.), Miskolc Holding Önkormányzati Vagyonkezelő Zrt.

A közelmúltban megvalósult sportinfrastruktúra beruházások:

Selyemréti Strandfürdő fejlesztése:

A 2019. május 1-jén átadott beruházás során felújításra került az 50 méteres medence, amely új uszodatechnikát és gépészetet kapott. A medence vizének melegítésére környezetbarát és energiatakarékos hőszivattyú került kialakításra. Az uszodatér fölé a korábbi légtartásos sátor helyett merevvázas sátorszerkezet épült, de megújult a főépület tető- és födémszerkezete, illetve az épület elektromos hálózatát is részben kicserélték. Az 1,7 milliárd forintos fejlesztés Tao támogatás keretében valósult meg, melyhez az önerőt a város biztosította.

Jégcsarnok fejlesztése:

Az elmúlt években számos, a Miskolci Jégcsarnokot érintő fejlesztés történt, melyet elsődlegesen a jégkorong sport miskolci megerősödése indokolt. 2018 folyamán megújult a bajnoki meccseknek helyet adó pályatest, 300 fővel bővült a lelátó, sky boxok és sajtópáholy került kialakításra. 2019-ben pedig sor került videó gólbíró- és beléptetőrendszer kialakítására, öltözők és vizesblokkok felújítására, a pályavilágítás korszerűsítésére, valamint a metodikai központ felújítására. A beruházások értéke együttesen elérte a 300 millió forintot.

Kültéri sportpályák kialakítása:

Pályázati támogatás keretében a 2020-as év során átadásra került 4 db egypalánkos, sportburkolattal ellátott kültéri kosárlabda pálya. A beruházás összesen 30 millió forint értékben valósult meg.

1.8.2. Esélyegyenlőség biztosítása

Esélyegyenlőség biztosítása

Összhangban az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/20 11. (XII. 27.) Korm. rendelet, valamint a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programban (2021-2027) rögzítette az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat. Az Önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Helyi Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, valamint az Önkormányzat fenntartásában lévőintézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program megvalósítása során partneri kapcsolatrendszerét bevonja.

A Komplex társadalmi felzárkózást segítő programok működtetése és családi közösségek fejlesztése érdekében a város az alábbi programok megvalósításában konzorciumi partnerként vesz részt a MESZEGYI és a Magyar Máltai Szeretetszolgálattal együttműködésben:

„Társadalmi együttműködés erősítése Lyukóvölgyben” (TOP-6.9.1-16-MI1-2020-00001)

Az együttműködések erősítése ezen a területen igencsak indokolt, hiszen a völgyben különböző hátterű társadalmi csoportok élnek együtt, többségében nehéz körülmények között. A programban biztosított a folyamatos szociális munka, az akcióterületen élők helyben elérhető szociális irodákban kaphatnak segítséget. A projekt a helyi problémákra reflektálva igyekszik például az ingatlanokhoz kapcsolódó

tulajdonviszonyok tisztázására, a szintén nagy problémát jelentő kóborebekhez kapcsolódóan a felelős állattartás elsajátításának elősegítésére. Megtalálhatóak továbbá a projektben munkaerő-piaci beilleszkedést segítő programok, például a munkaerő-piaci kulcskompetenciák fejlesztése, pályaorientáció, a közösségi kertprogram, vagy a „Csináld magad" műhely.

A projektben több egészségügyi programelemmel találkozhatnak a helyiek: egészségnapok, szűrővizsgálatok, prevenciós előadások. Fontos eleme a projektnek, hogy időtartama alatt közvetlenül, a szegregátumban elérhetővé válnak a családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatások, ezek kiterjesztett, bővített formái, mint például a szociális információszolgáltatás, a digitális gyermekvédelem szülőknek és gyerekeknek, illetve kifejezetten a gyerekeknek szóló tematikus foglalkozások.

A célzott programelemek mellett helyet kapnak, a nagyobb célközönségnek szóló, a közösségfejlesztést elősegítő akciók: sportprogramok, főzőklub, környezetvédelmi akciók, közösségi napok. Időtartama: 2020.11.01 -2023.02.28. A program a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény és a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület konzorciumi együttműködésének keretében valósul meg.

„Városrészi együtthatók" (TOP-6.9.2-16-MI1-2017-00001) A közösségi programok között szerepelnek gyermekeknek, időseknek szóló, helytörténeti, közlekedésbiztonsági és bűnmegelőzési programok. A programterv összeállítása előzetes lakossági felmérésen alapult, kérdőívek és helyi kiscsoportos beszélgetések révén alakult ki a tényleges tartalom. A célterületek mindegyikén információs pont működik, ahol nemcsak a projekt programjairól, hanem bármilyen, a városrész lakóit érintő közérdekű eseményekről értesülhetnek az érdeklődők. A programok megvalósítása folyamatos, a kialakult vírushelyzet kapcsán, amit csak lehet, az online térben kerül megrendezésre. Miskolc Önkormányzata a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézménnyel konzorciumban valósítja meg a programot. Időtartama: 2017.12 -2022.03.31.

„Miskolc Te Vagy" (TOP-6.9.2-16-MI1-2017-00002) az Önkormányzat és a Miskolci Kulturális Központ Nonprofit Kft. konzorciumi együttműködésében megvalósuló közösségfejlesztés. A társadalmi kohézió megerősítése érdekében helytörténeti, közlekedésbiztonsági és bűnmegelőzési események kerülnek megrendezésre. A programterv összeállítása előzetes lakossági felmérésen alapult, kérdőívek és helyi kiscsoportos beszélgetések révén alakult ki a tényleges tartalom. A célterületek mindegyikén információs pont működik, ahol nemcsak a projekt programjairól, hanem bármilyen, a városrész lakóit érintő közérdekű eseményről elérhető a tájékoztatás. A programok megvalósítása folyamatos, melyek a kialakult vírushelyzet kapcsán, lehetőség szerint, az online térben kerülnek megrendezésre. Időtartama: 2017.12 -2022.03.31

„Legyünk együtt, tegyünk együtt" (TOP-6.9.2-16-MI1-2017-00003) az Önkormányzat és a Miskolci Kulturális Központ Nonprofit Kft. konzorciumi együttműködésében megvalósuló közösségfejlesztés. A társadalmi kohézió megerősítése érdekében helytörténeti, közlekedésbiztonsági és bűnmegelőzési események kerülnek megrendezésre. A programterv összeállítása előzetes lakossági felmérésen alapult, kérdőívek és helyi kiscsoportos beszélgetések révén alakult ki a tényleges tartalom. A célterületek mindegyikén információs pont működik, ahol nemcsak a projekt programjairól, hanem bármilyen, a városrész lakóit érintő közérdekű eseményekről értesülhetnek az érdeklődők. A programok megvalósítása folyamatos, a kialakult vírushelyzet kapcsán, lehetőség szerint az online térben kerülnek megrendezésre. Időtartama: 2017.12 -2022.03.31.

„Miskolc város leromlott városi területeinek rehabilitációja –Vasgyári program" (TOP-6.7.1-16-MI1-2017-00001) a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény és a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület konzorciumi együttműködésének keretében valósul meg. Célja a leromlott városrészek megújítása az érintett lakosság társadalmi re-integrációjával, felzárkóztatásával, rossz állapotú, félkomfortos önkormányzati tulajdonú szociális bérlakások korszerűsítése, leromlott, rossz állapotú, felújításra nem érdemes lakóingatlanok bontása, önkormányzati tulajdonú üres zöldfelület rendezése, játszótér kialakítása, parkosítás, fedett közösségi tér kialakítása az Avasi Közösségi Tér mintájára. A megvalósítás időtartama: 2016.11.04 -2022.03.31.

„Társadalmi integrációt elősegítő beavatkozások a Vasgyárban" (TOP-6.9.1-15-MI1-2016-00001) Célja, a társadalmi felzárkózás segítése, foglalkoztathatóság előmozdítása, preventív szolgáltatások biztosítása. Szociális munka, érzékenyítés, közösségfejlesztés a Közösségi Beavatkozási Tervben megfogalmazott részletes program alapján. Időtartama: 2016.11.04 -2022.03.31.

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Jelenlét Minta Programja Miskolcon az Avasi városrészben, Lyukóvölgyben, Tetemváron és a Számozott utcákon lát el felzárkóztatási feladatokat. A program célja, hogy a városi nyomortelepeken végzett állandó és intenzív szociális munka révén a lakosság közreműködésével elősegítse a leszakadó közösségek felemelkedését, a társadalom peremére szorult emberek integrációját. A délutáni foglalkozások, családi napok, illetve zenei programok hosszú távú célja a résztvevő gyerekek iskolai lemorzsolódásának csökkentése, tanulási motivációjának, teljesítményének erősítése.

A város szegregátumaiban civil szervezetek által működnek Tanodák (Lyukóbánya, Pereces, Avas, Csermőke).

A HEP-ben célcsoportonként megfogalmazott szükséges intézkedések összefoglalása:

- A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége:
    - Mentorok/mediátorok képzése és alkalmazása az iskolai felzárkóztatásban,
    - Halmozottan hátrányos helyzetűszemélyek esélyteremtése a foglalkoztatás terén,
    - Közegészségügyi helyzet javítása,
    - Férőhelybővítés a Családok Átmeneti Otthonában,
    - Lakhatás feltételeinek, körülményeinek javítása,
    - Komplex társadalmi felzárkóztatást segítő programok működtetése és családi közösségek fejlesztése.
- A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység
    - A hátrányos és halmozottan hátrányos státuszú gyermekek számának teljes körű felmérése,
    - A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos gyermekek számára megkönnyíteni az oktatási intézményekbe történő eljutást,
    - A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermeke igényeinek kiszolgálása a hagyományos oktatási rendszeren kívül,
    - A köznevelési körzethatárok újragondolása a hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek nyilvántartásának figyelembevételével,
    - A gyermekvédelmi jelzőrendszer gyorsaságának és hatékonyságának növelése,
    - A Miskolci Egyetem és Miskolc városa közötti kapcsolat és együttműködés kialakítása és javítása,
    - Fiatalok számára közösségi terek létrehozása,
    - Preventív megoldások a korai gyermekvállalás tekintetében.
- A nők helyzete, esélyegyenlősége
    - Kisgyermeket nevelő nők munkavállalását támogató intézkedések,
    - Atipikus foglalkoztatási lehetőségek teremtése nők számára,
    - A női munkavállalás társadalmi megítélésének javítása,
    - A munkaerő-piaci szolgáltatások megjelenésének elősegítése a szociális szolgáltató helyeken,
    - Kapcsolati erőszak áldozatainak támogatása,
    - Az idősek helyzete, esélyegyenlősége,
    - Az idős korosztály érdekképviseletének erősítése, támogatása,

- A már folyamatban lévő prevenciós tevékenységek további folytatása az idős korosztály védelmében,
- Társadalmi elfogadás és befogadás erősítése,
- Szociális szakszolgáltatások infrastruktúrájának fejlesztése,
- Szociális alapellátások infrastruktúrájának fejlesztése.

- A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége
  - A közlekedés komplex akadálymentesítésének tervezése és lehetőségek függvényében annak megvalósítása,
  - Szükségletorientált, egyéb szociális szolgáltatások kialakítása,
  - Rehabilitációs Foglalkoztatási Tanács működésének folyamatos biztosítása,
  - Fogyatékossággal élők sporttevékenységének támogatása,
  - Esélyegyenlőségi Tanács folyamatos működtetése,
  - Speciális intézmények akadálymentesítése,
  - Az Önkormányzat által nyújtott szolgáltatások infokommunikációs akadálymentesítése,
  - Paraművészek érvényesülésének támogatása,
  - Szociálpolitikai Kerekasztal működtetése,
  - Speciális baby-sitter szolgáltatás,
  - Rehabilitációs foglalkoztatás támogatása,
  - Egységes kedvezményrendszer kialakítása fogyatékkal élő személyek részére,
  - Bemutatkozási lehetőség biztosítása a fogyatékkal élők célcsoportjai számára,
  - Fogyatékos nappali ellátás bővítése, infrastruktúra fejlesztése.

1.9. A település gazdasága

1.9.1. A település gazdasági súlya, szerepköre

Miskolc az észak-magyarországi régió központja sokáig iparvárosként élt a köztudatban, mivel az iparnak, főként a kohászatnak több évszádos múltja van a városban. A rendszerváltozás utáni gazdasági visszaesés ennek a gazdasági szerkezeti kitettségnek is köszönhetően itt volt a legsúlyosabb, a munkanélküliségi ráta itt volt az egyik legmagasabb az országban.

A 2000-es évek elejére a város túljutott a mélyponton, elkezdett növekedni a szolgáltató szektor jelenléte és szerepe, nemzetközi nagyvállalatok telepedtek meg a városban. A város életében és gazdasági mutatóiban továbbra is nagy szerepe van a hagyományos iparágaknak (gépipar, fémipar), azonban egyre hangsúlyosabb az innovatív, új tevékenységeket végző cégek aránya az IT, az elektronika, a megújuló energia felhasználása, az autóipar, a logisztika területén, de vannak világszinten is kiemelkedő, igazi kuriózumnak számító teljesítmények pl. az űripari szegmensben.

A Kormány (2013. novemberében) „Kiemelt gazdaságfejlesztési területté" nyilvánította Miskolcot, részben ennek köszönhetően új betelepülő társaságok jelentek meg és a korábbiak pedig új befektetéseket valósítottak meg. A befektetések eredményeképpen a számos munkahelyteremtés mellett jelentős K+F+I hatás is tapasztalható az elmúlt években.

A város legnagyobb foglalkoztatója a BOSCH cégcsoport, melynek első gyára 2001-ben kezdte meg működését. A Robert Bosch Power Tool Elektromos Szerszámgyártó Kft és a Robert Bosch Energy And Body Systems Kft. közel 5.000 főt foglalkoztat 450 Mrd Ft feletti árbevételt produkálva.

A **beszedett iparűzési adó** volumene folyamatosan emelkedett 2012-es évtől Miskolcon, 2019-re közel megduplázódott, azonban a 2020-as évben a COVID-19 járvány következtében több mint 900 millió forinttal csökkent (2019-es évhez viszonyítva)

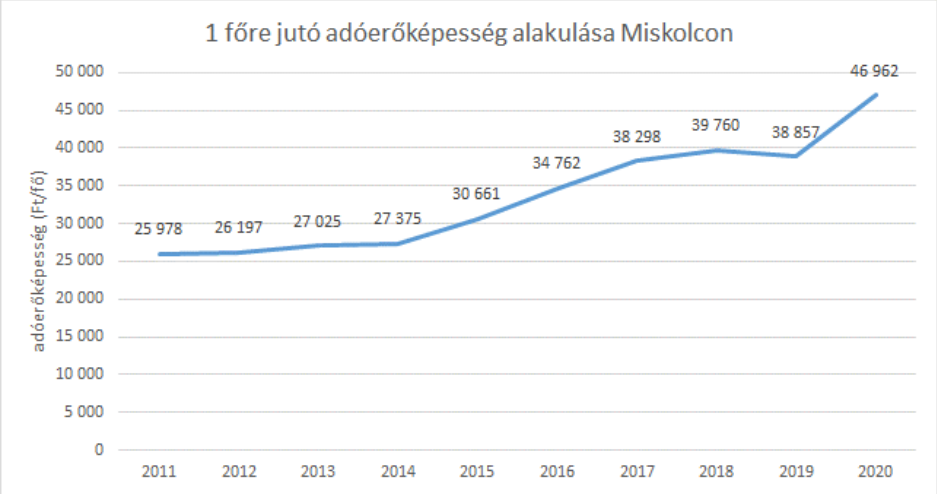
26. ábra: Iparűzési adó alakulása Miskolcon 2011-2020

Forrás: Miskolc MJV Önkormányzata

Az **1 főre eső adóerőképesség** is folyamatosan nőtt a településen az elmúlt évtizedben, ebben a 2020-as év sem hozott változást.

27. ábra: 1 főre jutó adóerőképesség alakulása Miskolcon 2011-2020

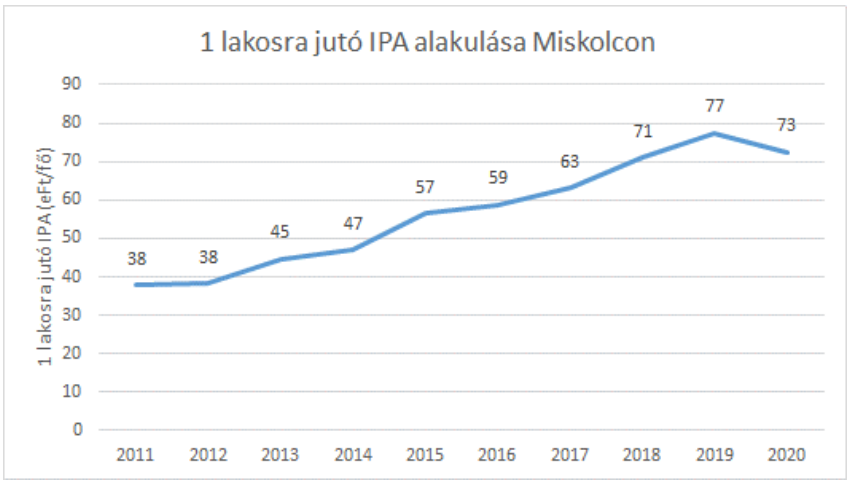

Forrás: Miskolc MJV Önkormányzata

Az iparűzési adóerőképesség a települési önkormányzat adóelőlegét meghatározó iparűzési adóalap 1,4%-át jelenti (a maximális, 2%-os adómérték mellett) és ezt lakosságszámra vetítve kapjuk meg az 1 főre jutó adóerőképességet, ezt a mutatót nem a ténylegesen beszedett IPA határozza meg.

Az 1 főre jutó IPA mértékének alakulása: Folyamatosan, dinamikusan emelkedő értéket mutat az 1 főre eső IPA alakulása, ami egyrészt köszönhető a megnövekedett adóbevételeknek, másrészt a romló demográfiai mutatóknak, a lakónépesség csökkenésének.

28. ábra: 1 lakosra jutó IPA alakulása Miskolcon 2011-2020

Forrás: Miskolc MJV Önkormányzata

Ez a mutató a lakónépesség számra vetítve került megvizsgálásra. KSH definíciója szerint a lakónépesség: "az adott területen lakóhellyel rendelkező, és másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma." Azaz az adott területen ténylegesen élő, jelenlévő népesség (a be nem jelentett lakó vagy tartózkodási hely változásokból eredő torzításokkal).

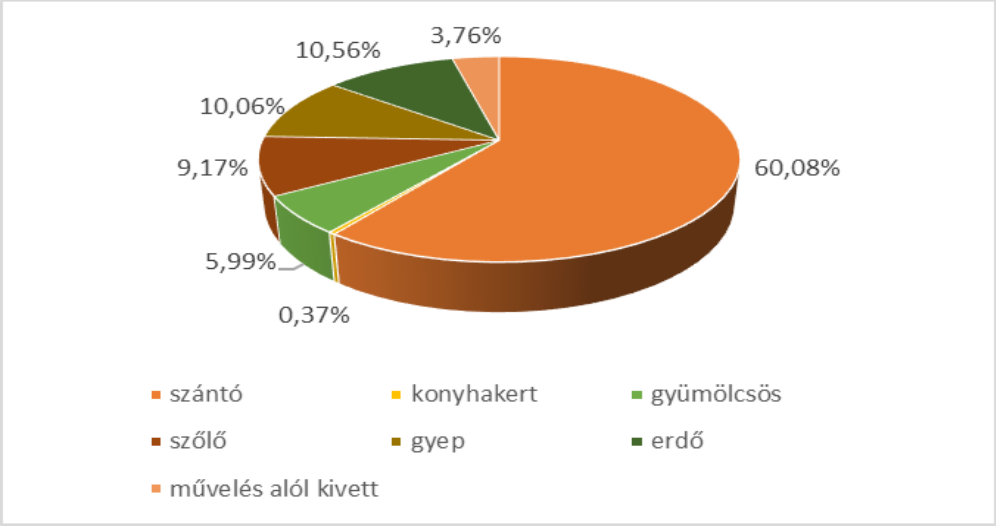
Mivel ez a szám tükrözi legpontosabban, hogy az egyes területeken ténylegesen mekkora a lakosság száma, a legtöbb népességre vonatkozó demográfiai mutatószámnál ezt használják vetítési alapként, így az 1 főre eső IPA esetében ezt vettük figyelembe.

1.9.1.1. Mezőgazdaság

A város közigazgatási területén belül viszonylag nagy területeket fednek le a mezőgazdasági területek (szántóföld, kert, szőlő, gyümölcsös).

Az egyéni gazdaságok száma 2010-ben 1652 db volt, amelyek 4300 hektár saját tulajdonú földterületen és 469 hektár bérelt területen gazdálkodtak. A használatukban lévő szántó területe 2 885 hektár volt, a konyhakert 18 ha, a gyümölcsös 88 ha, a szőlő 440 ha, a gyep 483 ha, az erdő 507 ha, 61,4 ezer ha, a művelés alól kivett terület 181 ha volt. Magas 60% feletti volt a szántók aránya, amit az erdők (10,56%) és a gyepek (10,06%) követtek. Számottevő volt még a szőlők (9,17%) és gyümölcsösök (5,99%) aránya, melyek mögött messze elmaradt a konyhakerteké (0,37%).

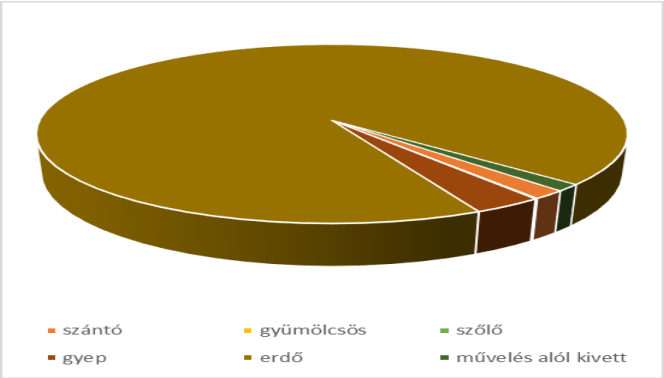
29. ábra: Egyéni gazdaságok által művelt területek művelési áganként megoszlása 2010-ben

Forrás: KSH-Statinfo alapján saját szerkesztés

A mezőgazdasági tevékenységet folytató gazdasági szervezetek száma 2010-ben 41 db volt, használatukban 112 613 hektár földterület volt. Az általuk kezelt területek 93,63%-án erdőművelést folytattak (105 433 hektáron), 3,35%-án gyepgazdálkodást, 1,64%-án szántóföldi művelést folytattak, a gyümölcsösök-szőlők aránya viszont alig haladta meg a 0,1%-ot.

30. ábra: Mezőgazdasági tevékenységet folytató gazdasági szervezetek által művelt területek művelési ágankénti megoszlása (2010)

Forrás: KSH-Statinfo alapján saját szerkesztés

Miskolc közigazgatási területén az állattartás kiterjed a szarvasmarha, sertés, juh, ló, tyúk, liba, kacsa, pulyka, házinyúl tartásra. A méhészet is igen elterjedt, 2010-ben 594 ezer méhcsalád döntő többségét az egyéni gazdálkodóknál mérték fel.

22. táblázat: egyéni gazdálkodók és mezőgazdasági tevékenységet folytató gazdasági szervezetek állatállománya 2010-ben

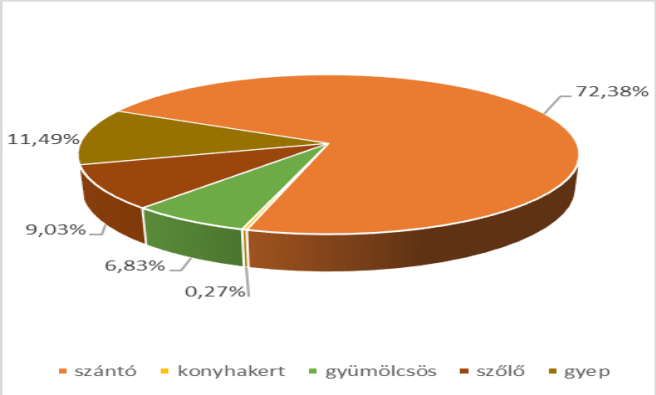
állatfaj	egyéni gazdálkodók által tartott állomány (db)	mezőgazdasági tevékenységet folytató gazdasági szervezetek által tartott állomány (db)	Összesen
szarvasmarha	129	901	1030
sertés	139	395	534
juh	58	0	58
ló	65	8	73
baromfi	6049	4097	10146
- tyúk	5003	4097	9100
- liba	106	0	106
- kacsa	816	0	816
- pulyka	124	0	124
házinyúl	361	0	361
méhcsalád	853	0	853

Forrás: KSH-Statinfo alapján saját szerkesztés

A 2020-as agrárcenzus alapján elérhetővé váltak a mezőgazdasági tevékenységre vonatkozó friss adatok is, amely alapján a gazdaságok száma 601 db-ra csökkent, a gazdaságok használatában lévő mezőgazdasági terület pedig 2793,4323 hektárra zsugorodott, melyből 2041,8205 hektár volt saját

tulajdonú. Az általuk kezelt - erdőket nem tartalmazó - területek 72,38%-án (2022 hektáron) szántóföldi gazdálkodást, 11,49%-án gyepgazdálkodást, 9,03%-án szőlőművelést folytattak a gazdaságok 2020-ban, 6,83%-án gyümölcsösöket és 0,27%-án konyhakerti kultúrákat találunk.

31. ábra: Miskolci gazdaságok által művelt területek művelési ágankénti megoszlása 2020-ban

Forrás: KSH-Statinfo alapján saját szerkesztés

Miskolc közigazgatási területén a gazdaságok állatállományán belül a baromfi jelentősebb (1263 egyed 2020-ban), döntően a tyúktartás jellemző. A helyi gyepek jó alapot adnak a 695 egyedet számláló juhtartásnak, melyet számosságában a szarvasmarha állomány követ (154 db). A sertéstartás kevésbé jellemző a gazdaságoknál.

23. táblázat: A miskolci gazdaságok állatállománya 2020-ban

állatfaj	miskolci gazdaságok által tartott állomány (db)
szarvasmarha	154
sertés	85
juh	695
ló	0
baromfi	1263
- tyúk	1208
- liba	12
- kacsa	43
- pulyka	0

Forrás: KSH-Statinfo alapján saját szerkesztés

A Start program keretében 2013-tól a kistérségben 860 főt, Miskolcon pedig 322 állás nélkülit tudtak foglalkoztatni; a mezőgazdasági és egyéb értékteremtő alprogramokban összesen 88-an jutottak munkához. A 2014-2020-as ITS hangsúlyozta, hogy a város számára a jövőben is mezőgazdasági értékteremtő programokra, szociális szövetkezetekre van szükség.

A Miskolci Agrokultúra Kft. a városi tulajdonban lévő mezőgazdasági területek hasznosítására alakult 2012-ben. A rét, erdő, szántógazdálkodás és állattenyésztés idővel kereskedelmi tevékenységgel, valamint fóliasátras zöldségtermesztéssel bővült. Hosszú ideig ellenőrzött minőségű, magas tápértékű zöldségekkel és kolbászkészítményekkel a miskolci közétkeztetésben is jelen volt a cég. A Miskolci Agrokultúra Kft. 2015. szeptember 30-ával beolvadt a Miskolci Városgazda Kft.-be. A mezőgazdasági, állattenyésztési tevékenységet azóta a Városgazda viszi tovább.[7]

A mezőgazdaságban dolgozók utánpótlás nevelését jól szolgálja a városban működő Debreczeni Márton Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakgimnázium és Szakközépiskola, amelyben a Mezőgazdaság és erdészet ágazatban választható képzések között megtalálható a kertésztechnikus (dísznövénytermesztő, virágkötő szakmairány) és kertésztechnikus (parképítő és fenntartó szakmairány) 5 éves technikus képzés is. Az intézmény3 éves szakképző iskolai képzés keretében pedig kertész képzés kínál.

1.9.1.2. Ipar

A város iparát a **gépipar** dominálja, elsősorban az autóiparhoz kapcsolódóan. **A város fejlődő ágazatai**, melyek beléphetnek a húzóágazatok közé, a fémipar, a fémfeldolgozás, az energetika, az elektronika, informatika, a kereskedelem és a vegyipar.

Miskolc gazdaságát több **klaszter** jelenléte is erősíti, melyek közül a legjelentősebbek az Észak-Magyarországi Informatikai Klaszter, a NOHAC Észak-Magyarországi Autóipari Klaszter, és a Magyar Anyagtudományi és Nanotechnológia Klaszter (MANO).

Ipari parkok

Miskolci Ipari Park

A Miskolci Ipari Park (MIP) 2005. decemberében nyerte el az „Ipari Park” címet, akkor 68,5 ha nagyságú területe volt. A fokozott befektetői érdeklődés miatt azonban további területek bevonására volt szükség. Több ütemben történt meg az új területek kialakítása, így összességében a Miskolci Ipari Park területe mára már mintegy 224 hektárra bővült.

[77] https://m.arhiv.minap.hu/cikkek/beolvadt-az-agrokultura-miskolci-varosgazda-kft-be

17. térkép: A Miskolci Ipari Park és a Mechatronikai Ipari Park elhelyezkedése Miskolcon

Forrás: http://www.mechapark.hu/elhelyezkedes

A Miskolci Ipari Park bővítése 2009-ben az Európai Unió 50 %-os (700 millió forintos) támogatásával valósult meg. 2009 I. félévében a MIP területe 147,8 hektárra bővült, a terület két módon, közúton és vasúton is megközelíthetővé, azaz multimodálissá vált. 2009 II. félévében az ipari park szomszédságában működő Robert Bosch Power Tool Kft. és a Robert Bosch Energy and Body Systems Kft. jelezte csatlakozási szándékát a Miskolci Ipari Parkhoz.

Több, mint 170 hektáros beépített területén több, mint 50 vállalkozás található (2021. évi beszámoló alapján). A Miskolci Ipari Parkon belül kialakított 44 hektáros ún. Mechatronikai Ipari Parkban lévő szabad, összközműves területek tulajdonosa az önkormányzati vagyonkezelő. Ezt az iparterületet választotta új beruházás helyszínéül a Lufthansa Technik is, azonban 2020 októberében a beruházás felfüggesztésre került, 2021-ben pedig a beruházás leállítását is bejelentették.

24. táblázat: 2021-es beszámoló alapján a területi és kihasználtsági adatok

TERÜLET	NAGYSÁG
Összterület (ha)	224,97
Hasznosítható terület (ha)	172,35 (+39,46 repterek)
Beépített terület (ha)	172,35
Hasznosítható szabad terület (ha)	51,09 (+ 39,46 repterek)

Forrás: MIP éves beszámoló_2021

A repterek összterülete tartalmazza a Szirmabesenyő területén lévő repülőtéri részt is (14 ha 8640 m2).

25. táblázat: Betelepült/Betelepülő vállalkozások

VÁLLALKOZÁSOK	Működő	Betelepülő	Szerződő	Összesen
Terület (ha)	104,50	4,27	12,49	121,26
Száma (db)	54	4	2	60
Létszám (fő)	6 861	10	150	7 021
Beruházási érték (millió Ft)	242 422			
Árbevétel (millió Ft)	919 094			
Exportaránya (%)	59			

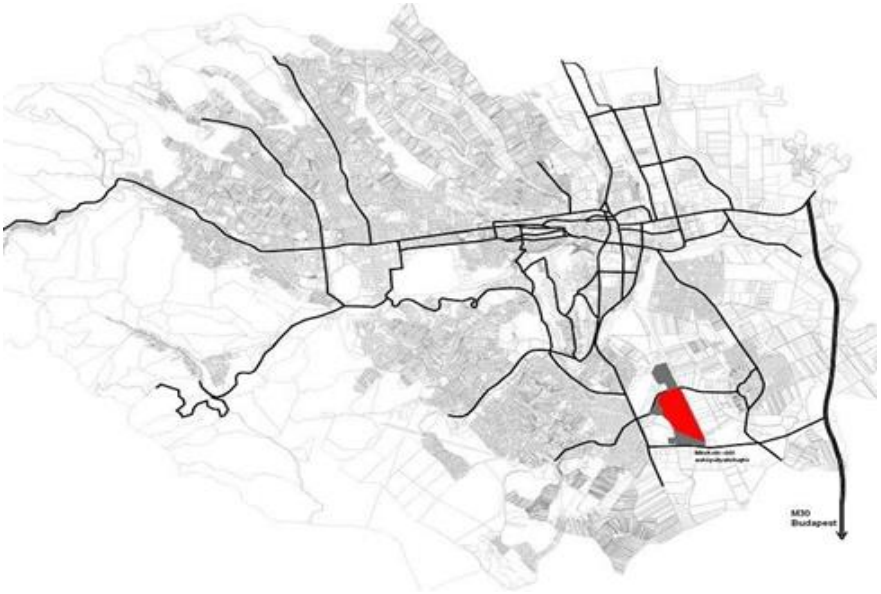
Forrás: MIP éves beszámoló_2021

Miskolc Déli Tudományos és Technológiai Park

A terület 2009-ben nyerte el az Ipari Park címet, és a gazdasági válság kedvezőtlen hatásai ellenére folyamatosan fejlődni tudott. A kezdeti fejlesztésektől 2013-ra eljutott odáig, hogy a Takata ((jelenleg Joyson Safety Systems Hungary Kft.) 2010 óta a legnagyobb hazai zöldmezős beruházás helyszínének választotta.

A Déli Ipari Park infrastrukturális fejlesztésére, a város az Új Széchenyi Terv keretében 2013-ban nyert 460 millió forint összegű, az Európai Unió és a Magyar Állam által nyújtott támogatást; a tulajdonos a miskolci önkormányzat; területe kezdetben 62,5 hektár volt, mely további 31 hektárral bővült. A terület a jellemzően ipari, energiaszolgáltatási és településgazdálkodási telephelyek, kereskedelmi, szolgáltatási épületek számára alkalmas. Jó megközelítési lehetőséggel a Budapest–Miskolc vasúti fővonal és a 3-as számú főút között, a betelepült nagyáruházak és más kereskedelmi létesítmények szomszédságában helyezkedik el.

18. *térkép: Miskolc Déli Tudományos és Technológiai Park elhelyezkedése Miskolcon*

Forrás: http://www.midip.hu

A Parkban több nemzetközi és hazai vállalkozás is betelepedett, 2015-ben megkapta "Az év befektetőbarát ipari parkja" címet.

A „Iparterület infrastrukturális fejlesztése Miskolcon" elnevezésű projektre csaknem 2 milliárd forint támogatást nyert a Miskolc Holding Zrt. 2009-ben, ez a terület a város felé bevezető, 304-es úttól délre eső, mintegy 120 hektáros rész. Az új területen az első befektető a GS Yuasa Magyarország Kft. volt, ami egy japán cég helyi képviselete, lítium ion-akkumulátorokat gyárt.

26. táblázat: 2021-es beszámoló alapján a területi és kihasználtsági adatok

TERÜLET	NAGYSÁG
Összterület (ha)	259,87
Hasznosítható terület (ha)	231,72
Beépített terület (ha)	73,44
Hasznosítható szabad terület (ha)	158,28

Forrás: MIDIP éves beszámoló_2021

27. táblázat: Betelepült/Betelepülő vállalkozások

VÁLLALKOZÁSOK	Működő	Betelepülő	Szerződő	Összesen
Terület (ha)	72,5	0,44	0,47	73,44
Száma (db)	9	2	1	12
Létszám (fő)	2 462	3	2	2 467
Beruházási érték (millió Ft)	54 967			
Árbevétel (millió Ft)	101 611			
Exportaránya (%)	94			

Forrás: MIDIP éves beszámoló_2021

Diósgyőri Ipari Park

A Diósgyőri Ipari Park Miskolc város belterületén, a diósgyőri városrészen található; területe: 448 698 m^2. Az Ipari Park megközelíthető Budapestről az M3-as és az M30-as autópályáról a Miskolc-Dél lehajtójától, Lillafüred felé menő - a várost elkerülő - Vargahegyi úton, a belváros irányából pedig a Déli tehermentesítő úton.

A Diósgyőri Ipari Park 1998-ban kezdte meg működését a volt DIGÉP területén; jelenleg 59 termelő társaság működik, a foglalkoztatottak létszáma kb. 1500 fő. Tevékenységüket tekintve megtalálhatóak vasúti berendezések gyártásával, melegalakítással, porfestéssel, vasszerkezet gyártásával, fémforgácsolással, asztalosipari tevékenységgel foglalkozó társaságok.

2015-ben nemesacél előállítására alkalmas miniacélmű és hengermű megvalósítását tervezték a területen, azonban a beruházás meghiúsult.

Az Európa Center Miskolc Üzleti és Logisztikai Ipari Park a DAM területe mellett található. A legutóbbi ütemének építése során egy több mint 10 ezer m^2 területű intermodális logisztikai csarnok épült meg,

amelyhez jól hasznosítható a park iparvágány-hálózata. Mára a Park kiépült logisztikai, irodai kapacitása eléri a 32 ezer m^2-t.

1.9.1.3. Kereskedelem

2020-ban a regisztrált vállalkozások 11,07%-a a kereskedelem, gépjárműjavítás ágazatban tevékenykedett, ami 7 éves időtávon belül 19,49%-os zsugorodást jelentett.

TOP 15 Miskolci cég árbevétel szerinti rangsorán szerepel az (7.) UNIÓ COOP Szövetkezeti Ker. Zrt (élelmiszer jellegű bolti vegyes kiskereskedelem), az (8.) Észak-Kelet Pro-Coop Zrt (élelmiszer, ital, dohányáru vegyes nagykereskedelme), továbbá a KALDERA Ipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft (vegyestermékkörű nagykereskedelem) is.[8]

2020-ban a nemzeti dohányboltok száma 5 872 db volt, amelyből 2655 volt önálló vállalkozó által üzemeltetett (Forrás: KSH-Statinfo).

A városban mintegy 126 üzlethelységben folytatnak kereskedelmi tevékenységet a vállalkozások (forrás: https://www.govcenter.hu/uzlet/Public/Uzleteklista.aspx?tip=1&onk_id=305)

A legnagyobb forgalmat a bevásárlóközpontok bonyolítják, melyekből 6 db is van a városban:

- Szinvapark Bevásárlóközpont - Bajcsy-Zsilinszky utca 2-4.
- Miskolc Plaza - Szentpáli u. 2-6.
- Park Center - Pesti út 19.
- STOP SHOP Miskolc - Szentpéteri kapu 80/A
- Auchan Bevásárlóközpont - József Attila u. 87.
- Auchan Miskolc-Dél - Pesti út 9.

Vásárlóerő elszívó hatásuk jelentős a főutca hagyományos üzleteivel szemben.

Hipermarketek közül megemlítendő a Tesco (Miskolc, Mésztelep u. 1/a), a Tesco Extra (Szentpéteri kapu 103.), az INTERSPAR Hipermarket (Bajcsy-Zsilinszky utca 2-4.), az Auchan (József Attila u. 87.), az Auchan Áruház Miskolc-Dél (Pesti út 9.)

1.9.1.4. Turizmus

Miskolc adottságai

Miskolcnak az elmúlt évszázadokban négy- területileg és értékeiben is különböző- turisztikai – kulturális centruma alakult ki: a Belváros a Történelmi Avassal, Miskolctapolca, Lillafüred és Diósgyőr a Nagy Lajos korabeli várral.

Miskolc egyedi adottsága, hogy a turisztikailag leginkább érintett négy városrésze négy különböző hangulatot képvisel.

[88] Forrás: Miskolc – 2030 Növekedés Programja

32. ábra: Miskolc négy turisztikai centruma

Forrás: Miskolc Turizmusfejlesztési Stratégia 2020-2030

Az egyes klasszikus turisztikai termékek miskolci területi egységek szerinti kapcsolódását a Miskolc Turizmusfejlesztési Stratégia az alábbiak szerint foglalja össze:

28. táblázat: Turisztikai termékek területi kapcsolódása Miskolcon

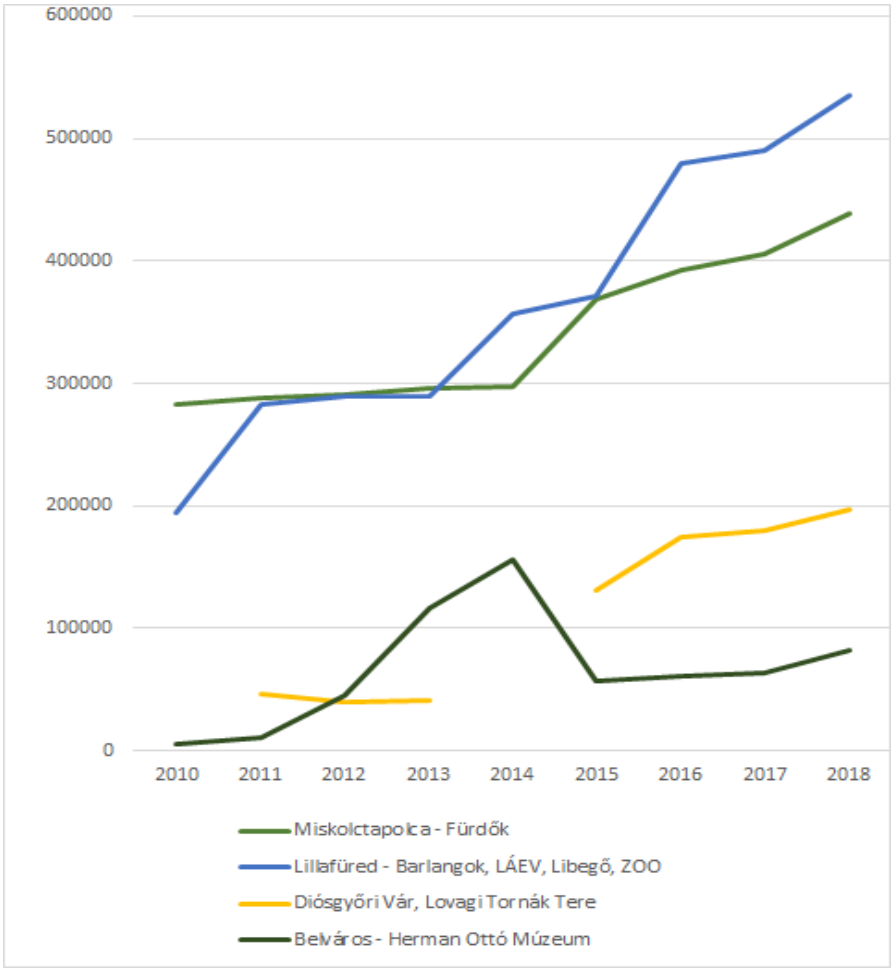
	Miskolctapolca	Lillafüred	Diósgyőr	Avas-Belváros
Egészségturizmus	X	X		
Kulturális turizmus		X	X	X
Bor- és gasztronómiai turizmus	X			X
Hivatásturizmus (MICE)	X	X		X
Rendezvényturizmus	X		X	X
Aktív és természeti turizmus	X	X		

Forrás: Miskolc Turizmusfejlesztési Stratégia 2020-2030

Főbb turisztikai attrakciók látogatottsága

Miskolc négy, turisztikai szempontból kiemelt városrészének mindegyike nemzetközi vagy országos jelentőségű attrakcióval vonzza a látogatókat, de ezek mellett számos élményt adó vonzerővel rendelkezik. Az egyes attrakciók, területek látogatottsága azonban számottevő eltérést mutat.

33. ábra: Főbb turisztikai attrakciók látogatottsága területenként 2010-2018 között (fő)

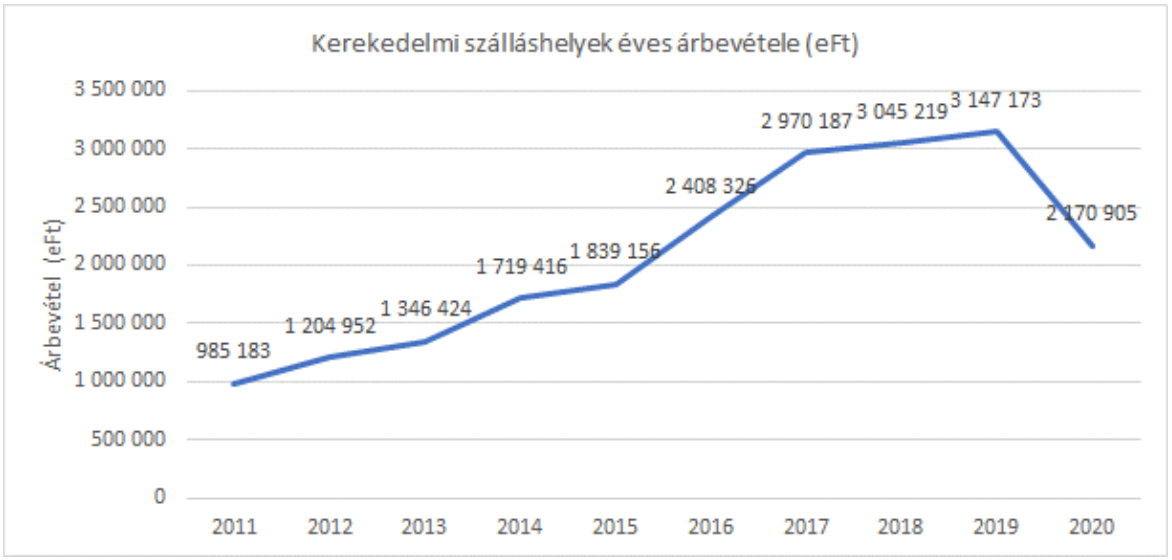

Forrás: Miskolc Turizmusfejlesztési Stratégia 2020-2030

Miskolc az elmúlt években az ország egyik legkeresettebb turisztikai célpontjává vált. Az iparváros imázs folyamatos háttérbe szorulásával előtérbe kerültek azok a helyszínek, amelyek főként a családok számára tették vonzó célponttá a várost. Miskolc attrakciói nem csak országos szinten kiemelkedőek, hanem Európában is megállják a helyüket.

Miskolc turizmusának dinamikus növekedésében szerepet játszanak a turisztikai fejlesztések, az új beruházások és a szolgáltatások színvonalának emelkedése is. Emellett a kivételes természeti környezet is vonzza a látogatókat. A város turisztikai trendjeit alátámasztják a statisztikai adatok: nagyfokú, szinte ugrásszerű növekedést figyelhetünk meg a kereskedelmi szálláshelyek bruttó bevételeiben 2015-től kezdődően, melyet a 2020-as évben a COVID járvány tört meg jelentősen.

34. ábra: Kereskedelmi szálláshelyek árbevétele, Miskolc 2011-2020 (eFt)

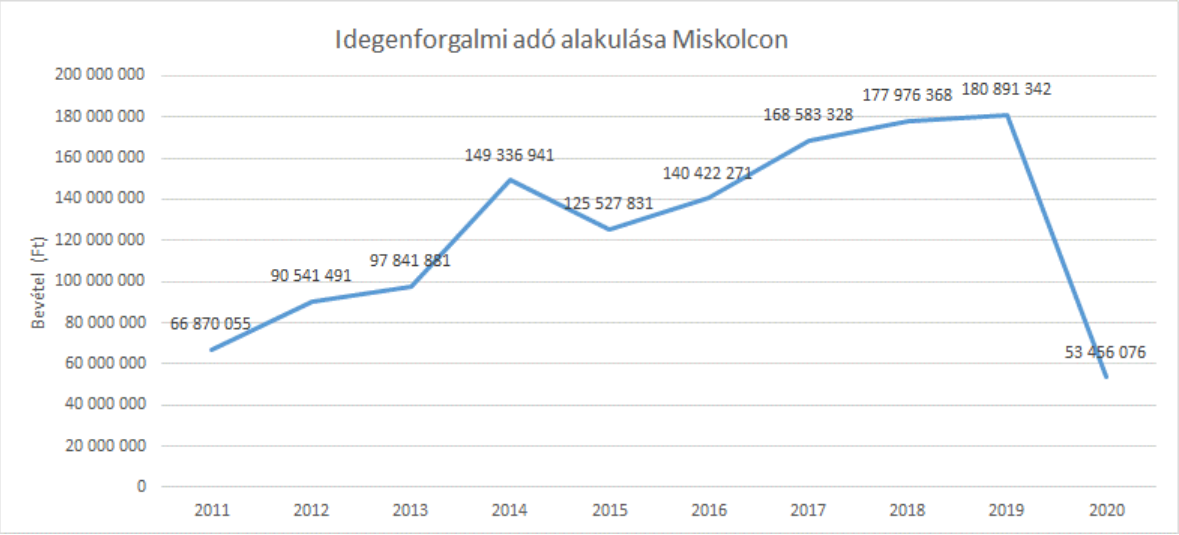

Forrás: KSH Statinfo

A koronavírus járvány miatti hiányos adatszolgáltatás következtében az adatkör 2020. március, április, május, november, december, 2021. január, február, március, április tárgyhónapokban nem frissült.

Hasonlóan folyamatos emelkedést mutatott a szálláshelyek idegenforgalmi adóbefizetése az elmúlt évtizedben.

35. ábra. Idegenforgalmi adó alakulása Miskolcon 2011-2020 (Ft)

Forrás: Miskolc MJV Polgármesteri Hivatala

2017-ben szintén nagy mértékű növekedés következett be és 2019-ben 180 millió forint felett volt a IFA bevétel, a 2020-as évben azonban a COVID-19 járvány következtében az IFA befizetések több mint 60%-kal visszaestek.

Az ágazat újra indulása

A koronavírus-járványnak gazdasági vonatkozásait tekintve az egyik legsúlyosabb következménye turizmus ágazatra van. 2020 második negyedévére előállt egy olyan állapot, amikor tulajdonképpen eltűnt a keresleti oldal a piacról.

Az NTS2030 Turizmus 2.0 helyzetértékelése az alábbi megállapításokat teszi: „Európa, mely a világ leglátogatottabb desztinációja, 68%-os visszaesést szenvedett el 2020 első nyolc hónapjában.

Márciustól júniusig valamennyi európai országban szigorú határátlépési, valamint kijárási korlátozások léptek életbe, amelyek megbénították a kontinens turizmusát. 2020 második negyedévében Európa legtöbb országában gyakorlatilag megszűnt a nemzetközi turizmus, a negyedév jelentős részében pedig a belföldi turizmus is leállt. A szállodafoglaltsági adatok egy számjegyűre csökkentek, a nemzetközi turistaérkezések száma 97%-kal esett vissza 2019 második negyedévéhez képest, az egy kiadható szobára jutó árbevétel (RevPAR) pedig több mint 80%-kal csökkent."

Magyarországi viszonylatban az eddig ismert statisztikák alapján 2020-ban közel 73 százalékkal esett vissza a külföldi vendégéjszakák száma (ami elsősorban Budapestet érintette), de 50 százalékkal csökkent átlagosan a vendégéjszakák száma, ez jelentős hatással volt a teljes belföldi turizmusra, ami azért is fontos, mert Miskolc városban eltöltött vendégéjszakák számában domináns a belföldi forgalom. Ez jól látható a települési beszedett idegenforgalmi adó 60 százalékos csökkenéséből is.

A turizmus ágazatot ért veszteség nemcsak önmagára, hanem más szektorokra is hatással van, a magyar gazdaság - a multiplikatív hatás miatt – nagyságrendileg közel 1000 milliárd forintos veszteséget is elkönyvelhetett, ami nemzetgazdasági szempontból is számos beavatkozást és program megindítását igényli.

Jóllehet összeségében a 2020-as turisztikai szezon a vártnál jobban alakult. A belföldi forgalom felélénkülése már az enyhítő intézkedések folyamán elindult, a Magyar Turisztikai Ügynökség adatai szerint a belföldi turizmus meghaladta a tavalyi számokat július és augusztus hónapokban. Az összesített adatok alapján azonban látható, hogy a külföldiek hiánya nem pótolható a belföldi turistákkal, ez leginkább Budapest látogatottságán érezhető. A vidéki desztinációk közül a Balatont követően a Mátra-Bükk térsége vonzotta a legtöbb látogatót 2020 nyarán.
A járvány 2020. szeptemberben érkezett második hulláma visszavetette a foglalásokat. A rendezvények és a külföldi vendégek hiánya mellett a belföldi vendégek óvatossága is érezhető volt, majd 2021. tavasza ismét lezárásokat és korlátozásokat hozott, azonban az oltási program előrehaladtával nyár elején ezek feloldásra kerültek, a nagyobb rendezvények kivételével a turisztikai szezon megindulhatott és kifejezetten jó nyári szezont zárt (Budapest kivételével), azonban ez közel sem pótolhatja a 1,5 éve kialakult helyzet következtében jelentkező hatásokat. Ennek rendeződését a szakemberek legalább 2-3 évre prognosztizálják.

1.9.2. A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai, települést érintő fontosabb elképzelések

A gazdasági szervezetek jellemzői

Miskolcon a regisztrált vállalkozások száma 2014-ben 21.548 db volt, 2020-ban ez a szám 21.278, azaz jelentős változás ebben mutatóban nem következett be. 80% feletti a szolgáltatási szektorban, közel 10%-a az iparban, míg a mezőgazdasági, erdőgazdálkodási és halászati szektorban közel 1% növekedés mellett jelenleg 7,41%-a működő cégek aránya.

29. táblázat: Regisztrált vállalkozások ágazati kategóriák szerint (2014-2020)

	Regisztrált vállalkozások száma 2014 (db)	Regisztrált vállalkozások aránya 2014 (%)	Regisztrált vállalkozások száma 2020 (db)	Regisztrált vállalkozások aránya 2020 (%)	Változás 2014/2020 (%)
A= MEZŐGAZDASÁG, ERDŐGAZDÁLKODÁS, HALÁSZAT	1 439	6,68%	1 577	7,41%	9,59%
B= BÁNYÁSZAT, KŐFEJTÉS	17	0,08%	14	0,07%	-17,65%
C= FELDOLGOZÓIPAR	959	4,45%	983	4,62%	2,50%
D= VILLAMOSENERGIA-, GÁZ-, GŐZELLÁTÁS, LÉGKONDICIONÁLÁS	24	0,11%	65	0,31%	170,83%
E= VÍZELLÁTÁS	44	0,20%	35	0,16%	-20,45%
F= ÉPÍTŐIPAR	1 194	5,54%	1 365	6,42%	14,32%
G= KERESKEDELEM, GÉPJÁRMŰJAVÍTÁS	2 925	13,57%	2 355	11,07%	-19,49%
H= SZÁLLÍTÁS, RAKTÁROZÁS	547	2,54%	495	2,33%	-9,51%
I= SZÁLLÁSHELY-SZOLGÁLTATÁS, VENDÉGLÁTÁS	857	3,98%	788	3,70%	-8,05%
J= INFORMÁCIÓ, KOMMUNIKÁCIÓ	770	3,57%	777	3,65%	0,91%
K= PÉNZÜGYI, BIZTOSÍTÁSI TEVÉKENYSÉG	881	4,09%	733	3,44%	-16,80%
L= INGATLANÜGYLETEK	3 418	15,86%	3 389	15,93%	-0,85%
M= SZAKMAI, TUDOMÁNYOS, MŰSZAKI TEVÉKENYSÉG	3 582	16,62%	3 537	16,62%	-1,26%
N= ADMINISZTRATÍV ÉS SZOLGÁLTATÁST TÁMOGATÓ TEVÉKENYSÉG	975	4,52%	910	4,28%	-6,67%
O= KÖZIGAZGATÁS, VÉDELEM	4	0,02%	5	0,02%	25,00%
P= OKTATÁS	1 359	6,31%	1 278	6,01%	-5,96%
Q= HUMÁN-EGÉSZSÉGÜGYI, SZOCIÁLIS ELLÁTÁS	1 014	4,71%	1 103	5,18%	8,78%

	Regisztrált vállalkozások száma 2014 (db)	Regisztrált vállalkozások aránya 2014 (%)	Regisztrált vállalkozások száma 2020 (db)	Regisztrált vállalkozások aránya 2020 (%)	Változás 2014/2020 (%)
R= MŰVÉSZET, SZÓRAKOZTATÁS, SZABAD IDŐ	697	3,23%	702	3,30%	0,72%
S= EGYÉB SZOLGÁLTATÁS	842	3,91%	1 167	5,48%	38,60%

Forrás: KSH-Statinfo

2014-ben és 2020-ban is számszakilag a legtöbb vállalkozás a szakmai, tudományos, műszaki tevékenység ágazatban, második legtöbb az ingatlanügyletek szolgáltatási ágazatban tevékenykedett, harmadik helyen pedig a kereskedelem, gépjárműjavítás állt (annak ellenére, hogy 7 év alatt közel 20%-os csökkenés volt megfigyelhető a vállalkozások számában ebben az ágazatban). A jelentősebb ágak közül 10 % körüli, vagy afeletti növekedést értek el a Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat, és a Közigazgatás, védelem ágazatok és 14% feletti növekedést produkált az építőipar, valamint jelentősen nőt az egyéb szolgáltatások területen tevékenykedő vállalkozások száma. Nagyobb mértékű csökkenés volt tapasztalható a kereskedelem gépjárműjavítás, a szállítás és raktározás, és a szálláshely szolgáltatás, vendéglátás ágakban.

Miskolcon – hasonlóan az országos átlaghoz, a regisztrált a vállalkozások közel negyede 0 vagy ismeretlen számú foglalkoztatottat alkalmaz, több mint 70 %-a pedig 1-4 fő alkalmazottal rendelkezik; a vállalkozásoknak 1,3%-a alkalmaz 20 főnél többet.

A HVG TOP 500 kiadvány 2020-as adatai szerint az alábbi miskolci társaságok szerepelnek az 500 hazai legnagyobb árbevételű cég között:

30. táblázat: HVG TOP 500 Miskolci székhelyű vállalkozások – árbevétel (2020)

Cég	TOP 500 helyezés	Összes árbevétel (millió Ft)
Robert Bosch Energy and Body Systems Kft.	24	376 375
Robert Bosch Power Tool Kft.	39	194 728
Joyson Safety Systems Kft.	99	126 216
S.E.G.A. Hungary Kft.	114	110 843
MVM ÉMÁSZ Áramhálózati Kft. (volt Émász Hálózati)	233	58 007
Waberers-Szemerey Kft.	238	57 604
Unió Coop Zrt.	389	36 369
Észak-Kelet Pro-Coop Zrt.	413	348 842

Forrás: HVG TOP 500 2020

Borsod-Abaúj-Zemplén megyéből 20 cég található a TOP 500-ban, melyből fenti 8 cégnek van miskolci székhelye. A járműipar részesedése országosan a TOP 500-ból 18%, a külföldi árbevétel aránya 93%, a járműipar és a gépgyártás 23 céggel képviselteti magát a TOP 100-ban.

A HVG TOP 500 kiadvány 2020-es adatai szerint az alábbi miskolci társaságok szerepelnek a 100 hazai legnagyobb hozzáadott értékű cég között:

31. táblázat: HVG TOP 100 Miskolci székhelyű vállalkozások – hozzáadott érték (2020)

Helyezés (100-ból)	Vállalkozás megnevezése	Hozzáadott érték (millió Ft)	Adózott eredmény (millió Ft)
51	Robert Bosch Energy & Body Systems Kft.	37 808	5 077
91	Waberers-Szemerey Kft.	24 492	550
99	MVM ÉMÁSZ Áramhálózati Kft.	23 573	3259

Forrás: HVG TOP 500 2020

Az árbevétel szerinti TOP 15 céget megvizsgálva megállapítható, hogy az első 5-ből négy a gépipari ágazatban tevékenykedik.

32. táblázat: TOP 10 Miskolci cég árbevétel szerint 2021-ben

Vállalkozás neve	Fő tevékenységi kör	Iparág
ROBERT BOSCH ENERGY AND BODY SYSTEMS KFT.	Jármű villamossági, elektronikai készülékek gyártása	Gépipar
ROBERT BOSCH POWER TOOL ELEKTROMOS SZERSZÁMGYÁRTÓ KFT.	Gépi meghajtású hordozható kézi szerszámgép gyártása	Gépipar
STARTERS E-COMPONENTS GENERATORS AUTOMOTIVE HUNGARY KFT.	Jármű villamossági, elektronikai készülékek gyártása	Gépipar
JOYSON SAFETY SYSTEMS HUNGARY KFT.	Közúti jármű- járműmotor alkatrészeinek gyártása	Gépipar
MVM ÉMÁSZ HÁLÓZATI KFT.	Villamosenergia elosztás	Energiaipar
WABERER'S-SZEMEREY LOGISZTIKAI KFT.	Raktározás, tárolás	Szállítás, logisztika
UNIÓ-COOP SZÖVETKEZETI KERESKEDELMI ZRT.	Élelmiszer jellegű bolti vegyes kiskereskedelem	Kiskereskedelem
ÉSZAK-KELET PRO-COOP NAGYKERESKEDELMI ÉS SZOLG. ZRT.	Élelmiszer, ital, dohányárú vegyes nagykereskedelme	Nagykereskedelem
"D&D" DRÓTÁRU IPARI ÉS KERESKEDELMI ZRT.	Huzaltermék gyártás	Gépipar

Vállalkozás neve	Fő tevékenységi kör	Iparág
KALDERA IPARI KERESKEDELMI ÉS SZOLGÁLTATÓ KFT.	Vegyestermékkörű nagykereskedelem	Nagykereskedelem

Forrás: ÉSZAK TOP 100 - 2021

Az első három gépiparban tevékenykedő társaság közül valamennyi új befektetés eredményeként jött létre, mindegyikük a gépipar-járműgyártás területén tevékenykedik és 100 Mrd Ft feletti árbevételt termel (a negyedik JOYSON is 100 Mrd feletti árbevételt produkált).

A következő árbevételi kategóriába tartozik 4 vállalkozás, melyek 25 Mrd Ft feletti árbevételt termeltek, az energetikai, logisztikai, valamint kis- és nagykereskedelem ágazatokban. (Az MVM ÉMÁSZ Hálózati Kft. 2021. szeptember 01-től visszaadta villamos energia egyetemes szolgáltatási engedélyét, az új egyetemes szolgáltató az MVM Next Energiakereskedelmi Zrt.)

33. táblázat: A legnagyobb foglalkoztatók Miskolcon a 2021-es évben

Vállalkozás neve	Fő tevékenységi kör	Foglalkoztatottak létszáma (fő)
ROBERT BOSCH POWER TOOL ELEKTROMOS SZERSZÁMGYÁRTÓ KFT.	Gépi meghajtású hordozható kézi szerszámgép gyártása	2803
ROBERT BOSCH ENERGY AND BODY SYSTEMS KFT.	Jármű villamossági, elektronikai készülékek gyártása	2608
JOYSON SAFETY SYSTEMS HUNGARY KFT.	Közúti jármű- járműmotor alkatrészeinek gyártása	2076
MVK MISKOLC VÁROSI KÖZLEKEDÉSI ZRT.	Városi, elővárosi szárazföldi személyszállítás	732
MVM ÉMÁSZ HÁLÓZATI KFT.	Villamosenergia elosztás	620

Forrás: ÉSZAK TOP 100 - 2021

A TOP 5 foglalkoztatók sorrendjében nincs változás az előző évekhez viszonyítva, a BOSCH esetében minimális emelkedés is volt 2020-hoz képest, a JOYSON és MVK Zrt. esetében pedig minimális csökkenés tapasztalható.

Fejlődő ágazatok

Potenciális kitörési lehetőséggel bíró ágazatok Miskolcon és a megyében:

- fémipar, fémfeldolgozás,
- energetika, megújuló energiaforrások hasznosítása
- IT szektor, informatika
- turizmus

A Miskolc 2030 programban került rögzítésre, hogy Miskolcon a fejlődő stratégiai ágazat a modern nehézipar. „A városban a nehéziparnak (kohászat és gépgyártás) évszázados hagyományai vannak, annak ellenére, hogy a szerkezetváltás következtében ezen iparágak háttérbe szorultak – bizonyos tevékenységek megszűntek, számos területen világszínvonalú termelés folyik ma is. A modern anyagtechnológiai gyártók, illetve a modern gépgyártás a gépiparon belül a városban ma is meghatározó mind árbevétel, mind foglalkoztatotti létszám vonatkozásában, a jelentős számú KKV ezen a területen összességében közel akkora súlyt képvisel, mint a közelmúlt nagybefektetései révén létrejött új gépipari kapacitások."

2018. év adatai alapján a Gépiparon belül a két legjelentősebb tevékenységi kör árbevétel és létszám adatait az alábbi táblázat tartalmazza:

34. táblázat: Gépipar ágazaton belüli két legjelentősebb tevékenységi kör árbevétel és létszám adatai (2018)

	Árbevétel (Mrd Ft)	Létszám (fő)
Járművillamossági- elektronikai készülékek gyártása	389	4397
Gépi meghajtású, hordozható kézi szerszámgépek gyártása	188	2438

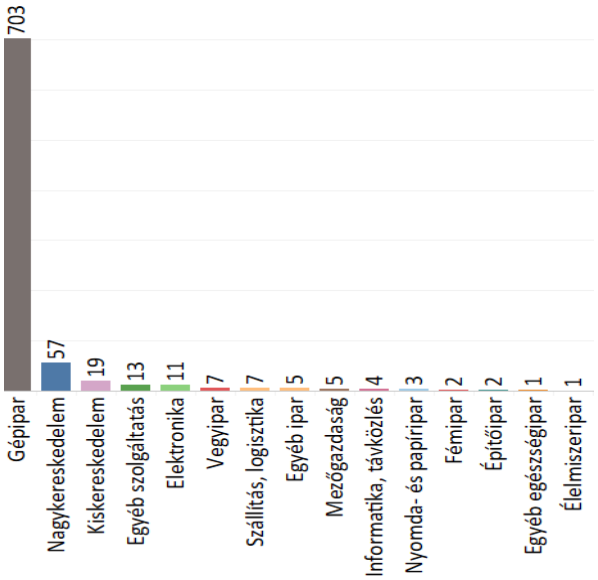
Forrás: ceginformacio.hu/Miskolc - 2030 Növekedés Programja

Az e tevékenységi körökben működő üzemek az elmúlt egy-másfél évtizedben a városba érkezett új befektetések következtében jöttek létre.

Városi szinten vizsgálva az exportáló cégek árbevétel adatait növekvő pályát figyelhetünk meg. Miskolcon a 2018-as érték 86%-kal nagyobb a 2012-eshez képest.

Az exportáló ágazatok szerkezetét Miskolcon az alábbi diagram mutatja be. A 2018-as évet alapul véve látható, hogy központi szerepe van a gépiparnak. A kereskedelem – jellegéből fakadóan – szintén a legnagyobbak között van.

36. ábra: Export ágazatok árbevétele Miskolcon 2018-as adatok alapján (Mrd Ft)

Forrás: ceginformacio.hu/ Miskolc - 2030 Növekedés Programja

Az exportáló cégek esetében is kirajzolódik, hogy mennyire koncentrált Miskolc gazdasága, mivel a borsodi megyeszékhely esetében a gépipar adja az export árbevétel 83%-át, a város koncentrált iparági szerkezetével nagy mértékben kitett válságoknak, különösen abban az esetben, ha a legjelentősebb ágazat közvetlenül kötődik a járműgyártáshoz.

Társadalmi vállalkozások

Az angol elnevezésből (social entrepreneurship) eredeztetve a társadalmi vállalkozásokat magyarul szokás szociális vállalkozásoknak is nevezni, azonban fontos megjegyezni, hogy a társadalmi vállalkozások tevékenysége semmiféleképpen nem szűkíthető le a szociális szektorra. Egy társadalmi vállalkozás valamilyen társadalmi ügyet képvisel, azaz társadalmi küldetése van. A nyereségét a kedvezményezettjeire osztja, illetve a szervezet működtetésére fordítja, nem pedig a magántulajdonba forgatja vissza.

Jelentősebb társadalmi vállalkozások Miskolcon:

Szimbiózis Alapítvány

Meghatározó társadalmi vállalkozásként a településen több mint 400 fogyatékossággal élő személyt lát el különböző szociális és terápiás szolgáltatásokkal és több mint 300 fogyatékos/megváltozott munkaképességű embert foglalkoztatnak.

Miskolci Autista Alapítvány

A Miskolci Autista Alapítványt 1992-ben a Miskolcon és környékén élő autizmussal élő fiatalok szülei hozták létre, hogy egy specifikus otthon létrehozásával a hiányos szociális ellátórendszerben addig csak sodródó autizmussal élő és értelmi fogyatékos fiatalok számára elhelyezést, teljes körű ellátást, szolgáltatást; képzési és foglalkoztatási lehetőséget nyújtsanak. 300 adagos főzőkonyhával rendelkeznek.

A Miskolci Autista Alapítvány 2013-tól a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal által tanúsított akkreditált foglalkoztató. 2018. évben 32 fogyatékos, illetve megváltozott munkaképességű személy dolgozott ezen foglalkoztatási rendszerükben.

Miskolci Zöld Kosár Közösség

A Miskolci Zöld Kosár Közösség egy tudatos termelői-fogyasztói közösség, egy olyan társadalmi vállalkozás, amelynek tagjai elkötelezettek a környezetbarát, fenntartható életmód iránt. A társadalmi vállalkozás célja, hogy kisebb környezetterheléssel, egészséges, környezetkímélő, illetve kézműves termékekhez juttassa a miskolci és Miskolc környéki embereket; bizalmat és emberi kapcsolatokat építsen a térségbeli termelők és fogyasztók között; és a vásárlások révén méltányos megélhetést biztosítson a térség megbízható termelőinek. Kínálatukban nem csak bio- és helyi élelmiszerek, de egyéb környezetkímélő és kézműves termékek is szerepelnek. A Miskolci Zöld Kosár Közösséget az Észak-Magyarország Flórája Faunája Alapítvány non profit elven működteti.

MIPRODUKT Kft.

A Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata által 1995-ben alapított Szocio-Produkt Kft. küldetése kiváló ár-érték arányú szolgáltatások nyújtása a megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatásának bővítése mellett.

Célja, hogy elősegítse a megváltozott munkaképességű emberek visszatérését a munkába, megadva ezzel számukra a hasznos és termékeny életvitel lehetőségét. 2013. februárjában a név Szocio-Produkt Kft.-ről MIProdukt Kft.-re változott. A 2020-as évben a foglalkoztatottak száma 181 fő.

Magyar Vöröskereszt B.-A.-Z. Megyei Szervezete

A miskolci székhelyű Tű, Cérna, Szeretet varroda például csökkent munkaképességű dolgozókat foglalkoztat. A 2019-től működő üzemben a hagyományos varrodai áruk mellett olyan kézműves termékekkel bővül folyamatosan a paletta, amelyek egyediek és máshol nehezen fellelhetők.

2021 tavaszán került megalapításra a Kézfogás Klaszter. A klaszter a Magyar Vöröskereszt Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Szervezetének kezdeményezése mentén jött létre. Az alapító okiratot aláíró szervezetek és cégek alapvető feladatuknak a megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatását tekintik. Támogatni és felgyorsítani szeretnék a hátrányban lévő, de még dolgozni akaró emberek visszatérését a munkaerőpiacra. A Magyar Vöröskereszt három megyei szervezetén túl a klaszter további tagja a Savic Consulting Kft. és a MIREHAB Szociális Ellátó Közhasznú Nonprofit Kft. A társulás célja, hogy valódi értékteremtés mellett minőségi, versenyképes termékeket és szolgáltatásokat kínáljon az észak-magyarországi régió piaci igényeire szabva. A megváltozott munkaképességű embereknek belépni és visszatérni is nehéz a munka világába. A vöröskereszt megyei szervezetének társadalmi vállalkozásai azokat támogatják, akik a legnehezebb helyzetben vannak, de dolgozni és tanulni akarnak.

1.9.3. A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők

A város gazdasági versenyképességét alapvetően meghatározza a jó infrastrukturális adottságokkal rendelkező ipari parkok megléte, melyek a korábbiakban már részletesen is bemutatásra kerültek: Miskolci Ipari Park (és azon belül a Mechatronikai Ipari Park), Miskolc Déli Tudományos és Technológiai Park, Diósgyőri Ipari Park és Európa Center Miskolc Üzleti és Logisztikai Ipari Park.

A Miskolcon jelenleg működő 225 hektár területű Miskolci Ipari Park és a 247 hektár területű Miskolc Déli Tudományos és Technológiai Park kihasználtsága jelentős. Önkormányzati, illetve Miskolc Holding Zrt. tulajdonban már csak kisebb területek állnak rendelkezésre, ezért alapvető fontosságú Miskolc város számára további fejlesztési iparterületek kialakítása. Miskolc 10 hektárnál nagyobb egybefüggő önkormányzati, vagy a Miskolc Holding Zrt. által értékesíthető ipari területtel jelenleg nem rendelkezik, a jelentősebb munkahelyteremtő beruházásokat a város nem, vagy csak az INPARK Miskolc Kft. területén tudja fogadni.

Magyarország Kormánya és Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata közötti együttműködési megállapodás végrehajtásával összefüggő feladatokról szóló 1315/2015. (V. 21.) Korm. határozat alapján indultak már el az Operatív Programokból és Modern Város Programból finanszírozott fejlesztések, továbbá szintén ez alapján várható a 4 ütemre bontott fejlesztések folytatása is. A határozat rendelkezik róla, hogy Miskolc új ipari parkjának kialakítása és fejlesztése érdekében a külgazdasági és külügyminiszter tegyen javaslatot a Kormány részére az új iparterület kialakítását szolgáló intézkedésekre, valamint munkacsoportot alakít az ipari terület kialakításához kapcsolódó közlekedési infrastruktúra-fejlesztés megvalósíthatóságának vizsgálatára az érintett minisztériumok és Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata képviselőinek bevonásával.

A Miskolc Holding Zrt. adatszolgáltatása alapján Miskolc jelenleg a közigazgatási területén belül 10-20 hektár, az Inpark területén pedig maximum 30-40 hektár nagyságú területméretig tudja kezelni a megkereséseket, közigazgatási területén kívül pedig maximum 70 ha területméretig tud területet – a jelenlegi állapotában, azaz szántóként – kiajánlani, míg a nemzetgazdasági szempontból leginkább meghatározó volumenű beruházások fogadása azonban már problémát jelent.

Barnamezős területek

Miskolc Fenntartható Energia- és Klíma Akcióterve (2019) az alábbiak szerint foglalja össze az alulhasznosított, barnamezős területek jelenlegi helyzetét: a barnamezős területek rehabilitációja, revitalizációja környezeti, gazdasági és társadalmi szempontból is nagy hangsúlyt kap. A területen levő ingatlanok műszaki állapota, funkcionális tulajdonságai, az ingatlan megközelíthetőségének módja, infrastruktúrája jelentik a fő értékalkotó elemet egy-egy ilyen terület hasznosítási lehetőségeinek feltárása során. Ezen túlmenően a korábbi tevékenység által kiváltott környezetkárosító hatás értékképző vagy értékcsökkentő szerepű lehet. A gazdag ipari múltból, a hagyományos iparágak korábbi jelenlétéből adódóan ugyanakkor számos alulhasznosított barnamezős terület van jelen a város bel- és külterületén is. A barnamezős, elhanyagolt területek rehabilitációja, újragondolása, városképbe való környezetbarát, tudatos módon történő illesztése sok lehetőséget kínál a városvezetés számára a CO_2 kibocsátás csökkentési célok eléréséhez.

Miskolcon és környékén négy jelentősebb, elkülöníthető barnamezős terület található. Három ezek közül (DAM, DIGÉP, Lyukóbánya) egymás szomszédságában fekszik. Az ipari negyed eredetileg a város szélén, Diósgyőr és Miskolc közé épült, de a település „körbenőtte" azt. A közel 200 hektáron elhelyezkedő kohászati és a 45 hektáros DIGÉP-telephely a város belsejében fekszik. A terület funkcióváltását megnehezíti, hogy sűrűn beépített és nagy része kihasználatlan. A negyedik terület az ún. Északkeleti Iparterület közel 300 ha területen helyezkedik el. A város jelenleg is aktívan foglalkozik ezen barnamezős területek rekultivációs lehetőségeinek vizsgálatával.

A DAM területe régóta degradálódott területnek számít, melyet a tulajdonviszonyok rendezetlensége miatt nem sikerült eddig revitalizálni. A Diósgyőri Acélművek ipari hasznosítását célozza az a tanulmányterv, amit rövidesen az asztalra tesznek a Miskolci Egyetem szakemberei. Az övezetben jelenleg mintegy hatvanöt cég több mint hatszáz főnek biztosít munkát. A fejleszteni kívánt terület közel százharminc hektáron terül el, s szinte teljes egészében magánkézben van.

Miskolc MJV Önkormányzata Közgyűlésének 186/2020 (XII.17) határozatában a DAM északkeleti részét kiemelt fejlesztési területté nyilvánította 2020. év végén, de jelenleg a terület déli részének kiemelt fejlesztési területté nyilvánítása is a város célja (2022-ben a 23365/43 hrsz.-ú ingatlanra is tanulmánytervet készíttetnek).

A barnamezős területek rehabilitációja, revitalizációja környezeti, gazdasági és társadalmi szempontból is nagy hangsúlyt kap a fejlesztési stratégiában.

Miskolc Településfejlesztési Koncepciója (2014-2030) célkitűzésként az alábbit jeleníti meg: Miskolc barnamezős területeinek helyén rekreációs zöldfelületeket, zöldterületeket, zöldfolyosókat alakítanak ki.

A barnamezős területek rehabilitációja során mindenképp foglalkozni kell azzal, hogy - a 2020. júliusában kiadott, a rozsdaövezetekben megvalósuló „Városi Otthonteremtés Program" elindításához szükséges intézkedésekről szóló kormányhatározat után nem sokkal a jogalkotó a korábbi bizonytalanságok felszámolására, illetve a jogi szabályozás megteremtése érdekében - kiegészítette az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvényt (Étv.)
A nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről szóló törvény hatályát pedig kiterjesztette a rozsdaövezeti projektekre és az általános forgalmi adóról szóló törvényt is megfelelően módosította. Az Étv. módosítás a rozsdaövezeti akcióterületet kormányrendeletben kijelölt, közlekedési, közmű- és intézményi infrastruktúrával ellátott vagy fenntartható módon ellátható, lakó- és más rendeltetés kialakítására alkalmas, jellemzően barnamezős területeket is magában foglaló területként definiálja. A korábbi javaslatnak megfelelően, az akcióterületeknek két csoportját különbözteti meg a módosított Étv., név szerint az azonnali-, illetve a közép- és hosszú távú rozsdaövezeti akcióterületeket.

A Kormány 1369/2020. (VII. 6.) Korm. határozatban rendelkezett a rozsdaövezetekben megvalósuló „Városi Otthonteremtés Program” elindításához szükséges intézkedésekről, ezek közül a legfontosabbak:

- hogy „Városi Otthonteremtés Program” néven városi rozsdaövezetekben új lakások elérhető áron való megvásárlását lehetővé tevő, adókedvezménnyel támogatott – kereskedelmi banki hitelezéssel magánfejlesztők által felépítendő lakások magánügyletek keretében történő adásvételén keresztül megvalósuló – lakásfejlesztési program (a továbbiakban: Program) induljon, amelyhez a Magyar Nemzeti Bank Növekedési Hitelprogram Hajrá konstrukciója elérhető finanszírozást biztosít;
- a Program keretében – a lakásbérbeadás tárgyi általános forgalmi adó mentességének fenntartásával – kijelölendő városi rozsdaövezetekben felépülő új lakások értékesítésének általános forgalmi adója 5% mértékű.

Cél továbbá, hogy a) akár saját tulajdonú, akár bérelt lakásban segítse az első vagy új otthon megteremtését a városi lakosság számára, b) a gazdaságélénkítő, beruházásösztönző hatás révén támogassa a munkahelyek megőrzését, új munkahelyek létrejöttét és vállalkozások stabil működését, c) a környezettudatos várostervezés jegyében, környezet- és klímabarát lakóépületek építésének ösztönzésével – az ipari műemlékek védelme szem előtt tartásával – előmozdítsa a kihasználatlan és elhanyagolt városi rozsdaövezetek megújítását.

Miskolcon ezeknek a területeknek a túlnyomó része magántulajdonban van, ami alátámasztja azt a kormányzati szándékot, hogy elsősorban a magántőkét kívánja bevonni a programba. Azokon a területeken, ahol még most is jelentősebb termelés zajlik, ott majd meg kell vizsgálni, hogy megfér-e egymás mellett a két különböző, a lakó- és a gazdasági funkció, illetve szükség esetén jól el kell majd különíteni egymástól a két területet.

Gazdasági versenyképességet befolyásoló egyéb tényezők

A megye képzési rendszere az alapszinttől a felnőttképzésig biztosítja a helyi igények szerinti szakképzett munkaerőt; emellett a Miskolci Egyetem képző és kutató bázisával, innovációs ökoszisztéma központként rugalmas felsőoktatási képzést, K+F+I szolgáltatást nyújt. A Miskolci Egyetem, mint a város egyik legnagyobb munkáltatója (1300 fő) a jelentős oktatási és gazdasági teljesítménye mellett K+F+I tevékenységével, valamint a kiépített klaszter-struktúrájával és innovatív gazdaságfejlesztési potenciáljával képes a város és a közeli jelentős ipari potenciállal rendelkező városok ez irányú fejlődését is szolgálni. A Miskolci Egyetem a régió tudásalapú fejlesztésének kiemelt fontosságú szereplője, mivel a műszaki és a társadalomtudományi képzések olyan választékát adja a helyi gazdaság számára, amely alkalmassá teheti a térségi vállalkozásokat a technológiai transzfer folyamatokba való bekapcsolódásba. A Miskolci Egyetem duális képzésében ma már olyan autóipari nagyvállalatok vannak jelen, mint a Joyson, a BPI Group Automotive Hungary, a Robert Bosch, melyek Miskolcon gyáregységekkel is rendelkeznek.

A Miskolci Szakképzési Centrum 10 tagintézményével, több mint 100 szakma oktatásával biztosítja a helyi gazdasági igényeken alapuló magas színvonalú szakmaoktatást Miskolc városában. A Centrum képzési kínálata nagyon sokszínű; a műszaki képzéseken túl, az üzleti és gazdálkodási, valamint szépészeti és szociális ágazat szakmai képzésein túl, egészen a turizmusig nyújt képzéseket. A Miskolci Szakképzési Centrum a régió meghatározó felnőttképző szervezete is továbbá, 2019-ben több mint 1000 fő vett részt 100 megvalósított felnőttképzési programban.

Miskolc közúti elérhetősége kiemelten jó; az M3-as és az M30-as autópálya kedvező hatással volt a város elérhetőségére.

35. táblázat: Miskolc nagyvárosi elérhetősége közúton

Nagyváros	Út hossza km-ben	Út hossza időben
Budapest	184 km	1 óra 37 perc
Szeged	340,8 km	2 óra 54 perc
Debrecen	112,7 km	1 óra 02 perc
Győr	310,5 km	2 óra 42 perc
Pécs	382,4 km	3 óra 33 perc
Nyíregyháza	118,2 km	1 óra 03 perc
Eger	79,6 km	51 perc
Kassa	86,3 km	1 óra 01 perc
Pozsony	385 km	3 óra 53 perc
Bécs	428 km	4 óra 18 perc

Forrás: http://www.utvonalterv.hu alapján

A megye gazdasági és társadalmi kapcsolataiban jelentős múltra tekint a Felvidékkel való gazdasági-kulturális kapcsolat, amely sok kiaknázatlan lehetőséget rejt. A megépült Miskolc-Kassa gyorsforgalmi út még közelebb hozza a Felvidéket, a gazdasági és kulturális együttműködéseket.

Miskolc jelentős vasúthálózati kapcsolatokkal rendelkezik. Több országos törzshálózati vasúti pálya halad át a városon (a transzeurópai vasúti áruszállítási hálózat részét képező Budapest - Hatvan – Miskolc, az országos törzshálózat részeként Miskolc - Felsőzsolca - Hidasnémeti - országhatár; Tiszapalkonya-Erőmű - Tiszaújváros - Miskolc; Miskolc - Bánréve - országhatár; Miskolc - Tornanádaska - Hídvégardó - országhatár; vasútvonalak kiinduló, ill. végpontja Miskolc).

Miskolc vasúti összeköttetését a fővárossal INTERCITY járatok, gyors- és személyvonatok, a térség nagyobb városaival (Kazincbarcika - Ózd; Tiszaújváros; Szerencs - Sátoraljaújhely) pedig személyvonatok biztosítják. Miskolc Tiszai Pályaudvar rendező pályaudvarral is rendelkezik, de RoLa rendszerű kapcsolat nincs.

Miskolc vasúti összeköttetését a fővárossal, Tokajjal, Nyíregyházával, Debrecennel, Hajdúszoboszlóval, Szolnokkal, Szerenccsel, Sárospatakkal, Sátoraljaújhellyel, Kassával INTERCITY-járatok, a kisebb városokkal és számos községgel személyvonatok biztosítják.

A városnak nemzetközi repülőtere nincs (egy kisebb füves kifutópályájú sport célú repülőtérrel rendelkezik); a legközelebbi nemzetközi repterek Budapesten (182 km), Kassán (84 km), ill. Debrecenben (113 km) találhatók.

Klaszterek

Észak-Magyarországi Informatikai Klaszter

A klaszter célja, hogy a régió tudásbázisára építve a gazdasági informatika, konvergens technológia, internet informatika és ipari informatika területén a tagvállalatok kutatás-fejlesztési kapacitásainak egyesítésével, a meglévő szinergiák feltárásával a nemzetközi piacokon is piacképes termékek és szolgáltatások kialakítására alkalmas K+F eredményeket hozzanak létre.

A Klaszter főbb tevékenységei:

- Kutatási tevékenység információs és kommunikációs technológiai és mobil technológiai ágazatokban,
- Domain- és tárhelyszolgáltatás, online marketing,
- Banki informatika,
- Automatizálás, ipari informatika,
- ERP, CRM rendszerek,
- Egyedi szoftverfejlesztés,
- Tesztelés,
- Szoftver és hardver kereskedelem.

A Klaszter tagjai, akik a hivatkozott tevékenységi körökben szerepet vállalnak, az alábbi linken ismerhetők meg: http://www.infoklaszter.hu/index.php/hu/tagjaink

Jelentős szegmens ez a terület a város életében, 41 informatikai vállalkozás tagja a klaszternek, ami több száz magas hozzáadott értékű munkahelyet jelent a városnak, és több tíz milliárd forint árbevételt éves szinten cégeknek.

NOHAC Észak-Magyarországi Autóipari Klaszter

Mára Közép-Kelet Európa vált az autógyártás központjává, gyakorlatilag az összes jelentős európai és távol-keleti gyártó rendelkezik gyártóbázissal a régióban. Jelenleg Magyarországon négy autógyár (Original Equipment Manufacturer), a SUZUKI, a GM, a Mercedes és az AUDI rendelkezik összeszerelő, vagy motorgyártó kapacitással. A gyártóknak érdekük, hogy az alkatrészek, helyi, vagy közeli beszállítóktól érkezzenek, tehát a régió cégeinek – így az Észak-magyarországi Autóipari Klaszter (NOHAC) tagvállalatainak is – jó esélyei vannak arra, hogy beszállítói pozíciót szerezzenek, illetve a meglévőket tovább erősítsék.

A NOHAC 2006. végén alakult három vezető beszállító, a BOKIK, valamint a Miskolci Egyetem Innovációmenedzsment Kooperációs Kutatási Központ részvételével. A klaszter célja, hogy az észak-magyarországi térség autóipari beszállítóinak társulása révén növelje azok versenyképességét, innovációs és jövedelemtermelő képességét, s így közelebb hozza tagjait az európai autógyártáshoz és az európai autógyártást partnereihez.

Az alapítást követően számos további cég csatlakozott a NOHAC-hoz, amely mára 77 tagot számlál. A tagok többsége fém- és műanyag megmunkáló vállalkozás, de találunk köztük tervezőirodákat, tanúsítással és egyéb szolgáltatásokkal foglalkozó vállalkozásokat is. A klaszter tagvállalatai által foglalkoztatottak létszáma meghaladja a 16 000 főt, árbevételük megközelíti a 731 milliárd forintot, export árbevételük több mint 569 milliárd forint. A NOHAC 2014. óta rendelkezik Akkreditált Klaszter címmel (Forrás: nohac.hu).

A Klaszter tagjai az alábbi linken érhetőek el: http://nohac.hu/index.php/hu/tagjaink

Magyar Anyagtudományi és Nanotechnológia Klaszter (MANO)

2008. március 27-én került a megalapítására, hogy az Észak – magyarországi Régióban az innovációs lánc szereplői közötti, projekt alapú, gazdasági és társadalmi együttműködés megteremtése, az együttműködés kezdeti időszakában annak segítése, inkubálása.

Az anyagtudomány és a nanotechnológia kiemelt fejlesztési területei az Észak-magyarországi régiónak, tekintettel a térség és vállalkozásainak komoly ipari hagyományaira és az erős és nagy múltra visszatekintő oktatási és kutatási háttérre.

Az anyagtudomány és nanotechnológia szervesen kapcsolódik egymáshoz. A XXI. században a modern anyagok kutatása és fejlesztése az egyik legígéretesebb és leggyorsabban fejlődő terület, kialakulóban vannak új nanotechnológiai alkalmazások, melyeknek már most jelentős társadalmi hatásuk van. A nanoméretű anyagok kiemelkedő jelentőséggel bírnak, nagy szellemi hozzáadott értéket realizáló területet képviselnek. Rendkívüli diverzifikációt jelent az alkalmazási területek sokfélesége, amelyek mind speciális igényekkel lépnek fel az ipar különböző területein (építőipar, járműipar, környezetvédelem, info-kommunikáció, egészségügy stb.)

A klaszter tagjai az alábbi linken érhetők el: http://manoklaszter.hu/www.manoklaszter.hu/klaszter-bemutatasa/index.html

1.9.4. Ingatlanpiaci viszonyok (kereslet-kínálat)

Az ingatlanpiaci szereplők tapasztalatai szerint a négyzetméter árak átlagosan 2019-re jelentősen megugrottak Miskolcon is, a nagy felfutási szakasz azonban az év közepén megállt, 2020-ban valamelyest csökkent, majd 2021-ben ismét emelkedésnek indult. Miskolcon az épített lakások statisztikája az alábbiak szerint alakult 2014. óta:

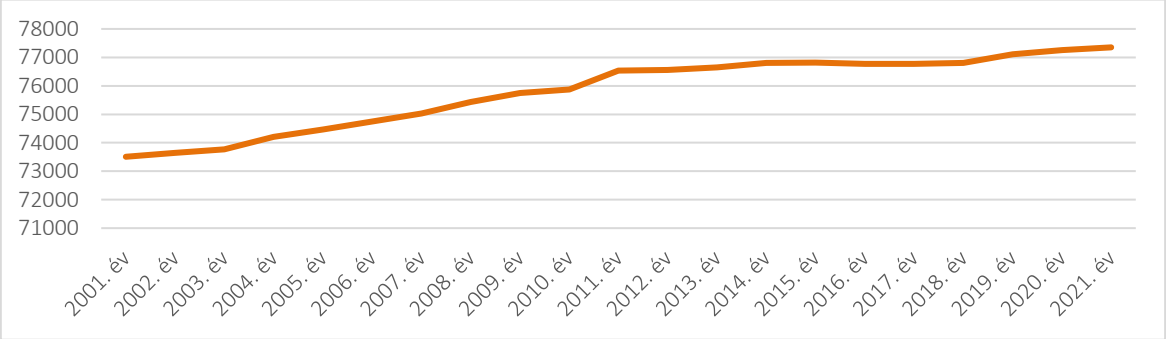
36. táblázat: Épített lakások mutatói - Miskolc

Időszak	Épített lakások száma összesen (db)	Épített lakások átlagos alapterülete (m^2)	1000 főre jutó épített lakások száma (db)	Épített lakások területe összesen (m^2)
2014. év	52	107	0,3	5553
2015. év	40	130	0,3	5219
2016. év	36	161	0,2	5793
2017. év	130	106	0,8	13728
2018. év	311	93	2	28800
2019. év	145	111	0,9	16042
2020. év	104	137	0,7	14196

Forrás: KSH Statinfo

Miskolcon 2021. év elején 77.352 db lakást tartottak nyilván; ez a szám 2001. és 2011. között folyamatosan emelkedett, több mint 3.000 lakás; az emelkedés mértéke a 2008-as gazdasági válságot követő években lassult, majd 2011-től enyhe emelkedés kezdődött, de 2011. és 2021. között már csak 795 lakás épült, igaz az új lakásépítési támogatásoknak köszönhetően 2018-2019-ben újabb növekedési szakaszt figyelhetünk meg.

37. ábra: Összes lakásszám alakulás Miskolcon (db) 2001-2020

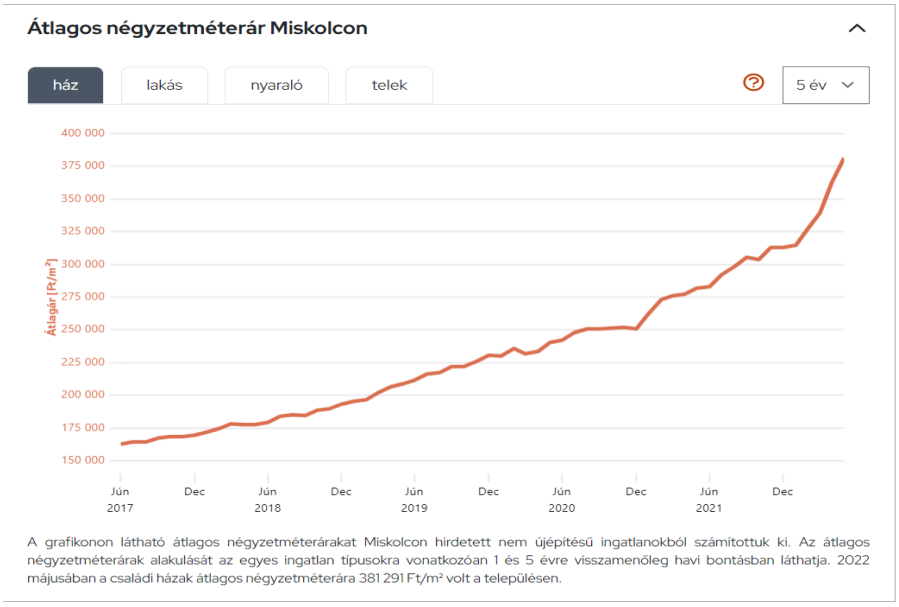

Forrás: KSH Statinfo

Önkormányzati tulajdonú lakások részletes bemutatása a 2.1.8.5. Lakás- és helyiséggazdálkodás fejezetben történik meg.

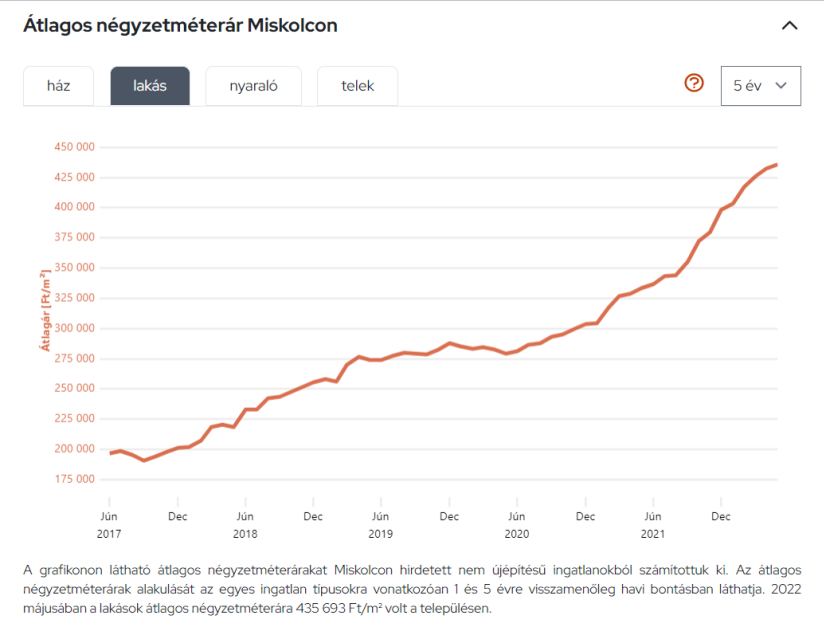
Négyzetméter árak alakulása

38. ábra: Családi házak átlagos négyzetméter árai

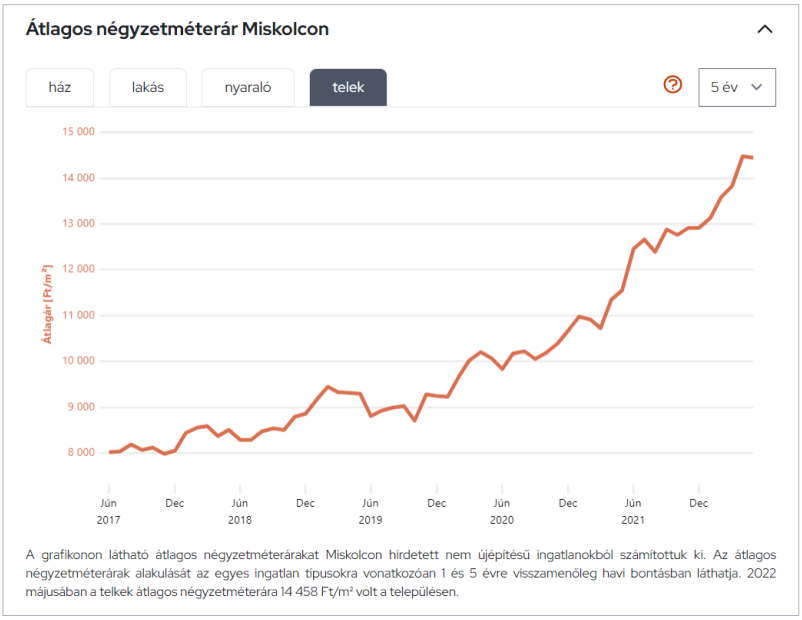
Forrás: ingatlan.com

39. ábra: Lakások átlagos négyzetméter árai

Forrás: ingatlan.com

40. ábra: Telkek átlagos négyzetméter árai

Forrás: ingatlan.com

Mindhárom kategória (családi ház, lakás, telek) esetében megállapítható, hogy évről évre folyamatos a négyzetméterárak emelkedése, a telek árában 2017-ben némi csökkenés tapasztalható. 2021. májusi adat szerint a családi házak átlagos négyzetméter ára 279.397 Ft/m^2, a lakások 330.813 Ft/m^2, a telek négyzetméterára pedig 11.500 Ft/m^2 volt Miskolcon.

1.10. Az önkormányzat gazdálkodása, a településfejlesztés eszköz és intézményrendszere

1.10.1. Költségvetés, vagyongazdálkodás, gazdasági program

1.10.1.1. Költségvetés

Miskolc Megyei Jogú Város önkormányzatának 2011 - 2020-as időszakra vonatkozóan vizsgáltuk a költségvetését. A vizsgált időszakban megállapítható, hogy működési hiány az előző évi pénzmaradvány igénybevételével nem volt. A város fő önkormányzati bevételi forrásai:

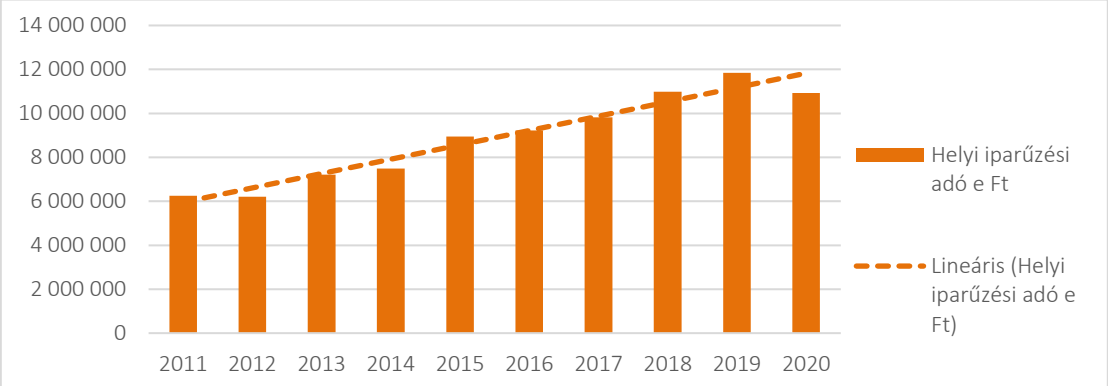
- Működési célú támogatások (feladatonként): általános támogatás; köznevelés; szociális, gyermekjólét és gyermekétkeztetés; kulturális, költségvetési, egyéb működési.
- Felhalmozási célú támogatások
- Közhatalmi bevételek: ide tartozik a helyi iparűzési adó, a gépjárműadó helyben maradó része; talajterhelési díj és pótlék, bírságbevétel. A gépjármű adó 2019-ig szerepel a táblázatban.
- Működési bevételek: nagy részét az intézményi működési bevételek teszik ki.
- Felhalmozási bevételek
- Átvett pénzeszközök (működési és felhalmozási): itt elsősorban működési célú átvett pénzeszközök szerepelnek.
- Finanszírozási bevételek: itt a hitel jelenik meg, azon belül is a felhalmozási célú hitelek jelennek meg.

37. táblázat: A költségvetés bevételi tételeinek alakulása (2011-2020)

Év	A (Működési bevételek)	B (Helyi iparűzési adó- A-n belül)	C (Felhalmozási és tőke jellegű bevételek)	D (Finanszírozási bevételek)	E (Hitelbevételek D-n belül)	Összesen (A+C+D)
2011	39 949 405	6 255 389	5 195 673	4 465 152	3 800 395	49 610 230
2012	38 527 342	6 211 763	4 296 968	5 270 807	4 130 106	58 436 986
2013	30 962 963	7 215 953	7 033 488	7 411 985	3 358 479	45 408 436
2014	29 463 634	7 485 595	11 161 111	6 070 916	113 129	46 695 661
2015	29 454 444	8 941 515	13 950 381	8 807 608	2 140 880	52 212 433
2016	28 601 889	9 223 893	14 372 558	8 254 712	976 019	51 229 160
2017	32 694 172	9 821 788	10 651 791	16 551 690	426 632	59 897 653
2018	36 541 833	10 987 847	23 774 699	22 173 279	1 907 173	82 489 811
2019	38 397 677	11 843 515	7 473 081	41 579 360	375 981	87 450 118
2020	35 847 003	10 930 709	14 100 835	36 856 829	1 778 134	86 804 667

Forrás: Miskolc Megyei Jogú Város adatszolgáltatása

41. ábra: Iparűzési adó nagysága 2011 és 2020 között Miskolcon (e Ft)

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás alapján saját szerkesztés

Az iparűzési adó trendje egyenletesen növekvő 2011. óta. 2020-ban csökkenés tapasztalható, melynek oka a COVID világjárvány.

Az Önkormányzat gazdálkodását a demokratikus döntéshozatal és a széleskörű nyilvánosság jellemzi. Alapvető cél már nemcsak a pénzügyi egyensúly biztosítása, az önkormányzat és az általa fenntartott intézmények működőképességének minőségromlás nélküli fenntartása, hanem az előzőeken túlmutatva, a még jobb minőségű és magasabb színvonalú feladatellátás és szolgáltatásbiztosítás kell, hogy legyen. Önkormányzat munkájának mércéje elsősorban a város lakosságának elégedettsége. Ezek érdekében már a költségvetések tervezésekor szükséges meghatározni a célokat és a követelményeket. A költségvetés tervezésének elsődleges követelménye, hogy az nem tervezhető bázisalapon. Mindenkor szükséges áttekinteni és gazdasági számításokkal alátámasztani az önkormányzat kötelező és önként vállalt feladatait, majd ezek után kell hozzárendelni a szükséges forrásokat. Tekintettel arra, hogy önkormányzat majdnem optimális szintre tudta hozni az elmúlt évek alatt intézményrendszerét, feladatellátásának szerkezetét, a további évek ennek finomítását kell, hogy szolgálják, ami azt jelenti, hogy továbbra is keresni kell a költségtakarékos, racionális megoldásokat.

1.10.1.2. Vagyongazdálkodás

Az önkormányzati költségvetés kiadásai:

- Működési kiadások:
    - Személyi juttatások s az azt terhelő járulékok; étkezési hozzájárulások.
    - Dologi kiadások.
    - Ellátottak pénzbeli juttatásai: szociális és gyermekvédelmi ellátások, települési kiadások stb.
    - Egyéb működési kiadások: pl. civil és sport szervezetek támogatása, tagdíjak, városi kitűntetések stb.
    - Működési célú finanszírozási kiadások: Ezen kiadások a következő feladatok esetében jelennek meg: képviselő-testület, városgazdálkodás és városüzemeltetés; közművelődési és sport feladatok; intézmények működése; egészségügyi feladatok, egyéb önkormányzati feladatok.
- Felhalmozási kiadások:
    - Beruházások: tárgyi eszközbeszerzés, közmunkához kapcsolódó tárgyi eszköz beszerzés, építési munkák, ingatlanvásárlás stb.

- Felújítások: bel- és csapadékvíz védelmi fejlesztés; útkorszerűsítés, közművelődési, oktatási, szociális feladatellátó helyek fejlesztése, városrehabilitáció, önkormányzati épületek energetikai fejlesztése; szennyvízhálózat felújítási munkái, járdarekonstrukciós program stb.
- Egyéb felhalmozási kiadások.

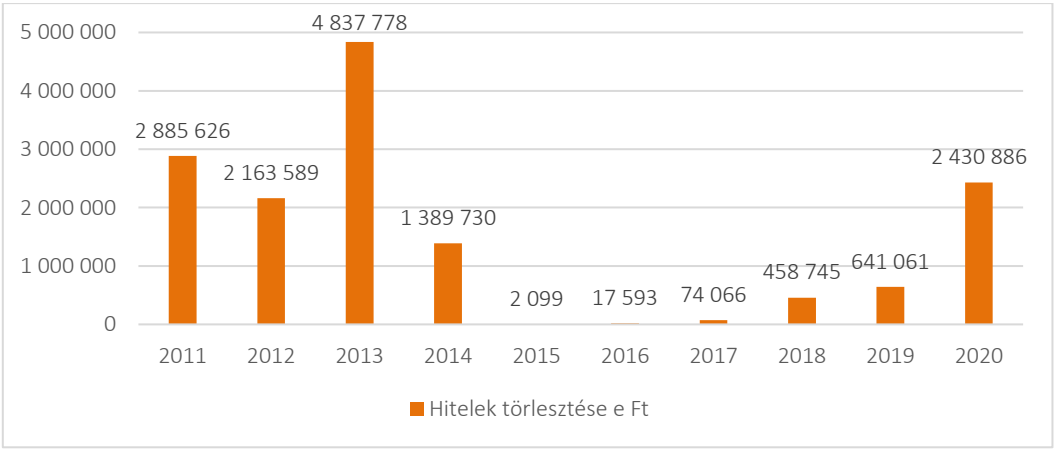
38. táblázat: A költségvetés kiadási tételeinek alakulása (2011-2020)

Év	A (Működési kiadások)	B (Felhalmozási és tőke jellegű kiadások)	C (Beruházási kiadások B-n belül)	D (Finanszírozási kiadások)	E (Hitelek törlesztése D-n belül)	Összesen A+B+D
2011	38 777 646	7 750 341	6 632 072	2 885 626	2 885 626	49 413 613
2012	36 948 909	4 967 614	4 140 972	2 163 589	2 163 589	44 080 112
2013	27 653 105	7 231 841	5 612 678	4 837 778	4 837 778	39 722 724
2014	29 778 877	12 171 172	11 685 319	1 389 730	1 389 730	43 339 779
2015	26 401 555	19 056 557	18 224 678	3 773 830	2 099	49 231 942
2016	27 320 678	4 174 319	2 567 399	4 336 424	17 593	35 831 421
2017	29 688 156	12 245 517	5 096 747	274 284	74 066	42 207 957
2018	34 175 731	9 008 142	4 949 325	4 183 581	458 745	47 367 454
2019	36 813 048	9 795 250	6 727 198	5 380 578	641 061	51 988 876
2020	33 493 576	18 480 523	15 068 559	2 668 981	2 430 886	54 643 080

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás alapján saját szerkesztés

A működési kiadások fedezetének megteremtése két módon történik meg: egyik az, hogy az önkormányzat pályázik a helyi önkormányzatok működőképessége megőrzését szolgáló önkormányzati fejezeti tartalék előirányzatra, vagy a másik esetben a pénzintézethez hitelkérelmet nyújt be.

42. ábra: Miskolc Megyei Jogú Város hitel törlesztései 2011-2020 között

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás alapján saját szerkesztés

A hitelek törlesztése tekintetében elég nagy mozgás tapasztalható az elmúlt 10 évben.

Az önkormányzat vagyonát tekintve az adatok szerint 2011. és 2020. között 12%-os növekedés volt. A vagyon legjelentősebb tételeit a tárgyi eszközök, az üzemeltetésre átadott eszközök és a befektetett pénzügyi eszközök jelentik. Az önkormányzat 40/2012 (XII.15.) önkormányzati rendelet szabályozza a vagyongazdálkodást.

Az Önkormányzat vagyona a kizárólagos, vagy résztulajdonában lévő ingók, ingatlanok és az azokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok, valamint immateriális javak, üzletrészek, részesedések, értékpapírok, pénzeszközök, aktív pénzügyi elszámolások, készletek, tárgyi eszközök, követelések összessége. Az Önkormányzat vagyona törzsvagyonból és üzleti vagyonból tevődik össze. A törzsvagyon a kizárólagosan önkormányzati tulajdonú vagyonból és a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű vagyonból, valamint a korlátozottan forgalomképes vagyonból tevődik össze. A kizárólagosan önkormányzati tulajdonú vagyon, valamint a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű vagyon együtt alkotja a forgalomképtelen vagyoni kört. Az üzleti vagyonba tartozik mindaz a vagyonelem, amelyet törvény, vagy jelen rendelet nem sorol törzsvagyoni körbe.

Korlátozottan forgalomképes vagyoni körbe tartoznak a) mindazon vagyontárgyak, amit az Nvtv. annak nyilvánít, b) műemlék épületek, építmények, c) védett természeti területek, d) kulturális javak, e) sportpályák és sportlétesítmények, f) köztemetők, g) erdők, h) helyi közforgalmú vasúti pálya és tartozékai.

Az önkormányzati vagyon funkciója kettős: mindenekelőtt egyrészt infrastruktúrát biztosít a törvényben előírt kötelező, illetve önként vállalt önkormányzati feladatok ellátásához, másrészt bevételt teremt az önkormányzat számára a közfeladatok ellátásához, a vagyon állagmegóvásához, felújításához, a beruházások megvalósításához.

Ezen alapul az önkormányzati vagyon törvény szerinti felosztása is: a forgalomképtelen vagyon funkciója elsődlegesen az infrastruktúra biztosítása, míg a forgalomképes (üzleti) vagyon funkciója a bevételteremtés, hozam elérése.

A korlátozottan forgalomképes vagyon mindkét célt szolgálja, elsősorban infrastrukturális célja van, viszont a közfeladatok ellátása szempontjából nélkülözhető vagyonelemek az alapfeladatok sérelme nélkül hasznosíthatóak.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatának 2020. évi vagyonmérlege alapján az önkormányzati ingatlanvagyon könyv szerinti értéke 155,034 milliárd forint. Az ingatlanok java (66%) forgalomképtelen (102,755 milliárd forint), további 18,9% korlátozottan forgalomképes minősítésű. A fennmaradó forgalomképes ingatlan becsült értéke 23,063 milliárd forint.

Összesen 8634 db önkormányzati ingatlan van, melynek értéke 196 294 148 e Ft.

A forgalomképtelen önkormányzati ingatlanok száma 4991 db, értéke 125 851 777 e Ft. Ide tartoznak a Helyi közutak, közterek, közparkok, közterületek, árkok, közcélú vízi létesítmények.

Korlátozottan forgalomképes ingatlanok száma 323 db, értéke 44 291 813 e Ft. Ebbe a kategóriába kerültek besorolásra az intézmények, hivatali épületek, sportlétesítmények, köztemetők, erdők, műemléki épületek, védett természeti területek, helyi közforgalmú vasúti pályák, Önk. Gazdasági társaságok használatába adott ingatlanok, egyházak kezelésébe adott ingatlanok.

Forgalomképes ingatlanokból 3320 db van az Önkormányzat tulajdonában, értékük 26 150 558 e Ft. Ide soroljuk a társasházakat, lakóépületeket, pincéket, önálló hrsz-ú garázsokat, garázsalatti területeket, idegen felépítménnyel beépített ingatlanokat, nem lakás céljára szolgáló egyéb ingatlanokat, beépítetlen belterületeket, külterületi ingatlanokat, udvarokat, üzemi épületeket, fürdőket és repülőtereket.

A forgalomképes önkormányzati vagyonból földrészlet 3320 db. A forgalomképes önkormányzati vagyonból önálló ingatlan 4005 db albetét.

Az önkormányzati ingatlanok jelentős része belterületen található. A külterületi ingatlanok nagyobb része forgalomképtelen vagy korlátozottan forgalomképes, de van köztük jó pár forgalomképes is. A külterületi ingatlanok között van legelő, szántó, közterület, vízfolyások, víztároló, árok, közút, véderdő, szemétlerakó telep, épület, közpark stb. A külterületi forgalomképes ingatlanok legnagyobb potenciálját a legelők, szántók (Bedegvölgy, Lyukóvölgy, Rózsásdűlő) és a Nyírjesdűlőben található Depó gáztelep (naperőmű telep) jelentik.

Az önkormányzati vagyon esetében az alábbi védettségi kategóriák jelennek meg:

- országos műemléki jelentőségű területen fekvő ingatlan: 62 db
- országos műemléki védettség: 26 db
- országos természetvédelmi terület: 62 db
- helyi védettség alá tartozik: 62 db
- helyi természetvédelmi terület: 3 db

39. táblázat: Az önkormányzati vagyon alakulása e Ft (2011-2020)

Év	Törzsvagyon	Üzleti vagyon	Kötvény és hitelállomány
2011	181 647 254	22 751 400	29 375 047
2012	182 557 030	30 077 407	36 150 263
2013	170 316 396	28 641 575	10 246 542
2014	184 546 963	7 984 370	85 021
2015	186 832 490	33 518 608	2 223 801
2016	189 315 970	43 971 200	3 182 710
2017	186 090 582	41 860 448	3 534 794
2018	187 008 560	55 191 465	4 983 221
2019	200 964 208	50 019 370	4 718 141
2020	204 698 338	48 689 895	4 065 390

Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás

Gazdasági Program:

Miskolc Megyei Jogú Város 2020-2024-es gazdasági programja 2020. november 24-én került elfogadásra.

Miskolc a régió vezető ipari-turisztikai központja, gazdasági potenciáljának és versenyképességének növelése érdekében nagyobb súlyt szükséges helyeznie a magas hozzáadott értékű, innovatív technológiájú új gazdaság (pl.: mechatronika, nanotechnológia, élettartam növelő technológiák, környezetbiztonságos alapanyagok, megújuló energiaforrások stb.) betelepítésére, továbbá a technológiai és tudás transzferre. A magas hozzáadott értékű termékek előállítása új munkahelyeket teremthet, erősítheti a gazdaságot, bővülhet a vállalkozások és a helyi kutatási, fejlesztési és innovációs szféra szereplői (főképpen a tudástermelő egyetemek) közötti együttműködés.

1.10.2. Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere

Miskolc városában a városfejlesztési tevékenység és annak intézményrendszere szerteágazó. A Polgármester és Alpolgármesterek ellátják a különböző típusú stratégiai fejlesztések felügyeletét. Emellett a közgyűlés munkáját segíti városfejlesztési feladatokban a városgazdálkodási és -üzemeltetési bizottság. A Polgármesteri Hivatal szervezetén belül a Városfejlesztési Főosztály foglalkozik a településfejlesztési tevékenységgel. Ezen túlmenően pedig különböző önkormányzati cégek is bekapcsolódnak a feladat ellátásába.

A közgyűlés az általa elfogadott rendeletek és határozatok révén dönt többek között az erre célra rendelkezésre álló pénzeszközök nagyságáról, az egyes ilyen jellegű pályázatokhoz szükséges önerő biztosításáról. Ezen túlmentően a testület feladata a város térbeli fejlődését nagymértékben befolyásoló településszerkezeti terv, helyi építési szabályzat és szabályozási terv elfogadása és/vagy módosítása.

A közgyűlés városfejlesztési döntéseinek előkészítésében fontos szerepet játszik a Városgazdálkodási és -üzemeltetési bizottság.

A Bizottság véleményezi:

- az Önkormányzat gazdasági programját, és a költségvetéssel kapcsolatos előterjesztéseket,
- az Önkormányzatot megillető tulajdonosi jogok gyakorlására vonatkozó közgyűlési javaslatokat,
- az önkormányzati gazdálkodáshoz kapcsolódó fejlesztési, működési koncepciókat, irányelveket, a szakmai igények és pénzügyi lehetőségek összehangolását,
- az önkormányzati vagyon hasznosításával, a vállalkozásokkal, alapítványokkal és kötvény kibocsátásával kapcsolatos közgyűlési előterjesztéseket, az ezzel összefüggő pályázati kiírásokat,
- az Önkormányzat által benyújtott, illetve a vagyona hasznosítására kiírt pályázatokat,
- a Közgyűlés által alapított díjakra vonatkozó javaslatokat,
- a helyi adók bevezetésére, megállapítására vonatkozó javaslatokat,
- a zárszámadással összefüggő előterjesztéseket,
- A Bizottság véleményezi továbbá az alábbi szakfeladatok ellátására vonatkozó előterjesztéseket:
    - városfejlesztés, a városrendezés-településrendezés,
    - az épített és természeti környezet védelme,
    - a városüzemeltetési (köz)feladatok,
    - a társulási együttműködés, közszolgáltatás és intézmény fenntartás,
    - fogyasztóvédelem,
    - helyi ipar és kereskedelem, állattartás, föld- és közterület használat,
    - rendkívüli események során a közellátás biztosítását célzó intézkedések.
- az Önkormányzat és a Hivatal éves belső ellenőrzési tervére, stratégiai tervére, valamint éves ellenőrzési jelentésére vonatkozó előterjesztéseket.

A Bizottság figyelemmel kíséri:

- és elemzi a gazdasági társaságok működését, gazdálkodását,
- a költségvetési bevételek, a vagyonváltozás alakulását, értékeli az ezeket előidéző okokat, egyúttal állásfoglalást alakít ki a feladatok rangsorolására, prioritások érvényesítésére.
- Javaslatot tesz

- védett területek kialakítására,
- a polgármester munkájának elismerésére,
- a Közgyűlés által alapított kitüntető címek, elismerések adományozására.

A Bizottság dönt a vagyonrendeletben meghatározott átruházott hatáskörökben.

A Bizottság Képviselője útján részt vesz társadalmi és szakmai egyeztetéseken, különösen a tervtanácsok munkájában.

A Bizottság Részt vesz az önerős közműfejlesztési program elfogadásában, a támogatások megítélésében.

A Bizottság Meghatározza a városkép javítása és védelme céljából létesített pénzügyi alap felhasználásának feltételeit és kiírja az erre vonatkozó pályázatokat és elbírálja azt.

A Közgyűlés által az állandó bizottságokra átruházott hatáskörök, döntési jogkörök Városgazdálkodási és -üzemeltetési Bizottság esetében:

- Dönt a fejlesztési és rendezési célokat megalapozó tervpályázatok kiírásáról.
- Dönt a Környezetvédelmi Alap felhasználásáról.
- Jóváhagyja a vagyonkezelő szervezetek éves beszámolóját.
- Dönt Miskolc Megyei Jogú Város, illetve annak kistérségi, agglomerációs területén lévő elfogadóhelyeken ingyenes, kedvezményes vásárlásra, szolgáltatások igénybevételére jogosító kedvezményrendszer koncepciójának elfogadásáról, annak módosításáról, a kedvezményrendszer bevezetéséről és megszüntetéséről.
- Dönt:
    - az éves közbeszerzési terv jóváhagyásáról, módosításáról,
    - a közbeszerzési eljárások előkészítésének, lefolytatásának, belső ellenőrzésének felelősségi rendjét, az eljárásba bevont személyek, valamint szervezetek felelősségi körét és a közbeszerzési eljárásai dokumentálási rendjét meghatározó szabályzatok jóváhagyásáról.
- Dönt azon gazdasági társaságok könyvvizsgálójának megválasztása, visszahívása és díjazásának megállapítása tárgyában, amelyek társasági részesedését az Önkormányzat egyszemélyes jelleggel, kizárólagosan, közvetlenül tulajdonolja.

A városfejlesztéssel összefüggő döntések végrehajtása a Polgármesteri Hivatal Városfejlesztési Főosztályának a feladata. A Városfejlesztési Főosztály a Hivatal, közvetlenül a jegyző alá rendelt, önálló jogi személyiséggel nem rendelkező, főosztály szintű belső szervezeti egysége. A Városfejlesztési Főosztályt a jegyző közvetlen irányítása mellett a főosztályvezető vezeti.

Városfejlesztési Főosztály tevékenységi köre:

A Városfejlesztési Főosztály az alább részletezett feladatainak teljesítése útján részt vállal az Önkormányzat projektjeinek, beruházásainak véleményezésében, továbbá közreműködik a városüzemeltetési, beruházási feladatok, illetve a vízügyi, közlekedési és egyéb kommunális igazgatási feladatok ellátásában. Feladata továbbá, hogy a város közszolgáltatást ellátó gazdasági társaságainak tevékenységét figyelemmel kísérje, koordinálja, és elősegítse a társaságok és a Hivatal közötti kapcsolattartást, valamint az önkormányzat pályázataival kapcsolatban véleményezési, koordináló, felügyeleti és menedzsmenti feladatokat lát el. Ellátja az Önkormányzat vagyongazdálkodásával kapcsolatos feladatokat.

A Városfejlesztési Főosztály az alábbi szervezeti egységekre tagozódik:

- Városüzemeltetési és Műszaki Osztály
- Pályázati Főosztály
- Vagyongazdálkodási Osztály
    - Vagyonjogi Csoport
    - Vagyonfelügyeleti Csoport

Városfejlesztési Főosztály feladatai:

- Gondoskodik az önkormányzati fejlesztések megvalósíthatóságát támogató intézkedések megtételéről, koordinálja a kapcsolódó folyamatokat.
- Közreműködik a pályázatok, tervezési programok kiírásában és értékelésében, valamint az önkormányzati beruházásokhoz kapcsolódó építészeti koncepciók kidolgozásában.
- Támogatja a terület- és településfejlesztéssel összefüggő feladatokat.
- Üzemelteti a város digitális térképére épülő térinformatikai rendszerét, melyből külső és belső adatszolgáltatást végez.
- Kapcsolatot tart a térinformatikai rendszer fejlesztése, az adatbázis frissítése céljából a külső és belső adatgazdákkal és üzemeltetőkkel.
- Ellátja az egyéb hatósági eljárásokhoz kapcsolódó véleményezési, adatszolgáltatási, nyilvántartási feladatokat.
- Intézi a környezetvédelemmel kapcsolatos nem hatósági jellegű önkormányzati és államigazgatási feladatokat.
- Tájékoztató, tudatformáló munkát végez a környezet- és természetvédelmi területen, szervezi és koordinálja a környezetvédelmi programokat, rendezvényeket, jeles napokhoz kapcsolódó eseményeket.
- Ellátja az Önkormányzat közvetlen és közvetett tulajdonában, résztulajdonában álló, a főosztály szakmai feladatellátásához kapcsolódó, különösen a városüzemeltetési feladatot ellátó gazdasági társaságok (különösen Miskolc Holding Zrt., MVK Zrt., MIVÍZ Kft., MIHŐ Kft., Miskolci Városgazda Nonprofit Kft., MIREHU NKft., REGIHU Hejőpapi Kft.) szakmai és tulajdonosi felügyeletét.
- Ellátja az előbbi pontban említett gazdasági társaságok önkormányzati költségvetési kapcsolatainak koordinálását, elemzi az üzleti terveket és beszámolókat.
- Közreműködik a fentebbi pontban nem említett gazdasági társaságok, különösen a kulturális, közművelődési, sport és turisztikai gazdasági társaságok üzleti terveinek és beszámolóinak véleményezésében.
- Gondoskodik a társaságok, különösen az MVK Zrt., MIVÍZ Kft. működésével összefüggő egyes központi költségvetésből származó bevételekkel kapcsolatos pályázatok, igénylések, elszámolások lebonyolításáról, kapcsolódó szerződések előkészítéséről.
- Véleményezi az említett gazdasági társaságok vezető tisztségviselőit, felügyelő bizottságát, könyvvizsgálóját érintő előterjesztéseket.
- Folyamatosan összeveti az említett gazdasági társaságok létesítő okiratait a cégnyilvántartás adataival, ennek alapján vezeti, szükség esetén felülvizsgálja az Önkormányzat vonatkozó nyilvántartásait.

- Vezeti az önkormányzat közvetlen tulajdonában, résztulajdonában álló gazdasági társaságok társasági részesedéséről, mérlegadatokról szóló nyilvántartásokat.
- Közreműködik az Önkormányzat tulajdonában álló gazdasági társaságokat érintő, a Közgyűlés és szervei által hozott döntések végrehajtásában.
- Ellátja az Önkormányzat közvetlen és közvetett tulajdonában álló gazdasági társaságokat érintő Állami Számvevőszék által lefolytatott vizsgálatok Önkormányzatot érintő lebonyolítását, a vizsgálati megállapítások alapján hozott intézkedési tervek összeállítását, végrehajtását.
- Ellátja az Önkormányzat bérleményszolgáltatási, valamint az önkormányzati gazdasági társaságok ingatlanértékesítési feladatainak ellátásával összefüggésben keletkezett számlák, a szolgáltatással kapcsolatos elszámolások egyeztetésével összefüggő feladatokat, részt vesz azok Önkormányzatnál történő számviteli megjelenítésében.
- Közreműködik a befektetés ösztönzéssel kapcsolatos önkormányzati támogatások elszámolásával, nyilvántartásával kapcsolatos feladatokban.

Pályázati Főosztály feladatai:

a) Figyelemmel kíséri az önkormányzat számára releváns hazai és nemzetközi pályázati lehetőségeket, azokból rendszeresen tájékoztató anyagokat készít.

b) Folyamatosan figyelemmel kíséri az Európai Uniós, illetve az azt kiegészítő támogatásokhoz kapcsolódó eljárásrendeket, szabályzatokat.

c) Területi- és Településfejlesztési Operatív Program keretében kiírásra kerülő pályázatok esetében véleményezi a pályázati kiírásokat és módosító javaslatokat fogalmaz meg.

d) A gazdálkodási informatikai rendszerben kialakított formában vezeti az osztály tevékenységi körébe tartozó kötelezettségvállalásokat és teljesítéseket.

e) Koordinálja a projektek előrehaladási jelentéseihez, projekt fenntartási jelentéseihez kapcsolódó monitoring adatszolgáltatást.

f) Részt vesz a pályázati projekt javaslatok előkészítésében, valamint a pályázatok mellékletét képező dokumentációk és megvalósíthatósági tanulmányok összeállításában.

h) Nyomon követi és ellenőrzi a programok végrehajtását, a projektek megvalósítását és a források felhasználását.

i) Projektmenedzsmenti feladatokat lát el, amennyiben az adott pályázat tekintetében az önkormányzat közvetlen eljárása szükséges.

j) Rendszeres (havi) beszámolót készít a programok és kapcsolódó indikátorok teljesítéséről, azok belső-külső monitoringának eredményéről.

l) Ellátja a 2014-2020. programozási időszakban a projektek művelet kiválasztás körébe eső feladatait, és előkészíti a 2021-2027. időszakot.

m) Megvizsgálja a projektmenedzsment szervezettől érkező szerződéseket, okiratokat, dokumentumokat, illetve gondoskodik azok határidőben történő aláírásáról és aláíratásáról.

n) A pályázati tevékenységről beszámolót, statisztikákat készít, adatot szolgáltat.

o) Részt vesz a városi fejlesztéseket érintő területi, nemzeti és nemzetközi fejlesztési és támogatási programok előkészítésében, véleményezésében, megvalósításának értékelésében.

p) Kapcsolatot tart az Irányító Hatósággal, a közreműködő szervezettel és a projektmenedzsment szervezettel a projektek tervezése és megvalósítása során.

Városfejlesztéshez, városüzemeltetéshez kapcsolódó önkormányzati cégek rövid bemutatása, általuk ellátott önkormányzati feladatok ismertetése

Miskolci Városgazda Nonprofit Kft.

A Miskolci Városgazda Nonprofit Kft-t 2000. február 23-án Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata hozta létre társadalmi közös szükségletek kielégítését - nyereség és vagyonszerzési cél nélkül - szolgáló tevékenység folytatására. 2006. július 6-tól a tulajdonosi jogokat a Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata által alapított Miskolc Holding Önkormányzati Vagyonkezelő Zrt. gyakorolja. 2015. szeptember 30-án a Miskolci Agrokultúra Kft. beolvadt a Miskolci Városgazda Kft.-be. A „beolvadás" nem érinti a mezőgazdasági, állattenyésztési tevékenységet (rét-, erdő-, szántógazdálkodás és állattenyésztés, kereskedelmi tevékenység, valamint fóliasátras zöldségtermesztés), azokat a Városgazda viszi tovább. 2016. december 31. napjával a Régió Park Miskolc Nonprofit Kft. egyesült a Miskolci Városgazda Nonprofit Kft.-vel.

Ellátott feladatok:

- Közterület-gondozás
    - Miskolc város napi, rendszeres takarítása, tavaszi és őszi nagytakarítás, illegális szemét elszállítása
    - parkgondozás, parkfenntartás, virágosítás, parlagfűirtás, növényvédelem
    - virágtartók, kandeláberek, virággúlák kihelyezése, gondozása
    - fűnyírás, gondozatlan területek kaszálása, lombgereblyézés, gallyazás, fakivágás
    - síktalanítás, hóeltakarítás, szóróanyag biztosítása
    - rágcsáló- és szúnyogirtás
    - Szinva- és Hejő patak medrének karbantartása
    - Út, híd, belvíz-létesítmények kezelése
    - KRESZ-, utcanév- és információs táblák kihelyezése, kátyúzás, útellenőri szolgálat
    - járdák, lépcsők, korlátok, hidak, aluljárók karbantartása, akadálymentesítése
    - bel- és külterületi zúzalékos utak karbantartása
    - ár- és belvízvédelem, katasztrófa elhárítás
    - önerős lakossági beruházások ügyintézése
- Speciális tevékenységek
    - Állategészségügyi telep fenntartása
    - Piacüzemeltetés
    - Temetőgondnokság
    - Miskolci Állatkert és Kultúrpark üzemeltetése
- Közfoglalkoztatási programok
    - közcélú foglalkoztatás
    - közhasznú foglalkoztatás
- Kivitelezési szolgáltatások
    - parkolók, autóbuszöblök kivitelezése
    - ülőbútor gyártása, szemetes edények kihelyezése, buszvárók karbantartása- építése, játszóterek fenntartása- EU szabvány szerintiek telepítése, szökőkutak, köztéri órák, illemhelyek üzemeltetése, karbantartása
    - városi rendezvények előkészítése, az ezzel kapcsolatos szolgáltatások biztosítása

Az Önkormányzat szervezeti ábrája a 3.3. sz. mellékletben található meg.

1.10.3. Gazdaságfejlesztési tevékenység

Miskolc város vezetése befektetőbarát környezetet hozott létre; ennek keretében a város, az új befektetők számára az alábbi lehetőségeket biztosítja:

- Egyablakos ügyintézés, egyszerűsített adminisztratív folyamatok.
- Cégalapítás támogatása, átmeneti irodahelyiség biztosítása.
- Pályázati tanácsadás az EU-s és egyéb pályázatok előkészítésében.
- Beszállítói fórumok rendezése, kapcsolattartás munkaerő-közvetítőkkel, munkaerő toborzás segítése.
- Vállalkozást segítő 1 állandó munkavállaló („host") alkalmazásának támogatása.
- Lakás biztosítása a cégvezetés számára, átmeneti jelleggel.
- Munkavállalók képzésének támogatása.
- Közösségi közlekedés programozása, optimalizálása.
- Kulturális, sport és egyéb városi kedvezmények.

A közvetlen gazdaságfejlesztő hatással bíró eszközök:

- Infrastrukturális feltételek:
    - a város Ipari Parkja, a vállalkozások betelepülésére alkalmas repülőtér területe és gazdasági övezetek. A gazdaságfejlesztési tevékenységet, Ipari Park üzemeltetését az Önkormányzat és saját tulajdonú cége végzi.
    - A megfelelő elérhetőség biztosítása.
- Szabályozási környezet: Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata különféle kedvezményekkel ösztönzi a vállalkozások betelepülését. Emellett az Önkormányzat Szabályozási terve az építési szabályokat és a területfelhasználás módját – a lehetőségeihez mérten - rugalmasan kezeli, ha megfelelő befektetői igény jelentkezik.
- Információáramlás biztosítása: tájékoztatás, pályázati lehetőségek vállalkozásösztönzéshez és -fejlesztéshez kapcsolódóan; valamint folyamatos kommunikáció, közös projektek generálása.

Az önkormányzat közvetett eszközei:

- a városi környezet gazdaságélénkítést célzó fejlesztései;
- Városi imázs, arculat kialakítása: a vállalkozások betelepülése esetében a döntési tényezők között szerepel a cégvezetők szubjektív, érzelmi döntése a városról. Ezért fontos, hogy tudatos város imázs alakuljon ki. Emellett a meglévő vállalkozások számára is pozitív megerősítést jelenthet a leendő partnereik körében.
- Partnerség: az önkormányzat a hatékony együttműködés érdekében rendszeresen egyeztet a meghatározó gazdasági szereplőkkel; őket informálja és tájékoztatja, elvárásaikat és érdekeiket igyekszik minél nagyobb mértékben figyelembe venni a településfejlesztési tevékenységek során, valamint a lehetőségek és adottságok figyelembevételével közös projektek generálását is segíti.
- Gazdasági Program: az Önkormányzat négyévente programjában leírja a rövid-, közép-, hosszú távú célokat és fejlesztési elképzeléseket. Ezzel irányvonalat mutatva, hogy a város hogyan

képzeli el jövőbeli pozícióját, szerepét a térségben. A városvezetés nagy hangsúlyt kíván fektetni a fejlesztésekre, a költségcsökkentő megoldásokra, valamint a város regionális és térségi szerepére.

- Fontos a városban a pénzügyi széleskörű szolgáltatók jelenléte. Hozzájárulnak a vállalkozások pénzügyeinek megfelelő kezeléséhez, lehetőségeket biztosítanak a fejlesztések pénzügyi hátterének biztosításához.

Miskolc Holding Zrt. Gazdaságfejlesztési és Ingatlangazdálkodási Igazgatóság

A Miskolc Holding Zrt. látja el Miskolc város gazdaságfejlesztési tevékenységét. (Tevékenységi körébe tartozik a befektetés-ösztönzése, befektetési célú infrastruktúra fejlesztési programok generálása, koordinálása, menedzselése, a befektetési portfolió kialakítása, ipari parkok menedzselése, valamint a betelepült és betelepülő vállalatokkal, klaszterekkel, helyi és nemzeti szintű szervezetekkel való kapcsolattartás, a tagvállalatok lehetséges befektetéseinek kezdeményezése és támogatása, koordinációja, a hazai és nemzetközi hálózatfejlesztési tevékenység).

Az Igazgatóság gazdaságfejlesztési feladatai:

- Befektetés-ösztönzés:
    - befektetés- ösztönzési tevékenység végzése,
    - befektetés-élénkítési célú infrastruktúra fejlesztési programok generálása, koordinálása, menedzselése;
    - nemzetközi és hazai cégekkel, fontos iparági szereplőkkel aktív kapcsolatteremtés és azok folyamatos menedzsmentje;
    - befektetési portfólió kialakítása;
    - befektetési ajánlatok készítése, városi prezentációk frissítése, aktualizálása, fordítása;
    - befektetői tárgyalások bonyolítása, szerződéskötés támogatása;
    - közreműködés egyéb szakmai háttéranyagok, valamint tárgyalások, szakmai programok előkészítésében, utóbbiak dokumentálásában;
    - a tagvállalatok lehetséges befektetéseinek kezdeményezése és támogatása;
    - a tagvállalatok számára esetleges befektetők keresése;
    - Miskolc város gazdaságfejlesztési és városfejlesztési feladatainak megvalósításában való részvétel.

- Vállalkozásfejlesztés:
    - Kapcsolattartás a Miskolc MJV területén működő vállalkozásokkal, kiemelten az Ipari Parkokba betelepült cégekkel;
    - folyamatos információgyűjtés a térségben működő versenyképes vállalkozásokról, potenciális beszállítókról;
    - vállalati igények azonosítása, megkeresések kezelése;
    - a betelepült cégek számára potenciális beszállítók ajánlása;
    - információnyújtás és tanácsadás a Miskolc Holding Zrt. illetékességi területére vonatkozó kérdésekben;
    - külpiaci és pályázati tanácsadás;
    - a Miskolc MJV területén működő vállalkozásoknál a felmerülő fejlesztési elképzelések felkarolása, azok megvalósulásának elősegítése;
    - részvétel azon szolgáltatások tartalmának és feltételeinek kidolgozásában, melyet Miskolc MJV szervezetei a vállalatok részére kínálnak;

- Közreműködés szakmai rendezvények szervezésében és lebonyolításában, kisebb találkozók önálló szervezése;
- kapcsolattartás a vállalkozásfejlesztési szervezetekkel, kamarákkal, szakmai szövetségekkel, klaszterekkel, kutatóintézetekkel és a Miskolc Egyetemmel;
- az Ipari Parkok fejlesztésével, üzemeltetésével kapcsolatos feladatok ellátása, szükséges javaslatok kidolgozása, koordinációban való részvétel.

- Paktum iroda: Miskolc Megyei Jogú Város Foglalkoztatási Paktum szakmai megvalósítása, lebonyolítása, szakmai koordinációja a TOP-6.8.2-15-MI1-2016-00001 program keretében.

Az elmúlt időszakban létrejött testvérvárosi megállapodások is (pl.: a törökországi Kayserivel, a dél-koreai Asannal kötött, az oroszországi Jekatyerinburg-gal) a befektetői potenciál növekedését célozzák. (Miskolc rendszeresen részt vesz befektetés-ösztönzési célú rendezvényeken, konferenciákon és kiállításokon is, annak érdekében, hogy a város gazdasági potenciálját, és az újonnan létesült ipari parkok adta kedvező befektetési lehetőségeket minél szélesebb körben ismertesse).

1.10.4. Foglalkoztatáspolitika

Miskolc MJ Város Önkormányzata vállalkozástámogató politikájával segíti a foglalkoztatás javítását. Miskolc Megyei Jogú Város, a Miskolci Városgazda és a Miskolc Holding együttesen a város egyik legjelentősebb foglalkoztatója.

40. táblázat: Közfoglalkoztatásban részt vevők létszáma Miskolcon

Közfoglalkoztatásban részt vevők havi átlagos létszáma *										
Miskolc Borsod-Abaúj-Zemplén megye Miskolci járás	2013. év	2014. év	2015. év	2016. év	2017. év	2018. év	2019. év	2020. év	2021. év	2022 01 - 07. hó
Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása	711	1 376	1 908	2 054	1 692	1 332	952	573	497	505
Országos közfoglalkoztatási program támogatása	182	332	485	533	471	324	226	200	189	159
Járási startmunka mintaprogram támogatása összesen	763	475	81	34	13	9	7	5	4	4
-Mezőgazdaság	47	68	33	12	3	2	1	1	1	1
-Helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatás	188	69	11	12	8	4	2	3	2	1
-Szociális jellegű program	527	338	36	11	3	3	2	2	1	2

Közfoglalkoztatásban részt vevők havi átlagos létszáma *										
-Egyéb startmunka mintaprogram	-	-	-	0	0	0	2	0	-	-
-Magas hozzáadott értékű program	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mindösszesen	1 656	2 183	2 475	2 622	2 177	1 666	1 186	779	689	668

Forrás: http://kozfoglalkoztatas.bm.hu/ adatai alapján Önkormányzati adatszolgáltatás

A fenti táblázatból jól látható, hogy a közfoglalkoztatottak száma az elmúlt években fokozatosan csökkent, de jelenleg is havonta több mint 660 család megélhetéséhez járul hozzá ez a foglalkoztatási forma.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatánál dolgozó közfoglalkoztatottak legnagyobb része a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatásban vesznek részt, ahol adminisztratív feladatokat végeznek: iktatás, ügyiratok rendezése, postázás, fénymásolás. A foglalkoztatottak 90% nő és 10% férfi. Végzettségük: érettségi + számítógépes felhasználói ill. adatrögzítő (OKJ) vagy valamilyen szakirányú végzettség (pl.: irodai ügyintéző, pénzügyi-számviteli ügyintéző).

A Miskolc Holding Zrt. vonatkozásában a közfoglalkoztatással érintett munkavállalók szintén a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatásban vesznek részt, ahol takarítási, karbantartási, egyéb segédmunkás tevékenységet végeznek. A nemek aránya a programban résztvevők esetében 60% férfi és 40%-ban nő. Végzettségüket tekintve többségében általános iskolai végzettség, legmagasabb szakmunkás végzettség volt.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatának megbízásából a Miskolci Városgazda Nonprofit Kft. látja el döntően a város közfoglalkoztatási teendőit.

A hosszabb időtartamú közfoglalkoztatásban a közfoglalkoztatottak elsősorban a városüzemeltetési feladatok ellátását végzik a költségtakarékosság szem előtt tartásával. A foglalkoztatás az alábbi területeken történik:

- A város közterületeinek folyamatos takarítása 10 körzetre osztott takarítási központon keresztül;
- illegális hulladéklerakók felszámolása;
- a város zöld területeinek fenntartása, őszi lombgyűjtés;
- téli síktalanítási munkák végzése;
- Szinva- és Hejő patak medrének karbantartása;
- kiemelt ünnepek, rendezvények helyszíneinek takarítása, díszítése, karácsonyi füzérezés, zászlózási feladatok elvégzése;
- a városban található ülőbútorok, szemetesek javítása, felújítása;
- járdák, sétányok, vízelvezető rácsok javítása a szakmunkások segítségével;
- temetőgondnokság;
- piacüzemeltetés;
- a fenti feladatok elvégzéséhez szükséges szállítás biztosítása.

A programokban férfiak, nők majdnem egyenlő arányban szoktak részt venni. A résztvevők 90-95%-a alacsony végzettségű, legfeljebb nyolc általános iskolai, vagy a Munkaügyi Központ által szervezett tanfolyami végzettséggel rendelkező. Mintegy 5% rendelkezik szakmunkás, szakképző iskolai

végzettséggel, illetve érettségivel. A programban résztvevők jellemzően hátrányos helyzetűek, 80-85% arányban kisebbségi munkavállalók.

Országos közfoglalkoztatási program keretein belül a helyi program Miskolc város területén fasorgondozási feladatok elvégzésével indult. Sikerességének köszönhetően a további években is megmaradt a fasorgondozási főirányelv. Így lehetőségünk nyílt ennek tovább fejlesztésére a támogatás keretén belül beszerzett nagyértékű eszközökkel. A program másik főirányelvévé vált a város területén végzendő karbantartó festési munkálatok elvégzése, pl. évenkénti projektben megvalósult a közterületi korlátok festése, illetve a lekopott útburkolati jelek felújító festése. Szintén a város karbantartási feladataihoz kapcsolódik egy korábbi programláb melyben csapadékszemek tisztítását végezték el. A jelenlegi programjuk két alprogramlábra osztott. Egyik a fasorgondozási alprogram, melyben a cég telephelyére beszállított faanyag feldolgozását végzik. A másik programláb keretén belül parkolók úthibáinak javítását, illetve a parkolóhelyek felfestését végzik el. A programban hajléktalanná vált személyek foglalkoztatása valósul meg, akiket a Hajléktalanokat Gondozó Szervezetek közvetítenek ki. Mindkét nem megtalálható a programban. A kisebbség aránya 5%.

Foglalkoztatás vonatkozásában külön szempontot érdemel a roma lakosság foglalkoztatásának kérdésköre. Mint ismeretes a társadalmi harmóniára való törekvés ellen ható tényezők közt a munkanélküliség mellett a romák életmódja, kultúrája és a mélyen gyökerező diszkrimináció miatt a társadalmi- gazdasági integráció vontatott. Az óvodákban, iskolákban általában nincs roma program, a lemaradóknak nincs lehetősége a felzárkózásra. A roma népesség jelentős része létminimum alatt, rossz lakáskörülmények között él, alacsony képzettségük következtében kiemelkedően magas körükben a munkanélküliség. Leggyakoribb foglalkoztatási forma esetükben a közmunka programokban való részvétel, amely átlagosan 3-6 hónap foglalkoztatást jelent.

1.10.5. Lakás és helyiséggazdálkodás

Az Önkormányzat „Szociális ellátásról és a lakbértámogatás helyi szabályairól” szóló 19/2003. (V.12.) számú rendelete meghatározza a minimális lakásnagyságot (1-2 személyig 2 lakószoba, 4 személy esetében 2,5 lakószoba, 5-6 személy esetében 3 lakószoba, 7 és több személy esetében 4 lakószoba), és lakás minőséget. A lakások bérletéről szóló 30/2021. (VIII. 31.) önkormányzati rendelete szabályozza a lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokat.

A rendeletek a szociális bérlakásokra is vonatkoznak. Miskolc MJV nem rendelkezik bérlakás koncepcióval.

Az Önkormányzat bérlakás állománya 2021-ben 4788 db volt. Az állomány 13%-a mindösszesen szociális bérlakás.

41. táblázat: A bérlakás-állomány komfortfokozat alapján

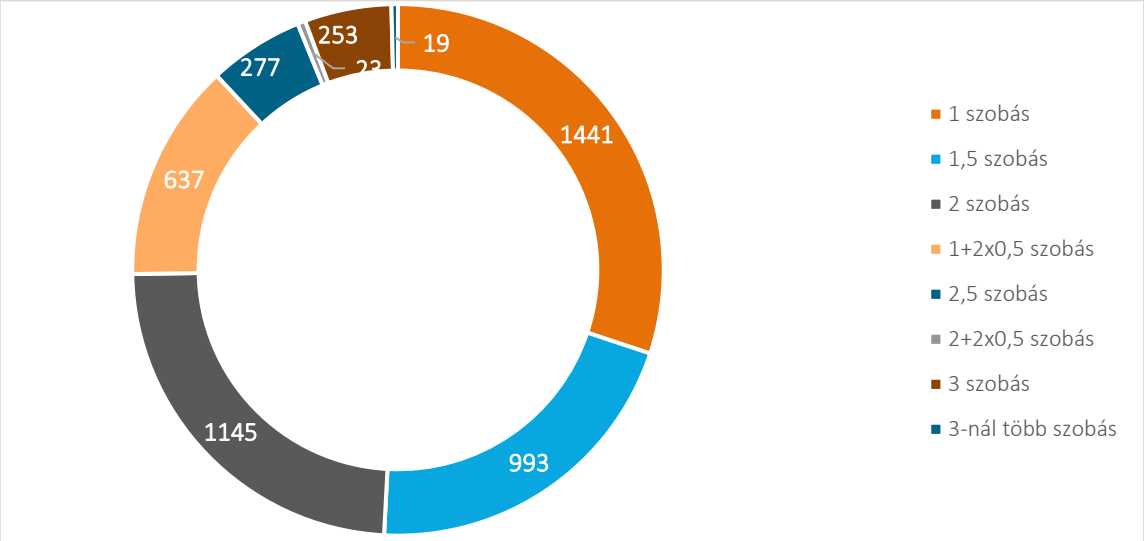
Bérlakások komfortfokozat alapján	Száma (db)	Aránya (%)
Összkomfortos	3365	70,28%
Komfortos	783	16,35%
Félkomfortos	180	3,76%
Szükséglakás	25	0,52%

Bérlakások komfortfokozat alapján	Száma (db)	Aránya (%)
Komfort nélküli	435	9,09%
Összesen	4788	
-ebből szociális bérlakás	640	13,37%

Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás

A fenti táblázatból látszik, hogy lakások több mint 2/3-a összkomfortos, 16% komfortos, mindösszesen 13,3% alacsonyabb komfortfokozatú.

43. ábra: A bérlakás-állomány szobaszám alapján

Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás

Mint látható a legtöbb lakás 1 vagy 2 szobás, de a másfél szobás lakások száma is megközelíti az ezret. A 2,5 szobás vagy annál nagyobb lakások aránya mindösszesen 12%.

42. táblázat: A bérlakás-állomány városrészenként

Bérlakások száma városrészenként	
Szentpéteri kapu, Észak-keleti városrész	255
Selyemrét, Keleti városrész	345
Martin kertváros - Szirma	9
Hejőcsaba - Görömböly	177
Avas Kelet - Népkert	26
Tetemvár - Északi domboldal	4

Bérlakások száma városrészenként	
Belváros - Avasalja	1093
Avas Dél	1554
Egyetemváros - Ruzsin	3
Miskolc - Tapolca	28
Komlóstető - Vargahegy	12
Miskolc Közép városrész	914
Lyukó-völgy	17
Pereces	111
Diósgyőr - Nyugati városrész	233
Bükkszentlászló	0
Lillafüred - Ómassa	7
Összesen	4788

Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás

A bérlakások városrészenkénti eloszlása eléggé vegyes képet mutat. A legtöbb bérlakás Avas Dél és Belváros-Avasalja városrészekben, harmadikként követi a Miskolc Közép városrész 914 lakással. Ezt követő városrészekben egy-kétszáz bérlakás található, ilyen a **Szentpéteri kapu, Észak-keleti városrész, Selyemrét, Keleti városrész, Hejőcsaba-Görömböly,** Pereces és Diósgyőr-Nyugati városrész. S több olyan városrész van, ahol elenyésző a bérlakások száma – 30 db alatti (**Martin kertváros – Szirma, Avas Kelet – Népkert, Tetemvár - Északi domboldal, Egyetemváros – Ruzsin, Miskolc – Tapolca, Komlóstető – Vargahegy, Lyukó-völgy, Lillafüred – Ómassa); s Bükkszentlászlón nincs egy darab bérlakás sem.**

A lakossági kérdőívet megválaszolók több mint 70%-át jelentősen befolyásolná a helyi életminőségének javulásában, ha a városban kedvezőbbek lennének a lakhatási lehetőségek.

Az Önkormányzat rendelettel szabályozza a tulajdonában álló bérlakások kezelését. A bérbeadandó lakások pályázati úton érhetőek el:

- **szociális lakáspályázat** - alacsony komfortfokozatú (komfort nélküli, félkomfortos) lakások
- **költségelvű lakáspályázat** - kizárólag magas komfortfokozatú (komfortos, összkomfortos), költségelvű kategóriába tartozó lakások
- **piaci alapú lakáspályázat** - kizárólag magas komfortfokozatú (komfortos, összkomfortos), piaci kategóriába tartozó lakások
- speciális eset:
    - fiatalok és nyugdíjasok lakáspályázata

A rendelet 1. számú melléklete meghatározza a lakbérek megállapításánál alkalmazandó övezeteket és besorolási kategóriákat; a 2. számú melléklet a lakbér mértékét:

- szociális bérlakás: 165-390 Ft/m2 2021-ben.
- költségelvű lakás: 410-825 Ft/m2 2021-ben, mely függ a felújítás mértékétől, a lakás méretétől, komfortfokozatától és az épület típusától is.

- piaci elvű bérlakások: 610-1285 Ft/m2 2021-ben, mely függ a felújítás mértékétől, a lakás méretétől, komfortfokozatától és az épület típusától is.

Egyedi lakbérek: A szociális városrehabilitációs pályázat keretében, szociálisan bérbe adott lakások lakbére a rendelet hatályba lépését követően 2021. december 31. napjáig 390.- Ft/m^2, 2022. január 1. napjától a pályázati fenntartási időszak végéig 426.- Ft/m^2. A pályázati fenntartási időszak leteltét követően a lakások lakbére az irányadó költségelvű lakbér 10%-kal csökkentett összege.

A Miskolc, József Attila utca 15. 17. és 21. szám alatti lakások lakbére az irányadó költségelvű lakbér 30%-kal csökkentett összege.

A bérbeadó által nyújtott külön szolgáltatások díja:

- lift üzemeltetés biztosítása a földszinti és I. emeleti lakások kivételével: 1.300.-Ft/hó
- központi fűtés és melegvíz szolgáltatás
    - 2.1. alapdíj: 320,- Ft/lm3/év
    - 2.2. hődíj: 704,- Ft/lm3/fűtési szezon
    - 2.3. vízmelegítési díj: 866, -Ft/m3

- egyedi parkolási lehetőség biztosítása 1565,- Ft/hó
- egyéb szolgáltatási díj: az önkormányzat kizárólagos tulajdonában álló épületben lévő lakások vonatkozásában a közös használatra szolgáló épületrészek, épület-berendezések, nem lakás céljára szolgáló helyiségek fenntartása körében felmerülő költségeknek a lakás alapterületével arányos része.
- A Miskolc, Szinva utca 25. valamint a Szondy György u. 42-44. szám alatti lakások lakbére az irányadó költségelvű lakbér 20%-kal csökkentett összege.

1.10.6. Intézményfenntartás

Miskolc az alábbi önkormányzati feladat ellátására tart fenn intézményeket:

- Egészségügyi alapellátás az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény alapján, valamint az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény alapján.
- A szociális igazgatásról és szociális ellátásáról szóló 1993. évi III. törvény és a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. Törvény alapján szociális és gyermekjóléti ellátást nyújtó költségvetési szerv.
- Óvodai ellátás - Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. Törvény 13. § 6. Óvodai nevelés - a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. Törvény 4. § 1. a) pontja.
- Önkormányzati ellátó és kisegítő szolgáltatói tevékenység.
- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. Törvény 13.§ (1) bekezdés 17. pontjában és a 17.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján jogszabályban meghatározott eszközök alkalmazásával gondoskodik a települési önkormányzat helyi közbiztonságának biztosításáról, vagyonának, valamint más értékeinek védelméről.
- A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 55. § (1)-(2) bekezdése, valamint a 64-66. § alapján a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása, a megyei hatókörű városi könyvtári feladatok ellátása. A költségvetési szerv az

Országos Dokumentum-ellátási Rendszerről szóló 73/2003. (V.28:) Korm. rendelet alapján az ODR keretében működő szolgáltató megyei hatókörű városi könyvtár.

- A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 37/A. §-a, valamint 45. § és 45/A §-ai illetve a 55. § (1) bekezdés alapján gondoskodik a kulturális javak meghatározott anyagának folyamatos gyűjtéséről, nyilvántartásáról, megőrzéséről és restaurálásáról, tudományos feldolgozásáról és publikálásáról, valamint kiállításokon és más módon történő bemutatásáról, a közművelődési és közgyűjteményi feladatok ellátásáról.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata által fenntartott intézmények:

43. táblázat: Önkormányzati intézmények

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata által fenntartott intézmények	
Neve	Címe
Miskolci Egészségfejlesztési Intézet	3525 Miskolc, Városház tér 13.
Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény	3527 Miskolc, Arany János u. 37.
Miskolci Integrált Óvodai Intézmény	3534 Miskolc, Batsányi János utca 2.
Miskolci Közintézmény-működtető Központ	3525 Miskolc, Városház tér 13.
Miskolci Önkormányzati Rendészet	3530 Miskolc, Győri kapu 27/B.
II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár	3529 Miskolc, Görgey Artúr u. 11.
Herman Ottó Múzeum	3529 Miskolc, Görgey Artúr u. 28.
Miskolci Kulturális Központ Nonprofit Kft.	3530 Miskolc, Győri kapu 27/A

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

44. táblázat: Önkormányzati intézmények bevételei-kiadásai

		2011*	2012*	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Kiadás	működtetés	41 690 147	23 830 623	11 122 226	11 289 944	11 267 161	11 950 707	11 920 029	16 270 796	17 121 158	15 585 496
	beruházás	7 611 447	228 434	215 454	342 436	324 186	292 336	263 086	635 749	411 244	322 529
	felújítás	100 654	11 267	8 659	11 416	83 519	6 499	7 438	53 948	22 205	20 882
Bevétel	működésből származó bevétel (saját bevétel)	5 316 213	3 801 130	2 547 522	2 775 977	2 919 529	3 254 835	2 721 919	4 273 379	4 169 387	1 977 423

*2011.és 2012. évben még nem volt külön gazdálkodó a Polgármesteri Hivatal és az Önkormányzat, ezért az adat tartalmazza az Önkormányzat kiadását is.

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

A nem önkormányzati fenntartású intézmények listája a 3.4. mellékletben található.

1.10.7. Energiagazdálkodás

Miskolc MJV rendelkezik Fenntartható Energia- és Klíma Akciótervvel (SECAP)[9], mely 2019-ben készült el. A klímastratégia kidolgozása, illetve a klímatudatos szemléletformálás minél szélesebb körben történő megvalósítása a város alapvető érdeke.

A város környezetvédelemmel és ezzel összefüggésben a klímavédelemmel kapcsolatban megtett eddigi lépései összefoglalóan:

- Miskolc MJV Önkormányzata 2011. szeptemberében együttműködési megállapodást kötött a Zöldebb Városokért Nonprofit Kft.-vel. Az együttműködési megállapodásban a város vállalta, hogy követi a Green city alapelveit, tiszteletben tartja a Milánói Zöld Charta pontjait, alkalmazza a Green City Akkreditációs Pontrendszert a várost érintő fejlesztés elindításában és végrehajtásában;
- Miskolc MJV 2013-ban, az ATTAC projekt keretében elkészítette a város Fenntartható Közlekedési Tervét (SUMP), a Miskolc Holding Zrt. és MVK Zrt. vezetésével, amelyből két pozitív megvalósult példát említve a teljesség igénye nélkül: a közösségi közlekedés fejlesztését szolgáló villamos hálózat bővítése megtörtént, illetve 75 db CNG busz erősíti a környezetbarát városi közlekedést;
- A város rendelkezik Fenntartható Fejlődés Stratégiával (2013) is, melynek céljaként a következőt tűzték ki: „Felkínálni a város lakosságának a fenntarthatóság választásának lehetőségét, felkínálni a miskolci azonosságtudat kialakulását a fenntarthatóság értékei mentén."
- 2015-ben csatlakozott az európai Polgármesterek Szövetségéhez, mellyel vállalta, hogy legalább 20%-kal mérsékeli a CO_2-kibocsátás mennyiségét (2008 választott bázisévhez képest);
- Egy éven belül Fenntartható Energia Akciótervet dolgozott ki (SEAP), a cselekvési terv végrehajtásáról kétévente jelentést állít össze;
- A megújuló energiafelhasználás mértékét folyamatosan igyekszik növelni a város a lakosait ellátó közmű rendszerekben, jelenleg a felhasznált távhő előállításának 51,3 %-a megújuló energiából származik;
- A megújuló energiafelhasználás jelentős részét teszi ki a geotermia. A Miskolci Geotermikus Projekt eredményeként 2013 májusa óta Miskolc Avas városrész távfűtésének és használati melegvíz (HMV) ellátásának meghatározó része geotermikus forrásból történik, nyáron 5-8 MWth, télen 30-35 MWth hőteljesítménnyel.
- Miskolc MJV együttműködik az Under213 Coalition szervezettel, amelynek tagjai elkötelezettek abban, hogy a globális hőmérséklet növekedés 2°C alatt maradjon. Az ÜHG-k 80%-os csökkentését vállalt Miskolc MJV az 1990-es szinthez képest 2050-re.

Települési klímatudatosság

Miskolc városában számos hazai és Európai Uniós támogatással megvalósuló fejlesztés van folyamatban, vagy fejeződött be. A fejlesztések többek között energetikai korszerűsítésre, a települési szilárd hulladékgazdálkodási rendszerek fejlesztésére, energiahatékony és alacsony CO_2-kibocsátású közösségi

[9] NKM Optimum Zrt.: Miskolc MJV Fenntartható Energia- és Klíma Akcióterve (SECAP), 2019

közlekedési eszközök beszerzésére irányultak, továbbá elősegítik a megújuló energiát előállító technológiák telepítését. Kifejezetten szemléletformálásra irányuló támogatás érdekében is adott be Miskolc MJV pályázatot. A lakossági és ipari szereplők klímavédelmi és környezetvédelmi szemléletformálására Miskolc MJV Önkormányzata KEHOP 1.2.1 konstrukció keretében megvalósított egy projektet.

Miskolc városa több fronton is szemléletformáló akciókat indít lakossági, valamint ipari szereplők bevonásával.

Az ipari szereplők bevonása a klímavédelmi cselekvési programokba nélkülözhetetlen. Miskolc városvezetése jó kapcsolatot ápol a területén működő jelentősebb gazdálkodó szervezetek vezetőségével is. Tervek között szerepel olyan klímavédelmi célokat támogató műhelymunka-sorozat megrendezése, ami elősegíti az ipari szereplők intenzív bevonását a távlati közös kibocsátás-csökkentési célok eléréséhez.

Az Akciótervben megfogalmazott - a fenntartható energiagazdálkodás felé – CO_2 kibocsátás-csökkentő intézkedések:

- Üvegházhatású gáz-kibocsátás csökkentési célérték,
- Épületek, létesítmények, berendezések – energiahatékonyságot javító fejlesztések,
- Közlekedés,
- Energiatermelés,
- Területhasználat-tervezés,
- Zöld közbeszerzés,
- Együttműködés, tudás és tudatosságfejlesztés,
- Szervezeti kapacitási intézkedések,
- Az akcióterv megvalósításának várható munkahelyteremtő hatása,
- Mitigációs akcióterv.10

A város energiaellátásának ismertetése a 1.16.2.1 fejezetben kerül bemutatásra.

[10] Forrás: MISKOLC MEGYEI JOGÚ VÁROS Fenntartható Energia- és Klíma Akcióterv (SECAP)

1.11. Településüzemeltetési szolgáltatások

A **2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól** a helyi önkormányzatok által ellátandó településüzemeltetési feladatokat a következők szerint definiálja: *köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása. Tágabb értelemben a településüzemeltetési feladatok körébe sorolhatjuk a településen élő lakosság, vállalkozások, intézmények közszolgáltatásokhoz, komfortérzethez kapcsolódó igényeinek kielégítéséhez, illetve az élhető, fenntartható települési környezet megteremtéséhez és fenntartásához szükséges, az önkormányzat által nyújtott szolgáltatásokat is (a törvényben definiáltak mellett például: hó- és síkosságmentesítési feladatok, szúnyoggyérítés, köztisztaság, hulladékelszállítás biztosítása, kutak üzemeltetése, csapadékvíz-csatornák karbantartása, utcanév-táblák kihelyezése, külterületi ingatlanok gyommentesítése stb.).*

A helyi közszolgáltatások szervezésében, a településüzemeltetés biztosításában Miskolc Megyei Jogú Város meghatározó megrendelői, finanszírozói és tulajdonosi szerepet lát el. A településüzemeltetést érintő szabályok az önkormányzati felelősségi körbe utalt lakossági közszolgáltatások többségét érintik (hulladékgazdálkodás, vízellátás, szennyvízkezelés, folyékony hulladék kezelése, kéményseprő ipari szolgáltatás). Nem változott ugyanakkor a temetők működtetésére és a helyi közösségi közlekedésre vonatkozó szabályozás.

Hulladékgazdálkodás:

A hulladékgazdálkodással összefüggő feladatokat a BMH Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Hulladékgazdálkodási Közszolgáltató Nonprofit Kft. látja el Miskolc területén 10 éves közszolgáltatási szerződés keretein belül. Jelenlegi szerződés 2028-ig érvényes.

A Bogáncs úti hulladéklerakó bezárását (2006) követően utódlétesítménye a regionális hulladéklerakó (Hejőpapi), amelynek kapacitása mintegy 2 millió m^3, ami min. 20 évre biztosítja Miskolc és környéke kommunális hulladékainak biztonságos elhelyezését. Miskolc Megyei Jogú Város rendelete alapján, az ingatlantulajdonosok negyedévente 250 kg települési szilárd hulladékot a települési szilárd hulladéklerakón, vagy a miskolci hulladékudvarokban ingyenesen elhelyeznek.

A városban megoldott a lakossági szelektív hulladék gyűjtése, házhoz menő hulladékgyűjtés formájában (üveg, zöld és csomagolási papír, fém, műanyag hulladék). A hulladékudvarok, a hulladékgazdálkodási törvény által előírt szerves hulladékhányad csökkentését és kezelését oldják meg; a városban 3 hulladékudvar működik.

Az intézményi kérdőívből az alábbi információkat kaptuk:

Az adminisztratív és pénzügyi adatok, alaptevékenységhez kapcsolódó adatok is digitálisan rendelkezésre állnak a cégnél. Az alaptevékenység során keletkezett digitális adatokat csak belső használatra - pl. feldolgozás jelentések készítéséhez, prognózishoz – alkalmazzák. A cég honlapján egyoldalú – dinamikus információközlés zajlik (pl. napi aktualitások, hírek); de rendelkezik közösségi média felülettel.

A cég 320 munkavállalót foglalkoztat, kb. 6% felsőfokú végzettségű, 13% középfokú végzettségű, több mint 80% alapfokú végzettséggel rendelkezik.

Újszerű fejlesztési elképzelések: szemléletformálás kiterjesztése, kibővítése leginkább az iskolások körében annak érdekében, hogy a szelektív hulladékgyűjtés hatékonysága növekedjen, a hulladékkeletkezés megelőzése erősödjön. Valamint igény lenne egy városi applikációra, ahol a cég az

alábbi funkciókat biztosítaná: alapinformációk ismertetése, időpontfoglalás, lakossági bejelentések fogadása és kezelése, határidőkre való figyelmeztetés stb.).

Víziközmű:

Miskolcon a víziközmű szolgáltatásokat az Önkormányzat tulajdonában álló MIVÍZ Miskolci Vízmű Kft. biztosítja, 2011-ben kötött határozatlan idejű üzemeltetési szerződés alapján. A társaság feladata az önkormányzati közfeladat ellátása (a közüzemi ivóvíz-, a szennyvízelvezetési-, és kezelési szolgáltatás folyamatos és szakszerű biztosítása a város lakossága és közületi fogyasztói részére). A Társaság törekszik arra, hogy a megújulási és fejlődési képességét megtartva, eredményes és hatékony működéssel európai színvonalú víziközmű-szolgáltatást – jó minőségű, zavartalan vízellátást, környezettudatos szennyvíz kezelést – biztosítson, s eredményes, stabil és felhasználó központú gazdálkodása révén, önálló vízbázissal rendelkező és a régióban vezető szerepet betöltő szolgáltató lehessen. A MIVÍZ Kft. további célkitűzése, hogy az elektronikus szolgáltatások teljes körűvé tételével, felhasználóbarát ügyfélszolgálattal, innovatív leolvasási, számlázási és fizetési módok alkalmazásával személyre szabott megoldásokat nyújtson a felhasználók részére.

Az intézményi kérdőívből az alábbi információkat kaptuk:

Az intézmény rendelkezik a 2021-2035 időszak vonatkozásában fejlesztési tervvel.

Az alaptevékenység esetében digitális adatok rendelkezésre állása: nyersvíz és ivóvíz minőségi adatok, ivóvíz-hálózati üzemi paraméterek rögzítése, küldése, tárolása, valamint szennyvíz elvezetése és tisztítása során monitoringozandó üzemi paraméterek. Telephelyek, gépházak videó felügyeleti rendszere.

A cég rendelkezik honlappal, melyen statikus és dinamikus információk is megjelennek, kétoldalú információ csere zajlik; emellett a közösségi média felületet is használják.

A dolgozói állomány 354 fő.

Fejlesztési elképzelések:

Víziközművek felújítása, pótlása; új ivóvíz és szennyvíz közművek létesítése; kisértékű, nem digitális eszközpark bővítése, fejlesztése; nagyobb értékű eszközpark (laborműszerek, járművek, munkagépek, stb.) bővítése, fejlesztése; digitális informatikai eszközpark (számítógéppark, notebook, tablet, szerver, monitor, mobiltelefonok, telefonok, stb.) bővítése, fejlesztése; szoftverfejlesztés az elektronikus szolgáltatások teljes körűvé tételével, felhasználóbarát ügyfélszolgálattal, innovatív leolvasási, számlázási és fizetési módok alkalmazásával személyre szabott megoldásokat nyújtson a Felhasználók részére; integrált vállalatirányítási és döntéstámogató szoftver bevezetése; szakmai képzések, és továbbképzések; idegennyelvi képzések és továbbképzések.

Távhőszolgáltatás:

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata a MIHŐ Miskolci Hőszolgáltató Kft-vel kötött közszolgáltatási szerződést a távhőszolgáltatás ellátására 10 éves időtartamra 2016. október 27-től kezdődően. A MIHŐ Miskolci Hőszolgáltató Kft. hőtermelési és hőszolgáltatási tevékenysége Miskolc közigazgatási területére terjed ki, alaptevékenysége során 32 ezer lakossági és közel ezer egyéb közületi felhasználó részére nyújt távhő – és használati melegvíz – szolgáltatást.

Az intézményi kérdőívből az alábbi információkat kaptuk:

A MIHŐ Kft. középtávú fejlesztési tervvel rendelkezik. IKT használata az alábbi területekre terjed ki: adatrögzítés, ügyvitel (VIR), adattárolás, TSS, távfelügyelet, számlázás, dokumentumkezelés,

kommunikáció, üzemeltetés, távműködtetés, levelezés. Digitális adatokat belső használatra pl. feldolgozás jelentések készítéséhez, prognózishoz alkalmazzák. A cég rendelkezik honlappal, melyen statikus és dinamikus információk is megjelennek, kétoldalú információ csere zajlik; emellett a közösségi média felületet is használják.

A cég 198 munkavállalót foglalkoztat, 26% felsőfokú végzettségű, a többiek mind középfokú végzettségűek.

Megfogalmazott fejlesztési igények, elképzelések: hőforrás korszerűsítés (Diósgyőr, Bulgárföldi hőkörzetek belvárosi rendszerre csatlakoztatása, geotermikus megújuló alapú hőellátásba való bevonása és a két földgáztüzelésű kazánház teljes kiváltása); hálózatfejlesztés (hőtárolók, előre szigetelt acélcsövekre történő vezetékcsere kb. 90 nyvkm hosszban; Avasi körösítő vezeték építés; pótvízrendszer megerősítése; új felhasználók bevonásához kapcsolódó hálózatbővítések; szigetüzemű kazánházak kiváltása); új fogyasztók távhőre való csatlakoztatása (Miskolc belvárosi hálózat NY-i irányú Bulgárföld, Diósgyőr meglévő kazánházi hőkörzetekkel történő összekötése során, az új nyomvonal mentén lévő jelenleg nem távhős intézmények rákötése; Miskolc belvárosi hálózat É-i irányú Szentpéteri kapui létesítmények rákötésével megvalósuló bővítése; Miskolctapolcai turisztikai területek távhővel történő ellátása; MMJV tulajdonú intézmények távhőellátása; egyéb ingatlanfejlesztések kapcsán létesülő épületek, esetleg technológiai hőigények távhővel való kiszolgálása); hőközpont szétválasztás (Avas; Diósgyőr, Belváros); fűtőműi felügyeleti rendszer korszerűsítése; távfelügyeleti rendszer fejlesztése (Hálózatfelügyeleti rendszer (HFR) továbbfejlesztése, hőközpont felügyeleti rendszer felújítása); ügyviteli rendszer fejlesztés (ügyfélközpontú okosmérés (hmv, fűtés), integrált okosrendszerek kiépítése; teljeskörű e-számla bevezetése érdekében rendszerfejlesztés, fogyasztói tudatformálás).

Kéményseprőipari szolgáltatások:

A kéményseprő ipari szolgáltatásokat Miskolcon Katasztrófavédelmi Főigazgatóság Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Ellátási Csoportja látja el.

Közösségi közlekedés:

A Miskolc Városi Közlekedési Zártkörűen Működő Részvénytársaságot Miskolc Város Önkormányzata alapította (1994). A Zrt. látja el a város és Felsőzsolca helyi közösségi közlekedési feladatait a jelenleg érvényben lévő közszolgáltatási szerződés keretein belül 15 éves időtartamra (2011. június 01. – 2026. május 31.). A társaság jelenleg 44 autóbusz viszonylatot és 2 villamos viszonylatot üzemeltet.

Turisztikai feladatok:

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata közszolgáltatási szerződés keretein belül a MIDMAR Miskolci Idegenforgalmi Marketing Nonprofit Kft. keresztül látja el turisztikai feladatait. Ellátandó feladatok: értékmegőrzés, turizmushoz kapcsolódó koordinációs feladatok, információszolgáltatás. A szerződés 2023. december 31-ig, határozott időre szól.

Miskolci Városgazda Nonprofit Kft.:

2000. február 23-án A Miskolci Városgazda Kht-t az Önkormányzat hozta létre; 2009-től a társaság Miskolci Városgazda Városgazdálkodási Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaságként működik (Miskolci Városgazda Nonprofit Kft). A jelenleg érvényben lévő közszolgáltatási szerződés 2015. 06.01-jén lépett hatályba, érvényessége: határozatlan.

A Miskolci Városgazda NKft. által ellátott önkormányzati feladatok a következőek:

- településüzemeltetés (köztemetők kialakítása és fenntartása, helyi közutak és tartozékainak fenntartása, közparkok és egyéb közterületek fenntartása);
- környezet-egészségügy (köztisztaság, környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágcsálóirtás);
- helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás és vízkárelhárítás;
- a kistermelők, őstermelők számára – jogszabályban meghatározott termékeik – értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétvégi árusítás lehetőségét is;
- állategészségügyi telep üzemeltetése;
- állat- és vadaspark üzemeltetése.

Okos megoldások a városüzemeltetésben:

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata a városgazdálkodással, városüzemeltetéssel kapcsolatban az alábbi területeken alkalmaz okos megoldásokat:

- városüzemeltetés, közbiztonság - térfigyelő rendszer üzemeltetése;
- táji-és természeti adottságok (település ismertség, turisztikai forgalom) megismerését támogató okos megoldások: Touch info tornyok jelenléte a turisztikai helyszíneken, különböző mobil applikációk, weblapok;
- épített környezeti adottságok (település ismertség, turisztikai forgalom) megismerését támogató okos megoldások: Touch info tornyok jelenléte a turisztikai helyszíneken, különböző mobil applikációk, weblapok;
- közterületi okos eszközök: 3 db LED fal, 6 db Wifi AP;
- Lakosságot célzó okos platformok, applikációk száma: 14 db;
- Okos megoldásokat alkalmazó közszolgáltatók száma: 4 db.

A közműszolgáltatók törekednek egyre jobban az okos megoldások alkalmazására (pl. víziközműnél jeladóval felszerelt vízmérők), amelyekkel az üzemeltetési költségeiket csökkenteni tudják.

A tömegközlekedésben a villamosokhoz hasonlóan a buszokon is nyílt WiFi hálózat érhető el minden utas számára. Emellett saját fejlesztésű menetrend applikáció és 126 megállóhelyen valós idejű intelligens utastájékoztató táblák állnak az utasok rendelkezésére. A teljes autóbusz és villamos járműállomány GPS alapú nyomkövető rendszerrel, valamint fedélzeti számítógéppel ellátott, melyet integrált forgalomirányító és menetrendi tervező rendszer irányít, a GTFS formátumú szabadon felhasználható adatok továbbításának kiépítése Google, HERE és más térképes, illetve menetrendi szolgáltatók felé.

1.12. Táji és természeti adottságok vizsgálata

1.12.1. Természeti adottságok

Miskolc a Bükk hegység keleti oldalán, a Szinva-patak, a Hejő-patak és a Sajó-folyó völgyében, az Alföld és az Északi-középhegység találkozásánál fekszik. Miskolc területe 236,66 km², ebből 54,21 km² a belterület, 29,34 km² a zártkert és 153,11 km² a külterület. A belterületi rész szélessége kelet-nyugat irányban 19 km, észak-dél irányban 10 km. [11]

A természeti ökoszisztémák a várost határoló Bükki Nemzeti Park területén kevés zavarás mellett megfelelő állapotúnak tekinthetők, a város területén elsősorban a ruderális, nem megfelelően kezelt területeken rossz állapotúak, teret adva az invazív fajoknak.

Az özönnövények, allergén fajok állományai mind a biodiverzitásra mind az emberi egészségre veszélyt jelentenek, a folyamatos parlagfű gyérítés indokolt a különösen fertőzött területeken. Az idegenhonos fajok visszaszorítása szükséges a Szinva és a Sajó mentén és azon bolygatott területeken, ahol építési törmelék nagyobb kiterjedésben található.

Az ökoszisztéma szolgáltatások belterületen már csak kisebb mértékben tudnak érvényesülni (elérhető nyersanyagok, tiszta levegő és ivóvíz, éghajlat szabályozásában betöltött szerep, talajképződés, beporzás, zöldfelületek nyújtotta esztétikai élmény és a rekreáció lehetősége).

A város természeti értékekben bővelkedik.

A város kiemelt természeti értékei:[12]

Anna-barlang

Az Anna-mésztufabarlang az ország egyik legkülönlegesebb barlangja. Hozzá hasonló az egész világon csak hat létezik, hiszen a mésztufa barlangok általában nem látogathatóak. A barlang egész évben látogatható barlangi túravezetéssel. Járatainak összes hossza 570 méter, melyből a bemutatott szakasz 208 méter.

A mésztufa járatokban a függő cseppköveken túl csipkefinomságú forrásmészkő képződmények is láthatók. Kuriózumnak számítanak a megkövesedett növényi maradványok - gyökér, fa, moha és kéreg - és ezek lenyomatai.

Avasi Arborétum

Az Avas délkeleti lejtőjén található a Dr. Adorján Imre kezdeményezésére létrejött növénykert, Örökzöldes kert. A területe 14 hektárt tesz ki, és különleges fajtákon kívül gazdag magyar nemesítésű fajtákban. A növények jel-táblázottak, jól beazonosíthatók. Megtalálható itt óriás jegenyefenyő, Jeffrey fenyő, himalájai selyemfenyő. Nincs hiány az óriástobozú fenyőben, a hegyi és kínai mamutfenyőben és a foszló kérgű tujában sem. A kertben egy hangarózsa - Rhododendron - liget is megtalálható. A Lombos kertben 4,5 hektáron 350 lombhullató faj található köztük virginiai szilvával, tündérfával, japán juharral, ámbrafával és varázsfával.

[11] Miskolc földrajzi adatai. (https://www.miskolc.hu/elet-a-varosban/varosinformacio/miskolc-a-nagyvilagban 2020. 06.24.)

[12] Miskolc természeti értékei (https://www.miskolc.hu/elet-a-varosban/turizmus/latnivalok/aktiv-turizmus/termeszeti-ertekeink 2020. 06.24.)

Bethlen emlékút

A Bethlen-út a Bükk-hegység első turista útja volt, melyet 1892. júliusában adta át a Magyar Turista Egyesület. Az eredeti turistaút a korabeli diósgyőri fürdőt kötötte össze a hámori villateleppel. A történelmi turistaút akkoriban a még nem létező kisvasút nyomvonalán haladt. Régi formájában már nem létezik a kisvasút nyomvonala miatt. Helyette egy emlékutat hoztak létre, melynek kiindulási pontja a Diósgyőri vár. A 9 km-es túraút a Fehérkőlápán keresztül vezet el Lillafüredre érintve a kohász útvonalat és az Erzsébet sétányt.

Fehérkő

Lillafüred egyik nevezetes sziklacsúcsa, kilátóhelye a Fehérkőnek nevezett mészkőszikla, mely a sziklamászók egyik kedvence a környéken. A zöld háromszög turistajelzés a 587 m magas függőleges sziklafalak tetejére visz fel, ahol a környező hegyek panorámája tárul a szemünk elé.

Forrás-völgy tanösvény

A Forrás-völgyi Erdei Tanösvény Miskolc és Alsóhámor között a Csanyik-völgy elejéből nyíló körút. Jelzése a fehér négyzetben stilizált bükkfa. A tanösvény 10 db táblával ellátott, kifejezetten az erdőgazdálkodás témaköreit bemutató ösvény. A tanösvény érinti a Forrás-völgy fokozottan védett, de látogatható barlangjait, a Kecske-lyukat és a Büdös-pestet, valamint a Király-kút nevezetű forrást. A túraút hosszúsága 3,2 km.

Kecske-lyuk barlang

A Forrás-völgyi erdei tanösvényen felkereshető Kecske-lyuk barlang a Bükk-hegység fokozottan védett barlangja. Nevét a Nagy 6 méter magas és 6 méter széles háromszög alakú bejáratáról kapta. Bejárati csarnoka régen az állatok nyári istállója, delelőhelye volt. Innen eredhet neve is. Népszerű kirándulóhely könnyű megközelíthetősége miatt. Földtani és biológiailag jelentőség üregrendszere 480 méter hossza nyúlik el, nagyjából 23 méteres mélységbe, 256 méter tengerszint feletti magasságon. A barlang 100 méterig utcai ruhában is járható. Körültekintéssel szabadon látogatható. Fokozottan védett, jelentős létszámú denevérkolónia kedvelt tartózkodási helye.

Molnár-szikla

Kedvelt kilátópont a Bükk-hegységben ez a kereszttel jelölt szikla, melyről kilátás nyílik a festői Szinva-völgyére és Hámorra.

Szeleta-barlang

A Szeleta-barlang hazánk egyik fokozottan védett barlangja, az első magyarországi barlangi ásatások egyik helyszíne. A Szeleta őskőkori kultúra névadója.

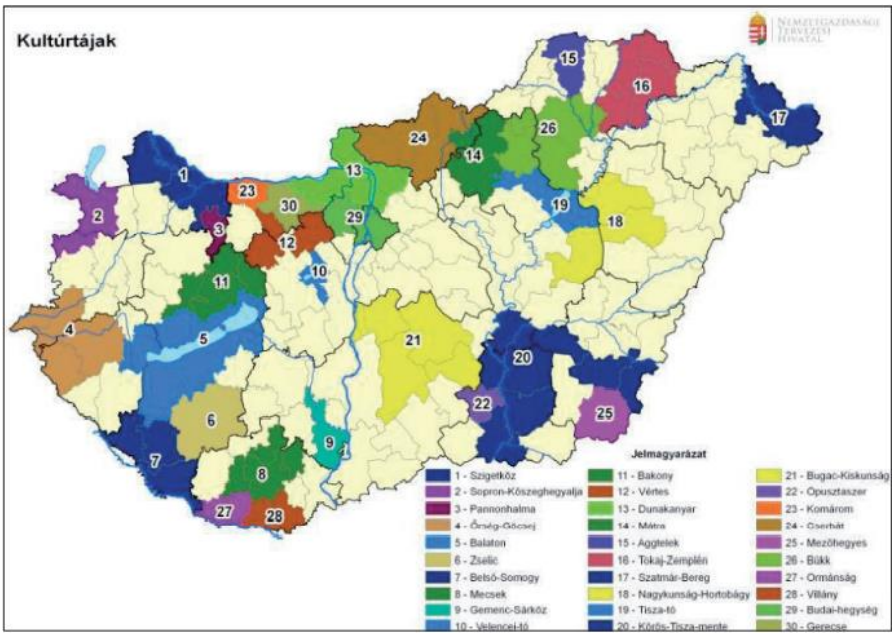
Szent István-barlang

A Lillafüredi Szent István-barlang egy fokozottan védett cseppkőbarlang, melynek bejárata a Palotaszállótól 500 méterre, az Egri országút mellől nyílik.

Kultúrtáji besorolás

Természeti adottságai alapján az OFTK Miskolcot a Bükk kultúrtáj részeként különleges táji értékekkel, rekreációs funkciókkal bíró övezetek között tarja számon. Itt az országos fejlesztéspolitika részéről megjelenő feladatok a következőek: hagyományos gazdálkodás, kulturális örökség megőrzése, helyi közösségek fejlesztése, fenntartható turizmus fejlesztése, környezeti terhelés csökkentése.

19. térkép: OKTK Kultúrtájak

Forrás: OFTK

1.12.1.1. Domborzat és talajviszonyok

Domborzat

A város területének domborzata változatos, felszíne lépcsőzetes szerkezetű a magasságkülönbség eléri a 800 métert is. A legmagasabb fekvésű területe a Bükk-fennsík, amely 600-900 m tengerszint feletti magasságban húzódik és nyugatról kelet, illetve északkelet felé süllyed, középhegységi orográfiai domborzattípusba sorolható. A szintén középhegységi Déli-Bükk 185-703 m tengerszint feletti magasságban helyezkedik el, míg a Miskolci-Bükkalja 115-366 m közötti tengerszint feletti magasságú hegylábfelszíni dombság. Az Északi-Bükk déli része, valamint a Tardonai-dombság 350 m átlagos tengerszint feletti magasságú hegységelőtéri dombság, melyek déli, illetve délkeleti irányban ereszkednek alá. Az alföldi Sajó-Hernád sík 89,5-160 m közötti tengerszint feletti magasságú hordalékkúp síkság.[13]

Legmagasabb területe a Borovnyák-tető (945 m).[14] A legalacsonyabb terület a Sajó melléke (110–120 m), ez az alföldi táj része. Fiatal, pleisztocén–holocén üledékek (kavics, homok, agyag, iszap) építik fel.

A síksági tájat az Avas–Tetemvár vonalától Diósgyőrig egy 250–300 méter magas dombvidéki tájövezet, az Alacsony Bükk váltja fel. Geológiai felépítésében harmadkori tengeri üledék – homok, homokkő, márga, agyag, közbeépült szénrétegek – és miocén-kori vulkáni anyagok, főleg tufák vesznek részt. Felszínét patakok, vízfolyások tagolták fel.

Diósgyőrtől körülbelül Lillafüredig terjed a Középső Bükk 400–600 méteres rögsorozata, melyet túlnyomórészt triász mészkő, pala, alárendelt dolomit és egyéb kőzetek építenek fel. A tájövezet földrajzi sajátosságait a karsztos lepusztulásformák adják.

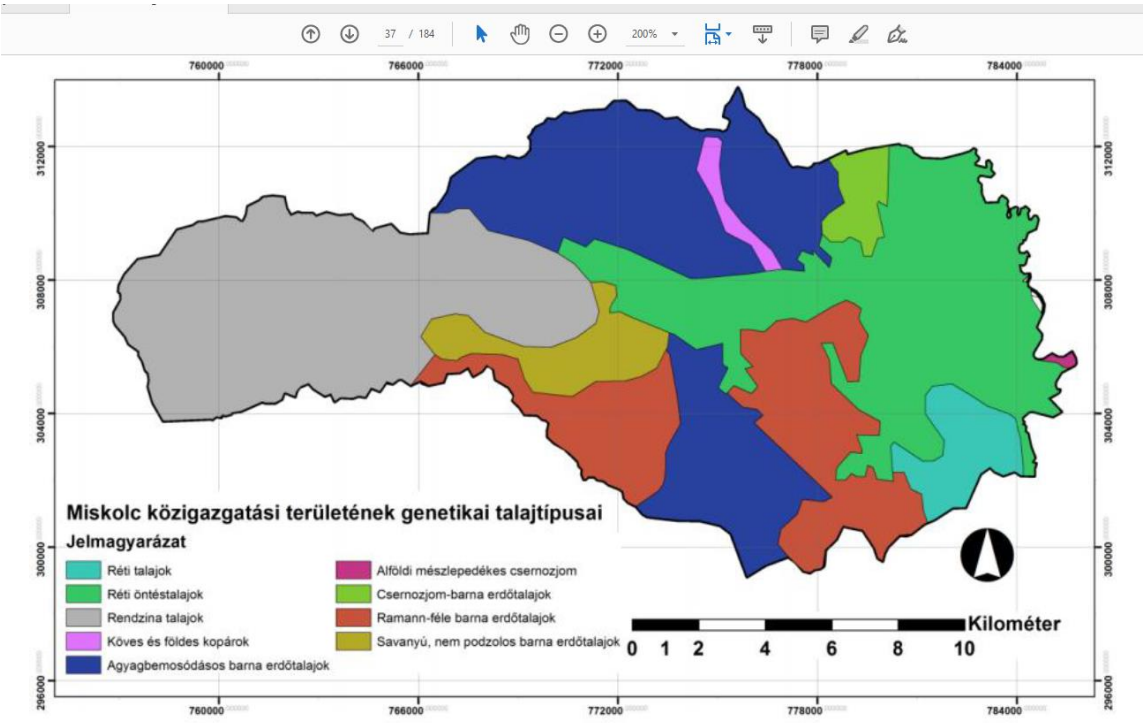
[13] NKM Optimum Zrt.: MISKOLC MEGYEI JOGÚ VÁROS KLÍMASTRATÉGIÁJA, 2020
[14] Miskolc Város Gazdasági programja a 2007–2008. évre

Lillafürednél kezdődik a miskolci táj legmagasabb lépcsője, a 600–900 méterre emelkedő Magas Bükk, vagy Bükk-fennsík. Felépítésében ó- és középkori tengeri üledékek (mészkő, pala, dolomit) és eruptív kőzetek (például diabáz és porfirit) vesznek részt. Keletről nyugat felé fokozatosan emelkedik, belsejében kisebb-nagyobb barlangok alakultak ki.[15]

Talajviszonyok

Miskolc közigazgatási területét sokrétű geológiai, domborzati és éghajlati adottságainak köszönhetően változatos talajtani viszonyok jellemzik (4. ábra). Nyugaton a Bükk-fennsík magasabb területein, ahol kiegyenlítettebb csapadékviszonyok uralkodnak, rendzina talajok a jellemzőek, itt bükkösök is nőnek, ugyanakkor a meredek erózió sújtotta területein köves sziklás váztalajok találhatók. Alacsonyabb hegységi területeken, a cseres-tölgyesek zónájában a barna erdőtalajok jelennek meg, ahol a csapadék kiegyenlítettebb, ott pedig agyagbemosódásos barna erőtalajok alakultak ki, itt is megtalálhatók a bükkösök, illetve a gyertyános-tölgyesek. Azokon a részeken, ahol az alapkőzet a felszínhez közel van, ott kőzethatású talajok jelennek meg, mint a mészkő és dolomit területeken kialakuló sötét színű rendzina talajok, ezeken általában szárazságtűrő növények telepednek meg (500-600 m magasságban). Az egyre alacsonyabb hegylábi területeket csernozjom-barna erdőtalajok jellemzik, ennek a természetes vegetációja a tatárjuharos lösztölgyes lenne, ám a talaj magas humusztartalma miatt a területet a mezőgazdaság hasznosítja. A terület legalacsonyabb részeit öntéstalajok borítják, melyek a Sajó ismétlődő áradásai folytán jöttek létre Mechanikai összetételük igen változó a vályogtól az agyagos vályogig minden előfordul ezeken a területeken, típusai között megtalálható a nyers öntéstalaj és a réti öntéstalaj mellett a réti talaj.

20. térkép: Miskolc közigazgatási területének genetikai talajtípusai

Forrás: Klímastratégia készítésének megalapozó dokumentációja - MÓDSZERTAN http://klimatudatos.hu/wp-content/uploads/2016/05/Miskolc_FINAL_0513_02.pdf

[15] Miskolc (9-15. old); Budapest, 1979, Szerkesztő: Imreh József

1.12.1.2. Éghajlat

Miskolc közigazgatási területének **középhegységi részein hűvös-nedves éghajlatú**, alacsonyabb részein **mérsékelten hűvös mérsékelten száraz éghajlatú** területek vannak. Itt a napsütéses órák számának évi összege 1 900 körüli, nyáron 740-750, míg télen ez 170-200 körüli. Az évi középhőmérséklet a legmagasabb területeken 6°C, az alacsonyabb középhegységi részeken 8,5-9°C. A 10°C-os napi középhőmérsékletet meghaladó napok száma várhatóan 140-150, illetve 165-170 közé tehető. A tavaszi fagy április 30. után egy-két nappal még valószínű, ahogy az első fagyok megjelenése október 5. előtt is. A karsztos fennsík egyes területeinek többreiben még nyáron is előfordulhat éjszakai fagypont körüli hőmérséklet. Az évi abszolút hőmérsékleti maximumok sokéves átlaga 28-30°C, alacsonyabban 30-32°C, míg a minimumoké -17, és -15°C körül van. A csapadék éves mennyisége a fennsíkon legfeljebb 800 mm, alacsonyabb részeken a 700 mm-t éri el, ebből a vegetációs időszak csapadékmennyisége 380-450 mm. Átlagosan 70-100 napig fedi hótakaró a talajt, a hó vastagsága a fennsíkon 50 cm körül van, míg az alacsonyabb területeken 20-25 cm. A nyugati, illetve a dél-nyugati szelek az uralkodóak, átlagosan 3-4,5 m/s a szélsebesség.

A dombsági tájakon mérsékelten meleg-mérsékelten száraz az éghajlat. Az évi napsütéses órák száma 1800 - 1850 óra alatt van, ebből 720-760 óra jut vegetációs időszakra, télen pedig 150-180 óra. Az évi középhőmérséklet átlaga 8,8 - 9,5°C, a napi középhőmérséklet általában április 10. után már 10°C fölé emelkedik és október 10- körül esik vissza alá, így a fagymentes időszak hossza 175-180 nap. Az abszolút hőmérsékleti maximumok és minimumok sokéves átlaga 31-33°C, és -16, ill. -17°C körüli. A csapadék évi összege 550 és 650 mm között alakul, ebből a tenyészidőszakban 350-380 mm hullik. A hótakarásos napok száma 40-45, az átlagos hóvastagság 18-22 mm.

A síksági területeken mérsékelten meleg, száraz éghajlat alakult ki. A napfényes órák évi összege 1 850-1 900 körüli, 730-750 óra a vegetációs időszakban. Az évi középhőmérséklet 9,3-9,6 °C, a tenyészidőszak középhőmérséklete 16,6 °C. A 10 °C-ot meghaladó napi középhőmérséklet április 10-től október 15-17-ig tart. A maximális hőmérsékletek sokéves átlaga 33,5 °C, míg a minimumoké -16 és -16,5 °C közötti. Az évi csapadék összeg az alföldi területeken 540-580 mm közötti, ebből 330-350 mm a vegetációs időszakban. A hótakarásos napok száma éves szinten 38 körül van, a hóvastagság átlagosan 16-17 cm. Az uralkodó szélirány észak-északnyugati, átlagos szélsebesség 2,5 m/s.

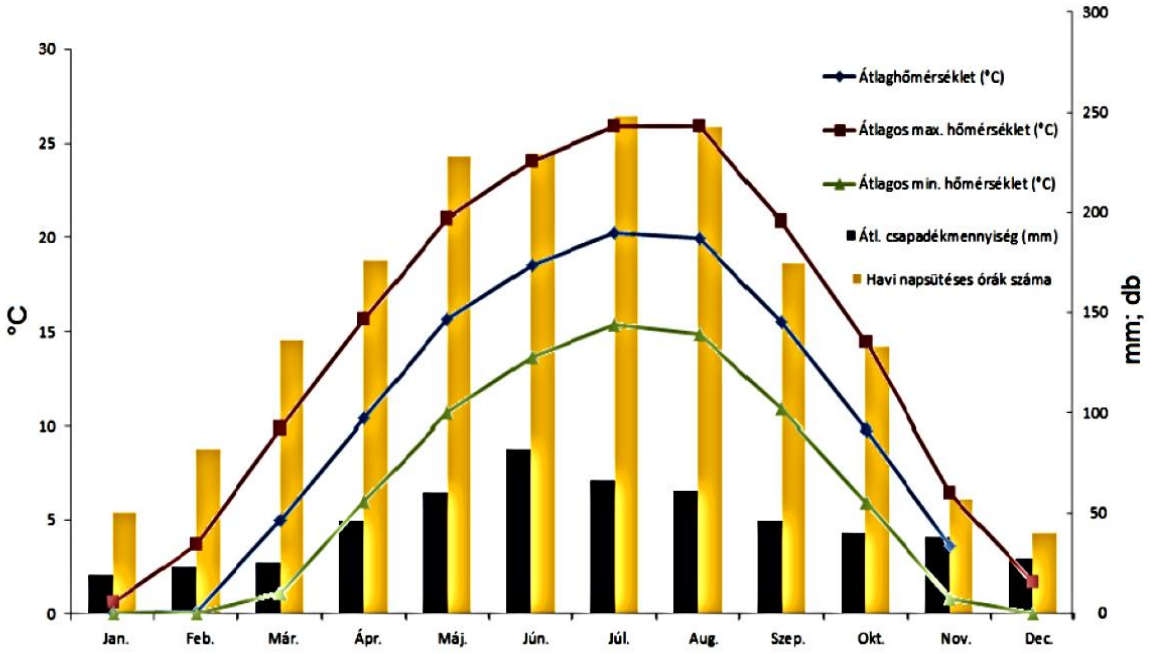
44. ábra: Miskolc MJV éghajlati jellemzőinek összegzése

Éghajlati jellemzők	Hűvös-nedves	Mérsékelten hűvös-mérsékelten száraz	Mérsékelten meleg-mérsékelten száraz	Mérsékelten meleg, száraz
Napsütéses órák száma	1 900	1 900	1800 - 1850	1 850-1 900
Évi középhőmérséklet	6 °C	8,5-9 °C	8,8 - 9,5 °C	9,3-9,6 °C
10 °C-os napi középhőmérsékletet meghaladó napok száma	140-150	165-170	175-180	190
Évi abszolút hőmérsékleti maximumok átlaga	28-30 °C	30-32 °C	31-33 °C	33,5 °C
Évi abszolút hőmérsékleti minimumok átlaga	-17 °C	-15 °C	-16 - -17 °C	-16 - -16,5 °C
Csapadék éves mennyisége	800 mm	700 mm	550-650 mm	540-580 mm
Hótakarásos napok száma	70-100	70-100	40-45	38
Uralkodó szélirány	NY, DNY	NY, DNY	NY, DNY	É, ÉNY
Átlagos szélsebesség	3-4,5 m/s	3-4,5 m/s	3-4,5 m/s	2,5m/s

Forrás: Miskolc M.J.V. Klímastratégiája

Miskolc belterületének éghajlati jellemzői láthatók az alábbi ábrán. Sokévi átlagos havi középhőmérsékletét figyelembe véve a leghidegebb hónapja január, míg a legmelegebb a július. A város átlagos évi csapadékösszege 533 mm, ebből a nyári félév csapadékosabb, míg a téli félév szárazabb. A napsütéses órák éves összege 1 800 óra körüli. A napfénytartam évi menetet mutat (46. ábra). A nyári napok (maximális hőmérséklet legalább 25 °C) éves száma 70 nap körül van. A fagyos napok száma a több éves átlag alapján 105 nap.

45. ábra: Miskolc éghajlati jellemzőinek összefoglalása

Forrás: Klímastratégia készítésének megalapozó dokumentációja - MÓDSZERTAN http://klimatudatos.hu/wp-content/uploads/2016/05/Miskolc_FINAL_0513_02.pdf

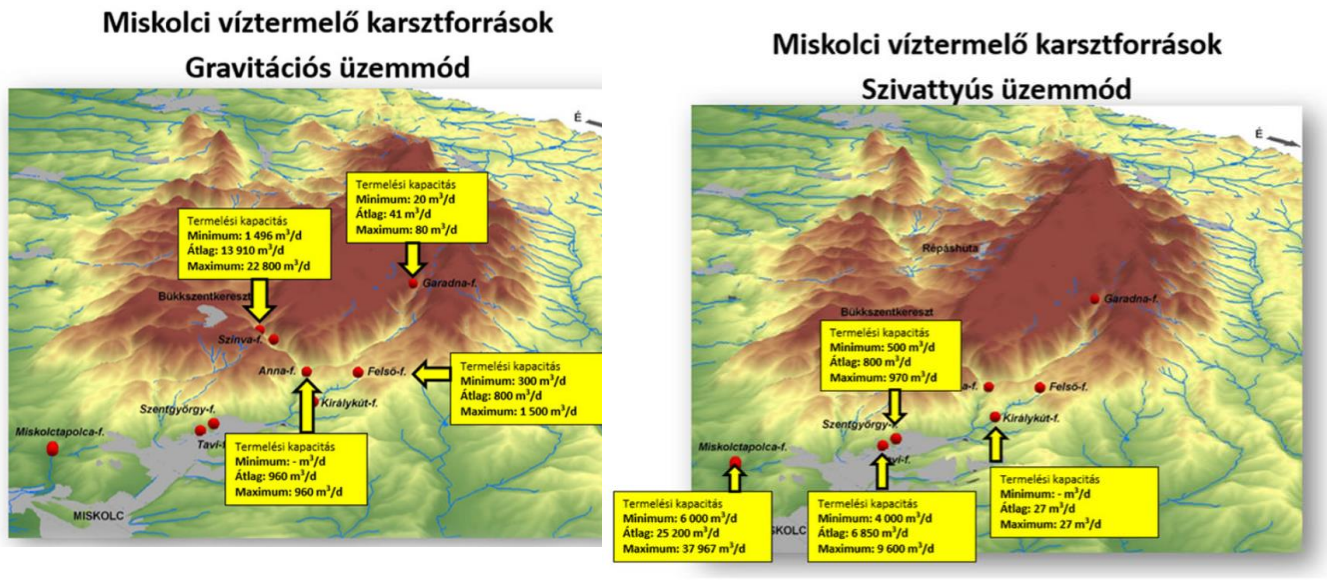
1.12.1.3. Vízrajz

Hidrogeológiai szempontból Miskolc város területe a Sajó-Hernád-völgy mint önálló vízföldtani egység és a Bükk változatos földtani és vízföldtani felépítésű területén helyezkedik el. A város számára rendkívül fontos biztonsági tartalék vízkészletet a Hernád-völgyben található parti szűrésű vízkészlet jelenti, mely földtanilag sérülékeny vízkészletet jelent.[16]

Kiemelt környezeti probléma a felszíni vizek minőségének megőrzése, a helyi döntően karsztvíz alapú ivóvízbázisok sérülékenysége, szennyezései, és a klímaváltozáshoz kapcsolódó kihívások kezelése.

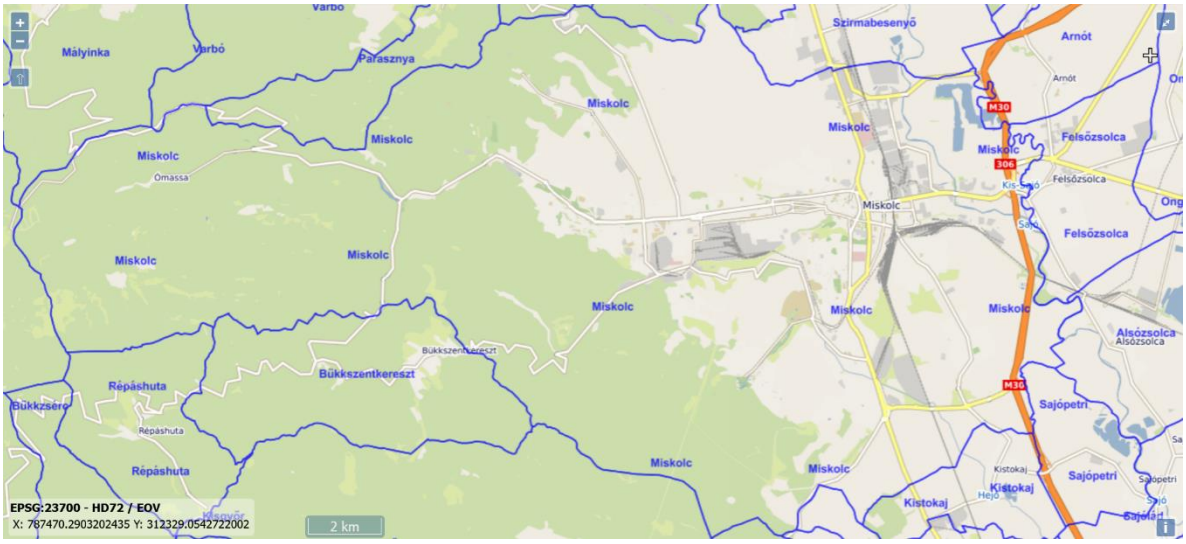
46. ábra: A miskolci karszt vízművek bemutatása

[16] MISKOLC MEGYEI JOGÚ VÁROS INTEGRÁLT TELE-PÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA II. HELYZETELEMZÉS (2013.)

Forrás: https://miviz.hu/rolunk/ivoviz-szolgaltatas/

21. térkép: A település és környékének vízrajza

Forrás: http://okir.kvvm.hu/fevi/

A település és környékének felszíni és felszín alatti vizeinek bemutatását az 1.17.2 fejezet tartalmazza.

1.12.1.4. Növényzet[17]

A természetes vegetáció a florisztikai növényföldrajzi beosztás alapján a Matricum flóravidék, Borsodense flórajárásához tartozik, míg a Sajó völgye a Tornense flórajáráshoz.

A természetes növényzet maradványai részben ma is megtalálhatók a területen. Keleten a terület természetes vegetációját alapvetően a tatárjuharos alföldi lösztölgyesek alkották, melyek zónáját a Sajót kísérő magas ártéri kőris-szil ligeterdők és alacsony ártéri fűz-nyár ligetek jellemezték. Nyugat felé

[17] Miskolc M.J.V. Klímastratégiája

haladva ártéri ligeterdők és mocsarak, valamint cserestölgyes területek folytatódnak. A Szinva-patakot kísérő szubmontán égerliget valószínűleg a mai Diósgyőri vár, és a Kilián-déli lakótelep nyugati határáig tartott. Ettől keletre a völgytalpon kőris-szil ligeterdők jellemezték a területet. A cseres tölgyeseket nyugat felé haladva a kontinentális molyhos tölgyesek, valamint a hegyi gyertyános tölgyesek váltják fel, majd a magassággal párhuzamosan először szubmontán bükkösök, végül a legmagasabb területeken montán bükkösök alkotják a természetes vegetációt.

A következő évtizedekben a klíma melegedésével egyre magasabbra tolódnak a fafajok számára ideális éghajlati zónák, ez fokozott stresszhatást jelent az erdőknek és a hozzájuk kapcsolódó élőhelyeknek.

Miskolc területe olyan ritka növényfajoknak ad otthont, mint a tüzes liliom (tűzliliom), a moldvai és karcsú sisakvirág, a sárga ibolya, valamint az északi irányfű és a szártalan bábakalács. Az orchideák közül a legféltettebb a Boldogasszony papucsa (erdei papucskosbor, rigópohár). Kiemelkedően fontos a Bükk hegység sziklai bükköseinek, tölgyeseinek megóvása, és fokozott védelmet élveznek a meredek, északi, sziklás dolomitmészkő oldalakon, törmeléklejtőkön kialakult, rosszul záródó, letörpült, göcsörtös fákból álló sziklai bükkösök, amelyek több növényritkaságnak és jégkorszaki maradványfajnak ad otthont. A dolomitban kialakult sziklagyepek legértékesebb társulása a tarka nyúlfarkfüves sziklagyep, ill. növényei, a tarka nyúlfarkfű és a tarka nádtippan.

1.12.1.5. Állatvilág[18]

A Kárpát-medence fauna dinamikáját tekintve a Bükk a szubmediterrán-pontomediterrán faunaelemek halmozódási gócterületének tekinthető, a kárpáti fajok benyomulási területe. A terület gazdag állatvilággal rendelkezik, rovarvilágának kiemelkedően értékes tagja a bükki szerecsenboglárka, havasi tűzlepke, a havasi cincér. További értékes állatfajok az alpesi gőte, a gyepi béka, a sárgahasú unka, a fehérhátú fakopáncs és a hegyi billegető. Olyan ritka madárfajok költési területe a Bükk, mint a kövirigó, a holló, az uhu, a fokozottan védett parlagi sas, a kerecsensólyom vagy a kígyászölyv. Az emlősök közül az újabban egyre többször ismét erre kóborló barnamedve, farkas vagy a hiúz, ami már több mint tíz éve állandó lakója a bükki erdőknek, továbbá a gímszarvas, a muflon és a vaddisznó kiemelkedően gazdaggá varázsolják a terület élővilágát. Az elmúlt 1-2 évtized általános tendenciája a nagyragadozók visszatelepülése Magyarországra, mellyel a Bükkben is egyre komolyabban számolni kell majd.

1.12.2. Tájhasználat, tájszerkezet

Miskolc közigazgatási területe 23 661,43 ha, ennek kistájankénti arányai a következők szerint alakulnak:

- 27%-a esik a Miskolci-Bükkalja,
- 23%-a a Bükk-fennsík,
- 7%-a a Tardonai-dombság területére, valamint
- 15-15%-a a Sajó-Hernád-sík és a Déli-Bükk területére, illetve
- a fennmaradó 2% részt az Északi-Bükk foglalja el.

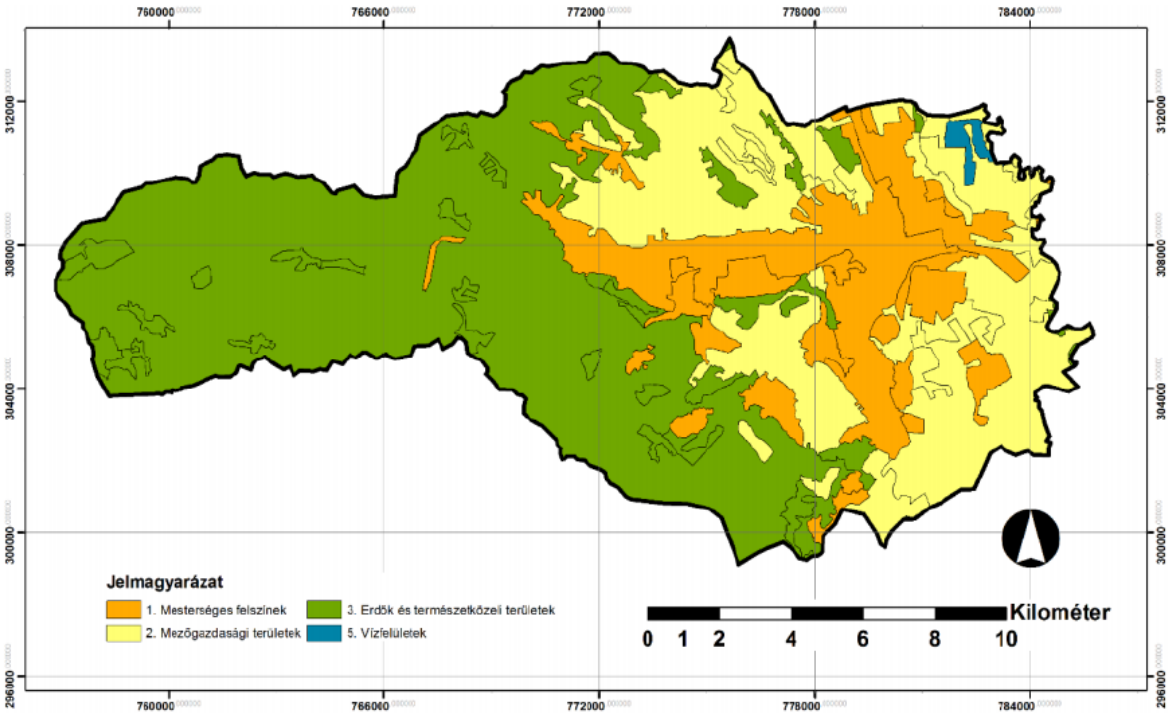
Az erdők és természetközeli helyek 12 454 ha területet foglalnak el Miskolc közigazgatási területéből, ennek 91%-a erdős terület, míg a fennmaradó 9%-ot cserjés, illetve lágyszárú növénytakaró fedi. Az erdővel fedett területeket kisebb-nagyobb gyepfoltok, cserjések, fiatalosok tagolják. Az erdős területek 97,2%-a lomblevelű-, 2%-a tűlevelű-, és 0,8%-a vegyes erdő. Egyedülálló élővilága folytán nagy részük (7 254 ha) védett terület, a Bükki Nemzeti Park része, illetve ennél is nagyobb területük esik Natura 2000 hálózatba. Ezek a területek kiemelkedő jelentőséggel bírnak a nemzeti ökológiai hálózatban, élőhely-komplexe fontos magterület, ám rendszere igen sérülékeny is egyben. Mindezért is alacsony,

[18] Miskolc M.J.V. Klímastratégiája

hatóságilag is korlátozott a beépítettsége, a szűk völgyekre a völgytalpakra koncentrálódik (Bükkszentlászló, Ómassa, Lillafüred, Alsó- és Felsőhámor) ugyanakkor turisztikai szempontból is célterületnek számít a Csanyikvölgy, Jávorkút, Szentlélek Sebesvíz, és Bánkút, gyakorlatilag a teljes bükki rész. Ezekre a területekre nem jellemző az ipari tevékenység, a korábbi bányászati tevékenység egykori felszín felbolygatása még megtalálható, ám növényborítottság jellemzi őket.

A mezőgazdasági területek 6 509 ha területet foglalnak el, ennek 52%-a vegyes mezőgazdasági terület, 35%-a szántóföld, 12%-a legelő és 1% területet borít állandó növényi kultúra. A mezőgazdasági területek megtalálhatók a dombvidékeken is, de az alföldi hordalékkúpsíkságon domináns felszínborítást jelentenek a mesterséges felszínek mellett. A Miskolc közigazgatási területén lévő mezőgazdasági területek 51%-a komplex művelési szerkezettel rendelkezik, ezek főként a dombsági, hegységelőtéri területekre vonatkoznak. Az alföldi hordalékkúpsíkság döntő többségét nem öntözött szántóföldek borítják, illetve egyéb rétek, legelőterületek (12%). Elenyésző a szőlők és a jelentős természeti értékkel bíró mezőgazdasági területek aránya. A szántóföldi művelés elsősorban a keleti területekre jellemző, ám kiterjedése csökkent az autópálya és a hozzá tartozó felvezető utak szántóföldi területre épülésének köszönhetően. A komplex művelési szerkezettel rendelkező felszínborítások nagy részben felaprózódott telekstruktúrájúak, itt kertes és zártkerti kultúra található, melyek nagyobb részét hétvégi üdülőtelkeknek használják, közéjük kisebb szántók ékelődhetnek. Mezőgazdasági művelés a zártkertekben elsősorban a szőlő és gyümölcstermesztés, nagyobb monokultúrák is előfordulnak.

22. térkép: Miskolc felszínborítási főkategóriák szerinti térképe

Forrás: Klímastratégia készítésének megalapozó dokumentációja - MÓDSZERTAN http://klimatudatos.hu/wp-content/uploads/2016/05/Miskolc_FINAL_0513_02.pdf

A város egykor igen változatos tájszerkezete a fejlesztések hatására leegyszerűsödött, a felszínborításban dominánssá vált az un. zártkerti övezet. Aktuális tendencia a zártkerti területek belakása, a városlakók életvitelszerű kiköltözése ezen területekre.

1.12.3. Védett, védendő táji és természeti értékek, területek

1.12.3.1. Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek

Országos jelentőségű tájképvédelmi terület övezete

9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet (a területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról) szerint a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: Trtv.) 19. § (4) bekezdésével összhangban, az Országos Övezeti Terv részét képező, e rendeletben megállapított országos övezetek a következők:

- az 1. melléklet szerinti jó termőhelyi adottságú szántók övezete: Miskolcot a Felsőzsolcával határos területen érinti;
- a 2. melléklet szerinti erdőtelepítésre javasolt terület övezete: belterület és külterület határán több helyen megjelenik (Szirmabesenyő, Parasznya, Bükkszentkereszt és Kistokaj irányába).
- a 3. melléklet szerinti tájképvédelmi terület övezete: A Sajó közvetlen környezete és a dombsági, hegyvidéki részei Miskolcnak.
- a 4. melléklet szerinti vízminőség-védelmi terület övezete: Miskolc belterületének magasabb fekvő részei és a teljes Bükk-i külterület.
- az 5. melléklet szerinti nagyvízi meder övezete: a Sajó-meder miskolci szakasza.
- a 6. melléklet szerinti VTT-tározók övezete: nem releváns.

23. térkép: Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek Miskolc és környéke vonatkozásában

Forrás: OTRT (http://www.terport.hu/webfm_send/4214) alapján saját szerkesztés

Térségi jelentőségű tájképvédelmi terület

Térségi jelentőségű tájképvédelmi terület övezete Miskolcot nem érinti.

1.12.3.2. Nemzeti és nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt álló vagy védelemre tervezett terület, érték, emlék

Nemzeti természetvédelmi oltalom alatt álló területek a településen

Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal védett természeti területeknek nevezzük a természetvédelemért felelős miniszter által, rendeletben védetté nyilvánított természeti területeket. Ezek lehetnek nemzeti parkok (NP), tájvédelmi körzetek (TK), természetvédelmi területek (TT) és természeti emlékek (TE) is.

A település külterületét a Bükki Nemzeti Parktermészetvédelmi oltalom alatt álló területei érintik.

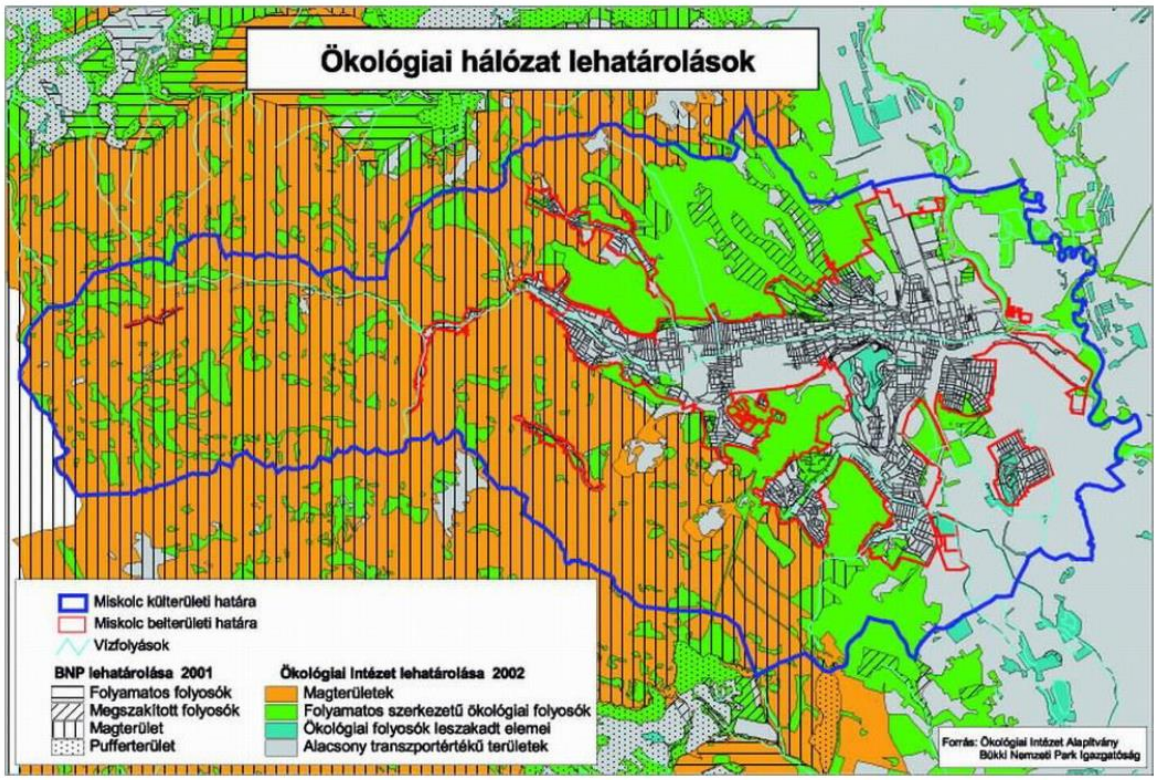
1.12.4. Ökológiai hálózat

Az ökológiai hálózathoz az országos jelentőségű természetes, ill. természetközeli területek és az azok közötti kapcsolatot teremtő ökológiai folyosók egységes, összefüggő rendszere tartozik, és amelynek részei a magterületek, az ökológiai folyosók és a pufferterületek.

A Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény 4. § 34. 35. és 36. pontja tartalmazza az ökológiai hálózat övezeteinek meghatározását.

A település közigazgatási területén az ökológiai hálózat övezetei közül a magterület, pufferterület és az ökológiai folyosó övezete is megtalálható, amelyek elhelyezkedését térképen ábrázoltuk.

24. térkép: Ökológiai hálózat lehatárolások Miskolcon

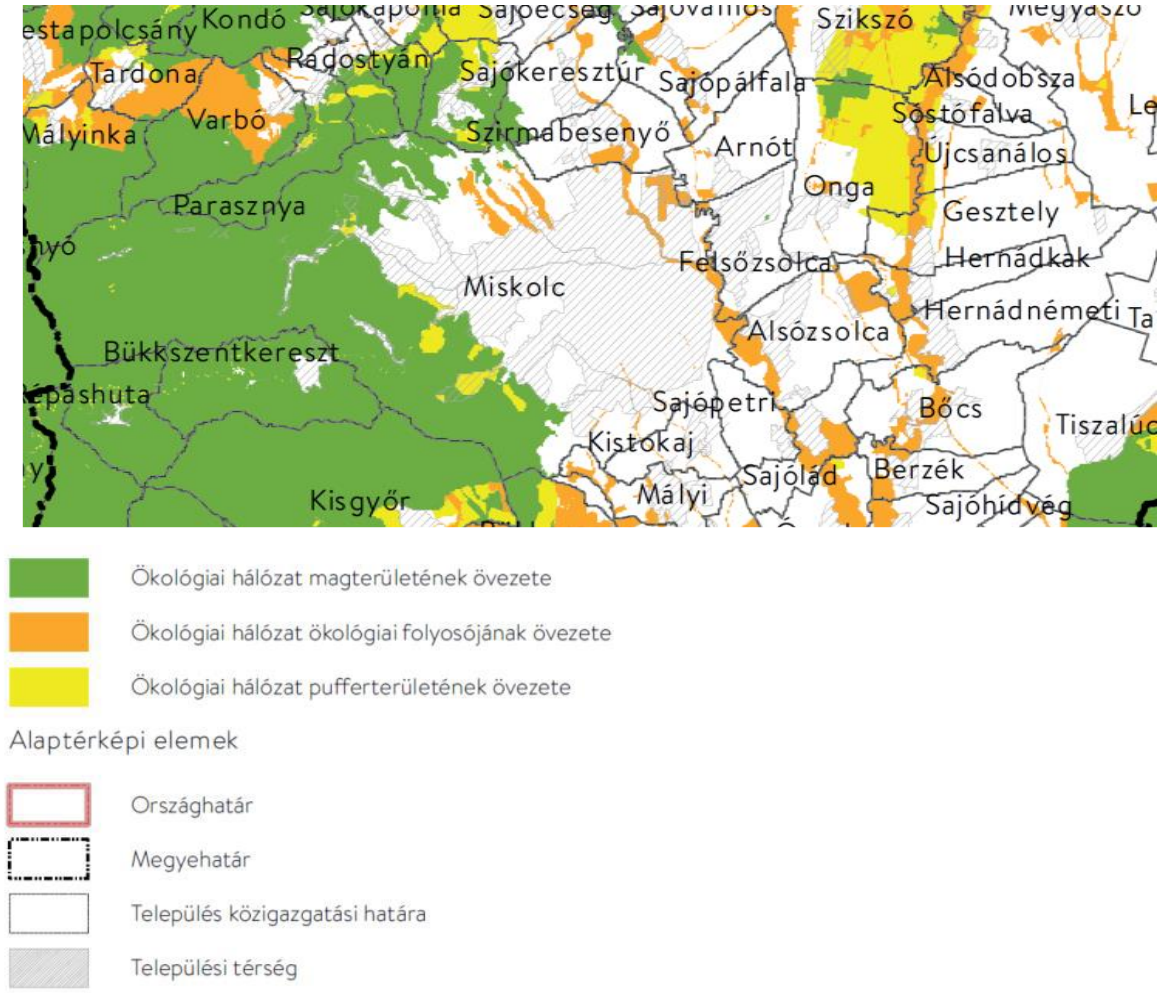
(Forrás: Miskolc ZIFFA, hivatkozva: Ökológiai Intézet, Bükki Nemzeti Park Igazgatóság, ITS)

Az országos övezeti terv tervlapjai alapján Miskolc érintettsége

3/1. melléklet: Ökológiai hálózat magterületének övezete, az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete és az ökológiai hálózat pufferterületének övezetének tervlapja

A 3/1. melléklet a Miskolc belterületére települési térséget határoz meg, az ökológiai hálózat minden eleme Miskolc külterületét érinti.

25. térkép: Részlet az MáTrT. 3/1. mellékletéből

Forrás: https://www.oeny.hu/oeny/4tr/#/pdf-terkepek

A magterület az OTrT-ben megállapított, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben alkalmazott övezet, amelybe olyan természetes vagy természetközeli élőhelyek tartoznak, amelyek az adott területre jellemző természetes élővilág fennmaradását és életkörülményeit hosszú távon biztosítani képesek, és több védett vagy közösségi jelentőségű fajnak adnak otthont.

Az övezetben csak olyan megyei területfelhasználási kategória és megyei övezet, valamint a településrendezési eszközökben olyan övezet és építési övezet jelölhető ki, amely az ökológiai hálózat magterülete és az ökológiai hálózat ökológiai folyosója természetes és természetközeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem veszélyezteti.

Az ökológiai folyosó az OTrT-ben megállapított, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben alkalmazott övezet, amelybe olyan területek – többnyire lineáris kiterjedésű, folytonos vagy megszakított élőhelyek, élőhelysávok, élőhelymozaikok, élőhelytöredékek, élőhelyláncolatok – tartoznak, amelyek döntő részben természetes eredetűek, és amelyek alkalmasak az ökológiai hálózathoz tartozó egyéb élőhelyek – magterületek, pufferterületek – közötti biológiai kapcsolatok biztosítására.

Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében csak olyan megyei területfelhasználási kategória és megyei övezet, valamint a településrendezési eszközökben olyan övezet és építési övezet jelölhető ki, amely az ökológiai hálózat magterülete és az ökológiai hálózat ökológiai folyosója természetes és természetközeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem veszélyezteti.

Az ökológiai hálózattal kapcsolatos követelményekről a 2018. évi CXXXIX. törvény V. fejezetében lehet olvasni részletesebben. A törvény az egyes övezetekkel kapcsolatban a következő szabályozást is tartalmazza, amelyet az ITS készítése során figyelembe vettünk:

Magterület

25. §

(2) Az ökológiai hálózat magterületének övezetében új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki, kivéve, ha:

a) a települési területet az ökológiai hálózat magterülete, vagy az ökológiai hálózat magterülete és az ökológiai hálózat ökológiai folyosója körülzárja, továbbá

b) a kijelölést más jogszabály nem tiltja.

(3) A (2) bekezdésben szereplő kivételek együttes fennállása esetén beépítésre szánt terület az állami főépítészi hatáskörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatalnak a területrendezési hatósági eljárása során kiadott területfelhasználási engedélye alapján jelölhető ki. Az eljárás során vizsgálni kell, hogy biztosított-e az ökológiai hálózat magterület és az ökológiai hálózat ökológiai folyosó természetes és természetközeli élőhelyeinek fennmaradása, valamint az ökológiai kapcsolatok zavartalan működése.

(4) Az ökológiai hálózat magterületének övezetében a közlekedési és energetikai infrastruktúra-hálózatok elemeinek nyomvonala a magterület természetes élőhelyeinek fennmaradását biztosító módon, az azok közötti ökológiai kapcsolatok működését nem akadályozó műszaki megoldások alkalmazásával jelölhetők ki és helyezhetők el.

(5) Az ökológiai hálózat magterületének övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető. Az övezetben új célkitermelőhely és külfejtéses művelésű bányatelek nem létesíthető, a meglévő külfejtéses művelésű bányatelek horizontálisan nem bővíthető.

(6) Az ökológiai hálózat magterületének övezetében az erőművek közül csak háztartási méretű kiserőmű létesíthető épületen elhelyezve.

Ökológiai folyosó

26. §

(2) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki, kivéve, ha

a) a települési területet az ökológiai hálózat ökológiai folyosó vagy az ökológiai hálózat magterület és az ökológiai hálózat ökológiai folyosó körülzárja, továbbá

b) a kijelölést más jogszabály nem tiltja.

(3) A (2) bekezdésben szereplő kivételek együttes fennállása esetén, a beépítésre szánt terület csak az állami főépítészi hatáskörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatalnak a területrendezési hatósági eljárása során kiadott területfelhasználási engedélye alapján jelölhető ki. Az eljárás során vizsgálni kell, hogy biztosított-e az ökológiai hálózat magterület és az ökológiai hálózat ökológiai folyosó természetes és természetközeli élőhelyeinek fennmaradása, valamint az ökológiai kapcsolatok zavartalan működése.

(4) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében a közlekedési és energetikai infrastruktúra-hálózatok elemeinek nyomvonala, továbbá az erőművek az ökológiai folyosó és az érintkező magterület természetes élőhelyeinek fennmaradását biztosító módon, az azok közötti ökológiai kapcsolatok működését nem akadályozó műszaki megoldások alkalmazásával jelölhetők ki és helyezhetők el.

(5) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető. Az

övezetben új célkitermelőhely és külfejtéses művelésű bányatelek nem létesíthető, meglévő külfejtéses művelésű bányatelek horizontálisan nem bővíthető.

NATURA 2000, Kiemelt Jelentőségű Természetmegőrzési Területek

Az Európai Unió Habitat Direktívája alapján különleges, illetve kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területek kerültek kötelezően kijelölésre, a területükön található élőhelyek, illetve fajok miatt.

NATURA 2000 területekre vonatkozó szabályozásokat a 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet tartalmazza. A NATURA 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól a 269/2007. (X. 18.) Korm. rendelet ad részletes tájékoztatást.

A 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet 1. sz. melléklete részletesen megadja a kijelölt különleges madárvédelmi területeket.

1.12.5. Egyéb természeti értékek

Helyi jelentőségű természetvédelmi területek:

Terület neve	Kiterjedés (ha)	Kód (Év)
Égeres növénytársulás a Majális parkban	0.5	4/34/TT/81 (1981)
Boldogasszony papucsa termőhely	12.2	4/40/TT/84 (1984)
Dr. Greutter István egyedi fa- és növénygyűjteménye	1.1283	4/32/TT/79 (1979)
Dr. Kovács Miklós rózsagyűjteménye	0.1578	4/31/TE/79 (1979)
Gárdonyi Géza Művelődési Ház (Bárczy-kastély) parkja	2.3546	4/48/TT/85 (1985)
Mexikóvölgyi Kőszál oldal	30.1708	4/55/TT/88 (1988)
Miskolc-Avasi arborétum / Avasi arborétum	15.9579	4/74/TT/03 (2003)
Miskolc-Görömbölyi gyurgyalag fészkelőhely és bányató	25.8009	4/71/TT/02 (2002)
Miskolctapolcai felhagyott Vár-hegyi kőbánya	16.3765	4/72/TT/02 (2002)
Miskolctapolcai Kis-köves	12.1543	4/52/TT/86 (1986)
Miskolctapolcai parkrendszer	8.7993	4/28/TT/79 (1979)

1.12.6. Tájhasználati konfliktusok és problémák kezelése

A településre jellemző tájhasználati konfliktusok és problémák kezelése az alábbiakban foglalható össze[19]:

- Bizonyos erdőterületek, vízfelületek, természeti védelmet élvező, valamint mocsár területek területfelhasználása során biztosítani szükséges ezen elemek teljes védelmét a beépítéstől, jellegzetes ökoszisztémájuk fenntartása érdekében.
- A zártkerti területek lakóterületté válása számos út- és közműfejlesztési konfliktust eredményez. E területeken a beépítési intenzitás növekedése az ökológiai potenciált csökkenti. A város szétterülése nem energia- és erőforráshatékony, számos ökológiai és klimatikus konfliktus lehetőségét hordozza. Javasolt a lakóterületek visszasorolása kertes mezőgazdasági területbe a zártkerten.
- A lakótelepek zöldfelületeinek beépítését el kell kerülni. Az úszótelkek közötti tömbtelkek leburkolásának és beépítésének a lakótelepi zöldfelületek lakótelepi közterületbe sorolása szab jogi határt.
- A felszíni vízfolyások és tavak mentén, pufferterület hiányában több lehetőség adatik a vízpartok beépítésére, a szennyezések növekedésére, ennek elkerülésére a vízfolyások és tavak mentén zöldterület, valamint korlátozott használatú mezőgazdasági terület lett kijelölve.
- A közigazgatási terület délkeleti részén tervezett 1000 ha-os fejlesztési területen számos tájhasználati konfliktust jelentkezett korábban, melyek közül a legjelentősebb a lakó és gazdasági területek közti pufferterületek hiánya, valamint az irreálisan sok útterületi kijelölés. A jelenlegi terv csökkenti az útfejlesztési igényeket, valamint zöld gyűrűt hoz létre a lakott területek körül, egyértelműen és kellő szélességű pufferterülettel elválasztva azokat a leendő gazdasági területektől.
- Átlagosnál jobb minőségi osztályú termőföldön új beépítésre szánt terület – helyhez kötöttség kivételével – nem került kijelölésre.
- Természetvédelmi területen új, beépítésre szánt terület nem került kijelölésre.

[19] Környezeti értékelés Miskolc MJV Településrendezési Eszközeinek Felülvizsgálatához (VÁTI Városépítési Kft., 2022. április) - https://www.miskolc.hu/sites/default/files/egyszeru_oldal/beagyazhato_csatolmanyok/2022-04-14/7746/_miskolc_kv.pdf

1.13. Zöldfelületi rendszer vizsgálata

Miskolc város zöldfelületi rendszeréről GISPÁN Integrált Önkormányzati Térinformatikai Rendszerben rögzített **digitális adatbázis** áll rendelkezésre térképes és területi adatokkal, amely azonban egyfelől nem tekinthető naprakésznek, másfelől nem teljes. Fenti okokból az adatkinyerési és ebből adódó elemzési lehetőségek erősen korlátozottak.

Kifejezetten a zöldfelületi rendszer állapotát figyelő környezeti szenzorok nem találhatók a városban. Csak az Országos Meteorológiai Hálózat és az OLM mérései állnak rendelkezésre.

Miskolc zöldfelületi ellátottsága megfelelő, de a nagy igénybevétel miatt állapotuk folyamatos javításra szorul. A város Zöldinfrastruktúra Fejlesztési és Fenntartási Akciótervének elkészítése során feltérképezték az egyes városrészek zöldfelületi ellátottságát.

Az erdők, zöldterületek, fasorok, zöldsávok, nagy zöldterülettel rendelkező intézmények területe esetében a zöldfelületi ellátottság 740,31 m^2/fő. A vízgazdálkodási területek hozzáadása a számot 1166,07 m^2/főre növeli.

A közparkokat, közkerteket tekintve 10,38 m^2/fő értéket kapunk. Ezt a számot korrigálják a nagyterületű kertes övezetek, ahol minden lakosra saját kert jut, de közpark nagyon kevés.

A biológiailag aktív felületek kiterjedésére nincs pontos adat. A biológiailag inaktív felületek aránya 8-16% a település területhez viszonyítva, a belterületen eléri a 30-40%-ot. Ez önmagában is nagyon magas érték, melyet a területéhez szintszámmal korrigálva az 50%-os érték is reális. Ennek megfelelően a biológiailag aktív felületek aránya 50% körüli lehet.

1.13.1. A települési zöldfelületi rendszer elemei

1.13.1.1. Szerkezeti, kondicionáló szempontból lényeges, a zöldfelületi karaktert meghatározó elemek

A zöldfelületek a település növényzettel tartósan vagy időszakosan fedett, biológiailag aktív felületei. A növényzettel borított parkok, utcák hozzájárulnak a település karakterének, arculatának kialakításához, részt vesznek a település szerkezeti tagolásában, valamint elfedik, takarják az előnytelen részeket. A zöldfelületek a település egyes területeit egymással és a külterülettel kapcsolják össze, szervezik egésszé. A növényzet a települési környezet fontos alkotórésze, hiszen szorosan hozzátartozik a vizuális megjelenéshez.

A településen belül meglévő zöldterületek teljes mértékben megőrzendők. Miskolc belterülete zöldfelületi elemekkel jól ellátott.

1. Közparkok, közkertek

A jelenlegi közparkok állapotára, minőségére, méretére nincsenek pontos adatok, mivel a város nem rendelkezik zöldfelületi kataszterrel. A városi fenntartási adatok nincsenek párhuzamban a szabályozási tervekben feltüntetett adatokkal, mert a gondozott területekhez hozzátartoznak a lakótelepi zöldfelületek, melyek a szabályozásban lakózóna kategóriába kerültek.

Miskolc parkrendszere a jellemző beépítés miatt eléggé széttagolt, főképp kisebb méretű, de nagy használati értékű parkokból áll, a belváros környékén egyedül az 5-6 ha nagyságú Népkert és az Avas

található, valamint a Miskolctapolcai városrészen a 6 hektáros tapolcai parkrendszer helyezkedik el, melyek számottevő méretű zöldterületként szolgálnak az itt lakók számára.

A közeljövőben több közpark fejlesztés is kilátásba helyeződött, többek között a Martinkertváros és Szirma közötti területeken, a Csorba-tó környékén, a Pece-völgy, a Lyukó-patak egyes szakaszain, és a Hejő-ligetben.

2. Lakótelepi zöldfelületek

A lakótelepeken létesített zöldfelületek fontos szerepet játszanak a város életében, hiszen ezeken a területeken nagy a beépítettség és a népsűrűség, és így az igénybevétel mértéke is igen nagy. Ez a típus legnagyobb kiterjedésben az Avasi-lakótelepen jelenik meg, elhúzódik Újdiósgyőr felé, valamint a Szentpéteri kapu városrészen, a Komlóstető és Hejőcsaba térségekben is. Jelentős jól beállt lakótelepi zöldfelületek találhatóak emellett selyemréti, a kiliáni (északi-déli), és a bulgárföldi lakótelepek környezetében is.

A lakótelepeken megjelenő zöldfelületek fő problémája a lombtömeg fedettség csökkenése és a megfelelő fenntartás hiánya, amely degradálódáshoz vezet. A szegényes fajösszetétel, és a cserjeszint folyamatos pusztulása/kihalása, valamint a vandalizmus is megoldandó problémaként lép fel ezeken a helyeken. A zöldterület szabálytalan, parkolási célra történő lakossági igénybevétele ugyancsak probléma.

Emellett a lakóterületeken kialakított zöldterületek esetében a lakosság részéről sokszor problémaként vetődik fel a növényzet korosodása – mint az épületek közelében nagyra nőtt fák, elburjánzott sövények.

3. Zöldsávok, fasorok

A fasoroknak és zöldsávoknak kiemelt kondicionáló és városképi jelentőségük van a település életében, mégis e csoportnál van a legtöbb hiányosság, hiába adottak a fatelepítési feltételek a leginkább rászoruló utcák esetében. Nyilvántartásuk is hiányos (ITS), a jövőbeni tervek sem elérhetőek.

Jelentős fasorral a Vár utca (helyileg védett gesztenyefasor), a Szentpéteri kapu, a Győri kapu – Andrássy út, a Görgey utca - Csabai kapu, valamint a Soltész Nagy Kálmán utca jellemezhető.

Az utak menti zöldsávok, fasorok többnyire nincsenek elkülönítve, hanem közlekedési zónába tartoznak, a nagyobb kiterjedésű zöldsávok pedig közpark kategóriába vannak sorolva, pontos adatokkal így nem rendelkezünk méretüket, mennyiségüket tekintve. Számos olyan utca van, ahol a többszintes zöldsáv telepítésére a lehetőség adott lenne, de csak egy gyepsáv található, ezek fejlesztését, megújítását kell megcélozni elsősorban. Ugyanakkor több olyan, főként családi házas övezetben található utca van, melyben kialakultak "kvázi" fasorok, de azok sokszor nem adnak egységes képet faji és korbéli különbözőségük miatt. Viszont jó a kondícionáló és esztétikai hatásuk.

A leggyakrabban alkalmazott fafajok a csörgőfa (Koelreuteria paniculata), a különböző juhar fajok (Acer platanoides, A. pseudo-platanus, A. saccharinum, A. campestre), a hársak (Tilia argentea, T. cordata, T. platyphyllos), a vadgesztenye (Aesculus hippocastanum), a japánakác (Sophora japonica). A családi házas övezetben szívesen telepítenek gyümölcsfákat, mint a meggy és dió. Sajnos terjed a tuja-fű típusú, szegényes növényzetű kerttípus is.

4. Zöldfelületi jellegű intézmények

Ezek az intézmények kiterjedt zöldfelülettel rendelkeznek. Ilyenek a temetők, a strandok, a sportterületek, a kempingek, és az állat- és növénykertek.

Temetők: jelentős növényállománnyal rendelkeznek. Kiterjedésük jelenleg kb. 72 ha a város területén. A régi temetők – a Hősök temetője, az Evangélikus temető és Avasi temető - növényzete igen változatos, az idős – sokszor igen értékes, védendő - fák mellett fontos szerepük van a cserjéknek és a lágyszárúaknak is. Ezek igen értékes, védendő, megőrzendő zöldfelületei a városnak. Viszont figyelni kell rá, hogy ezeket folyamatosan megfelelően karban tartsák, hiszen a korábban szintén szép fás temetőként emlegetett Mindszenti temető is veszített a szépségéből a koros vadgesztenyefák pusztulása miatt és az újabb temetők területének növényállománya sem hasonlítható még össze az öreg temetőkével.

Strandok: Kiterjedésük összesen kb. 15-20 ha, a minimálisan biztosítandó zöldfelületi arány 65 %. A Tapolcai strand átalakítása során üdítő eredmény az idős fák meghagyása, s a selyemréti strand esetében pedig pozitív változás a fásítás. Ebből is látható, hogy a nagyon fontos és megbecsült zöldfelületei ezek a városnak.

Sportterületek: Ezek kb. a belterület 1%-át teszik ki, a legnagyobb közülük a Diósgyőri Sporttelep (16 ha). A minimálisan biztosítandó zöldfelületi arányuk 75%, használatukból adódóan azonban igen csekély a lombtömeg fedettség.

Kempingek: Idegenforgalmi szempontból jelentős lakó-, üdülőterületeken táji értékeket nyújtó zöldfelületekben helyezkednek el. Minimálisan biztosítandó zöldfelületük 75%, növényzetben gazdagok, rendezettek. Aktív zöldfelületi arányuk fenntartandó.

Állat-és növénykertek: Fontos oktatási-, rekreációs-, kondicionáló- és művelődési feladatokat látnak el a település életében. A Városi Vadaspark Miskolc külterületén fekszik, itt elsősorban a természetes vegetáció védelme a fontos, hiszen a Bükki Nemzeti Park közvetlen közelében fekszik. Belterületen az Avasi-arborétum, és a Greuter-kert található, melyek védettséget is élveznek. Kiterjedésük összesen 6,5 ha.

5. Jelentős zöldfelülettel rendelkező intézmények

A kategória a főként a regionális szerepkörű egészségügyi, oktatási és a művelődési feladatokat ellátó intézményeket foglalja magába. Aktív zöldfelületi arányuk és a faállomány lombtömegének fedettsége fenntartandó.

A kórház kertek mintegy 50 hektárnyi területet jelentenek. Ezek sokszor idős, több mint 100 éves kertek, értékes, ritka fajokkal, melyek védelmére fokozott figyelmet kell biztosítani a fenntartás, megújítás során.

Az oktatási intézmények (kiemelten kezelve a Miskolci Egyetemet) változatos méretű, minőségű és állapotú kertjeinek is fontos a fejlődése, mind az ott tanulók, mind a városi lakosok számára, hiszen koncentrált, sűrű zöldfelületük miatt fontos szerepet játszanak a város kondicionáló hatású zöldfelületei között.

6. Magánkertek

A városban kiterjedt nagyságúak a magánterületeken belüli zöldfelületek, ezek a miskolci zöldfelületi rendszer nem elhanyagolható elemei. Növelik a város zöldfelületeit a mezőgazdasági, zártkertes területek, beékelődő kiskertek, gyümölcsösök. Ezek jelenthetik a város jövőbeni zöld pólusait, a zöldfolyosóit.

A főként kiskerteknek, kistáblás szőlőknek, gyümölcsösöknek és természetközeli réteknek otthont adó Görömböly és Miskolc-Tapolca közötti területek zöldfelülete indokolja a két közeli terület zöldfolyosókkal való összekötését.

7. Belterületi erdők

Miskolc a külterületi erdő méreteihez képest elenyésző mennyiségű belterületi erdővel rendelkezik. Területi arányuk jelenleg mintegy 3% (belterületi erdő/belterület), amit a hatályos szabályozási tervben mintegy 7%-ra kívánnak növelni részben a belterületbe vonandó területeken már ma is meglévő véderdők bevonásával (pl. Hejőcsaba), illetve jelentős erdősítés előirányozásával (Hejőcsaba, Görömböly), részben pedig úgy, hogy a jelenlegi belterületen kívánják növelni az erdőterület kiterjedését (Diósgyőr, Sajó mente).

Tervezett védelmi rendeltetésű erdő: belterületen: 185,24032 ha, tervezett belterületen: 149,41141 ha (Forrás: VÁTI Kht).

A városi zöldfelületek sajnos valódi hálózati rendszerbe nem integrálódnak. A miskolci közterületi zöld infrastruktúra elemeket aszfaltozott utak választják el egymástól, a parkok között általában lakótömbök, vagy városrészek szakítják meg a kapcsolatot. A folyamatosság biztosítására hivatottak az útmenti zöldsávok, fasorok, vagy kisebb-nagyobb vízfolyások, de ezeket vizsgálva is nagyon sok zsákutcát találtunk, ahol a zöld labirintus megszakadt. A patakok közül több pont a belvárosban lefedve. Jelentős a fragmentáció az iparterületek (DAM, Gépgyár, Selyemrét, vasút) környékén, ahol a magas kerítések mögött óriási csarnokok, burkolt felületek gátolják a zöld rendszer kapcsolódását. A lakótelepek, sűrű beépítésű városrészek is nehezen átjárhatóak. A Sajó, mint hálózati elem teljes mértékben el van szigetelve a várostól, rozsdaövezet, iparterület, vasút is terheli az érzékeny árterületet. Enyhíti a helyzetet, hogy Miskolc viszonylag keskeny, hosszan elnyúló szerkezetű város, így elég közel vannak a kiterjedt kertes övezetek, külterületi tájak a belvároshoz, melyeknek pozitív hatása érezhető.

A lakossági felmérés alapján a zöldfelületek állapotával és kiterjedésével kapcsolatos elégedettség összességében közepesnél is alacsonyabb. A belváros zöldfelületeit a többség, több szolgáltatás (környéken pl. büfé, fagyizó, nyilvános WC) biztosításával, sétautak fejlesztésével, gyakoribb kültéri programokkal tenné vonzóbbá. Többen említették, hogy zöldfelületek karbantartását javítani szükséges, kukák, csapok, padok kihelyezésére lenne igény, a belvárosi zöldfelületeket növelnék, például Népkerthez hasonló nagyobb park(ok) kialakításával.

A város zöld felület gazdálkodását az Önkormányzat irányítása mellett a Miskolc Holding tagvállalataként működő Miskolci Városgazda Nonprofit Kft. végzi. A Társaság a közszolgáltatási szerződés alapján látja el a város üzemeltetésével, működtetésével, tisztán tartásával kapcsolatos szolgáltatási tevékenységét. A feladatok finanszírozását a Miskolci Városgazda Nonprofit Kft. költségvetési forrásai és gazdálkodási bevételei adják.

1.13.1.2. Zöldfelületi ellátottság értékelése

A város Zöldinfrastruktúra Fejlesztési és Fenntartási Akciótervének elkészítése során feltérképezték az egyes városrészek zöldfelületi ellátottságát.

Az erdők, zöldterületek, fasorok, zöldsávok, nagy zöldterülettel rendelkező intézmények területe esetében a zöldfelületi ellátottság 740,31 m^2/fő. A vízgazdálkodási területek hozzáadása a számot 1166,07 m^2/főre növeli.

A **közparkokat, közkerteket tekintve 10,38 m²/fő értéket kapunk**. Ezt a számot korrigálják a nagyterületű kertes övezetek, ahol minden lakosra saját kert jut, de a közpark nagyon kevés.[20]

A települési zöldfelületek aránya (%) és a települési zöldterületek nagysága (m²) tekintetében az önkormányzat nem rendelkezik pontos adatokkal.

Városrészenként 1 főre jutó kezelt zöldfelületek kiterjedése a Miskolci Városgazda NKft által kaszált gyepfelületek adatai alapján adható meg.

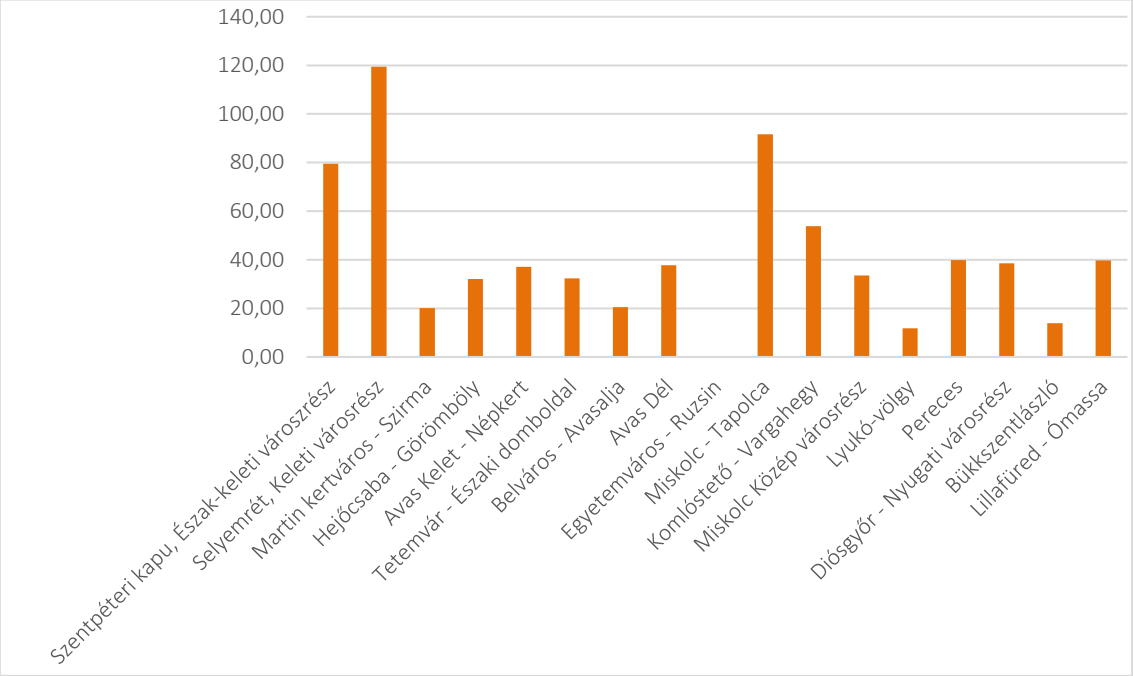
45. táblázat: Városrészenként 1 főre jutó kezelt zöldfelületek kiterjedése (m2/fő)

Településrész	Lakosságszám (fő)	Zöldfelület mérete (m2)	Városrészenként 1 főre jutó zöldfelület mérete (m2/fő)
Szentpéteri kapu, Észak-keleti városrész	6831	542833	79,47
Selyemrét, Keleti városrész	3828	457347	119,47
Martin kertváros - Szirma	10231	204866	20,02
Hejőcsaba - Görömböly	9984	320297	32,08
Avas Kelet - Népkert	5237	194386	37,12
Tetemvár - Északi domboldal	6137	198823	32,40
Belváros - Avasalja	20658	422399	20,45
Avas Dél	24468	924232	37,77
Egyetemváros - Ruzsin	742	n.a.	na.a
Miskolc - Tapolca	3091	283073	91,58
Komlóstető - Vargahegy	4325	232703	53,80
Miskolc Közép városrész	30828	1032443	33,49
Lyukó-völgy	2474	29024	11,73
Pereces	3750	149298	39,81
Diósgyőr - Nyugati városrész	16169	623993	38,59
Bükkszentlászló	556	7751	13,94
Lillafüred - Ómassa	617	24473	39,66

Forrás: Miskolci Városgazda NKft által kaszált gyepfelületek adatai alapján

[20] Miskolc ZIFFA (Zöld Infrastruktúra Fejlesztési és Fenntartási Akcióterv) 2019.

47. ábra: Városrészenként 1 főre jutó zöldfelület mérete (m^2/fő)

Forrás: Miskolci Városgazda NKft által kaszált gyepfelületek adatai alapján

Kiemelkedő, 80 m^2/főt meghaladó két városrész 1 főre jutó zöldfelület értéke: Selyemrét, Keleti városrész (119,47 m^2/fő) és Miskolc – Tapolca (91,58 m^2/fő). Az Egyetemváros – Ruzsin városrész esetében a hivatkozott területen a város nem végez parkgondozást, ezért erről nem áll rendelkezésre zöldfelületi adat. Ezen terület nagy része zártkertes magáningatlan, illetve az Miskolci Egyetem által kezelt terület. Azon lakosság száma, akinek lakóhelye 300 m-es körzetében nincs elérhető közösségi zöldfelület, gyakorlatilag nullának tekinthető.

A zöldfelület használat tekintetében elsősorban az állattartók (kutyatulajdonosok) lépnek fel fejlesztési igényekkel, városrészenként eltérő intenzitású a zöldfelületek rekreációs célú használata, egyre népszerűbbé válnak a közösségi kertek (Greutter kert, Avasi Paradicsom Közösségi Kert, Görömböly zöld pálya közösségi kert).

A vízfolyások melletti 10, 20, 50 méteres sáv természetessége, beépítettsége viszonylag kedvező. A városban több jelentős vízfolyás található, melyek beépítettsége változó, a legtöbb helyen a 10 méteres sávban természetközeli állapot jellemző, a 20-50 méteres sáv azonban már többnyire beépített.

Az uralkodó szélirány felöli településszegély felszínborítása kedvező. Az uralkodó szélirány É, ÉNy. Az efelé eső településszegély az erdős, gyepes, változatos domborzati viszonyoknak megfelelően jellemzően nem beépített. A széleróziónak való kitettség ennek megfelelően kis mértékű.

1.13.2. A zöldfelületi rendszer konfliktusai, problémái

A legfontosabb kezelésre szoruló konfliktusok és problémák az alábbiak:

- A zöldfelületi rendszer nem összefüggő, a zöldfelületek eloszlása egyenetlen.
- Bár a zöldfelületek nagysága megfelelő, de nagy azok igénybevétele, így állapotuk leromlott.

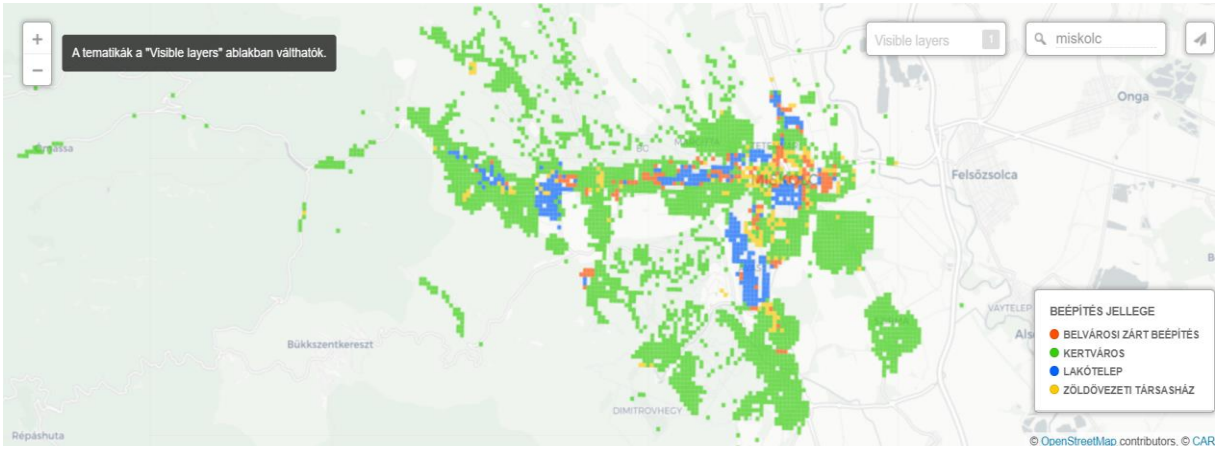
- A zöld sávok, fasorok, jelentős kondicionáló és esztétikai szereppel bírnak, de mennyiségük nem elegendő.
- Az ökoszisztéma szolgáltatások belterületen nem, vagy csak kisebb mértékben érvényesülnek (ide tartoznak az elérhető nyersanyagok, a tiszta levegő és ivóvíz, az éghajlat szabályozásában betöltött szerep, a talajképződés, a beporzás, a zöldfelületek nyújtotta esztétikai élmény és a rekreáció lehetősége).
- A zöldfelületi rendszer jóléti szerepe a környezeti nevelés által erősíthető lenne.
- Az özönnövények, allergén fajok terjednek, különösen a gondozatlan elhagyatott rozsdaövezetek felől, ami veszélyt jelent a biodiverzitásra és az emberi egészségre is. Humánegészségügyi szempontból a folyamatos parlagfű gyérítés indokolt a különösen fertőzött területeken.

1.14. Az épített környezet vizsgálata

1.14.1. A területfelhasználás vizsgálata

Az épített környezet vizsgálata fejezet olyan tartalmi részletezettséggel kerül kidolgozásra, amely a stratégia kidolgozásához szükséges. Részletesebb elemzésre a településrendezési terv felülvizsgálata, módosítása során fog sor kerülni.

26. térkép: Beépítés jellege Miskolcon

Forrás: https://geoxmap.carto.com/viz/fc6f49ac-d288-11e6-9805-0ee66e2c9693/public_map

A fenti térképen jól elkülönülnek a különböző beépítési jellegek Miskolcon. A belsőbb területeken a zárt beépítés, a lakótelepek és a társasházi beépítés a jellemző. A város két tengelyétől és központjától távolodva a kertvárosi beépítés válik uralkodóvá.

1.14.1.1. Településszerkezet történeti kialakulása, a településszerkezet vizsgálata és helyi sajátosságok vizsgálata

A 2013-ben készült ITS megalapozó vizsgálatban leírtakhoz képest nem történt változás, az abban leírtak érvényesek jelenleg is.

Miskolc azon kevés európai települések közé tartozik, melyek történelme 70.000 évvel ezelőttre nyúlik vissza. A belvárosban előkerült régészeti leleteknek köszönhetően bizonyítható az őskori ember jelenléte, így a várost és térségét Magyarország legrégebben lakott területének nevezhetjük. Az Avas és a vele látványkapcsolatba lévő Tokaji Kopasz-hegy stratégiai fontosságú területek, ahonnan a Sajó és Hernád völgy kereskedelmi útvonalai ellenőrzés alatt tarthatók.

A város első épületei a mai Sötét kapu térségében, az Avas és a Szinva között létesültek majd folyamatosan terjeszkedtek. A belváros utca-szerkezete egy középkori palánkkerítés nyomát őrzi. A gyorsan fejlődő város topográfiai adottságai miatt elsősorban kelet és nyugat felé terjeszkedett, mai főutcájának nyomvonala korán kialakult. A 15. század végén már 2000 lakosa volt. A török hódoltság idején a fejlődés lelassult, de a város komolyabb pusztítást nem szenvedett. Ebben a korban teljesedett ki a környező dombokon virágzó- szőlő- és borkultúra, amely városrésznyi területű pincesorok létesítéséhez vezetett.

A felszabadulást követő első népszámlálás 1786-ban 2414 házat és 14.179 lakost jegyzett föl a városban. Miskolcon jelentős a kézművesipar jelenléte, a városban 13 céh működött. Területe lassú növekedésnek indult; jogilag is egyesült a vele korábban összeépült Mindszent községgel, megindult a korábban kertészeti kultúrákkal betelepített Avas alatti terület (ld. Meggyesalja utca, Toronyalja utca) beépítése. A Sajó révje felé a városon kívüli funkciók (vásártér, ispotály, stb.) jelentek meg.

Az állami iparfejlesztési tevékenység keretében a Miskolc és Diósgyőr közötti területen létesült Vasgyárhoz településnyi méretű munkás-kolóniák létesültek a 18 sz.-ban (Újdiósgyőr). A létesítmény megalapozta a két település összenövését, egyúttal ipari központtá válását.

A 18. és a 19. század folyamán Miskolc is lendületesen fejlődött: több fontos épület is épült, köztük a városháza, az új megyeháza, a színház (az ország mai területén álló első kőszínház), a zsinagóga, továbbá számos iskola és templom. Területe minden irányban növekedett. Fejlődése hamarosan saját közigazgatási határaiba ütközött, a lakóterületek Diósgyőr és Hejőcsaba területén növekedtek tovább.

1870. január 9-én átadták a Hatvan–Miskolc vasútvonalat, amivel a város összeköttetésbe került Pesttel. Néhány évvel később északi irányba is vasút épült, a szepesi és gömöri bányavidékek felé. Sajnos a pályaudvar a belvárostól viszonylag távol, perifériális helyen épült meg. A vasútra szervezett ipari területek kiléptek a Szinva völgyéből és a Sajó menti sík területek beépítése is megkezdődött. A várostest észak-déli irányú terjeszkedése is megindult, máig megoldatlan településszerkezeti problémákat okozva az Avas és a Tetemvár „körbeépülésével”.

1878-ban hatalmas árvíz rengeteg épületet elpusztított, de helyükre szebb, nagyobb épületek épültek. Kezdetét vették a régóta halogatott vízrendezési munkálatok: a Szinván álló vízimalmokat elbontották, a Szinva és a Pecék medrét rendezték, vízlevezető képességüket növelték. A korábbi vízjárta területeken széles utak épültek, a hosszú telkek megosztásával elsősorban a belváros beépítése sűrűsödött. Ekkor készültek az első mai értelemben vett rendezési tervek.

1897 júliusában elindult az első miskolci villamosjárat. Ezzel Miskolc és Újdiósgyőr összeépülése lényegében befejeződött és kezdetét vette az infrastruktúrák közös működtetése.

Az első világháború közvetlenül nem érintette ugyan a várost, de következményei felemás fejlesztési pályára kényszerítették. Ígéretes nagyvárosi átalakulása megakadt, a belváros nívós épületállományának léptékváltása félbeszakadt, torzó maradt. Ugyanakkor az elvesztett Kassa szerepének pótlására nagyléptékű intézményi fejlesztések kezdődtek a belváros peremein, az új határokon túli menekültek fogadására pedig ideiglenesnek szánt barakktelepek létesültek a Szentpéteri és a Zsolcai kapuban, melyek ma is ipari területek közé ékelődött szegregátumok.

A második világháborúban a Tiszai Pályaudvar környékét érték bombatalálatok, a helyreállítást azonban nem követte a perifériális helyzetű pályaudvar városszerkezetbe történő integrálása.

1945-ben Diósgyőrt és Hejőcsabát, 1950-ben Görömbölyt, Szirmát és Hámort csatolták a városhoz. Mai kiterjedését 1981-ben érte el, amikor hozzácsatolták Bükkszentlászlót is. Az erőltetett iparfejlesztést erőltetett lakásépítési program követte: az egyesített települések fizikailag is összenőttek. A belváros és Diósgyőr leromlott városrészeinek szanálásával, az avasi szőlők és a diósgyőri kenderföld helyén hatalmas lakótelepek épültek, melyeket tucatnyi kisebb és közepes telep követett. Az Avas-dél az ország egyik legnagyobb lakótelepe, számtalan településszerkezeti problémával (közvetlen belvárosi kapcsolat hiánya, meg nem valósult intézményi központ, geotechnikai problémák stb.).

A további szabad területeket családi házas beépítés foglalta el. Az Avas nyugati oldalán az Egyetemváros, a Szentpéteri kapuban a Megyei Kórház városrésznyi területe a legfontosabb szerkezetképző elemek. Meg kellett oldani továbbá a Szinva és Hejő völgy összekötését, a Varga-hegyi szerpentinút a déli városrészek elérhetőségének javításával Hejőcsaba és Görömböly gyors növekedését alapozta meg. Nem várathatott magára a keleti városrészek elérhetőségének javítása sem: vasúti felüljárók és egy nagy teherbírású széles Sajó-híd épült, mellyel egy újabb fizikai korláton lépett át a város. Megvalósult továbbá a Széchenyi utca keleti irányú meghosszabbítása és központi szakaszának forgalom-mentesítése, az ehhez kacsolódó tehermentesítő utak azonban torzók maradtak.

E korszak örökségei a várost körülölelő hatalmas zártkerti területek, melyek hétvégi házakból eleinte „nyári lakokká”, majd lassan alacsony státuszú állandóan lakott területekké váltak, valós szerkezeti kapcsolatok és infrastruktúrák nélkül. A Lyukó-völgy mintegy 3-5000 fő otthona.

A nehézipar összeomlását követően a várostest középső részén részben felhagyott, részben alulhasznosított, környezeti és vizuális problémákkal terhelt területek maradtak, a város lakosságszáma pedig gyors csökkenésnek indult. A megélhetési nehézségekkel párhuzamosan gyorsult fel az agglomerálódás és a zártkertek „belakása”, melyet azonban nem követtek az elvárt infrastrukturális fejlesztések.

A trend napjainkban megfordulóban van; bár a belső várostest nyugati nagyvárosokra jellemző látványos kiürülése nem történt meg, de az üres lakások és telkek kínálata csökkenőben van. Az elmúlt években nívósabb társasházi fejlesztésekre is mutatkozik vásárlói igény, ezek azonban a belső területi tartalékok felhasználásával valósulnak meg. A város ma is sokarcú, szerkezete és az egyes városrészek státusza mozaikos, sok a beékelődött, gazdaságosan nem beépíthető terület.

1.14.1.2. Beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területek

Miskolc Város Helyi Építési Szabályzatában, az alábbi funkciójú területek kerültek megállapításra (terület-felhasználási egységek):

Beépítésre szánt területek:

- Nagyvárosias lakózóna (Ln)
- Kisvárosias lakózóna (Lk)
- Kertvárosias lakózóna (Lke)
- Lakó-üdülő zóna (Lü)
- Vegyes zónák
    - Településközpont vegyes (Vt)
    - Központi vegyes zóna (Vk)
- Gazdasági zónák
    - Kereskedelmi, szolgáltató, gazdasági zóna (Gk)
    - Zavaró hatású ipari gazdasági zóna (Gip)
    - Egyéb ipari gazdasági zóna (Ge)
- Üdülő zónák
    - Üdülőházas zóna (Üü)
    - Hétvégi házas zóna (Üh)
- Különleges zónák
    - Különleges kereskedelmi célú zóna (Kke)
    - Különleges közhasználatú (Ki) és nagy zöldfelülettel rendelkező különleges közhasználatú építményi zónák (Kiz)
    - Különleges bányászati zóna (Kb)
    - Különleges honvédelmi és belbiztonsági zóna (Kho)
    - Különleges hulladék elhelyezésére szolgáló zóna (Kh)
    - Különleges közlekedési zóna (Kkö)
    - Különleges pince rendeltetési zóna (Kpi)
    - Különleges egyéb rendeltetési zóna (Ke)

Beépítésre nem szánt területek:

- Közlekedési zónák
  - Általános közlekedési zóna (Köá)
  - Vasúti közlekedési zóna (Köv)
  - Légi közlekedési zóna (Köl)
- Közpark zóna (Z)
- Erdőzónák
  - Védelmi rendeltetési zóna (Ev)
  - Egészségügyi-szociális-turisztikai rendeltetésű erdőzóna (Ee)
  - Gazdasági rendeltetésű erdőzóna (Eg)
- Mezőgazdasági zónák
  - Mezőgazdasági kertes zóna (Mke)
  - Mezőgazdasági általános zóna (Má)
  - Mezőgazdasági – ökológiai célból – korlátozott használatú zóna (Mko1)
  - Mezőgazdasági kertes korlátozott használatú zóna (Mko2)
- Vízgazdálkodási zóna

1.14.1.3. Funkció vizsgálata

A város térségi szerepkörének megfelelő és igen kiterjedt intézményhálózattal rendelkezik, mely a tudatos városkijelölés, városépítés eredménye. Szinte minden intézményre jellemző városi funkció mellett a körzeti vonzás is, mely elsősorban a járás területére terjed ki.

46. táblázat: Funkciók Miskolcon

Funkció	Alfunkció	Intézmények megnevezése	Darab-szám
Humán funkciók	Bölcsőde	Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény (MESZEGYI)	10
	óvoda	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény (MIOVI)	32
	iskola	15 állami, 15 egyházi és 6 egyéb fenntartású általános iskola 34 db középiskola különböző fenntartásban (Szakképzési Központ, Tankerületi Központ, egyházak, Miskolci Egyetem, egyéb)	36 + 34
	egészségügyi ellátás	Miskolci Egészségfejlesztési Intézet (MEFI)	29
	szociális és gyermekjóléti szolgáltatások	Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény (MESZEGYI)	15
	könyvtár	II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár, Miskolci Lévay József Muzeális Könyvtár, Szabó Lőrinc Fiókkönyvtár Idegennyelvű Könyvtár, Miskolci	10

Funkció	Alfunkció	Intézmények megnevezése	Darab-szám
		Egyetem Könyvtár, Levéltár, Múzeum, Miskolci József Attila Könyvtár, Miskolci Móra Ferenc Könyvtár, Miskolci Tompa Mihály Fiókkönyvtár, Miskolci Kaffka Margit Fiókkönyvtár, Miskolci Szabó Lőrinc Fiókkönyvtár, Miskolc-Diósgyőri Petőfi Sándor Fiókkönyvtár	
Közösségi funkciók	színház, mozi	Miskolci Nemzeti Színház, Cinema City Miskolc, CINE-MIS Art mozi	3
	szabadidőpark, sportpálya	DVTK Szabadidőpark, Lillafüredi Sport és Kalandpark	2
	közösségi ház és múzeum	Lyukói Közösségi ház, Vasgyári Közösségi ház, Görömbölyi Művelődési ház, Miskolci Kulturális Központ, Ady Endre Művelődési ház, Gárdonyi Géza Művelődési ház, Művészetek Háza, Vörösmarty Mihály Művelődési ház, Ifjúsági ház	9
	uszoda, strand	Kemény Dénes Városi Uszoda, Diósgyőri Uszoda, Augusztus 20 strandfürdő, Ellipsum Élményfürdő	4
	templom	Miskolci Mindszenti templom, Miskolci Nagyboldogasszony Minorita templom, Miskolc-Belvárosi Református Egyházközség temploma, Avasi Református Templom, Miskolc-Belvárosi Nagyboldogasszony Görögkatolikus székesegyház, Miskolci Szent Anna templom, Miskolci Deszkatemplom, Miskolci Szent Háromság ortodox templom, Selyemréti Szent István Király templom, Miskolci Gyümölcsoltó Boldogasszony-templom	10
	rendőrség	Miskolci Rendőrkapitányság, Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Rendőr-főkapitányság	2
	tűzoltóság	Miskolci Hivatásos Tűzoltó Parancsnokság	1
Igazgatási funkciók	okmányiroda	Miskolc, Csizmadia köz 1., 3525 Miskolc Kis-Hunyad utca 9., 3527 Miskolc Kandó Kálmán tér 1-3., 3525 Miskolc Vologda utca 4.	4
	önkormányzati hivatal	Polgármesteri Hivatal	1
	kormányablak	Miskolc, Csizmadia köz 1., 3525 Miskolc Kis-Hunyad utca 9., 3527 Miskolc Kandó Kálmán tér 1-3., 3525 Miskolc Vologda utca 4.	4
Közlekedési funkciók	benzinkút	MOL, Shell, ÖMV, Avia, Mobil Petrol	21
	autóbusz állomás	Volánbusz Zrt.	1
	vasútállomás	Tiszai pályaudvar, Gömöri pályaudvar - MÁV Magyar Államvasutak Zrt.	2

Funkció	Alfunkció	Intézmények megnevezése	Darab-szám
Gazdasági funkciók	pénzügyi szolgáltatók és bankok	Magyar Posta Zrt., OTP Bank, K&H Bank, Takarékbank, MKB Bank, Unicredit Bank, Raiffeisen Bank, Polgári Bank, Erste Bank, CIB Bank	10
	irodaház	Álmos Irodaház, Átrium Office Center, Miskolc Business Center, i22 Business Center, G19 Business Center	5
	szálláshely	Lábatlan Vendégház Encs-Abaújdevecser	1
	kiskereskedelmi üzlet	élelmiszer, ruházati kiskereskedelmi üzletek, papírbolt, gazdabolt, ruházat, dohánybolt, Tüzép, vegyes iparcikk, Fürdőszoba és Csempe Szaküzlet, Kisállatkereskedés, fényképész, könyves- és játékbolt, virágbolt, szolgáltatók (fodrász, kozmetika, telekommunikáció stb.)	113
	vendéglátó egységek	Éttermek, büfék, fagylaltozó, cukrászdák, gyorséttermek, kocsmák, borozók	34
	Ipari Park	Északi és Déli Ipari Park	2
	piac	Termelői és piac	2

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

1.14.1.4. Alulhasznosított barnamezős területek

Miskolcon és környékén négy jelentősebb, elkülöníthető barnamezős terület található. Három ezek közül (**DAM, DIGÉP, Lyukóbánya**) egymás szomszédságában fekszik. Az ipari negyed eredetileg a város szélén, Diósgyőr és Miskolc közé épült, de a település „körbenőtte" azt. A közel 200 hektáron elhelyezkedő kohászati és a 45 hektáros DIGÉP-telephely a város belsejében fekszik. A terület funkcióváltását megnehezíti, hogy sűrűn beépített és nagy része kihasználatlan. A negyedik terület az ún. **Északkeleti Iparterület** közel 300 ha területen helyezkedik el. A város jelenleg is aktívan foglalkozik ezen barnamezős területek rekultivációs lehetőségeinek vizsgálatával.

1.14.1.5. Konfliktussal terhelt (szlömösödött, degradálódott területek)

A degradálódott területek első sorban a város szegregátumai. A szegregátumok bemutatása a 2.3.2.-es fejezetben részletesen megtörténik.

1.14.2. A telekstruktúra vizsgálata

A 2018-ben készült ITS megalapozó vizsgálatban leírtakhoz képest nem történt változás, az abban leírtak érvényesek jelenleg is.

Miskolc közigazgatási területén a telkek nagyság szerinti megoszlása igen változatos képet mutat. A legnagyobb arányban a 720 és 1.100 m2 közötti telkek jelennek meg, mintegy 25 %-ban. Legjellemzőbb

telekméret belterületen 500-700 m2, külterületen 10.000-100.000 m2 és zártkertek esetében 720-1.500 m2.

1.14.3. Önkormányzati tulajdonkataszter

Miskolc városa nem rendelkezik tulajdonkataszteri nyilvántartással. A meglévő vagyonkataszteri adatok alapján Miskolc Önkormányzati tulajdonú ingatlanainak a száma 8634 db, ezek besorolása a következő:

- forgalomképtelen ingatlanok 4991 db (Helyi közutak, közterek, közparkok, közterületek, árkok, közcélú vízi létesítmények);
- korlátozottan forgalomképes ingatlan 323 db (Intézmények, hivatali épületek, sportlétesítmények, köztemetők, erdők, műemléki épületek, védett természeti területek, helyi közforgalmú vasúti pályák, Önk. Gazdasági társaságok használatába adott ingatlanok, egyházak kezelésébe adott ingatlanok);
- forgalomképes ingatlan 3320 db (Társasházak, lakóépületek, pincék, önálló hrsz-ú garázsok, garázsalatti területek, idegen felépítménnyel beépített ingatlanok, nem lakás céljára szolgáló egyéb ingatlanok, beépítetlen belterületek, külterületi ingatlanok, udvarok, üzemi épületek, fürdők, repülőterek.

1.14.4. Az épületállomány és a környezet geodéziai felmérése

A környezet geodéziai felmérése a vonalas infrastruktúrára irányuló beruházásokhoz tartozó kiviteli tervek részeként, a benne foglalt tartalmi követelményeknek megfelelően történik.

1.14.5. Az építmények vizsgálata

Az elemzés az ITS-hez szükséges tartalmi mélységben készül.

1. Funkció, kapacitás

A földhivatali nyilvántartás adatai alapján Miskolc épületállományának mintegy 40 %-a lakóépület. A lakófunkcióhoz kapcsolódó gazdasági és egyéb melléképületek további 30% tesznek ki. Az intézményi épületek aránya 20% körüli. Az üzemi épületek részesedése 5% körüli. A maradék 5% ban üdülők, továbbá vegyes- és rendezetlen funkciójú épületek találhatóak.

A százalékos megoszláson túl, az egyes épületek összes alapterületének figyelembevételével képzett szintterületi mutató túlmutat jelen munka keretein.

2. Beépítési jellemzők

Az ingatlanok beépítettségének mértéke a telekméret függvénye, elválaszthatatlan a telekstruktúrától. A beépítés sűrűsége azonban szubjektíven is megközelíthető, az épületek magassága, egymástól való távolsága alapján.

A beépített területek legnagyobb részét kitevő egyedi családi házas övezetek esetén legjellemzőbb az alacsony, 15-30% közötti beépítettség, melyhez oldalhatáron álló, újabban szabadon álló beépítés társul. A jellemző szintszám 1-2., jellemzően magastetővel.

A beépítés sűrűsége elsősorban a belvárosban és a lakótelepeken növekszik, továbbá a gyári kolóniák és a Miskolcon kevésbé jellemző korszerű sorházas beépítésű lakóterületeken. Egyes esetekben (az úszótelkes beépítés sajátosságait nem számítva) a 70-80%- os mértéket is elérheti, jellemzőbbek azonban az 50% körüli értékek. A belvárosban a szintszám 1. és 4. közötti, a lakótelepeken döntően 4 vagy 10 emeletesek, a kolónialakások és a sorházak 1-2. szint magasak. A beépítési mód a belvárosban oldalhatáron álló vagy zártsorú, a lakótelepeken szabadonálló vagy csoportos, a kolóniákban szabadonálló vagy ikres, azonos épületméretekkel. A tetőforma jellemzően magastető, a lakótelepi épületek azonban kevés kivételtől eltekintve lapos tetős kialakításúak.

A gazdasági területek beépítettsége rendkívül változatos, a prosperáló területek azonban igyekeznek a megengedett, 40-50%-os beépítettséget megcélozni. A beépítési mód döntően szabadonálló, egyéb esetek a rendezetlen barnamezős területeken fordulhatnak elő. A szintszám a gazdasági épületek esetén nehezen értelmezető mutató, az épületek magassága 4 és 20 m. között változik (bele nem értve a technológiai létesítmények – kémények, hűtőtornyok, stb. magasságát). Tetőforma tekintetében legjellemzőbb a lapostető, a kisebb csarnokok azonban alacsony hajlásszögű magastetővel is megjelenhetnek.

Az egyedi üdülőépületek 5-15% közötti beépítésűek, a jellemző beépítési mód szabadon álló. A szintszám ritkán haladja meg az 1-et. A tetőforma jellemzően magastető. A több egységes üdülőépületek a szabadonálló társasházak beépítés paramétereivel jellemezhetőek.

A különleges területek beépítése – funkciójukból adódan – változatos. A beépítettség mértéke 0 és 40% között mozog. Az épületek jellemzően nagy tömegűek, 1. vagy 2. szintesek, lapostetővel. Jellemzőek a nagy burkolt felületek és a közhasználat számra történő megnyitás.

A mezőgazdasági területek beépítettsége alacsony, 3% alatti érték. A nagyobb épületek (kertészet, gépszín, istálló, stb.) a gazdasági épületek paramétereivel mutat rokonságot, a kisebb – magángazdasági – épületek a lakóterületek melléképületeihez hasonlóak. Külön kategóriát képviselnek a présházak, amelyeknél úszótelkek kialakítására is sor került, kiugró 80% körüli beépítettséggel. A szintszám jellemzően nem haladja meg a kettőt. A nagy tömegű épületek lapos- vagy alacsony hajlásszögű magastetővel fedettek, a kisebb gazdasági épületek és hétvégi házak változatos tömegképzésű magastetővel. *(Főleg a zártkertes területek épületállománya képezi az olykor elképesztő építői-építtetői kreativitás terepét.)*

3. Településkarakter

A településképi szempontból meghatározó, eltérő karakterű területeit a településkép védelméről szóló 44/2017. (XII.22.) Önk. rendelet 3. sz. melléklete tartalmazza. A rendelet az egyes karakter-területeknek az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendeletben szereplő területfelhasználási egységekkel történő jellemző párosítását is tartalmazza:

a) a Belvárosi karakterterület (K01) településközpont területnek, intézmény területnek, kisvárosias lakóterületnek, különleges területnek, különleges beépítésre nem szánt területnek,

b) A Belvárost övező karakterterület (K02) településközpont területnek, intézmény területnek, kisvárosias lakóterületnek,

c) a Gazdasági, kereskedelmi karakterterület (K03) kereskedelmi, szolgáltató területnek, ipari területnek, általános gazdasági területnek, különleges területnek,

d) a Gazdasági, kereskedelmi területté átalakuló nagyparcellás mezőgazdasági karakterterület (K04) kereskedelmi, szolgáltató területnek, ipari területnek, általános gazdasági területnek, különleges területnek,

e) a Térségi jelentőségű intézményi karakterterület (K05) településközpont területnek, intézmény területnek, különleges területnek,

f) a Rekreációs karakterterület (K06) településközpont területnek, intézmény területnek, üdülőházas területnek, hétvégi házas területnek, különleges területnek,

g) a Települési jelentőségű zöldfelület karakterterület (K07) településközpont területnek, különleges területnek, közlekedési és közműterületnek, zöldterületnek, vízgazdálkodási területnek, különleges beépítésre nem szánt területnek,

h) a Lakótelepi, társasházi karakterterület (K08) nagyvárosias lakóterületnek, kisvárosias lakóterületnek, településközpont területnek, intézmény területnek, különleges területnek, közlekedési és közműterületnek, zöldterületnek, különleges beépítésre nem szánt területnek,

i) a Kertes, családi házas karakterterület (K09) kertvárosias lakóterületnek, településközpont területnek, különleges területnek,

j) a Kertes, családi házas területté átalakuló kisparcellás mezőgazdasági karakterterület (K10) kertvárosias lakóterületnek, településközpont területnek, különleges területnek,

k) a Kistelepülési karakterterület (K11) kertvárosias lakóterületnek, falusias lakóterületnek, településközpont területnek, különleges területnek,

l) a Borházas karakterterület (K12) kertes mezőgazdasági területnek,

m) a Kisparcellás mezőgazdasági karakterterület (K13) kertes mezőgazdasági területnek,

n) a Nagyparcellás mezőgazdasági karakterterület (K14) különleges területnek, közlekedési és közműterületnek, általános mezőgazdasági területnek, vízgazdálkodási területnek, természetközeli területnek,

o) az Erdős, fás karakterterület (K15.) különleges területnek, közlekedési és közműterületnek, zöldterületnek, erdőterületnek, vízgazdálkodási területnek, természetközeli területnek, különleges beépítésre nem szánt területnek,

p) a Vizek és környezetük karakterterület (K16) mezőgazdasági területnek, vízgazdálkodási területnek, természetközeli területnek,

q) a Közlekedési karakterterület (K17) különleges területnek, közlekedési és közműterületnek, zöldterületnek, vízgazdálkodási területnek, természetközeli területnek, különleges beépítésre nem szánt területnek feleltethető meg.

1.14.6. Az épített környezet értékei

1.14.6.1. Régészeti terület, védett régészeti terület, régészeti érdekű terület

Régészeti lelőhelyek szám szerint 151 db található Miskolcon (MÉSZ függelék[21]), ezen belül kiemelt régészeti lelőhelynek minősítettek az alábbiak:

Háromkúti barlang, Hermann Ottó barlang, Mexico-barlang, Szeleta-barlang, Miskolc-Tapolca-Várhegy, Miskolctapolcai-vizesbarlang, Sólyom-kúti-sziklaüreg, Bükkszentlászló-Nagysánc, Tapolcai Bencés apátság, Felső-forrási-barlang, Kecske-lyuk, Leányvár-tető, Szirma-fáskert, Büdös-pest, Puskaporosi-kőfülke, Miskolc-Leányvár.

1.14.6.2. Védett épített környezet, a helyi egyedi arculatot biztosító építészeti jellemzők

Miskolc városában jelentős mennyiségű műemlék, műemléki együttes és műemléki terület található. Ezen műemlékek és műemléki területek védett építészeti értékek, melyek a MÉSZ 1.2 jelű függelékében kerülnek felsorolásra. [22]

1.14.6.3. Világörökség és világörökségi várományos terület

Miskolc területén nem található világörökségi vagy világörökségi várományos terület.

1.14.6.4. Műemlék, műemléki együttes

Miskolc városában jelentős számú műemlék, műemléki együttes és műemléki terület található.[23]

1.14.6.5. Nemzeti emlékhely

Nemzeti emlékhely nem található Miskolcon.

1.14.6.6. Helyi védelem

Miskolc városában helyi védelem alá eső épületek és területek jegyzékét a Hatályos MÉSZ rendelet, 2.2 számú melléklete tartalmazza.[24]

[21] 7f9b1b11695f4b1cddec65749d747bc9_202528 (njt.hu)
[22] 7f9b1b11695f4b1cddec65749d747bc9_202528 (njt.hu)
[23] 7f9b1b11695f4b1cddec65749d747bc9_202528 (njt.hu)
[24] afc8d1189574ccf4330458fba54bbfeb_202674 (njt.hu)

1.14.7. Az épített környezet konfliktusai, problémái

Funkcionális konfliktusok

- Az ipari területek bővítése jellemzően a mezőgazdasági területek rovására történik.
- Az új iparterületek esetén a lakóterületektől elválasztó védősávok, erdősítések megvalósítása elmaradt.
- A barnamezős területek egységes revitalizációja elmaradt, ellenőrizetlen folyamatok zajlanak.
- A közművesített lakótelkek hiánya szabályozatlan kiköltözési folyamatokat generál.
- A főközlekedési hálózat zaj- és rezgésterhelése a lakóterületeken folyamatos konfliktust okoz.

Épületek, építmények konfliktusai

- Lakatlan, elhanyagolt állapotú ingatlanok, melyek állagmegóvása problémát okoz és a településkép szempontjából is kedvezőtlen. Az ingatlanok városrészenkénti sűrűsége változó.
- A helyi védelem alatt álló épületek egy része elhanyagolt állapotú, megőrzésük lehetősége kétséges. Különösen az ipari építészet emlékei érintettek. A szakszerűtlen átalakítások tovább rontják a helyzetet.
- A közintézmények és egészségügyi építmények épületállománya folyamatosan romlik, környezetük helyenként elhanyagolt.

Közterületek konfliktusai

- Egyes közterületek meglévő szélessége elégtelen a szükséges út- és közműfejlesztések hiánytalan megvalósításához.
- A belterületi utak állapota nem megfelelő, helyenként hiányoznak a kiegészítő létesítmények (járda, vízelvezetés).
- A zöldterületi állapota, kiépítettsége, rendszerbe szervezése nem megfelelő, különösen a lakótelepeken jellemzőek az elhanyagolt zöldterületek.
- Hiányoznak a köztéri látványelemek (szobrok, pihenőpadok, vízvételi lehetőségek stb., a közterületeknek nincs egységes arculata.

Vizuális konfliktusok

- A városkapuk építészeti képe zavaros.
- A DAM és a DIGÉP leromlása különösen szembeszökő, a város öndefiníciójára is hatással van.
- A turisztikai desztinációk közvetlen környezetében is találhatóak elhanyagolt épületek, közterek.
- A település egyes részein a városkép, utcakép általános leromlása demoralizáló hatású.
- Az illegális szemétlerakás és az indokolhatatlanul sűrű légvezeték-hálózat komoly vizuális konfliktus.

1.15. Közlekedés

1.15.1. Hálózatok és hálózati kapcsolatok

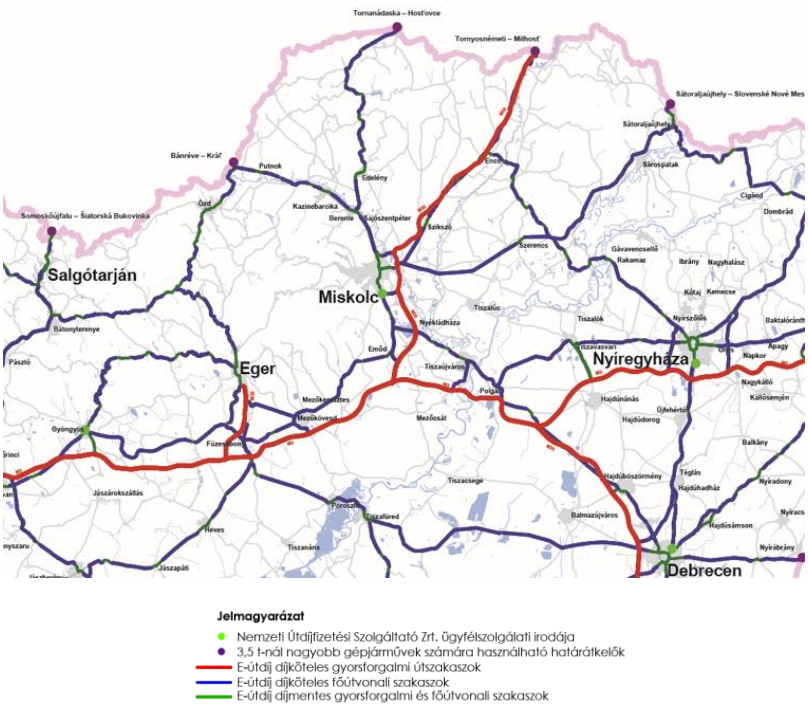
Miskolc Közép-Európa kiemelt közlekedési folyosóinak metszéspontjában fekszik, a város fontos szerepet tölt be a környék közúti és vasúti közlekedésében. A város Európa észak déli területét legrövidebb úton összekötő vasúti közúti folyósójának a Via Carpatiának fontos közlekedési csomópontja.

Az M30-as autópálya és autóút Miskolc gyorsforgalmi kapcsolatát teremti meg az M3-as autópályán keresztül Budapesttel, Debrecennel és Nyíregyházával. A város keleti részén elkerülő útként is funkcionál.

A 3.sz főút délről (Mezőkövesd felől) éri el a várost és keleten hagyja el. Miskolctól délre Nyékládházán csatlakozik a 35 sz. főút, mely biztosítja a dél-borsodi területekkel (Tiszaújváros), és Debrecennel a kapcsolatot. A város keleti végében csatlakozik az M30-as autópálya jelenlegi végcsomópontjához és megteremti a kapcsolatot az Abaúji térség (Szikszó, Encs) valamint Kassa között.

Az M30-as autópálya Miskolcot és Tornyosnémetinél a szlovák–magyar határt összekötő szakaszának építése már 2019. tavaszán elkezdődött, az Európai Unió 552,6 millió euróval segíti az építkezés megvalósítását, mely 2021-ben le is zárult, az említett szakasz átadásra került.

27. térkép: Miskolc térségi közlekedési kapcsolatai

Forrás: Nemzeti Útdíjfizetési Szolgáltató Zrt. (nemzetiutdij.hu)

A végcsomóponttól egy kilométerre Felsőzsolca határában ágazik ki belőle a 37.sz. főút, mely a zempléni térséggel, Tokaj-Hegyalja világörökségi területtel teremt kapcsolatot.

A 3. sz. főútból a 26. sz. főút a belvárosban ágazik ki és északi irányba, Bánréve felé tart, összeköti a várost Ózddal és Kazincbarcikával.

Miskolcról óránként vasúti InterCity járatok indulnak Budapestre és egyéb nagyvárosokba. A belföldi forgalom mellett nemzetközi irányú Intercity vonatok is megjelennek Miskolcon keresztül Kassa irányába, napi 7 alkalommal. Miskolcnak nemzetközi repülőtere nincs, a közelben a Debreceni és a Kassai Nemzetközi Repülőtéren keresztül érhetők el Európa nagyvárosai.

1.15.2. Közúti közlekedés

A város közúti hálózata, amit első és másodrendű főutak, gyűjtő utak és mellékutak hierarchikus felépítése alkot, alapvetően eltolt kereszt alakú, mely kiegészül gyűrűs szerkezetű, kevés körirányú elemmel.

Miskolc Megyei Jogú Város út hálózatának hossza: 853 km. Ebből kiépített (szilárd burkolattal ellátott) 750 km, a többi nem kiépített belterületi és külterületi zúzalékos vagy földút. A város közigazgatási határain belül az Önkormányzat a 424 km hosszú szilárdburkolatú út kezelését, ill. fenntartását biztosítja, további 325 km fenntartása a Magyar Közút Nonprofit Zrt. feladata.

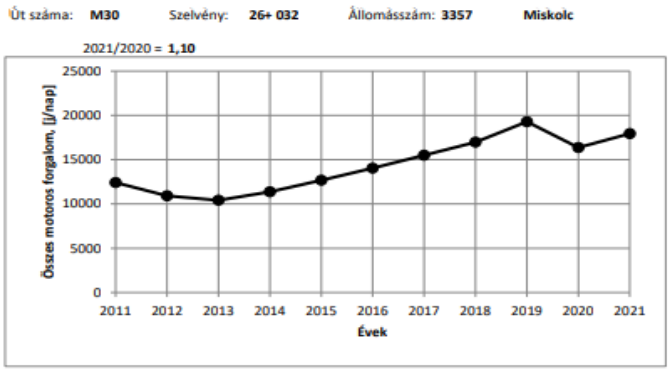
Az első és másodrendű főutak a város területén nagyrészt 2*2 sávos kialakításúak, a Búza téri összefonódásnál és a város keleti végében 2*3 sávos kialakításúak. Körforgalmi csomópontok száma: 11 db, külön szintű csomópontok száma: 1 db, felüljárók száma: 5 db, szintbeli vasúti átjárók száma: 5 db, jelzőlámpás csomópontok száma: 135 db. A városi jelzőlámpás forgalomirányítás feladatait az országos közutak vonatkozásában a Magyar Közút Nyrt. Megyei Igazgatósága, míg a helyi utakat tekintve a Miskolc Városi Közlekedési Zrt. látja el. A jelzőlámpák jellemzően 6.00-20.00 óra között működnek, 22.00-6.00 óra között sárga villogó üzemmódban. Azonban néhány csomópontban 6:00-22:00 vagy akár 0:00-24:00 óráig működnek a jelzőlámpák baleset megelőzési okokból.

A felújított villamos vonalon és annak 16 jelzőlámpás csomópontjában megvalósult a villamosok előnyben részesítése. A diszpécseri rendszer által biztosított központi intelligens rendszer figyeli a villamosok tervezett menetrendjét és pillanatnyi tartózkodási helyét, amennyiben késést észlel, akkor az úgynevezett intelligens fázissorrend módosítással a villamos számára zöld utat kér, a villamos pedig „előnyben részesül”, zöld utat kapva.

Az elmúlt évtizedek közúti infrastruktúra fejlesztései a városi tranzit forgalom csökkentésére törekedtek. Ez a főúthálózat kell, hogy levezesse a tranzitforgalom egy részét az ingaforgalmat, valamint a helyi forgalmat is. A közúti közlekedés legnagyobb problémája a belváros közúti terheltsége, mely a városi elkerülő utak hiányából fakad.

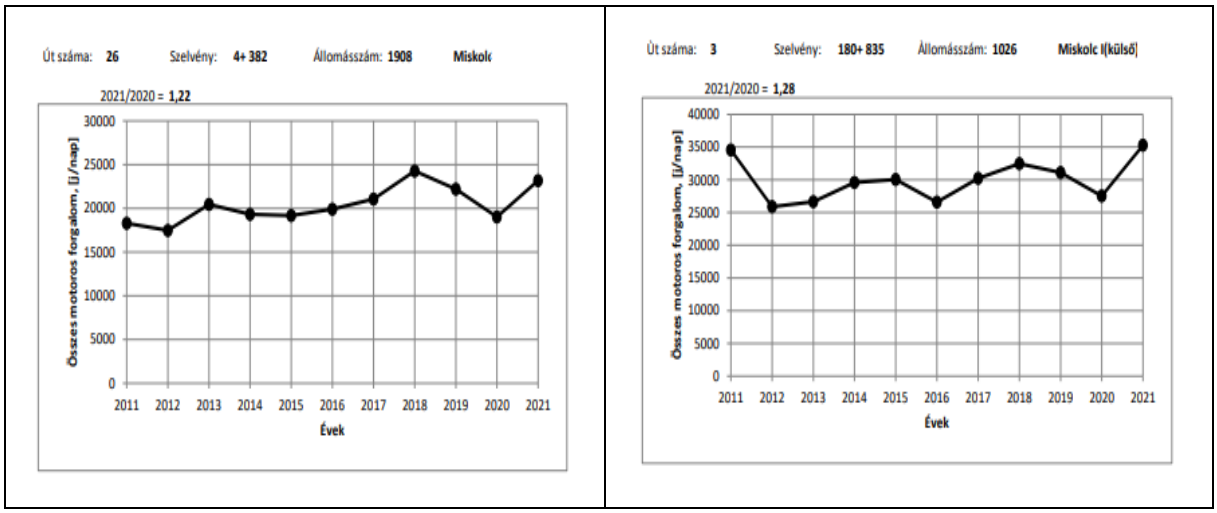
A többféle motivációjú forgalom összegződésével a főutak bevezető szakaszai túlterheltek, a belső területeken kapacitáshiánnyal küzdenek, ami torlódásokat és emiatt növekvő környezeti terhelést (elsősorban légszennyezést a főúthálózat mentén) okoz, és beavatkozás hiányában további romlásra kell számítani.

48. ábra Forgalomfejlődés M30 érintett autópálya szakaszán 2011-2021

Forrás: A közúti forgalom figyelemmel kísérése 2021, Magyar Közút Nonprofit Zrt.

49. ábra. Forgalomfejlődés Miskolci fő utak bevezető szakaszain 2011-2021

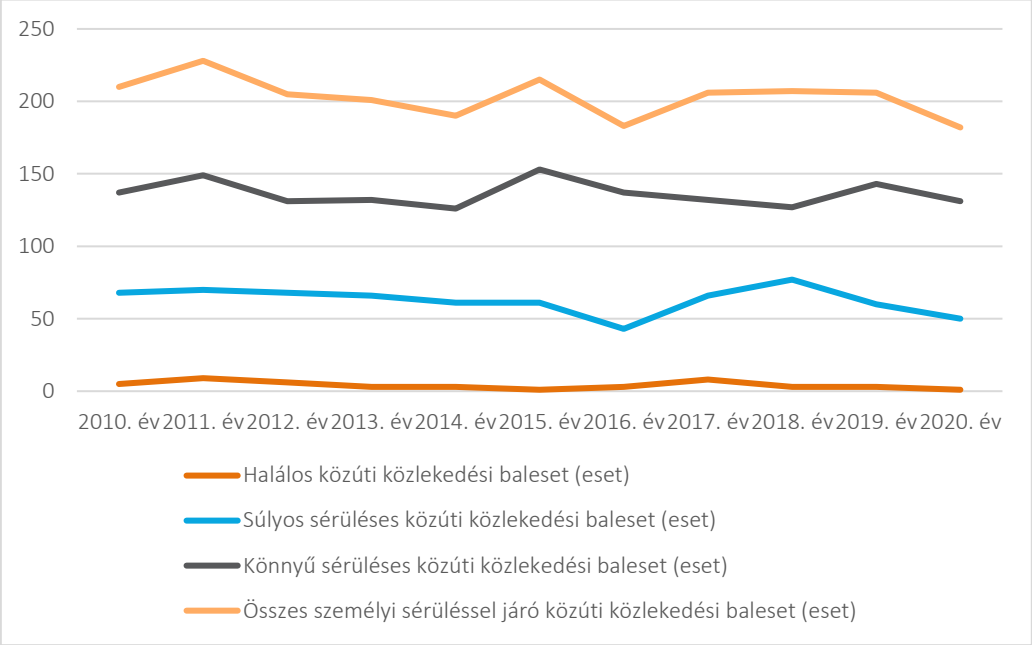

Forrás: A közúti forgalom figyelemmel kísérése 2021, Magyar Közút Nonprofit Zrt.

A várost elkerülő úthálózat további fejlesztése szükséges a városi forgalom további csillapítása, illetve a tranzitforgalom teljeskörű kiszorítása érdekében. Forgalom csillapítási stratégia szükséges az egész városra vonatkozóan, különösen a belváros, illetve lakótelepek, illetve Martin-kertváros tekintetében.

Miskolc közlekedési baleseti statisztikája tekintetében összeségében - az elmúlt 10 évben - csökkenés tapasztalható, de a könnyű sérüléses közúti balesetek száma nagyjából stagnál. Az esetszámok változását az alábbi ábra mutatja be:

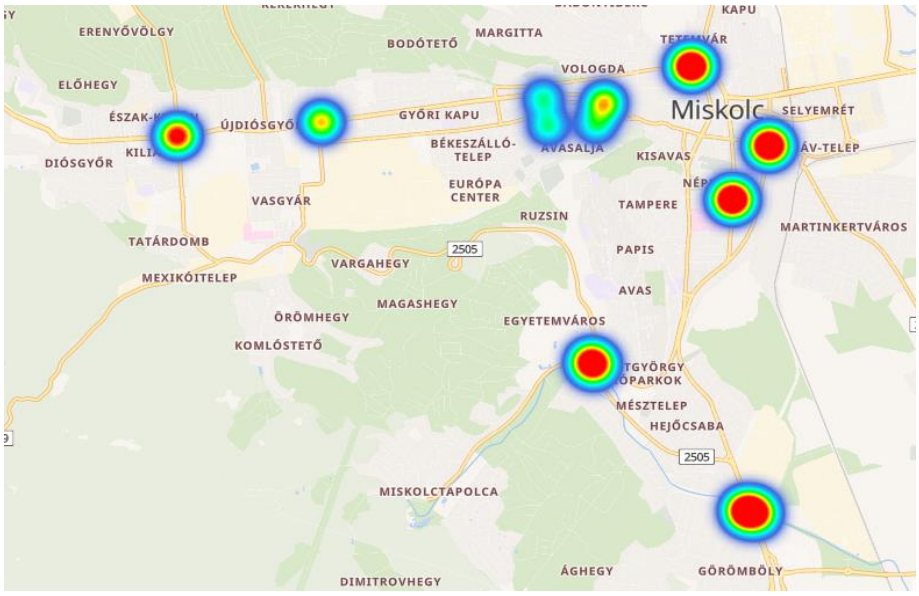
50. ábra: Közúti balesetek alakulása Miskolcon

Forrás: KSH

Főbb baleseti gócpontok az alábbi ábra szerinti területen találhatók.

51. ábra: Miskolc baleseti gócpontjai 2021. 06-07 hó között

Forrás: police.hu

Lakossági kérdőív eredményei alapján közlekedési szempontból a fő konfliktus forrás az utak, járdák lépcsők leromlott állapota, a megnövekedett forgalomból adódó belvárosi zsúfoltság és dugók kialakulása, az elkerülő utak hiánya, illetve a külső városrészekből a belvárosba jutás nehézsége okozza. A lakosság véleménye szerint jelentős torlódások a reggeli és délutáni időszakokban tapasztalhatók, a parkolás időszakosan és a belvárosi területeken egyre inkább probléma.

1.15.3. Parkolás

Miskolcon több parkolási forma létezik, a legjellemzőbb továbbra is a felszíni parkolás. A városban összesen 7660 db felszíni parkolóhely található, a három mélygarázsban és a Régiposta utcai parkolóházban összesen 758 db parkolóhely áll rendelkezésére. A megnövekedett parkolási igényekre válaszul a város folyamatosan fejleszti, bővíti a parkolási rendszert, szabályozza a gépjármű forgalmat. A parkolóházak, mélygarázsok építésével, működtetésével cél a parkolóhelyek számának bővítése.

A városban a várakozási övezetek zónákra tagolódnak, a zónákat a belvároshoz mért távolságuk határozza meg, Az árak, illetve maximális várakozási időtartam zónánkét változóak, a belvárosban a maximális parkolási idő 2 óra, mely meghosszabbítható.

Ezen kívül három kiemelt parkolási övezetet határozott meg a város:

- kiemelt idegenforgalmi övezet: Diósgyőri vár környéke, Miskolctapolca, Lillafüred;
- kiemelt kereskedelmi övezet: Búza tér;
- kiemelt közösségi közlekedési csomópont: MÁV vasútállomás.

A kiemelt övezetekben, a parkolóházban és mélygarázsokban korlátlan a parkolási idő.

A belvárosban a több magánterületen is üzemeltetnek parkolót, amelyre nem a Miskolci Városgondnokság NKft. szabályai, díjtételei vonatkoznak.

Lakossági kérdőívet kitöltők válaszaiból a parkolás is kiemelt problémaként jelentkezett, az utak és járdák nem megfelelő állapota mellett.

Parkolási stratégia kidolgozása szükséges az egész városra vonatkozóan. Strukturált P+R rendszer kialakítása szükséges a belváros, illetve környékéhez kapcsolódó lakótelepekre, illetve egyes nagyforgalmú, vagy időszakosan működő intézmények vonatozásában (Sportcsarnok, Színház, Stadion), továbbá a turisztikai desztinációknál (Lillafüred, Miskolc-Tapolca, Diósgyőr).

1.15.4. Áruszállítás

Miskolc a Via Carpatia európai közúti és vasúti közlekedési folyosó fontos csomópontja, Miskolc jelentős vasúti áruszállítás hálózati kapcsolatokkal rendelkezik.

Több országos törzshálózati vasúti pálya halad át a városon (a transzeurópai vasúti áruszállítási hálózat részét képező Budapest - Hatvan – Miskolc, az országos törzshálózat részeként Miskolc - Felsőzsolca - Hidasnémeti - országhatár; Tiszapalkonya-Erőmű - Tiszaújváros - Miskolc; Miskolc - Bánréve - országhatár; Miskolc - Tornanádaska - Hídvégardó -országhatár; vasútvonalak kiinduló, ill. végpontja Miskolc). Miskolc Tiszai Pályaudvar rendező pályaudvarral is rendelkezik, de a RoLa rendszerű kapcsolat nincs.

Miskolc fontos szerepet tölt be a megye és a Felvidék közlekedésében, a város közúti közlekedési csomópont, így az összekötő/tranzit forgalom szempontjából is jelentős. A városi tranzitforgalom csökkent az M30, Bosch út megépülésével.

Vasúti- tehergépjármű átrakodó logisztikai központok kialakítása szükséges az északi és déli ipari park, illetve a Gömöri pályaudvar területéhez kapcsolódóan.

1.15.5. Közösségi közlekedés

Miskolc közösségi közlekedéséről a Miskolc Városi Közlekedési Zrt. gondoskodik, amely – több más város közlekedési szolgáltatójával ellentétben – nem osztozik a helyi Volán-társasággal a város közlekedésében, hanem egymaga látja el Miskolc és a közeli Felsőzsolca tömegközlekedését, míg a Volánbusz Zrt. kizárólag a helyközi közlekedésért felelős. Ma Miskolc egyike annak a hat magyar városnak, melyeknek saját közlekedési vállalata van.

A város közösségi közlekedési hálózata alkalmazkodik a város szerkezetéhez, ebből adódóan az utasok több mint fele a két tengelyvonal (Észak-Déli és Kelet-Nyugati) mentén közlekedik. A kelet-nyugati irányú tengely mentén helyezkednek el (a városi keleti végén) a bevásárlóközpontok; ettől kicsit délre a város fő vasúti személypályaudvara, a Tiszai pályaudvar.

A belváros keleti végén található a Búza tér, ahol a távolsági buszok és néhány városi autóbusz viszonylat végállomása is található; itt keresztezi egymást a városon áthaladó két közlekedési tengely. A kelet-nyugati közlekedési tengely az egyre szűkülő Szinva patak völgye mentén húzódik, erre a tengelyre van felfűzve a Diósgyőr, Alsó- és Felső-Majláth, Berekalja, Alsó és Felső-Hámorok, Lillafüred és Ómassa. Ebben a tengelyben közlekednek a város 2015-ben megújult villamosai a Tiszai pályaudvar – Felső-Majláth között. Az Észak déli tengely a város déli részén kettéágazik, így kapcsolja be a város életébe Görömböly, Hejőcsaba, Tapolca, valamint az Avasi városrészeket.

A közösségi közlekedés súlyát a hosszanti, kelet-nyugati tengely hordja, amelyben a villamos közlekedés tölt be kiemelkedő szerepet. A villamosvonal tengelyén, illetve az azzal párhuzamos tehermentesítő útszakaszokon autóbuszok is közlekednek. Az észak-déli tengelyen csak autóbusz forgalom van.

A különböző közlekedési módok közötti váltásra a vasúti és helyközi autóbuszok megállóhelyein, másrészt a helyi közösségi közlekedés kiemelt csomópontjaiban van lehetőség.

Miskolc fő közlekedési csomópontjai:

- Búza tér (helyközi autóbusz, helyi autóbusz helyi belső átszálló forgalom);
- Felső-Majláth (helyi busz, helyi belső átszálló forgalom, villamos, erdei kisvonat);
- Gömöri pályaudvar (helyi busz, vasút);
- Repülőtér és Megyei kórház (helyközi autóbusz, helyi autóbusz helyi belső átszálló forgalom);
- Tapolcai elágazás (helyközi autóbusz, helyi autóbusz helyi belső átszálló forgalom);
- Tiszai pályaudvar (helyközi autóbusz, helyi autóbusz, helyi belső átszálló forgalom, vasút, villamos);
- Újgyőri főtér (helyi busz, helyi belső átszálló forgalom, villamos);
- Villanyrendőr / Centrum / Szinvapark (helyi busz, helyi belső átszálló forgalom, villamos).

A tömegközlekedési hálózat a szocialista nagyváros rendszerére épül, jelentős felülvizsgálatra szorul.

1.15.5.1. Autóbuszos és villamos közösségi közlekedés

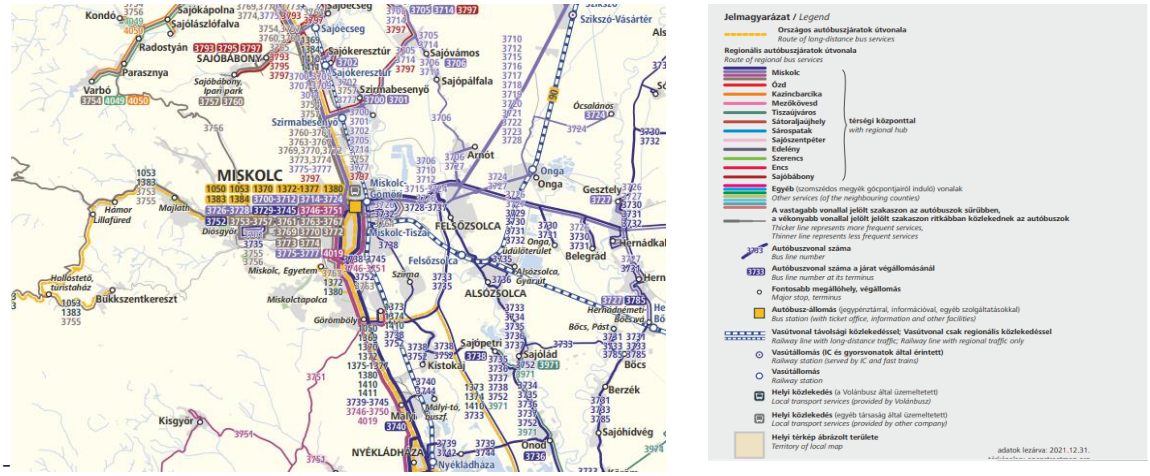
Miskolcon a városon belüli menetrendszerű autóbusz-közlekedés 1948. november 17-én indult el. Jelenleg Miskolc Városi Közlekedési Zrt. 166,7 km autóbusz-vonalhálózaton 44 autóbusz viszonylatot és 12,7 km hosszú villamos-vonalhálózaton 2 villamos viszonylatot üzemeltet. A belterületen lakók 76%-a 300 méteren, a külterületen lakók 91%-a 500 méteren belül érheti el a legközelebbi megállóhelyet. Munkanapokon átlagosan közel 380 ezer fő utast szállítanak a társaság járművei. A naponta forgalomba adott járművek száma megközelíti a 150-et.

A villamosokhoz hasonlóan a buszokon is nyílt WiFi hálózat érhető el minden utas számára. Emellett saját fejlesztési menetrend applikáció és 126 megállóhelyen valós idejű intelligens utastájékoztató táblák állnak az utasok rendelkezésére. A teljes autóbusz és villamos járműállomány GPS alapú nyomkövető rendszerrel, valamint fedélzeti számítógéppel ellátott, melyet integrált forgalomirányító és menetrendi tervező rendszer irányít, a GTFS formátumú szabadon felhasználható adatok továbbításának kiépítése Google, HERE és más térképes, illetve menetrendi szolgáltatók felé.

2016-ban 75 db új, környezetkímélő gázüzemű autóbusz váltotta fel a közlekedési vállalat elavult járműveit a Green City elveket követve.

Miskolcot, több mint 80 helyközi távolsági buszjárat vonal érinti. Miskolcról helyközi buszhálózattal minden B.-A.-Z. megyei települést elérhető, illetve a megye városaival közvetlen összeköttetése van.

1. térkép: Tömegközlekedési hálózat

Forrás: Borsod-Abaúj-Zemplén 20220301.cdr (volanbusz.hu)

1.15.5.2. Vasúti közösségi közlekedés

Miskolc a 80-as vasúti fővonal mentén fekszik ebből ágazik ki a belváros peremén vasúti deltát alkotva a Gömöri vasútvonal; Felsőzsolcán ágazik el a Tornyosnémeti-Kassa felé tartó vasútvonal, Nyékládházán a Tiszaújváros és Mezőcsát felé tartó vasútvonal. A miskolci rendező pályaudvaron keresztül érhető el a DAM területet és Gépgyárat feltáró vasútvonal. A vasúti fővonalakon 3db (Pfaff F. u., Bogáncs u., Hűtőházi u.), a Diósgyőri iparvágányon szintén 3 db (Mésztelep u., 2505. út, Puskin u.) közúti kereszteződés van, azonban egyik sem keresztez országos főútvonalat. Az Északerdő Zrt. üzemelteti a keskeny nyomközű vasutat, melynek pályája 3 helyen keresztezi szintben a 2505. utat, valamint több helyen keresztez kisforgalmú lakóutakat és a Bükk területén erdei utakat. A kisvasút két vonalból áll.

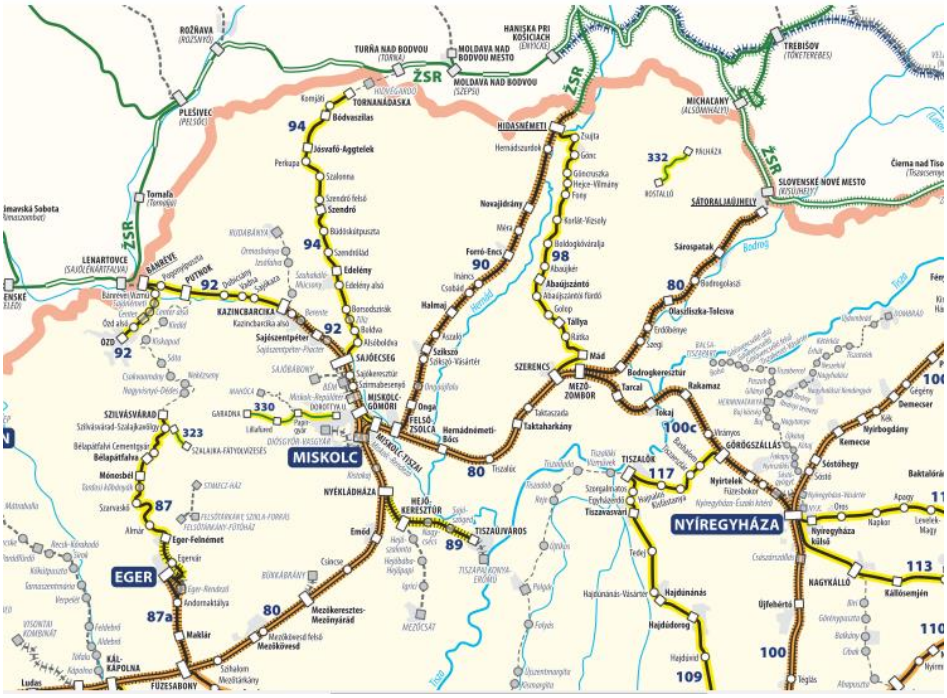
A Tiszai Pályaudvar a megye fő pályaudvara, melyről naponta több mint 200 járat biztosítja a megyei vasúti személyforgalmat, ebből közel napi 50 InterCity járat közlekedik. Óránként indul IC járat Budapest felé, de sűrű az IC összeköttetés a két legközelebbi megyeközponttal Debrecennel, Nyíregyházával, 8 járatpár indul viszonylatba Encsen át Kassára, illetve Szerencsen át Sátoraljaújhelyre naponta 6-7 IC járatpár közlekedik.

A Miskolcon átmenő vasútvonalat és az azokon közlekedő vonattípusokat a következőkben foglaljuk össze:

- 80-as vasútvonal (Hatvan – Miskolc – Szerencs – Sátoraljaújhely): személyvonat, expressz, Intercity, Eurocity
- 90-es vasútvonal (Miskolc – Hidasnémeti): személyvonat, Eurocity
- 92-es vasútvonal (Miskolc – Bánréve – Ózd): személyvonat

- 94-es vasútvonal (Miskolc – Tornanádaska): személyvonat

2. térkép: Vasútihálózati közlekedési térkép

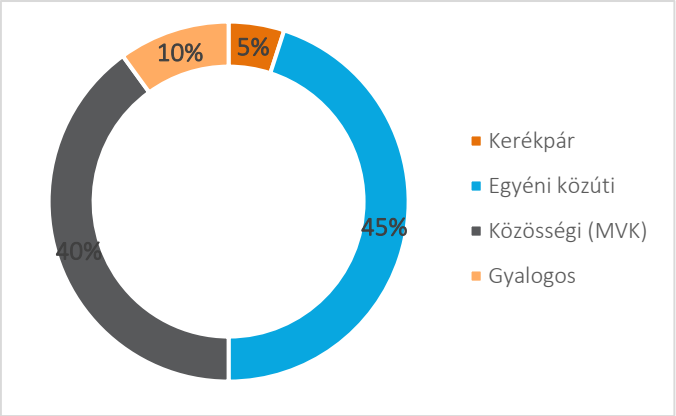

Forrás: Névtelen-1 (mavcsoport.hu)

1.15.6. Kerékpáros közlekedés

A városban a kerékpáros közlekedés kedveltsége folyamatosan növekszik, jelenleg az utazási módok között 5%-os az aránya. További elterjedésének határt szab, hogy fő irányokban sem teljes az infrastruktúra kiépítettsége, összefüggő városi strukturált kerékpáros hálózat egyelőre nincs, illetve az egyes hálózati elemek szintjének meghatározása is szükséges. A gyalogosmozgásokkal együttesen a nem motorizált közlekedés aránya 15%.

52. ábra: Közlekedési módok aránya 2016-ban

Forrás: Miskolc Fenntartható Városi Mobilitási Tervének (SUMP) felülvizsgálata BÍRÁLATI TERV

A város alapvető közlekedésfejlesztési céljai között szerepel a kerékpáros közlekedés fejlesztése. A városban a jelenleg a kerékpárút hálózat 16,1 km hosszú, melynek csak közel harmada önálló kerékpárút (34,8%), nagy része elválaszott gyalog és kerékpárút (57,7 %), illetve kerékpársáv (7,5%).

A közösségi kerékpár rendszere a közeljövőben kiépül a városban, jelenleg stratégiai elemként két állomás épült ki Bagolyvár és a Diósgyőri Vár összekötésére, a szolgáltatás jelenleg még nem üzemel.

Lakossági kérdőív alapján a közösségi közlekedés problémáit a kerékpárutak hiánya, leginkább az önálló kerékpárutak hiánya okozza. A felfestett kerékpársávokból adódó kerékpáros-gyalogos, illetve kerékpáros-autós konfliktusok is megjelentek a válaszokban.

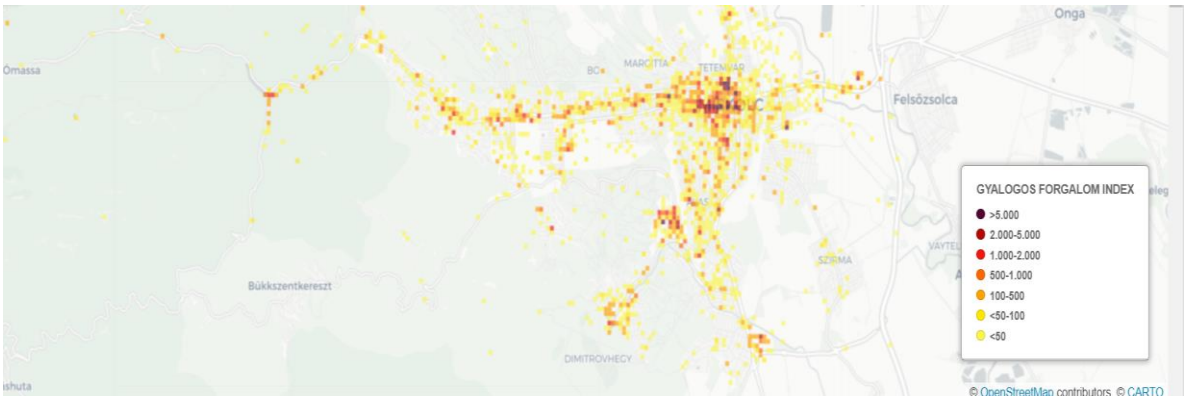
A hosszútávú közlekedésfejlesztési koncepció a kerékpáros infrastruktúra fejlesztése érdekében megtervezte a város kerékpárút gerinchálózatát, mely döntően új kerékpárutak építését irányozta elő. A környező településekkel összeérően új kerékpárutak vannak kivitelezés alatt. Tervezett a Szinva Zöld folyosó, Diósgyőr-Lillafüred kerékpárút.

A racionalizálás céljából javasolt költségtakarékosabb, gyorsabban megvalósítható, kevesebb új építéssel járó, a biztonságos kerékpározás feltételeit biztosító hálózatok megépítése, forgalomtechnikai beavatkozásokkal, a meglévő felületek újra osztásával.

1.15.7. Gyalogos közlekedés

A település helyi gyalogos forgalma részben a kiépített járdákon, részben az utakon történik. A járdák felületének minősége nem megfelelő, fejlesztésre szorul. Az összes belterületi kiépített gyalogút és járdák hossza 572 km, kiépítetlen gyalogutak hossza 5 km.

28. térkép: Miskolc gyalogosforgalmi indexe 2018

Forrás: https://geoxmap.carto.com/viz/fc6f49ac-d288-11e6-9805-0ee66e2c9693/public_map

Az ábrán jól látható, hogy a Búza tér – Centrum környéke és a Tiszai-pályaudvar bonyolítja le a legnagyobb gyalogos forgalmat. A főbb közlekedési útvonalak, tömegközlekedési útvonala és turisztikailag frekventáltabb területek környékén szintén jelentős a gyalogos forgalom.

1.16. Közművek állapota és energiahatékonyság

1.16.1. Vízi közművek

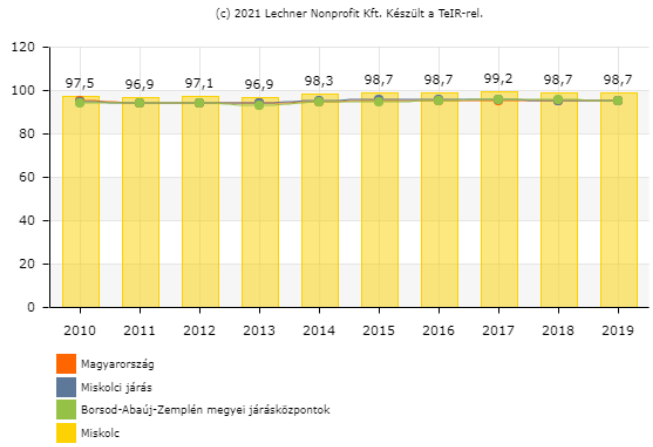
1.16.1.1. Vízgazdálkodás és vízellátás (ivó, ipari, tűzoltó, öntözővíz és termálvíz hasznosítás)

Miskolc város vízellátása elsősorban a Bükk hegység karsztvizeire épül. A karsztvizek kitermelése egyrészt gravitációs vízművekben (Szinva-forrási vízmű, Anna-forrási vízmű, Felső-forrási vízmű, Ómassa vízmű), másrészt szivattyús üzemű vízművekben (Miskolctapolcai vízmű, Tavi-forrási vízmű, Szent György-forrási vízmű, Királykúti vízmű (jelenleg üzemen kívül)) történik. A város átlagos napi vízfogyasztása 2020-ban 42 000 m^3 volt, a napi csúcsigény közel 49 000 m^3.

A 8 víztermelő telepről nyert víz tározását 47 db ivóvíztározó medence (29 505 m^3 kapacitás) látja el. A vízellátási rendszer a topográfiai viszonyokból adódóan nagy bonyolultságú, 72 ivóvíz nyomászónát tartalmaz. A zónák vízellátását 34 nyomásfokozó- és átemelő gépház biztosítja. A zónák megfelelő lehatárolása és az ott alkalmazott vízellátási műszaki megoldások biztosítják a hálózati nyomások megfelelő értékét.

A vezetékes ivóvízzel ellátott lakások aránya az elmúlt évek során tovább javult, 2020-ban 99,5% volt, mely országos és megyei összehasonlításban is kiemelkedőnek mondható.

53. ábra: Ivóvízhálózatba bekötött lakások aránya (%)

Forrás: TEIR

Jelenleg a közüzemi ivóvízhálózat hossza 685,44 km, korösszetételéből és műszaki állapotából adódóan - a folyamatos rekonstrukciók ellenére is – folyamatos megújításra szorul. A meghibásodások a város egész területére jellemzőek, de kiemelkedően érintik Martin kertváros - Szirma; Hejőcsaba – Görömböly településrészeket. Főbb ivóvíz rekonstrukciók/fejlesztések a Belváros – Avasalja, Miskolc Közép városrész, Miskolc – Tapolca, Lyukó-völgy településrészeket érintették. KOM keretében több városi intézmény (Önkormányzat, önkormányzati bérlakás stb.) főmérője jeladófejjel együtt került beépítésre, LoRa kommunikációs egység kiépítésével. Bükkszentlászló, Ómassa településen jeladós vízmérők üzemelnek a hatékonyabb lakossági vízóraleolvasás biztosítása érdekében. Lakossági mellékvízmérők

tekintetében több társasháznál (Szentpéteri kapu, Kilián dél) már jeladóval felszerelt mellékmérők üzemelnek, illetve a MIVÍZ Kft. csak olyan mellékvízmérőket épít be, amely igény szerint jeladófejjel felszerelhető.

A város részére rendelkezésre álló ívóvízmennyiség 2020-ban 7 131 000 m^3/év volt, amelyből a háztartások számára 5 035 000 m^3/év vízmennyiséget szolgáltattak. A fejlesztések ellenére évről évre jelentős hálózati vízveszteség terheli a rendszert, melynek értéke 2020-ban már 44-45% volt.

A bükki hegyvidék nagy része szabadtükrű, nyíltkarsztos rendszer. A kelet-bükki áramlási rendszer fő utánpótlása a nagy kiterjedésű fedetlen vagy kis mértékben talajjal fedett mészkő felszíneken, a csapadékból történő beszivárgásból származik. A beszivárgó vizek egy része megcsapolási helyeken kilép. Ilyenek a miskolci ivóvíz források. A medenceterület fedett, nyomás alatti karsztja hidraulikailag folytonosan kapcsolódik a hegyvidéki részhez. A miskolci termál kutak e fedett, nyomás alatti karsztvízrendszert csapolják meg. Miskolc területén 7 termálkút található, melyből jelenleg 3 üzemen kívül van.

54. ábra: Miskolci termálkutak elhelyezkedése

Forrás: www.miviz.hu

Miskolctapolca termálforrás a Miskolctapolca Barlangfürdő-komplexum épületében lévő, biztosított barlangvágatban található felépítmény nélküli aknakút. A forrás a Miskolctapolca Barlangfürdő és a Miskolctapolcai Strandfürdő termálvízellátását biztosítja, továbbá tartalék ivóvízbázis. A termelt víz hőfoka 29,5 - 31 °C.

A miskolctapolcai Szerelemszigeti kút korábban a Miskolctapolcai Strandfürdő vízellátását biztosította. Jelenleg a strand részéről nincs rá igény, így a kút üzemen kívül van. A kifolyó víz hőmérséklete 29 °C.

A Parki kút szintén a Miskolctapolcai Strandfürdő vízellátását biztosította, melyre jelenleg a Strandfürdő részéről nincs igény, így üzemen kívül van. A kutat 1970-ben triász mészkőben fúrták, talpmélysége 242 m. A víz hőfoka 29 °C. A Miskolctapolcai park területén, a Strandfürdő D-Ny-i oldalán lévő sétány mellett helyezkedik el. A víz enyhén gázos, illetve a kitermelt víz Ca-Mg-Hidrogén-karbonátos, szulfátos és 0,2 mg/l fluort tartalmazó karsztvíz az építéskori vízkémiai vizsgálatok alapján.

Erzsébet Fürdő termálkút, a víztermelés célja egykor az Erzsébet téren (Szabadság tér) lévő fürdő vízellátása volt, jelenleg a kút hasznosítatlan. Építésekor a talpi hőmérséklet 42 °C volt.

A Selyemréti Strandfürdő termálkútjai a Selyemréti Strandfürdő fürdővízellátását, fűtését, beltéri és kültéri zuhanyzók, valamint a fürdő szociális helyiségeinek vízellátását biztosítják. A Selyemréti Strandfürdő I. sz. kút kitermelt víz hőfoka 40 °C, vízhozama 4000-5000 l/perc. A Selyemréti Strandfürdő II. sz. termálkút kitermelt víz hőfoka 45 °C, vízhozama 6000-8000 l/min.

A Fonoda utcai termálkút víztermelésének célja a MIVÍZ Kft. központi irodaházának fűtése és ivóvízellátása. A termálkút vízhozama 2000-3000 l/perc, a kifolyó víz 42 °C hőmérsékletű.

1.16.1.2. Szennyvízelvezetés, csapadékvíz-elvezetés; felszíni vízrendezés

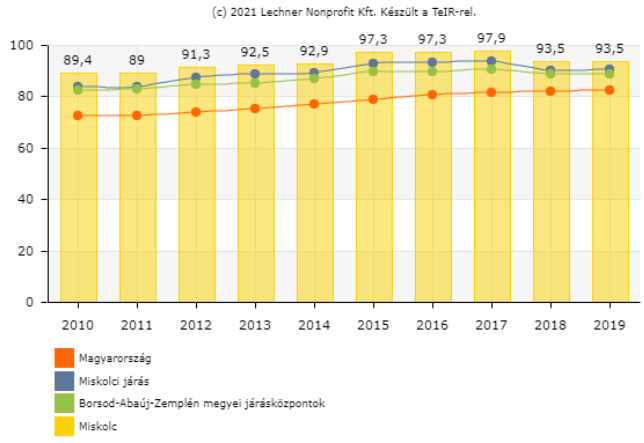
<u>Szennyvízelvezetés</u>

Miskolc közigazgatási területén 571 km hosszúságú szennyvízcsatorna van. A szennyvízelvezetés a város domborzati adottságait kihasználva gravitációs rendszerű; a mély fekvésű területek szennyvízelvezetését 33 db átemelő gépház biztosítja. Az elválasztó rendszerben épült szennyvízcsatorna hálózat kapacitása (az egyes helyi problémáktól eltekintve) alkalmas a városban keletkező szennyvizek elvezetésére. KEOP forrásból 2015-ben a vasgyári lakóterületen is kiépült az elválasztó rendszerű szennyvízcsatorna hálózat, melyre történő rákötések következtében az egykor egyesített rendszerű csatornában már csak csapadékvíz folyik.

A szennyvízcsatorna meghibásodások Avas, Egyetem városrész, Diósgyőr, Pereces, Május 1. telep városrészeket jelentősebbek, nagyobb hálózat rekonstrukció/fejlesztés Belváros – Avasalja, Miskolc Közép városrészt érintette.

A város csatornázottsága 2020-ban megközelítőleg 94 %-os, mely megyei, illetve az országos átlagot is megelőzi. A kommunális szennyvíz mennyisége 2020. évben 7 863 000 m^3/év volt.

55. ábra: Közcsatorna hálózatba bekötött lakások aránya (%)

Forrás: TEIR

Az agglomeráció fejlődését követően - a vízgazdálkodási szempontok figyelembevételével - a miskolci szennyvíztisztító telep feladatává vált Miskolc város szennyvizein kívül az agglomerációban levő

települések szennyvizeinek tisztítása is, ezek a következők: Alsózsolca, Felsőzsolca, Mályi, Bükkszentkereszt, Bánkút, Nyékládháza, Szirmabesenyő, Arnót, Kistokaj.

A csatornázatlan területeken a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz, un. közműpótló műtárgyakban gyűlik össze és tengelyen kerül elszállításra központi szennyvíztisztító telepen, és a város további három pontján kialakított ürítő helyekre.

A szennyvíz kezelése tekintetében az elmúlt 10 évben két jelentős beruházást is megvalósított a város: 2014-ben KEOP forrásból épült meg a biogáz üzem, mely lehetővé teszi a szennyvíztisztító telepen keletkező iszapok fogadását és a beszállított külső hulladékok környezetbarát megsemmisítését. A biogáz gázmotoros hasznosítása fedezi a szennyvíztisztító telep villamos- és hőenergia szükségletének jelentős részét. 2015-ben szintén KEOP forrásból került sor a szennyvíztisztító telep fejlesztésére és a meglévő szennyvízcsatorna-hálózatának bővítésére. Az új beruházásnak köszönhetően a III. tisztítási fokozattal a telep tisztítási hatásfoka összes nitrogén tekintetében 85% fölé, összes foszfor tekintetében 90% fölé emelkedett.

A miskolci szennyvíztisztító telep tisztítási technológiája mechanikai tisztítási és biológiai tisztítási technológiák összekapcsolt rendszere. A mechanikai fokozatot követően létesített biológiai fokozat egy eleveniszapos szennyvíztisztító, kaszkádszerűen sorba kapcsolt reaktorokkal, az A/O technológia elvének megfelelő elrendezésben. A szennyvíztisztítás során keletkező nyers- és fölösiszapok kezelését a szennyvíztisztító telep biogáz üzeme végzi. Az iszapkezelés során keletkező kirothasztott, kigázosított iszap víztelenítése a telep centrifuga gépházában történik. A telep hidraulikai kapacitása: 70.000 m³/nap. Átlagos napi hidraulikai terhelés: 33-35.000 m³/nap. A szennyvíztisztító telep szervesanyag eltávolító kapacitása: 350 000 LEÉ.

Csapadékvíz-elvezetés, felszíni vízrendezés

Miskolc város közigazgatási területén 383 km zárt csapadékcsatorna, 14 db belvíz – és csapadékvíz átemelő gépház, valamint 20 és 26 ezer m^3-es záporvíz tározó biztosítja a csapadékvíz elvezetést.

A csapadék csatornák befogadói a város területén lévő nyílt vízi folyások. Ezért főgyűjtő csatornák csak rövid hosszban épültek ki. Burkolt felületek csapadékvíz elvezetését víznyelő műtárgyak biztosítják (kb. 14000 db).

A város keleti részén a csapadék csatorna befogadója a Sajó folyó, melynek magas vízállása esetén belvízátemelő gépházak segítségével történik a záportározókban betározott csapadékvíz átemelése; a város nagyobb aluljáróinak (Bajcsy, Búza tér, Gömöri, Vörösmarty, Tárkányi, Kandó K. tér) csapadékvíz elvezetését átemelő gépházak biztosítják.

Évente kb. 10-15 km csapadék csatorna karbantartását végezi el a város a hozzá tartozó víznyelő műtárgyak tisztításával együtt. 100-150 bar nyomással speciális mosó fejjel történik a tisztítás, a kitermelt sank kiemelése az aknából szippantó berendezéssel történik.

Az ütemezett karbantartáson túl szükség szerint végzik a víznyelő műtárgytisztítást kb. 2500-3000 db-ot évente. A balesetveszélyessé vált akna keret-fedlapok és víznyelők kiemelését és javítást folyamatosan végezi el a város, mely évente kb. 60 db keret-fedlap és 100 db víznyelő rácsot érint; a Vasgyári lakótelepen egyesített rendszerű csapadék csatornahálózat üzemel.

A Miskolc MJV Önkormányzata 2021-ben fejezte be a Történelmi Avas hiányzó csapadékvíz-elvezetésének megépítését, melyet TOP-6.3.3-16-MI1-2017-00003 projekt keretében 800 M Ft támogatásból valósított meg. A projekt célja az Avas-Észak pincés területén a helyben keletkező és magasabb területekről érkező, fölös csapadékvizek rendezett elvezetése volt a befogadó Szinvába. Avas területére eső csapadékvizek területileg két jól elkülöníthető részre bonthatóak. Az egyik a magasabban fekvő zónában elhelyezkedő Avas tető és környéke, a másik az Avas alacsonyabban fekvő, hegyoldalban

elhelyezkedő, nagyrészt pincékhez épült borházakkal és az azokat ellátó közutakkal beépített terület. A projekt részeként a hegytetőről érkező csapadékvizeket a lehető leggyorsabban eljuttatják a domblábi környezetbe, kijelölnek néhány olyan nyomvonalat, ahol a leggyorsabb vízelvezetés lehetősége adott. Megfelelő energiatörő akadályok, surrantók, sodráscsökkentő vízládák, fenékküszöbök közbeiktatása szükséges ehhez. A domborzati viszonyokat figyelembe véve öt öblözetet különítenek el a hozzájuk tartozó részvízgyűjtőkkel.

Lakossági kérdőív alapján a csapadékelvezetés probléma elsősorban a belvízzel érintett területeken okoz problémát, elsősorban a Martin kertváros és Szirma városrészeken.

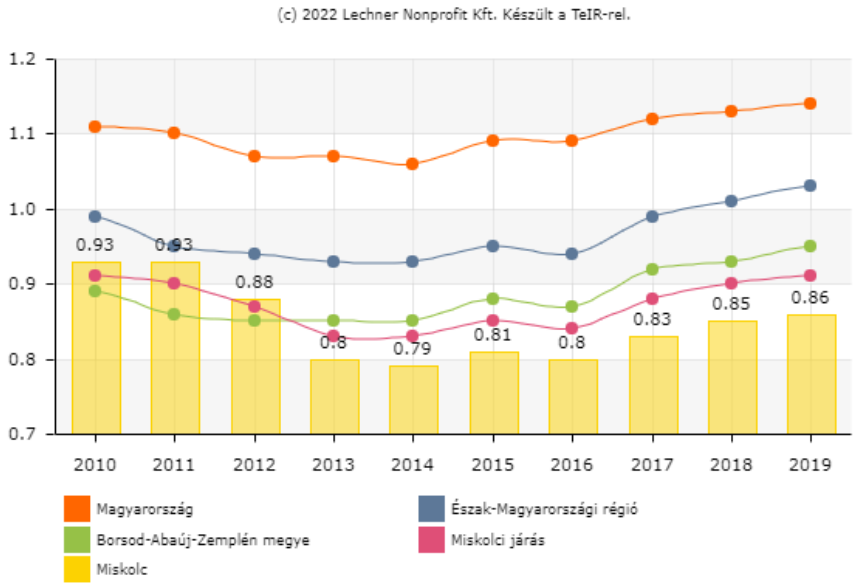
1.16.2. Energia

1.16.2.1. Energiagazdálkodás és energiaellátás

Villamosenergia:

Miskolcon az egy lakosra jutó háztartások részére szolgáltatott villamos energia mennyiségét (1000 kWh) az alábbi ábra mutatja be:

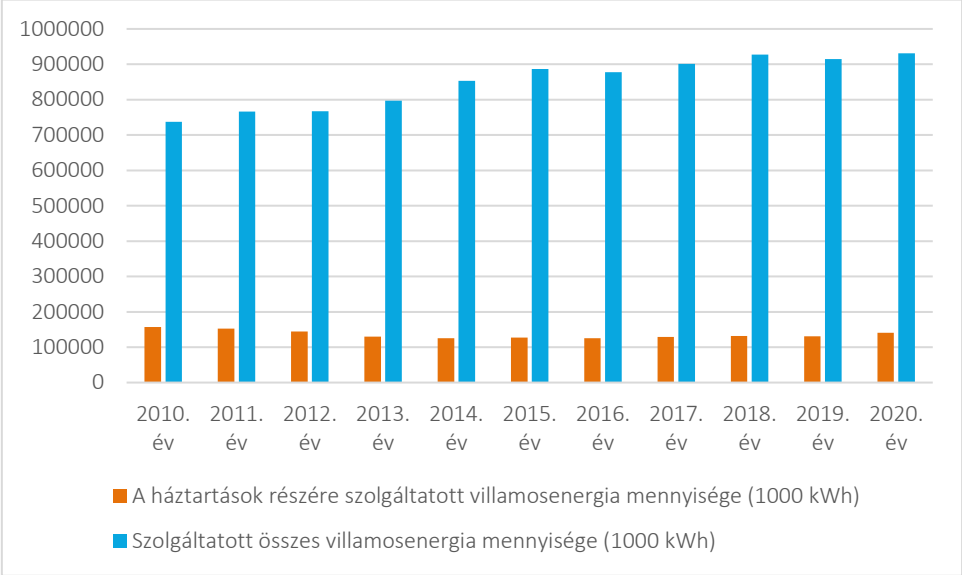
56. ábra: Háztartási villamosenergiafogyasztás (1000 kWh/fő)

Forrás: TEIR

A miskolci érték minden esetben elmarad a területi egy főre eső adatoktól.

57. ábra: Szolgáltatott villamosenergia mennyisége

Forrás: KSH Tájékoztatási adatbázis

Az összes szolgáltatott villamos energia mennyisége folyamatosan növekszik az elmúlt 10 évben, a háztartások részére szolgáltatott mennyiségek esetében a 2010-es évek közepén volt egy kisebb visszaesés, 2016 óta növekszik újra. A szolgáltatott villamos energia 931415 MWh.

Miskolc villamos energia ellátó, elosztó hálózatát az Elmű – Émász Hálózati Zrt. üzemelteti. A város közvilágítását kb. 21.700 db energiatakarékos lámpatest biztosítja; a közvilágítási hálózat passzív és aktív elemei vegyes tulajdonban vannak. A passzív elemek közül a kábelek és oszlopok az ÉMÁSZ Nyrt. tulajdonát képezik; az aktív elemek közül (lámpatestek) is vegyes tulajdont képeznek.

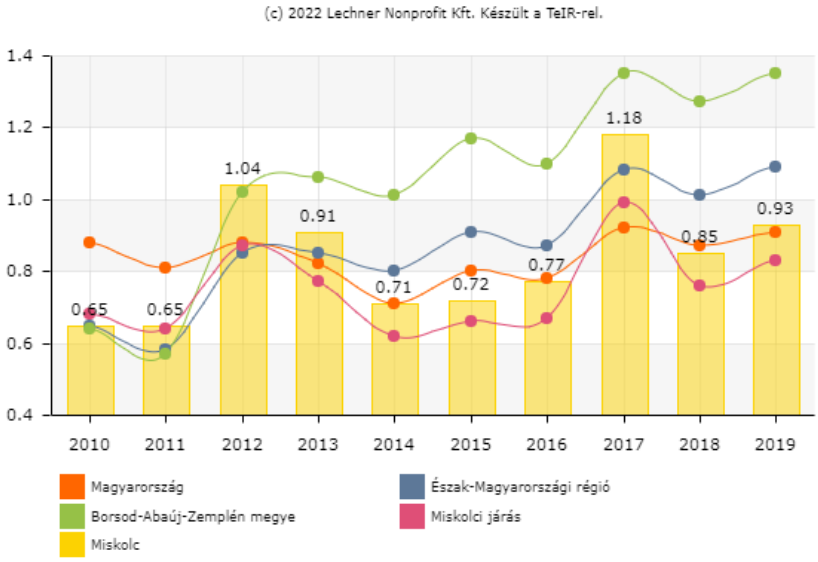
Miskolc MJV Önkormányzata 2015-ben KEOP-5.5.0/K/14-2014-0028 azonosító számú projekt keretében tovább korszerűsítette a közvilágítást Miskolcon. A 100%-os támogatással megvalósult beruházás összköltsége 451,35 millió forint volt. A megvalósult projektből Miskolcon 160 helyszínen épült ki korszerű LED-es közvilágítás. A 3-as és a 26-os főközlekedési út belterületi szakaszain 873 darab járda- és útvilágító lámpát helyeztek ki. Korszerűsítették a parkvilágító lámpákat, a sétányok mellett elhelyezett és társasházi övezetekben lévő világítótesteket is, melyből összesen 1510 darabot cseréltek. Eltűntek az ún. „kalapos" lámpák, aminek köszönhetően a forgalmasabb útszakaszok is jobb megvilágítást kaptak. Az új LED-es lámpák üzembe helyezésével Miskolc számos területén javultak a közlekedés- és közbiztonsági feltételek, ugyanakkor a korszerűsítéssel jelentősen csökken a város közvilágításra fordított energia-felhasználása is, évente mintegy 1.000.000 kW/h-val, amely közel 5600 háztartás éves áramfelhasználásával egyenértékű.

Gázhálózat

Miskolc város közigazgatási területén a gázszolgáltató a NKM Földgázszolgáltató Zrt. Miskolcon a gázcsőhálózat hossza 708 km, a kiépítettség 100%.

Miskolcon az egy lakosra jutó háztartások részére szolgáltatott gáz mennyiségét (1000 m^3) az alábbi ábra mutatja:

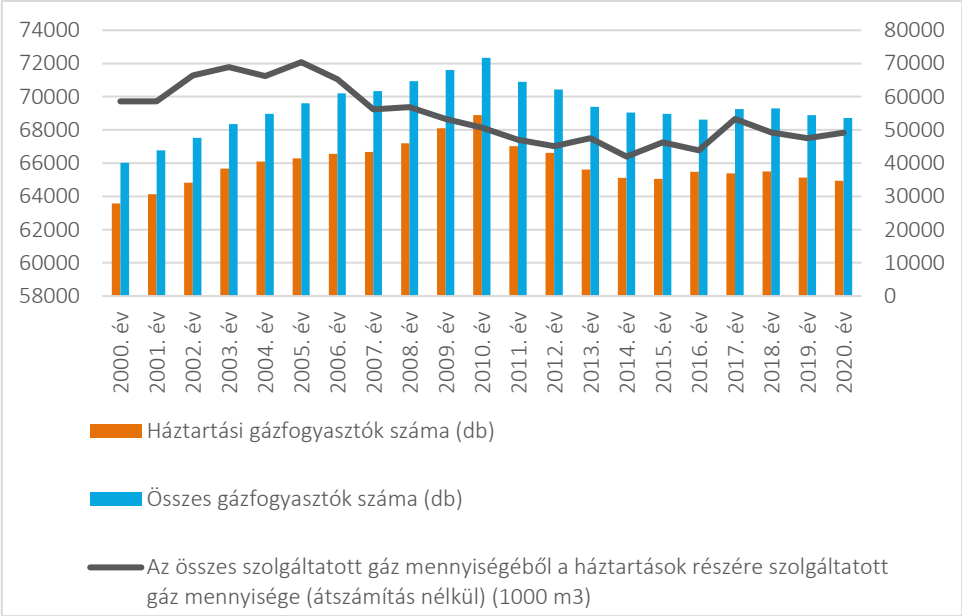
58. ábra: Háztartási gázfogyasztás (1000 m3/fő)

Forrás: TEIR

A 100 lakásra jutó gázfogyasztók száma esetében a városi adatok sokkal kedvezőbbek, mint a járási és országos adatok, de a megyei és régiós értékektől elmaradnak.

59. ábra: Gázfogyasztók száma és a szolgáltatott gáz mennyisége (2010-2020)

Forrás: KSH Tájékoztatási adatbázis

2020-ban a gázfogyasztók száma 68717, ebből a háztartási fogyasztók száma 64947. A háztartások részére szolgáltatott gáz mennyisége folyamatosan csökken az elmúlt 20 évben.

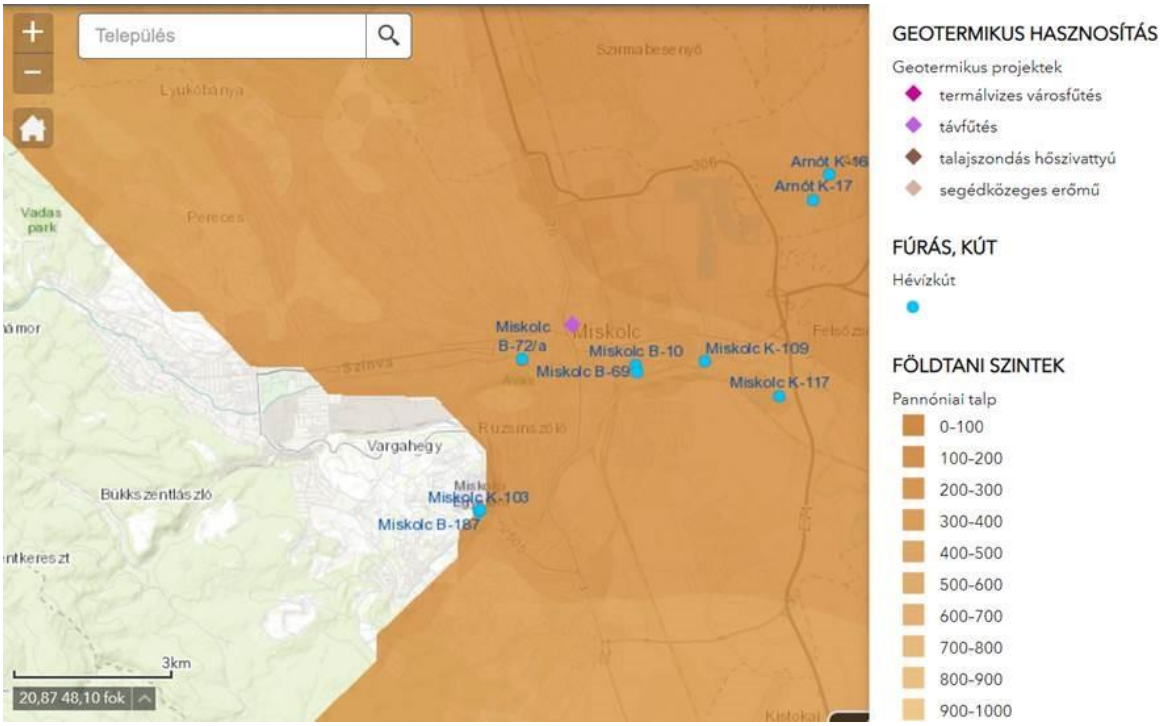
1.16.2.2. Megújuló energiaforrások alkalmazása, a környezettudatos energiagazdálkodás lehetőségei

A MIHŐ Miskolci Hőszolgáltató Kft. hőtermelési és hőszolgáltatási tevékenysége Miskolc közigazgatási területére terjed ki, alaptevékenysége során 32 ezer lakossági és közel ezer egyéb közületi felhasználó részére nyújt távhő – és használati melegvíz – szolgáltatást. A szolgáltatást 10 db hőkörzetben közel 69 km primer és 35 km szekunder nyomvonal hosszúságú vezetékrendszer, valamint 357 db hőközponti egység biztosítja. A távfűtési rendszerbe bekötött lakóingatlanok aránya magas 42%. A hőszolgáltató tulajdonában lévő berendezések életkora igen magas, átlagosan 30 év feletti, a vezetékhálózat átlagos életkora sajnos még ennél is magasabb 40 év feletti.

2013. évtől kezdődően a Tatár utcai fűtőműből hőenergiával ellátott avasi és belvárosi városrészek primer energia igényének több, mint 50%-át MIHŐ Kft. megújuló, geotermikus energiaforrásból biztosítja. 2020. évben a megújuló részarány az avasi városrészben 68,28 %, a belváros esetében 60,31% volt. Cél, hogy a jelenleg földgáz tüzeléssel üzemelő kisebb hőkörzetek összevonásával a geotermikus energiával kiszolgált belvárosi hőkörzetre kapcsolással megteremtse a megújuló energia kapacitásainak nagyobb arányú kihasználását, valamint a távhőtermelői és távhőszolgáltatói rendszerek korszerűsítésével a harmadik generációs (alacsony hőmérsékletű) távhőszolgáltatást. Ezen utóbbinak feltétel az elavult műszaki állapotú lakásállomány energetikai korszerűsítése is.

A városban a gázfogyasztás csökken, egyrészt a korszerűbb eszközök, energetikai korszerűsítés, másrészt a szennyezőbb fűtési módokra való áttérés miatt (fatüzelés, vegyes tüzelés – melyben a háztartási hulladékok elégetése is nagy szerepet kap).

60. ábra Geotermikus Hasznosítás Miskolcon

Forrás: https://map.mbfsz.gov.hu/ogre/

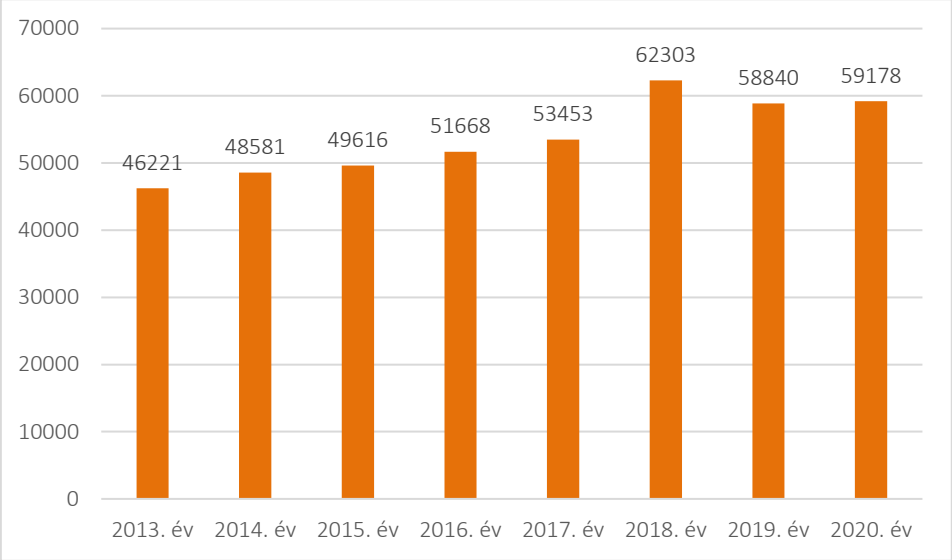
1.16.2.3. Az önkormányzati intézmények energiahatékonysági értékelése

A város az elmúlt években jelentős lépéseket tett az intézményei energiafelhasználásának csökkentése érdekében. A városban lévő és városi fenntartású bölcsődék, óvodák, szociális intézmények, háziorvosi és fogorvosi rendelők nagy része energetikai felújításon esett át. Ezen intézmények egy része bekacsolásra került a város energia felügyeleti és mérési rendszerébe (smart Grid, smart metering) Lehetőség szerint napelemes energiatermelő rendszerek kerültek elhelyezésre a városi tulajdonban lévő ingatlanok tetején, az ingatlanok energia igényének kielégítése céljából. Ezen fejlesztések nagyban csökkentették Miskolc önkormányzatának ökológiai lábnyomát. A felújítási tendenciát folytatva Miskolc közelebb került a Carbon semlegesség eléréséhez.

1.16.3. Elektronikus hírközlés

Az elektronikus hírközlés a városban korszerű, a városban az internet előfizetések száma folyamatos növekedést mutat, a fejlődés miatt azonban folyamatos fejlesztésekre van szükség.

61. ábra: Internet előfizetések száma Miskolcon (db)

Forrás: KSH

A városban működő hírközlési szolgáltatók listája megtalálható 3.5. mellékletben. Miskolcon jelenleg 50 cég szolgáltat. A szolgáltatás típusai: bérelt vonali előfizetői szolgáltatás, földfelszíni műsorszórás előfizetői szolgáltatás, helyhez kötött telefonszolgáltatás, helyhez kötött internet hozzáférési (elérési) szolgáltatás, nomadikus internet hozzáférési (elérési) szolgáltatás, mobil telefonszolgáltatás, nomadikus telefonszolgáltatás, rádió műsorelosztás, televízió műsorelosztás, VPN alapú adatátviteli szolgáltatás.

1.17. Térségi és települési környezetvédelem

Miskolc Város jelenleg nem rendelkezik saját környezeti szenzorokkal. A meglévő meteorológiai adatgyűjtő szenzorok kezelője az Országos Meteorológiai Szolgálat.

3 városi mérőpont végez levegőminőség mérést. A levegőminőség mérését, értékelését az Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat (OLM) végzi.[25] A hálózat alapvetően két részből áll: az automata állomások folyamatos mérést végeznek, melyek a légszennyező komponensek széles körét ölelik fel; a manuális hálózat (RIV) pontjain gyűjtött minták elemzése laboratóriumban történik, és kén-dioxid, nitrogén-dioxid (kivételes helyeken ülepedő por) összetevőkre korlátozódik.

A hálózat szakmai irányítása az Agrárminisztériumhoz tartozik, a rendszer szakmai irányításának operatív, valamint a minőségirányítás feladatait az Országos Meteorológiai Szolgálat (OMSZ) alá tartozó Levegőtisztaság-védelmi Referencia Központ (LRK) látja el. A mérőállomások és pontok üzemeltetése a megyei kormányhivatal feladata.

2021. őszén 60 db önkormányzat által üzemeltetett pm szenzor került beüzemelésre a HungAiry című Life projekt keretében. A referencia helyszínek esetében a szenzorokat a városban jelenleg üzemelő 3 automata mérőállomáson helyezték el, együttműködve a B.-A.-Z. Megyei Kormányhivatallal, mint üzemeltetővel. Az alaphálózatban a város fő tengelyén elhelyezkedő egyes településrészek kerültek kijelölésre. A „városi 1. Városrészek" megnevezésű csoportba a fő tengely közelében elhelyezkedő településrészek kerültek. A kiválasztásnál figyelembe vették, hogy mind a kertvárosias (egyedi fűtésű), mind az emeletes bérházas (távfűtésű) övezetre rendelkezzenek adatokkal. A „városi 2. Periféria" csoport mérőegységei a város külső területein találhatók. A „környék" elnevezésű mérőpontok a város közvetlen szomszédságában található településekre vonatkoznak. A telepített mérőeszközök a mért adatokat a központi szerver adatbázisaiba továbbítják, ahol a validálás után az adatok rendezése történik. A validált adatok légszennyezettségi térkép formájában jelennek meg, emellett mobiltelefonos applikáció fejlesztése is folyamatban van. A mérőhálózat Miskolcon 2021. szeptember 2-től érhető el a nyilvánosság számára a pmmonitoring.hu honlapon keresztül.[26]

Amennyiben lenne mód egy részletes környezeti információs rendszer kiépítésére, az hatékonyan tudná támogathatni a hősziget hatás kezelését is a városban.

A lakossági felmérés alapján több mint 90%-nak jelentős vagy nagyon jelentős a környezettudatos életvitel (takarékosság az erőforrások igénybevételében: víz, áram stb.) ha a város jövőjére gondol, a helyi társadalom tehát többségében környezettudatos beállítottságú, még abban az esetben is, ha a mindennapi viselkedésben ez nem is tükröződik.

1.17.1. Talaj

A földvédelem alapvető feladata a termőtalaj minőségi és mennyiségi védelme. A talajokat az emberi tevékenységek közül a mezőgazdasági tevékenységek (műtrágyázás, állattartás, növényvédő szerek), az ipari tevékenységek, a szennyvizek és a hulladéklerakások terhelhetik.

Miskolc és környezetének talajminősége általában megfelelőnek minősíthető, illetőleg, hogy az elmúlt időszakban javuló tendenciát mutat.[27] A korábban jellemző túlzott műtrágyázás helyett a talajok

[25] http://www.levegominoseg.hu/?AspxAutoDetectCookieSupport=1 2021.06.29.
[26] HungAiry projekt honlap 2021.09.07. (http://hungairy.hu/node/115)
[27] Miskolc városi környezetvédelmi program, 2006

állapotát a felelőtlenül, szabálytalanul elhelyezett különféle hulladékok (szilárd, folyékony, kommunális, veszélyes) általi szennyeződések veszélyeztetik, bár az ennek való kitettség is folyamatosan csökken. Viszonylag kisebb területen folyik mezőgazdasági tevékenység, nagyobb gondot jelent a termőtalaj pusztulása a beépített területek gyarapodása által.

A város hegy- és dombvidéki jellegű területein (elsősorban a Szinva-patak, Hejő-patak vízgyűjtőjén) jelentős az erózió.

A város síkvidéki területein a foszforszennyezés a mezőgazdasági területekről származik. A dombvidéki területekre jellemző erózió is okozhat foszforbemosódást a vízfolyásokba, azonban az ilyen jellegű szennyezés hatásának elkülönítésére alkalmas monitoring nem működik.

Nem kellően felmért az eróziós folyamatok hatása. E tekintetben a klímaváltozás hatására gyakoribbá váló villámárvizek okoznak jelentős talajeróziót a Szinva-patak mederfalában és mellékvízfolyásai mentén, továbbá az Avas Kis-Avas területén. A széleróziónak való kitettség kis mértékű, a leggyakoribb szélirányok a DNy-i és az ÉK-i, az átlagos szélsebesség 2,5 m/s körüli[28].

A talajokat közvetlenül veszélyeztetik az illegális hulladéklerakások, jellemzően a megmaradt szociális szegregátumok területén.

Talaj szennyezettség[29]

Miskolcon a talajszennyezés fő forrása az ipar. A folyamat hosszú évtizedekre nyúlik vissza, azonban az ismert területeken sem lehet pontosan mérni a szennyezés mértékét. Hírhedt szennyezett területek a DAM, a „Salakhalna", DIGÉP, az ipari üzemek telephelyei. Több gyár alatt két méter vastag salakterítés van, mely nehezen felderíthető.

A talajszennyezettség további forrása a közlekedés, kommunális lerakás, melyek nehezen ártalmatlaníthatók, károsan befolyásolják az emberi életminőséget.

Közterületek talajszennyezettsége:

1995-ben a Zöld Akció Egyesület nehézfém méréseket végzett a közterületek talajaiból. A felmérés során információt gyűjtöttek arról, hogy milyen mértékű a városon belüli nehézfém terhelés, milyen mértékben érvényesül ez a város talajaiban. A mintákat főleg zöldfelületek talajából vették. Az eredmények értékelése során megállapításra került, hogy a talajok nehézfém tartalma magas, több helyen megközelíti, néhány területen meg is haladja a határértéket. A legmagasabb nehézfém terhelés a város iparterületeinek közelében volt tapasztalható. Ezeken a területeken vett mintákban több nehézfém koncentrációja is meghaladta a határértéket. A kadmium, arzén és ólom, valamint a cink koncentrációja különösen magas volt a Vasgyár környékén.

Kiemelt környezeti probléma a talajerózió, a barnamezők talajszennyezései, konfliktushelyzetet jelentenek a zöldmezős beruházások.

1.17.2. Felszíni és felszín alatti vizek

Kiemelt környezeti probléma a felszíni vizek minőségének megőrzése, a helyi döntően karsztvíz alapú ivóvízbázisok sérülékenysége, szennyezései és a klímaváltozáshoz kapcsolódó kihívások kezelése.

[28] Miskolc Megyei Jogú Város Vízkárelhárítási Terve

[29] Zöldebb Városokért Nonprofit Kft.: MISKOLC MEGYEI JOGÚ VÁROS ZÖLDINFRASTRUKTÚRA FEJLESZTÉSI ÉS FENNTARTÁSI AKCIÓTERVE (ZIFFA), Budapest, 2018. 01. 20.

1.17.2.1. Felszíni vizek

Felszíni vizek[30]

A terület felszíni vizeit részben a Bükk hegység gazdag karsztforrásaiból származó patakok adják, illetve várost keleten határoló Sajó. A karsztforrású Szinva-patak, amely a Miskolcot kelt-nyugati irányban szeli át, forrástól pár kilométerre a Hámori-tó alatt egyesül a Garadna-patakkal, majd tovább folyik a város területén, ahol kisebb patakok vízével egyesül (Csanyik, Erenyő, Lyukó, a Tapolca, Pecék) majd a Sajóba torkollik. A Sajó szennyezettségét a környék számos, többségében korszerűtlen nehézipari üzemének kibocsátásai és a viszonylag nagy népsűrűség okozza. A Szinva és néhány beleömlő patak az alacsony vízhozam következtében szintén számos szennyezéssel terhelt. Az elmúlt években a Sajó, a Bódva és a Szinva esetében is előfordultak rekordméretű árvizek, melyek az éghajlat változásával, továbbá egyéb emberi tevékenyégeknek (pl.: ártér elépítése) köszönhetően mind gyakoribbá válnak. A medrükből kilépő folyók a környező talajokban és élővilágban is szennyezéseket teríthetnek szét.

Miskolc és környékének területe a Sajó folyó vízgyűjtőjéhez tartozik. A várost érintő nagyobb vízfolyások a Szinva-patak, a Hejő-patak és a Sajó-folyó, a település legnagyobb tavai a Hámori-tó (10 ha) és a Csorba-tó (94 ha). A Csorba-tó (Csorbatelepi-tó) egy a 80-as években felhagyott kavicsbánya eredményeként keletkezett. A városban kevés az ideiglenes vízfelület is, például a mocsár, az öntésterület, vagy a záportározó.

Miskolc vízfelületei:

- Hámori-tó: 10 ha,
- Csorba-tó: 94 ha,
- Garadna: 7,4 km; átl. 0,3 m vízmélység; 2,2 ha,
- Szinva: 30 km, amelyből 10 km külterületen és 20 km belterületen folyik; átl. 0,4 m vízmélység; 2,8 ha,
- Pereces (időnként kiszáradó patak):6,8 km,
- Lyukó (időnként kiszáradó patak): 5,5 km,
- Pece-patak ágai összesen: ~10 km,
- Hejő: teljes hossza 40 km, Miskolcon ebből kb. 15 km,
- Sajó: teljes hossza 223 km, Miskolcon ebből kb. 12,5 km.

Magyarország közel 45 000 km^2-es síkvidéki területének igen jelentős részét, becslés szerint 60%-át veszélyezteti számottevő mértékben a belvíz. Ilyenformán - a meteorológiai és hidrológiai tényezők kedvezőtlen alakulása esetén - hatalmas terület kerülhet víz alá. Miskolc közigazgatási területe jellemzően kevéssé érintett a belvíz által. A talajvíz szintje a város mélyebb szintjein magas, időszakos belvíz-borítottság előfordul a Felsőzsolca felé eső keleti területeken.

Hatósági vélemény alapján különösen fontos kérdés az egyes vízmű üzemi területek tulajdonviszonyainak rendezése, a vízbázisvédelmi területeken lévő erdőterületek vízbázisvédelmi céloknak megfelelő rendeltetésmód változtatása és a vízbázisvédelmi területeken lévő településrészek, különösen a potenciális, ill. tényleges szennyezőforrásként nevesített zártkertek szennyvízgyűjtésének megoldása.

[30] NKM Optimum Zrt.: MISKOLC MEGYEI JOGÚ VÁROS KLÍMASTRATÉGIÁJA, 2020

1.17.2.2. Felszín alatti vizek

Felszín alatti vizek[31]

A terület felszín alatti vízkészletét két nagy földtani egység tárolja, az egyik a Sajó-Hernád völgy pannon homokjában tárolódó rétegvíz tartalék, a másik pedig a Bükk hegység változatos geológiai és hidrogeológiai egységében tárolódó karsztvíz készlet. A terület talajvízkészlete a főként a Sajó-Hernád hordalékkúpján, illetve a Szinva patak medrében tárolódik. Utánpótlása elsősorban a csapadékkal érkezik, továbbá a Sajó nagyobb vízállásánál közvetetten a folyó medrén keresztül is történhet, ezért felléphet a Sajó vízjárását gyorsan követő talajvízszint ingadozás is. A Bükk hegység fő tömegét triász (jura) kori karbonátos üledék adja, ami jó víztározó és vízvezető képességű, ilyen módon a hegység szerkezetföldtani felépítéséből adódóan kiemelkedő jelentőségű hideg karsztvíz készlettel rendelkezik. A hidrogeológiai szerkezete alapján ugyanakkor nem alkot egységes karsztvízrendszert: Miskolc város határa a Bükk vonatkozásában a Szeletai-terület, Garadnavölgy, Fehér-kő, Diósgyőri terület, Nagy-fennsík, Répáshuta-Tapolcai tömb hidrogeológiai egységek területét érinti. A törésvonalak mentén felszínre bukkanó langyos, kiváló minőségű karsztvizek a város ivóvízellátásához, míg a meleg vizű (30°C) források a város fürdőkultúrájához járulnak hozzá. A város vízigényét a bükki és részben hegységperemi hidegvizű karsztvízforrásokkal elégítik ki.

A felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról szóló 27/2004 (XII. 25.) KvVM rendelet melléklete alapján Miskolc a fokozottan érzékeny felszín alatti vízminőség védelmi területen lévő települések közé tartozik.

A talajvíz szintje átlagosan 1-2 m között van, de a település déli részén akár a terepszinttől 1 m-re is megtalálható. Bár a szennyvíz elszikkasztása a csatornázottság folyamatos bővülésével és a mezőgazdaságban a trágyakezelés szabályozottá válásával egyre kevésbé jellemző, bizonyos pontokon ammónia; a nitrit- és nitrát szennyezés előfordul. A rekultivált Miskolc, 0156/4–5, Bogáncs úti hulladéklerakó hulladékteste a talajvíz minőségét már egyre csökkenő mértékben rontja.

A jogutód nélkül megszűnt vállalatok (LKM, LKM-nádasréti telephely, DIGÉP), telephelyein jelentős talaj- és talajvíz szennyezések maradtak vissza. A sok kis tulajdonos és a rendezetlen jogviszonyok miatt nem történhetett meg sem a tényfeltárás, sem a területek kármentesítése.

Talajvízfigyelő rendszer nem épült ki.

A Vízgyűjtő-gazdálkodási tervek (VGT) tartalmazzák a felmért vízgazdálkodási problémák, a környezeti célkitűzések és ezen célkitűzések megvalósítására szolgáló intézkedések összefoglalását. Miskolc területe a 2-6 Sajó-Bódvával vízgyűjtő-gazdálkodási tervben meghatározott célok és intézkedések teljesítésében érintett.[32]

A Miskolc területén található vízbázisokat az 1.16.1. fejezet mutatja be, a kitermelt víz minőségi jellemzésével. A vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóellátást szolgáló vízlétesítmények védelméről szóló 123/1997, (VII. 18.) Korm. rendelet 5. számú melléklete tartalmazza a vonatkozó területhasználati korlátozásokat.

A Miskolc Tapolcai Barlangfürdő és a Selyemréti Strand is részben a város termálvíz készletét hasznosítja, a távozó vizek befogadója a Hejő, illetve a Szinva patak.

[31] NKM Optimum Zrt.: MISKOLC MEGYEI JOGÚ VÁROS KLÍMASTRATÉGIÁJA, 2020

[32] Vízügyi és Környezetvédelmi Központi Igazgatóság, Észak-magyarországi Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság: 2-6 Sajó a Bódvával VGT (2010. április)

1.17.3. Levegőtisztaság és védelme

A város legjelentősebb légszennyező forrása a lakossági tüzelés, erről azonban 2013-tól pontos nyilvántartás nem áll rendelkezésre. Ipari kibocsátás tekintetében a város légszennyező forrásai közül a HOLCIM cementgyár és a DAM bezárását követően a MIHŐ Miskolci Hőszolgáltató Kft. a legjelentősebb kibocsátó. A betelepült nagyvállalatok légszennyező anyag kibocsátása a korszerű technológiáknak köszönhetően alacsony, azonban a kapcsolódó, jellemzően közúti logisztika jelentős környezetterhelő.

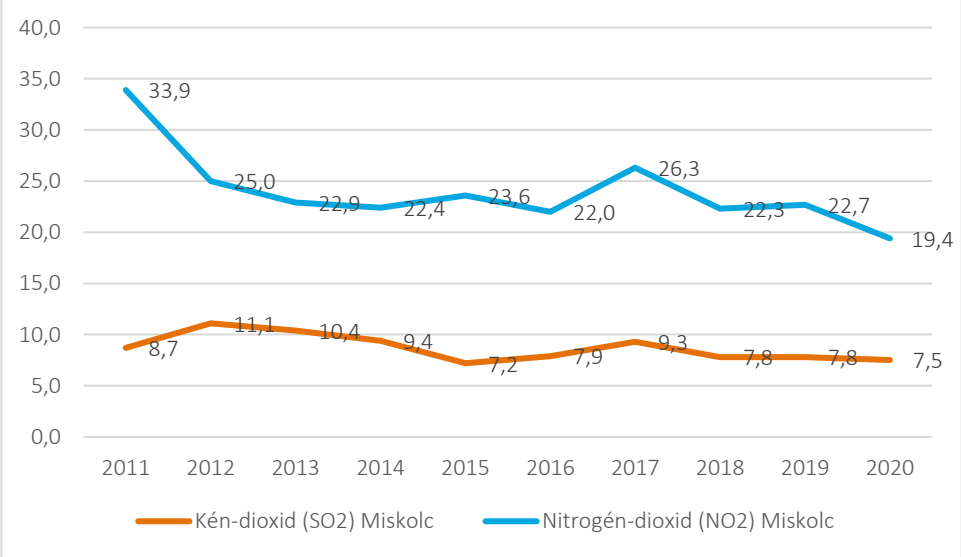
A levegőminőség mérését 3 db monitor állomás végzi, melyek az országos mérőhálózat (OLM) tagjai, az adatgazda az OMSZ OLM referenciaközpont.

Miskolc MJV Önkormányzata részt vesz a HungAIRy LIFE IP projektben, melynek célja a levegővédelmi programok végrehajtásának elősegítése többek között szemléletformáló tevékenységgel. A projekt keretében PM monitoring rendszer kerül kiépítésre.

A tervezési terület a 4/2002. (X.7.) KvVM rendelet szerint a 8. Sajó Völgye megnevezésű légszennyezettségi agglomerációba sorolt, a szennyezőanyagok szerint pedig az alábbi zónacsoportba tartozik:

- a kén-dioxid légszennyező anyag koncentrációja az „F”,
- a nitrogén-dioxid légszennyező anyag koncentrációja a „C”,
- a szén-monoxid légszennyező anyag koncentrációja a „D”,
- a PM10 szilárd légszennyező anyag koncentrációja a „B”,
- a benzol légszennyező anyag koncentrációja az „E” kategóriába tartozik.

62. ábra: Miskolc átlagos kén-dioxid és nitrogén-dioxid koncentrációja 2011-2020 [µg/m3]

Forrás: KSH (https://www.ksh.hu/stadat_files/kor/hu/kor0052.html)

Miskolcon a kritikus légszennyező komponens a PM10 szállópor A M10 24 órás egészségügyi határérték túllépések száma jelentős, különösen a Búza tér és a Martinkertváros területén.

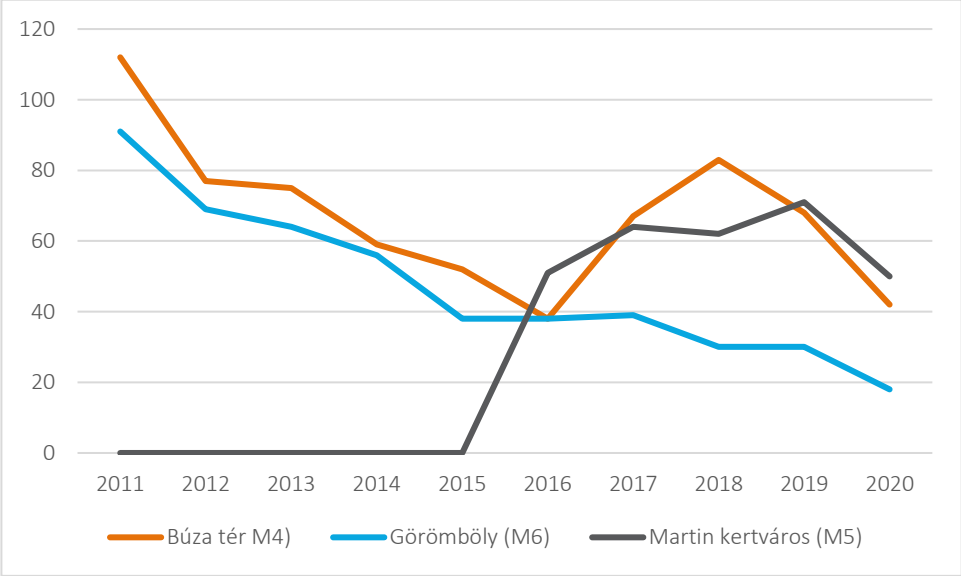
47. táblázat: PM10 24 órás egészségügyi határérték túllépések számának alakulása 2011-2020 (db)

Városrész (merőállomás)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Búza tér (M4)	112	77	75	59	52	38	67	83	68	42
Görömböly (M6)	91	69	64	56	38	38	39	30	30	18
Martin kertváros (M5)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	51	64	62	71	50

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

A PM10 24 órás egészségügyi határérték túllépések száma a 3 városi levegőminőségmérő ponton:

63. ábra: 3 városi levegőminőségmérő pont értékei 2011-2020 között

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

A lakossági légszennyezés kategóriájába sorolható a lakossági hulladékégetés, ami számos káros anyag levegőbe jutását okozza. A levegőminőség szempontjából kedvező hatású a földgázzal való fűtésre áttérés, de sok háztartásban még mindig vagy újra jellemző a kedvezőtlen vegyes tüzelés. A téli időszakban megfigyelhető a szilárdanyag, korom és kéndioxid kibocsátás növekedése.

A nyílt téri hulladékégetés és a nem megfelelő tüzelőanyaggal történő lakossági fűtés jelentik a fő konfliktus forrásokat. Problémát jelent a nyílt téri hulladék és avar égetések tettenérése, bizonyítása.

A közlekedési kibocsátások esetében a korszerűtlen személygépkocsi park emissziója a fő légszennyező. Légszennyezettség tekintetében a legrosszabb a helyzet az országos főutak bevezető szakaszain és a városközpontban (Búza tér).

Az ipari eredetű légszennyező anyag kibocsátás Miskolcon nem jelentős. A közlekedési kibocsátások esetében a korszerűtlen személygépkocsi park emissziója a fő légszennyező.

Az ipari kibocsátások az utóbbi években visszaszorultak, ezek ellenőrzött körülmények között zajlanak, az emissziócsökkentő technológiák alkalmazása is elterjedt.

1.17.4. Zaj, és rezgésterhelés

A környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet 1. sz. melléklete tartalmazza az üzemi és szabadidős létesítményektől származó zaj terhelési határértékeit a zajtól védendő területeken.

48. táblázat: Zaj terhelési határértékek

Sorszám	Zajtól védendő terület	Határérték (LTH) az LAM megítélési szintre* (dB)	
		nappal 06-22 óra	éjjel 22-06 óra
1.	Üdülőterület, különleges területek közül az egészségügyi területek	45	35
2.	Lakóterület (kisvárosias, kertvárosias, falusias, telepszerű beépítésű), különleges területek közül az oktatási létesítmények területe, a temetők, a zöldterület	50	40
3.	Lakóterület (nagyvárosias beépítésű), a vegyes terület	55	45
4.	Gazdasági terület	60	50

Forrás: 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet 1. sz. melléklete

Miskolcon nagy területen okoz környezeti konfliktust a közlekedésből származó zaj- és rezgésterhelés, a 3-as és a 26-as főút is érinti a város településközpontját, habár az elkerülő utak már megépültek, de az ehhez kapcsolódó belterületi utak is túlterheltek a nappali időszakban. Különösen terhelő a zajkibocsátás és a rezgéshatás annak következtében, hogy igen nagyarányú a nehézgépjármű forgalom. A Bosch-út folytatásaként megépült elkerülő út mérsékelte a településen áthaladó közúti forgalmat, ezáltal csökkent a zajterhelés. A jelentős iparfejlesztési elképzelések azonban az ellentétes irányba hatnak. A lakóterületeket érő terhelések tekintetében a vasúti zajterhelés csak a keleti városperemen jelentkezik. A településen a lakóterületen belül is kialakultak ipari üzemek, amelyek a korszerű zajcsökkentő technológiák alkalmazása miatt a lakókörnyezetet alapvetően nem zavarják.

Az egyéb zajterhelések közül a szórakoztató létesítmények éjszakai működéséből származó zaj zavarhatja a környéken lakókat. Ennek szabályozására az önkormányzati zajvédelmi rendelet hivatott. Ennek betartatása szintén az önkormányzat hatáskörébe tartozik.

2019. májusában elkészült Miskolc Megyei Jogú Város 2018. évben megújított stratégiai zajtérképére épülő zajcsökkentési intézkedési terve.

Miskolc Megyei Jogú Város stratégiai zajtérképei a város teljes közigazgatási területére készültek el a Herman Ottó Intézet részéről 2018-ban. A http://www.zajterkepek.hu/ oldalon a zajtérképek mellett megtalálható a hozzájuk kapcsolódó leíró dokumentáció, amely táblázatos formában tartalmazza az érintettségi mutatókat is: „Miskolc zajtérkép”.

Az elkészült zajterhelési térképek a következők:

- közúti közlekedési zajforrásokra vonatkozó zajterhelési- és konfliktustérképek* - Lden és Léjjel,
- vasúti közlekedési zajforrásokra vonatkozó zajterhelési- és konfliktustérképek - Lden és Léjjel,
- repülési (légi) közlekedési zajforrásra vonatkozó zajterhelési- és konfliktustérképek - Lden és Léjjel,
- üzemi létesítményekre (egységes környezethasználati engedéllyel rendelkező létesítmények) vonatkozó zajterhelési- és konfliktustérképek - Lden és Léjjel.

A „konfliktus" a küszöbérték feletti, nem kívánatos terheléssel érintett területeken jelentkezik (0-5 dB, 5-10 dB és 10 dB feletti túllépést megjelenítve).

Zajterhelési térkép alapján érintett területeket a 3.6. mellékletben soroljuk fel.[33]

Közúti zaj

A települési zajtérkép 1. sz. melléklete részletesen felsorolja, hogy mely utak melletti lakóépületek környezetében *különösen magas* a zajterhelés (Lden> 75 dB), *nagyon magas* a zajterhelés (Lden=70-75 dB) illetve *magas* a zajterhelés (Lden=65-70 dB).

A települési zajtérkép 1. sz. melléklete részletesen felsorolja, hogy mely utak mentén található épületek környezetében jellemző éjjel különböző mértékű (10 dB feletti, 5-10 dB közötti ill. 0-5 dB közötti) konfliktus.

A nappal 55 dB feletti zajszinttel érintett lakosság 64 000 fő, éjszaka 50 dB feletti zajszinttel érintett lakosság 52 000 fő.

Vasúti zaj

A települési zajtérkép függeléke felsorolja, hogy mely vasúti szakaszok melletti lakóépületek környezetében *különösen magas* zajterhelés (Lden> 75 dB), *nagyon magas* a zajterhelés (Lden=70-75 dB) illetve *magas* a zajterhelés (Lden=65-70 dB).

A függelék felsorolja, hogy mely vasúti szakaszok mentén található épületek környezetében tapasztalható éjjel különböző mértékű (10 dB feletti, 5-10 dB közötti ill. 0-5 dB közötti) konfliktus.

Miskolc város vasúti közlekedésből eredő érintettségi adatait alapján az 55 dB feletti zajszinttel érintett lakosság egész napra vonatkozóan 900 fő, éjszaka 50 dB feletti zajszinttel érintett lakosság 400 fő.

Repülési zaj

A zajterhelés egész napra vonatkozó időszakban (Lden) az 55-75 dB közötti zajterhelés sávban, ill. a 75 dB fölötti tartományban van, nem találhatóak védendő épületek. Az éjszakai időszakban > 50 dB feletti zajterhelés a védendő épületek közelében nem található.

A zajterhelési értékeket a küszöbértékkel összehasonlítva megállapítható, hogy a repülőtér, illetőleg a légi folyosók környezetében az épületek környezetében mind Lden-re, mind éjszakára vonatkozóan a légi forgalomtól eredően nem található konfliktus.

[33] Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft.: STRATÉGIAI ZAJTÉRKÉP FELÜLVIZSGÁLATA MISKOLC MEGYEI JOGÚ VÁROSRA 2017

A stratégiai zajtérképezés lehatárolásai kritériumai szerint a légi közlekedéstől eredően érintettség nem állapítható meg.

Üzemi zaj

Az előzetes felmérés alapján Miskolc városában a vizsgálandó IPPC-üzemek száma összesen 3 db, amely a város belterületén található:

- D&D Drótáru Ipari és Kereskedelmi Zrt. (3527 Miskolc, Sajószigeti utca 4.)
- MVM MIFŰ Miskolci Fűtőerőmű Kft. (3531 Miskolc, Tatár u. 29/b.) Hold utcai telephely Kombinált ciklusú 50 MW -ot meghaladó bemenő hőteljesítményű fűtőturbinás erőmű
- MVM MIFŰ Miskolci Fűtőerőmű Kft. (3531 Miskolc, Tatár u. 29/b.) Tatár utcai telephely Miskolci Hőtermelő Üzem

55 dB feletti zajterhelés a védendő épületek közelében nem található az egész napra. Az éjszakai időszakban 50 dB feletti zajterhelés a védendő épületek közelében szintén nem található.

Az épületek környezetében mind Lden-re, mind éjszakára vonatkozóan az üzemtől eredően nem található konfliktus.

A jelenlegi állapotban az ipari üzemek környezetében a nappali zajterhelési szint 55 dB alatti, az éjszakai zajterhelés 50 dB alatti. Nappal nincsen 55 dB feletti zajszinttel érintett lakosság és éjszaka nincsen 50 dB feletti zajszinttel érintett lakosság.

1.17.5. Sugárzás védelem

Településen nagyfeszültségű távvezeték és mobiltelefon torony a lakóövezettől távol található. Új mobiltelefon tornyok létesítésére alkalmas helyeket az érvényes szabályozási/rendezési terv rögzíti.

Miskolc a Paks, Mochovce, Bohunice atomerőművek 300 km-es Élelmiszer-fogyasztási Korlátozások Óvintézkedési Zónája (ÉÓZ) területén belülre esik.

A légkörben található sugárzó anyagok terjedésének követésére hazánkban országos sugárzásfigyelő rendszer épült ki. A rendszer legfontosabb része a több mint 130 mérőállomásból álló hálózat. Ezek a szabadtéren álló állomások olyan műszerekkel vannak felszerelve, amelyek folyamatosan mérik a szabadtéri sugárzás: az óránkénti dózis, azaz a dózisteljesítmény értékét. Miskolc területén sugárzásmérő pont nem található.

1.17.6. Hulladékkezelés

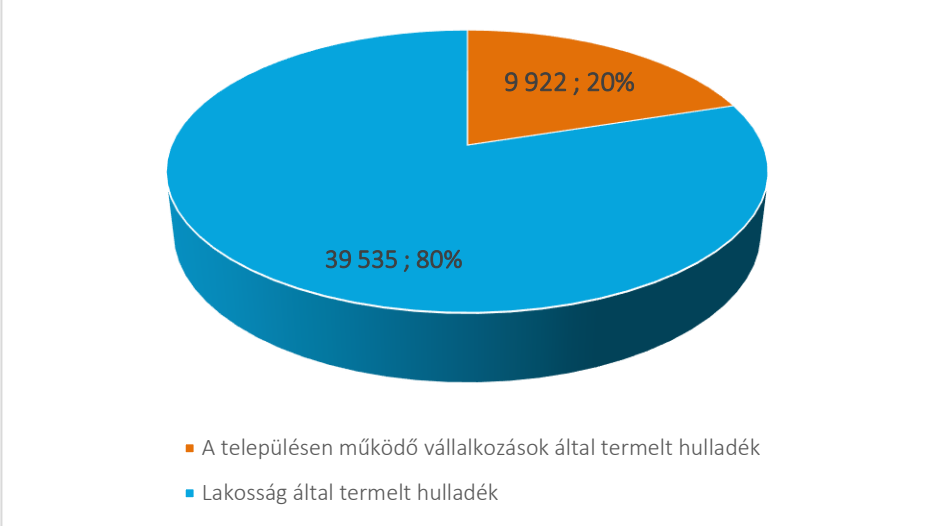
Miskolcon az évente megtermelt 49 456 tonna nem veszélyes hulladék 80 % a lakosságtól kerül ki, és 20 % a településen működő vállalkozásoknál keletkezik.

49. táblázat: Nem veszélyes hulladék termelés

Nem veszélyes hulladék termelés (t/év)	
A településen működő vállalkozások által termelt hulladék	9 922
Lakosság által termelt hulladék	39 535
Összesen	49 456

Forrás: Miskolc MJV adatszolgáltatása

64. ábra: Elszállításra kerülő nem veszélyes hulladék mennyisége (t/év, 2020)

Forrás: Saját szerkesztés Miskolc MJV adatszolgáltatása alapján

A lakosságtól begyűjtött veszélyes hulladék mennyisége 31 tonna/év volt 2020-ban.

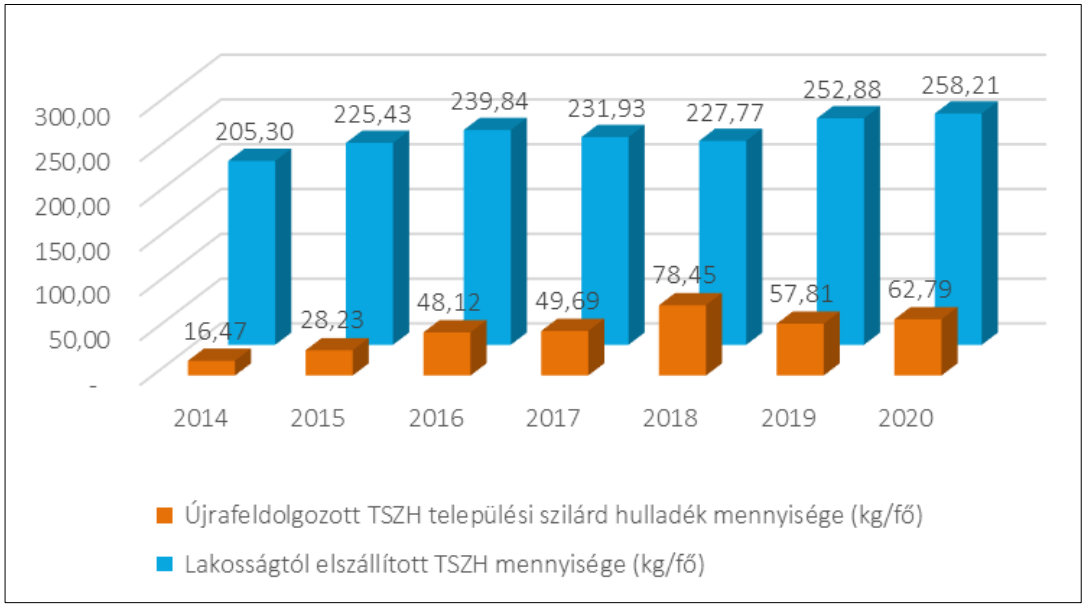
A lakosságtól elszállított települési szilárd hulladék mennyisége évről évre nő, 2020-ban 39534,6 tonna volt összesen. Ennek mintegy 24%-a kerül újrafeldolgozásra. Az egy főre eső lakosságtól elszállított települési szilárd hulladék mennyisége a népességszám figyelembevételével 2020-ban 258,21 kg/évre tehető, ami az országos átlag (364 kg/év) alatti.

50. táblázat: A lakossági hulladék mennyisége Miskolcon 2014 – 2020 között

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Lakosságtól elszállított települési szilárd hulladék mennyisége (tonna/év)	33106,9	35968,2	37918,8	36454,7	35452,3	39075,2	39534,6
Újrafeldolgozott települési szilárd hulladék mennyisége (tonna/év)	2656,8	4504	7608,2	7810,6	12210,1	8933,1	9613,3

Forrás: Miskolc MJV adatszolgáltatása

65. ábra: Települési szilárd hulladék mennyiségének alakulása

Forrás: Saját szerkesztés Miskolc MJV adatszolgáltatása alapján

A településen két hulladékgazdálkodási közszolgáltatást végző szolgáltató működik, a BMH Nonprofit Kft. és alvállalkozója a MiReHu Nonprofit Kft.

A településen elérhető hulladékgazdálkodási szolgáltatások köre a települési szilárd hulladékok gyűjtése és szállítása mellett felöleli a szelektív hulladékgyűjtést, zöldhulladék gyűjtést, lomtalanítást és üveghulladék gyűjtést.

A hulladékgazdálkodással kapcsolatos közszolgáltatási feladatok 2023-tól kikerülnek az önkormányzati feladatkörből. A Magyar Állam által kiírt hulladékgazdálkodási koncessziós pályázatot a Mol nyerte el, aminek következtében 2023. július 1-jét követően 35 évig a társaság végezheti a települési szilárdhulladék begyűjtését, ő gondoskodik annak kezeléséről, és ő valósítja majd meg a szükséges beruházásokat is.

51. táblázat: A településen elérhető hulladékgazdálkodási szolgáltatások

Szolgáltatás megnevezése	Módja	Gyűjtés gyakorisága
települési szilárd hulladékok gyűjtése és szállítása	házhozmenő	magánházas övezetben heti egyszeri, társasházi övezetben heti két alkalom
szelektív hulladékgyűjtés	házhozmenő + gyűjtősziget + hulladékudvar	házhozmenő gyűjtés két heti rendszerességgel, gyűjtősziget havonta legalább egyszer, telítődés függvényében, hulladékudvarban hétfőtől szombatig adható le hulladék
zöldhulladék gyűjtés	házhozmenő + hulladékudvar	házhozmenő gyűjtés két heti rendszerességgel április és november között, hulladékudvarban hétfőtől szombatig adható le hulladék az év bármelyik szakaszában
lomtalanítás	házhozmenő + hulladékudvar	házhozmenő gyűjtés megrendelés alapú évente két alkalommal, hulladékudvarban hétfőtől szombatig adható le hulladék az év bármelyik szakaszában
üveghulladék gyűjtés	házhozmenő + gyűjtősziget + hulladékudvar	házhozmenő gyűjtés havi egy alkalommal, gyűjtősziget havonta legalább egyszer, telítődés függvényében, hulladékudvarban hétfőtől szombatig adható le hulladék

Forrás: MiReHu Nonprofit Kft.

A város régi hulladéklerakója a Miskolc, 0156/4–5 helyrajzi számon található, Bogáncs úti hulladéklerakó rekultiválásra kerül. A 2000. évi XLIII. törvény a hulladékgazdálkodásról új helyzet elé állította a települések önkormányzatait. A törvény előírta, hogy 2003. évtől kezdődően valamennyi települési önkormányzatnak biztosítania kell egy korszerű települési hulladékkezelési közszolgáltatás megszervezését, beleértve a hulladékok gyűjtését, szállítását, előkezelését, újrahasznosítását és az újra nem hasznosítható hulladék ártalmatlanítását az EU és a hazai szabályzatoknak megfelelő új (regionális) vagy meglevő hulladéklerakón.

Miskolc Regionális Hulladékgazdálkodási Programja a 2001-ben alakult önkormányzati társulás létrehozásával indulhatott el. A program megoldást adott a kistérség hulladékkezelési gondjaira is. A megyében összességében 4 regionális hulladéklerakó épült: Hejőpapi 073/6 hrsz. (MiReHu Miskolci Regionális Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft.), Hejőpapi 073/5 hrsz. (ÉMRHK Észak-magyarországi Regionális Hulladékgazdálkodási Közszolgáltató Nonprofit Kft.), Bodrogkeresztúr, 0172/38 hrsz. (MENTO Környezetkultúra Kft.), Sajókaza, 082/15 hrsz. (ZV Zöld Völgy Közszolgáltató Nonprofit Kft.).

A Miskolcon keletkezett hulladék a Hejőpapi regionális hulladéklerakó telepre kerül. A korábbi járási illegális lerakók rekultivációja megtörtént és széles körűen bevezetésre került a szelektív hulladékgyűjtés.

A városban jelenleg 3 hulladékudvar működik: Miskolc I. (3527 Miskolc, József A. u. 65. 4752/3 hrsz.), Miskolc II. (3521 Miskolc, Bogáncs u. 0156/22 hrsz.) és Miskolc III. (3533 Miskolc, Lorántffy Zs. u. 33783/3 hrsz.).

A körforgásos gazdaságra való áttérést támogatja a város újrahasználati központjának (3527 Miskolc, József A. u. 65.) működése. A Miskolci Újrahasználati Központ (a továbbiakban: MÚK) olyan létesítmény, ahol a lakosságnak lehetősége nyílik arra, hogy az alábbiakban meghatározásra kerülő használt, már feleslegessé vált, de használatra még alkalmas tárgyait, eszközeit, berendezéseit elhelyezhesse abból a célból, hogy ezek a tárgyak lehetőség szerint mások által felhasználásra kerülhessenek. A MÚK-ba természetes személyek adhatnak le tárgyakat és a leadott tárgyak bárki által elvihetők.[34]

A lakossági felmérés alapján több mint 90%-nak nagyon jelentős vagy jelentős a szelektív hulladékgyűjtés, hulladék hasznosítása otthon. Szabadszavas válaszadásnál sokan kitértek arra, hogy kevés a szelektív hulladékgyűjtő edényzet vagy gyűjtőpont a közelben, és hogy bővíteni kellene azt.

1.17.7. Vizuális környezetterhelés

Az iparterületek részben beékelődnek a város lakóterületi szövetébe, jelentős vizuális környezetterhelés a DAM és a DIGÉP hasznosítatlan és elhanyagolt területei jelentenek. Az újonnan betelepülő multinacionális nagyvállalatok üzemei az Északi iparterület, Mechatronikai Ipari Park, Déli Ipari Park és Keleti iparterület modern iparterületi képébe illeszkednek.

Külszíni bánya nem működik a város közigazgatási területén belül, Lyukóvölgy, Pereces és Annabánya mélyművelésű bányái évtizedekkel korábban bezártak. Az egykori tapolcai kőbánya, a Várhegyi kőbánya rekultivációja megvalósult, a terület helyi védett természeti terület lett. A nagykőmázsai, korábban a cementgyárat ellátó kőbánya rekultivációja várat magára.

1.17.8. Árvízvédelem

Miskolcot tekintve a Szinva és a Sajó folyók a legnagyobb potenciális árvízi veszélyeztető tényezők, a tetőzési szintek folyamatos emelkedése tapasztalható. Problémát jelent, hogy a Szinva árvizek levezetésére, tárolásra alkalmas területek nagyobb része beépítésre került.

A modellek alapján megállapítható, hogy a csapadék intenzitása átlagosan nőni fog. A záporok és egyéb „nagycsapadékok" száma emelkedik majd, még a „kis csapadékkal járó jelenségek" ritkábbak lesznek. A hőmérséklet emelkedésével a légkörből kihullható vízmennyiség eddig megszokott értékei jelentősebben nőhetnek és eddig nem tapasztalt, nagycsapadékok kialakulását idézhetik elő. Ennek hatására megnő a hirtelen árhullámok kockázata, valamint a kiszáradás és hirtelen csapadék pulzálása az erózió növekedéséhez vezethet.

1.17.9. Fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák

A helyzetelemzés során azonosított környezetvédelmi konfliktusok, problémák az alábbiak:

- a talajerózió, a barnamezők talajszennyezései, konfliktushelyzetet jelentenek a zöldmezős beruházások;

[34] https://mirehu.hu/muk/

- a felszíni vizek minőségének megőrzése, a helyi, döntően karsztvíz alapú ivóvízbázisok sérülékenysége, szennyezései, és a klímaváltozáshoz kapcsolódó kihívások kezelése;
- nyílt téri hulladék égetés és a nem megfelelő tüzelőanyaggal történő lakossági fűtés, a nyílt téri hulladék és avar égetések tettenérése, bizonyítása;
- közlekedési kibocsátások esetében a korszerűtlen személygépkocsi park emissziója jelentős;
- különösen magas zajterhelés (Lden> 75 dB) a város 9 beazonosított pontján és nagyon magas a zajterhelés (Lden=70-75 dB) a város további 38 beazonosított pontján;
- az önkormányzatnak minimális jogköre van a hulladékgazdálkodást érintően;
- a Szinva és a Sajó folyók esetében a tetőzési szintek folyamatos emelkedése tapasztalható; a Szinva árvizeinek levezetésére, tárolásra alkalmas területek nagyobb része beépítésre került;
- a települési önkormányzat és intézményrendszer nem folytat célzott szemléletformáló tevékenységet a talajvédelem, zaj- és rezgésterhelés, a sugárzás védelem és az árvízvédelem területén;
- a szemléletformálás kiterjesztése, kibővítése az iskolások körében szükséges lenne, annak érdekében, hogy a szelektív hulladékgyűjtés hatékonyságának növekedjen, a hulladék megelőzés hatékonyabbá váljon.

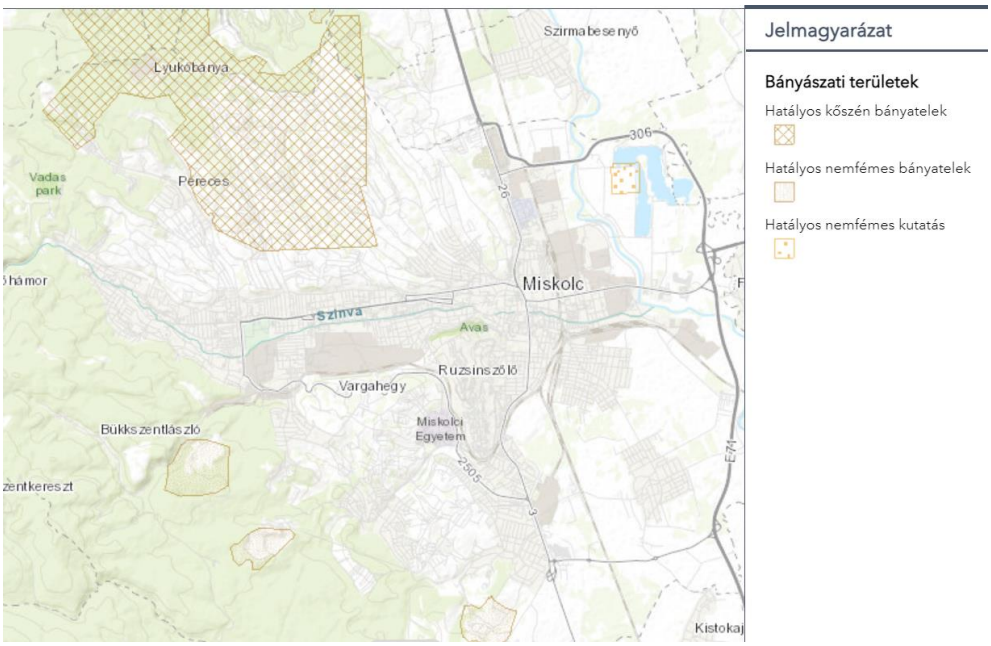
1.18. Katasztrófavédelem

Miskolc kockázatbecslés alapján I. katasztrófavédelmi osztályba lett besorolva a katasztrófavédelemről szóló törvény és annak végrehajtásáról szóló rendelet alapján.

1.18.1. Építésföldtani korlátok

1.18.1.1. Alábányászott területek, barlangok és pincék területei

29. térkép: Miskolc jelenlegi bányaterületei

Forrás: https://map.mbfsz.gov.hu/asvanyvagyon_kataszter/

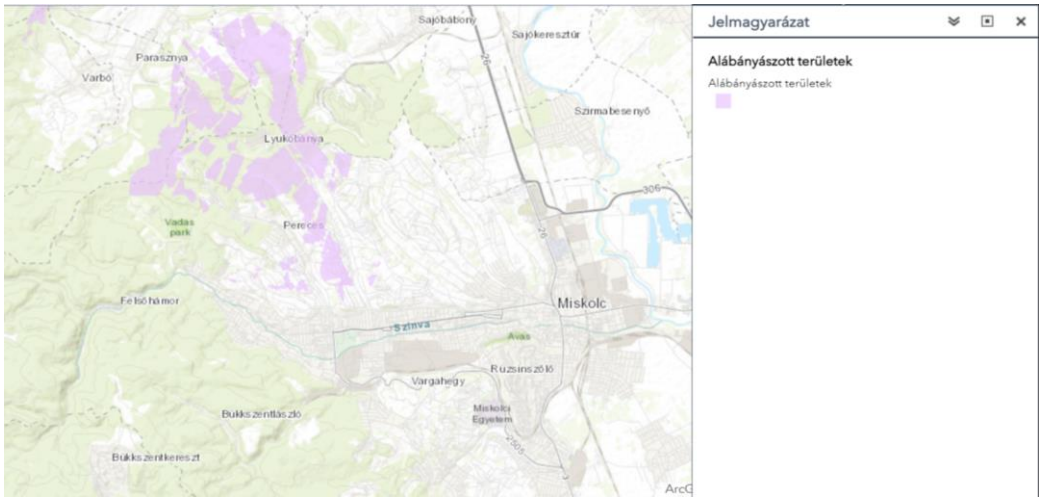
A fenti ábra a hatályos bányatelkeket mutatja Miskolcon.

Miskolc közigazgatási területe több helyen alábányászott; az északi oldalon a Szentpéteri kaputól a Diósgyőri Városközpontig szinte mindenütt találunk felhagyott bányát, melyek az egymást követő korok technológiai lehetőségei és szokásai miatt az esetek többségében több szinten (egymás alatt-fölött) helyezkednek el.

A Szinva déli oldalán foltszerűen találhatók alábányászott területek (elsősorban Berekalja környékén); nyilvántartásuk adathiányos.

A Miskolci Bányakapitányság tájékoztatása szerint a Miskolc 1. (Lyukóbánya)-szén és Miskolc II. (Borsodi Szénbányák F.A.) -szén bányatelkek területe részben alá van fejtve (lsd. lenti térkép). Az alájejtett területeken a beépíthetőséget geotechnikai talajmechanikai dokumentáció alapján lehet eldönteni.

30. térkép: Alábányászott területek

Forrás: https://map.mbfsz.gov.hu/szenkataszter/

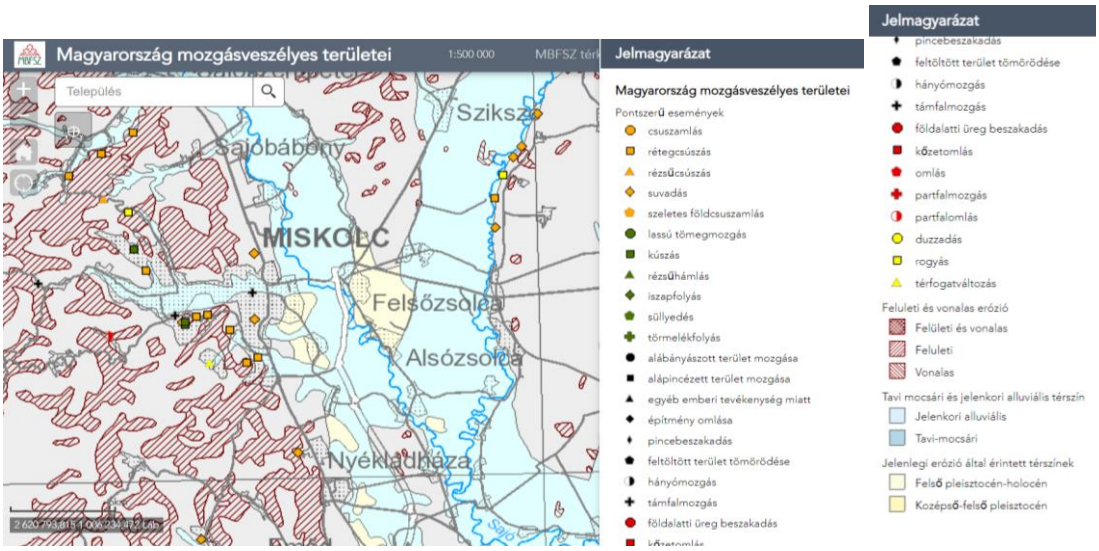
1.18.1.2. Csúszás, süllyedésveszélyes területek

A város morfológiai és földtani adottságai miatt, valamint az előzőekben ismertetett alábányászottság mellett gyakoriak a csúszás-, süllyedésveszélyes területek (jellemzően az észak-déli tengelyű hegyek nyugati oldala csúszásveszélyesebb).

Az elmúlt évtizedekben az Avason a lakótelep építése során a megbolygatott rétegek, a rétegek közé beözönlő felszíni vizek miatt több esetben történt jelentős földcsúszás.

Az Északi tehermentesítő út Petőfi-tértől a Thököly utcáig terjedő szakasza (mely az Ilona utcától nyugatra eső része a Szent Anna templom mögött) megbontotta a Bodó-tetőt. Ez a bevágás a földtani rétegek megbontásával járt és ez egybe esett a Szent Anna temető sírjai által fellyuggatott vízzáró talajréteg hatásával. A dombon két vízzáró réteg között nedvességre érzékeny csúszásveszélyes réteg található.

31. térkép: Miskolc mozgásveszélyes területei

Forrás: https://map.mbfsz.gov.hu/FDT_veszely_orszag/

1.18.1.3. Földrengés veszélyeztetett területek

Miskolc a földrengések gyakorisága, ill. azok erőssége szempontjából nem tartozik a veszélyeztetettnek számító területek közé.

1.18.2. Vízrajzi veszélyeztetettség

A településnek ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról szóló 18/2003. (XII. 9.) KvVM-BM együttes rendelet melléklete szerint Miskolc közepesen veszélyeztetett település.

1.18.2.1. Árvízveszélyes területek

Miskolc város a Szinva-patak, Hejő-patak és a Sajó folyó vízgyűjtőjében helyezkedik el. A város felső része a keleti irányba folyó Szinva-patak két partján terül el és az Akasztóbérc, valamint az ehhez csatlakozó alacsony dombsor választja el a Sajó vízgyűjtőjétől. A város déli része Miskolc-Tapolca – Martintelep vonalától lefelé a Hejő vízgyűjtő rendszeréhez tartozik.

A vízgyűjtő keskeny, hosszú, egy-egy hosszanti tektonikus hasadék mentén kialakult fővölggyel, melybe számos rövid és meredek mellékvölgy torkollik. Ez inkább a Garadna patak összefolyása feletti Szinva völgyre jellemző. A város keleti része már a Sajó völgyébe esik, amely a Tiszai pályaudvar közelében egyesül a Szinva völgyével. Bár a Sajó folyó sokszorta nagyobb a Szinva pataknál, a város életében és kialakulása szempontjából ez utóbbi sokkal nagyobb szerepet játszik, ill. játszott.

A városnak 182 km élő vízfolyása van; ezek teljes terjedelmükben városi tulajdonban és kezelésben vannak. A vízfolyások közül két fő vízhozamú patak a Szinva-patak és a Hejő-patak, melyek karbantartására évente kerül sor (növényzet és cserjeirtás, medertisztítás). A Szinva-patakon két árvízi gócpont van, ahol a karsztárvíz problémákat okozhat (Szinva felső szakasz, Diósgyőr, Alsóhámor).

1.18.2.2. Belvízveszélyes és mély fekvésű területek

Belvízveszélyes és mély fekvésű terület a Sajó jobb parti területei, az északi iparterületet öleli fel (a repülőtér-Sajótöltés – József Attila út – Besenyői utak által határolva). Az iparterület belvízmentesítése két fő befogadóra koncentrálódik, a József Attila út melletti I. sz. és a Drótgyár mögötti II. sz. átemelő telepre. Az átemelők szállított vizét a Sajóba vezetik be. A belvizeken kívül a II. sz. átemelő koncentrálódott a Szentpéteri-kapui lakótelep, valamint külvizeinek egy része is. Levezetésük az S-0-0 jelű főgyűjtő-csatornán keresztül történik.

Hasonlóan belvízveszélyes és mély fekvésű terület Szirma – Berekkert.

A harmadik jelentős belvízveszélyes és mély fekvésű terület Deák F. u. szivattyú állomás környéke, mely Görömböly mély fekvésű utcáinak összegyűjtött csapadékvizeinek gyűjti.

1.18.2.3. Árvíz és belvízvédelem

A város közigazgatási területén az árvízvédelmi fővédvonal a Sajó jobb-, ill. balparti árvízvédelmi töltésének miskolci szakasza és a Szinva patak visszatöltésezett 300 m-es jobbparti és a 450 m-es balparti töltésszakasza.

Jelentős árvízvédelmi védvonal a Csorba telepi körtöltés. A körtöltéssel körbezárt terület csapadékvíz elvezetése megoldatlan. Árvízvédelmi védelmi funkciója van a Szinva – visszatöltésezésnek. 1989-90-ben az ÉVIZIG tervei alapján a torkolati szakasz visszatöltésezése elkészült. Mind a jobb parti, mind a bal

parti töltésszakasz magassági kiépítése Sajó Q 1% + Szinva Q10%- os +1,0 méteres biztonsággal történt a visszaduzzasztás határáig, a Baross G. úti hídig.

A város záportározói, a városon átvezető vízfolyások kettős feladatot látnak el; egyrészt átvezetik a város feletti vízgyűjtőről lefolyó vizeket, másrészt befogadói a város csapadékvíz elvezető csatornáinak is. A Hámori-tó kicsiny térfogata az amúgy is kiegyenlített karsztos vízjárású Garadna vízjárását alig módosítja.

1.18.3. Egyéb katasztrófavédelmi tényezők

1.18.3.1. Kedvezőtlen morfológiai adottságok

Miskolc közigazgatási területén kedvezőtlen morfológiai adottságokkal rendelkező területei a következők: Nagyavas, Bábonyibérc, Tetemvár, Bodó tető, Garadna-völgy. 2010 óta a fenti területeken 20 vis maior pályázat került (útleszakadás, partfalpinceveszély, elhárítással kapcsolatban) benyújtásra. Az útleszakadásokat pince- és partfal veszéllyel kapcsolatos omlásokat a felhagyott pince és borházak, ill. az ismeretlen pinceüregek okozzák. A korábbi évtizedekben a pincék mélyítése során kikerülő földek a pince előtti út völgy oldalán lettek elhelyezve, amely a domboldal stabilitását, állékonyságát rontja, veszélyezteti.

1.18.3.2. Mélységi, magassági korlátozások és tevékenységből eredő korlátozások

A településen több regisztrált régészeti lelőhely található, melyek korlátozzák az érintett területek, ingatlanok használatát.

A városban több alábányászott, csúszás- és süllyedésveszélyes terület is található, melyek befolyásolják a területhasználatot.

1.18.3.3. Ipari veszélyforrások

Miskolcon négy ipari objektum esetében kijelölt védőterületi korlát van érvényben. A SIAD Hungary (Zsigmondy u. 3.), a LINDE GÁZ Magyarország Zrt. (Puskin u. 33.) és a Mikerobb Kft. (Miskolc-Mexikóvölgy 02018/2 hrsz.) esetében az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság által kijelölt veszélyességi övezetre beépítési korlátozás vonatkozik.

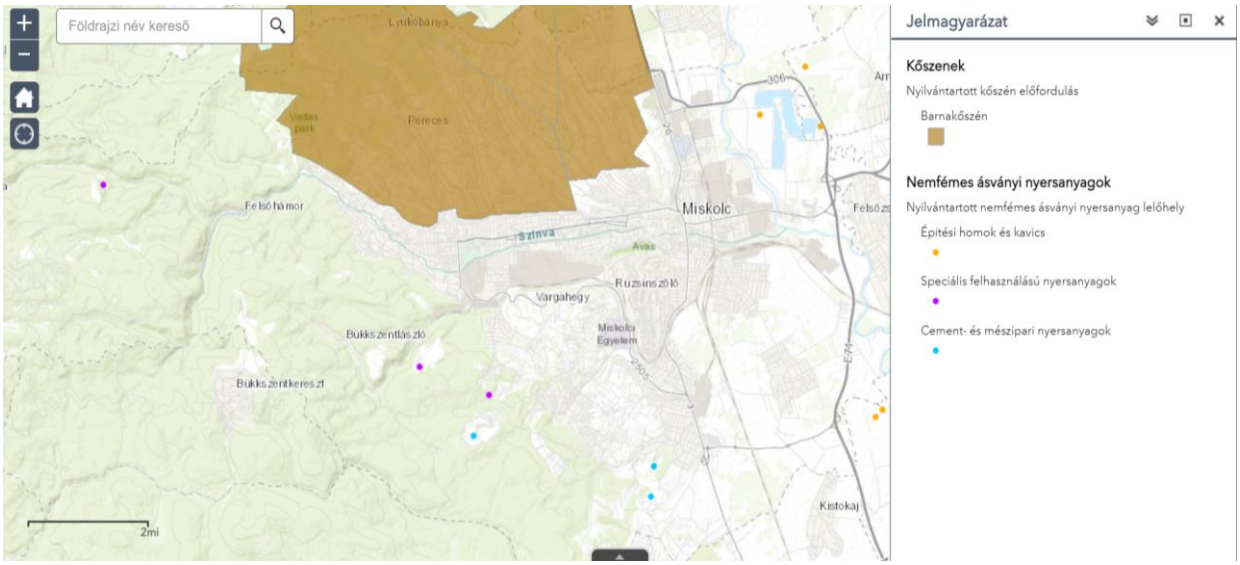
A szennyvíztisztító telep 1 km- es körzetében bűzérzékeny funkció (pl.: lakóterület) nem jelölhető ki.

A környezeti hatástanulmányon alapuló további, egyedi korlátozások elrendelése a tervezett fejlesztésekhez kapcsolódó hatósági eljárások során fog megtörténni.

1.19. Ásványi nyersanyag lelőhely

Az alábbi területeken találhatók az ásványi nyersanyaglelőhelyek Miskolcon: Cserje utcai mészkőbánya, Fényes-kő-völgyi mészkőbánya, Ostoros-hegyi homokbánya, Mexikó-völgyi mészkőbánya, Polyánka-völgyi mészkőbánya, Lencsés-oldali dolomitbánya, Szénbánya, Nagy-Kőmázsa, kőfejtő, Vár-hegyi mészkőbánya, Nyavajás-hegyi dolomitbánya, Szomorú-völgyi dolomitbánya.

32. térkép: Miskolc ásványianyag lelőhelyei

Forrás: https://map.mbfsz.gov.hu/asvanyvagyon_kataszter/

1.20. Városi klíma

A városi klíma az éghajlatváltozással összefüggően jelentős változáson megy keresztül, amely egyre fokozódik. Az egyik legjelentősebben befolyásoló tényező a mikroklimatikus viszonyok tekintetében a zöldfelületi rendszer. Településszintű adatokkal a város nem rendelkezik mikroklimatikus viszonyokra és azok változására vonatkozóan.

Miskolc Város Klímastratégiája 2020-ban került elfogadásra. A stratégia elemző része tartalmazza az ITS megalapozásához szükséges adatokat, így azokat alapvetően változtatás nélkül közöljük ebben a fejezetben.

A burkolt/beépített felület arányára, a fátlan zöldfelület arányára, a zöldfelületek fásítottságának mértékére, a biológiailag aktív felületek méretére, a települési átlagos felszínhőmérsékletre jelenleg nem állnak rendelkezésre pontos adatok. A városi klímát érintő kihívások célzott kezelése érdekében a fenti adatok kimutatására és nyomon követésére alkalmas rendszer bevezetése szükséges.

A ZIFFA[35] alapján a biológiailag aktív felületek aránya 50% körüli lehet.

Miskolc város éghajlati jellemzői

Miskolc közigazgatási területének **középhegységi részein hűvös-nedves éghajlatú**, alacsonyabb részein **mérsékelten hűvös mérsékelten száraz éghajlatú** területek vannak. Itt a napsütéses órák számának évi összege 1900 körüli, nyáron 740-750, míg télen ez 170-200 körüli. Az évi középhőmérséklet a legmagasabb területeken 6 °C, az alacsonyabb középhegységi részeken 8,5-9 °C. A 10 °C-os napi középhőmérsékletet meghaladó napok száma várhatóan 140-150, illetve 165-170 közé tehető. A tavaszi fagy április 30. után egy-két nappal még valószínű, ahogy az első fagyok megjelenése október 5. előtt is. A karsztos fennsík egyes területeinek többreiben még nyáron is előfordulhat éjszakai fagypont körüli hőmérséklet. Az évi abszolút hőmérsékleti maximumok sokéves átlaga 28-30 °C, alacsonyabban 30-32 °C, míg a minimumoké -17, és -15 °C körül van. A csapadék éves mennyisége a fennsíkon legfeljebb 800 mm, alacsonyabb részeken a 700 mm-t éri el, ebből a vegetációs időszak csapadékmennyisége 380-450 mm. Átlagosan 70-100 napig fedi hótakaró a talajt, a hó vastagsága a fennsíkon 50 cm körül van, míg az alacsonyabb területeken 20-25 cm. A nyugati, illetve a dél-nyugati szelek az uralkodóak, átlagosan 3-4,5 m/s a szélsebesség.

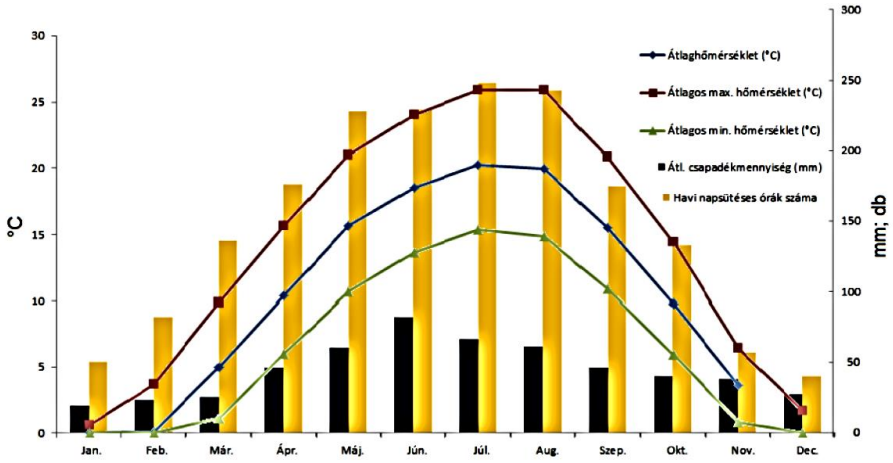
A dombsági tájakon mérsékelten meleg-mérsékelten száraz az éghajlat. Az évi napsütéses órák száma 1800 - 1850 óra alatt van, ebből 720-760 óra jut vegetációs időszakra, télen pedig 150-180 óra. Az évi középhőmérséklet átlaga 8,8 - 9,5 °C, a napi középhőmérséklet általában április 10. után már 10 °C fölé emelkedik és október 10- körül esik vissza alá, így a fagymentes időszak hossza 175-180 nap. Az abszolút hőmérsékleti maximumok és minimumok sokéves átlaga 31-33 °C, és -16, ill. -17 °C körüli. A csapadék évi összege 550 és 650 mm között alakul, ebből a tenyészidőszakban 350-380 mm hullik. A hótakarásos napok száma 40-45, az átlagos hóvastagság 18-22 mm.

A síksági területeken mérsékelten meleg, száraz éghajlat alakult ki. A napfényes órák évi összege 1 850-1 900 körüli, 730-750 óra a vegetációs időszakban. Az évi középhőmérséklet 9,3-9,6 °C, a tenyészidőszak középhőmérséklete 16,6 °C. A 10 °C-ot meghaladó napi középhőmérséklet április 10-től október 15-17-ig tart. A maximális hőmérsékletek sokéves átlaga 33,5 °C, míg a minimumoké -16 és -16,5 °C közötti. Az évi csapadék összeg az alföldi területeken 540-580 mm közötti, ebből 330-350 mm a vegetációs időszakban. A hótakarásos napok száma éves szinten 38 körül van, a hóvastagság átlagosan 16-17 cm. Az uralkodó szélirány észak-északnyugati, átlagos szélsebesség 2,5 m/s.

[35] Miskolc ZIFFA (Zöld Infrastruktúra Fejlesztési és Fenntartási Akcióterv) 2019.

Miskolc belterületének éghajlati jellemzői láthatók az alábbi ábrán. Sokévi átlagos havi középhőmérsékletét figyelembe véve a leghidegebb hónapja január, míg a legmelegebb a július. A város átlagos évi csapadékösszege 533 mm, ebből a nyári félév csapadékosabb, míg a téli félév szárazabb. A napsütéses órák éves összege 1 800 óra körüli. A napfénytartam évi menetet mutat (66. ábra). A nyári napok (maximális hőmérséklet legalább 25 °C) éves száma 70 nap körül van. A fagyos napok száma a több éves átlag alapján 105 nap.

66. ábra: Miskolc éghajlati jellemzőinek összefoglalása

Forrás: Klímastratégia készítésének megalapozó dokumentációja - MÓDSZERTAN http://klimatudatos.hu/wp-content/uploads/2016/05/Miskolc_FINAL_0513_02.pdf

Jellemző változások tendenciája a térségben[36]

Hazánkban és Borsod-Abaúj-Zemplén megyében is az évi átlaghőmérséklet az elmúlt évszázadban a világméretű tendenciákkal együtt mozgott, folyamatosan emelkedett. Az 1980-as évektől figyelhető meg jelentősebb növekedés. Az évszakos változások esetében a nyarak melegedtek leginkább ebben az időszakban, országos átlagban mintegy 2°C-kal, de ez az északkeleti régiók esetében elérte a több mint 2,5°C-os melegedést is a nyári időszakban.

A csapadékösszeg változása is növekedést mutat a régióban, kiemelten a Sajó-völgyben, ahol akár 15%-ot is meghaladó növekedés jelentkezik. Az utóbbi években inkább a szélsőséges jelleg dominanciája figyelhető meg.

A keleti országrészt több klimatikus tényező változása is erőteljesen érinti, ugyanakkor nem elegendő csak a hatások számbavétele, kritikus jelentőséggel bír az is, hogy a megyei társadalmi-gazdasági rendszer hogyan képes reagálni ezen éghajlati paraméterek változásaira, hiszen a klímaváltozás várhatóan eltérő hatással lesz a különböző társadalmi csoportokra, amely során az egyenlőtlenségek növekedésére kell számítanunk.

Az alacsonyan iskolázott, alacsony jövedelemmel rendelkező csoportok, vagy például az időskorúak általában véve is sérülékenyebbek a klímaváltozás hatásait illetően, valamint kiszolgáltatottabbak az egyszerűbb, ugyanakkor jellemzően a környezetet jelentősebben terhelő magatartásformáknak (pl. hulladékégetés, hulladékkal való fűtés stb.).

[36] NKM Optimum Zrt.: MISKOLC MEGYEI JOGÚ VÁROS KLÍMASTRATÉGIÁJA

Ezek alapján a Borsod-Abaúj-Zemplén megyére – és Miskolc városára is – jellemző adottságok (pl. az országos átlag alatti társadalmi-gazdasági mutatói) még inkább sérülékennyé teszik ezt a területet.

Városi klímában tapasztalható éghajlati elemek módosulása, valamint a kedvező és kedvezőtlen hatások vizsgálata:

Időjárási szélsőségek, természeti katasztrófák

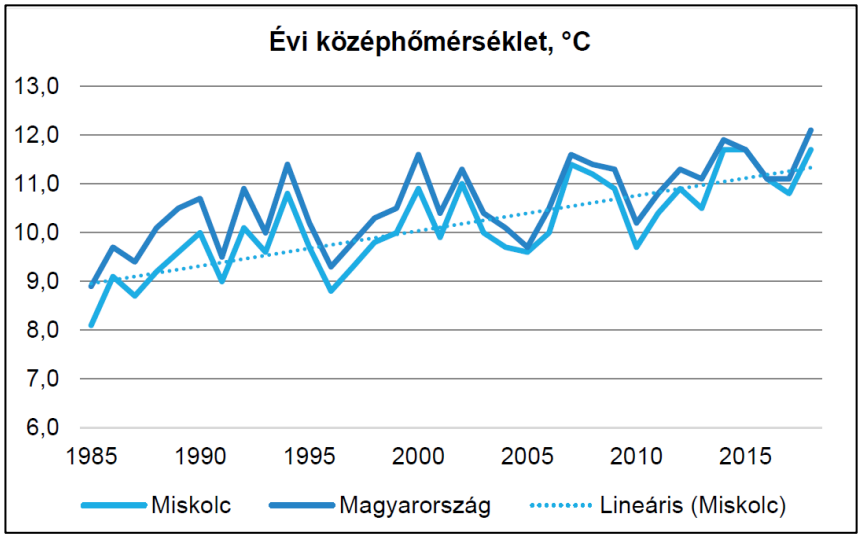
A globális klímaváltozás hozzájárulhat a csapadékeloszlás éven belüli jelentős módosulásához, az éghajlati szélsőségek, pl. hőhullámok, forró napok és extrém csapadékú napok számának a növekedéséhez. A változások olyan problémák előidézői lehetnek, mint az aszály által sújtott területek növekedése, a talajerózióval szembeni érzékenység fokozódása, bel- és árvízveszélyes helyzetek, villámárvizek, zagyárak kialakulása. A következő alfejezetekben ezeket a várható hatásokat elemezzük.

Hőmérséklet

Az Országos Meteorológiai Szolgálat adatai szerint már a 20. század elejétől megfigyelhető a hőmérséklet növekedése, az 1980-as évektől pedig intenzívebb emelkedés vette kezdetét. Elmondhatjuk, hogy az elmúlt közel 40 évben a térségben az évi középhőmérséklet az országos átlagnál nagyobb mértékben növekedett. A legintenzívebb növekedés nyáron volt tapasztalható.

A következő ábrán látható, hogy ez a hőmérsékelt növekedés, hogy ment végbe 1985 és 2018 között, míg **1985-ben az évi középhőmérséklet 8,1 °C volt**, addig a meteorológiai megfigyelőállomások utolsó nyilvánosan hozzáférhető évi **(2018) adatai alapján ez érték 11,7 °C**, ami 1985 óta egyben a legmagasabb érték is, a település tendenciái az országos tendenciákkal összhangban vannak.

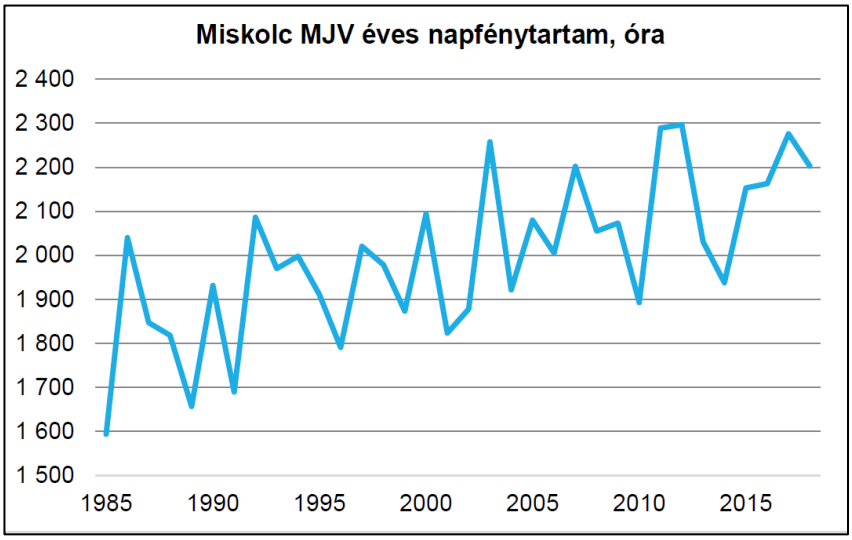
67. ábra: Miskolc MJV évi középhőmérsékletének változása 1985-2018

Forrás: Miskolc Város Klímastratégiája 2020, KSH adatok alapján

A másik hőmérsékleti változás tendenciáit tükröző indikátor az éves napfénytartam (óra) változásának mutatója, a következő ábrán ezen értékek változása jelenik meg szintén 1985 és 2018 időintervallumon.

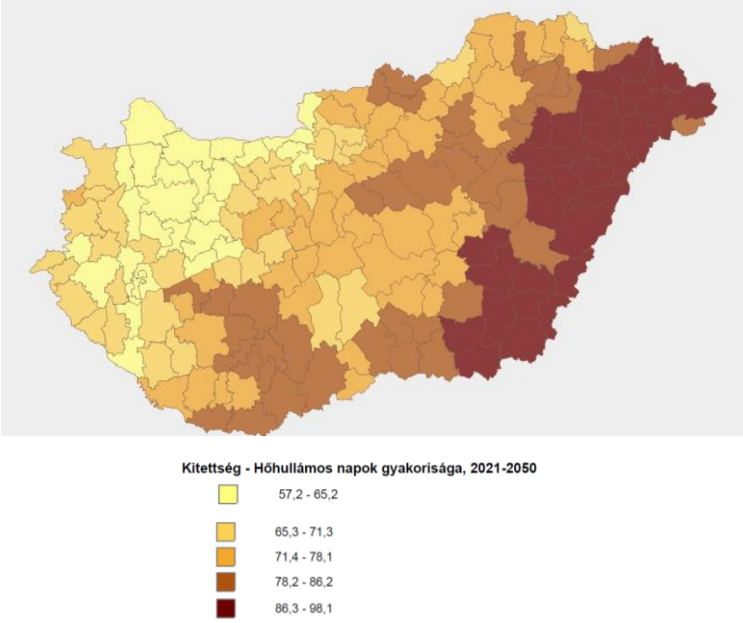
68. ábra: Miskolc MJV éves átlagos napfénytartam változása 1985-2018

Forrás: Miskolc Város Klímastratégiája 2020, KSH adatok alapján

A fenti ábra is tükrözi, hogy hosszútávon a napfénytartam növekedése zajlik Miskolc MJV területén, az ábra mindenképp együtt értelmezendő a csapadékos napok számának alakulását bemutató ábrával.

69. ábra: Kitettség - Hőhullámos napok gyakorisága, 2021-2050

Forrás: Miskolc Város Klímastratégiája 2020, NATér (https://map.mbfsz.gov.hu/nater/)

A melegedés mellett a klímaváltozás hatására gyakrabban jelentkeznek hőmérsékleti szélsőségek. A fagyos napok száma csökken, míg a hőségnapok száma nő, továbbá gyakrabban alakulnak ki hosszantartó száraz, forró időszakok. Ha megfigyeljük, hogy hogyan alakult a hőségnapok száma az elmúlt évtizedekben látható, hogy **várhatóan Miskolc MJV térségében a hőhullámos napok gyakorisága 71,4 - 78,1%-kal fog növekedni 2021-2050 között**. A fenti térkép a klímamodell 2021-2050 időszakában a hőhullámos napok számának változását (%) szemlélteti a klímamodell 1991-2020 időszakához képest.

A károsanyag-kibocsátás visszaszorításának hiányában az intenzív hőhullámok – vagyis a rendkívüli forrósággal kísért háromnapos periódusok – még szélsőségesebbé fognak válni.

Hőhullámok kategorizálása[37]:

1. fokú - Tátlag ≥ 25 °C 1 napig

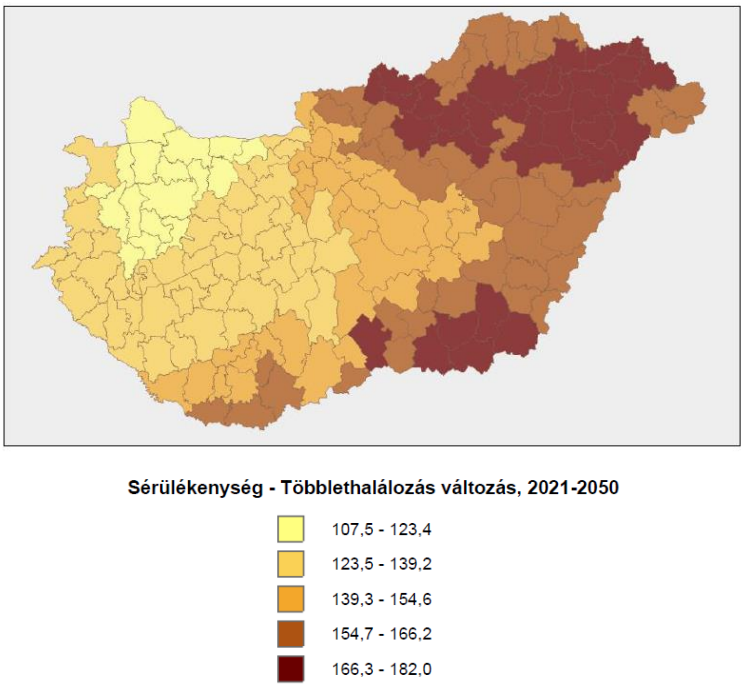
2. fokú - Tátlag ≥ 25 °C 3 napig vagy ≥ 27 °C 1 napig

3. fokú - Tátlag ≥ 27 °C 3 napig

A tartós hőhullámok idején megnő a halandóság elsősorban az érzékeny lakosság-csoportok körében. A következő térkép a klímamodell 2021-2050 évek éves átlagos többlethalálozás változását (%) szemlélteti a klímamodell 1991-2020 időszakához képest. Ezt a változást a hőhullámos napok gyakoriságának és többlethőmérséklet változásának együttes hatása okozza. **Miskolc térségében ez az érték a legmagasabb kategóriába (166,3 - 182,0 %/év) esik**.

A legsúlyosabb helyzet főként **a városokban** lesz érzékelhető, ahogy a hőhullámok miatt hőkatlanokká válhatnak egyes városi területek, mivel a (néhol sajnos igen kevés) zöld felületek mellett sokkal több a sötét felület, mint pl. a beton, mely nem visszaveri a napsugárzás energiáját, hanem elnyeli, és hő formájában visszasugározza. A **zöldfelületek nagyságának**, kiterjedésének növelése kiemelt szerepet kap tehát a városok hűtésében azáltal, hogy megnöveli a párologtató felületek méretét.

70. ábra: Többlethalálozás változás, 2021-2050

Forrás: Miskolc Város Klímastratégiája 2020, NATér (https://map.mbfsz.gov.hu/nater/)

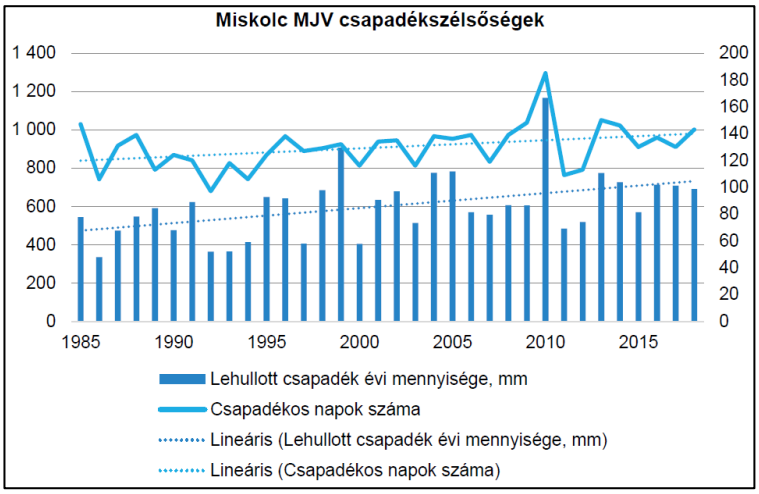
A csapadék változása

A csapadék változására vonatkozó tendenciákat – a csapadékhullás térbeli és időbeli változatosságának következtében – nehezebb kimutatni, mint a hőmérséklet változását. A csapadék területi eloszlása azonban jelentősebb változást mutat. Elmondható, hogy a térségben 1985 és 2018 között

[37] ttps://www.met.hu/omsz/tevekenysegek/klimamodellezes/eghajlati_szelsosegek/

összességében nőtt az éves csapadékösszeg, azonban a kiugró értékek, szélsőségek is jellemzőbbek. A csapadék éven belüli eloszlása is változatosságot mutat: az Országos Meteorológiai Szolgálat adatai alapján a legnagyobb csapadékcsökkenés tavasszal következett be. Jellemző továbbá, hogy az átlaghőmérséklet emelkedése miatt a téli csapadék egyre inkább eső formájában hullik.

71. ábra: Miskolc MJV területén lehullott csapadék mennyiségének, illetve a csapadékos napok számának alakulása (1985-2018)

Forrás: Miskolc Város Klímastratégiája 2020, KSH adatok alapján

A fenti ábra mutatja, hogy a csapadékos napok számának változását nem követi le teljes mértékben a csapadékmennyisség változása, ez azt is jelenti, hogy egyre gyakrabban alakulnak ki csapadékszélsőségek.

A: csapadék mennyisége, illetve a csapadékos napok száma is nő, azonban az egyenletek determinációs együtthatói alapján (R2) a kapcsolat nem szoros, tehát egyértelmű tendencia nem mutatható ki, itt is a szélsőséges erősödése látszik.

Az átlagos évi csapadékösszeg várható változásának területi eloszlása a 2021-2050 időszakra vonatkozóan, a RegCM klímamodell projekciója alapján, az 1961-1990 referencia időszakhoz képest alátámasztja, hogy **Miskolc esetében csapadék mennyiség csökkenésével kell számolnunk. (Csapadék-változás (mm): -25 - 0).**

Szélsőséges vízháztartás

Miskolc város a 18/2003. (XII.9.) a települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról szóló KvVM-BM együttes rendelet szerint: „B – közepesen veszélyeztetett” minősítésű. Miskolc város közigazgatási területén a Szinva és a Hejő-patak halad keresztül.

Korábbi tapasztalatok:

Sajó: Az 1974. és 2010. évi árvizek alkalmával, lényegében az egész 2.20.sz. árvízi öblözet vízborítás alá került annak ellenére, hogy az öblözetben a jelzett szakaszon volt már árvízvédelmi töltés. Az elöntés a Sajó és Bódva árvizeinek egyidejűsége miatt következett be. Az egyesült víztömeg a Kis-Sajó völgyében vonult le, amely miatt elöntésre került a Miskolc - Csorba telep, az itt található kereskedelmi központ, illetve Felsőzsolca nagyobb része is. A 2010. évi árvízi tapasztalatok és a következő évek árvízi előrejelzései alapján Miskolc város az AUCHAN Magyarország Kft. támogatásával úgy határozott, hogy

az élet- és vagyoni értékek védelmére, megóvására a Csorba telepi körtöltés magasparti, védekezést igénylő, magassági hiányos szakaszát megszünteti MÁSZ+1,0 m-es magassági biztonságú védmű kiépítésével.

Szinva: Az árvizek előidézésében a rendezetlen, nem megfelelő emésztőképességű medrek, a vízfolyáson települt vízhasználatok a partig beépített szűk mederkanyarulatok és nem utolsó sorban az alacsony szerkezeti magassággal rendelkező hidak játszottak döntő szerepet. Feljegyzések szerint ritkábban fordulnak elő szélsőséges nagyvizek hóolvadásból, sokkal veszedelmesebbek a tavaszi-őszi, különösen pedig a nyári heves, nagycsapadékok okozta árhullámok, melyek nagyon gyorsan levonulnak, és magas vízállásokat idézhetnek elő.

Hejő: 1913-ban és 1926-ban jegyeztek fel katasztrofális méretű árvizeket, e kártételek késztették arra az akkori illetékeseket, hogy a Hejő rendezésével és az un. árapasztó ág kiépítésének kérdésével foglalkozzanak. A rendezést követően az árvízveszély s a tényleges vízkártétel a minimálisra csökkent. Igazolja ezt, hogy az elmúlt 70 évben említésre méltó, jelentős kárt okozó árvízi esemény a Hejő patak Miskolc városát érintő szakaszán nem fordult elő.

A klímaváltozás közvetett, egyéb hatásai:

Az időjárási helyzeteken kívül egyéb komoly veszélyek is fenyegetik a várost, az ott élők életkörülményeire kiemelt hatással vannak.

Az egyik legfontosabb az ivóvíz hiány a karsztvizek állapotának romlása és mennyiségének csökkenése miatt. Miskolc a NATéR szerinti vízbázisok klíma-érzékenységének mértéke szerinti besorolása szerint a legérzékenyebb kategóriába esik.

További nagy kockázata van a természetes élőhelyek pusztulásának is, mivel a Bükk nagyon érzékeny a klímaváltozás hatásaira, ezek közvetlenül kihatással vannak a biodiverzitás csökkenésére is. Hazánk vegetációföldrajzi helyzetéből adódóan a zárt erdők és az erdőspuszta átmenet zónájában fekszik, ezért a klímaváltozás érzékenyen érintheti erdőterületeink közel felét. Miskolc MJV esetében a vegyes sérülékenységi mutatókat kapunk.

A földtani veszélyforrások közül a legismertebbek a földrengések és a vulkáni tevékenység különböző megjelenési formái. Ezek Magyarországon nem jelentenek gyakorlati kockázatot, továbbá bekövetkezésük nem időjárás, illetve klímafüggő. A harmadik csoport, az ún. sekély földtani veszélyforrások azonban országunkban sem elhanyagolható veszélyforrás típus, hiszen hazánkban e probléma 942 települést, a településállomány harmadát érinti. Miskolc MJV térségében is számos ehhez kapcsolódó káresemény zajlott le.

Mitigációs helyzetértékelés

Miskolc Város Klímastratégiájának elemző része tartalmazza a városi ÜHG kibocsátás idősoros elemzését, amely a szabadon hozzáférhető adatok elemzésével történt meg.[38] Az elemzés kiterjedt a lakossági energiafogyasztás, a nagyipari fogyasztás, a közlekedés, a mezőgazdaság és a hulladékkezelés ÜHG kibocsátásának elemzésére.

A legnagyobb mértékű mitigáció az energiafelhasználásból származik. Miskolc esetében a vezetékes gáz felhasználása csökkenő tendenciát mutat. Ennek legfőbb oka a távhőrendszer megújuló energia felhasználásának növekedésében kereshető.

[38] NKM Optimum Zrt.: MISKOLC MEGYEI JOGÚ VÁROS KLÍMASTRATÉGIÁJA

Mind a lakossági, mind az összesített **villamosenergia** felhasználása, valamint az azokból származó kibocsátás az elmúlt évek során kisebb ingadozásokat mutatnak csak. A lakossági felhasználás aránya ezt megelőzően csökkenő tendenciát mutatott.

Összességében elmondható, hogy a településen felhasznált energiamennyiség csökkenő tendenciát mutat, ezáltal a kibocsátás is csökkent, amihez hozzájárul még, hogy a felhasznált energiaforrások körében is egyre jelentősebb mértékben jelennek meg a megújuló energiaforrások

Az egyéni **közlekedés** teszi ki a kategória kibocsátásainak több, mint 50%-át, ez az ÜHG leltárban is kimutatható. Az ábra alapján elmondható, hogy Miskolc város esetében az egyéni közlekedés általi kibocsátások jelentősen nőttek. 2001. óta mintegy 30%-kal, így a közlekedés általi kibocsátások csökkenésére irányuló intézkedések kiemelt fontosságot kell, hogy kapjanak.

A műszaki védelemmel ellátott lerakókban elhelyezett szilárd **hulladék** mennyisége az elmúlt években csökkenő tendenciát mutat, így az ebből keletkező kibocsátás is csökkent. Ez köthető többek között az elkülönített gyűjtés terjedéséhez.

A városi **ÜHG leltár** a Klímabarát Települések Szövetségének módszertana alapján készült el, a KSH-ból rendelkezésre álló adatok többsége 2017-es, illetve a más forrásból származó adatoknál a 2011-es adatok kerültek figyelembevételre.

Miskolc MJV korábban is jelentős vállalásokat tett a város ÜHG kibocsátásának csökkentésére:

- A Polgármesterek Szövetségéhez való csatlakozás, ahol a csatlakozási szándékkal a város vállalta, hogy 2030-ra legalább 40%-os kibocsátás csökkentést teljesít (tényleges vállalás értéke a SECAP dokumentumban: 43%),
- Under2 Koalíció tagjaihoz csatlakozott, amellyel vállalják, hogy 2050-re legalább 80%-kal csökkentik az üvegházhatást okozó gázkibocsátást az 1990-es értékekhez képest.

52. táblázat: Miskolc MJV Üvegházgáz leltára

Miskolc		SZÉN-DIOXID CO_2	METÁN CH_4	DINITROGÉN-OXID N_2O	ÖSSZESEN
ÜVEGHÁZGÁZ LELTÁR		t CO_2 egyenérték			
KIBOCSÁTÁS	1. ENERGIAFOGYASZTÁS	632 125,41			632 125,41
	1.1. Áram	324 353,88			324 353,88
	1.2. Földgáz	282 434,67			282 434,67
	1.3. Távhő	19,60			19,60
	1.4. Szén és tűzifa	25 317,25			25 317,25
	2. NAGYIPARI KIBOCSÁTÁS	0,00	0,00	0,00	0,00
	2.1. Egyéb ipari energiafogyasztás	0,00	0,00	0,00	0,00
	2.2. Ipari folyamatok	0,00	0,00	0,00	0,00
	3. KÖZLEKEDÉS	73 161,27	0,00	0,00	73 161,27
	3.1. Helyi közlekedés	9 036,57			9 036,57
	3.2. Ingázás	2 485,99			2 485,99
	3.3. Állami utak	61 638,71			61 638,71
	4. MEZŐGAZDASÁG		2 230,51	1 665,54	3 896,05
	4.1. Állatállomány		1 812,68		1 812,68
	4.2. Hígtrágya		417,83	158,32	576,14
	4.3. Szántóföldek			1 507,22	1 507,22
	5. HULLADÉK		40 311,53	3 655,77	43 967,31
	5.1. Szilárd hulladékkezelés		34 178,55		34 178,55
	5.2. Szennyvízkezelés		6 132,98	3 655,77	9 788,76
	ÖSSZES KIBOCSÁTÁS	705 286,67	42 542,05	5 321,31	753 150,03
	NAGYIPAR NÉLKÜL	705 286,67	42 542,05	5 321,31	753 150,03
NYELÉS	6. Nyelők	-17 814,64			-17 814,64
	VÉGSŐ KIBOCSÁTÁS	687 472,03	42 542,05	5 321,31	735 335,39
	NAGYIPAR NÉLKÜL	687 472,03	42 542,05	5 321,31	735 335,39

Forrás: Miskolc Város Klímastratégiája 2020

Miskolc MJV által megvalósított és folyamatban lévő, a városi klímát érintő projektek:

Miskolc MJV területén Széchenyi 2020 fejlesztési program keretein belül összesen 875 db projekt nyert el támogatást.

A stratégia szempontjából kiemelt Operatív programok támogatásával megvalósult, folyamatban lévő projektek (197 db):

- Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program (KEHOP): ebben a konstrukcióban összesen 29 projekt nyert el támogatást,
- Települési Operatív Program (TOP) keretein belül 114 projekt támogatott státuszú, ezek közül 111 db köthető a Klímastratégia célkitűzéseihez,
- Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP) 3 konstrukciója felel meg a klímastratégia célkitűzéseinek:
    - GINOP-4.1.1-8-4-4-16-Megújuló energia használatával megvalósuló épületenergetikai fejlesztések támogatása kombinált hiteltermékkel: 12 támogatott projekt,
    - GINOP-4.1.2-18-Megújuló energia használatával megvalósuló épületenergetikai fejlesztése39k támogatása: 13 támogatott projekt,
    - GINOP-4.1.3-19-Napelemes rendszer telepítésének támogatása mikro-, kis- és középvállalkozásoknak: 32 támogatott projekt.

Települési klímatudatosság[40]

Miskolc városában számos hazai és Európai Uniós támogatással megvalósuló fejlesztés van folyamatban, vagy fejeződött be. A fejlesztések többek között energetikai korszerűsítésre, a települési szilárd hulladékgazdálkodási rendszerek fejlesztésére, energiahatékony és alacsony CO_2-kibocsátású közösségi közlekedési eszközök beszerzésére irányultak, továbbá elősegítik a megújuló energiát előállító technológiák telepítését. Kifejezetten szemléletformálásra irányuló támogatás érdekében is adott be Miskolc MJV pályázatot. A lakossági és ipari szereplők klímavédelmi és környezetvédelmi szemléletformálására Miskolc MJV Önkormányzata KEHOP 1.2.1 konstrukció keretében 20 M Ft támogatást nyert.

Miskolc városa több fronton is szemléletformáló akciókat indít lakossági, valamint ipari szereplők bevonásával.

Lakossági szemléletformálás legfőbb elemei a városban:

- fosszilis tüzelőanyagok, vegyes tüzelőberendezések mellőzése, gáz üzemű, távhő üzemű, vagy megújuló energiaforrású fűtési rendszerre történő átállás,
- hulladék és avar égetés mellőzése, ingyenes komposztáló edényzet biztosítása,
- egy főre jutó hulladék mennyiségének csökkentése,
- energiafelhasználás mennyiségének csökkentése, energiatakarékos háztartások kialakítása.[41]

Az önkormányzaton kívül, több helyi vállalkozás nyert EU-s forrást, és civilszervezet részesült EU-s támogatásban a fenntartható életmódot és az ehhez kapcsolódó viselkedésmintákat ösztönző kampányok megszervezésére. Ennek köszönhetően a településen, éves szinten több olyan esemény kerül megrendezésre, melynek központi témája a környezet- és természetvédelem. A helyi

forrás: www.palyazat.gov.hu

[40] NKM Optimum Zrt.: Miskolc MJV Fenntartható Energia- és Klíma Akcióterve (SECAP), 2019

[41] Miskolc Megyei Jogú Város összefoglaló stratégiája az „Under 2 mozgalom" által kitűzött célok teljesítésére vonatkozóan, 2018

civilszervezetek tevékenysége pozitív hatással van a környezetvédelemre, a települési zöldfelületekre, illetve a lakosság életminőségére is a lakossági akciók (pl. szemétgyűjtés, növényültetés, egészségvédelmi tájékoztatók, sportrendezvények, szűrővizsgálatok) szervezése révén.

A klímatudatossághoz is kapcsolódó tevékenységet folytató civil szervezetek a városban: Bükki Fiatalok Természetjáró Egyesülete, Dialóg Egyesület, Észak-Magyarország Flórája Faunája Alapítvány, Háromkő Egyesület, Komlóstetői kerékpáros sport klub, Szimbiózis Alapítvány, Holocén Természetvédelmi Egyesület, Ökológiai Intézet a Fenntartható Fejlődésért Alapítvány, Zöld Akció Egyesület, Zöld Kapcsolat Egyesület.

Az ipari szereplők bevonása a klímavédelmi cselekvési programokba nélkülözhetetlen. Miskolc városvezetése jó kapcsolatot ápol a területén működő jelentősebb gazdálkodó szervezetek vezetőségével is. Tervek között szerepel olyan klímavédelmi célokat támogató műhelymunka-sorozat megrendezése, ami elősegíti az ipari szereplők intenzív bevonását a távlati közös kibocsátás-csökkentési célok eléréséhez.

Javaslatok az intézkedések megalapozásához:

A településfejlesztési tervek és projektek során külön figyelemmel kell lenni a szélcsatornák, átszellőzések lehetőségeinek biztosítására, amellyel a hősziget és szmog-veszély jelensége csökkenhető.

A városi klímához, annak változásához alkalmazkodó településszerkezet kialakítása szükséges. Ennek megfelelően a településfejlesztésnél az alábbiakat célszerű figyelembe venni:

- a városszerkezetet lehetőleg tagolni kell beépítetlen területekkel, zöldterületekkel és természetes átszellőzést biztosító zónákkal;
- a légszennyező termelőtevékenységet optimalizálni kell a térszerkezetben;
- a város, ill. azon kívüli utazási szükségletek mérséklésére kell törekedni, ill. a közösségi közlekedést indokolt előtérbe helyezni;
- Miskolc esetében nagyobb a centrum beépítési sűrűsége, a gépkocsik forgalom okozta szennyezés itt koncentráltan jelentkezik. A település többi része, beépítetlen területei viszont nem tudják ellensúlyozni a szennyezések hatásait;
- Külön gondot jelent az óvoda és iskolaközpontok reggeli közlekedési túlterheltsége, mely szintén a városi klíma egyik befolyásolási tényezőjeként lehet felfogni.

A városi klíma egyik fő meghatározója a felmelegedés hatására történő éghajlatváltozás, az időjárás elemeinek – a hőmérséklet, a szél, a csapadékviszonyok - szélsőséges megváltozása. Az ehhez kapcsolódó intézkedéseknek az alábbi területeket kell integrálnia:

- az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, valamint a kockázatok megelőzésének és kezelésének elősegítése;
- az egyedi kockázatok kezelésére, a katasztrófákkal szembeni ellenálló képesség biztosítására és katasztrófavédelmi rendszerek kifejlesztésére irányuló beruházások elősegítése;
- a városi klíma kedvező irányba történő befolyásolása;
- a városi környezetfejlesztést, a városok megújítását, a rozsdaövezetek (köztük az átalakuló használatú területek) helyreállítását és szennyezés-mentesítését és a légszennyezettség csökkentését célzó intézkedések, valamint a zajcsökkentési intézkedések támogatása;
- a hulladékgazdálkodási és vízgazdálkodási ágazatban, a talaj tekintetében vagy a légszennyezettség csökkentése területén a környezetvédelem és az erőforrás-hatékonyság javítását szolgáló innovatív technológiák előmozdítása.

A városklímát befolyásoló pozitív tényező az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra való áttérés támogatása minden ágazatban a következők révén:

- az energiahatékonyság, az intelligens energiahasználat és a megújuló energiák felhasználásának támogatása a közcélú infrastruktúrákban, beleértve a középületeket és a lakóépületeket is;
- a megújuló forrásokból nyert energia előállításának és elosztásának támogatása.

2. HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZ

2.1. A vizsgált tényezők elemzése, egymásra hatásuk összevetése

2.1.1. Társadalom: demográfiai viszonyok és tendenciák

A város településfejlesztési stratégiáját alapjaiban határozza meg a csökkenő népesség. A csökkenés üteme 2011-2020 között minden évben meghaladta az országos értéket, egy év kivételével a megyei értéket is. Miskolc állandó lakosságának száma 2020. decemberében 155 476 fő volt.

Az országos tendenciánál is jobban érinti a várost az elöregedés, az aktív (18-59 év) népesség aránya, az országos átlagot meghaladó mértékben, 3,9%-kal csökkent 2010-2019 között, az időskorúak aránya 4,2%-kal nőtt, szintén az országos átlagnál jobban. A természetes szaporodás üteme negatív tendenciát mutat.

A vándorlási egyenleg a vizsgált időszakban negatív volt, azonban a megyei adatoknál sokkal kedvezőbb a helyzet. A bevándorlások elsősorban a közeli településekről és a közeli városokról történtek, az elvándorlók jelentős része a közeli településekre és közeli városokba költözött, az agglomerációba költözött lakosok többsége továbbra is Miskolcon dolgozik.

A városban bolgár, cigány, görög, lengyel, német, örmény, szlovák, ukrán nemzetiség van jelen. 2001-2011 viszonylatában a cigány nemzetiség létszámában 1 %-pontos növekedés kimutatható. A hazai nemzetiségeken kívül arabok, kínaiak, oroszok, vietnamiak élnek nagyobb számban a településen. A helyi nemzetiségi önkormányzatok szerepet vállalnak a nemzetiségi kultúra megőrzésében, ápolásában és közvetítésében is.

Az iskolázottsági szint növekedő tendenciát mutat, azaz a közép- és felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya növekvő tendenciát mutat, ugyanakkor egyre kevesebben vannak, akik nem végezték el az általános iskola 8 osztályát. 2011-ben a 18 év feletti népesség közel 35%-a rendelkezett középfokú érettségi, illetve a 25 év feletti népesség 19,3 %-a egyetemi vagy főiskolai végzettséggel.

Miskolc foglalkoztatási aránya 3,7%-kal, a munkanélküliségi ráta 0,3%-kal magasabb volt az országos átlagnál, átlagkeresete pedig 22%-kal maradt el az országos átlagtól 2019-ben. Az elmúlt tíz évben a regisztrált munkanélküliek száma monoton csökkenést mutatott, hasonlóan a többi megyeszékhelyhez. Az összes nyilvántartott munkanélküli száma 5085 fő, ebből a 365 napon túl folyamatosan nyilvántartott munkanélküliek száma 2003 fő, a relatív munkanélküliségi mutató 5,15%.

Miskolcon 13 szegregátum került lehatárolásra, az 5 legnagyobb szegregátum a Lyukóvölgy, a Muszkás telep, a Vasgyár - Számozott utcák, a Tetemvár, a Bábonyibérc területén található.

2.1.2. Humán infrastruktúra és szolgáltatások

A város humán infrastruktúrája fejlett. Miskolc Megyei Jogú Városa által fenntartott bölcsődék 10 telephelyen, 812 férőhelyet biztosítva végzik tevékenységüket. További 10, egyházi és alapítványi bölcsőde működik a város területén, 185 férőhellyel. Nemzetiségi bölcsődével az Önkormányzat nem rendelkezik.

A városban 52 óvodai intézmény található, amelyből önkormányzati fenntartású óvoda 32 db (1 székhely és annak 31 tagintézménye). További 15 intézmény egyházi fenntartású, valamint 5 db civil és

egyéb fenntartású óvodai intézmény működik Miskolc városában. Az óvodai férőhelyek száma 2019-ben 5742 fő volt városi szinten, ebből az önkormányzati óvodák tekintetében 5144 fő volt a meghatározott maximális férőhelyszám. A 2022-2023. nevelési évben az önkormányzat fenntartásában működő MIÓVI vonatkozásában az óvodai férőhelyek száma 3997 fő. A 2021. augusztus 1. napjától létrejött önkormányzati fenntartású intézmény 611 fő alkalmazottat foglalkoztat, többségében felsőfokú végzettséggel. Az IKT felszereltség a MIÓVI tekintetében jónak mondható, azonban adattároló szerverrel vagy szerverszobával nincs felszerelve az intézmény.

A Miskolci Tankerületi Központ fenntartásában 15 állami fenntartású általános iskola működik, és további 15 egyházi és 6 egyéb fenntartású általános iskola működik a településen.

A miskolci állami fenntartású általános iskolákban foglalkoztatott pedagógusok létszáma a 2019/2020 tanévben 858 fő. Az általános iskolások száma 2014 óta folyamatosan csökken.

A középiskolai feladatellátást vizsgálva kiemelendő, hogy összesen 34 középfokú intézmény működik a Miskolci Szakképzési Centrum, a Miskolci Tankerületi Központ, az egyházak, a Miskolci Egyetem, és egyéb fenntartók, alapítványok működtetésében.

Felsőoktatási intézményként a Miskolci Egyetem, mint a tudományok széles körét oktató és kutató universitas van jelen. Oktatási portfoliója, beiskolázási merítési bázis és oktatói kiválósága alapján a magyar felsőoktatás élvonalába tartozik, az intézmény a nemzetközi és hazai felsőoktatási rangsorokban kedvező és stabil besorolásokat ér el.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata a fenntartásában lévő Miskolci Egészségfejlesztési Intézeten (MEFI) keresztül gondoskodik az egészségügyi alapellátás körébe tartozó háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról, a fogorvosi alapellátásról, az alapellátáshoz kapcsolódó háziorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi ügyeleti ellátásról, a védőnői ellátásról és az iskola-egészségügyi ellátásról. A háziorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi körzetekben feladatellátási-szerződések keretében a háziorvosok, házi gyermekorvosok, illetve fogorvosok látják el a miskolci lakosok kezelését, gondozását. A területi védőnők, iskolavédőnők, iskolaorvosok is a MIEFI alkalmazásába kerültek. Jelenleg Miskolcon 89 felnőtt háziorvosi körzet, 32 házi gyermekorvosi körzet, 72 fogorvosi körzet, 54 területi védőnői körzet, 22 iskolavédőnői körzet, 11 iskolaorvosi körzet található. A következő évtized egyik nagy kihívása az elétkor miatt praxisból kikerülő háziorvosok rendszerszintű pótlása lesz a településen.

A városban 5 kórházi egységben folyik járó- és fekvőbeteg ellátás, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Központi Kórház és Egyetemi Oktatókórházban, a Semmelweis Tagkórházban (Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centrum oktató kórháza), a Szent Ferenc Tagkórházban, a Diósgyőri Tagkórházban és a MÁV Rendelőintézet a Vasútegészségügy Miskolci Egészségügyi Központjában. Az ezer lakosra jutó ágyak száma 22 db volt 2019-ben.

Miskolcon a szociális szolgáltatások széles köre elérhető a lakosság számára. Alapellátás körébe tartozó szolgáltatások az étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, nappali ellátás (idősek, fogyatékos személyek, pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek számára), illetve a pszichiátriai betegek közösségi ellátása. A szakosított ellátásban átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények (időskorúak gondozóháza, hajléktalan személyek átmeneti szállása, éjjeli menedékhely) és ápolást, gondozást nyújtó, rehabilitációs intézmények (idősek otthona, hajléktalanok otthona, hajléktalan személyek rehabilitációs intézménye) is a rászorultak rendelkezésére áll, a pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátások széles körével egyetemben. A család- és gyermekjóléti szolgáltatás 5 városi intézményben történik, a képesítéssel rendelkező dolgozók száma 475 fő, ebből 89 fő 55 év feletti, több telephely tekintetében az épület, eszközpark és IKT felszerelés is fejlesztésre szorul. A MESZEGYI az idősek átmeneti elhelyezését 2 gondozóház működtetésével, összesen 27 férőhelyen biztosítja. A MESZEGYI Szociális Szakosított Ellátások Igazgatósága három telephelyen 608 fő idős ellátott részére biztosít gondozást, ápolást nyújtó tartós bentlakást. A szociális ellátások egy részét ellátási szerződés keretében civil nonprofit szervezetek látják el a városban.

A város a közösségi művelődés, kultúra, sport területén is széles körű szolgáltatási portfólióval áll a lakosság rendelkezésére. A városban két színház üzemel, a Miskolci Nemzeti Színház és a Csodamalom Bábszínház. A városi fenntartásban működő Herman Ottó Múzeum mellett más fenntartású múzeumok is működnek. Az elmúlt 10 évben a múzeumi látogatók száma 2,5 szeresére nőtt. A Miskolci Kulturális Központ Nonprofit Kft. tagintézményei: Diósgyőri Vár, Lovagi Tornák Tere, MÜHA Művészetek Háza, Ifjúsági Ház, Ady Endre Művelődési Ház, Gárdonyi Géza Művelődési Ház, Görömbölyi Művelődési Ház, Vasgyári Közösségi Ház, Dr. Szabó Gyula Bemutató Csillagvizsgáló. A II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár 7 tagintézményi telephelyet működtet. A város rendezvényei népszerűek, amelyek között országos és nemzetközi jelentőségű események is szerepelnek.

A 6 teljes egészében városi tulajdonban lévő mellett 2 többségi és 3 kisebbségi városi tulajdonban lévő sportszervezet is működik Miskolcon. A közelmúltban valósult meg a Selyemréti Strandfürdő fejlesztése, a Jégcsarnok fejlesztése és a kültéri kosárlabda pályák kialakítása.

A város az esélyegyenlőséget Helyi Esélyegyenlőségi Program (2021-2027) megvalósításával és Komplex társadalmi felzárkózást segítő programokban való részvétellel is segíti.

2.1.3. Gazdaság

2020-ban Miskolcon a legtöbb vállalkozás a szakmai, tudományos, műszaki tevékenység ágazatban tevékenykedett, ezt követik az ingatlanügyletek szolgáltatási ágazatban és a kereskedelem, gépjárműjavítás területén működő vállalkozások csoportja. A regisztrált a vállalkozások közel negyede 0 vagy ismeretlen számú foglalkoztatottat alkalmaz, több, mint 70 %-a pedig 1-4 fő alkalmazottal rendelkezik.

A Miskolcon jelenleg működő 172 hektár hasznosítható területű Miskolci Ipari Park és a 231 hektár hasznosítható területtel rendelkező Miskolc Déli Tudományos és Technológiai Park kihasználtsága jelentős. Önkormányzati, illetve Miskolc Holding Zrt. tulajdonban már csak kisebb területek állnak rendelkezésre, ezért alapvető fontosságú Miskolc város számára további fejlesztési iparterületek kialakítása.

Magyarország Kormánya és Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata közötti együttműködési megállapodás végrehajtásával összefüggő feladatokról szóló 1315/2015. (V. 21.) Korm. határozat alapján indultak már el az Operatív Programokból és Modern Város Programból finanszírozott fejlesztések, továbbá szintén ez alapján várható a 4 ütemre bontott fejlesztések folytatási is.

A Miskolc Holding Zrt. adatszolgáltatása alapján Miskolc jelenleg a közigazgatási területén belül 10-20 hektár, az Inpark területén pedig maximum 30-40 hektár nagyságú területméretig tudja kezelni a megkereséseket, közigazgatási területén kívül pedig maximum 70 ha területméretig tud területet – a jelenlegi állapotában, azaz szántóként – kiajánlani, míg a nemzetgazdasági szempontból leginkább meghatározó volumenű beruházások fogadása már problémát jelent.

A város fejlődő ágazatai, melyek beléphetnek a húzóágazatok közé; a fémipar, a fémfeldolgozás, az energetika, az elektronika, informatika, a kereskedelem és a vegyipar.

Miskolc a régió legjelentősebb K+F+I központja. Részben ennek is köszönhető, hogy jelentős számú, húzóágazatokhoz kapcsolódó klaszter együttműködés segíti a gazdasági növekedést. A Miskolci Egyetem a térségi innovációs ökoszisztéma meghatározó szereplője. Az egyetem jelentős kutatás-fejlesztési és innovációs kapacitással rendelkezik, melyet egyre jobban képes kiaknázni a vállalati szféra és a duális képzés. A 3 jelentős térségi klaszter (Észak-Magyarországi Informatikai Klaszter, NOHAC Észak-Magyarországi Autóipari Klaszter, Magyar Anyagtudományi és Nanotechnológia Klaszter) köré épülő együttműködéseknek egyre nagyobb szerepe van a város gazdasági életében, az innovációs ökoszisztéma kialakításában.

A város gazdasági életének jelentős szereplője a turisztikai ágazat is. Nagyfokú, szinte ugrásszerű növekedést figyelhettünk meg a kereskedelmi szálláshelyek bruttó bevételeiben és az IFA befizetésekben 2015-től kezdődően, melyet csak a COVID járvány tört meg a 2020-as évben. A turizmus, a turizmusra épülő szolgáltatások újraindítása és helyreállítása kiemelt stratégia feladata a városnak a 2021-27-es fejlesztési időszakban. A természeti adottságokra épülő és azok megóvását előtérbe helyező turizmusfejlesztés a miskolciak számára is fontos, amit az elvégzett lakossági felmérés is alátámasztott, fejlesztésében fontosnak tartják a kapcsolódó kiskereskedelmi és minőségi vendéglátóipari szolgáltatások megerősítését.

2.1.4. Önkormányzati gazdálkodás, önkormányzati politikák

Miskolc Megyei Jogú Város önkormányzatának gazdálkodását tekintve megállapítható, hogy a 2011-2020-as időszakban működési hiány az előző évi pénzmaradvány igénybevételével nem volt. Az iparűzési adó trendje egyenletesen növekvő 2011 óta. 2020-ban csökkenés tapasztalható, melynek oka a COVID világjárvány. A város fő önkormányzati bevételi forrásai közé tartoznak a működési célú támogatások, a felhalmozási célú támogatások, közhatalmi bevételek, működési bevételek és felhalmozási bevételek.

Az Önkormányzat gazdálkodását a demokratikus döntéshozatal és a széleskörű nyilvánosság jellemzi.

A működési kiadások fedezetének megteremtése a helyi önkormányzatok működőképessége megőrzését szolgáló önkormányzati fejezeti tartalék előirányzatra történő pályázat révén, illetve pénzintézethez hitelkérelmek révén történik.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatának 2020. évi vagyonmérlege alapján az önkormányzati ingatlanvagyon könyv szerinti értéke 155,034 milliárd forint. Az ingatlanok java (66%) forgalomképtelen (102,755 milliárd forint), további 18,9% korlátozottan forgalomképes minősítésű. A fennmaradó forgalomképes ingatlan becsült értéke 23,063 milliárd forint.

Miskolc Megyei Jogú Város 2020-2024-es gazdasági programja 2020. november 24-én került elfogadásra, amely szerint Miskolc a régió vezető ipari-turisztikai központja, gazdasági potenciáljának és versenyképességének növelése érdekében nagyobb súlyt szükséges helyeznie a magas hozzáadott értékű, innovatív technológiájú új gazdaság (pl.: mechatronika, nanotechnológia, élettartam növelő technológiák, környezetbiztonságos alapanyagok, megújuló energiaforrások stb.) betelepítésére, továbbá a technológiai és tudás transzferre. A magas hozzáadott értékű termékek előállítása új munkahelyeket teremthet, erősítheti a gazdaságot, bővülhet a vállalkozások és a helyi kutatási, fejlesztési és innovációs szféra szereplői (főképpen a tudástermelő egyetemek) közötti együttműködés.

Miskolc város vezetése befektetőbarát környezetet hozott létre; ennek keretében a város, az új befektetők számára olyan befektetőbarát szolgáltatásokat kínál, mint például az egyablakos ügyintézés, egyszerűsített adminisztratív folyamatok, a cégalapítás támogatása, átmeneti irodahelyiség biztosítása, pályázati tanácsadás stb. A kedvező infrastrukturális feltételek mellett az Önkormányzat Szabályozási terve az építési szabályokat és a területfelhasználás módját a lehetőségeihez mérten igyekszik a befektetői igényekhez igazítani.

A Miskolc Holding Zrt. Gazdaságfejlesztési és Ingatlangazdálkodási Igazgatósága a befektetés-ösztönzés mellett vállalkozásfejlesztési tevékenységet is ellát, illetve Paktum Irodát is működtet.

Az elmúlt időszakban létrejött testvérvárosi megállapodások (a törökországi Kayserivel, a dél-koreai Asannal kötött, az oroszországi Jekatyerinburggal) is a befektetői potenciál növekedését célozzák.

A foglalkoztatáspolitikát tekintve elmondható, hogy Miskolc MJ Város Önkormányzata vállalkozástámogató politikájával segíti a foglalkoztatás javítását. Miskolc Megyei Jogú Város, a Miskolci Városgazda és a Miskolc Holding együttesen a város egyik legjelentősebb foglalkoztatója.

Miskolc MJV nem rendelkezik bérlakás koncepcióval. Az Önkormányzat bérlakás állománya 2021-ben 4788 db volt. Az állomány 13%-a szociális bérlakás, a lakások több mint 2/3-a összkomfortos, többségük 1 vagy 2 szobás, a 2,5 szobás vagy annál nagyobb lakások aránya 12%. Az Önkormányzat rendelettel szabályozza a tulajdonában álló bérlakások kezelését. A bérbeadandó lakások pályázati úton érhetőek el szociális lakáspályázat, költségelvű lakáspályázat, piaci alapú lakáspályázat, illetve fiatalok és nyugdíjasok lakáspályázata keretében.

Az önkormányzati feladatellátás keretében történő intézményfenntartás kiterjed az egészségügyi alapellátásra, szociális és gyermekjóléti ellátásra, óvodai ellátásra, a közbiztonság ellátására, a muzeális intézmények és nyilvános könyvtári ellátás biztosítására, a megyei hatókörű városi könyvtári feladatok ellátására. Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata által fenntartott intézmények: Miskolci Egészségfejlesztési Intézet, Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény, Miskolci Integrált Óvodai Intézmény, Miskolci Közintézmény-működtető Központ, Miskolci Önkormányzati Rendészet, II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár, Herman Ottó Múzeum, Miskolci Kulturális Központ Nonprofit Kft.

2.1.5. Táji és természeti adottságok, zöldfelületek

Miskolc a Bükk hegység keleti oldalán, a Szinva-patak, a Hejő-patak és a Sajó-folyó völgyében, az Alföld és az Északi-középhegység találkozásánál fekszik. Miskolc területe 236,66 km², ebből 54,21 km² a belterület, 29,34 km² a zártkert és 153,11 km² a külterület. A belterületi rész szélessége kelet-nyugat irányban 19 km, észak-dél irányban 10 km.

A természeti ökoszisztémák a várost határoló Bükki Nemzeti Park területén kevés zavarás mellett megfelelő állapotúnak tekinthetők, a város területén elsősorban a ruderális, nem megfelelően kezelt területeken rossz állapotúak, teret adva az invazív fajoknak. Az ökoszisztéma szolgáltatásokkal a település jelentős része jól ellátott, viszont belterületen ezek már csak kisebb mértékben tudnak érvényesülni. A város természeti értékekben bővelkedik ideértve számos barlangot, forrást, különleges természeti képződményt, helyi arborétumot is.

A város területének domborzata változatos, felszíne lépcsőzetes szerkezetű, legmagasabb fekvésű területe a Bükk-fennsík (703 m csúcsmagassággal), a terület az alföldi Sajó-Hernád sík hordalékkúp síkságáig mélyül.

Miskolc közigazgatási területét sokrétű geológiai, domborzati és éghajlati adottságainak köszönhetően változatos talajtani viszonyok jellemzik, hegyvidéki területein rendzina és - néhol agyagbemosódásos - barna erdőtalajok jellemzők, a hegylábi területeket csernozjom-barna erdőtalajok jellemzik, a terület legalacsonyabb részeit öntéstalajok borítják, de réti talaj is megtalálható.

A zöldfelületi ellátottság jó. Az erdők, zöldterületek, fasorok, zöldsávok, nagy zöldterülettel rendelkező intézmények területe esetében a zöldfelületi ellátottság 740,31 m^2/fő. A vízgazdálkodási területek hozzáadása a számot 1166,07 m^2/főre növeli. A közparkokat, közkerteket tekintve 10,38 m^2/fő értéket kapunk. Miskolc belterülete zöldfelületi elemekkel jól ellátott, azonban a zöldfelületek eloszlása egyenetlen, a városi zöldfelületek valódi hálózati rendszerbe nem integrálódnak. A településen belül meglévő zöldterületek (közparkok, közkertek; lakótelepi zöldfelületek; zöldsávok, fasorok; zöldfelületi jellegű intézmények, intézményi jelentős zöldfelületek; magánkertek; belterületi erdők) értékesek és teljes mértékben megőrzendők. A zöldfelületek igénybevétele jelentős, állapotuk több esetben

leromlott, a zöld sávok, fasorok mennyisége nem elegendő. A zöldinfrastruktúra szervesen kapcsolódik a város kiterjedt kék infrastruktúrájával, ezek fejlesztése többnyire elkülönülten történt eddig. A klímaváltozás miatt a városi vízvisszatartás egyre fontosabbá válik. Naprakész zöldfelületi kataszterrel a város nem rendelkezik, a meglévő GISPÁN alapú adatbázis aktualizálása megkezdődött.

2.1.6. Épített környezet

A területfelhasználást tekintve elmondható, hogy Miskolc belsőbb területein a zárt beépítés, a lakótelepek és a társasházi beépítés a jellemző, míg a város két tengelyétől és központjától távolodva a kertvárosi beépítés válik uralkodóvá.

A város térségi szerepkörének megfelelő és igen kiterjedt intézményhálózattal rendelkezik, mely a tudatos városkijelölés, városépítés eredménye. Szinte minden intézményre jellemző városi funkció mellett a körzeti vonzás is, mely elsősorban a járás területére terjed ki, de oktatás és egészségügy bizonyos területei esetében megyei ill. országos hatókörű.

Az alulhasznosított barnamezős területeket vizsgálva azt látjuk, hogy Miskolcon és környékén négy jelentősebb, elkülöníthető barnamezős terület található. Három ezek közül (DAM, DIGÉP, Lyukóbánya) egymás szomszédságában fekszik. Az ipari negyed eredetileg a város szélén, Diósgyőr és Miskolc közé épült, de a település „körbenőtte" azt. A közel 200 hektáron elhelyezkedő kohászati és a 45 hektáros DIGÉP-telephely a város belsejében fekszik. A terület funkcióváltását megnehezíti, hogy sűrűn beépített és nagy része kihasználatlan. A negyedik terület az ún. Északkeleti Iparterület közel 300 ha területen helyezkedik el. A város jelenleg is aktívan foglalkozik ezen barnamezős területek rekultivációs lehetőségeinek vizsgálatával.

Miskolc városa nem rendelkezik tulajdonkataszteri nyilvántartással. A meglévő vagyonkataszteri adatok alapján Miskolc Önkormányzati tulajdonú ingatlanainak a száma 8634 db, ezek besorolása a következő: forgalomképtelen ingatlanok 4991 db, korlátozottan forgalomképes ingatlan 323 db, forgalomképes ingatlan 3320 db.

Az épített környezet értékeit tekintve kiemelendő, hogy 151 régészeti lelőhely található Miskolcon, ezen belül kiemelt régészeti lelőhelynek minősítettek az alábbiak: Háromkúti barlang, Hermann Ottó barlang, Mexico-barlang, Szeleta-barlang, Miskolc-Tapolca-Várhegy, Miskolctapolcai-vizesbarlang, Sólyom-kúti-sziklaüreg, Bükkszentlászló-Nagysánc, Tapolcai Bencés apátság, Felső-forrási-barlang, Kecske-lyuk, Leányvár-tető, Szirma-fáskert, Büdös-pest, Puskaporosi-kőfülke, Miskolc-Leányvár. Miskolc városában jelentős mennyiségű műemlék, műemléki együttes és műemléki terület található. Ezen műemlékek és műemléki területek védett építészeti értékek. A város több épületet és területet is helyi védelem alá helyezett.

Miskolc Város épített környezetének konfliktusai, problémái közé sorolhatjuk a lakatlan, elhanyagolt állapotú ingatlanokat, melyek állagmegóvása problémát okoz és a településkép szempontjából is kedvezőtlen. A belterületi utak állapota nem megfelelő, folyamatos igény van a karbantartásra, kátyúzásra, rendbetételre, illetve a hiányzó járdák, mezőgazdasági utak pótlására. Szükséges a meglévő közparkok megóvása, hálózati összekapcsolásuk zöld folyosók megteremtésével. Az épített környezet problémái közé tartozik a város bel- és külterületein kialakult többezer fős szegregációs terület is. Az egyes településrészeken belül használaton kívüli közterületek parkosítása javasolt. A közterületeken hiányoznak a látványelemek (szobrok, pihenőpadok, vízvételi lehetősége) a közparkok revitalizációját egységes arculat mentén szükséges megvalósítani. A meglévő játszóterek állapota kielégítő, de állagmegőrzés, fejlesztés és újabb játszóterek kialakítása és kültéri sportparkok kialakítása szükséges. A közintézmények épületállománya folyamatosan romlik, állagmegóvásuk és felújításuk szükséges, a helyi védelemre javasolt építmények állapotfelmérése és intézkedési terv kidolgozása szükséges. Az iparterületek fejlesztését védőerdőkkel, vagy beültetési kötelezettséggel együtt kell megvalósítani.

2.1.7. Közlekedés

Miskolc Közép-Európa kiemelt közlekedési folyosóinak metszéspontjában fekszik, a város fontos szerepet tölt be a környék közúti és vasúti közlekedésében, egyben a Via Carpatia fontos közlekedési csomópontja.

Az M30-as autópálya és autóút Miskolc gyorsforgalmi kapcsolatát teremti meg az M3-as autópályán keresztül Budapesttel, Debrecennel és Nyíregyházával, egyben keleti elkerülő útként is funkcionál. A 3.sz főút délről éri el a várost és keleten hagyja el. Miskolctól délre Nyékládházán csatlakozik a 35 sz. főút, mely biztosítja a dél-borsodi területekkel (Tiszaújváros), és Debrecennel a kapcsolatot. 2021-ben elkészült az M30-as autópálya Miskolcot és Tornyosnémetinél a szlovák–magyar határt összekötő szakasza. A végcsomóponttól egy kilométerre Felsőzsolca határában ágazik ki belőle a 37.sz. főút, mely a zempléni térséggel, Tokaj-Hegyalja világörökségi területtel teremt kapcsolatot. A 3. sz. főútból a 26. sz. főút a belvárosban ágazik ki és északi irányba, Bánréve felé tart, összeköti a várost Ózddal és Kazincbarcikával.

Miskolcról óránként vasúti InterCity járatok indulnak Budapestre és egyéb nagyvárosokba, napi 2 alkalommal nemzetközi irányú Eurocity vonatok is áthaladnak a városon Kassa irányába. A Debreceni és a Kassai Nemzetközi Repülőtéren keresztül elérhetők Európa nagyvárosai.

A város közúti hálózata eltolt kereszt alakú, mely kiegészül gyűrűs szerkezetű, kevés körirányú elemmel. Az úthálózat hossza 853 km, melyből szilárd burkolattal ellátott 750 km. A város közigazgatási határain belül az Önkormányzat a 424 km hosszú szilárdburkolatú út kezelését, ill. fenntartását biztosítja, további 325 km fenntartása a Magyar Közút Nonprofit Zrt. feladata. Az első és másodrendű főutak a város területén nagyrészt 2x2 sávos kialakításúak, a Búza téri összefonódásnál és a város keleti végében 2x3 sávos kialakításúak. Körforgalmi csomópont 11 db, külön szintű csomópont 1 db, felüljáró 5 db, szintbeli vasúti átjáró 5 db, jelzőlámpás csomópont 135 db van a városban. A főutak bevezető szakaszai túlterheltek, a belső területeken kapacitáshiánnyal küzdenek, ami torlódásokat és növekvő környezeti terhelést okoz, beavatkozás hiányában további romlásra kell számítani. Az elkerülő úthálózat további fejlesztése szükséges a forgalomcsillapítás és a tranzitforgalom kiszorítása érdekében. Forgalom csillapítási stratégia megalkotása szükséges az egyes városrészek tekintetében. Fő lakossági konfliktus forrás az utak, járdák lépcsők leromlott állapota, a megnövekedett forgalomból adódó belvárosi zsúfoltság és dugók kialakulása, az elkerülő utak hiánya, a külső városrészekből a belvárosba jutás nehézsége. Jelentős torlódások a reggeli és délutáni időszakokban tapasztalhatók, a parkolás időszakosan és a belvárosi területeken egyre inkább probléma.

Miskolcon legjellemzőbb a felszíni parkolás, melyhez 7660 db felszíni parkolóhely áll rendelkezésre. Ezt egészíti ki a három mélygarázsban és a Régiposta utcai parkolóházban elérhető további 758 db parkolóhely. áll rendelkezésére. A parkolóházak, mélygarázsok építésével, működtetésével cél a parkolóhelyek számának bővítése. A parkolási árak, illetve maximális várakozási időtartam zónánkét változóak, a belvárosban a maximális parkolási idő 2 óra, mely meghosszabbítható. Kiemelt idegenforgalmi kiemelt kereskedelmi övezet és kiemelt közösségi közlekedési csomópont eltérő díjszabással használtható. A belvárosban a több magánterületen is üzemeltetnek parkolót. Ennek ellenére a parkolás is kiemelt lakossági probléma. A városi parkolási stratégia kidolgozása mellett több ponton strukturált P+R rendszer kialakítása szükséges.

Több országos törzshálózati vasúti pálya halad át a városon, Miskolc Tiszai Pályaudvar rendező pályaudvarral is rendelkezik, de RoLa rendszerű kapcsolat nincs. Vasúti- tehergépjármű átrakodó logisztikai központok kialakítása szükséges az északi és déli ipari park, illetve a Gömöri pályaudvar területéhez kapcsolódóan.

Miskolc és Felsőzsolca közösségi közlekedéséről a Miskolc Városi Közlekedési Zrt. gondoskodik. A város közösségi közlekedési hálózata két tengelyvonal (Észak-Déli és Kelet-Nyugati) mentén szerveződik.

Ennek metszéspontjában található a Búza tér, ahol a távolsági buszok és néhány városi autóbusz viszonylat végállomása is található. A kelet-nyugati közlekedési tengelyen közlekednek a város 2015-ben megújult villamosai a Tiszai pályaudvar – Felső-Majláth között. Az Észak déli tengely a város déli részén kettéágazik, így kapcsolja be a város életébe Görömböly, Hejőcsaba, Tapolca, valamint az Avasi városrészeket. A kelet-nyugati tengelyen a villamos közlekedés tölt be kiemelkedő szerepet. A villamosvonal tengelyén, illetve az azzal párhuzamos tehermentesítő útszakaszokon autóbuszok is közlekednek. Az észak-déli tengelyen csak autóbusz forgalom van. Több csomópont is segíti a közlekedési módok közötti váltást.

Fontos az egyéb gépjárműforgalomtól független, így versenyképes tömegközlekedési folyosók megteremtése. Jelenleg ilyen csak két viszonylatban van.

A kötöttpályás villamos közlekedés fejlesztése szükséges az észak-déli tengelyen, illetve be kell kötni a hálózatba a Búza teret, esetlegesen a Gömöri pályaudvart. A buszhálózatot a villamosvonalakra ráhordóan kell átalakítani. A Tapolcai elágazásban fonódó buszjáratok kellenek az É-D-i villamosvonalhoz kapcsolódóan.

A városban a kötöttpályás összekapcsolás É-D irányban hiányzik:

- északi iparterület
- északi városkapu
- Megyei Kórház
- Búza tér IMCS
- Tiszai pályaudvar
- Belváros
- Semmelweis Kórház
- Tapolcai elágazás
- déli városkapu
- Déli Ipari Park

Hosszú távon cél a tram-train kapcsolatok kialakítása Kazincbarcika, Tiszaújváros, Szerencs irányába, és ehhez a kötöttpályás fejlesztéseket tram-train kompatibilisen kell kialakítani.

Miskolc a 80-as vasúti fővonal mentén fekszik ebből, ágazik ki a Gömöri vasútvonal; a Tornyosnémeti-Kassa felé tartó vasútvonal, a Tiszaújváros és Mezőcsát felé tartó vasútvonal. A miskolci rendező pályaudvaron keresztül érhető el a DAM területet és Gépgyárat feltáró vasútvonal. A 4 vasúti fővonalon közúti kereszteződés van, azonban egyik sem keresztez országos főútvonalat. Az Északerdő Zrt. üzemelteti a két vonalból álló keskeny nyomközű vasutat. A Tiszai Pályaudvar a megye fő pályaudvara, melyről naponta több mint 200 járat biztosítja a megyei vasúti személyforgalmat, ebből közel napi 50 InterCity járat közlekedik. Óránként indul IC járat Budapest felé, de sűrű az IC összeköttetés a két legközelebbi megyeközponttal Debrecennel, Nyíregyházával, 8 járatpár indul viszonylatba. Encsen át Kassára, illetve Szerencsen át Sátoraljaújhelyre naponta 6-7 IC járatpár közlekedik. Miskolcon átmenő vasútvonalak: 80-as vasútvonal (Hatvan – Miskolc – Szerencs – Sátoraljaújhely), 90-es vasútvonal (Miskolc – Hidasnémeti), 92-es vasútvonal (Miskolc – Bánréve – Ózd), 94-es vasútvonal (Miskolc – Tornanádaska).

A városban a kerékpáros közlekedés kedveltsége folyamatosan növekszik, elterjedésének határt szab, hogy fő irányokban sem teljes az infrastruktúra kiépítettsége, összefüggő városi strukturált kerékpáros hálózat egyelőre nincs. A város alapvető közlekedésfejlesztési céljai között szerepel a kerékpáros közlekedés fejlesztése. Jelenleg a kerékpárút hálózat 16,1 km hosszú, melynek csak harmada önálló kerékpárút, nagy része elválaszott gyalog és kerékpárút, illetve kerékpársáv. A közösségi kerékpár rendszere a közeljövőben kiépülhet a városban. A lakosság a felfestett kerékpársávokból adódó kerékpáros-gyalogos, illetve kerékpáros-autós konfliktusokat érzékeli. A környező településekkel összeérő új kerékpárutak kivitelezés alatt állnak. Tervezett a Szinva Zöld folyosó, Diósgyőr-Lillafüred kerékpárút.

A gyalogos forgalom részben a kiépített járdákon, részben az utakon történik. A járdák felületének minősége nem megfelelő, fejlesztésre szorul. Az összes belterületi kiépített gyalogút és járdák hossza 572 km, kiépítetlen gyalogutak hossza 5 km.

2.1.8. Közművek

Kiemelt problémát jelent a városban a meglévő alap közműhálózatok leromlott műszaki állapota és 2 városrész esetében (Martinkertváros, Miskolc-Szirma) a csapadékvíz elvezetése sem megoldott. Jelenleg a közüzemi ivóvízhálózat hossza 685,44 km, korösszetételéből és műszaki állapotából adódóan folyamatos megújításra szorul. A város által felhasznált (számlázott) ívóvízmennyiség 2020-ban 7 131 000 m3/év volt, amelyből a háztartások számára 5 035 000 m3/év vízmennyiséget szolgáltattak. A fejlesztések ellenére évről évre jelentős hálózati vízveszteség terheli a rendszert, melynek értéke 2020-ban már 44-45% volt, a rendszerbe a betáplált vízmennyiség a felhasznált vízmennyiségnek ma már közel duplája.

Miskolc közigazgatási területén 571 km hosszúságú szennyvízcsatorna van. A szennyvízelvezetés gravitációs rendszerű, a mély fekvésű területek szennyvízelvezetését 33 db átemelő gépház biztosítja. Az elválasztó rendszerben épült szennyvízcsatorna hálózat kapacitása alkalmas a városban keletkező szennyvizek elvezetésére. A város csatornázottsága 2020-ban megközelítőleg 94 %-os, mely megyei, illetve az országos átlagot is megelőzi. A kommunális szennyvíz mennyisége 2020. évben 7 863 000 m3/év volt.

Miskolc villamos energia ellátó, elosztó hálózatát az Elmű – Émász Hálózati Zrt. üzemelteti. A város közvilágítását kb. 21.700 db energiatakarékos lámpatest biztosítja. Az új LED-es lámpák üzembe helyezésével Miskolc számos területén javultak a közlekedés- és közbiztonsági feltételek, a korszerűsítéssel mintegy 1.000.000 kW/h/év értékkel csökken a város közvilágításra fordított energia-felhasználása, amely közel 5600 háztartás éves áramfelhasználásával egyenértékű.

Az összes szolgáltatott villamos energia mennyisége folyamatosan növekszik az elmúlt 10 évben, a háztartások részére szolgáltatott mennyiségek esetében a 2010-es évek közepén volt egy kisebb visszaesés, 2016 óta növekszik újra. A szolgáltatott villamos energia 931415 MWh.

2020-ban a gázfogyasztók száma 68717, ebből a háztartási fogyasztók száma 64947. A háztartások részére szolgáltatott gáz mennyisége folyamatosan csökken az elmúlt 20 évben. egyrészt a korszerűbb eszközök, energetikai korszerűsítés, másrészt a szennyezőbb fűtési módokra való áttérés miatt (fatüzelés, vegyes tüzelés – melyben a háztartási hulladékok elégetése is nagy szerepet kap).

A MIHŐ Miskolci Hőszolgáltató Kft. hőtermelési és hőszolgáltatási tevékenysége Miskolc közigazgatási területére terjed ki, alaptevékenysége során 32 ezer lakossági és közel ezer egyéb közületi felhasználó részére nyújt távhő – és használati melegvíz – szolgáltatást. A távfűtési rendszerbe bekötött lakóingatlanok aránya magas 42%. A hőszolgáltató tulajdonában lévő berendezések életkora igen magas, átlagosan 30 év feletti, a vezetékhálózat átlagos életkora sajnos még ennél is magasabb 40 év feletti. A Tatár utcai fűtőműből hőenergiával ellátott avasi és belvárosi városrészek primer energia igényének több, mint 50%-át MIHŐ Kft. megújuló, geotermikus energiaforrásból biztosítja. 2020. évben a megújuló részarány az avasi városrészben 68,28 %, a belváros esetében 60,31% volt. Cél, hogy a jelenleg földgáz tüzeléssel üzemelő kisebb hőkörzetek összevonásával a geotermikus energiával kiszolgált belvárosi hőkörzetre kapcsolással megteremtse a megújuló energia kapacitásainak nagyobb arányú kihasználását, valamint a távhőtermelői és távhőszolgáltatói rendszerek korszerűsítésével a harmadik generációs (alacsony hőmérsékletű) távhőszolgáltatást. Ehhez szükséges a lakásállomány energetikai korszerűsítése is, napelemek telepítése a panelházak tetejére.

Miskolcon jelenleg 50 cég nyújt hírközlési szolgáltatást. A szolgáltatás típusai: bérelt vonali előfizetői szolgáltatás, földfelszíni műsorszórás előfizetői szolgáltatás, helyhez kötött telefonszolgáltatás, helyhez kötött internet hozzáférési (elérési) szolgáltatás, nomadikus internet hozzáférési (elérési) szolgáltatás, mobil telefonszolgáltatás, nomadikus telefonszolgáltatás, rádió műsorelosztás, televízió műsorelosztás, VPN alapú adatátviteli szolgáltatás.

2.1.9. Környezetvédelem– klímatudatosság, energiahatékonyság

A város legjelentősebb légszennyező forrása a lakossági tüzelés, sok háztartásban jellemző a kedvezőtlen vegyes tüzelés, amely a szilárdanyag, korom és kéndioxid kibocsátás növekedését okozza a téli időszakban. A lakossági nyílt téri hulladék és avar égetés jelentős konfliktusforrást jelent. Az ipari eredetű légszennyező anyag kibocsátás nem jelentős. Ipari kibocsátás tekintetében a város légszennyező forrásai közül a MIHŐ Miskolci Hőszolgáltató Kft. a legjelentősebb kibocsátó, a betelepült nagyvállalatok légszennyező anyag kibocsátása a korszerű technológiáknak köszönhetően alacsony, azonban a kapcsolódó, jellemzően közúti logisztika jelentős környezetterhelő. A levegőminőség tekintetében legjelentősebb szennyezőanyag a szállópor, az egészségügyi határérték túllépések száma 2016-2018 között nőtt, 2019-es és 2020-as csökkenés a pandémiás korlátozásokra vezethető vissza. A Búza tér és a Martin kertváros e tekintetben továbbra is neuralgikus pontokat jelentenek, utóbbin az y-híd átadása enyhíthet majd. Nagy területen okoz környezeti konfliktust a közlekedésből származó zaj- és rezgésterhelés, a 3-as és a 26-as főút is érinti a város településközpontját, de a belterületi utak is túlterheltek a nappali időszakban, ráadásul a nagyarányú a nehézgépjármű forgalom. A Bosch-út folytatásaként épülő elkerülő út várhatóan mérsékli majd az áthaladó közúti forgalmat, ezáltal jelentősen csökkeni fog a zajterhelés is. Miskolc és környezetének talajminősége általában megfelelőnek minősíthető, az elmúlt időszakban javuló tendenciát mutat. A város hegy- és dombvidéki jellegű területein jelentős az erózió, a klímaváltozás hatására gyakoribbá váló villámárvizek okoznak jelentős talajeróziót a Szinva-patak mederfalában és mellékvízfolyásai mentén, továbbá az Avas Kis-Avas területén. A talajszennyezés fő forrása az ipari múlt, hírhedt szennyezett területek a DAM, a „Salakhalna", DIGÉP, az ipari üzemek telephelyei. A talajszennyezettség további forrása a közlekedés és az illegális kommunális hulladéklerakás, konfliktushelyzetet jelentenek a zöldmezős beruházások.

Kiemelt környezeti probléma a felszíni vizek minőségének megőrzése, a döntően karsztvíz alapú ivóvízbázisok sérülékenysége, szennyezései, és a klímaváltozáshoz kapcsolódó kihívások, a várható rekordméretű árvizek kezelése. A felszín alatti vizek közül a kiváló minőségű karsztvizek a város ivóvízellátásához, míg a meleg vizű (30°C) források a város fürdőkultúrájához járulnak hozzá. A város vízigényét a bükki és részben hegységperemi hidegvizű karsztvízforrásokkal elégítik ki.

Miskolcon az évente megtermelt 49 456 tonna nem veszélyes hulladék 80% a lakosságtól kerül ki, és 20% a településen működő vállalkozásoknál keletkezik. A településen elérhető hulladékgazdálkodási szolgáltatások köre a települési szilárd hulladékok gyűjtése és szállítása mellett felöleli a szelektív hulladékgyűjtést, zöldhulladék gyűjtést, lomtalanítást és üveghulladék gyűjtést. A Miskolcon keletkezett hulladék a Hejőpapi regionális hulladéklerakó telepre kerül. A városban jelenleg 3 hulladékudvar és egy újrahasználati központ is működik. A körforgásos gazdaságban fontossá váló ipari szimbiózis lehetősége a várostérség kiaknázatlan potenciálja.

Miskolc MJV rendelkezik Fenntartható Energia- és Klíma Akciótervvel (SECAP)42, mely 2019-ben készült el. A város vállalta, hogy követi a Green city alapelveit, tiszteletben tartja a Milánói Zöld Charta pontjait, alkalmazza a Green City Akkreditációs Pontrendszert a várost érintő fejlesztés elindításában és végrehajtásában. Miskolc MJV 2013-ban elkészítette a város Fenntartható Közlekedési Tervét (SUMP) is

[42] NKM Optimum Zrt.: Miskolc MJV Fenntartható Energia- és Klíma Akcióterve (SECAP), 2019

és még ebben az évben Fenntartható Fejlődés Stratégiát fogadott el. 2015-ben csatlakozott az európai Polgármesterek Szövetségéhez, mellyel vállalta, hogy legalább 20%-kal mérsékeli a CO_2-kibocsátás mennyiségét (2008 választott bázisévhez képest) és Fenntartható Energia Akciótervet dolgozott ki (SEAP), a cselekvési terv végrehajtásáról kétévente jelentést állít össze. A megújuló energiafelhasználás mértékét folyamatosan igyekszik növelni a város a lakosait ellátó közmű rendszerekben, jelenleg a felhasznált távhő előállításának 51,3%-a megújuló energiából származik. A megújuló energiafelhasználás jelentős részét teszi ki a geotermia. A Miskolci Geotermikus Projekt eredményeként 2013 májusa óta Miskolc Avas városrész távfűtésének és használati melegvíz (HMV) ellátásának meghatározó része geotermikus forrásból történik, nyáron 5-8 MWth, télen 30-35 MWth hőteljesítménnyel. Miskolc MJV együttműködik az Under213 Coalition szervezettel is, amelynek tagjai elkötelezettek abban, hogy a globális hőmérséklet növekedés 2°C alatt maradjon. Az ÜHG-k 80%-os csökkentését vállalt Miskolc MJV az 1990-es szinthez képest 2050-re. A települési klímatudatosságot a településen számos önkormányzati és civil program segíti.

2.2. Helyzetértékelő munkarész

2.2.1. Helyzetelemzés eredményeinek értékelése

A demográfiai adatokat értékelve megállapítható, Miskolc város népessége 2010-2020 közötti években alapvetően csökken, a csökkenés mértéke meghaladja az országos átlagot. A népességszám csökkenéshez egy jelentős elöregedés is párosul, a 60 év feletti népesség aránya nőtt az elmúlt 10 évben, az elöregedő tendencia így előreláthatóan problémákat fog okozni a városnak. A város vándorlási egyenlege negatív, de a megyei értéktől kedvezőbb. Az oda- és elvándorlások céltelepülései nagytöbbségben az agglomerációból kerülnek ki.

Az iskolázottsági szint növekedő tendenciát mutat a városban, de csak a 2011-es népszámlálási adatok állnak rendelkezésre, így ez a mutató mutat nem teljesen aktuális képet.

Miskolc foglalkoztatási aránya magasabb volt az országos átlagnál; a munkanélküliségi ráta az országos átlagnak megfelelő, viszont az átlagkereset elmaradt az országos adatoktól.

Miskolcon 13 szegregátum került lehatárolásra, az 5 legnagyobb szegregátum a Lyukóvölgy, a Muszkás telep, a Vasgyár - Számozott utcák, a Tetemvár, a Bábonyibérc területén található.

A város humán infrastruktúrája fejlett. Oktatás területén az alaptól a felsőfokig minden szinten megfelelő választási lehetőség áll rendelkezésre az intézmények tekintetében. Az intézmények fenntartása nemcsak önkormányzati, hanem állami, egyházi és egyéb fenntartású intézmények is működnek. Az oktatási intézmények infrastrukturális megújítása folyamatban van az elmúlt 30 évben, de még nem minden épület került sorra. Az általános iskolások száma 2014 óta folyamatosan csökken, 2019-ben 11 ezer feletti. Az általános iskolai feladatellátási helyek átlagos létszáma magas, közel 20%-kal felette van az országos átlagnak 2019-ben (200 fő). A más településekről bejáró általános iskolások aránya az elmúlt évtizedben nem változott számottevően, 10-11% között mozgott. Budapest mellett Borsod-Abaúj-Zemplén megye is vezető szerepet lát el a duális oktatás terén azzal, hogy a legtöbb – duális rendszerben tanuló – diákot tudhatja magáénak. A képzési forma a középfokú oktatásban és a felsőoktatásban egyaránt jelen van. A munkaerőpiacra való felkészültséget segítik azok a duális képzések is, melyek 2015 óta vannak jelen a Miskolci Egyetemen.

Az egészségügyi alapellátás és szakellátás teljeskörűen biztosított a településen, a szakellátás terén a várólisták az országos trendeknek megfelelően alakulnak. Az egészségügyben jelentkező humánerőforrás problémák Miskolcon is kihívás elé állítják az ellátás folyamatos biztosításának

megszervezését. Az alapellátás területén a jelenleg praxisban lévő háziorvosok átlagéletkora miatt a következő 5-10 évben kiemelten fontos lesz az utánpótlás biztosítása.

Az Önkormányzat minden kötelező önkormányzati feladat ellátásának eleget tesz. A kapacitások minden esetben maximális kihasználtsággal működnek. A szociális ellátások közül leginkább a bentlakásos intézmények küzdenek férőhely és kapacitás-hiánnyal.

A város a közösségi művelődés, kultúra, sport területén is széles körű szolgáltatási portfólióval áll a lakosság rendelkezésére.

A megfelelő minőségű humán infrastruktúra és szolgáltatások hosszú távon pozitívan befolyásolják a lakosság életszínvonalát, elégedettségét, ami közvetett módon az elvándorlás mérséklődéséhez is hozzájárulhat.

Az elmúlt 10-15 évben egyértelműen megindult Miskolcon a gazdasági struktúraváltás; a regisztrált gazdasági szervezetek száma nőtt, többségük egyéni, ill. mikro- és kisvállalkozás. A városban és környékén megvalósított közlekedési infrastruktúra fejlesztések kedvező hatással voltak Miskolc tőkevonzó képességére; erősödött a város K+F+I potenciálja; a Miskolci Egyetem kutatási és szolgáltatási portfóliója szintén pozitív hatással van a tőkevonzó képességre. A bányászat és a kohászat leépülése miatt megszűnt munkahelyeket a szolgáltató és a gépjárműipar megjelenése tudta pótolni. A következő években a foglalkoztatottság javítása már a magas hozzáadott értékű munkahelyek létrehozását kell szolgálja.

A helyi vállalkozások nemzetgazdasági ágankénti megoszlása azt mutatja, hogy az elmúlt években csökkent az építőipar, a villamosenergiaipar és a kiskereskedelem súlya. A város 10 legnagyobb árbevétellel rendelkező vállalkozása közül az első 5 helyen 4 gépipari vállalkozás (Robert Bosch Energy and Body Systems és Robert Bosch Power Tool Kft., a Joyson Safety System Hungaria Kft. és a Starters Automotive Hungary Kft.), továbbá egy közmű szolgáltató (MVM ÉMÁSZ Hálózati Kft.) található.

Miskolc a régió legjelentősebb K+F+I központja. Részben ennek is köszönhető, hogy jelentős számú, húzóágazatokhoz kapcsolódó klaszter együttműködés segíti a gazdasági növekedést. A 3 jelentős térségi klaszter (Észak-Magyarországi Informatikai Klaszter, NOHAC Észak-Magyarországi Autóipari Klaszter, Magyar Anyagtudományi és Nanotechnológia Klaszter) köré épülő együttműködéseknek is egyre nagyobb szerepe van a város gazdasági életében, az innovációs ökoszisztéma kialakításában.

A város gazdasági életének jelentős szereplője még a turisztikai ágazat, fontos ezen szektorban is az együttműködések ösztönzése, más ágazatokkal történő együttműködés erősítése, a térségi hálózatos együttműködések erősítése. Nagyfokú, szinte ugrásszerű növekedést figyelhettünk meg a kereskedelmi szálláshelyek bruttó bevételeiben és az IFA befizetésekben 2015-től kezdődően, melyet a 2020-as évben a COVID járvány tört meg jelentősen.

Potenciális kitörési lehetőséggel bíró ágazatok Miskolcon a BOKIK szakmai előrejelzései alapján: fémipar, fémfeldolgozás; energetika, megújuló energiaforrások hasznosítása; IT szektor, informatika; turizmus. Miskolcon fejlődő stratégiai ágazat lehet még továbbá a modern nehézipar. A modern anyagtechnológiai gyártók, illetve a modern gépgyártás a gépiparon belül a városban ma is meghatározó mind árbevétel, mind foglalkoztatotti létszám vonatkozásában.

Miskolc MJV Önkormányzata esetében a településfejlesztési források nagysága a teljes kiadáshoz viszonyítva az elmúlt 10 évben elég széles tartományban mozgott; 7 – 37% között, de átlagosan évente 17% az értéke.

Miskolcon 2021 év elején 77.352 db lakást tartottak nyilván; ez a szám 2001 és 2011 között folyamatosan emelkedett, több mint 3.000 lakással; az emelkedés mértéke a 2008-as gazdasági válságot követő években lassult, majd 2011-től enyhe emelkedés kezdődött, de 2011 és 2021 között már csak 795 lakás épült, igaz az új lakásépítési támogatásoknak köszönhetően 2018-2019-ben újabb növekedési szakaszt figyelhetünk meg.

Az ingatlanpiaci szereplők statisztikái szerint a négyzetméter árak átlagosan 2019-re jelentősen megugrottak Miskolcon is, a nagy felfutási szakasz azonban az év közepén megállt, 2020-ban valamelyest csökkent, majd 2021-ben ismét emelkedésnek indult. Mindhárom kategória (családi ház, lakás, telek) esetében megállapítható, hogy évről évre folyamatos a négyzetméterárak emelkedése.

2.2.1.1. Folyamatok értékelése

Miskolc város helyzetfeltárásának, helyzetelemzéseinek eredményeit, a főbb következtetéseket egy klasszikus SWOT elemzés keretében összegezzük, amelyek egyértelműen bemutatják a város fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezőket

72. ábra: Miskolc város erősségei és gyengeségei (belső tényezők)

Erősségek	Gyengeségek
1. Társadalom: demográfiai viszonyok és tendenciák	
● A városi népesség iskolázottsági szintje emelkedik ● A foglalkoztatottak száma 2011 óta nőtt ● Fokozatosan csökkenő munkanélküliség ● 1000 lakosra jutó adófizetők száma lassan növekszik ● Mennyiségi munkaerő-tartalék megléte, a nyilvántartott álláskeresők száma a fiatalabb korosztályban magas	● Romló demográfiai folyamatok – népesség fogyása, vándorlási egyenleg többségében negatív, öregedő társadalom ● A képzett fiatalok elvándorlása ● Több szempontból hátrányos helyzetű munkanélküliek ● A 180 napon túli munkanélküliek aránya magas ● Inaktívak, eltartottak magas aránya, különösen a leromlott városrészekben ● Leromlott városrészek, szlömösödés ● Szegregátumok magas száma, folyamatosan növekvő mérete ● A hátrányos helyzetű csoportok aránya tovább növekszik a városban, problémáik kezeléséhez nincs elegendő gazdasági háttér
2. Települési közösség (kohézió, kultúra, hagyományok, civilek) – a közösség, mint településfejlesztési erő	
● Erős lakossági aktivitás a közösséget érintő ügyekben ● Aktív civil szervezetek pl. idősek, fogyatékosok képviselete területén ● A városi közösségi és kulturális élet ● Erős sportélet, sportinfrastruktúra (pl. DVTK stadion) ● Egyetemváros – diákélet, hagyományok ● A közbiztonság helyzete javult, térfigyelő kamerarendszer működik	● Forrásszegény a civil szféra ● A kulturális infrastruktúra – rendezvényhelyszínek fejlesztésre szorulnak ● Kiéleződhetnek a konfliktusok a helyi társadalmon belül

Erősségek	Gyengeségek
• Sikeres városi rendezvények	
3. Intézményrendszer (közszolgáltatások) és városüzemeltetés	
• Egyetemváros – magas színvonalú és széles spektrumú felsőoktatás • Miskolcon található több olyan középfokú oktatási intézmény, melyek az országos listán is szerepel • Óvodai ellátás teljes körű: folyamatos felújítások, intézményi szintű racionalizálás • A szolgáltatások (oktatás, szociális, egészségügyi, államigazgatás) egyenlő elérhetősége biztosított a város, ill. a megye lakosai számára is, az intézményi ellátottság megfelelő • Kiemelkedő térségi szerepvállalás • Kiépített infrastruktúra a versenysportokhoz • Szabadidős sportolásra, ill. rekreációra alkalmassá tehető leromlott zöldfelületek	• Számos közintézmény infrastrukturális állapota nem megfelelő • Az önkormányzat befolyása az oktatás esetében - a fenntartói viszonyok megváltozása miatt - korlátozott • A szociális intézmények kapacitásai szűkösek, hosszú várólisták vannak, humán kapacitások is problémát okoznak • Oktatási, szociális és egészségügyi HR kapacitások hosszú távon nem biztosítottak • Fiatalok szabadidős tevékenységét szolgáló infrastruktúra nem teljes körű • Sportolási lehetőségek kapacitása nem elegendő a lakossági/szabadidős sportolási célokra, egyes városrészeken nincs szabadidős sportolási lehetőség
4. Gazdaság szerkezet és dinamika	
• Ipari park jelenléte, fejlesztési lehetőségek • Betelepült multinacionális cégek, mint nagyfoglalkoztatók és jelentős IPA befizetők • Tercier szektorban működő vállalkozások száma emelkedik • Erős, meglévő turisztikai desztináció • Széles spektrumú felsőoktatás (Miskolci Egyetem)	• Nincs elegendő iparterület: kevés a nagyobb befektetők számára kiajánlható egybefüggő, megfelelő méretű értékesíthető terület • Tőkeerő hiánya, feldolgozóipar egyes területeinek hiánya • Koncentrált iparági szerkezet: a gépipar túlsúlya az ágazati megoszlásban • Kis -és középvállalkozások alul reprezentáltak a városban.
5. Önkormányzat vagyoni helyzete és gazdálkodási egyensúlya	
• A helyi adók kiszabásában figyelembe veszik a lakosság és a vállalkozók érdekeit • Helyi iparűzési adóból származó bevétel növekvő tendenciát mutat	• Az önkormányzatnak nem elég a saját bevétele a fejlesztések, felújítások elvégzéséhez • Kevés a hasznosítható önkormányzati vagyon • Jelentős számú energetikailag korszerűtlen épülete van a városnak
6. Zöldfelületek, táji és természeti adottságok	

Erősségek	Gyengeségek
• Jó a zöldfelületi ellátottság; fenntartható, élhető, városi településszerkezet • Bükk közelsége, sok védett terület és természeti érték (Bükki Nemzeti Park) • Zöldfelületek megújítása folyamatos	• A zöldfelületek nem alkotnak összefüggő, egységes rendszert • Hiányzik a naprakész zöldfelületi kataszter • A meglévő zöldfelületek műszaki állapota változó, egy része funkciószegény is • Magas a burkolt felületek aránya
7. Épített környezet (épített örökség is)	
• Nagyvárosias jelleg, megyeközpont • Műemlékekben és turisztikai jelentőségű épületekben bővelkedik a város • Jelentős számú védettség alatt álló épület állomány • Felújított és bővített helyi piacok	• Jelentős nagyságú barnamezős területek kihasználatlanok, forgalomképtelenek • Turisztikai ágazatban hiányoznak a minőségi szálláshelyek, ill. a minőségi szolgáltatások -pl. Lillafüredi bódésor elavult minőségű • Alacsony lakásépítési kedv • Lakatlan, elhanyagolt állapotú ingatlanok, melyek állagmegóvása problémát okoz
8. Közlekedési hálózat és minősége (belső és külső)	
• Vasúti fővonal melletti fekvés, kedvező közlekedésföldrajzi pozíció (autópálya, főutak) • Nemzetközi határátkelőhely közelsége, kedvező földrajzi elhelyezkedés a „keleti" piacokkal való kereskedelem és szélesebb körű együttműködés erősítéséhez • Közösségi közlekedés folyamatos zöld fejlesztése (gépjárműpark)	• Úthálózati rendszer fejlesztésre szorul - Fejletlen intermodalitás, multimodális csomópontok hiánya, busz és vasúti pályaudvarok leromlott állapotúak - közúti-vasúti közlekedés összekapcsolása nem megoldott • Vasúthálózat elavult, korszerűtlen • Utak és járdák műszaki állapota folyamatos karbantartást igényel • Elégtelen parkolási lehetőségek • Kerékpárút-hálózat nem teljes körű (hiányos a városon belül és összeköttetések is hiányoznak a szomszédos településekkel), műszaki állapota sem megfelelő
9. Közművek és elektronikus hírközlés	
• Magas a közművesítettség a városban • Jó minőségű az ivóvíz • Hírközlési hálózat a településen teljesen ellátott	• Hálózatos infrastruktúra állagromlása - a közművek folyamatos karbantartást igényelnek, pl. 44-45%-os hálózati vízveszteség • Sérülékeny karsztvízbázis • Csapadékvíz elvezetési rendszer korszerűsítésre is szorul; egyes településrészeken hiányos
10. Környezetvédelem - klímatudatosság/ energiahatékonyság	

Erősségek	Gyengeségek
● Megújuló energiaforrások, nevezetesen geotermia hasznosítás magas részaránya a távhő szolgáltatásban ● Nincsenek kiemelkedő ipari veszélyforrások ● Megfelelő hulladékkezelés, jól szervezett szelektív hulladékgyűjtés, újrahasználat központ is van a városban ● Önkormányzati épületek energetikai felújítása folyamatos ● Önkormányzati és civil programok segítik a klímatudatosságot	● Alternatív energiaforrások alacsony hasznosítási szintje ● Illegális hulladéklerakás ● Magas zajterhelés a város egyes részein (zajtérkép) ● Közlekedésből, lakossági tüzelésből és hulladékégetésből adódó légszennyezettség ● Hősziget hatás

73. ábra: Külső tényezők összefoglaló értékelése

Lehetőségek	Veszélyek
1. Társadalom: demográfiai viszonyok és tendenciák	
● A képzett és fiatal munkaerőt a városba vonzzák az új munkalehetőségek, amennyiben bővül a munkahelyek száma ● A magas hozzáadott értékű munkahelyek létrehozása ösztönözni tudja a kvalifikáltabb munkaerő letelepedését ● Pozitív vándorlási index erősödhet ● Csökkenhet a mélyszegénységben élők száma az életszínvonal emelkedésének köszönhetően ● Társadalmi reziliencia növekedni fog	● A város fiatalokat megtartó ereje csökkenhet ● Képzett munkaerő elvándorlása a megfelelő minőségű munkahelyek hiányában, ezzel is csökken a város potenciális munkaerő bázisa ● A globális / európai gazdasági folyamatok hatására a lakosság jelentős részének jövedelmi helyzete romlik, ezzel a hátrányos helyzetű rétegek térbeli koncentrációja tovább nő, életminőségük romlik ● Elöregedő társadalom ● Más megyék, a főváros és külföld elszívó hatása erősödik ● Az új globális kihívások következtében kialakulhat gazdasági recesszió, mely a munkanélküliség növekedését jelentheti
2. Települési közösség (kohézió, kultúra, hagyományok, civilek) – a közösség, mint településfejlesztési erő	
● Összefogás a három szféra szereplői között (öngondoskodásra törekvés)	● A térségi együttműködés hatékonysági szintje nem javul hosszú távon sem

Lehetőségek	Veszélyek
• A társadalmi felzárkózás egyre nagyobb mértékben megvalósul a felzárkóztató programok végrehajtásával • A közösségépítés, együttműködést segítő további források várhatóak • Létrejön a térségi szemlélet és tovább javul a települési együttműködés • Információs társadalom kibontakozásának, dinamizálásának segítése • Önszerveződés segítése, elindítása • Helyi termékek és vásárok a térségi szintű kiterjesztési lehetőségek irányába lépnek	• Civil szervezetek működése forráshiány miatt veszélybe kerül • A foglalkoztatási problémák kezelésének elmulasztásával szociális válság alakulhat ki
3. Intézményrendszer (közszolgáltatások) és városüzemeltetés	
• A térségi szakmai kooperáció, tapasztalatcsere erősödése • Iskolarendszernek javulhat a színvonala • Szociális foglalkoztatásnak vannak bővítési lehetőségei • Intézményi pályázati források hatékony felhasználása	• Közintézmények épületének állagromlása • Egyetemi hallgatók száma jelentősen csökken • Közfoglalkoztatás csökkentése, ellátás nélkül maradt városüzemeltetési feladatok • Humán közszolgáltatások területén munkaerő kapacitáshiány miatt működésképtelenné válnak egyes intézmények (háziorvosok, óvodapedagógusok, stb) • Kikerülhetnek önkormányzati fenntartásból a közszolgáltatások (MIVIZ, MIHŐ stb.)
4. Gazdaság szerkezet és dinamika	
• Gazdasági nyitás az EU felé, intenzívebb határon átnyúló kapcsolatrendszer, nemzeti szerepkör bővítése • M30 autópálya hatására megélénkülő gazdaság a Miskolc-Kassa régióban • K+F tevékenységek jelennek meg a primer és a szekunder szektorban, ME K+F bázis • Befektetők helyzetbe hozása, újabb befektetők megjelenése a városban • Gazdasági célra alkalmas használaton kívüli területek rendelkezésre állnak • Ipari területek bővítési, fejlesztési lehetőségeinek kihasználása • Alacsony környezeti terheléssel járó iparágak betelepítése • Turizmus és vendéglátás élénkítése, • Rendezvények hálózatba szervezése	• Fejlesztések előre nem tervezett negatív hatásai • Kiskereskedelmi tevékenység kedvezőtlen helyzetbe kerülhet a multinacionális kereskedelmi láncok és a jogszabályi változások miatt • Helyi vállalkozások nem tudnak megerősödni • A gazdasági válság tovagyűrűző hatása miatt csökkenhet a befektetői érdeklődés a térség és az ország iránt • Bruttó átlagkereset az országos átlag alatti, a helyi és térségi vásárlóerő és kereslet gyenge • A város gazdasági szereplőinek hazai és nemzetközi versenytársai megerősödnek • A vállalkozási feltételek kedvezőtlenebbé válnak

Lehetőségek	Veszélyek
• Fenntartható gazdálkodásra alkalmas mezőgazdasági területek; elterjednek az alternatív, fentarthatóbb mezőgazdasági tevékenységek • Mezőgazdasági integrációk kialakítása, feldolgozóipar és a hozzá kapcsolódó termelés fejlesztése • Gazdasági együttműködések (családi gazdaságok, új típusú szövetkezetek stb.) szerepe felértékelődik • Önkormányzat és a vállalkozói szféra között az együttműködés erősödik • Nonprofit szektor térségfejlesztésbe való bevonása	• Az országos/megyei fejlesztési elképzelések között nem szerepelnek kellő súllyal a város szükségletei, igényei • Pályázati lehetőségek szűkülése, emellett az Európai Uniós források tekintetében élesedő verseny várható • Forráshiány veszélyezteti a további fejlesztéseket
5. Önkormányzat vagyoni helyzete és gazdálkodási egyensúlya	
• Az önkormányzatok állami forrásai/ támogatásai növekszenek • Az önkormányzat saját bevételei, forrásai növekednek, nő az adóbevétel, így több szabad forrást tud fordítani a fejlesztési feladatokra • Pályázati források a fejlesztési igényekre, ami így kevésbé terheli meg az éves költségvetést	• Az önkormányzat feladat- és hatásköre kedvezőtlenül alakulhat • Az önkormányzatok állami forrásai/támogatásai csökkennek • Helyi iparűzési adóból származó bevétel hosszú távon csökkentett összegű • A bevételek csökkenése miatt a fejlesztésekre nem marad forrás, sőt a meglévő infrastruktúra fenntartását is veszély fenyegeti • A csökkenő bevételek miatt hitel felvételére kényszerülhet az önkormányzat
6. Zöldfelületek, táji és természeti adottságok	
• Zöldfelületet is növelő fejlesztések megvalósulása • Települési zöldfelületi rendszer és a természeti környezet térben összefüggő ökológiai egységbe foglalása, a külterületi és belterületi biológiailag aktív zöldfelületek összekapcsolása • Társadalmi összefogás egy-egy zöldfelület rendbetételére, megújítására a civilekkel összefogva	• A klímaváltozás negatív hatásainak következtében értékes élőhelyek szűnnek meg • Lakossági szemlélet nem változik a „zöld” kérdésekkel kapcsolatosan • A közösségi zöldfelületek karbantartására nem lesz elegendő kapacitás • „A civil szervezetek nem lesznek bevonhatóak a közösségi zöldfelületek karbantartására”
7. Épített környezet (épített örökség is)	
• Pályázati források felhasználása a település nevezetességeinek fejlesztésére (Diósgyőri vár, Barlangfürdő, Avasi Kilátó stb.)	• Az épületállomány állagromlása • A potenciális települési értékek tulajdonosi/financiális akadályok miatt kihasználatlanok maradnak

Lehetőségek	Veszélyek
• A magántőke bevonása a városarculatot meghatározó épületek megújításába / felújításába • Nő a magánerős építkezések és felújítások száma	• A stratégia megvalósításának időszakában elérhető források nem lesznek elegendőek a településrészek infrastrukturális hiányosságainak teljes körű felszámolására
8. Közlekedési hálózat és minősége (belső és külső)	
• M30-as autópálya a városon megy át, közvetlen csatlakozás; határon átnyúló együttműködések • Helyi közösségi közlekedés zöldebbé válik • Kerékpáros közlekedés elterjedtebbé válik • Környezetbarát közlekedési módok egyre inkább elterjednek (mikromobilitás)	• Forgalomnövekedés, fokozott balesetveszély • Növekvő levegőszennyezés, zajterhelés • Nemzetközi repülőtér hiánya (cargo) • Ha forráshiány miatt az intermodális csomópont nem tud megvalósulni, nem tud fenntarthatóbbá válni a közlekedési rendszer
9. Közművek és elektronikus hírközlés	
• Digitalizáció erősödik a közműveknél (pl. okosmérők alkalmazása, smart grid, smart metering rendszer)	• Forráshiány a közműrendszer karbantartásában és fenntartásában
10. Környezetvédelem - klímatudatosság/ energiahatékonyság	
• Pályázati források felhasználása energiahatékonysági intézkedések/ fejlesztések bevezetéséhez (pl. geotermikus energia) • Növekedik az alternatív erőforrásból származó energia aránya • Klímasemlegességi törekvések előtérbe helyeződnek (a 100 klímasemleges európai város egyikeként)	• A pénzügyi lehetőségek és a gazdasági érdekek miatt a környezettudatosság nem javul • Forgalomnövekedés miatt zajterhelés, levegőszennyezés fokozódik • Klímaváltozásból adódó veszélyhelyzetek száma növekedhet (aszály, villámárvíz, stb.) • Szinva árvízveszély • Energiafüggőség fokozódik • Természeti-környezeti értékek károsodnak az ökológiai szemlélet hiányában

2.2.1.2. A településfejlesztés és -rendezés kapcsolata, a fejlesztés területi korlátai és lehetőségei

A településrendezés a hétköznapi életben napról napra megvalósuló településfejlesztés, a településrendezés a településfejlesztés eszköze.

A településfejlesztési koncepció elkészítésének a célja, hogy hosszú távon széles társadalmi egyetértésen alapuló fejlődési irányt fogalmazzon meg Miskolc számára. A koncepció alapja a megújításra kerülő településszerkezeti tervnek és településrendezési tervnek is – így minden lakost, vállalkozást, intézményt területileg is érintő hatásai vannak.

A településfejlesztési koncepció megjelöli azokat az irányokat, amely mentén a város hosszú távú fejlődése biztosítható, majd megjelöli azokat a pontokat – akcióterületeket – amelyek a hosszú távú fejlesztések érdekében beavatkozást igényelnek. A településfejlesztési koncepció készítésekor

feltárásra került számos olyan szabályozás, amelynek ésszerű módosításával a szereplők további lehetőséget kaphatnak fejlesztéseik végrehajtására.

A rendezési terv készítéséhez szükséges inputokat a településfejlesztési koncepció záró fejezete adja meg.

A településfejlesztési stratégia a településfejlesztési koncepció középtávra vonatkozó stratégiai és városrészi céljait határozza meg. A célokon túl kijelölésre kerülnek a fejlesztési célterületek a városon belül, a középtávon megvalósítani tervezett fejlesztések és projektek. Jelen stratégiában vizsgáljuk a tervezett fejlesztések hozzájárulását a város céljainak eléréséhez.

2.2.2. Probléma- és értéktérkép

A problématérkép területileg próbálja koncentrálni és ábrázolni a város gyengeségeit és problémáit, legalábbis azoknak az ábrázolható elemeit.

Az értéktérkép célja a város kedvező adottságainak, versenyelőnyeinek térképi ábrázolása, a városfejlesztés sikerességi faktorainak vizuális megjelenítése. Az értéktérkép területileg próbálja koncentrálni és ábrázolni a város értékeit, legalábbis azoknak az ábrázolható elemeit.

53. táblázat: Probléma táblázat

PROBLÉMA	
1	Barnamezős területek kihasználatlanok, forgalomképtelenek
2	Kevés a nagyobb befektetők számára kiajánlható, megfelelő méretű értékesíthető iparterület
3	Szegregátumok magas száma, folyamatosan növekvő mérete
4	Közlekedési infrastruktúra elavult: fejletlen intermodalitás, multimodális csomópontok hiánya, busz és vasúti pályaudvarok leromlott állapotúak
5	Hálózatos infrastruktúra állagromlása • Viziközművek részben elavultak • Nem teljeskörű városi szennyvíz hálózat • Csapadékvíz elvezetési rendszer hiányos és korszerűsítésre is szorul
6	Közvilágítás korszerűsítésre szorul (ahol nem energiahatékony)
7	Légszennyezettség: lakossági eredetű nyílt téri hulladékégetés, avarégetés, nem megfelelő tüzelőanyaggal történő fűtés
8	Egyes városrészekben hiányos a közösségi sport infrastruktúra (Diósgyőr, Martin-kertváros, Szirma, Görömböly)
9	Szürke infrastruktúra problémái: • Elavult városi úthálózat (nem megfelelő műszaki állapotú és szűkös kapacitású úthálózat) • Elégtelen parkolási lehetőségek • P+R parkolók hiánya a városhatáron és a belváros határán

PROBLÉMA	
10	Turisztikai ágazatban minőségi szolgáltatások hiánya
11	Oktatás-nevelés kapacitásai szűkösek és leromlott állapotúak (infrastrukturális elmaradottság)
12	Magas a burkolt felületek aránya, zöldfelületi rendszer hiányos
13	Nem megfelelő közbiztonság
14	Sérülékeny karsztvízbázis, 44-45%-os hálózati vízveszteség
15	Városi rekreációs területek állapota elhanyagolt • Zöld rekreációs területek elhanyagolt állapota • Leamortizálódott meglévő játszóterek • Kutyás szabadidős területek hiánya • Vonalas infrastruktúra kiépítetlen A naprakész zöldfelületi kataszter hiánya és környezeti információs rendszer fejlettlensége a klímaváltozás hatásaira való felkészülést és reagálást hátráltatja
16	Elavult épített környezet: • Energetikailag korszerűtlen épületek • Leromlott városrészek, szlömösödés
17	Vállalkozói infrastruktúra kiépítettségének hiánya • Befektetőbarát irodaházak hiánya • Nemzetközi cargo repülőtér hiánya A közúti-vasúti közlekedés összekapcsolása nem megoldott
18	Magas zajterhelés a város egyes részein (zajtérkép)
19	Hiányos kulturális infrastruktúra: • Modern rendezvény infrastruktúra hiánya • Belvárosi rendezvények túlsúlya – Rendezvényhiányos városrészek
20	A bentlakásos intézmények (szociális) túlzsúfoltak, szűkösek a kapacitások
21	Illegális hulladéklerakók nagy száma
22	Kerékpárút-hálózat hiányos (a városon belül és összeköttetések is hiányoznak a szomszédos településekkel), valamint nem karbantartott

54. táblázat: Miskolc értékei

ÉRTÉK	
1	Kiváló elérhetőség: megyei és országos szinten, közvetlen autópálya-csatlakozási lehetőség, határon átnyúló kapcsolat - Kassa közelsége
2	Ipari Parkok: betelepült nagyvállalkozásokkal működnek
3	Megújuló energiaforrások - geotermia hasznosítás - magas részaránya a távhő szolgáltatásban
4	Közösségi közlekedés zöld fejlesztése (gépjárműpark)
5	Felújított és bővített helyi piacok, termelői piacok, régiségvásár

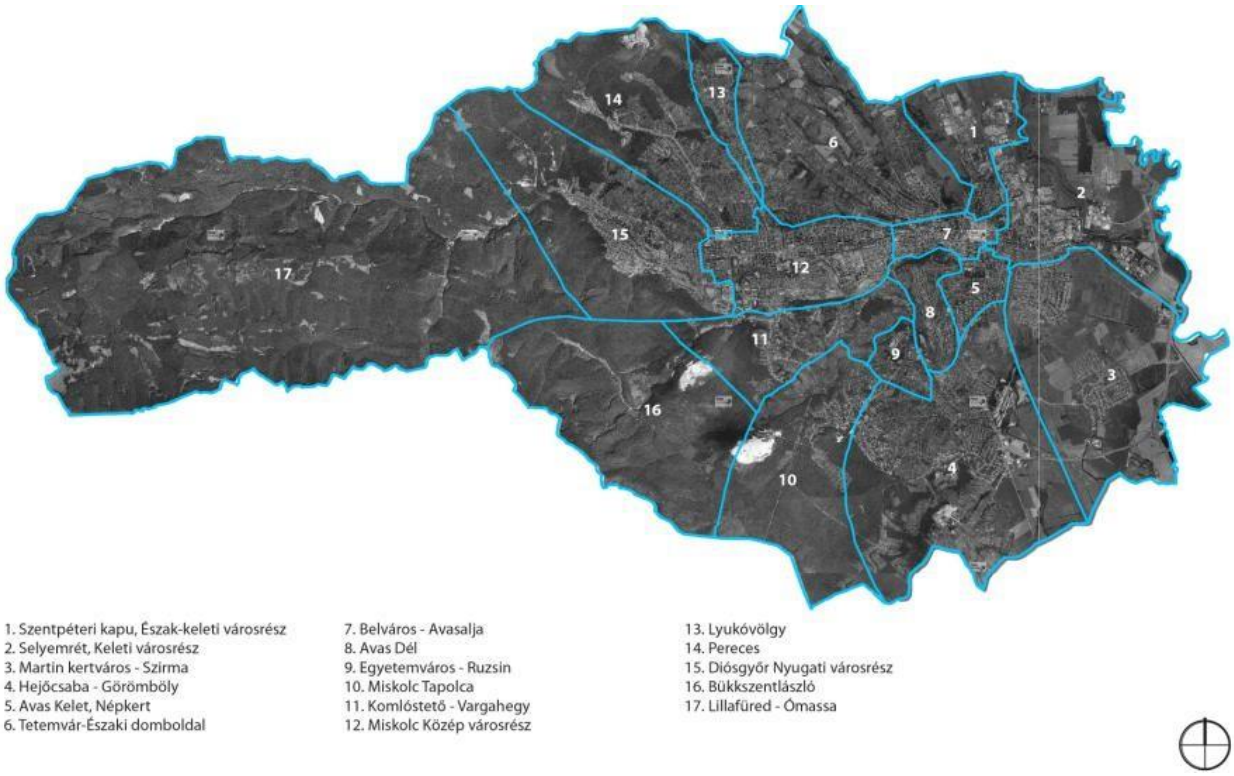
ÉRTÉK	
6	Egyetemváros – magas színvonalú felsőoktatás
7	A városban nagy számban vannak műemlékek és turisztikai jelentőségű épületek (védettség alatt álló épületek)
8	Sokféle sportolási lehetőség (rekortán futópályák, műfüves felújított pálya, felnőtt fitnesz területek, uszodák, jégkorcsolya-pálya, atlétika pálya, teniszpályák stb.)
9	Védett természeti területek, természeti értékek
10	Turisztikai értékek (látnivalók, múzeumok, szálláshelyek, vendéglátóhelyek), egyházi értékek
11	Régészeti lelőhelyek, műemlékek
12	Megújuló bérlakás állomány
13	Térfigyelő kamerák
14	Jó minőségű ivóvíz (karsztvízbázis) és termálkutak
15	Helyiek által igénybevehető kikapcsolódási lehetőségek: • Népkert, jégkorcsolya pálya • Miskolctapolca – csónakázó-tó, park • Csanyik: vadaspark, Baráthegyi Majorság • Lillafüred: Kisvasút, libegő, vízesés, Hámori-tó stb. • Kilátó, új játszótér Horváth-tető • Fürdők: Barlangfürdő, Selyemréti fürdő, Ellipsum élményfürdő,
16	DVTK Stadion
17	Bükki Nemzeti Park
18	Magas a közművesítettség
19	Népszerű és térségileg / országosan is ismert városi rendezvények: • Avasi Borangolás, Kvaterka, • Kocsonya Fesztivál, • GasztroPLACC • CineFest, Múzeumok Éjszakája, Szinva Örökség Napok stb.
20	Egészségügyi és szociális szolgáltatások széles köre elérhető a városban
21	Borospincék – Kisavas, Görömböly
22	Újrahasználati Központ és lakossági szemléletformálás segíti a hulladékcsökkentést
23	Miskolci Nemzeti Színház, mint a kulturális élet központja
24	Avasi Kilátó, mint városi szimbólum
25	Diósgyőri vár

2.3. Eltérő jellemzőkkel rendelkező településrészek

2.3.1. A városrészek kijelölése, pontos lehatárolása, lehatárolás indoklása, a városrészek bemutatása

A KSH felosztásában Miskolc 32 városrészre tagolódik, a beépítési mód és a lakáskörülmények függvényében. Tekintettel arra, hogy az elemzés szempontjából nehézkes lenne a 32 városrész áttekintése, ezért ésszerű összevonásokat tettünk és 17 városrészre redukáltuk a területek számát, követve a korábbi Integrált Területfejlesztési Stratégia által alkalmazott lehatárolást.

74. ábra: Miskolc városrészei

Forrás: Integrált Településfejlesztési Stratégia – 2014

55. táblázat: Miskolc ITS-ben használt városrészei

ITS városrészek	KSH városrész lehatárolás
1. Szentpéteri kapu, Észak-keleti városrész	10. Szentpéteri kapu Kelet
	11. Szentpéteri kapu Nyugat
	1.Zsarnai telep – Repülőtér
2. Selyemrét, Keleti-városrész	2. Szondi telep – Csorbatelep
	8. Martin kertvárosi felüljáró
	9. Selyemrét

ITS városrészek	KSH városrész lehatárolás
3. Martin kertváros – Szirma	3. Martin kertváros
	4. Szirma
4. Hejőcsaba – Görömböly	5. Görömböly
	6. Hejőcsaba
5. Avas Kelet – Népkert	7. Avas kelet – Népkert
6. Tetemvár - Északi domboldal	12. Tetemvár
	13. Bábonyibérc
	26. Bedegvölgy-Bodótető
7. Belváros - Avasalja	14. Vologda- Jókai lakótelep
	15. Belváros
	16. Avasalja
8. Avas Dél	17. Avas Dél városrész
9. Egyetemváros - Ruzsin	18. Egyetemváros – Ruzsin
10. Miskolc - Tapolca	19. Miskolc-Tapolca
11. Komlóstető - Vargahegy	20. Komlóstető
	21. Vargahegy
12. Miskolc Közép városrész	22. Békeszálló telep - Muszkás telep
	23. Győri kapu
	24. Új Diósgyőr
	25. Kilián
13. Lyukóvölgy	27. Lyukóvölgy
14. Pereces	28. Pereces
15. Diósgyőr- Nyugati városrész	29. Diósgyőr - Berekalja - Majláth
16. Bükkszentlászló	30. Bükkszentlászló
17. Lillafüred-Ómassa	31. Lillafüred
	32. Ómassa - Jávorkút

A 17 városrész rövid jellemzését a következő táblázat foglalja össze.

56. táblázat: Városrészek rövid jellemzése

Városrész	Leírás
Szentpéteri kapu, Észak-keleti városrész	A Megyei Kórház intézményi beépítettségű; a Katowice lakótelep az 1960-as évek lakótelepeire jellemző beépítésű; a Bosch környéke munkahelyi zóna. A Szentpéteri kapu hagyományos, kertvárosias, családi házas beépítésű, lakóterületi funkciójú. A Szentpéteri kapu keleti része iparterület, munkahelyi terület. A Zsarnai telep egy része iparterület, másik része lakóterületi funkciójú (falusias beépítésű zárvány lakóterület). Arany téri lakótelep lakótelepi beépítésű.
Selyemrét, Keleti-városrész	A Csorba telep kereskedelmi zóna jellegű beépítésű. A volt Húskombinát térsége iparterület, ipari funkciójú körzet. A Tiszai pályaudvar környéke vegyes funkciójú, leromlott lakó- és közlekedési terület. A Szondi telep környékén vegyes funkciójú telephelyek találhatóak. A Selyemrét déli részén zömmel téglából épült lakótelepi épületek találhatóak. A Zsigmondy u. vegyes beépítésű, barnamezős ipari és családi házas zóna.
Martin kertváros – Szirma	Hagyományos, kertvárosias, családi házas beépítésű; hagyományosan lakó funkciójú városrész.
Hejőcsaba – Görömböly	Hejőcsaba déli M3 felé eső területe jelentős kereskedelmi létesítmények zónája, a cementgyár környéke iparterület. Hejőcsaba keleti része hagyományos, kertvárosias, családi házas, valamint alacsony intenzitású lakótelepi beépítésű; alapvetően lakó funkciójú városrész. Hejőcsaba nyugati része hagyományos, kertvárosias lakóterületi beépítésű, részben barnamezős funkciókkal. Görömböly hagyományos, kertvárosias, családi házas beépítésű; alapvetően lakó funkciójú városrész.

Városrész	Leírás
Avas Kelet – Népkert	Avas- Kelet lakótelepi beépítésű. A Népkert keleti része hagyományos, kertvárosias, ill. kisvárosias beépítésű, alacsony intenzitású lakótelep a Népkert nyugati részén.
Tetemvár - Északi domboldal	Bedegvölgy és a Bábonyibérc hagyományos, kertvárosias, családi házas beépítésű, valamint új beépítésű lakóterületi beépítésű. Tetemvár hagyományos beépítésű kisvárosias, ill. sűrű beépítésű, falusias. Petőfi tér környéke lakótelepi, illetve belvárosias beépítésű.
Belváros - Avasalja	Belváros avasaljai része hagyományos beépítésű, lakóterületi övezet. Avasalja keleti része vegyes funkciójú lakó- és vendéglátó, domborzathoz illeszkedő telekkialakítással. Vörösmarty úti lakótelep döntően lakótelepi (belváros közeli). Belváros északi része városias, közlekedési csomópont jellegű, a déli rész belvárosi jellegű. A Deák Ferenc tér környéke városias, belvárosi lakó- és kiskereskedelmi zóna, hivatali városnegyed. Vologda városrész lakótelepi beépítésű, a Tizeshonvéd u.-i lakótelep lakótelepi, illetve hagyományos kisvárosias beépítésű. Meggyesalja u. környéke hagyományos, falusias beépítésű. A Kálvin János u. környéke belvárosi, vegyes lakótelepi, intézményi beépítettségű.
Avas Dél	Lakótelepi beépítésű. A Tesco Avas és a városközpont területén kereskedelmi zóna alakult ki.
Egyetemváros - Ruzsin	Egyetemváros intézményi, valamint zártkertes beépítésű; alapvetően oktatási, K+F+I funkciójú terület; eklektikus épület struktúrával. A Ruzsin zártkertes, családi házas beépítésű.
Miskolc - Tapolca	Vegyes intenzitású, családi házas beépítésű lakó, rekreációs és üdülési funkciókkal rendelkező városrész.
Komlóstető - Vargahegy	Komlóstető hagyományos, kertvárosias, családi házas beépítésű. A Komlóstetői lakótelep lakótelepi beépítésű.

Városrész	Leírás
	Vargahegy hagyományos, kertvárosias, családi házas beépítésű, de zárvány.
Miskolc Közép városrész	DAM volt területe barnamezős iparterület. Egykori vasmű lakótelep hagyományos beépítésű munkáslakótelep. Előhegyi – és a Bulgárföldi lakótelepek lakótelepi, ill. hagyományos beépítésű családi házas területek. Bulgárföld kisvárosias, családi házas, ill. munkáslakótelep beépítésű. Kenderföldi- és a Kilián lakótelepi területre lakótelepi beépítés a jellemző. Újgyőr és a Szent Imre tér környéke lakótelepi, illetve hagyományos beépítésű családi házas beépítésű terület. Tönkölyös területe hagyományos, családi házas beépítésű, iparterületi beépítésű. Győri kapu lakótelepi, ill. hagyományos beépítésű családi házas beépítésű. Szent Anna tér környéke lakótelepi beépítettségű.
Lyukóvölgy	Alacsony státuszú, zártkertes, lakóterületi beépítésű terület.
Pereces	Hagyományos falusias, valamint ipari kolóniás beépítésű terület.
Diósgyőr- Nyugati városrész	Berekalja és a Szilvás hagyományos, családi házas, sorházas, illetve a Szilvás kisebb mértékben ipari terület. Diósgyőr történelmi településmagja kisvárosias, falusias, hagyományos beépítésű, turisztikailag jelentős terület. Tatárdomb vegyes beépítésű, részben ipari, szolgáltatási, részben hagyományos, családi házas terület. Kondor Béla u. környékén hagyományos, családi házas, kisebb részben lakótelepi beépítés a jellemző. Diósgyőri lakótelep paneles lakótelepi, kisebb részben hagyományos, családi házas terület. Majláthon lakótelepi, ill. hagyományos, kertvárosias beépítés jellemző.
Bükkszentlászló	Hagyományos beépítésű, falusias.
Lillafüred-Ómassa	Lillafüred hagyományos, falusias beépítésű, turisztikai célú beépítésekkel.

Városrész	Leírás
	Ómassa falusias beépítésű.

Forrás: Integrált Településfejlesztési Stratégia (2014)

2.3.2. Szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása, térképi ábrázolása, helyzetelemzése

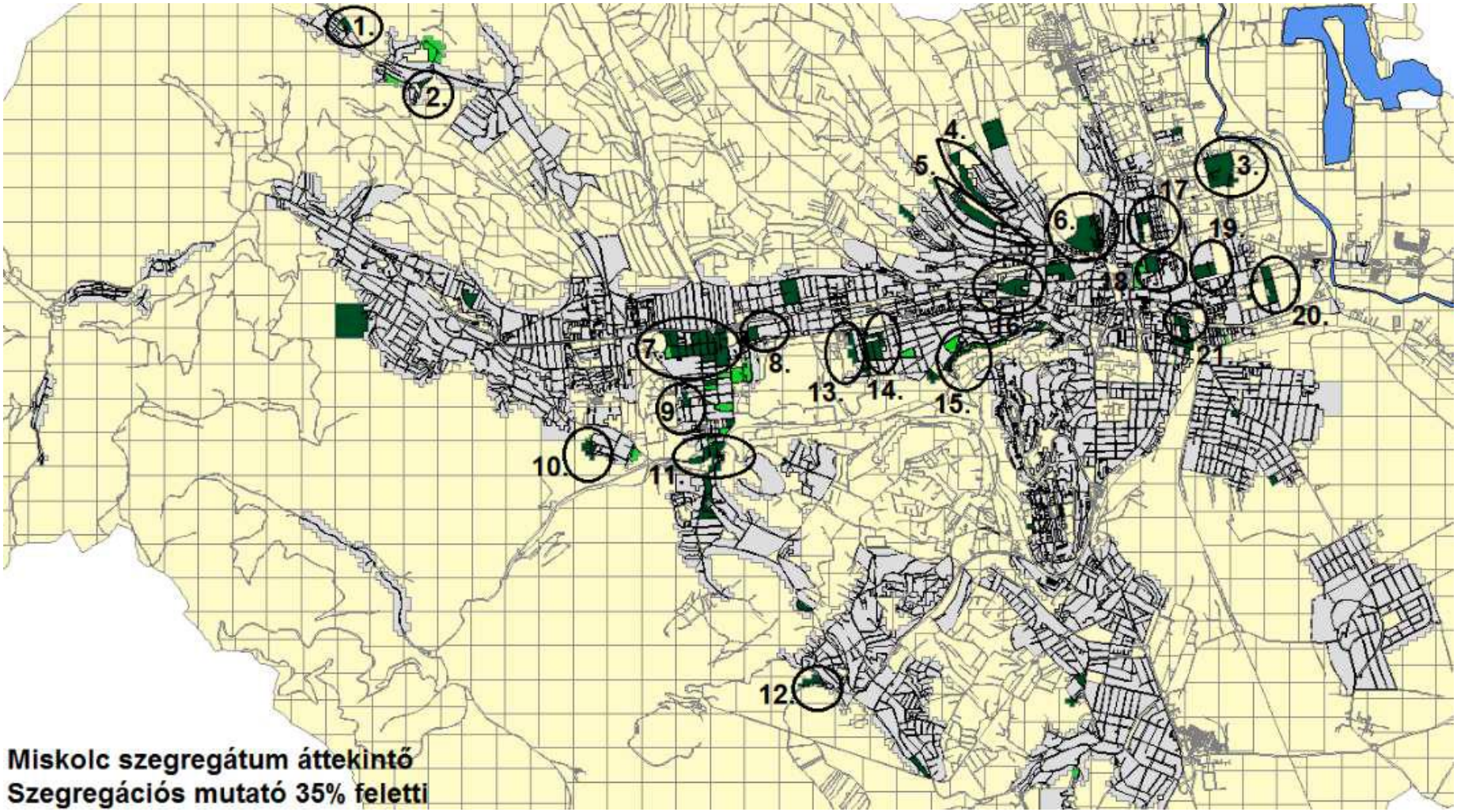
Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata 2021-2028 időszakra vonatkozóan Helyi Esélyegyenlőségi Programban (továbbiakban: HEP) rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat. Az Önkormányzata elkötelezett a leszakadó városrészek felzárkóztatásában, az ott élő lakosság integrációjának elősegítésében és ehhez kötődően életkörülményeinek hatékony javításában. Ennek érdekében a leszakadó városrészek integrációja elősegítése céljából 2020. februárban munkacsoport jött létre, hogy feltárja, elemezze e városrészeket és akciótervet dolgozzon ki a sikeres integrációs folyamatok lépéseinek meghatározására.

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia részeként kell elkészíteni Miskolc város Antiszegregációs Programját, amelynek kidolgozása a következő lépésekből áll:

- szegregátumok, illetve szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása,
- az azonosított területek helyzetelemzése,
- célkitűzések és beavatkozások megfogalmazása.

A szegregátumok és a szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolását a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 10. mellékletében meghatározott módszertan szerint a KSH végezte el a 2011. évi népszámlálási adatok alapján, az ún. szegregációs mutató kiszámításával. A KSH 2011-es népszámlálási adatai alapján szegregátumként azon egybefüggő, körül határolható területek kerültek meghatározásra, ahol legalább 50 fő népességet alapul véve, a szegregációs mutató (legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül) értéke az érintett területen 35% feletti. Miskolc esetében 21 belterületi és 10 külterületi szegregátumot azonosítottak, amelyet az alábbi táblázatban foglaltunk össze.

75. ábra: Belterületi szegregátumok elhelyezkedése a KSH térképén

Forrás: KSH

A város 31 szegregátumát és az ott élők demográfiai jellemzőit az alábbi táblázatban foglaljuk össze. Összesítve elmondható, hogy a városban a 2011-es népszámláláskor 8565 fő élt 35%-os szegregációs mutató fölötti jellemzőkkel bíró területen, a legnagyobb lélekszámú szegregátum Lyukóvölgy volt (1714 fő) külterületen, a belterület szegregátumok közül a 7. számú (Vasgyár) számított a legnagyobbnak 1120 fővel.

57. táblázat: Szegregátumok Miskolcon a 2011-es népszámlálási adatok alapján

Miskolc - Szegregátumok adatai

A szegregációs mutató (legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül) **értéke az érintett területen 35% feletti és a területen élő népesség száma eléri az 50 főt**

Forrás: 2011. évi népszámlálás

Mutató megnevezése	Miskolc összesen*	1. szegregátum (Honszerző u. - Erdő sor - névtelen u. - Akna u.)	2. szegregátum (Debreceni M. tér és a Bollóalj u. közötti háromszög alakú terület)	3. szegregátum (Sajószigeti u. - Vikend telep a Sajórajáró út vonaláig - névtelen u. - Zsigmondy V. u.)	4. szegregátum (belterületi határ - Galagonyás sor nyugati oldala a Borostyán utcáig)	5. szegregátum (Bábonyibérc Új telep mindkét oldala - Bábonyibérc sor - Bábonyibérc Felső sor - Tinódi u. - Feszty Á. u.)	6. szegregátum (belterületi határ - Tetemvár középsor - Tetemvár alsósor - Arany J. tér - Laborfalvi R. u. - Temető u. - földút)	7. szegregátum (Andrássy u. - Harmadik u. - Fürdő u. - Mányoki Á. u. - Ballagi K. u. - Alsószinva u. - Kabar u. - Tizenegyedik u. - Tizedik u. - Vasgyári újtelep - DVTK stadion - Andrássy u. - Kilencedik u. - Vasgyári újtelep - Hetedik u.)	8. szegregátum (Kabók L. u. - Kalapács u. - Szinva folyó - Vasgyári út)	9. szegregátum (Irma u. - Kerpely A. u. - Pléh S. u. - Mester u. - Glanzer M. u.)	10. szegregátum (Verseny u. mindkét oldala a Csákány utcától - Cinka P. u. páros oldala - belterületi határ)	11. szegregátum (Gózon L. u. - vasút - Puskin u. mindkét oldala a Ládítelepi útig - vasút - névtelen u.)	12. szegregátum (Várhegy u.északi oldala)	13. szegregátum (Gábor Á. u. nyugati oldala)	14. szegregátum (Kalló u. - Ernye bán u. - Békeszálló telep - névtelen utca - Csillag u. - Szövő u. - Tímár M. u. -)	15. szegregátum (Domb u. - Avasalja u. - Csonka sor - Nagy Avas csonka sor - Teleki sor - Danyi völgy - Tóth sor)	16. szegregátum (Kis - Hunyad u. páratlan oldala - Dayka G. u. - Hunyadi J. u. - Ilona u.)	17. szegregátum (Álmos u. - Kassai u. - Zombori u. - Huszár u.)	18. szegregátum (Szeles u. - Hatvanötösök útja - Szendrei J. u. - Bethlen G. u.)	19. szegregátum (Kruspér I. u. - Vásártéri u. - József A. u. - Besenyői u.)	20. szegregátum (József A. u. - Szondy Gy. u. - Tüzér u. - Buzogány u.)	21. szegregátum (Hadirokkantak útja - Lenke u. - Vörösmarty M. u. - Gizella u. - Bors vezér u. - Sarolta u.)
Lakónépesség száma	167754	74	60	136	147	449	414	1120	130	77	79	292	59	58	239	123	312	145	186	163	275	219
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	13,6	21,6	43,3	25,0	23,1	31,6	23,9	28,0	20,8	19,5	21,5	24,0	18,6	17,2	28,5	35,8	22,1	25,5	25,3	16,6	28,4	28,8
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	62,1	56,8	55,0	61,8	61,2	55,2	66,4	61,8	62,3	66,2	73,4	62,0	55,9	67,2	63,6	60,2	60,3	63,4	57,5	65,6	62,5	56,2
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	24,3	21,6	1,7	13,2	15,6	13,1	9,7	10,2	16,9	14,3	5,1	14,0	25,4	15,5	7,9	4,1	17,6	11,0	17,2	17,8	9,1	15,1
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	11,9	47,6	63,6	60,7	50,0	50,8	55,6	66,9	45,7	51,0	65,5	53,6	60,6	43,6	61,8	71,6	47,9	72,8	46,7	51,4	60,5	56,9
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	23,7	5,7	0,0	0,0	1,1	9,2	3,0	1,9	7,1	11,8	0,0	3,4	5,3	5,4	1,6	3,6	13,5	0,0	10,0	3,8	2,6	12,3
Lakásállomány (db)	76539	30	20	39	49	130	124	287	45	32	19	98	36	27	67	35	146	37	70	68	74	89
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	6,2	30,0	10,0	92,3	57,1	58,5	48,4	84,3	46,7	34,4	26,3	58,2	97,2	25,9	65,7	77,1	47,3	91,9	57,1	23,5	31,1	42,7
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	42,1	69,0	63,6	81,0	74,4	72,6	72,4	79,2	76,5	58,8	67,2	68,5	81,8	61,5	79,6	78,4	65,4	80,4	72,0	73,8	67,4	68,3
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	9,0	40,5	39,4	53,6	38,9	42,7	46,9	56,1	40,7	41,2	50,0	43,1	57,6	41,0	55,3	62,2	38,8	58,7	40,2	44,9	49,4	48,8
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	53,8	27,1	36,4	18,0	25,5	25,8	26,8	19,8	22,2	40,4	32,2	30,7	17,6	34,9	19,9	21,3	32,4	17,6	26,1	25,6	31,5	31,3
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	41,7	62,1	40,0	71,8	60,0	62,9	60,2	65,4	70,0	50,0	45,5	54,1	76,0	52,2	65,0	58,3	56,5	71,2	68,3	60,0	54,2	65,5
Állandó népesség száma – a mutató a település egészére állítható elő, szegregátumokra nem	162713																					
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	28,7	35,7	66,7	75,0	79,2	58,8	73,7	68,7	50,0	57,1	78,9	64,4	50,0	33,3	74,2	68,8	51,4	94,4	46,7	80,0	67,9	43,9
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	55,7	68,9	66,7	66,9	71,4	74,2	62,6	71,5	64,6	57,1	49,4	67,5	72,9	58,6	77,0	77,2	62,8	62,1	76,3	59,5	66,9	60,7
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	15,5	39,1	40,0	64,4	42,9	41,4	51,0	53,9	56,5	36,4	52,5	37,9	62,5	37,5	43,6	42,9	39,7	67,3	31,8	54,5	38,5	52,3
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	9,2	26,1	20,0	35,6	31,0	25,9	32,9	29,5	26,1	18,2	35,0	18,9	31,3	29,2	21,8	21,4	22,4	27,3	20,5	28,8	27,5	31,4
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	5,4	33,3	14,3	92,3	54,5	56,4	46,8	84,5	46,7	37,0	26,3	58,2	95,5	19,0	67,2	76,7	46,5	91,9	54,4	24,6	32,4	40,8
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	10,8	37,0	0,0	20,5	50,0	25,6	20,7	59,2	42,2	48,1	5,3	58,2	95,5	19,0	60,3	26,7	31,6	59,5	24,6	49,1	32,4	31,0

* Az oszlop tartalmazza a lakcím nélküli hajléktalanok (122 fő) adatait

Miskolc - Szegregátumok adatai

A szegregációs mutató (legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül) **értéke az érintett területen 35% feletti és a területen élő népesség száma eléri az 50 főt**

Forrás: 2011. évi népszámlálás

Mutató megnevezése	**Annabánya** *(Külterület)*	**Bodótető** *(Külterület)*	**Bábonyibérc** *(Külterület)*	**Csermőke** *(Külterület)*	**Erenyővölgy** *(Külterület)*	**Lyukóbánya** *(Külterület)*	**Lyukóvölgy** *(Külterület)*	**Muszkástelep** *(Külterület)*	**Vargaoldal** *(Külterület)*	**Őzugró** *(Külterület)*
Lakónépesség száma	196	64	118	144	410	767	1714	132	52	191
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	36,2	31,3	23,7	29,9	32,9	40,4	34,2	25,0	32,7	25,7
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	56,6	53,1	62,7	62,5	54,1	51,5	57,0	68,2	63,5	59,2
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	7,1	15,6	13,6	7,6	12,9	8,1	8,8	6,8	3,8	15,2
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	57,7	47,1	43,2	40,0	40,5	78,0	61,9	52,2	45,5	50,4
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	2,2	2,6	0,0	10,5	4,7	1,2	1,9	1,6	0,0	2,6
Lakásállomány (db)	48	27	51	58	158	151	464	35	18	70
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	83,3	88,9	90,2	70,7	53,8	83,4	65,5	65,7	77,8	57,1
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	73,9	73,5	74,3	75,6	76,1	77,5	76,0	67,8	72,7	69,0
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	46,8	47,1	35,1	37,8	36,9	64,8	52,4	38,9	39,4	43,4
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	24,2	24,4	23,5	24,7	21,5	21,5	22,7	30,2	27,3	28,9
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	63,3	66,7	64,6	68,5	68,8	55,5	62,2	45,2	62,5	65,2
Állandó népesség száma – a mutató a település egészére állítható elő, szegregátumokra nem										
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	72,4	20,0	73,7	43,5	58,5	88,9	70,2	75,9	88,9	77,1
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	73,5	73,4	70,3	71,5	72,0	71,6	74,3	63,6	73,1	72,8
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	44,2	41,2	45,7	43,9	53,9	58,7	45,9	39,6	35,7	32,7
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	26,9	29,4	22,9	22,0	40,0	41,3	28,2	22,9	35,7	17,3
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	83,3	87,5	89,4	69,2	48,9	82,6	64,1	66,7	75,0	56,1
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	31,3	79,2	53,2	34,6	36,0	26,4	40,7	33,3	43,8	37,9

Forrás: KSH, 2011.

A KSH meghatározása alapján a 30-34% közötti szegregációs mutatóval rendelkező helyek veszélyeztetett területnek számítanak. Miskolc területén 30% feletti szegregációs mutatóval rendelkezik további 10 szegregátum, amelyből 7 belterületen és 3 külterületen helyezkedik el. A legnagyobb lélekszámú a külterületen található Dimitrovhegy (207 fő) volt, összesen szegregációval veszélyeztetett területen a városban 964 fő élt 2011-ben.

58. táblázat: Szegregációval veszélyeztetett területek

Miskolc - Szegregátumok adatai											
A szegregációs mutató (legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül) **értéke az érintett területen 30% feletti és a területen élő népesség száma eléri az 50 főt**											
Forrás: 2011. évi népszámlálás											
Mutató megnevezése	**Miskolc összesen***	*(Kőpad u. mindkét oldala)*	*(Alsószinva u. - Vasgyári út - Ógyár tér - Fürdő u. - Sás u. - Sétány u. - Vasgyári út)*	*(Topiczer J. u. - Ballagi K. u. - Irma u. - Kabar u.)*	*(Mester u. - Gózon L. u. - Jászai M. u. - Mester u. - Kabar u.)*	*(Tégylagyári u. - Gózon L. u. - Örös u. - Técsey F. u. - Jedlik Á. u. - Magyar u.)*	*(Csákány u. - Cinka P. u. - belterületi határ - Verseny u.)*	*(Dobó I. u. - Barcsay Á. u. - Szövő u. - Bercsényi M. u.)*	**Dimitrovhegy** *(Külterület)*	**Kisköbánya** *(Külterület)*	**Középruzsin** *(Külterület)*
Lakónépesség száma	167754	85	55	101	74	56	82	117	133	54	207
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	13,6	17,6	20,0	21,8	24,3	16,1	20,7	16,2	34,6	20,4	24,6
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	62,1	71,8	60,0	61,4	60,8	66,1	74,4	67,5	52,6	59,3	64,3
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	24,3	10,6	20,0	16,8	14,9	17,9	4,9	16,2	12,8	20,4	11,1
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	11,9	41,0	33,3	45,2	46,7	43,2	63,9	43,0	35,7	43,8	37,6
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	23,7	3,8	5,3	13,1	4,7	0,0	0,0	6,4	3,9	5,4	7,3
Lakásállomány (db)	76539	31	21	40	23	27	21	40	72	24	78
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	6,2	38,7	38,1	32,5	39,1	51,9	28,6	32,5	58,3	54,2	37,2
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	42,1	55,7	54,5	62,9	60,0	64,9	65,6	68,4	72,9	53,1	57,1
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	9,0	34,4	30,3	37,1	33,3	37,8	49,2	30,4	32,9	31,3	31,6
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	53,8	40,3	44,1	36,4	40,8	34,1	33,9	29,1	24,4	41,7	40,7
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	41,7	29,6	55,0	51,4	31,8	56,5	43,5	58,5	61,9	48,0	48,1
Állandó népesség száma – a mutató a település egészére állítható elő, szegregátumokra nem	162713										
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	28,7	59,3	66,7	45,8	70,0	71,4	71,4	68,0	57,9	86,7	56,1
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	55,7	57,6	67,3	69,3	56,8	57,1	48,8	64,1	72,9	53,7	61,8
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	15,5	25,0	16,7	22,6	37,5	41,7	50,0	40,5	47,2	40,0	27,8
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	9,2	19,4	11,1	12,9	25,0	29,2	33,3	19,0	47,2	28,0	19,0
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	5,4	37,0	35,0	26,5	38,1	43,5	25,0	31,6	33,3	47,4	34,2
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	10,8	22,2	10,0	14,7	28,6	52,2	5,0	44,7	16,7	26,3	28,8
	* Az oszlop tartalmazza a lakcím nélküli hajléktalanok (122 fő) adatait										

Forrás: KSH

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata 2021-2028 időszakra vonatkozóan Helyi Esélyegyenlőségi Programban (továbbiakban: HEP) rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat. Az Önkormányzata elkötelezett a leszakadó városrészek felzárkóztatásában, az ott élő lakosság integrációjának elősegítésében és ehhez kötődően életkörülményeinek hatékony javításában. Ennek érdekében a leszakadó városrészek integrációja elősegítése céljából 2020. februárban munkacsoport jött létre, hogy feltárja, elemezze e városrészeket és akciótervet dolgozzon ki a sikeres integrációs folyamatok lépéseinek meghatározására. A Munkacsoport az elvégzett empirikus kutatás eredményeként, a friss adatokat figyelembe véve 2021-ben 16 leszakadó városrészt határolt le. A változások okai között az egyes területek összefüggővé válása, egyes területek megszűnése áll. Megjegyzendő továbbá, hogy új leszakadó városrészek alakultak ki az elmúlt időszakban.

59. táblázat: A Munkacsoport által definiált leszakadó városrészek felsorolása lehatárolással

Leszakadó városrészek a területi egybefüggőségek figyelembevételével; a Munkacsoport lehatárolása	Lehatárolás a 2011-es adatokban szereplő megnevezések szerint (szegregációs mutató értéke 35% feletti)
1. Erenyővölgy	Erenyővölgy
2. Lyukóvölgy	Lyukóvölgy és Lyukóbánya
3. Annabánya	Annabánya
4. Őzugró	Őzugró
5. Vasgyár	Vasgyár (Andrássy u.-Harmadik u. - Fürdő u . - Mányoki Á. U. - Ballagi K. u. - Alsószinva u. - Kabar u. - Tizenegyedik u. - Tizedik u. - Vasgyári újtelep - DVTK stadion - Andrássy u. - Kilencedik u. - Vasgyári újtelep - Hetedik u.)
6. Bodótető	Bodótető
7. Rózsás dűlő	**Új szegregátum a Tesco felett!!**
8. Galagonyás sor	Belterületi határ - Galagonyás sor nyugati oldala a Borostyán utcáig
9. Bábonyibérc	Bábonyibérc Új telep mindkét oldala - Bábonyi bérc sor - Bábonyibérc Felső sor - Tinódi u. - Feszty Á. u.
10. Avasalja	Domb u. - Avasalja u. - Csonka sor - Nagy Avas csonka sor - Teleki sor - Danyi völgy - Tóth sor
11. Csermőkei út	Csermőke
	Muszkástelep (Külterület)
	Vargaoldal
12. Csermőke dűlő	**Új szegregátum a Csermőkei út felett!!**
13. Tetemvár	Belterületi határ - Tetemvár középsor - Tetemvár alsósor - Arany J. tér - Laborfalvi R. u. - Temető u. – földút
14. Gizella út	Hadirokkantak útja - Lenke u. - Vörösmarty M. u. - Gizella u. - Bors vezér u. - Sarolta u.
15. Szondy utca	József A. u. - Szondy Gy. u. - Tüzér u. - Buzogány u.

Leszakadó városrészek a területi egybefüggőségek figyelembevételével; a Munkacsoport lehatárolása	Lehatárolás a 2011-es adatokban szereplő megnevezések szerint (szegregációs mutató értéke 35% feletti)
16. Sajószigeti út	Sajószigeti u. - Vikend telep a Sajórajáró út vonaláig - névtelen u. - Zsigmondy V. u.

Forrás: Miskolc Megyei Jogú Város: Munkacsoport a leszakadó városrészek integrációjának elősegítésére, 2020-2021.

Az ITS 2014-ben készített antiszegregációs programja a KSH szegregációs adatbázisát vette alapul (a KSH szegregátumnak tekinti a fizikailag egybefüggő, minimum egy háztömbből, négy utca vagy közterület között elhelyezkedő ingatlanokból álló településrészt, ahol - az alacsony státuszú lakosság az aktív korú népességen belül, legfeljebb 8 általános iskolai végzettséggel rendelkező és munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya - **a szegregációs index értéke eléri az 50%-ot**, és minimum 50-en élnek az adott körülhatárolt területen). Ennek alapján KSH a 2011. évi állapotnak megfelelően Miskolcon 13 szegregátumot határolt le, a változásokat e területek szerint ismertetjük. A 2018-as ITS módosításkor már a 35%-os szegregációs mutató szerinti KSH lehatárolás szerepel.

A szegregátumok bemutatása megtörtént 2014-ben az előző ITS elkészítésekor, mivel azóta nem volt újabb népszámlálás, így jelenleg is ez a lehatárolás van érvényben. Jelen dokumentumban a Leszakadó Városrészek Munkacsoport által feltárt kutatás eredményeire alapozva 13 szegregátum helyzetelemzését tudjuk elvégezni, amely a 2011-es adatokhoz képest frissebb képet mutat ezekről a területekről. A Munkacsoport felmérése a területeken dolgozó szakemberek, civil szervezetek, intézmények tapasztalataira, továbbá becsült adatokra épített.

1. **szegregátum:** Sajószigeti u. - **Víkend telep-** Névtelen u. - Zsigmond Vilmos u.

A városrész népessége 140 fő, a lakosok 60%-a él mélyszegénységben, 40%-ra becsülhető a romák aránya. A 0-3 év közötti gyerekek 70%-a, a 3-6 év között 60%-a, a tanköteles korú gyerekek 40%-a veszélyeztetett. Az iskola csak tömegközlekedéssel érhető el, viszont a megálló messze van a lakóhelyektől. Az aktív korú lakosok foglalkoztatása alacsony, kb. 10%-os. Egészségügyi szolgáltatás nem érhető el a városrészben. A családok kis alapterületű, alacsony komfortfokozatú lakásokban élnek, jellemző a rossz állapotú zártkerti ingatlanok lakhatási célú használata.

2. **szegregátum:** Üteg u. - **Szondy György u**. - Tüzér u.- Szekerész u. - Baross Gábor út - Szekerész u.

A városrész népessége 275 fő, a lakosok 80%-a él mélyszegénységben, 80%-ra becsülhető a romák aránya. Mind a 0-3 év közötti gyerekek, a 3-6 év közötti és a tanköteles korú gyerekek veszélyeztetettségének aránya 90%-ra tehető. Az aktív korú lakosság 60%-a dolgozik alkalmi munkákból, segédmunkákból, szakmunkánkból. A családok kis alapterületű, alacsony komfortfokozatú lakásokban élnek, jellemző a rossz állapotú zártkerti ingatlanok lakhatási célú használata. A lakosság egy része az elmúlt években vidékre vagy a város külterületi szegregátumaiba vándorolt, kis részük kapott cserelakást.

3. **szegregátum**: Álmos utca

A Telep felszámolódott, a lakosság vidékre vagy a város külterületi szegregátumaiba vándorolt, kis részük kapott cserelakást.

4. szegregátum: Hadirokkantak útja - Lenke u. - Bors vezér u. - Sarolta u.

A Munkacsoport lehatárolásában Gizella u. szerepel, a szegregátum részben felszámolódott.

Jelenleg a lakosságszám 40 fő, mélyszegénységen él 90%-uk. A 0-3 éves közötti gyerekek 90%-a, a 3-6 éves közötti gyerekek 57%-a veszélyeztetett. Az oktatás minősége nem megfelelő, a problémás tanulók magántanulói státuszba kerülnek. Az aktív korú lakosok 20%-a rendelkezik munkahellyel, általánosságban segédmunkát végeznek. Egészségügyi ellátás, iskola elérhető a szegregátum közelében. A területen már kevés önkormányzat szociális bérlakás van. Az ide tartozó Gizella utcán pl. 2 bérbe adott, 1 üres, Sarolta utcán 1 bérbe adott. Egyéb önkormányzati lakás a területen nincs. Az elmúlt időszakban az önkormányzat több lakást is értékesített ezen a területen. Az önkormányzat felújítást egyelőre nem tervez.

5. szegregátum: Tetemvár felsősor - Tetemvár középsor - Tetemvár alsósor- Arany János tér nyugati része - Petőfi Sándor tér északi része

A Tetemvár a harmadik legnagyobb lakosságszámú (500 fő) szegregátum, a belvároshoz közeli elhelyezkedés okán sürgős beavatkozásra van szükség a lakosság és terület felzárkóztatása érdekében. A lakosok kb. 40%-a él mélyszegénységben, 90%-a roma származású. A lakosság száma növekvő tendenciát mutat. A 0-3 év közötti gyerekek 67%-a, 3-6 év közöttiek 25%-a, a tanköteles korú gyerekek 50%-a veszélyeztetett. Az iskolából való kimaradás aránya magas, kb. 85%-os. Az iskolázottság alacsony, az inaktív népesség aránya magas. A lakosság kb. 20%-a rendelkezik munkával. A városrész területén borospincék találhatóak, az infrastrukturális fejlesztése a domborzati viszonyok és aláépítettség miatt nehezen kivitelezhető. A lakásoknak több mint a fele komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakás, a lakások egyharmada egyszobás. A házakban több generáció él, a szennyvíz rendszer nincs kiépítve, vezetékes víz, központi gázfűtés nincs, az utak állapota rossz. Szemétszállítás kiterjed a területre, de sokan nem fizetik a díjat, így a szegregátumban a lerombolt, elhagyott ingatlanokon felhalmozódott a hulladék, háztartási szemét, amelynek következményeként a patkányok, rágcsálók elszaparodtak. Az iskolák nem szegregáltak, de az iskolán belül jelen vannak szegregált osztályok. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Közösségi Háza nyújt különböző szolgáltatásokat a szociális problémák enyhítésére pl. mosás, tisztálkodási lehetőség, szociális ügyintézés.

6. szegregátum: Bábonyibérc Új telep

Bábonyibérc, a belvároshoz közeli, attól Észak-nyugatra elterülő, kertvárosi terület. A városrész dombos, a dombok között a Pece-patak különböző ágai folynak. Bábonyibérc lakossága 450 fő, vegyesen élnek roma (80%) és nem roma származásúak, egyszerű, szegényes körülmények között. Jellemző a többgenerációs családmodell, ahol nagycsaládonként sok a kisgyermek és nagy a munkanélküliség. A családok komfort nélküli, félkomfortos ingatlanokban élnek. A tartós munkanélküliség egyre magasabb, a foglalkoztatottak alacsony presztízsű munkát végeznek. A becslések szerint az aktív korúak kb. 40%-ának van munkája, a családok 15%-ánál egyáltalán nincs kereső aktív korú tagja. A gyerekek kb. 70%-a veszélyeztetett. Az iskolás korú gyermekek jellemzően nem a közeli közoktatási intézménybe járnak, a tömegközlekedést - bérlet hiányában - sok család nem veszi igénybe, így nagy távolságokat kell gyalogosan bejárniuk. A telep egész területén rendelkezésre áll a gáz és villany-szolgáltatás, de csak néhány család esetében történt meg a bevezetés. Ez főként a nem-roma családok által lakott ingatlanokra jellemző. A legtöbb család a közkútról hordja a vizet. A településrészen hiányos burkolatú, kátyús utak, földutak, vagy zúzalék kővel feltöltött utak találhatóak. Mivel a csatornahálózat nincs kiépítve, ezért a lakók a szennyvizet az udvarra és a közterületre (járdára, utcára) engedik. A szemétszállítás biztosított, de a díj fizetés hiányában az udvarokon halmozódik fel a szemét, a patkányok elszaporodtak. A lakosok gyakran nem rendelkeznek lakcím kártyával, így elesnek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezménytől, továbbá a szociális védőháló sem elérhető. Az alkohol és droghasználat különösen a fiatalok körében elterjedt.

A területen lakás célú önkormányzati ingatlan nincs. Itt is az a jellemző, hogy a földterület önkormányzati tulajdon, de a felépítmény másnak a tulajdonában van. Összesen 10 beépítetlen területe van az önkormányzatnak (kis alapterületű udvarok, ahonnan az idegen tulajdonú felépítmény már nagy részben elbontásra került. A szegregátum felszámolása és a MÉSZ szerinti parkosítás akadálya, hogy nagyon sokan laknak itt saját tulajdonú, leromlott állapotú lakásokban.

7. szegregátum: Muszkás telep - Ruzsini utca - Deszkásoldal dűlő - Tóth sor - Domb u. - Avasalja u. - Csonka sor - Nagy Avas csonka sor- Teleki sor - Danyi völgy - Deszkásoldal dűlő.

A városrész népessége 1500 fő, 80 %-a mélyszegénységben él, a roma lakosság aránya 90%. A gyerekek 70-80%-a veszélyeztetett. Az iskolából való kimaradás arány magas, 50%-a 8 osztályt sem végzi el. Az általános iskola csak gyalogosan közelíthető meg. A munkaképes korú lakos kb. 30%-a dolgozik, többnyire közfoglalkoztatásban. A háztartások 20%-ban egyáltalán nincs kereső családtag. Áramszolgáltatás van a legtöbb házban, esetenként feltöltős villanyóra formájában. A vizet közkútról hordják az itt élők. A gázszolgáltatás, csatornázás, szemétszállítás nincs megoldva. Legtöbben fával fűtenek. A családok kis alapterületű, alacsony komfortfokozatú lakásokban élnek, jellemző a rossz állapotú zártkerti ingatlanok lakhatási célú használata.

8. szegregátum: Kalló u. - Békeszálló telep - Csillag u. - Orsó u. - Nap u. - Szövő u. – Tímár Malom u.

A telep felszámolása megvalósult.

9. szegregátum: Számozott utcák (Andrássy u. - Kilencedik u. - Vasgyári újtelep - Hatodik u. - Andrássy u. - Harmadik u. - Első u. - Negyedik u. - Második u.- Fürdő u. - Mányoki Ádám u. - Ballagi Károly u. - Alsószinva u. - Kabar u. - Tizenegyedik u. - Tizedik u. - Vasgyári újtelep – DVTK stadion északkeleti oldala)

A szegregátum lakossága 1400 fő, mélyszegénységben élők aránya 35%, a romák aránya 40%. A 0-3 év közötti gyerekek 16%-a, 3-6 év közöttiek 17%-a, tanköteles korúak 15%-a veszélyeztetett. Általános iskola és középiskola is megtalálható a területen. Az aktív korúak 65%-a rendelkezik valamilyen munkahellyel közfoglalkoztatásban vagy egyéb betanított munkakörben. A háztartások kb. 40%-ában nincs kereső családtag. A háztartások kb. egynegyede nem rendelkezik közüzemi szolgáltatásokkal, s szintén egynegyede nem képes fizetni az elérhető közművekért. Sokan nem fizetnek hulladékszállítási díjat, itt is megjelennek az illegális hulladéklerakók. A lakások kis alapterületűek, nem megfelelő komfortfokozatúak. A szegregátum körzetében elérhetőek egészégügyi szolgáltatások, a lakosság 25%-át teheti ki azoknak a száma, akiknek nincs társadalombiztosítása.

TOP-6.7.1-16-MI1-2017-00001 - Miskolc város leromlott városi területeinek rehabilitációja – Vasgyári program; valamint a beruházási projekthez TOP-6.9.1-15-MI1-2016-00001 - Társadalmi integrációt elősegítő beavatkozások a Vasgyárban című projekt keretében megvalósult tevékenységek:

10 lakás elkészült 2018.12.01.

További műszaki tartalom: (kivitelező közbeszerzése folyamatban)

- 32 db önkormányzati szociális bérlakás megújítása,
- Vasgyári u. 24. sz. alatt lévő Közösségi Ház részleges felújítása a hozzá tartozó kerttel és kerítéssel együtt,
- eszközbeszerzés a Közösségi Házba,
- Vasgyári kolónia liget megújítása (Topiczer J. u. - Lónyai M. u. - Irma u. közötti zöldfelületen) és gyermek kondipark létesítése,
- Kabar utcában a szociális bérlakások (38 db) lebontása, terület rekultiválása és játszótér (focipálya) létesítése.

A Számozott utcák Ötödiktől-Kilencedikig terjedő részét ingatlanfejlesztés miatt fel kell számolni, több lépcsőben. A Tizediktől a Stadion felé már valamennyi lakás elbontásra került. Az Ötödik és a Hetedik u. páros része, valamint a Vasgyári újtelep utca által határolt területen jelenleg még 20 máltai bérlő és 18 önkormányzati bérlő család van, ezt a területet 5 éven belül kell kiüríteni és azt követően bontani. E területen kívül eső részek felszámolás folyamatos, a költöztetések menetének megfelelően. Ezen a részen már csak 8 önkormányzati bérlő család lakik. A Harmadik és a Negyedik utcai lakások teljes felújítást nyertek, kisebb részben saját felújítás, nagyobb részben a jelenleg futó TOP-6.7.1 projekt keretében. Az Első és Második utcán csak felújított, magas komfortfokozatú önkormányzati lakások vannak, két tömbben. Az épületek teljes felújítása és korszerűsítése 17 éve történt. Kabar 42-56. bontása teljes bontása 2022. évben megvalósul. A Vasgyár-Andrássy u. területén van jelenleg 8-10 üres lakás, ami felújításra érdemes lehet a műszaki vélemény függvényében.

10. szegregátum: Gózon Lajos u. - Puskin u. keleti oldala.

A Puskin u. lévő valamennyi szociális lakás bekerült a jelenleg folyó TOP-6.9.1-15-MI1-2016-00001 – Társadalmi integrációt elősegítő beavatkozások a Vasgyárban- c. projektbe. A felújítást követően itt üres önkormányzati szociális bérlakás nem lesz. Gózon Lajos utcában szintén valamennyi üres lakás felújítása a projekt keretében megtörtént.

11. szegregátum: Iglói u. - Várhegy u. északi oldala.

A lakosságszám csökkent, önkormányzati bérlakásban 3 bérlő család lakik még itt, de az ő elhelyezésük is folyamatban van.

Külterületi szegregátumok (12. és 13. szegregátum) Lyukóbánya, Lyukóvölgy

A szegregátum lakosságának száma becslések szerint 3000 fő, mélyszegénységben él 90%-uk, s a romák aránya is 90%-ra tehető. A területen élő lakosok kb. felének nincs lakcímkártyája, az ingatlanok tulajdonosi viszonyai rendezetlenek, illegális lakásfoglalások is jellemzőek. A 0-3 éves korú gyerekek 78%-a, 3-6 éves korúak 78%-a, tanköteles korúak 50%-a veszélyeztetett. Az iskolából való lemorzsolódás aránya magas, az oktatási intézmények messze vannak a külterületektől. A tömegközlekedés elérhető, amennyiben a bérletet tudja a család biztosítani, azonban a lakóhelytől a buszmegállókig nagy távolságokat kell a gyerekeknek megtenni, az utak rossz minőségűek. Az aktív korúak kb. 40%-a dolgozik közfoglalkoztatásban, segédmunkásként vagy nem bejelentett alkalmi munkával rendelkeznek. A háztartások 30%-ában egyáltalán nincs kereső családtag. Lyukóvölgyben a lakosság 90% számára elérhetetlen a vezetékes vízszolgáltatás. Áram gyakorlatilag minden ingatlanban van, de kb. 40%-ban nem legálisan. Gázszolgáltatás nincs, kivéve néhány ingatlan. Szennyvízcsatorna nincs. Zúzalékos, kátyús, sáros, nehezen járható utak, erdős ösvények jellemzőek a szegregátumban.

TOP-6.6.1-16-MI1-2017-00002 „Miskolc, Lyukó városrészben új orvosi rendelők építése” c. projekt keretében 2021. áprilisában átadásra került egy új építésű orvosi rendelő (hrsz.77591), melyben a védőnők is helyet kapnak.

TOP-6.9.1-16-MI1-2020-00001 – Társadalmi együttműködés elősegítése Lyukóvölgyben- projekt zárása 2023. februárban (2020 óta fut a projekt)

2.3.3. Egyéb szempontból beavatkozást igénylő területek

2.3.3.1. Barnamezős területek

Barnamezőknek nevezzük azokat a területeket, amelyeket korábban ipari vagy kereskedelmi célokra használtak, és alacsony koncentrációjú veszélyes ipari hulladékkal vagy szennyezéssel voltak terhelve. Mindezek ellenére mégis lehetséges a terület újrahasznosítása, a megtisztítását követően. Vannak olyan esetek is, amikor akkor használják ezt a fogalmat, hogyha felhagyott a terület és nem feltétlenül szennyezett.

A gazdag ipari múltból, a hagyományos iparágak korábbi jelenlétéből adódóan számos alulhasznosított barnamezős terület van jelen a város bel- és külterületén is. A barnamezős, elhanyagolt területek rehabilitációja, újragondolása, városképbe való környezetbarát, tudatos módon történő illesztése sok lehetőséget kínál a városvezetés számára.

Miskolcon és környékén **négy jelentősebb, elkülöníthető barnamezős terület** található.

Három ezek közül (**DAM, DIGÉP, Lyukóbánya**) egymás szomszédságában fekszik. Az ipari negyed eredetileg a város szélén, Diósgyőr és Miskolc közé épült, de a település „körbenőtte” azt.

A **negyedik terület az ún. Északkeleti Iparterület** közel 300 ha területen helyezkedik el.

A város jelenleg is aktívan foglalkozik ezen barnamezős területek rekultivációs lehetőségeinek vizsgálatával.

Diósgyőri Acélművek (DAM) és DIGÉP

A közel 200 hektáron elhelyezkedő kohászati és a 45 hektáros DIGÉP-telephely a város belsejében fekszik. Az egykori Vasgyár és jogutódjai a múlt század utolsó évtizedeiben lényegében befejezték a működésük idejében az egész város életét jelentősen meghatározó tevékenységüket. A terület funkcióváltását megnehezíti, hogy sűrűn beépített és nagy része kihasználatlan.

A terület régóta degradálódott területnek számít, melyet a tulajdonviszonyok rendezetlensége miatt nem sikerült eddig revitalizálni. A fejleszteni kívánt terület közel százharminc hektáron terül el, s szinte teljes egészében magánkézben van, a település barnamezős területei közül ez a legnagyobb, és egyben a leginkább funkcióvesztett terület is. A tulajdoni problémák mellett számos kivetnivaló található a területen, mint például az elhagyatott, leromlott állapotú, omladozó épületek, felhagyott vasúti sínek, zöldfelületek rendezetlensége, gyomosodás, elburjánzott növényzet. Az utak burkolata, és a közvilágítás hiánya is érzékelhető. Az ipari hasznosítás következtében a talaj leromlott állapotú. Az egykori Vasgyár és jogutódjai a múlt század utolsó évtizedeiben lényegében befejezték a működésük idejében az egész város életét jelentősen meghatározó tevékenységüket. Azóta időről időre felmerül az így kialakult helyzet megoldásának javaslata. A jelenleg hatályos Településszerkezeti Terv és Helyi Építési Szabályzat is tartalmaz javaslatokat a terület sorsának rendezésére. Jellemzően azok a területek tudtak fejlődni, átalakulni, melyek közvetlenül kapcsolódtak a közterületekhez és önálló telekként helyrajzi számhoz jutottak.

Miskolc fő közúti közlekedési útvonalai közül a DAM területét:

- észak felől a Déli tehermentesítő út (Kiss Ernő u.)

- dél felől a 2519 j. összekötő út határolja (Csermőkei út).

A Déli tehermentesítő út átlagos napi forgalma 24.000 jármű, a 2519 j. úté 7.800 jármű. A 2519 j. út kapacitáskihasználtsága 50%, Déli tehermentesítő úté 31%. Kapacitása hosszútávon megfelelő. A teherforgalom aránya 20%.

Miskolc Város jelenleg érvényes szerkezeti tervén rögzíti, hogy az egykori DAM területén belül a Kiss Ernő úttal párhuzamos nyomvonalon kelet-nyugat irányú gyűjtőút megvalósítása szükséges a terület feltárhatósága miatt.

A fő útvonalak áthaladnak a városközponton, jelentős forgalmi terhet rakva ezzel a központ hálózatára. A 2519 j. út megkerüli a városközpontot részben tehermentesítve azt, viszont a Ruzsinszőlő dűlőt és a Gózon Lajos utcai csomópontot leszámítva nincs közúti kapcsolata az úttól északra elhelyezkedő városrészekkel. Az út vonalvezetése dombvidéki jellegű, ami jelentősen csökkenti kapacitását.

A több évtizede felhagyott gyárterületen a természetes vegetáció „a számára lakható" területeket visszahódította, azonban e területek fejlesztésére csak a gyár egész területére kiterjedő egységes zöldfelületi koncepció kialakítása során lehet javaslatot tenni, melyet a jelenleg felülvizsgálat alatt levő teljes közigazgatási területet érintő módosítás tartalmaz majd. Az újonnan kialakítandó utak mentén jellegadó fasorok telepítése javasolt, melyek hálózat-szerűen kapcsolódhatnak a morfológiából adódóan jelenleg is meglévő „zöld foltokhoz".

Lyukóbánya

A 2006. évben hivatalosan is megszűnt Lyukóbánya üzemterülete Miskolctól alig 10 km-re, északra helyezkedik el. A borsodi medence több mint két évszázados szénbányászati múlttal rendelkezik. Ezen belül Lyukóbánya 68 évre tekinthet vissza.

A Lyukószén Bányászati Befektetési Kft. 2004. január 5-től volt üzemeltetője, június 1-től tulajdonosa is lett Lyukóbányának. Lehetősége volt a szeptember végéig tartó széntermelésre, majd a bánya végleges bezárásának kötelezettségét kellett teljesítenie.

Bár a bányamező jelentős feltáratlan készlettel rendelkezik, a szén magas kéntartalma miatt a jelenlegi környezetvédelmi jogszabályok értelmében nem értékesíthető. Így a bezárás elkerülhetetlen volt. A bánya tehát bezárt, de hátra maradt egy nagymúltú iparterület értékes ingatlan együttessel, továbbá sok bányászatban és sok azon kívül is értékesíthető eszközzel, anyaggal.

A Lyukószén Bányászati Befektetési Kft. további tevékenysége az így rendelkezésre álló vagyon hasznosítására irányul. A bánya bezárása óta hazai és külföldi bányavállalkozók megvásárolták a bányászati eszközök még hasznosítható részének javát. Sikerült értékesíteni más anyagok és eszközök jelentős részét is. Az ingatlanok nagyobb értéket képviselő része alapját képezi egy több éves időtartamban megvalósuló szociális ellátó beruházásnak. A terület másik hermetikusan leválasztható része kisebb ipari tevékenységek végzéséhez biztosít területet, épületeket, esetleg eszközöket is. Saját működtetésben jól felszerelt faipari műhely is található az üzemtéren.

Az elmúlt években 2 uniós projekt (GINOP) is indult a Lyukószén Kft-nél: a projekt célja az egyszer használatos és egyéb műanyag termékeket helyettesítő késztermékek előállítása papírszívószál gyártó üzem kialakítása által, azaz műanyag szívószálak kiváltása normál körülmények között 100%-ban lebomló alapanyaggal. A termelés felfutását követően mintegy 50 millió db/év papírszívószál gyártása fog történni a társaságnál.

3. MELLÉKLETEK

3.1. melléklet: Közművelődési megállapodások

Szervezet neve	Ellátási körzet	Ellátandó feladat
Bányász Kulturális Egyesület	Pereces városrész	A városrész közműv. ellátása, bányász hagyományok ápolása, bányász zenekar működtetése
„Borsod-Abaúj-Zemplén Megye Betegeiért" Alapítvány	Miskolc város egész területe	Egészségközpontú szemléletformáló, ismeretterjesztő tevékenység
Borsodi Magyar Közösségek Szövetsége MENTE Egyesület	Miskolc város egész területe	Hagyományőrző rendezvények, tanfolyamok szervezése
„Bükkalja Táncszínház" Alapítvány	Miskolc város egész területe	A magyarországi és az erdélyi néptáncok hagyományhű ápolása, a néptánc improvizációs magas szintű tolmácsolása; a magyar tánchagyomány megismerése és megismertetése; a Kodály Zoltán életmű megvalósítása; hagyományőrző, művészeti tevékenység; a felnőtt korosztályok számára szervezett néptánc csoportok létrehozása; továbbfejlesztő hagyományőrzés.
Dialóg a Közösségekért Közhasznú Egyesület	Miskolc város egész területe, de elsősorban az Avas városrész	Az Avasi Közösségi Kávézó működtetése; Az Avas városrész közösségi kezdeményezéseinek támogatása; a közösségi terek koordinálása, közösségi alkalmak szervezések; képzések, tanulási alkalmak részére helyszín biztosítása; partnerségi és szakmai, illetve szakmaközi tevékenységek szervezése és támogatása; a közösségfejlesztő és szervező munkában való részvétel.
Eleven Föld Közösségi és Szolgáltató Szociális Szövetkezet	Miskolc város egész területe	Egészség- és környezettudatos szemléletet erősítő, ismereterjesztés
Erőmű Kortárs Művészeti Egyesület	Miskolc város egész területe	Kortárs művészeti táborok, önképző körök, kiállítások szervezése, tudományos ismeretterjesztés
Esély és Részvétel Közhasznú Egyesület	Miskolc város egész területe	A helyi közösségi élet segítése, civil szervezetek szakmai támogatása
Észak-Keleti Átjáró Kulturális és Tudományos Közhasznú Egyesület	Miskolc város egész területe	Közreműködik a diszkrimináció elleni küzdelemben, a társadalmi integrációt, a szocio-kulturális hátrányban élő emberek, csoportok, rétegek, valamint a különféle társadalmi kisebbségek érdekvédelmében, társadalmi beilleszkedésének elősegítésében, kultúrájának megismertetésében;

Szervezet neve	Ellátási körzet	Ellátandó feladat
		részt vesz a vidék és a vidéki városok - elsősorban Miskolc - kulturális és tudományos életének élénkítésében, színesítésében, valamint segíti a kapcsolatteremtést a környező megyékkel. Öntevékeny csoportként közreműködik Miskolc város és térsége kulturális életében, azzal a céllal, hogy az itt élők minél szélesebb körben vehessenek részt színvonalas művészeti, kulturális és tudományos rendezvényeken, kiállításokon, koncerteken.
Észak-Magyarországi Regionális Filmalap – Miskolc	Miskolc város egész területe	A város filmes hagyományainak feltárása, a filmkultúra nemzeti kulturális értékeinek megismerése, a vizuális nevelés és oktatás, ismeretterjesztés segítése, filmalkotások létrejöttének támogatása, a CineFest Filmarchívum kezelése, a városban és a régióban történő filmes vonatkozású események elősegítése.
Falusi Turizmus Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Egyesülete	Miskolc város egész területe	Amatőr művészeti, önképző közösségek tevékenységének segítése
„FAZEKAS" Oktatási Alapítvány	Miskolc város egész területe	Művészeti tehetséggondozás, a szabadidő kulturális célú eltöltésének támogatása
Fügedi Márta Népművészeti Egyesület	Miskolc város egész területe	Tárgyi és szellemi népművészeti hagyományok ápolása, átörökítése, gondozása, terjesztése a városban; az amatőr népművészeti, művelődő közösségek tevékenységének segítése, támogatása.
Gyógyító Dallamok Alapítvány	Miskolc város egész területe	HH és sérült gyermekek zenei tehetséggondozása, művészeti oktatása, kulturális rendezvények látogatásának előmozdítása
Hámori Waldorf Egyesület	Miskolc város egész területe	A Waldorf-értékek megismertetése, terjesztése céljával rendezvényszervezés
Háromkő Ifjúsági Természetjáró és Kulturális Egyesület	Miskolc város egész területe	Ismeretbővítő rendezvények, táborok szervezése, honismerete tevékenység, Esztenás Táncház szervezése
HOLDAM Önsegítő és Ismeretterjesztő Egyesület	Miskolc város egész területe	Kisgyermekek népzenei nevelés, népmesekincs terjesztése, kulturális jellegű programok biztosítása
Ifjúságért Alapítvány	Miskolc város területe	Az ifjúság érdekérvényesítést segítő képzések szervezése
Jedlik Ányos Tudományos Ismeretterjesztő Társaság	Miskolc város egész területe	Önkormányzati közművelődési feladatok végrehajtása, az egész életen át tartó tanulás és felnőttképzés fejlesztése, közös felelősséggel meghatározott feladatok megvalósítása, miskolci polgárok életszínvonalának emelése, társadalmi felzárkóztatás,

Szervezet neve	Ellátási körzet	Ellátandó feladat
		az aktív miskolci állampolgárság és személyes fejlődés elengedhetetlen feltételeinek közös fejlesztése.
Kalán Néni Összefogás Egyesülete	Miskolc város egész területe	Hátrányos helyzetű fiatalok kulturális felzárkóztatásának segítése, hagyományápolás, tehetségkutatás
Kisfalucska Egészségmegőrző Közhasznú Nonprofit Kft.	Miskolc város egész területe	Amatőr művészeti, önképző közösségek tevékenységének segítése
Komlóstetői Kerékpáros Sport Klub	Miskolc város egész területe	A helyi társadalom kapcsolatrendszerének, közösségi életének, érdekérvényesítésének segítése, a szabadidő kulturális célú eltöltéséhez a feltételek biztosítása, egyéb művelődést segítő lehetőségek, extrém sportolási lehetőségek biztosítása, képességfejlesztési lehetőségek megteremtése, ismeretterjesztés, környezetvédelmi témájú programok biztosítása, hátrányos helyzetű és ifjúsági csoportok érdekképviselete, a kisebbségek kultúrájának megismertetése.
Környezeti Tanácsadó Irodák Hálózata Szövetség	Miskolc város egész területe	Egészség- és környezettudatos szemlélet erősítő, ismeretterjesztő közösségi rendezvényszervezés
Martin-Kertvárosi Nyugdíjas Klub Egyesület	Martin-Kertváros városrész	A helyi közösségi élet szervezése, szabadidő eltöltéshez programok szervezése
„Mások Másképpen” Alapítvány	Miskolc város egész területe	Megváltozott munkaképességű és fogyatékos személyek esélyegyenlőségének, társadalmi integrációjának elősegítése
Megszólaló Kezek Alapítvány	Miskolc város egész területe	HH és sérült gyermekek zenei tehetséggondozása, művészeti oktatása, kulturális rendezvények látogatásának előmozdítása
Miskolc Bölcsész Egyesülete	Miskolc város egész területe	Miskolccal kapcsolatos művelődéstörténeti, színháztörténeti és irodalomtörténeti kutatások
Miskolc-Diósgyőr-Vasgyári Református Egyházközség	Miskolc város egész területe	Elsősorban a vasgyári városrészben élők számára egyházi kulturális értékek gondozása
Miskolc Megyei Jogú Város Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat	Bükkszent-lászló városrész	Bükkszentlászló városrész közművelődési ellátása.
Miskolci Nőknek is Esélyt Alapítvány	Miskolc város egész területe	életminőséget és életesélyt javító képességeket erősítő, ismeretbővítő rendezvények szervezése

Szervezet neve	Ellátási körzet	Ellátandó feladat
Miskolci Otthon Segítünk Alapítvány	Miskolc város egész területe	ismeretbővítő rendezvények, önkéntes képzések szervezése, szabadidő kulturális eltöltésének segítése
Miskolc Város Kultúrájáért Közalapítvány	Miskolc város egész területe	Miskolc város kulturális értékeinek feltárása és közzététele, a lokálpatriotizmus erősítése
Miskolci Waldorf Pedagógiai Alapítvány	Miskolc város egész területe	Szabadidős rendezvények.
Montázs Drámapedagógiai és Közművelődési Egyesület	Miskolc város egész területe	Drámapedagógiai, színházi nevelés segítése, oktatások, fellépések szervezése.
Múzsák Kertje Alapítvány	Miskolc város egész területe	A helyi művészeti élet támogatása, tehetséggondozás, a helyi művészek emlékének gondozása, a helyi kulturális értékek bemutatása.
Ökológiai Intézet a Fenntartható Fejlődésért Alapítvány	Miskolc város egész területe	Ökológiai- és környezetkultúra előterjesztését szolgáló tevékenység.
Páli Szent Vince Társaság Magyarországi Szeretetszolgálata	Miskolc város egész területe	Nemzeti és egyházi ünnepek kultúrájának gondozása, szabadidős programok szervezése.
Regionális Ifjúsági Szolgáltató Központ	Miskolc város egész területe	A szabadidő kulturált eltöltésének támogatása, egészségtudatosság kialakulását segítő programok szervezése.
Suliklub Alapítvány	Miskolc város egész területe	A tehetséges diákok tanórán túli fejlesztése, tanórán kívüli gyermek és ifjúsági programok szervezése.
Szávitri Alapítvány	Miskolc város egész területe	Népmesemondás népszerűsítése, a magyar kulturális örökség közvetítése.
Szépmesterségek Alapítvány	Miskolc város egész területe	Kortárs művészeti események, képzések szervezése.
Szikra Alapítvány Az Önkéntesek Munkájának Támogatására	Miskolc város egész területe	Kulturális ismeretszerzési lehetőségek biztosítása, a város civil szervezetei bemutatkozási lehetőségeinek biztosítása, önkéntesség népszerűsítése.
Társadalmi Egyesülések Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Szövetsége	Miskolc város egész területe	Szabadidős programok szervezése a kisközösségek és a polgárok önszerveződésének támogatása, a szervezetek és ágazatok közötti partnerség építése érdekében.
„Vissza az életbe” Egyesület	Miskolc város egész területe	A hátrányos helyzetű csoportok közösségi és társadalmi részvételének, közösségépítésének segítése.

Szervezet neve	Ellátási körzet	Ellátandó feladat
VOKE Vörösmarty Mihály Művelődési Ház	Miskolc város területe	Az iskolarendszeren kívüli, önképző, szakképző tanfolyamok, életminőséget javító tanulási, felnőttoktatási lehetőségek, népfőiskolák megteremtése; a település környezeti, szellemi, értékeinek, hagyományainak feltárása, megismertetése, a helyi művelődési szokások gondozása, gazdagítása; az egyetemes, a nemzeti, a nemzetiségi és más kisebbségi kultúra értékeinek megismertetése, a megértés, a befogadás elősegítése, az ünnepek kultúrájának gondozása; az ismeretszerző, az amatőr alkotó, művelődő közösségek tevékenységének támogatása; a helyi társadalom közösségi életének, közösségi életének érdekérvényesítésének segítése.
Zöld Kapcsolat Egyesület	Miskolc város egész területe	A helyi kulturális értékek megóvására és felfedezésére irányuló programok szervezése.
Magyar Házak Közhasznú Nonprofit Kft.	Miskolc	A Felvidék Ház működtetése, kapcsolattartás a felvidéki civil szervezetekkel, kulturális és sport feladatok ellátása, segítése.
ZENITA Zenével Az Ifjú Tehetségekért Alapítvány	Miskolc és agglomerácó	Amatőr alkotó- és előadó-művészeti tevékenység feltételeinek biztosítása, tehetséggondozás és - fejlesztés feltételeinek biztosítása.
4-Dance Club Tánc Stúdió Ifjúsági Egyesület	Miskolc város egész területe	Amatőr alkotó- és előadó-művészeti tevékenység feltételeinek biztosítása, tehetséggondozás és -fejlesztés feltételeinek biztosítása, közösségi és társadalmi részvétel fejlesztése.
Miskolcz-Revital Táncsport Egyesület	Miskolc város egész területe	Közösségi és társadalmi részvétel fejlesztése, tehetséggondozás és -fejlesztés, városi rendezvényeken való fellépés.

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

3.2. melléklet: Ellátási szerződések

Szervezet	Tevékenység	Ellátási szerződés szerint ellátandó feladatok	Önkormányzat által nyújtott támogatás mértéke és jellege
Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület (1125 Budapest, Szarvas G. u. 58-60.) fenntartó (3535 Miskolc, Árpád u. 126. – Köln u. 2.)	Hajléktalan ellátás Idősek bentlakásos intézményi ellátása	- 150 fő ellátását biztosító étkeztetés (népkonyha) - 50 fő részére hajléktalan személyek átmeneti szállása - 1 egység utcai szociális munka - támogató szolgáltatás - 25 fő részére ápolást-gondozást nyújtó idősek otthona - 30 fő részére hajléktalan személyek nappali ellátása	7.000.000 Ft/év Miskolc, Árpád u. 126. és Miskolc, Köln u. 2. szám alatti ingatlanok a szervezet részére történő rendelkezésre bocsátása az ellátási szerződésben vállalt kötelezettség teljesítésének időtartamára
Magyar Vöröskereszt Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Szervezete (3531 Miskolc, Győri kapu 123.) fenntartó (3527 Miskolc, Baross G. u 13-15.)	Hajléktalan ellátás	- 200 fő részére hajléktalan személyek étkeztetése (népkonyha) - 100 fő részére hajléktalan személyek nappali ellátásának biztosítása - 60 fő hajléktalan férfi és 20 fő hajléktalan nő részére éjjeli menedékhely biztosítása - 75 fő hajléktalan férfi és 25 fő hajléktalan nő részére hajléktalan személyek átmeneti szállásának biztosítása - 35 fő hajléktalan férfi és 23 fő hajléktalan nő részére éjjeli menedékhely biztosítása krízis időszakban	18.000.000 Ft/év Miskolc, Baross Gábor u. 13-15. szám alatti helyiségcsoport használati jogának adományként történő biztosítása az ellátási szerződésben vállalt kötelezettségek teljesítésének időtartamára

Szervezet	Tevékenység	Ellátási szerződés szerint ellátandó feladatok	Önkormányzat által nyújtott támogatás mértéke és jellege
		- 2 egység utcai szociális gondozó szolgálat működtetése - 60 fő részére ápolást-gondozást nyújtó idősek otthonának működtetése „Hajlék” Szociális Otthon)	
Napfényt az Életnek Alapítvány (3527 Miskolc, Baross G. u. 13-15.)	Hajléktalan ellátás	- 100 fő részére hajléktalan személyek nappali ellátásának biztosítása - 50 fő részére hajléktalan személyek átmeneti szállásának biztosítása - 32 fő részére hajléktalan személyek rehabilitációs intézményének működtetése - 1 egység utcai szociális gondozó szolgálat működtetése	5.000.000 Ft/év Miskolc, Baross Gábor u. 13-15. szám alatti helyiségcsoport használati jogának adományként történő biztosítása az ellátási szerződésben vállalt kötelezettségek teljesítésének időtartamára
Miskolci Autista Alapítvány (3533 Miskolc, Csermőkei u. 2/a.)	Fogyatékos személyek nappali és bentlakásos ellátása	- 50 férőhellyel fogyatékos személyek otthona - 20 férőhellyel fogyatékos személyek nappali intézménye - 15 fő részére fogyatékos személyek foglalkoztatása	nem részesülnek anyagi, vagy más ellenszolgáltatásban
Szeretet Alapítvány (Csilla bárónő Szeretetotthon) (3532 Miskolc, Rácz Ádám u. 35.)	Fogyatékos személyek bentlakásos ellátása	- 44 fő részére fogyatékos személyek bentlakásos otthoni ellátása - 15 fő részére fogyatékos személyek fejlesztő foglalkoztatása	Miskolc, Rácz Ádám u. 35. szám alatti ingatlanban lévő helyiségcsoport használati jogának adományként történő biztosítása az ellátási szerződésben vállalt kötelezettségek teljesítésének időtartamára
Tiszáninneni Református Egyházkerület (3525 Miskolc, Kossuth L. u. 17.)	Fogyatékos személyek nappali és bentlakásos ellátása	- 20 férőhellyel fogyatékos személyek otthona - 20 férőhellyel fogyatékos személyek nappali ellátása	Miskolc, Szilvás u. 39. szám alatti ingatlanban lévő helyiségcsoport használati jogának adományként történő biztosítása az ellátási szerződésben vállalt kötelezettségek teljesítésének időtartamára

Szervezet	Tevékenység	Ellátási szerződés szerint ellátandó feladatok	Önkormányzat által nyújtott támogatás mértéke és jellege
Magyar Ökumenikus Segélyszervezet (1116 Budapest, Tomaj u. 4.) fenntartó (Miskolc, Leszich Andor u. 4.)	Családok átmeneti otthona	- családok átmeneti otthona	Miskolc, Leszih Andor u. 4. szám alatti ingatlanban lévő helyiségcsoport használati jogának adományként történő biztosítása az ellátási szerződésben vállalt kötelezettségek teljesítésének időtartamára
Szépkorúak Háza Szociális Kft. (3526 Miskolc, Eperjesi u. 5.)	Idősek bentlakásos intézményi ellátása	- 100 fő részére idősek otthona	Miskolc, Eperjesi u. 5. szám alatti ingatlanban lévő helyiségcsoport használati jogának adományként történő biztosítása az ellátási szerződésben vállalt kötelezettségek teljesítésének időtartamára
„Szimbiózis” A Harmónikus Együtt-Létért Alapítvány (3527 Miskolc, Augusztus 20. u. 12.)	Fogyatékos személyek nappali és bentlakásos ellátása	- 144 fő részére fogyatékos személyek nappali ellátása - 28 fő részére fogyatékos személyek lakóotthona	Miskolc, Forgács u. 18. szám alatti ingatlanban lévő helyiségcsoport használati jogának adományként történő biztosítása az ellátási szerződésben vállalt kötelezettségek teljesítésének időtartamára
Mozgássérültek és Barátaik Miskolc Városi Egyesülete (3526 Miskolc, Kassai u. 19.)	Támogató szolgáltatás	- támogató szolgáltatás biztosítása	Miskolc, Kassai u. 19. szám alatti ingatlanban lévő helyiségcsoport használati jogának adományként történő biztosítása az ellátási szerződésben vállalt kötelezettségek teljesítésének időtartamára
Miskolc-Martinkertvárosi Református Egyházközség (3528 Miskolc, Tóth P. u. 12.)	Idősek bentlakásos intézményi ellátása	- 50 fő részére idősek otthona	A MIK Zrt.-vel megkötött használat jogának átadására vonatkozó szerződésben foglaltak szerint a Miskolc, Bornemissza G. u. 13. szám alatti ingatlan bérbeadása az ellátási szerződésben foglalt feladat ellátása céljából az Egyházközség részére
LAURUS Szociális és Kulturális Egyesület (3533 Miskolc, Lónyai Menyhért út 13.)	Szenvedélybetegek ellátása	- 50 fő részére szenvedélybetegek nappali ellátása	A Miskolc, Lónyay Menyhért út 13. szám alatt található ingatlanból 120,2 m2 alapterületű ingatlanrész biztosítása kedvezményes bérleti díj ellenében az ellátási szerződésben vállalt kötelezettségek teljesítésének időtartamára

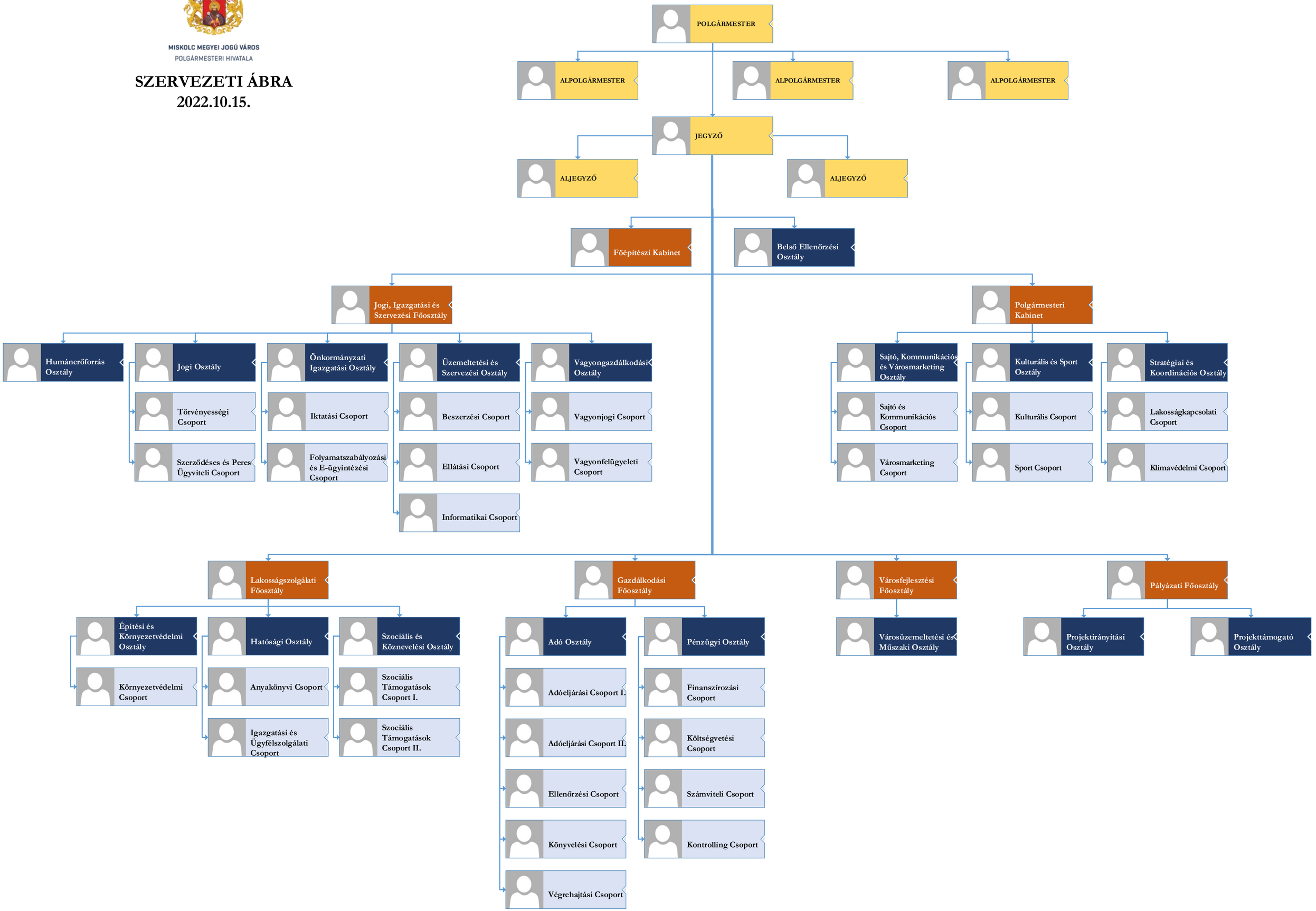
Szervezet	Tevékenység	Ellátási szerződés szerint ellátandó feladatok	Önkormányzat által nyújtott támogatás mértéke és jellege
EMIH Budapesti Hitközség (1052 Budapest, Károly krt. 20.)	Gyermekek nappali ellátása: bölcsőde	- 14 férőhelyes bölcsőde (Miskolc, Kazinczy u. 12.)	nem részesülnek pénzbeli, vagy természetbeni támogatásban
Baptista Tevékeny Szeretet Misszió (4028 Debrecen, Simonyi út 14.)	Szenvedélybetegek ellátása Pszichiátriai betegek nappali ellátása	- 50 fő részére szenvedélybetegek nappali ellátása - 50 fő részére pszichiátriai betegek nappali ellátása	

Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás

3.3. melléklet: Miskolc MJV Önkormányzatának szervezeti ábrája

MISKOLC MEGYEI JOGÚ VÁROS
POLGÁRMESTERI HIVATALA

SZERVEZETI ÁBRA
2022.10.15.

3.4. melléklet: Nem önkormányzati fenntartású intézmények

60. táblázat: Miskolci Tankerületi Központ által fenntartott intézmények:

Intézmény neve	Székhelye
Avasi Gimnázium	3524 Miskolc, Klapka György u. 2.
Avastetői Általános Iskola és AMI	3524 Miskolc, Pattantyús u. 2.
Avastetői Általános Iskola és AMI Széchenyi István Általános és Alapfokú Művészeti Tagiskolája	3424, Miskolc, Hajós Alfréd u. 5.
Fazekas Utcai Általános Iskola és AMI	3525 Miskolc, Fazekas u. 6.
Földes Ferenc Gimnázium	3525 Miskolc, Kelemen Didák u. 5.
Gyarmati Dezső Sport Általános Iskola	3525 Miskolc, Mátyás Király u. 21.
Miskolci Egressy Béni-Erkel Ferenc AMI	3525 Miskolc, Pálóczy u. 4.
Miskolci Egressy Béni-Erkel Ferenc AMI Erkel Alapfokú Művészeti Tagiskolája	3535 Miskolc, Kiss Tábornok u. 57.
Miskolci Herman Ottó Gimnázium	3525 Miskolc, Tízeshonvéd u. 21.
Miskolci Petőfi Általános Iskola	3526 Miskolc, Katowice u. 17.
Miskolci Petőfi Általános Iskola Rónai Ferenc Tagiskolája	3526 Miskolc, Kassai u. 15.
Miskolci Éltes Mátyás Óvoda, Általános Iskola és EGYMI	3526 Miskolc, Szeles u. 63-65.
Miskolci Éltes Mátyás Óvoda, Általános Iskola és EGYMI Kassai utcai Telephelye	3526 Miskolc, Kassai u. 15.
Miskolci Éltes Mátyás Óvoda, Általános Iskola és EGYMI Tüskevár Tagóvodája és Tagiskolája Gagarin utcai Telephelye	3534 Miskolc, Gagarin u. 50.
Miskolci Éltes Mátyás Óvoda, Általános Iskola és EGYMI Tüskevár Tagóvodája és Tagiskolája	3526 Miskolc, Szeles u. 57.
Miskolci Petőfi Sándor Középiskolai Fiúkollégium	3527 Miskolc, Bajcsy-Zsilinszky u. 33.
B.-A.-Z. M-i Pedagógiai Szakszolgálat Miskolci Tagintézménye	3527 Miskolc, Selyemrét u. 1.
Miskolci Arany János Általános Iskola és AMI	3528 Miskolc, Csele u. 14.
Miskolci Herman Ottó Általános Iskola és AMI	3529 Miskolc, Gesztenyés u. 25.
Miskolci Herman Ottó Általános Iskola és AMI Munkácsy Mihály Általános és Alapfokú Művészeti Tagiskola	3529 Miskolc, Szilvás u. 38.
Miskolci Kazinczy Ferenc Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola Miskolctapolcai Tagiskolája	3519 Miskolc, Iglói u. 10.
Miskolci Kazinczy Ferenc Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola	3530 Miskolc, Középszer u. 7.
Miskolci Szilágyi Dezső Általános Iskola	3529 Miskolc, Szilágyi Dezső u. 53.
Miskolci Szilágyi Dezső Általános Iskola Görömbölyi Tagiskolája	3516 Miskolc, Kovács u. 1.

Intézmény neve	Székhelye
Miskolci Bartók Béla Zene- és Táncművészeti Szakgimnázium	3530 Miskolc, Bartók Béla tér 4.
Miskolci Zrínyi Ilona Gimnázium	3530 Miskolc, Nagyváthy János u. 5.
Miskolci Szabó Lőrinc Általános Iskola	3530 Miskolc, Vörösmarty u. 76.
Bársony János Általános Iskola	3531 Miskolc, Bársony János u. 27/a
Karacs Teréz Középiskolai Kollégium	3532 Miskolc, Győri kapu 156.
Miskolci II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola	3532 Miskolc, Zoltán u. 5.
Miskolci II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola Győri Kapui Tagiskolája	3532 Miskolc, Miklós u. 13.
Bulgárföldi Általános Iskola	3534 Miskolc, Fazola Henrik u. 2.
Bulgárföldi Általános Iskola Erenyői Tagiskolája	3518 Miskolc, Faller u. 9.
Diósgyőri Gimnázium	3534 Miskolc, Kiss tábornok u. 42.
Miskolci Könyves Kálmán Általános Iskola és AMI	3534 Miskolc, Könyves Kálmán u. 2.
Miskolci Könyves Kálmán Általános Iskola és AMI Kaffka Margit Általános és Alapfokú Művészeti Tagiskolája	3534 Miskolc, Hunfalvy Pál u. 1.
Diósgyőri Nagy Lajos Király Általános Iskola	3535 Miskolc, Tóth Árpád u. 12.

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

Egyházi fenntartású intézményeket Miskolcon az alábbi táblázat mutatja be:

61. táblázat: Egyházi fenntartású intézmények

Az intézmény neve	Címe
Kossuth L. Evangélikus Általános Iskola	Kis-Hunyad utca 7.
Reményi úti Óvoda	Reményi Ede utca 2.
Vasgyári Óvoda	Kabar utca 1.
Fazola Henrik Ált. Isk. Tagiskola	Téglagyár utca 3.
Diósgyőri Szent Ferenc Róm Kat. Ált. Isk.	Móra Ferenc utca 1/A
Vörösmarty Mihály Általános Iskola	Mádai Lajos utca 2.
Vörösmarty Mihály Általános Iskola parkoló	Mádai Lajos utca 2/A
Vörösmarty M. Kat. Ált. Iskola és Óvoda	Vörösmarty Mihály utca 24.
Fáy András Görögkatolikus Közgazdasági Szakközépiskola	Jászi Oszkár utca 1.
Miskolci Görögkatolikus Általános Iskola	Soltész-Nagy Kálmán u. 27.
Gárdonyi Géza Általános Iskola	Szeretet utca 5.
Jókai M. Ref. Ált Isk. és Óvoda	Szent László utca 7.
Martin-Ház Ref. Szoc. Szolgáltatóház	Kisfaludy Károly utca 13.

Az intézmény neve	Címe
Komlóstetői Általános Iskola	Olvasztár utca 1.

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

3.5. melléklet: Hírközlési szolgáltatók Miskolcon

Szolgáltató neve	Szolgáltatás típusa
DRÁVANET Internet szolgáltató Zrt.	Bérelt vonali előfizetői szolgáltatás
Infobex Informatikai és Szolgáltató Kft.	Bérelt vonali előfizetői szolgáltatás
InviTechnocom Kft.	Bérelt vonali előfizetői szolgáltatás
ZT-Network Távközlési Szolgáltató Kft.	Bérelt vonali előfizetői szolgáltatás
NMHH Adatkapu teszt	Egyéb előfizetői adatátviteli szolgáltatás
MIKOM Miskolci Kommunikációs Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság	Földfelszíni műsorszórás előfizetői szolgáltatás
Canal+ Luxembourg S.á.r.l.	Helyhez kötött telefonszolgáltatás
DIGI Távközlési és Szolgáltató Kft.	Helyhez kötött telefonszolgáltatás
DUNAKANYAR-HOLDING Pénzügyi Tanácsadó és Szolgáltató Kft.	Helyhez kötött telefonszolgáltatás
Invitel Távközlési Zrt.	Helyhez kötött telefonszolgáltatás
Magyar Telekom Távközlési Nyrt.	Helyhez kötött telefonszolgáltatás
MCN telecom Telekommunikációs Szolgáltató Kft.	Helyhez kötött telefonszolgáltatás
Nordtelekom Távközlési Szolgáltató Nyrt.	Helyhez kötött telefonszolgáltatás
Rebell Telecommunication Zrt.	Helyhez kötött telefonszolgáltatás
"Tarr" Építő, Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.	Helyhez kötött telefonszolgáltatás
Vodafone Magyarország Távközlési Zrt.	Helyhez kötött telefonszolgáltatás
Xyton Kft.	Helyhez kötött telefonszolgáltatás
3C Távközlési Kft.	Helyhez kötött telefonszolgáltatás
ASK-NET Szolgáltató Kft.	Internet hozzáférési (elérési) szolgáltatás helyhez kötött
BORSODWEB Internet Szolgáltató Kft.	Internet hozzáférési (elérési) szolgáltatás helyhez kötött

Canal+ Luxembourg S.á.r.l.	Internet hozzáférési (elérési) szolgáltatás helyhez kötött
CORVUS TELECOM Informatikai és Távközlési Kft.	Internet hozzáférési (elérési) szolgáltatás helyhez kötött
DIGI Távközlési és Szolgáltató Kft.	Internet hozzáférési (elérési) szolgáltatás helyhez kötött
ÉszakNet Informatikai és Szolgáltató Kft.	Internet hozzáférési (elérési) szolgáltatás helyhez kötött
INCOM TECHNOLOGIES Kft.	Internet hozzáférési (elérési) szolgáltatás helyhez kötött
INTERMIKRONET Szolgáltató és Kereskedő Kft.	Internet hozzáférési (elérési) szolgáltatás helyhez kötött
Invitel Távközlési Zrt.	Internet hozzáférési (elérési) szolgáltatás helyhez kötött
Magyar Telekom Távközlési Nyrt.	Internet hozzáférési (elérési) szolgáltatás helyhez kötött
Miskolc Holding Önkormányzati Vagyonkezelő Zrt.	Internet hozzáférési (elérési) szolgáltatás helyhez kötött
Nordtelekom Távközlési Szolgáltató Nyrt.	Internet hozzáférési (elérési) szolgáltatás helyhez kötött
Portonet Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Internet hozzáférési (elérési) szolgáltatás helyhez kötött
Tízpróba Magyarország Kereskedelmi Kft.	Internet hozzáférési (elérési) szolgáltatás helyhez kötött
UBI NET Telekommunikációs, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Internet hozzáférési (elérési) szolgáltatás helyhez kötött
Vodafone Magyarország Távközlési Zrt.	Internet hozzáférési (elérési) szolgáltatás helyhez kötött
ZT-Network Távközlési Szolgáltató Kft.	Internet hozzáférési (elérési) szolgáltatás helyhez kötött
3C Távközlési Kft.	Internet hozzáférési (elérési) szolgáltatás helyhez kötött
"ANTENNA HUNGÁRIA" Magyar Műsorszóró és Rádióhírközlési Zrt.	Internet hozzáférési (elérési) szolgáltatás nomadikus
INCOM TECHNOLOGIES Kft.	Internet hozzáférési (elérési) szolgáltatás nomadikus

UBI NET Telekommunikációs, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Internet hozzáférési (elérési) szolgáltatás nomadikus
DIGI Távközlési és Szolgáltató Kft.	Mobil telefonszolgáltatás
DIGI Távközlési és Szolgáltató Kft.	Nomadikus telefonszolgáltatás
Gloster Telekom Távközlési Kft.	Nomadikus telefonszolgáltatás
DIGI Távközlési és Szolgáltató Kft.	Rádió műsorelosztás
EuroCable Magyarország Kábeltelevíziós, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Rádió műsorelosztás
Vodafone Magyarország Távközlési Zrt.	Rádió műsorelosztás
DIGI Távközlési és Szolgáltató Kft.	Televízió műsorelosztás
EuroCable Magyarország Kábeltelevíziós, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Televízió műsorelosztás
Magyar Telekom Távközlési Nyrt.	Televízió műsorelosztás
Vodafone Magyarország Távközlési Zrt.	Televízió műsorelosztás
DRÁVANET Internet szolgáltató Zrt.	VPN alapú adatátviteli szolgáltatás

Forrás: Hírközlési Szolgáltatások (nmhh.hu)

3.6. melléklet: Zajterheléssel érintett területek

A zajtérkép alapján megállapítható, hogy különösen magas zajterhelés (Lden> 75 dB):

- Csabavezér út 3 sz. főút (Bárczay u. - Templom u.),
- Csabavezér út 3 sz. főút (Koboz u. - Garbai Sándor u.),
- Pesti út 3 sz. főút (Görgős u. - Erzsébet királyné útja),
- Széchenyi István út (3 sz. főút – Városháza tér),
- Városháza tér,
- Zsolcai kapu 3 sz. főút (26 sz. főút - Hatvanötösök útja),
- József Attila u. 3 sz. főút (Besenyői u. - Vitéz u.),
- Szentpáli u. (Horváth Lajos u. - Régiposta u.),
- Szentpéteri kapu (Álmos u. - Leventevezér u.) melletti lakóépületek környezetében.

A zajtérkép alapján megállapítható, hogy nagyon magas a zajterhelés (Lden=70-75 dB):

- Pesti út 3 sz. főút (Lavotta u. - Erzsébet királyné útja),
- Csabavezér út 3 sz. főút (Garbai Sándor u. - Világ u.),
- Futó u. (Szalag u. - Cement u.),
- Csabavezér út 3 sz. főút (Bárczay u.- vasútvonal),
- Csabai kapu (Ifjúság útja - Görgey Artúr u.),
- Görgey Artúr u. (Csabai kapu - Mindszent tér),
- Szemere Bertalan u. (Mindszent tér - Széchenyi István út),
- Kazinczy Ferenc u. (Széchenyi István út – Szeles u.),
- Petőfi Sándor tér,
- Szeles u. 26 sz. főúti szakasza,
- Szentpéteri kapu 26 sz. főút (Szeles u. – Álmos u.),
- Szentpéteri kapu 26 sz. főút (Leventevezér u.– Szentpéteri kapu (mellékutca)),
- Győri kapu (Vologda u. - Andrássy Gyula u.),
- Andrássy Gyula u. (Győri kapu – Kárpáti u.),
- Kiss Tábornok út (Nyár u. – Lilla u.),
- Árpád út (Kökény u. - Árpád út (mellékutca)),
- Vasgyári út (Kabók Lajos u. – Kiss Ernő u.),
- Uitz Béla u. (Szemere Bertalan u. - Kálvin János u.),
- Kálvin János u. (Uitz Béla u. - Szent István tér),
- Meggyesalja u. (Rácz György u. – Nagyváthy János u.),

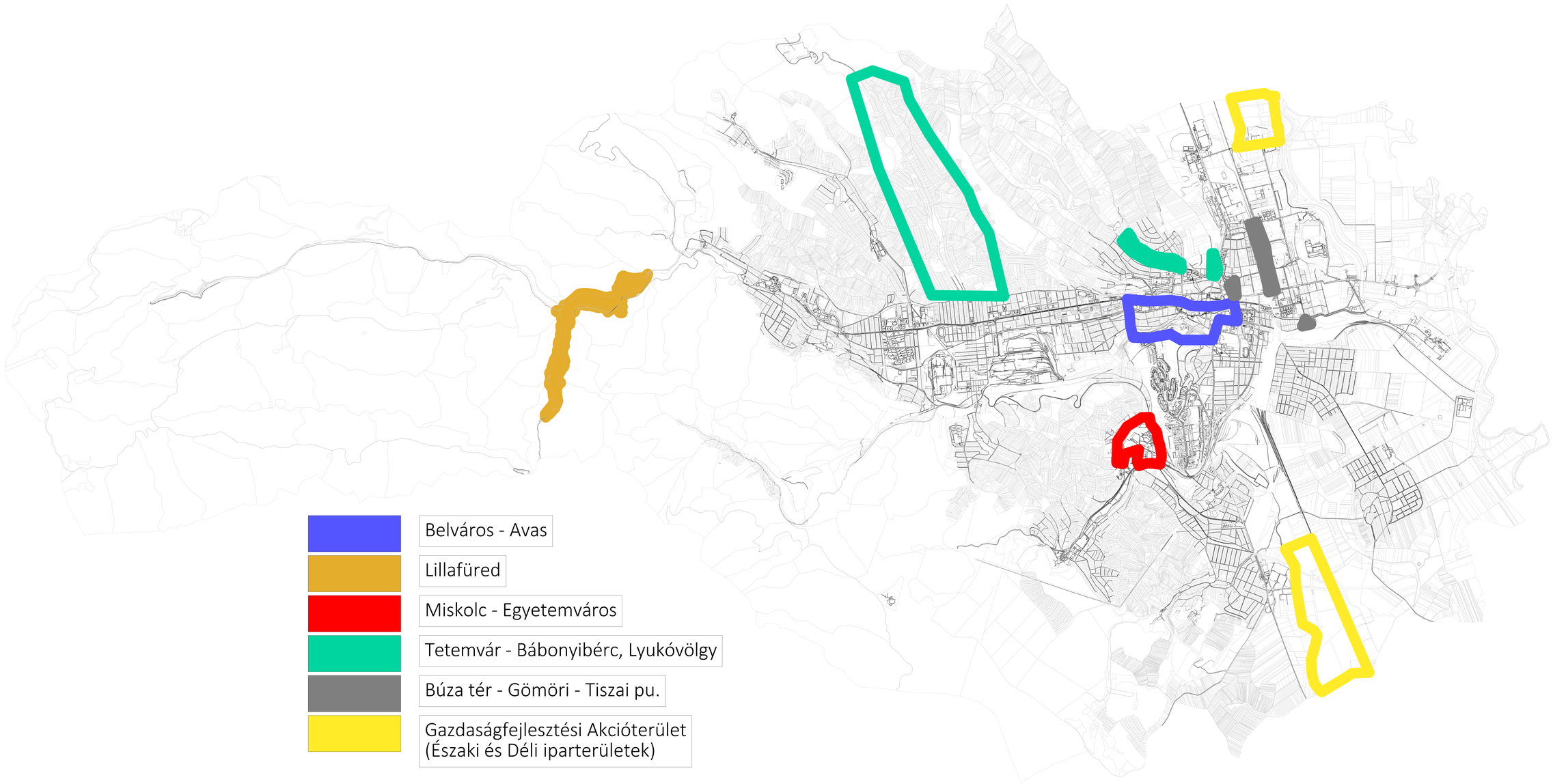
- Nagyváthy János u. (Meggyesalja u. - Geró János u.),
- Petőfi Sándor u. (Reményi Ede u. - Bartók Béla tér),
- Hunyadi János u. (Városház tér - Petőfi Sándor u.),
- Bajcsy-Zsilinszky utca (Király u. - Baross Gábor út),
- Soltész Nagy Kálmán u. (Szilágyi Dezső út 3 sz. főút – Zsolcai kapu),
- Zsolcai kapu (Hatvanötösök útja - József Attila u.),
- József Attila u. (Zsolcai kapu - Besenyői u.),
- Batthyány Lajos u.,
- 3 sz. főút (Bajcsy-Zsilinszky u. – Zsolcai kapu),
- Szentpáli u. (Széchenyi István út - Régiposta u.),
- Vörösmarty Mihály u. (Szabó Lőrinc stny. – Lenke u.),
- Baross Gábor út (Szinva u. - Bajcsy-Zsilinszky u.),
- Szilágyi Dezső u. (Bezerédi István u. - Budai József u.),
- Soltész Nagy Kálmán u. 3 sz. főút (Bezerédi István u. - Ifjúság útja),
- Kisfaludy Károly u. (Alkotmány u. – Egressy Gábor u.),
- Szabadságharc u. (Derkovits Gyula u.- Csabai kapu),
- Gózon Lajos u. (Batthyány sor - Bolyai Farkas u.),
- Csabavezér út (Koboz u. – Templom u.) melletti lakóépületek környezetében.

A zajtérkép alapján megállapítható, hogy magas a zajterhelés (Lden=65-70 dB):

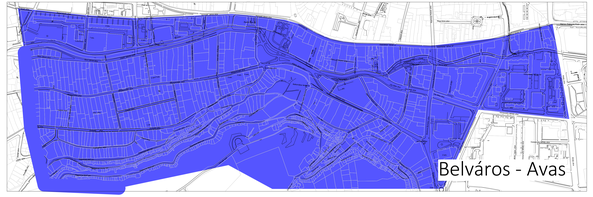
- Erkel Ferenc u. (Bogáncs u. – Miskolci u.),
- Miskolci u. (Erkel Ferenc u.- Babits Mihály u.),
- Mohostó u. (Erkel Ferenc u. - Miskolci u.),
- Kisfaludy Károly u. (Mura u. - Egressy Gábor u.),
- Gyöngyösi István u. (Mező u. - Kisfaludy Károly u.),
- Csokonai Vitéz Mihály u. (Kisfaludy Károly u. - Stromfeld Aurél u.),
- Pfaff Ferenc u. 4 db lakóépület,
- Baross Gábor út (Bajcsy-Zsilinszky u. - József Attila u.),
- Zsigmondy Vilmos u. (József Attila u. - Vágóhíd u.),
- Lavotta u. (Pesti út - Szolártsik Sándor tér),
- Szolártsik Sándor tér,
- Bacsinszky András u. (Szolártsik Sándor tér - Tapolcai u.),
- Szalag u. (Asztalos u. - Eszperantó u.),
- Futó u. (Szalag u. - Kapitány u.),
- Sütő János u. (Csabavezér út - Balassi Bálint u.),

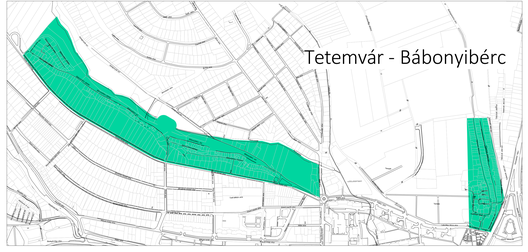
- Nagyszalonta u. (Igazság u. - Mésztelep u.),
- Szentgyörgy út (Miskolctapolcai út - Ifjúság útja),
- Fényi Gyula tér,
- Leszih Andor u. (Klapka György u. - Pattantyús A. Géza u.),
- Pattantyús A. Géza u. (Leszih Andor u. - Mendikás dűlő),
- Szabadságharc u. (Derkovits Gyula u. – Ifjúság útja),
- Lévay József u. (Eötvös Lóránd u. - Soltész Nagy Kálmán u.),
- Corvin u. (Dankó Pista u. - Széchenyi István út),
- Vörösmarty Mihály u. (Corvin u. – Szabó Lőrinc stny.),
- Király u. (Dankó Pista u. - Bajcsy-Zsilinszky u.),
- Huba u. (Szentpéteri kapu - Kassai u.),
- Huszár u. (Széles u. - Leventevezér u.),
- Széles u. (Hatvanötösök útja– 26 sz. főút),
- Arany János tér,
- Jókai Mór u. (Szeles u. - Fazekas u.),
- Fazekas u. (Jókai Mór u. - Vologda u.),
- Vologda u. (Fazekas u. - Andor u.),
- Dózsa György út (Pallós u. - Fazekas u.),
- Árok u. (Dózsa György út - Tag u.),
- Mátyás király u. (Dózsa György út - Toldi Miklós u.),
- Feszty Árpád u. (Tinódi u. - Toldi Miklós u.),
- Geró János u. (Nagyváthy János u. - Petőfi Sándor u.),
- Petőfi Sándor u. (Geró János u. - Reményi Ede u.),
- Hunyadi János u. (Petőfi Sándor u. - Tizeshonvéd u.),
- Tizeshonvéd u. (Hunyadi János u. - Győri kapu),
- Győri kapu (Tizeshonvéd u. - Vologda u.),
- Kis-Hunyad u. (Dayka Gábor u. - Palóczy László u.),
- Palóczy László u. (Kis Hunyadi u. - Deák Ferenc tér),
- Deák Ferenc tér,
- Dayka Gábor u. (Kis-Hunyad u. - Petőfi Sándor u.),
- Dózsa György út (Kis-Hunyad u. - Vologda u.) 1 db lakóépület,
- Horváth Lajos u. (Kazinczy Ferenc u. - Szentpáli u.),
- Madarász Viktor u. (Kazinczy Ferenc u. - Szentpáli u.),
- Szentpáli u. (Horváth Lajos u. - Szeles u.),
- Szeles u. (Kazinczy Ferenc u. - Szentpáli u.),

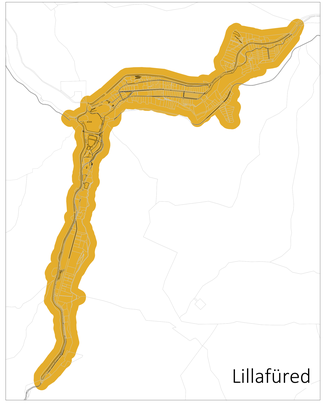
- Thököly Imre u. (Kiss Ernő u. - Győri kapu),
- Kiss Ernő u. (Nagyváthy János u. - Gábor Áron u.),
- Szövő u. (Nap u. – Gyár u.),
- Gyár u. (Szövő u. - Avasalja u.),
- Nagyváthy János u. (Avasalja u. - Meggyesalja u.),
- Domb u. (Gyár u. - Avasalja u.),
- Avasalja u. (Domb u. - Hideg sor),
- Hideg sor (Avasalja u. - Muszkás-oldal dűlő),
- Papszer u. (Kálvin János u. - Mindszent tér),
- Kiss Ernő u. (Réz u. - Vasgyári út),
- Lónyay Menyhért u. (Vasgyári út - Glanzer Miksa u.),
- Ógyár tér,
- Fürdő u. (Ógyár tér - Mányoki Ádám u.),
- Gózon Lajos u. (Vasgyári út - Batthyány sor),
- Puskin u. (Gózon Lajos u. – vasútvonal),
- Szervezet u. (Boldog u. - Ferenczi Sándor u.),
- Ferenczi Sándor u. (Szervezet u. - Blaha Lujza u.),
- Kiss tábornok út (Lilla u. – Árpád út),
- Árpád út (Kiss tábornok út - Árpád út (mellékutca)),
- Kiss tábornok út (Nyár u. - Bertalan u.),
- Lorántffy Zsuzsanna u. (Kiss tábornok út - Muhi u.),
- Bertalan u. (Kiss tábornok út - Erenyő u.),
- Erenyő u. (Hérics u. - Bollóalja u.),
- Bollóalja u. (Erdő sor – Erenyő u.),
- Testvériség u. (Andrássy Gyula u. – Szarkahegy),
- Pallós u. (Temető u. - Árok u.),
- Hegyalja út (Árpád út - Cserje u.),
- Kökény u. (Árpád út - Móra Ferenc u.),
- Miskolctapolcai út (Vasúti felüljáró buszmegálló - Csabai kapu),
- Csaba kapu (Miskolctapolcai út – Ifjúság útja),
- Harsányi u. (Pesti út – Külterület,
- Ilona u. (Vologda u. - Hunyadi János u.),
- Feszty Árpád u. (Nimród u. - Marjalaki Kiss Lajos u.),
- Csermőkei út (Martinász u. - Ruzsinszőlő dűlő),
- Vadas Jenő u. Alsóhámori szakasza melletti lakóépületek környezetében.

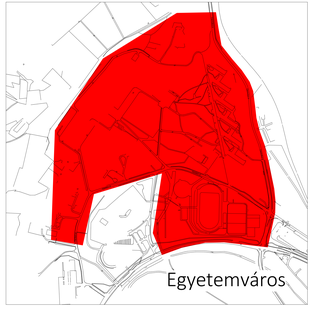

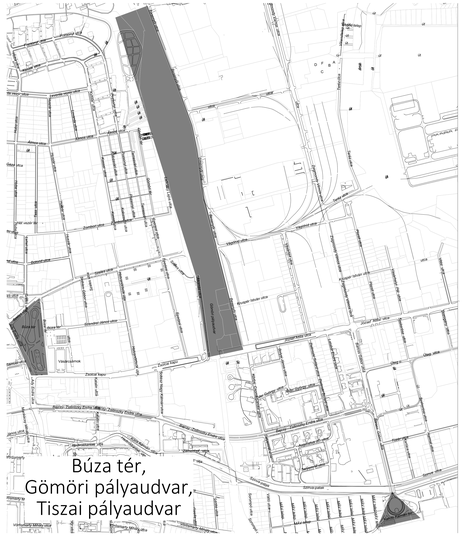
MISKOLC Megyei Jogú Város
Fenntartható Városfejlesztési Stratégia 2021-2027

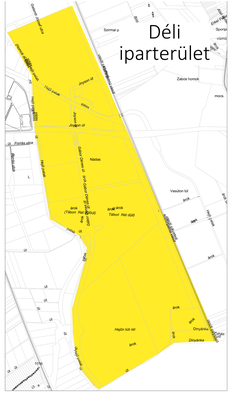

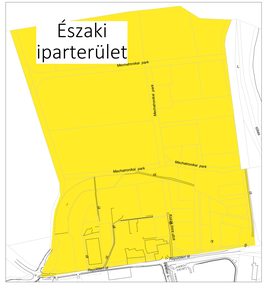

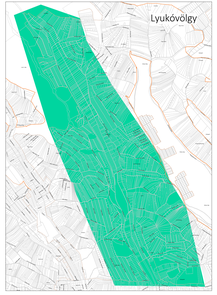

Akcióterületekre bontott utcaszintű lehatárolás
MISKOLC Megyei Jogú Város
Fenntartható Városfejlesztési Stratégia 2021-2027

Miskolc Megyei Jogú Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája - 314/2012. (XI.8.) Korm. Rendelet szerinti egyeztetési eljárás keretében beérkezett vélemények						
S. sz	Egyeztetési eljárásban résztvevő szervezet neve	Dokumentáció kiküldésének dátuma (ÉÉ.HH.NN)	Észrevétel érkezett (I/N)	Észrevétel beérkezésének dátuma (ÉÉ.HH.NN)	Beérkezett vélemény leírása	Válasz
1.	B.-A.-Z. Megyei Közgyűlés Elnöke	2022.11.07.	I	2022.11.28	Az ITS-ben található átfogó célok és stratégiai célok illeszkednek a megyei TFP-ben szerepeltetett átfogó és specifikus célokhoz. Az ITS keretében a megtervezett főbb részcélok összhangban vannak a TFP Miskolcra vonatkozó területi célokkal.	Módosítást nem igényel.
2.	B.-A.-Z. Megyei Főépítész	2022.11.07.	N			
3.	B.-A.-Z. Megyei Rendőrfőkapitányság	2022.11.07.	I	2022.11.25	A tervezetben leírtakkal egyetértek, hatóságom az abban foglaltakhoz feltétel nélkül hozzájárul.	Módosítást nem igényel.
4.	Észak-Magyarországi Vízügyi Igazgatóság	2022.11.07.	I	2022.11.23	A benyújtott dokumentumokat Igazgatóságunk áttekintette, a megfogalmazott célokkal és fejlesztési irányokkal kapcsolatban kifogást nem emelünk. Ugyanakkor tekintettel arra, hogy a város számos ponton kapcsolódik a vízhez, ezért a város részére korábban az E202I-2000-007/2021. iktatószámon adott adatszolgáltatásunkban foglaltakat a stratégia megvalósítása során figyelembe kell venni. (A város nagyvízi meder érintettségét, az árvízvédelmi töltéseket, a mértékadó árvízszintet, valamint a vízügyi szempontból betartandó jogszabályokat.)	Módosítást nem igényel.
5.	Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság	2022.11.07.	I	2022.11.22	A tervezet hírközlési érdeket nem sért, a módosítás ellen a Hatóság kifogást nem emel.	Módosítást nem igényel.
6.	Nemzeti Földügyi Központ	2022.11.07.	N			
7.	Honvédelmi Minisztérium	2022.11.07.	I	2022.11.23.	A tárgyi módosítás a honvédelem érdekeit nem érinti, a Magyar Honvédség nemzeti és szövetségi védelmi feladatai végrehajtása biztosított, ezért az abban foglaltakkal kapcsolatban külön észrevételt nem teszek. Jelen állásfoglalást a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 9. sz. mellékletének 20. pontjában megjelölt államigazgatási szerv adtam ki, figyelemmel az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 7. § (2) m) pontjára. Tájékoztatom, hogy jelen állásfoglalásom, nem helyettesíti a 314/2012. (XI. 8.) Korm.rendelet 9. sz. melléklet 14. b) pontjában nevesített katonai légügyi hatóság állásfoglalását.	Módosítást nem igényel.
8.	B.-A.-Z. Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság	2022.11.07.	I	2022.11.28	A rendelkezésre álló dokumentumok alapján feltételezhető, hogy tárgyi egyeztetési eljárás az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LVIII. törvény 60. § (10) bekezdését figyelembe véve, a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 2021. június 30-án hatályos szövegállapota szerint van folyamatban. A 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 30. § (7) bekezdése szerint a stratégia tervezetét a polgármester küldi meg véleményezésre az érintetteknek. A 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet (jelenleg már szintén nem hatályos, de tárgyi ügyben alkalmazható) 28. § (1) és 30. § (2)-(3) szerint az integrált településfejlesztési stratégia egyeztetési eljárásában igazgatóságom (ahogyan a többi érintett államigazgatási szerv is) a polgármester által megküldött előzetes tájékoztató alapján (tehát a stratégia készítése előtt) vesz részt. A 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 30. § (7) bekezdése az elkészült stratégia véleményezését igazgatóságom számára nem írja (írta) elő. Előzőek alapján Miskolc elkészült, 300110-9/2022. iktatószámú megkeresésükhöz mellékelt integrált településfejlesztési stratégiájának tervezetét és annak megalapozó vizsgálatát nem tudom véleményezni. Felhívom a figyelmét a következőkre: Miskolc Megyei Jogú Város Főépítészének SO:23022-10/2012. sz. kérelmére a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízilétesítmények védelméről szóló 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) alapján, az Észak-magyarországi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség (ÉMI-KTVF), mint vízügyi	Miskolcon az integrált településfejlesztési stratégia kidolgozása 2021. júniusában a 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet alapján megkezdődött, az előzetes tájékoztatási szakasz megindult. A vonatkozó jogszabályi rendelkezés alapján a 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet tartalmi követelményei alapján 2021. június 30-ig megkezdett ITS készítésére irányuló eljárást 2022. december 31-ig önkormányzati döntéssel le kell zárni. A 2022. december 31-ig elkészített

					hatóság, 4672-32/2012. számú határozatával (vízbázisvédelmi határozat, VH) kijelölte a Miskolc város ivóvízellátásába bekapcsolt hidegvizes karsztforrások védőterületeit és védőidomait. A kijelölő határozatot igazgatóságom 35500/12294-1/2015.ált számú határozatával módosította. A város ivóvízellátását biztosító források védelme érdekében a VH számos, az önkormányzat számára előírt, jelentős részben a településrendezéshez kapcsolódó feladatot tartalmaz, melyek teljesítéséről nem rendelkezem információval, ill. teljesítésével kapcsolatos leveleimre ezidáig nem kaptam választ. A VH IV.2.a.02.4. pontja értelmében a védőövezetekre vonatkozó előírásokat és korlátozásokat a településrendezési tervbe, települési szabályozási tervbe, helyi építési szabályzatba, helyi önkormányzati rendeletekbe, programokba be kell építeni. Erre a vízügyi hatóság korábban már többször felhívta a figyelmet. Miskolc város területét érintő, ill. a helyi önkormányzat feladatkörébe tartozó vízbázisvédelmi feladatokat szerepeltetni kell a település integrált településfejlesztési stratégiájában. (VH IV.2.a.01.17. pont), a vízbázisvédelmi területeken lévő erdőterületek vízbázisvédelmi céloknak megfelelő rendeltetésmód változtatását (VH IV.2.a.01.17. pont) és a vízbázisvédelmi területeken lévő településrészek, különösen a potenciális, ill. tényleges szennyezőforrásként nevesített zártkertek szennyvízgyűjtésének megoldását (VH IV.2.a.02.4. pont). A megalapozó vizsgálat szerint: *„Komlóstető-Tapolca-Görömböly városrészek összekötésére tanulmánytervek készültek, megvalósításuk a pályázati lehetőségek függvénye.*" Ezzel kapcsolatban tájékoztatom, hogy a Miskolctapolca-Komlóstető közötti összekötő út korábban tervezett nyomvonalával szemben vízbázisvédelmi szempontból kizáró ok merült fel, tehát az összekötő út megvalósítása a korábban tervezett nyomvonalon nem elsősorban a pályázati lehetőségek függvénye. Az ivóvíz tározók (stratégiában szintén említett) energiatermelésre történő hasznosítása vízbázisvédelmi szempontból meglehetősen kockázatosnak minősíthető és ismereteink szerint annak gyakorlati, reálisan megvalósítható lehetőségei Miskolc térségében egyébként is korlátozottan állnak rendelkezésre és/vagy Miskolc területét amúgy sem érintenék. Emellett az említett fejlesztési cél megalapozása nem szerepel a megalapozó vizsgálatban, ez a tározómedencék szintén tervezett energiahasznosítására is kijelenthető. támogatható, azonban ezen célok ellentmondásban vannak Miskolc város új településrendezési eszközeivel, ami véleményem szerint leginkább az utóbbi módosításával orvosolható. A városi klímaadaptáció Miskolc esetében (is) túl kell, hogy mutasson stratégia tervezetében vázolt, elsősorban levegőminőségi és energiahatékonysági kérdéseken, ahogyan a fenntartható vízgazdálkodásnak is vannak a tervezetben szereplő célok mellett további, Miskolcon különösen kihasználható lehetőségei. Sajnálatos, hogy a megalapozó vizsgálat egyébként helytálló megállapításából (*„A klímaváltozás miatt a városi vízvisszatartás egyre fontosabbá válik.*") a jelenlegi tervezetben nem következnek konkrét célok. Különösen az idei, csapadékszegény nyári időszaki tapasztalatait figyelembe véve, amikor a várost átszelő Szinva-patak csaknem kiszáradt és a csapadékhiány hatása a város ivóvízellátását biztosító karsztforrások vízhozamában is megmutatkozott, mindenképpen indokolt, hogy a stratégia fejlesztési céljai között a helyi igényekre és körülményekre adaptált, konkrét vízvisszatartási megoldások is szerepeljenek. A megalapozó vizsgálat 1.6.2.1. szakaszának A./1. pontja szerint a hatályos településszerkezeti terv lakóterületi fejlesztéseket elsősorban a kertvárosias lakóterületek tekintetében tartalmaz, a felsorolásban elsőként említett tétel: „A legnagyobb összefüggő blokkot a Belvárost és a Győri kaputt északról keretező dombvonulaton jelölte ki, mintegy 300 ha területen." A településszerkezeti tervben előirányzott új beépítésekkel kapcsolatban tájékoztatom, hogy a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. tv. (Vgt.) 4. § (1) f) pontja értelmében a települési önkormányzat feladata a helyi vízrendezés és vízkárelhárítás, az árvíz- és belvízelvezetés, továbbá a 16. § (5) b) pontja szerint a település belterületén a patakok, csatornák áradásai, továbbá a csapadék- és egyéb vizek által okozott kártételek megelőzése – kül- és belterületi védőművek építésével – a védőművek fenntartása, fejlesztése és azokon a védekezés ellátása. Előzőek alapján az előirányzott, új, belterületi beépítésekhez kapcsolódó vízrendezés, csapadékvíz elvezetés, vízkárelhárítás megoldása a helyi önkormányzat feladata, ezért (amennyiben a helyi szabályozó eszközök az említett új beépítéseket továbbra is lehetővé teszik), a Vgt-ből következő önkormányzati feladatokat fel kell venni a stratégia fejlesztési céljai közé. Kérem a fentiek tudomásul és figyelembevételét.	stratégia 2027. június 30-ig maradhat hatályban és módosításukra eddig az időpontig lehetőség van. A megküldött észrevételek a beavatkozások ás projektek előkészítése és megvalósítása során figyelembe lesznek véve.
9.	Bükki Nemzeti Park Igazgatósága	2022.11.07.	N			
10.	Állami Főépítész Iroda	2022.11.07.	I	2022.11.14.	Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatának Polgármestere a Tr.R. 30. § (7) bekezdésnek megfelelően az ITS tervezetét és a megalapozó vizsgálatot véleményezésre elektronikus úton megküldte.	Módosítást nem igényel.

					• A megalapozó vizsgálat a Tr.R. 3/A.-3/C. §, 6. §, illetve tartalmilag az 1. melléklet szerint készül. A megalapozó vizsgálat és az ITS elkészítésének alapfeltétele a Tr.R-nek megfelelően a önkormányzati főépítész alkalmazása. • Tr.R. 3/C. §: Az önkormányzati főépítész tartalmat meghatározó feljegyzése, valamint az elhagyott tartalmi elemek indokolása a készülő megalapozó vizsgálat, alátámasztó javaslat mellékletének részét képezi. • Tr.R. 6. §: Az 1. (megalapozó vizsgálat) és a 2. mellékletben (ITS) meghatározott tartalmi elemek részletezettségét az önkormányzati főépítész írásban határozza meg. • A települési főépítész Szunyogh László. A dokumentáció tartalmazza a települési főépítész megalapozó vizsgálatnak és alátámasztó munkarésznek a tartalmi követelményeit meghatározó feljegyzését. • A megalapozó vizsgálatot és a településfejlesztési tervet (ITS) az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről szóló 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet 1. melléklet I. táblázat 2. sorának megfelelően Hojdák Péter (TT 05-0494) okleveles településmérnök közreműködésével készítették. • A Megalapozó vizsgálat a Tr.R. 1. mellékletének megfelelő tartalommal készült. • Az ITS a település teljes közigazgatási területére, a Tr.R. 2. mellékletének megfelelő tartalommal készült. A dokumentáció magas színvonalú, jól kidolgozott anyag, mely Miskolc város előremutató jövőképe és tervei megvalósításához szükséges, jól meghatározott célkitűzéseinek és eszközeinek összessége. Az ITS közgyűlési jóváhagyását támogatom.	
11.	B.-A.-Z. Megyei Kormányhivatal	2022.11.07.	N			
12.	B.-A.-Z. Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természet-védelmi és Hulladékgazdálkodá-si Főosztály	2022.11.07.	I	2022.12.01	<u>Az integrált településfejlesztési stratégia (ITS) felülvizsgálatához az alábbi tájékoztatást adjuk:</u> **<u>Természetvédelmi szempontból:</u>** Miskolc város közigazgatási területén jelentős kiterjedésű, természetvédelmi rendeltetésű területek (a Bükki nemzeti Park - BNP, illetve a Natura 2000 hálózat területei) helyezkednek el, továbbá egyéb természeti értékek (védett állat- és növényfajok, egyéb földtudományi értékek és emlékek stb.) is fellelhetők, a tervezett fejlesztések többsége várhatóan természet- és tájvédelmi érdekeket is érinteni fog. Természetvédelmi és tájvédelmi szempontból különösen és egyértelműen a Lillafüred városrészt és környékét érintő távlati fejlesztések sorolhatók ide. A véleményezésre benyújtott ITS anyag 20. oldalán a Lillafüred városrészt és környékét érintő tervezett fejlesztésekről az alábbiakat közlik: *„Az akcióterületi fejlesztés célja a gyógyhely rekreációs központtá alakítása, amely a helyszín jelenlegi aktív turisztikai arculatához illeszkedik, ill. kiegészíti azt. A fejlesztési projektelemek magukban foglalják az aktív szabadidő eltöltési lehetőségek szolgáltatásfejlesztését (csónakház, vízisport-eszközök), valamint fedett piknikező helyek, pihenőterek és tematikus sétányok (Magdolna sétány, Hámori-tó körüli sétány) kialakítását. A Peleház fejlesztése nyomán bemutathatjuk a korabeli Lillafüred és térsége természeti értékeit. Az attrakciók megközelíthetősége és infrastrukturális adottságai mosdó, zöldparkoló és buszforduló kialakításával válnak teljessé. A komplex fejlesztés garantálja a magas környezeti színvonalú, egész évben elérhető és értelmezhető, tartalmas kikapcsolódást célzó turisztikai kínálatot.”* A benyújtott anyag szerint tervezett főbb lillafüredi fejlesztések: 1.) A Hámori-tó környezetének fejlesztése - sétaútvonal kialakítása: *„A lillafüredi akadálymentes sétautak kialakítása azoknak a kirándulóknak is lehetőséget nyújt a természet közelségének és a tiszta levegőnek a kihasználására, akik számára a túraútvonalak túl nagy kihívást jelentenek (pl. szeniorkorosztály, kisgyermekes családok, mozgáskorlátozottak). A Hámori-tavat körülvevő sétaútvonal pihenőpadokkal, megfelelő világítással, innovatív digitális élményelemekkel kiegészítve vonzó célponttá válhat a meglévő szolgáltatások megtartásával és fejlesztésével is.”* **A Hámori-tavat kísérő sétaútvonal jelenleg is rendelkezésre áll, annak további jelentős fejlesztése természetvédelmi érdekeket érint. Különösen a sétány tervezett kivilágítása aggályos, a tó és környezetének arra érzékeny élővilága miatt, ezért természetvédelmi szakmai szempontból ez nemkívánatos.** 2.) A Herman Ottó Emlékház négy évszakos turisztikai attrakcióvá fejlesztése *„A Szinva patak medrét követő fejlesztési tengely egyik legfontosabb attrakciós eleme Herman Ottó egykori házának – ahogy ő nevezte, a Pele-laknak - és környezetének a polihisztor munkásságához méltó új attrakcióvá alakítása (?). Cél emellett a Herman Ottó-kultusz ápolása, életművének a modern korhoz méltó interpretációja, amely egyben családi programként szolgál a Lillafüredre érkező vendégeknek.”*	A jelzett főbb lillafüredi fejlesztések esetében az ITS-ben is módosítottunk, illetve jeleztük a hatósági észrevételeket. A megfelelő előkészítés és hatósági egyeztetések fontosságát is hangsúlyoztuk. (1) A Hámori-tó környezetének fejlesztése - sétaútvonal kialakítása projektelem esetében a világítás kiépítése törlésre került. (2) Herman Ottó Emlékház négy évszakos turisztikai attrakcióvá fejlesztése – a javaslatban megfogalmazott elvárások

					A Miskolc-Lillafüred, Erzsébet sétányon található Pele Lak (Herman Ottó Emlékház) és környezetének fejlesztését csak abban az esetben tartjuk támogathatónak, ha az a terület természeti állapotát és értékeit kedvezőtlenül nem befolyásolja, illetve a védett településkép megóvásával összeegyeztethető. A beadott anyag azonban a tervezett fejlesztéseket nem ismerteti, azok természeti környezetre gyakorolt hatásai sem becsülhetők. 3.) Lillafüred Sport és Szabadidő Fejlesztés I. (kerékpár) *„A libegő két oldalán egy közel 10 hektáros területen, 10 km hosszan kialakításra kerülne 4 down-hill kerékpár pálya, amely egyedülálló az országban és ellenőrzött körülmények között versenysportra is alkalmas. A pályák között található viszont olyan könnyebb vonalvezetésű pálya is, amely amatőrök számára 7-77 év közötti megnevezéssel is használható.”* **Főosztályunk BO/32/00510-1/2022. számú határozatával a Nemzeti Sportközpontok** (1143 Budapest, Stefánia út 51.) **részére** a Miskolc 02053, 01043, 01042, 01044, 38507/6, 38507/7, 38502, 38508 hrsz. alatt tervezett „Kerékpáros Park” létesítésére és üzemeltetésére vonatkozóan **környezetvédelmi engedélyt adott.** A projekt keretein belül 2 db, különböző nehézségi fokozatú downhill pálya és egy pumptrack pálya kerül kialakításra, az ITS-ben feltüntetett **további hegyikerékpáros pályák kialakítása természetvédelmi szakmai szempontból nemkívánatos.** 4.) Lillafüred Sport és Szabadidő Fejlesztés II. (száraz bob pálya) *„Lillafüreden a DVTK Kalandparkkal szemben a hegyoldalon (??) kialakítható egy közel 1-2 km hosszú száraz bob-pálya, a lenti fogadó területtel és a fenti indító területtel. A bob-pálya kialakításához jelentős területrendezésre és a hegyoldal megerősítésére van szükség.”* Főosztályunk 16964-14/2009. számú határozatával a Miskolci Bobpálya Szolgáltató és Kereskedelmi Kft. (3530 Miskolc, Kisavas alsósor 22.) részére a Miskolc III. kerület 38464, 38465, 38466, 38467, 38469 38470 és 38474 hrsz.-ú belterületi és 01042 hrsz.-ú külterületi ingatlanokon egész évben működő bobpálya létesítése kapcsán a védett természeti terület jellegének, használatának megváltoztatását természetvédelmi szempontból engedélyezte. A benyújtott anyag (leírás) alapján nem azonosítható be egyértelműen, pontosan mely területen tervezik ezt a fejlesztést. Megjegyezzük, hogy még a korábban engedélyezett területen is további egyeztetések lennének szükségesek, újabb (feltehetően védett) területek hasonló célú igénybevétele viszont **természetvédelmi szakmai szempontból nemkívánatos.** 5.) Lillafüred Sport és Szabadidő Fejlesztés III. (Via Ferrata) *„Az aktív turizmus, a sport és a közösségi élmények mellett újdonságként a lillafüredi hegyoldalban(??) kialakításra kerülne egy olyan Via Ferrata, amely igazodik a környezethez, láncon és sziklafalban vezetett nyomvonalon teremti meg a biztonságos, de mégis kalandos túrázás lehetőségét.”* Főosztályunk BO/32/3559/2022. számú határozatával módosított BO/32/763-1/2022. Iratával a Hámori Szikla- és Jégmászó Sportegyesület (HSzJSE) (3517 Miskolc-Alsóhámor, Vadas Jenő u. 6.) részére a Hámori szurdok szikla nevű sziklaképződményen (Miskolc, X: 768250; Y: 308210) via ferrata pálya kiépítését (védett terület jellegének, használatának megváltoztatását) természetvédelmi szempontból engedélyezte. **Újabb,** kellőképp be nem azonosítható helyszínen tervezett további **ilyen létesítmény kialakítása természetvédelmi szakmai szempontból nemkívánatos.** 6.) „Szikla” légzésterápiás központ kialakítása A benyújtott anyag konzekvensen összemossa a lillafüredi Szent István-barlangban jelenleg is folyó egészségügyi kezeléseket a Hámori-tó É-i partján található felhagyott egykori katonai komplexum létesítményében tervezett új fejlesztéssel. Utóbbi észszerű és a természetvédelmi érdekeket figyelembe vevő fejlesztését elképzelhetőnek tartjuk, azonban az esetleges kapcsolódó további beavatkozások (pl. parkoló-bővítés) nélkül. Ismételten felhívjuk a figyelmet, hogy szinte valamennyi újonnan tervezett fejlesztés esetében felmerülhetnek olyan természetvédelmi érdekek, amelyek megnehezíthetik vagy akár ellehetetleníthetik a tervezett fejlesztéseket. Az ilyen területeket érintő fejlesztések tervezésekor szintén egyeztetést javasolunk a működési terület szerinti (bükki) nemzeti park igazgatósággal. A részünkre megküldött integrált településfejlesztési stratégia előzőekben részletezett fejlesztési elemei az egyes	prioritást fognak élvezni az előkészítés során. (3) Lillafüred Sport és Szabadidő Fejlesztés (kerékpár) – pontosításra került, nem tervez a város új projektelemet, ez az, ami a lillafüredi fejlesztési stratégiában szerepel és már a hatóság által jelzett módon környezetvédelmi engedélyt kapott. (4) Lillafüred Sport és Szabadidő Fejlesztés (száraz bob pálya) – pontosításra került, nem tervez a város új projektelemet, ez az, ami a lillafüredi fejlesztési stratégiában szerepel és már a hatóság által jelzett módon természetvédelmi szempontból engedélyezett. (5) Lillafüred Sport és Szabadidő Fejlesztés (Via Ferrata) – pontosításra került, nem tervez a város új projektelemet, ez az, ami a lillafüredi fejlesztési stratégiában szerepel és már a hatóság által jelzett módon természetvédelmi szempontból engedélyezett. (6) „Szikla” légzésterápiás központ kialakítása – a javaslatok a projekt előkészítése során figyelembevételre kerülnek.

					javaslatokhoz tett szakmai észrevételek és kifogások miatt, jelen tartalommal és állapotban nem támogathatóak. Az ITS-ben szereplő további fejlesztésekkel kapcsolatban természetvédelmi és tájvédelmi szakterületi vonatkozásban nem várható jelentős környezeti hatás, ezért azokkal szemben természetvédelmi szempontból kifogást nem emelünk. Az egyes akcióterületeken és az azokon kívüli tervezett fejlesztések tekintetében, a Korm. rendeletben meghatározott településrendezési eljárás során, a konkrét területi lehatárolások és a területfelhasználási és övezeti módosítási szándékok ismeretében tudjuk majd a települési önkormányzat részére megadni táj- és természetvédelmi szakmai véleményünket. **<u>Levegőtisztaság-védelmi szempontból:</u>** A dokumentációban foglaltak szerint Miskolc Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája kijelöli a középtávon (4-10 év) elérendő fejlesztési célokat, a megvalósítást szolgáló beavatkozások körét és a megvalósítás eszközeit – elsősorban a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz), másodsorban az ágazati operatív programok forrásainak felhasználásához, illetve egyéb fejlesztési források mozgósításához. A levegőminőség mérését 3 db monitor állomás végzi, melyek az országos mérőhálózat (OLM) tagjai, az adatgazda az OMSZ OLM referenciaközpont. A hálózat alapvetően két részből áll: az automata állomások folyamatos mérést végeznek, melyek a légszennyező komponensek széles körét ölelik fel; a manuális hálózat (RIV) pontjain gyűjtött minták elemzése laboratóriumban történik, és kén-dioxid, nitrogén-dioxid (kivételes helyeken ülepedő por) összetevőkre korlátozódik. A mérőállomások és pontok üzemeltetése a megyei kormányhivatal feladata. Miskolc MJV Önkormányzata részt vesz a HungAIRy LIFE IP projektben, melynek célja a levegővédelmi programok végrehajtásának elősegítése többek között szemléletformáló tevékenységgel. A projekt keretében 60 db önkormányzat által üzemeltetett pm szenzor került beüzemelésre. A referencia helyszínek esetében a szenzorokat a városban jelenleg üzemelő 3 automata mérőállomáson helyezték el, együttműködve a B.-A.-Z. Megyei Kormányhivatallal, mint üzemeltetővel. A terület a 4/2002. (X.7.) KvVM rendelet szerint a 8. Sajó Völgye megnevezésű légszennyezettségi agglomerációba sorolt, a szennyezőanyagok szerint pedig az alábbi zónacsoportba tartozik: a kén-dioxid légszennyező anyag koncentrációja az „F”, a nitrogén-dioxid légszennyező anyag koncentrációja a „C”, a szén-monoxid légszennyező anyag koncentrációja a „D”, a PM10 szilárd légszennyező anyag koncentrációja a „B”, a benzol légszennyező anyag koncentrációja az „E” kategóriába tartozik. Miskolcon a levegőminőség tekintetében a kritikus légszennyező anyag a PM10 szállópor. A PM10 24 órás egészségügyi határérték túllépések száma jelentős, különösen a Búza tér területén. A város legjelentősebb légszennyező forrása a lakossági tüzelés, sok háztartásban jellemző a kedvezőtlen vegyes tüzelés, amely a szilárdanyag, korom és kéndioxid kibocsátás növekedését okozza a téli időszakban. Az ipari eredetű légszennyező anyag kibocsátás nem jelentős. A közlekedési kibocsátások esetében a korszerűtlen személygépkocsi park emissziója a fő légszennyező. Miskolc Megyei Jogú Város Megalapozó Vizsgálatával és Integrált Településfejlesztési Stratégia felülvizsgálatával kapcsolatosan megküldött dokumentációban foglaltakat Levegőtisztaság-védelmi szempontból nem kifogásolom. Véleményemet a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendeletben foglaltak alapján adtam meg. **<u>Zajvédelmi szempontból:</u>** Tárgyi ügyben szereplő Miskolc Megyei Jogú Város Megalapozó Vizsgálatával és Integrált Településfejlesztési Stratégia felülvizsgálatával kapcsolatos véleménykérés ügyét a 284/2007. (X. 29.) Kormányrendelet, és a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet betartása mellett környezeti zajvédelmi szempontból nem kifogásolom. Miskolcon nagy területen okoz környezeti konfliktust a közlekedésből származó zaj- és rezgésterhelés,	Levegőtisztaság-védelmi, zajvédelmi-, hulladékgazdálkodási é földtani közeg védelme szempontjából a jelzett megállapítások már szerepelnek a tanulmányban.

					a 3-as és a 26-as főút is érinti a város településközpontját, de a belterületi utak is túlterheltek a nappali időszakban. Különösen terhelő a zajkibocsátás és a rezgéshatás annak következtében, hogy igen nagyarányú a nehézgépjármű forgalom. A Bosch-út folytatásaként épülő elkerülő út mérsékli a településen áthaladó közúti forgalmat, ezáltal jelentősen csökken a zajterhelés. A jelentős iparfejlesztési elképzelések azonban az ellentétes irányba hatnak. A lakóterületeket érő terhelések tekintetében a vasúti zajterhelés csak a keleti városperemen jelentkezik. A településen a lakóterületen belül is kialakultak ipari üzemek, amelyek a korszerű zajcsökkentő technológiák alkalmazása miatt a lakókörnyezetet alapvetően nem zavarják. Az egyéb zajterhelések közül a szórakoztató létesítmények éjszakai működéséből származó zaj zavarhatja a környéken lakókat. Ennek szabályozására az önkormányzati zajvédelmi rendelet hivatott. Betartatása szintén az önkormányzat hatáskörébe tartozik. 2019 májusában elkészült Miskolc Megyei Jogú Város 2018. évben megújított stratégiai zajtérképére épülő zajcsökkentési intézkedési terve. Az elkészült zajterhelési térképek a következők: • közúti közlekedési zajforrásokra vonatkozó zajterhelési- és konfliktustérképek - Lden és Léjjel, • vasúti közlekedési zajforrásokra vonatkozó zajterhelési- és konfliktustérképek - Lden és Léjjel, • repülési (légi) közlekedési zajforrásra vonatkozó zajterhelési- és konfliktustérképek – Lden és Léjjel, • üzemi létesítményekre (egységes környezethasználati engedéllyel rendelkező létesítmények) vonatkozó zajterhelési- és konfliktustérképek - Lden és Léjjel. A „konfliktus” a küszöbérték feletti, nem kívánatos terheléssel érintett területeken jelentkezik (0-5 Db, 5-10 dB és 10 dB feletti túllépést megjelenítve) Közúti zaj A települési zajtérkép 1. sz. melléklete részletesen felsorolja, hogy mely utak melletti lakóépületek környezetében különösen magas a zajterhelés (Lden> 75 dB), nagyon magas a zajterhelés (Lden=70- 75 dB) illetve magas a zajterhelés (Lden=65-70 dB). A települési zajtérkép 1. sz. melléklete részletesen felsorolja, hogy mely utak mentén található épületek környezetében jellemző éjjel különböző mértékű (10 dB feletti, 5-10 dB közötti ill. 0-5 dB közötti) konfliktus. A nappal 55 dB feletti zajszinttel érintett lakosság 64 000 fő, éjszaka 50 dB feletti zajszinttel érintett lakosság 52 000 fő. Vasúti zaj A települési zajtérkép függeléke felsorolja, hogy mely vasúti szakaszok melletti lakóépületek környezetében különösen magas zajterhelés (Lden> 75 dB), nagyon magas a zajterhelés (Lden=70-75 dB) illetve magas a zajterhelés (Lden=65-70 dB). A függelék felsorolja, hogy mely vasúti szakaszok mentén található épületek környezetében tapasztalható éjjel különböző mértékű (10 dB feletti, 5-10 dB közötti ill. 0-5 dB közötti) konfliktus. Miskolc város vasúti közlekedésből eredő érintettségi adatait alapján az 55 dB feletti zajszinttel érintett lakosság egész napra vonatkozóan 900 fő, éjszaka 50 dB feletti zajszinttel érintett lakosság 400 fő. Repülési zaj A zajterhelés egész napra vonatkozó időszakban (Lden) az 55-75 dB közötti zajterhelés sávban, ill. a 75 dB fölötti tartományban van, nem találhatóak védendő épületek. Az éjszakai időszakban > 50 dB feletti zajterhelés a védendő épületek közelében nem található. A zajterhelési értékeket a küszöbértékkel összehasonlítva megállapítható, hogy a repülőtér, illetőleg a légi folyosók környezetében az épületek környezetében mind Lden-re, mind éjszakára vonatkozóan a légi forgalomtól eredően nem található konfliktus. A stratégiai zajtérképezés lehatárolásai kritériumai szerint a légi közlekedéstől eredően érintettség nem állapítható meg. Üzemi zaj Az előzetes felmérés alapján Miskolc városában a vizsgálandó IPPC-üzemek száma összesen 3 db, amely a város belterületén található:	

					• D&D Drótáru Ipari és Kereskedelmi Zrt. (3527 Miskolc, Sajószigeti utca 4.) • MVM MIFŰ Miskolci Fűtőerőmű Kft. (3531 Miskolc, Tatár u. 29/b.) Hold utcai telephely Kombinált ciklusú 50 MW -ot meghaladó bemenő hőteljesítményű fűtőturbinás erőmű • MVM MIFŰ Miskolci Fűtőerőmű Kft. (3531 Miskolc, Tatár u. 29/b.) Tatár utcai telephely Miskolci Hőtermelő Üzem A nappali időszakban 55 dB feletti zajterhelés a védendő épületek közelében nem található. Az éjszakai időszakban 50 dB feletti zajterhelés a védendő épületek közelében szintén nem található. Az épületek környezetében mind Lden-re, mind éjszakára vonatkozóan az üzemtől eredően nem található konfliktus. A jelenlegi állapotban az ipari üzemek környezetében a nappali zajterhelési szint 55 dB alatti, az éjszakai zajterhelés 50 dB alatti. Nappal nincsen 55 dB feletti zajszinttel érintett lakosság és éjszaka nincsen 50 dB feletti zajszinttel érintett lakosság. **<u>Hulladékgazdálkodási szempontból:</u>** Miskolcon az évente megtermelt 49 456 tonna nem veszélyes hulladék 80 % a lakosságtól kerül ki, és 20 % a településen működő vállalkozásoknál keletkezik. A településen egy hulladékgazdálkodási közszolgáltatást végző szolgáltató működik, a BMH Nonprofit Kft., amely a feladatot alvállalkozó (MiReHu Nonprofit Kft.) bevonásával látja el. A településen elérhető hulladékgazdálkodási szolgáltatások köre a települési szilárd hulladékok gyűjtése és szállítása mellett felöleli a szelektív hulladékgyűjtést, zöldhulladék gyűjtést, lomtalanítást és üveghulladék gyűjtést. A hulladékgazdálkodással kapcsolatos közszolgáltatási feladatok 2023-tól kikerülnek az önkormányzati feladatkörből. A Magyar Állam által kiírt hulladékgazdálkodási koncessziós pályázatot a MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyrt. nyerte el, aminek következtében 2023. július 1-jét követően 35 évig a társaság végezheti a települési szilárdhulladék begyűjtését, ő gondoskodik annak kezeléséről, és ő valósítja majd meg a szükséges beruházásokat is. Javaslom a stratégiai elemek közé felvenni az elhagyott hulladékokkal – külön figyelemmel az építési – bontási hulladékokra - kapcsolatos megelőzési programokat, ill. az ehhez kapcsolódó olyan infrastrukturális és egyéb a helyi hulladékfeldolgozást és hasznosítást elősegítő beruházásokat, amik elsősorban a prevenció vonalán visszaszorítják a jelenlegi kedvezőtlen tendenciákat. Ezek a közösségi példamutatás szintjén kiegészíthetőek a hasznosított hulladékok önkormányzati beruházásokban való felhasználásával is. A beküldött dokumentumban foglaltakat hulladékgazdálkodási szempontból nem kifogásoljuk, azzal, hogy a megvalósítani tervezett fejlesztések, tevékenységek megválasztásánál folyamatosan figyelemmel kell lenni a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. tv. (Ht.) valamint a végrehajtására kiadott jogszabályokban foglalt tárgyra vonatkozó előírásokra, továbbá a hulladékgazdálkodási tervekre és a megelőzési programokra. **<u>Földtani közeg védelme szempontjából:</u>** A város csatornázottsága 2020-ban megközelítőleg 94 %-os, mely megyei, illetve az országos átlagot is megelőzi. Kiemelt problémát jelent azonban a városban a meglévő alap közműhálózatok leromlott műszaki állapota. Jelenleg a közüzemi ivóvízhálózat hossza 685,44 km, 571 km hosszúságú szennyvízcsatorna van; korösszetételéből és műszaki állapotából adódóan folyamatos megújításra szorul. A fejlesztések ellenére évről évre jelentős hálózati vízveszteség terheli a rendszert, melynek értéke 2020-ban már 44-45% volt, a rendszerbe a betáplált vízmennyiség a felhasznált vízmennyiségnek ma már közel duplája. Miskolc egyes külterületein nincsenek kiépített közműhálózatok (pl. Lyukóvölgy), lakott területek esetében az ivóvíz biztosítása szükséges és a szennyvíz rákötés lehetőségét is meg kell teremteni 150 m-es körzetben. Miskolc Megyei Jogú Város Megalapozó Vizsgálatával és Integrált Településfejlesztési Stratégia felülvizsgálatával kapcsolatosan megküldött dokumentációban foglaltakat alábbi szempontok betartása mellett földtani közeg védelmi szempontból nem kifogásolom: – Az érintett területen a környezeti elemek minőségének megóvása érdekében, csak olyan építmények, illetve azokhoz tartozó létesítmények, tevékenységek megvalósítása, üzemeltetése engedélyezhető, amelyek ellenőrzött	

					körülmények közötti működtetése hosszú távon sem veszélyezteti a földtani közeg jó állapotának, továbbá az általános normatív emberi elvárások és a vonatkozó hatályos jogszabályokban megfogalmazott környezeti célkitűzések teljesülését. – A környezeti előírásokat is kielégítő normatív célkitűzések megfogalmazása során a földtani közeg védelme szempontjából figyelembe kell venni a mód. 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendeletben foglalt előírásokat. A benyújtott dokumentációval kapcsolatban észrevételeink kizárólag a hatáskörünkbe tartozó szakkérdést érintő környezetvédelmi vonatkozású projektek vonatkozásában az alábbiak: I. Az ITS 3.5.1. pontjában foglalt ütemezési tervben (12. táblázat) több szempont (fejlesztési források rendelkezésre állása, projektek egymásra épülése) mellett figyelembevételre került a projektek előkészítettségéhez kapcsolódóan a tervezési, engedélyezési folyamatok időigénye is (az engedélyezési határidők ismeretében), ennek okán a tervezők beépítettek a programokba rugalmassági tartalékot. Álláspontunk szerint az alábbi projektek esetében jellegüknél fogva fennállhat a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 3. számú mellékletére figyelemmel előzetes vizsgálati eljárás lefolytatás szükségessége: I. Kulcsprojekt (13 db projektből) 1. Fenntartható városi energiaellátási mix kialakítása: (a) Szennyvíziszap alapú pellet előállítás és hasznosítás (b) Napelempark létesítése (c) Miskolc környéki ivóvíz célú víztározók hasznosítása szivattyús energiatárolásra 2. Fenntartható vízgazdálkodás: (a) Miskolc egyes külterületein ivóvíz biztosítása és a szennyvíz rákötés (pl.: Lyukóvölgy) (b) ivóvíz hálózati rekonstrukciók: évente 10-12 km hosszon (c) biogázüzemfejlesztés biometán előállításra II. Hálózati projektek (10 db projektből) 1. Út és kerékpárút-fejlesztések: (a) Északi tehermentesítő meglévő szakaszának fejlesztése, bővítése (az Autóklubtól a Búza térig) (b) Belváros - Diósgyőr (kelet – nyugati) tengely közlekedési megoldása (c) Észak-déli buszfolyosó megvalósítása Csabai kapu – Kazinczy tengelyen, a Tapolcai elágazástól a Petőfi térig, vagy kötöttpályás fejlesztés megvalósíthatóság függvényében (d) Y-híd keleti továbbépítése (e) Futó utca négysávosítása a Cementgyári elágazástól az Egyetemi csomópontig (f) Csermőkei út fejlesztése, Egyetemi csomóponttól a Lorántffy Zsuzsanna utcáig, DAM csatlakozással (g) DAM feltáró utak megépítése (h) 305-ös út az M30-as autópálya és a Tapolcai elágazás között Martin-kertváros és Szirma közötti területen átvezetve (i) Útfelújítás Lillafüred - Bánkút, Sebesvíz (j) Felsőhámori alagút mélyítése (k) Leromlott állapotú belterületi utak rekonstrukciója (pl. Fonoda u., Szondi u, Baross u., Repülőtéri u. stb.) (l) Új kerékpárút hálózati elemek megvalósítása (Szinva déli oldalán kelet-nyugati tengely (Szinva zöldfolyosó), Diósgyőr-Lillafüred, Keleti kapu (Felsőzsolca) – Tiszai pályaudvar, Búza tér, Martin-Kertváros fő tengelye (Kisfaludy utca vagy alternatív útvonal), Szirma-Déli Auchan, Tapolcai elágazás – Déli kapu (3-as út), Avasi lakótelep főgerinc (Klapka Gy. és Szent György utca),Vasgyár-Bükkszentlászló, Pereces – Bulgárföld, Vasgyár – Lyukó, Lillafüred – Ómassa, Avas – Belváros, Keleti kapu – Csorba tó, Északi iparterület (Besenyői utca, Zsigmondy utca), Diósgyőr-Lillafüred kerékpárút	A természetvédelmi és tájvédelmi szempontból érintett fejlesztések esetében a tervezett projektek előkészítési szakaszában az előírásoknak megfelelő hatósági egyeztetések lefolytatásra fognak kerülni, illetve a levélben említett azon projektek esetében, amelyeknél jellegüknél fogva fennáll a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 3. számú mellékletére figyelemmel előzetes vizsgálati eljárás lefolytatásra fog kerülni.

					2. Települési zöld- és kékinfrastruktúra integrált fejlesztése: (a) Avasi pincesor (Nagyavas Felső-, Középső- és Alsósor) víz- és szennyvíz hálózatának kiépítése (b) A Keleti-kapu Sajó folyó bal part térségének védelmére állandó, önkormányzati kezelésű árvízvédelmi vonal kiépítése (ÉMVIZIG) (c) A Hejő-malomárok, valamint a befogadó Hejő-patak fejlesztése, a meder lefolyási keresztszelvényének bővítésével, lehetőség szerinti vízvisszatartással a megnövekedettvízhozam elvezetése érdekében a végső befogadó Hejő-Szarda-övcsatornáig. (ÉMVIZIG) 3. Korszerű térségi hulladékgazdálkodás fejlesztése: (a) Települési zöld és biohulladék komposztáló telep létesítése Miskolcon. (b) Inert hulladék feldolgozó üzem építése Miskolcon 4. Körforgásos gazdaságra való átállást segítő programcsomag: Újrahasználati Központ fejlesztése Miskolcon (MiReHu Nonprofit Kft.) III. Egyéb projektek (13 db projektből) 1. Kulturális infrastruktúra és kreatív ipar fejlesztése: Népkert kultúrtér 2. Szabadidős és sportinfrastruktúra fejlesztési program: (a) városrészi futókörök kialakítása, (b) salakmotorpálya kialakítása (c) DVTK Kézilabda Csarnok: két pályás (egyik gyakorló, másik versenypálya) edzőcsarnok felépítése 1500 férőhelyes lelátóval 3. Illegális hulladéklerakók felszámolása, 4. Barnamezős területek funkcióváltó rehabilitációja: feltáróút megvalósítás (Vargahegy -Kiss Ernő) 5. Miskolc Turizmusfejlesztési Stratégia 2030: DAM City attrakciós park Fenti projektek előzetes vizsgálati eljárás kötelesek, amennyiben paramétereik elérik vagy meghaladják az alábbi mutatókat: 84. Szálláshely-szolgáltató épület vagy épületegyüttes (a kapcsolódó létesítményekkel együtt) mező-, erdő-, vízgazdálkodási célra használt területen a) 500 szállásférőhelytől vagy 2 ha területfelhasználástól b) 50 szállásférőhelytől vagy 0,3 ha területfoglalástól település külterületén lévő védett természeti területen, Natura 2000 területen, barlang védőövezetén 87. Közutak és közforgalom elől el nem zárt magánutak, kerékpárutak (amennyiben nem tartozik az 1. számú mellékletbe) a) országos közút építése (amennyiben nem tartozik az 1. számú mellékletbe) b) országos közút fejlesztése 1 km hossztól c) az előző pontokba nem tartozó országos közút, helyi közút, a közforgalom elől el nem zárt magánút és kerékpárút védett területen, Natura 2000 területen, barlang védőövezetén méretmegkötés nélkül 92. Önállóan létesített felszíni vagy felszín alatti autóparkoló, beleértve a parkolóházat is a) 300 parkolóhelytől b) védett természeti területen, Natura 2000 területen, barlang védőövezetén 100 parkolóhelytől 102. Állandó árvízvédelmi mű vízbázis védőövezetén (ha a tevékenység megkezdését a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízilétesítmények védelméről szóló jogszabály a védőövezeten nem zárja ki), védett természeti területen, Natura 2000 területen, barlang védőövezetén és települési belterületen 104. Szennyvízgyűjtő hálózat a) 2000 lakosegyenérték-kapacitástól b) felszín alatti vízbázis védőövezetén (ha a tevékenység megkezdését a vízbázisok, a távlati vízbázisok,	

					valamint az ivóvízellátást szolgáló vízilétesítmények védelméről szóló jogszabály a védőövezeten nem zárja ki), védett természeti területen, Natura 2000 területen, barlang védőövezetén 1000 lakosegyenértéktől 107. Nemveszélyeshulladék-hasznosító telep a) 10 t/nap kapacitástól b) vízbázis védőövezetén (ha a tevékenység megkezdését a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízilétesítmények védelméről szóló jogszabály a védőövezeten nem zárja ki), védett természeti területen, Natura 2000 területen, barlang védőövezetén méretmegkötés nélkül 112. Szabadidő eltöltésére szolgáló állandó szabadtéri létesítmények a) 5000 fő egyidejű befogadóképességtől vagy 2 ha területfoglalástól vagy 300 db parkolóhelytől b) védett természeti területen, Natura 2000 területen, barlang védőövezetén 0,5 ha-tól 115. Motoros járművek állandó versenypályája, terepmotorozásra, terepautózásra kijelölt állandó pálya (ha nem tartozik az 1. számú mellékletbe) méretmegkötés nélkül 120. Ipari, raktározási célú építmények elhelyezésére szolgáló terület kialakítása (műszaki infrastruktúrával való ellátása) más célra használt területen a) 3 ha-tól b) védett természeti területen, vízbázis védőövezetén (ha a tevékenység megkezdését a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízilétesítmények védelméről szóló jogszabály a védőövezeten nem zárja ki), Natura 2000 területen, barlang védőövezetén 0,5 ha-tól 127. Vízfolyásrendezés (kivéve az eredeti vízelvezető-képesség helyreállítására irányuló, fenntartási célú iszapeltávolítást és rézsűrendezést, amennyiben az a vízgyűjtő-gazdálkodás egyes szabályairól szóló kormányrendeletben előírtak szerint a vizek állapota romlásának megelőzését, megakadályozását szolgálja) a) 1 km vízfolyáshossztól b) 50 m vízfolyáshossztól vízbázis védőövezetén (ha a tevékenység megkezdését a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízilétesítmények védelméről szóló jogszabály a védőövezeten nem zárja ki) c) védett természeti területen, Natura 2000 területen, barlang védőövezetén méretmegkötés nélkül 128. Egyéb, az 1–127/A. pontba nem tartozó építmény vagy építményegyüttes beépített vagy beépítésre szánt területen a) 2 ha területfoglalástól b) 300 parkolóhelytől c) 50 m-es épületmagasságtól d) védett természeti területen, Natura 2000 területen, barlang védőövezetén 0,5 ha területfoglalástól vagy 50 parkolóhelytől A nyomvonalas fejlesztések kapcsán (pl.: útjavítás) kapcsán vizsgálandó továbbá, hogy amennyiben azok jelentős módosítása tervezett, azok megvalósítása előtt a 3. számú melléklet 131. pontjába tartozás miatt is szükségessé válhat előzetes vizsgálati eljárás lefolytatása. Jelentős módosításnak minősül a 2. § (2) bekezdés ac) pontja alapján esetében az alábbiak teljesülése: 1. a létesítmény volumene a megvalósítására vonatkozó korábbi engedélyben meghatározott mértéket legalább 25%-kal meghaladja [aca. alpont] 2. új forgalmi sáv létesül (kivéve, ha az csak le- vagy felhajtó- vagy kapaszkodó sáv) [acc. alpont] 3. nyomvonal olyan megváltoztatása, ami miatt a hatásterület védett természeti területet, Natura 2000 területet, barlang védőövezetét, vízbázis védőövezetét vagy régészeti érdekű területet fog érinteni [ace. Alpont] II. Ezen túlmenően javasoljuk a 2/2005 (I. 11.9 Korm. rendelet szerinti környezeti értékelési dokumentáció elkészítését e rendelet 4. számú melléklete szerinti tartalommal összeállítva (az általánoson túlmutató szempontokat nem kívánunk megjelölni).	

					A tervezők • 4 stratégiai (Korszerű, humán központú települési és térségi szolgáltatások [7 db cél]; Fenntartható városi infrastruktúra és szolgáltatások biztosítása [5 db cél]; Városi klímaadaptáció elősegítése és dekarbonizáció [5 db cél], Modern, versenyképes gazdaság [6 db cél]) és • 4 horizontális cél (várostérségi zöldellátás; várostérségi digitális átállás, esélyegyenlőség biztosítása, reziliencia), illetve • 4 városrészi cél (élhető-fenntartható város; gazdasági területek fejlesztése; fenntartható turizmusfejlesztés; szociális célú városrehabilitáció és komplex társadalmi felzárkóztatás) mentén fűzték fel a programot. **A program tömör kidolgozású, lényegre törő, gondosan körvonalazott; részletes alátámasztottságát és megvalósíthatóságát gazdasági, szakmai szempontból való kidolgozottságának magas színvonala (kockázatelemzés, SWOT-analízis, megvalósítás elemei, felelősök kijelölése, stratégiai-operatív menedzsment körvonalazása stb.) biztosítja.** A program megvalósulásának nyomon követésére szolgáló monitoring rendszer indikátorainak megállapítása az indikátorok alkalmazásának részletes és jól meghatározott módszertana alapján állapították meg, így az indikátorokkal kapcsolatos minőségi követelményeket is (két kritériumrendszer figyelembevételével: SMART és a QQTTP) Az ITS 1 fejezete (jogszabályi alátámasztottság) alapján nem tartalmaz utalást a 2/2005. (I. 11.) Korm. rendeletben való környezeti vizsgálat elvégzéséről, illetve elmaradásának indokolásáról. Ilyen programok esetében (középtáv, város egészére kiterjedő területi hatály, további fejlesztések generátoraként működő projektek tervezése) indokolt a környezeti vizsgálati dokumentáció elkészítése. Fenti rendelet 1. § (3) bekezdés c) pontja szerint várható környezeti hatásuk jelentőségének eseti meghatározása alapján dönthető el a környezeti vizsgálat szükségessége "a (2) bekezdésbe nem tartozó olyan egyéb tervnél, illetve programnál, amely környezethasználatot jelentő tevékenységek vagy létesítmények jövőbeli hatósági engedélyezése számára keretet szab." Ennek okán javasoljuk a program kapcsán környezeti vizsgálat lefolytatását, melynek tartalmi elemeit a rendelet 4. számú melléklete szabályozza. **Fenti módosításokat követően az ITS-t elfogadásra javasoljuk.** A tervezés során törekedni kell a környezettel összeegyeztethető, hulladék-, zaj- és emisszió szegény tevékenységek, technológiák bevezetésére, melyek során az elérhető legjobb technika figyelembevételével törekednek a környezettel történő tudatos együttélésre. Fentieket kérjük az integrált településfejlesztési stratégia felülvizsgálata során figyelembe venni. Az eljárás további szakaszaiban részt kívánunk venni, kérjük az újabb véleményezési dokumentáció megküldését elektronikus formában.	
13.	B.-A.-Z. Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály	2022.11.07.	I	2022.11.28	**A véleményezési dokumentációban teljeskörűen meghatározásra kerültek a tervezett fejlesztési elképzelések - társadalmi, természeti, környezeti, gazdasági hatásai, melyek elsősorban Miskolc Megyei Jogú Város lakosságát, valamint a település közigazgatási területén tulajdonnal (gazdasági létesítmény, mezőgazdasági ingatlan stb.) rendelkező természetes és jogi személyeket érintik. Közvetlenül érintettek lehetnek továbbá mindazok, akiket munkájuk, hétköznapi tevékenységük valamilyen módon a településhez köt.** **I. A város szegregátumai és szegregáció által veszélyeztetett területei tekintetében az alábbi észrevételt teszem:** A szegregációs folyamatokat jelző (demográfiai, oktatási, szociális segélyezési, foglalkoztatási) adatok alapján, amennyiben a 2011-es évi népszámlálás óta további szegregáció irányába mutató változások észlelhetőek a város közigazgatási területén, úgy a friss népszámlálási adatok tükrében a szegregációs folyamatok ismételt vizsgálatára lesz szükség. A Stratégiai célok megvalósítására irányuló beavatkozások végrehajtása során az esélyegyenlőség biztosítása továbbra is kötelező horizontális elvárás. A szociális problémák halmozottan jelennek meg a nehezebb gazdasági helyzetben élők körében és az általuk lakott társadalmilag leromlott városrészekben. A lakókörnyezet iránt érzett felelősség hiánya a lakókörnyezet további romlását fokozza. A fizikai környezet folyamatos romlása és ezeken a területen sűrűsödő társadalmi problémák tovább mélyítik a	A 2022-es népszámlálási adatok feldolgozása után az antiszegregációs terv felülvizsgálatára kerül sor, várhatóan 2024-ben. Az esélyegyenlőség biztosítása továbbra is horizontális cél, a

					terület szegregációját, leszakadását a környező városrészektől. A hátrányos helyzetű emberek esélyegyenlőségének biztosítása mellett, az egész város jövője, kiegyensúlyozott fejlődése érdekében, fontos az elmaradott városrészek rehabilitációja, a helyi társadalom felzárkóztatása. A mélyszegénységben élők és romák, a gyermekek, a nők, az idősek és a fogyatékkal élők esetében az egészségügyi és szociális területen is javasoltak a szükséges beavatkozások megtételei. Az Önkormányzat településszerkezeti tervében megjelenő cél volt a megyeszékhely vonzerejének (gazdasági, turisztikai-idegenforgalmi, környezeti, rekreációs) emelése. A lakosság komfortérzetének növelése, a városkép, az építészeti arculat és a környezeti állapot kedvezőbbé tétele érdekében jelentős beruházások, fejlesztések indultak 2021-ben illetve folytatódtak 2022-ben is. Számos beruházási kezdeményezés történt, a zöldmezős ipari beruházások igénye mellett a város barnamezős illetve leszakadó (degradált) területeinek újrahasznosítására is, sor került ipari-gazdasági célú beruházások megvalósítására mely egyes városrészek esetében a leszakadó területek felzárkóztatását eredményezte. A Város egésze szempontjából az elmúlt két évben a város ipari területeit érintő gazdaságfejlesztési beruházásokon túl igény formálódott a komplex kikapcsolódást biztosító turisztikai fejlesztésekre is, továbbá az elhanyagolt épületek teljes körű felújítására és átalakítására valamint a kihasználatlan területek rekultivációjára is. **II. Miskolc MJ Város Stratégiájának, valamint a Megalapozó Vizsgálat és Alátámasztó munkarészek véleményezését érintően, az alábbi észrevételeket teszem:** **Szakterületi vonatkozásban támogatom a Stratégiában célként megfogalmazott tervezett intézkedéseket, melyek környezet-egészségügyi hatásai pozitívak, javítják az érintett lakosság életkörülményeit, csökkentik egészségkockázatát. A megfogalmazott célok és fejlesztések a város lakóinak élhetőbb környezetet biztosítanak, mérséklik a város környezeti terhelését. Az egészségesebb környezet jobb életkörülményeket teremt és a környezeti kockázatok csökkentésével javul a népesség egészségi állapota, életminősége.** - Üdvözlöm, azon intézkedéseket melyek megoldást nyújtanak a környezet-egészségügyi, közegészségügyi szempontból jelentős környezeti és társadalmi tényezők állapotjavítására irányulóan, - Fontosnak tartom a város barnamezős, illetve leszakadó (degradált) területeinek újrahasznosítására irányuló törekvéseket. - A humán közszolgáltatások fejlesztésének legfontosabb területei a bölcsődei és óvodai férőhelyek bővítése, valamint a demográfiai tendenciákhoz igazodva kiemelt figyelmet érdemel az időseket ellátó intézmények fejlesztése is. Ezért támogatom az egészségügyi, szociális, közművelődési, és egyéb szolgáltatások intézményrendszereinek fejlesztését. - Kiemelten fontosnak ítélem a város szennyvízhálózatának teljes körű kiépítését, a rákötések számának további növelését. - Támogatni kell a város közterületeinek (terek, parkok) valamint közlekedési infrastruktúrájának (szilárd burkolatú utak, járdák, parkolók) további szépítését, fejlesztését, - Fontosnak tartom továbbá a kritikus légszennyező anyagok levegőminőségi határérték alatti szintjének biztosítására tett javaslatok, intézkedések megvalósítását. - Támogatom a környezetszennyező illegális települési hulladéklerakók felszámolását - Fontosnak tartom, hogy a környezeti, társadalmi és gazdasági célok megvalósítását szolgáló középtávot átölelő fejlesztési program, megoldást találjon a helyi környezeti, természeti problémák mellett a társadalmi problémákra is. A város közigazgatási területén megvalósuló beruházások fejlesztési igényeihez igazodó ipari-gazdasági és kereskedelmi-szolgáltató területek kijelölését érintően: Az egészséges lakó- és munkakörülmények, a lakosság biztonságának általános követelményeit szem előtt tartva, a tervmódosításnak hangsúlyt kell fektetni a lakóterületek és az új terület-felhasználási egységek elkülönítésére, a levegő-, zaj-, és környezetszennyezési problémák távoltartására. A fejlesztések során fokozott figyelmet kell fordítani a vonatkozó zajvédelmi előírások betartására, a tervezési terület környezetében lévő védendő lakó- és egyéb területek kellő távolságára. Lakóterületek közvetlen környezetében - a településtesttől való megfelelő eltartás hiányában - a már meglévő vagy új beruházásként létesítendő területek fejlesztése kapcsán a környezetüket erősen zavaró hatású létesítmények és technológiák elhelyezésének, üzemszerű működésének mellőzését javasoljuk. Javasoljuk a lakóterületek és a már meglévő vagy	beavatkozások tervezésénél és megvalósításánál is kiemelten fontos szempont annak érvényesítése. Köszönjük az észrevételeket, ahogy a véleményben is kifejtésre került, a jelzett fejlesztési igények szerepelnek a város fejlesztési elképzelései között. A projektek előkészítése és megvalósítása során a véleményben foglaltak figyelembe lesznek véve.

					új beruházásként létesítendő területek közötti megfelelő mértékű puffer terület biztosítását, melyek megakadályozzák vagy mérséklik azon tevékenységek negatív hatását, amelyek a lakóterületek és az ott élő népesség egészségi állapotát kedvezőtlenül befolyásolják. Szorgalmazzuk a védelmi illetve takaró fásítások megvalósítását. A tervezett fejlesztések során fontos szempont kell, hogy legyen a talajjal, a szennyvizekkel, veszélyes hulladékokkal kapcsolatos, valamint az emberi használatra szolgáló felszíni és felszín alatti vizek védelmére vonatkozó közegészségügyi követelmények betartása. A területhasználat megtervezésekor, a beruházás kiválasztásakor úgy kell eljárni, hogy a talaj, a felszíni és felszín alatti vizek elszennyeződése kizárható legyen, és ezen, szempontok bele kerüljenek a Helyi Építési Szabályzat előírásaiba is. Ezen fejlesztési területek közlekedését úgy kell megtervezni, hogy a településrészek környezeti terhelése a beruházás általi forgalomtól ne nőjön, az egészségügyi határértékek betarthatók legyenek. Az ipari létesítmények okozta légszennyezettség, illetve az ipari hulladékok kezelése fontos stratégiai célkitűzés kell, hogy legyen a jövőben. Mindezek mellett szükséges azonban, hogy a helyi döntéshozók is ismerjék meg a lakosság egészségi állapotának aktuális helyzetét, melyek ismeretében az egészségi állapot kedvező irányú befolyásolásra hivatalból is lehetőségekkel rendelkeznek. Fontosnak tartom továbbá a kritikus légszennyező anyagok levegőminőségi határérték alatti szintjének biztosítására tett javaslatok, intézkedések megvalósítását, a légszennyezéssel járó tevékenységek tilalmának bevezetését a lakóövezetben. A település fekvése és egyéb adottságai figyelembevételével szorgalmazom a megújuló energiaforrások alkalmazásának további tervezetét. **A véleményezési dokumentáció alapján Miskolc Megyei Jogú Város Integrált Településfejlesztési Stratégiájának célkitűzéseit, fejlesztési irányait közegészségügyi, környezet-egészségügyi szempontból támogatom, a város Településfejlesztési Stratégia és Megalapozó Vizsgálata véleményezési dokumentációkban írtakat elfogadásra javaslom**.	
14.	B.-A.-Z. Megyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály	2022.11.07.	N			
15.	B.-A.-Z. Megyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály	2022.11.07.	N			
16.	B.-A.-Z. Megyei Kormányhivatal Agrár- és Vidékfejlesztést Támogató Főosztály	2022.11.07.	N			
17.	B.-A.-Z. Megyei Kormányhivatal Közlekedési, Műszaki Engedélyezési és Mérésügyi Főosztály	2022.11.07.	I	2022.11.29.	**A tervezettel egyetértünk, a megvalósítás során az alábbiakat kérjük figyelembe venni:** - a kialakítandó és megszüntetendő közforgalom számára megnyitott közlekedési létesítményekre hatóságomtól építési engedélyt kell kérni az utak építésének, forgalomba helyezésének és megszüntetésének engedélyezéséről szóló 93/2012.(V.10.) Korm.rendeletben foglaltaknak megfelelően - Zúzott kő burkolatú út szilárd burkolattal történő befedése építési engedélyköteles tevékenység, amit a kiépítés után hatóságunknál forgalomba kell helyezni. - A közl.hatóságnak be kell jelenteni a közút, közforgalom elől el nem zárt magánút földút szintű kiépítését és azok két méter szabadnyílást megnem haladó műtárgyai – kivéve a nem kizárólag az építtető tulajdonában álló területen történő – építését, korszerűsítését, forgalomba helyezését és megszüntetését a Kk. 29 §(16) bek. a) pontja alapján - a közforgalom számára megnyitott úton új gyalogos-átkelőhely kijelöléséhez, forgalomba helyezéséhez és a meglévő megszüntetéséhez hatóságomtól engedélyt kell kérni az utak forgalomszabályozásáról és a közúti jelzések elhelyezéséről szóló 20/1984.(XII.21.) KM rendelet 3. § (1) bek. a) pontja alapján. - A Kkt.36. § (1) bek értelmében a közút melletti ingatlanon terezett építési munkák megkezdése előtt a közút kezelőjének hozzájárulását be kell szerezni és a kivitelezésre vonatkozó előírásait kötelezően be kell tartani. - új útcsatlakozás, kapubehajtó kiépítése esetén a közút kezelőjének hozzájárulása szükséges - a szükséges útlezárások, elterelések végrehajtásához a közútkezelőtől engedélyt kell kérni.	A projektek előkészítése és megvalósítása során a véleményben foglaltak figyelembe lesznek véve.
18.	Répáshuta Község Önkormány-	2022.11.07.	N			

	zata					
19.	Bükkszentkereszt Község Önkormányzata	2022.11.07.	N			
20.	Kisgyőr Község Önkormányzata	2022.11.07.	N			
21.	Bükkaranyos Község Önkormányzata	2022.11.07.	N			
22.	Nyékládháza Város Önkormányzata	2022.11.07.	N			
23.	Mályi Község Önkormányzata	2022.11.07.	N			
24.	Kistokaj Község Önkormányzata	2022.11.07.	N			
25.	Sajópetri Község Önkormányzata	2022.11.07.	N			
26.	Alsózsolca Város Önkormányzata	2022.11.07.	I	2022.11.14.	Nem kíván észrevételt tenni.	Módosítást nem igényel
27.	Felsőzsolca Város Önkormányzata	2022.11.07.	N			
28.	Arnót Község Önkormányzata	2022.11.07.	N			
29.	Szirmabesenyő Nagyközség Önkormányzata	2022.11.07.	N			
30.	Sajókeresztúr Község Önkormányzata	2022.11.07.	N			
31.	Sajóbábony Város Önkormányzata	2022.11.07.	N			
32.	Sajólászlófalva Község Önkormányzata	2022.11.07.	N			
33.	Radostyán Község Önkormányzata	2022.11.07.	N			
34.	Varbó Község Önkormányzata	2022.11.07.	N			
35.	Parasznya Község Önkormányzata	2022.11.07.	N			
36.	Mályinka Község Önkormányzata	2022.11.07.	N			
37.	Nagyvisnyó Község Önkormányzata	2022.11.07.	N			

Miskolc Megyei Jogú Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája 314/2012. (XI.8.) Korm. Rendelet szerinti lakossági véleményezési eljárás keretében vélemények						
Sor-szám	Egyeztetési eljárásban résztvevő szervezet neve	Dokumentáció kiküldésének dátuma (ÉÉÉ.HH.NN)	Észrevé-tel érkezett -e (I/N)	Észrevételek beérkezésének dátuma (ÉÉÉ.HH.NN)	Beérkezett vélemény leírása	Tervezői válasz
1.	Kiliándéli Közösség	2022.11.07	I	2022.11.29.	(1) Szükségesnek tartjuk a dokumentumban annak egyértelműsítését, hogy a 2021-2027 közötti fejlesztési időszakra vonatkozó ITS 2022. októberében milyen jogszabályi felhatalmazás alapján készült. Ez azért is indokolt, mert a tervezetben hivatkozott 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet jelenleg hatályos szövegállapota *önálló településfejlesztési stratégia* készítését már nem teszi lehetővé. (Egyelőre feltételezzük, hogy a dokumentum az 1997. évi LXXVIII. törvény 60. § (10) bek. felhatalmazásával élve, a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 2021. június 30 án hatályos szövegállapota szerint készült.) Ugyancsak szükséges az ITS „tárgyi hatályának" egyértelművé tétele: az a *Miskolc* közigazgatási területén tervezett valamennyi fejlesztésre vonatkozik e, vagy „csak" a *Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata* által tervezett fejlesztéseknek kíván keretet adni? (A bevezetés szerint cél a város fejlesztési elképzeléseinek megfogalmazása, azonban nem állapítható meg, hogy a dokumentumban városon az önkormányzatot, vagy a város fejlődésében érdekelt valamennyi szereplőt kell e érteni.) (2) Kezdeményezzük, hogy az ITS céljainak a *Zöld Város* alapelveivel, valamint a *Városháza* által finanszírozott *Közösségi Gyűlés* ajánlásaival való összhangját is vizsgálják, illetve teremtsék meg. Meggyőződésünk, hogy a klimatikus kihívások okán, továbbá egy élhető – például egészséges városi környezetet garantáló – és természeti értékeit ápoló település megteremtése érdekében *Miskolc* városa nem maradhat reálisan megvalósítható, hosszú távú és komplex zöldítési program nélkül. (3) Számos kérdésben, például a zöldterületek fenntartásával vagy a zártkertek és a szegregátumok közműellátásával kapcsolatban az ITS-t, illetve a Megalapozó Vizsgálatot megfelelőnek tartjuk, azonban előzőekkel a jelenleg szintén elfogadás előtt lévő, *új településrendezési eszközök* törekvései nincsenek összhangban. Szükségesnek tartjuk a két dokumentum összehangolását, elsősorban az új településrendezési eszközök tervezetének módosításával. Ezt annak partnerségi egyeztetésében is jeleztük. (4) Sajnálattal olvastuk, hogy városrészünk, *Kiliándél* sem önmagában, sem pedig *Kilián-Északkal* együtt (továbbiakban együtt: *Kilián* városrész) nem szerepel önálló fejlesztési egységként sem az ITS ben, sem pedig a Megalapozó Vizsgálatban. A fejlesztések szempontjából *Kilián* városrész hátrányos kezelését az is jelzi, hogy a Megalapozó Vizsgálat 55. táblázatában *Miskolc Közép* városrészhez sorolták, az 56. táblázatban viszont *Diósgyőr-Nyugati* városrész részeként szerepel.	Köszönjük a megküldött véleményt! (1) Miskolcon az integrált településfejlesztési stratégia kidolgozása 2021. júniusában a 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet alapján megkezdődött, az előzetes tájékoztatási szakasz megindult. A vonatkozó jogszabályi rendelkezés alapján a 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet tartalmi követelményei alapján 2021. június 30-ig megkezdett ITS készítésére irányuló eljárást 2022. december 31-ig önkormányzati döntéssel le kell zárni. A 2022. december 31-ig elkészített stratégia 2027. június 30-ig maradhat hatályban és módosításukra eddig az időpontig lehetőség van. Az ITS nem csak Miskolc MJV Önkormányzat fejlesztési elképzeléseit veszi számba, foglalkozik valamennyi jelentősebb területi szereplő tervezett beavatkozásaival is. (2) A 2021-2027-es programozási időszak európai uniós forrásainak felhasználásának egyik kritériuma, hogy a megyei tervezés során kiemelt városok 2024-ig elkészítik az un. zöld finanszírozási keretrendszert, továbbá Miskolc bekerült az EU 100 Klímasemleges Város missziójába, ahol komplexen is vizsgálva lesz ez a terület. (3) Véleményünk szerint összhangban vannak a dokumentumok. (4) Jelen tervezési időszakban - több szempont miatt is – ugyanaz a városrészi felosztás került használtra, mint a 2014-2020-as ITS-ben, a területi egységek kezelhetősége érdekében a 32 városrész helyett 17 városrész szerepel (mely egyes városrészek összevonásával lett kialakítva korábban). A táblázatban szereplő adminisztratív hiba javításra

					Városrészünk lakói talán leginkább a zöldterületekre büszkék – amelyek sajnos egyre pusztulnak, illetve beépítésre kerülnek –, ezért különösen feltűnő, hogy az 1 főre jutó zöldterületeket bemutató 45. táblázatban sem állapítható meg, városrészünk hová is tartozik tulajdonképpen. Szorgalmazzuk, hogy fentiek módosításra kerüljenek, és szeretnénk, ha a városnak városrészünkkel kapcsolatban is lennének *önálló fejlesztési céljai* (például a meglévő, nevesített értékek megőrzése és fenntartása). (5) Sajnálatos, hogy az ITS az egyes városi dokumentumokban, illetve képviselők által a legutóbbi időkben is többször említett kötöttpályás közlekedési fejlesztési lehetőségekkel a *tram train*en kívül lényegében nem foglalkozik. A *Kilián* városrész vonatkozásában különösen szomorú, hogy az *Avasi* városrészt *Diósgyőrrel* a *Belvárost-Győri* kaput elkerülő nyomvonalon összekötni hivatott körvillamos (vagy annak előkészítése) nincs a tervezett fejlesztések között. (6) Rendkívül sajnálatos, hogy a *Bulgárföld-Stadion* térségében nagyobb területen, szabadidős – illetve potenciális zöld – terület rovására korábban kijelölt kereskedelmi, szolgáltató, gazdasági zóna fejlesztését a megalapozó vizsgálat *tényként* kezeli. Tudomásunk szerint az említett, több hektáros beépítetlen területről eddig széles körű *társadalmi egyeztetés* nem volt. Ezt még akkor is szükségesnek tartjuk, ha nyilvánvaló, hogy a terület jelentős részén a magántulajdon a *közösségi érdekek* érvényesítésének jelenleg már korlátot szab. Álláspontunk szerint a terület rekreációs lehetőségeket biztosító *zöldítésére* van szükség, nem pedig kereskedelmi célú létesítményekre, amelyek a kelet-nyugati irányú közlekedési tengely terhelését amúgy sem csökkentenék számottevően. (7) A városi zöldfelületi kataszter kialakítását és folyamatos működési feltételeinek megteremtését támogatjuk. (8) A klímadaptációval, illetve a klímatudatosság erősítésével alapvetően egyetértünk, azonban szeretnénk hangsúlyozni, hogy ennek keretében valamennyi *környezeti elemmel* foglalkozni kell. A következő, nehezen vitatható megállapítás a Megalapozó Vizsgálat 2.1.5. szakaszában olvasható: *„A klímaváltozás miatt a városi vízvisszatartás egyre fontosabbá válik."* Sajnos, a vízvisszatartással másutt nem foglalkoznak – sem az ITS-ben, sem a Megalapozó Vizsgálatban. Szorgalmazzuk a vízvisszatartás konkrét lehetőségeinek számbavételét és azok megvalósításának felvételét a fejlesztési célok közé. Ugyancsak fontos, hogy a városi zöldterületek megfelelő, fenntartható *vízháztartásának/vízellátásának* megvalósítása és fenntartása is szerepeljenek a fejlesztési célok között.	került. (5) Ebben a programozási időszakban nem élvez prioritást a korábbi elképzelések szerinti körvillamos megvalósítása, helyette más (ITS-ben is szereplő) közlekedésfejlesztési beavatkozásokra kerülne sor. A közlekedésfejlesztési elképzelések a SUMP felülvizsgálata során kerülnek majd részletesen kidolgozásra, egyeztetésre és bemutatásra. Az Észak-déli közlekedési folyosó, mint kötöttpályás fejlesztés szerepel az anyagban, továbbá a meglévő villamos vonal összekötése a Búza-térrel szintén. (6) A terület hasznosításával kapcsolatban folyamatosak az egyeztetések. (7) Köszönjük a visszajelzést. (8) A városi vízvisszatartást is hivatott integrálni az ITS „S2. Fenntartható városi infrastruktúra és szolgáltatások biztosítása" stratégiai cél kijelölése is. A 46. oldalon a „Települési zöld- és kékinfrastruktúra integrált fejlesztése" című hálózatos projekt integrálja a vízvisszatartás lehetőségét (A Hejő-malomárok, valamint a befogadó Hejő-patak fejlesztése), de javaslat alapján a „Vízfelületek fejlesztése" pont is kiegészítésre került. Tartalmazza az anyag az Északi völgyek száraz víztározóinak állandó vízfelületté alakítását. A Szinva Zöld folyosó kapcsán szintén foglalkozunk a vízvisszatartás kérdésével.
2.	Kerékpáros Miskolc Egyesület	2022.11.07	I	2022.11.29.	Ad 1 fejezet 8. oldal, 3. bekezdés Téves állítás, hogy a mai helyzet tudatos városépítészet eredménye lenne. Leglátványosabb cáfolata ezen állításnak a Tiszai pályaudvar, amely a Tiszavidéki Vasút kérése ellenére az akkori városvezetők tudatlansága, rövidlátása miatt valósulhatott meg olyan helyszínen, amely máig	Köszönjük a megküldött véleményt! Általánosságban szeretnék rögzíteni, hogy az ITS nem egy-egy ágazat fejlesztésére készülő koncepció vagy stratégia, tartalmi és formai keretei miatt nem

					gondot okoz a város közlekedésében – és amelyre a most véleményezett stratégiai dokumentum sem ad jó (vagy elfogadható) megoldást. Ad 1. fejezet 9. oldal A civil szervezetekkel foglalkozó szövegrész egyáltalán nem vesz tudomást a szakmai civil szervezetekről. A helyzetleírásból hiányzik, hogy a városvezetés nem működik együtt megfelelően a civil szférával, egyebek között például a jelenleg véleményezett stratégiai dokumentum kidolgozásába sem voltak – az egyes tématerületek mindegyikének megfelelő – szakmai szervezetek elégséges mértékig bevonva. Ad 1. fejezet 10. oldal, Gazdasági szerkezet és dinamika 4. bekezdés A turisztikai ágazat tárgyalásakor hiányoljuk annak bemutatását, hogy jelenlegi állapotában mennyire fenntartható a város turizmusa, illetve milyenek annak környezeti hatásai. Ad 1. fejezet 11. oldal, Természeti és táji adottságok Közismert, hogy a Bükki Nemzeti Park területén számos súlyos környezeti problémával kell szembenézni (tarvágás, illegális hulladéklerakás, tűzveszély stb). Az ITS hiányosságaként értékeljük, hogy ezek még említés szintjén sem részei a dokumentumnak, illetve hogy potenciális (a problémák megelőzésére vagy megszüntetésére irányuló) intézkedéseket sem javasol még stratégiai távlatokban sem. Ad 1. fejezet 11. oldal, Zöldfelületi ellátottság Teljesen hiányzik annak bemutatása, hogy az utóbbi években folytatott koncepciótlan és nagyvolumenű gépjárműparkoló-építés milyen mértékben pusztította a város zöld felületeit és ennek mik a hatásai a fenntartható közlekedési munkamegosztás, a klímavédelem (hőszigetek) és a levegőtisztaság és zajvédelem szempontjából. Ugyanakkor merész kijelentésnek érezzük a szakaszt megnyitó mondatot („A zöldfelületi ellátottság jó”), miközben a szakasz utolsó mondata kijelenti, hogy „[n]aprakész zöldfelületi kataszterrel a város nem rendelkezik”. A zöldfelületi ellátottság véleményünk szerint csak mind a megfelelő mennyiség, mind a megfelelő minőség, összetétel és állapot megléte esetén minősíthető. A kezdeti kijelentésnek szintén ellentmond a szakasz harmadik mondata: „a zöldfelületek eloszlása egyenetlen, a városi zöldfelületek valódi hálózati rendszerbe nem integrálódnak”. Ezen problémák alapján érthetetlen a szakaszt megnyitó kijelentés, illetve a „jó” definíciója minőségét és értelmét veszíti. Ad 1. fejezet 12. oldal, a levegőminőségről A levegőminőség elemzése súlyosan hiányos, nem tartalmazza a rosszul szervezett, korszerűtlen módmegoszlású közlekedés által okozott drámai mértékű szennyezést és egyáltalán nem foglalkozik a dízelüzemű gépkocsik különösen súlyos károsító hatásaival. Szintén nincs említés a korszerűtlen lakossági szilárdtüzelésű fűtési berendezések okozta környezeti terhelésről, így (bár a dokumentum kvázi sikerként hozza példaként a részben geotermikus energiával működtetett távhőszolgáltatást) nem részletezi azt sem, hogy a város milyen erőfeszítéseket tesz annak érdekében, hogy a környezetterhelő fűtési rendszereket működtető háztartásokat segítse a tisztább energiára történő átállásra. Hiányzik az ebben érintett városrészek felsorolása, holott ez a lista a valóságban nagyon is ismert. A város levegőminőséggel kapcsolatos földrajzi adottságai sincsenek kiemelve a dokumentumban, mint a hosszantartó füstködös időszakok egyik (de nem kizárólagos!) előidéző tényezője. Ad 1. fejezet 12. oldal, Green City A Green City egy megvásárolható, szakmai értékkel nem bíró cím. Az erre való hivatkozás nem fedi el a súlyos bajokat, illetve azt sem, hogy a valóságban Miskolc MJV semmilyen nagy impakttal rendelkező, koncepcionális és hosszú távra is értelmezhető intézkedést sem hozott a város zöldítése és környezettudatosabbá tétele érdekében. Az elmúlt évtized(ek)ben megannyi terv és dokumentum született a témában, ám ezeket nem kísérte kézzelfogható cselekvés vagy eredmény.	alkalmas egy város működését érintő valamennyi tématerületen (turizmus, közszolgáltatások, társadalmi felzárkóztatás, közlekedés, digitalizáció, zöld átállás, energetikai, gazdaságfejlesztés) mélyelemzések elvégzésre. AZ ITS rögzíti az eltelt 7-9 év trendjeit, tendenciáit, elérhető, hivatalos helyekről megkért adatbázisokra támaszkodva. A népszámlálás tolódása miatt sok területen szükséges lesz az adatok felülvizsgálata és újra elemzése. A közlekedéssel kapcsolatban megküldött észrevételek és javaslatok nagyrésze a SUMP felülvizsgálata során szakmai egyeztetések lefolytatását követően kerülhetnek figyelembe vételre és részletesen kidolgozásra. A város folyamatosan törekszik a civil szervezetek bevonására, állampolgári részvételi koncepciót fogadott el, részvételi irodát hozott létre és aktívan működteti, számtalan eseményen biztosít lehetőséget a fejlesztési elképzelések ismertetésére, több közösségi tervezést indított és van folyamatban. Jóllehet ezek nem konkrétan úgy jelennek meg, mint ITS vagy FVS események, de ezek mind hasznosulnak a stratégiák megalkotása során. Ennek ellenére, vagy ezzel együtt a társadalmasítás és bevonás terén még mindig vannak hiányosságok, melynek felszámolása érdekében folyamatosan szeretne újabb és újabb lépéseket tenni az önkormányzat. A tévesen rögzített adatok az észrevételek alapján javításra kerültek a tanulmányban, ezeket külön-külön nem jelöljük jelen válaszok között. Egy-egy észrevételre külön is kitérve az alábbiak válaszokat adjuk: A Bükki Nemzeti Park területének környezeti problémáit elsődlegesen a BNPI kezeli. Az illegális hulladéklerakás elleni küzdelmet az ITS is kiemelten kezeli, lásd. „Környezeti információs rendszer kialakítása”, „Társadalmi felzárkóztatást segítő programcsomag” kulcsprojektek és külön az „Illegális hulladéklerakás felszámolása” projekt. A tűzveszéllyel, korszerűtlen lakossági tüzeléssel kapcsolatos lakossági szemléletformálásra a „R3.5 Lakossági szemléletformáló programok”/ „Középpontban a környezetünk! Lakossági szemléletformáló programok” kulcsprojekt

					Ad 1. fejezet 12. oldal, 100 klímasemleges város misszió A város ezt a programját sem társadalmasítja. A Miskolcon eddig tett intézkedések pedig teljes mértékben szembe mennek a klímasemlegességi célokkal (parkolóépítések, útépítések és a meglévő utak áteresztőképességének bővítése, közösségi közlekedés versenyképtelenségének növekedése, gyalogos közlekedés kritikán aluli feltételei, kerékpárforgalmi hálózat állapota, megfelelő üzemeltetésének hiánya). Hiányoljuk továbbá a már lefolytatott vizsgálatok (amennyiben készültek egyáltalán ilyenek) eredményeit azzal kapcsolatban, hogy az útépítések, parkolóépítések milyen környezeti és klimatikus hatásokkal járnak (illetve jártak a korábbiakban), különösen tekintettel a megnövekvő burkolt felületek hőszigethatására, valamint vízgazdálkodás-befolyásoló hatására. Ad 1. fejezet 12. oldaltól a közlekedési hálózat és minősége Az ilyen-olyan forrásokból ellenőrizetlenül átmásolt mondatok helyett javasolt tényleges elemzést végezni, hogy más példát ne mondjunk teljesen pontatlan napi két pár Kassára közlekedő EC vonatról beszélni. Felületes utánajárással a laikusok számára is nyilvánvaló, hogy valójában már jó ideje napi 7 pár kassai vonatról beszélünk, amelyek azonban nem EC-k. A város jövőjére nézve súlyosan káros a Gömöri pályaudvaron logisztikai központ kialakításával tervezni. Hiszen jelenleg is a Gömöri pályaudvarra irányuló nehézgépkocsiforgalom a város közlekedésének egyik legsúlyosabb problémája, részben környezetvédelmi, élhetőségi, közúti forgalomszervezési okokból, részben mert ezek a nehézgépkocsik súlyos károkat okoznak az úthálózatban. A logisztikai funkciók a belváros-széli Gömöri pályaudvarról ehelyett áthelyezhetők lennének a város északi részére (a Bosch út mellé, a régi repülőtéri teherpályaudvar környékére), ezáltal is csökkentve a belváros és környékének terhelését. Az anyag adós marad a város közösségi közlekedési szolgáltatásait jellemző tragikus leépülési folyamat részletes elemzésével (amely leépülés hosszabb ideje tart, és az elmúlt 2-3 évben egyre súlyosbodott). A Magyar Közút Zrt. a város közigazgatási határain belül biztosan nem kezel 325 km utat. Javasolt a leírásban szereplő értékek felülvizsgálata. Egyetértünk a forgalomcsillapítási stratégia szükségességében, ezt korábban többször is magunk javasoltuk, azonban nem világos, hogy ebben a kontextusban miért Martin-kertváros lett nevesítve, annak ellenére, hogy a forgalomcsillapítás a város egészére megfogalmazandó igény. A „lakótelepek” említése értelmezhetetlen, hiszen a városnak gyakorlatilag minden kerületében található lakótelep. A belváros forgalomcsillapítására vonatkozó igény megfogalmazása különösen ironikus annak fényében, hogy a közelmúlt belváros-közeli beruházásai és intézkedései (Dayka-átkötés, Y-híd és turbókörforgalom, Görögszőlő és Andor utcák forgalmi rendjének felülírása) mind azt a célt szolgálták, hogy megkönnyítsék a belvárosba gépkocsival történő közlekedést, hatásuk a belváros gépjárműforgalmi terhelését növeli. Téves a kijelentés, miszerint a „forgalom” növekedett meg Miskolcon – valójában az egyéni autóhasználat növekedett. Jelentős mértékben a tudatos, felelős közlekedéspolitika és közlekedésfejlesztés hiánya miatt. A gépjárműparkolás „megeszi” a várost, különösen súlyos (de nem egyedi!) a probléma a belvárosban. Az anyagból teljesen hiányzik a felülethasználati arányok bemutatása. Nem a P+R rendszer kialakítása a legfontosabb feladat, hanem egyrészt a minden civilizált európai városra jellemző tudatos kapacitáscsökkentés, másrészt az illegális parkolással szembeni határozott és hatékony fellépés, különös tekintettel a gyalogos- és kerékpárközlekedésre szolgáló felületek elparkolás elleni védelmére. A kerékpárforgalmi hálózat értékelése szintén hiányzik, a szakszerű elemzés hiányára utal, hogy a dokumentum nem mutatja be a meglévő főhálózat súlyos hiányosságait. Nem szól arról, hogy a kerékpározás modal split részarányának növeléséhez a legalapvetőbb feltétel a meglévő	keretében lesz mód. A zöldfelületi ellátottság a ZIFFA szerint jó, pontos, aktuális zöldfelületi kataszter készítése ugyanakkor szükséges, épp ezért az ITS ennek megvalósítására is kitér. A zöldfelületi ellátottság átlagos értéke nem jelenti azt, hogy a zöldfelületek eloszlása ne lenne egyenetlen, a városi zöldfelületek pedig valódi hálózati rendszerbe integrálódnának, éppen ezért indokoltak a zöldfelület növelő beavatkozások, amelyek részei az ITS-nek. A közlekedés okozta légszennyezés csökkentését szolgálja a forgalomtól elzárt/forgalomcsillapított útszakaszok számának növelése. A lakossági szilárdtüzelésű fűtési berendezések okozta környezeti terhelés csökkentését szolgálja a „Lakossági épületállomány energetikai korszerűsítése”. A megalapozó munkarész 1.17.3. fejezete foglalkozik helytelen és káros a lakossági tüzeléssel. A város zöldítése és környezettudatosabbá tétele terén elért eredményeket a megalapozó munkarész tartalmazza. A „100 klímasemleges város” misszió keretében történt kiválasztás megteremti a lehetőségét annak, hogy széleskörű társadalmi bevonással történjen meg a város klímasemlegességi terveinek előkészítése és megvalósítása. Ahogy azt általánosságban jeleztük a közlekedés fejlesztésére vonatkozó javaslatok részletesen SUMP-ban és Kerékpárútforgalmi Hálózati Tervben kerülhetnek elemzésre és kidolgozásra, az ITS-ben a megfogalmazott irányok fontosságának hangsúlyozása átvezetésre került. Az ITS nem 5 szegregátummal foglalkozik, hanem külön Antiszegregációs fejezet keretében valamennyi szegregátummal, a véleményező által kiragadott rész a rövid összefoglaló szöveg, ahol az 5 legnagyobb szegregátum külön említésre került. Jelenleg nem készült új településfejlesztési koncepció, így a tervezési szint hierarchia miatt a 2014-es koncepció használata megkerülhetetlen, azonban teljesen új célrendszer és megközelítés lett

					hálózat rendbetétele és a kerékpárelhelyezés megoldása a forgalomvonzó létesítményeknél, valamint a város minden lakótelepén. Ehhez képest a „Szinva Zöld Folyosó” és a Diósgyőr–Lillafüred kerékpárút töredékes jelentőségű. Ad 1. fejezet 14. oldaltól a közlekedési hálózat és minősége Tévedés, hogy a város úthálózatának kapacitása szűk. Ezzel szemben a tény az, hogy a modal split összetétele kedvezőtlen, mivel az egyéni gépjárműforgalom volumene túlzott. Alapvető hiányosság például, hogy az elkerülő utak építésével nem jártak együtt a szükséges városi intézkedések – ilyen például a 306 j. út átadásával a 26 j. út egyidejű kapacitásszűkítése az egyéni autóhasználatra vonatkozóan (buszsáv), hogy csak egyet említsünk. Hiányosság, hogy teljesen hiányoznak Miskolcról a korszerűen tervezett lakóutcák. Az anyag egyáltalán nem foglalkozik a közlekedés biztonságával, pedig a városban tavaly is 6-an haltak meg közlekedés közben. Mindannyian gyalogosok. A városban a közlekedésszervezés figyelmen kívül hagyja a legvédtelenebb úthasználók szempontjait, példaképpen a részlegesen védett irányítású jelzőlámpás csomópontok nagy számára utalunk. A dokumentum szintén adós marad a fogyatékkal élők inkluzív közlekedésének megoldására vonatkozó elképzeléssel. A környezettel foglalkozó francia bekezdésből teljesen hiányzik a közlekedés károsító hatásainak említése, így a gépjárműpark kedvezőtlen kor- és hajtásrendszer-összetétele. Ad 1. fejezet 14-15. oldal Térképek Amellett, hogy a dokumentum két darab „1. térképet” tartalmaz, egy ilyen összetettségű stratégiai dokumentum esetében teljesen komolyan vehetetlen két olyan (egyébként különböző kivágással készített) térkép használata, amelyről a mutatók teljes listája nem olvasható le (éppen ezért az egyes helyszínek azonosíthatósága kérdéses). Emellett a „saját szerkesztés” forrásmegjelölés mellett a szerző(k) eltekint(enek) a Google Maps, mint térképszolgáltató megemlítésétől. Jelen formájukban a beillesztett térképrészletek csupán illusztrációként hasznosulnak, (valószínűleg) elvárt funkciójuk betöltésére teljesen alkalmatlanok. Ad 1. fejezet 16-17. oldal Szegregátumok Érthetetlen számunkra, hogy a dokumentum kizárólag az „5 legnagyobb szegregátumra” fókuszál. A város korábbi dokumentumai például rendre a szegregátumok, illetve a szlömösödés által veszélyeztetett településrészek között említik Pereces városrészt. A korábbi dokumentumok keletkezése óta eltelt időben Perecesen megszűnt az általános iskolai oktatás, a településrészen például gyógyszertári vagy postai szolgáltatás nem elérhető. Az egyéb szolgáltatások száma vészesen csökken, garázsboltoknál nagyobb kereskedelmi egység nincs. Az úthálózat állapota tovább romlott, a közösségi közlekedés követési idői pedig lassan képtelenek kiszolgálni a városrész (elsősorban az intézmények, szolgáltatások hiányából adódó) igényeit, a kerékpárforgalmi hálózatba bekötve nincs stb. A korábbi városi dokumentumokban megfogalmazott igénnyel ellentétben Pereces városrész szlömösödését nem hogy megállítani vagy lelassítani nem sikerült, de az elmúlt évek intézkedéseinek köszönhetően az még fel is gyorsult. Pereces kivonása a szegregátumokat érintő intézkedési tervből azt jelenti, hogy a város az egyik veszélyeztetett városrészét egyértelműen magára hagyja, illetve az ott változást elérni próbáló civil szervezetekre hárítja a városrész felszínen maradásának felelőségét. Némi ellentmondásként a dokumentum 28. oldalán szereplő 2. táblázat Perecest továbbra is a „szegregátumokkal érintett városrészek” közé sorolja. Ad 2. fejezet 18. oldal Jövőkép A város élhetőségének egyik alapvető feltétele, hogy radikálisan megváltozzon a közlekedési munkamegosztás, jelentősen csökkenjen az egyéni autóhasználat és jelentősen nőjön az aktív és a közösségi közlekedés aránya és az ahhoz szükséges tényezők minősége. A problémának városépítészeti összefüggései is vannak. Mindezzel teljesen adós marad a jövőkép, amely ezen	alkalmazva, tehát érdemben már nem arra épülnek a mostani dokumentumok. A jövőképben az alábbi megfogalmazás (is) szerepel: *„A város társadalmilag és környezetileg fenntartható módon működik, a kialakított városi infrastruktúra a helyi igényeken és fenntarthatósági szempontokon alapszik. A város működésének karbonkibocsátása közel nulla, a lakosság szemléletében erőteljesen jelen van a környezettudatosság*” Ez egyértelműen magában foglalja és feltételezi a közlekedésben bekövetkező változások szükségességét. A teljes S.4. Modern, versenyképes gazdaság a fenntartható gazdaságfejlesztésre fókuszál, behozva a körforgásos és helyi gazdaságfejlesztést, fenntartható turizmusfejlesztést. Beavatkozások szintjén megjelenik a mikromobilitás előnyben részesítése, amivel a véleményező saját véleményének későbbi részében egyet is ért. A Népkert esetében elsődleges cél és prioritás a zöldfelület megőrzése és bővítése. 15 perces város koncepció tapasztalatai is figyelembe lesznek véve az egyes városrészek fejlesztése során, ezért is került külön nevesítésre a városrészi központok fejlesztése. A részletes, naprakész zöldfelületi kataszter elkészítése is része az ITS-nek. Ezt a fejlesztési igényt az ITS külterületen, a kibocsátási határértékek betartása mellett kívánja megoldani, így csökkentve a belterületi szállópor és zajterhelést. Ez azonban csak egy fejlesztési igény, ha reálissá válik a megvalósítása a szükséges hatásvizsgálatok lefolytatását a szakhatóságok előírása alapján el kell végezni. Az elkészítés előtt álló új SUMP egyik alapvetése a tömegközlekedési útvonalak versenyképességének megteremtése, amely elősegítheti a közlekedési módok közötti arányok változását a közösségi és

					hiányosságok miatt (is) irreális, értelmezhetetlen. Ad 2. fejezet 18. oldal 2.2.1. pont A 2014-es településfejlesztési koncepcióból kiindulni fatális tévedés. A város mai és jövőbeli problémáinak jelentős része éppen az említett, alapjaiban hibás koncepcióból vezethető le. Új, a fenntarthatóságot komolyan vevő koncepcióra van szükség. Ad 2. fejezet 19. oldal 1. ábra A S2 stratégiai célból hiányoznak a modal split és a modal shift célok, valamint hiányoznak a közlekedésbiztonsági célok. Feltűnő továbbá, hogy a közlekedésbiztonság a dokumentum egészéből hiányzik átfogó célként meghatározva, mintha a közutakon életüket vesztő, vagy megsérülő polgárok nem számítanának. Alapvetően szükségesnek tartjuk a Vision Zero célkitűzések megjelenítését, természetesen az eléréshez szükséges feladatok részletezésével együtt. A külföldi példákkal összhangban Miskolcon is cél- és időszerű lenne fölismerni, hogy a közlekedésbiztonság éppannyira alapul a megfelelően, a biztonságot szem előtt tartva tervezett és megvalósított infrastruktúra meglétén, mint a szabályok betartatásán. Ad 2. fejezet 20. oldal A gazdaságfejlesztés célja önmagában kevés, sajnálatos módon nem jelenik meg, hogy annak is a fenntarthatósági szempontokat figyelembe véve kell történnie. Ad 2. fejezet 21. oldal, S2 Teljesen hiányzik az aktív közlekedési módok (gyaloglás, mikromobilitás) említése, pedig ezek nélkül nem lehet fenntartható városi infrastruktúráról beszélni. Nincs értelme az úthálózat gépjárműközpontú bővítésének. A város megközelíthetőségét nem az egyéni autóhasználatra optimalizálva kell elképzelni. Évtizedek óta tudott és tanulmányok sokasága óta bizonyított tény, hogy a megnövelt kapacitás nem enyhít a közlekedés nehézségein, sokkal inkább további forgalmat generál (induced demand). Ad 2. fejezet 24. oldal, H3 Esélyegyenlőség biztosítása Itt javasolt megjeleníteni, hogy a kerékpárforgalmi hálózat fejlesztésekor legyen hangsúlyos szempont annak inkluzivitása. A mozgásukban korlátozottak jelentős részére az autóhasználat nem elérhető, speciális kerékpárokkal ők is tudnak közlekedni, ha erre a hálózat alkalmas. Jelen állapotában nem az. Ad 3. fejezet 31. oldal, Városi modális csomópontok A „széthúzott intermodalitás” kifejezéssel nem értünk egyet. Biztosra vehető, hogy sem ez, sem pedig az észak-déli tram-train vonal nem lesz kifizetődő módon működtethető, ha nem a 26 j. úton, a forgalomvonzó intézmények és egyéb egységek (bevásárlóközpont és -udvar, oktatási és egészségügyi intézmények, a 26 j. út keleti és nyugati oldalán található lakóingatlanok stb.) közvetlen elérését szolgáló módon érkezik be a városba. Ad 3. fejezet 33. oldal, 5. táblázat Lillafüreden nem „zöldparkolót” kell létrehozni (ez a fogalom divatos bullshit, legfeljebb azért használhatja a dokumentum, hogy kényszeresen beleérthetővé tegye a zöld fejlesztések körébe), hanem a személygépkocsikat kell távol tartani a turisztikai desztinációktól. A turisták eljutását fenntartható módon, például a kiránduló-, túra- és kerékpárutak fejlesztésével, a közösségi közlekedés kapacitásának növelésével kell biztosítani. Ad 3. fejezet 36. oldal, 9. táblázat Feltűnő, hogy az anyag a lehetséges vasútvillamos irányok között pont a hidasnémeti irányt mellőzi, miközben abból az irányból a 3 j. úton rendkívül nagy mennyiségű helyközi autóbuszjárat közlekedik. Ezek egy részének kötöttpályás kiváltásával a Búza tér és a József Attila utca jelentős forgalmi és környezeti terhelése is csökkenthető lenne. Ad 3. fejezet 39. oldal, Lakossági épületállomány energetikai korszerűsítése Alapvetően nem új területeken új épületek építése kívánatos, amely a szétterülés jelenségének megfelelően új és fölösleges közlekedési szükségleteket generálna azok minden káros	fenntartható közlekedési módok javára. A modal split és modal shift célok a jelenleg alkalmas SUMP-ban is már megfogalmazásra kerültek, de a SUMP felülvizsgálatakor ezek aktualizálásra is kerülnek. A felülvizsgálatba a Vision Zero célkitűzéseket be kívánjuk vonni. A SUMP felülvizsgálata során elsődleges célok között szerepel a gyalogos hálózat teljeskörűvé tétele, a belváros autóforgalmának korlátozása, a mikromobilitás fejlesztése. A SUMP felülvizsgálat keretében új kerékpáros hálózati rendszerre teszünk javaslatot, amelynek elsődleges célja a komplex és biztonságos hálózat megteremtése. A „széthúzott intermodalitás” fogalmának bevezetésére azért van szükség, mert ahogy a véleményben is leírták a vasúti kapcsolatos perifériális helyen biztosítottak, így nem életszerű egy ponton teljes intermodalitás megvalósítása. Lillafüreden nem parkoló kapacitás bővítésben gondolkodunk, hanem a parkolás korlátozásában és az alternatív közlekedési lehetőségek (kerékpár, gyalogos, tömegközlekedés, kisvasút) fejlesztésében. Jelen pillanatban nem rendelkezünk alátámasztó tanulmánnyal arról, hogy a helyközi buszjáratok kiváltása vonattal az adott irányból életszerűen megvalósítható-e, így ezzel jelenleg nem

					hatásával, hanem a meglévő kihasználatlan és pusztuló ingatlanvagyon korszerű követelményeknek megfelelő felújítása. Ismételten hivatkoznánk például (de nem kizárólagosan) Pereces városrészre, ahol a Debreczeni Márton tér több lakóépülete, szakiskola és a hozzá tartozó kollégiumi épület és más egykori intézményi épület is kihasználatlanul áll, egyre romló állapotban. Miskolc város szinte minden kerületében találhatók hasonló épületek, ideértve a legszűkebb értelemben vett belvárost is. Ad 3. fejezet 41. oldal, Fenntartható vízgazdálkodás A vízhálózat rekonstrukcióját javasolt összekapcsolni a lakóutcák rekonstrukciójával, a vízgazdálkodást és az utca élhetőségét egyaránt javító kialakítással, megfelelő burkolat alkalmazásával. Ad 3. fejezet 41. oldaltól, Fenntartható várostérségi mobilitást biztosító közlekedési infrastruktúra fejlesztése A hivatkozott dokumentumoknak nem a felülvizsgálatára van szükség, hanem teljesen új alapokra helyezésükre, mivel ezek a dokumentumok múlt századi szemléletet tükröznek és nem alkalmasak a mai és jövőbeni klímavédelmi és közlekedési fenntarthatósági célok elérésére. Intelligens közlekedésirányítási rendszer kialakításakor fontos szempontnak kell lennie a gyalogosközlekedés, kerékpározás és a közösségi közlekedés priorizálásának. Miskolcon – bár a tervezéskor figyelembe vették – jelenleg még a Zöld Nyíl Projekt során megvalósított intelligens közlekedésirányítási megoldások sincsenek kihasználva, így például a villamos továbbra sincs előnyben részesítve számos csomópontban. A Diósgyőri várnál jelenleg is van kerékpárparkoló és önkiszolgáló szervizpont, e kiragadott példa helyett a kerékpárelhelyezés összvárosi szintű megoldása szükséges, mind a forgalomvonzó létesítményeknél, mind pedig a lakótelepeknél. A várostérségi mikromobilitás ösztönzésével nyilván egyetértünk, de így leírva ez nem kínál semmiféle konkrétumot. Ennél konkrétabb kifejtésre lenne szükség. Felhívjuk továbbá a figyelmet arra is, hogy amíg a biztonságos gyalogos- és kerékpárközlekedés körülményei sem biztosítottak, teljesen fölösleges olyan (marginális mértékben használt) mikromobilitási eszközökre fókuszálni, mint a hoverboard (amelyek egyébként is nagy általánosságban a meglévő, magas minőséget és biztonságot nyújtó úthálózatra tudnak rátelepülni). Ad 3. fejezet 45. oldal, 3.3.2 Hálózatos projektek Út- és kerékpárútfejlesztések Városunkban a közterületeken sokfelé hiányzik az összhang a tartózkodási és közlekedési funkciók között. Aránytévesztés a Szinva patak mellett létesítendő tengelyt kiemelt fontosságú beruházásnak minősíteni. A kerékpározás fejlesztésében legalapvetőbb feladat az észak-déli és a kelet-nyugati tengely funkciójának teljes mértékben alkalmatlan elemeinek kiváltása nagykapacitású, biztonságos és versenyképes eljutást nyújtó hálózati elemekkel. Utalunk arra, hogy az elmúlt évtized beruházásai messze nem hozták a kerékpárforgalom elvárható mértékű növekedését, pedig a beruházások eredményességének ez az igazi indikátora. Emellett a másik kulcselem a lakóövezetekben olyan hatékony csillapítási megoldások megvalósítása, amely lehetővé teszi a kerékpárhasználók számára a vegyes járműforgalomban történő félelem- és veszélymentes közlekedést. A városban kritikusan rosszak a legalapvetőbb városi közlekedési mód, a gyaloglás feltételei, ahol (pl. belvárosban) vannak járdák, azok sokfelé keskenyek, botlásveszélyesek, rendeltetésük szerinti használatukat parkoló gépkocsik teszik lehetetlenné. Emellett a város belterületén jelentős hosszban egyáltalán nincs járda. A kerékpárforgalmi főhálózat jelentős részét járdákból hasították ki. Ezért nem véletlen, hogy a legvédtelenebb úthasználók (gyalogosan és kerékpárral közlekedők) közlekedésbiztonsági helyzete rossz – ez alatt nem csak a baleseti statisztikák által megismerhető eseteket, hanem a látenciát és a dynomen helyzeteket is értjük. A kerékpárforgalmi hálózat fejlesztésénél hiányzik a célok meghatározása pl. kívánatosan	foglalkozunk. Az elfogadás előtt álló új helyi építési szabályzat új lakóterület kijelölést nem tartalmaz. Lakóutcák kialakításával egyetértünk, köszönjük. Az új szempontokat a SUMP felülvizsgálata során érvényre kívánjuk juttatni. Köszönjük, egyetértünk. Köszönjük, egyetértünk, a kerékpárút hálózat fejlesztési elképzelései között ezt rendszer szinten kezelni kívánjuk. Köszönjük, egyetértünk. A SUMP-ban kialakítandó parkolási stratégiában meg kívánjuk teremteni az összhangot a tartózkodási és közlekedési funkciók között. A Szinva Zöld Folyosó projektet kiemelt elemnek tekintjük, amely fontos része az Önök által is kiemelt kelet-nyugati tengelynek. A SUMP felülvizsgálatakor forgalomcsillapítási koncepció is készült, amelynek része a lakóövezetek hatékony csillapítási megoldásainak meghatározása. Komplex gyalogos hálózati rendszer kialakítása és annak elveinek kidolgozása prioritás a SUMP felülvizsgálatakor.

					elérendő iskolai modal split stb. A nagy gépjárműállomány és a pongyolán megfogalmazott „jelentős városi forgalom” (helyesen: jelentős városi gépjárműforgalom) nem indok az úthálózat további bővítésére (l. mint korábban, induced demand) legfeljebb csak indikátora annak, hogy a városból hiányzik a felelős, tudatos, 21. századi közlekedéspolitika, amely a rendelkezésére álló eszközrendszer kihasználásával fenntartható irányba tolja el a modal splitet. Ugyanez vonatkozik a gépjárműparkolásra: ahogyan azt minden civilizált európai nagyváros teszi, a kívánatos fejlődési irány a parkolókapacitás kis lépésekben, de folyamatosan történő csökkentése. Az út és kerékpárút szakaszokról készült külön tételes felmérést (amennyiben készült ilyen) az anyag nem tartalmazza, ennek hiányában a lista csak egy szakmai megalapozás nélküli, véletlenszerű lista, amely ebben a formában nyilvánvalóan semmire nem alkalmas. Az északi tehermentesítő út meglévő szakaszának bővítése indokolatlan. Itt a sávok újraelosztásával és a csomópontok kapcsolódó korrekciójával, valamint az egyéni személygépjármű-használat fokozatos kiváltásával (a közösségi közlekedést, a kerékpározást stb. érintő fejlesztések segítségével) a jelenlegi kapacitás is képes lenne kiszolgálni a (fenti beruházások miatt csökkenő-módosuló) igényeket. Ad 3. fejezet 46. oldal, Települési zöld- és kékinfrastruktúra integrált fejlesztése Hiányoljuk a konkrét, szám- és tényszerű adatokat: mennyi most a zöld felület, milyen annak kora, összetétele és minősége, valamint hogy a kiindulási állapotnak tekinthető jelenlegi helyzethez képest mi az, amit a város szeretne elérni a zöldfelület mennyiségét, korát (stb., l. mint fent) tekintve. Ad 3. fejezet 47. oldal, Digitális átállás a közösségi és közúti közlekedésben A fejezetnek már a címe is hibás és itt jelezzük, hogy egy stratégiában elvárható lenne a szakszerű terminus-használat – amely a véleményezett dokumentum egészének gyengesége. A közösségi és közúti közlekedés nem két külön dolog. A közösségi közlekedés a közúti közlekedés részhalmaza. A közúti közlekedés kifejezést használó szerző vélhetőleg az egyéni gépjárműközlekedésre gondolt. Nem világos, hogy a modal splitre vonatkozó eszmefuttatás miért a digitális átállás szakaszba került be, de ha már itt van szó a lakosságszámról, akkor hiányoljuk, hogy az anyagban sehol nem látjuk leírva, hogy Miskolcon ilyen kevés ember ilyen lassan, ilyen magas CO2 kibocsátással, ilyen magas egyéni és össztársadalmi költséggel még nem közlekedett. Üdvözlendő a közösségi közlekedés modal split részarányának növelésére vonatkozó törekvés, amely azonban nyilvánvalóan elérhetetlennek bizonyul, ha a stratégiában szereplő múltszázadi logikájú út- és parkolókapacitás-növekedés megvalósul. A modal split kedvező irányú befolyásolásához a push és pull típusú intézkedések összhangjára van szükség. Kiemeljük, hogy a stratégia egyáltalán nem nevesíti a városi közösségi közlekedés modal split részarány-növelésének az egyik legkorszerűbb eszközét, a last mile eljutási lehetőségek fejlesztését. Ad 3. fejezet 48. oldal, Városi közlekedési stratégia elkészítése Az anyag figyelmen kívül hagyja a közlekedésbiztonságot, valamint az aktív közlekedési módokat. Hiányoznak az új megoldások, mint pl. DRT. Egyáltalán nem foglalkozik a stratégia azzal, hogy Miskolcon teljesen rendezetlenek a közlekedés kezelésének szervezeti keretei, hiányzik a felelős közlekedésszervező, a Miskolci Közlekedési Központ. A korszerű szervezeti keretek hiányában nem lehet csodálkozni azon, hogy a közlekedés minden szempontból tekintve súlyos problémákkal küzdő terület. Ad 3. fejezet 48. oldal, Intelligens forgalomirányítás Szintén hiányoznak a lágy módok, valamint a lágy módok és a közösségi közlekedés előnyben részesítése a közlekedésben. Ad 3. fejezet 50 oldal, 3.3.3 Egyéb projektek	A SUMP felülvizsgálat során kerül kidolgozásra. A közlekedés fejlesztést és a közlekedés politikát a fentarthatósági szempontok figyelembevételével kívánjuk megvalósítani. Megvalósíthatósági tanulmány elkészítésével kívánunk dönteni az Északi tehermentesítő út bővítéséről.

					A Népkert egyébként is erősen megfogyatkozott területét nem kellene tovább csökkenteni látványtóval és egyéb mesterséges (és egyben mesterkélt) beavatkozással – ehelyett a zöldfelület megőrzésére, bővítésére kellene koncentrálni és a gépjárműparkolás kiszorításával foglalkozni. A város mindenkori vezetői előszeretettel aposztrofálják a Népkertet „a város tüdejeként”, ám ezt a funkcióját csak a zöldfelületek maximalizálásával képes betölteni a terület.	A Népkert zöldfelület megújítása biológiai aktivitás érték alapú tervezés alapján történik, amelynek célja ezen érték hosszútávú növelése.
					A dokumentum 15. oldala a társadalom problémái között említi a rendezvények tekintetében a belváros felé „fejnehéz” rendezvény-infrastruktúrát és a rendezvényhiányos városrészeket, éppen ezért érthetetlen, hogy jelen szakaszban a tervezett főbb beavatkozások között miért szerepelnek túlsúlyban ismét belváros-közeli bővítés-fejlesztések, mint például a „Művészetek Háza - hátsó színpad és öltözőszárny bővítés ingatlanvásárlással” beavatkozás. A főbb beavatkozások listája gyakorlatilag szembe megy a problémaként leírtak által indukálható célokkal, mintha a dokumentum egyes szakaszai olyan brainstorming eredményei lennének, amelyből valaki elfelejtette kihúzni az egymásnak ellentmondó szakaszokat.	A városrészi központok fejlesztésével éppen az egyes városrészek szerepének megerősítését kívánjuk elérni.
					Ad 3. fejezet 51. oldal, Tervezett főbb beavatkozások Határozottan ellenezzük a nemzetközi versenyekre alkalmas salakmotor-pálya kialakítását. Egy ilyen pálya a felvert por által jelentett környezeti terhelés mellett a zajterhelést is jelentős mértékben növelné. Miskolc városának jelenleg is hatalmas problémája mind a PMx- mind a zajterhelés: nincs olyan civilizált város a világon, ami a fentiek okán amúgy is leromlott életminőséget még tovább erodálná egy – egyébként szükségtelen és pusztán a nosztalgiára épített – beruházással.	A salakmotor sportnak Miskolcon komoly hagyományai vannak, amely ráadásul jelentős sportturizmust tesz lehetővé. A pálya elhelyezésekor tekintettel leszünk annak környezeti hatásaira.
					Ad 3. fejezet 52. oldal, Települési civil szerepvállalás és társadalmi vállalkozások erősítése és támogatása Sosem volt tudathasadásosabb a város és a civil társadalom kapcsolata, mint napjainkban. Egyrészt vannak kitűnő kezdeményezések, mint pl. a Közösségi Gyűlés (amelynek ajánlásait és/vagy eredményeit azonban a jelen stratégia is figyelmen kívül hagyja) vagy a részvételi költségvetés, másrészt a város polgármestere és a városházi apparátus jelentős része korábban soha nem látott arroganciával viszonyul a civil szervezetekhez. A civil szervezetek állásfoglalásainak, véleményének figyelmen kívül hagyása súlyos károkat okoz a városnak. Ehhez képest a startégiában írtaknak nem sok köze van a valósághoz. Jól mutatja ezt az is, hogy a jelen stratégia egyeztetése sem történt meg az adott tématerületekben érintett civil szervezetekkel.	
					Ad 3. fejezet 52. oldal, Helyi identitást erősítő programcsomag A „helyi identitást” nem ad-hoc programokkal és „miskolcikumnak” minősített rendezvényekkel lehet kialakítani, hanem azzal, ha a várost professzionális munkával élhetővé, a fiatalok számára vonzóvá, gazdaságilag diverzzé sikerül tenni, valamint ha a település megtartóerejét növelve a lakosai nem hagyják hátra azt a bizonyos „helyi identitásukat”, hogy máshol keressék a boldogulást.	
					Ad 3. fejezet 52. oldal, Városrészi központok funkcionális fejlesztése A városrészi központok fejlesztése üdvözlendő cél, azonban érdemes lenne említeni, hogy erre elsősorban azért van szükség, hogy csökkenjenek a város különböző területei közötti mozgások, helyben elérhető legyen minél több áru, szolgáltatás, ezáltal az egyéni autóhasználat csökkenjen. Kis távolságokról fenntarthatóan gyalogosan, akár kerékpárral lehessen biztosítani az elérést.	Igen, ez is cél.
					Ad 3. fejezet 54. oldal, Miskolc Turizmusfejlesztési Stratégia 2030 Aggályosnak tartjuk Miskolc-Tapolcán újabb létesítmények pl. 4 csillagos hotel létesítését, ezzel Miskolc-Tapolca természeti erőforrásainak további leszívását és környezeti terhelés növelését.	
					Ad 3. fejezet 60. oldal, 3.5 A fejlesztések ütemezése A 12. táblázatot javasolt úgy tördelni, hogy az évszámok minden oldalon láthatók legyenek.	Egyetértünk azzal, hogy Tapolcán a további

					Ad 3. fejezet 66. oldal, Klímasemleges Városok Javasoljuk a CTRL-C és CTRL-V funkció körültekintőbb használatát, mert ha régebbi anyagból vesszük át, hogy az „Európai Bizottság csütörtökön tette közé" a városok listáját, akkor ebben a stratégiai dokumentumban nem érthető, hogy ez pontosan melyik csütörtökre vonatkozik – másrészt pedig jelen stratégia szempontjából a dátum amúgy is irreleváns. Ad 3. fejezet 71. oldal Tényszerűen nem igaz, hogy Miskolc városa a beavatkozások azonosítását széleskörű partnerség keretében valósította meg. Jelen vélemény civil kapcsolatokkal foglalkozó szakaszában ezt már kifejtettük. Emellett ismételten jelezni kívánjuk, hogy a deficit egyik legékesebb példája maga a véleményezett stratégia, melynek előzetes tartalmi és a célokra vonatkozó egyeztetése a „partnerség keretében" nem történt meg az adott tématerületekben érintett civil szervezetekkel. Ad 5. fejezet 95. oldal, 5.1.1 Illeszkedés EU 2020 tematikus célkitűzéseihez A stratégia valójában az erőszakkal megfeleltetett táblázat ellenére sem illeszkedik az EU tematikus célkitűzéseihez, egész egyszerűen azért, mert a javasolt intézkedések egy része gyakorlatilag kizárja a klímacélok teljesülését – gondolunk itt elsősorban a közúti motorizáció indokolatlan és érthetetlen előtérbe tolására (például mind az út-, mind a parkolási kapacitások bővítésének okozataként). Ad 6. fejezet 123–124. oldal, táblázat A projektelőkészítés elhúzódását az eddigi tapasztalatok alapján nem közepes, hanem súlyos kockázatként indokolt értékelni. A szakemberhiány sem alacsony, hanem jelentős kockázat.	terhelésekkel óvatosan kell bánni, azonban a meglévő korábbi fejlesztések fenntarthatóságát meg kell teremteni.
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						
8.						

1. melléklet a 75/2022. (XII. 15.) önkormányzati határozathoz
MISKOLC MEGYEI JOGÚ VÁROS TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERVE M=1:80.000

1.1. MELLÉKLET: TERÜLETFELHASZNÁLÁS I. – II.

Miskolc Megyei Jogú Város Településszerkezeti Terve - Területfelhasználás I. M=1:80.000

0 1 000 2 000 4 000 m

Dédestapolcsány
Tardona
Varbó
Sajólászlófalva
Radostyán
Sajóbábony
Sajókeresztúr
Sajóvámos
Sajópálfala
Szirmabesenyő
Mályinka
Parasznya
Arnót
Felsőzsolca
Nagyvisnyó
Alsózsolca
Bükkszentkereszt
Répáshuta
Sajópetri
Kistokaj
Felsőtárkány
Bükkzsérc
Mályi
Kisgyőr
Cserépfalu
Nyékládháza
Bükkaranyos
Harsány
Kács

1.1. melléklet a .../2022. (... . ... .) Kgy. határozathoz

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

Városépítési Kft.

Miskolc Megyei Jogú Város Településszerkezeti Terve - Területfelhasználás II. M=1:80.000

Beépítésre szánt területek

- Ln — Nagyvárosias lakóterület
- Lk — Kisvárosias lakóterület
- Lke — Kertvárosias lakóterület
- L — Lakóterület
- Vt — Településközpont terület
- Vi — Intézményi terület
- Gksz — Kereskedelmi, szolgáltató terület
- Gipj — Környezetre jelentős hatást gyakorló ipari terület
- Gipe — Egyéb ipari terület
- Üh — Hétvégiházas terület
- K-Arb — Különleges arborétum terület
- K-Ák — Különleges állatkert terület
- K-G — Különleges garázs terület
- K-Hon — Különleges honvédelmi, katonai és nemzetbiztonsági célra szolgáló terület
- K-Ke — Különleges kereskedelmi terület
- K-Km — Különleges közmű terület
- K-Kö — Különleges közlekedési terület
- K-Mh — Különleges menhely terület
- K-Mü — Különleges mezőgazdasági üzemi terület
- K-Pi — Különleges pince terület
- K-Re — Különleges rekreációs terület
- K-Sp — Különleges sport terület
- K-T — Különleges temető terület

Beépítésre nem szánt területek

- KÖu — Közúti közlekedési terület
- kt. — Közlekedési célú közterület
- kú. — Külterületi út
- KÖk — Kötöttpályás közlekedési terület
- KÖl — Légi közlekedési terület
- Zkk — Zöldterület - közkert
- Ev — Védelmi rendeltetésű erdőterület
- Eg — Gazdasági rendeltetésű erdőterület
- Ek — Közjóléti rendeltetésű erdőterület
- Mk — Kertes mezőgazdasági terület
- Má — Általános mezőgazdasági terület
- Mko — Korlátozott használatú mezőgazdasági terület
- Tk — Természetközeli terület
- V — Vízgazdálkodási terület
- Ve — Egyéb vízgazdálkodási terület
- Kb-B — Különleges beépítésre nem szánt bánya terület
- Kb-En — Különleges beépítésre nem szánt megújuló energiaforrások hasznosításának céljára szolgáló terület
- Kb-Hon — Különleges beépítésre nem szánt honvédelmi, katonai és nemzetbiztonsági célra szolgáló terület
- Kb-Kk — Különleges beépítésre nem szánt kiskert terület
- Kb-Km — Különleges beépítésre nem szánt közmű terület
- Kb-Kt/B — Különleges beépítésre nem szánt burkolt köztér
- Kb-Kt/F — Különleges beépítésre nem szánt fásított köztér
- Kb-Mu — Különleges beépítésre nem szánt magánút
- Kb-Mz — Különleges beépítésre nem szánt magánzöld
- Kb-P — Különleges beépítésre nem szánt parkoló terület
- Kb-Re — Különleges beépítésre nem szánt rekreációs terület
- Kb-Szá — Különleges beépítésre nem szánt szállítóvezeték terület
- Kb-T — Különleges beépítésre nem szánt temető terület

Intézmények

- Igazgatási központ
- Oktatási központ
- Kollégium, szállás
- Művelődési központ
- Egyházi központ
- Egyházi központ
- Egészségügyi központ, szakorvosi rendelő
- H — Kórház
- Kereskedelmi központ
- Kiránduló központ
- Sport központ
- Szabadidő központ
- Strand
- Termál strand
- Kemping
- Temető
- Kegyeleti park

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

Városépítési Kft.

1.2. MELLÉKLET: KÖZLEKEDÉS

Miskolc Megyei Jogú Város Településszerkezeti Terve - Közlekedés M=1:80.000

0 1 000 2 000 4 000 m

Dédestapolcsány
Tardona
Varbó
Sajólászlófalva
Radostyán
Sajóbábony
Sajókeresztúr
Sajóvámos
Sajópálfala
Szirmabesenyő
Mályinka
Parasznya
Arnót
Felsőzsolca
Nagyvisnyó
Alsózsolca
Bükkszentkereszt
Répáshuta
Sajópetri
Kistokaj
Felsőtárkány
Bükkzsérc
Mályi
Nyékládháza
Bükkaranyos

JELMAGYARÁZAT

Közúti közlekedés

- Gyorsforgalmi út
- Főút
- Főút (tervezett)
- Országos mellékút
- Helyi gyűjtőút
- Helyi gyűjtőút (tervezett)
- Fontosabb szintbeni közúti csomópont
- Fontosabb szintbeni közúti csomópont (tervezett)
- Különszintű közúti csomópont
- Különszintű közúti csomópont (tervezett)
- Szintbeni vasúti kereszteződés
- Kerékpárút
- Kerékpárút (tervezett)
- Jelentős közhasználatú parkolóhely
- Jelentős közhasználatú parkoló garázs
- Autóbusz pályaudvar
- Híd
- Híd (tervezett)

Kötöttpályás közlekedés

- Vasút
- Villamos
- Vasúti pályaudvar
- Kötélpálya
- Kötélpálya (tervezett)

Légi közlekedés

- Helikopterállomás
- Védőtávolság

1.2. melléklet a .../2022. (... . ... .) Kgy. határozathoz

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

Városépítési Kft.

1.3. MELLÉKLET: ÖRÖKSÉGVÉDELEM I. – II. – III.

Miskolc Megyei Jogú Város Településszerkezeti Terve - Örökségvédelem I. M=1:80.000

0 1 000 2 000 4 000 m

Dédestapolcsány
Tardona
Varbó
Sajólászlófalva
Radostyán
Sajóbábony
Sajókeresztúr
Sajóvámos
Sajópálfala
Szirmabesenyő
Mályinka
Parasznya
Arnót
Felsőzsolca
Nagyvisnyó
Alsózsolca
Bükkszentkereszt
Répáshuta
Sajópetri
Kistokaj
Felsőtárkány
Bükkzsérc
Mályi
Kisgyőr
Cserépfalu
Nyékládháza
Bükkaranyos
Harsány
Kács

JELMAGYARÁZAT

Országos művi értékvédelem

- Műemlék
- Műemléki környezet
- Műemléki jelentőségű terület

1.3. melléklet a .../2022. (... . ... .) Kgy. határozathoz

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

Városépítési Kft.

Miskolc Megyei Jogú Város Településszerkezeti Terve - Örökségvédelem II. M=1:80.000

0 1 000 2 000 4 000 m

Dédestapolcsány
Tardona
Varbó
Sajólászlófalva
Radostyán
Sajóbábony
Sajókeresztúr
Sajóvámos
Sajópálfala
Szirmabesenyő
Mályinka
Parasznya
Arnót
Felsőzsolca
Nagyvisnyó
Alsózsolca
Bükkszentkereszt
Sajópetri
Répáshuta
Kistokaj
Felsőtárkány
Bükkzsérc
Mályi
Kisgyőr
Cserépfalu
Nyékládháza
Bükkaranyos
Harsány
Kács

JELMAGYARÁZAT

Országos művi értékvédelem

- Történelmi emlékhely
- Nemzeti sírkert
- Régészeti érdekű terület
- Régészeti lelőhely

1.3. melléklet a .../2022. (... . ... .) Kgy. határozathoz

Készült az állami alapadatok felhasználásával. Adatszolgáltatás sorszáma: 1955

Városépítési Kft.